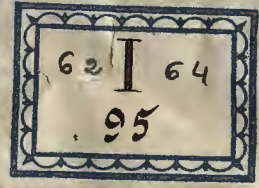

M. 62. 25.

... tangit corda... in curant... mutatio... rum... ut... ad... palam... d... ut... am... in... ut... am... ut...

Samu

... calyngere... com... at... ut... ad... ut...

De la Libreria
de San Francisco
de Bora

sirote:
Ebr ~~et~~ de libro ~~de~~ aragonensib. *x*

Lopcalia duodecim tractatū Petri hpl. et tractatus exponibiliū cū pulcherrimo cōmento ex doctissimoꝝ ū uicorū subtiliter disputatis multo labore collecto

21. 204"

Prologus

Noclaudabile & mentum opusq; preclarum / cū textu
pressum mirum in modū (si ad disputationē cōsera
tur) solarib⁹ atq; nouellis monachis cōsulturū: vt
etiam infra notatur hūc tenet processum Per omnes petri hyl
pan tractatus duodecim: exponibiliūq; tractatū terciūdecimū
Primo vna ps textus quātum plcione satis est passumitur .
Secō duo / tria / vel plura pūcta / difficultates text⁹ declarantia
sbnectūtur Tercio vbiq; / interdum cū argumētis / plerūq; sine
illis put materia requirit due questiones absoluūtur Quarto
post illas admin⁹ quatuor argumenta pūcipalia / quodlibz cuz
sua replica / contra textum militantiā diligenter annectūtur Hoc
tamen attento q; si pūcta / questiones / z argumenta totā materi
am non euacuent: tūc lectio duas habet partes In priori pte or
do dictus seruatur / in posteriori vero nūq; pūcta / sed questioēs
z argumenta pauca vel plura pro materie qlitate ponūtur. Ut
vero hoc opus nouellis loyce studiosis (tam secularib⁹ q; spūa
libus) fructum afferat . popus est vt semel aut bis qualibet sep
timana / p̄ habitis lcōnibus fiat disputatio Ideoq; tabula infra
depicta omīssis multis puis q̄stiuinculis in pūctis z argumētis
absolutis / questiones cuiuslibet tractatus / maiores atq; pūci
pales ordine p̄scribit . deinde statim easdem questioēs in dispu
tationis formam more vniuersitatum sb trib⁹ cōclusionib⁹ depi
git Quo scolares nostri / monachiq; nouelli (quib⁹ ex animo p
fulere p̄cupim⁹) questiones disputabiles sibi formatas z ante
oculos depictas facillime inueniāt in quatuor primis tractatib⁹
ad questionem motā tres p̄clusiones tantum in nouē sequētib⁹
ad cōclusiones vnū sophisima disputandū sup ad dīc⁹ Ut quibus
ope precū est sophismata nosse (quoz numer⁹ si bene notetur
circiter sexaginta cōstat) habeant vñ sese oblectent . q; si questi
ones z cōclusiones maiores aut minores rectorib⁹ videant / po
terint z ipsi p multitudine aut paucitate scolariū disputantium
eas maiorare aut minorare

Questiones tractatus primi

Quid est habitus in phemio
 Quò diuiditur habitus in phemio
 Quot sunt habitus intellectuales in phemio
 Quid est sapientia/quid intellectus? et ceteri habitus
 Quot modis capitur ars Et quomò diuidit ars
 Quare artes mechanice sunt inuente
 Quot sunt artes liberales et quare dicuntur liberales
 Quare liberales artes sunt inuente
 Quid est gramatica/quid loyca/quid rethorica et cetera
 Quò diffinit loyca s^m boetium in eadem habentur questioes sequentes
 Quid est diffinitio et quotuplex/quot sunt conditiones bone diffinitionis et diuisio
 Quomodo diuiditur loyca
 Vtrum loyca fit scientia
 Vtrum loyca fit scientia realis vel rationalis
 Vtrum loyca fit scientia speculativa vel practica
 Quod est subiectum totius loyce
 Quod est subiectum primi tractatus

Quot sunt libri totius loyce Lcõe prima
 Que est sufficientia librorum vij. loyce Lcõe prima
 Quomodo vox significatiua representat aliquid auditui lectione tertia
 Quis est ordo in significando
 Quot modis differunt voces scatiua materialiter et voces scatiua ad pluri
 Vtrum nomina abiectiua sint nomina loyca lectione quarta
 An pronomina et participia sint nomina loyca
 Quid est nomen infinitum
 An nomen infinitum aliquid ponat lectione quarta
 Quare verba obliqua non sunt verba scdm loycos lcõe quinta
 Vtrum verbum infinitum possit ingredi propositionem
 Quot modis capitur oratio lectione sexta
 An ista sit vera Oratio est vox incompleta lectione sexta
 Quot sensus habet hec propositio: propositio est oratio lcõe septima
 Quid est scire verum et quid scire falsum
 Quid est veritas et an sit aliquod accidens inherens propositioni
 An veritas propositionis sit substantia vel accidens
 Vtru ad veritatem propositionis cathegorice de pnti et de inesse requiratur
 existentia seu constantia subiecti lectione septima
 Quotuplices sunt partes propositionis/nota ibi triplices partes lectõe octaua
 Quot modis fit propositio singularis lectione vndecima
 Quotuplex est negatio lectione duodecima
 Quid est negatio negans/quot sunt actus et quot situs
 Tres regule pulchre de suppositione in genere lectõe terciadecima
 Regulam regule de suppositione in specie vtilissime pro intellectu quantitatum.
 oppositionum questionum et equipollentiarum propositionum

Quid diffinitur oppō rerum seu terminōꝝ / et quō oppō ppōnū
 Quō diffinitur oppō s̄m aristotelem
 An ista ppō sit vera Materia ppōnū est triplex lcōne xiiij^a
 Quot modis pbatur veritas alicui⁹ ppōnis lcōe xv^a
 Vtrū contrādictio sit maxima oppō / notanda sunt ibi contra legem contradic
 toiarum argumenta fortissima
 De septem sunt cautele in p̄uersione ppōnū diligenter seruande lcōe xvj
 Vtrum p̄uersio sit aliqua argumentatio
 Vtrum p̄uersio sit p̄nia formalis
 Vtrū conuersio p̄ p̄trapōem sit p̄nia formalis
 Quō intelligit̄ diffinitio ppōnis ypoteticē lcōe xvij
 Vtrum sint tm̄ tres spēs ypoteticē
 Quot sunt regule p̄nāꝝ in ypotheticis lcōe xvij
 De ypotheticis nō hnt̄ s̄b̄t̄m p̄m̄ / nec q̄t̄itatem / ucc oppōnes cōtrarias s̄b̄
 contrarias et s̄b̄alternas vt pat̄z in p̄ctis ibidem
 An auctoz sufficienter determinet veritatem et s̄t̄itatem / necessitatem et pos
 sibilitatem p̄ditionaliū copulatiuāꝝ et disiunctiuāꝝ lcōe xix^a
 Quid est equipollentia ppōnū
 Que est causa prime regule eq̄pollētiarum / que secūde / que terciē.
 Quō diffinitio modi debeat intelligi et quotuplex est lcōe xx^a
 De modi tripliciter p̄nt̄ distingui p̄cto primo / ita quoz p̄positio modalis
 distinguitur tripliciter p̄cto sc̄do lcōe xxi^a
 Sufficientia quatuor modoz et capiūt̄ur dupl̄r q̄d est notandū
 Quō ppō modalis diuidat̄ in cōpositam et diuisam / et quot sunt earum diffe
 rentie / bene notande
 Vtrum isti quatuor modi equaliter ampliēt̄ ad omne temp⁹ in modalibus
 compositis et diuisis
 De in modalibus trib⁹ modis p̄t̄ sumi equipollentia p̄cto 3° lcōe xxij^a
 De quantitate modalī / q̄ q̄t̄itas modalī p̄t̄ attendi ex quatuor
 De qualitate earum / q̄ qualitas modalī p̄t̄ attendi ex trib⁹
 Quot modis capiūt̄ p̄tingens
 Vtrum in modalib⁹ debeat sumi p̄tradictio ferendo negationem ad modum
 vel ad s̄b̄t̄m lcōe xxij
 Vtrum oēs modales de p̄tingenti p̄nt̄ p̄uerti in oppositam q̄l̄tatem
 Vtrum text⁹ ille de oppōe modalī sit sufficienter posit⁹ lcōe xxiiij.
 Vtrum arguendo a modali p̄pō^a ad modalem diuisam sit bona p̄nā
 Vtrum modales p̄positē et modales diuise ponantur eodez mō in vna de inēz

Conclusiones disputabiles Tractatus primi

- conclusio Vtrum tantum quinqꝝ sunt habit⁹ intellectuales in p̄he. q̄dē 3^a.
 Diffinitio habit⁹ qua d̄z Est qualitas insensibil̄ acquisita firmiter
 et adicata in s̄b̄iecto et est bene posita
 conclusio Tantum septem sunt artes liberales / totidēqꝝ sūt artes mechaice
 conclusio Tm̄ quinqꝝ sunt habit⁹ intellectuales in p̄he
 Vtrum loyca cui⁹ s̄b̄iectum est argumētatio sit sc̄ciā
 conclusio Loyca est sc̄ciā rōnalis et non realis.

- conclusio Loyca est scia speculativa et non practica
 conclusio Loyca cuius subiectum est argumentatio est sciencia
Quod diffinitio loyce sibi nomine dyaletice a petro hyl. data
 sit sufficienter posita lectione prima
 conclusio Subiectum primi tractatus est propositio q. 16^a
 conclusio Diffinitiones soni / et vocis / et vocis beatus / et eorum diuisiones sunt
 in textu sufficienter posite
 conclusio Diffinitio loyce sibi nomine dyaletice est sufficienter posita
Quod diffinitio nominis loyci sit bona lectione quarta
 conclusio Nomen infinitum nihil ponit
 conclusio Diffinitio verbi loyci est sufficienter posita
 conclusio Diffinitio nominis loyci est bene data
Quod diffinitio propositionis cum eius diuisio sit bene posita lectione vij^a.
 conclusio Ista diffinitio orationis quae dicitur vox sciativa ad placitum et cum eius
 diuisionibus est bene posita lectione sexta
 conclusio Ad veritatem propositionis cathedrae requiritur certitudo subiecti / que veritas
 magis proprie dicitur de re quam de propositione
 conclusio Diffinitio propositionis a petro hyl. data cum eius diuisione in cathedrae
 gozicam et hypotheticam sufficienter est posita
Quod diuisio propositionis cathedrae penes eius quantitatem in vniuersalem
 particularem et sit sufficienter posita lectione nona.
 conclusio Diuisio propositionis penes eius qualitatem in affirmatiuam et negatiuam
 per auctorem est bene posita
 conclusio Diffinitiones omnium quatuor membrorum puta vniuersalis particularis
 indefinite et singularis sunt sufficienter date
 conclusio Diuisio propositionis cathedrae penes eius quantitatem in vniuersalem
 particularem indefinitam et singularem est sufficienter posita
Quod tantum quatuor sunt species oppositionis puta contraria
 sibi contraria / contradictoria et sibi alterna lectione xij^a.
 conclusio Triplex est materia propositionis naturalis contingens et remota
 conclusio Diffinitio oppositionis sibi nomine contradictionis quae dicitur Contradictio est
 affirmatio et negatio oppositae est bona
 conclusio Tantum quatuor sunt species oppositionis scilicet contraria sibi contraria / contradictoria sibi
 alterna / quarum diffinitiones omnes sunt sufficientes
Quod quatuor leges propositionum oppositarum a petro hyl.
 sunt sufficienter assignate lectione xv.
 conclusio Oppositio contradictoria est maxima oppositio
 conclusio Impossibile est duo contradictoria simul esse vera
 conclusio Quatuor leges propositionum oppositarum sunt bene posite
Quod tres sunt species uersionis simplex per accidens
 et per contrapositionem lectione xvj
 conclusio Conuersio propositionis non solum est formalis sed etiam argumen-
 tatio cathemeticam
 conclusio Conuersio per contrapositionem non est forma formalis
 conclusio Tantum tres sunt species uersionis simplex per accidens et per propositum
Quod diffinitio propositionis hypothetice cum eius diuisione in tres species
 sint sufficienter tradite lectione xvij

- conclusio Diffinitiones ppōnis pditionalis copulatiue ⁊ disiuctiue in tex-
 tu posite sunt bone
 conclusio Tres regule equipollentiay ppōnū sunt sufficienter posite
 conclusio Diffinitio ppōnis ypothe^{ca} cum ei^{us} diuisione in tres species in
 textu sunt sufficienter assignate
 conclusio **U**trum diffinitio propōnis modalis sit bona lcoē xx^a
 Diffinitio modi qua dicitur Est adiacens rei ⁊ est bona
 conclusio Non solū necē ptingens ⁊ impossibile ampliat ad omne tempus
 verum etiam possibile ad omē temp^{us} ampliat
 conclusio Diffinitio ppōnis modalis est bene posita
Utrum regule quatuor equipollentiay p has dcoiones amabi
 m^{od}/edentuli ⁊ cū trib^{us} alijs regulis equipollentiay sunt
 sufficienter tradite lectione xxij
 conclusio In modalib^{us} debet sumi contradicō ferendo negationem ad mo^{di}
 ⁊ non ad dictum
 conclusio Oppositiones ppōnū modalū designat p purpurea siliace ⁊ p a
 mabim^{us} edentuli sunt sufficienter posite
 conclusio Quatuor regule equipollentiay p has dcoiones Amabim^{us} eden
 tuli ⁊ cū trib^{us} alijs regulis equipollentiay sunt bene tradite

Questiones tractatus Secundi

- U**trum vniuersale sit aliqd reale extra intellē/vel sit solū in intellē in p^{ro}ph
 Quod est s^{ub}iectum tractat^{us} secūdi De. hyl.
Utrum de quinq^{ue} predicabilib^{us} sit scientia
 Quot modis capi^{tur} ⁊ quib^{us} est secūda intentio scōm thomā ⁊ scotum
 In quo sunt secūde intentiones tanq^{ue} in s^{ub}iecto
 Quot sunt vniuersalia seu predicabilia lcoē p^{ri}ma
 An ista propositio sit vera Tantum quinq^{ue} sunt p^{ro}abilia
Utrum vniuersale sit gen^{us} ad quinq^{ue} predicabilia
 Quare gen^{us} precedit ⁊ que eius p^{ro}uenientia cum genere ciuili lcoē ij
 An ista sit vera gen^{us} dicitur tripliciter
 Quomō^{do} li quod in diffinitōe generis nō refert gen^{us} s^{ed} obiectū g^{en}is l^{ec}oē
Utrum gen^{us} sit p^{ro}abile distinctum contra alia quatuor
Utrum gen^{us} p^{ro} significato sit diffinitum vel p^{ro} eius denōiatio
 An diffinitio generis sit bene posita
Utrum gen^{us} possit saluari in vnica specie lectione quarta
Utrum ista possit p^{ro}cedi gen^{us} est genus
Utrum species diffinita in esse predicabilis sub se comprehendat tam speciem
 specialissimam q^{uam} s^{ub}alternam lectione quinta
 An sol^{us} sit predicabile species ita de fenice queritur
 An ista sit vera p^{ro} p^{ro}portione sp^{eci}i plures homines sunt vn^{us} homo lcoē vi^{ta}
 An ista possit p^{ro}cedi plures homines sunt vn^{us} homo
 An diffinitio indiuidui sit bene data Et quotuplex est
 Que est secūda diffinitio indiuidui s^{ecundum} porphiriū
 An indiuiduū addat aliquid reale supra naturam specificam
 Quib^{us} est principium indiuiduationis.

Quare ista coordinatio generū et spēz dicitur arbor
 Quare dicitur scz corpū aīatū sensibile nō ponit̄ in recto trunco
 An arbor porphuriana in qua ponit̄ coordinatio pntalis s̄bile sit bene posita.
 An dicitur superior dextri lateris sit gen⁹ ad differentiam inferiorem e⁹ dē lateris
 An dicitur gen⁹ possit p̄ri de suis differentijs diuisiuis   lcōe viij.
 Quot sunt diuisiones dicitur scdm porphurium
 An sola species debeat diffiniri
 An propriū sit p̄bile distinctum ab alijs   lcōne nona
 An propriū faciat predicabile distinctū quo ad om̄s suos modos
 An propria passio distinguatur entitatiue a s̄blecto
 An passio distinguatur realiter a s̄blecto
 An accit̄ sit p̄bile distinctum contra alia p̄bilia   lectione decima
 An risibile sit accidens respectu animalis in comuni
 An inherencia sit de essentia accit̄is
 An ista sit vera Socrates est homo/socrate nō exite   lcōe yndecima.
 Quōd propriū p̄tur ynuoce et Accit̄is denōtiatiue   lcōe xij⁹
 Que est dicitur inter p̄tionem ynuocam et p̄tionem denōtiatiuam
 Que est dicitur inter p̄tionem ynuocam et p̄tionem denōtiatiuam

Sequuntur conclusiones disputabiles
 Tractatus secūdi

**Conclusiones disputabiles
tractatus secundi**

- U**trum uniuersale sit aliquid reale extra intellectum
 uel est solū in intellectu in phemio.
- ꝛclusio Subiectum scđi tractat^r De. hyl. est uniuersale in phe^o
- ꝛclusio Uniuersale captū ꝑ scato qđ est secūda intentio solū est in intellectu
- ꝛclusio Uniuersale captū ꝑ denōiatio est aliqđ reale extra intellectu
- U**trum de quinqꝫ ꝑbilib^r sit scia in phemio
- ꝛclusio Secūda intentio non est secūdari^r ꝛcept^r rei. Sed est relatio rōnis
 derelicta in obiecto ꝛgnito ꝑ actum ꝑꝑatim in phe^o
- ꝛclusio intellectus ꝑꝑantis unū obiectum ꝛgnituz ab aliud obiectū ꝛgnitū
- ꝛclusio Secūde intentōes sunt sbiectiue in intellectu
- ꝛclusio De quinqꝫ ꝑbilib^r est uera scientia
- U**trum tantū quinqꝫ sunt ꝑbililia lectōe prima
- ꝛclusio Uniuersale est gen^o ad quinqꝫ ꝑbililia
- ꝛclusio Tres acceptiones generis sunt sufficienter posite
- ꝛclusio Nantum quinqꝫ sunt ꝑdicabilia
- U**trum due diffinitiones generis: vna qua dicit^r genus est qđ ꝑtur ꝛꝛ.
 Alia gen^o est cui suppo^r ꝛꝛ cū ei^o diuisio est in gnālissimū ꝛ subal^r
 ternū sint bene posite lectione tertia
- ꝛclusio Gen^o ꝑꝑest saluari in vnica specie
- ꝛclusio Gen^o ꝑꝑcius significato est diffinitionis diffinitum
- ꝛclusio Due diffinitiones generis vna qua dicitur gen^o est qđ ꝑtur ꝛꝛ
 ꝛ alia gen^o est cui supponitur species Et ei^o diuisio in generalissimuz
 ꝛ subalternū sunt bene posite ¶ Itē ꝑꝑset ista questio diuidi in
 duas si disputatur pauci fuerint: hoc discretioni regentis ꝛ ꝑꝑꝛi
 dentis relinquatur
- U**trum due diffinitiones spēi / vna in q̄ dicitur spēs est qđ ꝑꝑdicatur
 ꝛꝛ Alia/species est qđ ꝑꝑonitur ꝛꝛ sint bene lectione quinta
- ꝛclusio Diuisio spēi in spēm spālissimā ꝛ spēm sbalternā ꝛ membrorum
 diffinitiones sunt bene ꝛ sufficienter posite
- ꝛclusio Participatione spēi plures homines sunt vn^o homo
- ꝛclusio Diffinitiones spēi vna in qua dicitur sunt bene date.
- U**trum diffinitio indiuidui sit bona lectione decima sexta
- ꝛclusio Indiuiduū addit aliquid reale supra naturam spccificam
- ꝛclusio Differentia indiuiduatis est ꝑncipiū indiuiduationis
- ꝛclusio Diffinitio indiuidui a ꝑꝑ. hyl. est sufficienter posita
- U**trum Arboꝝ porphiriana in qua ꝑꝑonitur coordinatio
 ꝑꝑdicamentalis sbñie sit bene posita lectōe vi^a
- ꝛclusio Differentie generū ꝛ spēꝝ non debent ꝑꝑni in rcā linea ꝑꝑꝛali
- ꝛclusio Gen^o ꝑꝑtur de suis sbñis diuisiuis ꝑꝑꝛatione denominatiā
- ꝛclusio Arboꝝ porphiriana coordinationis sbñie est bene posita
- U**trum due diffinitōes dñe: Vna qua dñ dñā est quod ꝑtur ꝛꝛ Alia dñā
 est q̄ habūdat ꝛꝛ sint bene posite lectione vii^a
- ꝛclusio Tres acceptiones dñe ꝑ ꝑꝑꝛū hyl. sunt sufficienter posite lec. vii^a
- ꝛclusio Sola species diffinitur

¶ **conclusio** Que diffinitioes dicitur / vna qua dicitur / dicitur esse que pertinet ad eum. Alio dicitur esse qua, et sunt a petro / hyl. bene posite.

¶ **Quidrum** proprium sit possibile distinctum ab alijs possibilibus?

¶ **conclusio** Quatuor acceptioes proprii sunt sufficienter posite

¶ **conclusio** Propria passio entitative distincta a subiecto etiam distinguitur realiter ab eodem

¶ **conclusio** Proprium quarto modo est possibile distinctum ab alijs possibilibus?

¶ **Quidrum** tres diffinitiones accidentis sint bene posite

¶ **conclusio** Accidens est possibile distinctum contra aliaabilia.

¶ **conclusio** Inherentia non est de essentia accidentis. Quod sunt hae diuisiones in textu bene posite

¶ **conclusio** Tres diffinitiones accidentis In quantum prima dicitur et sunt per auctorem nostrum sufficienter posite

¶ **Quidrum** conuenientia e dicitur quinque possibilium sunt sufficienter ab auctore nostro tradite

¶ **conclusio** Sempiternus socrates siue sit sine non sit / rationalis est et homo

¶ **conclusio** Genus / species / dicitur / et proprium equaliter a suis inferioribus participata predicantur de ipsis uniuoce Accidentis vero participatum secundum maiorem et minus dicitur denominatiue

¶ **conclusio** Conuenientia e dicitur quinque possibilium sunt sufficienter per auctorem nostrum in textu tradite

¶ **Sequuntur** questiones tractatus tercij

Questiones tractatus terciij

- Quid est subiectum terciij tractatus** In prohemio
Utrum de decem predicamentis sit scientia
Quomodo diffiniuntur equiuoca/quis sit intellectus diffinitionis et quotupli sunt l. 3^a
Quomodo diffiniuntur uniuoca/quis sit intellectus et quotuplicia sunt
Utrum ista posset concedi Equiuoca est uniuocum
Quomodo diffiniuntur denominatiua quis intellectus? Et quot requiruntur ad predicacionem denominatiuam Quid est vox complexa l. 6^a l. 7^a
Utrum diffinitio per denominato sit vox complexa
Quomodo intelligit prima regula ante predicamentalis lectione tertia
Quot conditiones requiruntur ad bene arguendum per primam regulam
Utrum tantum decem sunt predicamenta Utrum ens sit uniuocum ad decem predicamenta
Utrum substantia sit predicamentum ab alijs distinctum l. 6^a v^a
Quot sunt diffinitiones prime substantie? et secunda multa bona dicuntur l. 6^a sexta
De prima proprietate substantie? et secunda multa bona dicuntur l. 6^a sexta
De predicari uniuoce capitur tripliciter in secundo puncto
Et quid est significare hoc aliquid in tercio puncto
De contrarietas causa dupliciter? Et quid est qualitatem inter et remitti l. 6^a viij
Quare substantie nihil est contrarium Utrum sexta proprietate substantie sit bene posita
Utrum dictum philosophi sit verum Non existentibus primis substantijs impossibile est aliquod aliorum remanere
Utrum esse essentie rerum sit perpetuum et incorruptibile
De quantitas sit predicamentum ab alijs distinctum puncto secundo l. 6^a viij
De tempore capitur tripliciter Et locum dupliciter ibidem in punctis
Utrum numerus et oratio sit quantitates discrete
Quot sunt species quantitates continue
Utrum numerus sit species specialissima vel subalterna
Utrum numerus quorumlibet numerorum sit de predicamento quantitates
Quid est formale numeri
Utrum numerus est res in anima vel extra animam
Utrum numerus sit ens distinctum a rebus numeratis vel sit ydemprice idem cum ipsis
In quo est numerus substantie
Que est tertia proprietate quantitates/quid est equalitas et inequalitas l. 6^a ix^a
Utrum magnitudo et multitudo sunt quantitates vel relationes
Utrum primum ad aliquid sit primum ab alijs distinctum l. 6^a x^a
Utrum ad aliquid dicitur entitatem distinctam a re absoluta scilicet a substantia quantitate et qualitate
De relatione est duplex secundum esse et secundum dici Et utrumque est duplex
Quatuor sunt conditiones ad hoc quod aliquod ens sit istius predicamenti in punctis
Utrum ad hoc quod relatum suscipiat magis et minus oporteat quod fundamentum eius suscipiat magis et minus
Quot instantias ponit aristoteles contra secundam proprietatem relationum? l. 6^a xi^a
Que est secunda diffinitio ipsius ad aliquid et quare ponitur

Utrum relatiō habeat diffiniri p̄ suum correlatiū vel p̄ suum terminū
Utrum in patre habente decem filios sint decem paternitates vel vna t̄m
In quo est relatiō s̄biectiue
Qualitas habz quatuor spēs/z earum sufficientia puncto tercio lēōe xij
Quare prima species Et quare secūda nōianē duob⁹ nominib⁹
Quare tertia spēs Et quarta nomināē duob⁹ nōib⁹ p̄ict⁹ 3° z quarto
Que sit p̄uenientia z differentia forme z figure lēōe xiiij
Quomodo diffinītur qualia **Utrum** studiosus dicatur benōiatē a studio
Utrum abstractum z p̄cretum semper idem significant
An idem sunt intenzi z remitti/z suscipe magis z min⁹ lēōe xiiij
Utrum abueniente nouo gradu in intensione p̄datur grad⁹ prior
Utrum actio sit p̄dicamentū ab alijs distinctum p̄cto p̄no lēōe xy
Utrum passio sit p̄dicamentū ab alijs distinctum **In** quo s̄biectat actio
Utrum positio sit p̄dicamentum ab alijs distinctum lēōe xvi^a
Utrum habit⁹ sit p̄dicamentum ab alijs distinctum
Quid sit possēntum puncto primo lectione xvij^a
De primū possēntum est oppositio cui⁹ sunt quatuor spēs z earum suffi^a
De in diffinitione priorum sunt quinqz p̄ticle bene notande
Quid de hoc q̄ caliditas nō est in igne sicut accūs in s̄biecto/ sed sicut s̄biectale
 in eo cui⁹ est s̄biectale Puncto sexto
Que sunt priuatiue opposita cum argumentis ad longum
Quomodo diffinitur contradictio cū argumentis ad longum
Utrum tantum quinqz sunt modi prioris lectione decima octaua
Utrum homo viginti annorum sit prior seipso
De modis ipsius simul puncto secūdo
Que est sufficientia sep̄ specierum mot⁹ lectione xix^a
Quare octau⁹ modus habendi sciz habere vxorem/ s̄m aristotelem
 est mod⁹ alicuissim⁹

Conclusiones disputabiles tractatus terciij

- Utrum** de decē p̄dicamētis quoz s̄biectū est p̄ntum sit scia
 concluso Tria sunt p̄dicamēta in genere z septem in spē
 concluso Tres diffinitiones equocoz/ vniuocoz/ z benōiatoz sūt bñ posite
 concluso De decem p̄ntis quoz s̄biectū est p̄dicamentum est scia
Utrum due diuisiones antep̄ntales sint bene posite p. ij
 concluso Prima regula antep̄dicamentalis qua dicitur. quando alterū
 dēp̄tur vt de s̄biecto/ quecūqz de eo rē est bene posita
 concluso Secunda regula an̄p̄ntalis/ qua d̄r diuersorum generū non s̄balter
 natim positoz rē est sufficienter data
 concluso Que diuisiones an̄p̄ntales sunt sufficienter posite
Utrum tantum decem sunt p̄dicamenta lēōe liij

- pclusio Ens est vniuocū ab decem pnta
 pclusio Diuisio s̄b̄n̄ic in primā & secūdā cum eay diffinitōib⁹ est bona
 pclusio Mantum decem sunt pnta
Utrum sex proprietates s̄b̄stantie sint p auctorem nostrum lcōe vii
 sufficienter tradite
 pclusio Non existentib⁹ primis s̄b̄n̄ijs impossibile ē aliqd̄ alioy remanere.
 pclusio Eke cēntie rerū s̄b̄n̄ic fidē nō est ucēm ppctū & incorruptibile
 pclusio Sex pprietates s̄b̄n̄ic p auctorem sunt sufficienter tradite
Utrum quantitas cui⁹ sunt due spēs p̄tinuū & discretum lcōe viii
 sit p̄dicamentum ab alijs distinctum
 pclusio Quantitatis discrete sunt spēs due/numer⁹ & ord. Q̄ntitatis vero
 continue sunt species quinq̄
 pclusio Numer⁹ quozūcūq̄ numeratoꝝ siue sint corpalia siue incorpalia/
 siue entia realia siue rationis/est de p̄nto q̄ntitatis
 pclusio Quantitas cui⁹ sunt due species est p̄ntum ab alijs distinctum
Utrum tres proprietates q̄ntitatis sint b̄n̄ posite lcōe ix.
 pclusio Numer⁹ existens ens distinctum a reb⁹ numeratis est ens reale ex
 tra aiām in reb⁹ numeratis s̄b̄iectatum.
 pclusio Magnitudo & multitudo sunt relationes & non quantitates
 pclusio Tres pprietates q̄ntitatis sunt bene posite
Utrum adaliquid quod est p̄dicamentum distinctum ab alijs/bene
 diffiniatur Adaliquid vero talia dicūt quocūq̄ & lcōe x.
 pclusio Adaliquid dicit entitatem distinctam a re absoluta
 pclusio Due cōitates adaliquid quay prima est s̄b̄n̄ietas est in relatione
 Secūda relatiua suscipiūt magis & min⁹ sunt sufficienter tradite
 pclusio Adaliquid qd̄ est p̄ntum distinctum ab alijs bene diffinitur cū dici
 tur Adaliquid vero talia dicūt q̄cūq̄ & c̄
Utrum secūda diffinitio adaliquid & eius quatuor pprietates in tex
 tu sint sufficienter posite lcōe xi.
 pclusio Relatiū debet diffiniri p terminū & nō p correlatiū formali s̄p̄tā
 pclusio In patre h̄nt decem filios sunt decem paternitates
 Secūda diffinitio adaliquid & quatuor ei⁹ pprietates p auctorem
 in textu sunt sufficienter tradite
Utrum diffinitio qualitatis que est p̄ntum ab alijs distinctum
 est bene data lcōe xii
 pclusio Quatuor spēs qualitatis/queq̄ duob⁹ nōib⁹ vocata p auctorem sūt
 sufficienter assignate
 pclusio Abstractum & p̄cretum semp̄ idem significant
 pclusio Diffinitio qualitatis q̄ est p̄dicamētū ab alijs distinctū est b̄n̄ data
Utrum diffinitio qualium & tres pprietates qualitatis sint p
 auctorem bene posite lcōe xiii
 pclusio In ensio qualitatis causat ex additione grad⁹ perfectionalis ad
 gradū perfectionalem in eadem pte s̄b̄iecti Et remissio ex ablatio
 ne gradus a gradu
 pclusio Adueniente nono gradu in intensioē /prioꝝ grad⁹ non dep̄t̄
 pclusio Diffinitio qualium & tres pprietates qualitatis sunt
 bene posite

- Utrum Actionis et passionis diffinitōes cū earum proprietatibus et cōitatibus sint sufficienter posite** lcōe xiiij
- conclusio** Actio s̄biectiue est in agente et terminat̄ in patiens
- conclusio** Diffinitiones ipsarū q̄n̄ ubi positionis et habitus cum eorū proprietatibus sunt in textu sufficienter tradite
- conclusio** Actionis et passionis diffinitōes cū earū proprietatibus et cōitatibus sunt sufficienter posite.
- Utrum de possib̄ntis que sunt tantum quinque scz oppō prius/simul motus/habere/sufficienter p̄ auctorem detiatur** lcōe xvij
- conclusio** Tantum quatuor sunt spēs oppōnis/quarū diffinitōes p̄ auctorem nostrū in textu sufficienter assignant̄
- conclusio** Quinque modi prioris cū tribus modis s̄ltatis s̄lt̄ sex species motus cū octo modis habere sufficienter enumerant̄
- conclusio** De possib̄ntis que sunt tm̄ quinque sufficienter p̄ auctore detiatur

Questiones tractatus quarti

- Quid est s̄biectum quarti tractatus petri hyspani** lcōe j^a
- Da** quatuor sunt spēs argumentationis et q̄ syllogism^{us} est quadruplex Lij^a
- Quid est terminus et quare nō diffinit̄ an̄ p̄pōem**
- Quotuplicia sunt p̄ncipalia syllog^{orum}** lec.tercia
- Quot sunt p̄ncipia materialia syllog^{orum} et que sunt**
- Utrum conclusio sit de essentia syllogismi**
- Quid sit syllogism^{us} expositorius** lectione quarta
- Utrum ad bonitatem syllogismi expositorii requiratur q̄ ei^{us} mediū scz termin^{us} singularis debeat distribui/et ita regulari p̄ dici de omni et**
- Quinque sunt gnāles regulæ ad om̄s figuras necōio seruande**
- Quid est p̄n̄a et quotuplex est** lectōe quinta
- Utrū barbara sit p̄n̄a formalis**
- Da septem sunt cautele ad debite syllogisandū multū notande** lec. vj
- Utrum darij sit p̄n̄a formalis**
- Quinque sunt modi prime figure p̄cludentes indirē p̄cto primo**
- Duo ultimi modi sapelino et frisciomoz sunt cōes ad om̄s figuras**
- Da secūda figura cui^{us} sunt tres regulæ quatuor habz modos** lcōe vij
- Que sit rō triū regularū specialiu^m secūde figure**
- Quotuplex est reductio modoz imp̄fectoz ad perfectos**
- Et quare baroco non reduct̄ ad barbara ostensue**
- Tantum sex sunt modi tercię figure directe p̄cludentes** lcōe viij
- Da om̄s modi imp̄fecti p̄me figure scōe et tercię p̄nt̄ reduci ad modos p̄fectos dupliciter ostensue et p̄ impossibile p̄ter baroco et bocarto**
- Utrum darij sit p̄n̄a formalis**
- Utrum om̄s sillō sit in aliq̄ trium figurarum**
- Quid est dare terminos in q̄b^{us} om̄i/et in q̄b^{us} nulli p̄cto 3°** lcōe nona
- Quō syllogisandū est ex obliquis in p̄ma figura**
- Quō syllogisandū est ex obliquis in sc̄da et 3^a figura**
- Quid est p̄positio reduplicatiua et quō exponit̄** lcōe decima
- Quō syllogisandū est ex reduplicatiuis**
- Quō syllogisandū est ex p̄pōib^{us} exclusiuis et receptiuis**

**Conclusiones disputabiles
Tractatus quarti**

- ¶** **Q**uod subiectum quarti tractat⁹ sit syllogism⁹
- ꝑclusio **D**iffinitio ꝑ ꝑōnis q̄ dicitur: est ordo affirmatiua vel negatiua et
Et diffinitio termini qua dicitur Est in quē resoluūt ꝑ ꝑō sunt ambe bone
- ꝑclusio **D**iffinitio dicitur de omni et dicitur de nullo que sunt ꝑncipia
regulatiua sylloꝝ sunt bone
- ꝑclusio **S**ubiectum quarti tractat⁹ est syllogismus.
- ¶** **Q**uod diffinitio sylloꝝ de cui⁹ essentia est ꝑclusio sit sufficiēt ꝑō^a l. iij^a
- ꝑclusio **S**ylloꝝ expositioꝝ qui ꝑcedit ex medio flari singulariter
tento/est ꝑncipia formalis
- ꝑclusio **D**iffinitiones trium figurarum et modi/ vna cū quinq; regulis
generalib⁹ ab omni figuris sunt sufficiēter tradite
- ꝑclusio **D**iffinitio sylloꝝ de cui⁹ essentia est ꝑclusio sufficiēs ē et bona
- ¶** **Q**uod inter decem et nouē modos soli quatuor primi sunt modi ꝑfecti
et alij vero imperfecti lectione quinta
- ꝑclusio **C**onsequētie scē in barbara et celarēt sunt ꝑncipia formales
- ꝑclusio **C**onsequētie scē in dario et ferio sunt necē et formales
- ꝑclusio **I**nter decem et nouē modos soli quatuor sunt modi ꝑfecti
- ¶** **Q**uod ꝑncipia scē in quatuor modis scē figure sint ꝑncipia et necē l. vij
- ꝑclusio **C**onsequētie scē in quinq; modis prime figure in dario ꝑcludentib⁹
sunt formales et necē
- ꝑclusio **C**onsequētie facte in sex modis tercie figure sunt formales
- ꝑclusio **C**onsequētie facte in quatuor modis scē figure sūt ꝑncipia et necē.
- ¶** **Q**uod omnis syllogism⁹ sit in aliqua trium figurarū l. cōe viij
- ꝑclusio **E**x obliquis in dario sūt regulas tres ꝑhi Et ex obliquis in celarēt
et ferio scēdū duas regulas alias bene valet ꝑsequētia
- ꝑclusio **E**x reduplicatiuis sūt tres regulas bñ valet ꝑncipia
- ꝑclusio **O**mnis syllogism⁹ sit in aliqua trium figurarū

Questiones tractatus quinti

- Q**uod noticia tradita in quinto tractatu sit scia in ꝑncipio
- Q**uod scia quinti tractat⁹ sit scientia spālis ab alijs distincta
- Q**uod syllogism⁹ dyalecticus sit subiectum tractat⁹ quinti:
- Q**uomodo ꝑhi primo topicorum diuidit sylloꝝ et quid ē sylloꝝ dyalecti⁹
- Q**uod ratio capit sex modis et quare illi modi ponuntur lectione ꝑma.
- Q**uomodo dant ista tria mediū ratio et argumentum
- Q**uot vtilitates sciētice dyalectice ponit philosoph⁹
- Q**uod argumentationis quatuor sunt spēs ꝑncipio⁹ lectione secūda
- Q**ualis est diuisio cū dicitur Argumentationis quatuor sunt spēs
- Q**uod inductio sit ꝑncipia formal⁹
- Q**uod entimematis sunt tres diffinitiones in ꝑncipio lectione iij.

Utrum enthymema sit p̄na formalis & necessaria
Utrum enthymema possit reduci ad syllōm & quomodo
Quid sit exemplū sc̄dm p̄m puncto quarto
Utrum exemplū sit p̄na formalis & an reducat̄ ad syllōm & quomodo
Quotuplicia sint principia materialia syllogismi dyalectici lc̄de iij
Quot sunt p̄dicata dyalectica & que sufficientia
Quid est propositio dyalectica & quot modis d̄r p̄blemata dyalecticū l. v
Quid est p̄blema dyalecticum
In quo denominatur loc⁹ dyalecticus lec. sexta
Quo docet p̄h̄s terminare p̄blema dyalecticū p̄ locū a diffinitioe ad diffi⁹
Quo d̄r̄t et h̄mologia translatio & interpretatio lc̄de vij
An auctor noster sufficienter determinauit de locis intrinsecis a s̄b̄ia
D̄r loc⁹ a concomitantib⁹ s̄b̄am habet octo species lectōe viij^a
Notum p̄uenienter diuiditur in sex tota: vt patet in p̄ctis
Notum integrale: totū v̄l & totum potestati d̄r̄t puncto tercio
Utrum locus a toto integrali solum teneat affirmatiue
Utrum loc⁹ a parte integrali solū teneat negatiue
Quid sit totum in q̄titate & quō tenz affirmatiue & negatiue lc̄de ix^a
D̄r totum in modo est v̄l sumptū cū determinatione in p̄ctis
Queritur quotplex est determinatio
Utrum locus a toto in modo solū teneat negatiue
Utrum auctor noster sufficienter determinet de loc⁹ a tot⁹ & a partib⁹ lc̄de x^a
Utrum loc⁹ a toto tempe sit sufficienter tradit⁹
Quid sit causa & quot sunt cause cum earum sufficientia Et quotplex
lectioe xj.
fit causa efficiens Nec om̄ia in punctis
Quid est causa efficiens & quomō tenet loc⁹ a causa efficiente
Quid est causa materialis & quomodo tenet loc⁹ eius.
Quid est forma & quotplex est lectioe xij
Quid est causa finalis. & quomodo tenet loc⁹ a causa finali
Quomodo generatio est p̄gressio a non esse ad esse Et corruptio est
lec. xij
p̄gressio ab esse ad non esse s̄b̄idem in punctis
Utrum loc⁹ ab v̄sibus teneat affirmatiue & negatiue
Utrum loc⁹ a cōmuniter acc̄tib⁹ teneat affirmatiue & negatiue
Quid sit locus extrinsec⁹ & q̄ eius sunt septē species lc̄de xij
Quo diuersimode in relatiōis sum̄at loc⁹ a relatiuis & loc⁹ a relatiōe oppositis:
Quomodo teneat locus a contrarijs
Que sunt priuatiue opposita & quotplex est priuatio lc̄de xv
Quid contradic̄tio sit & quotplex sit in p̄ctis
Quid est p̄na e contrario Et quid p̄na in ipso
Quid est locus a disperatis & quomodo tenet
Quo modis capis mai⁹ Et quomō loc⁹ a maiori solū tenz negatiue l. xvi
Quid est similitudo Et quid loc⁹ a simili
Quomō intelligit̄ illa auctoritas phī Contingit plura scire
intelligere aut non plura: sc̄do topicorum
Quid est loc⁹ a transumptione & quomodo tenet lc̄de xvij
Quid est locus ab auctoritate & quomodo tenet
D̄r locoz̄ mediocum tm̄ tres sunt species quozum prim⁹ dicit̄ a p̄uzat̄
lectioe xvij
ali⁹ a castib⁹ ali⁹ a diuisione

Quod concretum sicut loycos derivat ab abstracto sicut grammaticos extra.
 Quod abstractum est triplex ibidem in punctis
 Que dicuntur casus: et quomodo tenet locum a casibus
 Quomodo differunt diuisio per negationem. et diuisio per affirmationem. et quomodo
 modo tenet locum a diuisione

Questiones disputabiles cum sophismatibus tractatus quinti

- Q**uodrum noticia tradita in quinto tractatu sit scientia
 specialis ab alijs distincta in phemio
- conclusio Subiectum quinti tractatus est syllogismus dyalecticus
- conclusio Diuisio syllogismi in demonstratum dyalecticum / falsum signatum et sophisticum /
 cum diffinitio syllogismi dyalectici qua dicitur Est qui ex probabilibus est syllo-
 gisatus / sunt bene posite
- conclusio Noticia tradita in quinto tractatu est scientia specialis ab alijs distincta
- Sop^{ma} Tam hoc nullus homo est mortuus quam istud homo ens intelligit. sunt
 falsa. habet locum secunda de ampliatione
- Q**uodrum sex acceptiones rationis cum diffinitionibus argumenti conclusiois et
 aliorum ibidem sint sufficienter posite
- conclusio Nec scientia dyalectica utilis est ad tractatus / ad exercitatos / ad obuiatio-
 nes et ad alias scientias philosophicas
- Sop^{ma} Tu scis denarios meos in bursa esse pares Item Tu credis te
 esse asinum Lectio prima de restrictione
- conclusio Argumentationis quatuor sunt species Quatuor re. inductionis diffini-
 est bona / cum dicitur Est a singularibus sufficiens numeratis ad velle progressio
- conclusio Sex acceptiones rationis cum diffinitionibus argumenti et aliorum ibidem posi-
 torum sunt sufficienter posite
- Sop^{ma} Deus non est. Lectio ij. per tractatum de restrictione
- Q**uodrum tres diffinitiones enthymematis date a boecio: a
 philosopho / et ab auctore nostro sint bone lectio iij
- conclusio Exemplum est quod vnum particulare probat per aliud propter simile
 reatum in ipsis quod non est ratio formalis et necessaria
- conclusio Diffinitio loci cum eius diuisione sunt bene posite
- conclusio Tres diffinitiones enthymematis date a boecio / a philosopho et ab auctore
 nostro sunt bone
- Sop^{ma} Ego vidi petrum et robertum scilicet fortes appetit aliud quam est lectio ij. de restric-
 tionem
- Q**uodrum diuisio loci dicitur maxime in locum intrinsecum extrinsecum et medium
- conclusio Mantum quatuor sunt partes dyalectice scilicet diffinitio generis proprium et accis
 conclusio Diffinitiones proprias dyalectice et pleumatis dyalectici sunt bone lectio v.
- conclusio Diuisio loci dicitur maxime in locum intrinsecum / extrinsecum et medium

- cum eorū diffinitionib⁹ sunt sufficienter posite
- Sop^{ma} Chimera nihil dcat habet post restrictōem
- ¶ D^{ix} tres loci a substantia puta a diffinitione descriptione/
z interpretatione sint bene positi lecōe vi^a
- ¶ cluſio Diffinitio diffinitionis qua dicitur Est orō indicās qđ est esse rei p cōn-
tialia/est bona
- ¶ cluſio Diffinitiones descriptionis z interpretatōis sūt sufficientes z bone
- ¶ cluſio Tres loci a substantia pura a diffinitōe zc sunt bñ positi
- Sop^{ma} Equ⁹ aristotelis nō est habet p restrictōez
- ¶ Q^urum Inter octo locos a pcomitātib⁹ bñm loci a toto vñ
z a toto integrali sint bene positi lec. viij
- ¶ cluſio Loc⁹ a toto in quantitate tenet pstructiue z destructiue
similiter z loc⁹ a partib⁹ in quantitate
- ¶ cluſio Loc⁹ a toto in modo tenet destructiue Et a parte c⁹ pstructiue
- ¶ cluſio Inter locos a pcomitātib⁹ bñm loc⁹ a toto vniuersali tenet des-
tructiue/loc⁹ vtro a toto integrali pstructiue
- Sop^{ma} Chimera est chimera post restrictionem
- ¶ Q^urum loy ci quatuor cāy cū loc⁹ effectū cāy sint bñ positi lec. xi^a
- ¶ cluſio Loci a toto in loco: z a toto in tpe tenet pstructiue z destructiue
- ¶ cluſio Diffinitō cause que dicitur causa ē ad cui⁹ esse seqtur aliud cum q⁹
tuor causaz diffinitionib⁹ sunt sufficienter posite
- ¶ cluſio Loci quatuor cāy cum locis effectū earum sunt bñ positi
- Sop^{ma} Omnis homo est totū in quātitate. lec. pma de distribu.
- ¶ Q^urum loci a generatione a corruptione ab vñb⁹ z a cōiter accñtib⁹
sunt sufficienter positi lec. xiiij
- ¶ cluſio Inter septem locos extrinsecos/loc⁹ a relatiuis z relatiue oppo-
tis/z loc⁹ a pparijs sunt in textu bene positi
- ¶ cluſio Loci a priuatiue oppositis: a pdictōijs/z a disperatis sunt
sufficienter traditi
- ¶ cluſio Loci a generatione/a corruptione/ab vñb⁹ z a cōmuniter accñtib⁹
bñ sunt p auctorem bene positi
- Sop^{ma} Omnis homo est vn⁹ sol⁹ homo lec. ij. de distribu.
- ¶ Q^urum loci a maiori: a minori z a simili sunt p auctorem
nostrum sufficienter traditi lectione xvi
- ¶ cluſio Loci a propositione/a trāsūptione/z ab auctoritate sūt bñ positi.
- ¶ cluſio Tres loci medij puta a pugiatis/a casib⁹ z a diuisione p auctorem
nostrum sunt sufficienter dati
- ¶ cluſio Loci a maiori A minori z a simili sunt p petrū hy. f. sufficienter positi
- Sop^{ma} Quodlibet scis vel nihil scis: lectioē ij. de distributionib⁹

Questiones tractatus sexti

- Quid est** sicut tractat? sexti fallaciarum pe. hyspani in phemia
In eadem qone petitur quor sunt que pncipalr in scia pñderant
Utrum de syllogismo sophistico habetur scia
Utrum hec scientia de fallacijs vocetur scientia sophistica
Utrum scientia sophistica sit scia specialis ab alijs distincta
Utrum diuisio sylloi in demraticam dyalecticam z sophisticam sit sufficienter
 data/diffinitiones mēbrozum ibidem lcoē prima
Utrum tantum quatuor sunt genera disputationū
Utrum tantum quinq; sint methē sophisticę. lectione secūda
Quis sit ordo istarum quinq; metharum
Quot sunt fallacie in dcoē. z quomō pbat earum sufficientia lcoē tertia
Utrum necesse sit vnū nomen plura scire
Utrum dcām phi scz necesse est vnū nomen plā significare
 sit verum de omib? nomibus simpliciter lectione quarta
Utrum equocū scar sua scata copulatiue vel disunctiue
Utrum signū vte additum terminū equiuoco distribuat ipsum
 pro significatis vel pro suppositis lcoē quinta
Utrum analogum per se positum stat p scato factiori vel p oib? pñz in pñcti
Quid sit ppo vna seu enūciatio vna Et quid enūciatio plures
 z quotuplex/nota ibi in primo argumento
Utrum pncipium presentis temporis vt sunt laborans sedens z similia
 impotent ex suis pñficationib? temp? pñfens z pte^m lcoē vi^a
Quot regulas ponit ockan ad sciendū primū modum amphibologie
Quid sit dcām supponere p se toto z quid p parte sua lcoē vij
In secunda questione ibidem ponūtur sex alie regule de primo
 modo fallacie amphibologie.
Quis sit p^m mod? seu prima species fallacie diuisionis lectione viij^a
Quis sit secūdus mod? fallacie diuisionis
Quis sit prim? modus Et quis secūd? mod? fallacie accent? lectione nona
Quis sit secūd? mod? fallacie figure dictionis Ibi nota diuersa signa
 distributiua scdm diuersitatem pñdicamentozum penes que di
 uersi sumūtur palogismi fallacie figure dcōnis lcoē decima
Quod nou semper sit fallacia subsumendo terminū alterius pñti sb signo
 distributiuo sbstantie vt patet ibidem argumento pmo illi? qonis
Quod septem sunt fallacie extra de eodem z earum sufficiētia pñcto 2° lcoē xi
Quod in omni fallacia accidentis sunt tria diligenter pñderanda sine quibus ipsa
 nullo pacto intelligi potest puncto quarto
Quis sit p^mus modus z quis secūd? sbidem in prima qone. quia
 tercius in secunda questione
Quid est arguere a diuisis ad pñcta
Quot pñtiones requiruntur ad hoc vt bene arguitur a diuisis
 ad conineta Et e contra a coninctis ad diuisa sbidem in
 questione secunda.

Utrum sicut non valet processus a dicto secundum quid ad bene simpliciter An sic
etiam esse non valebit processus a bene simpliciter ad bene secundum quod lec. xij

Utrum arguendo a dicto secundum quid ad utramque eius partem seorsum semper
fiat fallacia a secundum quid ad simpliciter

Quotuplex est elenchus. lectione xij.

Quot sunt modi huiusmodi fallacie et quomodo preteritur extra textum

Quotuplex est petitio principij secundum philosophum lectione xiiij

Utrum petitio principij peccat contra syllogismum simpliciter vel
contra syllogismum dialecticum

Quotuplex est consequentia lectione xv.

Quot sunt modi fallacie contrarie

Quid est syllogismus ad impossibile et quot in eo sunt processus puncto secundo
notetur ibidem practica huiusmodi fallacie in puncto tertio lectione xvi

Utrum ista contraria sit bona conclusio est impossibilis et aliqua promissarum

Quis est interrogatio una et interrogatio plures puncto secundo lec. xvij.

Quid dupliciter aliqua interrogatio dicitur plures puncto tertio

Quid debeat responderi ad istam utrum chimera est ens vel non ens

Queritur posito quod sint decem homines nouem videntes et unus cecus / utrum
plures sint qui non vident quam qui vident

Quomodo omnes sex fallacie in reductione reducuntur ad ignorantiam
elenchi lectione xvij.

Quomodo paralogismi septem fallaciarum extra dictionem reducuntur
ad ignorantiam elenchi

Questiones disputabiles
cum sophismatib⁹ tractatus
Sexti

- ¶** Utrum de syllo^{mo} sophistico habetur sciētia. que vocat^r
 scientia sophistica in p^hemio
 p^{cl}usio Subiectum tractat^r sexti p^hys. de fallacijs est syllo⁹ sophisticus.
 p^{cl}usio Sophistica sciā est sciā spālis ab alijs distincta
 p^{cl}usio De syllo^{mo} sophistico habetur sciā q̄ vocat^r sciētia sophistica
 Sop^{ma} Omnis hō est omnis hō lec. iij. in textu de distribu.
- ¶** Utrum diuisio sylloⁱ in dem^rstrātim⁹ dyaleticū & sophisticū cum
 eozum diffinitionib⁹ sit bene posita
 p^{cl}usio Lantum quatuor sunt spēs disputationū scz doctrinalis dyaletica/
 tēratia/ & sophistica quaz om̄i diffinitioēs sunt bone
 p^{cl}usio Quinqz methē/puta redargutio/falsuz/inopinabile &c cum earum
 diffinitionib⁹ sunt sufficienter tradire
 p^{cl}usio Diuisio sylloⁱ in dem^rstrātim⁹ dyaleticum & sophiticum cū eoz diffi
 nitionib⁹ sunt bene posite
 Sop^{ma} Licet nichil et chimera sunt fratres pcedatur tñ nichil & aliquid
 sunt fratres negatur lec. iij. in distribu.
- ¶** Utrum diffinitio fallacie qua dicit^r Est ydoneitas decipiendi &c
 Cum diuisione eius in sex fallacias in dictione & septem extra
 dictionem sit bene posita lectioe tercia
- p^{cl}usio Necesse est vnū nomen plura sc̄are
 p^{cl}usio Tres mobi fallacie equiuocatōis sunt in textu p. auctorem nostrū
 sufficienter traditi
 p^{cl}usio Diffinitio fallacie cum ei⁹ diuisione in sex fallacias in dictioe & sep
 tem extra dōem sunt bene posite
 Sop^{ma} Tu es quilibz vel differens a quolibet lec. v. in distri.
- ¶** Utrum fallacia amphibologie cum trib⁹ ei⁹ modis
 sit sufficienter in textu posita lectione sexta
- p^{cl}usio Omne analogum p se positum stat p suo sc̄ato sc̄dōio
 p^{cl}usio Fallacia compositionis cū ei⁹ duob⁹ modis est bñ tradita
 p^{cl}usio Fallacia amphibologie cum ei⁹ trib⁹ modis sufficiēt ē posita.
 Sop^{ma} Omne verum & deū esse dicit lec. quinta in distribu.
- ¶** Utrum fallacia diuisionis cum ei⁹ duob⁹ modis sit
 sufficienter in textu tradita lectōe viij
- p^{cl}usio Fallaciam accentus & eius duos modos auctor noster
 bene tradidit
 p^{cl}usio Fallacia figure dōnis plerūqz appellationi immixta cum ei⁹ trib⁹
 modis est bene posita
 p^{cl}usio Fallacia diuisionis cū ei⁹ duobus modis est sufficienter
 in textu tradita
 Sop^{ma} Tot⁹ fontes est minor forte lectione vi. de distri.

- ¶** **Q**uod fallacia accētis que plerūq; p̄doctos palogifāt et ei⁹ tres modi sint sufficienter traditi l̄cōe xi
- ¶** **clūfio** Fallaciam a s̄m quib; ad simpliciter et eius quinq; modos Petrus hyspa. sufficienter tradidit.
- ¶** **clūfio** Quisuntio elenchy et quatuor modi fallacie ignorantie elenchy sunt in textu bene positj.
- ¶** **clūfio** Fallacia accētis que plerūq; p̄doctos palogifāt et ei⁹ tres modi sunt sufficienter traditi.
- Sop^{na}** Omne bonū vel nō bonū est eligendū l̄cōe viij in distribu.
- ¶** **Q**uod fallacia petitiōis p̄ncipij; et quinq; ei⁹ modi sint in textu bene traditi l̄cōe xiiij
- ¶** **clūfio** Fallaciam p̄ntis et ei⁹ tres modos auctor noster docuit sufficienter.
- ¶** **clūfio** Fallacia s̄m plures interrogations vt vnam et duo eius modi cū reductione om̄ fallaciaz ad elenchū sūt bñ posita.
- ¶** **clūfio** Fallacia petitiōis p̄ncipij; et quinq; ei⁹ modi sunt in textu bñ traditi.
- Sop^{na}** Sortes differt ab om̄i hoīe. in fine exponibiliū.

Questiones tractatus septimi et octavi

- ¶** **Q**uod noticia puoz loycalium sit utilis et necēria in loyce: videatur ibi q; ad septem utilis est in p̄hemio
- ¶** Quor; sunt tractatuli puoz loycalium
- ¶** Quid est s̄biectum tractatus septimi de sup̄pōe
- ¶** Quod noticia de suppositionib; terminoz sit vera scientia
- ¶** Quot sunt diuisiones vocum. ibi notet q; sine cathegremata nihil significant preter conceptus l̄ctione prima
- ¶** Quod nom̄ia adiectiua possunt supponere
- ¶** Quod termin⁹ capitur tripliciter pulchra distinctio puncto tercio l̄cōe ij^a
- ¶** Quatuordecim regulę p̄ quas iuuenes scire possunt qui termini supponūt et qui termini non supponūt
- ¶** Quod obliquus p̄t esse s̄biectum propositionis.
- ¶** Quomodo diffinitur suppositio s̄m viam nominalium
- ¶** Quomodo diuiditur suppositio prima sui diuisione l̄cōe tertia
- ¶** Quomodo diuiditur suppositio p̄pria s̄m viam nominaliū
- ¶** Quid sit suppositio simplex et p̄sonalis s̄m petrum hysp. l̄ctione quarta
- ¶** Quid est descensus et quotuplex
- ¶** Quid sit suppositio simplex s̄m viam nominalium
- ¶** Quod suppositio materialis quam Petrus hyspanus non docet sit necessario ponenda l̄ctione quinta

Quā termin⁹ vel orō p^r supponere material^r simpl^r e psonal^r que suppositio
erit ibi de strute hmonis e vi vocis lōe vi^a

De suppone materiali sunt tres regule pulcherrime lōe viij

Quādo fit suppositio simpl^r e q^o ei⁹ sunt due regule lōe nona

Quante sunt ppōes in quib⁹ bictra supponūt material^r in regla 3^a

Quō supponūt sbiecta in istis. gen⁹ est spēs ylis Socrates est prima sbiis
homo est secūda sbiis

Utrum iste ppōes sint vere p suppōem simplicem homo est dignissima crea
turatum Color est p^rmū obiectum visus. homo ē p se pmo risibil^r

Que sit d^ra inter actum exercitum/ e actum signatum

De suppone psonali in genere. e q^o ei⁹ sunt due regule lōe x^a

In omni termi possint supponere psonal^r ante p^rmā regulam

Quā tres suppone in genere sunt iuuenib⁹ summe notande in 2^a regula

De suppositione discreta. est vna regula

De suppone determinata regule due. quax secūda maxime notanda est: qm p
eam mirabiles pcedūt e negātur ppositiones

De suppositione p^rfusa distributiva sunt regule decem lōe xi^a

In hic Omnis materia e forma sunt totum ppositum: totum sbiectum distri
buitur/ an pars In regula secūda pulchra distinctio

De suppone p^rfusa t^rm regule decem summe notande

De Relatiuis

Quid est sbiectum octau⁹ tractat⁹ de relatiuis lōe p^rma

Quā petr⁹ hyl. in textu ponit quinq⁹ diuisiones relatiuoz pūcto 3°

Quā tres ponit diffinitiones relatiui reci. p^rci. quod reciproci differt a non reci
proco tripliciter

Utrum deceptio scā ex diuersa relatione fiat p^rm fallaciam equocationis/ vel
ambibologie: aut ppositionis e diuisiōis

De trib⁹ regulis quas ponit auctor de relatiuis pūcto secūdo lōe 3^a

Utrum hoc sophisima sit vey Aliq⁹ ppō est vera si sua sbiecta est vera.

Utrum hoc soph⁹ sit vey Omnis hō h⁹is equū equitat illum

De suppone relatiuoz materiali e simplici sunt regule tres lōe v^a

De suppone relatiuoz psonali sunt regule g^rales quinq⁹

De suppone relatiuoz psonali in spali sunt regule sex

Utrum ista p^rna sit bona: omnis homo qui est alb⁹ currit: g^r omnis hō currit q^o ē al
b⁹ Item de suppositione terminoz impropria

Questiones disputabiles cum sophisimatib⁹
tractatus septimi e octau⁹

Quodrum noticia puoy loy calium fit vtilis e necessaria in pph^o

pclusio Subiectum tractatus supponū est termin^o supponibilis

pclusio Noticia suppositionū terminoy est vera scia

pclusio Noticia puoy loy calium ē vtilis e valde nccia

Soph^{ma} Omis hō ē omis hō. l. cōe iij. de distributionib^o in text.

Quodrum diffinitiones termi e significationis cum alijs diuisionib^o in textu sint sufficienter date l. cōe pma

pclusio Diffinitio supponis qua dicit Est acceptio termi substantiu p aliquo est bona

pclusio Neq; adiectiua neq; obliqui p se sumpti pnt supponere

pclusio Diffinitiones termi e significationis cū alijs diuisionib^o sunt sufficienter posite

Soph^{ma} Null^o homo est omis hō. l. cōe iij^o de distribu. in textu

Quodrum diuiso supponis in cōem e discretam Et ip^o cōis in naturalem e accūalem fit bona l. cōe iij^o

pclusio Diuiso suppois accūalis in simplicem e psonalē cum mēbrozum diffinitionib^o est bene data

pclusio Diffinitio suppositionis psonalis cū ei^o diuisione in determinatā et psumam est sufficienter posita

pclusio Diuiso suppositionis in cōem e discretam. Et ip^o cōis in naturalem e accūalem est bona

Soph^{ma} Nihil videns est aliquid videns. l. cōe iij^o ibidem in textu.

Quodrum suppo materialis: cum suppositione simplici e psonali sint nccio ponende

pclusio Regula vnica de suppone discretā e huc de suppone determinata sunt fm viam nōialium sufficienter tradite

pclusio Regule decem de suppositione psumā distributiua e becē de psumā tantum fm viam nōialiu sunt bene posite

pclusio Suppo material cum simplici e psonali sunt nccario ponēde

Soph^{ma} Quotienscūq; fuisti pih^o totiens fuisti homo. l. cōe viij. de distributionib^o in textu.

Quodrum quinq; diuisiones relatiuoy cū trib^o diffinitionib^o relatiui reciproci sint sufficienter posite

pclusio Ponentes deceptionem scām ex diuersa relatione fm fallāciam eq uocationis vel amphibologie Et asserentes nullam ppōem incho atam a relatiuo habere p radcōziam dicūt flm

pclusio Due regule text^o vna de relatiuis diuersitatis e alia de relatiuis idē titatis non reciproco Cum alijs regulis supponū relatiuoy tam in genere q̄ in specie extra textum sunt sufficienter posite

pclusio Quinq; diuisiones relatiuoy cū trib^o diffinitionib^o relatiui reciproci sunt in textu bene posite

Soph^{ma} Aliq; ppō est vera si sua pōcōia est vera hic l. cōe iij^o relatiuis

Questiones tractatus De ampliacione

Quid sit sibiectum tractatus ampliacionū puncto primo
Quauctor solū duas ponit regulas de ampliacionib?
Vtrum hoc sophisina in textu sit verum Impossibile potest esse verum
Vtrum istud soph^m ex textū sit verū Omne quod erit est
Quid est ampliatio sū nominales
Vtrum ampliatio in vniuersalib⁹ et p̄ticularib⁹ sit eodem mō exponēda
Quot sunt orē tempm ad quas fit ampliatio
De verbis et alijs ampliandib⁹ ad duas differentias tempm sunt regule quinq;
De varijs ppōnib⁹ veris que videntur esse false
De terminis ampliandib⁹ ad quatuor brās tempm sunt regule due
Vtrum hoc vbum potest et ille mod⁹ possibile/amplient ad p̄teritum
De ampliandib⁹ ad quinq; brās tempm regula vna.
Sequuntur illic tria summe aduertenda notabilia
Quatuor regule p̄nāz due bone et due male
Vtrum ista ppō sit vera antixp̄stus est intelligibilis
Vtrum ista sit vera null⁹ homo est mortuus
Vtrum hoc sophisina sit verū Non ens intelligitur
Vtrum hoc sophisina sit verū Omnis equ⁹ senex moriet^r
Vtrū sit verum Corruptum est generābū et generandū est corruptum
Vtrū sit verum Socrates iuuenis fuit disputatur?

Questio vnica cum trib⁹ conclusionib⁹ et vno sophismate

Vtrum definitio ampliatiois cum duab⁹ et diuisionib⁹
sint in textu sufficienter posite
p̄clusio Due regule de ampliatioe in textu cum octo regulis extra textum
sū viam nominaliū sunt bene posite
p̄clusio Non solū ista est vera Corruptū est generandū et econtras: sed et ista
ta. antixp̄s est intelligibilis est p̄cedenda.
p̄clusio Definitio ampliacionis cum et diuisionib⁹ duab⁹ ē bene posita.
Sop^m Impossibile potest esse verum

Questiones tractatus de appellacione

Quid sit sibiectum tractatus appellacionū puncto primo
Vtrum tres regule quas aliqui posuerūt de appellacione sint vere
Vtrum omēs termini appellent. et an eodem mō appellent a parte sibiecti et p̄
dicati: et quid intelligitur p̄ formam qū termin⁹ dicitur appellare formam
De quatuor regulis appellacionū scdm nominales
Vtrum hoc sophisina sit concedendū Socrates et album sunt idem

Utrum hoc sop^m sit verum Tu hodie comedis crudum
Utrum hoc sit verum Album erit nigrum vel album potest esse nigrum
Utrum hoc sit verum Sortes erit currens cras
Utrum hoc sit verum Tu cognoscis venientem
Utrum hoc sit verum Debeo tibi equum.

Utrum definitio appellationis cum duabus^o divisionibus^o e cum quatuor extra textum regulis sint sufficienter posite

- conclusio** Ista propositio procedit vera Sortes et album sunt idem
- conclusio** Licet ista Tu cognoscis venientem in casu sit falsa: tamen ista, debeo tibi equum in casu conceditur vera
- conclusio** Definitio appellationis cum duabus^o divisionibus^o e cum quatuor extra textum regulis sunt sufficienter posite
- Soph^m** Omne quod erit est seu omne quod potest esse est. l. c. de ampliatōe

Questiones tractatus de restrictione

Utrum istud soph^m sit verum Albedo sortis est similitudo eius
Utrum sit verum Tu scis denarios in bursa mea esse pares
Utrum sit verum Tu credis te esse asinum ibidem
Utrum hoc sop^m in textu sit verum Omne animal fuit in archa noe
Utrum sit verum Ego vidi petrum et robertum l. c. ij
Utrum hoc sit verum Ego videbo omne astrum ibidē
Utrum sit verum sortes apparet esse aliud quod est
De restrictione facta per nomen sunt regule quinque l. c. de prima
De restrictione facta per verbum sunt regule tres l. c. secunda
Utrum sint restringantur termini in propositione affirmativa et negativa l. c. 3°
Utrum hoc sophisma sit verum Tu es asinus
Utrum istud sit verum Deum esse iniustum/est negandum

Utrum definitio restrictionis quod dicitur Est coartatio termini et cum quinque regulis de restrictione facta per nomen sit bona

- conclusio** Tres regule de restrictione facta per verbum cum illo de quo termini in affirmativa et negativa eodem modo restringuntur sunt bene posita
- conclusio** Non solum hoc soph^m extra textum tu es asinus est falsum sed etiam
- conclusio** Omne animal fuit in archa noe intra textum est negandum
- conclusio** Definitio restrictionis quod dicitur Est coartatio termini et cum quinque regulis de restrictione facta per nomen est bona.
- Sop^m** Tu es asinus l. c. tertia.

Sequitur de significatione terminorum et proponuntur decem conclusiones pulcherrime ex dictis biribani

- Prima conclusio** Litera scripte signant voces platas
- Secunda conclusio** Voces hecative sunt passiones. i. passiones anime
- Tercia conclusio** Omne preceptum aliquid recipit et forte non vnum solum sed multa.

Quarta conclusio^o Hoc sciativa actu hinc sciat aliquid
 Quinta conclusio^o Hoc nomen chimera non sciat chimeram
 Quod ergo chimera figit si non sit chimera
 Sexta conclusio^o Conceptus simplex siue fiat subiectum siue prout semper supponit pro
 re/quo illo conceptu recipit Et nihil est prohibet nisi duplex causam quod huiusmodi notandi
 Septima conclusio^o Aliquis conceptus simplex factus subiectum vel prout in propositio men-
 tali pro nullo supponit quo tamen multa entia recipiuntur
 Octava conclusio^o Hoc vel scriptura sciativa sumpta subordinata conceptui sim-
 plici supponit pro rebus ultimata sciativa quod illo conceptu recipiuntur.
 Nona conclusio^o Isti terminus chimera non corrumpit solum conceptus simplex
 Decima conclusio^o Isti terminus chimera corrumpit conceptus simplex que primo figit.
 ¶ Motetur ibi quod ista est ista vacua est locus non repletus corpe

De causis veritatis proponunt sequuntur
 conclusiones tredecim multum notabiles

Prima conclusio Non est necesse vocalis esse eam si quilibet significat apud
 mentem/ita est apud vocem
 Secunda conclusio Aliqua propositio est vera/ita non quilibet est ita est in rebus sciativa ad extra.
 ¶ Motetur ibi quod hominem esse asinum nec est verum nec falsum
 Tercia conclusio ista propositio homo est asinus non sit hominem esse asinum
 Quarta conclusio^o hominem esse scaturit pro istam propositioem homo est asinus
 Quinta conclusio^o hominem fuisse scaturit pro istum terminum homo est pro li homo est asinus
 Sexta conclusio^o quod aristotelem esse scaturit pro istum terminum homo est pro li homo est asinus
 Septima conclusio^o Omnis propositio affirmativa de in esse et prout vera non ex eo est vera
 quod qualitercumque scaturit esse pro eam ita est
 Octava conclusio^o Non sequitur terminus alius propositiois affirmativae supponit pro eodem.
 igitur est vera
 Nona conclusio^o Ad veritatem propositiois categorice requiritur quod subiectum et prout suppo-
 nant pro eodem vel eisdem Et ad falsitatem sufficit quod non supponit pro eodem.
 Decima conclusio^o Ad veritatem categorice negativae sufficit quod subiectum et prout non
 supponit pro eodem vel eisdem et
 Undecima conclusio^o Ad veritatem propositiois categorice affirmativae particulariter vel in
 definite sufficit quod subiectum et prout supponant pro eodem et
 Duodecima conclusio^o Ad veritatem verborum affirmativae requiritur et sufficit quod pro quocumque
 quod vel pro quobuscumque subiectum supponit pro illo vel pro illis prout et
 Decimatercia conclusio^o Omnis particularis affirmativa est vera quod subiectum et prout suppo-
 nit pro eodem vel pro eisdem Et omnis verborum affirmativa videtur ex eo esse vera et
 ¶ Utrum ista sit vera Omnis propositio vocalis est vera
 Utrum hec sit vera Equus est asinus
 Utrum hoc sophisma sit verum Deus non est
 Utrum istud sophisma sit verum Hoc nomen chimera nihil est
 Utrum istud sit verum Equus aristotelis non est
 Utrum istud sit verum Chimera est chimera
 Utrum istud sit verum homo est asinus

Questiones tractatus
de Distributionibus

De triplici diuisione signoy patet in textu lcoe pma
 Querit text⁹ quid fecerit h⁹ omis lec. prima
 Utrum ista sit vera homo et risibile pueritur
 Notande sunt ibi qnqz pulchre pclusiones de pueribilitate froy
 Utrum istud sophisma sit verū Omis hō ē totū in quātitate
 Utrum h⁹ sig^m omis exigit tria appellata in textu lec. secūda
 Utrum hoc sop^m sit verum Omis hō est vii⁹ sol⁹ homo
 Utrum istud sit v^m Quodlibet scis vel nihil scis
 Utrum sit verū Omis hō est et qdlibz differens ab illo ē non hō lec. tertia
 Utrum sit verum Omis hō et ali⁹ homo sunt
 Utrum sit verum omis hō est omis homo
 Verū istud soph^m sit verū Null⁹ homo ē omis hō lec. iiii^a
 Utrum sit verum nihil videns est aliquid videns
 Utrum hoc sophisma sit verū Nihil et chimera sunt frēs
 Utrum sit verum Nihil et aliquid sunt frātes
 Utrum in textu sit verū Ab vtroqz istoy enūciatū est verū lec. qnta
 Utrum sit verū Neutrū oculū habendo tu potes videre
 Utrum istud sit verū Tu es quilibz vel differens a quolibet
 Utrum sit verum Omne verum et deum esse dicit
 Utrum negatio heat vim distribuendi vel pfundendi in text. lec. vi^a
 De distributione aptitudinis et accommoda ibidem in textu
 Utrum hoc soph^m sit verum Not⁹ sortes est minor sorte
 Utrum hoc sit verum Notum qd est in mūdo est in oculo meo
 Utrum istud sophisma de textu sit verum Quodlibet qualelibet
 de quolibet tali/scit ipm esse tale quale ipsum est
 Utrum hoc sit verum Null⁹ mēitur
 Utrum hoc sit verum Ego dico falsum
 Utrum hoc sop^m de textu sit verum Infinita sunt finita lcoe viij
 Utrum hoc sop^m sit verum Omne bonū vel nō bonū ē eligendū
 Utrum hoc sit verū Sortes moriet hodie

Conclusiones disputabiles
cum sophismatibus tractat⁹
duodecimī

Utrum definitio distributionis cum signorum distributiuoy
triplici diuisione sit bene posita

- pclusio Hoc signū omis non rem sed rei dispōem heat
 pclusio Hoc signū omis non semp exigit tria appellata
 pclusio Definitio distributionis cum distributiuoy triplici diuisione
est bene posita

Sop^{ma} Licet hoc sophisma de tertio sit verum Omnis homo est. et quolibet
dñs ab illo est non homo Nomen istud soph^{ma} est falsum. Omnis
homo et alii homo sunt

**Utrum ipsa negatio habeat vim distribuendi
aut pfundendi**

¶ cluso Licet illa in tertio. Ab utroque istorum enunciatur ē vix concedatur

¶ cluso Tamē ista Neutrū oculā hñdo tu potes videre negatur
Capiendo totum cathegmaticē pceditur totum qd est in mūdo ē
in oculo meo: et totus fortes est minor forte negatur

¶ cluso Ipsa negatio habz vim distribuendi

Sop^{ma} Infinita sunt finita

Questiones tractatus expombilium

**Utrum arguendo ab exponentib⁹ ad expositam sit bona pñia: ad quod ibi
respondetur p quinaz pclusiones**

Utrum ppōes expombiles sint cathegorice vel ypothecē

Quō diuiditur t⁹ Et quotuplex ppositio fm diuisionē tērmī

Que ppō dicit⁹ resolubil⁹ Et quomodo pbatur

Que ppō dicit⁹ expombil⁹ Et quō exponitur

Utrum quelibz ylis affirmatiua equipollet vni copulatiue

Quid sit termin⁹ officialis Et quid ppō officialis

De ppōne expombili Et que signa faciūt ppōem expombilem l. iij.

De ppōnib⁹ exclusiuis de quarū expōc dant⁹ quinaz regule.

Ab exclusiua affirmatiua ad ei⁹ ylem in terminis tñspositis est bona pñia

Utrum hoc sop^{ma} sit verum Tantum vnū est

Utrum istud sit verum Tantum pater est

De signis exceptiuis dant⁹ due regule lectione quarta

De expositione exceptiuaz dant⁹ due regule

**Utrum arguendo ab exponentib⁹ exceptiue ad exceptiuam et contra
sit bona pñia**

Utrum hoc soph^{ma} sit verum Omne animal pter hoīem est irrōnale

De signis reduplicatiuis sunt regule due l. cōe quinta.

De expōne reduplicatiuaz sunt regule due

Quid ē ppō reduplicatiua et cui addendū est signū reduplicatiū

Utrum hoc sophisma sit vix Omnis hō in q̄tum rōlis est risibilis.

De incipit et desinit dātur due diuisiones rerum

De expositionib⁹ ppōnū de incipit et desinit sunt regule 4° l. c. vij.

Utrum hoc soph^{ma} sit verum Creans incipit esse deus

Utrum istud sit verum Socrates desinit scire oēm ppōem

De infinito cui⁹ ponit triplicem distinctionem l. c. vij^a.

De expositione propositionis de infinito sunt due regule
Utrum arguendo a p[ro]p[os]it[io]ne exponibili in qua ponitur infinitum
 ad suas exponentes et est fit p[ro]p[os]it[io] bona et formalis
De compatiuis et suplatiuis In lectione viij
De expositione propositionis de p[ro]p[os]it[io]ne est vna regula
De expositione propositionis de suplatiuo sunt due regule
Utrum hoc sophisma sit v[er]u[m] Animal debili[us] musca
 est fortius omni animali
Utrum sit verum Aliquis homo est fortissim[us] / q[uo]d n[on] est fortissim[us] h[om]o
De istis dictionib[us] differt aliud et sunt regule due l[ec]t[io]e nona
De expositione propositionis de d[ic]t[io]ne aliud et sunt regule due
De li[t]or[um] q[uo]d capi[unt]ur tripliciter eadem lectione
Quomodo p[ro]p[os]itio de li[t]or[um] exponit[ur] est vna regula
Quomodo p[ro]p[os]itioes de semp[er] / de ita sicut debent exponi
Utrum hoc sophisma sit verum Socrates differt ab omni homine

Conclusiones disputabiles c[um] sophis[ma]tibus tractatus tercij decimi

Utrum arguendo ab exponentib[us] ad expositam
 fit bona p[ro]sequencia

- p[ro]clusio Propositio exponibilis magis videtur esse categorica q[uam] ypo[th]et[ica].
 p[ro]clusio Non quilibet p[ro]p[os]it[io] v[er]is equivalet vni copulatiue compositae
 ex suis singularibus
 p[ro]clusio Arguendo ab omib[us] exponētib[us] ad expositam est p[ro]p[os]it[io] bona
 Sop^{ma} Tantum vnu est habetur lectione tertia

Utrum diffinitio p[ro]p[os]itionis exponibilis Et quinq[ue] regule
 de p[ro]p[os]itionū exclusiuarū exponēte sint bene posite

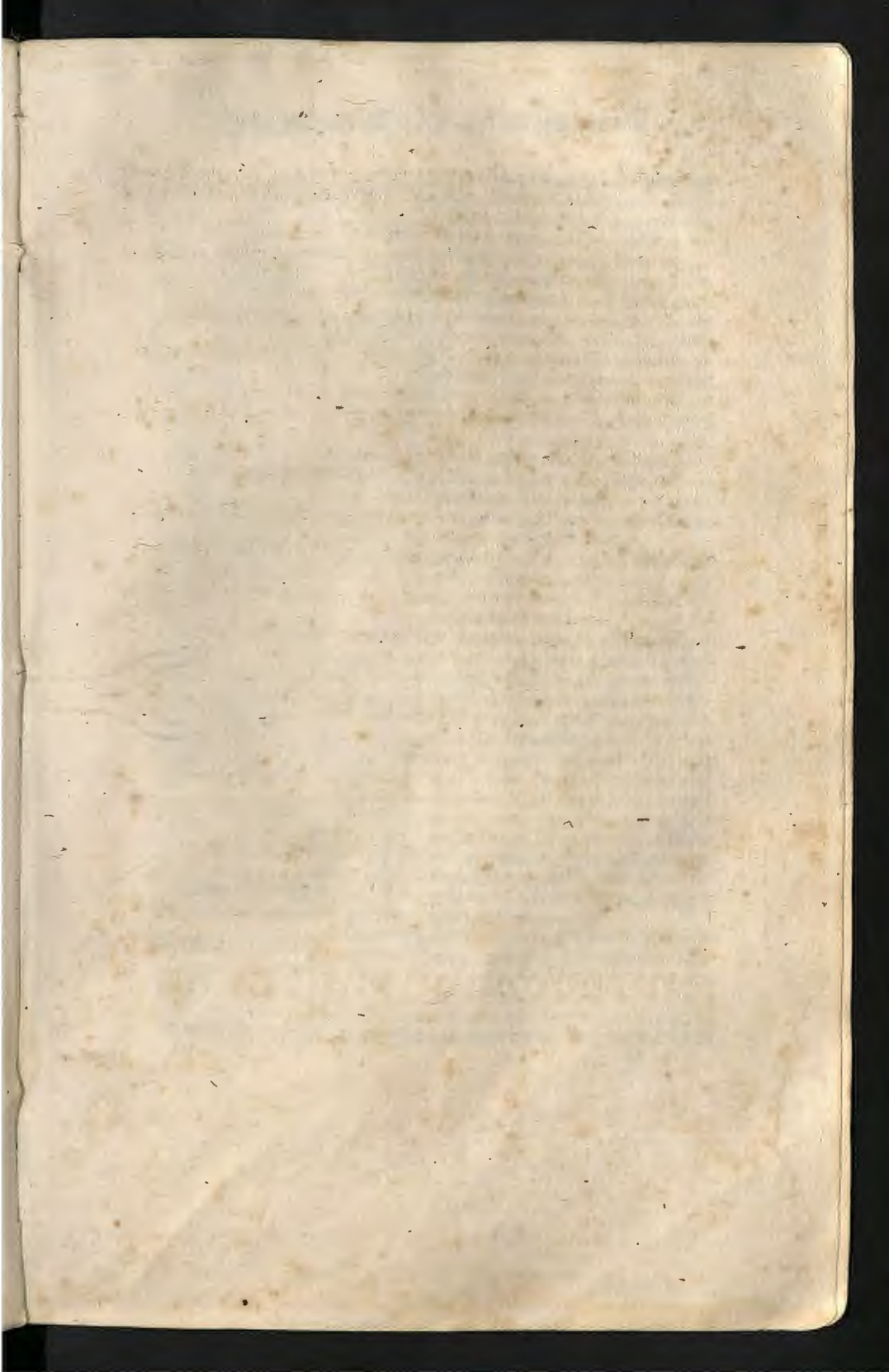
- p[ro]clusio Quatuor regule de exponēte p[ro]p[os]itionū exceptiuarū sunt in
 textu sufficienter tradite
 p[ro]clusio Arguendo ab exponentib[us] p[ro]p[os]itionis exceptiue ad exceptiuam
 et econtra est bona p[ro]p[os]it[io]
 p[ro]clusio Diffinitio p[ro]p[os]itionis exponibilis Et quinq[ue] regule de p[ro]p[os]itionū
 exclusiuarum exponēte / sunt bene posite
 Sop^{ma} Tantum pater est / lectione tertia

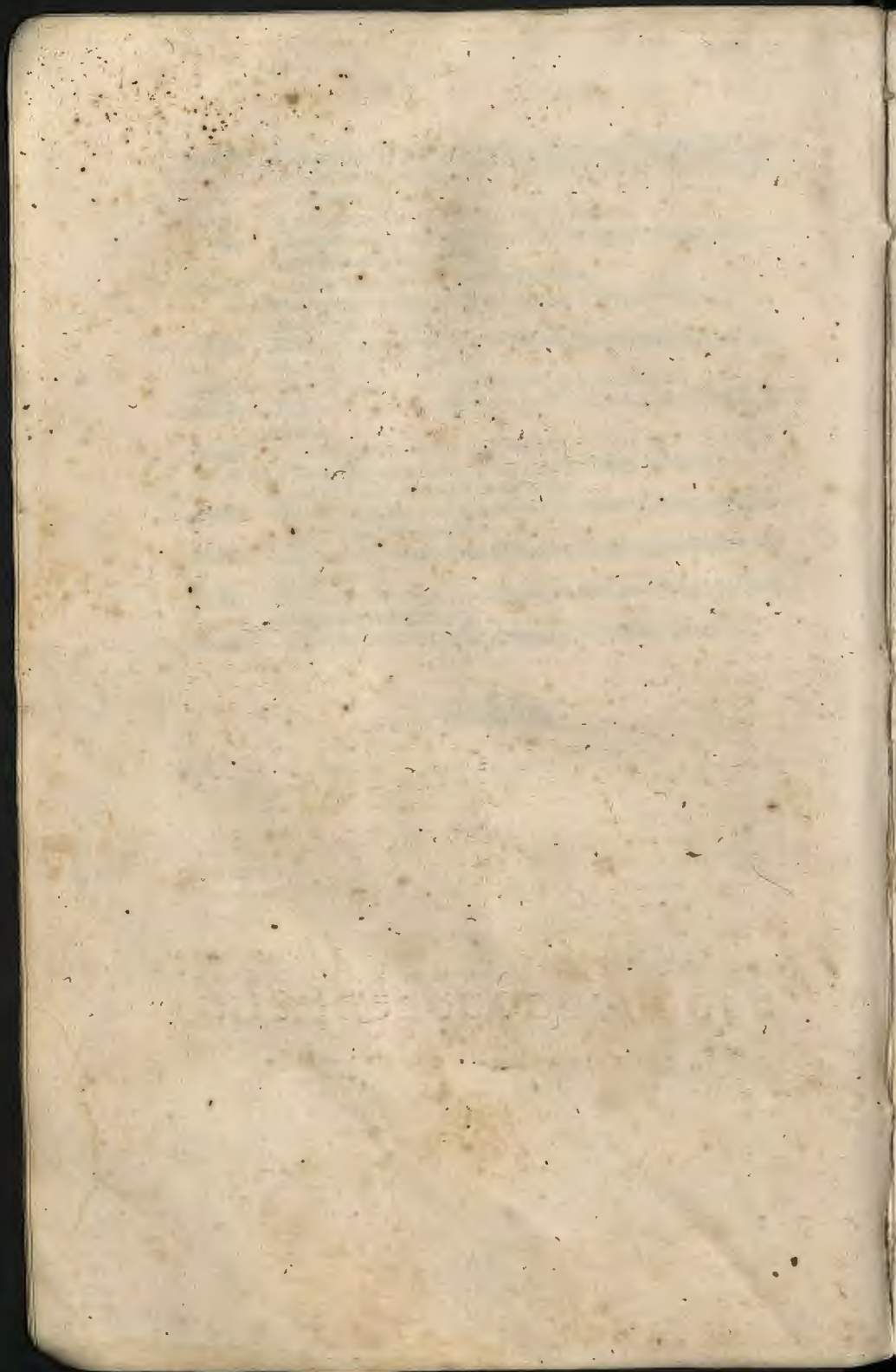
Utrum quatuor regule de signis reduplicatiuis et de expositione
 reduplicatiuarū p[ro]p[os]itionū sint bene date

- 2 clusio Signū reduplicationis si ipsa fiat grā cause nō debz addi pto s; et
 teri Si reduplicatio fiat grā pcomitatie p̄t addi pto De isto videat
 in fine quarti tractat⁹
- 2clusio Omne animal p̄ter hoīem ē irrōnale ꝓcedit vera
 2clusio Quatuor regule de signis reduplicatiuis et de expōne ꝓpōnū re
 duplicatiuaz sunt bene posite
- Soph^{ma} Omnis homo inq̄tum rōlis est risibilis
 ¶ Quatuor regule de expōne ꝓpōnū de incipit et desinit
 sint sufficienter tradite
- 2clusio Arguendo a ꝓpōne exponibili de infinito ad exponētes. et ecōtra
 est bona ꝓnā lectione vij^a
- 2clusio Ista ꝓpositio. creans incipit esse de⁹/est neganda
- 2clusio Quatuor regule de expōsitione ꝓpōnū de incipit et desinit sunt bñ
 posite
- Soph^{ma} Socrates desinit scire oēm ꝓpositionē
 ¶ Quatuor regule de expōne ꝓpositionū ꝓparatiui et
 suplatiui sint in textu sufficienter posite
- 2clusio Regule de expōne ꝓpōnū de differt aliud Et de expōne ꝓpositio
 nū de tot⁹ sunt bene tradite
- 2clusio Ista ꝓpō/animal qd est debili⁹ musca est forti⁹ omni animali est ve
 ra et ꝓcedenda
- 2clusio Quatuor regule de expōne ꝓpōnū ꝓparatiui grad⁹ et suplatiui sunt
 in textu sufficienter posite
- Soph^{ma} Aliquis homo est fortissim⁹/qui nō est fortissim⁹ homo

Finis tabule

Arca iniciū tractatū petri hī
pani q̄ breuī atz lucide docēt de
argumēta^o et ei^o p̄tibz s̄bicis
Anq̄ ad tēyū pcedat/ in pte p
hemiali p̄ iuuenū loyce studio
soy eruditione/sexdecim q̄sticiū
cule puis āncris argumētis ad co
rū exercitacōez p̄mittūt. q̄z dul
cedine vt cōq̄ in itroitu degusta
ta/seruentioy aiō ad studiū tam
pclarū alliciāt. atz in loyce facul
tat/ pugnacē palestrā vt fortes
tiruculos decet accingant/ vbi n̄
vt rerbibz aut fustibz/ sed q̄stio
nibz atz rōnibz gloriose stantes/
tandē cōn suos p̄militones vic

torā obrinētes apud doctissimos atz p̄bissimos m̄ta laude hōre atz glā cō
mendent et āplērent Quia vō loyce est quidā habit^o intellectualis h̄do ne
ex ignotis pcedat a diffinīōe h̄tus et ei^o diuisione incipiendū est

Queritur pmo

Quid ē habit^o ¶ Dico habit^o duobz mōis diffi
nit Dno^o in ordine ad suū subiectū/ sic h̄tus ē quali
tas insensibilis acq̄sita/ firmiter radicata in s̄b^o/ difficulē mobilē ab eodē/ vt sciā
ētus et viciū Alio^o in ordine ad suū actū/ sic habit^o ē quo opam^o p̄mptē ex
pedite et delcābilē opationes nrās h̄do studiosus et h̄ns v̄rutes p̄ modū ha
bitus/ p̄mptē et delcābilē opat v̄ruose Et viciosis p̄mptē et delcābilē opa^o
viciose h̄do nō parū refert iuuenes sic aut sic assuefci idest habituari v̄p̄z
ethicoy Qualis em̄ v̄m̄q̄sq̄ ē p̄ suū habitū/ talia dicit et opat q̄rto ethicoy
Quare dicit in p̄zi diffi^o q̄litas insensibilis ¶ Dico p̄p̄ q̄litates sensibiles
que sunt ip̄ius corpis Et d̄z acq̄sita p̄pter q̄litates inatas/ vt duriciēs robur
pulchritudo Quare dicit firmiter radicata Dico p̄pter dispōēs De his om̄ibz
patebit in p̄icamēto q̄litas Et q̄b^o p̄z q̄ diffinīto h̄tus itelligit de h̄tu aiē

Queritur sc̄do

Quō diuidit^o habit^o aiē ¶ Dico in habitū intellcū
alē et habitū moralē Quid ē habit^o moralis ¶ Ol
co q̄ subiectat in pte appetitū aiē/ et quo aiā opat p̄mptē et delcābilē suas
morales opationes Et ē duplex sc̄z bon^o/ vt prudētia iusticia fortitudo t̄pan
cia Et malus vt impudētia iniusticia timiditas int̄pantia s̄npbia auaricia rē.
Quid ē habit^o intellectualis ¶ Dico q̄ subiectat in intellcū/ et quo p̄mptē et
sine errore aiā opat suas intellectuāles opationes/ vt ars et sciā

Queritur terciō

Quorū sūt habit^o intellectualis ¶ Dico q̄nq̄ Sapia
intellcūs sciā ars et prudētia ¶ Dic sufficiētā Om
nis habit^o intellectualis aut ē speculatiuus ēca n̄cēm/ aut practicus et circa p̄tin
gens Si speculatiuus et ēca n̄cēm/ h̄ est dupl^r Aut est de deo vel aliquo diuino
Aut nō Si p̄mū sic ē sapia Si secundū hoc ē dupl^r Aut speculat^r p̄ncipia et
immediata sic ē intellcūs Aut speculat^r cōclusiones et mediata tūc ē sciā Si sic

Pars phemialis

practicus et circa ptingens hoc ē dupliciter Aut illud est opabile ā nobis/sic est prudentia Aut factibile/sic est ars

Queritur q̄rto Quid ē sapiētia/q̄o intellcūs/z ceteri habit⁹ Dico Sapiētia est habit⁹ p̄marū et altissimarū carū cōsiderati⁹ Del sic Est habitus dei et diuinorū cogniti⁹ Intellcūs est habitus p̄morū principiorū cogniti⁹ Etia est habitus p̄clusionis p̄ demonstrationē acquisitus Prudentia est rēa ratio rerū a nobis agibiliū Ars est rēa ratio a nobis factibiliū Vñ agibile est qd̄ fit a nobis opatione imanente/vt actus intelligēdi et volendi Sed factibile est qd̄ fit a nobis opatione trāseunte/vt carpentatio fabricatio/et sic de alijs.

Arguitur p̄mo Opinio suspicio z fides sunt habitus intellcūales/qz subiectat̄ in intellcū/ergo plures sunt q̄z quinqz Oico q̄ solū sunt quinqz habitus intellcūales quib⁹ tm̄ assentim⁹ vero/leo p̄ opinionē et suspitionē q̄nqz assentim⁹ falso

Arguitur sc̄do Virtutes et vicia sunt habitus intellcūales Quod p̄bo qz intelligūt ab intellcū/sz intellcū est in intel⁹ ligente igit̄ sunt intellectuales Oico licet v̄tutes sunt in intellcū obiectiue sicut color est in oculo obiectiue Tamē nō sunt in intellcū subiectiue/qz nō s̄b̄ icctant̄ in intellectu sicut sapiētia sciētia Iusticia et iniusticia sunt in voluntate s̄b̄iectiue Letere v̄tutes et vicia s̄c̄ aut in appetitu p̄cupiscibili aut irascibili

Arguitur t̄cio Sollercia est habitus intellcūalis q̄ plures sunt Nū cedens p̄bat/qz sollercia est ydoneitas inueniendi mediū in non p̄specto tpe Sed illa ydoneitas videt̄ esse habitus intellcūalis. Oico q̄ sollercia siue fit vis q̄dā/siue habitus/nō est acq̄sita s̄z innata/modo habitus intellcūalis sunt qualitates acquisite.

Arguitur q̄rto Intellcūs est q̄dā naturalis potēcia aiē/sz intellcūs nō est habitus intellcūalis anime Oico q̄ intellcūs capit̄ dupliciter Duo mō p̄ potēcia anime intellectiua/sic nō est habit⁹ Alio mō capit̄ p̄ habitū p̄gnoscituro p̄morū p̄ncipiorū/sic ē habit⁹ intellcūalis

Querit̄ quinto Quot modis capit̄ Ars Et quō diuidit̄ ars No p̄mū dico/q̄ ars capit̄ duob⁹ modis Vno mō cōiter p̄ omni habitū cognitiuo veri Quō diffinit̄ Ars cōiter capta Oico sc̄dm̄ Zullū Est collectio multorū p̄ceptorū ad vnū finem tendentiū Alio modo capit̄ p̄prie Quō diffinitur Est rēa ratio a nobis factibiliū ¶ Ad secundū dico q̄ ars cōiter capta p̄prehendit̄ sub se ōnes artes liberales et mechanicas et oēs habitus intellcūales Sz ars p̄prie capta diuidit̄ in artes mechanicas

Quot sunt Oico in speciali sunt multe Sed in ḡnali sunt septē/vt lamificiū armatura nauigatio Ista tria p̄tinēt ad corpus extrinsecus Agriculture venatio medicina theatrica Ista quatuor p̄tinēt ad corp⁹ nr̄m extrinsecus/d̄sus Lana nemus miles nauigatio rus medicina His ars fabrilis architectonica s̄b̄it

Querit̄ sexto Quare artes mechanice sunt inuētē Dico ad subueniendū multis corp̄is nostri defectib⁹ et miserijs In quibz p̄pter transgressionē adesto dei iudicio nascimur Iustū em̄ hūc mundum intram⁹ Deinde esturimus sitimus frigemus calemus egrotamus z̄ Si

adam nō peccasset/nichil horū hō sc̄sisset Cōtra has cōlmitates/artes mechanicas necessario inuente sunt ¶ Quare vocant illo infami vocabulo mechanicas quasi adulterari ¶ Dico qm̄ discētes eas adulterari sc̄y mechari videtur/eo q̄ artes liberales p̄claras q̄ anime nr̄e pp̄rie sunt deserunt/et artes cozporis illiberales et ignobiles/quasi v̄pores alienas colūt In his artibz layci veneranda: q̄ studentū artibus liberalibus intendentiū et vacantiū ¶ Hinc est q̄ layci scolariū et doctorū virozū tam preclare vocationi intendentiū semp̄ sunt inimici atq̄ molesti ¶ Hiorū cōm studijs p̄rij sunt mores.

Querit̄ septiō Quot sunt artes liberales ¶ Dico septē Grammatica loyca rhetorica musica arithmetica geometria astronomia ¶ Tres p̄me sunt sciē triuiales/eo q̄ ab vno incipiūt sc̄z sermone et ad tres vias tendūt Allie quatuor sunt q̄druiiales/eo q̄ ab vno incipiūt sc̄z a quātitate/et ad quatuor vias tendunt/vt p̄z ex earū diffinitionibz ¶ Quare dicūt illo nobili vocabulo liberales ¶ Dico p̄mo qm̄ olim soli liberi uari sc̄z ingenui et nobiles eas studere solebāt ¶ Secōdo qz̄ studentes liberalibz artibus debent a rebz mūbanis esse liberi ¶ Ideo solet dici scolaris aut litteris studens est p̄sona vacans ab humanis negocijs p̄pter studiū sciētie ¶ Tercio qz̄ liberat̄ intellc̄m hominis a multis erroribus et tenebris ¶ Quarto quia tractat̄ de his q̄ maxime p̄p̄osicionātur nostro intellectui/et ideo liberaliter idest facilliter ab ipo cognoscuntur.

Querit̄ octauo Quare liberales artes sunt inuēte ¶ Dico ad pp̄ulandos multos anime nr̄e descūs ¶ In quibz ip̄a pp̄ter originalē culpā nascit̄ ¶ Intellc̄s em̄ noster nudus et ignarus creat̄/teste p̄ho 3° de aīa ¶ Intellc̄s nr̄ in principio est tq̄ tabula rasa in q̄ nichil est depictū possibilis tñ̄ depingi ¶ Et volūtas cū sensualitate ad maliciā et vicia p̄na inclinat̄/vt ait scriptura Sensus et cogitatio hūam̄ coz̄ ad malū p̄na sunt

Arguitur p̄mo Plures sunt artes liberales q̄ septē qd̄ p̄bo de methaphisica ¶ Nā liberi solent eā maxime studere ¶ Dico qz̄ sciā dicit̄ liberalis cui q̄tuor: supradec̄ cōditiones cōueniūt/ sed quarta cōdicio non cōuenit methaphisice/qd̄ p̄z ex eo/qm̄ tractat̄ de illis q̄ sunt sepata a materia sc̄dm̄ esse et sc̄dm̄ rōem vt de deo et intelligēcijs/que nō liberaliter idest facilliter cognoscūtur ab intellc̄u nr̄o ¶ Imo difficillime ¶ Nā vt dicit̄ p̄hus sicut se h̄z oculus noctue ad lumē solis ¶ Ita intellc̄s nr̄ ad māifestissimā in nā

Arguitur sc̄do P̄hus in p̄hemio methaphisice dicit̄ methaphisicā eē liberrimā q̄ est sciā liberalis ¶ Dico negādo ¶ Nā qz̄ sciā libera/et sciā liberalis nō sunt eedē ¶ Nā sciā d̄ libera qz̄ appetit̄ grā sui et nō grā alterius vt ē methaphisica ¶ Sz̄ sciā d̄ liberalis que tractat̄ de his q̄ liberaliter idest facilliter se offerūt nr̄o intellectui/qd̄ nō p̄uenit methaphisice. ¶ Ex quo sequit̄ qz̄ liberū opponit̄ seruili et āminiculatio ¶ Sz̄ liberale opponitur difficulti/igit̄ seruilē et liberale stant simul

Arguit̄ tercio Mathematica ē ars liberalis/q̄ adhuc plures sunt ¶ Dico qz̄ ip̄a itelligit̄ s̄b q̄drūmo ¶ Nā iste 4° Musica arithmetica c̄c̄/sunt sciē mathematicales ¶ Itē p̄p̄ectā p̄p̄hendit̄ s̄b astrono^a

Arguitur quarto *Grā^a loyca rethorica si sciē huiles qz huiūte amūi culā alijs sciētjs/igit nō sunt libales* ¶ *Oico nes gādo pūaz Et cā est qz huile nō oppo^t liberali s; libero* ¶ *Hō em̄ sunt p̄ria esse liberale et esse huile* ¶ *Hā huile ē qd̄ alteri subfuit et qd̄ appetit̄ p̄pter aliud/sicut grā^a appetit̄ p̄pt̄ alias sciās Et cū illo etiā est lit̄ eralis/qz tractat de his q̄ liberaliter idest facilliter se offerunt intellectui nostro*

Queritur nono *Quid ē grā^a loyca et rethorica et cetera artes* ¶ *Oico grā^a ē que tractat de h̄mone p̄gruo vel in cōgruo* ¶ *Alie ei⁹ diffinitōes patēt in exercitio p̄uroy/vbi grāmatice necessitas demonstrat* ¶ *Loyca est sciā docens de h̄mone v̄cro et falso* ¶ *Alia e⁹ dif finitio seq̄r* ¶ *Rethorica est sciā docens de h̄mone ornato et inordinato* ¶ *Hic Rethorica est sciā docens ornate disticte copiose atqz p̄udēt̄ orōez dicere* ¶ *Musica est q̄ tractat de q̄titate discreta p̄tracta ad sonū/docet em̄ cā tū simplicē et p̄positū/de qua sapiens Binū et musica letificat̄ cor hōis/z sup oīa dilicio sapiē* ¶ *Arithmetica est q̄ tractat de q̄titate discreta nō p̄tracta/qz determinat de numero absolute* ¶ *Geometria ē que docet de q̄titate cōtinua nō p̄tracta docet em̄ mēsurare h̄m̄ longū latū z p̄fundū* ¶ *Astronomia est sciā docēs de q̄titate p̄tinua p̄tracta ad motū* ¶ *Ipa em̄ docet de motibus septem planetarū et ceterarū stellarū*

Queritur decimō *Quō diffinit̄ loyca* ¶ *Oico h̄m̄ albertū i p̄ncipio sue loyce* ¶ *Loyca ē que a fantasijis que vident̄ z nō sunt liberat̄/errores dānat/falsitates oñdit/et lumen dat in omnib; recte con templationis* ¶ *Ex q̄ p̄t̄ ipius loyce vtilitas et necessitas* ¶ *Vtilitas quo ad tria p̄ma mēbra* ¶ *Accitas quo ad vltimū* ¶ *P̄t̄ etiā q̄ ignorans loyca p̄p̄rie nichil scit Et si qd̄ scire videat̄ nescit se illius sciām h̄re* ¶ *Nescit em̄ ex q̄bus et q̄libus debeat sui sciti querere rōem* ¶ *Sz scdm̄ boeciū Loyca est sciā docens nos diffinire diuidere arguere et verū a falso discernere* ¶ *Et rō est qz loyca docet illa que sunt modi sciendi alia scibilia/scd̄ oīe qd̄ scit̄ aut est p̄plexū vt p̄clusio hoc scit̄ p̄ argumētacōez demonstratiuā* ¶ *Aut est incōplexū/et h̄ vel scit̄ q̄ ad e⁹ ecnciā/tūc scit̄ p̄ diffinitōez vel quo ad eius potentia/tūc scit̄ p̄ diuisionē* ¶ *Er go loyca debet docere quo pacto fiant h̄one diffinitiones hōne diuisiones et argumētationes demonstratiue et dyaletice quib; alie sciē acquirūt* ¶ *Si qd̄ ras qd̄ est diffinitio et quotuplex quā loycus docet facere* ¶ *Oico diffinitio est orō indicans qd̄ sit cē rei Et ē q̄omplex* ¶ *Diffinitio ecncialis seu q̄ditatiua Diffinitio accñilis seu descriptiua* ¶ *Diffinitio causalis et diffinitio qd̄ nōis* ¶ *Diffinitio ecncialis seu q̄ditatiua est orō indicans qd̄ est esse rei p̄ ecncialia Et cōponit̄ ex gñe et drā/vt hō est animal rōnale* ¶ *Paucas habem; diffinitiones ecnciales qz dant̄ p̄ gñā et drās/scd̄ differētie rerū latent nos vt ait Aristotiles* ¶ *Diffinitio accñilis seu descriptiua est orō indicās qd̄ sit cē rei p̄ accñitas* ¶ *Et oppo^t ex gñe et p̄p̄rio/vt hō est aīal risibile/vel ex gñe et accidēte conuertibili/vt hō est aīal gressibile bipes* ¶ *Et vocat̄ alio nōie descriptio* ¶ *Diffinitio causalis ē q̄ dat̄ p̄ q̄tuor gñā causay aut p̄ cās extrinsecas rei scz efficiētem et finālē/vt cōstructio ē p̄structibiliū vnio ex mōis signū p̄ intellcū causata ē* ¶ *Ite dies ē lacto seu motus solis supra nrm̄ emisperiū* ¶ *Diffinitio*

quid nōis est que explicat et notificat illud distincte qđ p nomē figtur cōfufe/
 vt vacuū est locus nō replet? corpe ¶ Si qras qđ cōditiones requirūt ad bo
 nā diffinitionē ¶ Dico tres Prima qđ diffinitio zueniat omi pteinto sub dif/
 finito Scđa qđ ipa diffinitio zueniat soli diffinito Tercia qđ sufficient explicz
 nām diffiniti et faciat ipm diffinitū differre a quolibz alio/ sta qđ nichil supflui/
 nichilqz diminuti pteineat Per has pditiones pbabis diffinitionē aliqua esse
 bonā ¶ Loir tu posses querere qđplex ē diffitio quā loycus docet facere ¶
 Dico pmo ē du^l Quēdā fit p negationē vt aiāl est suba vel nō suba Et ista
 sp fit p duo mēbra Quēdā fit p affirmationē vt aiālū aliud ē rōnale aliud ir/
 ronale ¶ Quisio p affirmationē fit quinqz modis ¶ Quēdā est generis in
 suas spēs vt aiālū aliud hō aliud brutū ¶ Quēdā toti? inēglis in suas ptes
 vt dom? diuidit in tectū parietē et fundamētū ¶ Quēdā est vocis in suas sig
 nificationes vt canis ali? latrabil' ali? pilcis marin' et ¶ Quēdā subiecti in
 sua accñcia et cōrio/ vt aiālū aliud sanū aliud egrū ¶ Quēdā accñz in accñcia
 et/ de istis patebit in fine qnti ¶ Quot sunt pditiones bone diuisionis ¶ Di
 co tres Prima qđ mēbra diuisionis debēt eē oppo^{ta} Scđa qđ deūt euacuare to
 tā nām diuisi Tercia qđ mēbra diuidētia nō excedāt diuisū sed zuertāf cū diuiso
Querit undecio Quō diuidit loyca ¶ Dico qđ loyce sunt tres diui
 siones Prima diuisio est in loyca nālem et artificialē
 Loyca naturalis ē que acqđita ē p demonstratiōnē scām ex sola nāli industria.
 Loyca artificial' dī qđ acqđita ē p demonstratiōnē scāz p artē Ex quo pz qđ nāle
 et artificialē sūt dīe loyce accñtales et nō accñtales ¶ Scđa diuisio ē in loyca
 docentē et vtentē Loyca docens est qđ pñderat de argumē^{te} vt de s^o cui de
 mōstrabilis ē in esse passio p pziū et adēquatiū p^m Loyca vō vtens ē que
 pñderat de argu^{te} vt ē qđdā instrumentū applicabile ad alias scias Ex qđ patz
 qđ idē habit? loyce diuersimode pñderat? dī loyca vtens et docens ¶ Tercia
 diuisio ē in loyca veterē et loyca nouā Loyca vet? ē qđ tractat de pñib? argu
 mētationis Et sūt duplices ptes scz ppinque/ vt ppones de quibz tractat in
 pmo tractatu Alie sunt remote/ vt tmini de qđ? docet in 2° et 3° tractatibus.
 Loyca noua est qđ tractat de totali argu^{te} scz de sylogismo simplr vt in q̄rto
 tractatu/ de dyale^{te} vt in q̄nto/ de sophistico vt in sexto Et de enchimemate
 inductione et exēplo vt in q̄nto ¶ Quare loyca vet? dī vet? ¶ Dico nō sō
 qđ pus fit inuēta/ s/ qđ tractat de pñib? toti? argumētationis/ inō ptes nāliter
 sunt ptes suo toto qđ veteriores Ita qđ noua loyca dī noua ¶ Nō qđ nouū sit
 inuēta/ s/ qđ tractat de totali argu^{te}/ inō totū ē nālit' posteri? et pñis nouiua.
Querit duodecio Dtrū loyca sit scia ¶ Dico sic/ qđ pbo auctozita
 te et rōne Quēte phi Boecij et multozū aliozū dicē
 ciū loyca esse sciam/ qđ est scia/ pñia pbat ab auctozitate affirmatiue Rōne p
 bat sic Loyca ē habit? cōclusionis p demonstratiōnē acqđstus/ qđ loyca ē scia
 pñia pbat qđ ibi arguit a diffinitione ad diffinitū Sicut hic lapis figt subam
 cū q̄litate pñia vel cōi/ qđ lapis est nomē Antecedens qđ loyca sit habit? pclu
 sionis pbat qđ est habit? hui? cōclusionis qđ est Omnis argumētatio ē illatiua
 cōsequētis ex antecedente p mediū ¶ Et si q̄rat ex quib? pmissis acq̄ritur illa
 cōclusio ¶ Dico ex istis Dbi diffinitio subiecti loyce qđ est argumētatio suo

mit p medio Et pba passio p maiori extremitate/et subiectu p minori ex
 tremitate sic arguendo Omnis argumenti p ordem explicatio est illatiua cose
 quetis ex antecedente p mediu Sz omis argumentatio est argumeti p ordem ex
 plicatio/ Sz omis argumentatio est illatiua psequetis ex antecedente p mediu Ecce
 noticia ista qua habem⁹ de illa pclusionone vocat scia/no omis sed scia loyca Et
 noticia ista qua habem⁹ de illis pmissis vocat intellectus Ista mo est difficultas
 p nouellis loycis/nec potest plene sciri absqz noticia posteriori

Arguitur primo Mod⁹ sciendi no est scia sicut in silu/mod⁹ rei no est
 ipa res/sed loyca e modus sciendi vtz p comenta
 tori⁹ methaphisice/ Sz loyca no est scia ¶ Oico q licet mod⁹ rei no sit ipa
 met res cui⁹ est mod⁹ ¶ N est bn res alia in se Sic etia licet loyca no sit illa scia
 cui⁹ e mod⁹ sciendi/est tn bene scia in se ¶ Aliter dz q licet loyca bene sit mo
 dus sciendi obiectiue qz docet de illis que sunt mod⁹ sciendi/puta de diffinitio
 ne diuisione et argumeta⁹ que s^t instrumta qb⁹ scie acqrit/tu in se e va scia

Arguitur secudo Omis scia acqrit p demonstratione vtz p diffinitio
 ne scie Sz loyca no est acqrita p demonstratione/ Sz
 loyca no est scia Minor pbat qz si loyca fuisset acqrita p demonstratione Et
 omis demonstratio fit p regulas loyce/ Sz loyca fuisset anq⁹ fuisset acqrita/quod
 implicat ¶ Oico q licet omis demonstratio artificialis fiat scdm regulas loy
 ce/no tn demonstratio nalis Sz loyca est acqrita pmo p demonstratione natura
 lem et no artificiale Est aut demonstratio nalis q fit ex sola nali industria alic⁹
 hois Et est file qz layci faciunt plures sylogismos naturaliter in Barbara et
 Barij sic arguendo Omis q occidit aliu debet b^m legē capite truciari/latro occi
 didit alios/ Sz scdm legē debet capite truciari Ecce bon⁹ sylogismus in barij/et
 tn nesciunt reglas artis ¶ Replicat si loyca fuisset acqrita p demonstratio
 ne nalem/vel qz illa demonstratio fuisset pmo inuetozi nota vel ignota ¶ Ho ig⁹
 nota qz p ignotu nichil notificat ¶ Nec etia nota qz tuc fuisset sibi nota p regu
 las loyce/et tuc talis demonstratio fuisset artificialis/aut fuisset nota p alia demō
 stratione Et illa iteru p alia et sic pcederet in infinitu ¶ Oico q illa demō
 stratio fuit sibi nota nec p regulas loyce nec p alia demonstratione Sz pmissis
 illi⁹ demonstrationis erat sibi note ex tminis sicut agnosces qd totu qd ps qd
 maius statim assentit isti Dicit totu est maius sua pte Veru est tn q p m⁹ inue
 toz no sciuit illud qd fecit esse demonstratione/qz hoc scit p regulas et

Arguitur tercio De nullis falsis est scia/qz falsum no pt sciri Sz loy
 ca e de multis falsis/ Sz loyca no est scia Minor pbat
 qz tractat de palogismis peccatib⁹ in ma et alijs fallacijs q pcedunt ex falsis
 ¶ Oico licet scia no sit de falsis tanqz de obiectis scibilib⁹ ¶ N pt ee de falsis
 tanqz de qbusda min⁹ principaliter in scia p sideratis Mo loyca p siderat deta
 libus palogismis/ vt de obiectis quarida spez argumtat ois et no p siderat ali
 qua pclusionone scibile nisi vera

Arguitur quarto Loyca no est habit⁹/igit⁹ no est scia/pna pbat qz hic
 arguit a supiori ad inferi⁹ negatiue/sicut hic lapis no
 est animal/ Sz lapis no est ho Antecedens pbat qz loyca acqrit p vnu solu actu
 demonstrandi/sed habit⁹ no acqrit nisi ex multis actib⁹ sepe reiterat⁹ ¶ Oico

licet loyca dispositio bñ acq̄ritur ex vno actu demōstrandi/nō tñ loyca habitus/ideo loyca in discipulo non est ibi nisi pmo p modū dispositōis/postea cū firmiter sit radicata est in eo p modū habitus

Queritur xiiij. Vtrū loyca sit sciā realis vel rōnalis ¶ Dico q̄ ē sciā rōnalis Probat̄ aucte et rōe Aucte auctēne dicē tis/sicut grāmatica ē directiua lingue/ita loyca est directiua rōis Rōne sic qz illa sciā est rōnalis cui⁹ subiectū est ens rōnis/sed subiectū loyce ē ens rōnis i² Maior pbat̄ qz ex illa de cā sciā de rōnalis/qz tractat mag⁹ pncipalit̄ de entib⁹ rōis Minor pz qz subiectū loyce ē argumēta⁹ que est 2ª intentio/et om̄is 2ª intentio est ens rōnis Itē loyca pncipalit̄ est de sc̄dis intentionib⁹/sed sc̄de intē ciones sunt encia rōnis/igitur rē.

Arguitur primo Loyca est ens reale subsistens p̄ter oēm opationē intellectu⁹/ḡ est sciā realis/ñā pbat̄ qz illa est sciā realis que est verū ens reale ¶ Dico negādo qz sciā nō de ideo realis qz ē verū ens reale/sz iō qz eius subiectū de quo tractat est ens reale ¶ Replicat̄ sciā ē ens reale et ponit̄ in p̄ma sp̄e qualitatis/sed loyca est sciā/ḡ loyca est ens reale ¶ Dico q̄ est bñ sciā realis realitate p̄prie entitatis/sed non est ens reale a realitate subiecti.

Arguitur secūdo Si subiectū loyce sit ens rōis/ḡ ipa loyca etiā ē ens rōis/et sic nō esset ens reale realitate p̄prie entitatis p̄ma ñā pbat̄/qz sciā cā effective a suo subiecto vt a causa p̄ciali/sicut vniuer saliter habit⁹ a suo obiecto Nō effectus nō p̄t esse maioris entitatis qz sit eius cā efficiēs ¶ Dico licz effcūs nō possit eē maioris entitatis qz sit ei⁹ cā efficiēs pncipalis/tñ p̄t eē maioris entitatis qz sit ei⁹ cā efficiens min⁹ pncipalis Itā cau sando loycā argumēta⁹ p̄currit cū intellectu/et intellectu⁹ ē cā efficiens pncipalis ar⁹ vō min⁹ pncipal⁹ Quidā tñ dicūt solū intellectu⁹ agentē effective p̄ducere act⁹ intelligēdi et q̄ ar⁹ nō p̄currit ad causandū effective loycā/qz s̄m eos sol⁹ intellectu⁹ agens imē^{ca} causat int̄^{ca} e mediātib⁹ actib⁹ intelligēdi/vlteri⁹ habitus puta loycā vel s̄lem Sz cōiter tenet q̄ obiectū p̄currit ad causandū actū intelligēdi vt cā p̄cialis ¶ Nō tñ aduerte q̄ ar⁹ p̄ s̄m nō p̄currit ad causandū imē^{ca} loycā/sz p̄ ad causandū act⁹ intelligēdi/mediātib⁹ qb⁹ vlteri⁹ cā loyca

Arguitur tercio Loyca tractat de entib⁹ realib⁹/ḡ est sciā realis An̄ cōdēs ptz qz tractat de decē p̄dicamētis q̄ sunt encia realis ¶ Dico licet min⁹ pnciplr tractat de entib⁹ realib⁹/tñ mag⁹ pncipalit̄ tractat de entib⁹ rōis ¶ Si dicat̄ Cōtra loyca ē sciā s̄mocinal⁹/igit̄ nō rōnal⁹ An̄s pbat̄ qz p̄sderat de argu^{ca} put ordinat̄ ad disputationē duorū vel plur rū/sed talis hz fieri in s̄mone igit̄ rē ¶ Dico q̄ loyca est sciā rōnalis inq̄tū est loyca docens/et est sciā s̄mocinalis inq̄tū est loyca vtens

Queritur xiiij. Vtrū loyca sit sciā speculatiua vel practica ¶ Dico q̄ ē sciā speculatiua Probat̄ s̄m ex pte obiecti/illa sciā nō ē p̄ctica e⁹ s̄m nō ē p̄axis vel acq̄sibile p̄ p̄xim/sz loyca ē h̄moi ḡ rē Minor pbat̄ qz subiectū loyce est ar⁹/sz ar⁹ nō est p̄axis qz nō est opatio/sz q̄dā relatio rōis Itē ē factibilis p̄ p̄xim qz ar⁹ solū fit p opationē intellectu⁹ s̄ p̄axis semp est opatio alteri⁹ potēcie ab intellectu vtz p̄ sc̄ditū ex diffinitōe

praxis Et pte finis q loyca fit speculativa Probat illa scia e speculativa cui?
 finis e speculati/hz loyca p fine hz speculati/hz e speculativa Maior pz p phm
 2o metha vbi dicit theonice scie finis e vitas/practice vo opus Minor ptz p
 phm pmo topicoru/finis loyce est speculati quid veru quid falsum

Arguitur primo Finis loyce e opari/hz loyca est scia practica Ans
 pbat qz finis loyce est speculati/hz speculati est qd
 da opari ¶ Oico licet finis loyce fit qdda opari ipius intellcus no tn alteri
 potencie ab intellcu qd reqrit ad hoc q aliqd fit practicu ¶ Replicat scdm
 phm 3o de aia intellcus exte sui ad opus fit practicus/hz p hoc q speculatur
 exte ad opus puta ad speculatione/hz speculatio fit practicus ¶ Oico q in
 tellcus extensione sui ad opus alteri potencie a se bene fit practicus/ sed no ex
 tensione sui ad opus ppriu Ia speculatio e opus ppriu intellcus

Arguitur scdo Subiectu loyce est a nobis opabile/hz loyca est scia
 practica ex pte subiecti Ans pbat qz subiectu loyce
 e argu que fit p opus nri intellcus ¶ Oico licet ar fit opabilis a nob opa
 cione ipius intellcus/no tn est opabilis a nobis opatone alteri potencie que
 est praxis Et loqmur hic de argu p figro/ar em p denoiato bn fit p prax
 vt patet de ar vocali vel scripta.

Arguitur tercio Per loyca possum inuestigare qd bonu qd malum
 in morali phia/hz loyca e scia practica/ pna pbat qz
 illa scia e practica que ordinat ad opus practicu/ia scire qd bonu et qd malum
 videt opus practicu ¶ Oico q scire qd bonu et qd malu no est opus practi
 cu/hz est op ipius intellcus qd nuq est practicu Et licet p accis possit ordina
 ri ad aliquam praxim/tn pm et pncipalis finis loyce est speculati qd veru z qd
 falsum/mo scia solu de practica ex pte finis cui pncipalis finis est praxis Et
 g moralis phia est scia practica ex pte finis qz pncipali fine hz facere bonu.

Querit de cto qnto Quod e subiectu in tota loyca Ans respondeat
 ad questu Prenotadu est q subiectu attributionis
 hz duas diffinitiones Una e subiectu attributionis scie est cui demrat inesse p
 pna passio ei p ppriu et adequatu pncipiu ei/de quo ptz in libro posterioru
 Altera est et facilioz p iuuenib? Subiectu attributionis est qd coissimū in
 ter pncipaliter pnsiderata/pmo notū no transcendes methas/ad qd oia minus
 pncipaliter pnsiderata hnt ordinē et reductionē Et isto ptz q ad subiectu attri
 butionis scie requirūt qtuor pditiones scz q fit coissimū/q fit pmo notū q n
 transcendat methas zc ¶ Ia qn qrit qd est subiectu in tota loyca ¶ Oico
 q argumentatio Probat qz argumentationi demostat inesse sua passio q e illa
 tiva pnt ex antecedente p mediū p finū ppriu pncipiu qd est argumeti p ordem
 explicat/hoc pacto Dis argumti p ordem explicatio est illatus pnt ex ances
 dente/ sed argumetatio e hmoi vt dcm est sup ¶ Scdo pbat sic z facilioz ar
 gumetatio est qd coissimū int magz pncipaliter pnsiderata hic in loyca/pmo no
 tu zc/hz est subiectu pna tenet a descriptione ad descriptu ¶ Si arguat ptes
 argumentationis/vt finis z ppo sunt magz coia q argumentatio ¶ Oico q
 argumeta e coissimū int magz pncipaliter pnsiderata in loyca ¶ Si qras que
 et quot sunt illa ¶ Oico qtuor sunt pncipaliter pnsiderata in qlibet scia Scz

subiectū sciē/ptes subiectiue subiecti/propria passio/e ppiū pncipiū subiecti q̄
rū duo p̄siderāt magis pncipaliter vt subiectū e ptes ei⁹ subiectiue/qz noticia
illozū q̄rit ppter se Sz alia duo p̄siderant min⁹ pncipaliter qz noticia coz nō
q̄rit ppter se sz ppter noticiā subiecti et p̄ciū subiectiuarū ¶ Si dicat etiaz
t̄min⁹ et p̄pō nolcūt aū argumētationē/ḡ argumētatio nō est pmo nota ¶
¶ Dico licet argumētatio seu aliud subiectū nō sit pmo notū in exccutione Est
tū pmo notū in intentione docentis et discētis loyce

Arguitur p̄ imo Subiectū loyce est aiā intellectiua qz sciā est in aiā
sicut color in corpe vtz in p̄ntē/ḡ argumētatio non
est subiectū loyce ¶ Dico licet aiā sit subiectū sciē et loyce in hēnsionis/non
tū subiectū ei⁹ attributionis ¶ Quot modis ḡ capis subiectū ¶ Dico s̄m
capis octo mod⁹ P̄mo capis p̄ obiecto potencie/vt color est subiectū id est
obiectū visus Sc̄do capis p̄ verna. i. famulo vel famula Tercio p̄ illo qd
pōt sub/vt fundamentū Quarto p̄ subiecto in hēnsionis/vt paries ē subiectū
albedinis Quinto p̄ subiecto p̄pōis vt hō currit/ibi hō est subiectū Sexto
p̄ subiecto p̄pe passionis vt hō est subiectū risibilitatis Septimo p̄ infirio
ri Octaui p̄ subiecto attributionis v̄sus Obiectū vna positū sub cui qd in hē
ret Quod pus est copula p̄p̄ij loycaliter infra Duo simul ars h̄ret/sūt bis
subiecta quaterna.

Arguitur secūdo Nullū p̄plexū p̄t esse subiectū/sz argumētatio ē qd
p̄plexū/igit nō est subiectū ¶ Dico ad minozē qz li
cet argumētatio capta p̄ dēnotato. i. p̄re subiecta secūde intēctioni sit bñ quid
p̄plexū ¶ Hō tū qñ capis p̄ sigto. i. p̄ quabā sc̄da intēctione sūdabili sup̄ qdlibz
obiectū p̄plexū ex aīcedente/p̄ntē et nota illationis/et sic est hic subiectū ¶
¶ Replicat argumētatio p̄ sigto diffinit sic Est orō h̄ns aīns/p̄ns et notā illarō
nis/ḡ argumētatio p̄ sigto ē qd p̄plexū/p̄na tenet/qz d̄ns talis orō h̄ns aīce
dens et est qd p̄plexū ¶ Dico licet d̄ns orō que fōlitter p̄ponit ex aīcedēte
et p̄ntē sit qd coplexū/tū illud qd ē talis orō sic p̄posita p̄dicatione māli e inoz
dinata bñ p̄t cē qd incoplexū/mō argumētatio solū est orō sic cōposita poica
cione māli et inozdinata cōtra ordinē quinti p̄dicabilis.

Arguitur tercio Argumētatio transcendit methas/ḡ nō est subiectū
loyce ¶ H̄ns p̄bat qz in rhetorica p̄siderat de argumē
tatione enthimetica et exēplari ¶ Dico qz licet in alijs sciētijis p̄sideret de ar
gumentationib⁹ min⁹ pncipaliter/tū in sola loyce p̄siderat de ip̄is mag⁹ pnci
paliter Ad hoc at qz subiectū dicat trāscendere methas req̄rit qz ip̄met vel
eius p̄ subiectiua sit subiectū alicui⁹ alteri⁹ sciē ¶ Replicat diuersi artifices ḡ
nō debent simul p̄siderare argumētacōez enthimeticā et exēplari ¶ Dico
qz bñ possunt ibē p̄siderare diuersimode ¶ H̄ns rhetoz p̄siderat de ip̄is vt valent
ad suadendū vel dissuadendū aliqd faciendū vel fugiendū Sz loycus p̄siderat
de ip̄is vt valent ad ostendendū aliquā p̄clusionē esse verā vel falsam

Arguitur quarto Nulla argumēta est subiectū loyce/est v̄a ḡ sua cō
tradictoria. sz argumēta est subiectū loyce ē falsa
p̄na tenet p̄ legē p̄dictoriarū ¶ H̄ns p̄bat qz nec illa nec ista ¶ Dico qz nō ar

Partis phemialis

guitur p lege cōtradicōriarū sed est fallacia figure dictionis arguendo a sup
pōe psonali ad supponē simplicē ex pte li argumēta qd in antecedente suppo
nit psonaliter p inferiorib⁹ et in pte supponit simpliciter p natura cōi aut
p pceptu cōi ¶ Sed replicat vltis negatiua et indiffinita affirmatiua p tradi
cunt ¶ Dico qd nō sufficit Sed requirit qd sit eadē suppo in genere Vel dic
qd nō sunt eiusdē subiecti Quia in vna subiectū capī p suppoit/et in alia p
natura vel cōceptu cōi Reales dicunt qd nō cōtradicunt ex eo qd vna est singu
laris/be quo patebit infra de q̄titate ppōnū. ¶ Posset etiā argui Eus
rōnis et 2^a intentio sunt cōioza q̄ sit argumēta/igit nō est cōillimū ¶ Dico
qd nō oportet subiectū esse cōillimū ad oīā in sciā p̄siderata Sed sufficit qd sit
cōillimū inter pncipaliter p̄siderata. ¶ Replicat inter pncipaliter p̄sider
rata pus cognoscūt ppōnes p̄dicabilia et p̄nta ¶ Dico qd subiectū debet eē
p̄mo notū noticia p̄fusa Sed multa alia bene pus cognoscūt noticia determi
nata Sicut in simili totū pus cognoscit q̄ hie ptes noticia p̄fusa Vel dicit qd
subiectū dēt esse pus notū quo ad intentionē/qz pus intendim⁹ ipz p̄gnoscere
¶ Item arguit Argumēta est instrū in loyca/q̄ nō est subiectū Ans p̄z
qz p ipam acq̄rūt alie sciē ymo ipamet loyca ¶ Dico qd h̄ nō est incōueniēs
qd idē sit subiectū et instrumentū diuersimode Itā argumēta p̄ figto seu p
scda intētiōne est subiectū/et p̄ dendiato est instrumentū ad acquirendū loy
cam et alias sciās ¶ Replicat Subiectū se habz vt materia et instrū vt
causa efficiens Sed materia et efficiens nunq̄ coincidūt in eodē numero ¶
Dico qd licet materia exqua et causa efficiens nunq̄ coincidant In materia
circaquā bñ coincidit cū efficiente/mō subiectū est materia circaquā

Querit de cōserto Quis est subiectū in p̄mo tractatu pe. hif. ¶ Dico
qd ppositio Probat qz est qd cōillimū in p̄mo trac
tatu p̄sideratū/p̄mo notū nō excedens methas p̄mi tractatus/ad qd ōnia hic
p̄siderata h̄nt ordinē et reductionē Ergo est subiectū p̄mi tractatus/p̄na tenz
a descriptione ad descriptū ¶ Un notandū est qd pncipaliter hic cōsiderata
sunt ppō et ptes subiectiue/et vt ppositio cathozica p̄p̄thetica et moda
lis/passiones vt oppositio q̄litas q̄titas p̄uersio/et pp̄u p̄cipiū vt oratio
verum vel falsum significans et.

Arguitur primo Enūciatio est subiectū in libro periermenias cui res
pōdet iste p̄m⁹ tractatus/q̄ enūciatio etiā est hic sub
iectū et nō ppō ¶ Dico qd sunt idē ¶ Replicat Propō d̄r quasi p
alio positio ad inferendū p̄clusionē Sz multe sunt enūciationes que nō ponū
tur p̄ cōclusionē inferenda/igit nō sunt idē ¶ Dico qd ppositio capī dupl/
Dno mō vt d̄r p̄missa ad inferendū p̄clusionē tūc nō est idē cū enūciatiōe/nec
vt sic est hic subiectū Alio capī vt est orō nūciatiua veri vel falsi/sic e eadē
cū enūciatiōne et est subiectū ¶ Del dicūt alij capī .^o vt est scda intētiō fun
dabilis supra quālibet orōez figntē verū vel falsum/et ita est subiectū hic et.

Arguitur secūdo De subiecto debz p̄supponi in sciā quid est vt pate
t p̄mo posteriorū Sed de p̄positione nō p̄supponit
qd est/qz hic docet qd est p̄positio/q̄ nō est subiectū ¶ Dico qd licet de sub
iecto debeat p̄supponi qd est ante actualē demonstrationē passionis de subiecto

to/qm̄ quid ē subiecti sumit p̄ medio Tamē in traditione sciē nō opz̄ p̄supponere qd̄ est ip̄ius subiecti ¶ Vel dic q̄ licet de subiecto sciē debeat p̄supponi quid nō is ip̄ius subiecti. i. interpretationē nōis/nō tñ quid rei

Arguitur tertio Propositio nō verificat de nōie et verbo que hic p̄ncipaliter p̄siderant/ s̄ p̄positio nō est subiectū ¶ Dico q̄ non p̄siderant hic p̄ncipaliter/ sed min⁹ p̄ncipaliter inq̄tū sunt p̄tes integrales p̄pōis ¶ Replicat De ip̄is hic cōsiderat nēcio/ s̄ p̄ncipalitē An̄s p̄bat qz̄ impossibile est p̄pōem cognoscere sine nōie et verbo ¶ Dico negādo p̄nāz qz̄ nō sunt idē hoc nēcio p̄siderat s̄ p̄ncipaliter An̄ illud p̄ncipaliter cōsiderat cui⁹ noticia q̄rit p̄pter se Sed noticia nōis et verbi nō q̄ritur p̄pter se/ sed p̄pter noticia p̄pōis.

Arguitur quarto Bene sequit̄ Nulla p̄positio est subiectū p̄mi tractatus ē vera/ s̄ p̄positio nō est subiectū p̄mi tractatus est vera/ p̄nā p̄bat p̄ legē subalternarū ¶ Dico negādo p̄nāz An̄ ibi nō arguitur p̄ legē subalternarū qz̄ nō arguit ad vniuersali ad suā indefinitā/ sed ad singularē s̄m̄ reales/ nōiāles dicunt q̄ bene arguit ad indefinitā non suā/ eo q̄ subiectū nō supponat eodē genere suppōis Et ideo dicūt q̄ ibi est fallacia figure dictionis arguendo a suppōe p̄sonali ad simplicē et p̄te li. p̄positio qd̄ in añcedente supponit p̄sonaliter et in p̄ntē simpliciter.:

Finita parte p̄hemiali
Sequitur descriptio loq̄ce

dyalectica est ars ar-
 tiū sciā sciāz ad om-
 niū methodorū pn-
 cipia viā hñs Sola
 enim dyalectica pba-
 biliter disputat de
 pncipijs omniū ali-
 arū scientiarū Et iā
 in acquisitione scien-
 tiarū dyalectica de-
 bet esse prior Dicit
 aut dyalectica a dya-

quod est duo: et logos sermo: vel lex ratio: quasi duo-
 rum sermo scilicet opponētis et respōdētis in dispu-
 tatione Sed quia disputatio non potest fieri nisi medi-
 ante sermone Nec sermo nisi mediante voce Omnis
 vox est sonus ideo a sono tanq̃ a priori inchoandū est

Tunc ē p̃m^o tractat^o pe. hñ. in q̃ auctor n̄ intēdit deſiare de ip̃a pp̃ōc seu enū-
 ciatione et de ptib^o ei^o ſbiectiuis que ſūt pp̃ō cathē^a / pp̃ō ypo^a / et pp̃ō mo-
 dal^o Et ſ^m h̄ iſte tractat^o diuidit̄ in tria capla q̃ patebūt Et eſt aduertendū q̃ p̃
 oēs tractat^o pe. hñ. pncipales h̄ ordo ſuabit̄ q̃ in q̃libz lcōne p̃ponēt̄ text^o auc-
 toris Poſt textū p̃e^o declaratione ſequūt̄ aliq̃ p̃ūcta / poſt p̃ūcta mouebūt̄
 due q̃ſtiones / poſt q̃ſtiones ponēt̄ ſp̃ 4° argumta qd̄libet cū ſua replica Hoc
 tñ attēto q̃ ſi iſta p̃ūcta q̃ſtiones et ar^a nō poterūt totū textū euacuare et de-
 clarare / tūc lectio diuidet̄ in duas ptes In h̄^o pte ſuabit̄ ordo dictus Et in 2°
 nunq̃ ponēt̄ p̃ūcta / ſed q̃ſtiones et argumta plura aut pauciora put mate-
 ria requirēt Sūt autē hui^o lcōnis tria puncta

Prīmū punctū eſt boni oratoris officiū eſt vt auditores ſuos in p̃he-
 m̄io rebbat benignolos dociles et attentos ad ea que
 diciturus eſt Ita quoq̃ auctor n̄ p̃mitit̄ h̄c diſſinitionē loyce ſub nōie dya-
 letice In q̃ nouellos loyce ſtudioſos / et loyce auditores rebbit̄ benignolos do-
 ciles et attentos / p̃ hoc q̃ oſtendit loyce dignitatē neceſſitatē et vtilitatē Di-
 cens dyalectica idēſt loyce eſt ars artiū sciā sciāz habens viā ad principia om̄i
 methodorū idēſt ſcientiarū

Scdm punctū est Dicitur diffinitio seu descriptio loyce sic intelligitur Dya-
 letica. i. loyce ē ars artū/ qz excellit artes et sciās pe-
 ricas/ z sciās sciāz/ qz excellit sciās speculatiuas/ hñs viā ad pncipia oīm metha-
 dozū. i. oīm sciāz Ipa em loyce hz viā ad pncipia sciāz qñ docet modū quo
 ex ipis pncipijs pclusiones inferunt/ et qz tranegates pñ^a possit dyaletic^{us}. i.
 loycus disputare diffinire et diuidere/ sicut dicit Sola em dyaletica p̄babilē
 disputat de pncipijs oīmū sciārū

Terciu punctū est Quia method^{us} ē via breuis et vtilis p quā obliq̄tates
 deuitat et ad terminū facilliter et cito deuenit Sic
 p sciās t̄q̄ p breues semitas obliq̄tates erroz deuitam^{ur} et ad noticiā veritat^{is}
 puenim^{ur}/ quā noticiā veritat^{is} ex inuētū a nobis psequi nō valent^{ur} sō aliorum
 manuuctionib^{us} et p̄tib^{us} indigem^{ur} ¶ Si arguat sic Dyaletica haberet viā
 ad pncipia oīm sciāz tūc etiā haberet viā ad scipam ¶ Oico qz est distribu-
 cio accomoda. i. distributio accomodata alijs a se Et est tūc de istis celi regie
 dñis/ deus creauit oīa ¶ Vel dicit sic qz sicut loyce hz viā ad p̄gnitionē aliarū
 sciāz In hoc qz p loycā disputam^{ur} arguimus diffinim^{ur} et diuidim^{ur} Sic etiā
 p loyce vt ente deuenim^{ur} ad cognitionē loyce docentis

Queritur pmo Quot sunt libri totius loyce ¶ Oico qz veteris
 artis aut veteris loyce sunt tres libri Prim^{us} liber
 porphirij de q̄nqz p̄dicabilib^{us} cui r̄ndet scdus tractatus pe. hñ. Scdus est liber
 p̄ntozū aristotilis cui r̄ndet terci^{us} tractat^{us} pe. hñ. de dece p̄ntis Tercius liber
 periermenias de enūciatione Lvi r̄ndet pm^{us} tractatus de p̄pone Sz noue
 loyce sunt q̄tuor libri Prim^{us} ē liber porz de syllogismo simpliciter/ cui cor̄n-
 det q̄rtus tractatus de syllogismis Scdus liber est liber posteriorū de syllogis-
 mo demonstratiuo q̄ nō hz tractatū sibi cor̄ndentē in summulis pe. hñ. Ipani.
 Terc^{us} ē liber thopicoz de syllogismo dyaletico cui r̄ndet quint^{us} tractatus
 de locis dyaleticis Quartus est liber elenchoz de syllogismo sophistico cui
 r̄ndet sextus tractatus de fallacijs

Queritur scdo Que ē sufficiētia septē libroz loyce ¶ Oico oīs
 loyce aut ē de tota argumētacōe^{re} aut de p̄tib^{us} eius
 Si scdm aut ē de p̄tib^{us} p̄p̄inquis argumētacōis/ sic ē liber periermenias et p̄-
 mus tractatus/ aut de p̄tib^{us} remotis Et hoc dupliciter aut de remotis absolute
 sic ē liber porphirij et scdus^{us} tractatus/ aut de p̄tib^{us} remotis respectue vt scz
 ordinat^{ur} in genere s^{ub} et sup^{er} sic ē liber p̄ntoz et terci^{us} tractatus Si loyc^{us}
 ca sit de tota argumētacōe hoc est dupliciter/ aut de argumētacōe simpliciter et in-
 p̄tracta aut p̄tracta Si pm^{us} tūc ē liber porz et q̄rtus tractatus Si scdm h^{oc} ē
 tripliciter vel p̄trahit ad materiā nccāz/ sic est liber posteriorz Si ad materiā
 vere p̄babilē sic ē liber topicoz vt quintus tractat^{us} Si ad materiā apparen-
 ter p̄babilē/ sic est liber elenchoz et sextus tractatus ¶ Sūt adhuc scz trac-
 tatus puozū loycalū pe. hñ. de quib^{us} patebit suo loco

Arguitur pmo Cōtra ordinē/ liber periermenias ex quo pe. hñ. cep^{er}
 hūc pm^{us} tractatū/ est terci^{us} in ordinē libroz loyce q̄
 iste etiā esset terci^{us} in ordinē tractatū et nō pm^{us} ¶ Etiā alia rōne sic Sim-
 pliciora sunt pora Sz scdus et terci^{us} tractatus sunt de p̄tib^{us} et simplicib^{us} ter-

minis/et pm^o tractatus est de proposito et toto/§ scds et t^o eius pcederent pm^o
¶ Dico licet ordine nature simpliciora sunt pora/nō tñ ordine doctrine/quia
tūc que sunt magis pposita pcedūt ¶ Dodo phus seruat ordinē nature Et pe-
trus hispan^o seruat ordinē doctrine.

Replicatur.

¶ Aut aristotiles/aut pe. his. male posuit ordinē inter
libros suos § nō est dicendū q^o aristotiles male po-
suit ordinē/igit^r pe. his. male seruat ordinē ¶ Dico q^o ordinauerit libros suos
diuersis respectibz dictis Si aut^r resperissent ad idē Lerte alter eoy male ordi-
nasset Argumentū aut^r qd fit de ordine plerūqz debile est/qm̄ modica p sua
sio sufficit p saluando ordinē.

Arguitur scdo

Dyaletica nō est nisi vna ps loyce de q̄ docet in qn-
to tractatu z libris topicoy § illa nō est ars artū
et sciā sciāz/igit^r male describit ¶ Dico q^o dyaletica nō capit p illa pte loy-
ce/ sed capit hic p ipamet loyca

Replicatur.

¶ Ergo pe. his. meli^o et clarius dirisset Loyca ē ars ar-
ciū sciā sciāz rē/ qz nulla necessitas cogit hic q^o loco
totius diffiniat pars ¶ Dico q^o diffinit^r hic loyca sub nōie dya^o ad signū q^o
ipe intēdit tradere loyca put stat in exercitio duoy vel pluriū iuuenū inter se
pbabiliter disputantiū § hoc exercitiū importat illud vocabulū dyaletica
qz d^r a dya qd est duo rē/ § describit loyca sub nōie dya^o Etia qz illa ps loy-
ce pbabiliter disputat ad omne ppositū in omi sciētia/ vtz p in textu breuiter
scd lacius in libris topicoy

Arguitur t^oio

Bene sedq^o dyaletica siue loyca est sciā/ § nō est ars
pna pbat p locū a dispcrat^r rē sicut hic/ fortes ē hō
§ nō est azin^o Ars em̄ et sciā sunt habit^o intellectuales specificce distincti vtz sup
¶ Dico q^o ars vt h^o capit nō distinguit a sciā/ § nō arguit a disperat^r ¶ Pro
q^o hō q^o ars capit duplr vt dcm̄ est Dno^o ppe vt ē rca rō rerū a nobis facti-
biliū/ tūc distinguit a sciā § ita nō capit hic Alio^o capit cōiter vt ē collectio
multozū pceptozū ad vnu finē tendentiū/ tūc nō distinguit a sciā nisi sicut sus-
perius ab inferiori/ r ita capitur hic

Replicatur

¶ Si ars et sciā hic sint idē § in descriptione dya^o est
mugatio/ et alterū eoy ponit frustra vel supflue ¶
¶ Dico q^o neutrū ponit supflue/ p hoc em̄ q^o d^r ars artū designat q^o loyca ē de
nūo artū liberaliū/ et q^o nō solū excedat sciā speculatiuas/ s^z etiā practicas/
in q̄tū dat modū arguēdi et diffiniēdi vtriusq^z ¶ Per hoc q^o d^r sciā sciāz des-
notat q^o loyca fit de numero sciāz speculatiuarū et q^o eas excedat. ppē vsum
et modū arguēdi quē a loyca capiunt

Arguitur q^oto.

¶ Cōtra illd q^o d^r sciā sciāz Loyca nō est excellentior
ōibz alijs sciēcijs/ qz metha^o ē d^o ignior z excellentior
iō male d^r sciā sciāz ¶ Dico q^o licz loyca nō sit excellentior in dignitate z p-
fectione/ est tñ excellentior in vsu et viciō ad alias sciās acquirēdas Ideo
dicit in textu q^o in acquisitione sciāz dyaletica debet esse prior
qd excellit in viciō ē maxime illiberalē/ qm̄ vtile et
liberale opponūt § loyca ē vna septē artū libera

Replicatur.

lū/g nō erit sciā huilis ¶ Dico q licz huile et libez opponā int sciās et int
 pōitiones et status hōim ¶ Non tñ huile et liberale respū sciāy inter se/qz stat
 vnā et candē sciām esse liberale et seruile respū diuerforū/vt grāmatica ser
 uit alijs sciencijs et est liberalis/sic loyca seruit et est liberalis/huile g nō oppo
 nit liberali/sed opponit libero/et liberale oppo^o difficili/vt dcm̄ est supra in 2°
 ar^o octauē qstionis ¶ Posset hic argui ptra illū textū Et ideo in acquisitōe
 sciāy dyalectica debet eē prior: Qōtra grāmatica acquirū sine loyca et pced^o
 eam/g male dicit q loyca est prior in acq̄sitione sciāy Aliqui distinguūt qdū
 plex est grāmatica/positiua q docet h^oes vocabuloy et illa pcedit Alia est re
 gularis q docet cōgrue loqui et illa nō pcedit Sz istud nō soluit qz etiā illa p^o
 studet et acquirū Et ideo Dico q licet grāmatica possit acquiri impfcē et q̄
 tū ad qd est sine loyca et sic pcedit/tñ nō pfcē et q̄tū ad ppter qd ¶ Replica
 tur multi acq̄siuerūt sciām medicinalē sine loyca^o et ¶ Dico sicut pus q h̄ ē
 q ad qd et impfcē bñ acq̄rūt ¶ Ad tñ pfcē et ppter quid ¶ Quō pbat h̄ ¶
 Dico sic ¶ Hā pfcē et scientifice aliquid scire/est ipm̄ scire/aut diffinitive/aut di
 uisive/aut argumētatiue/sive demonstratiue Sz sola loyca docet que sint dif
 finitiones bonē/diuisiones et demonstrationes/igir sine loyca nichil pfcete et
 scientifice sciri p̄t

**De genere et differēcijs q̄ ponūtur
 in diffinitione nōis et verbi**

Sonus est quicquid pprie et p se: ab auditu p̄cipitur.
 dico aut pprie quia licet homo vel campana audiatur
 hoc non est nisi p sonū Sonorū alijs vox. alijs non
 vox Sonus vox idem est qd ipa vox Vñ vox est sonus
 ab ore animalis platus naturalibus instrumētis for
 matus. naturalia instrumēta quibus vox formatur
 sunt nouē: b̄sus Instrumēta nouē sunt guttur lingua
 palatū. quatuor et dentes et duo labia simul Sonus
 non vox est qui generatur ex collisione duorum corpo
 rum inanimatorū: vt fragor arborū strepitus pedum.

Hic auctor noster determinat de genere et differēcijs ponēdis in diffinitioni
 bus nominis et verbi. Cū enim ip̄e intendat principaliter hic determinare de
 p̄positione cui^o partes sunt nomen et verbum Et quia in diffinitione nominis
 et verbi ponitur aliquod loco generis et aliquod loco differētie. Ideo

investigat pmo qd sit illud gen⁹ et que dicitur/ vt sunt vox/ et vox figurata ad placitum Et qm omnis vox est son⁹ ideo incipit pmo a sono Et sunt hui⁹ lconis puncta quatuor Dicitur quatuor argumeta cum suis replicis

Primum punctum est qd one incoplexū p^r sciri diffinitive et diuisive Et qz son⁹ est incoplexū ideo pmo ponit e⁹ diffinitio Deinde sequitur e⁹ diuisio Et iterū ponit mēbroz diffinitiones Ita qz est de orōe cui⁹ pmo ponit diffinitio Deinde ponit e⁹ diuisio Sic etiam ppositio pmo diffinit et postea diuidit Hic enī est verus mod⁹ cognoscendi incoplexū Si dicas nomen nō diuidit nec verbū/ igit incoplexū nō semp scit diffinitive et diuisive ¶ Dico qd diuisiones eoz licz nō ponat formaliter et explicite/ tū satis implicite/ qz textus loqit de nōie finito et infinito/ sūo finito et infinito.

Secundum punctum est qd duplex ē sensibile scz p accūs et p se Sensibile per accūs ē qd accidit ei qd est sensibile p se sicut accidit albo esse holēm vel azinū/ ideo hō et azinus et cetera sube sunt sensibilia p accūs et tale nō apprehendit p sensum exteriorē sed p interiorē vel p intellectu. Sensibile p se est qd p se et suā pprā spēm mouet sensum ad actū sentienti. Et hoc est duplex quoddā est sensibile pprā Et quoddā sensibile cōe Sensibile pprā est qd ab vno solo sensu percipit vt sonus respectu auditus Color respectu visus zc Sensibile cōe est qd apprehendit a plurib⁹ sensibus Et sunt quī qz numer⁹ motus magnitudo figura et quies Itā in textu dicitur Sonus ē qd qd ppe ab excludendū sensibilia cōia Et dicitur p se ab excludendū sensibilia p accūs

Tercium punctum est qd diffinitio soni in textu nrō nō placet biridiano/ iō ponit aliā diffinitionē dicens Son⁹ ē qūitas sensibilis ab auditu ppe et p se pceptibilis ¶ Hic iuvenes notare debent diffinitiones ab auctorib⁹ datas/ vt ex illis silēs discant facere diffinitiones Sicut enī son⁹ existens obiectū audit⁹ diffinit p suā pōm scz auditū Ita et visus diffiniri debz p suā pōm scz visum/ sic scz Color: ē qd qd ppe et p se a visu percipit Vel sic s^m biridiano Color ē qūitas sensibilis a visu pprā et p se pceptibilis Ita quoqz sapor diffinit p gustū/ odor p olfactū zc.

Quartum punctum ē qd aristoteles pōit aliā diffinitionē vocis: de anima dicens Vox est repercussio aeris inspirati ad vocales interea cū ymaginē figūdi ¶ Hic qd posset argui qd diffinitio in textu non sit bona ¶ Dicit qd pphus notificat vocē a pōiz suas cās pe. hif. notificat eā a posteriori eo mō quo vox p^r innotescere ¶ Si arguat de instrumentis musicalibz qd faciūt vocē et diffinitio eis nō puenit ¶ Dicit qd solū sunt voces si multitudinarie et transumptiue ¶ Si arguat de angelis qd faciunt voces et diffinitio nō puenit eis ¶ Dicit qd nō faciūt voces naturales de qb⁹ p^r loquuti sunt et ideo nō est de illis ad ppositū

Queritur pmo An diffinitio soni sit bona ¶ Dico sic Quō pbat^r hoc Dico p cōditiones bone diffinitionis que sunt tres Primo qz diffinitio puenit omni cōtento sub diffinito Secōdo qz puenit soli diffinito Tercio qz sufficienter explicat nām diffiniti et facit ipm differre a quolibet alio ¶ Vel aliter sic pbat^r Omnis illa diffinitio est bona in qua ponit aliquid loco gnis/ et aliquid loco dicit^r cōuertibilis cū diffinito/ sic est hic

Diffinitio est bona. In loco generis ponitur quicquid precipitur, id est aliquid perceptibile. Et alie
 pticule ponuntur loco dicitur. Et isto modo queritur etiam alias diffinitioes et rindebitur ut dicitur
Queritur secundo In illa diuisione soni in sonum vocem et in sonum non vocem
 sit bona. ¶ Dico sic. Quod probatur. ¶ Dico per tres
 additiones bonae diuisionis. Prima membra diuisionis sunt opposita quod datur per affirmam
 tionem et negationem. Secundo quod euacuatur tota nomen diuisionis. Tertio non excedunt diui
 sum sed queritur cum eo igitur est bona. Hoc pacto queritur et respondetur etiam alias di
 uisiones. Sunt enim in logica infinite diffinitioes et diuisiones etiam quae debent ju
 uenire petendo arguendo et respondendo se exercitare quoniam illa fuit intentio petri
 huius scilicet tradere legem ut sciret in exercitio duorum vel plurium inter se disputan
 cium sicut supra dictum est.

Arguitur primo Omnis propositio est falsa in qua praedicatur vniuersale vniuersi
 saliter sumptum ut dicit philosophus primo perimenias scilicet hic
 praedicatur vniuersale vniuersaliter sumptum. Ista propositio est falsa sonus est quicquid
 licet in simili ista est falsa hoc est dicitur aial. ¶ Dico quod quicquid non tenet huius vniuers
 saliter sed particulariter per quos vel quod. ¶ Sed quare potest tunc quicquid et non quod. ¶
 Dico ad denotandum reuertibilitatem diffinitionis cum diffinito. ¶ Replicatur
 Quod vel quod est nomen infinitum scilicet infinitum nichil notificat quod quicquid non potest poni per
 quod nec potest poni in diffinitione quia tenet quod omnes pticulae diffinitionis debent aliquid
 notificare. ¶ Dico quod licet quod vel nomen infinitum se positum nichil notificat nisi
 sumptum cum alijs pticulis infinitate eius specificantibus bene notificat.

Arguitur secundo Diffinitio soni non puenit soli diffinito quod non est bona
 quia tenet per additiones bonae diffinitionis. In his probatur
 quod silentium ab auditu precipitur et tamen non est sonus igitur non puenit soli diffinito. ¶
 Dico licet silentium precipitur ab auditu positue scilicet per carentiam soni non tamen positue.
 ¶ Replicatur. Canis dicitur latrat precipitur auditu positue et tamen non est sonus. Sed
 adhuc diffinitio puenit alteri a diffinito. ¶ Dico licet canis positue auditu
 precipitur per accens scilicet per suum sonum non tamen per se et proprie. ¶ Si arguatur diffinitio non com
 uenit omnibus contentis sub diffinito quod non puenit sonis factis in memoribus et me
 dia regione aeris. ¶ Dico quod licet actu non precipiant tamen apti nati sunt precipi
 et hoc sufficit.

Arguitur tercio contra diuisionem soni. Nullum simplex potest diuidi scilicet sonus
 est quoddam simplex quod non potest diuidi. ¶ Dico quod licet nul
 lum simplex potest diuidi in partes integrales et quantitates tamen bene potest diuidi in partes
 lectiuas. ¶ Replicatur. Partes subiectiuas sunt species alicuius generis. Sed sonus
 non est generis igitur sonus non habet partes subiectiuas. Minor probatur quod sonus est accens
 ex quo potest in 3a specie quantitas scilicet accens non est generis quod sunt distincta praedicabilia.
 ¶ Dico licet accens possibile sit distinctum non generis tamen accens praetale quod accens est sonus.

Arguitur quarto contra diffinitionem soni non vocis sic. Sonus caualatus
 ex percussione manu est sonus non vox et tamen non generatur
 ex collisione corporum inanimatorum quod manus sunt corpora aiaata igitur etc. ¶ Dico
 quod ille sonus licet causetur ex collisione corporum aiaatorum non tamen ea parte qua aiaata se
 sed in quantum sunt corpora dura. ¶ Replicatur in fractione panis est sonus non vox
 et tamen non generatur ex collisione duorum corporum igitur solutio falsa. ¶ Dico licet

ibi nō sit collisio corporū durorū formaliter/tñ bñ equivalēt q̄tū ad suū efficiē
 q̄ est subita et violēta fractio acris ¶ Posset argui Cōtra numerū instru-
 mentorū sic/vetule infantes et edentuli faciūt voces/et tñ carent dētib⁹/ꝯ ad
 formandū vocē nō requirūt nouē instrumeta ¶ Dico q̄ licet faciāt voces
 impfctas/nō tñ p̄fctas/mō ad formandū vocē p̄fctam requirūt nouē/scz dētes
 et alia in textu posita ¶ Replicat Ad formandū vocē p̄fctam requirunt
 adhuc pulmo et vocalis arterca/ꝯ plura sunt q̄ nouē ¶ Dico q̄ illa instrumē-
 ta intelligūtur sub instrumētis in textu positis ad formationē vocis necessario
 requisitis/vt sub gutture lingua et palato.

Vocū alia fiḡtiua. alia nō fiḡtiua. Vox fiḡtiua est que
 auditui aliq̄d rep̄tat vt homo Vox nō fiḡtiua est que
 auditui nichil rep̄tat. vt bu ba bas Vocū fiḡtiuarū. alia
 fiḡt naturalit̄. alia ad placitū Vox fiḡtiua naturaliter
 est que apud oēs hoīes idē rep̄tat. vt gemit⁹ infirmo-
 rū. latratus canū Vox fiḡtiua ad placitū est que ad vo-
 luntatē p̄mi instituentis aliquid significat. vt homo ho-
 minem. bos bouē Vocū fiḡtiuarū ad placitum. alia cō-
 plexa. vt oratio. alia incōplexa. vt nomen et verbum.

Nec lectio duas hz ptes In p̄ma ponūt q̄tuor p̄cta. duc q̄stiones/et q̄tuor
 argu^{ta} cū replicis Et qz oīa illa nō euacuāt totā l̄cōez/iō in 2^a pte ponūt tres
 questūcūle sine argumētis/post q̄s sequūt q̄tuor argumēta cōtra secundā par-
 tem textus cum replicis.

Primū punctū est q̄ vox diuidit̄ in vocē fiḡtiua/et vocē nō fiḡtiua t̄q̄
 totū in mō in suas ptes S; si diuisio cap̄t sic Vocū
 alia fiḡtiua. alia nō fiḡtiua ē diuisio s̄biecti in sua accē^o/qz accidit voci q̄ sit fig-
 nū alteri⁹ rep̄tatim vel q̄ solū rep̄tat sc̄ipam Causa diuisionis ē Omnis vox
 obijcit se auditui/vl ꝯ rep̄tat aliq̄d auditui aliud a se t̄q̄ signū illius/vel solū
 rep̄tat sc̄ipaz Si p̄mū sic ē vox fiḡtiua Si 2° sic ē vox nō fiḡtiua ¶ Si ar^o
 in bona diuisione mēbra nō dent excedere diuisum/qz cūlus an tabnā ē fiḡti-
 uus/et tñ non est vox ¶ Dico q̄ licet fiḡtiua captū h^o se excedat diuisum/tñ
 vox fiḡtiua nō excedit diuisum/ideo diuisum debet rep̄cti in mēbris diuidentis
 bus/vt sit diuisio totius in modo in ptes

Secūm punctū est Licz q̄nq; sint obiecta sensuū exteriorū/tñ inf̄ omnia
 son^o vox magis pueniēs ē ad signū p̄cept^o e c̄fctū
 aīe q̄ obiecta aliorū sensuū Et rō est/qz voces sunt in p̄tate nrā et formamus
 eas dū volum⁹/nō at hoc possum⁹ de obiectis aliorū sensuū/puta de colorib⁹
 saporib⁹ et/ꝯ vox ē magis pueniēs ad signū p̄cept^o aīe q̄ cetera sensitiua Et

debet text⁹ intelligi Vox signiua est que auditui aliqd repñtat scz aliud a se Et vox nō signiua est que auditui nichil repñtat supple aliud a se

Terciu punctū est q^d vox signiua naturaliter signat idem apud oēs hoīes Ratio ē q^d illa vox signat ex instinctu nature / que inclinat aiā ad formandū talē vocē impfcāz vt exprmat suas affectiones scz iram gaudiū famem vel sitim zc Et q^d nā ē eadē apud oēs / z eodē mō inclināt aiā ad expmēdū suas affectiones / iō vox signiua nāliter eodē mō signat apud oēs

Quartū punctū ē q^d vox signiua ad placitū ē que ad volūtātē pmi insti-
tuetis aliqd signat / vñ dñt placitū et volūtas Iā vō-
lūtas ē potē^a volitiua seu act⁹ volūtāt⁹ / q^d incipit ab intra et tminat ad extra
scz in obiectū volūtū Sz placitū cōrio noiāt actū volūtātis q^d incipit ab ex^o et
tminat ad intra Incipit em a re cognita et tminat ad volūtātē Dñ vox apd
pferentē pmo signat pceptū rei Sz apud audientē eadē vox pmo repñtat rem
pceptā Dñ pprie vox signiua nō signat cōceptū tm / nec rē tm / sed rem lb pcep-
tu iusta q^d vox repñtat pmo cōceptū et mediante illo rem ipam

Queritur primo Quō vox signiua repñtat aliqd auditui ¶ Dico q^d
vox p^o pñtat se auditui / q^d ē son⁹ q^d ē obiectū audit⁹

Et repñtat intellectui ipam rē ad quā signā ē imposita Pro quo nota q^d ob-
iectū cuiuslibz sensus impmit spēm rē similitudinē suā in sensu Deinde causat spēs
in fantasia q^d est in āteriori pte cerebri Ipa at spēs in fantasia nō repñtat vte
sz naturā singularēz cū pōitionibz que sunt hic z nūc Sz intellectūs agēs cū illa
spē in fantasia causat spēm intelligibile in intellectu possibilē / q^d tunc repñtat vte
vel naturā cōem ab omibz pōitionibz abstractā / et causat noticiā actualē rei
cui⁹ ē spēs Et hoc mō p intellectu impositē sunt voces ad signandū res pceptas
z intellectūs Vox signiua est q^d repñtat aliqd intellectui auditui mediante / quia
nichil est in intellectu nisi pñtur in sensu.

Queritur secūdo Quis ē ordo in signō ¶ Dico q^d ista 4° se hñt p
ordine scz res / pcept⁹ rei / vox / z scriptura Iā p^o ē ipa
res vt lapis equ⁹ Dcū ē pcept⁹ illi⁹ rei / q^d pcept⁹ est spēs ymago vel similitudo
exns in aiā Ido dicit phus / lapis nō ē in aiā / sz spēs lapid⁹ / ē vox signat rē sub
pceptū / vltiō ē scriptura / hoc vult phus pmo pmeritas dices Sūt q^d ea q^d fi
in voce signa eaz passionū que sunt in aiā / z ea que scribūt sunt signa eoz que
pferūt Voces igit pmo signat pceptus et mediātib⁹ illis signat res ad extra

¶ Si arguat q^d onis vox signiua est equocū / q^d signat plura scz pceptū et rē
ipam ¶ Dico q^d onis vox signiua ad placitū pmo signat cōceptū tanq^d signatū
quo / et rem ad extra tanq^d signatū qd / iam illud quod plura signat tanq^d signatū qd z
vltiātū / hoc est equocū / non sic est in pposito

Arguit pmo Dis vox ē signiua / q^d nulla ē vox nō signiua / et pōnis alim
mēbrū diuisiōis p nullo supponit Anā pba⁹ q^d d⁹ phus z⁹
de aiā q^d dis vox fit cū intē^o signōi vt z p diffinitionē vocis ibi politā ¶ Di-
co q^d illa diffini^o dat pncipalit⁹ de voce signiua / et nō de voce nō signiua ¶ Re-
plicat Ergo diffini^o vocis nō pueniret oī p^oreto lb diffinito / et pōnis diffinitio
illa phi⁹ mala ¶ Dico q^d vox p^o aliq^s ē qdōā analogū ad vocē signiua z non
signiua / mō nō opz q^d diffinitio analogi p q^dlibz sua pte pueiat cuiuslibz mēbroz
diuisiōis / sz sufficit q^d pplete pueiat pncipali signōi z p^o aliq^s ptes pueiat alijs

Arguitur secundo Contra diffinitionē vocis signiue sic auditus non apparet hēdit signū vocis / s; solus intellectus / s; male dicitur quod vox signiua est illa quae auditui aliquo repñtat ¶ Oico negādo quia quod vox pñtat se auditui / quod sonus ē et mediāte auditu repñtat suā similitudinē / et ex pñtat repñtat signū intellectui ¶ Replicat Ergo omnis vox signiua ē quod equocū / quod pñtat se ipaz vocē / repñtat suā similitudinē / et signū rei ¶ Dico quod licet repñtet se ipaz et similitudinē nāliter / tñ repñtat solū signū ex impositione ad placitū / mō illud dicitur equocū quod plura signa ex impositione ad placitū ¶ Et si replicat vox signa pferētē vocē / et nō nāliter s; ad placitū / et sic vltra signū adhuc plura signa et pñtis ē equocū ¶ Oico quod licet vox ipsa repñtet pferētē vocē tñ effectus suā cām efficientē ¶ Nō tñ sicut signū suū signatū ad quod imponit ad signū

Arguitur tercio Contra diffinitionē vocis non signiue Ibi vel bas est vox non signiua vt dicitur textus / et tñ auditui aliqđ repñtat quod repñtat se ipaz vocē ¶ Oico quod licet bu vel bas repñtet se ipsam vocē nāliter auditui / nō tñ repñtat aliqđ aliud a se ex impositione ad placitū / quod tñ requiritur ad vocē signiua ¶ Replicat bu vel bas repñtat auditui terrore vel timore quod est aliqđ aliud a se / s; male dicitur quod auditui nichil repñtat a se ¶ Dico quod si nō ē ex pte sui / s; ex pte pferētis sic auferre vel tribuere ad incutiendū alteri timore

Arguitur quarto Contra diffinitionē vocis signiue nāliter latrat canū est vox signiua nāliter vt dicitur textus / et tñ nō signa idē apud oēs hoies / s; textus falsus ¶ Dicitur probat quod latrat canū est vox latina quod nō idē signa apud oēs ¶ Oico licet ista vox latina latrat canū nō signa idē apud oēs tñ vox signiua p hanc vocē latinā signa nāliter idē apud oēs et hoc vult textus. ¶ Replicat Etia ipsa vox vel res signiua p vocē latinā s; latrat canū nō signa idē apud oēs hoies s; solutio mala ¶ Aliis probat quod nō est possibile vt vox illa fiat apud oēs hoies / s; nō potest apud oēs hoies idē signa ¶ Oico quod licet nō actu fiat apud omnes et ita nō actu apud omnes idē signa / tñ apta nata est repñtare idē apud nos quod repñtat et apud barbaros grecos et alias gentes si fieret apud eos

Circa scđam ptem lōnis

Queritur primo Quot modis dñt vox signiua nāliter / et vox signiua ad placitū ¶ Oico quod duobus modis ¶ Primo dñt in patione / quod vox signiua nāliter non pfecte pferit ppter impetū passionis quod impedit hoīem ad debite pferendū ¶ S; vox signiua ad placitū pfecte formatur et pferit ¶ Secdo dñt ex pte modi signiui quod vox nālis apud omnes idē signa ¶ Sed vox ad placitū signa nō apud oēs idē signa / s; solū apud illos quod impositione ei cognoscunt ¶ Tercio dñt ex pte signi quod vox signiua nāliter signa affectiones et passiones appetit nāliter ¶ Alia signa cōceptus intellectus ¶ Quarta dñt ex pte sui ordinis ad signū / quod vox signiua nāliter ordinat ad signū ab instinctu nature / alia ordinat ad signū scđm placitū imponentis.

Queritur secundo In vltima diuisione sc; vocis signiue ad placitū in vocem pplexā et incōplexā sit bona ¶ Oico sic ¶ Et rō est / quod omnis vox signiua ad placitū vel cōtinet in se plures voces signiuas / vt hō

currit/sic ē vox cōplexa/vel p̄tinet vnā vocē tm̄ vt hō/sic est vox incōplexa/
¶ Pro isto notandū q̄ res dupliciter p̄cipit̄ Dno^o s^m se/et tūc est cōceptus
 simplex/et incōplexus vt homo s^m se Alio mō res p̄cipit̄ p̄cōpationē ad aliū
 vt hō cōcipit̄ q̄ sit albus vel qd̄ sit aiāl/et tūc fit p̄ceptus p̄positus et p̄plex?
 Ex quo seq̄tur q̄ sit duplex p̄cept^o Et qz vox fiḡt̄ p̄ceptū anime/ideo duplex
 est vox scz p̄plexa et incōplexa Dñi vox cōplexa est q̄ fiḡt̄ p̄ceptū p̄plexū/vt
 hō currit/et vox incōplexa q̄ fiḡt̄ p̄ceptū incōplexū vt homo

Queritur terciū

¶ Quid ē vox p̄plexa/quot requirūt ad vocē p̄plexā
¶ Ad pmū dī q̄ vox p̄plexa ē illa in q̄ vnūtur plu
 res voces fiḡt̄ur ad placitū/et que rep̄ntat̄ p̄ceptū cōplexū Et ideo nomē eq̄
 uocū vt canis nō est vox cōplexa/nec nomē p̄positū figure est vox p̄plexa/qz
 p̄res nō capiūt̄ur fiḡt̄ur vt p̄res Ad scd̄m dī q̄ ad rōnem vocis p̄plexē tria re
 quirūt̄ur P̄mū est q̄ ibi sint plures voces fiḡt̄ur incōplexē/que se hñt tanq̄
 male vocis p̄plexē Scd̄m ē q̄ ille voces habeāt p̄plexionē et vnionē inter se
 ita vt vnā se habeat vt dēterminās/et alia vt dēminabilis/ideo hic homo la
 pis nō est vox p̄plexa Terciū ē q̄ illa vox cōplexa habeat p̄ceptū p̄plexū/sz
 h̄ est minus p̄ncipale in voce p̄plexa/q̄uis tñ req̄rīt̄ ex pte cause finalis **¶** Ex
 istis seq̄tur q̄ diffinitio vt aiāl rōnale mortale ē vox cōplexa/qz oēs tres cōdi
 ciones auenūt̄ ei **¶** Si arguat̄ q̄ diffinitioni nō cōr̄ndet̄ p̄cept^o p̄plex^o
 Probat̄ qz sibi cōr̄ndet̄ p̄ceptus diffinitū/sed ille ē vnus et simplex Dñi diffini
 cio et diffinitū ibe fiḡt̄ur/sed diffinitū est vnū simplex/igit̄ ex diffinitio **¶** Dico
 q̄ diffinitio ē p̄plexū voce et fiḡt̄ione s̄ll/voce qz p̄plexit̄ ex plurib^o vocibus
 fiḡt̄ione qz ille voces plures res vel p̄ceptus fiḡt̄ur p̄pinque puta conceptū
 gñis et p̄ceptū dīe Ad ar^m dī q̄ licet̄ fiḡt̄ur remotū qd̄ est diffinitū sit simplex/
 non tamē p̄pinquū/scz conceptus gñis et differentie diffinitū nō est simplex/
 De isto videat̄ in añ p̄ntis plenius

Arguitur primo

¶ Cōtra diffinitionē vocis fiḡt̄ur ad placitū/illud qd̄
 fiḡt̄ ad placitū ē mutabile et variabile et p̄ variabile/igit̄ vox fiḡt̄ur
 p̄t̄ p̄tinere variari de fiḡro in fiḡrū qd̄ est incōueniens **¶** Dico licet̄ illud quod
 sit ad placitū cuiuslibz sit mutabile et variabile in infinitū/nontū illud qd̄ fiḡt̄
 ad placitū p̄mi instituentis ē sic variabile/qz illud p̄firmatū est p̄ p̄sensum oim̄
 posteriorū **¶** Replicat̄ dicit̄ oratius Mortalia scā peribūt̄ et caduntqz
 que nūc sunt in honore vocabula si valet vsus/que p̄ncis arbitriū est et ius et
 norma loquēdi/igit̄ voces fiḡntes ad placitū p̄nt̄ cadere a fiḡt̄ione si volet vsus
¶ Dico p̄cedendo ar^m si cōis oim̄ vsus volet/qd̄ non facile fit

Arguitur secūdo

¶ Cōceptus fiḡt̄ res ad ex nāliter igit̄ et voces fiḡnt̄ res
 nāliter et p̄ p̄ns nulla ē vox fiḡt̄ur ad placitū/p̄nā t̄z
 qz sicut se hz p̄cept^o ad res/ita voces ad p̄cept^o **¶** Dico q̄ nō est omnino s̄llē/
 qz p̄cept^o ē nālis s̄ilitudo rei ab ipa causata/sed voces causant̄ a voluntate insti
 tuētis/et ita fiḡnt̄ p̄cept^o nō nāliter sed ad volūtatē **¶** Replicat̄ Signi
 ad signatū est nālis s̄ilitudo/sz vox est signū et p̄ceptus rei ē signatū/ergo vos
 ces fiḡt̄ur ad placitū adhuc nāliter fiḡnt̄ **¶** Dico q̄ duplex est signū scz nāle
 et voluntariū/mōlibz signū nāl sit nālis s̄ilitudo ad signatū/n̄ tñ signū voluntariū et

Arguitur terciū

¶ Cōtra diuisionē vocis fiḡt̄ur ad placitū in p̄plexam

et in incopleta sic Vox incopleta e ps vocis coplete et ptinet in ipa/g vnum
 mebru diuisionis ptinet in alio et p pns mebra no sunt oppo^{ta} ¶ Oico vno
 mo licet vox incopleta ptineat maliter in voce copleta/no tn formaliter tñ
 pfuicus ad forma vocis coplete ¶ Del dico sic et redit inde q licet vox in
 pleta p denoiato ptineat in voce ppleta/no tn capiēdo vtrūq p figro
 ¶ Replicat ppletu est incopletu et eo p couerfione/incopletu est copletu vtz
 q capiēdo p figro/g solutio mala ¶ Ins pba² qz ppletu p figro no plectit
 ex plurib⁹ vocib⁹ facientib⁹ vna voce/g ppletu est in ppletu et p pns mebra
 diuisionis coincidunt ¶ Oico q ppletu capit duplr⁹ vna maliter p ista vo
 ce ppletu/sic est bn in ppletu/sz tuc no est mebru diuisionis ¶ Mio^o ca^o psonalr
 et figtue/sic ppletu no est in ppletu/et ita ca^o in diuisione ¶ Etia possit sic p
 pma solutione replicari Vox in ppleta ta q ad male/ta q ad formale ptinet in
 voce ppleta/g no solu malit/sz etia formalit⁹ ibi ptinet ¶ Dico liz in voce co
 pleta ptineat etia forma vocis incoplete/tn illa se habet p modū materie et
 no forme respectu totius vocis coplete.

Regitur quarto

Nulla e res copleta/g nulla e vox ppleta/et p pns
 diuisio e mala/pna pbat qz opz signū corrdere sig
 nato/qz als n eet verū signū ¶ Oico licz oporteat signū nale rrdere signato
 ¶ Ho tm opz de signo volutario ¶ Del dico/licz signū oporteat corrdere sig
 nato/non tn qdlibet attributu signi oportebit attribui signato ¶ Dicit in an
 pnt⁹ lca pma diuisione an pntale ¶ Replicat Vox figt re ad ex mediate
 pceptū/sz onis pcept⁹ e in pplex⁹ g onis vox e in ppleta ¶ Dinor pbat qz in
 tellcus no pt fil plura intelligere sz vnu tm/vtz^o topicoy ¶ Dico licz no pos
 sit fil plura intelligere hicia se p modū pluriū/tn pt fil plura intelligere p mo^o
 vni⁹/qz intelligit plura simplicia exicia sb vna voce ppleta vl sb vna ppositoe
 ¶ Posset h argui ¶ Omis vox pponit et lris et fillabis/te onis vox ppo^o ex
 voce z figtione/g onis vox e ppleta ¶ Dico q si capiat ppletu gñalit⁹ p qcu
 qz ppositione duorū adiuice/siue sit rerū/siue dictionū/siue lraz et fillabaz/si
 ue figt et modi figndi/tuc pcedit ar^m Sz si capiat specialit⁹ p ppositione seu
 pplexione pluriū vocū figtuarū/tuc negat ibi esse coplexione.

De ptibus integralibus ppositionis

Nomē est vox figtius ad placitū sine tpe e^o nul
 la ps se para aliqd figt finita et rcā Vox poni
 tur in ditinitione loco gñis Sigtua ponit ad drāz vo
 cis no figtue Ad placitū ponit ad drām vocis figntis
 nāliter Sinetpe ponit ad drāz vbi qd figt cū tpe Cui⁹
 nulla ps se para aliqd figt ad drām ordnis:cui⁹ partes
 seperate aliqd significant Finita ponitur ad drām no

minis infiniti: vt nō homo: qđ non est nomen loyca: sed
nomen infinitū recta ponit ad dīam obliquoꝝ: vt ca
thonis cathoni: que nō sunt nōia scđm loyca: sed nomi
na obliq̄ Vñ solus nōis dicit esse nomē scđm loycum

Postq̄ auctor n̄ determinauit de p̄tibz eñcialibz nōis et vbi seu de gñe e dif
ferēcijs ponēdis in diffinitione nōis et vbi/hic iā ponit diffinitionē nōis p̄stitu
tā ex illis Et sunt h̄ lēonis due p̄tes/in p̄ma ponūtur tria p̄cta/due q̄stiones
et q̄tuor argumēta cū replicis Et qm̄ illa nō euacuāt totā materia lēonis q̄re/
Ioco in scđa p̄te ponunt q̄tuor q̄stiones/et contra refouā p̄tem textus q̄tuor
argumēta cū replicis.

Prīmū punctum Nomē p̄t capi dupl̄r Vno^o p̄ ip̄a 2^a intētiōe seu
relatione signi ad h̄gētū quā nō p̄ se fiḡt Alio^o p̄ re
cepta sub 2^a intētiōe/vt r̄ḡs p̄t h̄ diffiniri h̄m̄ aliq̄s licet diuerſimode Si em̄
diffiniat ip̄m nō p̄ 2^a intētiōe. i. relatione signi q̄ est subiectiue in intellectu/et
obiectiue in re seu fundamēto/tūc est p̄tio nō formalis dicēdo/nomē est vox/
sed est fundamētalis seu mālis Ipa em̄ 2^a intētiō nō est vox formaliter/sz est
habitus vocis signiue sine tpe ad rem signā Nomē ḡ est vox. i. nomē est qđā
2ª intētiō fundata in eo qđ est vox signiua sine tpe/z est p̄tio denōtiua 2 mālis
indirecta ¶ Si vō in p̄posito diffiniat res p̄cepta sub 2ª intētiōe/tūc est p̄
dicatio formalis/dicēdo Nomē est vox Est em̄ vox de cōcepta formaliter nōm̄
vocaliū/vñ vt ayt Scotus relatio rōnis in p̄creto dī de re ex/vt hec vox hō
est nomē et signū aiālis rōnalis Ita eōtra in diffinitione talis p̄creti p̄t poni
res extra tanq̄ fundamētū relationis/vt dicēdo Nomē est vox Ita suo mō
p̄t dici de ceteris diffinitionibz intentionū loycaliū

Scđm punctū est qđ p̄. h̄l. determinat h̄ de nōie et vbo/ideo qz tota intē
cio p̄. h̄l. est determinare de p̄pōne que est p̄ p̄pūq̄
argumētationis Sz p̄pō p̄pō^o ex nōie et vbo tanq̄ ex suis p̄tibz integlobz/ḡ
pus inuestigāde sunt p̄tes ex quibz p̄pō^o p̄pō ¶ Si q̄rat q̄re nō ponit plures
q̄ due ¶ Oico ideo qz iste due sufficiunt ad p̄pōem faciendā/qz p̄pō p̄pō^o
ex subiecto/qđ est nomē/et ex p̄to/qđ est verbu vt patebit ¶ Si arguatur
determinare de nōie et vbo spectat ad grāmaticū/signū nō ad loycū/qz diuersi ar
tifices h̄nt diuersa cōsiderare et nō idē ¶ Oico q̄ licet non p̄t idē p̄siderare
eodē mō/tū bñ diuersimode/qz grāmaticus cōsiderat de ip̄is inq̄tū sunt p̄tes
f̄monis p̄grui vel incōgrui Et loycus inq̄tū sunt p̄tes f̄monis veri et falsi

Tercū punctū est qđ diffini^o nōis ē bona vt p̄ba² p̄ p̄ditiones bone dif
finitionis Etiā p̄ba² sic Dis illa diffini^o ē bona/in q̄
ponit aliqđ loco gñis/et aliqđ loco dīe/cōuertibilis cū diffinito Sz p̄tis diffi
nitio est h̄ mōi/ḡ p̄tis diffinitio ē bona Minor p̄bat in textu/qz vox ponitur
loco gñis/et oēs alie p̄ticle ponūtur loco dīe zc.

Queritur primo An nōia adiectiua p̄tineāt sub diffinito idē an sint
nōia scđm loycū ¶ Oico qđ adiectiua pure adiecti
ue capta p̄ suo formali/vel p̄ significato/nou sunt nomina apud loycum.

Probat qz nichil est nomē loycū nisi qd pt cē subiectū ppōis et quod reddit
 suppositū vbo/ sed adiectiua pure adiectiue capta non pnt supponere verbo/
 vt grāmatici testant qz cē/ tñ adiectiua substātiua/ vel p suo māli. i. p suo deno
 minato qd est eorū subiectū pnt esse nōia apud loycū qz vt sic pnt supponere
 et esse subiecta ppōis/ vt iustus flozebit sicut sol/ et omis vtuosus saluabit

Queritur secūda An pnoia et picipia sint nōia s^m loycū ¶ Dico
 qz pnoia pmitiua q sunt octo qñ ponūt in demō
 stratione vt relatione sunt nōia loycā/ qm illa sunt quasi substātiua/ vt auctor
 est alexand' sibi ¶ Hec et qñ fixa manebūt Et pnt supponere vbo et esse p se s^b
 iecta ppōnū ¶ 3z pnoia diuatiua nō ¶ De picipijs dico q sunt nōia loyc
 ca qz p se pnt reddere supposita et esse subiecta ppōis Et nō est opus distine
 guere sicut de nōibz adiectiuis/ et rō est qm in quolibz picipio includit verbū
 ppūū cū hoc nōie qui infinite capto qd p se supponit verbo vt amās vt amā
 turus insanit. i. qui amat vel qui amaturus est insanit Amati sunt morosi. i. q
 amātur sunt morosi Ecce quō picipia cuiuscūqz tps includūt hoc nomē qui
 grā cui? in masculino femineo et neutro/ possunt p se esse supposita et subiec
 ta ppōis ¶ Qōtra ex istis sequeret q s^m loycū essent quatuor ptes scilicet
 ¶ Homē pnomē picipiū et verbū ¶ Dico q ¶ Homē pnomē et picipiū s^m
 loycū nō faciūt nisi vna pte/ qz loycus vocat dñe illud nō qd pt cē s^b iectū p
 pōis/ z supponē vbo/ s^z tres ptes dē s^t hmoi/ igit nō sunt nisi vna ps s^m loyc^m

Arguitur primo Cōtra illud nomē est vox ¶ Nulla materia pt pōicari
 de suo toto/ qz hec est falsa/ hō est carnes et ossa/ sed
 vox est mā nōis/ s^z ista est falsa ¶ Homē est vox ¶ Dico licz nulla materia ex
 qua pōicā de suo toto/ tñ bene materia in qua/ sed vox est materia in q nōis
 ¶ Replicat Omnis dicitio cōponit ex voce tanqz ex mā/ et figtione tanqz
 ex forma vt ayūt grāmatici/ s^z vox est materia ex q dōnis et nōis/ et pōis so
 lutio mala ¶ Dico q cū gramatici dicant dōnem pponi ex voce tanqz pte
 materiali z hoc sic intelligit ¶ Cōtra p 2^a intētionē fundat supra vocē tanqz ma
 teriā in q/ et supra figtione tanqz pte formale fundamēti. ¶ Illa vox q est in acre
 nō pt esse materia ex q 2^a intētionis que ē in aia/ sed pt esse res subiecta et fūda
 mentū supra qd fundat 2ª intentio ¶ Dicitio ergo capta p 2ª intētionē funda
 bili supra voces figtias est ge² nōis/ nō pposita ex voce/ sed fundata in voce

Arguitur secūdo Cōtra illā pticulā Significatiua Omne nomē ppo
 nit ex nō figtius. scz litteris et sillabis/ s^z dñe nomē ē
 nō figtiuū/ pñā pbat qz ex nō figtius nō pt fieri figtiuū ¶ Dico q licet ex nō
 figtius pure negatiue, non potest fieri figtiuū/ tamē bene ex nō figtius priua
 tiue/ vt lapis dicitur iniustus negatiue Et auarus iniustus priuatiue sōo ex aua
 ro iniusto potest fieri iustus/ et nō ex lapide iniusto/ quia priuatio relinquit ap
 titudinē ad formā/ quā negatio penitus tollit ¶ Replicat Ex non qñtis/
 non potest fieri qñtū/ vt dicit philosophus scyto phisicorū/ ergo a simili ex nō
 significatiuis nullo mō potest fieri significatiuū ¶ Dico licet ex nō qñtis qñ
 titate cōtinua non potest fieri qñtū qñtitate cōtinua/ tamen ex nō qñtis qñtitate
 discreta bene potest fieri qñtū quātitate discreta Sic ex litteris et sillabis nō
 significatiuis fit nomen significatiuū.

Arguitur tertio Contra illā p̄ticolā Ab placitū Si nomen figret ad placitū/seqret q̄ nome posset fieri nō figtūū/qz placitū hōis est variabile/quo variato/nome qd̄ prius erat figtūū fieret nō signū ficatūū ¶ Dico licet ex bñplacito plurimorū nō volentū voce vti p̄ figtū one quorū nō vsum alij sequent/vox tandē fieret nō figtūū/figtū tñ b̄m placitū qd̄ erat in imponendo ¶ Replicat Nōiā et verba figret ad placitū e voluntatē p̄m impoſitoris cui oēs posteri assenserūt/ſ̄ nō erit in ptate nrā illā impositionē abolere ¶ Dico negādo p̄naz qm̄ cōis vsus posset/vt p̄bat per Oraciū in poetria q̄ dicit Mortalia facta peribūt Multa rēnascunt que iā ce cidere/cadentz Que sunt in hōre vocabula si volet vsus rē/vt dcm̄ est supra

Arguitur quarto Nōiā sunt voces figtūe ad placitū vel ſ̄ fignt̄ p̄ceptū aiē vel rem ad extra ſz neutriū cit dicendū ¶ Dico q̄ nōiā p̄mo fignt̄ p̄ceptū aiē qz dicit p̄hus p̄mo pericrmenias Ea que sunt in voce sunt signa passionū. i. cōceptūū in aiē Et mediātē p̄ceptū fignt̄ rem ad extra ¶ Contra ſ̄ nōiā sunt equoca/qz plura fignt̄ ſz p̄ceptū et rem ¶ Dico negādo p̄naz/qz illud d̄ equocū qd̄ fignt̄ plura fignt̄ vltiātā/mō nōiōe fignt̄ cōceptū tanq̄ figntū quo et nō vltiātū Et rē tanq̄ figntū qd̄/et vltiātū vt etiā dcm̄ est supra ¶ Replicat Si ōne nomē figret rem mediātē p̄ceptū/ſc̄q̄retur q̄ hec vox p̄ceptū/figret p̄ceptū mediātē alio p̄ceptū Et eadē rōe illā aliū p̄ceptū mediātē alio cōceptū et sic in infinitū ¶ Dico q̄ esset status in p̄ceptū p̄ceptus/mediātē quo cōceptū cōceptū? hec vox p̄ceptus fignt̄ illā rem p̄ceptū? Nec est eadē rō q̄ deberet figre ſc̄dz cōceptū mediātē alio cōceptū/ſicut fignt̄ ipm̄ cōceptū mediātē suo cōceptū/qz fignt̄ solū p̄ceptū p̄ceptus tanq̄ figntū q̄/mōdo licet figntū qd̄ req̄rit an̄ se figntū quo/nō tñ figntū quo/req̄ruit an̄ se aliud figntū quo

Circa sc̄dam ptem hui⁹ lōnis

Sine tēpore. 7̄ nulla p̄ se p̄ata significat. finita: 7̄ rcā.

Queritur primo Quid ē nomē infinitū ¶ Dico sc̄dm̄ aliquos Nōiōe infinitū est ē puata est d̄c̄minata ql̄tas relicta ſuba infinita vt nō homo. i. ens non h̄ns hūanitatē/ibi p̄ ens fignt̄ ſba infinita que relinq̄tur/ſed humanitas que est qualitas d̄c̄minata negat̄ Isti dicunt ad hoc q̄ nomē infinite requirūt due p̄ditiones Prima q̄ habeat ql̄tatē d̄c̄r̄minatā/ideo transcendentia vt ens verbū rē. et nōiā infinita vt quis aliquis/7̄ signa vt ōnis quilibet nō p̄nt̄ infinitari Sc̄da p̄ditio ē q̄ nomē nō sit negatiūū ſed habeat qualitatē p̄ſitiuā/ideo nemo nichil nullus rē. non p̄nt̄ infinitari ¶ Sed alij dant aliā diffinitionē/que est nomē infinitū est nomē qd̄ est cōpositū ex nōie finito/et negatione negatē totū figntū nōis finiti/ vt nō homo ibi totū negat̄ 7̄ nichil relinq̄it̄ Isti dicūt q̄ ſex transcendentia: vt ens res aliqd̄ rē p̄nt̄ infinitari/vt nō ens/nō aliqd̄/qm̄ dicta diffinitio p̄uenit cis ¶ Et si arguatur/De rōe nōis infiniti est/vt in eo sit puata ql̄tas finita/et relinq̄at ſuba infinita Sc̄dz d̄: nōens/ibi nichil relinq̄it̄/ſi negat̄ illā p̄iorē diffinitionē Et d̄c̄t q̄ hoc nō requirūt ad rōez nōis finiti Sed requirūt q̄ sit p̄positū ex nōie

finito et negatione negare totū signū illius nōis finiti.

Queritur secūdo Quare nō infinitū nō est nomē ¶ Dico scđm a^o aristotilē pmo pier. q nō est alia rō q̄ q nō sit finitū/ sed infinitū Nō nomē specialiter captū idē est qđ nomē finitū et rectū Et ergo signū nōis infinitū nō est rō q̄re nō est nomē/ qm̄ si aliqd nomē finitū impones rect ad signū hoc idē quod signū nō homo/ cēt vtiqz nomē apud loycos

Queritur tercio Quare obliq nō sunt nōia apđ loycos ¶ Dico s^m p^m pmo pier. solū illud est nomē loycū qđ additū huic vbo est/ fuit vel crit facit orōem verā vel falsā S; obliq; addit; huic vbo est/ fuit crit/ nō facit orōez verā vel falsā/ s; obliquus nō est nomē loyc; cū Exmplū ponit cū d; Lathonis ē/ nō signū verū aut falsum Et rō est/ qz est orō incōgrua/ sed verū et falsum p̄supponit; agruū vt ibi elicit

Arguitur primo Contra illā pticulā Sine tpe Annus dies mensis rē sūt nōia loycā/ tñ nō signū sine tpe pmo cū tpe/ igit diffinitio mala ¶ Dico q licz bñ significet tps/ nō tñ cū tpe Et rō ē qz signū cū tpe/ est pter pncipale signū importare aliquā drām tps/ q̄ sunt p̄is p̄critū et futurū/ nō dics ānus nō signū aliquā drām tps ¶ Replicat Ann^o dics rē signū tps/ et tps non est sine tpe/ s; signū cū tpe ¶ Dico negādo p̄iaz qz vt dictū est signū cū tpe est pter pncipale signū importare certā drām tps/ qđ nō faciūt dicta nōia ¶ Replicat adhuc p̄icipia sunt nōia loycā Et signū cū tpe qz importat certā drām tps/ vt amans configit p̄is/ amaturus futur; rē ¶ Dico q duplex ē tps/ qđdā est mēsurā vnus extremi p̄pōis tñ Aliud est tps qđ est mēsurā totius p̄pōis Bā d; q licet p̄icipiū significet tēpus qđ est mēsurā vni^o extremi p̄pōis tñ scz subiecti vel p̄dicat/ nō tñ signū tps qđ est mēsurā totius p̄pōis/ grā cui^o tota p̄pō diceret esse de p̄iti de p̄terito vel de futuro Et iā p̄t dici p̄icipia licet s^m se sint alicui^o certi tps scz p̄itis/ vt amans/ vel p̄teriti vt amatus rē Lamē s^m exigentiā verbi trahūt ad omne drām tps/ vt fuit amans crit amans est amans rē ¶ Si arguat Motus est nō/ et tñ signū cū tpe Probat qz motus importat fluxū et fieri/ sed illā mēsurant tpe et nō sunt sine tpe/ s; et motus signū cū tpe ¶ Dico q motus p̄t d; b; d; d; dupliciter Vno^o s^m esse qđ habet in mobili sic est ens nō p̄manens s; successiuū Alio^o p̄siderat s^m esse qđ habet in aīā q̄ copulat p̄mā p̄tem motus cū alijs/ et sic cōcipit motus vt est p̄manens Et qz modus signūi imēdiate sumit a modo intelligendi quod p̄cipit ab aīā/ ideo motus nō signū modū fluxus et fie ri/ sed p̄ modū p̄manentis/ ideo nō significat cū tēpore.

Arguitur secūdo Contra illā pticulā Lūi^o nulla pars sepata rē/ et h sic illa nōia p̄posite figure vt equiferus respública sūt nōia apud loycos et tamen ptes sepate aliquid significant ¶ Dico q ptes nōis cōposite figure/ inq̄tū sunt ptes nominis nichil significant/ licet bene vt sint ptes alicui^o orationis/ quia vt sic sunt d; cōnes/ ptes enim vt ptes nō imponūt ad significandū ¶ Replicatur scđm grāmaticos Contra nomē cōposite figure potest diuidi in duas ptes hōis sc̄sus capaces/ ergo ptes nōis cōposite figure inq̄tū ptes aliquid significāt ¶ Dico negādo p̄sequentia

Et causa est qm gramatici p hoc nō volunt q ptes nominis cōpositi vt ptes significat/ sed volunt dicere q nomē cōpositū potest diuidi in ptes que pnt esse integre dōnes/ et sic aliquid significare/ qz tunc sunt capaces pōis sensus id est significationis quā habebāt ante ppositionē.

Arguitur tercio Nomen infinitū potest reddere suppositū verbo/ et esse subiectū p pōis/ vt nō homo est nō homo Et iā diffinitio nōis data a pō pmo pier. sibi cōuenit in qua dicit Nomen est vox significatiua s^m placitū sine tpe cui? nulla pars fignina est sepata siue pluri ¶ **O**ico vno mō q si nomē infinitū p siberet mātū virtute intellcūs capitur p aliquo finito/ vt nō homo p azino/ tunc bene est subiectū p pōis/ sed tūc non est infinitū ¶ **E**t iā dī q licet diffinitio generalis nōis puenit nōi infinito/ nō tñ diffinitio specialis est? Nā petrus hispan? vult et alij loyci q nomen infinitū nō sit nomen s^m specialē rōnem nōis Nec sufficit ad specialē rōnem nōis q reddat suppositū/ vno cū hoc requiritur q sit finitū. ¶ **R**eplicat Bñ seq^r tūc nō homo est nomen infinitū Cathonis est nomen obliquū/ ergo nomen infinitū est nomen/ et obliquū est nomen Cōsequētia pbatur quia ibi arguit a parte in modo ad suū totū/ sicut hic ethiops est homo niger/ ergo est homo

¶ **O**ico q nomen capit dupliciter Duo mō generaliter vt se extēdat ad nomen finitū et infinitū/ ad nomen rectū et obliquū/ et sic bene sunt nōia et valet argumentū Alio mō capitur nomen specialiter p nomine finito et recto/ et sic nō sunt nomina ¶ **Q**uid tunc ad pnam ¶ **O**ico q cōmittitur fallacia equiuocationis Nā cū dicitur nō homo. est nomen infinitū capitur nomē generaliter/ ergo est nomen/ capitur nomē specialiter.

Arguitur quarto Obliquus potest reddere suppositū et esse subiectū ppositionis/ ergo obliqui sunt nomina Nōis pbat vt magistri est genitiui casus/ magistro est datiu casus/ mgrm est acci casus/ Ibi gūs dūs et accūs supponūtur verbo/ et sunt p pōes vere/ igit obliqui sunt nōia ¶ **O**ico q licet in suppositione psonali qn capiuntur fignine mgri sit gti casus/ et mgrō datiu/ nō tñ in suppone māli/ qz in dictis orōib? supponūt māliter/ et sunt illa tria dicta/ veri nti casus/ nō obliqui ¶ **R**eplicat Ergo ista est falsa magistri est genitiui casus/ quia tu dicis q sit ibi nominatiui casus ¶ **O**ico q illa ppositio et omis similis pcedit vera/ put subiecta supponant nō p se/ sed p sibi simili supponente psonaliter in alia ppositione/ vt liber est magistri ¶ **R**eplicatur Et iā in suppōe psonali vbi obliqui capiūtur significatiue supponunt verbo/ et sunt subiecta ppositionū/ vt loztem currere est possibile/ creatorē esse deū est necesse/ ibi accusatiui reddūt supposita vt patet ex gramatica ¶ **O**ico q non p se reddunt supposita/ sed accusatiui cū infinitiuis supplemt vicē nominatiui/ et vocant dicta in gramatica ¶ **E**t si dicitur hoc totū/ forte currere reddit suppositū/ ergo qlibet pars/ ergo obliqu? supponit ¶ **O**ico q totū dictū supponit Capiēdo totū cathegrematicē p integro/ et non sine cathegrematicē p qualibet parte ¶ **S**i arguatur adhuc ex obliquis absq recto fiūt ppositiones/ ergo sunt nōia Nōcedēs pbat vt ted et animā meā vite mecc/ oportebat christū pati cetera ¶

Dico q illi obliqui et filies nō faciūt ppōem p se/feb in v̄tute suoz nō d̄z in q̄s
 r̄coluatur/vt t̄det aiāz meā idest aiā est quā t̄det v̄ite mee r̄ sic de alijs.

Queritur D̄trū nomē infinitū aliq̄d ponat ¶ Dico nomē infinitū aliq̄d
 ponere intelligit̄ dupliciē D̄no^o q̄ nomē infinitū ex suo p̄no
 tato importat incertū ens/sicut p̄uatio ponit aliq̄d/scz aptitudinem quā fiḡt.
 Alio^o p̄t intelligi q̄ nomē infinitū ponit aliq̄d qz verificabile est tam de eo qd̄ est/q̄z de
 eo qd̄ non est D̄n̄ sc̄dm aliquos po^o talis p̄clusio Nomē infinitū adiectiuale
 aliq̄d ponit ex p̄notato puta subiectū sui oppositi/vt nō albū sc̄dm ip̄os p̄oit
 subiectū susceptibile albedinis. ¶ Ōtra istos arguit̄ Nomē infinitū ē
 p̄dictiōnū nōis finiti vt nō homo et homo p̄dicūt Bā in vno p̄dictioz nega
 tur totū qd̄ affirmatiue importat p̄ reliquū et nichil plus p̄notat̄ q̄ nomē in
 finitū nō ponit aliq̄d ex p̄h̄gto vel p̄notato ¶ Sec̄do arguit̄ p̄ diffinitionē nō
 minis infiniti Quia nomen infinitū cōponit ex negatione negante totū fiḡtū
 nōis infiniti/q̄ nichil ponit ¶ Tercio si aliq̄d nomē infinitū aliq̄d poneret ex
 p̄h̄gto/tūc poneret subiectū susceptibile sui oppositi/scz vt non albū poneret
 subiectū susceptibile albi/3 hoc nō qz tūc daret aliq̄d ens de q̄ neuter termino
 rū p̄dictioz p̄osset vere dici/vt de āgelo nō p̄t dici albū/et de eo nō p̄t dici
 nō albū ¶ D̄bet̄ q̄ si ē esse de omib⁹ nōib⁹ infinitis subalib⁹ et adiectiuilib⁹
 ¶ Pro sc̄do sensu q̄stionis est duplex opinio D̄na q̄ nomen infinitū p̄t ve
 rificari int̄mitter de eo qd̄ est/et de eo qd̄ nō est Alia est opinio q̄ ponit talē cō
 clusionē Nomē infinitū nō p̄t verificari de eo qd̄ nō est Probat̄ Omnis af
 firmatiua ē falsa in qua subiectū p̄ nullo supponit/q̄ nomē infinitū nō p̄t ve
 re affirmari de eo qd̄ nō est/p̄nā p̄bat̄ qz in affirmatiua subiectū p̄ nullo sup
 poneret vt chimera ē nou homo/chimera est nō iusta An̄s p̄bat̄ qz ōnis affir
 matiua denotat subiectū et p̄t stare obliq̄ p̄ eodē Et hoc intelligit̄ de mere
 p̄nti vbi nō est amplia^o p̄pter ista antichristus erit/antichristus ē generāsus
 ¶ Sec̄do p̄bat̄ qz si nomē infinitū verificaret̄ de eo qd̄ nō est/bene seq̄retur
 antichristus est nō homo/igit̄ antichristus est/ab ē 3° adiacēte ad 2um/qd̄ ē s̄m

Arguitur primo Necesse est alterū extremozū p̄d̄ ōnis verificari de
 quolibz vt dicit̄ p̄hus in postp̄it̄/q̄z de illo qd̄ nō est
 p̄t verificari nomē infinitū/p̄nā tenz qz de chimera que nō est/nō vere dicitur
 q̄ est hō/q̄z de eodē vere d̄q̄ ē nō homo ¶ Dico q̄ p̄hus intelligit̄ de t̄minis
 p̄dictioz quoz vn^o includit copulā negatā vt est currit nō currit

Arguitur secūdo Ista est vera chimera ē chimera/et t̄n subiectū p̄
 nullo supponit/q̄ p̄batio d̄cē opinionis ē falsa An̄s
 p̄bat̄ qz ibi ē p̄tio eiusdē de seip̄o q̄ est verissima ¶ Dico q̄ verissima ē si ip̄m
 fit/nō chimera nō est ¶ Replicat̄ dicit̄ p̄hus q̄rto metha^o q̄ hec ē vera
 nō ens est nō ens/et t̄n ibi subiectū nō est ¶ Dico q̄ p̄hus capit̄ ibi ip̄m nō
 negat̄/et 2um nō infinitat̄/vt fit sensus/nullū ens est non ens ¶ Vel dico q̄
 hic/nō ens est nō ens subiectū supponit p̄ illo qd̄ est/q̄z nō supponit p̄ illo
 qd̄ est ens/qz supponit ibi p̄ p̄p̄lo vel p̄ exercitū et filibz/p̄plus em̄ est non
 ens/similit̄er exercit⁹ est nō ens/et sic subiectū stat̄ ibi p̄ illo qd̄ est ¶ Si d̄i
 catur/si p̄plus est nō ens/q̄ p̄plus/est ab est 3° adiacēte ad 2um adiacēs Si ista

pplus vel exercitus ē/resoluit̄ in hanc/ḡ pplus est ens ¶ Dico negādo/led
debet sic resolui/ergo pplus est ens vel encia.

Arguitur tercio Omnis hō ē nōchimera/ḡ ōnis chimera ē nōhomo
et ibi verificat̄ nomen infinitū de eo qd non est/ḡna
tenet p̄ uersionē p̄ ḡpōnem ¶ Dico q̄ illa uersio nō tenet in terminis sic
tis/ut patebit in cōuersione p̄ ḡpōnem

Arguitur quarto Iste affirmatiue sunt vere/chimera intelligit̄ vel y
maginat̄ chimera Iste ista vacuū est locus nō reple
tus corpore/ḡ adhuc p̄dicta p̄batio ē falsa ¶ Dico q̄ iste sunt false qz sunt
affirmatiue in q̄b⁹ s̄biectū p̄ nullo supponit ¶ Q̄tra hec vox chimera figt̄
chimera/s̄hannes intelligit̄ chimera/ḡ chimera figt̄ur et intelligit̄/ḡna tenet
ab actiue ad passiuū ¶ Dico q̄ nō ualet nisi actiuū p̄cise possit ferri in id qd ē
Potest tñ dici q̄ p̄dicte p̄pōes sunt vere ut patebit in de āpliacōe/seq̄t̄ text⁹

Verbū est vox signiua ad placitū cū tpe
cui? nulla ps se pata aliqd signiua
recta Cū tpe ponit ad drām nōis quod
signiua sine tpe Finita ponit̄ ad drām ver
bi infiniti: ut nō currit non laborat que
nō sunt verba scdm̄ loq̄cū: sed verba infinita Recta po
nitur ad drām obliquorū: ut currebat cucurrit: que non
sunt verba scdm̄ loq̄cū: sed verba obliqua Vnde solum
verbū p̄f̄ctis t̄pis indicatiui modi dicit̄ esse verbū scdm̄
loq̄cū Reliqua aut̄ oīa verba eiusdem modi & alioz mo
dorū dicuntur verba obliqua Alie particule ponuntur hic
eadem ratione sicut in nōie Et sciendū q̄ loq̄cus solū
ponit duas ptes scilicet nomē et verbū reliquas ptes
appellat̄ syncathegrematicas id est cōsignificatiuas

Primū punctum hui⁹ l̄cōnis est de ordine q̄re nomē p̄cedat verbum
Quia in p̄pōe nomē est s̄biectū & v̄bū est p̄dicatū
S̄z s̄biectū est añ p̄dicatū/et s̄bo p̄cedūt orōem/qz ps est añ totū/et simplex
añ p̄positū/led nomē et verbū sunt ptes orōnis et hñt se ut simplex/orō vero
ut totū et cōpositū/igit̄ determinatio de v̄bo p̄cedit determinacōez de orōne
Secundū punctū Diffinitio verbi ē bona Hoc p̄bat̄ dupliciter Vno
mō p̄ p̄dicōes bone diffinitionis sup̄ p̄ditas Alio⁹

probatur quod omnis illa diffinitio est bona in qua ponitur aliquid loco generis et aliquid loco differentie
 quertibilis cum diffinitio sed pars est huiusmodi igitur est bona. Ita vox ponitur loco generis
 et omnia alie pericule loco differentie. Et ita in sequentibus diffinitionibus queretur et respondebitur
 ad probandum bonitates diffinitionum.

Tercium punctum Verbum infinitum est cuius negatus est actus specialis/
 relicto actu generali ut non occurrit. Et diffinitur ibi verbum
 infinitum oppositum ex negatione et verbo finito facientibus unum. Non actus specialis
 debet exprimitur per participium eius. Et actus generalis est qui explicatur per copulam quam includit
 ut non occurrit id est non occurrens. ¶ Vel diffinitur etiam verbum infinitum sic. Verbum infi-
 nitum est quod compositum ex negatione et verbo finito negato per tale negationem. ¶
 Si gratias agere verbum infinitum non est verbum. ¶ Dicitur quod verbum infinitum non est verbum
 ideo quod non est finitum in modo solum verbum finitum et rectum est verbum. Et quare hoc. Oico
 quod non est alia causa quam versus locorum qui versus sunt verbo/solum per verbo finitum et
 recto ut patet circa primam permeniam.

Queritur Quare verba obliqua non sunt verba secundum locos. ¶ Oico secundum
 philosophum in primo periculis quod non significat pars tempus. Sed alia ratio generaliter
 per omnes obliquos verbis est ista. Quia quicquid est verbum locorum debet esse finitum et rec-
 tum id est partem partem indicatiui modi sed verba obliqua non sunt verba recta. ¶
 Et ratio maioris est quod verbum apud locorum debet posse facere propter primo veram aut
 falsam sic autem non est de aliis verbis. ¶ Et si arguitur contra iste future sunt ve-
 re. Ego moriar/ego non loquor/ego bibo. Et tamen sue de presenti sunt false. Ego mo-
 rior/ego bibo/ego non loquor quod falsificat seipsum. Sed verba obliqua significant primo ve-
 ras. ¶ Dico quod licet sue de presenti de subiecto cuiuslibet persone non possint verificari/
 presentem tamen verum verificari ponendo in ipsis aliud subiectum penitus. Stans per eodem ut licet
 ista non verificat/ego bibo/bene tamen ista/iste bibit demonstrando idem per ista quod de-
 monstraret per ego. Ita quoque de verbo preterito sunt vere/album fuit nigrum/senex
 fuit iuuenis. Et de presenti sunt false quod falsa est/album est nigrum/senex est iuuenis. ¶
 Oico quod licet sue de presenti de eodem subiecto nunquam fuerunt vere/tamen bene de alio sub-
 iecto stante penitus per eodem per quo stant dicta subiectum. Exempla ut hoc est nigrum
 demonstrando illud per quo supponit album in ista/album fuit nigrum. Itaque iste est iuue-
 nis/demonstrando illum per quo ista reddunt vera/senex fuit iuuenis. Itaque adhuc ista
 est vera/omnis homo morietur et tamen nunquam erit vera omnis homo morietur secundum inentem philosophum
 ¶ Dicitur quod licet illa de presenti non potest esse vera/tamen quolibet singularis eius potest fecerit
 esse vera et hoc sufficit per veritate illius de futuro.

Queritur secundo Verbum infinitum potest ingredi propter
 sic. Probat auctem philosophum primo periculis dicitur quod verbum infini-
 tum est semper nota eorum que de altero dicuntur sed non est nota nisi in propositio/igitur/
 Etiam dicitur per quod verbum infinitum tandem de tam de ente quam de non ente sed hoc non prope-
 tit enim in propositio/igitur. ¶ Ratione probatur sic quod omne verbum finitum modi potest adiungi
 alicui subiecto vel supposito sed verbum infinitum est verbum finitum modi secundum gramaticum
 quod potest adiungi supposito et hoc fit in probatione igitur. ¶ Secundo probatur quod nichil philosophus
 debet dicere iohannes non occurrit potest non occurrit sic una dictio vel est due deones. Sed ver-
 bum infinitum potest ingredi propter ¶ Illius in primis arguitur primo quod verbum infinitum non
 potest ingredi propter quod ratio non est prima ista quod dicitur per quod nec est omnem coniunctionem

stare ex nōie et vbo vel ex in nōiali et vbo/jā vbu infinitū nō est verbū/ſz vi
 det q nō pollet ingredi ppōem ¶ Ad hoc dī q p nō capit ibi vbu ſpealiter
 vt diſtinguit ptra vbu obliquū et infinitū/qz tūc ſm cū iſta nō fozet enūciatio
 johēs currit/ſz accipit vbu gñaliter vt ſe extendit ad vbu infinitū et obliquū/
 ¶ Replicat q a ſili etiā caperet nō gñaliter/qd nō facit ¶ Oico q potuiffi
 voluiffet/ſz z mouens vt capet nō ſpealiter fuit/qz nomē gñaliter etiā ſe ex
 tendit ad nomē obliquū/jā nulla enūciatio p̄t p̄ſe stare ex vbo et obliq̄ nōie
 ideo voluit h̄ exp̄mere po t̄ q necē eſt in ōni enūciatione ponere aliqd nō v̄l
 inōiale id eſt infinitū/ſz ex vbo gñaliter capto ſp̄ p̄t fieri enūciatio ¶ Scdo ar
 guūt ſic ¶ Necē eſt ōem enūciationē ſaltē de vbo p̄ntis t̄pis indicatiui modi eſſe
 p̄mo verā vel falſam ¶ Jā vbu infinitū nūq̄ reddit enūciationē p̄mo verā vel
 falſam/igit̄ nō p̄t ingredi enūciationē ¶ Oico q maior eſt negāda/vcl ſi p̄ce
 dat/dicit q etiā e p̄mo v̄ra vel falſa in ſuo gñe ſic ſz q nō reducitur ad aliquam
 prius verā de eodē vbo ¶ Tercio arguūt ¶ Negatio addita vbo in ppōe/neg
 gat ip̄m a ſubiecto/ſz nō p̄t vbu infinitari in ōione/āna tenet/qz tūc vbu capit̄
 negāter ¶ Oico licz negatio poſita cū vbo in ppōe p̄ppōem/q̄ nō facit v̄
 nā dēconem cū eo bñ negat ip̄m a ſubiecto/tñ negatio infinitans addita vbo p̄
 ppōem ita vt ſil̄ faciāt vna dēconē p̄poſite figure/nō negat ip̄m a ſubiecto/qz n̄
 capit̄ tūc negāter ¶ Poſſet argui ptra h̄ qd dī vbu eſt vox ¶ Nulla ps p̄t poi
 cari de ſuo toto/vt iſta ē falſa/hō eſt man⁹ ¶ Sz vox ē pars verbi/ſz nō p̄t poica
 ri de vbo ¶ Oico licet ps integral̄ nō poicat de ſuo toto/tñ bñ ps eſſential̄.
 ¶ Replicat ¶ Etiā ps eſſential̄ nō p̄t p̄ri de ſuo toto/qz iſta ē falſa hō eſt aiā
 ¶ Dico licz ps eſſential̄ p̄hifica nō poſſit p̄ri de ſuo toto/tñ bñ ps eſſential̄ loyca
 ¶ Dō gen⁹ et dīa ſunt ptes loyce reſp̄cū ſpeciei de q̄ p̄nt̄/vt hō ē aiā zc.

Arguitur primo

Cōtra textū ¶ Iſta diſſinitio puenit alteri a diſſinito ¶ Di
 co q licet p̄cipiū ſignificet cū tpe qd eſt mēſura vni⁹ extremi ppōnis/nō tñ
 p̄ſiḡt tps qd eſt mēſura totius ppōnis ¶ Replicat ¶ Cū dī extremū iudi
 cū eſt futurū/atichrif⁹ ē gñand⁹/ibi p̄cipia p̄ſiḡt tps futurū qd eſt mēſura
 totius ppōnis ¶ Jā tota ppō ē de futuro et reddit vā p̄ futuro ¶ Dico q ta
 les ppōes ſunt de p̄nti licz p̄cipia ampliēt ad futura ¶ Sicut in ſili paul⁹ fuit
 gñandus/q̄ eſt de p̄terito p̄pter ly fuit/et tñ ponit̄ ibi p̄cipiū futuri/icut hic
 atichriſ⁹ ē gñand⁹/po⁹ gñand⁹ qd eſt futurū/tñ eſt de p̄nti p̄pter ly eſt ¶
 Poſſet replicari ly eſt/est verbū et nō ſiḡt cū tpe p̄nti ¶ Probat qz de⁹ eſt eter
 nus/eſt ppō vera añ ōne tps/igit̄ ly eſt nō ſiḡbat cū tpe/ſmo debet abſolui
 ab ōni tpe ¶ Oico q ly eſt bñ abſoluit̄ a tpe ſpecialiter dicto/vt eſt mēſura
 ſucceſſiuoz t̄m/qz añ ſēpus hoc mō captū iſte fuerūt vere/de⁹ eſt etern⁹/hō ē
 aiā ¶ Sed ly eſt non abſoluit̄ a tpe gñaliter capto qd eſt mēſura ſucceſſiuoz
 eternoz et euternoz/a quo tpe ly eſt nūq̄ abſoluit̄.

Arguitur ſecūdo

Verba p̄teriti t̄pis/et vba futuri t̄pis ſunt vba ob
 liq̄/et tñ ſūt vba ap̄ loycū/ſz male dī/ſolu vbu p̄nt̄
 t̄pis dī eſſe vbu ¶ Nōs p̄bat/qz ex ip̄is ſiūt ppōes vere et falſe ſicut de p̄nti/qd
 p̄bo de iſtis ¶ Nōs fuit/antichriſtus erit/que ſunt vere de vbo obliq̄/ſz vba ob
 liqua ſunt vba ¶ Dico q ille nō ſunt ſe niſi in ordine ad vna de p̄nti vāz/qz n̄

indicam? aliquā de pterito verā/nisi intelligam? quāq; eā fuisse verā de pnti/n
 cur hic Adam fuit/acceditur vera/q; aliqñ ista de pnti Adā ē fuit vera Et ita
 de futuro/atichrist? erit/n accedit vā/nisi intelligam? quāq; fore verū atichrist? ē
 ¶ Replicat Dcē ppōnes p vos pcesse vere sunt false/qd pbo/q; omis af
 firmatiua in q̄ subiectū p nullo supponit est falsa/ita ē in dictis Adā fuit/an
 tichristus erit/q; subiecta nō sunt in re; natura ¶ Oico licet subiecta p nul
 lo supponāt in ordine ad copulā de pnti/tñ supponāt p aliquo respēu copule
 sue ppōis scz fuit et erit De isto patebit in tractatu de ampliacione

Arguitur quarto Cōtra textū vbi dicit q; scdm loycū sunt tm̄ due p
 tes scz nomē et verbū Gramaticus ponit octo ptes
 et loycus nisi duas/ q; gramaticus ē supflus, vel loycus est diminutus ¶ Di
 co negādo pñaz/q; gramaticus ponit tot ptes quot sibi sunt necessarie ad suū
 fine qd est expmre oēm mētis pceptū q; rne/ sed ad hoc nō sufficiūt due ptes
 sz requirūt octo Sz loycus ponit tot ptes/ quot sibi sufficiūt ad fine suū/ qd
 est discernere verū a falso Sed ad hoc sufficiūt nomē et verbū ex quib; pnti
 tuit ppositio verū vel falsum significans. ¶ Replicat Ex pnoie et pri
 cipio cōstituit ppositio vera vel falsa/ vt ego colo deū/bñfaciens saluabit/ q;
 plures sunt ptes q; due ¶ Dico q; intelligūt sub nōie vt sup dcm est ¶ Re
 plicat sunt distincte ptes/ q; vna n̄ p̄t intelligi sb alia ¶ Oico q; licet scōz grā
 maticos distinguāt/ q; distinguūt ptes scdm diuersum modū signōi/ nō tm̄ scdm
 loycos q; dicūt one illud cē nomē loycū/ qd p̄t supponere verbo r cē subiectū
 ppōis/ nō nomē pnomē et p̄ticipiū in hoc cōueniunt ¶ Posset argui q;
 sit tm̄ vna ps loycā/ q; nō due An̄s pbat/ q; omia vba sunt nōia/ q; est tm̄ vna
 ps An̄s pbat p p̄m pmo perier. dicente/ vba scdm se sumpta nōia sunt ¶
 Oico licet vba sint nōia. put nomē est nota mentis/ nō tamen sunt nōia vt ē
 vox significatiua sine tempore.

De genere ppositionis

Oratio est vox significatiua ad placitū cui; par
 tes sepeate aliquid significant. hoc totū Cuius
 ptes sepeate aliqd significant ponitur ad dñm nōis
 et verbi. quoz ptes sepeate nichil significant Dñō
 nū alia pfecta. alia impfecta Dñō pfecta est. que pfect
 tum sensum generat in animo auditoris. vt homo cur
 rit Impfecta ē. que impfectū sensum generat in ani
 mo auditoris. vt homo albus Dñōnū pfectarū. alia
 indicatiua. vt homo currit. alia impatiua. vt petre fac

ignē. alia optatiua. vt utinā essem bonus clericus. alia
 coiunctiua. vt si veneris ad me dabo tibi equū Harum
 autem orationū sola indicatiua dicitur esse ppositio.

Hic auctor n̄ ponit diffinitionē orōnis que est gen⁹ p̄pōnis de q̄ p̄ncipaliter
 hic p̄siderat Et sunt hui⁹ lēōnis duo p̄cta/duc q̄stiones/et q̄tuor argumenta.
Primum punctū Diffinitio orōnis Et c⁹ due diuisiones sunt b̄n̄ possi
 te Da diffinitio ē bona/probat qz h̄z aliq̄o loco ḡnis
 et aliq̄ loco d̄z p̄uertibilis cū diffinito/igit̄ diuisio p̄ma ē bona/vt p̄bat p̄ cō
 ditiones bone diuisionis/qz dat p̄ opposita que euacuāt totā naturā diuisi et
 nō excedūt diuisum sed p̄uertūt cū eo/igit̄ est bona Ita p̄bat de sc̄da diuisio
 ne p̄ p̄ditiones bone diuisionis

Secūdu punctū q̄ in diffinitione orōnis nō ponūtur iste p̄ticule Cū
 tpe/vel sine tpe/finita et recta Et hoc ideo qz si ille
 adderet/tūc diffinitio nō eilet bona Qd̄ p̄bo qz nō p̄ueniret d̄ni cōtento s̄b
 diffinito Ita si adderet sine tpe/tūc nō p̄ueniret orōib⁹ vbi essent v̄ba vt s̄oz
 tes currit plato disputat Si adderet finita et recta nō p̄ueniret istis orōnibus
 nō homo currit D̄ ineffabile virū/doctior petro et sic de alijs

Queritur primo Quot mod̄ cap̄it orō C̄ Vico q̄tuor modis Priō
 cap̄it. put̄ d̄z ab orare/et tūc sc̄dm̄ doctores Oratio
 est eleuatio mēt̄is in deū Et ita ad discipulos dixit d̄ns Orate ne intretis in tē
 tationē/idest eleuate mentē v̄rām in deū qd̄ est summū remediū cōtra oēm tē
 tationē/sed pauci hoc mō orant C̄ Sec̄do cap̄it orō vt dicit̄ quasi oris ratio/
 et sic cap̄it p̄ voce immutatiua auditus tūc est in 3^a sp̄e qualitatis C̄ Tercio
 cap̄it p̄ quantitate discreta mensurāte multitudinē et paucitatē sonorū in litte
 ris et sillabis/tunc ē in p̄s̄to quātitat̄is C̄ Quarto cap̄it sc̄de intencionaliter
 p̄ voce p̄plexa vt homo currit/z ita cap̄it hic Et orō hoc mō nō est vna vox
 simplex/vt ca⁹ p̄denoiāto vel re s̄biecta/s̄z plures voces/vt patebit statim

Queritur secūdo An ista sit vera Oratio est vox incoplexa C̄ Dico
 sic si cap̄it p̄ siḡto/put̄ ibi sit p̄dicatio yōd̄p̄rita vel
 vniuoca/qz tūc orō ē vna sc̄da intētio fundabilis sup̄ vocē p̄plexā t̄q̄z obiectū
 suū/p̄tinens plures voces siḡtiuas C̄ Quid de ista An sit vera Orō est vox
 p̄plexa Orō est hō currit C̄ Vico q̄ sic si orō cap̄iat p̄denoiāto vel re s̄b
 iecta/put̄ ibi ē p̄dicatio mal̄is et inordinata p̄tra ordinē quinti p̄bilis/qz ibi i⁹
 obiectū de sc̄da intencione que ē inordinata Et si p̄uertat̄ vt hō currit est orō.
 Vox coplexa est orō/tunc fit ordinata s̄^m ordinē quinti p̄dicabilis

Arguitur primo Nullū p̄plexū p̄t diffiniri vtp̄t̄z sexto topicorū/sed
 orō est quid coplexū/s̄z orō nō p̄t diffiniri C̄ Vico
 ad minōrē q̄ licet orō p̄denoiāto seu p̄ re s̄biecta sit qd̄ p̄plexū/tūc orō pro
 siḡto idest p̄ ip̄a sc̄da intencione est qd̄ incoplexū/et ita hic diffinī C̄ Repli
 catur Orō p̄ siḡto est ip̄a orō p̄denominato/s̄z orō p̄denoiāto ē qd̄ p̄plexū
 s̄z orō p̄denoiāto est qd̄ p̄plexū Maior p̄bat qz ista ē vera Orō ē hō currit/
 qd̄ p̄bat p̄ p̄uersionē hō currit ē orō/s̄z orō est hō currit/p̄ p̄uersionē simplis

cem/ꝑ orō ꝑ ſigto etiā eſt qđ cōplexū ¶ Dico ab maiorē licet orō ꝑ ſigto ſit orō ꝑ denōiatio ꝑdicatioe māli et inordinata/nō tñ ꝑtione ydemptita/qđ tñ oporteret ad hoc qđ orō ꝑ ſigto diceret qđ cōplexū

Arguitur ſecūdo Orō eſt plures voces/ꝑ male dicitur Orō eſt vox/ꝑna tenet/qm̄ vna vox nō eſt plures voces ¶ Oico qđ

liz orō ſit plures voces inꝑlere que hñt vnitate ordinis/tñ ē vna orō ꝑplexa

¶ Replicat Orō eſt ſcda intētio et ſimplex vox/ꝑ nō eſt vox ꝑplexa ¶

Oico licz iſta 2ª intētio orō/nō ſit vox ꝑplexa ꝑtione ydemptita et vniuoca/tñ bñ eſt vox cōplexa ꝑtione māli et inordinata que ē obiecti de ſcda intētioe/ꝑ qñ ſubiecti de accidēte/ſicut hic Albū ē paries/vñ ſicut hic hō eſt aiā/vl ſuba eſt ꝑtio vniuoca Et hō eſt alb⁹ ꝑtio denōiatiua Et albū eſt hō ꝑtio mālis/et ſubiecti de accñte Ita h⁹ Orō eſt ſcda intētio/vel orō eſt vox inꝑplexa ē ꝑtio vniuoca Et orō eſt vox ꝑplexa/vel ē hō currit/eſt mālis et inordinata/ſc3 obiecti de 2ª intētioe Et vox ꝑplexa ē orō/eſt ordinata ſm̄ ordinē qñti ꝑdicabil

¶ Replicat Et iſto ſeqret qđ iſte due crūt vere Orō eſt vox inꝑplexa Et orō eſt vox ꝑplexa/ꝑ hoc eſt falſum qđ oppo⁹ nō pñt ꝑri de eodē/ſcō ꝑplexū et inꝑlexū ſunt oppoſita igit ¶ Oico qđ licet oppoſita nō pñt ꝑri de eodem reſpectu eiꝑdē modi ꝑdicandi/tñ bñ reſpū diuerſi modi ꝑioi vt paruit.

Arguitur tercio Orō nō eſt impoſita ad ſignū ad placitū/ꝑ nō eſt vox ſigtiua

¶ Alis ꝑbat qđ ſole dēones imponūt ad ſignū ¶ Oico licet ſole dēones ꝑmo e 2ª grā ſui imponūt ad ſignū/tñ orōes ex ꝑnti et grā dēonū ex quib⁹ ꝑlectūt bñ imponūt ſecūdario ad ſignū/et ſic orō grā ſuarū ꝑiū eſt ſigtiua ¶ Replicat Partes orōnis vt hō currit ſit littere e ſillabe qđ nichil ſignt/ꝑ orō grā ꝑciū nō eſt ſigtiua ¶ Oico licet ꝑtes remote orōnis nichil ſignt/tñ ꝑtes ꝑꝑinque bñ aliud ſignt

Arguitur quarto Cōtra ꝑmā diuiſionē ſic Nulla ē orō ꝑfcā/ꝑ vnū mē

bñ diuiſionis ꝑ nullo ſupponit ¶ Alis ꝑbat ¶ Nulli ꝑfecto ꝑt fieri additio/ſed cuiſlibet orōni ꝑt fieri additio/ꝑ nulla ē orō ꝑfcā/ꝑna tenet in Cefare ¶ Oico licet nulla orō ſit ꝑfcā ſimplr et absolute/tñ orō ꝑt eſſe ꝑfcā in gñe aut ſꝑe ¶ Replicat Solus de⁹ ē ꝑfectus/ꝑ de⁹ ē ꝑfect⁹ et nichil aliud a deo eſt ꝑfectū/ꝑna tenet ab exponibili ad exponetes/et ꝑꝑns nulla orō ē ꝑfcā ¶ Dico qđ ꝑfectū ca² duplici⁹ Qddā eſt ꝑfectū ſimplr et ab ſolute/et ē illud cui ſimpli⁹ et absolute nō ꝑt fieri additio/et ſic ſol⁹ de⁹ d⁹ ꝑfectus Aliud ē ꝑfectū in gñe vl ſꝑe ſua Et ē cui nichil deſit qđ reqrat ad ꝑfec cionē ei⁹ in ſuo gñe/vel ſua ſꝑe Et ſic orō bñ d⁹ ꝑfecta et multe alie res

Diffinitio ꝑꝑoſitionis.

ꝑꝑoſitio eſt oratio verū vel falſum ſignificans indicando: vt homo currit

Postqđ auctor n⁹ dēterminauit de noīe et vbo qđ ſunt ꝑtes integres ꝑꝑoſitōis/dēterminauit etiā de orōne qđ ē gen⁹ ei⁹ ¶ Hic iā dēminat de ꝑꝑoſitōe de qđ ꝑncipaliter hic intēdit dēterminare Et ꝑ⁹ h⁹ facit diffinitiu⁹/ꝑ diuiſiue Et ſic

huius leonis due partes Prima habet quatuor puncta/buas questiones/et quatuor argumenta
cum replicis In secunda ponunt tres questiones non utiles de veritate propositionis

Primum punctum est quod propositio potest capi dupliciter Uno modo pro illa intentione que
consistit in oppositione duorum conceptuum scilicet preteriti et subiecti
sive illa duo sint idem secundum rem/sive diuersa Alio modo causa pro fundamento conceptio sub illa
intentione scilicet hoc currit/deus creat Et per utrumque habet diffiniri ut dicat quod propositio hic
diffiniatur in secreto potest discernit relationem cum fundamento/sicut deum est de nomine.
Quia tamen loquens principaliter considerat secundas intentiones/et primas non nisi in ordine
ad secundas ideo voluit quodammodo ut in diffinitione licet propositio magis debet capi pro 2a intentione

Secundum punctum quod ipse secundas intentionibus potest assignari genera et dicitur secundum
scorum Et ita generatim ad propositum eodem erit vel ordo sumpta pro
figura/seu habitudine signi ad figuram/vel ordo sumpta pro denominato scilicet voce com-
plexa que est fundamentum illi relationis/sicut subiectum et preteritum que adiuuunt com-
ponunt Significare autem verum vel falsum ponunt loco dicitur Res autem signata pro voce
complexa/vel pro subiectum et preteritum ponit pro correlatiuo seu termino/hem? igitur generatim
et dicitur illi relationis quas dicitur propositio/hemus etiam fundamentum et terminum que
coiter ponunt in diffinitionibus relatiuorum/et ita suo modo potest adaptari diffinitio-
nes secundarum intentionum quas loquens considerat

Tercium punctum est quod isti termini propositio/ordo/subiectum/preteritum et sunt termini
intentionis ¶ Pro quod nota quod termini in apposito est dicitur
terminus prime intentionis/et 2a intentionis de quibus patebit ad longum in 2o tractatu/
hic autem pro iuuenibus parum dicitur Quod terminus prime intentionis grosso signo prout
dico est quod figuram extra/et cuius figuram potest vulgarizari/et figuram quod figuram vulgaris sim-
plex/vel pro lapidis suba/quod figuram vulgaris complexum/vel ad aliam gressibilem bipes Sed termi-
nus secunde intentionis est quod non rem habet alium terminum figuram/et 2a figuram non potest vulgarizari
Et figuram iste terminus secunde intentionis quod alium terminum simplicem/vel nomine verbum
subiectum preteritum/quod alium terminum complexum/vel ordo propositio sylogismus.

Quartum punctum est quod sicut inter terminos habet intentionis est superius seu magis com-
referri seu minus comere/et preteritum vniuoca ordinata/vel hoc est alium/et inor-
dinata/vel alium est hoc Ita quod inter terminos 2a intentionis est superius et magis comere/infe-
rius et minus comere Et est inter eos preteritum vniuoca ordinata/vel propositio est ordo et preteritum inor-
dinata/vel ordo est propositio Ita est preteritum quod preteritum ordinata scilicet 2a intentionis de obiecto/
vel hoc currit est propositio/et est preteritum in illi ordine inordinata scilicet obiecti de 2a inten-
tione/vel propositio est hoc currit Esset in eis preteritum denotatiua si illis essent vocabula imposita

Queritur primo Quot sensus habet ista propositio Propositio est ordo ¶ Di-
co quatuor Primus sensus est quod utrumque causa pro figura. i. pro
intentione secunda tunc est preteritum vniuoca scilicet superioris de inferiori Alius est quod utrumque
capit pro denotato/ideest pro obiecto vel re subiecta/tunc est preteritum ydeprius/et va-
let hoc currit est hoc currit Tercius est quod propositio capit pro figura/et predicatum pro denota-
to/tunc est preteritum malis et inordinata scilicet obiecti de secunda intentione et valet tunc
propositio est ordo/ideest propositio est homo currit Quartus est est preteritum/quod propositio capitur pro
denominato/et ordo pro figura/tunc est preteritum ordinata secundum ordinem quinti predicabilis
scilicet secunde intentionis de obiecto/vel hoc currit est propositio.

Queritur secūdo Quid ē sīgure verū/et qđ sīgure fallum Et in quo est veritas subiectiue ¶ Ad p̄mū dico qđ sīgure verū/est sīgure ita esse sicut est/vt hō est aiāl/vel ita nō esse sicut nō est/vt hō non ē azīnus In istis em̄ est adequatio ppōnū ad res sīgtas ¶ S3 sīgure fallum/ē sīgnificare ita esse sicut nō est/vt hō est azīn⁹/vel ita nō esse sicut est/vt hō non ē aiāl In istis em̄ est inadequatio ppōnū ad res sīgtas Et istis sequit̄ qđ ppō vera est Lūi⁹ p̄marū sīgtū et adequatū est verū Et ppō falsa est Lūi⁹ p̄marū sīgtū et adequatū est fallum Dico aut̄ p̄marū sīgtū est fallum/qm̄ ista homo ē azīn⁹/secūdario sīgt̄ multa vera Illā sīgt̄ secūdario/hominē esse aiāl/eē corp⁹ esse subaz ¶ Ad scđz dico qđ veritas ē duplex/scz veritas rei/et veritas ppōis que se h̄nt correlative adinuicē/sicut sīgnū ad sīgnatū Veritas ppōis ē adequatio ppōis sīgtis re ita esse sicut ē/vel ita nō esse sicut nō est Et ista est in ppōne vt in signo/recte sicut sanitas ē in vīna/et ymago in speculo S3 veritas rei est adequatio rei sīgnificate ad ppōez sīgtē Et ista ē subiectiue in re extra Sed scđm aliquos est in intellcū/qđ pbāt qđ nisi sic veritas rei sepe cēt sine subiecto/vt ptz de veritate sīgti hui⁹ ppōis chimera nō est h̄nt colorus Et pariformiter p̄t distingui duplex falsitas De ista videat̄ in 2^a pte h⁹ scōnis

Arguitur primo Nullū p̄plexū p̄t diffiniri S3 ppō est quōd p̄plexū qđ p̄pō nō p̄t diffiniri Siquis negaret maiorē Probat̄ sic qđ diffinitio ē orō indicās quōd sit esse vni⁹ rei/s3 p̄plexū nō est vna res sed plures Istud argumētū est cōe Et solutio dat̄ varia Aliqui solūt ad maiore sic Licet nullū cōplexū p̄plere sīgtū possit diffiniri/tñ p̄plexū incōplere sīgtū bene p̄t diffiniri Ad ppō designat̄ incōplere p̄ hanc scđam intentionē ppō Alij solūt ad minore sic Licet ppō p̄ denotato id est obiecto vel re s̄b iecta sit qđ cōplexū/nō tñ ppō capta p̄ sīgtō id est p̄ scđa intētionē/et illa h̄c diffinit̄ ¶ Replicat̄ Illud vbiqz diffinit̄ cui p̄uenit diffinitio/sed ista diffinitio scz orō verū vel fallum sīgnū/cōuenit ppōni p̄ denominato/et n̄ sīgtō ergo ppō pro denotato h̄c diffinit̄/et hoc est cōplexū igit̄ ¶ Dicit̄ h̄c aliqđ qđ aliud est in loyca qđ diffinit̄/et aliud cui attribuit̄ diffinitio/quia scđa intencio dicit̄ diffinit̄/tñ rei subiecte vel denotato attribuit̄ diffinitio/istud est s̄m/qm̄ est p̄tra scđam additionē bone diffinitionis scz qđ diffinitio debet p̄uenire solo diffinito Ideo aliter dicit̄ Unde ad minore replicat̄ que est S3 ista diffinitio p̄uenit ppōni pro denominato et nō pro sīgtō ¶ Oico qđ p̄uenit p̄pōi p̄ vtroqz s̄m diuersos modos p̄nbi Illā cōuenit ppōni p̄ denotato vt hō currit est orō verū vel fallum sīgnū p̄dicatione ordinata scđm ordinē quinti p̄dicabilis Et cōuenit p̄pōni pro sīgtō vt scđa intencio scz p̄pō/est orō verū vel fallum sīgnū significans p̄dicatione materiali inordinata cōtra ordinē quinti p̄dicabilis Et si q̄ras/quō 2^a intētio que est incōplexa potest esse orō que est p̄plexa ¶ Oico vt sup de orōe qđ nō potest esse p̄dicatione vniuoca/sed bene materialis Recte sicut h̄c in simili/animal hō est albū/illa est vera p̄dicatione ordinata Et ecōuerfo albū est animal homo/p̄dicatione materiali et inordinata ¶ Et si arguat̄ albū est incōplexū et accidens/animal homo ē p̄plexū/et substā sed suba et p̄plexū nō potest p̄dicari de accēte et incōplezo ¶ Oico licet nō possit hoc p̄dicatione vniuoca et essentiali/tñ bñ p̄tione materiali et accēnali.

¶ Itē posset sic argumentū dcm̄ in breui formari Diffinitio debet uenire suo diffinito/ q̄ hec diffinitio sc̄z orō verū vel falsum signis debz attribui pp̄ōi p̄ h̄gto seu 2ª intētiōe/ cū illa hic diffinit/ qd̄ tñ est falsum/ qz hec 2ª intētiō pp̄ō nō est orō 2^a **¶** Oico licet hec diffinitio nō uenit pp̄ōi p̄tione forma li/ qua sc̄z sup̄ius p̄tur de inferiori/ vt gen⁹ vel brā de sp̄e/ vel accns de subiecto vel 2ª intētiō de re subiecta/ tñ uenit sibi p̄tione materiali co q̄ ibi res subiecta p̄dicatur de sc̄da intētiōe

Arguitur secūdo Diffinitio nō cōuenit soli diffinito/ q̄ 2^a An̄s p̄bat Circulus pendens an̄ tabernā s̄gt verū vel falsum/ 2^a tñ ille circulus nō est pp̄ō/ q̄ diffinitio nō uenit soli diffinito/ igit̄ nō ē bona

¶ Oico q̄ tota diffinitio pp̄ōis nō uenit circulo/ qz nō est orō verū vel falsum signis Et sic excludit p̄ ly orō **¶** Replica Circulus pendens an̄ tabernā est orō p̄plexa ex q̄tuor dcm̄b⁹ q̄ nō excludit p̄ ly orō **¶** Oico q̄ circulus pendens an̄ tabernā p̄t duplici cap̄i Vno^o p̄ istis q̄tuor uocib⁹ tūc bene ē orō/ sed illa nō s̄gt verū vel falsum/ qz nō est ibi uerbū Alio^o p̄ re significata pendente an̄ tabernā/ tūc bene significat verū aut falsum sc̄o nō est orō.

Arguitur tercio Diffinitio nō uenit om̄i cōtento sibi diffinito qd̄ est cōtra p̄mā p̄ditionē bone diffinitionis/ igit̄ nō est bona An̄s p̄bat/ qz sunt m̄lte pp̄ōnes metales et scripte/ que nō sunt orōes uerū vel falsum signes/ igit̄ **¶** Dico q̄ ille nō cōtinent sub pp̄ōne hic diffinita/ qm̄ hic diffinit solū pp̄ō uocalis **¶** Et quare hoc **¶** Oico q̄ hic tradit de loyca vt stat in exercitio duorū vel plurū disputantiū/ sed disputationes non sūt p̄ pp̄ōes metales/ sed uocales/ q̄ pp̄ō uocalis hic diffinit **¶** Replica tur In libro priorū fiunt multi syllogismi ex pp̄ōib⁹ uocalib⁹/ vt ōne A ē b/ ōne c ē a/ q̄ ōne c est b Et tñ illis nō uenit diffinitio/ qz nō s̄gt verū vel falsum/ qd̄ p̄bo qz syllogism⁹ simplr̄ abstrahit a uero et falso **¶** Oico q̄ si capiatur a b c m̄lter p̄ istis uocib⁹/ biete pp̄ōes sunt false/ qm̄ a littera/ n̄ est b littera Si capiatur loco aliorū terminorū s̄gtuorū/ tunc etiā s̄gt verū vel falsum sc̄z exigentiā terminorū p̄ quib⁹ capiuntur Et si dicat priorista abstrahit a uero et falso **¶** Oico q̄ hoc intelligit sic/ q̄ nō curat an̄ pp̄ōnes sint uere aut false/ sed curat solū de forma syllogismi/ siue illa ponat in m̄a uera/ siue falsa.

Arguitur quarto Cōtra illā p̄ticulā Judicādo sic Aristotiles primo pier. diffinit enūciatiōe. i. pp̄ōes que idē s̄t sic Enūciatio est orō in qua verū vel falsum ē et nō addit indicādo Aut q̄ p̄c. h̄f. ē sup̄ p̄fluus/ aut p̄fluus est diminiut⁹/ qd̄ nō est dicendū igit̄ **¶** Et iā cōtra cū arguitur qz sunt multe pp̄ōes p̄thetice cōditionales quib⁹ nō uenit diffinitio/ vt si azinus uolaret/ azin⁹ haberet pennas **¶** Oico q̄ p̄c. h̄f. nō diffinit pp̄ōem a toto ḡne/ sed solū pp̄ōem que stat ex uerbo qd̄ cū simplici subiecto s̄gt uerū vel falsum **¶** Replica Abhuc male addit indicādo/ qz uidet sibi cōtradidire/ qd̄ p̄bo qz supra dixit/ q̄ solū v̄bū p̄ntis t̄pis indicatiui modi d̄ esse uerbū sc̄dm̄ loycū/ hic aut̄ uidet dicere q̄ ōnia v̄ba indicatiua sunt v̄ba loyca **¶** Dico supra strictissime locut⁹ est de uerbo/ hic uero magis large

Circa sc̄dam p̄tem l̄cōnis.

Queritur primo Quis est veritas / an veritas sit aliqd accñs inherēs
 ppñi. ¶ Ad pñm dico vt habet q̄to metha^{ce} /
 veritas est ita esse in re sicut fiḡtur / vel est fiḡbile / aut nō esse ita sicut nō ēē niḡ
 tur vel est fiḡbile ¶ Et falsitas ē nō esse in re sicut fiḡtur vel est fiḡbile / aut ēē
 sicut nō fiḡtur vel nō est fiḡbile ¶ Quare dicitur vel fiḡbile ¶ Dico ideo / qz
 si nulla ēēt ppō vocalis aut metalis / adhuc verū est celū moueri / et tñ illa ve
 ritas nō fiḡtur p casum po^m / sed est fiḡbilis hoc intellectu Ad scdm rñdent oco
 kaniste p̄ quorū clusiones ¶ Prima clusio / pprie loquēdo veritas nō est
 aliqua ppō vocalis aut metalis Probat p̄ diffinitionē veritatis / qz tal' ppō
 nō est ita in re sicut fiḡtur / vel est fiḡbilis Scdo qz si nulla ppō vocal' aut mē
 talis esset / adhuc ēēt ita qz celū mouet / et verū esset celū moueri Etia' anteq̄
 mūdus esset / vcz erat deū esse / ideo veritas pprie nō est ipa ppō / nec i ppōe
 ¶ Scda clusio veritas ē ita esse in re sicut ē fiḡbile / ita qz hoīem currere est
 verū et veritas / si hō currit Hō intelligēdo p hoīem currere vnā ppōem / sed
 sic esse in re Probat p̄ diffinitionē veritatis Etia' pbat / qz laycus scit mltas
 veritates / et tñ nescit si sint aliquę tales ppōes / nec etiā curat ¶ Tercia clu
 sio ppōnes tā vocales qz metales dicitur vere equoçe Probat Hā dicitur so
 lū vere fiḡtur / qz sunt signa veritatis Sicut in fili / sanū dicitur de aiāl' pprie / et dicitur
 de vīna q̄ est signū sanitatis Sic eodē mō verū pprie dicitur de re extra / et dicitur
 postea de ppōe que est signū veritatis Ideo dicitur ppō est orō verū vel falsū
 sum signū ¶ Verū est tñ qz veritas magis pprie dicitur de ppōe metalis / qz ipa est
 signū naturale et imutabile et immediatū / ppō vero vocalis dicitur vera / qz ipa est
 signū metalis que ē signū veritatis / et sic vocalis ē signū voluntariū mediātū
 et mutabile Hā vt ait p. pmo pier. Sūt q̄ ea que sunt in voce signa earū pas
 sionū que sunt in aiāl' ¶ Quarta clusio veritas ppōnis vocalis aut metalis
 nō est aliqd accñs sibi supadditū Probat exemplo / qz veritas vīne nō est aliqd
 qd accñs in vīna p̄ter alia accñs Sicut veritas ymaginis in speculo nō ē aliqd
 qz ipa ymago / nec ē aliqd supadditū ¶ Ratione sic / qz ppō mutat de vero in
 falsū absqz aliquo accñte amoto vel addito / igit' veritas non est aliqd accñs
 inherens sibi supadditū Hñs pbat p. p. in sexta p̄tate sube / p̄na pbat qz si
 veritas esset aliqd accñs inherens ppōi / tūc vera nō fieret falsa / siue sui muta
 cione Sicut si infirm' mutaret de infirmitate in sanitate / tūc vīna esset quāqz
 vā / et quāqz falsa / ipa tñ nō mutata Itē colūna quāqz fit dextra / quāqz fit sinistra
 sine mutatione colūne Ita quocqz ppō absqz sui mutatione quāqz est vera / quāqz
 falsa / solū ex mutatione rei / qz vt ait p. pmo pier. Et eo qz res est vel nō ē orō
 dicitur vera vel falsa Veritas q̄ pprie est res extra / se hñs taliter vel taliter Et p̄
 positio dicitur vera vel veritas qz est signū veritatis Ex isto seq̄tur veritas nō est
 in re sicut accidens in subiecto / sed ē ipa res vera

Queritur secūdo Quid sit veritas an suba vel accidens ¶ Ad hoc
 rñdent aliqui qz veritas et falsitas nō sunt aliquę res
 fiḡbiles in p̄plexo / sed sunt p̄plexę fiḡbilis / et vocāt hec ppōes reales / et iō nō
 sunt suba vel accñs / et non sunt res nisi capiēdo multū large et equoçe Vñ si
 querat eis / quid est hoīem esse aiāl' / nō rñdent p̄ incōplexū / qz est homo vel qz
 est animal / sed ē hominē esse subam corporeā animatā et Alij dicunt qz quēdā

veritas ē s̄nba/et quedā veritas est acc̄ns/sicut hoiēm esse aiāl/veritas est/īpe
 homo qui non ē aiāl p̄ aliqd̄ sup̄additū/ sed p̄ suā ec̄nciā Ideo dicit. p. q̄ ens ē
 v̄x̄ cōuertunt Et hominē esse albū/illa veritas est acc̄ns/ sc̄z albedo inherēs
 hominē/et nō sequitur quocienscūq̄ ponit albedo/ponit hoiēm esse albū qz nō
 hōuertūt/et ideo nō quelibet albedo est hoiēm esse albū/ sed ista demonstrata
 Item veritas pp̄ōis negatiue si subiectū supponit p̄ aliquo vt hominē esse
 azinū est idē q̄ hō qui p̄ suā ec̄nciā est nō azinus Si subiectū p̄ nullo supponit
 vt chimērā nō esse hircoseruū/pt̄ dici q̄ nichil est talis veritas/vel q̄ est quelibet
 res mundi/qz ec̄ncia cuiuslibet rei ē ip̄amet et se nō esse chimērā Item falsi-
 tas sicut hoiēm esse azinū nichil est/ideo dicit p̄hus q̄ falsum est nō ens ¶
 Arguit̄ Contra p̄mā cōclusionē D̄mē qd̄ est in intellectu est cognitio cōplexa
 vel incōplexa/qz ille sunt op̄ationes intellect⁹ 3° de aiā Sed veritas nō ē qd̄
 incōplexū/ergo sequit̄ q̄ est orō mētalis cōplexa ¶ Oico p̄cedendo q̄ orō
 ex̄ns in intellectu est ip̄amet veritas equoc̄/qz est signū veritatis in re/recte si-
 cut v̄na est sana z̄ nec est vera p̄ aliqd̄ acc̄ns sup̄additū ¶ Arguit̄ ista voca-
 lis hō est aiāl denōiat̄ vera. Sed ōne denōians est in subiecto quod denōiat/
 igit̄ veritas est in pp̄ōne vocali/vt est in subiecto ¶ Oico ad minorē q̄ licz
 ōne denominans aliud formaliter et denōiatione intrinseca sit in illo qd̄ denō-
 minat subiectiue/nō tamē qd̄ denominat̄ denōiatione extrinseca et signiue
 nō. pp̄ositio vocalis dicit̄ v̄a nō formaliter s̄z denōiatione extrinseca/et signi-
 tiue/quia est signū veritatis mentalis/et mediante illa est signū veritatis rei ¶
 Replicat̄ dici de p̄supponit esse in/ s̄ si verū p̄dicet̄ de pp̄ōne/erit̄ s̄ in pp̄ōe.
 Oico q̄ est in pp̄ōe non sicut acc̄ns est in subiecto/ sed vt signū est in signate.
 Ideo dicit. p. pp̄ō ē in qua verū vel falsum est supple sicut in signo. p. h̄s̄pa.
 dicit̄ pp̄ositio ē orō verū vel falsum significans.

Queritur terciō Vtrū ad veritatē cathē^{de} de p̄nti de inesse requiratur
 p̄stātia subiecti ¶ Oico q̄ de hoc sunt due vie Pri-
 ma est q̄ requirit̄ p̄stātia subiecti/qd̄ sic p̄batur qz dicit p̄hus p̄mo p̄icr. Et
 eo q̄ res est vel non est orō dicitur vera vel falsa/ergo si n̄ illa res est p̄ q̄ s̄
 iectū supponit/affirmatiua erit̄ falsa/quia signū esse quod nō est ¶ Arguitur
 iste p̄cedūt̄ Eclipsis ē obscuratio lune Lōnitrus est sonus in nube Rosa est
 flos/et tamē subiecta illarū nō existūt ¶ Oico s̄m̄ aliquos q̄ tales et cōsiles
 p̄cedūt̄ vere inq̄tū intelligunt̄ p̄p̄ōthē^{ca} p̄ales p̄ditionales aut causales/vt
 scilicet quādo vel si eclipsis est/obscuratio lune est Et q̄n vel si est tonitrū/tūc
 est son⁹ in nube ¶ Replicat̄ dicte pp̄ōnes vt sunt cathē^{ca} sunt nec̄ie/ergo vt
 cathēgorice sunt vere ¶ Oico q̄ inq̄tū sunt cathēgorice sunt falsē/qz non ē
 existēcia rei signū p̄ terminos Et cū d̄ q̄ sunt nec̄ie Oico cōcedendo Et quā-
 do infertur/ergo sunt vere Ideo p̄mā/quia ad necessitatē nō requirit̄ q̄ sit
 semp̄ vera/ sed sufficit q̄ p̄ditionalis sit semp̄ vera ¶ Q̄uo quo nota/ q̄ pp̄o-
 sitiones sunt in triplici d̄a Quedā sunt in quib⁹ res significata p̄ terminos ne-
 cessario habet esse et existere/et cū hoc cōuertio seu habitudo terminorū est ne-
 cessaria/sic intelligendo q̄ ex eis pot̄ est fieri cōditionalis necessaria/et sic hec
 est simpliciter necessaria deus est eternus Item celū mouetur/homo est ani-
 mal sunt necessarie secundū p̄m. Quedā sunt pp̄ositiones que non habent

istas duas p̄ditiones s̄z solā vnā sc̄z vbi eñcia nō est nēcia/ sed terminoz con-
 nexio ē nēcia/ vt rosa est rosa/ eclipsis est obtenebratio lune &c/ que sunt nēcie
 Nec tū ex hoc seq̄t q̄ sint semp vere Alie sunt p̄p̄tes in q̄bus vbi inentra cō-
 ditio est/ sc̄z vbi eñcia nō est nēcia/ nec p̄nerio Et tales sunt mere p̄tingētes/
 vt fontes currēt Nec cessitas aut̄ magis est in p̄nerione terminoz/ idco ista ce-
 lū videt̄ a sorte est p̄tingēs/ licet res siḡta p̄ subiectū sit mere nēcia/ tū p̄nerio
 visus fortis cū celo nō est nēcia ¶ Arguit̄ adhuc cōtra istos/ p̄bus in quarto
 metha^{ca} dicit̄ hanc esse verā nō ens/ est nō ens/ et tū nonens nō existit/ igit̄ non
 requirit̄ p̄stātia subiecti ¶ Dico q̄ solutio istius p̄z sup̄ in q̄stione vtrū nomē
 infinitū aliq̄d ponit Etia soluit̄ sic si ly non tenet̄ negatiue tunc est vera qz v̄z
 istā q̄dlibet ens/ est q̄dlibet ens Si teneat̄ infinitatē/ tūc sc̄dm aliquos ē falsa
 qz termini trāscendētes nō p̄nt infinitari ¶ Alia ē via quozūdā dicentū q̄ n̄
 requirit̄ eñcia rei siḡte p̄ subiectū Et isti variant̄ inter se tripliciter Aliqui dicūt
 qz nō requirit̄ existētia subiecti in materia nāli vbi ē p̄nerio terminoz nēcia Ita
 qz siḡtū subiecti non p̄t esse sine siḡto p̄ti Et sc̄dm istos hec sunt vere chimera
 est chimera/ impossibile ē impossibile ¶ Oōtra arguit̄ ex hoc seq̄ret̄ q̄ duo
 p̄dictoria essent̄ simul v̄a/ vt chimera alba est alba que ē vera ¶ Lūc arguit̄
 sic Chimera alba ē alba/ q̄ chimera ē alba/ p̄ locū a pte in mō ad totū Lūc v̄l-
 tra/ chimera ē alba/ q̄ aliq̄d albū est chimera/ p̄ p̄uerionē simplicē Et ci^o p̄dic-
 toriū est Nullū albū est chimera que ē vera/ v̄t p̄z p̄ descendētes/ q̄ due cōtra
 dictione sunt simul vere Itē si nō requirit̄ p̄stātia subiecti/ q̄ ista ē vera/ meli^o
 deo/ est meli^o deo/ qz nō est verior p̄rio q̄ eiusdē de seipo Lūc sic vel meli^o do
 est/ vel nō est Si nō est/ q̄ qd nō est/ est melius deo/ qd est absurdū/ qz tūc dice-
 rem qz chimera ē melior deo Si aut̄ ē aliq̄d/ tūc est magis absurdū/ sc̄z qz aliq̄d
 est/ qd sit melius deo Ita arguerēt̄ de istis/ hircoseruus sc̄us ē sc̄us/ dyabolus
 sc̄us est sc̄us/ tūc sic sc̄us est in paradiso/ dyabolus sc̄us est sc̄us/ q̄ dyabo-
 lus sc̄us est in paradiso Itē si ista sit vera vt ipi p̄cedūt Eclipsis ē obtenebra-
 tio lune/ q̄ p̄ p̄uerionē obtenebratio lune est eclipsis/ tūc v̄ltra obtenebratio
 lune est eclipsis/ q̄ obtenebratio lune ē/ p̄ locū a pte in mō ad suū totū/ vel abē
 3° adiacente/ et tūc semp erit̄ eclipsis &c ¶ Alij dicūt qz nō requirit̄ constantia
 subiecti simpliciter Sed requirit̄ qz p̄nerio terminoz sit nēcia/ et qz cū hoc p̄stan-
 tia subiecti sit aliq̄n/ vel fuerit/ vel erit Et dicunt qz hoc verbū est p̄t absolutū a
 mō siḡndi cū tpe/ s̄o ista Lonicrū est son^o in nube/ v̄z istā Lonicrū qd est de
 p̄nti vel fuit/ vel erit/ est son^o in nube ¶ Oōtra tūc iste cenit̄ p̄cedentē Abam
 est hō/ antichristus ē homo Antichristus est genitus/ p̄t qz sic est vel fuit vel
 erit p̄nerio nēcia Lūc v̄ltra Abā est hō/ q̄ adā est risibilis/ et p̄ns seq̄tur qz
 adam esset̄ mortal̄ et posset̄ mori ¶ Itē arguit̄ cōtra rōem et fundamentū
 eozū/ sicut mortus sc̄z agere et pati nō p̄t p̄cipi sine tpe/ ita v̄bū qd siḡt agere
 vel pati nō p̄t p̄cipi sine tpe Ideo. p. ponit in diffinitione v̄bi cū tpe Itē fuit
 nō p̄t intelligi sine tpe p̄terito/ sic nec erit sine futuro/ q̄ nec est p̄t intelligi sine
 p̄nti Itē p̄cipiū qn absolutū a tpe ampli^o nō manet̄ p̄cipiū/ q̄ a fortiori ita
 erit de v̄bo ¶ Alij et tercij dicunt qz requirit̄ cōstantia subiecti possibilis de
 termino cōt/ et qz p̄nerio terminoz sit nēcia et in materia demonstrabili/ p̄ba-
 bant̄ isti qz tales p̄p̄ones al̄s nō essent̄ vere/ rosa ē flos/ eclipsis ē obtenebra^o

que cōcedit̄ put̄ ē absoluit̄ a tpe/et put̄ ibi est suppositio nālis in q̄ subiectū
 supponit p̄ omib⁹ que sunt/fuerūt/vel erūt Scdo p̄nt p. pmo porū dicen-
 tem Dici de omi est qn̄ p̄tū dr̄ de subiecto p̄ quolibet supposito subiecti/et quolibet tpe
 Mō si hoc attenderet̄ h̄m̄ p̄stantiā subiecti/tūc hic nō esset dici de oī
 om̄is rosa est flos et̄ Nec hic eēt dici de omi/hō est aiāl/azim⁹ ē aiāl/qz possibile
 ē q null⁹ azim⁹ existat/et q nullus hō existat/ideo opz illas pcedere h̄m̄ suppo-
 nem naturalē ¶ Isti adhuc arguūt est vn⁹ articulus posito q nō sit rosa/hec
 est vā et nccia/rosa est rosa Probat̄ p boeciū/nulla ē verior p̄tio q̄ illa in qua
 idē p̄tur de seipo Scdo pbat̄ qz spēs rerū sunt eterne/qz spēs rose et eencia ē
 est/et p̄ n̄is ē semp̄ vera/rosa ē rosa/3̄ hec ē nccia/rosa ē flos candid⁹ et̄ quia
 ibi diffinitio p̄tur de diffinito que est p̄tio vera et nccia Et in simili ista ē vera
 chimera ē chimera/vacuū est locus nō replet⁹ corpe/et chimera est ymagina-
 bilis Et tñ nō seq̄tur qz ista sint in re ex̄cia/ideo nō req̄rit̄ ex̄cia subiecti ¶
 3̄tē q̄rto nisi ita eēt/seq̄ret̄ qz hec nō esset nccia hō est aiāl/qd̄ est falsum/quia
 ibi est ex̄cio terminozū nccia/nā impossibile est hōiēm esse qm̄ sit aiāl Seq̄
 la pbat̄ qz possibile est nullū hōiēm esse Nā aliq̄ ita erat q nullus hō esset/e-
 sic cū ista sit vera/hō est aiāl qz nccia/seq̄t̄ qz nō req̄rit̄ rei ex̄cia Istā materia
 est p̄blematica et p̄babilis p̄ vtrāqz p̄tē/iō q̄sqz teneat qd̄ defendere poterit

Prima diuisio ppōis penes substantiā ei⁹.

Propositionum. alia categorica. alia hypothetica
 Propō categorica ē illa q̄ habet s̄biectū predicatū et̄ co-
 pulā tāqz principales p̄tes sui: vt homo currit In hac
 enim ppōe. homo est subiectū. currit vero predicatū. et̄
 quod cōiungit vnū cū altero dicitur esse copula: vt pa-
 tet in resoluendo. homo currit. id est homo est currens
 ibi est. est copula Subiectum est de quo aliquid dicitur
 Predicatum vero quod dicitur de altero.

Primū punctum hui⁹ lconis est qz ppō in cōi diuisit̄ in categoricā et̄
 ypotheticā Et est diuisio ppōis penes ei⁹ subam.
 Et rō ē qz ppō cathē^a et ypo^a dñt penes subam/ id est dñt penes materias
 suas et formas q̄ sunt sube eay Habet em̄ cathē^a subiectū et p̄tū p̄ mā/et co-
 pulā verbalē p̄ forma Et ypo^a habet duas categoricas p̄ materia/et cō-
 iunctionē vniētē illas p̄ forma.

Scdm punctum qz in omi ppōne categorica deñt esse tria sicut vult
 tertius Primo illud de quo aliq̄s dicit̄/et hoc est s̄b-
 iectū Scdo illud quod dicitur de altero/et hoc est predicatū materiale Tercio

illud p qd et mediāte quo vnū dicit de altero/qd est copula vel pñ formale p pōis Et iō cathe^a dicit qñ pōicatiua a cathegorizare. i. pōicare et nō dī a sū^o subiectiua/qz pñ hz rōem forme/et forma ē pncipalior ps pponis/igit.

Terciu punctum qz pponū cathegoricarū quedā sunt de est^o adiacē^o te in qbus post est nō ponit pñ māle/vt rosa ē Alie sunt de est^o adiacente in quib^o pter est ponit pñ māle/vt homo est aiāl Et in illis pñ materiale et pñ formale scdm vocē distinguūt et formaliter Sed in illis de est^o adiacēte nō distinguūt realiter et scdm vocē/sed bñ rōne/p hoc soluit argumentū quartū qd sequitur.

Quartū punctū est qz pe. hī. diuidit pponem in cathegoricā et ypote thicā Et cathe^a sdiuidit in cathegoricā de inesse/z in cathegoricā modālē quarū oīm diffinitiones hic melius p iuuenibz pnerē tur/qm opposita iuxta se posita magis elucescūt.

Qathegorica de inesse dī qz hz subiectū pōicātū et copulā nō mo dīficatā/vt homo est animal/fortes currit

Propō Modalis qz hz subiectū pñ et copulā modīficatā aliq̄ istoz scz mo doz possibili impossibili zc/vt hoīem necesse est esse animal

Ypotherica est que hz duas cathegoricas pūctas/vt hō ē animal et de^o est De ista ypother^a et modali patebit infra suis locis

Queritur primo An ista diuisio pponis in cathegoricā et ypotheri cam sit bona ¶ Dico sic/pbar p cōditiones bone diuisionis/quia dat p opposita/et euacuant totā naturā diuisi/et puerūtur cū diuiso Et est diuisio gñis in suas spēs ¶ Forte dīceres qz ppo modalis est p positio/et p tinet sub diuiso/et nō p tinet sub mēbris diuidentib^o ¶ Dico qz cō tinet sub cathe^a Mā vt iā dīctū est Cathe^a est duplex/scz de inesse que est de simplici inherētia pōicati ad subiectū de q̄ hic dēterminat Alia ē cathe^a de inhe rencia modīficata de q̄ in fine hui^o dēterminat/qz requirit spēalem dētermina cionē ppter eius maiorē difficultatē.

Queritur secūdo circa illud qd dicit textus subiectū pōicātū et copulā tanq̄ pncipales ptes sui Quotuplices sunt ptes p pōis ¶ Dico triplices scz ptes eñciales/ptes subiectiue/et ptes integrales Quomō differunt iste ptes.

Partes eñciales/sunt gen^o et dīā vel supiora eñcialia et pōicant in recto pōicatione ordinata de illo cui^o sunt ptes/vt sunt oīd et verū vel falsum hīgnz respectu pponis Et suba corporea animata sensibilis/respectu animalis.

Dico Partes subiectiue/sunt spēs vel inferiora alicui^o gñis v^o supioris et pōicant in recto pōicatione inordinata/de illo cui^o sunt par tes/vt sunt cathegorica et ypotherica respectu pponis Et ho mo et brutū respectu animalis.

Partes integrales/sunt ex quib^o integratur et pponit totū/et nō pōicātur de toto in recto sed in obliquo/vt sunt nomē et verbū respēū pponis in generali Et iā subiectū et pōicātū respēū pponis cathegorice Et caput mas

mus pedes respectu animalis vel hominis

Arguitur primo Omnis ppō est ypothetica/ & nulla ē categorica/

¶ Ans pbat sic/arguedo Omnis ppō ē categorica/ vel ypothetica/ & nō omnis ppō est cathē^a/ & nō omnis ppō est ypothetica/ Ambe pmissē sunt vcre/ et cōclusio falsa Et pbat pna/ qz ibi arguit a tota disūctiua cū destructione vni⁹ ptis ad alterā/ que est bona pna Istud argumentū et est solutio sunt bene nota iuuenibz/ qm vbiqz ad oēm diuisione bimembzē poterit applicari ¶ Dico ergo p distinctionē maioris Aut ipsa est vna ypothetica disūctiua/ tunc bene arguit/ sed sicut pns est falsum/ ita et illa ypothetica quia valet istā Omnis ppō est categorica/ vel omnis ppō est ypothetica/ q̄ ē vna disūctiua cui⁹ ambe ptes sunt false Sed si maior sit vna categorica de disūcto p̄dicato/ tūc est vcrā/ & tunc nō valet pna/ quia nō arguit a tota disūctiua ypothetica sed categorica ¶ Replicat/ dato qz maior sit vna categorica de disūcto p̄dicato/ tunc bene sequit p̄dicta pna p aliā regulā p̄narū/ et p locū a diuisione arguedo a negatione vni⁹ membzōy diuibentiū ad affirmationē alteri⁹ membz/ sicut hic homo est rōnalis vel irrōnalis/ sed hō nō est irrōnalis/ ergo est rōnalis ¶ Dico qz arguendo p illū locū nō arguitur respectu diuisi/ sed respectu alicuius sumpti sub diuiso Et ergo deberet sic argui/ Homo currit est ppō categorica vel ypothetica/ & nō est ypothetica/ ergo est categorica Vel dicit et melius qz tūc arguit a nō distributo ad distributū ex pte ly ppō qd in minori sup⁹ determinate ppter duo signa se impediencia et in p̄clusionē supponit cōfule distributiue.

Arguitur secūdo Cōtra diuisionē sic Mēbra bone diuisionis debent esse opposita/ sed cathē^a et ypo^a nō sunt membra

opposita/ qz vni cōtinet in alio scz categorica et ypothetica ¶ Dico licet vni p̄tineat in alio materialiter/ nō tamē formaliter ¶ Replicat forma ppōnis categorice scz copula est cōtinet etiā in ypo^a/ ergo categorica et māliter et formalit p̄tinet in ypo^a ¶ Dico licet forma cathē^a p̄tineatur in ypothetica/ tamē nō p modū forme/ sed p modū materie

Arguitur tertio Cōtra textū Cathē^a ē illa que habz subiectū et p̄tū

¶ Ans p̄ de ista Nec est nec illa ē cathē^a et nec hz subiectū/ nec p̄tū ¶ Dico ad ans/ distinguēdo/ vel capiāt nec et nec māliter p istis vocib⁹/ tūc p̄cedo qz fit aliq̄ ppō que nec hz subiectū nec p̄tū. i. que hz hanc vocē nec p̄ subiecto/ et que hz hanc vocē nec p̄ p̄tō Sz si capiāt figiue/ tunc nego/ ¶ Replicat Et iā capiēdo nec et nec significatiue tunc valent nō Adhuc est aliqua ppositio q̄ non habet subiectū et nō habet p̄dicatū Probo de ista/ non est nō/ illa est categorica que nō habet subiectū/ et nō habet p̄dicatū

¶ Dico qz soluit vt dicitū est de nec est nec Aut em non et non capiuntur materialiter p̄cedo/ si significatiue/ tūc nego

Arguitur quarto Sūt mlte ppōes cathē^a do est 2° abiacētē q̄ nō hnt p̄tū/ & tertus falsus Ans pbat de istis/ ds ē/ adā fuit

antichristus erit ¶ Dico licet ibi nō sit p̄dicatū explicitē/ tamē bene implicite Nam resoluitur sic/ deus est. i. deus est ens/ adam fuit id est adam fuit ens.

¶ Replicat. Lū dico rosa ē/loquēdo de rosa in hyeme/ibi nō p̄t resolui in ens/qz hec ē falsa/rosa est ens. i. exis in hyeme/qz tūc ppō vera fieret falsa ¶ Oico q̄ est inq̄tū p̄dicat esse essencie est p̄tū/et inq̄tū coniungit illud cō s̄b^o implicite d̄: copula Del d̄: q̄ ly est simul et semel est p̄tū et copula/et licet nō distinguat̄ voce et realiter/distinguat̄ t̄n rōne ¶ Ric posset argui p̄tra diffi nitionē subiecti et p̄dicati Opposita relative nō p̄nt de se inuicē p̄ri/qz nō dicit̄ pater ē fili^o/ied subiectū et p̄tū opponūt̄ relative ¶ Oico q̄ licet formaliter capta p̄ istis sc̄dis int̄tionib^o bene opponūt̄ nō t̄n materialiter ¶ Del d̄: li cet. p̄figtis opponant̄/nō t̄n p̄denōiatis et rebit in idem.

Sc̄da diuisio ppōnis est penes ei^o quātitatē

Propositionū categoricarū. alia vniuersal. alia p̄ticularis. alia indefinita. alia singularis Propō vniuersalis est illa in qua subijcitur termin^o cōis. signo vniuersali determinatus. ut om̄is homo currit Termin^o cōis est qui aptus natus est p̄dicari de pluribus. ut homo de sorte et de platone Signa vniuersalia sunt. om̄is nullus. quilibet. quisq̄. nemo. neuter.

Postq̄ auctor n̄r def̄minauit de suba ppōis cathē^o hic def̄minat de q̄titate ei^o Et sunt h̄m^o l̄cōnis duo p̄cta q̄stiones et argumēta moze solito.

Primū punctum Est q̄ in ppōe cathē^o subiectū se h̄z vt materia et p̄dicatū vt forma/ sed ista diuisio seu q̄titas ppōis sumit̄ ex p̄te subiecti. i. materie ppōis Sequēs diuisio seu q̄titas ppōis sumit̄ur ex p̄te p̄dicati. i. forme ppōis Et ideo nō est diuisio ḡn̄is in suas sp̄es/ quia illa fit p̄ d̄as formales/ s̄z est subiecti in sua acc̄cia ¶ Et p̄ hoc soluit̄ argum̄tū Om̄is diuisio d̄et esse bimēbris/ s̄z ista ē quadrimēbris igit̄ ¶ Oico q̄ l̄z om̄is diuisio ḡn̄is q̄ fit p̄ d̄as formales debz esse bimēbris/ t̄n diuisio subiecti i sua acc̄cia p̄t esse multimēbris ¶ Del d̄: licet nō sit bimēbris/ tamē potest reduci ad bimēbrē/ vt sequitur/

Secundū punctū q̄ diffinitio ppōnis v̄lis debet sic intelligi Propō v̄lis est illa in q̄ subijcitur supple explicite v̄l implicite t̄min^o cōis cōiter tent^o/ def̄minat^o signo v̄l nō negato/ vel signo v̄l eq̄pollent̄ ¶ Dicit̄ p̄mo in q̄ subijcitur explicite vel implicite p̄pter istas/ nichil ē in burfa/ q̄dlibet est aliq̄d/ tot^o sortes est minor sorte/ yterq̄ istoz currit Dicit̄ cōiter tē tus/ iō ista nō est v̄lis/ s̄z singularis isti oēs hoīes currūt Dicit̄ v̄l n̄ negato p̄pter istā/ nō om̄is hō currit/ que ē p̄ticularis Dicit̄ vel equiuolenti p̄pter istā/ iō quidā hō currit que est v̄lis/ quia nō quidā valet nullus

Querit pmo Quōdā sufficiētia istī diuisionis ¶ Dico sic In ōni p pōe cathogorica subijcīr aliqd subiectū/vel ḡ illuc subiec tū est tmin⁹ singlis/et sic ē ppō singularis/vel tmin⁹ cōis/et hoc dupl^r Aut ille tmin⁹ cōis sumit sine signo/sic est indefinita Aut cū signo/et hoc ē dupl^r cū signo vli/sic ē ppō vli/aut cū signo p^riculari/sic ē ppō p^riculari ¶ Si di cat est aliq⁹ ppō q⁹ est mixte q⁹titatis/yt Quislibet et hōis azim⁹ currit/q⁹ tm ha bet de indefinitate q⁹tū de v^ritate/ḡ mēbra diuisionis coincidunt ¶ Dico q⁹ ibi ē duplex. s. distributionis/et ex pte illi⁹ est vli⁹ et loquutionis/et ex pte illi⁹ est indefinite vt patet in scdo argumēto.

Querit scdo An signa vli⁹ et p^ricularia in ppōe sint subiecta/vel p res subiectōrū ¶ Dico nō Et rō est/qz nichil p^r est sub iectū/vel ps subiecti nisi sit tmin⁹ qui ē h^rctū⁹ rei Sed signa vli⁹ et p^ricularia nō sunt figurata rei/sz p^rfigurata Qd pbat p p^rmi dicentē pmo pier. Omnis nō ē vli⁹/sz qm vli⁹ter p^rig^r ¶ Alia rō h^r signa vli⁹ et p^ricularia/et alia signa ecēnt tmin⁹ seq^ret q⁹ in ōni sylogismo simpliciter essent plures tmini q⁹ tres/yt ōne aiāl est suba/qdā hō est aiāl/ḡ quidā hō est suba/ibi sunt p^o tres tmini aiāl suba et hō ¶ Et cū illis ecēnt ista signa Omnis/qdā/et sic ecēnt ibi qnq⁹ tmini/sz hoc non p^r fieri vt dicit p^rmi p^roz/q⁹ omnis sylogism⁹ solū p^rstat ex tribz tminis

Arguitur pmo Aristoteles p^o p^roz dēminās de quātitate ppōnis nō ponit singularē/qz ponit solū tres quātitates/ḡ ipē est diminut⁹/vel pe. hif. sup^rstus ¶ Dico q⁹ aristoteles p^rphendit singula rem sub indefinita ¶ Replicat ppō singularē et ppō indefinita s^r distinc te ppōes/ḡ vna nō p^r p^rphendi sub aia/qz eadē rōe indefinita posset p^rphendi sub p^riculari/vel extra ¶ Dico q⁹ ppō indefinita capit dupl^r Vno^o speāli ter p ppōe in q⁹ subijcīr tmin⁹ cōis/coiter sumpt⁹ sine signo/et sic distinguit cōtra singularē et hoc mō capit a pe. hif. Alio^o capit g^raliter p ppōe in qua subijcīr tminus sumpt⁹ sine signo vniuersali et p^riculari/sive ille tmin⁹ sit cōis vel singularis/et sic p^rphendit sub se singularē Et ita capitur a p^rho.

Arguitur scdo Ista ē vli⁹/cui⁹ libet hōis oculus est dexter/et tū ibi nō subijcīr tmin⁹ cōis signo vli⁹ dēminat⁹/qd p^rbo/ qz oculus subijcīr/et non sumit cū signo vli⁹/igit diffinitio mala ¶ Dico q⁹ illa ppō nō est vli⁹/sz indefinita/qz ibi subijcīr tmin⁹ cōis sine signo ¶ Repli cat P^redicta ppō p^r esse minor in Celarent Sz minor de Celarent est vli⁹/ ḡ ipa est vli⁹ Maior pbat sic arguēdo Nullū dextrū est sinistrū/cui⁹ libz hōis oculus ē dexter/ḡ nullus hōis ocul⁹ est sinister ¶ Dico q⁹ duplex est subiec tū ppōis Vnū est subiectū distributionis tm/et est tmin⁹ cōis distribut⁹ p sig nū vli⁹/sive ille tmin⁹ ponat in rēō/sive in obliquo De illo subiecto intelligit in lib^o p^roz et q^rto tractaru Aliud ē subiectū locutionis tm/et est nōiatiuus q⁹ subijcīr et reddit suppositū vbo De isto subiecto fit hic sermo Et p^r addi 3^m qdā est subiectū distributionis et locutionis fil/yt ōnis hō currit Yā dico q⁹ p^rdicta ppō ex pte subiecti distributionis qd est hōis est vniuersalis Sz ex pte subiecti locutionis/qd est oculus est indefinita/quia sumit sine signo Et omnis hō currit est vli⁹ ex pte vtriusq⁹ subiecti.

Arguitur tercio Ista diffinitio vltis puenit alteri a diffinito/ſ non e bona. Aliis pbat/q: puenit isti pponi Des apli dei sunt duodecim/qz in ea subijcit terminus cōis signo vlti determinat/et tñ nō ē vltis/ quia ē indefinita. ¶ Oico q si ly oēs capiat collectivē/tūc est indefinita vā/ quia valet ista/ōēs apli simul collecti faciūt numerū duodenariū. Si capiatur distributiue/tūc est vltis falsa. Nūc qro. An ōnis in singulari numero etiā ca/ piat collectivē. ¶ Oico nō scō semp distributiue faciens ppoēm vlem. ¶ Replicat. ōnis hō est totū in q̄titate/ibi ōnis in singli capis distributiue/als ppo ēset falsa/et tñ non facit ppoēm vlem/quia ipa est indefinita/qd pbo/ qz hoc pplexū ōnis hō capis māliter/et ly ōnis est ps subiecti. ¶ Oico q pze dicta ppo est indefinita vt pbat argumentū. Et qñ dicit/ibi ōnis capis distribu/ tiue/qz als ppo ēset falsa. Oico q ipa pcedit vera/nō put hoc pplexū ōnis hō supponit p se/scd p sibi simili supponēte psonaliter/vt hic ōnis hō currit/ ibi hō est totū in q̄titate. i. terminus cōis p signū vlti distributus.

Arguitur quarto Cōtra diffinitionē termini cōis sic. Sol est terminus cōis et tñ nō est aptus natus pri de pluribz. Qd pbo/qz nō pnt eē plures soles/aut plures mūdi/vt pbat p̄s in pmo de celo/ſ sol nō est aptus natus p̄dicari. ¶ Dico licet nō possint eē plures soles de potēcia nāli/hoc est ex defectu materie/ex q fieret alius sol/nulla em materia ē in mūdo que possit pagens nāle aptari ad hoc vt possit substare forme solis. Sed tñ de potēcia supnāli/et q̄tū est ex pte forme bene possent esse plures. ¶ Replicat. Illa potēcia ē frustra q nō reducit ad actū/ſ si sol sit aptus natus cōi/ cari p̄tibz et nō possit/igit ē frustra. ¶ Dico q illa potēcia ē frustra q nō redu/ cit ad actū/nisi illa sit aliūde impedita. Bā ista ē impedita p̄p̄ defectū materie.

Propō pticularis ē illa in q̄ subijcit terminus cōis sig/ no pticulari determinatus. vt quidā hō currit. Signa p/ ticularia sunt. quidā aliq̄s alter vter. Indefinita est il/ la in qua subijcitur terminus cōis sine signo. vt hō currit

Primum punctum huius lōnis ē q iste diffinitiones deēt intelligi cū ista glosa. Propō pticularis ē illa in q̄ subijcit explicite vel implicite terminus cōis cōiter tētus signo pticulari determinat/vel signo equi/ ualenti/et supple cui non pponat negatio. ¶ Et indefinita est illa in q̄ subijcit terminus cōis cōiter tētus sine signo/supple vlti r pticulari. ¶ Quare dicit cōi/ ter tētus. Oico ppter ista/hō est spēs/aiāl est gen⁹/que s̄m reales nō sunt in/ definite/ſz singulares/qz termini cōis nō tenēt cōiter. ¶ Quare dicit vel sig/ no equiualeanti et cui nō pponat negatio. Oico ppter ista/nō quidā hō cur/ rit q est vltis/et non ōnis hō currit/q est pticularis/qm negatio p̄posita in pnci/ pio mutat semp q̄titatē p̄p̄ōnis. Et licet/nō quidā/non sit signū pticulare for/ maliter/tamē equiualeanti ter.

Secundū punctū Est q̄ quedā sunt dēōnes cathegrematice/et quedā
 sincathegrematice Dēōnes cathegre^{cc} sunt/que s̄gn̄t
 rem vlem vel pticularē/vt hō bos albedo nigredo sortes plato Dēōnes syn^{cc}
 cathegre^{cc} sunt que nō s̄gn̄t rem/s̄ s̄gn̄t dispositionē rei/vt sunt signa vlia e
 pticularia/ideo dicit aristoteles in pier. Om̄s nō s̄gn̄t rem vlem/ sed qm̄ vliter
 idest facit t̄minū capi vliter p̄ om̄b⁹ suis suppositis copulatiue

Queritur primo Dāte sunt iste p̄positiones et similes

Luiuslibz cōtradictionis	altera pars est vera
Quemlibet hominē	aliquis hō p̄cessit in tempore
De qualibet sp̄e animal	aliq̄d aiāl fuit in archa noe

Dico q̄ sunt oēs pticulares/qz in eis subijc̄t̄ t̄min⁹ cōis signō pticulari deter
 minat⁹ qz c̄ritas sumit̄ ex pte nri reddentis suppositū/q̄ ntūs sumit̄ cū signō
 pticulari Si dicas/fac eas vles Dico Lui⁹libet p̄dictionis vtraz ps ē vera
 Quēlibet hoiēm om̄s hō p̄cessit in tpe De qlibet sp̄e aiālis/ōne aiāl fuit t̄c

Queritur secūdo Dāte sunt iste p̄positiones et similes

Om̄niū cōtrariozū	eadem est disciplina
Luiuslibet hominis	oculus est dexter
Om̄nē iustum	diligit dominus
Quēlibet patrem	sequitur sua ples

Dico q̄ oēs sunt indefinite/qm̄ ibi subijc̄t̄ t̄min⁹ cōis sine signō Et licz inf⁹
 dū t̄min⁹ p̄s seu nri postponit̄ v̄bis s̄^m vocē/t̄n s̄^m rē et intellc̄m/aut etiā con
 structionē an̄ supponit̄ et subijc̄t̄ Si dicas fac cas vles/pticlāes/e singlaes

Om̄niū cōtrariozū eadē est	ōnis vel quelibz disciplina
Om̄niū cōtrariozū eadē est	aliqua disciplina
Om̄niū cōtrariozū eadē est	ista disciplina

Ita quoqz Luiuslibet hōis/ōnis oculus est dexter Luiuslibet hominis/aliqua
 oculus est dexter Luiuslibet hōis/iste oculus est dexter.

Arguitur primo Hō ois hō currit ē p̄pō pticularis qz valz illā. i. qdā
 hō n̄ currit/et t̄n nō est ibi t̄min⁹ cōis signō pticulari
 dēminat⁹ s̄ signō vli ¶ Dico licet nō om̄s/nō sit signū pticulare formalit̄
 t̄n equalenter/qm̄ nō ois valet quibānō ¶ Replicat̄ Ergo ista/qdā nō hō
 currit cēt pticularis qd ē falsum/qz est vlis negatiua/co q̄ s̄btū distribuit̄ p̄ o
 nibz suppositis negatiue sicut h̄/nullus hō currit ¶ Dico licet nō om̄s equa
 let huic/qdā non/t̄n ly nō nō debet poni an̄/ sed post subiectū/vt quidā homo
 non currit/et t̄c est pticularis

Arguitur secūdo Cū d̄r qdōs aiāl currit ē p̄pō pticularis/ibi subijc̄t̄
 t̄min⁹ cōis signō pticulari dēminat⁹/et t̄n nō est p̄
 pticularis s̄ indefinita/ s̄ diffinitio puenit̄ alter i a diffinito Dicoz pbat̄/ quia h̄
 totū/ quodōs aiāl currit/supponit̄ māliter reddens suppositū huic v̄bo est/ r̄ h̄
 totū sumit̄ sine signō/ s̄ est indefinita ¶ Dico vt pbat̄ argumentū/ ipa ē inde
 finita Sed qm̄ dicit̄ ibi subijc̄t̄ termin⁹ cōis signō pticulari dēminat⁹ ¶ O
 co quādo in p̄positione aliqua subijc̄t̄ termin⁹ cōis cū signō pticulari ipa est
 pticularis/ sed in p̄dicta ōdē/ hoc totū quodōs aiāl currit nō est p̄pō/ sed hoc
 totū est nisi subiectū p̄pōis captū māliter reddens suppositū huic verbo c̄t

¶ Replicat̄ Ista ppō qđbā aiāl currit/est ppō pticularis/est vera/s; nō p̄t esse vera/nisi hoc p̄plexū/quoddā aiāl currit/nit ppō pticularis/ḡ nō ē inde finita/sed pticularis **¶** Oico ad maiorē/ḡ ipa p̄cedit esse vera/ingrū li qđbā aiāl supponit et accipit nō p̄ seipō/s; p̄ sibi simili in alia ppōne supponēte p̄sonaliter/vt ibi qđbā aiāl est azim⁹/vel quoddā aiāl currit/nō addendo ly ē p̄ positio/qm̄ hoc trahit totū p̄cedens ad suppdēz materialē/vt patebit in tractatu de suppdōibz/ibi determinabit de suppdōne māli sine qua infinite ppōēs non possent saluari.

Arguitur terciō Cōtra diffinitionē ppōis indefinite sic Tantū aiāl ē homo est ppō indefinita/vt dicūt oēs loyci/et tñ ibi nō subijciē t̄min⁹ cōis sine signo/igit̄ diffinitio mala **¶** Oico licet nō subijciatur sine signo exclusiuo/tñ sine signo vli et pticulari Tantū em̄ est signū exclusiuū nō vlt̄ nec pticulare **¶** Replicat̄ Res apti dei sunt duodecim/ibi subijciē t̄min⁹ cōis cū signo vli/et tñ ipa est indefinita in sensu vero **¶** Oico q̄ li oēs in plurali collectiue captū/nō est signū vlt̄ nec pticulare/s; est ibi ps sbiecti/hoc em̄ totū/oēs apti est totale subiectū sumptū sine signo/iō ē indefinita

Arguitur quarto hō ē spēs s^m reales est ppō singularis/et tñ ibi sbijcitur t̄min⁹ cōis sine signo/ḡ diffinitio ppōis indefinite puenit alteri a diffinito **¶** Oico licet ibi subijciat̄ t̄min⁹ cōis/nō tñ teneatur cōiter/s; singulariter/iō est singularis **¶** Replicat̄ In ea nō subijciē t̄min⁹ singularis/vel t̄min⁹ cōis cū p̄noie demonstratiuo/igit̄ nō est singularis **¶** Oico licet nō subijciat̄ t̄min⁹ singularis singularitate suppositi/tñ bñ singularitate nature/q; hō supponit ibi p̄ natura cōi humana/que vnica et singularis est **¶** Sed est notandū q̄ uōiales dicūt illā ppōem et siles eē indefinitas/qui nō ponūt naturā cōem Sed dicūt q̄ homo supponit ibi p̄ceptu cōi specifico/vt patebit in tractatu de suppositionibz

Singularis est illa in q̄ sbijcitur t̄min⁹ discret⁹ id est singlis. vel t̄min⁹ cōis sumpt⁹ cū p̄noie demonstratiō exemplū vt sortēs currit. iste hō currit Termin⁹ singlis siue discretus. est q̄ aptus nat⁹ est p̄ri de vno solo. vt iohannes de seipso. sicut hīc. iohannes est iohannes.

Primū punctum h⁹ l̄cōis ē q̄ ista diffinitio dēt sic intelligi? Propō finis ē illa in q̄ subijciē t̄min⁹ singlis/singularit̄ tētus vel t̄min⁹ cōis cū p̄noie demonstratiuo/subaudi p̄mitiue sp̄ei **¶** Quare dicis singularit̄ tētus Oico si t̄min⁹ singlis teneret equo/aut supponeret māli cōiter/nō eēt singulares/vt nō ois petr⁹ fuit apls/que ē pticularis Et sortēs ē dictio bisillaba/que ē indefinita/q; sortēs supponit p̄ se et sibi sibi/vt patebit in tractatu suppositionū **¶** Quare dicis cū demonstratiuo p̄mitiue sp̄ei **¶** Dico ppter p̄noia b̄riuatua/vt meus azim⁹ currit/que ē indefinita/q; b̄riuatū nō facit t̄min⁹ cōez cui addit̄ p̄cile stare p̄ vno ei⁹ suppdōito sicut p̄mitiū

Secundū punctū est q̄ s^m reales iste ppōnes sunt singulares/hōiēm currere ē possibile/que ex pte dicti ē singlis/vt dicūt qd tñ veritatis sit patebit in modalib⁹ Itē hō est spēs/hō est dignissima creaturari/ōis hō est totū in q̄ritate/et s̄tia multa s^m eos sunt singulares/tñ s^m nōiales oēs dicte ppōnes et s̄iles sunt indefinite vt patebit

Quero tibi Quot modis sit ppō singularis **Oico** octo modis/vt patz in figura sequenti.

Primo quando subiectū est nomen ppriū ex impositione/significatiue capz tū/vt fortes currit/plato disputat

Secdo quādo subiectū est termin⁹ cōis cū p̄nōmine demonstratiuo primitiue speciei/vt iste homo currit/tu paup̄ inēdicas

Tercio quādo subiectū est p̄nōmen demonstratiuū p̄mitiuū/sine substantiuo/vt ego curro/tu scribis/iste laborat

Quarto quādo subiectū est termin⁹ cōis restrictus p̄ ppriū nomē/vt homo plato disputat/apostolus paulus predicat

Quinto qñ subiectū est collectū ex plurib⁹ terminis singularibz/vt fortes et plato et cicero trahūt nauē/ibi hoc totū fortes et plato et cicero supponit discrete et nō p̄dicatur de pluribus diuisum

Sexto quādo subiectū est relatiuū grāmaticale referens terminū supponens tē discrete/vt fortes currit qui disputat

Septimo scdm reales quādo subiectū est termin⁹ cōis supponens simpliciter vt animal est genus/homo est species.

Octauo quādo subiectū est indiuiduū ex sup̄pōe vel circūloquutione/vt suf fromci filius currit ¶ **De** ista materia videat̄ cura distinctionē indiuidui in scdo tractatu/ibi multa bona de indiuiduo dicuntur

Queritur secūdo

Quāta est ista ppō totus fortes est minor forte Et q̄ta ista hō est ipēs ¶ **Dico** ad vñū p̄ distinctionē Si

totus ca⁹ sincathegrematice. i. distributiue vt valeat tantū q̄tū quelibet pars integlis fortis/sic est v̄lis vera Si capiat̄ tot⁹ cathegrematice p̄ p̄fecto vel

integro/tūc est singularis falsa ¶ Si arguat̄ Cōtra signū v̄le nō p̄t addi termino singulari/qz inq̄rue d̄z oīs fortes/ḡ li totus qz est signū v̄le nō p̄t addi

termino singulari ¶ **Oico** qz duplicia sunt signa v̄lis/quedā distribuit terminū p̄ p̄tibz

integlibz ḡ d̄z qz licet p̄na signa nō p̄nt addi termino singulari/tñ r⁹ bñ p̄nt addi

¶ **Ad** aliud dico s^m viā realiū/q̄ ē singularis/qz subiectū supponit simpliciter p̄ natura cōi/que singularis est

Sz scdm viā nōialiū est indefinita/et subiectū etiā supponit simplr/nō p̄ natura cōi/ḡ p̄ cōceptu cōi/ḡ valet ista hō est spēs. i. p̄cept⁹ cōis quē formam⁹ de hōie/ē p̄ceptus specificus/vt patet

bit Sed quisqz grā disputationis et exercicij ca/teneat qd̄ vult

Arguitur primo

Iste sunt ppōnes singulares Ego scribo/tu stude/ ille studet Et tñ diffinitio non cōuenit eis/qz ibi non

subiicū termin⁹ discret⁹/nec termin⁹ cōis cū p̄noie r̄/ḡ diffinitio nō p̄uenit ōni p̄teto sub diffinito ¶ **Oico** qz licet p̄noia p̄mitiua nō sunt terminū discreti et singulares ex impositione/qm̄ extra demonstratiōne sunt calla et vana s^m

pristianū/tñ bene sunt tñini singulares ex suppoē ¶ Replicat Suppo
silio p̄supponit significacionē/ q̄ si sint termini singulares ex suppoē etiā crūt
ex figtione ¶ Dico negādo q̄ n̄az qz termin⁹ cōis bñ supponit p̄singulari/
vt iste hō currit/nō tñ figt singularē/qd̄ p̄bo p̄ p̄m in 3^a p̄p̄tate sube vbi d^r
qz 2ª suba nō figt h̄ aliqd̄/ sed quale qd̄. i. cōe qd̄ Si dicas suppoē p̄suppoē figtione
nē Dicit qz p̄supponit tñinū significare/in gñali/nō tñ h̄ illud p̄ quo suppoē

Arguitur secūdo Lor⁹ fortes ē minor forte ē v̄lis/et diffinitio p̄p̄ois
singularis p̄uenit ei/ q̄ diffinitio p̄uenit alteri a diffini
to ¶ Dico vt sup̄ dcm̄ est in q̄stione/ sitor⁹ teneat distributiue est v̄lis/ si col
lectiue p̄ integro ē singularis ¶ Replicat Etiā capiēdo totus distribu
tiue est singularis Qd̄ p̄bo/qm̄ ibi subijcit termin⁹ singularis/et nō termin⁹
cōis signo v̄li dēminat⁹ igit̄ ¶ Dico qz licet explicite subijciat termin⁹ sin
gularis/tñ implicite subijcit tñin⁹ cōis cū signo v̄li/scz quelibet ps fortis

Arguitur tercio Lū d̄r isti⁹ hōis azim⁹ currit ē indefinita/ct tñ ibi est
tñin⁹ cōis sumpr⁹ cū p̄uoiē demonstratiuo p̄mitiuo
¶ Dico qz licz ibi sit tñin⁹ cōis cū p̄uoiē demonstratiuo/tñ ille nō subijcit ¶
Replicat Lorū subiectū dicte p̄p̄ois est/isti⁹ hōis azinus/qd̄ p̄bat⁹/qz subiec
tū est de quo aliqd̄ d̄r/ sed p̄dicatū nō d̄r de azino tñ/ sed de azino istius hōis/ q̄
ille ḡt̄is istius hōis p̄ subijcit/ q̄ adhuc est singularis ¶ Dico qz licet ille ḡt̄is
istius hōis p̄ subijciat tanq̄ ps min⁹ p̄ncipalis subiecti/tñ n̄t̄is p̄ncipaliter sup
ponit/et ideo a n̄to et nō a ḡt̄o sumit q̄ritas p̄p̄ois.

Arguitur quarto Diffinitio tñini singlis p̄uenit alteri a diffinito/ q̄ n̄
est bona An̄s p̄bat⁹/qz tñin⁹ cōis aptus nat⁹ ē p̄ri
de vno solo/vt fortes ē hō/ q̄ tñin⁹ cōis/ ē tñin⁹ singlis ¶ Dico qz diffinitio
dēt̄ intelligi cū ista glosa Termin⁹ h̄ 2^a ē q̄ apr⁹ nat⁹ ē p̄ri de vno solo supple
cui repugnat p̄ri de plib⁹ ¶ Replicat Petr⁹ ē ver⁹ tñin⁹ singlis/et tñ si
bi n̄ repuḡt p̄ri de plib⁹ Nā plures sunt nōie petri vocati ¶ Dico qz licet ei n̄
repugnet p̄dicari de pluribz equoē/tñ repugnat sibi vniuoce zē

Tercia diuisio p̄p̄ois est penes ei⁹ qualitātē

Propōitū categoricarū. alia ē affirmatiua. alia nega
tiua Affirmatiua ē illa in q̄ p̄tū affirmat de subiecto. vt
hō currit Negatiua ē illa in q̄ p̄tū negat de suo subiecto
vt null⁹ hō currit Diuisa p̄p̄oē tripliciter. sciendū qz tri
plex est questio n̄ p̄ qd̄ querim⁹ de ip̄a p̄p̄oē. scz. que q̄
lis. q̄ta Que q̄rit de suba p̄p̄ois Ad interrogacionē
ergo factā p̄ Que: respōdendū est categorica vt p̄po
thetica Qualis q̄rit de qualitate p̄p̄ois Ad interroga

cionē factā p Qualis: respondendū est affirmatiua vel
negatiua **Q̄ta** q̄rit de q̄titate ppōis Et ad interroga-
cionē factā p **Q̄ta**: respondendū est vltis. particularis.
indefinita. vel singularis **Verfus** Que ca vel pp Qua-
lis ne vel af **Q̄ta** par in fin.

Prīmū punctum hui⁹ lōnis est q̄ iste diffinitiones ppōis affirmatiue
et negatiue deit intelligi de p̄to formali: et nō de p̄to
materiali: q̄ nisi sic tūc ista esset affirmatiua/hō azin⁹ nō est/ibi azinus est p̄tū
māle/et nō negat de subiecto Est aut̄ p̄tū formale/qd̄ in se h̄z formā ppōis. i.
copulā/ideo in negatiua copula debet negari/nō curādo si p̄tū māle ponat̄ añ
vel post negationē **Dñ** alij dicūt q̄ diffinitiones deberēt sic dari Affirmatiua
est illa in qua p̄ncipale v̄bu affirmat̄. Et negatiua est illa in qua p̄ncipale v̄bū
negat̄ que diffinitiones sunt plane.

Secundū punctū q̄ tm̄ triplex est questiuū p qd̄ q̄rim⁹ de ip̄a ppōne
ic̄z **Q̄ue**. qualis. q̄ta. hoc debz sic itelligi/q̄ tm̄ tria
sunt q̄stiuā magis v̄sitata/inplexa/ad seimicē irreducibilia/q̄bus q̄rim⁹ de
sub̄a/q̄titate/et q̄titate ppōis Dicit̄ p̄mo v̄sitata/q̄z plura sunt inūsitata/vt
An ppō sit breuis vel longa/d̄z inplexa/q̄z plura sunt pplexa/vt quō puer/
tū ppō/in qua materia est ppō/vtrū ppō sit vera vel falsa Dicit̄ ad seimicē
irreducibilia ppter interrogatiū qd̄ est ppō quod reducit̄ ad que

Queritur primo Quotplex ē negatio ¶ **Oico** triplex **Nega**⁹ ne-
gās/infinitās/et puans **Dñ** negatio negās ē/que ne-
gat totū qd̄ post se inuenit et ei⁹ oppositū inducit/et pp̄us ei⁹ actus ē negare
ppōem p̄ti a subiecto/vt iā patebit ¶ **Nega**⁹ infinitas ē que negat ppōez in-
trinsecā termini finiti sc̄z qualitatis a sub̄a/vt nom̄hō. i. ens nō h̄ns humanitatē
Sed alij dicūt q̄ negatio infinitans ē/que negat totū h̄ḡtū tm̄ni cui adiungit̄
vt dictū est supra in diffinitione nōis infiniti ¶ **Negatio** priuās est/que negat
q̄litatē subiecti et relinq̄t subiectū cū aptitudine ad illā/vt inuis⁹ puat̄ue est/q̄
actu nō habet iusticiā/ico aptus natus est habere eā

Queritur secūdo Quis ē negatio negans h̄m loycos Quot act⁹ ha-
bet Et quot mod̄ situat̄ in ppōe **Ad** p̄mū dico **Nega**
gatio negās est malignātis nature quicqd̄ post se inuenit h̄ totū destruit/et ei⁹
oppositū inducit/vt ayt ille diu⁹ augustim⁹ **Ad** sc̄dm̄ dic̄ q̄ negatio negans
quādo ponit̄ in p̄ncipio ppōnis habet tres actus/p̄mus actus et p̄ncipalis
est/q̄ negat ppōem p̄dicatī a subiecto/ideo mutat̄ qualitātē **Secundus** est/q̄
inuoic̄ q̄titatē oppositā/ideo si inuenit v̄litatē/inducit̄ p̄ticularitatē et cōp̄tio
Terc⁹ est/q̄ facit̄ equipollere suo p̄radictorio vt patebit postea **Et** ex p̄nti
sequit̄ actus q̄rtus q̄ ppōem verā facit̄ falsam/et falsam r̄doit̄ verā **Ad** ter-
ciū dicit̄ q̄ quatuor mod̄is situatur in p̄positione/vt patet in figura sequenti.

Non tantū hō est animal
 Tantū hō non est animal
 Tantū hō animal non est
 Tantū hō est non animal

que est vltis negatiua
 que ē indefinita negatiua
 que ē indefinita negatiua
 que ē indefinita affirmatiua

Arguitur primo **I**sta ē affirmatiua/hō est nō azin⁹/qz vbu nō negat
 et tñ p̄tū negat de subiecto/igit diffinitio ppōis af-
 firmatiue nō est bona ¶ **O**ico licet p̄dicatū māle negat/non tñ p̄tū formale
 Vel sic licet p̄tū māle negat/nō tñ mediantē copula negata **Q**ñ si petrus hīf.
 dixisset vt alij dicūt Affirmatiua est illa in q̄ p̄ncipale vbu negat/res esset pla-
 na/qz p̄ iuuenib⁹ p̄tū māle et formale modicū est difficile ¶ **R**eplicatur
 Eū dico hō azin⁹ nō est/ibi p̄tū formale negat/et tñ nō est negatiua/qd̄ p̄bo/
 qz p̄tū qd̄ est azin⁹ nō negat de subiecto/qz p̄cedit negationē/sz negatio nō a-
 git aī se ¶ **O**ico q̄ illa ppō hō azin⁹ nō est/est negatiua/qz p̄ncipale verbū
 negat **N**ō p̄bationē qñ dicit p̄tū/sz azinus nō negat **D**ico q̄ q̄litas affirma-
 tiua ⁊ negatiua nō attendit penes p̄tū māle/ sed solū penes p̄tū formale/qd̄ est
 vbu **E**t qñ illud affirmat ppō est affirmatiua/qñ illud negat ppō ē negatiua
 nō curando de p̄dicato materiali siue ponat aī negationē vel post **E**t licet ibi
 azin⁹ vocaliter nō negat de hōie/tñ mentaliter cōcipit negari

Arguitur secūdo **E**st aliq̄ ppō cathe^a/que nec ē affirmatiua nec neg-
 gatiua/ḡ mēbra diuidētia nō euacuat totā naturā dī-
 uisi **I**ns p̄bat de ista qd̄libet ē vel nō est **O**ico q̄ est affirmatiua ¶ **R**epli-
 catur **I**pa tñ hz de negatione/ḡtū hz de affirmatione et exio/ḡ ipa ē mixte
 q̄litas ¶ **O**ico q̄ ipa ē affirmatiua iō/qñ p̄ncipalis copula manet affirma-
 ta/qz valet ista qd̄libet est ens/vel nōens/ibi est affirmat ¶ **S**i replicas/tñ
 habet de negatione ⁊ ¶ **O**ico negādo/qz negatio nō cadit sup̄ copulā aut
 verbū/ sed supra p̄tē p̄dicati materialis.

Arguitur tercio **N**ulla ppō est negatiua/ḡ alterū membrū p̄ nullo
 supponit **I**ns p̄bat quia nulla ord̄ est ppō/in qua
 destruit forma ppōnis q̄ est copula/igit nulla negatiua est ppō/et nulla ppō
 est negatiua p̄ uersionē simplicē ¶ **O**ico ad minorē qz licet in ppōne nega-
 tiua destruat forma quo ad ppōem et realē vniōnē p̄tī cū subiecto/tñ nō des-
 truit copula vbalis quo ad vocalē vniōnē et ppōem p̄tī cū subiecto ¶ **R**e-
 plicat **N**egatio est malignātis nature quicqd̄ post se inuenit hoc totū destruit
 ḡ etiā destruit copulā quo ad vocalē vniōnē p̄tī cū subiecto ¶ **O**ico licz neg-
 gatio destruat totū accūs ppōnis scz q̄titatē vel q̄litatē se sequentē/non tñ
 totā subam ppōnis que est vniō vel p̄positio p̄tī cū subiecto/que vniō si nō ē
 f^m rem/est tamen f^m vocē vt dictū est

Arguitur quarto **E**tia illud qd̄ dī **Q**ue q̄rit de suba ppōnis ⁊ **I**n
 ppōe nō repit suba/qz nō est ens p̄ se/nec est ibi q̄ti-
 tas que mēsurat subam/nec qualitas scdm̄ quā quales dicuntur ¶ **O**ico licet
 in ppōe nō repiat suba pp̄rie capta/tñ est ibi suba cōiter dicta vt sumitur p̄
 illo qd̄ accipit p̄ modū sube ¶ **V**el dic qz suba caput vno mō p̄ ente p̄ se que
 nō est ibi **A**lio mō p̄eñcia que est ibi **I**stā subiectū ⁊ p̄tū sunt de suba ppōis
 idest de ecēcia **P**reterea q̄titas caput dupl^r **D**no mō pp̄rie put est mensura

sub: et illa nō est in ppōne Alio^o ca² q̄ritas trāsumptiue/vel s^m modū vt ē
 mēsurā accēptionis s̄biecti vel p̄ti ppōis/ p vno vel pluribz suppositis copu
 latiue vel disiunctiue/et illa ē in ppōne S̄i^r ē de q̄ritate que etiā s^m modū et
 s̄ilitudinē ibi repit ¶ Replicat^r Cōtra solutionē de q̄ritate sic Quāritas
 tis nō est q̄ritas/s̄ ppō ē q̄ritas/s̄ ipius nō erit alia q̄ritas Maior pz qz cēt
 p̄cessus in infinitū ¶ Vno: pbat qz orō est q̄ritas cū sit q̄ritas discreta/s̄ p
 positio est orō/igitur ppō est q̄ritas ¶ Oico ad minorē qz licet ppō capta
 m̄līter p ista voce ppō vt est mēsurā multitudinis vel paucitatis litterarū
 et sillabarū sit q̄ritas ¶ Itō tū ppō capta p denōiato qz sic nō est q̄ritas sed in
 se habet q̄ritatē similitudinariē/vt dictū est

De oppositione que ē passio intrinseca ppōis

Propōnū cathēgoricarū utroqz t̄mino participan
 cū scdm eundē ordīnē Alie sunt cōtrarie. alie subcōtra
 rie. alie cōtradictorie. alie s̄balterne Cōtrarie sunt v̄līs
 affirmatiua et v̄līs negatiua eiusdē s̄biecti et eiusdē
 predicati. vt ōnis homo currit. nullus homo currit.
 Subcōtrarie sunt p̄ticularis affirmatiua et p̄ticularis
 negatiua eiusdē s̄biecti. et eiusdē predicati. vt quidam
 homo currit. quidā homo nō currit Cōtradictorie sunt
 v̄līs affirmatiua. et p̄ticularis negatiua Vel v̄līs ne
 gatiua et p̄ticularis affirmatiua eiusdē s̄biecti et eius
 dem predicati. vt ōnis hō currit. quidā homo nō currit
 Et nullus hō currit. quidā homo currit Subalt̄ne sūt
 v̄līs affirmatiua. et p̄ticularis affirmatiua Aut v̄līs
 negatiua et p̄ticularis negatiua eiusdē s̄biecti et eius
 dem predicati. vt ōnis homo currit. quidam homo cur
 rit Aut nullus homo currit. quidam homo non currit.
 De hac oppositione clare patet in figura sequenti

Postq̄ pe. hīc. dēterminavit de ppōe dīffinitivē et dīvisivē / et de q̄titate et qualitate ppōnīs / hīc iā dēterminat de eius passionē intrīnsecā quē est oppositio Et sunt istius lēonis puncta tria

Prīmū punctum aduertendū est diligēter q̄ nemo potest scire bñ et p̄fē q̄titates ppōnū Oppōs et leges ppōnū Lō uersiones et eq̄pollucias Preterea nec veritates et falsitates ppōnū ymo nec debite facere syllogismos in mō et figura absq̄ noticia puor̄ loy calū / et maxime absq̄ noticia suppositionū āpliationū et restrictionū Et ideo p̄ noticia pleniori ppōnū oppositay / et earū legū quo ad veritatē et falsitatē / ponitur hīc incipit aliter regule supponū p̄t hīc nobis ad ppōsitū nostrū sufficit / ne res

ta nccia ad finē vsq; proget Et eca puerfiones aliq; apliationū regule nōbūf
Secūdu punctū est q; suppositio tmini in subiecto vel pto ppōis nō
 est aliud/nisi acceptio eiusdē p vno tm̄ vel p pluri
 bus inferiorib; disiunctiue Aut p ōmb; ei; inferiorib; copulatiue/aut nō p in
 feriorib; ei;/sed p nā/aut p cōceptu cōi/vt clarissime patebit in tractatu sup
 pōnū Sed p paruulis nostris ponū hic incidentaliter alique regule breues
 que intellecte multū seruient ad ea q; sequūtur.

De suppoē in genere sunt tres regule.

Tres sunt supponēs in genere

- suppositio materialis
- suppositio simplex
- suppositio personalis.

Prima regula Omnis tmini? accept? p scipa voce/vel p sibi simili/sup
 ponit māliter/vt lapis ē vox a me plata Scamnū a me
 platū est neutrigiūs et Ex^m vbi p sibi sili/vt mgr̄i est gti calius Amo est ver
 bū Ego ē pme pfone/que pcedūt vere/nō put sbiecta supponāt p scipis/sz
 p sibi similib; in alijs ppōnibus supponētib; psonaliter/vt liber est mgr̄i/
 amo deū/ego scribo et/

Scōda regula Omnis tmini? supponēs respectu pti scde intētionis suppo
 nit simpliciter/vt hō est spēs/animal est gen? Itē argumē
 tatio est subiectū in tota loyca.

Tercia regula Omnis tmini? supponēs p re ad eē/vel p suo sigto vlti
 mato suppo? psonalr/vt hō currit./bi hō nō ca? p se/n
 suppo? respū tmini? intētionis/sz ca? p re ad eē iō suppo? psonalr ¶ Mōte
 vos iuuenes sig p q; sciāt gīa supponū Itā ē vna regla thopical. f. Lalia se sb
 iccta/qla pmittitur ab corū pōicatis Si ḡ ptū pueniat subiecto p ipa voce
 tūc ē suppo mālis Si p̄tū pueniat sibi p pceptu/vel nā simplici/tunc ē suppo
 simp^r Si p re ad eē tūc ē suppo p̄sol^r Et quō h̄ scia Dico ex se su ppōis h̄ scies

homo est nomē. i. hęc vox est nomen suppo? māliter.
 Ex^m vt homo est spēs. i. nā cōis vel pcept? cōis suppo? simplr
 homo ē currēs. i. res ad eē est currēns suppo? psonalr

¶ Pic sūme nōndū ē vob iuuenes/qū arguit sylogistice/aut ē thymemarice a
 suppoē psonali ad simpliciē/aut māle/ūq; v; p̄nā/aut cōzio a simplici vl māli
 ad suppoē psonalē/qz cēt fallacia figure dōnis Ex^m bozis vt nō seqt nullus
 homo ē spēs/ḡ hō nō est spēs/qm̄ hō in anccēte suppo? psonalr pp̄t signū n̄
 lus/qd p̄trahit ipm ad suppoēm psonalē/et in p̄te suppo? simplr Ex^m posse
 rioris/vt nō seqt aiāl est gen?/ḡ istud aiāl est gen?/vel istud aiāl est genus

De suppoē in spē ponūtū nouē regule

Quatuor sunt suppoēs in spē
 Itā omnis tminus supponit

- Aut discrete vt sbiectū in singli.
- Aut determinate vt sbiectū i p^{ti} e ide
- Aut p fufe distributū vt subiectū in vlt
- Aut p fufe tm̄ vl simplr vt p̄tū in vlt affir^a

Prima regula Omnis terminus discretus vel singularis supponit discrete. Et huiusmodi supponit semper subiectum propriis singularis vel fortis currit nisi supponat simpliciter vel hoc est species/aiam est generis. Et sub isto non descendit ad inferiora quoniam non habet inferiora/aut non supponit per inferioribus.

Secunda regula Omnis terminus cuius superius quod non cadit signum velle vel aliter aliud signum confusum/supponit determinate. Et sub isto descendit distinctiue/et ideo sufficit vna singularis esse vera. Et huiusmodi supponit subiecta et predicata in particularibus/et indefinitis affirmatiuis/nisi aliud signum supponat. Et adhuc subiectum in negatis. Exemplum vel quodammodo hoc est papa/vel hoc est papa. Descendit sic iste hoc est papa/demonstrando laycum/vel iste hoc est papa/vel iste est papa/demonstrando iudeum vel turcum. Omnes dicitur sunt false tandem in descendit ad illum qui est papa/tunc propter reddidit vera pro illa vnica singulari.

Tercia regula Omnis terminus cuius superius quod cadit signum confusum supponit confuse et distributiue/vel sunt omnes/quilibet/nullus/uenio/quisque/omnis propriatiue et suplatiue. Et differt aliud. Et sub tali termino descendit copulatiue/et ideo ad veritatem illius propriatis requiritur veritas omnium descendentiu. Et huiusmodi supponit subiecta in vltimis affirmatiuis et negatiuis/vel omnis hoc est aiam vbi descendit sic/iste hoc est aiam/et iste hoc est aiam/et sic de alijs. Omnis hoc est aiam. Item nullus hoc est papa quod est falsa. Et si dicat tandem descendentes sunt vere/vel iste hoc non est papa/et iste non est papa/et sic de alijs/demonstrando laycos. Oportet quod tandem descendit ad illud quod est papa/et pro illa vnica singulari falsa/tota propter dicitur falsa/co quod descendit copulatiue/et ad veritatem copulatiue requiritur veritas omnium propriatiue. Et ad falsitatem sufficit falsitas vni/proprie.

Quarta regula Omnis terminus cuius sequitur negationem non impeditur supponit confuse distributiue. Et sub tali descendit copulatiue. Et huiusmodi supponit preterea in omnibus propriatiuis. Et etiam subiecta si ponatur negatio in principio propriatis/vel nullus hoc est azim/ibi tamen subiectum quod preterea supponatur confuse distributiue. Item hoc non est azim/quodammodo hoc non est doctus/ibi preterea supponitur confuse distributiue.

Quinta regula De preterea vltimis affirmatiue supponit simpliciter terminus realis/vel supponit confuse terminus nominales/et sub tali nunquam fit descendit secundum reales/vel omnis hoc est aiam. Si descendat fit fallacia figure dictionis. Secundum nominales sub termino stante confuse terminus aliqui descendit distinctiue. Aliqui supponit terminus confuse terminus immobilis sub quo non descendit/vel necio hoc est aiam. De isto ad longum patebit in suppositibus.

Sexta regula Dis terminus cuius superius quod cadit duo signa distributiua eadem vnum super ipsum hinc supponit determinate. Et descendit distinctiue. Et si dicat Dis hoc currit/ibi hoc supponit distributiue per terciam regulam. Si supponat non/vel non omnis hoc currit/iam supponit determinate per istam sextam. Item hic musica est fortior aliquid aiali/ibi aiali supponit distributiue propter signum confusum quod est fortior per terciam regulam. Si dicat musica est fortior omni aiali/iam supponit determinate per sextam. Et sub eo descendit distinctiue. Et ad veritatem eius sufficit vna singularis dare veram. Sed aduerte quod si duo signa non cadat immediate sed media te super terminum eodem/vel si precedat alius terminus distributiue/tunc sequens terminus

stat p̄fufe tm̄/vt om̄is hō est fortior om̄i animali/ibi animali stat p̄fufe tm̄/jta nullū caput h̄z om̄is hō ¶ Et est summe notandū q̄ signa p̄ticularia nō sunt signa confusiva/nec mutant sp̄m̄ sup̄pōis/ sed bñ gen⁹/q̄ cū dico/hō est sp̄s/homo supponit simplr/h̄z cū dico aliq̄s hō est sp̄s/jā hō supponit p̄sonaliter.

Septima regula Om̄is rectus sequēs obliquū distributū p̄ signū af̄ firmatiū supponit p̄fufe tm̄ Sed cōrio/om̄is obliq̄us sequēs rectū distributū/etiā supponit distributiue Ex^m p̄mi vt cuiuslibet hōis azm⁹ currit/quelibet hōiez aliq̄s hō p̄cessit in tpe ibi supponit hō cōfufe tm̄ Et ergo nō descendit Aut si descendit hoc erit diuictim/et nō opz ibi dare certū hōiēm aut certū sup^m p̄ quo ppō reddat vera Ex^m scōi vt q̄libz azi nus hōis currit/ibi tam ly hōis q̄ ly azm⁹ supponit p̄fufe distributiue Et sub vtroq̄ debet descendi copulatiue

Octaua regula Signū exclusiū h̄z oppositā vim ad signū v̄le affirmatiū/qm̄ facit subiectū stare p̄fufe tm̄/et p̄tū p̄fufe distributiue/vt tm̄ aiāl est hō Et ideo ē vna regula p̄narū q̄ arguēdo ab exclusiua ad et̄ v̄lem in t̄minis trāspōsitā est bona p̄na Ex^m vt tm̄ aiāl est hō/iḡr om̄is hō est aiāl Et tūc exponit grā alicetā/ S̄z nō habet illā vim qm̄ ponit iūz decem numeralē Et ideo nō sequit tm̄ duodecim s̄nt apl̄i dei/ḡ oēs apl̄i dei sunt duodecim/q̄ tūc nō exponit grā alicetā/ sed grā p̄faliatā

Nona regula Termin⁹ cōis sequēs dōcōnem numeralē/vt duplex triplex bis ter et̄/vt sequēs copulatū ē duobz aduerbijs supponit p̄fufe tm̄/et nō opz ibi dare vniū certū sup^m p̄ quo ppō reddat vera ideo iste p̄cedūt/triplex ē cōuerfio/bis bibi vini/ter comedo panē S̄z si termin⁹ cōis p̄cedat/tūc negat De istis ad longū patet in suppositionibz

Terciu p̄ctū est q̄ oppositio capit duob⁹ modis Vno^o vt est termin⁹ p̄me impositionis ab opponere Sic h̄z theutonicū tegē settinghe Alio^o vt est t̄min⁹ 2° impositionis/sic nō h̄z theutonicū/qm̄ nō figit illud sed t̄minū oppositū/aut ppōem oppositā Vñ oppositio vt ē 2° impositionis capit triplicit̄ Vno^o p̄ oppositione rerū que nō sunt signa/ sed ipe oppositē/vt sursum deorsum calidū frigidū Alio^o capit p̄ oppositione t̄mō rū/vt sunt albū et nigrū res oppositas figites/de istis duab⁹ loq̄tur p̄hs/et pe. h̄i. in postp̄ntis Tercio^o capit p̄ oppōē ppōnū Et hoc dupl̄r Vno^o vt se ex tendat ad ppōes oppositas rōe t̄minoz p̄rioz/vt fortes ē alb⁹/fortes ē niger q̄ sunt de p̄ijs p̄tis/de ista loq̄t p̄hs in 2° p̄ier. Alio^o vt se extendat ad ppōes oppositas et repugnātes rōe oppositi modi enūciandi/et ita capit h̄ic

Queritur primo Quō diffinit̄ oppō rerū seu t̄minoz/et oppō ppō nū ¶ Dico oppō rerū seu t̄minoz est repugnātia aliquozū duozū nō p̄mittentiā se simul in eodē et resp̄c̄e eiusdē vt albū nigrū Oppositio ppōnū cōiter capta est repugnātia duarū ppōnū cathegoricarū eiusdē subiecti et eiusdē p̄dicati in qualitate tm̄/vel in quantitate tm̄/vel in vtra q̄ simul Et tūc sunt quatuoz sp̄s oppōnis Alio^o capit pp̄cie et diffinit̄ sic ¶ Oppō ppōnū est repugnātia duarū ppōnū cathegoricarū eiusdē subiecti et p̄dicati in veritate tm̄/vel falsitate tm̄/vel in veritate et falsitate simul. Tunc oppō subalterna nō est oppō q̄ nō repugnat in veritate vel falsitate

Queritur secūdo Quō diffinit oppō scdm p̄m ¶ **Oico** q̄ p̄hus dif-
 finit oppōem sub nōie p̄tradictionis dicens Cōtra-
 dictio est affirmatio et negatio oppositae Et subdit q̄ ille p̄pōnes sunt oppo-
 site que sunt affirmatio et negatio eiusdē p̄dicati de eodē s̄b̄iecto nō equo-
 ce ¶ Et diffinit oppōem sub nōie p̄tradictionis/q̄ ipsa ē maxima et p̄ncipalior spe-
 cies oppōis ¶ **Si** arguat̄ Ista diffinitio p̄tradictionis p̄uenit p̄trarietati et
 subp̄rietati/q̄ in eis etiā est affirmatio et negatio oppositae/ q̄ diffinitio nō ē bo-
 na/p̄na tenet/q̄ p̄trarietas nō est cōtradictio ¶ **Oico** q̄ p̄dictio capit dupl̄r
 Dno° vt idem sit qd̄ oppō/et sic p̄rietas et subp̄rietas sunt p̄dicentes. i. oppo-
 nentes Alio° capit̄ p̄p̄ie put̄ est sp̄es oppōis distincta p̄tra alias/et sic non
 diffinit̄ hic ¶ **Arguit̄** adhuc Cōtradictio nō est affirmatio/ q̄ p̄dictio nō ē af-
 firmatio et negatio oppositae/p̄na p̄bat̄ q̄ ibi arguit̄ a destructione vni⁹ par-
 tis copulatiue/ad destructionē toti⁹ copulatiue ¶ **Oico** q̄ ibi nō arguit̄ sic/
 v̄t dictū est/s̄ arguit̄ a destructione vni⁹ ptis alicui⁹ toti⁹ copulati ad destruc-
 tionē toti⁹ copulati Et talis p̄na nō valet vt p̄z in simili/ quinq; nō sunt duo/
 q̄ quinq; nō sunt duo et tria ¶ **Replicat̄** in p̄dicto argumēto arguit̄ a des-
 tructione ptis integralis ad destructionē toti⁹ integralis ¶ **Dico** q̄ ille locus
 tenet q̄n̄ arguit̄ penes est 2^m abiacens/et nō 3^m abiacens Ista in simili non sequit̄
 tectū paries et fundamentū nō sunt paries/ q̄ nō sunt dom⁹ ¶ Et si dicat̄ saltē
 ibi est bon⁹ locus a toto in mō ad p̄tē negatiue/q̄ hoc toti⁹ affirmatio et nega-
 tio est p̄s in mō respectū hui⁹ v̄lis affirmatio p̄ se sumpti ¶ **Oico** q̄ nō est ita
 q̄ de rōne ptis in mō requirit̄ q̄ sit qd̄ p̄plexū ex aliquo vniuersali et determina-
 tione ei⁹/s̄ hic nō addit̄ affirmationi aliqua determinatio Et si petat̄ dari aliq̄
 p̄tradictio que sit affirmatio et negatio oppositae Dicit̄ q̄ relatio p̄tradictōis
 seu oppōis p̄ siḡto fundata sup̄ istas/quidā hō est albus que est affirmatio/et
 nullus hō est albus q̄ est nega⁹ ¶ Et si petat̄ an ista affirmatio quidā hō est albus
 sit oppō ¶ **Oico** nō/s̄ est opposita/v̄n̄ oppō est abstractū a suo subiecto/et q̄
 nō p̄t verificari de affirmatione et negatione in quibz fundat̄ Sed ista b̄n̄ ad-
 mittit̄ hec affirmatio quidā hō est albus/et hec negatio null⁹ hō est albus sunt op-
 positio/et hoc p̄tione causali q̄ respectū p̄tur de fūdāmēto et ē mino simul sumpti
 tis sicut p̄t et fili⁹ s̄t sunt relatio S̄z p̄t solus nō est relatio/s̄z relatus vel rela-
 tiuū ¶ Ex isto p̄z solutio q̄n̄ arguit̄ affirmatio et nega⁹ sunt oppositae/ q̄ affir-
 matio et negatio nō sunt oppō vel oppōes/p̄na tenet q̄ abstractū et p̄cretū
 nō p̄t de eodē p̄ri ¶ **Dico** verū est eadē p̄tione scz formali et ordinata/tū b̄n̄
 p̄t de eodē vel de eisdē p̄ri/vnū p̄tione causali tm̄/et aliud p̄tione formali et or-
 dinata Ex istis p̄z q̄ de quocunq; oppōe p̄ siḡto debet p̄cedi q̄ est due p̄pōnes
 quarū vna est negatiua/et altera affirmatiua/et tū nō debz de aliq̄ oppōne ad-
 mitti q̄ sit affirmatio/nec etiā q̄ sit negatio diuisim

Arguitur primo Cōtra tectū Plures sūt sp̄es oppōis q̄ q̄tuor/ ergo
 p̄. h̄. est diminut⁹ An̄s p̄bat̄ q̄ est aliqua oppō re-
 latiuā/aliqua p̄uatiua q̄ nō ponit̄ hic ¶ **Oico** q̄ ille sunt oppōnes rerū vel
 terminoz/s̄z hic loquimur de oppōe p̄pōnū ¶ **Replicat̄** fortes est calidus
 et fortes ē niger sunt oppositae loquēdo de oppōe p̄pōnū et tū nō p̄ aliqua q̄-
 tuor sp̄erū/igitur adhuc sunt plures sp̄es oppōis ¶ **Oico** licet p̄pōnes op-

ponatur grā terminorū in eis positōrū/non tñ opponūt in qualitate/vel quā-
titate de qua hic loquimur.

Arguitur secūdo Pautiores sunt spēs oppōis q̄ q̄tuor/ḡ textus ē su-
p̄flus Alis pbat qz phus pmo pier. non ponit op-
pōem subalternā igit̄ ¶ Dico qz phus pprie loquit̄ de oppōe/vt est repugnā-
cia duarū ppōnū in veritate tm̄/vel falsitate tm̄. Et hoc mō oppō subaltē-
na non est oppō Sz pe. his. loquit̄ de oppōe cōiter capta q̄ est in q̄titate tm̄/
vl̄ qualitate tm̄/vt dictū ē ¶ Replicat̄ Pe. his. cepit̄ hūc pmū tractatū ex
libro pier. aristotelis/ḡ deberet sequi illū et se p̄formare doctrine aristotelis.

¶ Dico qz pe. his. est instructor iunemū quibz oppō sumpta s̄m̄ repugnācia q̄
titatis et ql̄tatis ē maḡ nota q̄ que sumit̄ s̄m̄ repugnācia vitatis et falsitatis.

Arguitur tercio Cōtra diuisionē sic/fortes currit/et fortes nō currit
opponūtur in ql̄tate/et opponūtur etiā in veritate

et falsitate Et nō videt̄ p̄ quā spēm oppōis/ḡ mēbra diuisionis nō euacuāt to-
tā naturā diuisi igit̄ ¶ Dico qz opponūtur p̄trabictorie/qm̄ singularis affir-
mariua p̄dicat̄ singulari negatiue Et hoc ideo/qz impossibile est singularē affir-
mariua/et singularē negatiua simul esse veras/aut simul eē falsas ¶ Re-
plicat̄ Dicit̄ textus qz p̄trabictorie sunt v̄lis affirmatiua/et p̄ticularis negatiua

et/ḡ iste ppōes nō hnt̄ se sicut v̄lis et p̄ticularis/igit̄ nō sunt p̄dictorie ¶

Dico qz textus loquit̄ de p̄dictorijs/quoꝝ subiecta sunt t̄mini cōes quibz p̄t
addi signū v̄le vel p̄ticularē Sed ppōnes singulares sunt de subiecto singu-
lari cui nō p̄grue addit̄ signū vniuersale

Arguitur quarto Iste opponūtur Om̄is hō est aiāl/et om̄is hō aiāl nō
ē/et tñ nō videt̄ p̄ quā spēm oppōis Si dicas s̄ p̄tra-
rie ¶ Cōtra due p̄trarie nūq̄ p̄nt̄ simul esse vere vt patebit̄/led iste sunt am-
be vere Si dicas qz nō opponātur p̄rie Cōtra hnt̄ se sicut v̄lis affirmatiua et
v̄lis negatiua eiusdē subiecti et p̄dicati/igit̄ sunt p̄rie ¶ Dico qz hoc nō suffi-
cit/led requirit̄ qz termin⁹ nō distribuit̄ in vna/debet distribui in alia/ideo iste
due nō p̄trarian⁹/qm̄ aiāl nō distribuit̄ in p̄ma/qz supponit̄ simpliciter vel cō-
fufe tm̄ p̄ quinta regulā Et animal in sc̄da supponit̄ deūminate p̄ sc̄da regulā

¶ Tamichi p̄traria p̄me Et da cōtraria sc̄de Ego do

Om̄is hō est animal sua p̄ria Om̄is hō non est animal

Om̄is hō animal nō est sua p̄ria Om̄is hō oē animal est

Nā in ista/om̄is hō aiāl non est/ibi aiāl supponit̄ deūminate et non distribuit̄/
ideo debet distribui in sua cōtraria/vt om̄is homo oē animal est

Luiuslibz hōis oculus est dexter/sua cōtraria non est

Luiuslibz hōis oculus nō est dexter Et tñ videt̄ se h̄ē sicut v̄lis affirma-
tiua et vniuersalis negatiua Sz nō sufficit̄/qm̄ ly oculus nō est distributū in p̄-
ma nec in sc̄da Istud nō potest sc̄ri absqz noticia sup̄dis Da p̄ria Ego do

Luiuslibet hōis oculus ē dexter Luiuslibz hōis nullus ocul⁹ ē dexter

De istis magis p̄fecte videas in legibz ppōnū oppositay que sequūtur post
materias p̄positionū.

De materia ppositionis.

Propositionū triplex est materia naturalis
contingens
remota

Materia naturalis est illa in q̄ ptū est de esse subiecti vel p̄p̄iū ei⁹. ut hō est aiāl. hō est riābilis Contingēs est illa in q̄ ptū p̄t adesse vel abesse subiecto. p̄ter eius corruptionē. ut hō est alb⁹. Remota est illa in qua ptū nullo modo potest cōuenire subiecto. ut hō est azinus.

Primū punctū hui⁹ lconis q̄ ppositio p̄p̄ie nō habet materiā ex qua/qd̄ p̄bo/qz nullā acc̄is hz materiā ex qua Sz p̄p̄o est acc̄is/qm̄ est ens rōnis/iḡit nō habz materiā ex q̄/hz tamē maz scdm̄ quāndā silitudinē/vnde subiectū et ptū materiale sunt materia ex qua p̄pter hanc silitudinē/qz materia in naturalib⁹ est ex qua cū aliquo aliqd̄ sit/quia iḡit p̄p̄oēs p̄ponit̄ur ex terminis scz subiecto et p̄dicato/ideo ipa dicūt̄ur materia p̄p̄onis Et copula est forma p̄p̄onis

Secundū punctū q̄ materia p̄p̄onis vt hic sumit̄ materia nō est ipm̄ subiectū et ptū s̄m̄ se/sz est habitudo p̄ti ad subiectū et cōrio Illa aut̄ habitudo Aut̄ est cōcialis vel necessaria Et tūc est naturalis materia Aut̄ est acc̄ntialis nō necessaria sic ē p̄tingens Aut̄ ē habitudo dis̄pata sic ē remota ¶ Ex quo seq̄tur p̄mo q̄ p̄p̄oēs ex eisde extremis idest de eodē subiecto et p̄to sunt in eadē materia/vt vlis et sua p̄ticularis et indefinita sunt in eadē materia Seq̄t̄ 2º q̄ p̄p̄oēs oppositae sunt in eadē materia

Queritur primo An ista p̄p̄o sit vā s̄ Materia p̄p̄onū est triplex ¶ Dico q̄ ē falsa/p̄bo duplici Pr̄mo sua p̄dictoria scz nulla materia p̄p̄onū ē triplex/est vā/s̄ ipa falsa/p̄ legē p̄dictoziarū Sc̄do p̄bat qz materia supponit̄ determinate p̄ l̄cōdam regulā/s̄ sub eo debet descendī dis̄iunctiue Et ad veritatē dis̄iunctiue req̄rit̄ veritas vni⁹ singularis/sc̄o illa non potest dari/qz cū descendit̄/s̄ ista materia p̄p̄onis est triplex/demōstrando naturalē/vel ista est triplex/demōstrando contingentē vel remotā/neutra est vera ¶ Quid ergo dicis Est textus ergo falsus ¶ Dico q̄ textus nō habz sic Sed p̄p̄onū triplex est materia/illa est vera Probat̄ quia materia supponit̄ ibi vel simplr̄ vel p̄fuse tm̄ p̄ vna regulā q̄ im̄m⁹ cōis sequens dēcōnem numeralem supponit̄ p̄fuse tm̄/vt patet supra in regula nona et sub tali termino nō debet descendī/vel descendit̄ copulativ̄ s̄m̄ aliquos De hoc magis plane videatur in tractatu suppositionū

Queritur secūdo In q̄ materia sunt iste ppōnes chimera ē chimera/
eclipsē ē obtinēratio lune p̄ inpositionē terre et Et
tonitruū est son⁹ in nube ¶ Oico q̄ sunt in mā nāli/qz ppōes necēe affirma
tiue sunt in māli/sz pōicte sunt hmōi/qz ibi est necēa habitudo terminoz adinui
cem eo q̄ impossibile ē subiectū esse sine p̄to ¶ Si arguat cōtra sic Omnis p̄
positio affirmatiua in mā nāli ē vera/sz pōicte ppōes nō sunt vere/sz nō sunt
in mā nāli Minor pbat qz omnis ppō affirmatiua in qua subiectū nō existit ē
falsa/sz in pōictis subiectū nō existit/igit ¶ Oico q̄ licet subiectū nō existat/
tū ibi ē talis p̄uicio terminoz necēa/yt impossibile sit nāliter subiectū cē sine p̄to
et hoc sufficit p̄ mā nāli De ista mā p̄ sup cē diffinitionē ppōis/in 2^a pte lēdis

Arguitur primo Ista ppō fortes est ens nō videt in q̄ mā debeat po
ni Si dicas in mā nāli Quare hoc/qz ens est de esse
sube/et oim inferiorū Cōtra p̄tū p̄t abesse et abesse/qz fortes p̄t esse et nō esse
¶ Oico licet ens possit abesse fori/tū hoc nō est p̄ter corruptionē subiecti ¶
Replicat Verū accūs p̄t abesse subiecto p̄ter corruptionē Sed ens est verū
accūs/qd p̄bo qz p̄t esse existēcie/sz esse existētie accidit sube ¶ Oico q̄ ens
capit dupl^r Uno^o notāliter yt idē est q̄ hīs cēciā/tūc est de cēciā sube/et h̄
mō iste sunt in mā nāli/fortes est ens/az in^o est ens Illio^o capit p̄cipialiter/yt
valet tū sicut existens/tūc p̄uenit sube cōtingēter et hoc mō pōicte ppōnes
sunt in materia contingenti.

Arguitur secūdo nō videt in q̄ mā ē ista/ignis ē calid⁹ Si dicas in mā
nāli Quare h̄/qz p̄tū est de esse et suba subiecti Ista
yt dicit p̄c. h̄s. in postp̄ntis Caliditas nō est in igne/sicut accūs in subiecto/led
yt subale in eo cui⁹ ē subale. ¶ Cōtra iste sunt in materia p̄tingenti/aqua ē fri
gida/terra est sicca/qz ibi accūs p̄tur de subiecto/sz etiā ista ignis est calid⁹/p̄na
pbat a simili qm̄ vbiqz accūs inseparabile p̄tur de suo subiecto ¶ Oico q̄ nō
est simile Ista ignis dicit subam calidā/mō caliditas licet sit accūs sube vel mē
ignis/tūc est de cēciā vel suba/īpius sube calide Ita nō est de alijs/sicut licz al
bū sit accūs hōis/tūc est de suba hōis albi ¶ Replicat cōtra pōictā soluci
onē sic Illud qd vni est suba nulli ē accūs p̄mo p̄hioz/led caliditas ē accidens
miltarū subarū yt manifeste videm⁹/sz nō est de suba ignis ¶ Dico ad auctē
p̄hi qz ipa sic intelligit. Qd vni ē suba capiēdo subam p̄ ante p̄ se/hoc nulli ē
accūs/led tū qd vni est suba capiēdo subaz p̄ cēciā/bū p̄t esse accūs alteri⁹/si
cut color ē de suba. I. cēciā albedinis et nigredinis/et tū color est accūs parietis

Arguitur tercio aīal est hō/est in mā nāli/et tū p̄tū nō est de cēciā sb
iecti/qz inferi⁹ nō est de cēciā supioris Ita possz ar
gui de ista/hō est hō/que est in mā nāli/et tū p̄tū nō est de cēciā subiecti/qz idē
nō est de cēciā sui ipius nec est p̄p̄riū ei⁹ ¶ Ad p̄mū dico q̄ licet inferius nō
sit de cēciā supioris in cōi/tūc est de cēciā aliquoz suppositoꝝ illius supioris
scz illoꝝ suppositoꝝ p̄ quib⁹ verificat homo de animali ¶ Replicat
Inferius accidit supiozi/sz est in materia p̄tingenti ¶ Oico licet accidat su
perioꝝ in cōi/nō tū accidit illis suppositis p̄ quib⁹ verificat ¶ Ad aliud dīqz
hō in subiecto h̄z rōem p̄positi māliā/in p̄to h̄z rōem forme/sz forma ē de cēci
cia p̄positi ¶ Replicat idē nō est de cēciā sui ipius ¶ Oico verū ē eo

dem modo sumptū/ sed bene diuerſimode sumptū/ vt dictū est
Arguitur quarto Iste ppōnes sunt in materia contingentī.

Coruus	est	niger	homo	est	qualis
Lignus	est	albus	homo	est	q̄tus
Aqua	est	frigida	homo		viuit
Terra	est	ficca	homo		est

In q̄bz p̄tū nō p̄t abesse subiecto p̄ter ei⁹ corruptionē/ & diffinitio materie cō
 tingētis nō uenit ōni cōtento sub diffinito Iste p̄bat qz p̄tū est ibi accūs in
 sepabile a subiecto ¶ Dico licet nigredo nō possit abesse coruo sc̄dm rem/ tñ
 bene sc̄dm intellectū/ qz dicit porphyrius qz coruus p̄t intelligi albus ¶
 Replicat Sic etiā pp̄riū sc̄z risibile p̄t abesse homini sc̄dm intellectū/ & hō ē
 risibilis esset etiā in materia p̄tingenti qd̄ est falsum ¶ Oico licet risibile pos
 set abesse homini sc̄dm intellectū simplicē/ nō tñ sc̄m intellectū p̄ponentē & diuidē
 tem ¶ Replicat ille intellectū cōponens et diuidens ē falsus qui intelligit
 rem aliter eē qz est/ sed si intelligat coruus albus/ res aliter intelligit qz est? ec̄.
 De ista materia videt infra in caplo de accidente ¶ Hō est qualis/ ibi ē p̄rio
 accūtis de subiecto capiendo quale in cōi/ tñ quale p̄ aliqua eius sp̄ē sc̄z risibili
 necio uenit subiecto ¶ Hō est q̄tus p̄rio accūtis de subiecto/ tñ videt eē p̄
 priū subiecto 2° ¶ Hō viuit/ si dicat esse actuale viuetis est in mā p̄tingenti si
 aptitudinē uenit sibi nāliter ¶ Homo ē/ si li est p̄dicat eē efc̄cie/ tūc ē in nāli
 si esse existencie in p̄tingenti ¶ Quid de ista/ sortes est albedo Dico ē in mate
 ria remota Contra p̄tū p̄t uenire subiecto igit̄ Oico licet sc̄dm rē ueniat
 nō tñ sc̄dm modū signi/ eo qz sign̄ cū p̄cisione ab intellectu subiecto

De legib⁹ & naturis ppōnū oppositaz

Lex siue natura p̄riarū talis ē. qz si vna ē vā. reliqua
 est falsa. et nō euerſo. p̄t enim s̄l esse false in p̄tingē
 tī materia. vt ois hō ē alb⁹. nullus hō est alb⁹ Lex siue
 natura subp̄riarū talis est. qz si vna ē falsa. reliq̄ erit vā
 et nō euerſo. p̄t enim s̄l esse vere in p̄tingētī materia
 vt qd̄ā hō est alb⁹. qd̄ā hō non est alb⁹ Lex siue natura
 p̄dicatoriarū talis ē. qz si vna sit vā. reliq̄ erit falsa. & euer
 ſo In nulla enim mā due p̄dicatorie p̄t s̄l esse vā.
 aut s̄l eē false. vt si ista sit vā. ois hō sc̄ire desiderat. tūc
 sua cōtradictoria est falsa. quidā hō nō sc̄ire desiderat
 Lex siue natura subalternaz talis ē. qz si v̄l is sit vā. sua
 p̄ticularis erit vā. et nō euerſo. p̄t enim p̄ticularis eē

vera. sua vniuersali existente falsa. et non eōuerso. vt
quidam homo est albus. omnis homo est albus.

Ista lectio hz duas ptes In pma ponit̃ duo p̃ct̃a/buc q̃stiones/cargu^a q̃
tuor cō replicas vt sup̃ In 2ª pte po^a vna q̃ cū argumē^o de oppōe p̃dictoria

Primum punctū h^o lcois ē q̃ lex capit̃ dupl^r Vno^o ppe Alio^o s̃ltu
dinarie Lex ppe capta est ius scriptū ab antiquis pa
tribz p̃stitutū p̃suadēs honestū/et p̃hibens inhonestū Et h^o Lex est regl̃a de
opibz hūanis docēs modū bñ viuendī/sicut ē lex nē/lex diuina/lex hūana S̃
lex s̃ltudinarie capta ē regl̃a de mō repugnātic p̃ponū oppositay/ita capit̃ h̃

Secūda punctum est q̃ in legib^o p̃ponū oppositarū fundant̃ q̃tuor re
gule p̃nax ¶ Prima ē arguēdo ab vlt̃ā affirmati
ua q̃ negatiua ad suā p̃ticularē/indistinctā/vel singularē est bona p̃na cū p̃stan
cia subiecti p̃ legē s̃balternay/vt bñ seq̃r̃ Omis hō est bipes/ḡ aliq̃s hō vel ite
hō est bipes Et ē ibi locus dyaleticus a toto in q̃titate ad suā p̃tē ¶ Secūda
regl̃a arguēdo a veritate vni^o p̃dictoriorū ad falsitatē alteri^o/et euerlo/valz
p̃na vt bñ seq̃r̃ nullus hō est spēs est vā/ḡ sua p̃dictoria/aliq̃s hō est spēs ē fal
sa Et ē ibi locus dyaletic^o a p̃dictoric opposit^o ¶ Tercia regl̃a arguēdo a ve
ritate vni^o p̃trariay ad falsitatē alius/ualet p̃na/sz nō eōrio/vt bñ sequit̃ ista
est vera/ōnis hō est r̃ihbilis/ḡ ista est falsa/null^o hō est r̃ihbilis/p̃na tenet p̃ le
gē p̃trariay/qz nō p̃nt siml̃ esse vere ¶ Quarta regl̃a arguēdo a falsitate v
ni^o subp̃trariay ad veritatē alteri^o/et nō euerlo/ualet p̃na/vt bñ seq̃r̃ ista ē falsa
aliq̃s hō est spēs/ḡ ista ē vera/aliq̃s hō nō est spēs S̃z nō seq̃r̃ ista ē vera/aliq̃s
hō est papa/ḡ ista ē falsa/aliq̃s hō nō est papa/qz duc subp̃trariay p̃nt fil̃ esse vere

Querit̃ p^o Quot mōis possunt p̃bare vitatē vel falsitatē alic^o p̃pōis

¶ Dico put̃ h̃ nob̃ sufficit duob^o modis Primo vt h̃ hēt p̃
ei^o p̃tradietoriū Nā data p̃pōe aliq̃/ñ vis scire e^o veritatē/vide ad suā p̃dicto
riā/si illa sit vā/tūc p̃pō data ē falsa Si p̃dictoria sit falsa/tūc data p̃pō ē vā
vt si q̃rat Lōuerho p̃pōis ē triplex In sit vā videndū est ad p̃dictoriā/que ē
Nulla p̃uerfio p̃pōis ē triplex Terte illa ē vā/ḡ alia ē falsa Secūdo p̃bat veri
tas et falsitas p̃pōis p̃ ei^o descendētēs Nā s̃b t̃mino stāte p̃fise distributiue
d̃nōit̃ copulatiue Et ad veritatē copulatiue req̃r̃it̃ veritas oim̃ p̃ciū Et ad fal
sitatē sufficit falsitas vni^o singlis Et sub t̃mino stāte d̃terminatē descendit̃ dis
iunctiue Et ad vitatē disiunctiue sufficit veritas vni^o pris Et ad falsitatē req̃r̃it̃
falsitas oim̃ descendētū vt d̃cū est in 2^a et 3^a regul̃ de suppōe in spē Sub ter
mino stāte discrete et simpliciter nō descendit̃ Ex isto si quis q̃ noticia suppō
nis terminoy ad veritatē ad falsitatē p̃ponū est summe ncc̃ia

Querit̃ 2° Que ē rō text^o/scz q̃ duc d̃ric nō p̃nt fil̃ esse vere s̃z false Et
q̃re duc s̃b̃ric nō p̃nt fil̃ esse false s̃z vā Et ita de p̃dictorijs
et s̃b̃ricijs q̃rendū est ¶ Ad p̃mū dico q̃ si duc d̃ric possint fil̃ esse vere/ḡ duc
subp̃trariay cenit̃ fil̃ vere/qz si vles sunt vā/ctiā sue p̃ticularēs erūt vere Et si sic/ḡ
quatuor p̃pōnes de q̃tuor angulis erūt simul vere Et p̃ p̃nas duc cōtradietō
r̃e cenit̃ simul vere/qd̃ est impossibile Hoc aut̃ nō seq̃tur/qñ ambe p̃trariay sūt
falsē/quia si vles sunt falsē/nō p̃pter hoc seq̃tur q̃ sue p̃ticularēs sūt falsē.

C Ad 2^m dico/si due sub^{re} cent simul false/3 etiā due p^{tr}arie cent fil' false/
qz si p^{tr}icularis ē falsa/sua v^lis erit falsa Et si sic/tūc q^{tuor} p^opōes de q^{tuor} an
gulis cent fil' false/et p^opōis due p^odictorie cent fil' false/qd̄ est impossibile ¶
Ad tercū dico q^o due p^odictorie h^{nt} se sicut ens et nō ens/sz impossibile est q^o
vnu et idē sit ens et nō ens/qz dicit p^hs/de q^{libz} eē vel nō eē/de nullo vō siml'

Arguitur primo Due p^{re} p^{nt} simul eē vere/3 text^{us} fallus ¶
de istis/ōnis hō dormit/nul^l hō dormit/que ambo
simul habent potēciā ad hoc q^o sūt vere ¶ Ita arguit de p^odictorijs/vt oīs
hō dormit/quidā hō nō dormit/que etiā simul p^{nt} esse vere ¶ Dico q^o ista p^o
positio cōtrarie p^{nt} simul eē vere/est distinguēda ¶ Aut em̄ simul dēminat
p^{nt}/vt due p^{re} simul p^{nt}/tūc est vera ¶ Aut li simul dēminat esse vere/et tunc
est falsa ¶ Et ita ad aliā rōem respōdet ¶ Replicat Ego capio in p^{mo} sen
su scz q^o li simul dēminat p^{nt}/3 due p^{re} et due p^odictorie fil' p^{nt} eē vere/hoc ē
cōtra textū quid dicit q^o nō p^{nt} siml' esse vere ¶ Oico text^{us} intelligit^{ur} put li
simul dēminat hoc p^oplexū esse vere ¶ Ita bñ stant simul due p^odictorie vel cō
trarie/nō possunt esse vere fil' supple in eodē tpe ¶ Et tñ due cōtradictorie/vel
p^{re} simul p^{nt}. i. simul h^{nt} potēciā in p^{nti}/sz esse vere subaudi in diuerso tpe.

Arguitur secūdo Iste sunt p^{re}/ōnis hō est totū in q^{ritate}/et nullus
hō est totū in q^{ritate}/et abē sunt vere ¶ Est em̄ totū
in q^{ritate} t^{mi}n^o cōis distribut^o p^o signū v^le/sic est ibi/vt oīs hō/et nullus hō
sunt duo tota in q^{ritate} ¶ Oico distinguēdo/si hō in ambab^{us} supponat p^o
naliter/et distribuā sic sunt cōtrarie/sz tūc p^{ma} ē falsa ¶ Si oīs hō capiat^{ur} p^o
seipō p^o sup^odem mālē/tūc est indefinita vel singularis vera/sz nō sunt sic p^{re}.
¶ Replicat Omnis hō est totū in q^{ritate} nō p^{nt} esse vera/nisi ibi sit t^{mi}n^o
cōis distribut^o p^o signū v^le/sz t^{mi}n^o distribut^o signo v^lis facit p^odem v^lem/3
adhuc sunt due cōtrarie vere ¶ Oico q^o dicta p^o p^ocedit vera in sup^one
mālī/nō put subiectū supponat p^o se/sz p^o sibi simili supponentē p^onaliter in
alia p^oncē/vt oīs hō currit/sicut sup^o dictū est circa diffinitionē p^ois v^lis

Arguitur tercio Iste sunt cōtrarie Cuiuslibet hōis oculus ē dexter
Cuiuslibz hōis oculus nō est dexter ¶ Et sunt siml' ve
re qz ocul^{us} supponit p^o fuscē t^{mi}n^o v^l p^o regulā ¶ Et nō descendit h^o aliquos ¶ Aut
si descendit hoc erit disūctim/vt Cuiuslibet hōis iste vel iste oculus est dexter q^o
est vera ¶ Ita et alia vt Cuiuslibet hōis iste vel iste oculus nō est dexter ¶ Di
co q^o nō sunt cōtrarie qz est vna p^oditio in cōtrarijs seruāda/scz q^o oīs termin^o
nō distribut^o in vna cōtrariarū debet distribui in alia/sic nō est hic ¶ Itā oculus
in neutra distribuit^{ur}/et igit^{ur} cōtraria hui^{us} Cuiuslibet hōis oculus est dexter ē ista
Cuiuslibet hōis nullus oculus est dexter ¶ Ita posset argui de istis Omnis
hō aliquo tpe currit/et oīs homo aliquo tpe non currit que sunt simul vere/
v^l p^o descendēdo ¶ Oico q^o predicta p^oditio nō seruā ¶ Sz p^otraria p^{me} est/n^l
lus hō aliquo tpe currit/vel oīs hō nullo tpe currit qz nisi sic/nō esset p^otra
rie ¶ Similiter posset argui de istis/ōni tpe aliq^u dies fuit/et oīs tpe aliqua dies
nō fuit ¶ Itē cuiuslibz p^otradictionis altera p^o est vera/cuiuslibet p^otradictōnis
altera p^o nō est vera ¶ Replicat Predictē oēs h^{nt} se sicut v^lis affirmati
ua et v^lis negatiua/igit^{ur} sunt p^otrarie/p^ona p^obat p^o textū n^om^o ¶ Oico q^o nō

sufficit/sz requir̄ illa p̄ditio dicta Ergo noticia sup̄pōnis pre requir̄ ad sciendū
oppōes/et ideo incidētalit̄ sup̄pōsiū aliq̄s regulas ¶ Sz est notandū q̄ in dic
tis p̄pōnibz et silibz est duplex subiectū/distributiois et loquutionis/ex pre
vnius subiecti sunt v̄les Ex pre alteri⁹ sunt indefinite/vt etiā supra deū est

Arguitur quarto Contra legē sub̄ziarū sic/iste sunt sub̄zrie Quidā
hō oē aiāl est Quidā hō nullū aiāl est/et sunt sil̄ fal
se/§ text⁹ nō est verus An̄s p̄bat descendēdo sub subiecto distiūctiue sic/ergo
iste hō oē aiāl est/vel iste hō oē aiāl est et/que sunt false Et ita etiā de alia ¶
¶ Dico q̄ nō sunt sup̄zrie/qm̄ est vna p̄ditio in sub̄zijs suanda Q̄ om̄is min⁹
distribuit̄ in vna sub̄ziarū/nō debet distribui in alia/q̄ est p̄ditio p̄traria ad cō
ditione que dicta est de duab⁹ z̄ijs Que § est sub̄zia istius Quidā hō oē aiāl
est Dico ista Quidā hō aiāl nō est que est vera ¶ Replicat̄/hnt̄ se sicut
p̄ticularis affirmatiua et p̄ticularis negatiua/igit̄ sunt sub̄ztraria/vel textus
est falsus ¶ Dico q̄ nō sufficit Sed vltra hoc requir̄ illa cōditio ¶ Si ar
guat̄ de quolibz affirmatio et n̄cio vera/de nullo vero sil̄/sz sub̄ztrarie sunt
affirmatio et negatio de eodē/§ nō p̄nt̄ siml̄ esse vere ¶ Dico q̄ illa a^o solū
intelligit̄ de p̄dictorie oppositis ¶ Sz ar^o impossibile est idē p̄tū vere negari
ab eodē/de q̄ vere affirmat̄ § impossibile ē sub̄zias sil̄ esse veras ¶ Dico li
cet impossibile sit idē p̄tū vere affirmari et negari de eodē p̄tū bñ p̄t̄ idē p̄tū
affirmari et negari de eodē subiecto v̄li sup̄pōnēte p̄sonalr̄ Et quibus subiectū
in eis penit̄ sup̄ponat̄ p̄eisdē/tū loquutio reddit̄ vera p̄ alio sup̄^o in vna/q̄
in alia/et ideo d̄: habere diuersas sup̄pōes d̄terminatas

Circa sc̄dam p̄tem hui⁹ l̄conis

Queritur vtrū p̄dictio sit maxima oppō ¶ Dico q̄ sic ¶ Hā p̄^o est m̄
ima cōitate/qz est maior q̄ p̄ietas ¶ Hā recipit̄ in f̄minis cōib⁹
et singularib⁹ et etiā in p̄pōibus singularib⁹/sz p̄dictas nō recipit̄ in singularib⁹
Sec̄do est maxima simplicitate p̄z qz nō opz nisi p̄ponere negationē Etiā qz
nō requir̄ p̄stantiā subiecti/qz chimera et nō chimera p̄dicūt Silr̄ chimera est
chimera/et nulla chimera ē chimera p̄tradicūt Sz in alijs oppōib⁹ requir̄ cō
stantia subiecti Etiā qz p̄dictio includit̄ in alijs et nō ex̄trario/vt nigrū ē non
albū/et cecū nō videns/ideo p̄tradic̄tio ē simplicior Tercio est maxima in re
pugnātia/et etiā euidētia p̄z qz impossibile ē q̄ idē sit magnū/et nō magnū/
nec simplr̄/nec in resp̄cū Et tñ possibile ē q̄ idē sit magnū et parū/resp̄cū di
uerforū/ita et calidū et frigidū Quarto p̄dictio d̄: maxima oppō in veritate
et falsitate/qz impossibile ē ipa simul cē vera/aut sil̄ falsa/mō in alijs oppōib⁹
nō est sic/qz due p̄trarie p̄nt̄ sil̄ esse false Et due sub̄ztrarie p̄nt̄ siml̄ esse vere
Quinto p̄tradic̄tio ē maxima in distātia/qz p̄tradic̄tioia maxime distāt̄/co qz
sunt ens et nō ens/que distant̄ in infinitū ¶ Dñ vt sup̄ dictū est q̄ verū p̄mo z
p̄ncipaliter d̄: de ita esse in re sicut est/et nō de p̄pōe/patz qz añq̄ esset aliqua
p̄pō/abduc̄ verū erat deū esse eternū/et falsum/nullū deū esse eternū/ita vez
erat celū moueri Licet im̄ p̄prie verū dicat̄ de signo sc̄z de p̄pōe sicut f̄nt̄

de vna Et qz alterū dicitōriū semp est verū/et alterū falsum Sequitur qz dicitōriū principaliter et pmo dicitā eē in re/vel nō esse ita in re/licit equo ce et se cūbario dicit de pōnibz ¶ Si dicat dicitōriū dicit a p̄tradicere qd est dicere p̄tradicū alteri/ vel p̄tra p̄bationē aliquā/igit p̄ncipaliter est in p̄pōne ¶ Oicit qz nō ideo dicit p̄tradicitō qz sit p̄pō vel dicitō/led qz est enuciabile esse vel nō eē/et quo sequitur qz p̄tradicitōriū est ap̄liatiū et transcendens sicut opi nabile/ideo nō sequitur chimera est dicitōriū/ḡ est ¶ Si arguat qz dicitō nō sit maxima oppō Probat qz qd est minimū nō est maximū Sz oppō dicitōria ē minima igit Minor p̄bat qz p̄mū in vno qz ḡie est minimū/et mēsurā oīm aliorū Sz oppō p̄tradicitōria est p̄ma igit ¶ Oico qz dicitō maxima et mini ma resp̄cū diuersiorū Est em̄ maxima oppō qz sit int̄ ens et nō ens/que maxie et in infinitū a se iūnicē distāt Et dicitō minima/qz ē simplicissima eo qz includit in alijs oppōibz et nō extra ¶ Si arguat oppō p̄ria ē maior qz p̄tradicitōria Probat qz int̄ p̄traria est mediū/sz inter dicitōria nō est mediū/igit est maior oppō/p̄ria p̄bat qz plus distāt/que p̄ mediū distāt qz sine medio ¶ Oico cō eodēdo de illis q̄ distāt localiter/mō p̄tradicitōria nō distāt sic maxime localit̄/sz maxime distāt quo ad posse siml̄ eē vera vel siml̄ eē falsa ¶ Si arguat illa maḡ oppōnūt q̄ oppōnūt s̄m totū et totū sicut p̄rie/qz illa q̄ oppōnūt s̄m totū et partē sicut dicitōrie/ḡ oppō p̄traria ē maior qz p̄tradicitōria ¶ Oico qz licet oppō p̄traria sit maior oppō et repugnātia scdm̄ multitudinē suppositōriū p̄ quibz subiecta copulatiue supponūt et iō incōpossibiles sunt in veritate/tū nō plus repugnāt iū veritate et falsitate siml̄ qz p̄tradicitōrie.

Arguitur primo

Cōtra legē dicitōriarū Iste sunt p̄tradicitōrie/hō ē spēs/et nullus hō est spēs/et sunt fil̄ vere/p̄ma est vera p̄ oēs loycos/scda etiā est vera/vt p̄bat p̄ dēcedētes/vt iste hō nō ē spēs et iste homo nō est spēs/et ita de alijs ¶ Oico qz nō sunt p̄tradicitōrie ¶ Replicat̄ hūc se sicut v̄l̄is negatiua et p̄ricularis seu indefinita affirmatiua/et sunt p̄tradicitōrie ¶ Dico qz ista hō est spēs s̄m reales nō est indefinita sz singularis ¶ Cōtra ibi nō subijcit̄ t̄min⁹ singlis sz cōis ¶ Oico qz licet hō in dicta p̄pōe nō sit t̄min⁹ singlis singularitate suppositi/tū ē singlis singularitate nature ¶ Sed qd dicit scdm̄ nōiales Oico qz s̄m eos ista hō est spēs est indefinita Sz nō dicit̄ Quid obstat cū hūc se vt text⁹ dicit Oico vno qz textus dicit eiusdē subiecti et eiusdē p̄ti/sā hō in vna capit̄ p̄ natura cōi/vel cōceptu cōi/aut scda in t̄tione Et in alia hō capit̄ p̄ inferioribz suis Oico alio qz est vna p̄bitio suada in dicitōrijs et alijs oppositis/que ē qz nūqz alique p̄pōes p̄tradicūt aut oppōnūt/nisi t̄mini supponāt eodē ḡie suppōis Hoc ē qz s̄trū in vtraqz p̄tradicitōriarū supponit simpl̄/aut in vtraqz materialit̄/aut in vtra qz p̄sonaliter/sic non ē hic/qm̄ homo in vna supponit simpliciter/et in alia supponit p̄sonaliter Et rō est qz tūc nō sunt eiusdē subiecti vel p̄dicati ¶ Si dicatur da michi p̄tradicitōriū istū hō est spēs Oico scdm̄ reales/homo nō ē spēs qz singularis affirmatiua cōtradicit singulari negatiue Sed s̄m nōiales ē ista nullū ly homo est spēs Da p̄tradicitōria alteri/ scz de nullus homo ē species Dico aliqz homo est spēs que est falsa ¶ Replicat̄ cōtra solutionē qz t̄mini in oppositis debēt supponere eodē genere suppōis sic P̄dicatū in vniuer

salī affirmatiua scdm reales supponit simpliciter/vt ōnis homo est aiāl/et in
sua p̄tradiatoria scz quidā homo nō est aiāl/p̄dicatū supponit p̄sonalit̄ p̄ infe
rioribz/ꝯ nō opz terminos supponere eodē genere sup̄pōis. Itē etiā oportet
terminos supponere eodē mō ¶ Ad hoc facilliter dicit̄ nōiales/ꝯ p̄dicatū vliis
affirmatiue nō supponit simpliciter/sz supponit p̄sonaliter p̄fult̄ tñ/ideo ibi
t̄mini supponūt eodē genere sup̄pōis Sed qd̄ dicent reales. R̄ndebūt forte
tenētes sup̄pōnes pe. hīl. ꝯ etiā p̄dicata supponūt eodē genere sup̄pōis/quia
ambo supponūt accidētāliter Sed cōtra/hoc nō sufficit quia hoc ē gen⁹ remo
tū/sā t̄mini in oppositis debēt supponere eodē genere p̄ximo Itē opposita
debent eē eiusdē subiecti p̄dicatū/led in vniuersali p̄tā nō est idem cū p̄dicato
in p̄ticulari/p̄bat̄ quia in vli supponit p̄ natura cōi s̄m pe. hīl./et in p̄ticulari
supponit p̄ inferioribz De ista mā patebit plan⁹ in sup̄pōibus

Arguitur secūdo Lū dicit̄ ōnis hō aiāl est/quidā homo aiāl nō est/hic
sunt due p̄dictorie et tñ supponūt eodē ḡne sup̄pōis
et ambe sunt vere/vt patet p̄ descendentes ¶ Dico ꝯ nō sunt p̄tradiatorie
quia ē adhuc alia p̄ditio huada/scz ꝯ t̄min⁹ nō distribut⁹ in vna p̄tradiatoriay
debet distribui in alia/mō aiāl nō distribuit̄ in p̄ma/nec etiā in scda ¶ Oa igitur
p̄dictoria Dico est ista/quidā hō nullū aiāl est Eodē mō dicit̄ de istis Lū libz
hōis oculus ē dexter/alicui⁹ hōis oculus nō est dexter/que sunt s̄l̄ vere Sz nō
sunt p̄dictorie Sz ista alicui⁹ hōis nullus oculus ē dexter ¶ Replicat̄ iste
sunt p̄dictorie/ōnis hō oē aiāl est/et aliq̄s hō nullū aiāl est/et sunt abē false/et
huat̄ dicte p̄ditiones/ꝯ adhuc textus ē falsus ¶ Dico ꝯ p̄ter duas p̄ditiones
positas/ē adhuc ꝯ t̄min⁹ distribut⁹ in vna p̄dictoriay n̄ debēt distribui in alia
mō aiālis in p̄ma distribuit̄/et etiā distribuit̄ in 2^a ¶ Oa ꝯ p̄tradiatoria ¶ Dico ē
ista/aliq̄s hō aliq̄d aiāl nō est/q̄ est vera ¶ Ex p̄dictis collige ꝯ ad 2ia requi
runt̄ due p̄ditiones. s. ꝯ supponāt̄ t̄minū eodē ḡne sup̄pōis Et ꝯ t̄min⁹ nō dis
tribut⁹ in vna distribuat̄ in alia Et ad subp̄traria que cōditiones Et ad cōtra
dictoria tres Et ad subalterna due etc.

Arguitur tercio iste sunt p̄tradiatorie/sortes possibil̄ currit et sortes
possibil̄ n̄ currit/et tñ s̄l̄ v̄e 2ª text⁹ s̄us ¶ Dico ꝯ
ibi n̄ huat̄ p̄ditio sepe dca. s. ꝯ t̄i⁹ distribubil̄ n̄ distribut⁹ in vna debēt distribui in
a^a/mō possibil̄ n̄ distribuit̄ in p^a ꝯ 2^a p̄dictoria ē/sortes nō possibil̄ currit Si
petat̄ q̄ ē p̄dictoria tūc alci⁹. s. sortes possibil̄ n̄ currit Dicit̄ ꝯ ista sortes nec̄to
currit ¶ Eodē mō posset argui de istis/iohēs aliq̄ tpe vigilauit/et iohēs aliq̄
tpe nō vigilauit q̄ sunt s̄l̄ v̄e Sz dic ꝯ nō p̄dicūt qz p̄dictoria p̄nc ē/so. nō aliq̄
tpe vigilauit Et p̄dictoria isti/so. aliq̄ tpe nō vigilauit ē ista/so. oitpe vigilauit
¶ Replicat̄ h̄ ē nō distribut⁹ in vna distribuit̄ in alia/sortes diu fuit azin⁹
et sortes n̄ diu fuit azin⁹ et p̄dicūt/et tñ abē s̄l̄ s̄e 2ª solutio n̄ v̄z/et p̄ p̄ns textus
s̄us ¶ Dico ꝯ nō p̄dicūt qz p̄ma equalz vnice ypo^{ca} copulatiue. s. isti/sortes
fuit azin⁹ et hoc ē diu/h̄ est lōgo tpe p̄terit/sā ypo^{ca} copulatiua h̄z p̄ p̄dictoria
vnā ypothe. disiunctiay de p̄tibz p̄dicētibz/ꝯ 2^a p̄dictō ē ista/sortes n̄ fuit azin⁹
vel h̄ nō ē diu. i. v̄l nō diu p̄terit Sz sciendū ꝯ si diu capiat̄ p̄lōgo tpe tūc nō
equipollet ypo^{ca}/tūc ista/sortes nō diu fuit azin⁹ ē vera/quia valet sortes non
longo tempe fuit azin⁹/sz ex illa nō seq̄t̄/ꝯ sortes breui tpe fuit azinus ¶

Sili nō dicendū ē de istis/fortes aliq̄ cā fuit azin?/et fortes nō aliq̄ cā fuit azin?/nū ex q̄ nō seq̄tur fortes fuit azin? et sine causa.

Arguitur quarto iste p̄tradicūt iohēs est vltra pontē/et iohēs nō ē vltra pontē/et tñ p̄patiūt se in vitate/p̄bat q̄ iohēs nō ē vltra pontē/fit petr? stans ab alia pte & dicat iohēs ē vltra pontē/ipse dicit verū Lūc iohēs dicat de seipo/Jo. nō est vltra pontē/tūc in illo cau iste sē simul vere/Jo. ē vltra pontē/et Jo. nō est vltra pontē ¶ Oico s̄ p̄ li vltra im portet idē in vtraq; tūc p̄tradicūt et p̄patiūt se in vitate Et qñ dī q̄ sunt siml vere Dicit q̄ iohēs de seipo dices/IOHES nō est vltra pontē/p̄ li vltra aliud des notat q̄ p̄ li vltra qd̄ est in appōe petri 'Ihā petr? dicens iohēs esse vltra pontē/ibi vltra denotat iohēm esse in alia pte pontis Et iohēs dicens seipm̄ non esse vltra pontē/ibi vltra denotat/q̄ nō fit in alia pte opposita pōtis et sic nō p̄dicūt ¶ Si arguat sic Si vna p̄dictionariū sit vera/ḡ altera est vera/et si vna sit vera & altera/ḡ ambe sunt vere ¶ Oico q̄ hoc signū altera p̄t capi du? Dno° vt ē signū p̄ticulare duorū/2° bñ seq̄t̄/si vna p̄dictionariū ē vera/ḡ altera est vera idē est aliq̄/sz tūc nō valet p̄na/ḡ ambe sunt vere Alio° capit̄ altera vt ē relatm̄ dīuerfitatis accūris/et tūc p̄ma p̄na nō valet/qz tūc altera idē est qd̄ reliqua/iā nō seq̄t̄ vna p̄tradicōnariū ē vera/ḡ reliqua est vera ¶ Possēt argui de istis/nullo hōie currete fortes ē azin?/et aliquo hōie currete fortes ē azin? p̄dicūt. et sunt siml̄ false/p̄bat qz resoluēdo abltōs abltōs positos. p̄ dū si vel qz p̄t3 clar̄ cas esse falsas Dicit q̄ nō p̄dicūt/sz sunt due ypo° distincte cāles cōditionales vel tpales/s̄m q̄ illi ablti resoluūt p̄ qz si vel qñ ¶ Replicat̄ p̄dictiona istius/aliquo hōie currete fortes ē azin?/videt̄ ista nō aliq̄ hōie currete ēē/qz nō est veri? dare p̄dictionē ēē/tūc vltra ista nō aliquo hōie currete ēē p̄dicet̄ huic nullo hōie currete fortes ē azin?/ḡ a p̄mo ad vltimū adhuc p̄dicte p̄tradicūt ¶ Oico q̄ ista nō aliquo hōie currete fortes ē azin? capit̄ dupl̄citer Dno° vt ē vna ypo° cālis p̄ditionalis vel tpalis/et sic cōualet huic/nullo hōie currete/sz nō cōtradicūt p̄me. f. aliquo hōie currete fortes ē azin?/qz nō est cālis p̄ditionalis vel copulatiua negata Alio° capit̄ vt intelligat̄ esse negata cālis p̄ditionalis vel negata tpalis/vt sensus sit/nō aliquo hōie currete ēē. i. nō si aliq̄s hō currete fortes ē azin?/vel nō quia/vel nō dū aliq̄s hō currete ēē/tūc bñ p̄tradicūt alteri/sz nō cōpollēt isti nullo hōie currete ēē/vt illa sit vna cālis cōditionalis vel tpalis/qz ad bandā p̄tradicōniā in illis opz dare vna cāle p̄ditionale ēē in q̄ negat̄ cālit̄as vel seq̄la vel nō ypothetical̄ vtz p̄cticat̄.

De cōuersione p̄positionū.

Triplex est cōuersione p̄pōnū. simplex. paccidens. et p̄p̄ositionē Simplex cōuersione est. qñ de subiecto fit p̄dicatū. et de p̄dicato subiectū. manente eadē qualitate et p̄titate. p̄pōnis Et hoc modo cōuertitur vltis ne

gatiua in se. et particularis affirmatiua in se **Exemplū**
 ut nullus hō est lapis. ergo nullus lapis est hō **Quidā**
 hō est aiāl. ergo quoddā aiāl est hō **Cōuerſio** paccidēs
 est qñ de ſubiecto fit pñtū. et de pñto ſubiectū. manēte ea
 dē qlitate. ſed mutata qñtitate **Et hoc mō** pueritit vltis
 affirmatiua in particularē affirmatiuā. ut omnis hō ē aiāl
 ergo quoddā aiāl est hō **Et vltis** negatiua in particularē
 negatiuā. ut nullus hō est lapis. ergo aliqñ lapis nō ē
 hō **Cōuerſio** p ppoſitionē est. qñ de ſubiecto fit pñtū et
 e puerſo. manēte eadē qlitate & qñtitate. ſz mutatis ter
 minis finitis in tminos infinitos **Et hoc mō** pueritit
 vltis affirmatiua in ſe. et particularis negatiua in ſe **Exē**
 plū ut omnis hō est aiāl. ergo oē nō aiāl est nō hō **Quidā**
 hō non est lapis. ergo qdā nō lapis nō est nō hō **Ūt ea**
 dē est cōuerſio particularis indefinite et ſingularis: vltis
Feci ſimpliciter cōuertit eua p acci. **Alto** p cōtra. ſic fit
 puerſio tota **Aſſerit a negat e ſunt vltiter** ambe **Aſſerit**
 i negat o ſunt particulariter abo: dppz in figura ſequēti.

Simplr ſe	Nullus hō est azin ⁹	ergo nullus azinus est homo
	quidā hō est animal	ergo quoddā aiāl est homo
Per acci. E	nullus hō est azinus	ergo qdā azinus nō est homo
	eua omnis hō est animal	ergo quoddā aiāl est homo
Per ptra	Al omnis hō est animal	ergo enenō aiāl est nō homo
	to quidā hō nō est azin ⁹	ergo quidā nō azin ⁹ nō est nō hō

Hui⁹ lconis ſunt due ptes **In** poci pte ſunt tria pñcta/qñtiones due/et argu
 mēta qñtuoz/cū replicis **In** poſteriori pte ſunt quinqz regule ampliatiōnū/due
 qñtiones/et qñtuoz argumēta contra textū

Primū punctum q dñā est mē puerſionē puerſibilitatē et puerſenciā.
 ¶ **Cōuertibilitas** est paſſio duoz tminor puerſibili
 lūū/q ſunt de ſe iuicē vltiter vſſificabiles/ut hō et riſibile ¶ **Cōuertentia** ē paſ
 ſio rlatiuoz que puerſit h^m exiſtēdi pñaz/ut ſi pater eſt fili⁹ eſt ¶ **Cōuerſio**
 eſt paſſio pponū que ſic diſſinit **Cōuerſio** eſt paſſio pponū vtroqz termino
 picipancū ordine puerſo vni⁹ ad aliā formalis pñā **Eſt** at pñā formalis/que

tenet in omib⁹ t⁹minis simili forma arguendi retenta.

Secundu punctu q⁹ pp⁹ que debet uerti vocat⁹ uersa Et illa pp⁹ que uertit illa/vocat⁹ uertens Et arguendo a uersa ad uertente semp⁹ val⁹ p⁹na in p⁹mis duabz Et arguendo e⁹prio a couertente ad uersam in couertione simplici/b⁹n valet/q⁹ t⁹mini eode⁹ mo⁹ supponit Sz no⁹ valet in uertione p⁹ accis/q⁹ argueret a no⁹ distributo ad distributu⁹ et eet fallacia p⁹ntis/q⁹ b⁹n seq⁹tur null⁹ h⁹o est lapis/g⁹ nullus lapis est h⁹o/q⁹ v⁹trobiz⁹ suat eade⁹ suppo⁹ et a⁹pliatio t⁹minoy Etia⁹ p⁹ uertione p⁹ accis b⁹n seq⁹tur/omis h⁹o est ai⁹al/g⁹ quodd⁹a ai⁹al est h⁹o/s⁹ no⁹ seq⁹tur formalit⁹ quodd⁹a ai⁹al est h⁹o/g⁹ ois h⁹o est ai⁹al/q⁹ no⁹ seq⁹tur hic quodd⁹a albu⁹ est homo/g⁹ ois h⁹o est albus

Tercium punctu q⁹ uertio in loy ca seruit p⁹mo ad reducendu⁹ fillogis⁹ mos impfectos p⁹ uertione ad fillogisimos p⁹fectos Ideo sole pp⁹oes fillogisabiles uertut⁹ Secdo seruit q⁹ in ea fundant⁹ due regule p⁹na: vna in uertione simplici/alia in uertione p⁹ accis ¶ Sz nota q⁹ uertio vno⁹ cap⁹it vt e⁹ t⁹minus p⁹me int⁹entionis/sic e⁹ mutatio de malo in bonu⁹ vel aq⁹ in vniu⁹ Alio⁹ vt e⁹ t⁹min⁹ sede in p⁹ois p⁹ mutatione vni⁹ pp⁹ois in aliis Et hoc triplr⁹ vno⁹ p⁹ omi⁹ mutatione pp⁹ois/et sic p⁹tiner uertione in opposi⁹ ta⁹ qlitate/vt forte currere e⁹ p⁹tinges/g⁹ forte currere no⁹ est cot⁹nges Alio⁹ p⁹ mutatione subiecti in p⁹tu⁹ siue sit bona p⁹na siue no⁹ Lercio cap⁹it p⁹ mutatione subiecti in p⁹tu⁹ et e⁹ in bona p⁹na/et de illa est hic ad p⁹positu⁹

Sept⁹ cautele seruande in couertione

Queritur primo Quot sunt cautele in uertione suande ¶ Oico sep⁹ e⁹ q⁹ iuuemb⁹ s⁹t multu⁹ notade ¶ Prima cautele est/si no⁹ ponat⁹ copula exp⁹ssa/sz vbu⁹ adiectiuu⁹/tuc ilud vbu⁹ pus debz re⁹ solui in suu⁹ p⁹icipiu⁹/z hoc vbu⁹ est/vt iustus amat deu⁹/resoluit sic/iust⁹ e⁹ amas deu⁹/sa⁹ uertit/igit⁹ amas deu⁹ est iust⁹ ¶ Secda cautele si post copula/sum es est/no⁹ seq⁹ rect⁹ sz obliqu⁹/tuc in uertione det⁹ suppler⁹ ly ens vt⁹ entia/vt panis e⁹ in fornace/igit⁹ ens in fornace e⁹ panis/pisces sunt in aq⁹/igit⁹ encia in aq⁹ sunt pisces ¶ Lercia e⁹ vt in uertete huc⁹ p⁹gruitas/vt nullus lapis e⁹ ai⁹al igit⁹ nullu⁹ ai⁹al/et no⁹ nullus ai⁹al e⁹ lapis/h⁹o est materia et forma/igit⁹ materia et forma sunt h⁹o ¶ Quarta si subiectu⁹ no⁹ sit exp⁹ssum vt pp⁹ pus resoluat/ Aut si sit obliqu⁹ p⁹ reducat⁹ in rectu⁹/sicut reg⁹ int⁹ est gubernare/resoluit sic/reg⁹ e⁹ cui⁹ int⁹ est gubernare/sa⁹ uertit⁹ aliqd⁹ cui⁹ int⁹ est gubernare e⁹ rex/ita Ledet ai⁹az me⁹ vite mee/reducat⁹ obliqu⁹ in rectu⁹ hoc⁹ Anima mea e⁹ qua⁹ tedet vite mee ¶ Quinta q⁹ no⁹ muret⁹ gen⁹ suppo⁹is nec arguat⁹ a n⁹ distributo ad distribu⁹ tu⁹. i. q⁹ nullus t⁹min⁹ distribu⁹at in uertete/q⁹ no⁹ sit distribu⁹ in uersa p⁹pter hac⁹ cam p⁹icularis negatiua no⁹ uertit⁹ simplr⁹/vt aliqd⁹ ai⁹al no⁹ e⁹ h⁹o/igit⁹ aliqd⁹ h⁹o no⁹ est ai⁹al/p⁹pter p⁹mu⁹ no⁹ seq⁹ null⁹ h⁹o e⁹ sp⁹es/g⁹ nulla sp⁹es est h⁹o/q⁹ p⁹ e⁹ va⁹ r⁹ falsa/sz mutat⁹ gen⁹ suppo⁹is/na⁹ h⁹o in p⁹ suppo⁹ p⁹sonalit⁹/et in r⁹ simplr⁹ s⁹do det⁹ sic uertit⁹ g⁹ nulla sp⁹es e⁹ aliqd⁹ h⁹o ¶ Sexta vt fuer⁹ eade⁹ a⁹pliatio et g⁹ no⁹ seq⁹ h⁹o e⁹ mortu⁹/g⁹ mortu⁹ est h⁹o/q⁹ h⁹o in uersa a⁹pli⁹at ad hoies q⁹ ia sunt/aut q⁹ fuerit/s⁹do opz q⁹ in uertete etia⁹ huc⁹ illa a⁹pliatio sic/igit⁹ mortu⁹

Et fuit hō ¶ Septiā vt buet eadē restrictio/ q̄ nō seq̄r/ null⁹ hō est mulier
 igit̄ nulla mulier ē hō/ ibi hō in puerfa restringit stare p ly null⁹ p masculis/ et
 in puerfete stat p masculis et feminis/ s̄do debet sic pueri/ igit̄ nulla mulier ē
 aliquis homo/ vel homo masculus.

Queritur secūdo Vtrū puerfio fit aliq̄ argumētā ¶ Ad h̄ r̄ndēt q̄dā
 q̄ n̄/ s̄z bñ est p̄na formalis/ qz p̄na formalis h̄z se in pl⁹
 q̄ argumētatio Et h̄nt rōnes p se q̄ h̄ soluit Alij dicūt qz puerfio fit argumē
 tatio Probat qz ē enthymematica/ s̄z enthymema ē vna spēs argumētationis/
 igit̄ Maior pbat p diffinitionē Hā puerfio ē orō in q̄ nō om̄b⁹ p̄missis anpo
 fitis festinata inferi p̄clusio ¶ Si arguat cū dico/ hō currit/ igit̄ currēs ē hō/
 p̄ns nō pbat an̄s/ igit̄ nō ē argumētatio ¶ Dico licet nō fit argumētatio p̄ba
 tiua/ ē tñ argumētatio illatiua ¶ Si replicet Argumētatio ē explicā ar
 gumēti S̄z argumētū est rō rci dubie faciens fidē vtz in q̄nto tractatu ¶ Di
 co qz ibi nō diffinit argumētatio in cōi/ s̄z argumētatio dya^a vel p̄batiua ¶
 Si adhuc arguat in ōni argumētatione dēt esse tres t̄mini/ sic nō est in puerfi
 one ¶ Dico qz an̄s nō est verū vtz in sillogismo ex oppositis 2° p̄ox Et iā h̄
 ē bon⁹ sillogism⁹/ ōnis hō est r̄sibilis/ ōnis hō est hō/ q̄ ōnis hō est r̄sibilis/ vbi
 nō sunt nisi duo t̄mini ¶ Cōtra. pe. h̄il. in q̄rto dicit qz mediū nō intrabit p̄clu
 sionē Dico intelligit qz mediū sub rōne mediij nō intrat p̄clusionē ¶ Si ar
 guat oē enthymema reducūt ad sillogismū/ s̄z puerfio nō est h̄mōi/ igit̄ nō ē ar
 gumētatio enthymematica ¶ Dico qz reducūt vtqz ad sillogismū p̄ additio
 nē vni^o p̄missē Vñ puerfio v̄lis negatiue reducūt ad Lesare Et puerfio p̄ticu
 laris affirmatiue ad Datū Et puerfio v̄lis affirmatiue in p̄ticulare ad Darap
 ti/ vt patet p̄acticanti..

Arguitur primo Cōuerfio nō est possibilis/ q̄ nō est ponēda An̄s p
 bat qz p̄tū nō p̄t fieri subiectū Hā forma nō p̄t fieri
 materia/ s̄z p̄tū se h̄z vt forma/ s̄btū vō vt materia/ igit̄ puerfio nō ē possibilis
 ¶ Dico licet p̄tū formalit̄ captū sub ista sc̄da int̄tione p̄tū nō possit fieri s̄b
 iectū p̄sc̄da int̄tione s̄btū/ tñ p̄tū māliter q̄tū ad id qd̄ est p̄tū/ bñ p̄t fieri s̄b
 iectū ¶ Replicat Cū dico hō est azinus/ igit̄ azin⁹ est hō/ ibi p̄tū māliter
 sumptū sc̄z azin⁹ in puerfa/ nō fit hoc subiectū hō/ in puerfete/ igit̄ p̄tū nō fit s̄b
 iectū māliter/ igit̄ solutio nō valet ¶ Dico negādo p̄mā p̄naz/ qz ibi p̄mittit̄
 fallaciā p̄ntis/ arguēdo ab inferiori ad sup̄ius cū distributione/ recte sicut nō se
 q̄tur/ hō non est hoc aiāl azinus/ igit̄ hō non est animal

Arguitur secūdo Pautiores sunt spēs cōuerfionis q̄ tres Probat qz
 p̄phus p̄mo p̄ozū sufficient̄ det̄minat de puerfione/ et
 nō ponit nisi duas spēs sc̄z puerfionē simplicē et p̄ acc̄s/ r nō ponit puerfionē
 p̄ p̄trapositiōnē ¶ Dico qz puerfio diuersimode p̄siderat ab vtroqz Hā
 p̄phus p̄siderat puerfionē p̄tū est p̄ncipiū reductiui sillogismoz imp̄fectoz
 ad p̄fectos Sed puerfio p̄ p̄trapositiōnē ad hoc nō feruit ¶ Si q̄ras quare
 Dico ideo qm̄ in reductione tali debent manere ijdē t̄mini/ sc̄d termini finiti
 mutant̄ in t̄minos infinitos S̄z pe. h̄il. p̄siderat puerfionē vt ē passio p̄p̄ois/
 S̄z cōuerfio p̄ p̄positiōnē est passio p̄p̄ois ¶ Replicat Vñ cōuerfio
 vt ē passio p̄p̄ois est p̄na formalis/ vt sup̄ d̄ctū est S̄z puerfio p̄ p̄trapositiō

nē non est p̄na formalis/igit̄ nō est passio ppōis/p̄na tenet in datifi Minor p̄ batur quia p̄uersio p̄ p̄trapositiōe nō tenet in omnibz terminis/vt hic quia nō seq̄tur/ōnis hō est ens/igit̄ oē nōens est nō hō/qz aūs est vey/et p̄ns falsuz vt infra patebit ¶ Dico q̄ argumentū p̄bat verū et iō maior est falsa/qz nō ōnis p̄uersio est p̄na formalis Sz p̄uersio simplex et p̄ accūs/in quibz oppō. i. ē tū p̄uertentis repugnat p̄uersi/et ibi tenet in ōnibz terminis/nō autē in p̄uersione p̄ p̄trapositiōem

Arguitur tertio Plures s̄ spēs p̄uersionis q̄ tres qd̄ p̄bo/qz hō et ri sibile p̄uertūt vtz in p̄dicamētis/et nō p̄ aliquā triū spēs/igit̄ plures sunt spēs p̄uersionis q̄ tres ¶ Dico licz p̄uertāt p̄uertibilitate t̄minoz/nō t̄n p̄uersione ppōnū ¶ Replicat̄ Etia p̄uertūt p̄uersione ppōnū/qz bñ seq̄r/ōnis hō est risibilis/ḡ ōne risibile est hō/et t̄n p̄ nullā spēm p̄uersionis ¶ Dico licz h̄ bñ seq̄tur/et sit bona p̄uersio ppōnis grā oppō. i. ē t̄minoz in ea positoz/t̄n nō bñ seq̄tur nec est bona p̄uersio grā forme quia non tenet in alijs terminis.

Arguitur quarto ppōes singulares p̄uertūt/r nō videt̄ q̄ spē p̄uersionis/ḡ adhuc plures erunt q̄ tres Si dicas simplr vt cōiter dē ¶ Cōtra fortes ē hō p̄uertit̄ sic/ḡ hō ē fortes/ibi ē p̄uersio p̄ accūs qz mutat̄ q̄ntitas igit̄ Et cū dico iste hō est fortes/p̄ertit̄ sic/ḡ fortes ē iste hō/ibi ē p̄uersio simplex/qm̄ manet eadē q̄ntitas et q̄ntitas rē ¶ Dicūt multi loyci q̄ p̄uertūt simplr Ab argumētū q̄ licet nō manet eadē q̄ntitas s̄m̄ modū enūciandi/t̄n manet eadē q̄ntitas virtualit̄ quātū ad id p̄ quo verificat̄ ppō/quia sicut singularis reddit̄ vera p̄ vno supposito/ita et p̄ticularis et indefinita/ō dicūt q̄ de p̄ticularibz indefinitis et singularibz ē idē iudiciū ¶ Replicat̄ p̄ticularis indefinita et singlis sunt distincte q̄ntitates/ḡ de ipis n̄ est idē iudiciū ¶ Dicūt q̄ de eis est idē iudiciū quo ad p̄uersionē Sed forte ad vitandā diffi cultatē diceret̄ meli⁹ Lū querat̄ quō p̄uertūt singulares Ego distingo/si p̄tū sit de t̄mino singulari/tūc p̄uertūt simplr Si de t̄mino cōi distributo p̄ accūs in vlem/vt iste hō non est azin⁹/igit̄ nullus azinus est iste homo

Sc̄ba p̄s l̄cōnis de cōuersionibz

Q̄rca sc̄dam p̄tē istius l̄cōnis sunt notāde quinqz regule ampliatiōnū ¶ Prima regula est q̄ vba et p̄ticipia p̄teriti t̄pis faciūt s̄biectū stare p̄ suis suppositis/p̄ntibz⁹ et p̄teritis⁹ copulati in vlibz Et distiuctim in p̄ticularibz⁹ et indefi⁹t̄is ¶ Puer fuit senex/que valet/qd̄ est puer in p̄nti vel fuit puer aū sexa ginta ānos/fuit senex a sex ānis/q̄ est vcr̄a p̄ altera p̄te distiucti Sz eius p̄tradietoria scz ¶ Nullus puer fuit senex q̄ appet̄ vcr̄a/sed ē f̄ā qz valet istā ¶ Nullū qd̄ est puer in p̄nti/et nullū qd̄ fuit puer aū sexaginta ānos fuit senex ab annis sex/que est falsa p̄ altera p̄te copulati/sed si exponeretur distiuctim certe due p̄tradietorie cent simul vere ¶ Laudūū est p̄ iuuenibus q̄ nō dicāt istas ppōes eē falsas/puer fuit senex/vgo fuit meretrix/viuū fuit mortuū Item p̄ p̄ticipia/puer est p̄teritus senex/vgo ē p̄terita meretrix/que

des sunt vere/vt expmēdo ampliatiōe dīfūctim/vt dcm est ¶ Scda
regula q̄ vba et p̄cipia futuri t̄pis faciūt subiectū stare p̄ suis suppositis p̄nti
bus et futuris copulati in v̄libz/et dīfūctim in p̄cularibz et in dēfīnītis/īdo
p̄cedūt iste **Senex** erit puer/mētrix erit v̄go et q̄z apliatio sic expm̄t

Ex^m Meretrix erit v̄go/que valet ista/que ē meretrix in p̄nti vel que
erit in futuro post ānos viginti/erit virgo adhuc ānos tres/que est
vera p̄ altera pte dīfūcti Sed eius cōtradictoria

Nulla meretrix erit v̄go/est falsa qz exponit copulati in vna p̄
copulati falsa igit̄ ¶ Tercia regula est/q̄ isti q̄tuor modi/possibile in
possibile p̄tingens et necessariū Itē ista vba/potest intelligo ymagino et/fa
ciūt subiectū stare p̄ suis suppositis ad q̄tuor dīas t̄pm/vt patebit plane in tē
tatu de āpliationibz

¶ Quarta regula q̄ in p̄uerfione p̄ponū in quibz
subiecta āpliant ad duo vel plura t̄pa/necesse erit expm̄ere illā ampliatiōe i cō
uerfite non in om̄ibz/s̄z p̄cipue qm̄ sit āpliatio resp̄cū p̄cipiorū p̄teriti vel fu
turi t̄pis/vt hō est generābz/igit̄ generandū est v̄l erit hō

¶ Quinta re
gula est/q̄ arguere a t̄mino āpliatō ad seipm̄ nō ampliātū est arguere a supio
ri ad inferi/recte sicut hīc aiāl currit/ḡ hō currit Quādo aut̄ sic arguit̄ ē falla
cia p̄ntis S̄z tñ arguere a t̄mino ampliātō cū dīstrībutōe ē bonū argumen
tū Itē qm̄ arguit̄ a nō amplo ad amplū cū dīstrībutōe ē arguere ab inferiori
nō sup̄ius cū dīstrībutōe et ē fallacia p̄ntis/sicut hīc hō nō est azim/ḡ hō non
est animal De istis p̄z pulchre in tractatu ampliatiōis/et tractatu p̄nar

Queritur primo Vtrū p̄uerfio sit p̄na formalis ¶ Dico sic/qz tenz
in om̄ibz t̄minis s̄ll forma arguēdi retēta/saluis istz

p̄ditionibz/vt nō arguat̄ a nō dīstrībutō ad dīstrībutū/vt seruet̄ eadē āpliatō
et restrictio t̄minoz ¶ Et si dicat̄ Cōuerfio nō est aliud nisi mutatio s̄biecti
in p̄tū/et p̄ p̄ns nō est aliq̄ p̄na/qz mutatio nō est p̄na ¶ Dico q̄ p̄uerfio ca
pit̄ duplici t̄mo p̄ tali mutatiōe subiecti in p̄tū/et sic nō est p̄na Alio^o p̄
habitudine p̄uerfē ad p̄uertentē/et sic ē p̄na formalis Et tūc dīfīnit̄ sic Cōuer
fio est habitudo p̄uerfē ad p̄uertentē cū nota p̄ntic/in q̄ oppositū cōuertentz
repugnat̄ cōuerfē/vel infert̄ oppositū cōuerfē

Queritur secūdo Vtrū cōuerfio p̄ p̄positionē sit p̄na formalis ¶

Dico nō/qz nō tenet in om̄ibz t̄minis s̄mili forma
arguēdi retēta Hoc p̄bat̄ qz nō tenet in duobz casibz Primo fallit qm̄ a pte
p̄dicati ponit̄ terminū trāscendens in v̄l affirmatiua Itē em̄ sequit̄ Om̄is hō
est ens/igit̄ q̄ nō ens est nō hō Cōuerfio ē vera/et p̄uertens falsa Probat̄ qz
p̄uertens ē vna affirmatiua/cui⁹ subiectū p̄ nullo supponit̄/qm̄ de nullo demō
strato verū est dicere hoc est non ens Secdo fallit in t̄minis fictis/qm̄ scz a pte
subiecti ponit̄ t̄min⁹ fictus in p̄culari negatiua/vt chimera nō est homo/que
nō p̄t sic cōuertī/igit̄ nō homo nō est nō chimera Itā p̄ma est vera/et⁹ falsa
q̄d p̄bo/qz sua p̄tradictoria ē vera/scz om̄is nō homo ē chimera/qm̄ ibi sup̄e
rius p̄ueatur de inferiori affirmatiue

Arguitur primo Cōtra p̄uerfionē ē simplicē Itē sequit̄ nullū mortuū

est hō/ḡ nullus hō est mortuus/qz cōuerfio ē vera/et
p̄uertens ē falsa/igit̄ textus falsus ¶ Dico q̄ in om̄ibz cōuerfionibz hoc ser

uandū est vt nō arguat a nō distributo ad distributū/et a nō āplo ad amplū cū
distribuzione/mō h̄ arguit a nō āplo ad āplū ex pte ly hō/qd̄ in pto puerse nō
āpliat̄/et in sbto pueret̄ āpliat̄ p his q̄ sunt et fuerūt copulatiue/qz suppoit̄
resp̄cū p̄cipij p̄teriti t̄pis ¶ Cōtra sic etiā i puerfa capiebat̄ resp̄cū p̄cipij
p̄teriti t̄pis ¶ Dico qz p̄cipia p̄terita et futura posita in p̄to āpliat̄ sbiecta/sz
posita in sbto nō āpliant̄ p̄ta Couertat̄ q̄ bñ dico sic/r̄ null⁹ p̄ns hō ē mortu⁹
¶ Replicat̄ h̄ suat̄ eadē āpliatio Null⁹ hō ē plato/q̄ null⁹ plato ē hō/r̄ t̄m
nō v̄z qz pueret̄s ē in p̄grua ¶ Dico qz puerfio simplex fallit qm̄ p̄tū nō ē t̄m
cōis distributus Ergo etiā ppō v̄lis negatiua de in p̄suetō mō loquēdi nō p̄t
puerti simplr/qz nō seq̄t De aiāl r̄sibile nō ē/r̄ oē r̄sibile aiāl nō est/qz ibi ar
guit̄ a nō distributo ad distributū ex pte ly r̄sibile/qd̄ in puerfa supponit̄ p̄fu
se t̄m/et in pueret̄e distributiue ¶ Sic posset replicari de ista Nō seq̄t null⁹
hō est om̄is hō que ē vera/igit̄ null⁹ hō ē hō q̄ est falsa ¶ Dico qz dēt sic puer
ti/q̄ null⁹ om̄is hō est hō Et rō ē/qz h̄ totū/om̄is hō ē p̄tū in puerfa/mō h̄ suan
dū ē qz totū p̄tū puerse fiat sbtū pueret̄s Et ibi nōndū ē qz signū v̄le v̄l p̄t̄
positū apte sbiecti nō ē ps sbiecti/sz positū a pte p̄t̄ est ps p̄icati

¶ Res negatiue couertende magis difficiles

Nullus azin⁹ ē fortis	q̄ fortis nō est azinus pac̄ns
Om̄e aiāl r̄sibile nō est	q̄ r̄sibile aliqd̄ aiāl nō est pac̄ns
Nullus hō est oē aiāl	q̄ null⁹ oē aiāl est homo simpliciter
Nullū indiuidū est hō	q̄ hō nō est indiuidū quia homo in conuersa supponit̄ p̄ natura cōi/ideo est in pueret̄e s̄m reales
Nullus hō est species	ergo nulla species est aliquis homo
Neutrū aiāl est azinus	ergo null⁹ azin⁹ ē aliquod istoz aiālū
Nullū pictū ē homo	ergo null⁹ hō viu⁹ ē pict⁹/r̄ h̄ vt fuer̄ debita r̄strictio
Nullus senex erit puer	ergo nullus puer erit senex
Nulla virgo erit meretrix	ergo nulla meretrix erit virgo

¶ Si dicas puerfa ē v̄a/et pueret̄s falsa ¶ Dico ābc sunt falsē/qm̄ v̄z istā
Null⁹ senex erit puer. i. null⁹ q̄ iā est senex/et null⁹ q̄ erit senex post ānos sexa
ginta erit puer ānos tres q̄tuor r̄/que ē falsa p̄ altera pte copulati

Arguitur secūdo ¶ illud qd̄ b̄ text⁹ qz p̄t̄^{es} affirmatiē p̄tū simplr.
Nō seq̄t qd̄ā hō ē mortu⁹/q̄ qd̄ā mortuū ē hō/qm̄
puerfa ē v̄a/et pueret̄s flā ¶ Dico qz h̄ arguit̄ ab āplo ad nō āplū/et ē fallatia
p̄t̄s/vt dcm̄ ē in q̄nto p̄cto Couertat̄ q̄ bñ dico qz pueret̄s q̄ qd̄ā mortuū
ē l̄ fuit hō/qm̄ āplia dēt ex p̄mi in pueret̄e/vt dcm̄ ē in 4° p̄cto ¶ Repli
cat̄ h̄ nulla ē āpliatio/t̄m aiāl ē hō/q̄ ē indefinita/et p̄t̄ puerti simplr/q̄ t̄m hō ē
aiāl/qm̄ puerfa ē v̄a/et pueret̄s flā ¶ Dico qz dēt puerti p̄ acc̄ns i v̄lez/vt dis
hō ē aiāl Et rō ē/qz vt dcm̄ ē sup̄ in q̄nta cautela/mariē v̄uādū ē vt nō arguat̄
a nō distributo ad distributū Sz si ista t̄m aiāl ē hō/pueret̄s simplr in istā/q̄
t̄m hō ē aiāl/tūc arguēt̄ a nō distributo ad distributū ex pte ly aiāl/qd̄ in puerfa
sup̄ p̄fufe t̄m/r̄ in pueret̄e p̄fufe distributiē/vt dcm̄ ē sup̄ i octā reglā suppois
Particularēs affirmatiue pueret̄e magis difficiles
Puer ē p̄terit⁹ senex q̄ p̄terit⁹ senex ē l̄ fuit puer Meretrix ē futura v̄go q̄ fu
tura v̄go ē l̄ erit meretrix Mortuū ē futurū viuū/q̄ futurū viuū ē l̄ erit mor̄

tūū Bis bibi vinū / ḡ bina vice bibēs vinū ē l' fuit ego Nic e rome vēdit pip
 pmo resoluit in istā / vtroq; istoz locoz vēdit pip tūc sic / ḡ qd vēdit alio isto
 rā locoz ē pip Al me amat d's / ḡ a q amat de' ē ego gnans ē cencia diuina / ḡ
 qd ē cencia diuina ē gnans pō pōne ordiāta ē aiāl / ḡ et nō aiāl pōne ordina
 ta ē hō Et nō v'z ista puerfio / hō pōne ordiāta ē al' / ḡ aiāl pōne ordiāta ē
 hō / qz Anō est verū / e' p'is falsum Synota q' iste det'minationes p se / p accūs
 pōne ordiāta ē / sepe impediūt puerfiones et bonitatē p'narū

Arguitur tertio v'lis affirmatiā nō p't puerfi p accūs in p'ticularē affir
 matiā / ḡ text' falsus Anō p' / qz cū dico Omīs hō
 ē aiāl / ḡ qdā aiāl ē hō / ibi mutat' sup'pō / qñ ibi ar' a t'mino stāte simplr ad eū
 dē stāte det'minate p'm reales / et sic ibi causat' fallacia figure d'cōnis ¶ Dico
 qz nō omīs mutatio sup'pōis causat' fallaciā S'z qñ sup'pō simplex q' fit respectu
 t'mini sc'de int'etionis mutat' in sup'pōem p'sonalē / vt hō est spēs / ḡ aliq's hō ē
 spēs / ibi ē fallacia figure d'cōnis / sic nō est in p'posito S'z nōiales nō ponūt sup
 pōitionē simplicē in p'to v'lis affirmatiue / s'z sup'pōem p'sulam t'm ¶ Re
 plicat' / arguēdo a t'mino stāte p'sule t'm ad eundē stāte det'minate / nō v'z p'na
 vt bis audiui missam / ḡ missam bis audiui / p'ma ē v'a / qz missam sup'pō' cōfufe
 t'm / et 2ª falsa qz et' p'dictoria ē v'a ¶ Dico qz nō v'z p'na / qz nō ar' resp'cū e' dē
 signi qd ē cā tal' sup'pōis / mō qñ v'lis puerfi in p'ticlarēz nō ar' resp'cū e' dē signi

Diuerſales affirmatiue

Omīs hō videt lapidem nō v'z / ḡ quidā lapis videt hōiem Sed debet resoluī
 Omīs hō est videns lapidē / jā sic qdā videns lapidē est homo Omīs hō p'ef
 forte curit / ḡ aliq'd currens ē hō alius a forte Qui libet hōis azinus currit p'm
 buridianū sic / ḡ aliq'd currēs ē hōis azin' / p'm albertū resoluī p'mo Qui libet
 hō ē cui' azin' currit / jā puerfi' / ḡ aliq'd e' azin' currit ē hō Des pisces natāt
 in mari / ḡ natācia in mari sunt pisces Lot' fortes ē minor forte / p'mo resoluī
 q'libet ps integralis fortis ē minor forte / jā sic / ḡ aliq'd min' forte ē ps integral
 fortis Qui libet ē aliq'd / ḡ aliq'd est ens aliquod

Arguitur quarto p'ticularis negatiā etiā puerfi simplr / ḡ nō p' p'posi
 cionē Anō p'bat' / qz singl'is negatiā puerfi simplr /
 vt fortes nō ē azin' / ḡ azin' nō ē fortes Ergo etiā p'ticlaris negatiā p'na t'z p' pe.
 h'f. dicentē in textu / q' eadē ē puerfio p'ticularis indefinite et singl'is ¶ Dico
 q' pe. h'f. intelligit h' in affirmatiuis / nō aut' in negatiuis ¶ Replicat' Etiā
 in negatiuis tenz puerfio / vt sicut bñ seq't / fortes nō est azin' / ḡ azin' non ē for
 tes: jā in p'ticulari uegatiua bñ seq't / quidā hō nō est azin' / ḡ quidā azin' nō est
 hō ¶ Dico q' hoc est grā materie et t'minoz ibi p'posito / s'z non grā forme /
 qz nō tenet in alijs t'minis / vt hic qdā aiāl nō est hō / ḡ quidā hō nō est aiāl ¶
 Si q'ras / q're non valet cōuerfio sicut in singularibz ¶ Dico qz in singulari
 sbiectū ē termin' discret' / et qñ sit p'tū in negatiua puerfite nō p't distribui / sed
 sup'ponit discrete / sicut in puerfa S'z qñ p'ticularis negatiua puerfi' / sicut con
 uerſe sup'ponit det'minate / qd in puerfite sup'ponit p'sule distributiē / ḡ ibi ar'
 a nō distributo ad distributū Et ē fallacia p'nt' ¶ Ecce vos iuuenes q' n'cia
 ē cognitio sup'ponū t'minoz et āpliationū ad puerfiones / ad q'itates oppōses
 et syllogismos vt patebit Ido p'sulo / vt fil' legāt sup'pōes cū isto tractatu

Notandum est circa uersiones q̄ sunt valde multe ppōnes que nō sūt de simplici subiecto r̄pto/que qm̄ nō sunt syllogisabiles nō est curandū de cō uersionibz illarū/ut sunt ppōes de istis signis reduplicatiuis exceptiuis exclu siuis p̄patis differit incipit definit fit ḡnatur corrupit et sic de filibz **O**icaf igit q̄ tales ppōes nō pnt p̄curti penes reglas hic traditas/et causa est qz sūt v̄tualiter ppōes ypothetice vtz p̄ exponētes/sz ypothetice nō hnt pp̄rie s̄b iectū et p̄tū tāq̄ pres̄ p̄ncipales Sz hic auctor n̄r docet uertere ppōes pure cathegoricās Ideo nō curet de istis q̄ sequūt et filibz.

Nō tm̄ hō est oē aiāl **N**ō onis hō inq̄tū risibilis ē aiāl
Lm̄ nullus hō inq̄tū plato disputat **L**m̄ nullus hō p̄ter sortē currit
Aiāl debilis? musca ē forti? oī aiāl **S**ortes definit eē albiſſim? hoīm
Sortes incipit scire oēm ppōem **R**ōnale n̄ d̄r̄t ab hōie/sz aliōq̄ az?
Nullū intelligēs fit hō **Q**uia nō sc̄q̄t/sz nullus hō fit intelligēs/ponat
 em̄ q̄ onis hō p̄fuit anq̄ fit intelligēs/tūc hec p̄ tpe quo fit hō intelligēs ē
 vera/nullū intelligēs fit hō/et tm̄ p̄ns est falsum. s. nullū hō fit intelligēs
Oico q̄ male cōuertit/ sed resoluat p̄mo/et tūc p̄curtat. s. nullū intelligēs ē
 fiens hō/tūc p̄curtat sic/sz nullū fiens hō est intelligēs **Q**uicquid fit de istis/
 nichil ad p̄ns/ sed videt de ip̄is in fine hui? circa tractatū expōibiliū

Propositio hypothetica est illa que habet duas
 p̄p̄ositiones cathegoricās cōiunctas tāq̄ p̄n
 cipales p̄tes sui. ut si homo currit. homo mouetur.
Propositionū cathegoricarū. alia cōditionalis. alia cō
 pulatiua. alia disiunctiua.

Postq̄ p̄c. h̄is. def̄minat in p̄mo caplo de vna sp̄e ppōis pus diuise scz de ca
 thegorica/et de ei? passionibz/ q̄ritate q̄litate oppōne materia et cōuertione.
Hic p̄nter in hoc 2° caplo def̄minat de alia sp̄e ppōis scz ypothetica/p^o d̄is?
 finitiue/2° diuisiue **N**ā ōne qd̄ sc̄it/aut sc̄it diff̄initiuē/aut diuisiue/aut demon
 stratiue/ut patuit sup̄ **E**t sunt hui? l̄cōnis duo p̄ucta

Primū p̄unctum est q̄ p̄ter p̄ditionalē copulatiua/adhuc ē aliq̄ cālis/
 vt qz sortes currit/sortes mouet **A**liq̄ t̄p̄alis/vt dū
 sortes currit/plato disputat **A**liq̄ localis/vt plato disputat/vbi sortes currit
Cōter d̄r̄ q̄ iste p̄tinēt sub alijs tanq̄ sp̄es inferiores iō nō opz eas exp̄mere.
Et q̄ t̄p̄alis et localis p̄tinēt sub copulatiua/qz illa aduerbia resoluūt p̄ p̄iuc
 tionē copulatiua et **E**t causalis reduc̄it ad p̄ditionalē cō q̄ includit p̄iaz **L**m̄
 alij dicūt q̄ etiā reduc̄it ad copulatiua/2° nō ad p̄ditionalē/qz p̄tes p̄ditionalis
 nichil asserūt Sz p̄tes causalis aliq̄ ponūt et debet resoluī p̄ et/vt sortes cur
 rit qz sortes mouet. i. sortes currit et iō sortes mouet **E**x q̄ sc̄q̄t q̄ syllogism?
 et entymema sunt ypothetice nō p̄ditionales/ sed copulatiue **D**e quo patet
 ad longū in q̄rto tractatu in sc̄do argu^o p̄ncipali post diff̄initionē syllogismi.

Secundū punctū est q̄ ly qui capit̄ dupl̄r Dno^o relatiue tm̄/z sic po²
int̄ duo v̄ba/vt hō currit q̄ mouet Lūc qui resoluī
in et/et ille sic facit pp̄oēz ypoēaz copulatiuā Al̄io^o capit̄ relatiue et restrictiē
seu implicatiue/z t̄nc qui cū suo v̄bo p̄ modū penthesis po² int̄ āns et v̄bū āns
cedēt/vt hō q̄ erit mouet/tē facit pp̄oēz cathego. qz v̄z istā/hō currēs mouet²
Queritur primo Quō intelligit̄ diffi^o pp̄oīs ypothe^o/z an diffi^o sit

bona ¶ Ad h̄m dico sic Propō ypo^o est subandi/
pp̄o q̄ h̄z/supple explicite vel implicite duas pp̄oēs v̄l plures/supple v̄l plu
ra p̄plexa ip̄is p̄porcionabilia p̄iuctas v̄l p̄iucta/subaudi p̄ p̄iuctionē vel ad
uerbiū ¶ Quare subaudi ibi pp̄o ¶ Dico id̄/qz in ōni bona diffinitione de
bet poni aliqd̄ loco ḡn̄is/et aliqd̄ loco d̄rē Sed pp̄o poni h̄c loco ḡn̄is ¶
Quare d̄r implicite ¶ Dico pp̄ter istā Sole oriente dies fit/sores currit q̄
mouet/et pp̄ter files ¶ Quare d̄cis vel plura p̄plexa ip̄is p̄portionabilia.
¶ Dico pp̄ter istas/si ōnis hō moueret/null^o hō quiesceret Si nat^o christi
nō fuisset/ōes fuisset^o d̄nati ¶ Quare d̄cis vel aduerbiū ¶ Dico pp̄t istā
et files/sores currit/vbi plato disputat ¶ Ad sc̄dm dico qz diffinitio pp̄oīs
ypo^o/et eius diuisio sunt bone Qd̄ p̄bat p̄ d̄ditiones bone diffinitionis ¶ H̄c
p̄uenit ōni p̄tento sub diffinito/et p̄uenit soli diffinito/z facit diffinitū differē
a q̄libet alio Vel sic D̄m̄is illa diffinitio est bona que h̄z aliqd̄ loco ḡn̄is z ali
qd̄ loco d̄rē p̄uertibilis cū diffinito Sz p̄ns ē h̄mōi igit̄ Ita etiā p̄bat p̄ d̄diti
ones bone diuisionis/diuisiōnē eē bona De q̄bz sup̄ ¶ Si ar^o nullū p̄plexū
p̄t̄ diffiniri Sz pp̄o ypo^o ē p̄plexū igit̄ ¶ Dico qz licet pp̄o ypo^o sit cō
plexū h̄m^o vocē Est t̄n̄ in p̄plexū h̄m^o rem siḡtā/qz siḡt v̄nā sc̄dm̄ intentionē fun
datā sup̄ obiectū suū sc̄z hō currit q̄ mouet et filia ¶ Replica^o pp̄o siḡt aliqd̄
q̄ ypotheticū qz v̄nū ē substantiū aliud adiectiū q̄ nō est incōplexū h̄m^o rem
siḡtā ¶ Dico qz si capiat̄ pp̄o ypo^o siḡtiue/tūc est p̄plexū h̄m^o vocē et sc̄dz
rem Sed si capiat̄ circū locutiē p̄ sp̄ē pp̄oīs cui nō est nomē impositū/sic ē
incōplexū sc̄dm̄ rem significatā

Queritur secūdo D̄trū tm̄ sunt tres sp̄ēs ypo^o/sc̄z d̄ditionalis/copu
latiua/z disūctiua ¶ Ad hoc d̄r cōiter qz sic vt vult
auctor n̄r in textu/z multi alij loyci cū eo Et dicūt qz alie sp̄ēs sc̄z causalis t̄pa
lis et localis p̄tinēt sub istis tāq̄ sp̄ēs inferiores Et ideo nō op̄z eas explicite
numerare ¶ Sz alij loyci dicūt qz nō p̄tinēt sub istis tāq̄ sp̄ēs inferiores ymo
distingūt̄ specificē ab eis Et ponūt p̄ter sp̄ēs dictas adhuc ypotheticā rōnalē
Et ē in q̄ p̄iungūt̄ plures pp̄oēs p̄ hanc p̄iunctionē/ergo ideo vel igit̄/vt for
tes currit q̄ mouet Et dicūt qz sub ypo^o rōnalis p̄tinēt oēs p̄tē tā enthimema
tice q̄ syllogistice Et q̄n̄ d̄r eis qz ille oēs p̄tinēt sub d̄ditionali ¶ Cōtra hoc
fic arguit̄ Cōditionalis nichil ponit nichil asserit Sz ypo^o rōnalis aliqd̄ po
nit/et aliqd̄ asserit q̄ nō p̄phendit̄ sub d̄ditionali Probat̄ v̄trūq̄ ¶ Itā ista d̄di
cionalis/si azin^o volat/azin^o h̄z p̄nas/nō asserit azinū volare Sz cū d̄r azinus
volat/qz azin^o h̄z p̄nas/ibi ans asserit azinū volare/ideo negam^o ibi An̄s/qz
nō facim^o in d̄ditionali Etā ponūt ypotheticā expletiuā/vt celū mouet circū
lariter quāuis nō mouet recte Itē dicūt isti qz causalis nō reducit̄ ad d̄ditiona
lem/qz in causali v̄a red̄rit qz An̄s sit causa p̄ntis/vt qz sol lucet dies ē/et in fal

sa p oppositū vt quia dies ē sol lucet/hoc aut nō requirū in pditionali ¶ Si
 militer tpalis nō p̄tinet sub copulatiua dicūt/qz ē aliq̄ tpalis falsa cui⁹ vtraz
 ps ē vera/vt p̄t me⁹ fuit añq̄ Abā fuit/hoc aut nō est possibile de copulatiua
 falsa Sic ē aliq̄ tpalis vera cui⁹ vna ps est falsa/vt fortes nō est qm̄ Abā gene
 rabat ¶ Isti excusant pe. hif. qm̄ ipe p̄ instructione iuuenū fecit tractat⁹ suos q̄
 bns sufficiebat ponere cōiores spēs qbz vtimur/nec valz p̄na pe. hif. nō ponit
 plures spēs q̄ tres/ḡ nō plures sunt ponēdo/qz locus ab aucte negatie nō v3
Arguitur primo Cōtra diffinitionē sic Et duobz entib⁹ in actu non
 p̄t fieri vnū terciū Sz due cathē^{ca} sunt due in actu/ḡ

ypo^{ca} nō sit ex duabz cathegoricis ¶ Oico q̄ licet ex duobz entibz in actu
 vt in actu sunt/nō p̄t fieri terciū/tñ bñ inq̄tū vnū est in potēcia ad aliud Mō
 vna cathē^{ca} ē in potēcia ad aliā vt ex eis p̄ponat ypothetica ¶ Replica
 tur Nulla spēs formaliter distincta p̄tra aliā spēm p̄t ēē in potēcia ad p̄stituē
 dū illā spēs Sicut in fili/hō nō p̄t ēē in potēcia ad p̄stituēndū azinū Sz cathē
 gozica ē spēs distincta p̄tra ypothetica/ḡ nō p̄t ēē in potēcia ad p̄stituēndū y3
 pothetica ¶ Oico licet vna spēs formalit̄ nō possit ēē in potēcia ad p̄stituē
 dū aliā spēm/tñ bñ māliter ¶ Vel d̄: ad minozē q̄ capiēdo cathegozica et
 ypothetica formalit̄ put sunt due intētiōes formalit̄ distincte fundatē supra
 obiectis/sic vna nō p̄stituit aliā/nec ē ps ei⁹ ¶ Alio^o capiūt māliter pro
 obiectis/sic vna est ps alteri⁹ et p̄stituit aliā

Arguitur secūdo Cōtra illā p̄ticularē/tq̄ p̄ncipales ptes sui sic/ p̄pōes
 cathē^{ca} nō sunt ptes ypo^{ca}/ḡ diffinitio mala An̄s p̄^o
 qz vel sunt ptes ec̄nāales ei⁹/vel subiectiue/vel ptes integrales/et q̄d cūz d̄re
 ritis/ego arguā cōtra ¶ Oico q̄ sunt ptes inteḡles ei⁹ ¶ Cōtra ptes inteḡ
 les nō p̄nt p̄ri de suo toto/vt nō d̄: dom⁹ est paries/hō est pes Sz p̄pōes ca
 the^{ca} p̄dicant de ypo^{ca} in diffinitione/igit̄ nō sunt ptes inteḡles ¶ Oico licz
 ptes inteḡles nō possint p̄ri de suo toto in rēo/tñ bñ in obliq̄ Sicut in fili/licz
 nō dicat hō ē pes/tñ bñ hō est h̄ns pedē Sic ypo^{ca} h3 duas cathegozicas tq̄
 ptes suas ¶ Replica ¶ Istā nō ē vā ypo^{ca} h3 duas cathē^{ca} ptes sui/r̄: so
 lutio falsa An̄s p̄bat qz nō ē p̄grua/ḡ nō est vā/p̄na t3 qz vitas p̄ppōnit cō
 grūū p̄ pier. An̄s p̄^o qz iste sunt in p̄grue/hec ē ps mei/illa ē ps tui vel sui/qz
 dicendū erit/hec ē ps mea/illa ē ps tua vel sua/vt exp̄sse p̄bat lau. vallcn̄s ¶
 Oicit q̄ forte tpe suo nō attendebat illa elegātia dicta

Arguitur tercio Diffinitio si uenit d̄i p̄tēto s̄b diffinito/ḡ nō ē bona
 An̄s p̄^o de ista Sole ouēte dies fit ¶ Dico q̄ text⁹
 intelli^o q̄ ypo^{ca} h3 duas cathē^{ca} exp̄p̄cite vt ip̄p̄cite/h̄ impli^o s̄t due/vt3 in re
 solutione sic Si v̄l qm̄ sol orit̄ dies fit ¶ Replica ¶ hec ē ypo^{ca} Si azin⁹ vo
 laret azin⁹ h̄eret p̄nas Et tñ nec expli^o nec ip̄p̄cite h3 duas cathē^{ca}/q̄d p̄bo
 qz azin⁹ volaret et azin⁹ h̄eret p̄nas s̄t ozōes p̄iūctiue/s̄ sole indicatiue faciūt
 p̄pōes ¶ Dico q̄ licz p̄^o et p̄ se nō sint cathē^{ca}/tñ bñ reductiue/qz reducūt ad
 duas indicatiuas. s̄ si azin⁹ volat/azin⁹ h3 p̄nas Alij dicūt q̄ ē vna p̄ditional̄ vā
 Nec oz ptes ei⁹ ostare ex v̄bo indicatio/qm̄ p̄hs p̄^o pier. n̄ adit ad diffinitōez
 p̄pōis indicatōe Istā dicit Enūciatio. i. p̄pō ē in q̄ verū v̄l falsum ē Sz excu
 sant o d̄ q̄ pe. hif. diffinit̄ p̄pōem strictiss̄ me su. n̄ p̄tā. q̄ r̄c̄r̄t̄ v̄b̄ i. indicatiuū

Phis at nō ita stricte diffinit enūciationē

Arguitur quarto Est aliq̄ ypo^{ca} q̄ nō hz duas cathe^{as} p̄iunctas/qd̄ p̄
bo de ista/fortes currit q̄ mouet/ibi nulla ē p̄iunctio ¶
Dico li^z n̄ fit p̄iunctio expli^{ca}/n̄ implicite Ita q̄ includit p̄iunctionē et Et p̄no^o
ille/vt fortes currit q̄ mouet. i. fortes currit et ille mouet ¶ Replicat/hęc ē
ypo^{ca}/fortes currit vbi plato disputat Itē dicit fit qm̄ sol orit̄/et tñ ibi nulla ē
p̄iunctio/s; p̄iūgūt cathe^{ca} p̄ aduerbia ¶ Dico q̄ in illis aduerbijs sez vbi r qm̄
includit p̄iunctio copulatiua et/qd̄ p̄z in r̄soluēdo/qz sc̄sus isti/fortes currit/
vbi plato disputat/est iste fortes currit in aliq̄ loco/z in eodē loco plato dispu
tat Itē dicit fit qm̄ sol orit̄. i. dicit fit in aliquo tpe/et in eodē sol orit̄ Per idē
soluit istud argumentū ¶ Plures sunt spēs ypo^{ca} q̄ tres/qd̄ p̄bo qz ē aliqua
causalis/vt qz fortes currit fortes mouet Est aliq̄ localis Aliq̄ t̄pal^{is} sunt sex
spēs ypo^{ca} ¶ Solutio p̄z in p̄o p̄ucto/qz reducūt ad tres positas in textu

Propō cōditionalis est illa in q̄ coniungūtur due ca
thegorice p̄ hāc p̄iunctionē si: vt si hō currit hō mouetur
Et illa cathegorica cui immediate p̄iūgitur si: dicit aīes
et reliqua p̄is Ad veritatē p̄ditionalis requiritur q̄ aīes
non p̄t esse verū sine cōsequente. vt si hō est. aīal est Dñ
ōnis p̄ditionalis vera est necessaria Et ōnis falsa ē im
possibilis Ad falsitatē p̄ditionalis sufficit q̄ aīes p̄t eē
verū sine p̄sequente. vt si homo est nigrū est Propō co
pulatiua est illa in qua p̄iungūtur due cathegorice per
hāc p̄iunctionē et. vt fortes currit et plato disputat Ad
veritatē copulatiue requirit vtrāq̄ p̄tem esse verā. vt
homo est animal et deus est Ad falsitatem eius sufficit
vnā partē esse falsam. vt homo est azinus. et deus est.

Disiunctiua est illa in qua p̄iungūtur due cathego
rice p̄ hanc cōiunctionē vel. vt fortes currit. vel plato
disputat Ad veritatē disiunctiue sufficit vnā partē esse
verā. vt homo est animal. vel lapis est lignū Ad falsi
tatem eius requirit vtrāq̄ partem eē falsam. vt homo
est azinus. vel lapis est lignum.

Primum punctum huius lōnis est qd pōēs ypothetice nō hnt q̄titatē nō oppositionē p̄riā sub̄iūā et s̄baltēnā Et nō hnt cōuersionē Rō p̄mi est qd quātitas p̄pōnis attendit ex pte subiecti/sz ypo^{ce} nō hnt subiectū et p̄tū p̄tes sibi/sz integras p̄pōēs Rō sc̄di qd oppō p̄riā s̄b̄iūā et sumit p̄tes quātitatē v̄lēm p̄ticularē et/sz vt dcm̄ est ypo^{ce} nō hnt q̄titatē/igit nec tales oppōēs Rō sc̄ij qd p̄uersio est mutatio subiecti in p̄tū et extra/sz vt dcm̄ ē nō hnt subiectū et p̄tū/igit ypothetice nō p̄nt p̄uerti Et eas dē rōne nō sunt in materia/nisi grā suarū p̄ciū.

Secūdu punctū Propō ypothetica hz q̄titatē scz affirmationē et negationē In illa ypo^{ce} ē affirmatiua cui⁹ nota p̄dicō nis copulationis vel disiunctionis negat Quō hoc fit Dico duobz mōis Dno⁹ p̄ponēdo hāc negationē nō toti p̄positioni/vt nō si hō currit hō mouet Alio mō ponēdo ante notā p̄iunctionalē/vt hō mouet nō si hō currit

Terciu punctum qd ypo^{ce} hnt p̄dictoria qd p̄dictio est affirmatio et negatio oppositē/vt dicit p̄hus p̄mo p̄ic. Sed ypo^{ce} hnt affirmationē et negationē igit ¶ Si q̄ras quot mod̄ dat p̄dictoria alicui⁹ ypothetice Dico in copulatiuis et disiunctiuis tribz modis/et in p̄ditionalibz duobz modis Primo copulatiua et disiunctiua p̄positē ex p̄tibz p̄dicentibz cōtradicit/vt null⁹ hō est azin⁹/et nullus lapis est lignū/cōtradicit huic disiunctiē quidā hō est azin⁹/vt quidā lapis est lignū Sc̄do p̄ponēdo hāc negationē adū bialē non/toti p̄pōni ypothetice qd nō est veri⁹ dare p̄dictionē q̄tōti p̄pōni p̄ponere negationē/vt nō hō currit et hō mouet/p̄dicat huic hō currit et homo mouet Tercio dat p̄dictio ponēdo negationē non an̄ notā p̄iunctionalē/vt hō est aiāl/nō et hō est azin⁹/p̄dicat huic hō est aiāl/et homo est azin⁹ In p̄ditionalibus fit duobz vltimis mod̄ p̄ponēdo negationē/vt nō si hō currit hō mouetur/p̄dicat huic/si hō currit hō mouet Sc̄do ponendo an̄ si/vt hō mouet nō si hō currit/p̄dicat huic/hō mouet si hō currit

Quartū punctū qd inter nō et nullus hoc inest qd nō in principio p̄tū negat totā ypotheticā Sz nullus solā illā cathēgoricā cui p̄ponit Et hoc ideo qd vis ei⁹ p̄ gen⁹ numerū et casum est limitata non sic est de nō Ergo ista ypo^{ce} est negatiua/nō hō est aiāl/et deus est Ista vero affirmatiua Nullus hō est aiāl/et nullus deus est

Quintū punctū est circa hoc qd dicit textus Omnis p̄ditionalis vera ē ncc̄ia/quia dicit ncc̄iam p̄nam vnius p̄pōnis ad aliā/qd requirit ad veritatē ei⁹ licet tñ quelibet ps ei⁹ p̄ se sumpta q̄nc̄ sit falsa et impossibilis Et omnis p̄ditionalis falsa est impossibilis/quia ipa dicit p̄nam vnius p̄pōnis ad aliā/et illa p̄na p̄ nullo tpe est ncc̄ia/siue sit habitudo p̄tingēs siue impossibilis Ideo p̄ditionalis falsa/p̄ omni tpe et falsa et impossibilis ¶ Si arguat̄ hec est p̄ditionalis vera/si fortes currit fortes mouet/et tñ nō est ncc̄ia quia vtraq̄ ps est cōtingēs/ḡ non omnis p̄ditionalis vera est ncc̄ia ¶ Dico liz vtraq̄ ps sit p̄tingēs tñ habitudo vni⁹ ad aliā est ncc̄ia ¶ Si ar⁹ hec ē p̄ditionalis f̄sa/si hō currit/hō est alb⁹/et tñ p̄t̄ eē va/supposito qd oē currēs sit albū/ḡ nō omnis p̄ditional̄ f̄sa ē impossibil̄ ¶ Dico si ponat̄ illa v̄l̄is oē currēs ē albū nūc p̄ns seq̄t̄ de ncc̄itate/sz h̄ erit de v̄tute illarū duay p̄m̄llay scz oē currēs est

albū et hō currit/necio seq̄tur/ḡ hō est alb⁹ Et non v̄tute h⁹ solius ppōnis/si hō currit/igit̄ p̄ma p̄dicialis nō pp̄ h̄ ē v̄cra/sz semp est impossibilis

Sextum punctū q̄ iste p̄iunctioes p̄dicionales copulatiue et disiunctiue si et vel capiūt dupl̄r. Uno⁹ vt p̄iūgāt īminos/et sic faciūt pp̄dēz ypothetica Er̄m̄ ista p̄iunctio si q̄n̄ p̄iūgit int̄ īminos facit cathegorica de p̄dicio nato subiecto/vt fortes si ē risibilis est hō/vl de p̄dionato p̄dicato/vt fortes est azmus si est rubibilis Q̄n̄ p̄iūgit int̄ pp̄dēs tūc facit ypothetica p̄dicionalem/vt si hō currit hō mouet Ita quoq̄ ly et q̄n̄q̄ copulat int̄ īminos tūc facit cathegorica de copulato subiecto vt fortes et plato currit/vl de copulato p̄to/vt fortes currit et disputat Q̄n̄q̄ copulat int̄ pp̄dēs et tūc facit ypothetica/vt fortes currit et plato disputat Eodē mō dicit̄ de vel Er̄m̄ vbi p̄iūgit int̄ īminos/vt fortes vel plato currit Aut pp̄ est cath⁹ vel ypo⁹ itē.

Queritur primo Quot sunt regule p̄nar̄ ypotheticis ¶ Dico put̄ nūc iuuenibz sufficit sunt q̄tuor/duē in p̄dicialib⁹ vna in copulatiuis/et vna in disiunctiuis ¶ Prima regula in p̄diciali arguēdo a positione āncedētis ad positionē p̄ntis est bona p̄na Er̄m̄ vt si fortes currit/fortes mouet Sz fortes currit/ḡ fortes mouet Si vero arguat̄ a positione p̄ntis tūc est fallacia p̄ntis ¶ Sec̄da regula in p̄diciali arguēdo a destructione p̄ntis ad destructionē āncedētis est bona p̄na Er̄m̄ vt si hō currit aiāl currit Sz nullū aiāl currit/ḡ nullus hō currit ¶ Ōtra nō seq̄tur si hō est bipes/aliquō aiāl est bipes/sz aliquō aiāl scz azin⁹ nō est bipes/ḡ hō nō est bipes ¶ Dico q̄ p̄ns nō destruit/qz negatio nō p̄cedit p̄ns/sz argueret sic/nulū aiāl est bipes/ḡ nullus hō est bipes/sz tūc minor ē falsa ¶ Tercia regula est in copulatiuis Arguēdo a tota copulatiua ad quālibet ei⁹ ptē ē bona p̄na vt hō est aiāl/et de⁹ est/ḡ hō est aiāl ¶ Cōtra nō seq̄t̄ petr⁹ et paulus ⁊ iohes trahūt nauē/ḡ petrus trahit nauē Ans̄ pt̄ eē verū sine p̄nte ¶ Dico ad h̄ distinguit̄ Aut et copulat int̄ pp̄dēs tūc est ypo⁹ copulatiua falsa et b̄n̄ arguit̄ Aut et copulat int̄ īminos/tūc est vna cathegorica de copulato subiecto v̄a/sz tūc nō arguit̄ p̄ regulā ¶ Quarta regula est in disiunctiuis Arguēdo a tota disiunctiua cū destructione vni⁹ ptis ad positionē alteri⁹ ptis ē bona p̄na vt hō est risibilis/vel hō est hymnibilis/sz hō nō est hymnibilis/ḡ hō ē risibilis ¶ De istis patebit in p̄uis logicalib⁹ ¶ Cōtra nō seq̄tur/ōnis orō ē p̄fca vel impfca Sz nō ōnis orō est p̄fca/igit̄ ōnis orō est impfca P̄missa sūt vere ⁊ clufo/et tñ arguit̄ p̄ regulā/ḡ regula falsa ¶ Qui⁹ argumenti solutio videt̄ in p̄mo argumēto vbi pp̄dētū alia cath⁹ alia ypothetica

Queritur secūdo Vtrū auctor n̄ sufficiēt̄ dēminat̄ v̄itatē ⁊ falsitātē/necessitatē et possibilitatē/pp̄dētū ypotheticar̄ p̄dicialiū/copulatiuarū et disiunctiuarū ¶ Si dicas q̄ nō/ḡ auctor n̄ est d̄minutus Si dicas q̄ sic Cōtra nō dēminat̄ qd̄ requirit̄ ad v̄ritatē et falsitātē p̄dicialis negatiue/copulatiue negatiue/et disiunctiue negatiue Nec dēminat̄ qd̄ requirit̄ ad necessitatē ⁊ possibilitatē copulatiue et disiunctiue/igit̄ vide tur q̄ ipe sit d̄minut⁹ ¶ Pro isto notandū est Cōdicialiū pp̄dētū/qd̄a sūt affirmatiue/qd̄a negatiue Itē qd̄a sūt vbi aūs et p̄ns sūt pp̄dētū modō

les/et qdā de inesse Itē quedā sunt vbi An̄s et p̄ns sunt de p̄nti/quedā de p̄te
 rito/quedā de futuro Sz aucto: solū assignat causam v̄tatis et falsitatis p̄di
 cionalis affirmatiue cui? an̄s et p̄ns sunt cathe^{ca} affirmatiōe de inesse et de p̄nti
 Et vult dicere qd ad veritatē talis p̄ditionalis sufficit et requir̄ qd an̄s nō p̄t esse
 verū sine p̄ntē/ad hūc sensum qd impossibile est qualitercūq; p̄ an̄s s̄ḡtur esse
 p̄ nūc/quim ita sit sicut p̄ p̄ns s̄ḡtur esse p̄ nūc Et si an̄s et p̄ns fuerint de p̄te
 rito et futuro/debet dici qualitercūq; s̄ḡtur fuisse vel fore Itē in negatiuis
 s̄ḡtur qualitercūq; nō esse/vl nō fuisse/vel nō fore ¶ Si petas causam gene
 ralem p̄ om̄ib; p̄ditionalib; ¶ Dico ē ista ad veritatē cuiuslibet p̄ditionalis
 requir̄ et sufficit qd oppositū p̄dicto:ū p̄ntis sit incōpossibile et repugnet an̄
 cedētī/vt si tu curris/tu moueris/q; ista nō stant siml/tu curris/et nō moueris
 ¶ Cōditionalis falsa ē qn̄ p̄dicto:ū p̄ntis nō repugnet antecedētī/vt si tu cur
 ris/tu es alb; q; stat te currere/et nō esse albū ¶ Quid dicis de copulatiuis/
 ¶ Dico ad veritatē copulatiue affirmatiue requir̄ oēs p̄tes ei? esse veras/seo
 ad veritatē copulatiue negatiue sufficit vnā p̄te esse verā Probat qd copula
 tiua negatiua eq̄pollēt disiunctiue affirmatiue p̄posite ex p̄tib; p̄tradicentib;/
 sed ad veritatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnā p̄te esse verā/iḡt An̄s p̄ba
 tur qd ista copulatiua negatiua nō fortes currit et plato disputat/eq̄pollēt huic
 disiunctiue affirmatiue p̄posite ex p̄tib; p̄dicentibus/fortes nō currit/vl plato
 nō disputat/qd aut equipollēt/p̄bat qd vtrāq; p̄dicat isti copulatiue affirma
 tiue/fortes currit et plato disputat/ē equipollēt/p̄na p̄bat/qd plures p̄p̄ōes
 nō eq̄pollentes nō p̄nt p̄dicere vni p̄p̄ōni/vt p̄ p̄hm 2° pier. dicentē/qd tātū
 vni vni opponit ¶ Itē ad possibilitatē copulatiue nō sufficit vtrāq; p̄te co
 pulatiue esse possibile/q; stat aliquā copulatiua ēē impossibile/cui? vtrāq; ps
 est possibilis/vt fortes currit et fortes nō currit Dm̄e currēs est azin?/et om̄s
 hō est currēs Ergo ad possibilitatē copulatiue requir̄ qd quelibet ps sit pos
 sibilis/et vna alteri nō sit incōpossibilis seu non repugnet Ad impossibilitatē
 sufficit vnā p̄te esse impo: s̄. bilē/vcl vnā alteri incōpossibile Ad necessitatē co
 pulatiue requir̄ qd quelibet eius ps sit necessaria ¶ Quid dicis de disiunctiuis/
 Dico qd ad veritatē disiunctiue affirmatiue sufficit vnā p̄te esse verā/vt dicit
 textus Sz hoc nō sufficit ad veritatē disiunctiue negatiue Sz requir̄ vtrāq; p̄
 tem esse verā Probat qd eq̄pollēt copulatiue affirmatiue cōposite ex p̄tib; p̄
 dicentib; Sz ad veritatē copulatiue affirmatiue requir̄ vtrāq; p̄tem ēē verā
 iḡt ēē Ad possibilitatē requir̄ qd ad min? vna ps sit possibilis/vt hō est azi
 nis/vl fortes currit Ad impossibilitatē requir̄ qd quelibet ps sit impossi
 bilis/vt hō est azin?/vel deus nō est Ad necessitatē disiunctiue sufficit qd vna eius
 ps sit necessaria/vcl vna ps p̄tradicat alteri/vt deus ē vel fortes currit Item
 fortes currit vel fortes nō currit Ex quo patz qd aliqua p̄p̄ō disiunctiua est nec
 cessaria/cui? nulla ps est necessaria.

Arguitur primo Cōtra textū Cōditionalis est illa ēē hęc ē cōditio
 nalis/fortes currit/ergo fortes mouet/et tū nō p̄m
 sūtur p̄p̄ōes p̄ si ¶ Dico licet si nō ponat formalit̄/tū virtualiter/quia ly
 ergo denotat p̄naz vni? p̄p̄ōnis ab aliā sicut illa cōiunctio si ¶ Replica
 tur Hic ponit si formaliter/si nō esset azin? homo esset ridicibilis/et tū ibi non

est ypothetica qz nō pūgunt due cathogorice p si qz nō sunt orōnes indicatiōe
ergo si formalit nō facit ypothetica ¶ Isti replice pty solutio in 3° argumē
to circa diffinitionē ypo^o Ma licet nō sint ibi cath^o p se pmo tñ reductiue.

Arguitur secūdo Cōtra textū Ad veritatē pditional sic ista pōicio
nalis pcedit vā/si homo est azin^o/hō est rudiabilis/et
tñ ambe eī ptes sunt false/āz tota pditionalis ē falsa Probat pñā p file de co
pulariuis et distūctiuis ¶ Vico negādo pñam et silitudinē/qz veritas pōicio
nalis nō sumit ex veritate pēū sicut in copulariuis/sed sumit ex habitudine añ
cedētis ad pñā/mō in dicta pōde pditionali/est talis habitudo/qz impossibile
est añs esse verū sine pñte. ¶ Replicat ista si ōnis ppō est affirmatiua/
nulla est negatiua/pcedit vera/et tñ añs pōt esse verū sine pñte/posito qz nulla
formet negatiua/āz veritas cōditionalis nō sumit ex habitudine añcedētis ad
pñā/ergo et text^o est falsus/qui dicit Ad veritatē cōditionalis requit rē
¶ Oicū ad hoc Mercili^o et albert^o qz text^o pe. hī. intelligit sic/impōssibile est
ita esse/sicut figū p añs/quin ita etiā sit pōssibile esse sicut figū p pñā
¶ Replicat ipmmet pñā est negatiua/igit falsificat seipm ¶ Respōdet negādo
pñam/qz añs vult qz ōnis ppō sit affirmatiua adēquate sic significādo/āz etiā
vult pñā adēquate significādo qz nulla sit negatiua ¶ Si arguat si hō ē azin^o
equus currit/ibi añs nō pōt esse verū sine pñte/qz añs nullo mō pōt eē verū/et tñ
nō est pōditionalis vera/igit ¶ Vico qz licet añs nō possit eē verū ppter res
pugnantiā tñmōy inter se/tamē hoc nō est ppter habitudine eius ad suū pñā
quin possit esse verū sine pñte/quia si ponatur verū p impossibile/non ppter
hoc psequens poneret verum

Arguitur terciō Cōtra textū Copulariua ē illa rē/et hoc sic ista cō
cedit vna copulariua/fortes currit qz mouet/et tñ in
ea nō cōiungūt due cathogorice p et igit ¶ Vico licet nō explicate tñ impli
cite Ma qui valz tñ sicut et ille ¶ Replicat Explicite aliq ypo^o hz duas
cathogoricas et duas cathogoricas/ibi et copulat int duas cathogoricas/et tñ
illa ppō nō est ypothetica copulariua Sz est vna cathogorica de copulato p
dicato/igit solutio mala/et sequit etiā qz diffinitio cōuenit alteri a diffinito
¶ Ego distinguo illā ppōem Aut ipa est vna cathogorica de copulato pto/rūc
ly et nō copulat int duas cathogoricas ppōnes/sed int duos terminos Alio
mō vt ipa sit vna ypothetica copulariua/rūc bene copulat inter ppōnes Et
est file de ista/fortes et plato currūt/que est cathogorica de copulato subiecto
Si et copulet inter terminos Aut est ypothetica copulariua Si et copulet
inter ppositiones.

Arguitur quarto Cōtra textū Distūctiua est illa rē/et hoc sic Pec est
vna distūctiua ōnis ppō ē vera vel falsa/qz eqpol
let vni distūctiue/et tñ ibi nō pūgunt due cath^o ¶ Vico p distinctione
Cōiungit inter tminos/sic est vna cathogorica de distūcto pōis
cato/et in illo sensu est vera
Si vel
Cōiungit inter ppōnes/sic est ypothetica distūctiua/et tūc est
falsa/quia valet ista ōnmis ppositio ē vera/vel ōnis ppositio ē falsa que ē

vna disiunctiua q̄ abep̄tes sunt false ¶ Replicat̄ Ista p̄iunctio vel nullo
 mō p̄iūgit/ꝫ nec tios nec pp̄oes Probat̄ Lōiūgere et disiūgere s̄t ac̄? oppo
 siti q̄ nō p̄nt eibē puenire Sz ista p̄iunctio disiunctiua vel disiūgit/ꝫ nullo° p̄t cō
 iūgere ¶ Oico liz disiūgere et p̄iūgere sint ac̄? oppositi resp̄cū eiusdē/nō tū
 resp̄cū diuerlorū/nō disiunctiua d̄r p̄iūgere voces int̄ se/z disiūgere illas resp̄cū
 vni? terciū ¶ Poss̄et h̄ argui p̄tra tertiū Ad falsitatē ei? ꝫ/et h̄ sic/hec est
 disiunctiua falsa Des hōies s̄t azini/vel hōies et azini s̄t azini/et tñ vna e? pars
 ē vā scz azini s̄t azini/ꝫ ad falsitatē disiunctiue nō req̄rit̄ ytrāq̄ p̄tē eē falsā ¶
 Oico q̄ illa nō ē rotalis ps̄ disiunctiue/sz ista hōies et azini s̄t azini que ē falsa/z
 alia ps̄ etiā ē falsa Des hōies s̄t azini ¶ Replicat̄ Ipa est vā sic p̄iunctiua d̄o
 Des hōies sunt azini vel hōies/que ē vna ps̄ vā/et alia scz et azini sunt azini/q̄
 est alia ps̄ etiā vā/igit̄ male dictū est q̄ sit falsa ¶ Oico q̄ tūc nō est disiuncti
 ua/sed copulatiua/cui? p̄ma ps̄ est de disiuncto p̄dicato.

De equipollencijs sunt tres regule.

Prima regula Si alicui signo vli vel p̄ticulari p̄po
 nat̄ negatio. eq̄poll̄et suo p̄dictorio. vt nō ois hō currit
 eq̄poll̄et huic. q̄dā hō nō currit Et nō null? hō currit. q̄
 dā hō currit Sc̄da regl̄a. si alicui signo vli postpona
 tur negatio. eq̄poll̄et suo p̄rio. vt ois hō nō currit. eq̄
 poll̄et huic. null? hō currit Et null? hō nō currit huic. o
 nis hō currit Tercia regl̄a. si alicui signo vli vel p̄ti
 culari p̄ponat̄ z postponat̄ negatio. eq̄poll̄et subalēno
 vt nō ois hō nō currit. eq̄poll̄et huic. q̄dā hō currit Et nō
 null? hō nō currit. huic q̄dā hō nō currit. v̄sus p̄re p̄dic
 p̄? p̄. p̄re postq̄ subalē. Ex istis seq̄t̄ vna alia regl̄a tal
 Qñ duo siḡ vli a negatiā ponūt̄ in eadē pp̄oe. ita q̄ v
 nū in l̄bro. et aliud in p̄to. tūc p̄mū eq̄poll̄et suo p̄rio p̄
 sc̄daz regulā. q̄m̄ ei negatio postponit̄. et sc̄daz eq̄poll̄et
 suo p̄dictorio p̄ p̄mā regulā. q̄m̄ ei negatio p̄ponit̄. vt
 nichil ē nichil. eq̄poll̄et huic. q̄libet ē aliqd̄. v̄sus Non
 ois: q̄dā nō: ois nō. q̄i null? Nō null?: quidā. sed h̄al
 lus nō: valet ois Nō aliq̄s: nullus: nō quidā nō: valet
 ois Non alter. neuter. neuter nō. prestat̄ vt̄terq̄

Circa tertū notanda sunt duo pūcta/due q̄stiones/et 4.^{or} argu.^{or} cū replicis
Primū punctum est q̄ ordine nature eq̄pollēcie dērent poni immedia
 te post oppōes/r̄ añ p̄uersiones/vt q̄dā loyci faciūt
 qm̄ pmo et p se pueniūt cathēgoricis Sed ad ostendendū q̄ etiā pueniāt ypo
 theticis/rōne suaz p̄cū/ideo p̄ ypotheticas ponūt ab auctoze nr̄ō/vt iste eq̄
 pollēt Si null⁹ hō mouet nullus hō currit/et si n̄ q̄dā mouet/n̄ q̄dā hō currit
Secūdū punctū q̄ int̄ eq̄ualenciā et eq̄pollenciā/hoc int̄ est/q̄ eq̄ua
 lencia ē magis cōe q̄ eq̄pollēcia qm̄ cōuenit tam ter
 minis q̄ p̄p̄ositionibz Sz eq̄pollēcia puenit solis p̄p̄ōib⁹/ideo est min⁹ cōe.
 ¶ Et notandū est q̄ negatio in ḡnali non p̄t diffiniri/qz est eq̄uocū/s̄dco p̄
 negatio dēt diuidi Et postea mēbra e⁹ debent diffiniri Est aut̄ triplex negatio

scz negās infinitās et puans Vñ negatio negās est malignātis nature/ q̄cōp p̄ se inuenit h̄ totū destruit/ et ei⁹ oppositū inducit/ vt ayi sanctus Aug⁹ Et ista negatio ē causa effectiua instrumentalis equipollentiā Et h̄z multos actus. De h̄is et alijs negationibz vide sup̄ de q̄litate ppōnis.

Queritur primo Quis ē equipollencia Et q̄ō ē ppōes aliq̄s equipollens re ¶ Dico q̄ equipollencia est duax ppōnū pus op positārū formalis c̄ualencia/ in q̄litate et q̄ritate/ in veritate et falsitate/ pp̄ negationē p̄positā/ postpositā/ aut p̄positā/ et postpositā s̄l ¶ H̄o aliud dico q̄ ppōnes aliq̄s equipollere est ipas esse eiusbē veritatis et falsitatis/ q̄litis et q̄ritatis Et ideo vna earū semp est illatiua alterius/ n̄ bona p̄na et formali/ vt bñ sc̄q̄ nō aliquis hō est azin⁹/ igit̄ nullus hō est azinus

Queritur secūdo Que ē causa p̄meregule/ que r̄/ et que z⁹ ¶ Dico q̄ r̄ō q̄re nega⁹ p̄posita facit equipollere p̄dictorias/ est ista ¶ Istā p̄dictorie de t̄mino cōi pugnāt in q̄tuor scz in q̄ritate/ in q̄litate/ in veritate et falsitate Sz negatio p̄posita in p̄ncipio ppōis/ om̄ia ista destruit et oppositā inducit Et p̄ p̄ns q̄ pus pugnabāt in q̄ritate et qualitate facit eas eē eiusbē q̄litis et q̄ritatis Et que pus pugnabāt in veritate et falsitate/ facit eas esse eiusbē veritatis et falsitatis ¶ R̄ō sc̄de regule/ q̄re negatio postposita signō. i. subiecto distributo p̄ signū/ facit equipollere p̄ue s̄ue/ est ista ¶ Istā p̄ncipio solū pugnāt in duobz scz in q̄litate et veritate vel falsitate/ et cōueniūt in q̄ritate Ergo negatio debet poni post signū et subiectū/ ne destruat q̄ritate/ et añ copulā/ vt destruat q̄litate et faciat eas esse eiusbē q̄litis veritatis vel falsitatis ¶ R̄ō terciē regule ē q̄ subalīne pugnāt solū in vno scz in q̄ritate/ et p̄ue niūt in q̄litate 3do ppōit̄ negatio vt faciat p̄cordiā in q̄ritate Et vt illa negatio nō destruat q̄litate in qua cōueniūt/ postponit̄ vna alia negatio ad impediendū vim p̄me negationis supra copulā

Arguitur primo Cōtra p̄mā regulā sic Signo nō ē addenda negatio vt d̄ p̄ pier. igit̄ male d̄r in regula Si alicui signo p̄ ponat̄ negatio ¶ Dico licz negatio infinitās nō sit addēda signo/ de q̄ intel̄ ligit̄ p̄hus p̄ pier. Tñ bñ negatio negās/ que negatio p̄posita facit equipollere p̄dictorias nō at̄ infinitās ¶ Replicat̄ Cōtradictorie ppōnes nūq̄ sunt equipollentes/ q̄ negatio negās p̄posita signo nō facit p̄dictorias equipollere ¶ Dico q̄ negatio negās p̄posita signo facit equipollere p̄dictorias/ sic intelligit̄ q̄ facit illas ppōes equipollere/ q̄ pus crāt p̄dictorie añq̄ poneret̄ negatio.

Arguitur secūdo Cōtra sc̄dam regulā 3ste sunt p̄ue/ om̄is hō ē aiāl/ nullus hō ē aiāl Et postponat̄ negatio signo/ vt nullus nō hō est aiāl/ nō equipollent s̄ue p̄ue/ qm̄ nō sunt eiusbē q̄ritatis/ qz ista ē inde finita et alia v̄lis ¶ Dico tert⁹ debet intelligi cū isto addito Si alicui signo v̄li subaudi et subiecto distributo p̄ sinū postponat̄ negatio facit equipollere suo p̄uo/ sic nō est ibi/ d̄er c̄m sic dari Om̄is hō est aiāl/ nullus hō nō est aiāl ¶ Replicat̄ Lū d̄r ¶ Null⁹ hōis ocul⁹ est dexter sua equipollens videt̄ esse ista Lu insubiet hōis oculus non est dexter/ qz ibi negatio postponit̄ signo et subiecto distributo p̄ signū Et tñ nō equipollent/ qz vna ē vera/ et alia falsa/ vna ē v̄lis tam ex p̄te subiecti distributionis q̄ locutionis Et alia ex p̄te subiecti locutio

nis est indefinita/igit̄ solutio falsa ¶ Dico q̄ ad textū debet adhuc addi vt negatio ponat̄ immediate post subiectū distributionis añ alios terminos distributos in sua p̄tia h̄do sic dat̄ eq̄pollencia cui⁹ libet h̄ois nō oculus vel null⁹ l⁹ oculus est dexter ¶ Tōē possit argui de istis/ōnis h̄o aiāl nō est/et null⁹ h̄o aiāl est/vbi postponit negatio et nō equipollent/qz p̄ma ē v̄a/et sc̄da falsa ¶ Tōē possit argui de istis/ōnis h̄o aliquo tpe nō currit/null⁹ h̄o aliq̄ tpe currit/vbi p̄ma ē vera/et falsa ¶ Dico q̄ negatio nō immediate ponit post sb̄tū

Arguitur tercio Cōtra terciā regulā due subalterne min⁹ repugnant q̄ due p̄dictione/ḡ min⁹ requirūt ad faciendū ipas cōcordare Sz ad cōcordandū duo p̄dictione sufficit vna negatio/igit̄ nō requirūtur ad subalternā p̄cordāda due negationes ¶ Dico licet due negationes sint aliquo plus q̄ vna s̄m̄ vocē/tñ s̄m̄ actū negādi min⁹ faciūt q̄ vna eo q̄ mutat̄ q̄titatē/sed vna negatio p̄posita mutat̄ q̄titatē et q̄litatē Et q̄re due negationes nō mutant̄ qualitātē ¶ Dico qz sc̄dm̄ oēs loycos faciūt vna affirmatiōnē Et hoc ideo quia p̄ma negatio reperit post se negationē/ideo destruit illā/sz destructa negatione ponit affirmatiō Etia sc̄da impedit vim p̄me/et sic multo se impediūt/et ex p̄nti faciūt affirmatiōnē ¶ Replicat̄ a p̄portione equalitatis nō fit actio vt dicit p̄hus Sz vna negatio est equalis alteri/igit̄ n̄ agit in aliā ¶ Dico q̄ hoc est verū in naturalibz/nō autē hic et in entibz rōis ¶ Replicat̄ due affirmationes nō faciūt negationē/igit̄ a fili/due negationes nō faciūt affirmatiōnē/quia nō videt̄ rō diuersitatis ¶ Dico q̄ rō diuersitatis est quia affirmatiō affirmat et com̄pbat verū/verū autē nō destruit verū/estante p̄ho dicente/ōne verū/vero p̄sonat̄ ¶ Non autē sic est de negatione cui⁹ actus est destruere Posita ḡ vna negatione et supueniēte alia/destruit eā aut impedit/vt patet ex ei⁹ diffinitione Sz destructa negatione/aut ea impedit̄ a se semp̄ sc̄q̄t̄ affirmatiō/igit̄ due negationes faciūt vna affirmatiōnē

Arguitur quarto Cōtra quartā regulā/iste nō eq̄pollēt nichil ē nichil et q̄libet est aliq̄d/igit̄ textus falsus Aliis p̄bat̄ qz appōes eq̄pollentes debēt eē eiusdē qualitatis/sz p̄ma est negatiua/et affirmatiua ¶ Dico p̄cedendo illas nō eq̄pollere/qm̄ negatiua in categoricis m̄xi me/nō eq̄pollent affirmatiue ¶ Replicat̄ ḡ textus n̄ est falsus ¶ Dico q̄ textus intelligit̄ qm̄ ambo signa p̄cedūt copulā/vt nichil nichil ē ista/eq̄pollēt huic q̄libet aliq̄d est ¶ Contra textus dicit̄ expresse q̄ vna signū dēt poni a parte subiecti/et aliud a parte p̄dicati/sed p̄tū sc̄q̄tur copulā ¶ Dico verū ē nisi sit p̄positio de insuetudo mō loquēdi/in qua p̄tū p̄cedit copulam.

¶ Notandū est circa dictas regulas s̄m̄ aliquos loycos q̄ ipe vere sunt n̄ in omnibz/led in nō exceptiuis/nō exclusiuis/nō reduplicatiuis/nō equoociis p̄pōnib⁹/in p̄pōnib⁹ nō se destruetib⁹ postposita negatione totali subiecto Sz tñ quicq̄d illi dicāt si seruet̄ eadē sup̄pō terminoz in vtraq̄ p̄pōne semp̄ tenent̄ regulē/q̄d iam praticare p̄ singulas p̄pōnes exceptiuas exclusiuas et ceteras vbi suat̄ sup̄pō et vbi nō/longū foret et curiositatis mag⁹ q̄ necessitatis

De modalibus

Modus est adiacens rei determinatio & habet
 rip adiectiuū. s; duplex est adiectiuū. Est enim
 adiectiuū nōis. ut albus niger. Et adiectiuū verbi. ut
 aduerbiū. quia scōz p̄stianū Aduerbiū est vi bbi adiec
 tiuū Et ideo duplex est modus. vnus nōialis. sicut ōne
 adiectiuū nōiale cathegrematicū. ut alb? homo currit
 Ali? aduerbial. sicut oīa aduerbia. ut hō currit velocit̄.

Diuisio modozū aduerbialiū

Rōne cōpositionis. ut hec lex: ncc̄io: p̄tin
 Aduerbioz gēter: possibilē: impossibilē: vero: falso.
 quedā det. Rōne rei vbi. ut fortit̄ agit: velocit̄ currit
 minant vba Rōne tempis: ut aduerbia temporalia.

Rōne modi. ut aduerbia optandi et hor
 tandi et similia: et scōm hoc mod? sumitur multiplicē
 p̄ aduerbia Sed omīssis ōnib? alijs solū de hīs q̄ p̄po
 sitionē determināt est dicēdū. ut sunt hī lex necessario
 cōtingenter & Cū enim dicit hō currit ncc̄io: s̄ḡtur q̄
 tota p̄positio p̄dicati cū subiecto sit necessaria Cū vero
 dicit homo currit bñ aut velociter: s̄ḡtur q̄ cursus ho
 minis sit bonus aut velox Et sciendū q̄ isti lex modi
 q̄s; sumūtur nōialiter. ut possibile: impossibile: necessa
 riū: p̄tingēs: vez: falsum Quāq; sumūt aduerbialit̄. ut
 possibiliter: impossibiliter: p̄tingēter: ncc̄io: vero: falso.

Postq̄ auctor n̄ determinauit de p̄pōibz de inesse/que sunt de simplici inherē
 cia p̄ti ad subiectū/et de p̄prietatibz earūde Lōsequēter in hoc 3° caplo deter
 minat de p̄pōibz modalibz que sunt de inherētia p̄dicati ad subiectū modifica
 ta Et sequūtur illas tanq̄ p̄positiō suā simplex Et sunt hui? lōnis duo p̄cta/
 due q̄stiones/et quatuor arguments.

Primum punctū q̄ mod⁹ capis multiplici Primo realiter p̄ manes
rie seu mēsurā Et sic ait *Oratius* Est mod⁹ in reb⁹
sunt certi deniq; fines Quos vltra/citraq; nequit p̄sistere rectū Secdo capis
mod⁹ grāmaticalit̄ Et sic dicim⁹ q̄ in v̄bo sunt quinq; modi Tercio capis loy
caliter Et hoc dupl̄r Dno⁹ vt est p̄ncipiū formale sylogismi/et sic dicimus q̄
ōnis sylogism⁹ est in mō et figura Alio⁹ capis p̄ ōni dēterminatione nōis/aut
verbi/et ita capitur hic.

Secūdu punctū q̄ oēs ppōnes modales sunt cathēgorice Sed dyt̄
est cathē^{ca} Quedā est cathē^{ca} de inesse Et est in qua
p̄tū simplr̄ inest subiecto sine copula modificata/vt hō est aiāl Quedā est ca
thēgorica modalis Et est in qua p̄dicatū inest subiecto mediāte copula modis
ficata/hoc est dicente modū quo p̄tū inest subiecto/vt hō necessario ē animal/
Et ista est duplex/scz cōposita et diuisa vt patebit.

Queritur primo Dnō dēfinitio modi debeat intelligi ¶ Dico sic
Mod⁹ ē dēfinitio adiacēs/idest adiectiualis/rei. i.
alicm⁹ p̄tis ppōnis/scz subiecti p̄ti vel copule Et ponit dēfinitio loco ḡnis
Et adiacens rei loco dīe/ad excludendū dēterminationes que sūt p̄ nōia substā
tiua/vt aiāl hō studet/equ⁹ regis currit/licet em̄ hō et regis dēminēt ibi rem/
nō tū sunt modi qz nō sunt adiectiuales dēterminationes ¶ Mod⁹ q̄ in ppōsi
to est adiectiū/qd̄ est duplex vt declarat textus/scz Istis vt sunt adiectiā no
minalia/hon⁹ malus debilis fortis Verbi vt ōnia aduerbia Et subdiuidit auc
tor illa in q̄tuor mēbra ¶ Si arguat ōne nomē s̄ḡt p̄ modū p̄ se stātis qz
oē nomē s̄ḡt p̄ modū sube/ q̄ nullū nomē s̄ḡt p̄ modū adiacētis/et p̄ p̄ns nō ē
aliquis mod⁹ nōialis ¶ Dico q̄ duplex ē mod⁹ s̄ḡndi sube scz mod⁹ p̄manē
tis/et mod⁹ p̄ se stātis Itā dicitur q̄ ōne nomē s̄ḡt p̄ modū sube q̄tū ad modū
p̄manētis/scz sola substātiua significāt p̄ modū p̄ se stantis Et adiectiua per
modum alteri adiacētis.

Queritur secūdo Quotuplex ē mod⁹ in generali ¶ Dico s̄m̄ aucto
rem in textu/duplex/scz modus nōialis/et est q̄ fit p̄
adiectiū nōis/vt fortis velox ista dēmināt nōia substātiua/de q̄bus nichil ē
ad ppōsitū Alius ē mod⁹ v̄balis vt sunt ōnia aduerbia/et ista dēmināt v̄ba/
Et ponit auctor illa in q̄duplicidā Et hoc ideo Itā in v̄bo sunt q̄tuor p̄ hoc
rāda Itā v̄bū designat cōpositionē p̄ti cū subiecto/ideo dicit p̄hs p̄mo pier.
q̄ ly est s̄ḡt quandā p̄positionē quā sine extremis non est intelligere/vbū s̄ḡt
rem suā v̄balē/vt curro s̄ḡt cursum Itē v̄bū p̄s̄ḡt seu p̄notat tps̄/itē p̄notat
modū Et s̄m̄ hoc sumit q̄duplex mod⁹ v̄balis Quedā em̄ aduerbia determi
nāt v̄bū rōne p̄positionis/vt ista sex Itē cō p̄tingēt et Quedā dēmināt v̄
bū grā rei v̄bi vt bñ male Quedā grā t̄pis/q̄dā grā modi/vt declarat textus

Arguitur primo Om̄is ppō modalis est cathē^{ca} ppō S̄z de cathē
goricis ppōnib⁹ et earū passionib⁹ dēminatū est su
pra/ q̄ hic male dēminat de ipis ¶ Dico q̄ licet supra dēminatū sit de cathē
goricis q̄ sunt de inesse/vel simplici inherētia p̄ti ad subiectū/nō tū de cathēgo
ricis que sunt de inherētia modificata/que ideo req̄rūt sp̄calem tractatū/quia
in ipis nō sumit eodē mō q̄ritas/q̄litas/oppōsitio/p̄uersio/et eq̄pōllēcia/sicut

in illis que sunt de simplici inherencia ¶ Replicat illo dato/tūc dēt mina
cio modalū et carū passionū dēret pcedere dēterminationē ypotheticarū/qz ca
theticarū pcedit ypotheticū/¶ Quidō nō est bon? ¶ Quidō qz ordīe doctne
faciliora dēt pcedere/et difficiliora sequi/mō ypothe^{ca} ppōnes sunt multo fa
ciliores/¶ sūt modales/quer egrunt auditores diligētes et acutos ¶ Itā vt est
in puerbio ¶ Itāqz de modalibz gustauit aliqz azinus

Arguitur secūdo Nullū equocū est diffiniendū/sz mod⁹ ē equocū ad
quorū fīgta/igit nō pōt diffiniri ¶ Maior pbat qz diffi
nitio ē ordō indicans eē vni⁹ rei tū/sz equocū nō fīgt vniā rem tū ¶ Quidō licz
equocū equoçe captū nō pōt diffiniri/tū bñ vniuoce captū/sā mod⁹ h diffinit⁹ p
vno e⁹ fīgtō scz p dēterminationē qdā ¶ Replicat Mod⁹ put ē dētermina
tio quēdā/etiā est equocū/qd pbo/qz fīgt dēterminationes q fīgt p nōia adicē
tiua/et dēterminationes q fīgt p aducrbia/et h multis mod/igit vt sic ē equocū
¶ Quidō negādo pñaz Et cā est qz ad equocū nō sufficit qz plura significet/sz vl
tra hoc requir⁹ qz illa plura significet nō sub vna rōne/sz sub diuersa/sā modus
fīgt oēs illas dēterminationes sub vna rōe. i. diffinitione/qz sua rō idest diffinitio
pucnit omib⁹ illis dēterminationib⁹ nōialibz et aducrbialibz

Arguitur tercio Diffinitio dēt dari p gen⁹ et dām/sz pñs nō ē h mōi
q nō ē bona ¶ Quidō qz dēterminatio ponit loco ge
neris/et adicēs rei loco die/vt dictū est ¶ Replicat Quidō gen⁹ dēt vere
pri de sua spē/sz dēterminatio nō dē pcur de mō/igit dēterminatio nō ē gen⁹ ¶ Maior
pbat qz dēterminatio ē actio/eo qz dēterminare ē agere/sz mod⁹ nō est actio/igit
mod⁹ nō ē dēterminatio ¶ Quidō ad pbatōnē mōris/licz dēterminatio actiā scū
effectiua et p modū agēt⁹ fit actio/nō tū dēterminatio formal⁹ de q h intelligit⁹.

Arguitur quarto impossibile ē mod⁹/z tū nō est dēterminatio adiacens
rei/sz diffinitio nō pucnit omi pōtō sū diffinito ¶ Itā
pbat qz nō fīgt aliquā formā rei adiacentē ¶ Itā qd est impossibile/inchū ē ¶
¶ Quidō licet impossibile nō significet aliquā formā realē adiacentē rei aut ppo
sitioni/qz fīgt impossibilitatē que ē puatio potēcie/tū fīgt formā aut dētermina
tionē rei h^m modū intelligēdi/qz nōpossibilitas apphēdit p modū forme z de
dēterminationis ip⁹ rei vt ppositionis ¶ Replicat Lū dico chimera impos
sibile ē eē/ibi iste mod⁹ impossibile etiā h^m modū intelligēdi nō fīgt formā ad
iacentē rei/sz solutio nulla ¶ Itā pbat qz chimera nō est res aliqz q nō fīgt for
mā adiacentē rei ¶ Quidō licet chimera nō sit res put res dī a rat⁹ a ū/tū bñ
ē res vt dī a reoz reris. i. opinor/et h mō oē opinabile dī res/sā ista pcedit vera
Chimera est opinabilis/vt patet in tractatu ampliacionis

Diffinitio ppositionis modalis.

Propō modalis est qz modificat aliquo istoz sex mo
dōrū. vt forte currere ē possibile. forte currere ē ptingēs
et ita de alijs Et sciendū qz in modalibz vbi dēt lib⁹ci
mod⁹ at pñi Dēs alie ppōēs dicūtur de inesse idest de

simplici inherēcia pti ad subiectū Et p hoc patet diuisio ppōis que solet fieri Propōnū alia modalis. alia de inesse Ille autē ppōnes que modificāt hīs modis vero et falso relinquūt qz eodē modo sumitur oppō et equipollencia in eis: sicut in illis de inesse In hīs autē modis qui sunt. possibile. impossibile. ptingens. et necm nō sic sumitur oppō et equipollencia ut statim patebit.

Postq̄ auctor n̄ determinauit de mō diffinitive et diuisiue q̄ est forma ppōis modalis Et posuit plura et varia ḡna modoz ad inuestigandū q̄ modi facerēt ppōem modale/h iam diffinit modale ppōem p illos modos inuestigatos dicens etc Et sunt hui⁹ leōnis quinqz puncta.

Primum punctū q̄ modi p̄nt tripliciter distinguī Illa aliq̄ determinat p pōem grā rei sigte p aliq̄ extremozū ppōis/ut sūt bñ male velocit̄ Aliq̄ determinat totā ppōem pti cū subiecto nō āpliantes tps sigtū p copulā/ut sunt verū falsum/vle pticulare Aliq̄ determinat totā ppōez pti cū subiecto āpliantes tps importatū p copulā/et tales cōiter nō ponūt nisi q̄tuor/ut possibile/impossibile/ptingens/et necm Sub q̄bz tñ intelligūt modi includētes aliq̄ istozū/ut sunt opinabile intelligibile imaginabile/q̄ includūt possibile Est enim opinabile possibile opinari/ita de alijs

Secūdu punctū q̄ p̄formit ad dictos tres modos ca² modal triplr.

Uno⁹ ḡnalissime p̄ ōni ppōne modificata aliq̄ mō siue talis modus determinet rē nōtā aut rē verbi/vel ppōem eius/et sic ista eēt modal/equ⁹ niger currit/hō currit velocit̄.

ppō modal capit̄ triplr.

Alio⁹ ḡnalit̄ p̄ ōni ppōne modificata aliquo mō determinat totā ppōem pti cū subiecto/siue amplet/siue nō/tūc ista est modal/fortes currit ē singlis/est scita/ē vera.

Tercio⁹ ca² speālit̄ p̄ ppōe modificata aliq̄ mō determinate ppōem pti cū sbto/et āpliate tps importū p copulā Et ita ca² h̄ modal/bcā a tali mō āpliate/ut sit in vsu cōi possibile impossibile ptingens necm/q̄bz addunt opinabile intelligibile scibile Ex q̄ seq̄t̄ correlarie qz duereq̄rūt p̄dicōes ad modū q̄bz facē ppōez modale Prā ē vt dicit̄ ppōez pti cū sbto/īd bñ male velocit̄ tarde et filia nō faciūt ppōez modale Scda ē qz talis mod⁹ āpliet tēp⁹ importatū p copulā ad p̄ns p̄teritū et futurū/vel ad p̄ns et futurū/īdco verū falsum scitū creditū vle pticulare nō faciūt modales pp̄ie dictas.

Terciu punctū ē qz sufficē 4.⁹ mōy faciētū modale sic sūt Dis mod⁹ faciēs ppōez modale speālit̄ dictā āpliat ad oē tps/vl ḡ āpliat ad oē tps diffūctiē/tūc si possibile et p̄m⁹/q̄ s̄m rē ibe se/vl āpliat ad oē tps copulatiē/et h̄ du⁹/vl ē mod⁹ affirmariū sic ē necm/vl negariū sic ē ip⁹ h̄ Del sic Dis mod⁹ aut d̄ modū aliq̄ nō ent̄/aut ent̄/si h̄ sic ē ip⁹ h̄/si h̄ ē duplr/aut d̄ modū entis simplr et in actu sic ē necm/aut ent̄/pmixti potēcie/et h̄ duplr/aut ad suū actū sic ē possibile/aut ad suū cām ptingētē/sic ē ptingēs.

Quartū punctum est Cū auctor n̄ dicit In modalibz sbū debet subici/mod^o aut p̄ri/ipe intelligit hoc de modalibz p̄pō sitis vbi mod^o semp ponit a pte subiecti in p̄ncipio/vel a pte p̄ti in fine/vt fortē currere ē possibile Sed in modalibz diuisis vbi mod^o ponit in medio iuxta copulā/vt fortē possibile ē currere/ibi s̄brū dicti. i. accēs añ infinitiuū ē s̄brū/et p̄tū dicti/ē p̄tū Ex^m vt fortē possibile ē esse albū/ibi fortē ē s̄brū/albū p̄tū Et hoc totū possibile ē esse d̄z copula p̄iūgens p̄tū cū subiecto Si p̄pō modalis nō sit de dicto/tūc facil^o illud sc̄it Ex^m vt fortēs p̄tingēter currit/ibi fortēs est s̄brū/currēs p̄tū/et p̄tingēter ē/d̄z copula ¶ Sz nota fortē possibile ē eē albū licet possibile sit s̄brū illi^o vbi est/tū s̄brū totū p̄pōnis/ē ille accēs fortē/quia ille ē de quo d̄z h̄ p̄tū albū mediāte copula modificata Si autē ponat infinitiu^o sine accō sequēte/tūc infinitiu^o cēt resoluēd^o in suū p̄ri ipiū/qd̄ erit p̄tū

Quintū punctū q̄ isti modi possibile impossibile necēm et p̄tingens capiatur dupl^o Vno^o vt sunt d̄z encū sear crū/et tūc dicūt necitatē/aut possibilitatē rerū/p̄ q̄bz s̄brū dicti supponit/et sic necēm est qd̄ impossibile est nō eē/leu ens qd̄ non p̄t nō esse/et possibile. i. res possibilis. Et h̄ mō solus de d̄z neci^o/q̄ solus de^o nō p̄t nō esse Et hoc mō nulla p̄pō saltem creata ē necia/nā quelibz talis p̄t nō esse Et p̄tingēs ē qd̄ possibile est nō esse vt equ^o Sequitur ḡ q̄ capiēdo p̄tingens vt ē d̄z cūctis/q̄ om̄is p̄pō est conp̄tingens/et q̄ nulla p̄pō est necia/et nulla impossibilis Alio^o capiūt dicti modū/et sunt d̄z p̄pōnis/et tūc dicunt necitatē/possibilitatē/vel impossibilitatē iparū p̄pōnū/p̄ quibz dicta eoz supponūt Et sic necēm idē est q̄ p̄pō necia. i. signū q̄liter necē ē esse Et possibile. i. p̄pō signū qualiter possibile ē eē Et isto mō capiēdo dictos modos/aliq̄ p̄pō est necia/aliq̄ possibilis/aliq̄ p̄tingens/aliq̄ impossibilis Primo mō capiēdo d̄cōs modos faciunt modales diuisas. Secdo modo faciūt modales p̄positas

Queritur primo Quō diuidit p̄pō modalis Et q̄t sunt d̄z int̄ modales p̄positas et diuisas Ad p̄mū dico in modale p̄posita et modale diuisam Modalis p̄posita est in q̄ modus p̄t de dicto/vel dictū de modo Vel sic Modalis p̄posita est in q̄ modus ē vniū extremū sc̄z s̄brū vlt p̄tū/et alterū extremū est tota p̄pō/aut dictū Ex^m vt iohēs currit possibl^o/vt iohēm currere est possibile Et iste modales p̄posite nō sunt p̄pe modales/sz vocate modales Et cā est qz copula nō est in eis modificata/co q̄ mod^o nō ē p̄s copule/sz tenet se ex pte alteri^o extremi/et dictū in ea semp ponit māliter p̄ vna orōe indicatiua de inesse sibi corrdente Sz modalis diuisa est in q̄ modus est copula vel p̄s copule/ita vt mediet int̄ s̄brū et p̄tū/vt hō p̄t currere/lohēm possibile ē currere/vel iohēs est possibiliter currēs/sic sunt vere modales ¶ Ex isto patet q̄ nō bñ distinguit modalis p̄posita a diuisa/p̄ hoc q̄ in cōposita subiectū capit formalit^o p̄ forma quā figt/vt calidū esse frigidū ē possibile. Et in diuisa subiectū capit māliter p̄re denoiata Et rō est qz talis distinctio nō fit penes p̄pōem et diuisionē/sz penes 3^m modū aphibologicē sicut p̄hus distinguit istā p̄tingit facentē dicere Vñ q̄ nō fiat penes p̄pōem et diuisionē/quia ille fallacie fuit penes multiplex potēciale/qd̄ diuersimode p̄fert/s̄ in tali distinctione p̄formali et materiali/orō manet eadē s^m subam et modū p̄ferēdi

¶ ibi ē multiplex actuale Et iā 2° pbat qz illa distinctio nō est sufficiens Itā i^o p̄t distingui p̄nes sensum p̄positū et diuisum/ vt forte plura scire q̄ scit ē possibile/ que vt jacet ē p̄posita falsa Et si intelligat̄ facere hūc sensum Fortē plura q̄ scit possibile est scire/ē diuisa vera sicut p̄z inspiciēdo ad ei^o p̄dictoria de nccio ¶ Ad 2° dico q̄ multe sunt dīe int̄ p̄pōes modales p̄positas 2 diuisas

In modali
composita.

Modus dicit dīam p̄pōis id est dicit necessitatē possibilitatē vel impossibilitatē p̄pōis p̄ q̄ supponit suū dictū

In modali
composita.

Modus nō ampliat tps importatū p̄ copulā
Modus est semp̄ vnū extremū p̄pōis. s̄. s̄btū vel p̄tū
Dictū semp̄ supponit māliter p̄ vna categorica de inēē
Dictū eius nūq̄ diuidit s̄ simul siue medio ponit
Copula eius non modificatur.

In modali
diuisa.

Modus dicit dīam entis id est dicit necessitatē possibilitatē vel impossibilitatē rerū p̄ q̄z subiectū supponit
Mod^o apliat ad om̄ia tpa copulatiue vel disiunctiue
Mod^o ponit int̄ p̄tes dicti ante copulā est
Dictū eius diuidit p̄ modū in medio positū
Dictū nō supponit māliter s̄ significatiue et p̄sonaliter
Copula eius modificatur

¶ S̄z aduertendū ē q̄ li p̄t captū impersonaliē facit sensū p̄positū/ s̄z p̄sonaliter in medio positū facit sensum diuisum/ et in principio vel in fine positū facit sensus p̄positū Et differēt sensus diuisus a p̄posito de li p̄t/ possibile/ vel possibiliter/ p̄mo qz sensus p̄positus de possibili requirit verificationē instātanea respectū toti^o p̄pōis S̄z sensus diuisus nō Secdo qz p̄pō de sensu p̄posito dēt poni inēē Et t̄io dī cōiter/ possibile positū/ inēē nullā scq̄ incōueniēs/ hoc intelligit̄ de possibili in sensu p̄posito S̄z modales diuisi nō eodē mō ponūt inēē sicut p̄positae qz nō op̄z seruare semp̄ eandē q̄titatē et idē s̄biectū/ vt bñ declarat̄ in vltimis questionibz hui^o tractatus.

Queritur secūdo Vtrū isti q̄tuor modi/ possibile impossibile 22/ eqliē aplient ad oē tps in modalib^o p̄positis et diuisis ¶ Dico distinguēdo Itā isti duo modi/ nccm et impossibile capiūt dupl^r Vno p̄ nccio simpl^r ad oē tps/ et p̄ impossibili/ simpl^r ad oē tps/ 2 sic apliat̄ ad oē tps/ ita qz possibile et p̄tinges inq̄tū eis p̄dicūt apliant ad oē tps/ s̄z disiunctiue Et sic dicim^o diē hīsternā fuisse nō est nccm/ et diē hīsternā nō fuisse ē possibile Alio^o capiūt nccm et impossibile p̄ nccio et impossibili b^m qd/ et ē illud qd̄ solū est nccm vel impossibile quo ad p̄ns et futurū tps Et isto mō solū apliant ad p̄ns et futurū Et pariformit̄ possibile et p̄tinges etiā apliant ad p̄ns vel futurū vt sunt modi p̄dictorij Et isto^o dicim^o q̄ ad p̄teritū nō est potēcia v^l p̄f̄ibilitas ex p̄mo celi Et sic dī q̄ diē hīsternā fuisse ē nccē/ 2 q̄ nō ē possibile eā nō fuisse/ i^o deo in sexto ethicoz p̄phus laudat agatōnē in h̄ qz dixerit q̄ solo illo p̄uat̄ de^o s̄z infecta facere que sunt facta/ 2 de^o nō p̄t facere rē p̄teritā n̄ fuisse capiēdo posse vt dicit possibilitatē b^m qd/ quo ad tps p̄ns s̄z et futurū Et h̄^o p̄ccūd̄ loyci q̄ verū p̄t ēē impossibile/ vt istud verū antichrist^o nō fuit/ nō s̄o

lū p̄t eē ipossibile/s; erit aliqñ ipossibile ¶ **Ita** rñdet ad q̄stionē q̄ ip̄t mōi si capiānt p̄^o in modalibz diuisi apliant ad oē tps S; si capiānt 2° apliant solū ad p̄s et futurū S; in modalibz p̄positis nō apliānt/licz bñ dicat necitate v̄l ip̄^o si bilitatē v̄l possibilitatē indōnter q̄ ad oē tps/v̄l q̄ ad tps p̄s et futurū tm̄ p̄^m q̄ capiūt p̄^o v̄l 2° Itā inq̄tū faciūt modales p̄positas capiūt vt sūt dīe p̄pō nū denotātes p̄pōez cui addūt sigre q̄liter possibile ē eē/v̄l q̄liter necē est eē vt antichristū fuisse ē possibile/sensus ē/hec p̄pō antichristus fuit sigr q̄liter possibile ē fuisse/r̄ isto^o azin^o nec possibit nec ipossibilis nec necm̄ nec p̄tingēs Itā tūc necm̄ ē p̄pō sigis q̄liter necē est eē Et ipossibile est p̄pō sigis q̄liter ipossibile ē eē Aliqñ isti mōi capiūt vt sunt dīe enciū v̄l rerū put addūt sim^o sbto v̄l p̄ro/r̄ tūc p̄sibile ē idē qd̄ potens eē/ip̄^o sibile. i. nō potēs eē Et necm̄ idē qd̄ n̄ potēs nō eē Et sic etiā apliant sbtū v̄l ad oē tps/v̄l ad p̄s et futurū p̄^m q̄ capiūt p̄^o v̄l 2° Ita dicim^o de^o ē necm̄ v̄l neci^o/antichrist^o ē possibile v̄l p̄sibilis Et isto^o oīs p̄pō ē p̄tingēs/et nulla neciā/qz dñs tal^o p̄t nō eē S; aduertendū q̄ apliatio sic exp̄m̄t Albū p̄t eē nigrū. i. qd̄ est v̄l qd̄ p̄t esse albū/p̄t esse nigrū Senex p̄t eē puer. i. qd̄ est v̄l p̄t esse senex p̄t esse puer/v̄t latius patebit in de ampliationibz.

Arguitur primo Cōtra diffinitionē p̄pōnis modalis Diffinitio puenit alteri a diffinito/s; nō est bona Itā p̄bat qz iste p̄pōes/ds ē neci^o/sortes ē possibilis sunt carbc^o deince^o qz copula ē m̄re sim^o Et tñ tota diffini^o puenit eis ¶ **Dico** qd̄ diffinitio dēt intelligi cū ista glosa/ Propō modal^o ē q̄ modificat. i. cm̄^o copula v̄l p̄pō p̄ti cū sbto modificat/aliq̄ istozū sex mōz/mō copula h̄ nō modificat/nec p̄pō p̄ti cū sbto modificat/co q̄ mod^o ē ip̄m̄ct p̄tū ¶ **Replicat** Sūt mōles p̄pōite/iḡit sunt mōles/ p̄nā t; a p̄te in mō ad totū Itā p̄bat qz modal^o p̄pōita ē in q̄ mod^o ē alterū extremū p̄pōis. i. aut sbtū v̄l p̄tū/sic ē h̄ iḡit ¶ **Dico** q̄ illa nō ē tota diffini^o modal^o p̄pōite/s; dēt addi/et alterū extremū sit p̄pō v̄l dcm̄/p̄pō dico de est 3° adiacētē h̄ deficit hic ¶ **Si** q̄ras iḡit qd̄ faciūt illi modi ¶ **Dico** qd̄ nō dicūt dīaz p̄pōnū/s; dicūt dīaz et modū simplicis entis scz subiecti tm̄/v̄t ds ē neci^o .i. deus ē ens necm̄/sortes ē possibilis. i. ens possibile r̄ ¶ **Replicat** filla glosa sup̄dca p̄pōis modal^o cēt bona/sc̄q̄ret q̄ modal^o p̄pōita nō cēt modalis vt forte currere ē p̄sibile Qd̄ p̄bo/qz ipa nō est de copula modificata/co q̄ mod^o nō ē ps copule ¶ **Dico** h; in modalis p̄pōita copula nō sit modificata/ tñ p̄pō p̄ti cū sbto/v̄l p̄pō p̄ciū dicti ē modificata S; verū ē vt dicūt modni et reales q̄ nō sunt mōles p̄pē capte/licet bñ cōiter capte ¶ **Vñ** notandū est qd̄ ad p̄pōez modalē p̄pē capte requir̄t du^o p̄pō. s. p̄pō p̄ciū dicti/aut p̄ciū alie^o p̄pōis/et cū h̄ p̄pō mōi cū copula/qd̄ 2° nō est in modalis p̄pōita ¶ **Siar** guar^o p̄ diffinitionē/sortē currere ē p̄sibile/h̄ dcm̄/sortē currere ē id qd̄ modifi cat p̄ istū modū p̄sibile Et tñ nō ē p̄pō modal^o/s; tm̄ sbtū ei^o/s; diffini^o puenit alteri a diffinito/p̄nā t; qz puenit vni dicto qd̄ nō ē p̄pō ¶ **Dico** q̄ illd̄ dcm̄ p̄^o modificat p̄ modū p̄tis et t̄q̄ id̄ q̄ tñ tota p̄pō modificat p̄ modū totius/et tanq̄ id̄ qd̄ licet hoc sibi pueniat p̄ p̄pōem dicti/qd̄ p̄mo modificat/ideo tota p̄pō dicit modalis/et nō ip̄m̄ dictū tm̄

Arguitur secūdo Plures s̄ mōi q̄ sex/r̄ text^o fallus Itā p̄bat quia nega^o facit p̄pōez modalē p̄pē dcm̄/qd̄ p̄bo qz de

terminat totā ppōez pti cū sbto/h² sunt plures q̄ sex ¶ Oico licz definet totā ppōez/tñ nō apliat tps impōrtū p copulā ¶ Eodē mō posset argui de istis p se/et p accēs ¶ Et soluit vt̄ Del alij dicūt q̄ p se intelligit sub nccō/ r̄ p accēs sub ptingētī ¶ Replicat Opinabile scibile et intelligibile def̄ miniat totā ppōez sbiecti cū pto/et apliant tps impōrtū p copulā/igif sunt plures mōi q̄ sex ¶ Oico q̄ intelligit sub alijs/eo q̄ includūt aliquē de istis Itā includūt istū modū possibile/vt opinabile. i. possibile opinari/scibile. i. possibile sciri.

Arguitur tercio isti duo mōi possibile et ptingens aut se mōi distincti vt̄ nō Si p^m ar²/p̄ ipi sunt idē/qd̄ pbo/qz ambo sūt mōi p̄ticularēs affirmatiui/hñtes s̄ candē oppōez et eq̄pollenciā/ḡ sunt idē/qd̄ est pcedendū ¶ Si dicas r^m q̄ nō sunt distincti Lōtra h̄ ar²/ista est v̄a/deū cē est possibile/et ista h̄a/deū cē est ptingēs/ḡ possibile r̄ ptingēs nō sunt idem Itā p² pte pbat/qz oē ptingēs ē nō nccm/vtz ex diffinitōe ptingētī pmo pōz/h̄a deū cē est nccm ¶ Dico q̄ ptingens ca² duplī Dno² sp̄caliter r̄ ppe vt̄ scz idē est q̄ nō nccm/et nō imp²hibile/et sic nō est idē cū possibilī/sz ē minus cōe ad ipm/et ita pcedit argumentū Alio² ca² ḡnāliter vt̄ extēdat se ad ōne nō implicās p̄dictionē et sic idē est cū possibilī ¶ Replicat Ex ista solutio ne seq̄t q̄ plures sunt mōi ppe dicti q̄ 4° Seq̄la pbat/qz ptingēs ppe captū facit etiā mōle ppe captā/r̄ ē mod² distinct² p̄ ptingēs ḡnāliter captū/igif ¶ Oico pcedēdo q̄ sunt plures q̄ q̄tuor/sz illi s̄ includūt aliquē ex istis 4° Itā ptingēs sp̄calit̄ includit p²hibile/qm̄ idē ē qd̄ p²hibile eē/et p²hibile nō eē

Arguitur quarto Lōtra illū textū/in modalib² v̄bū dēt sbijciē Itā ē modalis/fortē possibile ē currere/r̄ tñ nec v̄bū sbijciē/nec mod² p̄tur/igif text² falsus ¶ Oico q̄ auctor n̄ intelligit h̄ de modalib² ppositis/vt̄ fortē currere ē possibile/ibi v̄bū. i. dictū sbijciē/et mod² p̄ ¶ Replicat Itā ē modalis pposita/fortes currit possibiliter/jr̄ et ista p²hibile ē fortē currere/et tñ hic mod² nō p̄tur s̄ sbijciē Et in p̄ma v̄bū. i. dictū nō sbijciē/sz mod² sbijciē ¶ Oico q̄ intelligit text² de modalī vbi ē dictū et q̄ est ordinata. i. de p̄ueniētī ordine dicti et modi ¶ Replicat Modalis aliqñ p̄uertit̄/ḡ fit de p̄to sbiectū/et eō/ḡ mod² q̄ est p̄tū in p̄uersa fit sbiectū in p̄uertēte/igif mod² nō semp̄ p̄tur ¶ Oico q̄ modalis nō p̄uertit̄ h̄ se totā/sic q̄ mod² ponat̄ in sbiecto/sz solū p̄uertit̄ q̄tū ad dictū/faciēdo scz de p̄to dicti sbiectū/et eō ¶ Posset h̄ argui/hec ē modalis/hoiēm eē azinū est impossibile/et tñ nō modificat̄ aliquo mō Qd̄ pbo/qz ille mod² impossibile destruit totā ppōem dicti/ḡ nō modificat ¶ Oico q̄ nō destruit p se pmo il lam ppōem/sz ex p̄nti Itā pmo negat v̄nā sp̄calem modū entis a tali ppōne/sz possibilitatē adesse/qua negata destruit ex p̄nti ppositio

De equipollencijs modalium

Et sciendū q̄ vnusquisq̄ illorū q̄tuor modorū facit q̄tuor ppōes modales: z sic sunt sedecim ppositiones

Verbi gratia Iste modus si sumatur sine negatione facit primam
 propositionem modalem: ut scilicet currere est possibile Si sumatur
 cum una negatione posita ad verbum facit secundam: ut scilicet non
 currere est possibile Si sumatur cum negatione posita ad mo-
 dum facit tertiam propositionem: ut scilicet currere non est possible Si sumatur
 cum negatione duplici: una posita ad verbum, alia posita
 ad modum facit quartam propositionem: ut scilicet non currere non est possible
 Et sic secundum unumquemque istorum quatuor modorum sumuntur qua-
 tuor propositiones Harum propositionum equipollencie siue prout quatuor
 regulas agnoscuntur signis per has quatuor dictiones Amabimus
 Edictuli Iliace Purpurea Ita ubi sit a nulla negatio
 debet poni: ubi debet negatio poni ad verbum seu dictionem: ubi in ad
 modum: ubi in potest ad verbum et ad modum: ubi Edictum negat:
 in modum: nichil aliud: sed in totum Ite per: propositionem de possibili:
 2. de contingenti: 3. de impossibili: quarta de necessario: ubi Possibile contingens
 impossibile est necessario Amabimus Prima regula Cuiuslibet dicto
 affirmato attribuitur possibile eidem attribuitur contingens: et ab
 eodem dicto remouetur impossibile: et ab eius dictione opposi-
 to remouetur necessario Edictuli Secunda regula Cuiuslibet dicto
 negato attribuitur possibile: eidem attribuitur contingens: et ab eo-
 dem remouetur impossibile: et ab opposito dictionis remouetur
 necessario Iliace Tertia regula Alioquin dicto affirmatore
 mouetur possibile: ab eodem remouetur contingens: et eidem attri-
 buitur impossibile: et eius opposito dictionis attribuitur necessario
 Purpurea Quarta regula Alioquin dicto negato re-
 mouetur possibile: ab eodem remouetur contingens: et ei-
 dem attribuitur impossibile: et eius dictionis opposito at-
 tribuitur necessario Exempla patent in figura.

Purpurea
 for. n̄ c̄rē n̄ ē p̄h̄c
 for. n̄ c̄rē n̄ ē p̄ti^{ns}
 for̄tē n̄ currē ē ip̄h̄c
 for̄tē currē ē nccē

Aliae
 for̄tē c̄rē n̄ ē p̄h̄c
 for̄tē c̄rē n̄ ē p̄ti^{ns}
 for̄tē c̄rē ē ip̄h̄c
 for̄tē n̄ c̄rē ē nccē

Amabim?
 for̄tē currē ē p̄h̄c
 for̄tē currē ē p̄ti^{ns}
 for. currē n̄ ē ip̄h̄c
 for. n̄ cur. n̄ ē nccē

Edentuli
 for̄tē n̄ c̄rē ē p̄h̄c
 for̄tē n̄ c̄rē ē p̄ti^{ns}
 for. n̄ c̄rē n̄ ē ip̄h̄c
 for̄tē c̄rē n̄ ē nccē

Cōtra
Amabim
Edentuli
Ab ḡtraie

Quæ autē ille pp̄p̄os q̄ sunt in p̄ma linea sc̄z in amabi-
 mus: eq̄pollent z̄ p̄uertūtur inter se p̄ primā regulam
 Quæ autē sunt in sc̄da linea sc̄z edentuli eq̄pollent z̄ cō-
 uertūtur p̄ secūdā Quæ sunt in terciā p̄ t̄ciā Quæ in q̄r-
 ta p̄ q̄rtā.

Postq̄ auctor n̄r determinauit de modalibz q̄ ad ear̄ cēnciā Cōsequēter deter-
 minat de eis q̄tū ad passiones seu p̄p̄tates ear̄ q̄ sunt eq̄pollencie z̄ opp̄os
 Et p̄mo ponit vnū p̄ambulū sibi valens ad eq̄pollencias/et ē p̄ambulū multū

plicatio modalium penes situm negationis vt patet in textu Et sunt huiusmodi leonis quatuor puncta questiones et argumenta more solito.

Primum punctum est quod in propositione modalis duplex est propositio vt hic sufficit Prima est propositio per se dicti in se Secunda est propositio dicti cum modo quod est principalis copula in ipsa Et quod qualitas propositio sibi attribuitur ex parte compositionis / Ideo propositio modalis potest dupliciter dici affirmatiua vel negatiua. scilicet ex parte dicti quod ex parte modi / Illa autem in qua negatur modus / vt forte currere non est possibile / est simpliciter et formaliter negatiua Sed illa in qua negatur propositio dicti. scilicet forte non currere est possibile / non est simpliciter negatiua / sed est negatiua de dicto

Secundum punctum quod vt dicitur tertius secundum istum modum possibile penes variationem affirmationis et negationis potest fieri quatuor propositiones modales Prima est affirmatiua tam de dicto quam de modo / vt forte currere est possibile Secunda est negatiua tam de dicto quam de modo / vt forte non currere non est possibile Tercia est negatiua de dicto tantum / vt forte non currere est possibile Quarta est negatiua de modo tantum / vt forte currere non est possibile Et eodem pacto formari potest quatuor propositiones modales secundum quolibet aliorum modorum

Tertium punctum est quod in modalibus tribus modis potest sumi eadpollencia / vno quod ex parte dicti Et sic eodem modo sumit eadpollencia sicut in illis de inesse / ita vt si dicta modalium contradicant / vt oem hominem esse / et aliquem hominem non esse / proponatur negatio et eadpollencia / vt non oem hominem esse / atal est possibile eadpollent huic aliquem hominem non esse / atal est possibile Secundo sumit ex parte modi et tunc iterum sumit eadpollencia eodem modo sicut in illis de inesse / vt sicut nullus est quod dicitur Et nonnullus est quod dicitur eadpollent Sic possibile et impossibile dicitur Et non possibile et impossibile eadpollent Tercio modo sumit eadpollencia ex parte totalium propositionum modalium Et de ista dantur primo quatuor regule satis difficiles / postea tres regule satis faciles.

Quartum punctum est quod prima regula eadpollenciarum est ista Licet dicitur affirmato attribuitur possibile / eadem attribuitur contingens et ab eodem remouetur impossibile / et ab eius dictione opposito remouetur necesse Licet regule rō est quod possibile et contingens conuertuntur / quod cuiusque attribuitur possibile / eadem etiam debet attribui contingens Sed possibile et impossibile dicitur / Ideo cuiusque attribuitur possibile / ab eodem debet remoueri impossibile / quodposito vno dictionum remouetur et reliquum Et si aliquod dicitur sit possibile potest quicquid verificari / et contradicentium dicti potest esse falsum / Ideo si alicui dicitur attribuitur possibile / ab eius contradicentio opposito remouetur necesse Et ita potest probari alie regule Et significat ista prima regula per hanc dictionem Amabimus / in qua sunt notanda quatuor vocalis / prima est a et significat propositionem de possibili / in qua nulla debet poni negatio / secunda vocalis est i et significat propositionem de contingenti / in qua nulla debet poni negatio / tertia vocalis est j et significat propositionem de impossibili / in qua negatio debet poni ad modum Et quarta vocalis est v et significat propositionem de necessario / in qua debet poni duplex negatio. scilicet ad dictum et ad modum / iuxta illud Dicitur negat / quod modum / nichil a / sed v totum Et ita suo modo debet declarari in alijs regulis

Queritur primo de quantitate / quate sunt modales / ite de quantitate quales sunt modales C Ad primum dico quod quantitas in modalibus potest

attendi ex q̄tuor/scz ex pte toti⁹ dicti/ex pte subiecti dicti/ex pte modi/et ex pte linearū. Nū attendēdo q̄ritatē ex pte toti⁹ dicti/et hoc nō nisi in modalibz ppositis s^m aliquos/sunt om̄s singulares/qz in ip̄is dcm̄ sumit⁹ singulariter p vno solo supposito dicti ex defectu vni⁹ vocis imposita ad signū ip̄m Sed alij dicūt et melius q̄ oēs sunt indefinite qz illd̄ dcm̄ in modali pposita stat materialiter p sibi simili vel dissimili/puta p vna categorica de incē sibi courū dente/pt tñ p additionē signi positi in neutro ḡnē trahi ad aliā q̄ritatē/yt oēz hoiēz currere ē possibile/q̄ est indefinita/qz valer istā/h⁹ mōi p̄pō om̄s homo currit est possibilis Et fit v̄lis cū d̄r oē oēm hoiēm currere est possibile Et fit particularis aliqd̄ oēm hoiēm currere ē possibile Et singularis/yt h⁹ oēm hoiēz currere ē possibile ¶ Ex pte subiecti dicti/tā modales pposite q̄ diuise/p̄nt cē v̄les si s̄brū capiat cū signo v̄l/p̄nt cē pticulares si s̄brū capiat cū signo p̄ticulari/p̄nt cē idēmitate si s̄brū sumat sine signo/p̄nt cē singulares si s̄brū sit ter min⁹ singularis ¶ Ex pte modi modales sunt v̄les q̄ sunt de necō et impossibili Et sunt pticulares q̄ sunt de possibili et p̄tingēti/juxta illud De necē valz impossibile q̄si null⁹/possibile quidā/q̄oā nō/possibile nō Et rō est qz sicut oē et nullū distribuūt p̄ om̄b⁹ suppositis copulatiue Ita necē et impossibile am pliant ad oīe tēpus copulatiue Et sicut quidā facit em̄nū accipi p̄ om̄b⁹ suppositis disiunctiue/ita possibile et p̄tingēs āpliant oē temp⁹ disiunctiue ¶ Ex pte linearū/tūc om̄s modales q̄ sunt de purpurea et de jliace sunt v̄les formalit̄ vel equipollenter Et q̄ sunt de amabili⁹ et edentuli sunt pticulares formalit̄ vel equipollenter/qz p̄pōnes eq̄pollentes semp sunt eiusdē q̄ritatis et q̄litas/veritatis et falsitatis ¶ Si arguat mod⁹ in modalib⁹ sc̄ h̄z p̄ modū for me/et q̄ritas p̄ modū materiē/q̄ q̄ritas nō sumit⁹ ex pte modi ¶ Dico licz q̄ritas suppositozū q̄ sumit⁹ ex pte subiecti et materiē p̄pōis sc̄ h̄z p̄ modū materiē/tñ q̄ritas t̄pm̄ bñ sumit⁹ ex pte forme ¶ Ad scdm̄ dico q̄ q̄ritas in modalibz p̄t attendi ex tribz scz ex pte dicti/ex pte modi/et ex pte linearū ¶ Ex te dicti om̄nes modales q̄ sunt de dicto negatiuo sunt negatiue/et q̄ sunt de dicto affirmatiuo sunt affirmatiue ¶ Ex pte modi/tūc oēs q̄ sunt de necessario possibili et p̄tingenti sunt affirmatiue Et q̄ sunt de impossibili sunt negatiue ¶ Ex pte linearū/tūc oēs modales q̄ sunt de amabili⁹ et purpurea sunt affirmatiue Et q̄ sunt de edentuli et jliace sunt negatiue Sz abuertendū est q̄ sim pliciter et vniuersaliter loquēdo/qualitas modalū debet dari ex pte suarū linearū/yt q̄ sunt de amabili⁹ et purpurca sunt affirmatiue/et q̄ de edentuli et jliace sunt negatiue ¶ Sed postz dubitari qualis est ista Nullū hominē esse albū est possibile Dico distinguendo/si nullū capiat in neutro genere p̄sona liter/et dictū materialiter qz est cōposita/tūc est negatiua/quia valet istā nulla talis p̄positio/hō est albus est possibilis/vel nullū capit cū dicto materialiter sic est affirmatiua/quia sensus est q̄ h⁹ mōi p̄pō/nullus hō est alb⁹ est possibilis ¶ Si arguat cuiuslibet rei est tantū vna forma/scd̄ q̄litas est forma p̄ p̄ositionis/q̄ vni⁹ p̄pōis modalis est vna q̄litas/igit nō triplex ¶ Dico licz vni⁹ rei sit tñ vna forma p̄ncipalis/p̄nt tñ cē plures s̄bordinate sicut p̄pō dicti respectu p̄positionis modicū dicto

Queritur secūdo Quot mod capī ptingens ¶ Dico duobz modis
 pmo sumīe gñaliter vt idē est qđ possibile/et sic diui
 dit p nēm et nō nēm Et sic pcedit ista hoīem eē aiāl est ptingēs ¶ Si dicas
 hō de necessitate ē aiāl/ergo hō nō est aiāl ptingēter Oicī negando pñam qz
 ptingēs hō nō distinguit cōtra nēm vel nō nēm Alio capī ptingens p
 prie et spēaliter vt idē sit qđ nō nēm/et nō impossibile Et h̄ f^m pñm pmo poiz
 sic diffinit Lōtingens ē quo nō exīte nēcīo/posito tñ inesse/nichil ppter hoc
 accidit impossibile Que diffinitio sic exponit Lōtingēs supple spēaliter cap
 tū est/quo nō exīte nēcīo. i. qđ cū nō sit nēm/posito tñ inesse. i. si ponat inesse
 nichil accidit impossibile. i. nō scq̄tur aliqđ impossibile/vñ diffinitio dicta vult
 dicere qđ ptingēs spēaliter captū est/qđ nec est nēm/nec impossibile Et sic p
 dicta ppō. s. hoīem esse aiāl ē ptingens ē falsa ¶ Si petat quotuplex ē istud
 ptingens spēaliter captū ¶ Dico f^m pñm ptingens spēaliter captū diuidit p
 ptingens natū/p cōtingens rarū/et p ptingens ad vtrūlibet Lōtingens natū
 est qđ magis dēminatū est ad eē qđ nō esse vt hoīez mori Lōtingens rarū/qđ
 magis dēminatū est ad nō esse qđ eē/vt petro ābulante fieri terremotū/zōni
 nō illud qđ fit a casu Lōtingens ad vtrūlibet vel infinitū/qđ est indrīs ad esse
 et ad nō esse/vt fortē ābulare. ¶ Arguit Lōtra diffinitionē ptingentis sic
 Quoddā albū ptingit eē nigrū/et tñ illo ptingēti posito in eē scq̄t impossibile
 qđ diffinitio male dicit qđ ipō posito in eē nullū scq̄t impossibile/scda ps aīit p
 bat qđ si ponat in eē habebit hec ppō/quoddā albū est nigrū/ad quā scq̄tur qđ
 albū est albū et nō est albū/qđ implicat p̄dictionē ¶ Dico qđ ibi nō arguitur
 penes aliqđ ptingēs qđ nō est nēm/quo posito in eē scq̄tur aliqđ impossibile
 rō est quia ibi nichil sumīe qđ est ptingens/nā albū eē nigrū nō est cōtingens/
 q̄uis bñ sumīe ppō de ptingēti/vñ scdm diffinitionē debz sumi aliqđ ptingēs
 et ab eo remoueri nēm/et tñ ipō posito in eē/nichil debz scq̄t impossibile Et iā
 dicūt multi qđ modales diuise de ptingēti nō deit poni in eē/sz solū de sensu cō
 posito Aliter p̄t dici qđ male ponit in eē/quia ē de subiecto p̄notatiuo/et tales
 nō deit poni inesse suando idē subiectū/ sed sumēdo aliū t̄minū loco eius/sup
 ponentē tñ p eodē cū pmo subiecto/ debz em sumi p̄nomē dēmonstrans iō p
 quo verificabat ppō: vt quoddā albū ptingit esse nigrū/debet sic poni inesse
 hoc est nigrū/et illa nō implicat impossibile ¶ Sic posset argui de ista oēs
 stellā ptingit a iohē videri ē ptingens/et tñ ipa posita in eē scq̄tur impossibile
 quia ponit sic in eē omīs stella videt a iohāne/ista infert hoc impossibile qđ iō
 hānes siml esset supra terrā et sub terra ¶ Dico qđ nō debet poni in eē sumē
 do vlt/ sed debet poni inesse sumēdo q̄libet singularē qđ posset subsumi seoz
 sum/et nō quo ad omīa singularia siml/vt hec stella videt a iohāne/et illa stella
 videt a iohāne et ita seozsum possunt eē vere q̄uis impossibile sit oēs siml eē
 veras Et debz hoc intelligi in diuīs qz in cōpositis opz sumere idē subiectū e
 debet eē eiusdē q̄ritatis illa dēicē cū dicto ppōis de ptingenti

Arguitur primo Lōtra textū qđ dicit qđ possibile facit quoz ppōnes
 f^m hūc modū possibile pnt fieri infinite ppōnes/qđ
 male dicit qđ f^m possibile solū sūt quoz ppōes ¶ Dico licet f^m istū modū
 possibile/et etiā alios modos pnt fieri infinite ppōnes in numero/nō tñ sunt

plures in spē ¶ Replicat oēs ppōes de eodē mō/sunt eodē in spē/ḡ male dcm est qđ h^m istū modū possibile fuit qtuor ppōes in spē Anis pbat qđ modales spē distinguūt ex pte modi qđ est forma ppōis modalis/ḡ null^o mod^o facit qtuor ppōes distinctas spē ¶ Oico licet oēs modales de eodē mō sint eodē in spē eēciali/et ex pte mōi/tñ bñ variat spē accūli. s. ex pte affirmat^o e negat^o

Arguitur secūdo et hoc p pma regulā eqpollēciarū sic/hoc dcm hoiēz eē aiāl est possibile/r tñ nō est ptingēs cū sit nccm/ḡ male d: i pma regula Luicūqz dicto affirmato attribuit possibile/eidē attribuit ptingēs ¶ Dico ad aīs qđ si capiat ptingēs spealiter p ptingētī nō nccio qđ diuidit in ptingēs natū/rarū et ad vtrūlibet/tūc hoc dcm hoiem esse aiāl/nō ē ptingēs/secō ita nō capiat hic ḡ si capiat ptingēs gñaliter vt cōuertit cū possi bili/vt diuidit p nccm et nō nccm/tūc hoc dcm bñ est ptingens/r ita capiat hic.

¶ Replicat No forte currere ē possibile nō seqtur/forte nō currere ē possi bile Et tñ ad forte currere est ptingēs bñ seqtur/forte hō currere ē ptingens p puerione in oppositā qlitate vtpz pmo pōz/ḡ possibile et ptingēs nō sunt idē ¶ Oico licet ppōes de ptingētī ad vtrūlibet puerit in oppositā qlita tē/nec hoc ptingēs ē idē cū possibi/tñ ppōes de ptingētī gñaliter capto qđ idē est cū possibi nō puerit in oppositā qualitate.

Arguitur tercio Cōtra scōaz regulā/huic dicto dcū nō esse attribuitur possibile/et tñ ab eo nō remouet impossibile/cū sḡ sit impossibile/dcū nō eē/ḡ r^a regula falsa ¶ Oico licet ab hoc dicto/dcū nō eē/vcre remoueat impossibile/tñ false remouet ab eo/sicut possibile false sibi attribuit ¶ Replicat dcū nō esse est possibile/et dcū nō esse nō est impossi bile/et dcū esse nō ē nccē/sunt in scōa linea. s. edentuli/et tñ non eqpollent/ḡ r^a regula adhuc falsa Scōa ps aīs pbat qđ ppōnes eqpollētes deūt esse e pōē sibiecti/et eiusdē qlitatis/sz iste nō sunt eiusdē sibiecti/qđ dcū nō esse/et dcū eē nō sunt idē sbtū/nec eiusdē qlitatis qđ ista dcū nō esse est possibile/ē affirmatiā qđ mod^o nō negat/et alie due sunt negatiue/qđ ibi modi negat ¶ Oico qđ eq pollēcia capiat dupl^r vno^o spealiter p equalēcia pponū vtroqz tñ mō pti cipantū h^m eundē ordinē in qlitate et q̄titate/in veritate et falsitate/sic moda les eiusdē lineē nō eqpollent/sz ita stricte nō capiat hic eqpollēcia Alio modo capiat eqpollēcia gñaliter p equalēcia pponū in veritate et falsitate/sic pōic te ppōes eqpollent/et ita capiat eqpollēcia in modalibz

Arguitur quarto Cōtra terciā regulā in jliace in ppōe de possibili ne gat possibile/vt forte currere nō ē possibile/sz possi bile negatū nō est possibile/sz impossibile/ḡ ibi nō erūt qtuor ppōnes eqpol lentes ¶ Oico licz possibile negatū et impossibile sunt idē h^m figtū et eqpol lenter/tñ distinguūt adhuc formalit et vocaliter sicut licet nō qđā e nullus equi pollenter sunt idē/tñ dñit formaliter ¶ Replicat nō possibile remouet a dicto affirmato in jliace et ipossibile attribuit illi dicto affirmato/ḡ possibile negatū et impossibile nō sunt idē ¶ Oico licet impossibile attribuat illi dicto formaliter et h^m vocē/tñ vtualiter remouet ab eo/qđ vtualiter negat dictū/e destruit ei^o ppōem. ¶ Possit argui cōtra qrtā regulā ppō affirmatiua et negatiua nūqz sunt eqpollētes/ḡ negatiua de possibili in purpurea non pē

eqpollere affirmative de necē Itē om̄s ppōnes eqpollentes deñt esse eiusdē subiecti et p̄ti/ sed in q̄rta linea et in alijs ppōes de possibili et necō non sunt eiusdē subiecti/ qz in eis dicta d̄ictoria s̄b̄i cū/ nec eiusdē p̄ti/ qz nō est idē modus igit̄ nō eqpollent ¶ Oico negādo p̄nāz/ qz eqpollencia in modalib⁹ non sumit ita stricte sicut in illis de inesse/ s̄b̄i em̄ eqpollentes debent esse eiusdē s̄b̄iecti p̄ti q̄litate q̄titate vitatis et falsitat/ sicut jā d̄cm̄ est in solutione replicate argumētū terciij

Tres regule equipollenciarū faciles

Prima regula D̄s ppōes de possibili et ipossibili eqpollent vbo seu dicto s̄l̄iter se h̄nt̄: et mō dissimilit̄ vt sortē currere ē possibile: z sortē currere nō ē ipossibile

Sec̄da regula D̄s ppōnes de possibili et necē eqpollent vbo et mō dissimilit̄ se h̄nt̄: vt sortē currere ē possibile: et sortē nō currere nō ē necē Tercia regula D̄s ppōnes de impossibili z de necē eqpollent verbo dissimilit̄ se h̄nt̄: et mō s̄l̄iter: vt sortē currere nō ē im possibile: et sortē nō currere nō est necē Et intelligitur mod⁹ s̄l̄iter se h̄rē: et dissimiliter q̄stū ad affirmationē et negationē Ita et de vbo seu dicto Et predicta regula nō facit mentionē de p̄tingenti eo q̄ p̄tingens p̄uertitur cū possibili D̄m̄ idē est iudiciū de ppōmb⁹ vtriusq̄

De oppositione modalium

Propōnū modalium alie s̄nt̄ p̄rie: alie subp̄rie: alie p̄dictorie: alie subalterne: vñ oēs ppōes que sunt in q̄rta linea de purpurea p̄riant̄: oib⁹ h̄is q̄ sunt in 3. linea de jliace Et oēs q̄ sunt in p̄. linea de amabim⁹ subp̄riant̄ h̄is: q̄ sunt in 2. de Ed̄tuli Itē p̄m⁹ ordo et t̄cius: s̄l̄ ic sc̄us et q̄rtus p̄dicūt Itē p̄m⁹ ordo subalterneat̄ q̄rto Et sc̄us subalterneat̄ tercio. vt patet in his versib⁹.

Tercius est quarto semp̄ p̄trarius ordo

Sit q̄ tibi linea subp̄traria prima secūde

Tercius est primo cōtradictorius ordo

Pugnat cū quarto cōtradicens secūdus
Prima subest quarte vice m̄ particularis h̄ns
Ordo subalternus sit primus siue secūdus

Postq̄ auctor n̄r detrauit de eq̄pollēcijs mōliū ⁊ earū p̄ncip̄s p̄ quatuor regl̄as
 facis difficiles/h̄ facit h̄ idē p̄ tres regl̄as maḡ faciles Et h̄z hec l̄cō duas ptes
 In p̄^a ponit̄ q̄nq; p̄cta/duē q̄stiones/et quatuor argumēta ⁊ textū eq̄pollēciarū
 In 2^a ponit̄ tres q̄stiones/p̄ma erit de oppōe modalī cū quatuor argumētis et
 replicis/scd̄a et icia de p̄ncip̄s modalī.

Prīmū punctum est q̄ nega^o posita ad modū facit p̄dictorias eq̄pol
 lere/ p̄bat de ist̄ sorte currere ē necē/sortē currere n̄
 ē necē/p̄dicūt si ponat̄ negatio ad p̄^m necē eq̄pollēbūt Et rō ē/q̄ nega^o posita
 ad modū negat q̄titatē āpliacōis t̄pm q̄ se tenet ex pte modi Etia negat q̄t
 tate p̄pōis q̄ negat modificatiōē et ex p̄sti p̄pōis modificatā s̄o mutat q̄l
 tate et q̄titate p̄pōis ⁊ facit eq̄pollere p̄dictorias/q̄ illa negatio p̄posita mō
 se h̄z sicut nega^o p̄posita signo in ill̄ de inesse ¶ S̄z negatio posita ad dictū fa
 cit p̄rias eq̄pollere Et rō ē/q̄ illa negat solū q̄litate p̄pōis/et nō q̄titate mōi
 q̄ tal̄ nega^o nō p̄tingit āpliacōez modi/s̄o tal̄ nega^o mutat q̄litate t̄m/et nō
 q̄titate/q̄ nō negat añ se Et h̄z se sicut negatio posita post signū i illis de inē
 ¶ S̄z negatio posita ad dictū ⁊ negatio posita ad modū s̄il̄/negat q̄titate so
 lū/s̄o facit eq̄pollere subalternas/q̄ h̄z se sicut nega^o p̄posita et p̄^a posita signo

Secūdū punctū q̄ rō p̄me regule q̄ ē q̄ p̄pōes de possibili ⁊ impossibi
 li eq̄pollent v̄bo s̄il̄iter se h̄nt et mō dissil̄it ē ista q̄
 p̄pōes de possibili ⁊ impossibili p̄dicūt/h̄z nega^o posita ad modū t̄m/facit eq̄pol
 lere suo p̄dictorio/s̄o p̄pōes de possibili et impossibili eq̄pollēt mō dissil̄it se h̄n
 te Et de mod^o dissil̄it se h̄rē/q̄n̄ vna ē negatiā ⁊ a^a affirmatiā ¶ Et rō 2^a regle
 .s. q̄ p̄pōes de p̄^a ⁊ n̄c̄cio eq̄pollēt v̄bo et mō dissil̄iter se h̄ntib⁹ ē ista/q̄ p̄
 pōes affirmatiē de p̄^a ⁊ n̄c̄cio de dicto et mō opponūt s̄balne/v̄r sortē c̄rē
 ē p̄^a h̄/et sortē c̄rē ē necē S̄z nega^o p̄posita dicto ⁊ mō/v̄r sortē n̄ ē p̄^a h̄
 facit eq̄pollē suo s̄balno/q̄ se h̄z sicut nega^o p̄posita et p̄^a posita signo in illis
 de inē/2^a eq̄pollēt v̄bo et mō dissil̄it se h̄ntib⁹ ¶ Rō 3^a regule est q̄ p̄pōes de
 impossibili et n̄c̄cio affirmatiue p̄riant̄/h̄z negatio posita ad dictū t̄m in moda
 lib⁹ facit p̄rias eq̄pollere/q̄ solū mutat q̄litate/s̄o p̄pōes de n̄c̄cio et impossibi
 bili eq̄pollēt v̄bo dissil̄it se h̄nt et modo similiter

Tercū punctū ē de oppōes mōliū/q̄ oēs mōles q̄ se in p̄^a linea .s. q̄ s̄ign
 tur p̄ Amabim⁹ se p̄ctares affirmatiē ex pte mōi s̄oz
 v̄r eq̄pollēter Et rō ē/q̄ oēs eq̄pollēt isti s̄oz c̄rē ē p̄^a h̄/s̄z illa ē p̄ctaris affir
 matiā/s̄z et alie tres de eadē linea ¶ Et oēs de 2^a linea .s. de edētuli se p̄ctares
 negatiē/s̄oz v̄r eq̄pollēter/q̄ eq̄pollēt isti/s̄oz n̄ c̄rē ē p̄^a h̄/vel isti s̄oz c̄rē n̄
 ē necē/s̄z n̄ necē v̄z t̄m sicut nō oē q̄d eq̄pollēt q̄dā nō/q̄d facit p̄ctarē nega
 tiuā ¶ Et oēs de 3^a linea q̄ s̄ign̄t p̄ j̄liace sunt v̄les negatiue/q̄ eq̄pollēt h̄nc
 sortē currere impossibile/h̄z impossibile v̄z null⁹ ¶ Et oēs de q̄rta linea q̄ s̄ign̄t
 p̄ purpurea sunt v̄les affirmatiue/q̄ eq̄pollēt isti s̄oz currē est necē/s̄z necē va
 let one ¶ Et isto p̄z rō/quare oēs de q̄rto ordine et de 3^a p̄riant̄/quia habent

se sicut vltis affirmatiua et vltis negatiua Et oēs de pmo ordine et 2° sub pñāf/
qz hñt se sicut pñāf affirmatiua et pñāf negatiua Et oēs de pmo or
dine et 3° pñāf qz hñt se sic vltis negatiua et pñāf affirmatiua et ita suo d a^o

Quartū punctū summe notandū est istud/qz in modalibz ppositis dā
do cōpōllēcias istū modi de nccio/cū alijs tribz mo
dis possibili impossibili et ptingēti/sem p sumi debz dicitū dicitōriū Et ideo iste
nō cōpōllent/oē aiāl cē hōiēm nō est possibile/et oē aiāl nō esse hōiēm ē nccē/
qz pma ē vā et 2^a falsa/s; iste cōpōllent de dicto dicitōrio/oē aiāl cē hōiēz nō
est possibile/z aliqō aiāl nō esse hōiēz est nccē/que sunt in siliace/ideo etiā bene
dicit textus/et ei^o opposito dicitōrio attribuit nccē ¶ S; in modalibz diuisi
dādo cōpōllētiās de nccio cū alijs tribz sem p sumi debet dicitū eiusdē q̄ritatis
vt iste cōpōllent qdōā aiāl nō possibile est esse hōiēz/et qdōā aiāl nccē est nō cē
hōiēz q̄ sunt etiā in siliace ¶ Si arguat hoc est cōtra terciā regulā vbi dīz

¶ Quocūqz dicto affirmato remouet possibile/ei^o opposito dicitōrio attribui
tur nccē/et dicitū in modalibz diuisis etiā crit dicitōriū ¶ Oico qz auctor nō
intelligit regulas suas solū de modalibz ppositis et nō diuisis ¶ Et q̄re hoc
¶ Oicit qz si in modalibz diuisis poneret dicitū dicitōriū iā nō cōpōllent qz non
cent eiusdē veritatis et falsitatis/vt hec est vā qdōā aiāl nō possibile ē cē hōiēz
Et ista de dicto dicitōrio ē falsa/nullū aiāl nccē est nō cē hōiēz.

Quintū punctum est qz ad dandā dicitōriā in modalibus ppositis/vbi
mod^o ponit in fine vel in pncipio clare patet ex tex
tu/qz ille de amabim^o dicitū illis de siliace Et de purpurea dicitū illis de edentuli
¶ S; ad dandā dicitōriā in modalibz diuisis. s. vbi mod^o ponit in medio/
siue sit de eodē mō/siue de alio mō/sem p si sbeū dicti sumat in vna vltiter/silud
in alia debet sumi pñāfiter et ex pñāfio/vt oē aiāl possibile ē esse hōiēz/dictō
ria ei^o est quodōā aiāl nō possibile ē esse hōiēz ¶ S; in modalibz ppositis ad
dandā dicitōriā de eodē mō sufficit pñāfere negationē ad modū/sbictō dicti
nō variato/vt forte currere est possibile/dictōria ē forte currere nō est possi
bile/ita oē aiāl nō esse hōiēz est possibile/q̄ est in edentuli/ei^o dicitōria est oīe
aiāl nō esse hōiēz nō est possibile/q̄ est in purpurea vbi dicitū nō variat s; mod^o
negat S; nūq̄ illa de nccio dicitū alicui de alio mō/nisi sit de dicto dicitōrio/
licet in ppositis hoc dicitū totū simul debeat sumi ex pñāfio vni^o extremi. s. totū in
sbictō/aut totū in pñāfio S; in diuisis illud dicitū diuidit ita vt mod^o pona
tur int accū an se/et infinitiuū post se/vt hōiēz nccē est esse animal

Queritur primo vtrū in modalibz debz sumi dicitō ferēdo negatio
nē ad modū vel ad vbiū Et intelligit p vbiū infinitiuū
¶ Dico qz negatio debz ferri ad modū/et nō ad vbiū/pbat qz iste nō dicitū
possibile ē ābulare/et possibile est nō ābulare/qz ābo sunt vere S; iste dicitū
possibile ē ābulare/et nō possibile ē ābulare Quō pbat hoc pñāfio Oico qz 2°
pñāf. sic pbat Sicut se h; copula est in illis de inesse/ita se h; mod^o in modali
bus/ferēdo sumēdo pñāfionē in illis de inesse/opz sem p negationē ferre ad copu
lā est/et etiā in pñāfione modalū opz negationē ferri ad modū ¶ Argui
tur iste modales nō dicitū fortes currit possiblr/et for. currit nō possiblr/et
tū ibi fert negatio ad modū/et nō ad vbiū Quā nō dicitū patz qz ābc sunt vere.

Dico q̄ in ista sortes currit nō possibilē illd̄ aduerbiū possibilē p̄t̄ intelligi p̄
 p̄struilli v̄bo currit et sic p̄dicūt Alio^o p̄t̄ intelligi p̄^o cōstrui/vt sortes ē curres
 nō possibiliter/et sic nō p̄dicūt ¶ Si arguat^r iste p̄dicūt sortes currit p̄^o si
 bilis/et for. nō currit possibiliter/et tñ negatio fert̄ ad v̄bū/igit̄ dicta falsa sunt ¶
 Dico q̄ p̄hus nō vult negare quin negatio possit ferri ad v̄bū/dūmō tñ possit
 ipm̄ sequat̄ mod^o ¶ Arguit^r iste nō p̄dicūt/ōē aiāl possibile est eē hoiēm
 et oē aiāl nō possibile est eē hoiēm/qz sunt fil̄ false/et tñ ibi negatio fert̄ ad mo
 dū ḡ dicta falsa ¶ Dico q̄ nō sufficit in modalibz diuisis ad dandā p̄dictionē
 negationē ponere an̄ modū/sz opz diligēt̄ feruare qz emin^o distribuibilis non
 distribuit̄ in vna/dēt̄ distribui in alia/et eōriō emin^o distribuit̄ in vna/nō debz
 distribui in alia/sā in vtraqz dictaz p̄pōnū iste t̄ aiāl distribuit̄ isti^o ḡ p̄pōis/
 oē aiāl possibile est eē hoiēz/p̄dictoria ē ista/qdōā aiāl nō possibile est eē hoiēz
 ¶ Arguit̄ q̄to iste p̄dicūt sorte currere ē possibile/et sorte nō currere ē p̄^o si
 bile/et tñ ibi negatio fert̄ ad v̄bū emō ad modū igit̄ Aliis p̄bat̄ qz p̄dicant̄/qz
 negatio postposita subiecto singulari facit p̄pōem p̄dicere alteri singulari de
 eodē subiecto ¶ Dico qz hoc verū est in illis de inē/et nō in modalibz p̄pō
 sitis Et rō est qz negatio in illis de inē agit in totū qd̄ seq̄tur si sit p̄pō de vno
 v̄bo tñ Sz in modalibz p̄pōsitis negatio posita int̄ ptes dicti nō agit in modū
 sequentē Et hoc ideo qz negatio nō tenet̄ ibi s̄ḡtiue/sz māliter sicut totū dictū
 supponit materialit̄ ¶ Si petat̄ vtrū ne p̄dictoria isti^o sorte currere ē p̄^o si
 bile sit ista/nō sorte currere ē possibile Et p̄bat̄ qz sic qz nō est veri^o dare p̄dic
 tionē q̄ toti p̄pōi p̄ponere negationē ¶ Dico qz si negatio tenet̄ p̄s̄ḡtiue
 et nō māliter tūc p̄dicūt/et sic nō agit in p̄pōez dicti/sz distribuit̄ totū dictū p̄
 om̄ibz p̄pōibz de inē copulatiue p̄ q̄b^o stabat̄ dis̄iunctiue/ac si negatio p̄cede
 ret/et negaret̄ ab ipō possibile. ¶ Si petat̄ vtrū ne dictū etiā distribuatur in
 ista et simili/hoiēm esse azimū nō est possibile ¶ Oci^o qz sic qz negatio possi
 ta ad modū in modalibz p̄pōsitis dicit̄ simpliciter p̄poni/sic qz p̄^o loycos intelli
 git̄ agere in oēs ptes p̄pōis modalis distribuēdo cas si sint distribuibiles Et
 hoc p̄bat̄ qz nisi sic tūc modalis p̄posita de mō negato/nō p̄diceret formalit̄
 alteri de mō affirmato Et hic hoiēm eē azimū nō est possibile/q̄uis illa nega^o
 distribuatur oēs illos t̄minos stantes māliter/tñ non agit in p̄pōem dicti/sic qz
 dictū intelligat̄ ibi supponere p̄ p̄pōne de inē negatiua/sed solū agit in ipm̄
 tanq̄ in vno extremū.

Queritur secūdo Vtrū oēs p̄pōes de p̄tingēti p̄nt̄ querti in opposi
 tā q̄litate ¶ Dico qz v̄o/sed solū p̄pōnes de p̄tingē
 ti speāliter dicto Sed abuerit̄ qz ille sunt duplices in sensu diuiso/et in sensu cō
 posito/q̄ nō eodē mō quertū in oppositā q̄litate Itā p̄pōes de p̄tingēti spe
 cialiter capto in sensu diuiso/quertū in oppositā qualitate/mutando solū q̄li
 tate dicti/seruata eadē q̄titate dicti Exemplū vt oēm hoiēm p̄tingit eē albū/
 quertit̄ sic/oēm hoiēm p̄tingit nō eē albū ¶ Et debz attendi qz modus vtro
 biqz maneat affirmat^o/qz nō seq̄tur oēm hoiēm p̄tingit currere/ḡ nullā hoiēz
 p̄tingit currere/qz sunt p̄rie/sz vni p̄trariū nō seq̄tur ad aliud ¶ Sed moda
 les p̄pōite de p̄tingēti speāliter dicto quertū in oppositā qualitate/sumēdo
 dictū p̄radictoriū/et nō sufficit mutare solā q̄litate/sed etiā q̄titate dicti Et^o

vt oē ens esse deū est ptingēs/q̄ est pposita sic puerit/ quoddā ens esse deū nō est ptingens ¶ Si arguat esse et nō esse sunt opposita/ q̄ pposēs de ptingēti nō pnt cōverti in oppositā qualitātē/ p̄na tenet qz sic apelle sequit̄ nō esse/ et extra ¶ Dico negādo p̄nam qz in puerfione in oppositā qualitātē adesse/ n̄ sequit̄/ nō esse/ s̄z ad ptingere cē sequit̄ ptingere nō esse s̄z ptingens esse/ et ptingens nō esse nō sunt opposita/ sed penit̄ idē dicūt/ vt patet exponēdo istā/ quē dā hoiēm cōtingit esse albū/ sc̄sus em̄ est Quenbā hoiēm nō necm/ nec imp̄ fibile est esse albū/ que equialet huic/ quenbā hoiēm possibile est nō esse/ et p̄ fibile est esse albū Et sua cōuertens s̄z quenbā hoiēm ptingit nō esse albū/ equialet huic/ quenbā hoiēm nec necē/ nec impossibile est nō esse albū/ que vlt̄ri equialet isti/ quenbā hoiēm possibile est esse/ et possibile est nō esse albū/ iam ille exponēs equialet/ d̄ntes solū penes sitū vocale/ vt patet bñ cōsideranti ¶ Si arguat nō sequit̄ p puerfione in oppositā qualitātē ¶ Nullū ens eē adā est ptingens/ q̄ oē ens esse adam est ptingēs/ qz p̄ma est vera/ nā nullū ens esse adam/ nec est necm/ nec impossibile/ et sc̄da est falsa/ qz oē ens eē adam ē possibile ¶ Dico q̄ male puerit̄ in oppositā qualitātē/ qz est modalis pposita de ptingenti/ et illa nō p̄t puerit̄ in oppositā qualitātē nisi sumēdo dictū p̄dictōriū/ s̄z hic sumit̄ dictū p̄riū Et q̄ debet puerit̄ in istā/ aliqd̄ ens eē adam est ptingens ¶ Ita sp̄ in ppositis puerit̄ do in oppositā qualitātē dicti dēt sumi dictū p̄dictōriū ¶ S̄z in mōlib̄ diuis̄ de ptingētī det penit̄ manere eadē q̄ntitas dicti

Arguitur primo

¶ Cōtra p̄mā triū regularū eq̄pollēciā/ s̄ste ens eē adā fibili et imp̄ fibili eq̄pollēt/ forte currere ē possibile forte currere nō ē impossibile/ et tñ v̄bū h̄z se nō s̄l̄iter/ qz in vna affirmat̄ hoc v̄bū est/ et in alia negat̄/ q̄ male dicit̄ prima regula q̄ de possibili et impossibili eq̄pollēt v̄bo similit̄ se h̄nt̄ et mō dissimilit̄ ¶ Dico q̄ licet in illis p̄p̄ib̄ hoc v̄bū est/ vniēs modū cū dicto se habeat dissimilit̄/ tñ v̄bū dicti qd̄ est infini tū/ se h̄z dissimilit̄/ et de illo hic intelligit̄ ¶ Replicat̄ sicut possibile ā p̄liat ad oē tps̄ dis̄iunctiue/ ita et nō impossibile āp̄liat ad oē tps̄ dis̄iunctiue/ eo q̄ eq̄pollēt/ q̄ mod̄ se h̄z similit̄/ et p̄ p̄ns male d̄ q̄ eq̄pollēt mō dissimilit̄ se h̄nt̄ ¶ Dico licet possibile et nō impossibile s̄l̄iter se habeant q̄ntū ad ampliacionē/ nō tñ q̄ntū ad affirmacionē et negacionē Et hoc mō intelligitur hic similit̄ se habere et dissimilit̄.

Arguitur secūdo

¶ Cōtra sc̄dam regulā/ s̄ste due de possibili et necē nō eq̄pollēt/ oē aiāl eē hoiēz nō est possibile/ et oē aiāl n̄ eē hoiēz est necē/ et tñ v̄bū amod̄ se h̄nt̄ dissimilit̄/ q̄ male dicit̄ 2ª regula/ q̄ de possibili et necō eq̄pollēt v̄bo et mō dissimilit̄ se h̄nt̄ ¶ Ans̄ p̄bat q̄ nō eq̄pollēt/ qz p̄ma ē vera/ et sc̄da falsa/ qz ei⁹ p̄dictōria ē vera ¶ Dico q̄ regula vt iacet nō est v̄l̄iter vera/ s̄z opz huare vna p̄bitōnē ad hoc q̄ simplit̄ sit vera q̄ est/ qz in modalibz p̄positis de necō et possibili/ et etiā alijs modis/ ad dandā equipollenciā opz sumere dictū p̄dictōriū sic nō est hic Et q̄ equipollens ad p̄mā est/ quoddā aiāl nō esse hoiēm est necē/ q̄ etiā est vera ¶ Replicat̄ hic huat̄ illa p̄bitō oēm hoiēm currere ē possibile/ et aliqd̄ hoiēm nō currere nō est necē/ et tñ nō equipollēt/ q̄ solutio falsa Sc̄da p̄s p̄bat/ qz p̄ma ponit̄ ali qd̄/ et sc̄da nichil ponit̄/ cū sit negatiua tā de dicto q̄ de mō ¶ Dico q̄ licet 2^a

nihil ponit p se pmo/tñ bñ ponit ex pñti aliqd quia negat dictū aliqñ hoiēm
nō currere eē necessariū/ideo ex pñti ponit suū pñctoriū esse possibile.

Arguitur tercio Cōtra terciā regulā/sic duc de impossibili et necē n̄
ēqpollent/ōē aiāl nō eē hoiēz est impossibilē/et oē al
ēē hoiēz est necē/et tñ vñ h̄z se dissimiliter/et mod⁹ filiter/et male dicit 3^a re
gula q̄ de impossibili et necē ēqpollent vbo dissimilit se hñc/et mō similit.
Dno ēqpollēat pbat qz p̄pōēs ēqpollentes dēnt eē ciuōe veritatis et falsi
tatis/sz p̄ma est vera/et sc̄da falsa ¶ Dico q̄ opz suare illā p̄bitionē sup̄dōcām
in sc̄do argumētō/sz q̄ ad dandā ēqpollenciā in modalibz p̄pōitēs de necessa
rio et alijs mod⁹ scz possibili et impossibili/opz sumere dictū pñctoriū/ido iste
ēqpollent/ōē aiāl nō eē hoiēm est impossibilē/et aliqd aiāl eē hoiēz est necē/q̄
ambe sunt vere ¶ Replicat impossibilē et necē nūq̄ pñt se filiter habere
sz siue ponat dictū pñctoriū siue nō/nō pñt ēqpollere mō similit se habente.
Ans pbat qz impossibilē semp̄ includit negationē/et necē includit affirmatiō
nē/sz impossibilē et necessariū nō pñt se similit se habere q̄tū ad affirmatiōnē
et negatiōnē ¶ Dico q̄ licet impossibilē q̄tū ad negatiōnē intrinsecā nūq̄
habet se similit se sicut necessariū/tñ p̄t se h̄re similit se quātū ad negatiōnē ex
trinsecā sibi oppositā de qua negatiōne hic intelligit

Arguitur quarto Cōtingens est vn⁹ de quatuor modis facientibz p
p̄pōitiōnē modālē/et nulla dat̄ hic regula de ēqpoll
lencijs ei⁹/sz iste regule sunt insufficientes ¶ Dico q̄ textus se excusat dicēs
q̄ cōtingens cōuertit cū possibili/ideo quicqd̄ dictū est de possibili etiā intelli
gitur de cōtingenti ¶ Replicat Illa q̄ inter se sunt diuersa nō cōuertunt
sed possibile et cōtingens sunt diuersi modi/alias enim non essent quōz modi
facientes p̄pōitiōnē modālē/ergo possibile et cōtingens nō cōuertunt ¶
Dico q̄ aliqua duplici cōuertuntur Dno mō quo ad supposita tñ sicut riss
bile et homo Alio mō quo ad supposita et rōnem formālē/sz illa q̄ solū con
uertuntur quo ad supposita bene pñt esse diuersa quātū ad rōnes formales Et
ita se habent cōtingens et possibile/q̄ sunt modi distincti formaliter/et tamen
cōuertuntur quo ad supposita.

Circa secundā partē lectionis que est de oppositionib⁹ et consequentijs modalium

Querit pmo Vtrū ille text⁹ de oppōē p̄pōitiōnē modalium sit ver⁹ et suffi
ciētē assignat? Cū dicit q̄ oēs p̄pōēs q̄ sunt in q̄rta linea de
purpurea p̄niant omib⁹ his q̄ sunt in 3ª linea de jliace et ita de alijs Et videt q̄
sic/vt pbat auctoritate pe. hñ. qz si dicat oppositū/tūc auctor n̄ insufficiētē
tradidisset oppōēs modalium Pro tamē p̄p̄iori intellectu regulaz notāda sunt
argumenta et solutiones que sequuntur.

Arguitur pmo Cōtra oppōēs p̄nā q̄ s̄ḡtur p̄ has dōcōnes purpurea et
jliace/om̄s dōcōe dēnt eē vles/sz nulle modales p̄pōitē s̄
vles/sz nulle modales p̄pōitē p̄nā t̄z in camestres Dno pbat qz oēs

modales pposite sunt indefinite vel b^m aliq̄s singlares eo q̄ dcm̄ stat mālīr p̄
 p̄p̄e de incē ¶ **O**ico licz oēs mōles pposite ex pte toti⁹ dicti sint indefinite
 vel singlares/tñ ex pte modi ille q̄ sunt in purpurea et jliace sunt vles ¶
 Replicat in illis lineis sunt p̄p̄ones de possibili et p̄tingēti/q̄ sunt modi p̄ticu
 lares/igit̄ tales de possibili et p̄tingēti ex pte modi nō sunt vles ¶ **O**ico licz
 possibile et p̄tingēs qñ sumunt sine negatione formalr̄ sint modi p̄ticulares/
 tñ qñ eis p̄ponit negatio fuit modi vles eq̄pollent̄/sicut hoc signū q̄dā for⁹
 maliter est signū p̄ticulare/s; cū negatione vt nō quidā sit signū eq̄pollent̄ vle
 ¶ **S**i arguat̄ adhuc iste sunt de purpurea et jliace/q̄dā aiāl eē hoīem ē ne
 cesse/et q̄dā aiāl nō esse hoīem est necē ¶ **E**t tñ nō sunt h̄rie/igit̄ textus falsus.
 Sed a ps ant⁹ p̄bat̄ qz h̄rie nūq̄ p̄nt̄ siml̄ esse vere/s; p̄oicte p̄pones sunt sil
 vere/s; nō cōtrariant̄ ¶ **O**ico q̄ si modales sint de subiecto dicti sumpto cū signo vli⁹ Giēm s̄b̄ec
 tū in vtraq̄ sumat̄ p̄ticularit̄ iā nō p̄riant̄ ¶ **E**t ideo ista in purpurea q̄dā aiāl eē
 hoīem est necē/h; p̄trario istā in jliace nullū aiāl esse hoīem est necē/q̄ e hā
 et p̄ma vera ¶ **R**eplicat̄ hoīem eē spēm est necē/hoīem nō esse spēm est
 necē p̄riant̄/et tñ sunt de subiecto vli⁹/et in neutra subiectū sumit̄ cū signo vli/
 igit̄ p̄dicta solutio falsa ¶ **O**ico q̄ regula p̄dicta et solutio debēt intelligi de
 sb̄iecto dicti vli⁹ supponēte p̄sonaliter/vel supponēte mālīter p̄ sibi simili qd
 in alia p̄p̄e supponit p̄sonaliter/s; in dictis p̄p̄oib; subiectū vle/nec suppo
 nit p̄sonaliter et s̄ḡit̄ue/nec mālīter p̄ sibi simili supponēte p̄sonaliter/s; stat
 p̄ sibi simili supponēte simpliciter/qz hoc totū dictū hoīem esse spēm stat p̄ h⁹
 modi p̄p̄ositione/homo est species.

Arguitur secūdo

¶ **C**ōtra oppōem subp̄trariā q̄ significat̄ p̄ hās dōes
 amabim⁹ edentuli subp̄rie dicit̄ eē eiusdē subiecti/sed
 ille de amabim⁹ et edentuli nō h̄nt̄ idē subiectū/vt p̄bat̄ de istis/fortē currere
 est possibile/et fortē nō currere ē possibile ¶ **O**ico q̄ nō opz in modalib; s;
 hoc verū est in illis de incē/qz in modalib; nō sumit̄ eodē mō oppō et eq̄pollē
 cia sicut in illis de messe ¶ **R**eplicat̄ si in subp̄rijs nō req̄rat̄ q̄ sint eiusdē
 subiecti/ad min⁹ tñ vna erit affirmatiua/et alia negatiua/sed neutra ē negatiā
 et p̄ p̄ns in nullo est repugnantia/qz nec in q̄ritate nec q̄litate nec in veritate/
 ¶ **M**inoz p̄bat̄ de istis fortē currere est possibile/et fortē nō currere est possibi
 le q̄ ambe sunt affirmatiue/qz mod⁹ in vtraq̄ manet affirmat⁹ ¶ **O**ico licet
 ista fortē nō currere est possibile sit affirmatiua formaliter ex pte modi/tamē
 est v̄t̄ualiter negatiua ex pte dicti/qz equipollet̄ isti formaliter negatiue/fortē
 currere nō est necē/qz ambe sunt in edentuli ¶ **S**z arguit̄ adhuc iste sunt
 de amabim⁹ et edentuli/ōē aiāl esse hoīem est possibile/et oē aiāl nō eē hoīem
 est possibile/et tñ nō subp̄riant̄ ¶ **P**robāt̄ qz subp̄rie nūq̄ p̄nt̄ siml̄ esse false/sed
 iste sunt simul false/s; nō subp̄riant̄/et p̄ p̄ns textus falsus/dicē q̄ om̄s q̄ sunt
 in p̄ma linea subp̄trariā hīs q̄ sunt de sc̄da linea ¶ **O**ico q̄ istud dictū aucto
 ris nostri intelligit̄ si sb̄iectū dicti fit v̄n̄er̄sale/tūc opz q̄ in altera earū suma
 tur p̄ticulariter/quia si in vtraq̄ sumat̄ cū signo vli⁹/nō subp̄trariant̄ ¶ **E**t ideo
 subp̄trariā istius oē animal eē hominē est possibile est ista/quodōs animal nou
 esse hominē est possibile.

Arguitur tercio Contra oppoēz p̄dictoria q̄ significat p̄ amabimus z
 jliacc/et p̄ edentuli et purpura sic ista modalis/oē
 aiāl non esse hoiēz est necē/est in jliacc/et oē aiāl esse hoiēm est possibile/est in
 amabim⁹/et tñ non p̄traducunt qz ambe sunt false. Sicut iste aliquod animal
 nō esse hoiēz est necē/et aliqd aiāl eē hoiēz est possibile sunt in amabim⁹ et jlia
 ce/et nō p̄dicūt qz ambe sunt vere/ḡ textus male dicit q̄ oēs q̄ sunt de p̄mo or
 dine et tercio p̄dicūt ¶ Dico q̄ text⁹ dēt intelligi/cū ista p̄dictione q̄ in dōdis
 p̄dictoriaz q̄ sunt de subiecto vti et cōi debz suari q̄ si sbrū in vna capiat cū sig
 no vti/debet et in altera capi cū signo p̄ticulari/et op̄io/si sbrū in vna capiat cū
 signo p̄ticulari vel sine signo/debz in altera capi cū signo vti. Itā in p̄dictoriaz
 tñm⁹ distribuit⁹ in vna nō debet destrui in alia et everso ¶ Replicat hic
 suat illa p̄dicio/oē aiāl eē hoiēz est possibile/et aliqd aiāl eē hoiēz nō est possi
 bile q̄ sunt de p̄mo ordine et tercio/et tñ nō p̄dicūt/qz abe sunt false/ḡ solutio
 falsa ¶ Dico q̄ p̄dicta solutio dēt intelligi in modalibz p̄positis de divers⁹ mo
 dis qz altera est de necēio/z altera de possibili vel alio mō. Quā vero sunt p̄po
 site de subiecto cōi/et de eisde modis/tūc requir⁹ q̄ sint eiusde dicti/et ḡ iste p̄di
 cūt/oē aiāl eē hoiēz est possibile/et oē aiāl eē hoiēz nō est possibile q̄ est vera/
 et p̄ma est falsa/qz dictū supponit māliter p̄ ista p̄pōe/oē aiāl est hō ponit ḡ
 sic inesse/talis p̄pō oē aiāl est hō est possibilis/q̄ est falsa Et alia ponit sic in cē
 talis p̄pō oē aiāl est hō nō est possibilis q̄ est vera ¶ Replicat descende
 tes isti⁹ sunt false/igit ipsa est falsa ¶ Dico q̄ sub subiecto nō p̄t descendi in
 modalibz p̄positis qz supponit māliter et nō sigtue/misi addat et signa in neu
 tro gñe trabencia ad aliā q̄titate et suppoēz Et si dicat hic tñm⁹ distribuit⁹ in
 vna etiā distribuit⁹ in alia/igit nō suat illa cōis p̄ditio ¶ Dico q̄ illa p̄ditio s̄
 uat in p̄dictoriaz de divers⁹ modis. f. altera de necē et altera de possibili/vel alio
 mō. Et iā dē q̄ totū subiectū hic nō distribuit⁹/qz sbrū hic est totū p̄plexū et tri
 bus. f. signo accō et infinitivo quod totū nō distribuit⁹ ¶ Si arguat adhuc
 p̄tra oppoēz p̄dictoria. Quā p̄dictoriaz nō seq̄tur ad aliud in bona p̄na/sz ille
 q̄ sunt de edentuli sequūt⁹ in bona p̄na ad illas q̄ sunt de purpura/ḡ ille nō p̄di
 cūt. Minor p̄bat qz ad istā q̄ est de purpura forte currere est necē/seq̄tur p̄
 ḡ forte currere est p̄tingēs q̄ est in amabim⁹ p̄ legē subalternarū. Et tūc vltra
 bñ seq̄tur forte currere ē p̄tingēs/ḡ forte non currere ē p̄tingēs p̄ p̄uersionē
 in oppositā q̄litate/q̄ est in edentuli. Et ad illā p̄ eq̄pollenciā seq̄t in eadē linea/
 ḡ forte currere nō est necē/ḡ a p̄mo ad vltimū bñ seq̄tur forte currere est necē
 ḡ forte nō currere est p̄tingēs/et forte currere nō est necē/et sic vñ p̄dictoriaz
 seq̄ret ad reliquū qd̄ est possibile ¶ Dico ad scdām p̄nam scām p̄ p̄uersionē
 in oppositā q̄litate/q̄ licet p̄pō de p̄tingētī speāliter capto put idē est qd̄ nō
 necē/et nō impossibile bñ p̄uertit in oppositā q̄litate/nō tñ que est de p̄tingē
 ti gñaliter capto put p̄uertit cū possibili/ut dictū est supra

Arguitur quarto Contra oppoēm subalternā/q̄ siḡtur p̄ purpura et
 amabim⁹. Et p̄ jliacc et edentuli sic/p̄ticularē nō seq̄
 tur ad vltē vt nō seq̄t aiāl currit/ḡ aliq̄s hō currit/sz necē est vltē ad possibile/ḡ
 ad necē eē nō seq̄tur possibile eē/ḡ p̄pōes de amabim⁹ nō sequūt⁹ ad p̄pōes
 de purpura/et p̄ p̄na nō s̄balternat ¶ Dico licet p̄ticularē captū p̄ inferiori

nō seq̄r ad v̄le in p̄no. s. captū p̄ sup̄iorū/tū bñ seq̄r ad v̄le in distribuēdo vel ampliando/sicut est nec̄m resp̄cū possibilis p̄ legē subalt̄nax ¶ Replicat etiā ad v̄le in distribuēdo et āpliando nō seq̄r pticulare. s. possibile p̄ legē sbalt̄ narū/ḡ solutio falsa An̄s pbat qz nō seq̄r ista ē vera in purpurea/aliq̄ aial eē hoiez est nec̄e/ḡ etiā ista ē vera in amabim̄ de aial eē hoiez est possibile p̄ legē subalt̄nax/qd̄ tū nō seq̄r qz p̄ma ē vera et 2^a falsa ¶ Dico q̄ in subalt̄nis vuan dū est q̄ si sbtū dicti in q̄rto vel 3° ordine sumat̄ pticulare/q̄ tūc in sua subalt̄na de p̄mo vel 2° ordine sbtū nō sumat̄ v̄lter ¶ Ex om̄bz supra dictis p̄t colligi q̄ regule q̄tuor de eq̄pollēcijs modalū/et q̄tuor regule de oppoibz modalū date p̄ auctozē nr̄m/simpliciter et absq̄ exceptione sunt v̄e/si tales modales sunt eiusdē dicti/cui sbtū est p̄cise t̄min⁹ singlis Si at̄ sbtū sit v̄le/vel t̄i⁹ cōis tūc ad h̄ q̄ regule sint v̄e opz diligēter suare ea q̄ oca sūt vt buiter recapitulat̄ ¶ In p̄ncijs q̄ sint de sbto cōi seu v̄l oz q̄ ad min⁹ altera eaz sit de sbto sum̄to cū signo v̄l si Si enī v̄trobiz sumat̄ subiectū sumat̄ pticulariter nō p̄ziatur vt dictū est in replica p̄mi argumenti.

¶ In sub̄ncijs si sbtū dicti sit v̄le vel t̄i⁹ cōis/tunc opz q̄ in alēa eaz sbiectū suat̄ pticularit̄ Si enī in v̄traz sumeret̄ cū signo v̄l n̄ sb̄ziaret̄/vt̄z in 2° ar^o ¶ In p̄dictozis ē maior difficultas/nā ille sunt duplices. s. p̄posit̄e et diuis̄e/Si sint modales p̄posit̄e de sbto cōi et de eodē mō/tūc opz q̄ sint penit⁹ eiusdē dicti Et si sint de diuers̄ mod/altero. s. de nec̄io/et altero de alio mō/tunc opz q̄ sint de dicto p̄dictorio scz si sbtū in vna sumat̄ v̄lter/dēt in alia sumi pticulariter Si v̄o modales sint diuis̄e et de sbto cōi p̄sonalit̄ capto siue sint de eodē mō/siue de diuis̄/tūc opz q̄ sint de dicto p̄dictorio. s. q̄ si sbtū in vna sumat̄ cū signo v̄l/dēt in alia sumi cū signo p̄^a v̄l pticu⁹/vt̄z in 3° argu^o/z i q̄nto p̄dicto ¶ In subalt̄nis ad hoc q̄ dictū petri h̄spani sit verū requir̄ q̄ si sbtū dicti tercij vel quarti ordinis sumat̄ pticularit̄/q̄ tūc in altera de p̄mo vel scdo ordine nō sumat̄ v̄lter/vt patet in quarto argumento.

Queritur secūdo finaliter p̄ p̄ncijs modalū/vtrū arguendo a modalit̄ p̄ distinctionē ¶ Si modalit̄ p̄posita sit de sbto dicti simpliciter/distributo nec p̄notatiuo sic bñ valet p̄na/vt bñ seq̄r hoiem esse aial est nec̄e/ḡ hoiem nec̄e est eē aial Et ita ep̄rio a modalit̄ diuisa ad p̄positā bñ valz ¶ Si si modalit̄ p̄posita sit de sbto distributo vel p̄notatiuo nō valet p̄na formalit̄/qz tunc nec p̄posita infer̄ diuisam/nec diuisa cōpositā Er^m vt nō seq̄tur/oem hoiem esse aial est nec̄e/ḡ oem hoiem nec̄e est esse aial Si l̄ter nō sequit̄ one ens esse est nec̄e/ḡ one ens nec̄e est esse/qz p̄posit̄e sunt v̄re/et diuis̄e sunt false ¶ Nec ep̄rio valet a diuisa ad p̄positā/qz nō seq̄tur one creans nec̄e est eē deū/ḡ one creans esse deū est nec̄e/hic diuisa est vera et p̄posita falsa ¶ Itē etiā arguēdo sine distributione de t̄minis p̄notatiuis adhuc nō p̄t ex diuisa inferri cōposita/vt nō seq̄tur/creans nec̄e est esse deū/ḡ creans eē deū est nec̄e Itē albū possibile est esse nigrū/ḡ albū esse nigrū est possibile/hic diuis̄e sunt vere et cōposit̄e sunt false Itā in p̄p̄oe p̄posita semp̄ dictū supponit materialit̄ p̄ vna p̄p̄one categorica de inesse/ideo hęc albū eē nigrū est possibile valet istā/h̄ modi p̄p̄o albū esse nigrū est possibilis/qd̄ est falsum ¶ In modalibus v̄ro

diuisis oēs termini supponūt psonaliter seu fīgīue sicut in pponīb⁹ de inesse de simplici subiecto et p̄o Et sic in ipis diuisis nō opz reducēdo eas de possibili ad de inesse seruari eandē q̄ritatē vel idē subiectū illā v̄lis de possibili in sensu diuiso ad hoc q̄ sit vera/nō requir̄ q̄ v̄lis de inesse sibi corrdens possit eē vera Sz sufficit q̄ qlibet singularis seorsum possit eē vera ¶ Similiter si sit de subiecto pnotatiuo nō requir̄ ad ei⁹ veritatē/q̄ p̄pō de inesse de eodē sbiec to possit esse vera/ sed sufficit q̄ aliqua p̄pō de inesse/ cui⁹ subiectū supponit p̄ eodē p̄ quo capis subiectū illi⁹ de possibili/ possit esse vera Exēplū vt vtrāq̄ p̄tē p̄dictionis possibile est eē verā/ debet poni inesse hec p̄ p̄dictionis ē vera vel illa p̄ p̄dictionis est vera/ et nō deñt singulares simul poni Itē hec p̄positio albū p̄t esse nigrū/ nō debet poni inesse/ albū est nigrū/ sed sic hoc est nigrū/ demonstrando illud p̄ quo stetit albū

Queritur tercio

quō diuersimode modales p̄positio/ et modales diuisi se ponūt inesse ¶ Oico vt supra notatū ē/ q̄ dēñ in modali p̄posita semp stat māliter p̄ p̄pōne categorica de inesse sibi s^m tps corrdente Et idē oīs modalis p̄posita de possibili debet simplr poni inesse sicut iacet/ et rō est q̄ p̄ cā denotat possibilitas p̄pōnis p̄ qua supponit dictū Et ita dicitur q̄ possibili posito inesse nullā seq̄tur incōueniens/ q̄d intelligitur de modali cōposita Et quo seq̄tur q̄ si dictū sit v̄le/ debet poni inesse p̄ p̄pōsitionē v̄lem Si dictū sit p̄ticulare debet poni inesse p̄ p̄pōnem p̄ticulārē r̄c/ vt oīe aiāl esse hōiēz est possibile ponit inesse talis p̄pō/ oīe aiāl est homo ē possibile/ aliq̄d aiāl fuisse hōiēm est possibile id est talis p̄pō/ aliq̄d aiāl fuit hō ē possibilis ¶ Sz modalis diuisa nō sic ponit inesse/ q̄z ibi oēs termini supponūt psonaliter et nō p̄ alia p̄pōne/ sed supponunt p̄ aliqua re p̄ q̄ supponit sbiectū dicti/ vt hōiēm possibile est currere/ dictū supponit p̄ homine currente/ et hōiēm possibile est eē albū supponit p̄ homine albo Et q̄n ponit inesse/ non requir̄ q̄ seruet eadē q̄ritas/ etiā non requir̄ semp q̄ p̄pō de inesse sit euibē subiecti cū modali diuisa si sit de t̄mino p̄notatiuo/ vt iam statim in precedenti q̄stione declaratū est/ de ista vtrāq̄ p̄tē p̄tradictionis possibile est eē veram Et albū possibile est eē nigrū ¶ Si petat̄ an arguendo a toto v̄li ex p̄te dicti valeat p̄na ad suas p̄ticulares in p̄positis ¶ Oico q̄ nō formaliter/ quia nō sequit̄/ oīe ens esse est inesse/ q̄ forte eē est necesse/ q̄z potest v̄lis esse necessaria cui⁹ nulla singularis sit necessaria/ vt p̄bat̄ de ista q̄ s^m p̄hmē necessaria/ oīs homo ē aiāl/ et t̄n singulares nō sunt necessarie/ q̄z p̄nt nō esse Itē potest v̄lis eē impossibilis/ cui⁹ quelibz singularis sit possibilis/ vt patet de ista vtrāq̄ p̄s cōtradictionis est vera/ demonstrando istā et p̄similē/ fortes currit/ fortes non currit Et quo sequit̄ q̄ nō valet p̄na in modalib⁹ cōpositis/ ex possibilitate oīnū singulariū ad possibilitatē v̄lis Exēplū vt nō sequit̄/ hanc p̄tē p̄tradictionis esse verā est possibile/ et illā p̄tē esse verā est possibile/ q̄z vtrāq̄ eē verā est possibile Similiter non sequit̄ hoc astrū videri a forte est possibile/ et illud astrū videri a forte est p̄ possibile/ et sic de alijs/ q̄ oīe astrū videri a forte est p̄ possibile Verū est t̄n si oēs singulares sint p̄sibiles et sibi p̄sibiles t̄nc bñ sequit̄.

¶ Si arguat ibi est bon⁹ locus dyalecticus a toto vli ad sua pte vel a pte in q̄titate ad suū totū/igit̄ erit bona p̄na ¶ Oico q̄ ille locus tenet q̄n arguitur in t̄minis supponētib⁹ p̄sonaliter/ sed in modalib⁹ p̄posita dcm̄ vlt̄e supponit materialiter ideo nō seq̄t̄ vrp̄z in simili/ quia nō seq̄tur om̄is hō currit ē vlt̄is/ q̄ iste hō currit est vlt̄is ¶ Nec es seq̄t̄/ sortes currit ē singularis/ plato currit est singularis & sic de alijs/ q̄ om̄is hō currit ē singularis Et hec de modalib⁹ sufficiāt

Finitur tractatus primus

Sequitur tractatus secundus

Tractatus secundus Petri hispani
 Feliciter hic incipit

Arca incipit scdi tractatus petri hispani: qui est de predicabilibus extractus ex libro philosophi porphyrii per introductionem iuueni loyce facultatis studiosorum antequam ad textum procedatur mouetur quibus questionibus non inutiles perambule: ad intellectum eorum que circa textum in processu dicentur plurimum valeat

Querit primo. Quod sit aliud reale ex intellectu vel sit solum in intellectu Ad hoc respondeo distinguendo Nam vltima causa duobus modis. Vno per se per signum suum: quod est vltimas et intentio. que est quodammodo relatio rationis in possibili ad illud de quo est possibile. et hanc vltima est solum in intellectu Alio causa vltima per suo denotatio. per illo quod denotatur ab illa intentione vltimas: quod denotatur est res prime intentionis. et hic ipsa natura que est in singulari est vltima que est in potentia remota ut predicet de multis actu. Et hanc vltima est aliud reale ex intellectu Alii ponitur tale distinctione que duplex est vltima scilicet in candore et in pondere. Vltima in causando est quod est causa vltima omnium rerum ut deus. Vel multarum diuersarum rerum: ut corpus celeste De isto nihil ad presentia Sed vltima in predicabilibus est quod aptum natum est esse in multis et predicari de multis. Nam dicitur ad questionem que duplex est vltima. quodammodo est hanc singularia sua ex intellectu: et illud est aliquid reale ex intellectu: ut hoc azin? albedo nigredo Quodammodo est vniuersale cuius omnia singularia sunt in intellectu. ut sunt omnes hanc intelligentiales. et omnes actus intelligentes. et omnia entia rationis Et illud vltima est solum in intellectu et non in re ex intellectu Quod autem per vltima sit in re ex intellectu: probatur sic Lapiatur duo alba a parte rei: tunc propter omnem intellectum inter hec duo alba est vna realis similitudo coloris: non numeralis: quod hanc albi et illud albus non sunt vnum numero: quod nihil vnum numero est sicut sibi ipsi: ergo est ibi aliquid alia realia vnitas albedinis. que sit coloris vtriusque super quam fundetur similitudo Nam similitudo est rerum dantiu eadem qualitas. illud autem coloris est vltima. igitur vltima est in re propter et ex intellectu Item in probatur per aliud simile. duo asini nullo ex parte intellectu perueniunt que equi et asini: sed non veniunt in aliquo vno numero: ergo oportet ponere et aliam quam naturam communem in qua veniant Sed illa non est in intellectu: cum per casum positum nullus debet esse intellectus. ergo oportet que sit in re ex intellectu scilicet in particularibus asinis

Item probatur sic vltima est de essentia suorum singularium. que omne vltima est in quolibet suorum singularium et per presentia in singularibus erunt sua vltima ex intellectu

Arguitur primo. sic: Nullum est vltima ponitur ex intellectu: ergo supradicta ratio est falsa Nam probatur per boetium de vnitatem et vno dicentem Vnde quod est solum est quod vnum numero est. ergo omnis natura a parte rei est vna numero et singularis: et per presentia nullum est vltima ex intellectu Vico quod dicitur boetij intelligitur omne quod est. existit primo et gratia sui iudicio est quod vnum numero est. hanc vltima non existit primo et gratia sui: hanc solum existit ex presentia gratia suorum singularium Replicatur

Quod est ante omnia singularia non existit gratia singularium. sed vltima sunt ante singularia que sunt cause formales et essentielles suorum singularium que procedunt et sunt ante singularia

Vico licet vniuersale sit prius suis singularibus que ad esse essentie et etiam quo ad

Prohemium

esse existentie p^rmo mobū poris tñ est posterio^r q̄libz suoz singulariū s^m esse exis-
tentie penes q̄m^o mo^m poris. qz singulare ē cā exñdi suo vlti. vñ nō ē incōueniēs
qz vltē sit pus r p^rterio^r respēu ei^o dem q̄ ad idē esse: dūmō hoc sit s^m diuersum
mobū poris Est em̄ vltē pus q̄libz singulari scdm̄ existē^m scdo mō por^o qz ab
vlti nō suertit p̄na s̄b̄sistendi ad aliqd̄ s^moz singulariū Et ē p^rterio^r scdm̄ q̄ntuz
mobū poris: quo cā porē cāto

Arguitur scdo

Q̄mētatoz tercio de aīa bī. qz intellcūs est q̄ facit
vltatē in reb^o s̄z intellcūs nō facit aliqd̄ eē se. q̄ nul-
lū ē vltē a pte rei eē intellcū Oīco qz licet intellcūs facit vltatē p̄ sig^o
in reb^o: tñ intellcūs nō facit illas res q̄ dēnoīatiue sunt vltē. ymo multe tales
res existūt eē intellcū in suis singularib^o Vel dico. q̄mētatoz: intellig^o qz intel-
lcūs agēs fa^o de vlti in pō. vltē in actu Loco replicate q̄to a te qd̄ ē vltē in pō^o
r qd̄ vltē in actu Et quō intellcūs agēs cāt vltē in actu. Ad p̄mū dico qz vltē
in pō ē ipā quiditas vel natura que est in re singulari vel p̄ticiari. cui nō repug^o
esse in alio singulari q̄tum est de se. liz sibi repugnet in quā^m scā ē. p̄pa p̄ dīam
indiuidualē: r ista na^o ē in pō remota ad hoc vt p̄dicet de multis. S̄z vltē in
actu ē ipsa na^o seu quiditas benudata a singularitate r a p̄ditiōib^o singularium
q̄ est in p̄p̄nua pō vt p̄dicet de multis Ad 2° dico qz vltē in actu sic causat
Nam spēs in fantasia nō p̄t mouere intellcū possibile ad p̄gnoscendū vltē ac-
tu: cū spēs ipsa rep̄ntet re ipam cū p̄ditiōib^o singulariū. Intellect^o igit agēs
cū fatāfmate causat spēm intelligibile in intellectu possibili: que representat
ipām naturam vel quiditatem actu abstractam ab huiusmodi conditionibus
singulariū que natura liz sit in re quantū ad id qd̄ est: tñ est obiectiue r habitu-
aliter in intellcū inq̄tū rep̄ntatur p̄ h̄mōi spēm Et qñ intelligit actualiter tūc
est ibi actualiter Et vt sit vltē actu ē p̄ma intētio. r termin^o s̄gnis illud obiectū
sic intellcū. ē termin^o p̄me intētionis. Oñ autē intellcūs compat ipm̄ obiectū
p̄gnitū ad inferiora. tūc fit 2° intētio que dīz vltitas: q̄ nō est aliquid in re. s̄z h̄az
em̄ esse in intellcū p̄p̄ate Et h̄ mō intelligit dcm̄ q̄mētatoz qz intellcūs facit
vltitatem in reb^o

Arguitur tercio.

Si aliquid vltē est a pte rei in singulari: sequeretur
qz aliqd̄ vltē esset singulare S̄z hoc est s̄m. igit nullū
ē vltē est a pte rei Sequela p̄bat. quia quicquid recipit ad modū recipit r re-
cipitur S̄z igit vltē recipit in singulari: ipm̄ vltē erit singulare Oīco negando
p̄nam. qz in s̄m non seq̄r. aqua recepta in vase recipit ad mō^m vasis. r tñ nō oī
ipam aquam receptam esse ipm̄ vas Replicatur Ad min^o vltē receptuz
in singulari est singularisatum S̄z qd̄ est singularisatū ē singulare: q̄ vltē recep-
tū sic est singulare qz p̄trahitur p̄ dīam indiuidualcm̄ ad esse indiuīdi Dico
qz eē singularisatū nō ē idē qz esse scdm̄ singulare s̄z est idē qz eē p̄tractū ad eē a-
licui^o singularis: sicut specificatū est idē qd̄ esse p̄tractū ad esse speciei

Arguitur quarto

Si vltē est in singularib^o aut eēt in ill cōicabile aut
incōica^o s̄z neutriū istoz p̄t dici. igit Mōno p̄batur
Nō em̄ p̄t dici qz sit incōica^o: qz sic est indiuīdū r singulare qd̄ implicat nec
est cōica^o qz tūc ipa singula^o eēt cōicabi^o: qd̄ p̄bat qz om̄e illd̄ est cōicabile:

cui inē cōicabilitas. Itā in quibz singulari illi⁹ vltis eēt cōica¹⁴⁰. Dico q vlt
 in singularib⁹ ē cōicabile. Et cū infer⁹. q̄ quolibz singulari illi⁹ eēt cōicabile. Itē
 gat p̄na. Et ad p̄ba¹⁴¹. q̄ q̄ liz oē illd est cōmunicabile in quo p̄mo ē inē¹⁴² est
 cōi¹⁴³. tñ illd in q̄ so¹⁴⁴ est cōicabilitas me¹⁴⁵. z scđario nō est cōicabile. Itā in sin
 gularib⁹ so¹⁴⁶ ē tal cōicabilitas ex p̄nti z mediate. scz p me¹⁴⁷ vltis xp̄ntis in singu
 larib⁹. Replicatur. Impo¹⁴⁸ est accūs inesse alicui rei z nō denōiare ipam rē
 vt videt velle. P. iij. phz. q̄ cōicabilitas nō p̄t esse in singulari qu ipm denōie
 tur cōicabile. Dico hz impo¹⁴⁹ sit accūs inesse alicui p̄mo z immediate:
 z nō denōiare ipm: si saltē habeat p̄crtū impo¹⁵⁰. tñ nullū incōueniēs ē accūs i
 esse alicui scđario et ex p̄nti z non denominare ipsuz. Si replicetur. Om
 nis passio supioris debet p̄uenire suo inferiori: sed cōmunicabilitas ē passio v
 niversalis. q̄ debet cōuenire suis singularibus: sicut risibile conuenit homini et
 omib⁹ ei⁹ singularib⁹. Dico ad aūs q̄ non oportz passionem supioris con
 uenire inferiori. si act⁹ ad quem importat aptitudinem repugnet nature inferi
 oris. sic est hic qz cōmunicari: ad qd cōmunicabilitas importat aptitudinē: et
 pugnat nature singularis.

Contra aliam ptem respōsionis facte ad questionem. q̄ capiendo vlt p
 figto qd est r⁹ intentio non est in re: sed in intellectu. Arguitur sic: Quicqd
 est in intellectu est intelligibile. sed vlt p figto non est intelligibile: q̄ vlt pro
 figto non est intellectu: p̄na tenet in baroco. Maior est nota. Minor probatur.
 Omne intelligibile necērio p̄cedit actum intelligendi. Sed vlt p significato
 seq̄t actum intelligēdi qz cātur p ipz. q̄ vlt p significato nō est intelligibile.
 Maior p̄batur qz omē obiectū intelligibile est p̄tialis causa act⁹ intelligēdi q̄
 intelligit jam cā semp p̄cedit effectū. Dico ad p̄bationem minoris q̄ licet
 vlt sequit actū intelligēdi p quem cātur: tñ p̄cedit actum intelligēdi p quē in
 telligitur. Si hoc vlt gen⁹ sequit actū intelligēdi p quem causatur. puta illum
 actū quo intellect⁹ p̄parat aiāl ad inferiora spē d̄a tanq̄ p̄icabile de ipis in
 quid. Et cū hoc p̄cedit actum intelligēdi quo intelligim⁹ ipm gen⁹ p significa
 ro. Alij dicētēs actū intelligēdi solū causari ab intellectu: dicūt negādo assump
 tū in p̄batioē maioris. Et rō est scđm ipos. qz obiectū intelligēdi nō causat ac
 tum intelligēdi hz solum determinat ipsum. Et dicūt hoc posse p̄uenire uō entī
 vt possum⁹ intelligere chimeram. Si arguitur vlt non pōt intelligi. nisi
 qñ ē. q̄ si intelligeret p aliū actū q̄ p quē cāt: seq̄ret qz duo act⁹ intelligēdi eēt
 in eodē intellectu qd ē f̄m. qz p̄tingit plura scire tñ v¹⁵¹ intelligere. scđo topicoy
 Seq̄la p̄bat qz vlt n̄ ē: nisi act⁹ intelligēdi sit: p quē cāt. qz depēdz ab opatioē
 intelligēdi in eē z p̄uari: si q̄ sit distinct⁹ act⁹ p quē debet intelligi. tñc sit eēt in
 eodē intellectu. act⁹ intelligēdi q̄ cāt vlt. z act⁹ intelligēdi q̄ intelligit. Et p̄cedit
 totū argumētū. Sed ad auctoritatem philosophi dicēdi est q̄ licet non p̄tin
 git plura intelligere. nisi p modū vni⁹ puta s̄b habitudine p̄ueniē vel d̄e. tam
 bñ p̄nt plura intelligi hñ aliq̄ mō s̄b ordiatioē adiūcē. z ē d̄ obiect⁹ vltis q̄nt
 intellectioē p̄parā cāt: z de ipō vlt. Itē cū d̄ p̄hs p̄ting⁹ plā scire z d̄ult dicē
 Rōting⁹ nō intelligere plā. scīdo tñ plā. p h̄ vult qz n̄ scīe ē intelligere: q̄ plā

Prohemium

scire est plura intelligere. Etia. p. nō capit ibi intelligere p omi opari intellcūs
qz p cogitare: sed capit intelligere. vt dicit actū vel habitū cognosceabi pñ
Et ca² scire p actu vel hitu cognoscebi pclusiones Et qz scia pt esse multaruz
pclusionū illatarū: vno pñ^o Itē ptingit plura scire z vñū tñ intelligere. Et
ē hic pōica cāl scire ē intelligere De ista aucte z ei⁹ intellcū videatur in qñ
to tractatu in loco a simili

Queritur secūdo. Quid ē s̄biectū sc̄di tractat⁹ pe. hyl. qui respōdet lī
bzo p̄bilitū porphirij Dico vniuersale qd̄ pbat²
dupliciter. Primo sic p̄ diffinitionē s̄biecti attributionis. qz v̄le est quid̄ p̄mū
nissimū in hoc i^o tractatu p̄sideratū p̄mo notū: nō ex. edēs mehtas ad qd̄ ōnia
hic p̄siderata hñt ordinem z attributionē. q̄ ē s̄biectū. p̄na pbat² p̄ locū a diffi
nitione ad diffinitū Sc̄do pbat² sic illud ē s̄biectū alicui⁹ sciētie cui demōstrat
in esse p̄p̄ia passio p̄ p̄p̄iū ei⁹ p̄ncipium: sed vniuersale est h̄mōi. igitur. Wis
noz pbat² qz passio ē est p̄bile quod demōstrat in esse vniuersali p̄ p̄p̄iū p̄m^o
qd̄ est diffinitio s̄biecti: sc̄z aptū natū esse in multis hoc mō. Omne qd̄ ē aptū
natū est esse in multis est p̄bile. Dē vniuersale est qd̄ aptū natū est esse in mult⁹.
q̄ omne vniuersale ē p̄dicabile

Arguitur primo. Vniuersale z p̄dicabile sunt idē vt patz hic in textu.
q̄ si v̄le sit hic s̄biectū eclā p̄dicabile ē hic s̄biectum.

Dico vno^o. licz sunt idē realiter nō tñ sunt idē idē p̄tice. Petr⁹ hyl. dicit lz
sunt idem sc̄dm rem: tñ dñt rōne. j. diffinitioē vt exponūt doctiss⁹ imi Repli
catur Si v̄le z p̄bile sunt idē sc̄dm rē: q̄ ecclā erūt idē rōne. j. diffinitioē. p̄na
pbat²: qm̄ diffinitio ē orō indicās quid sit esse rei. q̄ si res ē eadem. rō z diffinitio
erit eadē Dico lz illa q̄ sunt idē sc̄dm rem hñt idē sc̄dm diffinitionē cēn
tiale: tamē illa pñt habere diuersas diffinitiones accitales z descriptiuas. z
hoc sc̄dm diuersos modos essēdi eiusdem rei

Arguitur sc̄do P̄dicabile ē s̄biectū hui⁹ sc̄di tractat⁹. q̄ v̄le nō
ē s̄biectū An̄s pbat² qz scia vel liber capit denōtiati

onē a p̄bilizitū p̄bile ē s̄biectū Dico qz scia vel liber nō semp capit denōtiati
tionez a s̄biecto: sed sepe denōtiatur a p̄ncipijs s̄biecti: qñqz a p̄tib⁹ s̄biectiuis.
qñqz a passioē s̄biecti: sicut est hic Nam p̄dicabile ē passio vniuersalis

Replicatur P̄dicabile nō est passio s̄biecti sc̄z vniuersal. q̄ solutio mala
An̄s pbat² qz passio semp est min⁹ ens q̄ sit suū s̄biectū. sed nihil pt ēē minus
ens q̄ sit v̄le: qm̄ vniuersale est ens rōnis qd̄ est minū ens. sed minimo nō ē dā
dū min⁹: qz hoc est z non ens Dico qz lz p̄pando ens rōnis ad ens reale. ens
rōnis sit min⁹ ens Tamē p̄pando en⁹ rōnis inter se. nō oē ens rōnis ē min⁹
ens: Et licz illd̄ qd̄ ē minū ens rōnis in infimo ḡdu est nō ens. nō tñ illud quod
est min⁹ ens aliquo ente rōnis: in supmo z medio ḡdu est non ens. mō p̄bile est
min⁹ ens rōnis q̄ sit v̄le in medio gradu

Arguitur tercio. Vniuersale trāscēdit methas hui⁹ sciētie: q̄ nō ē s̄bi
iectū e⁹ An̄s pbat². qz omis scia tractat de v̄li vt di
cit p̄hs p̄mo posteriorū Dico vno^o qz licz omis scia tractat de v̄li capto p̄
p̄ma intētie: nō tñ capto p̄ sc̄da vt hic sumit Aliter dē z rēdit in idem qz v̄le

capitur duplr. Vno. p denōiatio scz p obieto qđ denōiatiue dī vniuersale. f. p re sbiecta intentioni / e sic omīs scia est de vli. vt vult p̄s Alio mō ca. vlt. p figto scz p resp̄cū vltatī fundabili sup qđlibz obiectum cōe multz / h̄ ē capto vlt. p. 2. intētiōe: e sic ē hic sbiectū. Et h̄ mō nō omīs scia tractat de vli. ¶ Replicatur de vniuersali capto p h̄to vel 2. intētiōe tractatur etiā in libo p̄ntoz. e in tercio tractatu. / ḡ adhuc trāscēdit methas. ¶ Dico q̄ liz in libo p̄ntoz scū 3. tractatu p̄sideret de vli. p figto / p̄tracte / non tñ incōtracte. Hā ibi p̄sideratur de vli ordinabili in genere / hic at de vli incōtracte

Arguitur quarto Ista est flā / vlt est sbiectū scđi tractat / p̄batur qm̄ sua p̄dictoria scz nullū vlt est sbiectū scđi tractat / ē vera / vt patz p ei. descēdētes / ḡ ipa est flā. p̄na tenz p legē p̄dictoziarū. ¶ Dico q̄ illa nullū vlt est sbiectū scđi tractat / nō est sua p̄dictoria / sed ista p̄ reas / vlt nō ē subietū scđi tractat / qz singularis negatiā / p̄dicat singulari affirmatiue. ¶ Replicatur. Contra sunt dne p̄dictorie / qđ p̄bo / qz habent se sicut vltis negatiua e p̄ticular / seu indiffinita affirmatiua. ¶ Dico q̄ vna nō ē inde finita h̄ singular / affirmatiua. ¶ Et si replicatur. p̄ ibi sbijct̄ termin / p̄munis sine signo. ḡ ē indefinita. ¶ Dico q̄ non sbijct̄ termin / cōis cōiter tenē / h̄ singulariter tenē. Tam̄ h̄m nōiales ipa est indefinita. Et tūc adhuc non sunt cōtradictoria / qz in p̄dictozis termini debent supponere eodē genere sup̄pōis / sic nō ē ibi: quia vniuersale in vna scz indefinita sup̄pōit simpliciter / e in alia supponit p̄sonalit. Et si dicat / ba ei. p̄dēdium. Dico nullū li vlt est subietū scđi tractat. Et si dicat illa est vera. vt p̄z p descēdētes. Dico negādo. qz sb sbiecto p̄ aliquos non p̄t descēdi nisi fieret fallacia figure dēonis. ¶ Alij dicūt et b̄ n̄ q̄ si descēdat vna ei. p̄claris ē flā. sciz istud li vlt nō ē sbiectum: demonstrando vlt ex̄ns sbiectū hui. tractat / qđ est flā

Queritur tercio Vtrū de quinz p̄bilibz sit scientia. ¶ Dico sic. qđ p̄bat qz de illis est scia que pueniūt in aliq̄ cōi sbiecto cui p̄t demonstrari inesse passio p̄ suū. p̄p̄riū e adēq̄tū p̄n. / h̄ quinz p̄bi le p̄ p̄p̄riū e adēq̄tū p̄n. qđ est aptū natū esse in multis / ḡ de quinz p̄bilibus e scia. Et cum dicitur e q̄ quinz predicabilia pueniūt vniuoce in vli. nō debet li p̄bilis accipi p̄ suis p̄ris sed p̄ denominatis / puta p̄ quinz vltibz de quibus denominatiue dicūtur

Arguitur primo De sola p̄clusiōe est sciētia vt patet ex diffinitione sciētie. Sed quinz p̄bilis non sunt p̄clusiō / ḡ de ip̄ non est scia. ¶ Dico licet de sola p̄clusiōe ē scia. t̄q̄ de scibili p̄p̄inquo. tam̄ de alijs a p̄clusiōe h̄n̄ est scia t̄q̄ de scibilibz r̄motis. Vnde scibile p̄p̄inquit est id qđ scitur / scilicet conclusio demonstrationis: Scibile remotū est illd ex quo p̄ponitur conclusio. vt subiectum e p̄rum. ¶ Vnde partes integrales cōclusiōis e partes subiectiue sbiecti attributionis sunt scibilia remota. vt sūt quinz vniuersalia seu predicabilia. ¶ Replicatur. De pluribus non potest

Prohemium

esse scientia. ergo de quinq; predicabilib; tanq; scibilib; remotis non est scientia
Hinc probatur quia vna scientia solum est vnus scibilis ¶ Dico licet vna
scientia sit vnus scibilis tanq; vnus subiecti vel conclusionis scibilis tamē vna
scientia potest esse plurium scibilium vt ptium subiectuarum subiecti et sic dñ
q; predicabilib; est scientia

Arguitur secūdo. Omnis scientia est de necessarijs et incorruptibilibus
vt patet pmo posteriorū Sed quinq; predicabi^o sic
corruptibilia / igitur de ipsis non est scientia Minor probatur / quia vniuersa
lia et predicabilia dependent ab opere nostri intellectus inesse et conseruari . quo
ope intellectus cessante corrupit vlt et predicabile ¶ Dico ad maiorem . licet
omnis sciē^o sit de necessarijs et incorruptibilibus / tanq; de scibilibus ppinquus
tamē etiam potest esse scientia de contingētib; et corruptibilibus tanq; de scibilib;
remotis / modo scibilia in ista sciā sunt scibilia remota . Et ista conclusio . Om
ne vniuersale est predicabile / est scibile ppinquus . et illud est necessarium et imp
scibile aliter se habere . ¶ Replicatur Si vniuersale aut scibile sit corruptibile
et contingens : ergo etiam ista conclusio / omne vniuersale est scibile erit contingens et
non necēcia . pna pbatur . q; de subiecto contingenti nihil potest necēcio dici . Nam cor
rupto subiecto falsificatur ppo enūciās aliquid affirmatiue de ipso subiecto ¶ Di
co licet de subiecto contingenti nihil potest necēcio dici p copulam pnotantem aliquod
temp^o pns pteritum aut futurū Tñ de subiecto contingenti bene potest aliquid necēcio
dici p copulam absolutā a tpe . iam in conclusioe hui^o demrātionis hoc vbum ē
absoluit a tpe / et subiectum illi^o conclusiois et similit^o opponit nāliter p om
nib; his a quib; nata sunt participari / Vel dico licet de subiecto contingenti nihil potest
necēcio dici necitate simplicit^o deā et absoluta . tamē bene necitate pditionata . po
sita scz hac pditione q; subiectum sit

Arguitur tercio. Omnis sciā est verorū necēcioy et impossibiliter aliter
se hntium vt dicit pbs primo posteriorū . sed quinq;
vltia vel scibilia non sunt necēcia sed contingētia et corruptibilia . qd pbo . oz sūt en
rōnis fabricata p actum nr^o intellectūs quo actu cessate corrupunt ¶ Dico q
liz vltia vel scibilia sunt corruptibilia q; ad esse etn^o / sunt tñ necēcia q; ad esse entie Et
fm esse essent^o ista passio scibile / ptur de ipsis necēcio / vt ge^o ē scibile / spēs ē scibil^o et .
¶ Replicat Si vltia fm esse entie cōt incorruptibilia . scz et q; vlt p sig
to possz pmanere in esse secluso ope intellectūs qd est fm Sequa pbat : q; qd ē
necēcia manz quocūq; contingenti secluso Sed qd sit fm pbatur / q; vlt est scda
intē^o / loco depēdet ab opatione intellectūs inesse et pseruari ¶ Dico licz scde in
tentiones depēdet ab opatione intellect^o inesse et pseruari quo ad esse entie :
non tamen quo ad esse entie . quia scdm illud esse bene potest secūde intētioēs
manere secluso ope intellect^o

Arguitur quarto. Non entis non est sciā / sed vltia sunt non entia . quod
pbo p psm pmo posteriorū dicitem ¶ Gaudeat ge

Tractat⁹ Secūdi.

nera & spēs qm̄ monstra sunt: & intelligit p̄ monstra non enā ¶ Dico q̄ loq̄tur
 jbi p̄hs de generib⁹ & spēs sepatis eē singularia vt plato loquebatur & sic sunt
 non entia ¶ Replicatur ip̄emet p̄hs improbat positionē vlium: q̄ vliā n̄ sūt
 ponēda & p̄ p̄ns de ip̄hs non est scia ¶ Dico liz improbet positionē vlium eē
 singularia/tn̄ non improbat p̄ut sunt in suis singularib⁹

Queritur quarto: Quot modis capitur intentio & quid est 2^a intentio.
 ¶ Ad p̄mū dico q̄ intentio seu concept⁹ ea tripliciter.
 Vno^o p̄ spēs vel similitudine obiecti vel rei intellecte aut intelligibil/que species
 est rō accipiendi. & dicitur intentio q̄ p̄ ip̄am intellectū tendit in obiectum Secūdo su
 mitur p̄ actu accipiendi vel intelligēdi Tercio p̄ obiecto concepto seu re intel
 lecta que dicitur intentio inq̄tum in ip̄am tendit intellectū ¶ Ad 2^{am} dico s̄m̄ tho
 mam Secūda intē^o est secūdarius concept⁹ quem habem⁹ de re Prima intentio
 ē p̄mar^o concept⁹ quem habem⁹ de re Exēplū vt apprehēdēdo hoiēm scdm̄ se
 ē p̄mar^o concept⁹ & p̄ma intentio Sed apprehēdēdo hoiēm non s̄m̄ se/ sed in or
 dine ad sua inferiora scz sortem platonem. tūc catur secūdari⁹ concept⁹ & 2^a intē^o.
 ¶ Quō reprobata sūt istas diffinitiones ¶ Dico sic/ nulla res real^o ponibilis
 in p̄nto/ est scda intentio. q̄ scda intentio nō est res realis: sed res rōnis Sz concep
 tus p̄maci⁹ & concept⁹ secūdari⁹ sunt res reales & ponibiles in p̄nto. igitur n̄ sunt
 p̄ma intentio neq̄ scda intentio ¶ Abuertendū q̄ s̄m̄ alios p̄ma intentio est p̄
 cōsideratio rei. vel est ipsa res p̄mo intellectā & cōsiderata: c^o cōsideratio causatur
 a re vel specie rei Et terminuz prime intentionis dicunt qui s̄gnt h̄mōj res cō
 ceptas vt homo & equus. albedo/ nigredo. ¶ Secūda intentio est quedam
 relatio seu comparatio intellect⁹ qua vna p̄ma intentio comparat ad aliam p̄
 actum intellectus Et ita om̄is secūda intentio est formaliter relatio rationis/
 Exēplum vt intellectū intelligens hoiēm & animal: si cōpet vñū ad aliud s̄m̄
 rōem p̄bil^o & s̄bijcibil^o/ Lūc illa comparatio ex pte aiāl^o dicitur gen^o: & ex pte hominis
 dicitur spēs Itē sylogism⁹ est habitudo & cōparatio p̄millarum ad cōclusionē Itā s̄m̄
 diuersas cōparaciones intellectū format diuersas scdas intētiōnes ¶ Si q̄as qd
 est 2ª intē^o scdm̄ scotum ¶ Dico est relatio rōnis derelicta in obiecto cōgnit^o
 to p̄ actum cōparatiuuz intellect⁹ cōparantis vñū obiectuuz cōgnitū ad aliud obz cōgnitū
 Hic p̄o relatio rōnis p̄ genere Et additur derelicta in obiecto cōgnito/ ad ex
 plicandū cām materiale in qua 2ª intētiōnis. q̄ om̄is 2ª intētiō s̄bicitat in esse
 cōgnito sui obiecti. j. in conceptu vel specie sui obiecti Et aq̄d p̄ actū cōparatiuuz
 intellect⁹. ad explicandū causam efficientem secunde intentionis Exēpluz
 si intellectus apprehendat animal scdm̄ se. aut hominem & asinum scdm̄ se. non
 causat aliquam secūdam intentionem. Sed actus comparandi quo intellect⁹
 comparat animal ad hominem & asinū tanq̄ p̄dicabile de illis. vt de differē
 tibz specie in quibz. causat inesse cōgnito animal/ hanc scdam intentionem. q̄
 dicitur generitas/ p̄ quā/ vñū obiectum cōgnitum sciz animal refertur ad aliud
 obiectum cōgnitum sciz hoiēm & asinū

Prohemium

Arguitur tamen contra p̄dca sic ¶ Operatio intellectus est immanens Sed per actionem inmanentem nichil p̄ducitur p̄ter ip̄ammet opationē / vt cū intelligo tūc p̄duco ipsam intellecti onem ⁊ non aliud / ḡ 2ª intentio non p̄ducit p̄ opationem intellectus. ¶ Dico t̄z p̄ actionem immanentē nichil producatur per se p̄ter ipsam operationem. bñ t̄z ipsa intentio cū illa opatione intellectus p̄ducit p̄ acc̄s. quia 2ª intentiones p̄ducunt solū p̄ actiones intellectus ex p̄nti ⁊ p̄ acc̄s sc̄z gr̄a actū intelligendi Ex em̄plū in fili / si quis p̄ intelcū suū p̄ducit actum intelligēdi eiusdem sp̄ei cum actu intelligēdi alteri hominis. tal̄ p̄mo ⁊ p̄ se p̄ actionem sui intellectus nō p̄ducit nisi actū intelligēdi. s̄z ex p̄nti ⁊ p̄ acc̄s etiam p̄ducit relationem similitudinis ad actum intelligēdi alteri hominis

Queritur quinto In quo sunt 2^a intentiones tanq̄ in s̄biecto ¶ Ad hoc d̄r̄ b̄m scotum q̄ sunt in reb⁹ ad ex̄ ⁊ non in intellectu Et dicit q̄ sc̄de int̄tiones sunt acc̄tia omnia ipsarū rerum ad ex̄ ¶ Aliā ē opimo que magis tenet q̄ 2^a inten^o est / s̄biectiue in intellectu Ad sic p̄bat q̄ omnis 2^a int̄^o est relatio rōnis. sed om̄is relatio rōnis videtur esse s̄biectiue in ratione seu intellectu. igitur om̄is 2^a intentio est s̄biectiue in intellectu. Sedo p̄batur q̄ supposito q̄ esset null⁹ alin⁹ existens / adhuc intellectus p̄ p̄tior⁹ alin⁹ habentis esse eēntie ad sua inferiora s̄daret relationē sp̄ei: s̄z illa non posset esse s̄biectiue in re ad extra / ḡ est in intellectu s̄biectiue. ita v̄t esse de om̄i se cūda intentione

Arguitur primo Sc̄cūde int̄tiones denōiāt res ad ex̄. vt aiāl ē ge⁹ homo est sp̄es. ḡ 2^a int̄tiones sunt in reb⁹ ad ex̄ s̄biectiue / p̄na p̄bat / quia denōiare aliquam rem p̄supponit esse in illa re ¶ Dico q̄ duplex est denōiatio sc̄z intrinseca ⁊ extrinseca Nam dico licet denōiare intrinsece p̄supponit esse rei quā denominat / nō t̄n denōiare extrinsece Et ē simile / sicut ista / statua est mihi d̄extra denōiatio extrinseca. et nō a dextreitate que est in statua / sed que est in me Quā aut̄ acc̄s ē s̄biectiue in aliquo: tūc illd̄ denomiāt denomiatioē intrinseca ¶ Replicatur Sc̄de int̄tiones ic̄dm vos sunt in intellectu: ḡ denomiāt intelcū denomiatioē intrinseca Sed hoc ē falsuz qd̄ p̄bo / q̄ non p̄nt p̄ri de intellectu. qm̄ falsum ē q̄ intellectus h̄t gen⁹ / intellectus est sp̄es / d̄r̄: x̄ ¶ Dico q̄ s̄z intentioni est debitu⁹ p̄cretū impositū v̄t denōiaret ip̄m intelcū / ⁊ vere p̄ietur de ip̄o Et est file de sp̄ib⁹ visibilib⁹ que sunt in aere medio inter colorem visibilē / ⁊ oculū videntē: ⁊ t̄n non denomināt ¶ Replicatur Sint gracia exempli vera concreta genericus ⁊ specificus: adhuc ista est falsa / intellectus est genericus / intellectus est specificus: quia nō predicatur de plurib⁹ differentibus specie in quid ¶ Dico quando dicitur in intellectus est genericus / sensus est. s. genere informatus / sicut s̄biectum informatur p̄ suum acc̄s. ⁊ tūc non oportet illud s̄biectū sc̄z ip̄m intelcū de quo p̄dicat tanq̄ de s̄biecto predicari de plurib⁹ differentibus sp̄e.

Tractatus Secundus

Arguitur scdo Scde intētiōes nō sunt in intellcū s̄biectiue Probo sic. Scda intē cāt ab intellcū effectiue. q̄ nō s̄biecta
 eur in intellcū. p̄na p̄batur qz cā efficiens e cā material nō p̄nt coincidere vtz
 2° p̄hoz **Dico** licz causa efficiēs e cā material ex qua nō possunt coincidere
 re: tñ bñ cā materialis in qua qualis ē intellcū. **Replicat** 2ª intē^o ē in
 obiecto p̄gnito vt in materia in q̄ vel s̄biecto: q̄ nō in intellcū t̄q̄ in mate^a in
 qua p̄na p̄bat qz vnū accidēs nō p̄t eē in dineris s̄biectis. **Ans** p̄bat ex diff^o
 nitioē scde intētiōis qz ibi d̄r q̄ ē rela^o rōnis derelicta in obiecto p̄gnito

Dico qz liz 2ª intētiō fit in obiecto p̄gnito tanq̄ in s̄bāmēro: e in s̄biecto nō
 vltimato: vel s̄b^o quo: nō tñ est ibi tanq̄ in s̄biecto vltimato. e s̄biecto quod

Arguitur tercio Si scde intentiones essent s̄biectiue in intellcū. seq̄
 rct qz relatiue oppo^a essent in eodē: sed h̄ ē impos^o

sicut in simili idem nō p̄t eē pater e su^o fili^o. **Sequela** p̄bat qz vn^o e idem
 intellcū recipiēs in se p̄ suū actū p̄partim relationē generis. Etia recipit in se
 simul relationē speciei oppositē relationi generis. **Dico** licz in eodē intell^o
 lectu sunt relatiue opposita vt in s̄biecto mediato e non p̄mo. tamen sunt s̄p
 in dineris s̄biectis p̄mis e immediatis: qz imēdiate s̄biectāt in esse p̄gnito sū
 orū obiectoz e mediante illo eē p̄gnito sunt vlteri^o in intellcū. Et p̄ esse p̄gni
 tū obiecti intell^o p̄gnitio: p̄cept^o: spēs vel similitudo intelligibilis ei^o

Replicat vtz in diffinitione scde intētiōis habet qz 2^a intētiō derelinquitur
 in obiecto q̄ male d̄r qz imēdiate s̄biectāt in esse p̄gnito obiecti. **Dico** ne
 gādo p̄nam qm̄ illud qd̄ ibi d̄r de obiecto p̄gnito intelligit de eē p̄gnito eius.

Arguitur quarto Si scde intētiōes essent s̄biectiue in intellcū seq̄ret
 qz ibem intellcū simul essz in actu e in po^a respectu

eiusdem. sed h̄ ē impos^o vtz viij. p̄hoz. qz intellcū ē cā material in qua ip̄aruz
 scdaruz intentionū e eo mō ē in po^a recipiendi eas. Etia ē cā efficiēs scdarum
 intētiōnū e eo^o est in actu. **Dico** licz idē intellcū fit fil^o in actu v̄tuali: qz h̄z
 prātē p̄ducēdi scdas intētiōes e etiā fit in po^a formali respectu earū. **Ans** tñ
 est simul in actu v̄tuali e po^a v̄tuali. vel simul in actu formali e po^a formali.

Sicut in fili aqua calida ē in actu v̄tuali resp̄cū frigiditatis qz habz in se v̄tutē
 sufficiētē p̄ducēdi frigiditatē: e simul ē in po^a formali etiā resp̄cū frigidita
 tis. **Replicat** Intellect^o dū actualiter facit 2° intētiōes: est siml^o in ac
 tu e in po^a resp̄cū earū. etiam loquēdo de actu e po^a formalib^o. p̄bat. qz dum
 actualit facit scdas intētiōes tūc formaliter habz eas in se q̄ est in actu forma
 li. Et tūc p̄t formaliter adhuc recipe eas. q̄ etiā est in po^a formali. **Dico**

qz illa po^a ē p̄iuncta actui de q̄ nō est incōueniēs vt ibē fit in actu e po^a resp̄cū
 eiusdem. **Ans** p̄hūs viij. p̄hiz intelligit dcm̄ suū de potentia sepata ab actu

Nota Pro opinioē p̄traria possit sic argui. p̄bando qz scde intētiō^o
 sunt in reb^o e hoc sic. Alique passionēs scdaruz intētiōnū p̄ueni^o
 unt reb^o ad eē: q̄ aliq̄ scde intētiōes s̄biectāt reb^o ad eē. **Ans** p̄bat qz cōica
 bilitas plurib^o d̄m̄tib^o sp̄ē p̄ mo^m in quib^o ē passio h̄ secūde intētiōis. e p̄uenit
 ip̄i plāte ad eē. ita de cōicabilitate sp̄ē d̄r eē. **Dico** qz tal^o cōicabilitas
 nō est passio generis p̄ siḡto: e hoc iō qz p̄uenit rei ad eē secluso ope intellcū

Prohemium Tractatus Secundi.

Item passio scđe intētionis nō p̄t esse secluso ope intellect⁹ Replicat̄ qđli
bz v̄le. p̄ fiḡto habz p̄ passione ci⁹ aliquam aptitudinem in essendi in multis:
sed tal̄ aptitudo ē p̄municabilitas quedā Oico qđ duplex ē aptitudo in es-
sendi mult⁹ scz formal̄ que ē 2ª intētio. sicut v̄le vel ens rōnis p̄ns v̄le. Alia ē
aptitudo in essendi multis sūdāmētal. 2 illa ē que p̄requirit̄ in obiecto: ad h̄ qđ in
ip̄o possz sūdari v̄le Item d̄z qđ licz aptitudo in essendi in multis sūdāmētal̄
bene p̄uenit rei ad ex̄: tñ aptitudo in essendi mult⁹ formal̄ solū ē s̄biēctiue in
intellectū sicut 2 v̄le.

Dubitat̄ur hic.

Quō diffinitur ens rōnis Oico Ens rōnis: est
ens aliud ab opatioē intellectūs 2 filis po^o: depēdēs
ab ope intellectūs in esse 2 p̄uari Per hoc qđ dicit̄ aliud ab opatioē intellect⁹:
excludūt̄ ōs opatioēs intellectūs 2 act⁹ intelligēdi. simil̄ cū d̄r: 2 filis po^o. exclu-
dūt̄ur act⁹ 2 volūtāt⁹ Per hoc qđ d̄r depēdēs ab opatioē intellectūs in esse 2 p̄ua-
ri excludūt̄ habit⁹ intellectūs in eo s̄biēctati: qđ licz dependet ab ope intellectūs in
fieri nō tñ in p̄seruari. vñ ōēs scđe intētioēs sūt entia rōis vt sunt v̄lia. qz vt d̄r
p̄mētator intellectūs est qđ fa^o v̄litatē in reb⁹. qđ v̄le nō est p̄ter opationē intelec-
tus qđ intelligo de v̄li in actu 2 nō in po^o. qđ ē ip̄a quiditas vel natura in singu-
larib⁹

Pro intellectu

maiori dubitat̄ur hic quid ē vniuersale p̄ scđa
intentionē Et quid v̄le p̄ p̄ma intē^o Oico
iuxta figuram sequentem

Pro secunda intētionē est relatio rōnis fabricata p̄ in-
tellectū 2 sūdāta in obiecto p̄gnito vel in na^o p̄gnita
in ordine ad aliud obiectū p̄gnitū: vel ad aliā naturā
p̄gnitā. vt sunt gen⁹ sp̄s d̄r 2 c̄ qđ sunt nisi relationes
rōnis c̄c

Vniuersale

Pro p̄ma intē^o est obiectū p̄gnitū 2 sūdāmētū illi^o relati-
onis. aut denōiatū: vel na^o plurib⁹ cōicabil̄ vt animal hō rōnale c̄c

Tectio Prima

Predicabile quicquid sumit
 ppe. & sic solū dicitur pibile
 quod de pluribus potest ut homo.
 Quicquid sumitur cōiter.
 Et sic dicitur pibile: quod
 de uno solo potest sive de
 pluribus: ut fortis. Vnde
 pibile proprie sumptus
 & vnde idem sunt scōm
 rem. sed dicitur rōne. qz

pibile diffinit per dici de. Vnde vero per esse in. Et aut
 pibile quod aptum natum est dici vel pri de multo. Et
 aut vnde quod aptum natum est esse in multis. Vnde p-
 dicabile proprie sumptum sive vniuersale diuidit per gen-
 spem dicitur proprium & actus. Et solum de his quibus
 hic intendimus.

Hic est tractat? secūdo sum mular? De hys extract? ex pibile? porphiri
 In quo postquam determinauit in primo tractatu de enūciatiōe seu pōne qz ppo-
 nit ex terminis incōplexis. Hic iam determinat de illis terminis incōplexis Et sūt hui-
 lōnis due ptes. Circa pōre huius lōnis pte sunt quatuor pūcta &c

Primum pūctum qz pūctum tractat? bono ordine pcedit 2^m. qz notioza
 nob dēnt esse pōza: s; pūctum tractat? tractat de pōe
 que est quoddam totū scōus vō de quibus vltis: que sunt quedam ptes pōnis
 Sed totū est nob notius qm sue ptes: igitur Si arguas ptes pcedūt totū igitur

Dico liz ordine nature ptes pcedāt totū tū ordine doctrine pgnitio totū
 pcedit Si replicas porphiri? & phs pponit pgnitiōe terminoz & ptiū. igitur
 tur vel ipi male ordināt. aut pe. hyl. Dico negādo pnam: qm vterqz tenet
 bo^m or^{em} hā porphiri? & phs tenēt ordine nature Auctor vñ or^{em} doctrine.

Secūdū pūctum: qz pibile pmo diuiditur. qz oē equiuocū pus est diuisi-
 dēdum & p^{ea} diffiniendū. s; pibile est quoddam equiuocū
 Vnde p^{ea} diuisio est qz pibile in cōi est duplex scz pibile cōiter captū & ppe captū:
 Si arguas idē est hic diuisum scz pibile cōiter captū: & mēbz diuides scz pibile
 cōiter captū: igitur diuisio nō est bō Dico liz mēbz diuidēs fit idē & quartū

Tectio Prima

cū diuisio quantū ad suppo^a nō tñ quātū ad modos sue acceptiois Sic
 plicas pōicabile cōiter captū vt est mēbra diuidēs: p̄tinet in se p̄bile pp̄ie cap
 tū. igitur mēbra diuisiois nō sunt oppo^a **Oico** liz q̄m^m ad id qd̄ sunt: nō
 sunt oppo^a tñ q̄m^m ad roēs pp̄rij z cōis. vt sunt mēbra diuisiois s̄ vtqz op^a

Tercium pūctū **z.** dicit text⁹ q̄ p̄bile z yle sunt idē z hñt diuerſas diffi
 nitioēs Si arguas q̄cūqz hñt diuerſas diffinitioēs

sunt diuerſa vtpz p̄ boecium vj. topicoy. z p̄ p̄m p̄mo p⁹terioy Sz yle z p̄
 dicabile hñt diuerſas diffinitioēs vt d⁹ text⁹ ḡ sunt diuerſa. p̄na tenz in darij

Oico ad maiorē q̄ quecūqz hñt diuerſas diffinitioēs essentialē sunt diuerſa.
 Et licz vñ⁹ rei eodem modo se habētis ē vna diffinitio: tñ vñ⁹ rei diuersimo⁹

de p̄ſiderate p̄nt esse diuerſe diffinitioēs Dñ yle non habz se eodē mō s̄b nōie
 yle z s̄b nōie p̄bil⁹ Dñ sub nōie yle ē natura cōis p̄cipata a plurib⁹ rebus

Sub nōie p̄bil⁹ est 2ª intētio cauſata p̄ opationē intellcūs dicibilis p̄^m vocem
 de plurib⁹

Quartū pūctū est **De** cū sit p̄cretū p̄t capti dupliciter Dno mō p̄ suo
 ſigto qd̄ ē vltas vel ſcda intētio que ſcz ē quoda re

latio rōis in p̄bili ad illd̄ de q̄ ē p̄bile: hñc reſpcū rōis ſigt h̄ no^m yle in p̄creto: ſi
 cut vltas in abstracto **Alio⁹** ca⁹ yle p̄ suo denōiatio. j. p̄ illo qd̄ denōiatur ab

iſta 2ª intētioē vltat⁹: qd̄ denōiatiū est aliqua res p̄me intētiois ſcz aiāl: hō: rō
 nale **Et** ipa natura q̄ est in ſingulari d⁹ yle denōiatiue **Et** ita ſuo mō d⁹ de ge⁹

nere ſpē z alijs intētionis ſecundis

Queritur p̄mo Quot ſunt vltia ſeu p̄bilia **Oico** quinqz ſcz gen⁹
 ſpēs d̄a pp̄rij z accūs **Probat** p̄ ſufficie^m ſic **De**

yle ē p̄bile de multis. aut ḡ ē p̄bile in quib⁹: aut in q̄le **Si** in quib⁹ h̄ ē duplr **Aur**
 in quib⁹ formabile z ſic ē gen⁹: vel in quib⁹ formatū. z ſic ē ſpēs **Si** in quale h̄ est

dupliciter **Aur** in quale essentialē ſic ē d̄a **Aur** in quale accñtale: z hoc duplr
 vel in quale accñtale p̄ ſe: z nccio. ſic ē pp̄rij. vel in q̄le accñtale p̄ accūs z cō

tingent. ſic ē accūs **Hic** aduerte q̄ illd̄ d⁹ p̄i in quale accñtale p̄ ſe qd̄ p̄t⁹
 in quale accñtale p̄ ſe z cū hoc ſuſcipit illd̄ de quo ſic p̄t p̄tē essentialē ei⁹ in ſua

diffinitioē **Illd̄** at̄ d⁹ p̄i in quale accñtale p̄ accūs: qd̄ p̄t p̄tingent z nō p̄ ſe d̄
 illo de quo p̄t in q̄le accñtalē **Et** nō q̄ pp̄rij z accūs nō p̄ueniēter diſtinguūt

p̄ p̄i p̄uertibilē z nō p̄uertibilē: qz pp̄rij ſolū p̄tur p̄uertibilē de ſuo p̄mo ſb⁹
Et facit p̄tionē q̄ti p̄bil⁹ reſpcū inferioy ſui ſbicti: de quib⁹ nō d⁹ p̄uertibilē

Queritur ſcdo. **An** iſta p̄pō ſit vera **Lm** quinqz ſunt p̄bi⁹: **Oico**
 ſic. p̄bat auctē porphirij z auctoꝝis in textu **Scdo**

p̄batur rōe p̄ ſufficie^m iā datā **Mercio** p̄bat p̄ ei⁹ exponētēs ſic **Quarum**
 p̄ exponēs est **Quinqz** ſunt p̄bi⁹ z alia est **Et** nō ſunt plura q̄ q̄nqz. ḡ tñ ſunt

q̄nqz p̄bi⁹. p̄na tenz ab exponētib⁹ ad expoſitā. ſbi tñ expo⁹ grā pluralitatis.
 qz ponit̄ circa d̄cōnē numeralē Sz qñ po⁹ circa aliā d̄cōnem exponit̄ grā alie

tatis: vt hic **Lm** aiāl ē hō. exponitur ſic. animal ē hō z nihl aliud ab aiālī ē hō:
 igit̄ tñ animal est hō

Arguitur p̄mo. Plura ſunt p̄icabilia q̄ quinqz. igitur cē **Ans** p̄ba
 tur **Nam** decē ſunt p̄n⁹ z qd̄libz eoy ē p̄bile: ḡ decē

sunt p̄bilia ¶ Dico ad minore q̄ liz q̄libz p̄ntū sit p̄bile. nō tñ q̄libz ē p̄bile
 distinctū q̄ q̄libz ¶ Replicat̄ Decē p̄nta sunt p̄bilia et non v̄r̄ s̄b quo p̄bili p̄
 t̄n̄ t̄tur Si dicas s̄b p̄bili genere: q̄ decē p̄nta vocat̄ decē genera generabil̄iā
 vt statim patebit ¶ Contra nouē sunt p̄nta acc̄bētū que acc̄bētā p̄ntur de
 s̄b̄tia. igit̄ illa nō p̄tinetur s̄b p̄bili genere ¶ Dico q̄ p̄nta p̄nt ad duo p̄pari
 Dno^o ad sua inferiora de quibz p̄nt v̄niuocē et c̄ntialiter. et sic cōtinetur om̄ia
 s̄b p̄bili genere Alio^o p̄pantur ad p^{am} s̄b̄n̄am. et tūc s̄b̄tia p̄tinet s̄b genere. et a
 lia nouē p̄nta in p̄creto designata s̄b p̄bili acc̄bēte

Arguitur sc̄do. Diffinitio ē p̄bile. et nō ē aliqd̄ ex istis q̄ncz: q̄ adhuc
 plura sunt ¶ Aliis p̄bat̄. q̄ p̄tur de pluribz. q̄ ē p̄bile
 p̄pe sumptū ¶ Dico q̄ liz p̄dicet̄ de pluribz t̄q̄ quoddā p̄plexū nō tñ t̄q̄ ob
 iectū v̄nū incōplexū ¶ Replicat̄ Diff̄ini^o ē quid incōplexū p̄bile de pluribus
 vt diff̄ini^o c̄ntial^{is} ē diff̄ini^o / diffinitio acc̄ntal^{is} ē diff̄ini^o. igit̄ solutio nulla ¶ Dico
 q̄ liz diff̄ini^o c̄ntial^{is} capta p̄ s̄ḡto / h̄ est p̄ ista 2ª int̄^o sit quid incōplexū. et ē p̄bile
 sp̄s in quā^a p̄p̄etur ad sua indiuidua / vel ē p̄bile acc̄ntis si p̄p̄etur ad sua obiecta
 Tamē diffinitio capta p̄ d̄nōiatio. h̄ est p̄ re s̄biecta sc̄de iur̄tioni est p̄plexū
 et nō est aliquod p̄bile ¶ Alij dicūt ad p^m argumētū q̄ diffinitio ē v̄nū p̄bile et
 q̄ p̄tinet s̄b eodē p̄bili cū suo diff̄inito. vt diff̄ini^o generis p̄tinet s̄b p̄bili genere
 Et diff̄ini^o sp̄ei specialissime sub p̄bili specie.

Arguitur tercio. Pauciora sunt p̄bi^a q̄ quinqz igit̄ Aliis p̄batur sic
 t̄m̄ quatuor sunt p̄dicata dyale^a que sunt diff̄ini^o
 gen^o / p̄p̄riū / et acc̄ntis. q̄ t̄m̄ q̄tuor sunt p̄bilia. p̄nā tenz: q̄ vidētur idēz ¶ Dico
 q̄ nō sunt idēz. q̄m̄ distinguūt ad inuicē penes diuersa f̄ndam̄ta ¶ Nam p̄bile f̄n
 datur supra diuersos modos p̄ndi de pluribz t̄m̄ Sz p̄tū fundat̄ supra modos
 inherēdi v̄nū t̄m̄ / vel pluribz ¶ Nam mod^o inherēdi diff̄initionis et p̄p̄lij ē inherē
 rere p̄uertī ¶ Et mod^o inherēdi generis est inherere c̄ntialiter nō p̄uertibiliter
 ¶ Replicat̄ Predicatū et p̄bile d̄nt̄ penes actū et p̄m̄ / si ridere et ridibile / q̄
 opponūtur. h̄ tot modis d̄ v̄nū oppositorū / quot modis et reliquū. ¶ Dico
 q̄ p̄dicatū ca^o duobz modis Dno^o p̄ticipialiter / vt venit a v̄bo p̄dico: et sic v̄r̄
 est q̄ p̄tū d̄i actū et tūc tot sunt p̄ta: q̄t̄ p̄p̄oēs. q̄ quilibz p̄p̄o h̄z suū p̄tū Alio
 mō ca^o nōialiter et s̄b̄statiue vt s̄ḡt sc̄dam̄ int̄tione f̄ndabile supra q̄libz ob
 iectū aptū natū inherere p̄uertibiliter / aut nō p̄uertibi^o: acc̄ntialiter vel nō acc̄
 cidētialit. et sic p̄tū nō s̄t actū p̄ndi: s̄z int̄tione d̄spatā ab v̄li: ¶ Si p̄etas que
 ē d̄iā inter gen^o p̄bile et gen^o p̄tū ¶ Dico q̄ gen^o p̄bile ca^o p̄ int̄tione p̄tēta s̄b
 v̄li fundabili sup̄ natura cōicabili pluribz sp̄e d̄nt̄ibz cui nature ip̄m̄ ē rō p̄ndi
 in quid formabile Sz gen^o p̄tū capit̄ p̄ int̄tione p̄tēta s̄b p̄to fundabili super
 qualibz natura superiori cui ē rō inherēdi c̄ntialiter et nō p̄uertibiliter Dñ int̄t̄
 ones p̄bilitū f̄ndant̄ in suis obiectis s̄b rōne p̄ndi et sunt ip̄is rō p̄ndi Sz int̄t̄io
 nes p̄toz f̄ndat̄ur in suis obiectis s̄b rōnes inherēdi. et sunt illis rō inherēdi cis /
 quoz sunt p̄ta

Arguitur quarto D̄iā generica vt aiātū. et d̄iā sp̄c^a / vt rōnale h̄nt
 diuersos modos p̄ndi q̄ sunt s̄z p̄bilia Aliis p̄bat̄.
 q̄ d̄iā generica habz modū p̄ndi in quale c̄ntiale de pluribz d̄nt̄ibz specie Et
 d̄iā sp̄c^a de pluribz d̄nt̄ibz solo numero ¶ Dico liz d̄iā generica et d̄iā sp̄c^a

habeant diuersos modos p̄ndi materialiter distinctos/non tñ formalit̄. Nam
 ambo p̄nt in quale c̄ntiale. ¶ Replicat̄. D̄ra generica & specifica h̄nt distincta
 tione s̄biciabiliū. ¶ Oico negādo h̄ Sz distinguūtur penes distinctionē modo
 rū p̄ndi in quid vel in quale vt̄ d̄cm ē Sz d̄ra generica & sp̄s h̄nt eādē mo^m
 p̄ndi formalit̄ qui ē p̄zi in q̄le c̄ntiale. ¶ Posset h̄ ecia argui sic/bñ seq̄t̄. L̄atū
 quq̄ sunt p̄bi^a/q̄ omia p̄bilia sunt q̄nz. L̄uc vlt̄ia omia p̄bilia sunt quq̄/sz gen^o
 & sp̄s sunt p̄bi^a/q̄ gen^o & sp̄s sunt quinq̄/qd ē s̄m. Ista p̄na tenz in d̄arij Sz p̄
 ma p̄na p̄bat p̄ vnā regulā p̄naz que est ab exclusiōe ad ei^o v̄lem in terminis tñ
 positis est bō p̄na. ¶ Oico negādo p̄mā p̄nam. Et qñ p̄bat ibi ar^a ab exclusi
 ua ad ei^o v̄lem. ¶ Oico q̄ illa regula intelligit̄ qñ signū exclusiūū exponitur
 grā alicuius. Sz cū d̄r. L̄m quinq̄ sunt p̄bilia/li tñ exponit̄ grā pluralitatis/vt
 d̄cm ē in sc̄da questioē. ¶ Replicat̄/bñ seq̄t̄ in d̄arij. D̄mē gen^o ē p̄bile: sed tñ
 gen^o ē gen^o: q̄ tñ gen^o ē p̄bile: q̄ nō est nisi vnū p̄bile. ¶ Oico negādo p̄nam/
 qm̄ ibi arguit̄ a nō distributo ad distributū ex pte li/p̄bile. qd̄ in maiori suppo
 nit̄ p̄fuse tñ/aut simpl̄r s̄m reales/z in cōclusioē supponit̄ p̄fuse distributiue
 Nam tñ facit̄ s̄bū stare p̄fuse tñ & p̄tū p̄fuse distributiue. ¶ Possz argui
 sic/gen^o p̄t̄ de sp̄e. q̄ mēbra diuisionis coincidūt. Item acc̄ns coincidit cum ge
 nere/qz color est acc̄ns & ecia est gen^o. ¶ Oico ad p̄mū si gen^o & sp̄s capiant̄
 p̄figit̄. i. sc̄dis int̄ctionib^o. tūc distinguūtur & vnū non p̄tur de alio. Si p̄ des
 nominat̄s tūc vnū p̄tur de alio. Ad 2^m dico Color in ordine ad sūū s̄bictum
 est acc̄ns in ordine ad sua inferiora sc̄z albedinē. Aligredinem ē gen^o. ¶ Possz
 argui indiuidū/ecia ē p̄bile. q̄ sunt pla q̄ quinq̄. ¶ Oico licz sit p̄bile cōiter
 captū non tñ. p̄prie. ¶ Replicat̄ ecia ē p̄bile. p̄prie captuz qz p̄dicat̄ de p̄lib^o
 sc̄z hoc indiuidū & illo. Oico q̄ tūc p̄inet̄ sub sp̄e. De isto videat̄ infra in lec
 tione Circa diffinitionem indiuidū.

Circa sc̄dam ptem hui^o cionis

Querit̄ D̄rū v̄le sit gen^o ad quinq̄ p̄bilia. Oico sic/qd̄ p̄bat̄ p̄mo sic
 p̄ diffinitionē generis. Nam v̄le p̄tur de quinq̄ p̄bilib^o
 d̄icit̄: bus sp̄e in quid. D̄r in quid: p̄bat̄/qz p̄uenienter respondet̄ ad interroga
 tionem sc̄am p̄ quid. vt̄ si querat̄ quid est gen^o p̄uenienter r̄ndet̄ ē v̄le. Sc̄do
 p̄batur v̄le p̄tur de quinq̄ p̄bilib^o v̄niuoce & non vt̄ sp̄s vel d̄rā/q̄ vt̄ genus
 p̄na teuet̄ qz sola illa tria p̄ntur v̄niuoce. Al̄is p̄batur qz p̄dicat̄ de ipsis sc̄dm
 idem nomē & eandē r̄ōnem.

Arguit̄ur p̄mo v̄le d̄r de quinq̄ p̄dicabilib^o non v̄niuoce sed analogi
 ce seu equiuoce. q̄ non ē gen^o ad ip̄a. Al̄is p̄bat̄ qz dicit̄
 de ipsis s̄m p̄ius & posteri^o. Nam v̄le p̄ p̄ius d̄r de genere. & p̄ posteri^o de alijs
 ergo ē analogū ad ip̄a: p̄na tenz p̄ diffinitionem analogi. ¶ Oico q̄ nō omē
 illud dicitur analogū qd̄ p̄ p̄ius dicitur de vno/z per posteri^o de alio. Sed so^m

illud qd p prius d: de vno suoz sigtoꝝ. ⁊ p posterioꝝ de reliquo sigto scz p reduc-
tionem ad prius. **Modo** hz vlc dicit p prius de genere qd de alijs pabilib⁹. tam
ipa pabilia non sunt sigta ipi⁹ vlis / sꝫ obiecta in quib⁹ fudat vlc / ⁊ hoc sufficit qd
no dicat de ipfis equivoce vel analogice. Equivocata autē semp sunt sigta eqd
uocantis. ¶ **Replicatur** Ergo hm vos vlc p prius d: de genere. **Contra** ome
gen⁹ det equaliter picipari a suis sbicibilib⁹ vtz in coitatib⁹ pabilib⁹. **Sꝫ** vlc d:
hm pus ⁊ posterioꝝ vt cessu e. qd vlc non est gen⁹ ad ipa. ¶ **Oico** qd vlc duplr
pt ppari ad sua inferiora scz gen⁹ spem dnam ⁊ **Qnom** sb rone nature cois
generice: ⁊ sic d: de ipfis equalit. **Alliom** pt ppari ad ipa vt accipit psonalit
p inferiorib⁹. ⁊ sic bn d: p prius de vno tqd de diguioz scz genere ⁊ p posterioꝝ
de alio. ¶ **Replicat** spes bent esse cocque sb genere id e eque digne / igit solu
tio nulla. ¶ **Oico** qd ecia spes pnt duplr ppari. **Qno** mo in ordine ad ipm ge⁹
qd equalit picipat ⁊ sic sunt cocque sb genere. **Allo** mo compaꝝ uter se sb
rone. ppariaz naturaz seu draz p qd pstituit. ⁊ sic vna spes est dignioꝝ alia

Arguitur scdo

Si vlc esset gen⁹ ad quinz pdicabi⁹. vel qd esset genus
generalissimu vel balternu. **Si** dicas generalissim⁹
Contra tuc erut plura genera generalissima qd ista decē / sbnia / qritas / qlitas
⁊ **Si** dicas balternu. **Contra** tuc vel poneret sb aliq illoꝝ decē qd no p dicit
qd vlc est ens ronis / alia sunt entia realia: **Si** dicas qd ponat sb genere qd est
ens ronis. **Contra** tuc essent plura genera generalissima qd decem. ¶ **Oico** h
pbabiliter qd vlc est gen⁹ balternu / ⁊ reponit in pnto ad aliquid / ⁊ dico qd uo
fo. ens reale ponit in illo pnto / vt patebit in pnto ad aliqd / scd ecia entia ronis
Alij dicunt qd ponitur vlc sb ente ronis. vel sb pnto signi. ¶ **Si** replicas. **Mo**
sunt nisi decē generalissima vel decem pnta vt dicunt pps ⁊ porphi. ¶ **Dico**
qd ipi loquit de generalissimis pntis realib⁹

Arguitur tercio

Gen⁹ non pt pdicari denotatiue de suis spib⁹ vt pꝫ
scdo topicoy. sꝫ vlc ptur denotatiue de qnz vlib⁹. **Sꝫ**
no est gen⁹ ad ipa. **Minor** pbat qd dicitur qd gen⁹ e vlc est pdicatio denotiati
ua. **Et** e denotatiue spes ad hoc gen⁹ / ⁊ illud gen⁹. ¶ **Dico** qd vlc pt pparari ad
qnz vlia duplr. **Qno** mo vt gen⁹ ad sua inferiora ⁊ sic ptur de ipis centialiter
⁊ vniuoce. **Allo** mo patur ad ipa vt ⁊ intentio ad sua obiecta in quib⁹ est fa
data vel fundabil. ⁊ sic vlc ptur de quinq pabilib⁹ denotatiue sꝫ h no e sb ca ro
ne qua e gen⁹ ipoy. ¶ **Replicat**. si vlc p:ct de quinz pabilib⁹ denotatiue / tuc pte
tur ptingent ⁊ accidentalit: sed gen⁹ semp ptur centtalit de suis spib⁹. ¶ **Dico** qd
qn vlc ptur denotatiue ⁊ accidentaliter de quinq vlib⁹. hoc non e inquatū e gen⁹
sed inquatū e vna ⁊ interio fudata in ipfis sicut dcm e. **Qn** ista gen⁹ e vlc e sim
pliciter nccis: capiēdo gen⁹ p sigto seu scda intētiōe inferiori ad vlc. **Ma** tuc e ibi
prio generis de spē. **Et** illa eadcm scz gen⁹ e vlc / e denotatiua vel ptinges hm
quid / puta hm habitudinē hm qua vlc fudat in genere vt in obiecto. **Ma** sicut
ista e ptingens / vlc fudat in genere. **Ita** ista gen⁹ e vlc hm habitudinē fudati
onis vlis in genere vt in obiecto / est ptingens

Arguitur quarto

si vlc esset gen⁹ ad qnz pbr⁹. sequer qd aliqd sim⁹ ⁊ idim⁹
cet vlc qd e ma^m sim qd si pnt verificari d e c e ⁊ G e q:

la pbat qz gen⁹ verificat de omib⁹ inferiorib⁹ suarū spēz Si q̄ yle eēt genus
tūc sicut ista ē vera/spēs ē yle/ita h̄ spēs est yle: sed hec spēs est singulare et in
indiuū ¶ Oico licz indiuū ē yle nō p̄it verificari de eodē. eadē p̄tioē pu
ta ambo vniuoce vel ambo denōtiue/ tūc h̄ diuersa p̄tione ¶ Istā indiuū p̄
figto. s. p̄ ista 2^a intētioē est h̄m p̄tione ydēpticā indiuū: Et scdm̄ p̄tione
denōtiuam yle jta indiuū generis/ vt hoc gen⁹/indiuū spēi/ et indiuū
drē p̄ figto sunt vniuoce ylia et denōtiue indiuū   Replicat hoc gen⁹
nō est aptū natū esse in multis inferiorib⁹ q̄ nō est yle. p̄na pbat p̄ diffinitionē
ylias An̄s pbat qz hoc gen⁹ est singulare et indiuū qd̄ vni soli puenit ¶ O
ico q̄ non sumit rō diffi⁹ ymo dēt sic argui: hoc gen⁹ nō ē qd̄ aptū natū est et
In li qd̄ intelligit̄ obiectū scz animal: et tūc an̄s ē h̄m qz licz hoc gen⁹ nō sit ap
tū natū esse in multis ¶ In hoc gen⁹ est suū obiectū scz aīal vel simile quod aptū
naturū est esse in multis/ et est ibi p̄dicatio tunc inordinata s̄biecti de accite

Tres sunt acceptiones generis

Gen⁹ dicitur tripliciter

Primo mō dicitur collectio multoz quo
dāmodo se h̄ntiū ad se inuicē. et ad unū
principiū. vt collectio eoz que sunt de
eadē parētela. descēdentiū ab vno auo
vt romani a romulo

Gen⁹

Secdo mō est qd̄ ē principiū vniuscuiusqz ge
neratiōis vt pater vel patria: siue loc⁹

Tercio mō cui supponitur spēs vt animal
cui supponit̄ hō Et h̄ vltiō mō capit̄ h̄

Postq̄ aucto^r determinavit de vli in cōi tā diffinitive q̄ diuisive hic in spe
ciali determinat de q̄libz quinqz p̄bitū Et pmo facit h̄ de
genere ponēs ei⁹ acceptiones ad eligēdum mēbz de quo hic est ad p̄positum
Et sunt hui⁹ l̄cōnis duo puncta/ due p̄ue q̄stioēs/ q̄uoz ar^a cum replicis

Primū punctum q̄ pe. h̄il. sequens porphyrū ponit pmo acceptionēs
generis ad inuestigandū gen⁹ de q̄ hic determinat qd̄
tūc diffinit Et rō est qz in equiuocis diuisio p̄cedit diffinitionē vt sepe dcm̄ est
sed gen⁹ in cōi est equiuocū iōeo pmo ponit̄ ei⁹ diuersē acceptionēs Et dī q̄ ge
n⁹ dicit̄ tripliciter Primo mō ē collectio multoz se h̄ntiū ad se inuicē. et ad v^m

pnci^m sicut est collectio multoꝝ eiusdem pgnationis vel pgeniei Scđo dicitur gen^o qđ est pnci^m generationis vt p^r e patria seu loc^o. vñ loc^o dicitur pnci^m generatiōis in q̄ntum in eo est virt^{us} generatiua e gseruatiua locati / e loco hōies nati in eo de loco pueniūt in colore vel pditione Tercio dicitur gen^o cui suppo^{si} spēs.

Scđm pñctuz qđ pe. hyl. ponit illas acceptiones gener^{is} ciuil^{is} e non alias ppter magnā pueniētiam / quā hñt cum genere loyco vt sequitur Et est notandū qđ collectio multoꝝ eiusdem opinionis vt secrete nō est gen^o pmo^o qm̄ non hñt se adinuicē quodāmo panguinitat^{is} ad vñ pnci^m. j. pnci^m parētem de quo intelligit text^{us}. p qđ soluit vñū argumentum.

Si arguatur gen^o dicitur aliquid vñū sed collectio mltoꝝ eiusde pgeniei nō est aliquid vñū q̄ illa collectio nō est ge^o **O**ico qđ aliqd vñū ppter vnitatē pncipi^{ij} material^{is} qđ e scēne pparatiōis multiplicatū in tō pgenie **Si** arg^o ge^o e vñū vlt^{is} s^z pnci^m generatiōis s^z p^r vlt^{is} loc^o e vñū s^z **O**ico h^{ic} ge^o loyco s^z fit vlt^{is} / nō tñ ge^o ciuile s^z e vlt^{is} / s^z qñz e flare sicut p^r generans plen

Queritur primo quare gen^o pcedit alia pabilia Et que e pueniē^{ti} generis loyco cū genere pmo^o r^o e que d^{icitur} **N**o pmo^o dico qđ gen^o pced^o d^{icitur} p^r puz e actiō qz gen^o p^rtur in quib^{us} / e alia tria pñtur in quale / s^z qđ est añ quale s^z gen^o pcedit spēm / qđ est vcri^{us} vlt^{is} q̄ spēs. eo qđ h^{ab} esse in p^rlib^o q̄ spēs **N**o^o dico qđ gen^o loyco puenit cū genere p^o in h^{ic} gen^o p^o d^{icitur} collione multoꝝ generatoꝝ ad inuicē. sic gen^o loyco d^{icitur} collōn^{is} oim^{is} spēs que s^z ipso p^rtinēt s^z h^{ab}z d^{icitur} cū illo. qz tal^{is} collectio e tot^{us} integ^{us} le respēū collōn^{is} in ipa s^z gen^o loyco e tot^{us} vlt^{is} respēū spēs e non tot^{us} integ^{us} le Item gen^o loyco puenit cū genere scđo mō in h^{ic} / qz sicut gen^o d^{icitur} tran^{si} sūdit vtute generatiua vel semē pparatiōis p sua generata: ita gen^o loyco multiplicat suā ecñm p suas spēs s^z d^{icitur} qz totū pmo^o d^{icitur} nō e totū p eēntiam in quib^{us} generatoꝝ s^z h^{ab} vtute / jō de ipis nō p^rtur nōie e rōne. s^z gen^o loyco e totū p eēntiam in quib^{us} suaz spēs jō de ipis p^rtur nōie e rōne

Queritur scđo An ista sit vera. gen^o d^{icitur} triplicit^{is} **O**ico qđ omis tal^{is} e pñlis p^ro de vtute pmonis est fla / gen^o d^{icitur} triplicit^{is} / materia p^rōnis est triplex. oppo^{si} p^rōnū est quadruplex jō d^{icitur} triplicit^{is} eē. pbat h^{ic} du^o **P**rmo p e descendētes que sunt false s^z istō gen^o s^z pmo mō d^{icitur} tri^{us} / vel istud ge^o s^z d^{icitur} tri^{us}. vel istud s^z gen^o loyco e triplex. nulla eay e vera Scđo pbat e falsitas sic / sua p^rdictoria s^z nullū ge^o d^{icitur} triplex e vera. s^o ista s^z gen^o d^{icitur} tri^{us} e fla. pñta tenz p lege p^rdictoria Et qđ p^rdictoria sit vera pbat eē s^z p ei^{us} descendētes **S**i arguas p^r s^z li gen^o nō debz fieri descēsus qz suppo^{si} sim^{us} vel p^ruse tñ vtute istō d^{icitur} numeral^{is} tri^{us} **D**ico negādo assuptū qđ h^{ic} p^r in nonā gl^o p^rca oppōes p^ro^{si} in pmo tractatu / t^rmin^o cōis scquē dictionē numeralē suppo^{si} p^ruse tñ / s^z qđ descē^{ti} d^{icitur} d^{icitur} e nō oz sibi dare vñ certuz suppo^{si} p^r qđ p^ro reddat vā. s^z in d^{icitur} p^roib^{us} t^rmin^o cōis p^rced^o d^{icitur} numeralē le jō suppo^{si} d^{icitur}minate Si arguat / t^rles p^rōnes vbi t^rmin^o cōis p^rcedit d^{icitur} numeralē sic ponat ab auctoib^{us} j^rgit sunt v^{er} ab auctē affirmatiue Dico qđ vtute pmonis sunt false sed p^rcedūt put capiūt in alio situ t^rōz s^z vbi d^{icitur} numeral^{is} p^rcedit t^r mō cōm: vt tri^{us} d^{icitur} gen^o. De isto videat in tractatu supponuz

Arguitur primo gen^o e vniuo^{ci} / alias non poss^{et} eē gen^o / qđ male d^{icitur} qđ ge^o d^{icitur} tri^{us} **D**ico li. s^z ge^o loyco s^z fit vniuo^{ci}. tñ gen^o

in cōi est equiuocum. ideo textus bene ait qd genus dicitur tripliciter.
 Replicatur Gen⁹ in cōmuni dicitur plurib⁹ modis q³ tripliciter / q³ text⁹ ē inus
 mens An⁹ pbat. qm ē / aliquod gen⁹ masculinū / femin⁹ / z neutru⁹ / q³ pe. hyf. est
 uniu⁹ / ¶ Oico q³ pe. hyf. solū ponit acceptiōnes generis q³ maiorē hnt cō
 uenientia cum g⁹ie loyco / sed illa g⁹ia non sunt hmoi ¶ Replicatur Genera
 grāmatica⁹ z loyca⁹ sunt quedam intentiōes / sed genus ciuile non est intētiō
 q³ illa habet inter se maiorē puenientiam. ¶ Oico licet in hoc genus gram⁹
 maticale z loycale habent maiorē puenientiam. tñ gen⁹ grāmaticale nō ma
 gis ualet ad noticiam generis loyca in hoc qd est esse p⁹m multoz. z colligere
 sub se multa

Arguitur scdo Diffi⁹ g⁹is scdi mobi puenit materie pme / q³ tñ nō
 est gen⁹. q³ diffi⁹ puenit alteri a diffinito An⁹ pbat.
 q³ materia p⁹ ē p⁹m vni⁹ cuius generatiōis vtz pmo phz. ¶ Oico liz mate
 ria p⁹ sit p⁹m materiale vni⁹ cuius generatiōis Non tñ est pncipiū effecti
 uū vni⁹ cuius generatiōis de quo intell⁹ diffi⁹ ¶ Replicatur Loc⁹ ē genus
 2° vt patet in textu z tamē nō ē p⁹m effectiuū vni⁹ cuius generatiōis. ergo
 pncipiū nō ca⁹ hic p pncipio effectiuo Scda ps aīccētis patz. qz loc⁹ ē quā
 titas Nam nulla quātitas est pncipiū effectiuū ¶ Oico q³ locus capit dupl⁹
 Dno⁹ formaliter p quātitate p⁹tinente scilicet pro superficie corpis p⁹tinētis
 tñc loc⁹ nō est pncipiū effectiuū / nec etiam sic est gen⁹ / Alio⁹ capitur loc⁹
 materialiter p cōpe p⁹tinente vel locante / hoc modo loc⁹ non est quātitas. z
 sic ē pncipiū effectiuū generatiōis. z gen⁹ scdo mō ¶ Oicunt aliqui q³ licet
 fm se z naturam p⁹am nō sit pncipiū effectiuū. tamē quantitas vt ē infor
 mata qualitatib⁹ actiuis bñ est pncipiū effectiuū Istud non placz qz si quan
 titas iō pcedit gen⁹ / fortiore rōne etiam qualitas qd adhuc possit. nemoz

Arguitur tercio Romul⁹ est gen⁹ scdo mō z tñ non ē pncipiū vni⁹
 cuius generatiōis / quia nō est pncipiū Colonien
 sū z louauiensū. q³ diffi⁹ mala ¶ Oico q³ li vni⁹ cuiusqz non debz capi distri
 butiue sed p⁹culariter p alicui⁹ ¶ Replicatur Si hoc fuisset de mente por
 p⁹hirij a quo sumpta ē diffinitio / ipse vtqz possuisset signū p⁹colare alicui⁹ / z tñ
 signū v⁹ vni⁹ cuiusqz ¶ Oico. ponatur ita q³ capiat distributiue Luc⁹ rñdef
 q³ hcz romul⁹ nō sit pncipiū generatiōis Colonien⁹ z aliaz rerū Est tñ pnc⁹
 vni⁹ cuiusqz geniti sue p⁹geniei romanoz. z ita li vni⁹ cuiusqz nō distribuit li ge
 neratiōis s⁹ li geniti / bintellecti Et est sensus Gen⁹ scdo mō est p⁹m / sbaudi
 effectiuū vni⁹ cuiusqz / sbaudi geniti / generatiōis. sbaudi sue. j. sue p⁹geniei. Et
 ita g⁹iatō in hac diffinitioē nō dēt capi p g⁹atione passiuā rei. s⁹ p p⁹genie

Arguit quarto Sol est p⁹m effectiuū vni⁹ cuiusqz rei genite cui⁹
 iuscūqz generatiōis. z tñ non ē gen⁹ scdo mō qz nō
 est pater vel p⁹ia. q³ diffi⁹ puenit alteri a diffinito ¶ Dico liz sol sit pncipiū
 effectiuū v⁹ non tamē p⁹colare. de quo intelligitur diffinitio ¶ Replicat⁹
 Water est pncipiū p⁹colare vni⁹ cuiusqz geniti sue generatiōis vt pbat
 tur quia a fara veniūt saraceni Ab agar agarani z tamen non videtur esse ge
 nus scdo motō. qd pbo. quia non est pncipiū effectiuū sed passiuū. vt p⁹

Tractat⁹ Sci.

p phm in libro de animalib⁹: ¶ Dico qd vtiq; mater est gen⁹ scdo modo Et ad
phm dicit qd licz mater non ita active concurrat ad generationem sicut vir. quia
p respectū ad virum occurrit passive. tñ aliq;liter occurrit active Et si dicat pe.
hy s. ponit ex^o de genere scdo mō vt pat vel p̄ria ¶ Dico qd capit ibi p̄m p̄
parente. qd eciam dicit de m̄e

Due sunt diffinitioēs ḡn̄is

Gen⁹ est qd p̄tur de plurib⁹ d̄ntib⁹ sp̄e in eo qd quid
est. Exemplū vt aiāl p̄tur de hoīe ⁊ equo que d̄nt sp̄e

Alia diffinitō est Gen⁹ est cui supponit sp̄es vt aiāl
cui supponitur homo Ad cognoscendū autē hoc m̄e
bū scz d̄ntibus specie. oportz scire qd differēs dicitur
tot modis. quot modis dicitur idem

Idem dicitur tripliciter. genere
specie
numero

Eadem genere sunt quecūq; sub vno genere. cōtinent
vt homo ⁊ equ⁹ sub animali

Eadem sp̄e sunt. quecūq; sub eadem specie continent
vt sortes ⁊ plato sub homine

Idē numero d̄ quadrupl̄ r. s. nomine
diffinitione
proprio
accidente

Eadem nomine dicitur quoz res est vna. nomina ve
ro plura vt marcus tullius

Eadem diffinitione dicitur: quoz vnū est diffinitio al
teri⁹: vt homo ⁊ aiāl rōnale mortale

Eadem pprio dicuntur. quoz unū est propplū alteri?
 & couertitur cū eo. ut risibile est pprium hominis.

Eadem accidente dicuntur quoz unū est accūs alteri?
 ut fortes & luxa albedo sunt idem accūs

Similiter dicitur dicitur dicitur
 genere
 specie
 numero

Dicitur genere sunt. quecūq; sub diuersis generib; cōtinēt
 ut hō & arbor sunt dicitur genē. q; hō cōtinēt sub hoc gene
 re aiāl. & arbor sub hoc genere plāta

Dicitur spē sunt quo sub diuersis spēb; cōtinēt: ut fortes
 sub homine & brunellus sub equo

Dicitur numero sunt quecūq; diuersum numerū cōstitu
 unt ut fortes & plato

Illud autē dicitur predicari in quid. qd̄ conuenienter est
 datur ad interrogationem scām p quid

Exemplū ut cum queritur quid est homo Cōueniēter
 rēdetur animal. ergo animal p̄tur de homine in qd̄.

In hac tertia lectione ponūt due diffinitiones generis tres modi ydēpitatis
 & tres modi dicitur. ideo hec lectio diuidit in duas ptes In p̄ma pte ponūt quinz
 puncta. questiones dicitur. & argumēta quatuor in 2° due questioēs cū argumētis.

Primū punctum est q; h̄m p̄m septimo metha^o diffinitio accidētūz
 datur p additamentum. i. p aliquid extraneum a natu
 ra sua scilicet p sb̄nam vel sb̄iectum. accūs q; secreta diffiniūt p̄r sua sb̄iecta in
 rēo Et accūs abstracta p sb̄iecta in obliquo Exēplū ut Sim^o est nasus cur
 uus Simitas ē nasi curuitas Et sicut ista accūs^o realia diffiniūt p sua sb̄iecta &
 denomināt sua sb̄iecta Ita q; accūs rōis ut sunt sc̄de intentiones denomināt
 sua obiecta & diffiniūt p̄r ea Et poni debent pro genere

Secūm punctum q̄ gen⁹ est 2ª intētio r accūs rōis: Et in diffinitioē ei⁹ ponit li q̄ loco sui obiecti vel denōiat/ r nō refert li quod ipm gen⁹: q̄ idem diffinitur p seipm. Nam sensus est: gen⁹ ē gen⁹/ qd p̄tur eē Sed refert obiectū generis/nō vñū tm: scd omnia obiecta generis s̄b diffūctioē vt sit sensus Gen⁹ supple est suū obiectū. scz aiāl corp⁹ color r ita de alijs. Qd supple obiectū scz aiāl corp⁹ vel color r sic de alijs p̄tur de plib⁹ eē: nō quidē q̄ illa 2ª intē⁹ gen⁹ p̄dicetur de plurib⁹ dñtib⁹ spē sed qz fūdat in quiditate sic p̄bili q̄ ē res s̄biecta ei⁹. Ita at 2ª intētio scz gen⁹ solū p̄ de plib⁹ dñtib⁹ numero. Sūdamētū ḡ. de intētionis qd est illa quiditas seu res s̄biecta p̄tur de plurib⁹ dñtib⁹ spē. Termini vero hui⁹ sunt ipse spēs. ¶ Si arguat scda intētio nō est in genere. ḡ nō p̄t diffiniri. ¶ Dico negādo aīns qz sunt in p̄nto ad aliq̄d. Alij dicūt licz scde intētionēs siue relationēs rōis nō sint in genere relationis p se tm p̄nt denōiatue ad ipm reduci: Itē licz scde intētionēs non possint diffiniri diffinitioē dicere quid rei qz nō sunt entia realia. p̄nt tam diffiniri diffinitioē expmēte vñū p̄ceptum p se in intellectu

Tercium pūctum sicut hic hō est logic⁹ illa us est sim⁹/ ē p̄tio formal⁹ vel accūs d̄s̄biecto ordinata s̄m ordinē quinti p̄bi lis. Et eōrio logic⁹ ē hō. Sim⁹ ē natus/ ē p̄tio materialis/ r s̄bi de accūs inordinata. Ita quoqz r hic aiāl ē gen⁹/ color ē gen⁹/ ē p̄tio formal⁹ ordi⁹ s̄m ordinē quinti p̄bi. S̄z duo Gen⁹ est qd. j. genus est obiectū suū scilz aiāl/ est p̄tio material⁹ inordinata

Quartū pūctum q̄ oēs scde intētiōēs non sunt nisi relationēs rōis r habitudines p̄ceptū ad res s̄biectas/ seu p̄mas intentiones tōp ad sūdamēta. Et vt ait scot⁹ iste intētiōēs loyce q̄ sign⁹ p̄ceptus in aiāl p se vnos qui sunt relatiōēs rōis diffiniūt assignādo eis genera r dñas eo⁹ quop̄nt h̄re ponēdo ecia ipaz sūdamētū r terminū / sicut fit cōiter in relationib⁹.

Quintū pūctum q̄ gen⁹ ca⁹ dupl⁹. Vno mō p 2ª intētiōē q̄ ē habitudo vel p̄patio quiditatis p̄bil⁹ in quib⁹ de plurib⁹ dñtib⁹ spē ad ipsas spēs. Alio mō ca⁹ gen⁹ p ipā re vel quiditate p̄cepta s̄b illa 2ª intētiōē seu habitudine vel relatiōē. Vobogen⁹ h̄ diffinit⁹ p illa quidit⁹ seu re s̄bta p̄siderata sub scda intētiōē/ vt aut quidā/ q̄ opinio ē satis p̄babilis. Alij dicūt qm quiditas sic p̄siderata nō d⁹ vñū p̄ceptū p se. s̄z p accūs aggregatū scz ex re r intētiōē. Diffinitū at debz esse vñū p se vij. meta⁹. Ecia qz logic⁹ p se p̄siderat scdas intētiōēs: r p̄mas nō nisi in quātū sunt fūda⁹ scdaz. jō dicūt q̄ meli⁹ hic diffiniat scda intētiō. ¶ Et si arguat eis/ hic nō diffinit 2ª intētiōē/ qd p̄bo/ qz hic diffinit illd qd p̄t de plurib⁹ dñtib⁹ spē/ s̄z intētiō nō p̄tur s̄z res s̄biecta intētiōi. Maior ē nota. Minor p̄bat qz ista ē vera/ hō est aiāl: r h̄ est flā: hō est gen⁹. ¶ Dicūt maior ē flā. Non em illd qd p̄tur hic diffinit vt dicūt it⁹: s̄z intētiō q̄ fūdat in illo/ qd p̄tur. que intētiō p suū sūdamētū notificat. Alij volūt q̄ vtrūqz diffinit vt patebit

Queritur primo Vtrum gen⁹ sit p̄bile distinctum p̄ alia quatuor. ¶ Dico sic. Qz sit p̄bile p̄batur. qz aptum natum

est pri de multis q̄ ē p̄bile. n̄a p̄bat p̄ locū a diffinitōe ad diffinitū. Secō sic gen⁹ est sp̄s v̄lis. q̄ gen⁹ ē p̄bile. n̄a p̄bat q̄ de quocūq̄ p̄tur gen⁹ vel sp̄s. de illo ec̄iā p̄tur et passio illi⁹ generis vel sp̄i. ¶ Item q̄ gen⁹ sit p̄bile distinctum ab alijs. p̄batur quia h̄z distinctū modū p̄ndi ab alijs quinq̄ p̄dicabilib⁹ qm̄ p̄ dicat in quid formabile/ q̄ ē p̄bile distinctū. n̄a tenz q̄ p̄bilis distinguūt penes diuersos modos p̄ndi. ¶ Si arguit gen⁹ ē quoddā equiuocū q̄ nō ē p̄dicabile/ n̄a tenz q̄ nullū equiuocū est p̄bile. añs p̄z in textu. ¶ Dico q̄ licz gen⁹ captū generaliter vt se extēdat ad oēs suas acceptiones sit equiuocū: nō tñ captū specialiter p̄ vno ei⁹ p̄to scz p̄ genere loyco. ¶ Si ar⁹ generi uenit idem mod⁹ p̄ndi qui uenit sp̄i q̄ gen⁹ nō distinguūt a sp̄e. Alijs p̄bat q̄ gen⁹ p̄dicat in qd̄ formatū de h̄ genere et illo/ sed p̄a in quid formatū uenit sp̄i. ¶ Dico q̄ h̄ ille mod⁹ p̄dicandi uenit generi accitā et p̄tingent⁹ / n̄ tñ uenit generi necō iam p̄dicā distinguūt penes modos p̄ndi p̄ se et necō tāq̄ p̄ p̄bas passioēs/

Queritur secūdo Vtrū gen⁹ p̄ siḡto sit diffinitū hui⁹ diffinitionis vel gen⁹ p̄ denōiato. ¶ Dico q̄ gen⁹ p̄ siḡto ē diffinitū. Probat q̄ p̄osphir⁹ a quo accepta ē diffinitio intēdebat diffinire p̄mā sp̄m v̄lis. h̄ illa est gen⁹ p̄ siḡto et non denōiato: q̄ gen⁹ p̄ siḡto hic diffinit. Secō ratio q̄ gen⁹ p̄ denōiato non ē quid vni/ sed diffinitū h̄ diffinitōis v̄. eē qd̄ vni/ q̄ gen⁹ p̄ denōiato nō ē h̄ diffinitū. Itē res seu quidā res p̄cepta s̄b illa itē tione et nō p̄t esse diffinitū/ q̄ ē ens p̄ acc̄ns aggregatū ex ipa re et intētioē vt dcm̄ est in quinto p̄cto/ sed diffinitū debz esse quid vni p̄ se vtz vij⁹ meta⁹. ¶ Si ar⁹ p̄osphir⁹ et auctoz n̄ dant ex⁹ de genere p̄ denōiato vt aial / q̄ hic diffinit gen⁹ p̄ denōiato. ¶ Dico q̄ non dāt ex⁹ de genere qd̄ diffinit. h̄ de eius obiecto. q̄ p̄ obiecta notificat nob̄ sed de intētioēs s̄bdate in ipis. ¶ Si ar⁹ gen⁹ p̄ siḡto ē sp̄s sp̄alissima h̄ gener⁹ v̄lis/ h̄ illa nō p̄tur de pluribus d̄ntib⁹ sp̄e in quid. sed solū de plurib⁹ solo numero d̄ntib⁹. q̄ diffini⁹ n̄ uenit generi p̄ siḡto sed pro denōiato scilicet animali quod p̄tur de pluribus d̄ntibus specie in quid / et p̄ n̄s genus p̄ siḡto non est hic diffinitum. ¶ Dico ad minorē licet omnis species specialissima p̄tur solum de plurib⁹ d̄ntib⁹ numero obiectiue / Aliqua tamē sp̄s sp̄alissima p̄t p̄ri de plurib⁹ differētib⁹ specie in quid s̄biectiue. Nam gen⁹ p̄ siḡto cum sit species specialissima: nō p̄t esse obiectū s̄bdate p̄bilitatem de d̄ntib⁹ specie in quid/ non magis q̄ h̄o vel asino. Sed bñ p̄t esse p̄primū s̄brū p̄bilitatis de d̄ntib⁹ sp̄e in quid. Sub alijs s̄bis d̄t h̄ sic q̄ genus p̄ siḡto non p̄tur de d̄ntib⁹ sp̄e ia quid tāq̄ id̄ qd̄/ siue scdm̄ rem: tñ p̄tur de d̄ntib⁹ sp̄e in quid/ tanq̄ id̄ quo et scdm̄ rōnem/ q̄ p̄bilitas vel relatio actualis p̄icationis/ p̄ prius uenit generi pro siḡto/ et mediante ipso uenit vltorius obiectis. ¶ Vñ cu animal p̄tur de homie et asino in quid vt obiectū. tūc gen⁹ p̄ siḡto p̄tur de ipis in quid/ vt p̄primū s̄biectum illi p̄bilitatis vel p̄icationis ordinate. ¶ Si ar⁹ om̄e p̄dicatū p̄pōns vere de vere de s̄bto/ sed genus p̄ siḡto non d̄t vere de h̄oie et asino. q̄ nō p̄dicatur de ipis: nec vt obiectū: nec

Tractat⁹ Secūdi.

vt ratio formal' p̄udi Minor patz qz he sunt false/homo est genus/afinus est gen⁹ ¶ Dico ad minorem q̄ licet omne qd̄ predicat obiectiue. ⁊ tanq̄ id qd̄ in p̄positione vera/dicāť vere de sbiecto/tñ hoc non oportz de illo qd̄ solum p̄tur vere de aliquo sbiectiue tñ scz sbiectū p̄ximū p̄bilitat⁹/aut p̄tionis/siue tñ id quo ¶ Ex quo patz rñ si queratur Si gen⁹ p̄ h̄gto p̄tur de plib⁹ dñtib⁹ sp̄e in quid/ fiat q̄ tal' p̄tio ¶ Ad qd̄ rñdetur q̄ in istis p̄tionib⁹ hō est animal. afin⁹ est animal ⁊ non in istis: homo ē gen⁹/afin⁹ est gen⁹. qz gen⁹ p̄ h̄gto non p̄tur de dñtib⁹ sp̄e in quid s̄m rem ⁊ vt obiectū/sz s̄m r̄oem ⁊ sbiectiue qz ē rō formalis p̄bilitatis de dñtib⁹ specie in quid vt dcm̄ est ¶ Si ar' ista diffi' non puenit huic generi p̄ h̄gto/ ⁊ illi generi: q̄ non puenit omi p̄tento s̄b dif' finito ¶ H̄s p̄bat qz hoc gen⁹ p̄ h̄gto/ ⁊ illud gen⁹ p̄ h̄gto sunt indiu' q̄ p̄nt de vno solo p̄ticulari ¶ Dico liz p̄ntur de vno solo p̄ticulari obiectiue ⁊ scdm̄ rē/tñ sbiectiue ⁊ tñ id q̄ p̄ntur de plurib⁹ dñtib⁹ sp̄e in quid. ⁊ sic p̄ns diffinitio puenit eis ¶ Nec valz dicere vt quidam ayūt qz p̄ns diffi' nō conuenit vniuo ⁊ ce p̄tentis sub genere sed solū e' obiect⁹

Arguitur p̄mitto Contra diffinitionē generis sic Omnis bona diffiniō debz puenire diffinito Sz p̄ns nō puenit diffi' cr⁹ go nō est hō Minor p̄bat qz hic diffinit gen⁹ p̄ h̄to vel p̄to ⁊ intentioē generis/ sed h̄gto/ vel ⁊ intentio generis non p̄dicatur de plurib⁹ dñtib⁹ sp̄e in qd̄ qz s̄m est/hō est gen⁹/afin⁹ ē gen⁹. q̄ diffi' nō est bona ¶ Ad istud argumētum diuersi diuersimode rñdent. Aliq̄ dicūt ad maiore q̄ illa maior uō est vera in loyca/ qz dicūt qz aliud est qd̄ diffinit/ ⁊ aliud cui puenit diffi'. quia secūda intētio in loyca diffinit. ⁊ rei sbiecte attribuit diffinitio ¶ Sed istud est s̄m ¶ Nam oportet oēm bonam diffinitionem vere dici de suo diffinito/ ⁊ puenire omi cōtento sub diffinito vtz per cōditiones bone diffinitiois ¶ Alij respondēt ad minorem qz licz diffi' non pueniat diffinito p̄pinquo qd̄ est h̄gto/ vel ⁊ intētio generis tñ bene puenit diffinito remoto/ qd̄ est res sbiecta/ seu dēciōiatum generis ¶ Replicatur gen⁹ p̄ h̄gto hic diffinitur ⁊ non p̄ dēciōiato/ cū illud non sit quid vniū/ q̄ diffi' debz puenire generi p̄ h̄gto/ vel ⁊ intentione ⁊ nō de nōiōto/ qd̄ tamen est s̄m/ quia non d̄r homo est gen⁹/afin⁹ est gen⁹ ¶ Ad hoc dicūt qz gen⁹ p̄ h̄gto hic diffinit tanq̄ diffinitū p̄pinquū/ cū illo tñ stat qz gen⁹ p̄ dēciōiato seu re sbiecta diffinitur tñ diffinitū remotū ¶ Et si replicat⁹ gen⁹ p̄ dēciōiato nō est quid vniū ¶ Concedūt/ q̄ nō p̄t esse diffinitū ¶ Dicūt liz nō p̄pinquū/ tñ bñ remotū ¶ Et nō oportz qz diffinitū r̄motū sit quid vniū ¶ Alij dicūt qz diffi' puenit generi p̄ h̄to seu p̄ scōda intentione: eciam tñ diffinito p̄pinq̄. ¶ Et isti respondent ad p̄bationem minoris. concedendo cam. ⁊ quando infer⁹ tur ergo diffinitio mala/ negant p̄sequētiā ¶ Et causa est/ quia licet genus nō predicatur de plurib⁹ dñtib⁹ specie cum uon sumatur totā diffinitio ¶ Tamē est s̄m obiectum quod predicatur de pluribus differentibus specie in quid. qz est ipsum animal/ vel corpus/ p̄dicacione inordinata/ quod p̄dicatur de pluribus ⁊ cetera ¶ Et si arguatur Etia diffinitio conuenit generi p̄ dēciōiato/

Concedūt Et gen^o p benoiato ē quid alterū a genere p figto Cōcedūt/ q̄ dif
 finitio puenit alteri a diffinito ¶ Oicūt q̄ nō ē ita quid alter q̄n de illo dicat
 gen^o hic diffinitū Sz ē alterū sicut forēs sedēs ē alter a seipō stante Dñ beno
 minatū est alterū a genere p figto: sicut sbiectū ab accīte. r sūdantū a respectū
 qd̄ p̄t de ipō p̄tione ordinata Sz nō est alterū. j. dispartū vt nō possit de co p̄i

Arguitur scdo

Male po^o qd̄ in diffinitioe / qd̄ p̄bo j̄dē nō p̄t diffi
 niri p seipm̄ / sz sic ē hic / q̄ diffinitio ē mala Minor p
 bat̄ illā qd̄ refert li gen^o / vt gen^o ē / qd̄ supple gen^o ¶ Dico q̄ li qd̄ / non refert
 gen^o / sed obiectū generis sbintellm̄ supra qd̄ sūbat̄ scda intētio generis ¶ Et
 si quera^t quod ē illud obiectū Dico sunt aiāl corp^o / s̄ h̄ia color scia ēc ¶ Res
 plicat̄ Illa obiecta generis sunt infinita / sz infinitū nihil notificat. q̄ qd̄ nō re
 fert omnia obiecta generis ¶ Dico liz infinitū grā sui / r hm q̄ infinitū ē / nichil
 notificat / ex q̄ sic ē igtū Lū infinitū bñ no^o / grā aliq̄z finitoy / q̄ sb̄ se ptz illā
 li qd̄ notificat gen^o p figto grā aiāl / corpis / coloris / r ceteroy / q̄ sunt nob no
 ta ¶ Replicatur si qd̄ referret obiectū generis tūc diffinitio diceret̄ ptingent̄
 de ipō genere p figto / sz omnis diffinitio d̄ nccrio de suo diffinito q̄. Seq̄la p
 bat̄ qz obiectū generis d̄ ptingēt̄ de genere / sicut sb̄tū de accīte ¶ Vico
 liz omnis diffinitio quiditatiua r cēntial d̄ nccio de suo diffinito / sz tñ nō ē verūz
 de diffini^o descriptiua r accūali Sz p̄ns diffinitio generis ē descriptiā r accū
 tal̄ data p additamētū / puta p rē alteri^o nature r generis q̄ sit gen^o h̄ diffinitū.

Arguitur tercio

diffinitio sibi nō puenit. q̄ rē An̄s p r^o pte pbat̄ / cū
 d̄ hō ē aiāl / b̄ i aiāl nō p̄tur nisi de vna spē ¶ Dico liz scdm̄ actū uō p̄oicet̄ de
 plurib^o / tñ bñ hm aptitudinē / mō p̄t dicir̄ hic aptitudinē ¶ Replicatur D̄me
 v̄bū p̄t actū / p̄t ē v̄bū: igit̄ p̄t actū ¶ Dico negādo om̄e v̄bū h̄care actū: quia
 multa h̄cāt passiouē sz req̄rit̄ q̄ oē v̄bū significet̄ p modū flux^o r fieri ¶ Alia
 replica Aptitudo ad p̄ndū de plurib^o d̄ntib^o spē puenit aiālī secluso om̄i ope
 intellcūs / r tūc aiāl nō est gen^o / qz entia rōnis depēdent ab intellcū inesse r cō
 seruari. q̄ si p̄tur dicit aptitudinē diffinitio pueniret̄ aliq̄n alteri a diffinito An̄s
 scz qz aptitudo puenit aiālī secluso ope intellcūs / p̄batur qz secluso om̄i opere
 intellcūs adhuc h̄c est vera / aiāl est aptū natū p̄ri de hōie r asino in quid ¶ Di
 co liz aiāl secluso om̄i ope intellcūs sit aptū natū p̄ri de d̄ntib^o / sz in quid ap
 titudine remota / nō tñ aptitudine p̄ndi pp̄nq̄ Sz p̄t in diffinitioe generis d̄
 aptitudinē pp̄nq̄nā ad p̄ri Dñ aptitudo pp̄nq̄na ad p̄ri de pl̄ib^o / sp̄eb^o ē qd̄a
 passio generis p figto nō pueniēs alicui nisi in quo sūdatur gen^o p figto Sz
 aptitudo remota ad p̄ri de pl̄ib^o rē nō ē aliud q̄ aptū natū eē obtū in q̄ fundat̄
 aptitudo pp̄nq̄na ad p̄ri rē Et est filē sicut aptitudo pp̄nq̄na ad disgregādū
 v̄sūm ē passio albedinis / r nō puenit alicui nisi p mediū albedinis Sz aptitudo
 b o remota ad disgregādū v̄sūm bñ puenit alicui sine albedine. nā sicut p̄mus
 n iger est apt^o natus esse alb^o / sic est aptus natus disgregare v̄sūm aptitudinē
 r emota Et q̄ p̄z qz secluso om̄i opatione intellcūs / diffinitio nō puenit aiālī /
 nec genus p figto sibi puenit

Arguitur quarto:

Contra illam p̄ticulā d̄ntibus spē Animal ē genus /
 r tñ nō p̄tur de pl̄ibus d̄ntibus spē: q̄ diffinitio ma^o

Ans pbat̄ qz aniāl p̄tur de hōie z asino / q̄ non dñt sp̄e s̄z p̄ueniūt sp̄e. qm̄
 vtrūq̄ est sp̄es ¶ **Oico** liz hō z asin⁹ p̄ueniat sp̄e. capiēdo sp̄em p̄ sigto vel
 2° intētiōē. tñ dñt sp̄e capra p̄ denōiato vel p̄ re s̄biecta ¶ **Replicat** In dif
 finitiōē relatiui debz poni sui correlatiui / s̄z sp̄es p̄ sigto. vel scda intentione
 ē correlatiui ad gen⁹ hic diffinitū. q̄ sp̄es in diffinitioē dēt capi p̄ sigto z 2° in
 tentione ¶ **Oico** liz in diffinitioē relatiui debeat poni suuz correlatiui māliter
 sumptū / nō tñ formaliter sumptū. vt patebit in p̄nto ad aliquid ¶ **Et** si repli
 cat q̄ hō z asin⁹ nō dñt sp̄e. qz nō p̄tinēt s̄b diuersis sp̄eb⁹. q̄ nō dñt sp̄e p̄ de
 nōiato: p̄na tenz / qz dñt sp̄e sunt q̄cūz s̄b diuersis sp̄eb⁹ p̄tinēt ¶ **Oico** q̄ illa n̄
 ē tōdit^o dñtuz sp̄e. scd debz addi. vel ip̄amz sunt diuersē sp̄es ¶ **Post** h̄ic ad
 huc argui. gen⁹ p̄tur de plurib⁹ dñtib⁹ numero / q̄ nō sp̄e Ans pbat̄ qz gen⁹ p̄
 de sorte z platone. vt sortēs ē aiāl. plato est aiāl ¶ **Oico** q̄ hoc nō ē immediare
 ¶ **Replicatur** aiāl p̄tur ime^o de hōie z asino q̄ dñt numero. qz dñt gñe q̄ et
 numero. ex q̄ dñt sp̄e^o p̄suppo^o dñam numeralē ¶ **Dico** q̄ nō dñt solo nume
 ro / scd vltra h̄ dñt etiā sp̄e

Circa secūdam partem p̄fit̄ lēonis.

Queritur An 2° dif^o gñis sit hō in q̄ d^o Gen^o E cui suppo^o sp̄es ¶ **Oi**
 co sic Et pbat̄ auēte z rōe h̄ s̄ pbat̄um ē de priorū dñi
 nitione generis ¶ **Aduertē** ē q̄ sp̄es in diffim^o generi nō dēt capi p̄ sigto.
 .j. p̄ 2° intētiōē sp̄e / qz sic aiāl nō suppo^o sp̄es in directa linea p̄ntali. s̄z ca^o pro
 suo denōiato s̄z p̄ re s̄biecta s̄z hōie. boue. canē. x̄c / z sic cuiusq̄ obiecto gen
 neris suppo^o obiectū sp̄e in reā linea p̄ntali

Arguitur primo Dñt rei debz cē tñ vna diffi^o scd qz habz vna diffi
 sionē p̄ccām. q̄ nō erit alia dif^o Ans pbat̄ qz vni
 rei ē tñ vni esse. scd dif^o ē orō indicās quid sit esse rei ¶ **Oico** licz vni rei sit
 tñ vnicū esse essentialē. tñ vna res p̄t h̄re p̄ta esse accñtalia Et iō liz vni rei sit
 tñ vna diffi^o cēntial / tñ vni rei p̄nt esse p̄les accñtales ¶ **Replicat** Ista dif^o
 2° vel est cēntial / vel accñtal Et qd̄cūq̄ dixeris impuḡbo ¶ **Dico** q̄ ē accñtal
 Contra / accñ^o diffiniūtur diffinitioē accñtali p̄ sui s̄bim vtz sep^o metha^o. s̄z h̄
 nō po^o s̄bim generi. igit non ē accñtal ¶ **Oico** q̄ hic s̄bintelligit ōbim loco s̄b
 secti Et est sen^o Gen^o ē supple obiectū s̄z aiāl vel color cui suppo^o sp̄es

Arguitur scdo. Hec est sp̄es z ei supponit sp̄es: s̄z terra / q̄ ita diffi
 nitio p̄uenit sp̄e ¶ **Oico** liz acri suppo^o terra scd̄z
 situm localē Non tñ s̄m ordinē p̄ntalem sicut inferi^o suo supiori. ¶ **Replica**
 cur **Oic** supponit sp̄es s̄m ordinem p̄ntalē. vt hō s̄b rōnali^o distinto p̄uenit
 alteri a distinto ¶ **Oico** q̄ hoc ē indirecte / s̄z disti^o intelligit cui suppo^o sp̄es.
 supple directe

Arguitur tercio Gen^o est sp̄es specialissima. resp̄cū vltis / q̄ sibi n̄ sup
 ponit sp̄es / p̄na tenz. qz vt patebit sp̄es sp̄alissima ē
 s̄b q̄ nō ē inferior sp̄es ¶ **Oico** liz sp̄es p̄ sigto. vel 2° intētiōē sit sp̄es sp̄alif

fima/ z sibi vt sic suppo² spēs. Tū ge² p denōiato z re sbiecta scz aiāl/ color zc.
 nō est spēs spālissima ¶ Replicatur/ gen² p pto diffinitū hic/ g² generi p pto
 debz supponi spēs ¶ O co q li cui in diffinitioē refert obm generis p pto
 Et g² lz g² p pto nō suppo² spēs. tū ge² p pto ē suū obm scz aiāl zc/ cui sup²
 spēs ¶ Arguitur q illū textū Eadem g²ie sunt sic. Celum z terra sb eodē g²ie
 p²inēt scz sb corpe/ z tū nō sunt eadē g²ie/ qd pto/ qz corruptibile z incorrup
 tibile pl² qz g²ie dūt. g² diffi² illa puenit alijs a diffinito ¶ Oico lz corruptibi
 le z incorruptibile dūt g²ie phisico qd ē mā: uon tū dūt genere loyce ¶ Co
 tra illū textū dā spē/ Ar² sic/ homo z asin² dūt spē. z tū nō p²inēt sb diuerb spē
 b²/ g² dif² ē mala ¶ Oico qz text² dēt intelligi cū glosa ista vel qz ipāmz sint di
 uerfē spēs. vt sit sensus. dā spē sunt q sb diuerb spēs² p²inēt vel q ipsāmz sunt
 diuerfē spēs

Diuisio generis

Et diuiditur genus in gen² generalissimū. z genus
 subalternum. Gen² generalissimū est supra quod nō
 est aliud genus superueniens. Vel sic. Genus gene
 ralissimū est quod cum sit gen² non pōt esse species:

Et diuiditur in decem p²nta: que sunt substantia. quā
 titas. ad aliquid: qualitas. actio: passio. ubi: quando: fi
 tus: habitus. Hec autem decem dicuntur generalissi
 ma: quia nullū genus habent supra se. Licet em̄ ens
 dicatur de ip²s decem: hoc tamen non est vnivoce lz
 equiuoce: ideo non est genus eorū: De his autē decē
 nihil modo dicitur: sed in predicamētis de illis deter
 minabitur. Genus subalternū est quod cū sit gen²
 potest esse species: vt animal est gen² hominis. z ē spēs
 corporis animati

Postq̄ petr² hpl. ^{supra determinauit de genere diffinitue / hic deter}
 minat de ipso diuisiue Et diuidit gen² in gen² gener²

lissimū z subalternū Et diffinitis mēbris diuidentib⁹ S̄b̄iuidit⁹ gen⁹ generalissi
mū in decem p̄dicamēta Et post hoc soluit vnū argumentū de ente Et sunt h̄
duo puncta

Primum punctum Est q̄ hec diuisio generis sc̄dm aliquos est ana
logi in sua analogata . quia ratio generalitatis
per p̄ius dicitur de generalissimo . p̄ posterius de genere subalternō Alij di
cunt q̄ est diuisio termi cōis in sua fiḡta Alij vt fit diuisio toti⁹ in modo in par
tes in modo

Secundū punctū est q̄ ens s̄m aliquos p̄dicatur equiuoce de decē ge
neralissimis / sc̄dm alios p̄tur analogice Pro q̄ uota
q̄ equiuocatio vt hic sufficit est duplex: Vna vbi nomen p̄tur sc̄d rō . i. diffini
tio minime: vt aīal de animali viuo z aīal picto p̄dicatur s̄m nomē. Rō autē
hui⁹ nō p̄tur. quia falsū est q̄ aīal depictū est s̄b̄iua aīata sensitua. Alia ē vbi
nomē z rō p̄ntur. non tamen eque p̄mo. vt ens de s̄b̄iua. q̄titate z Et hoc vo
catur analogū. qd̄ est mediū inter equiuocū z vniuocū De isto patebit in p̄
cipio terciij tractatus

Queritur primo. An gen⁹ potest saluari in vnica specie ¶ Dico q̄
sic / sc̄dm ei⁹ essentiam: sed non s̄m ei⁹ p̄tatem ¶ Pa
pars p̄batur Nam posito casu q̄ inter animalia sol⁹ hō est / adhuc tota cēn⁹
saluaretur in hōie. qd̄ p̄batur. qz tūc animal adhuc vere diceretur de homine.
q̄ esset in hōie. qz dicit de p̄supponit esse in Et quia om̄is cēn⁹ cōis est indiuisibi
lis saltē in p̄tes integrales. z indiuisibile vbiq̄ est / ibi totū ē. q̄si tota cēntia
aīalis saluaret in hōie. Sc̄da ps p̄batur / quia p̄tās generis est cōicabilitas ei⁹
sed illa est cōicabil plurib⁹ specieb⁹ / q̄ quo ab illā cōicabilitate gen⁹ nō p̄t salua
ri in vnica specie ¶ Si arguatur primo sic. Si tota essentia generis saluaret
tur in vnica specie: sequetur q̄ nichil essentie esset in alia specie. sed hoc est falsū
igitur z illud ex quo sequitur. ¶ Sequela probatur. quia totum est cui⁹ nihil
est extra. si ergo tota essentia generis sit in vnica specie / tunc nichil essentie ge
neris poterit esse extra illam sp̄m. ¶ Dico q̄ li extra in diffinitione totius
non capit positue. vt cui⁹ nichil est extra s̄o ē cui⁹ nichil est in aliquo alio. S̄z
capitur negatiue: vt cui⁹ nichil est extra. id est cui⁹ nichil sit qd̄ non est intra. qd̄
est verum / quomam nichil essentie est qd̄ non intra specie est ¶ Arguitur ses
cundo: si tota essentia saluaret in vnica specie . R. queretur q̄ talis species non
possit differre ab alia specie / Sequela probatur. q̄ ambe p̄ueniēt in vna / z ea
dem essen⁹ / sed quorū vna est essentia: nō differūt. ¶ Dico licet illa quorū
est vna essentia p̄pria nō differant. tamē quorū vna est essentia cōmunis. bene
differūt / sic est de duabus specieb⁹ / q̄ differūt p̄prijis essentijs cōstitutis p̄ p̄
prijas differētias contrahentes essentiam generis ab esse specificum ¶ Repli
catur / essentia dicit eandem entitatem cū genere / ergo species eiusdē ḡnis ha
bebūt eandē essentiam propriā ¶ Dico negando ans. ymmo differētia dicit
entitatem distinctam a genere / z ergo essentia speciei que constituit⁹ p̄ vniā est
formaliter distincta ab essen⁹ generis vt patebit postea

Queritur secundo Vtrū ista sit pccobi gen⁹ e ge⁹ ¶ Dico q in diuerso
 Tolu e va e in diuerso Tolu e flā Pot em illa ppō ge⁹
 e ge hre sex sens⁹ Prim⁹ e qn ge⁹ in sb⁹ e pto ca² p denoiato/tūc e va/qz veri
 ficat p ista aiāl e aiāl. e e pto ydē⁹ Secūdo⁹ sens⁹ e qn a pre sbiecti ca² p de
 nominato. e a pte pti p sigto/cc⁹ e va. qz v3 istā/aiāl e ge⁹/prio or⁹ qnti p bil.
 Terci⁹ s⁹ e qn epio in sb⁹ ca² p sigto e in pto p denoiato. ecia e va/ e v3 istā
 gen⁹ e aiāl. pto inoz⁹ qnti p bil. Quart⁹ sensus e qn tā in sbiecto qn in pto ca² p
 sigto eobē mō/ e sic est vera. e pto ydē⁹ Quint⁹ sensus e qn vtrobiqz capi
 tur p sigto sed a pte sbiecti in rōe obiecti/ e a pte pti in rōe r⁹ intētionis fūda
 bil supra illud obiectum: e sic e flā. qz intē⁹ generis nō pt sup se fūdari. v3 ob
 iectū cū sit spēs spālissima Sext⁹ s⁹ est epio⁹ scz qn ge⁹ a pte sbiecti ca² in rōe
 scde intētionis e a pte pti in rōe obiecti. vtrobiqz semp. p sigto e sic ecia e flā/
 Vnde cū dico ge⁹ e ge⁹ penes qntū mō⁹ est sensus/obiectū solū p bīle de dnti
 b⁹ numero e ge⁹. i. r⁹ intē⁹ vel habitudo ipi⁹ p bil de dntib⁹ spē in quib⁹ q̄ e falsa
 si ista hō est ge⁹ ¶ Item cū dico gen⁹ est gen⁹ penes sextū mō⁹ /sensus e cōzius
 Gōda intē⁹ generis vel hitudo ipi⁹ p bīcabil de dntib⁹ spē/ e obiectū sō⁹ p bīle
 de dntib⁹ numero qd e flm. sicut ista/gen⁹ e hō ¶ Si ar⁹ ge⁹ p sigto otiz sb se
 inferiora spē dīa/ q̄ pt supra se ipm fūdari vt sup obm/ e p oīs i duob⁹ vltimis
 sensib⁹ ista est va gen⁹ e ge⁹ ¶ Ans pbat/ qz ge⁹ generalissimū e ge⁹ balternū
 sunt inferiora gnis p fto/ e dnt spē. qd pbat/ qz gen⁹ generalissimū e ge⁹ bal
 ternū pl⁹ dnt q̄ duo genera gnā⁹. s3 illa dnt numero/ q̄ gnā⁹ e sbalernū dif
 ferūt spē ¶ Dico ad pbatōz ancedēt⁹ qz ge⁹ gnā⁹ e ge⁹ balternū nō sunt in
 ferioza generis spē dīa. sed sunt ptes in mō respū generis sicut hō alb⁹ / e hō
 niger respectu hōis ¶ Nam ptes in mō nō sunt inferiora sui totū in mō ¶ Etia flm
 est qz ge⁹ gnā⁹ e gen⁹ balternū p sigto dnt spē / e qn d⁹ pl⁹ dnt eē Dico lz il
 la que pl⁹ dnt q̄ numero in cēntialib⁹ dnt spē/ non tū illa q̄ pl⁹ dnt q̄ numero
 in accntalib⁹ ¶ Nam ge⁹ gnā⁹ e genus balternū nō pl⁹ dnt in cēntialib⁹ q̄ duo
 gnā gnā⁹. sed solū pl⁹ dnt in accntalib⁹ penes hō qd e esse gnā⁹ e balternū: q̄
 sunt accn⁹ dca de gñe p sigto grā sbiecti in q̄ fūdā/ sicut albū dī de dulci cum
 q̄ est in codē sbiecto ¶ Et loqmur hic de eis p fto sumptis

Arguitur primo Contra diffinitōem gener⁹ gnā⁹ flm sic. ¶ Nulla bō
 pns dat p negationē: q̄ nō e bō ¶ Dico licz nulla bō dnt dnt dari p purā nega
 tionē/ tū bñ pt dari p negatōez p quā dat intelligi aliq̄ affirmā⁹ ¶ Itā cū dī gen⁹
 gnā⁹ e supra qd nō e aliud gen⁹ supueniēs/ ¶ Intē⁹ ista affirmā⁹ ge⁹ gnā⁹ e ge⁹
 tm supmū sue coordinatiōis ¶ Et in scda diffinitione po⁹ li qd referēs ge⁹ p de
 noiato vt sit sensus / gen⁹ gnā⁹ e supple ge⁹ p denoiato/ supra qd supple gen⁹
 p denoiato nō est aliud eē. e sic p qd excludūt chimera de dīe materia p⁹ eē.
 ¶ Replicat Gen⁹ generalissimū nō e tm ge⁹. ymo ec⁹ e spēs/ q̄ solu⁹ ma⁹ ¶ Ans
 pbat qz cū gen⁹ dī dntur in ge⁹ gnā⁹. scz qz ge⁹ gnā⁹ sit spēs gnis in cōi ¶ Di
 co qz nō e diuisio gnis in spēs. sed est analogi in sua analogata. vel toti⁹ in mō
 p ptes in mō

Arguitur scdo

Contra illud q sunt dca gnā⁹ / quicqd p supra
 bō dnt d⁹ / vni soli puenit. sed gnā⁹ dī p suphabū

dātam : g tū vñū est gnā^m ¶ Oico q genera^m sicut omīs suplati^o p^t du^o ex
 poni Dno^o affirmati^o vt gnā^m .j. omī alio gnāli^o / r tūc vni soli puenit / r ita nī
 ca^o hic Alio^o expo^o negati^o vt gnā^m .j. quo nihil ē gnāli^o ¶ Ita ca^o hic / r sic nō p^o
 uenit vni soli ymo tūc sunt pla^o ¶ Replicat^o Nouē sunt gnā^m / r vñū / s vñūz
 nō est pla^o / s gnāli^o nouē sunt r non pla^o ¶ Oico q si illa diuictio et copu
 let inter terminos: tūc p^oclū^o ē vera Si copulet inter ppōes / tūc est fā. r ē sē^o
 gnāli^o nouē sunt. r genera^m nō sunt plura / supple q^o nouē ¶ Scda ps ē fā

Arguitur terciō Sbnā ē ge^o gnā^m / q^ontitas ē ge^o gnā^m / r tū hīit ens
 sup se / s oīs gener^o gnāli^o est mala ¶ Oico dif
 finitō d^o sup qd nō est aliud ge^o supuenies / mō liz ens sit sup de cē genera^m / nō
 tū est ge^o ¶ Replicat^o Ens p^our de plurib^o dicitib^o spē vt Sbnā est ens / q^ontitas
 est ens / s ens ē ge^o ¶ Oico cū textu q hī est equoce / mō ge^o dēt p^o vnuoce /
 Quare equoce / q^o p^our de ipis vno nōie / s diuersa rōne ¶ Replicat^o cū d^o hō
 est ens r asū^o ē ens p^our vno nōie r vna rōc. g vni^o ¶ Oico q hī nō ē imme^o

Arguitur quarto Cōtra diffinitōes gener^o s balterni Dp^o nō p^ont eis
 dem puenire / s ge^o r spēs sunt opposita / igit male
 d^o / ge^o s balternū est qd cū sit gen^o p^o esse spēs ¶ Oico l^o opposita nō possint
 eidem puenire respectu eiusdē / tū bñ resp^o diuerso^o / mō aiāl d^o resp^o / m^o
 ferio^o / r spēs resp^o supio^o ¶ Replicat^o Gen^o r spēs sunt p^ori^o specificē distic
 ta / sed due spēs nō p^ont de eodē p^ori nec resp^o eiusdē nec resp^o diuerso^o Sic
 in fili hō r asū^o spē^o distincta nō p^ont de eodē verificari etiā resp^o diuerso^o.
 ¶ Oico liz illud qd ē gen^o tū et spēs / vel illud qd ē spēs tū r ge^o distinguāt^o
 specificē. nec p^ont verificari de eodē. tū illa q sunt gnā r spēs nō distinguūt spēs
 cificē ¶ Vel dic^o / q liz capie^o ge^o r spēm p^o sigtis sunt spēs disticte. non tū p^o suis
 denotiatis / vide in 3° ar^o infra in diuisione speciei

Due sunt diffinitiones speciei

Species est quod p^our de plurib^o differentib^o
 numero in eo qd quid est ¶ In hac autē diffinitioē
 hoc verbum p^odicatur dicit aptitudinem et nō
 actum similiter et in alijs. vt hō p^our de sorte s pla
 tone: et sic de alijs p^odicaturib^o homīb^o que sunt plura
 s dīā numero Et p^odicatur de eis in quid. quia dum
 queritur Quid est sortes Conueniēter respōdetur. hō.

Diffinitur etiā sic Spēs est qd ponitur sub assigna
 to genere: s de qua genus in eo quod quid est p^odicatur

Postq̄ pe. hys. determinauit de pmo p̄bili scz genere diffinitive z diuisiue. hic p̄r determinat de 2° p̄bili scz de sp̄e Et sunt hic q̄tuor p̄cta notāda/ due q̄oes z quatuor argumēta

Primū punctum. est quare sp̄es p̄cedit dr̄am hoc est ideo/ qz digniora sunt priora. Sz sp̄es hz digniorē modū p̄ndi q̄ dr̄a p̄p̄tū z accūs/ eo qz p̄tur in quibz/ z alia in quale. igitur. Si arguar: p̄stitucns ē an p̄stitutum Et ps an totū/ sed dr̄a est ps sp̄ei z p̄stituit sp̄em/ igit p̄cederet sp̄em ¶ Oico qz hz ordine nature dr̄a p̄cederet sp̄em. tū ordine dignitatis sui mobi p̄dicandi tūc e p̄rio sp̄es p̄cedit dr̄am. Argumētum de or^o hic z in alijs locis est debile. qm̄ fm̄ diuersos respect^o vñū z idem p̄t p̄cedere z sequi

Secūndum punctū est qz sp̄es sumitur quinqz modis

Primo est formositas vel pulehritudo que p̄ssit in debita p̄portione Ita dicit porphi. sp̄es pamj diḡ fuit impio.

Sp̄es sui

Secdo est similitudo obiectj Ita dicit aristotiles lapis nō est in aiā: sed species lapidis

3° ē accūs p̄tū orōis: z sic diuidit̄ in p̄mitiā z diriuatiuā.

4° sumit̄ p̄ nā sp̄e^a sup̄ quā fūdat̄ scda intentio

Quinto p̄ 2^a intētiōē q̄ in ip̄a fūdat̄/ z ita sumitur hic

Tercium p̄ctū. Est qz in diffinitioē sp̄ei li quod/ fm̄ aliquos po^o in finite vt importz qd̄libz cōe siue s̄b̄niale siue accūta le qd̄ natum est esse sp̄es/ supra qd̄ p̄t fundari intentio sp̄ei que ē p̄bilitas de dif ferentibz/ sp̄e in quid Alij dicūt qz li quod ca^o relatiue vtz in solutione p̄mi ar gumētū: qz om̄ia obiecta istā scdam intētionem fūdat̄ia non ueniūt in aliquo cōi vniūco qd̄ possz esse gen^o eoz id̄ illud circūloquim^o p̄ quod Lūc se^o li p̄t qd̄ non dicit actū nec p̄m sed aptitudinē Vñ d̄nt aptitudo z potē^a. qz pō hz se ex pte matric/ z aptitudo ex pte forme Et pō q̄ non reducit^o ad actū ē fruf tra/ nono matha^o: qz alias quod possibile estz fieri. nūq̄ fieret. qd̄ ē in cōueni cns istam gnābile aliqñ gnatur vt dicit pmo poy Aptitudinē vero nō oportz reduci ad actū/ qz cec^o habz aptitudinem ad videndum. nūq̄ tam̄ reducit̄ ad actum videndi

Quartum p̄ctū. est qz in 2ª diffinitione speciei li que refert rem obiect z immediatā. vt sit sensus Spes est supple res l̄biecta que po^o supple directe z imme^o s̄b̄ genere Et p̄ h^o solū argumēt a q̄ p̄nt fieri de dr̄a z in diuisiō. quia in diuis^o non po^o imme^o s̄b̄ genere. nec dr̄a directe. ¶ Si queras quō d̄nt iste diffinitioēs ¶ Oico p̄rio uenit tm̄ sp̄ei sp̄alissime Altera uenit sp̄ei specis alissime z s̄b̄alterne.

Queritur primo. Vtrum sp̄es diffinita in esse p̄bil sub se comprehens dat tam sp̄em sp̄alissimā q̄ sp̄em s̄b̄alternā ¶ Oico qz solū p̄phendit sub se sp̄es sp̄alissimas. vt pbat p̄ porphiriuz qui dicit qz diffinitioēs sp̄ei in hoc d̄nt qz ista diffini^o scz Sp̄es est qd̄ p̄dicatur de pluribz d̄ntibz numero in qd̄/ uenit soli sp̄alissime/ z alie ueniūt tā sp̄ei sp̄alissime q̄ s̄b̄alterne ¶ Si ar^o dif^o gn̄is in cō p̄bil p̄phēdit s̄b̄ se ge^o gnā^o z ge^o s̄b̄alissimū. q̄ a

Tractat⁹ Secūdi.

fit etiā vī sic esse de diffinitioē spēi inesse pōicabil ē. ¶ Dico q nō ē sile. Et rō est quia mod⁹ pndi generis qui est pī in quō formabile puenit tam gñi ge nera^{no} q̄ gñi s̄balterno S̄z mod⁹ pndi spēi. qui est pī in quō formatū: nō p̄t puenire spēi s̄balterne. sed soli spēi spālissime ¶ Replicat aīal ē spēs s̄balterna ē p̄bil/ q̄ p̄ dīa sibi puenit Aīas pbat sic argue aīal est spēs/ z ē p̄bile/ q̄ est spēs p̄bil. q̄na tenz a diuisis ad p̄iucta ¶ Dico q spēs p̄bil ca' du' D^o f̄ḡtīue z sic aīal bñ est spēs p̄bil/ recte sicut corp⁹ aīatū f̄ḡtīue est p̄plexū Alio' ca' circūlocutiue/ p̄ quadā spē v̄lis fundabili sup̄ obiectū p̄bile in quō formatuz z sic aīal nō est spēs p̄bil Etiam dī: q nō bñ ar' p̄ locū a diuisis ad p̄iucta. q̄a ibi deficit p̄ditio vna scz q nō arguat penes p̄ta ex equo s̄z p̄ ordinē respiciētia s̄biectum ¶ Pro maiori intellectu nota q in prima diffinitione describit^r spēs p̄bil que solū puenit speciebus spālissimis/ z siue ponat s̄b aliquo gñe siue nō Sed in scda diffinitione describitur spēs s̄biicibil/ que se extēdit ad spēm spālissimam z s̄balternā positam s̄b genere ¶ Si queras q̄ est dīa inter spēm s̄biicibilem z spēm s̄balternā ¶ Dico q sunt distincte relationes Itā species s̄biicibil est relatio rōnis fundata sup̄ obiectū cōmune z terminata ad dīa rectum sup̄ius/ illi' obiecti Sed spēs p̄bilis/ est relatio rōnis fundata sup̄ specie m spālissimā z terminata ad inscri' scz indiuidū

Queritur scdo ¶ Dtrum sol sit p̄bile species: z vtrum fenix sit p̄bile spēs ¶ Dico sic ad p̄mū Et pbat p̄ diffinitionem q̄ p̄tur de plurib⁹ dīctib⁹ numero in quō: Dñ sol nō habz nisi vñū indiuidū Itē luna/ tñ differt dicere/ solem/ z hūc solem: q̄ s̄m p̄m differt dicere celū/ z hoc celū/ Itē qui dicit celū/ dicit formā: z qui dicit hoc celū dicit formā in materia ¶ Et si dicatur nō sunt p̄les soles: q̄ nō p̄tur de plurib⁹ ¶ Dico s̄z nō p̄tur actu de plurib⁹ solib⁹. tñ aptitudine/ modo p̄tur in diffinitioē dicit aptitudinē ¶ Et si dicat nō p̄nt eē plures soles vt pbat p̄ha p̄mo de celo z mūdo. q̄ nō p̄tur de plib⁹ s̄m aptitudinē ¶ Dico licz nō possunt esse p̄les soles dē pō reducibili ad actū p̄ agens nāle tñ bñ p̄ agens sup̄ naturale ¶ Et si dicatur dimiso isto sole in duas medietates: vtraq̄ medietas retineret s̄m specificam sol/ q̄ sol actu pōicaret de plurib⁹ ¶ Dico hoc positō q̄ sic diuider ē: tñ hoc nō pōt fieri p̄ agens naturale. Ideo stat adhuc q nō p̄nt esse p̄les soles de potē naturali De isto videat̄ replica in p̄mo tractatu ēca diffinitioz. p̄pōz v̄lis ¶ Ad secundum dīco q̄ fenix est p̄bile species ¶ Probat̄ sic/ quia apta nata est p̄i de plib⁹ ¶ Contra/ nō sunt plures fenices: s̄z vnica tñ ¶ Dico licet nō sit actu nisi vnica fenix/ tñ p̄nt p̄les esse s̄m successione Dñ s̄m p̄m in li' de aīalib⁹ natura nō patit̄ p̄ eosē tpe siml plures esse fenices: p̄nt tamē esse plures s̄m successione z inuouationē scz p̄ corruptionem vni' z gnatiōz alteri'. Itē fenix s̄m yfsoz cum annos q̄ingentos vixerit collectis aroꝝ matum v̄r gultis rogam sibi fruit Et quersa ad radium sol' ex alarū p̄cussioē volūtariū incendiū nutrit/ z scipam p̄burit/ sicq̄ iterum de cinerib⁹ altera surgit ¶ Unde mouet̄ questio An mascul⁹ vel feiā Et dicitur q̄ neutriū eozū/ quia nec generat nec generatur p̄ semimimis p̄pagationem Ideo nō habz membra Itā natura enim nichil facit frustra Et sc̄m multos sub masculino p̄fertur s̄m aliquos sub femino

Tectio quarta.

Arguitur primo sic dicitur species est quod est ordo incongrua. quia relatum et sub-
 um animam disconuenit in genere / sicut dicitur magis. **Dico** quod
 illud relatum quod non refertur ad li species / sed ad obiectum subintelligitur. Et debet dicitur sic
 exponi. Species est supple obiectum scilicet homo animalis / albius et / quod supple obiectum per
 j. aptum natum esse per et. **Replicatur** Relatum grammaticale de sua natura debet re-
 ferre animam christum / ut per per diffinitio est / quia est ante late rei recordatum. j. rei plus
 bene et christum / non debet referri ad animam subintelligitur. **Dico** licet in ordo simus / quia
 relatum debet referri ad animam christum / tamen in ordo impedimentali sepe refertur ad animam sub-
 intellectum / ut vult Alexander ibi. Ad partem vocis de iure relatio sicut est
 tra sepe tamen queras ad quod referatur

Arguitur secundo **Ista** diffinitio uenit alteri a diffinitio. quod non est bene. **Animas**
 pbatur: nam uenit animam quod est genus. **Probat**. quia ani-
 mal per de pluribus differentibus numero in quibus. ut fortis est animal plato est ani-
 mal. **Dico** licet animal potest de pluribus differentibus numero in quibus mediate / non
 tamen immediate. **Replicatur** Animal immediate per de pluribus differentibus specie /
 Sed quocumque differunt specie: etiam differunt numero / quia differre maior plus /
 ponit minore / sed genus immediate per de pluribus differentibus numero / supple
 diffinitio debet intelligi quod per supple immedie de pluribus differentibus numero / supple
 solo / sic quod non species. **Et** si replicat animam per immediate de hoc animali / et il-
 lo animali / que etiam debet solo numero. ergo adhuc uenit generi. **Dico** quod
 inter hoc animal et illud animal primo mediat species scilicet illa cuiusmodi indium demom-
 stratur per hoc. **Unde** si hoc animal demostret aliquem particularem hominem / tunc
 inter hoc animal et animam mediat homo: et ita de alijs

Arguitur tercio Homo est species / tamen diffinitio non uenit homini. sed diffini-
 tio non uenit omni intento sub diffinitio. **Animas** pbatur p-
 sed a eius parte / quia homo non solum per de pluribus differentibus numero: sed etiam de differentibus specie. quod
 pbatur quod per de viro et muliere quod debet species. **Dico** licet vir et mulier debent species accen-
 tali scilicet penes sexum masculinum et sexum femininum. **Ad** tamen debet species generalis de quod intelli-
 gitur diffinitio. **Replicatur** Vir et mulier plus debent quod duo viri / sed duo viri
 differunt numero centrali / sed vir et mulier etiam differunt specie essentiali. **Dico**
 negando. **Et** causa est quoniam que plus differunt in essentialibus / quod nume-
 ro bene debent specie essentiali / sed non oportet de hijs que plus differunt / quod numero in
 accidentibus / quod illa differant specie essentiali

Arguitur quarto **Contra** diffinitionem species et hoc sic. **Genus** prius
 diffinitio est per spem quod est notum. species hic male diffinit per
 genus. **Animas** pbatur. quia in diffinitionibus non potest fieri circulus. **Dico** licet circulus non
 possit fieri in diffinitionibus entium absolutorum / tamen non est in conueniens in diffinitioni
 b respectiuorum modo genus et species sunt entia rationis respectiuas. **Replicatur** Et
 tiam non potest fieri in respectiuas. quod pbatur. quia tunc ibidem est notum et ignotum res-
 pectu eiusdem: quod implicat. **Et** in respectiuas non potest fieri circulus. **Animas** pbatur. quia
 cum genus diffinit per spem. tunc genus est ignotum / et species nota. **Et** quod species diffini-
 t per genus / tunc species est nota / et genus notum. **Dico** quod hoc non est in conueniens in diuerso genere
 cognitionis. **Item** ibidem potest esse notum quo ad naturam / et ignotum quo ad nos.
Aliter notum et melius quod non committitur circulus / quoniam non est eadem species /
 que hic diffinitur per genus et quod posita est super in diffinitione generis. **Ita** quocumque non

Tractat⁹ Scđi

est idem qđ ge⁹ diffinitur ⁊ diffinit Nam cū spēs diffinit p ge⁹ ca⁹ spēs p hto/
scz p relatiōē spēi sibi cibilis Et cū po⁹ in diff^{ne} generis sibi ca⁹ spēs p suo des
nōiato Similiter cū ge⁹ diffinit p spēm ca⁹ ge⁹ p suo hto Et cū po⁹ in diffini
tiōē spēi ca⁹ p suo denōiato Et qđ gen⁹ nō possit capi in diffinitioē spēi p hto
patz/qđ sibi genere p hto. j. a⁹ intē^{ne} n po⁹ aliq spēs. cū ipm m z ge⁹ p hto sit spēs
cies specialissima

Diuisio speciei

Et diuidit spēs in spēm spālissimam ⁊ spēm subalter
nam Spēs spālissima est que cū sit spēs nō p̄t esse ge
nus. Vel sic. Spēs spālissima est. sibi qua nō est inferior
spēs: ut homo Spēs sbalterna est. que cū sit spēs pōt
esse gen⁹ ut animal Dū quecūq; sunt inter gen⁹ gene
ralissimū ⁊ spēm specialissimā p̄t esse genera ⁊ spēs.
ad aliud quidē: ⁊ ad aliud sumpta. Sunt em̄ genera
respcū inferiorū. spēs vero respcū superiorū
Ut aut hoc sit magis planū. sumatur exēplū: de vno
p̄nto: ut sibiā est gen⁹ p̄mū: sub hac aut corp⁹: sub cor
pore: corp⁹ aiārum. sibi quo aiāl: sub aiāl: animal rōna
le: sub quo hō: sibi homine sunt indiuidua ut sortes pla
to. Indiuiduū est qđ de vno solo p̄tur: ut sortes de
seipso hec om̄ia patent in arboze porphiriana. b⁹. It
ta tibi plana facit arbor porphiriana

Ista lectio in se habz ptes tres In prima more solito ponūt p̄cta. due q̄st
ones ⁊ quoz ar⁹ cōtra textū cū suis replic⁹ In 2^a pte circa materiā indiuidu
ponūt q̄nq; q̄ones In tercia circa arboze porphiriana ecia ponūt q̄nq; q̄oes
Circa p̄mā ptem sunt duo p̄cta

Primū p̄ctum qđ genera gene^{na} sunt in numero certo qz sunt becē
scz sibiā/q̄ritas ⁊ c⁹ Et spēs spālissime sunt in nume
ro certo ⁊ finito quo ad naturā/sz in numero incerto ⁊ infinito quo ad nos ¶
Indiuidua at incerta ⁊ infi^{na} qđ ad nos: ⁊ qđ ad naturam ¶ Et quib⁹ seq̄t qđ des
cendētem a gnālissimis ad spālissima/plato iubz quiescere Et rō ē quia infini
ta relinquēda sunt ab arte. qđ intel⁹ indiuidua dent ita ab arte relinqui. qđ no

pnt esse sbiecta in aliquo scia/tm non sunt relinquēda quin possint esse ptes sbiectiue

Secūduz punctū Est qd descendēte z a generalissimis ad spālissima necesse est pcedere p diuisione vni^m in multa / puta vni^m us generis in multas spēs Ascendēte vero a spālissimis ad gnā^m necē ē pcedere colligendo multa in vni^m vt colligēdo multas spēs in vni^m gen^m Et multa indiuidua in vnam spēm Ideo dicit pozphiri⁹ qd p ticipatione spēi plures homines sunt vni^m homo / qd int^r in spē z nō in numero Et cō vni^m hō supple in spē est ptes hoies in pticularib⁹ Et nota qd p ticipare hic / nō est pte ab aliq cape qm qlibz hō includit totū hoiem in spē Sz ca⁹ p ticipare p includere

Queritur primo Vtrū ista sit vera p ticipatione spēi . Plures hoies sunt vni^m hō / ¶ Dico sic vt pbat aucte pozphiri⁹ . ¶ Si arguat vni^m z pla seu multa sunt op^a / qd ptes hoies non sunt vni^m homo ¶ Dico qd vni^m z multa eodē mō sumpta / bñ sunt op^a / vt vni^m numero . z mlta numero . vel vni^m spē z multa spē z Sz vni^m z multa diuersimode sumpta nō sunt opposita / vt vni^m in spē z multa in numero Mō ptes hoies in numero sunt vni^m hō in spē ¶ Et si pctat quis est ille vni^m hō : ¶ Dico hō in cōi vt spēs oim pticulariū hoim ¶ Et si arguat p dōcōria ei⁹ est vā scz null⁹ vni^m hō est ptes hoies q est vera . vt z p descendentes / q ista est falsa : vni^m hō ē plures hoies / pna tenet p legem p tradōriaz ¶ Dico qd nō cōtradicit qd sbiecta nō sup⁹ ponit eodē gne supponis Nam in vli negatiua sbm suppo⁹ psonaliter : z in a⁹ sbm supponit sim⁹ ¶ Et si arguat si dca p pō esset vera / seqretur qd eciam if⁹ ta estz vera plura vel omia entia sunt vni^m ens . qd ē qd p h m p m p h i z / p batur a simili ¶ Dico liz omia entia sint vni^m ens genere . nō tñ sunt vni^m ens numero Eciam dico qd nō ē simile / qm hō est vniuocū ad omis hoies z ens est equocuz ad omia entia Ideo nō pcedit qd omia entia sint vni^m ens / n⁹ numero / nec spē / nec genere /

Queritur secūdo In ista possz pcedi / ptes hoies sunt vni^m hō / nō addē do illam pticulā / p ticipatio ē spēi ¶ Dico qd sic / qz bñ sc⁹ qd plures hoies sunt vni^m hō / pna t z p locū a pte in mō ad suū totū Sedo p batur Nam ista pceditur . ptes hoies sunt homo / sicut ista Omis hō est hō : Sz eciam pcedi dēt / omis hoies vel ptes hoies sunt vni^m hō / pna tenz / qz scōm p h m qz ro metha⁹ Idem ē dicere hō / z vni^m hō . Et pmo eleuhoz idem ē dicere / p pō / z p pō vna ¶ Si arguat analogū p se positū stat p suo sigto famosiori . sed vni^m est analogū ad vni^m numero spē z genere Inter que analogata vni^m numero est famos⁹ / qd vni^m p se positū stat p vno numero : Sz nō est pcedenda . plures hoies sunt vni^m homo . ¶ Dico qd non scmp analogū stat p bro famosiori / sed qd sic vt in plurimū ca⁹ / hoc est de bonitate intelligentiū . Minor eciam est flā . qz vni^m non ē analogū / qm de ratione analogi est / p prius fig⁹ z vni^m / z p poster⁹ aliud solū p reductionem ad p mū p quanto habz similitudine z cū primo / sic non est de vno / quia sigt vnitatem pueribilem cum ente : que vnitates vlt⁹ / sbiuidit p vnitatem generis spēi z indiuidui ¶ Circa dca quis dubi

Tractat⁹ Secūdi.

taret an etiam ꝑcedi possit/homo et asinus sunt vnū animal/sicut hec. plures ho-
mines sunt vnū hō ¶ Dico sic/quia plura animalia sunt vnū animal genere. & plura
animalia sunt vnū animal/et ꝑ ꝑns ꝑcedi potest hō et asinus sunt vnū animal ¶ Si arguit
fm ꝑm q̄to ꝑhiꝝ yfocheles yfopleur⁹ et schalaron sunt yua figura s; nō vn⁹
triangul⁹. qz dñt orijs diuisiuis trianguli/ sed hō et asinus dñt discretiꝝ diuisi-
uis animalis/ & etiam nō sunt vnū animal ¶ Dico qz aliqua nō pñt dici vnū in aliquo
duplī/ Vno mō q̄ nō dñt differentiꝝ diuisiuis ei⁹/ et sic hō et asinus nō sunt vnū
animal Ita capit ꝑhs vnū in locis pallegatis Alio mō dicūtur aliqua vnū in ali-
que ꝑueniūt in eadē nā ipsi. et sic homo et asinus sunt vnū animal.

Arguitur primo Contra diffinitionē sp̄i sic/hec est vtra / nulla sp̄s
diuiditur in sp̄m sp̄alissimā/ et sp̄m s̄balternā. vt
ꝑbatur ꝑ descendētes/ q̄ ista est s̄s/ sp̄s diuiditur in sp̄m sp̄alissimam/ et sp̄m
s̄balternā/ p̄na tenet ꝑ legē ꝑocōziarum ¶ Dico qz nō sunt ꝑocōzie. qz nō sūt
eiusdē s̄biecti/ qz sp̄s in ꝑma capit ꝑsonā. ꝑ infetioib⁹/ et in sc̄da capit simplī
ꝑ natura cōi/ vel ꝑceptu cōi sp̄z ¶ Replicatur Probaudo qz sunt ꝑocō-
zie/ qz hñt se sicut vltis negatiua et indefinita affirmatiua/ s; gñ ¶ Dico qz hñt sus-
ficiat ad ꝑocōzias/ sed requirit qz sint eiusdē s̄biecti et ꝑti/ et qz nō mutet genus
supponis. ꝑic at mutatur sup̄pō Nam sp̄s in ꝑma supponit ꝑsonaliter/ et in
sc̄da supponit simplī Etiam fm reales et est singularis et nō indefinita

Arguitur secūdo Nulla bona diffinitio dēt dari ꝑ negatiuē/ sed abe-
diffinitiones sp̄i sp̄alissime dātur ꝑ negatiuēs. s; gñ
nō sunt bonæ Maior ꝑbatur/ qz nega⁹ nihil notificat ¶ Dico s; negatiuēs
ꝑ se posite nihil notificat/ tamē qñ ponūt cū aliquib⁹ ꝑticularib⁹ aut naturalib⁹ bñ
aliquo notificat ¶ Replicatur Sc̄da diffinitio pure negatiua/ s; gñ illa sc̄da nō
vūlet ¶ Oico qz ibi intelligit sp̄s ꝑ denōiato Ideo nō est pura negatiua.
Per hoc soluit cēis argumētū qd̄ posset argui/ sc̄da diffinitio ꝑuenit chimere/ quia
chimera est s̄b qua nō est inferior species ¶ Dico qz excluditur chimera ꝑ
hoc qz s̄bintelligitur species

Arguitur terciō Contra diffinitioꝝ sp̄i s̄baltarne sic gen⁹ et sp̄s s̄ op⁹
relatiuē/ s; op⁹ relatiuē nō pñt eadē ꝑuenire. ¶ Dico
licet relatiuē oppōita nō pñt eadē ꝑuenire respectū eiusdē/ tñ bñ respectū diuersorū.
¶ Replicatur Gen⁹ et sp̄s sunt due sp̄s distincte vltis/ sicut hō et asinus s̄b animalia
s; hō nō pōt esse asinus/ & sp̄s nō pōt esse gen⁹ ¶ Dico licet capien⁹ gen⁹ et sp̄z
ꝑ suis bñs seu ꝑ sc̄dis intentionib⁹ sint distincte sp̄s s̄b vlti/ nō tñ capien⁹ ipa
ꝑ suis denōiatis seu ꝑ reb⁹ s̄biectis/ qz tñc istud denōiatū sc̄z animal p̄t esse gen⁹ et
sp̄s/ qz est gen⁹ s̄baltarnū et sp̄s s̄baltarna ad aliud et ad aliud sumptū

Arguitur quarto Sp̄s sp̄a^{mc} sūt infinite vt ait porphir⁹/ s; q̄st̄ inf^{ra}
s̄baltarna sunt ab arte vt ait idē/ & t̄c Dico qz s; sp̄s
sp̄alissime sint infinite quo ad nos/ sunt tñ finite quo ad naturā ¶ Replicatur
Sp̄s sp̄a^{mc} numerorū et figurarū quo ad nos et q̄ ad nām sunt infinite/ & illa et
linquēda sunt ab arte Nō p̄z qz nemini dubiū quin sp̄s numerorū ꝑ additiōꝝ
vnitatum possunt in infinitū multiplicari. ¶ Dico licet species specialissim-
be ꝑdicamentis accidentium sint infinite/ quo ad nos/ et quo ad naturam.

lectio sexta

Montanē spēs spāliffime p̄nti sb̄iicē / Jā porphir^o dices spēs spāliffimas esse
infinitas q̄ ad nos / r̄ esse finitas q̄ ad nām intelligit dcm suū de spāliffimis sb̄iicē
nō q̄ natura noscat numerū in q̄ sunt s̄z p̄ tanto q̄ ex natura rei faciūt dētmiā
tum numerū sic q̄ in maiori numero esse nō p̄nt. Et si dicat q̄ ille spēs accituz
sunt relinquēda ab arte ¶ Oico negādo p̄nām Et cā est q̄ cū porphir^o dicat
infinita relinquēda esse ab arte intelligit hoc de infinitis post spēs spāliffimas /
q̄z illoz nō p̄t esse sc̄iā vt sb̄iectoz Sed infinitoꝝ q̄ met sunt sp̄a^{na} vt nūmē
rozū r̄ figuraz bene ē sc̄iā Et si p̄bet q̄ sine eciam finita q̄ ad nos sic / Hos sci
m^o spāliffima esse finita / s̄ sūt finita q̄ ad nos ¶ Dico negā^o p̄nāz / q̄z illa n̄ sūt fi
nita q̄ ad nos q̄ sc̄i^o ē fr^o q̄z numerū finitū quē faciūt p̄gnosim^o Jam in p̄s
nitū ē nob̄ quis sit ille numer^o /

Circa sc̄dam partem lectionis que est de indiuiduo

Queritur primo An diff^o indiuidui sit bñ data In q̄ dr. Indiuiduū ē
q̄d de vno solo p̄tur ¶ Dico sic vt p̄bari aucte r̄
rōne sumpta ex p̄ditionib^o bone diffinitionis

Arguitur primo quod non est / nō p̄t diffiniri: sed nullū indiuiduū ē. Jḡt.
¶ Dicoz p̄bat q̄z nullū indiuiduū est vt 3° p̄h^o S̄z in
diuidua sunt infinita q̄ ad nos / r̄ q̄ ad naturam: s̄z indiuidua nō sunt / r̄ p̄ p̄ns indi
uiduū nō p̄t diffiniri ¶ Dico s̄z infinitū in actu nō est vt ibi vult p̄hs. tñ in finitū
in pō bñ est / mō indiuiduū sunt infinita in pō solū r̄ s̄m successione. Dñ infinitū in
actu ē cū p̄tes infinite actu simul sunt ¶ Infinitū in pō est q̄d habz infinitas
pres sc̄dm successione sed nūq̄ actu r̄ potē^o simul Et hoc mō omia indiuidua
simul aggregata tam p̄terita q̄ p̄n^o r̄ futura sunt infi^o q̄z s̄m mentē p̄himon ē
dand^o p̄m^o necq̄ vltim^o homo ¶ Replicat Infinita relinquēda sunt ab arte
s̄z indiuidua s̄m pōm r̄ successione sunt infinita vt dcm ē in solutōe / s̄z talia in
diuidua sunt relinquēda ab arte ¶ Oico q̄z infinita relinquēda sunt ab arte t̄q̄
sb̄iecta. q̄z non p̄nt ēē sb̄iecta in aliq̄ sc̄iā tñ non sunt relinquēda ab arte t̄q̄ p̄
tes sb̄iectiue Et quo in qualibet scientia alique pres sb̄iectiue sunt indiuidua.

Arguitur sc̄do. Indiuiduū p̄tur de plurib^o vt fortes ē indiuiduū. pla
to ē indiuiduū: igit diffinitio mala ¶ Dico h̄z indiuiduū
dūm p̄bro vel sc̄da intentioē p̄tur de plurib^o Non tñ p̄ denōiato vel p̄re sub
iecta ¶ Replicat Sic diffinitur indiuiduū p̄ siḡto s̄z sibi p̄bro puenit p̄i de
vno solo / p̄nā tenz: q̄z dñ^o debz puenire suo diff^o ¶ Dico q̄z oporteat tōm
diffinitionē puenire diffinito Non tñ oporteat qualibz p̄te diffinitōis puenire
diffinito in quib^odam entib^o rōis / mō p̄i de vno solo ē ps diffinitionis Lora
āt diff^o ē. q̄d p̄tur de vno solo Dodo indiuiduū p̄bro bene ē quos id ē obz su
um s̄z fortes plato. q̄d p̄tur de vno solo

Arguitur tercio: Fortes est indiuiduū p̄ denōiato r̄ p̄tur de plurib^o pu
ta de illo forte r̄ de isto: igitur indiuiduū p̄ denōiā
to p̄tur de plurib^o ¶ Dico q̄ hoc nō est vniuoce s̄z equiuoce. q̄ p̄tur de ill^o s̄m
diuersam rōem sb̄iicē. s̄m diuersam rcm siḡtam. Nam iste fortes est alia res

figta h^o nōis fortes/ q̄ sit ille fortes. Et ita duo vocati eodē nomie hnt vocem
 coēm nōis/ s; non hnt pceptū coēm sumptū s^m illud nō. ¶ Replicat Indiu
 dū nullo p̄t p̄i/ ḡ nec p̄t vniuoce de vno solo nec equiuoce de plib^o Anis p
 batur qz dicit p̄s a p̄ma quidē s̄b̄ia nulla exit p̄tio. igit̄ ¶ Oico qz p̄s iutel
 git hoc de p̄tio ordinata. ¶ Si querat q̄ p̄tio ḡ ē ista. fortes est fortes. Dicē
 dū ē qz p̄tio ydē^a/ que est e^o de de seipō. ¶ Replicat nulla ē p̄tio ydē^a. ergo
 r̄n̄sio mala Anis p̄bat qz idem non est in seipō/ ḡ idem nō p̄t p̄i de seipō p̄na
 tenet qz dicit de supponit esse in ¶ Oico licz idem nō sit in seipō s̄m se totuz
 t̄n bene s̄m aliquā ei^o p̄tem. vt fortes a p̄te s̄b̄iecti se habz iu rōc materie/ z a p
 te p̄t i n rōe forme: scō forma est in materia

Arguitur quarto: Aliquis hō ē indiu^m vtz p̄ p̄m in p̄nto s̄b̄n̄e. z p̄t
 de plib^o. ḡ dī^o adhuc mala Anis p̄bat p̄t^o p̄te. oi
 cento fortes est aliquis hō. plato est aliquis hō. ¶ Oico qz h̄ est equiuoce
 ¶ Replicatur Aliquis hō p̄tur de plurib^o hōib^o s̄m vnu nomē z s̄m vna rōem
 igitur p̄tur vniuoce Etā p̄bat: qz aliquis hō facit p̄pōz iudēfinitam qd non
 facit indiu^m ¶ Oico qz aliquis hō ca^o dupliciter Vno s̄ḡtiue z sic p̄cedo qz
 p̄tur vniuoce de plib^o nec sic ē indiu^m Alio ca^o circuloctiue p̄ singularib^o
 ip̄z sic est indiu^m vagū: z p̄tur de plib^o non s̄m eādē rōz qz alia res circulo
 cuta est socrates. alia plato ¶ Lunc quero de li. aliquis hō q̄n ca^o s̄ḡtiue. An
 sit indiu^m An vlt̄ ¶ Si dicas qz sit indiu^m Contra p̄tur de plurib^o ec̄ vni
 uoce/ ḡ nou est indiu^m ¶ Si dicas qz sit vlt̄ Contra nec ē ḡ nec spēs/ nec
 dīa zc ¶ Oico qz aliquis hō captū s̄ḡtiue. nec ē indiu^m: nec vlt̄ Et rō ē. quia
 est vnu p̄plexū ex s̄ncathegreumate z termino cōi supponente personaliter:
 ¶ Sed replicatur omne qd est aut est singularē/ quod ē indiu^m aut vlt̄ ¶ Dis
 co verū est de omi illo qd est incōplexū Nam aīa rōnale nec est indiu^m. n̄ vlt̄
 Si dicatur saltē est incōplexū s̄m rem s̄ḡtā. ¶ Oico lz sit incōplexū s̄m rem
 s̄ḡtā. nō t̄n est incōplexū s̄m rem pro qua supponit.

¶ Possz adhuc p̄ diffinitionē indiu^m instare de li sol/ z li fenix q̄ p̄ntur de v
 no solo: z t̄n uon sunt indiu^m ḡ dī^o p̄uenit alteri a diffi^o ¶ Oico qz liz vol
 z fenix p̄ntur de vno solo p̄t^o vniuoce/ sicut spēs de suo indiu^m. nō t̄n p̄nt
 de vno solo ydēp̄tice. Itā dī^o ndiu^m intelligit̄ de p̄tioē ydēp̄tice. Vel sic/ liz
 nō p̄ntur nisi de vno solo s̄m ac tū/ t̄n s̄m aptitudinē p̄nt p̄i de plurib^o. nō dif
 fūctio debz intelligi cū isto addito/ z cui repuḡt p̄i de plurib^o s̄m aptitudinē
 ¶ Et si ar^o gnā^m affirmatiue expo^m uon ē natū p̄i nisi de vno solo/ z sibi re
 pugnat p̄i de plib^o/ z t̄n non est indiu^m. ḡ dī^o p̄uenit alteri a diffinito ¶ Oico
 qz liz repugnet nature gnā^m sic affirmatiue expositi qz essent pla genera^m s̄l
 t̄n non repuḡt sibi qz sunt pla successiue/ jam indiu^m p̄t de vno solo s̄m/ sic qz nō
 de plib^o nec simul. nec successiue saltē s̄m eādē rem s̄tam. Vel d̄z qz liz gnā^m
 affirmatiue expo^m. vel quicūqz ali^o suplatiu^o p̄tur de vno solo p̄ticulari/ nō t̄n
 ydēp̄tice ¶ Et si q̄atur vtrū ergo suplatiu^o affirmatiue expositus sit aliquod
 vlt̄ cū non sit indiu^m ¶ Dico qz non qz nō est aliqd̄ positiuū. s; importat dupli
 cē negatōz/ s; gnā^m importat negatōz cōlitar/ a gnā^m. z importat negationem
 excelsiū in gnā^m Itā oē vlt̄ dēt eē positiuū. Et indiu^m debz esse positiuū. qz
 in nō ente nō p̄t s̄dari indiu^m Itō h̄ chimera z h̄ gnā^m non sunt indiu^m d j

Queritur scdo

Quotuplex est indiuiduū ¶ Dico q duplex scz va-
 gum z determinatū Indiu^m determinatū ē qd deter-
 minate importat aliquā vnā rem singularē vt fortes Et ē triplex Indiu^m de-
 terminatū ex nōie z est aliqd nō^m vniū: signis rem singularē vt iohes petr⁹ Indiu^m
 uidiū determinatū ex demonstratiōe Et est termin⁹ cōis sumpt⁹ cū pnoie des-
 mostratiōe pmitiue spēi. vt iste hō. Indiu^m determinatū ex suppone ē aliqd com-
 plexū de se natū verificari de plib⁹. Acceptū tñ p vno solo pti⁹ ppter aliqz
 suppoz factā: vt si ponatur q sol⁹ iohes inter hōies sit rubi⁹ ex illa p suppone
 scā hoc complexū hō rubi⁹ erit indiuiduū determinatū ex suppone Et s̄ isto in-
 diuiduo ex suppone pphendit⁹ Indiu^m determinatū ex circūlocutiōe qz in indi-
 uidiū determinatū ex circūlocutiōe p̄supponim⁹ / qz illa p que circūloquim⁹
 pueniūt soli illi quem volum⁹ circūloqui: vt suffronici fili⁹. supposito qz ei sit
 ¶ Indiuiduū vagū est termin⁹ cōis sumpt⁹ cū signo p̄culari vt aliqz hō/a
 liquis equ⁹ Et dicit vagū/qz vaze sigt ex impōne qdlibz Indiu^m nature cōis/
 quā nām sigt termin⁹ cōis ex q̄ ppo⁹ vt aliqd aiāl Et est triplex scz Indiu^m va-
 gū ē n̄. s̄ gnū^m vt aliqua sb̄nia / aliqua qualitas Aliud indiu^m vagū gn̄is s̄ balter-
 ni / vt aliqd aiāl / aliquis color: Aliud est Indiu^m vagū spēi sp̄a^m vt aliqz hō/a
 liqua albedo.

Arguitur primo

Aliquis hō est Indiu^m determinatū. ḡ nō est Indiu^m
 vagū Aliis pbatur qz bñ sequit⁹ fortes ē indiuiduū
 determinatū / fortes ē aliquis hō. ḡ aliquis hō est Indiu^m determinatū. p̄na tez
 p syllogismū expositoriū ¶ Dico q ista aliquis hō est Indiu^m determinatū. p̄na tez
 p̄t capi dupli⁹ Dno⁹ vt in ipsa li aliquis hō stat sigtūe z psonalit⁹ z sic ista ē va-
 Aliquis hō est Indiu^m determinatū. Alio⁹ ca⁹ vt hoc totū p̄plexū aliqz hō ca⁹
 piatur materialiter p se: z sic est scā. qz ei⁹ p̄dictoria ē veta / nullū aliquis hō est
 Indiu^m determinatū

Arguitur scdo.

Suffronici fili⁹ non ē Indiu^m. ḡ non ē Indiu^m ex sup-
 pone: p̄na tenz a toto in mō ad suam ptem negatiōe
 sicut hic / fortes nō est asin⁹. ḡ fortes nō est magn⁹ asin⁹ Aliis pbatur. qz om̄is
 ppō cui⁹ Bicetum ē Indiu^m est singularis. sed suffronici fili⁹ nō facit ppōz sin-
 gularem sed indefinitā. igit⁹ suffronici fili⁹ non est Indiu^m. Minor pbatur / qz cū di-
 co fili⁹ suffronici studet / ibi s̄ bicit⁹ termin⁹ cōmūnis sine signo ¶ Dico q hoc
 totum fili⁹ suffronici ca⁹ dupli⁹ Dno⁹ sigtūe z sic facit ppōz indefinitā. n̄ sic
 est indiuiduū Alio⁹ capis circūlocutiue p vno solo p̄culari. ppter p̄suppo-
 sitiōz scām z sic est Indiu^m. z facit ppōz singularem

Queritur tercio

Que ē alia dif⁹ indiuidui s̄m porphiriū ¶ Dico ista
 ta indiuidua dñr quoz vniūquodqz stat ex appetati-
 b⁹ qaarū collectio nūqz in alio reperitur eadem. vt pp̄ietates socratis nō crūt
 eadem in aliq̄ alio p̄culari

Arguitur primo.

pp̄ietates sunt accñ⁹ z multa Indiu^m sūt s̄bnie / ḡ ma-
 le d̄z in diffinitōe indiuidui qz p̄sistit ex pp̄eratiōib⁹ z
 tez qz s̄b⁹ nō p̄t p̄sistere ex accñtib⁹ ¶ Dico q li ex p̄t dicere ecūstā^m cē m̄l
 ex qz: z sic s̄b⁹ nō p̄sistit ex pp̄eratiōib⁹ vel accñtib⁹ Alio⁹ d̄ ecūstā^m signi notis
 ficat⁹ aliqd: z sic s̄bia bñ p̄sistit ex accñtib⁹ qz accñ⁹ p̄t esse siḡ notificā⁹ ipam

sbiam ¶ Et est nota q̄ p̄p̄tates indiuiduales sunt septē. 6° Forma figura loc⁹ nomē stirps patria temp⁹. h̄ septē p̄pa p̄tinet om̄is hō

Arguitur scđo Aliq̄ hoies h̄nt idem nō eandē stirpē eandē patriā: z idem tēp⁹ n̄tat⁹ / q̄ collec⁹ istay p̄p̄tatū b̄n̄ recipit eadē in alio ¶ Oico negā^o n̄am: qz liz collicio aliquarū p̄p̄tatū p̄t repiri ca dē in alio / nō t̄n̄ collicio om̄i p̄p̄tatū fil Dñ nō p̄nt repiri duo hoies h̄ntes eā dem formā z figurā z fil eādē locū ¶ Si ar^o gēl^o mychael ē indim: z t̄n̄ nō cō fistit ex p̄p̄tatib⁹ / q̄ hec dif^o nō p̄ue^o om̄i indiuiduo ¶ Oico liz ista dif^o n̄ p̄ue nit om̄i indiuiduo a toto genere. p̄uenit t̄n̄ om̄i indiuiduo sp̄ei huāne mō h̄ dif finitur indiuiduū hois.

Queritur quarto Vtrū indim^o addat aliq̄d reale sup̄ nām specificam penes duplicē negatōz quā d^o eē p̄m^o sue indiuiduationis Et illa duplex negatō ē / q̄ nō sit diuisum in se / nec indiuisum ab alio Sz albr^o thomas scot^o dicit q̄ indim^o addit aliquid reale positū sup̄ sp̄em. Qd̄ p̄bat: qz indim^o eiūsdē sp̄ei d̄nt a se inuicē realiter / vtz de sorte z platone / q̄ addit aliq̄d reale positū sup̄ nām specificā Scđo p̄batur qz si indim^o nō adderet aliq̄d reale nature sp̄e^o / sc̄p̄t q̄ secluso om̄i op̄atōe intellcūs indim^o n̄ diff̄r̄z a sua sp̄e: sz h̄ ē flm̄ qz se cluso om̄i ope intellcūs / adhuc sp̄es ē cōicabil^o / z indim^o nō ē eōicabile. 3° p̄bat qz p̄tio sp̄ei de indiuiduo vt fortes ē hō / nō ē ydē. q̄ indim^o sup̄ addit aliq̄d natu re sp̄e ¶ Tūc q̄itur de illo addito vtrū sit reale vel rōnis Si reale / tūc h̄ p̄ positū Si rōnis: q̄ p̄ seclusionē op̄atōis intellcūs fortes esset ydemptice hō ex quo nihil haberet sup̄ additum

Arguitur primo Sp̄es d^o rōm eēntiā indiuidui / q̄ indim^o nō sup̄ addit aliq̄d reale positū sup̄ sp̄em: p̄na p̄bat qz illd̄ sup̄ additū etiā eēt ps indiuidui An̄s p̄z aucte boeci dicitis Indim^o nō h̄re quid. j. q̄ditatē p̄ter qd̄ sp̄ei ¶ Oico ad p̄batōz p̄nie Negādo assūptū Et rō ē qz il lūd positū / qd̄ indim^o sup̄ addit sp̄ei nō est ps eēntie indiuidui / liz sit ps entita tis indiuidui Vñ nō om̄is ps entitatis vel sb̄st̄tie rei / est ps eēntie ei^o dē. quia p̄tes integrales sunt p̄tes entitatis rei / z non essentie ¶ Vñ ad hoc q̄ aliquid sit ps essentie requirit q̄ sit ps entitatis rei que ē eēn^o siue nā cōis. Vñ est etiā idem ē q̄ nā cōis eēntial^o alicui Dodo illd̄ qd̄ indim^o sup̄ addit sp̄ei. nō ē natu ra cōis vt dicitur ¶ Vel d̄ q̄ illd̄ qd̄ sup̄ additur non ē vera res scđ mod^o rei. Nam om̄is ps eēntial^o n̄cōio est in se vera res

Arguitur scđo Si indiuiduū sup̄ adderet aliq̄d positū nature sp̄e^o effice sequerē q̄ possz diff̄niri p̄ sp̄em z illud positū nū qd̄ sup̄ addit ¶ Oico q̄ duplex ē dif^o scz eēntial^o z sb̄st̄rial^o seu entitativa. Diff̄m^o eēntial^o ē q̄ p̄stat ex p̄tib⁹ q̄ sūt eēntie seu nature cōes Diff̄m^o sb̄st̄rial^o seu entitativa d̄ q̄ exp̄licat om̄es p̄tes entitativas nō curā^o vtrū q̄libz eay sit eēn^o cōis siue nō ¶ Tā dico liz indim^o possz diff̄niri diff̄nitiōē sb̄st̄rial^o p̄ sp̄em z illud positū sup̄ additū. nō tam p̄t diff̄niri diff̄m^o eēntiali q̄ solū p̄stat ex eēntijs cōi b^o z h̄ vult p̄hs Vñ sc̄s diff̄nirz sorte p̄ suū corp^o z aiām suā rōnalē. tal^o diff̄m^o sufficent^o exp̄licarz sb̄iam fortis / sed non estz diff̄m^o eēntial^o

Queritur quinto Quod est illud reale z posituum quod indim^o d̄nt sup̄ addit speciei Vel sic. ¶ Quid est

prim^m in diuisionis qm illud reale et positiuu e pncipi^m in diuisionis. Illud est magnu pbleuma inter doctissimos viros. sunt enim de hac materia q^o opini ones. Prima opinio est albi magni dicentis illud reale et positiuu ee mam. Et ita dicit q^o ma est pncipi^m in diuisionis. uo fm se qz e eadem penes ma teriam sigtam diuersa quantitate. Secuda opinio est sancti thome penes ma mam fm se esse illud positiuu qd sup additur spei: et sic in diuersis reb⁹ materia lib⁹ ponit aliam et alia mam. Et pbat qz dicit pbs xij^o metha^o multiplicacione in diuisionum sub eadem specie sumi ex multiplicacione materie. et sic sortes et plato differunt numero. quia habent diuersam materiam numero.

Merito est opinio dicentium quantitatem esse principium in diuisionis. Et voluit q^o in diuisionis nichil reale sup addit speciei preter quantitate et q^o q^o titas sit quodam extrinsecu in diuisionis pnti sbie. faciens so^m diuersitate ac cidetalem. Et ideo dicunt sortes et platonem non differre penes aliqua pncipi pia intrinseca. sed solum per aliquo daccidentale super additum.

Quarta est opinio scotj dicentis q^o dca in diuisionis est principium in diuisionis. Et ita illud reale et positiuu super additum speciei est dca in diuisionis.

Conclusio igitur hec tenenda est q^o dca in diuisionis est principium in diuisionis. Probat^r Principiu in diuisionis debet esse quid incoicabile et primo diuersum a quolibet alio. Sed sola differentia in diuisionis est hmoj. igitur ip sa est principiu in diuisionis. Maior pbat^r quia principiu incoicabile litatis necio est incoicabile alias non faceret incoicabile. Minor pbat^r. na qd quid aliud datur pter differentiam in diuisionis siue materia siue forma siue q^o titas semp est comunicabile. vel non est primo diuersum. Et debz p differentia in diuisionis intelligi mod⁹ intrinsec⁹ nature specificce/contrahens ipsam ad esse in diuisionis. sicut dca specifica contrahit genus ad esse speciei: et solet vocari hec citas.

Arguitur primo. scdm p^m primo celj. Cum dico celum dico formaz. Cum dico hoc celum dico formam in materia. ergo materia est pncipi^m in diuisionis. pna tenet. Nam p^m vult hoc celum esse in diuisionis quia dicit formam in materia. Dico q^o p^m non dicit hoc assertiue sz disputatiue/qm ipsemet p^o ea soluit. Vel dicit^r q^o duplex e ma scz correspondens forme/toti⁹. Et materia correspondens forme ptis. Nam dicit^r q^o materia correspondens forme toti⁹ bene est pncipi^m in diuisionis sed non materia correspondens forme ptis.

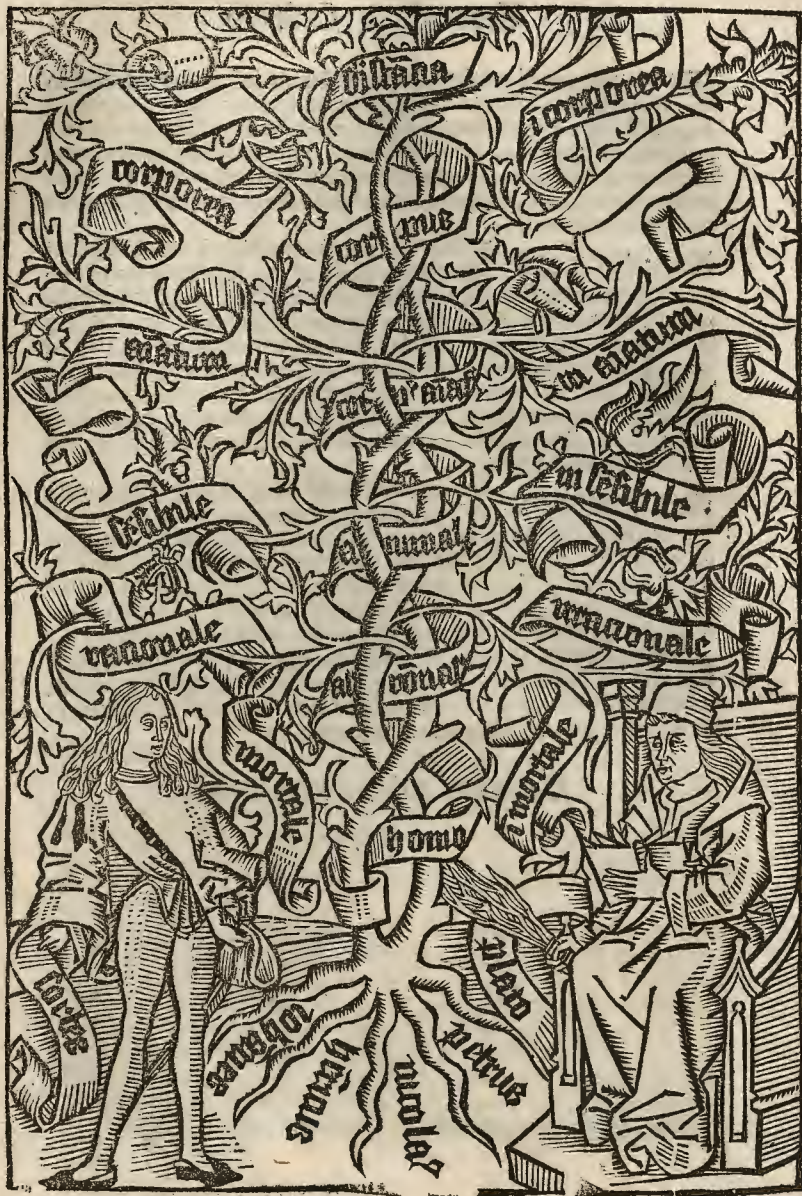
Arguitur scdo. scdm p^m xij^o metha^o multiplicatio in diuisionum sub eadem specie fit ex diuisione materie. Nam per hoc probat philosoph⁹ ubi q^o tantum vn⁹ est motor. ergo materia est pncipiuz in diuisionis. item p^m septimo metha^o dicit illa differre numero que habent mam diuersam numero: igit^r materia e pncipi^m in diuisionis. Dico q^o ma cor^o nis forme toti⁹ facit originalit^r res differre numero et illa e pncipi^m in diuisionis. Pro quo nota q^o duplex est materia scz correspondens forme toti⁹ et forme ptis. Materia correspondens forme ptis est q^o suscipit in se formam specificam. vt corp⁹ h^ois est materia correspondens forme partis/scilz anime ronalis q^o est ps ip⁹ homis.

Materia vero correspondēs forme toti⁹ est materia q̄ p̄trahit tōm spēm ad esse ipsi⁹ indiuidui ⁊ ē drā indiuidual qz ipsa supueniēs forme toti⁹ puta ipsi spēi q̄ est p̄po^m ex sōz ⁊ mā ptis p̄hit ipam spēm ad esse indiuidui. Itā dr ad argumtu qz multiplicā indiuiduoz s̄b eadē spē sumit ex mltiplicatiōe materie corrdē tis forme toti⁹. Et illa ē drā indiuidual. Et n̄ sumit saltē adeq̄te ex mltiplicatiōe māc corrdētis forme ptis/qz in nō h̄ntib⁹ talē māam vt in angel repiūt pla in diu^o eiusdem speciei

Arguitur tercio Princi^m indiuiduationis distinguit indiui^m ab alio. s̄z distinguere ⁊ separe est p̄p̄i^o act⁹ forme. vtz septiō meta^o. s̄ videtur qz forma sit p̄n^m indiuiduationis ¶ Dico s̄z ipsi⁹ forme sit se parare ⁊ distinguere spe^o. tñ distinguere mualiter est ipsi⁹ dē indiuidual ¶ Re plicat Drā indiuidual est quid cōicabile. s̄ nō est p̄n^m indiuiduationis Ans p̄ batur qz dr de hac drā indiuiduali ⁊ de illa vt spēs de indiuiduis ¶ Dico qz ca^o du^o Mo^o p̄ h^o sc̄n^o ⁊ intētiōe: ⁊ sic ē cōicabil: nec sic ē p̄n^m indiuiduationis A lio^o ca^o p̄ suo denōiato seu re s̄biecta sc̄de intētiōi. puta p̄ hec citate sortis vel hec citate platouis: ⁊ sic ē quid incōicabile ⁊ p̄mo diuer sum a quolibz alio ⁊ sic est p̄ncipiū indiuiduationis

Arguitur quarto Drā indiuidualis nihil ē/s̄ nō est p̄ncipiū indiuiduatio nis Ans p̄bat qz nec est mā nec forma/n^o to^m p̄po^m ¶ Jam ens s̄m p̄m^o de alā diuidit in māam form ⁊ totū p̄positū ¶ Dico qz ens ca^o du^o Mo^o solū p̄ente qd ē q̄oitas vel h̄ns q̄oitarē ⁊ sic sufficiēt diuidit in māz form ⁊ totū p̄po^m ⁊ sic drā indiuidual nō ē ens. A^o ca^o ens gnāl^o vt crtēdat se ad om̄e positiuū c̄z nihil ⁊ sic drā indiuidual est ens s̄z sic nō p̄t sufficiēt di nidi in māam formā ⁊ p̄positū/m̄si crtēbēdo māam corrdēte forme toti⁹ q̄ imo p̄p̄ie dr materia ¶ Replicat Mod⁹ rei non est res. s̄z drā indiuidual ē mod⁹ intrinsec⁹ spēi. s̄ nō est res/p̄na p̄bat qz alias mod⁹ rei est res ¶ Dico qz licz mod⁹ rei nō est res illa cui⁹ est mod⁹ ē tñ vera res in se Ita drā indiuidual cum sit mod⁹ spēi. non est ipā spēs tñ ē res aliqua in se

Sequitur Arbor porphiriana

Circa terciā partem hui⁹ lconis

Queritur primo. Circa arborem porphirianā quare ista coordinatio
 gñm sp̄z et dr̄az d̄r arbor? Et quare porphiri⁹ de coor-
 dinatione p̄ntali mag⁹ exemplificat de p̄nto s̄bñic q̄ de aliā alio p̄nto ¶ Ad
 p̄mū dico q̄ ista coordinatio gñm sp̄z et dr̄az d̄r arbor ad similitudinem cū arbo-
 re nālī In qua sunt tria p̄ncipa⁹: sc̄z radix trūc⁹ et rami Sicut em̄ ar-
 bor nālī habz radicē ex qua trūc⁹ et rami sumūt origiēz ita in ista coordinatiōe
 est radix a qua om̄ia alia origiūat Et illa p̄t attendi in arbore penes eē c̄m̄: et
 tūc ind̄m̄ est radix: q̄ illud p̄ existit et p̄ ip̄m om̄ia alia Del radice attē⁹ penes esse
 essen⁹: et sic s̄bñia ē radix: q̄ in ip̄a t̄q̄ in ente limitato est p̄m̄ esse eē s̄bñiale.
 et p̄ s̄bñiam om̄ia alia de genere s̄bñie h̄nt eē eēntie Ita in arbore nālī ē cūc⁹
 trūc⁹ ex q̄ pullulāt rami Ita in ista coordinatiōe p̄ntali r̄cā ordiā⁹ gñm et sp̄eruz
 est trunc⁹ ex quib⁹ gñib⁹/ d̄r laterales t̄q̄ rami pullulant et originant ¶ Ad
 2m̄ d̄r q̄ magis exemplificat de p̄nto s̄bñic quia s̄bñia est p̄cipuū et digni⁹ p̄dica-
 menti Secō id̄ quia in p̄nto s̄bñie habemus gñā et sp̄s s̄b̄iunice s̄bordiāta
 meli⁹ nomiāta q̄ in alijs p̄ntis

Queritur scđo. Quare corporeū aiatum et nō ponit̄ in r̄cō trūco
 cū tñ ponit̄ in p̄nto s̄bñie ¶ Dico licz ponat̄ in p̄-
 dicamēto s̄bñie indirec̄e/nō tñ dir̄cē Haz porphiri⁹ solū ponit̄ illa in r̄cā linea
 que dir̄cē ponit̄ in p̄nto s̄bñie Non tñ om̄ia/sz tñ illa ad que descēdit p̄ dr̄ās
 d̄r tri lateris Et p̄ hoc excludūtur angel⁹/planta brutū et. ¶ Si querat̄ quare
 dr̄e non p̄nt dir̄cē poni in p̄nto ¶ Dico q̄ om̄e dir̄cē reponibile in p̄nto debet
 esse q̄d̄ p̄p̄m Sz dr̄e sunt sim⁹ simplices et nō p̄posite ¶ Contra h̄ ar⁹ si om̄e
 reponibile dir̄cē in p̄nto deberz esse compo⁹: sequeret q̄ s̄bñia non possz poi-
 dir̄cē in p̄nto Sequētia p̄bat q̄ s̄bñia n̄ ē q̄d̄ p̄p̄m q̄ n̄ h̄z ge⁹ et dr̄ām s̄ se ¶ Dico
 q̄ s̄b̄ia ē p̄p̄m ex ente et dr̄ā p̄hēte ens ad eē s̄b̄ie/ et solz illa dr̄ā ec̄ulo q̄ eē p̄ se
 ¶ Si ar⁹ s̄b̄ia ē ge⁹ gñā s̄ q̄d̄ n̄ ē aliud ge⁹ ¶ Dico licz nō fit aliud ge⁹ licatū et p̄n-
 tale v̄l ec̄ dr̄ā p̄ntal̄ s̄ s̄b̄ām/tñ h̄z s̄ se ge⁹ trāscēdēs siue illimitatū. et nō p̄ntale.
 j̄ā ens ē ge⁹ trāscēdēs illiatū Et dr̄ā p̄stitues dr̄ām/ ē dr̄ā nō p̄ntal̄ ¶ Alij dicē-
 tes q̄ ens ē equocū ad decē p̄nta: dicūt q̄ lz s̄b̄ia in gñe gñā nō fit p̄p̄m ex re-
 nre et dr̄ā Est tñ p̄m̄ ex eēnt̄ et p̄tate: nō q̄ eēnt̄ et p̄tās essent p̄tes ip̄i s̄b̄ñie Sz
 p̄tātō q̄ s̄b̄ā habz eēntiā et p̄tās sc̄z cōicabilitas p̄lib⁹ sp̄eb⁹ mediātib⁹ d̄r ijs
 p̄hētib⁹ Et tal̄ p̄tās non p̄uenit alicui dr̄e/ ex q̄ d̄r ē non h̄nt alias dr̄ās p̄hētes:
 p̄ quas d̄ividerentur in species

Arguitur primo. Sol⁹ de⁹ est sim⁹ simplex. ergo dr̄e non sunt sim⁹ sim-
 plices ¶ Dico q̄ d̄r ē sim⁹ sc̄z sim⁹ op̄a p̄p̄i ex
 alijs et sim⁹ op̄a p̄p̄i cū alijs/mō licz sol⁹ de⁹ fit sim⁹ simplex v̄t̄ra q̄ illa sim-
 plicitate Tñ dr̄e sunt sim⁹ simplices simplicitate opposita p̄p̄i ex alijs. Si
 arguat̄ dr̄e in aliq̄ p̄ueniūt et in aliq̄ d̄r̄it/ḡ nō sunt sim⁹ simplices simpli⁹ oppo-
 sita p̄p̄i ex alijs An̄s p̄bat q̄z oēs p̄ueniūt in h̄ q̄ ē p̄stituerē sp̄es Et in aliq̄
 d̄r̄it q̄ v̄na n̄ ē alia ¶ Dico licz p̄ueniāt in aliq̄ acc̄nta⁹ et d̄nōtiatē Ad tñ p̄ueni-
 unt in aliq̄ eēntiā et v̄ni⁹. q̄ aut̄ sunt sim⁹ simpli⁹ bñ p̄nt p̄uenire in aliquo acc̄n-
 taliter et d̄nōtiatue Itē sc̄da ps̄ āncēdētis ē h̄ā sc̄z q̄ dr̄ā in aliq̄ d̄r̄it qm̄ differ-
 re s̄m̄ p̄ue⁹ ill̄ q̄ h̄nt aliq̄d̄ cōe v̄niocō/n̄ ḡ d̄ēt adimiti q̄ dr̄e d̄r̄ant: sz sic p̄ d̄r̄e

Queritur tertio. An arbor porphiriaua in qua po^o coordinatio pnta
 aial ronale. Quod sit bene posita pbat qz in arboze po^o sbita^o tqz genera^o /z hō
 tqz spā^o /z intermedia tqz ge^o /z spēs /z alique dīe vt diuīsiue /z aliq vt pstitutiue
 que omīa sic se habēt. igit arbor est bñ posita Sz qd aial ronale male po^o p
 batur Nam aial ronale po^o ibi p genere hōis. Et tñ non est gen^o hōis: pbat^o
 qz est dif^o hōis: scd dif^o nō ē ge^o Scdo qz ge^o nō puerit cū sua spē. sz aial rona
 le puerit cū hōie. Et si arguatur qz porphiri^o male posuit Dico qz posuit nō
 fm opinionē ppā /sz fm opinionē stoꝝ. ¶ Replicatur pē in pñ^o dixit se
 seqtutur opinionē pꝑatheticōꝝ Dico verum ē in pñ^o /z pncipalioꝝ /sz nō
 in omīb^o ¶ Et si arguat corporeū /z incorporeū male ponit sb eodē genere
 scz sbitate igitur: Nīs pbat qz ipsa pl^o qz genere differunt. qz vñū ē cor
 ruptibile /z aliud incorruptibile. scd corruptibile /z incorruptibile pl^o qz genere
 dñt sep^o metha^o Dico qz licz pl^o qz genere dñt phisico. non tñ loꝝo

Arguitur primo. In ista coordinatiōe debent poni pla genera^o.
 qd pbo In vnoquoqz pnto debent poni quēda
 generalissima vt dicit porphiri^o in textu Sed sbita ē pntum /sz in sbita sunt q
 dam generalissima Dico negādo pñam Et si dicat /ē in dāri Dico qz medium
 scz pntum non distribuit Nam in vnoqz ca^o hic collectiue /z nō distributiue.
 ¶ Replicatur In vnoquoqz pnto sunt plura specia^o. capiēdo vnoquoqz
 distributiue. ergo ecclā in vnoquoqz pnto sunt plura generalissima capiē^o vno
 quoqz distributiue /z pñā pbat a simili ¶ Dico non est sile qm generalissimuz
 est supmū alicuz coordinatiōis Et spālissimū ē infimū in eadē coordinatiōe
 nō nō pnt esse plura suprema. licz bene pla infima ¶ Et si replicat genera^o et
 spālissimū sunt opposita /z tot modis dī vñū oppositū quot modis /z reliquū.
 ¶ Dico qz solū opponit dispate de quib^o nō incell^o auctas /sz intelligit d op
 positis relatiue Etiaz d^o qz licz opposita dicat equaliter quot ad sta /tñ nō optz
 qz vñū eoz habeat tot supposita quot habz reliquz

Arguitur secūdo. Nullū complexū ponitur in pōdicamēto qz male po
 nitur in arboze corp^o aiātum ¶ Dico licz corp^o aiātū
 sit quid complexū fm vocē. tñ ē quid incoplexū fm rem sigtam: quia ille dne
 voces capiūt p vna re pstituta ex corpe /z aiāto ¶ Replicat. Corp^o sit alis
 am rem qz aiātum /sz corpus aiātum est complexū fm rem. Dico qz si corp^o a
 nimatū capiat sigtiue sic est coplexū fm vocem /z fm rem Sz si capiat^o circū
 locutiue p quodam genere sbalterno corpis: cui nō est vñū nomē impostuz:
 sic non est complexū fm rem

Arguitur tertio. In arboze ponitur aial ronale p genere hōis. sz
 aial ronale non ē ge^o /sz arbor est male posita. Dis
 co qz porphiri^o posuit h^o fm opinionē stoꝝ /z non fm opinionē pñam vt
 dcm est ¶ Replicatur Aristotiles videtur dicere qz animal ronale fit ge^o ho
 minis: ergo bñ ponitur /z pñā tenet ab auēte affirmatiue Nīs pbat qz quia dī
 in lib^o de anima Rō animal est altera /z altera fm vñū quodqz aial /z po^o ex
 pl^o vt hominis equi /z dei /sz de mente phi est. qz deus est animal /z non est irrō

nale ḡ est animal rōnale/ḡ animal rōnale est gen⁹ ad hoiēm ⁊ deū ¶ **Dico** q̄
 exēploꝝ non semp̄ requiritur veritas. q̄ s̄m̄ p̄m̄ p̄mo poꝝū Exēpla po
 nim⁹ nō vt ita sint s̄ vt sentiant addiscentes ¶ **Et** si replicat p̄mo de celo dī
 p̄hs Q̄elū esse aiātum ⁊ nō est plāta. ḡ est aiātum sensibile puta aiāt ⁊ nō irrō
 nale. ḡ animal rōnale nō puertitur cū hōie ¶ **Dico** līz celū sit aiātum effecti
 ue sicut sol est calid⁹ effectiue. nō tñ ē aiātum formalit̄ sciz per animam ipsū
 constituentem

Arguitur quarto. In ista arboꝝe solū ponūt genera ⁊ species p̄stitu
 te p̄ dās dextri lateris. ⁊ non genera ⁊ spēs p̄stitu
 te p̄ dās sinistri lateris. vt sunt angel⁹ lapis planta brutum. ⁊ tñ illa ponūt in
 p̄nto s̄b̄nic sicut alia. igitur arboꝝ nō ē bñ posita ¶ **Dico** q̄ porphiri⁹ h̄ ideo fa
 cit q̄ dā dextri lateris p̄ntur vere de inferiorib⁹ differentijs Etiam q̄ ḡna et
 spēs p̄stitue p̄ dās dextri lateris h̄nt se sicut sup̄ ⁊ inferi⁹. ⁊ p̄ntur de se inuis
 cem ¶ Non aut̄ sic est de generib⁹ ⁊ spēs sinistri lateris ¶ **Replicatur.** Si dā
 superior p̄tur de inferiori. vt rōnale est sensibile nō vt quo p̄bili p̄tur igit̄ non
 debz p̄i de eo ¶ **Dico** q̄ ē p̄tio inordinata/nō tamē p̄ ordinē alicui⁹ p̄bilis.
 sed p̄ter ordinē p̄billium ¶ **Pro** quo nota q̄ duplex ē p̄dicatio scz ordinata. ⁊
 est in qua p̄tur p̄bile de suo s̄b̄icibili vt hō est aiāl Inordinata ē duplex Que
 dam est p̄ ordinem p̄billū Et est in qua p̄dicatur s̄b̄icibile de suo p̄bili/vt aiāl
 ē homo Et q̄ncūq̄ cōuertitur tal̄ p̄dicatio fit ordinata Alia ē inordinata p̄ter
 ordinem p̄billū/in qua nec p̄r p̄bile de suo s̄b̄icibili nec s̄b̄icibile de p̄bili. vt
 fortes est fortes/rōnabile ē sensibile ¶ **Et** si replicatur cū dō rōnale est sensibi
 bile. ibi sensibile p̄tur de rōnali. vt superi⁹ S̄z om̄e sup̄i⁹ respectu inferioris vi
 detur aut gen⁹ aut spēs. aut aliud p̄bile igitur ¶ **Dico** negā⁹ miuoz. q̄m̄ dīa
 sup̄ior respectu inferioris. n̄ est gen⁹/nec spēs ⁊c Quare differen⁹ sup̄ior ē ge
 n⁹ resp̄cū inferioris ¶ **Dico** quia om̄is dā est s̄m̄ simplex. ḡ nulla dā habet
 aliquod ge⁹. p̄na tenz q̄ tūc dā est spēs ⁊ spēs sp̄ p̄po⁹ ex genere ⁊ dā. ⁊ illa
 dā/iterū ex genere ⁊ dā. ⁊ sic i infinitum. Et eadē rōe qua esset stat⁹ in vna
 etiam status estz in alia

Queritur quarto. Utrum dā superior dextri lateris sit ge⁹ ad dā
 inferiorē eiusdē lateris ¶ **Dico** non Probat q̄
 om̄is dā est simpliciter simplex/ḡ nulla dā habz aliquod gen⁹. p̄na p̄ntur.
 q̄ spēs alic⁹ generis p̄po⁹ ex suo genere Alia p̄batur q̄ si aliq̄ dā estz p̄posi
 ta: hoc esset ex genere ⁊ dā. ⁊ illa dā iterū p̄poneret ex alia dā. ⁊ illa iterū ex
 alia ⁊ sic estz p̄cessus in infinitū Aut oportz venire ad vnā dā non p̄positā
 ⁊ qua rōe illa esset simplex: eadē ⁊ p̄ma ¶ **Et** si querat̄ qual̄ p̄dica⁹ est vnus
 dā de alia: vt rōnale est sensibile: ⁊ sensibile ē corporeū ¶ **Dico** sicut sup̄ dā
 est/ q̄ est inordinata p̄ter ordinē p̄billium. q̄ si conuertatur ad huc nō erit ordiā
 ta s̄m̄ ordinē alic⁹ p̄dicabil̄ Tam illa p̄tio est inordinata p̄ter ordinem p̄billū
 que nō est ordinata: nec etiā sua puertens

Queritur q̄nto. Utrum ge⁹ possit p̄i de suis differētijs diuisiuis vt
 rōnale est animal Irrōnale est animal ¶ **Dico** sic.
 p̄batur. quia om̄e diuisum p̄tur de suis mēbris diuisib⁹/ s̄z ge⁹ diuisum res
 p̄ctu suaz dāz igit̄. Tunc vltra querit̄ Qua p̄dicatione Dico denōtiatiua ⁊

inordinata extra ordinem quatenus possibiliter probatur quia quodlibet genus est subiectum in quo
 subiecta sunt sue dicitur diuisive. Sed tertio subiecti de suo accedente largi loquendo dicitur
 denominatiua

Arguitur primo

sic in ratione denominatiua subiectum est plus propter quod primo
 philosophus. Sed cum dicitur rationale est animal / subiectum non est plus propter
 quod non videtur denominatiua. **O**ico quod dicitur philosophus intelligitur de prole deuo
 minatiua et ordinata qual non est hic

Arguitur secundo.

dicit philosophus methaphisica quod ens non est generis / ideo quod dicitur
 de suis dicitur diuisiuis: quod nullum generis propter quod dicitur de suis dicitur
 diuisiuis. **O**ico quod philosophus non intendit ens in non esse generis quod abso-
 lutum dicitur de suis
 is differentis diuisiuis / sed ideo quod dicitur de suis dicitur quiditatiue: modo nullum generis
 propter quod de suis dicitur quiditatiue propter quod. Et capit philosophus in ens propter quod extendit se ad omne pos-
 sibile et nihil et ex natura contrahibili ad naturas decem propter quod. quod videtur ens est generis
 ut dicitur. **E**t si ar. Dicitur sunt similes simplices. quod nihil propter quod de ipsis dicitur quiditatiue propter quod
 Et propter quod philosophus methaphisica non intendit dicere quod ens dicitur de suis dicitur quiditati
 ue: et quod ergo non est generis. Prima ratio probatur quod in omni prole dicitur quiditatiue propter quod de d
 ditate subiecti: et sic subiectum est propter quod ex pluribus partibus / quarum ad minus altera est dicitur
 tatiua. **O**ico quod tertio quiditatiua causa dupliciter. Primo per rationem essentiali / et
 sic videtur quod nihil dicitur quiditatiue de dicitur cum non sunt opposita. Alio causa tertio
 quiditatiua generaliter propter quod omni ratione uerba aliter dicitur: de illo respectu cuius non di
 citur nam aliena / et sic tertio equiuoci de equiuocatis dicitur est quiditatiua et hoc videtur
 philosophus tertio methaphisica quod ens non est genus quia predicatur sic quiditatiue de suis
 differentis

Arguitur tertio.

Dicitur non sunt in subiecto inhesionis ergo dicitur non potest
 dicitur de suis generibus predicatione accens. **A**ns propter
 batur quod dicit philosophus in prima proprietate subiecti / quod esse non in subiecto etiam uenit
 dicitur subiecti / et dicitur subiecti non potest esse accensia suorum generum. **O**ico quod dicitur
 plex est subiectum inhesionis scilicet completum et in actu quod scilicet constitutum est per dicitur spe-
 tima Aliud est subiectum inhesionis incompletum et imperfectum quod scilicet propter quod subiecti ulterio-
 forme subiecti / et facere cum ea quid unum. **S**am dicitur quod licet dicitur subiecti non sunt in
 subiecto inhesionis quod est ens completum et in actu / bonum tamen sunt in subiecto inhesio-
 nis quod est ens incompletum et in potest ad ulteriores formas subiecti: et hoc sufficit
 ad rationem accensia. **E**t si replicat omne accensia dicitur inest in diuisis et per ea inest
 generibus et subiecti ut uult porphyrius in dicitur. Sed dicitur subiecti non inest primo
 in diuisis. nec sunt accensia respectu diuisiuis / et non sunt accensia dicitur: **O**ico quod
 porphyrius non habet hanc uiam omne accensia dicitur inest in diuisis et / sed dicitur solus
 inest / quod accensia dicitur primo inest et. Et hoc ueritatem ueriter de omnibus accensibus
 sensibilibus. Et quod non hoc ueritate de omnibus propter quod multa accensia maxime respectu
 ut relatio principij / et clauis dicitur et propter quod inest ueriter / alias cum ut prius deductum
 est relatiue opposita prime subiecti et in eodem. Etiam minor est ratio. quod dicitur subiecti
 stantiales propter quod inest in diuisis ueris generibus: et per hoc accensia generibus / ut aiatur
 in forte. prime subiecti et in corpore fortis / et ex parte in corpore in dicitur. **S**uppo-
 sito quod primo subiecti et in generibus quia hoc oportet accedere de dicitur in diuisiuis

Tractat? Secūdi. Itō septima

dualib? p̄t responderi ad argumētū q̄ porphiri? in cōitatib? intelligit dēn suum
de accīte cōi e p̄ntali Jam dīe s̄bīales non sunt accī? p̄ntalia

Arguitur quarto **O**īe p̄ntur nccīo de ḡne qd̄ diuidūt: ḡ nūq̄ sunt ac
cīde? p̄bilia res p̄ā eiudōe qd̄ diuidūt p̄na p̄bat quia
accītia semp̄ p̄ntur p̄tingenter de illo cui? sunt accī? **A**ns p̄z q̄ rōnale nccīo
p̄ntur de aiālī: sic arguendo **N**ecessē ē oēm hōiēm esse rōnale. nccē ē oēm hō
imīe esse animal. ḡ necessē ē aiāl esse rōnale / p̄na tenz in darapti. ¶ **O**īo q̄ d̄
rōc accītis nō est p̄i p̄tingenter sim? de suo s̄biecto / sed sufficit q̄ p̄iect s̄cōm
quid p̄tingenter de suo s̄biecto Jam dīe p̄ntur s̄m quid p̄tingenter de genere
qd̄ diuidūt ex q̄ p̄ntur p̄tingenter de aliquo inferiori illi? generis / vt aiālī p̄tur
p̄tingenter de aliq̄b? indiuīuis vagis corpis / puta de corpe sortis / qd̄ manebit
p̄ mortem sortis. Et s̄līter de corpib? alioy aiālī vel plantay. **J**ā p̄tum dicit
p̄tingent de s̄biecto p̄tingē? s̄m quid / q̄n p̄ū dicit p̄tingenter de aliq̄ inferiori
illi? s̄biecti. vel aliquod inferi? p̄ti. p̄tingenter de ip̄o s̄biecto. **S**z tūc p̄tio dicit
sim? p̄tingens q̄n pōt verificari e falsificari. ¶ **D**el d̄z ad p̄bationē aīcedētis
q̄ līz dīe p̄ntur nccīo de genere p̄pter sp̄s quas p̄stituit. tū dīe p̄ntur de na
tura generis in se p̄tingenter. qz quō? est ex p̄te nature genericē p̄ntabesse ip̄s
generi. **S**z q̄ rōnale nccīo inest aiālī. hoc est ex eo q̄ aiāl nccīo iūe hōi. cui ecīā
nccīo inest rōnale Jam nccitas grā alteri? / e p̄tingētia grā nature p̄p̄ic q̄n
tū est ex natura sua b̄n stant simul

Tres sunt acceptioēs differētie

Differētia dicitur tripliciter scīz cōiter prope
z magis proprie **C**ōmunis dīā est qua
alteruz differt ab altero vel a se ip̄so separabili accī?
te: vt sortis sedens differt ab alio vel a se ip̄so non se
dente. **P**ropria differētia est. qua alteruz differt ab
altero inseparabili accidente: vt sortis symus differt
ab alio non symo.

Magis propria dīā est. qua alterū differt ab altero
specifica dīā: vt homo ab equo differt per rationale
Et isto mō lumīcur hic:

Supra determināuit pe. hys. de ḡne e sp̄e **H**ic p̄nter determināt de 3? p̄bili qd̄ est
dīā. Et notāda sunt p̄ctā duo. q̄stioēs duc / argu? q̄tuor: more solito

Primum punctum. est de ordine. Quare gen⁹ et spes pcedunt bram. Ad h⁹ dico qm illa duo pdicant de suis inferiorib⁹ in qd: dra vero in quale/ sz quid est an quale. igit Et quare dra pcedit ppri⁹ et accns. Dico quale essentialiale e an quale accidentaliale. sed dra p⁹ in quale essentialiale / ppri⁹ et accns in quale accidentaliale. igit ¶ Si arguas pnci⁹ est an pncipiatu⁹: et pstitues an pstitutu⁹: sz dra est p⁹ sp⁹ et pstituit sp⁹. igit ¶ Dico q pbi⁹ no ordinatur illo ordine scz constituentis et pstituti/ sed ordine pdicandi in quid et quale

Secundus punctus. est qualis sit ista divisio dr⁹ ¶ Dico p distinctioez Si ponatur divisio dr⁹ sic Dra⁹ alia est cois/ alia ppa/ alia magis ppria. tunc est divisio sbiecti in sua accntia/ qm coc/ ppri⁹ et mag⁹ ppri⁹ accidit respectu dr⁹ Si vero sic ponatur Dra⁹ alia e dra com⁹is. a⁹ lia dra ppria et tuc e divisio toti⁹ in mo/ in ptes in mo. qm diuisum e vlt sump⁹ tum sine determinatione

Tercium punctum. q ista divisio dr⁹ trinobris reducitur ad binobrem: sic cois dra⁹ facit differre Aut g accnta⁹ aut essentia⁹ Si accnta⁹ hoc est dupl⁹. vel p accns sepabile sic est prim⁹ mod⁹. Si p accns inseparabile sic est secud⁹ mod⁹ Si facit differre centialiter sic e terci⁹ mod⁹ Si arguatur duo pmi modi dr⁹ pmet sb pbi⁹ accntc. g male dnr dr⁹ qz sunt pbi⁹ distincta Dico q dra magis ppria est pbi⁹ distinctu contra accns non aut alie due differentie

Queritur quomodo. diffinit dra cois Dico dra cois est qua alteru⁹ drt ab altero vel a seipso sepabili accidenti/ vr fortes sedens drt p sedere a seipso aut ab alio non sedente ¶ Si arguas idem non pot a seipso differre: pbo. quia idem est sibijpsi maxime idem cum quo no stat ali qua dra ¶ Dico verum est de ydemptitate centiali. tñ id e p a se differre accntaliter Et ita maxima ydemptitas centiali stat cu diuersitate accidentaliali. ¶ Si replicatur idem non pt a se vere negari: g no pt a seipso accnta⁹ differre. pna pbat⁹ quia dra est inter illa que negant de se inuicem ¶ Dico hz idem sump⁹ tum sine addito non possz de se negari. tñ idem sump⁹tu sb vno accnte pot a se negari sumpto sb alio: vt licet ista non sit vera fortes non est fortes. tñ ista est bene vera. fortes sedens non est fortes ambulans. Et licet idem non possz sit sb esse accntib⁹ ill cotrarijs actu/ tamen successiue.

Queritur scdo. Quo diffinit dra ppria et magis ppria. Dico dra ppria est qua alterum drt ab altero inseparabili accnti te vt curuitas nasi/ et cecitas oculoz sunt dr⁹ pprie: qm sunt accnt⁹ inseparabilia ¶ Si arguas homo differt ab asino p risibile: dra ppria/ et tñ risibile no e accidens inseparabile/ qz est pprium ¶ Dico licet risibile non sit accns pbi⁹ inseparabile: tam est accns pntale inseparabile. Del dic/ q accns hic ca⁹ genera⁹. vt se extendat ad oem entitatem inherentem alicui siue ncario siue ptingent⁹. et sic pprium eiam dr accns. ¶ Dra magis propa est qua alteru⁹ differt ab altero specifica dra vt ronale ¶ Si ar⁹ bene se⁹ ronale n e ppria dra. g n e mag⁹ ppa dra. qz ibi ar⁹ a positifuo ad ppatm negatiue ¶ Dico q magis pprium no capi tur hic / vt est ppatiu⁹ de li ppri⁹. sed vt idem est qd est specificum vl sbntiale

mō non se²: rōnale non est p̄pria d̄rā. ḡ non ē d̄rā spe^{ca} vel s̄b̄nialis
 contra textū Primo p̄ diuisione sic Aliquid p̄tinet
Arguitur p̄mo. s̄b̄ diuiso. quod nō p̄tinet s̄b̄ aliq̄ triū mēbr̄oz diuī
 dentium. ḡ diuisio ē mala. Ans̄ p̄bat qm̄ hoc rōnale est d̄rā/hęc aīā sententiā
 tem d̄rā indiuidual̄ est d̄rā tñ non p̄tinet s̄b̄ aliquo istoz triū j̄sū. ¶ Oico q̄
 p̄tinetur s̄b̄ d̄rā magis p̄p̄a ¶ Replicatur D̄rā magis p̄p̄a est d̄rā spec̄ifica q̄
 p̄tur de plurib²: sed hoc rōle ⁊ differentia indiuidual̄ non p̄ntur de pl̄ib² h̄ sunt
 d̄rē spec̄ifice ¶ Oico q̄ magis p̄p̄a d̄rā non capitur hic p̄ d̄rā s̄bili seu p̄ d̄rā
 spe^{ca} p̄tinetē sp̄m̄: s̄z ca² p̄ omni illo qd̄ facit s̄b̄nial̄r differre aliquid ab alio/
 siue hoc sit spec̄ificū vel cōe siue indiuiduale

Arguitur sc̄do Contra p̄mā acceptionē. D̄rā cōis hic diuidit̄. er
 go d̄rā cōis non p̄t esse mēbr̄ū diuisionis. p̄nā p̄p̄a
 tur qm̄ idem mō p̄t esse diuisum ⁊ diuidens. ¶ Oico q̄ cōe ca² dupli². Vno^o
 vt idem est qd̄ vniuersale ⁊ sic est diuisum Alio mō vt est nō p̄p̄uū. ⁊ sic ē mē
 br̄ū diuidens ¶ Replicat̄ Illud quod facit p̄uenire nō facit differre. sed d̄rā
 cōis non p̄p̄ia facit multa s̄b̄iecta p̄uenire. igitur d̄rā cōis etiam non p̄p̄ia
 male dicitur d̄rā ¶ Oico licz differentia cōmunis faciat p̄uenire s̄b̄iecta q̄bus
 p̄uenit: tamē facit differre s̄b̄iecta quib² nō p̄uenit Et ita facit p̄uenire ⁊ differ
 re resp̄cū diuer̄ forum

Arguitur terciō. Contra secūdam acceptionem Cecitas oculoz
 vt ait porphiri² est d̄rā p̄p̄ia Contra D̄rā p̄p̄a est
 acc̄ns inseparable: s̄z cecitas non ē acc̄ns/p̄batur/qz est puatio sc̄fus. que ē nō
 ens: igitur ¶ Oico q̄ cecitas ca² Vno mō p̄ care² visus cū aptitudine ad visū
 sic ē puatio ⁊ non d̄rā Alio^o ca² p̄ q̄litate in disponēte oculū ne videat. tūc est
 quid positiuū ⁊ d̄rā p̄p̄ia. ¶ Alij dicit q̄ licz puatio non potest esse acc̄ns
 inseparable s̄m̄ inheretiam: tñ bene sc̄dm̄ d̄nominacionē ¶ Replicatur. Pu
 uatio non potest s̄b̄dare aliquem resp̄cū. ergo nō p̄t esse d̄rā p̄p̄ia Ans̄ p̄
 batur. quia non ens nō potest s̄b̄dare aliquod ens. mō puatio est non ens et
 resp̄cū² est ens ¶ Oico licz non ens non p̄t s̄b̄dare resp̄cū realem tñ bñ resp̄
 p̄cū rōnis Jam rela^o d̄rē p̄p̄ie vt dicitur de cecitate extendit se ad resp̄cū
 rōnis Si querat̄ quare non ens p̄t s̄b̄dare resp̄cū rōnis: ⁊ non realem ¶ O
 co quoniam resp̄cū realis semp̄ fundatur in suo s̄b̄damento qd̄ ipsum fundat;
 sed relatio rōnis non s̄b̄iectatur in suo s̄b̄damento sed in intellectu qui ipsum ef
 fecitue causat

Arguitur quarto. Contra terciam acceptionem Hęc diffim^o nō p̄ueit
 d̄rē magis p̄p̄ie igitur Ans̄ p̄batur quia hęc anima rōnal̄ ē non est d̄rā spe
 cifica de qua loquitur text² ¶ Oico q̄ spec̄ificum capitur dupliciter Vno^o
 est idem qd̄ faciens sp̄m̄: ⁊ hęc anima rōnal̄ non est spec̄ifica Alio modo ca²
 spec̄ificū vt idem est qd̄ s̄b̄niale. aut s̄b̄nial̄r aliquid cōstitūens. ⁊ sic hęc anima
 rōnal̄ ⁊ d̄rā indiuidual̄ bene sunt spec̄ifice. ¶ Replicatur Differentia magis p̄
 p̄ia est terciū s̄b̄ile: sed hęc anima rōnal̄ ⁊ differentia indiuidual̄ non pot
 sunt p̄tineri s̄b̄ differentia predic̄abili. igitur ¶ Oico q̄ differentia magis p̄p̄a

nō est 3^m pibile a toto genere. sed solū dīā magis p̄pria cōis et p̄certiue d: f̄gta.
 ¶ Si queras quō igitur dicit dīā magis p̄pa. et dīā p̄bil ¶ Quid q̄ dīā ut hic
 sumit in diuisionib⁹ dicit resp̄cū realem sūdatū in aliquo qd̄ facit differre / et t̄
 minatu ad aliqd̄ a quo facit differre Et h̄ differre fit tri⁹ p̄ acc̄is sepabile Per
 acc̄is insepabile / et p̄ aliqd̄ s̄biāle. S; dīā p̄bil ē resp̄ct⁹ rōnis sūdat⁹ sup̄ dīāz
 magis p̄p̄iā nō oēm s; coēm. et terminat⁹ ad sp̄m̄ quā constituit et ad ei⁹ inferi
 ora Ex^m r̄clatio dīē magis p̄p̄e sūdat in rōli et terminat⁹ ad equū a quo hō dif
 fert p̄ rōle et de quo p̄tur negatiue S; dīā p̄bil sūdat in rōnali et terminat⁹ ad
 hōiēm et ad ei⁹ inferiora de quib⁹ p̄tur affirmatiue

Due sunt diffinitioēs differentie.

Differentia est quod predicatur de plurib⁹ dif
 ferentib⁹ specie in eo q̄ quale. ut rōnale predi
 catur de hōie et de hīs. que dicit specie Sum⁹ em̄ rō
 nales nos et dū: ut vult porphiri⁹. sed mortale nobis
 additum separat nos ab illis Illud autem dicitur
 predicari in quale: qd̄ conuenienter r̄s̄d̄etur ad inter
 rogationem factam p̄ quale Cū em̄ queritur qualis
 est homo: Conueniēter respondetur rōnalis: ideo ra
 tionale predicatur de homīe in quale

Alia diffinitio Differentia est qua species habet sūdat
 a genere. ut homo habūdat ab animali: his differen
 tijs que sunt rōnale mortale

Sciendū q̄ eadem dīā est diuīsiua et constitutiā. s; diuīsiua
 generis et constitutiua speciei ut rōnale diuī
 dit animal cū dīā sibi opposita scilicet rationali. Dici
 mus enim animalium aliud rōnale aliud irrōnale Et
 constituit diuersas species sub animali Omnis enim
 dīā adueniens generi: constituit speciem. Ideo consti
 tutiua seu specifica nominatur Rationale em̄ addituz

super hoc genus animal: constituit hoīem. Et ob hoc dicit boecius Quod sola species diffinitur Diffinitio enim dēt esse ex genere & dā: sola autē species habz ge? & dām: ergo sola species diffinitur.

Con hac lōne ponit Pe. hys. duas diffinitioēs differentie /z vnā diuisione vtz in textu Et sunt h? lōnis tria pūcta q̄stioēs & ar^o more solito.

Prīmū pūctū est. de diffinito / qd hic diffiniat cū dā est qd p̄dicatur de plib^o & Bbi nota qd dā s̄b̄iā^l est quaduplex. s. dā individual vt hec citas dā specifica vt rōnale Dā generica vt sensibile /z dā singularis vt hoc rōnale / hoc sensibile. que om̄s p̄tinētur s̄b̄ tercio mō. scz s̄b̄ dā magis ppria. sed non p̄tinētur om̄ia sub dā p̄bili Nam s̄b̄ illa cōtinent solum dā specifica & generica

Secūdum pūctū. qd in prima diffinitione diffinitur solū dā generica / aut dā non vltima. qd dico ppter mortale cui p̄ue diffinitō & tū nec est dā generica nec dā vltima Ex quo sequitur qd hic nō diffiniat dā vltime sicut est rōnale. p̄bat / qz non p̄tur de plib^o dātib^o sp̄e. S̄z in 2° diff^o diffinitur dā tam ḡnica q̄ specifica. tam vltima q̄ non vltima Est autē dā vltima dā p̄uertibil^o cū sp̄e sp̄a^m iudeo mortale nō ē dā vltima liz tamen sit specifica

Tercium pūctum. Prior diffinitō debz sic intelligi. Dā ē s̄baudi / s̄baudi obiectū / p̄tur. j. aptū natū est p̄ri / de plurib^o dātib^o sp̄e / supple capta p̄ denōiato in quale s̄baudi essentiale Et ponit exemplū vt rōnale Sed non ē verū exē^m qm̄ exēploz nō p̄ requirūt veritas C̄ S̄z nota qd posterior diff^o sic exponit^o Dā est / s̄baudi / sua res obiecta / qua / supple re obiecta / sp̄es habūdat. j. plus habz actu & intellcū / a genere s̄baudi. primo Ex quo p̄tz qd habūbare est actu & intellcū plura includere. j. plēs dās

Queritur p̄mo quot sunt diuisiones dāz C̄ Dico s̄m porphirium sunt quatuor S̄z pe. hys. solū ponit vnā.

Prima ē Dāz alia cōis alia p̄pa / alia magis ppria. qz ex^o patēt in textu. **Secūda** Dāz quedā sunt sepabiles vt q̄scere moueri. quedāz inseparabiles vt aquilum esse / symū esse

Tercia Dāz inseparabiliū / quedā sunt p̄ se vt rōnale irrōnale. quedā p̄ accidens vt aquilū esse / symū esse.

Quarta Dāz p̄ se / qdā sunt diuise ḡnim. quedā p̄stitutiē sp̄ez Et hāc poit auctor in textu Ex^o vt iaiātū cū dā opposita scz aiātū diuidūt s̄bāz & p̄stituit corp^o Et ē nōn^o qd h̄ non ē diuisio dāz in diuersas dās. s̄z ē diuisio dāz in diuersos modos eiusdē dāz Nam cadē dā ē diuisiua & p̄stitutiā / vt rōle mortale s̄it p̄rē diuisiue animal^o & constitutiē hoīs s̄t rōnale & imortale p̄stituit deū. C̄ Si arguatur membra hui^o diuisionis conuicīb^o / nō cadē dā ē diuisiua & p̄stitutiua

ergo non est bona. p̄na tenet p̄ additionem bone diuisionis ¶ **Dico** q̄ duplex est diuifio/ quædam est rei in diuerfas res. & in illa diuifione mēbra non p̄nt coīncidere ¶ **Alia** est diuifio eiusdem rei in diuerfos ci? modos: & in illa mēbra p̄nt coīncidere ¶ **Replicatur** opposita nō possūt eidem p̄uenire s; diuideri & conſtituere sunt act? oppositi: igitur nulla vna d̄a est diuifua & p̄stitutiā ¶ **Dico** licet opposita non possint eidem p̄uenire resp̄cū eiusdē t̄n bene resp̄cū diuerſorum. sic est hic: ¶ **Itam** rōnale est diuifiuū respectu generis sc; aīal? & p̄stitutiū resp̄cū speciē

Queritur scdo

An sola sp̄s debeat diffiniri ¶ **Dico** sic vtz per textū hic Et probatur aucte boecij dicentis q̄ sola sp̄s diffinitur Et rōe sic Omnis diffinitio debet p̄stitui ex ḡnē & d̄a. sola āt spe cies habz gen? & d̄am: ḡ sola sp̄s diffinitur ¶ **Si** arguatur qe? gnā? diffinit? In diuif? diffinit? Ita quoq; d̄a. p̄sum & accūs diffinit? que non sūt species igitur. ¶ **Dico** licet illa diffiniātur diffinitioē large capta q̄ dicit descriptio/ aut diffi? quid nōis t̄n nō diffiniūt diffinitioē cēntialē seu quiditatā ¶ **Hic** mouēt quidam q̄stionē **An** in reb? mālīb? materia sit ps quiditatis ¶ **Ad h?** dico s̄m scotum q̄ sic p̄bat aucte phi septimo metha? dicentis q̄ materia ē ps speciēi Sp̄m aut dico q̄ quib? erat esse Et octauo metha? dī? q̄ omīs diffi? hz quid & quale/ & hoc oportz esse vt matariam & illud vt formā. Rōne. p̄bat: sic res mālēs in sua essentia includūt cās intrinsecas sc; mām & formā. ḡ in diffinitioē debet poni materia

Si arguatur.

Philosoph? septimo metha? dicit q̄ omnes ptes diffinitionis sunt forme. ergo nulla pars ei? ē materia ¶ **Dico** q̄ licet omnes partes comparate ad diffinitum sint forme/ quoniam de ipso formaliter & quiditatiue predicantur Tamen partes sibi inuicē comparate non sunt omnes forme/ quoniam vt ait porphiri? **In** p̄stitutione sp̄i/ gen? se habet vt materia/ differētia vero vt forma ¶ **Si** replicatur. phi losophus scdo de anima nomiāt formā quod esse rei/ non autem materiā igitur ¶ **Dico** q̄ forma dicitur quod quid esse rei/ non quin materia concurrat: sed hoc dicitur eo q̄ forma est principalior pars & completiā diffinitio nis Et mō etiam intelligit dcm phi septimo metha? dicentis q̄ d̄a ē tota substantia rei Verum est d̄a vltima est: tota substantia rei completiue

Arguitur primo

fic contra textum ¶ **Nulla** penit? est d̄a. ergo nō pōt diffiniri & diuidi. p̄na probatur. quoniam nō entis n̄ est diffinitio **Itis** p̄bat? ¶ **Nichil** differt. ergo simpliciter nulla ē differētia q̄ nō: **Itis** probatur quia si aliquis differret/ aut differret ab ente/ aut a nō ente ¶ **Nō** p̄mū quoniam d̄a solū est inter illa que negātur jam ens nō p̄t negari ab aliquo ente. ergo nichil differt ab ente ¶ **Non** scdū quomā relatio differētiē ē solū inter illa que sunt siml? ¶ **Itam** p̄positio dē differt exponitur p̄ mutūā pōnem extremoz vt sortes differt ab asino/ exponitur/ sortes est & asin? est. & sortes nō est asin?/ igitur sortes differt ab asino ¶ **Dico** ad p̄batōz autē q̄ nichil dī? ab ente/ nichil etiā dī? a nō ente: ambe sunt v̄e ¶ **Replicatur** **Contradictō** ria eius: scilic; aliquid differt ab ente est vera. ergo illa est falsa ¶ **Nichil** differt

ab ente. Antecedens pbatur quia bene sequitur aliqd scilicet homo differt ab hoc ente & demonstrando a finuz: ergo aliquid differt ab ente: Consequentia probatur: Quoniam ibi arguitur virtualiter a singulari ad pticularcm. sicut hic homo est hoc aiál q̄ ē aiál. ¶ Dico q̄ ibi ē fallacia p̄ntis arguendo a non distributo ad distributū ex pte li eius qd in ahte non distribuit & in p̄te distri buit p̄ lib̄t. Ultra dico q̄ argue^o a singulari ad p̄ti^{em} vel indefinitā sine distri butōne bñ valz

Arguitur scđo

rōle est d̄zā: & non p̄tur de pl̄ib⁹ d̄zātib⁹ sp̄e in quale igitur d̄f^o non puenit om̄i p̄teto s̄b d̄f^o/ An̄s p̄ batur qm̄ rōle p̄tur de vna sola sp̄e sc̄z h̄dic: & singularib⁹ e^o q̄ non d̄znt specie. ¶ Dico q̄ diffinitū hic nō est d̄zā a toto ḡne. s̄z diffinitū hic solū d̄zā genericā: aut d̄zā non vltima/mō rōnale ē d̄zā sp̄e^a & vltima Si queras quare h^o Dico q̄ tempe porphiri d̄zē vltime non erāt nōiate. Et hoc fm̄ platonē q̄ posuit aiál tōnale gen⁹ h̄ois & d̄oz qm̄ posuit calodemoēs cathodemoēs & succubos Nam in li^o de deo socratis dicit q̄ demones sunt aiála/corpe aerea/mēte rō nalia: tempe eterna Et fm̄ illam op̄inōnē locut⁹ est porphiri ¶ Replicatur Ergo porphiri male dat exemplū/s̄z exēplū verū estz sensibile corpeū et aiál tum ¶ Dico q̄ exēploz non semp̄ requirit veritas Nam dicit p̄hs p^o p̄oz Exempla ponim⁹. nō vt ita sint s̄z vt sentiāt addiscētes

Arguitur tercio.

& hoc cōtra scđam diffinitōz sic Be^o sc̄z aiál habet duas d̄zās sc̄z rōnale & irrōnale. Sp̄es nō habz nisi vna. q̄ gen⁹ habūdat a sp̄e & nō sp̄es a genere. ¶ Dico licz gen⁹ habeat duas d̄zās in potē^a. non tamē habz aliquam illaz in actu. s̄z sp̄es habz vna in actu: q̄ dicitur habūdare Nam habūdare est actu & intellectu pl̄a includere Quō pl̄a: Dico. Nam sp̄es includit oēs d̄zās actu et intellectu que includūtur in suo ge nere actu & intellectu Et vltra hec species includit actu & intellectu illam d̄zām. p̄ quam gen⁹ contrahitur ad esse speciei Vnde aliquid includi in alio actu ē ibi includi vt formā essentialē. j. est includi essentialiter & formaliter. Sed ali quid includi intellectu. est ipsum includi tāq̄ illud sine quo non p̄t intelligi

¶ Replicatur Diff̄erētē oppositē scilicet rationale & irrōnale. p̄ntur de ge nere vera p̄tione/s̄z simul actu sunt in genere: q̄nia tenet/ quia dici de p̄suppo nit esse in An̄s pbatur quia iste sunt vcre Animal est rōnale/ animal ē irrōnale. ¶ Dico q̄ h̄ actu capitur dupliciter. Vno modo p̄ presentialiter & sic dif ferentē oppositē/ bene sunt simul in eodem genere actu. Nec hoc reprobat porphiri ¶ Alio modo li actu capitur p̄ formaliter & essentialiter/ & sic dif ferentē oppo^{te} non possunt esse actu in eodem ¶ Replicatur Etiam oppo sita nō p̄nt p̄ntialiter esse in eodem ¶ Dico licet non possunt simul p̄ntialiter esse in eodem indiuidyo tñ bene in eodem genere vel eadem specie

Arguitur quarto.

Petr⁹ h̄yl. cōtradicit sibi ipsi. ergo uon est tenend⁹: Antecedens pbatur/ quia dicit q̄ sola species diffini tur. et differentia non est species. ergo differentia non deberet diffiniri/ cuius oppositum facit. quia ponit eius duas diffinitiones ¶ Ad hoc dico licet

q̄ sola sp̄s diffinitur diffinitione eēntiali ⁊ capiēdo diffinitōz p̄pc / tñ multa
 alia p̄nt diffiniri diffinitioē accēntali ⁊ descriptiā Del sic / qñ dī drā nō est sp̄s .
 Ego distingo illā. Drā ca' dupli' Vno' p̄ denōiatio seure s̄biecta . ⁊ sic drā n̄
 ē sp̄s nec p̄t diffiniri diffi' eēntiali. sed hīc dif' dif' accēntij Alio' ca' drā p̄ s̄to
 ku ipa intē' ⁊ sic bñ ē sp̄s ip̄s' v̄lis ⁊ sic p̄t diffiniri dif' eēntiali ¶ Replica
 tur / si drā p̄ s̄to possēt diffiniri dif' eēntiali / h̄ est p̄ aliā drām Et illa alia drā
 itoz p̄ aliā ⁊ sic est p̄cessus in infinitū q̄ ē phibit' ¶ Oico q̄ drā p̄ s̄to. vt ē
 sp̄s v̄lis bñ diffiniret p̄ aliam drām q̄ solū denōiatiue est drā. sed illa nō possz
 diffiniri dif' eēntiali Et h̄ ideo qz ē sim' simplex nō p̄pō' ex ḡne ⁊ drā

Quatuor sunt modi proprii:

Proprium dicitur quadrupliciter. Primo dī p̄
 priū quod inest alicui sp̄i ⁊ non omī: vt eē me
 dicū vel grāmaticū: cōuenit hōi: sed non omī
 Scdo mō dicitur propriū: q̄ inest omī sed nō solī vt eē bī
 pedem inest omī hōi sed non solī
 Tercio mō dicitur propriū: q̄ inest omī ⁊ solī. s̄z nō sp̄:
 vt canescere inest omī hōi et solī. sed non sp̄: quia soluz
 inest homini in senectute
 Quartomō dicit propriū: q̄ appellatur p̄prie p̄priū.
 Et est quod inest omī: solī ⁊ semp. vt risibile quod inē
 omī hōi: solī hōi ⁊ semp. nō q̄ semp actu rideat. s̄z ap
 tus natus est ad ridendum. Et hoc proprium quarto
 modo est vnū de quinqz predicabilibz. ⁊ diffinit sic ab
 aristotele.

Diffinitio proprii

Proprium est quod inest omī solī ⁊ semp et con
 uersim predicatur de re. ⁊ non indicat quid est esse rei.
 vt risibile. Vnde non indicat quid est esse rei: ponitur in
 diffinitione proprii ad differentiam diffinitionis

Diffinitio enim conuersim predicatur de re. ⁊ indi-
cat quid esse rei Exemplum ut sōtia aiāta sensual
conuertitur cū aiāli: ⁊ indicat quid esse eius Quia ō-
nis diffinitio datur p sōtiaalia. Omne em lupi⁹ ē de es-
sentia sui inferioris. Diffinitio em sic diffinitur ab arif-
totele Diffinitio est orō quid esse rei signus. p pri-
um aut non indicat quid esse rei

Postq̄ auctor determinauit de dīā q̄ p̄tur in quale cēntiale. hic determinat d̄
pprio qd̄ p̄tur in quale accēntiale Et habz hec lectio duas ptes. prior habz pūc-
ta tria. q̄stiones ⁊ argumēta tā Alia ps hz q̄ōnes argumēta cū pūctis

Primum pūctum q̄ pprium ⁊ accēs pueniūt in hoc qd̄ p̄tur de suis
sibi cōsibi in quale accēntiale Sz dnt̄ p̄ qm̄ ppriū
p̄tur in quale accēntiale p se ⁊ accēs p̄tur in quale accēntiale p accēs Scdo dnt̄
p suas cās qz ppriū habz cām nēctiā ⁊ sequit̄ naturam sp̄c^{am} a cui⁹ pncipijs
cātur Sz accēs nō habz cām nēctiā in s̄iecto s̄ p̄tingentē. ⁊ sequit̄ naturaz
indiuidui

Secūdū pūctus q̄ quatuor sunt modi pprii. quoz sufficē^a sic sumit̄
bile cum tali sp̄e ⁊ sic est ppriū sicut ab aliqua sp̄e. aut ergo ē pueris
omī ⁊ soli ⁊ hoc p aliquo tpe. ⁊ sic est proprium 3° Aut non. ⁊ hoc est dupl̄
Quia vel puenit soli ⁊ non omī sic est ppriū pmo^o Aut omī ⁊ non soli sic est
ppriū scdo mō Et p hoc soluitur vnū argumētū ¶ Sic aduertendū ē q̄ ista
adiectiua solz ⁊ omī hnt̄ diuersa s̄stātīā Itā s̄stātīā ad li soli est sp̄s Et s̄s-
tātīā de li omī est indiuidui vel inferi⁹ sp̄i

Terciuū pūctum. soluit vnū argumētū qd̄ est p̄sus primo topicorū:
ponit nisi tres modos pprii. s. ppriū ad aliqd̄ / p̄pū
q̄n ⁊ p̄pūm sim² / aut ergo p̄s ē diminiut². Aut p̄c. h̄y. superfluus ¶ Oico
q̄ p̄s s̄b pprio ad aliqd̄ intelligit̄ duos p̄mos modos pprii. quos hic
ponit auctor noster Et ppriū quādo est idem cū tercio^o Et ppriū simplicē ē
idem cū pprio uar. tomo

Queritur utrum pprium sit p̄bile distin. tū ab alijs ¶ Oico sic d̄
ppriū sit p̄bile p̄batur. qz aptū natum ē p̄ri de plus
rib⁹ / q̄ est p̄bile. q̄nā tenz a dī^m ad dī^m d̄ sit ab alijs dī^mctū. p̄bat. qm̄
h̄z dī^mctū mō^o p̄ndi ab alijs p̄bilib⁹ Mō^o enim p̄ndi ipi⁹ ē p̄ri in quale accē-
ntiale p se / qui nulli alteri puenit ¶ Si arguatur q̄ p̄mū ppriū ⁊ cōc opponūtur
ergo ppriū nō p̄t ēē cōc / tūc vltra / qd̄ non ē cōc / nō p̄t esse p̄bile. ergo pprium
nō ē p̄bile ¶ Oico q̄ liz ppriū indiuiduo ⁊ cōc opponāt. nō t̄m p̄pū sp̄i ⁊ cōc
opponūt̄ jam pprium qd̄ facit q̄rtū p̄bile ē ppriū sp̄i ⁊ nō ppriū alicui⁹ indi-
uidui ¶ Arguitur ⁊ / ppriū nō distinguit̄ a p̄bili sp̄e. qd̄ p̄bo. qm̄ ppriū ē sp̄e

cies ipsi⁹ v⁹is igitur. **Oico** q⁹ ppriū capitur dupliciter. Uno mō p⁹sto seu intētiōne secūda. tūc ppriū dicit relationē rōis sūdatam supra id qd accidit v⁹ ni soli speciei sicut supra suū obiectum seu sūdamētū/ r sic ē species. Alio mō capitur p⁹ suo denoiato seu re s⁹biecta: r sic est ppriū predicabile distinctum

Arguitur tercio ppriū p⁹tur de vna sola specie: g non p⁹tur de plib⁹ diat/ tū mediate p⁹tur de plurib⁹ indiuiduis. **Oico** q⁹ licz ppriū p⁹tur de vna sola spē imme⁹ p⁹ri de plurib⁹. **Oico** q⁹ hoc nō oportz: quā differētie v⁹time sunt p⁹bilis/ et tū imme⁹ p⁹tur de sola illa spē quā p⁹tituūt. r me⁹ illa de plib⁹.

Queritur secundo. Utrū ppriū faciat p⁹bile distinctū quo ad omnes suos modos. **Oico** q⁹ nō/ s⁹ solū ppriū penes quartū modū r penes 2^m modū. quo ad illa q⁹ p⁹tur n⁹cario r p⁹ se. **Pro** batur. Omis p⁹io ppriū est n⁹cario r per se. Per hoc em̄ distinguit a p⁹tiōne ac⁹ cidētis. S⁹ sola ppria q⁹ti modi r scdi modi p⁹tur n⁹cario r p⁹ se. g⁹ ipsa sola faciūt p⁹bile distinctū. Non tū omnia p⁹ba scdi modi faciūt q⁹ti p⁹bile: s⁹ illa q⁹ nes⁹ cessario r p⁹ se p⁹tur de ill⁹ quoz sunt p⁹ba. Per hoc excludit coloratū respectu hōis/ r calidū respectu ignis. **Pro** q⁹ nō q⁹ duo sunt modi p⁹ndi p⁹ se. **Prim⁹** ē q⁹ p⁹riū ē de rōe dicēte qd qd ē s⁹biecti vt hō ē rōl. Scds mod⁹ ē q⁹ s⁹biectū ē de diff⁹ n⁹tiō ē p⁹ti vt hic hō est risibil⁹. **Si** arguat⁹ ppria p⁹ p⁹tur p⁹ se de suis s⁹biect⁹ g⁹ faciūt 4^m p⁹bile. **Ans** p⁹batur. qz medicū esse p⁹tur de hōie t⁹z de illo qd ponitur in sua diffinitōe. Nam medic⁹ ē hō h⁹is artē sanādi. Nam scds mod⁹ p⁹ se est quando s⁹biectum ē de ratiōne r. **Oico** q⁹ illa descriptio scdi modi p⁹ se debz intelligi de p⁹o n⁹cario p⁹sequēte s⁹biectū. mō nullū ppriū p⁹mo aut 2^m mō n⁹cario p⁹ se illud cui⁹ est ppriū

Arguit primo: contra p⁹m modū. Esse medicū p⁹uenit canib⁹ g nō cōuenit soli hōi/ igitur text⁹ falsus. **Oico** licz esse medicū p⁹uenit canib⁹ a natura/ nō tū ab arte medecine. que ars acquiritur p⁹ studiū r labores. **Replicatur** Esse medicū ab arte p⁹uenit omi homi. qd p⁹bo. qz omis hō apt⁹ nat⁹ ē esse medic⁹. g male dicit⁹ ppriū p⁹mo mō ē qd p⁹uenit soli r non omi. **Oico** q⁹ esse medicū vt ē ppriū p⁹mo mō/ non debz dicere a p⁹titudinē sed actm

Arguitur scdo. cōtra 2^m modū. Bipes non accidit hōi. g nō ē ppriū 2° homis. **Ans** p⁹gat. Om bipes importat duos pedes/ sed pedes sunt ptes integrales s⁹biē: que nulli accidunt. igitur. **Oico** licz bipes ex connotatio importat duos pedes. tū ex scato importat aptitudinem hōi duos pedes. r illa aptitudo accidit hōi quā sibi non accidit pedes. **Replicatur** nō omis hō est bipes/ g bipes nō accidit omi homi. **Oico** ad a⁹ns q⁹ bipes ca⁹ d⁹ur. **2°** vt d⁹ actū/ r sic nō omis hō est bipes: p⁹mo sic nullo est hōi. ppriū. **Allo** bipes ca⁹ vt d⁹ aptitudinē scz vt idē sit qd aptū natū h⁹ c⁹ duos pedes/ r sic hō qui nō habz pedes: est bipes.

Arguitur tercio. Contra 2^m modū. Canescere non p⁹uenit isti iohāni. e iohēs est hō: g canescere nō p⁹uenit omi homi. **Oico** q⁹ licz canescere nō p⁹uenit actualiter iohāni/ tū b⁹ aptitudinaliter. **Ad** li⁹ p⁹uenit hic debz dicere apti⁹ u⁹inē. **Replicatur.** Si ly conuenit aut accidit

dicat aptitudinem. tunc male dicitur in textu et non semper. Quod probatur quia canescere com-
 uerit semper homini aptitudinaliter. Dico quod accidit vel puenit pur dicitur aptitudinem debet
 pstrui cum omni et soli et non solum. Quia tamen puenit in alijs modis dicitur actu. aliter possit
 dici. Vel dicitur ad primum argumentum licet canescere non accidat vel pueniat iohanni pro il-
 to tpe tamen accidit et puenit sibi pro tpe senectutis si ad senium pueniat. ¶ Replicatur
 Canescere puenit canibus et lupis et non puenit soli homini. Ans. probatur quia canescere
 non est aliud quam acquirere griseos crines quos ipsi habent. ¶ Oico licet canescere ex hoc
 non fit aliud quam acquirere griseos crines tamen ex pnotato est aliud et pnotat tamen quod hoc
 fiat in spe humana. Et non sunt idem griscere et canescere quoniam griscere non de-
 terminat sibi certam spem licet canescere determinat sibi spem humanam.

Arguitur quarto Contra 4^m modum esse quantum ad quantitate pnum accidit
 soli corpori omni corpori et spem tamen quantum non est proprium 4° mo-
 corporis sed descriptio est mala. Ans. p^a pte probatur quia quantum est accns cōe copia
 na ista corpore est quantum est ptingens et p accns. ¶ Oico ad primum pte antecedit
 licet quantum est pter accidat spem corpori vel spem idem est quod omni tpe. non tamen accidit spem corpori
 capiendo spem ut idem est quod necio/mo spem in textu ca^a ut idem est quod necio. ¶ Replicatur
 Risible puenit aut accidit omni homini soli et spem ut ca^a p necio et tamen non est p-
 um 4° gnt. Ans. p scda pte probatur quia proprium 4° non debet indicare quod est esse rei. sed
 risibile indicat quod est esse hominis. ut dicendo homo est animal risibile/gnt non est proprium 4°
 ¶ Oico licet risibile indicat quod est esse rei accns non tamen cenat de quod in textu.
 ¶ Replicatur pbs dicitur p^o de anima. Nec magna pte pferunt ad pgnosce^m quod quod
 est quod maxime intel^o de accns. ¶ proprium 4° ¶ Oico verum est a p^ocriori sed non
 a priori.

Circa scdam partē huius lectionis.

Queritur Utrum propria passio distinguat entitatie a suo sub-
 iecto. Rnt modni quod non licet quod passio solum dicitur a suo sub-
 iecto in pnoto. Dñ dicitur quod risibile et hoc pemit idem pnt: sed in hoc dicitur quod risibile
 pnot risum quod est aliqd extrinsecu nature huane. ¶ Alia est opio realiu tenenda p-
 nne quod passio distinguat entitatie a subiecto. ita scz quod alia fit entitas subiecti et a
 entitas passionis. Od probatur primo sic. Passio est accns sui subiecti licet idem non est
 accns sui ipsi. ¶ passio non est idem entitatie cum subiecto. Maior p^o quod ppi h^o
 rationale non est proprium hominis quia sibi non accidit. Sedo probatur sic idem non est ca^a et ef-
 fectus in ipsi: sed passio est effectus sui subiecti. ¶ passio distinguat entitatie a subiec-
 to. Maior p^o quod passio sinit a subiecto vel principijs subiecti. ut effectus necri ca^a
 efficiete necrio cante tlem effcm. ¶ Arguitur cōtrariōne modnoy sic. Non est
 ponē^a pntas sine necri^o pmo et octauo p^o h^o licet nulla necitas cogit ad ponēdū
 entitate passionis esse distinctā p entitate subiecti. ¶ hoc non est ponē^m. Maior p^o
 bar quod si est aliq necitas que cogret ad h^o dicē^m maxime est ista quod idem non pos-
 set esse accns sui ipsi. Sed h^o non cogit quod ponēdo passionē et sibi esse eade rem seu
 entitate non idem dicitur quod idem accidit sibi ipsi licet quod non vel pcept^o passionis accidit sub-
 iecto hoc est quod p^o accns de subiecto. Et hoc idem quod omne illud dicitur accns p^o de ali-
 quo quod circa ipsum importat aliquam dispōz extraneā et sic est de passioe p-
 ter actū quem pnotat circa subiectū. ¶ Oico ad probationē minoris quod illa ne-

cessitas de hoc qd idem nō p̄t accidere sibi ip̄i sufficienter cogit ad ponēdū entitatem cē distinctam a s̄biecto. Et cū d̄r qd possz passio saluari eē acc̄ns p̄ h̄ qd nō^o passionis vel ei^o p̄cept^o p̄notat disp̄oem extraneā circa nām s̄biecti ¶ Dico qd p̄ hoc nō possz saluari passionem eē acc̄ns. quia de voce vel p̄ceptu nō p̄dicat acc̄ns/nisi significet rem alteri inherētē/ r̄ nō sufficit qd notat eē disp̄oē nē extraneam circa aliquod. qz de voce vel p̄ceptu s̄r̄e sumpto solū p̄tur esse acc̄ns vel s̄b̄ia gracia s̄ḡti

Arguitur sc̄do

si passio estz entitas distincta a s̄b̄to / sc̄q̄ret qd passio poterit nō meē s̄b̄o / r̄ p̄ n̄s^o dem̄ratiōis potillie poterit falsificari ¶ Segla p̄bat qm̄ in om̄ib^o entitatib^o distinctis p̄t p̄ dei p̄m̄ vna entitas poni in esse/ altera non po^o in esse ¶ Et p̄cipue p̄t pus qd nō ē depēdēs ab aliā entitatē ponere in esse sine entitate posteriori ab ip̄o distincta/ mō s̄b̄tū s̄m̄ h̄ac opinio^o estz entitas hor̄ indepēdēs ab entitate passionis. Jgitur ¶ Dico ad p̄m̄ sc̄gle qd illa nō est v̄lter v̄a in om̄ib^o entitatib^o distinctis / qd de^o possz entitatē indepēdētē cāre sine posteriori ¶ H̄z ad hoc qd verificet̄ o^o ad d̄i/in h̄is vbi v̄nū nō h̄z nec̄riā p̄nc̄ioz ad alterā ¶ H̄z entitas s̄biecti qūis sit d̄i s̄ticta r̄ indepēdēs ab entitate passiois: h̄z t̄n̄ nec̄riā p̄nc̄ioz ad entitatem passiois ¶ Et si q̄rat v̄nū h̄z p̄venit qd entitas s̄b̄tū h̄eat nec̄riā p̄nc̄ioz r̄ h̄rudiez ad entitatem passiois/ cū t̄n̄ nō depēdeat ab ip̄ā ¶ Dico qd illi^o n̄ ē sp̄ aliq̄ cā. s̄z ex nām r̄ificē/ qd s̄b̄tū nec̄cio requit in se entitatē suē passionis ¶ Et s̄m̄ istū v̄lter d̄icē^o qd maior nec̄itas ē s̄b̄tū ad suā passioz. q̄ p̄tū cēntialiū s̄t̄ sumptaz ad totū vt de clarari h̄z p̄mo p̄h̄z.

Queritur sc̄do

utrum passio distinguatur realiter a suo s̄b̄to ¶ Dico qd nō. p̄batur/ q̄cūz nec̄cio gn̄ant r̄ corrup̄t eadē gn̄atiōē r̄ corruptōē/ sunt idē realit̄. s̄z passio r̄ s̄b̄tū sunt h̄m̄oj. s̄z s̄t̄ idē realit̄ ¶ Maior p̄z qz p̄ hoc aliq̄ distinguūt realit̄ qm̄ v̄nū eoz p̄t gn̄ari vel corrup̄ti sine altero. minor p̄bat qz passio s̄b̄tū s̄b̄tū p̄ se r̄ nec̄rio vt p̄ p̄te. ¶ H̄z in p̄t̄ioē nec̄ria r̄ p̄ se/ s̄b̄tū nō p̄t eē s̄n̄ p̄to sc̄do si s̄b̄tū r̄ passio distinguēt̄ realit̄ tūc possz s̄b̄tū eē sine passioē r̄ e^o ¶ Et tūc falsificaret̄ p̄clū dem̄ratiōis potillime.

Arguitur primo

est effectus s̄b̄tū vt eē effectus s̄b̄tū ¶ Maior p̄bat qz nihil efficit realiter seipm̄ ¶ Minor p̄bat qz passio fuit a s̄b̄to vel p̄nc̄ipijs e^o r̄ n̄ vt a cā intrin^o n̄ cā s̄iāli^o vt ab effi^o ¶ Dico ad maiore r̄ e^o p̄batōz qd distinguūt realit̄ ca^o du^o ¶ D^o vt idē ē qd distinguūt entitatē. r̄ cā effiēt̄ r̄ su^o effectus s̄ep̄ distinguūt realit̄ ¶ A^o ca^o distinguūt realit̄ vt idē sit qd distinguūt entitatē sic/ sc̄z qd v̄nū sine altero existere possz. r̄ nō o^o effiēt̄ sp̄ distinguūt realit̄ a sua cā effi^o mō qm̄ dicit̄ s̄b̄tū r̄ passioz nō distinguūt̄ realit̄ hoc utelligit̄ exper̄tialit̄.

Arguitur sc̄do.

quod p̄nta a toto gn̄e distinguūt realit̄ ¶ Ans p̄bat quia om̄is passio n̄ nāl p̄n̄^o de^o sp̄e q̄l̄tatis q̄ ē natural^o po^o vel impo^o. ¶ Dico s̄m̄ ponētēs passionē in eodē p̄nto cū s̄b̄tis. negā^o ans ¶ Ab p̄batōz d̄ qd dupl̄t̄ est natural^o p̄o sc̄z p̄ns nām specificā. r̄ illa nō sp̄ ē de p̄nto q̄l̄tatis s̄z e^o de p̄nto cū suo s̄b̄to vt statim dicit̄. Illa ē nāl p̄o p̄ns nām indiuidui puta p̄plexiōē eius r̄ illa sp̄ ē de r̄^o sp̄e q̄l̄tatis. ¶ H̄z p̄p̄rie passioēs nō s̄t̄ nāles potē^o p̄ntes/ h̄z indiuiduoz s̄z naturas spe^o ¶ Vel s̄m̄ ponētēs passioēs in r̄^o sp̄e d̄r negā^o p̄ns

et ad pbatoz d' negando assumptū qz pnta nō distingūt a toto gñe facti s; solū entitatē et formālē Lij q ad aliq sup' realr et quo ad aliqua nō

Queritur tercio. Utrū passio sit e' de pnti cū suo sbto ¶ **Oico** qd de scda specie qualitatis vt vult thoms et sequaces e' Alia ē opinio scoti et suoz dicentū q passio ē eiusdē pnti cū suo sbto. qd sic pbāt Si passio nō est sp eiusdē pnti cū suo sbto: hoc est iō qz om'is passio est de scda spē q'litatis / s; h non ¶ **Minor** pbāt qm si om'is passio est de 2^a spē qualitatis / tūc p' gnālissimi q'litatis est de 2^a spē qualitatis. sed inferi' nō p't esse passio sui supioris. cū non sit cū ipō quertibile / q non om'is passio ē de scda spē qualitatis: Etia si aliqua passio vniuoce p'tueretur sb naturali po' illa passio itez h'et p' p' passionē cū om'is spēs sbijcibil' habeat qdam p'pria vt vult p' hmo p'oz Et illa passio videret h'et aliā passionē et sic in infinitū: q vider' q nulla passio ē de 2^a spē q' litatis ¶ **Terzio** sic si aliqua passio distingueretur pntalr a suo sbiecto scq'et qz ptingent' p'ctur de suo sbto qd est sim Sequela pbāt qz illa q sunt diuerso rum pntoz pntur de se inuicem ptingent

Arguitur primo. Sic om'is passio est accūs sui sbiecti. s; nullum accūs pōt poni in predicamento sbstantie. ergo passio erit alterius predicamēti a suo sbiecto ¶ **Minor** pbatur quia in p'dicamento sbstantie solū ponit' sbic' / et non accidēt' ¶ **Oico** ad pbationem minoris licet in p'dicamēto solum ponātur pncipaliter sbstantie: tamē ibi pos sunt pon' reductiue aliqua accūsia necessario p's: quentia sbtātias cuiusmodi sunt p'prie passiones ¶ **Replicatur** Dñe accūs ponitur in pnto accūs sed p'prium ē accūs igitur. ¶ **Oico** qz lz om'is accūs dir' ē reponibile in pnto sep ponit' in pnto accūs. nō tñ oportz de tali accūs qd solū reducti' ē in genere seu pnto ¶ **Am** p'prie passiones nō dir' ē sed reductiue ponit' in eodē pnto cū suo sbiecto Et h' h'ac viā debz dici q passioēs sunt simpliciter simplices nō p'prie ex genere et d'ia nec h'ntes diffinitioēs essentiales.

Queritur quarto. Qual' est h'ec p'tio Homo est qualis. ¶ **Oico** qz ē p'tio accūs Et hoc facile tenet' ponē' passionē eiusdem pnti cū suo sbiecto Si vero ponatur in pnto qualitatis. tūc oz soluer' argumentum. quo sic ar' Qualitas n'c'io p'tur de homie q non est e' accūs. p'na tez qz accūs p't ptingēt de suo sbto Alis p'z qz hō est n'c'io risibil' et risibile ē inferi' q' / ergo hō est n'c'io qual' ¶ **Oico** licet quale predicatur n'c'io de homie ¶ **Am** ad hoc q aliqd sit accūs alteri sufficit q ipm q'itū ē ex nā p'p' nō p'dicetur necessario de eo e' accūs ¶ **Replicat'** q'le grā alie' inferioris. s; risibil' p't n'c'io de homie Et grā alie' inferioris s; albi ptingēt de homie q nō p't pl' dici n'c'io p'ti de homie qz p'ti: genter. nec e'z. et p' p'ns q'litatis nō poterit pl' dici accūs de hōis qz p'prium ¶ **Oico** negando p'nam et cā est qz ad rōez accūs sufficit qz predicat' ptingēt cōit' h'm aliqd suū inferi' vel de aliq inferiori sbiecti Etia q'litās ex sua natura nō p't n'c'io s; ptingēt. ergo semp est accūs ¶ **Pro** p'ma opinione tenēda s; q om'is p'p' passio sit de 2^a spē q'litatis. s; et dici q inferi' b' p't esse quertibile cū suo supiori Et d' inferi' quia habet se in

Lectio Decima.

miu⁹ fm p^otionem ynuocam / r pt se habere p^ouertibiliter fm p^otionē denōtiati-
uam / sic q^o de quocūq³ sup^oius ynuoce vel denōtiatiue p^ocetur / q^o eciā illd⁹ infe-
rius de omib⁹ illis denōtiatiue p^ocetur. r sic est dicit⁹ de passioē q^olitas. Nec il-
lud inferi⁹ haberet eque multa inferiora cū suo sup^oiori puta qualitate. q^o habi-
tus r similit⁹ qualitates tercie r q^oite sp^oz essent inferiora qualitatis. r nō cō-
sent inferiora illi inferioris qualitatis q^o est e⁹ passio. liz nullā inferi⁹ q^olitas
esset dabile quin sibi p^oueniret Et oportet vlt⁹ p^ocedere q^o non omnis species
sibi sibi habz p^oria passionem. ex q^o p^ocessus infinitū in p^oria p^o passionib⁹ veta-
tur a p^oho p^o p^oterioy Et ad auctē eiusdem p^o p^ooy vbi dicit. quelibz em sp^oz
habz quedam p^oria: cuilibz alteri speciei extranea / debz dici q^o nō intellig⁹ p^o p^o
p^oria / passiones: s⁹ p^oria accū⁹ alicui soli p^oueniētia. Vel d⁹ q^o loq^otur solum de
sp^oz p^onti sibi r / non de omib⁹ sp^oz sibi sibi

Tres sunt diffinitioēs accūtis:

Accidens est quod adest: r abest preter subiecti
corruptionem: vt albu nigrū: sedere stare. hec
enim possunt adesse homini r abesse p^oter subiecti cor-
ruptionem Secunda est Accidens est q^o neq³ ē ge-
nus neq³ species: neq³ d^ora. neq³ p^orium: inest autē rei
Tercia: accūtis est quod contingit eidem inesse r non
in esse. vt album: nigrum. Et de his duab⁹ vltimis di-
cit aristoteles q^o secunda est melior q^o prima: quoniaz
ad intelligendā primā: necesse est scire quid sit gen⁹ / spe-
cies d^ora r propriū Scōa autē per se nota est

Due sunt diuisioēs accidētis.

Accidētium aliud separabile vt album r sedere
in homie. aliud inseparabile vt nigrum in coruo et e-
thiopo: r album in cigno licet em nigrum inseparabi-
liter accidat coruo: tamen hoc non est contra diffinitio-
nem: qua dicitur. q^o potest abesse r adesse preter subiecti

corruptionem: quia ut vult porphiri. **Corū** potest
intelligi albus: & ethiops nitens candore preter sub-
iecti corruptionem **Secūda** diuisio **Accidentium**: ali-
ud cōmune ut album nigrum: Aliud proprium ut al-
bum sortis.

Postq̄ Auctor determinauit sup̄ius de p̄po qd̄ inest uerti? & sequitur natu-
ram specificam **Hic** p̄nr determinat de accidēte qd̄ non inest uerti? & qd̄
sequitur contingenter naturam inuidui **Et** sunt h̄ lectionis due ptes. **Li**
p̄ior ps habz p̄uncta tria: questiones duas / & argumenta quatuor cū replicis:
more solito

Prīmū punctum est q̄ accēs capitur dupliciter **Uno** mō p̄ omī illo
quod non est de diffinitione eēntiali & quod ita uia a
licuius. & sic sumitur hic / qm̄ p̄prium hoc mō est accēs. qz non ē de diffinitione
quod ita uia sp̄i **Alio** capitur accēs p̄ eo quod p̄tingenter inheret / & p̄ficat s̄b
iectum suum / quod existit in se p̄fectum essentialiter. & sic sumit hic accēs nō
tamē a toto genere

Secūdū p̄ctū q̄ accidens p̄tingenter inherens s̄b iecto / est duplex
Quoddā est accēs p̄ntale qd̄ frequēter significatur
in abstracto ut quāritas qualitas albedo nigredo scia prudentia / paternitas fi-
liatio / sectio ratio &c **Aliud** ē accidens p̄bile / quod significat̄ in concreto. ut
quantus qualis / alb⁹ / niger / sciens prudens &c **Ista** enim p̄ntur de suis s̄bris cō-
tingenter. ideo sunt accēs p̄bilia / non autē accēs p̄ntalia: sic q̄ p̄ntur de s̄bris
in abstracto **Et** isto mō accēs est hic diffinitū

Tercium p̄ctū est / q̄ licet vnus rei non sit nisi vnica diffi^o essentialis
vnus rei diuersimode p̄siderate possunt esse p̄tes diffinitionis accēs tales / qm̄
vnus rei possunt esse plura accēs / quia infinita vni accēsūt p̄mo p̄ h̄: **Si** q̄
ras quō tres diffinitiones diuersimode dantur **¶** **Oico**: p̄ma datur p̄ p̄pacio-
nem ei⁹ ad suum s̄b iectū **Secūda** p̄ abnegationem alioꝝ quatuor p̄bilia **Tercia**
datur p̄ comparisonem ad suam cām que est p̄tingens

Queritur primo **¶** **Utrum** accēs sit p̄bile distinctū cōtra alia p̄dica^o
¶ **Oico** sic / q̄ sit p̄bile p̄bat. qz aptū natū est p̄dica-
cari de multis / q̄ est p̄bile / p̄na tenet a diffinitione ad diffinitū **¶** **¶** sit distinctū
p̄batur / quia habz distinctū modū p̄ndi ab alijs p̄bilib⁹ / qui est p̄ri in quale acc-
cidētale p̄ accidens & p̄tingenter **¶** **¶** Si arguat̄ **¶** **Accēs** nō ē vlt^o / q̄ non ē p̄bile.
¶ **Ista** p̄batur qz s̄m p̄ h̄m p̄mo p̄terioꝝ **¶** **Ista** sunt ingēnabi^o & incorruptibilia
sed accēs nō ē ingenerabile nec incorruptibile. igitur **¶** **Oico** ad maiore **¶** **Li**
omīa vltia sunt ingēnabi^o & incorruptibilia quo ad esse eētētie. sunt tñ gnā^o & cor-
ruptibilia quo ad esse eētētie **¶** **Et** quo ad illud esse. accēs etiam est generabile &

corruptibile/non aut quo ad esse eēntie Aut soluitur ad minorem sic Liz nul-
la accēs pte^o sit incorruptibile. tū bñ accēs yle est incorruptibile. et h^o quo ad
esse essentie

Arguitur primo. q^o accēs non est distinctū sic Coloratū ē accēs. et cuz
hoc ē gen^o albi et nigri Et est spēs ipsi^o qual^o g^o accēs
nō est distinctū cōtra alia ¶ Dico q^o liz coloratū sit gen^o/spēs/et accēs. tamē h^o
est respē diuerfoꝝ Coloratū em̄ respē sui supioris scz qualis est spēs. Et res-
pectu suoꝝ inferioroꝝ scz albi et nigri ē ge^o Et respē sui s^o b^ori cui inheret ē accēs.
¶ Replicatur Accēs respē eiusdē dicitur ge^o et accidēs igitur non ē distinc-
tum contra alia Alijs p̄batur de vli. qd est accēs respē quinqz p̄bilitium. p̄te
in ipsis fūbatur tqz 2° intētio Et cū hoc est gen^o respē eorūdem ¶ Dico q^o h^o
est s^o b^ori diuerfas habitudines Dē em̄ est gen^o respē quinqz p̄bilitū inquatū ē de
essentia ipsoꝝ. et se habz p̄ modū materie s^o b^ori Et est accēs ipsoꝝ s^o b^ori q^o gra-
cia suoꝝ inferioroꝝ fūbatur in ipsis vt scōa intētio in suis s^o b^ori. vt dcm̄ est
supra in principio hui^o secūbi tractatus

Queritur secūdo. Utrum risibile sit accēs respectu animal^o in cōi. ¶
Dico sic p̄batur qz risibile ordinate p̄t de aiālī vt
aiāl est risibile. et non predicatur vt gen^o/species dīa vel p̄prium/ergo vt acci-
dens ¶ Si arguatur Risibile non potest non inesse aiālī in cōi/ergo non est e^o
accidēs. q̄nā tenet a diffinitione ad diffinitū negatiue Alijs p̄bat quonia si ri-
sibile posset non inesse animal^o/etia posset non inesse homini. qz bene sequitur
nullū animal est risibile/ergo null^o homo est risibil^o ¶ Dico liz non p̄t non
in esse animal^o p̄pter naturam hōis in qua includit animal: tamen quantū ē ex
natura animal^o in se/bñ potest sibi non inesse. et hoc sufficit ad rōnem accēs:

Arguitur primo contra tertium Dāne diffinibile habz esse necessa-
rium et finitū/quia p̄tingens et infinitū non p̄t diffi-
niri/ sed accidens non habz esse necerium et finitū/ non ē diffinibile. ¶ Dico
liz accēs s^o b^ori esse p̄ticulare qd habz actualiter in s^o b^ori. nō sit necerium et finitū.
tamen s^o b^ori esse ei^o yle acci^o vt necerium et finitū: ¶ Replicat Accēs s^o b^ori eē ei^o
nō est necessariū igit solū mala Alijs p̄bat qz accēs in vli ē corruptibile. qd
p̄bo qz om̄e accēs p̄t abesse s^o b^ori/ et p̄tingit eidem inesse et non inesse. qz om̄e acci-
dens siue vniuersale siue p̄ticulare est corruptibile. ¶ Dico liz om̄e accēs
sit corruptibile s^o b^ori esse eēntie. non tamen s^o b^ori esse essentie

Arguitur secūdo. Prima diffinitio uenit alteri a diffinitio ergo nō est
bona Alijs p̄bat quia uenit abstractis accēs^o puta
albedini et nigredini et. que non sunt accidētia p̄bilitia igitur diffinitio mala. p^o
ps antecedētis p̄bat. quia albedo adest Et abest p̄ticti p̄ter corruptionē eius
¶ Dico qz abesse et abesse capiunt dupli^o vno^o Abesse. i. inesse et inherere/et
Abesse id est non inesse et non inherere/ et sic bñ uenit albedini et alijs abstrac-
tis sed sic non capiunt hic Alio^o capiunt Abesse p̄ aptitudinal^o affirmatiōe p̄ri.
Et Abesse p̄ aptitudina^o negatiue p̄ri de s^o b^ori inhesionis p̄ter eius corrupti-
onem. et sic diffinitio non uenit albedini et alijs abstractis Et ita capiunt hic
abesse et abesse ¶ Replicatur Hoc albu aptū natuz est affirmatiōe et negatiōe

predicari de subiecto et Et tamen non est accñs predicabile. cum nō sit vlē. s⁹
 diffinitio cōuenit alteri a diffinito ¶ Dico licet illa pticula diuisionis accñtia
 pueniat huic albo. non tñ tota diffinitio. sed hoc album/excluditur p li quod /
 nam qd refert obiectum cōe scu vniuersale Jam hoc album nō est cōe aut v
 niuersale s⁹ est indiui⁹ ¶ Replicat Hic diffinitur accidens vniuersale. s⁹ s⁹ ac
 cidenti vli. p̄tinet accñtia pticularia. ergo ista diffinitio etiā pueit accñtib⁹ p
 pticularib⁹ ¶ Dico q hie diffinit accñs p̄sto/ et ita diffi⁹ puenit pticularibus
 accñtib⁹ p̄sto p̄tenti vniuoce s⁹ accñte p̄sto in cōi. S⁹ nō puenit alicui
 pticulari accñti/quod non p̄tinetur vniuoce s⁹ accñte p̄bili p̄sto. Quomō
 aut pticularia accñtia p̄ significato sunt apta nata predicari de plurib⁹/patu
 it supra/in sim'li de inferiorib⁹ generis pro significato: quia ibi dictum ē q h⁹
 genus/vel hec species pro significato. sunt vniuoce vniuersalia. et denomina
 tione indiuidua Ut in solutione quarti argumenti ante textum Tres sunt ac
 ceptiones generis.

Arguitur terciō

Nulla diffinitio debet dari per opposita. scd
 presens datur per opposita sciz per adesse et ab
 esse ¶ Dico q licet adesse et abesse vt dicant actū sunt opposita/ nō tamē vt
 dicant aptitudinem ¶ Replicatur si adesse et abesse dicant aptitudinem tunc
 diffinitio pueniret alteri a diffinito. quia puenit ptib⁹ integralib⁹ Bñiarum. qz
 crines vnzues et aures possunt abesse preter subiecti totius corruptionem
 ¶ Dico q partes integrales non absunt et allunt: vt adesse fit idem quod ap
 tum natū affirmatiue vel negatiue p̄i de subiecto. quia partes integrales nō p̄
 dicantur vere et affirmatiue de suo toto.

Arguitur quarto

Diffinitio accidentis conuenit formis s⁹b̄st̄ialib⁹
 et tamen non sunt accñtia igitur Prima ps añcedē
 tis pbat qz absunt et allunt materie p̄ter ei⁹ corruptionē. vt patz de aiāto et in
 animato resp̄cū corpis sortis ¶ Dico q licet forme s⁹b̄st̄iales allunt et absunt
 alicui enti in cōpleto et enti in potē⁹ scz materie p̄ter ei⁹ corruptōz: tñ n̄ allunt
 et absunt alicui enti p̄pleto et actu p̄fco p̄ter ei⁹ corruptōz Itā s⁹b̄st̄ia in diffinitōe
 accñtis p̄bil' stat p̄ ente p̄pleto et actu p̄fco ¶ Replicat albū est accñs p̄bile et
 tñ non adē enti p̄pleto i' iolu' mala An̄s pbat p̄ r' e' p̄te. qz albū est in cōi' e.
 scz in superficie corpis. inō superficies non est ens p̄pletū qm etiā ē accñs ¶ O
 co q licet albū non allit. i. inheret q̄titati vel superficie tāq̄ enti imp̄fco et s⁹b̄to
 quo: tñ adē et inheret s⁹b̄st̄ie. in qua est superficies tāq̄ enti p̄fecto et s⁹b̄to quod

Circa scdām partem hu⁹ lectionis.

Queritur primo

Quare accñs plus diffinitur per negationem alioz
 p̄bilitum q̄ aliud predicabile ¶ Dico qm accñs ē vl
 timū predicabile: et si aliq̄ p̄cedens diffinit et p̄ negationē accñtis p̄mitteret
 petitiō p̄ncipij/diffiniēdo ignotū p̄ aliud ignotū ¶ Si queras an accñs cōde⁹
 nō capiat in trib⁹ diffinitionib⁹ Dico nō/nam in p̄ma capitur p̄ accñte p̄bili/
 qd est ip̄es v̄lis Hic in duab⁹ vltimis ca' vt idem ē qd p̄tingenter inherens s⁹
 ue sit accidens cōcretum predicabile. vel accñs abstractū et p̄ntale.

Arguitur primo

Nulla bona diffinitio debet dari per negationem / sed
 scda diffinitio est hmoi igitur ¶ Dico q nulla bo
 na diffinitio debet dari per puram negationem ¶ Ista autem datur per vna pculā affir
 matiuam scz inest aut rei Etia dico q per istas negationes datur intelligi affir
 mationes. Ista qm dicit qd neq est gen⁹ neq species q pntur in quid / dat⁹ intelli
 gi / q pntur in quale ¶ Cum dicit neq dicit que pntur in quale essentialē / datur intel
 ligitur q accns pntur in quale accitiale et.

Arguitur secdo.

Male ponit porphiri⁹ / semp e autē in sbto sbfistes
 Accns sepe corrumpitur. vt calidū in aqua corrum
 pitur et ¶ Dico q intelligitur de accnte qm diu est etns.

Arguitur tercio

Diffinitio puenit huic risibili. nam hoc risibile nec
 est gen⁹ nec species et ¶ Dico q hoc risibile e p
 prium ¶ Si replicatur q non est yle igitur non est ppriū. ¶ Dico q e ali
 quod inferi⁹ alicui⁹ ppriū ¶ Modo diffinitio accntis intelligitur qd neq e gen⁹
 et neq aliquod inferi⁹ illor.

Queritur secudo.

¶ Dico sic Et de
 bet ptingit repeti ad non inesse / vt Accns est qd co
 tingit eidem inesse. et contingit non inesse / quia vt in simili ista non est admit
 tenda ¶ Johannes pot esse albus et non alb⁹. quia denotaretur esse potentia ad
 simul esse album et non album:

Arguitur primo

Diffinitio ista puenit alteri a diffinito ¶ Probat⁹. qd
 puenit omi locato scz vino qd contingit dolo ince
 et no ince ¶ Dico q lz ptingat eide loco ince et no ince penes octauū modū
 eēno in ¶ Non tñ eide sbto inhefiois penes qntū modū essendi in

Arguitur secudo.

Ista diffinitio no puenit omi pto sb dist⁹ ¶ Ans p
 bat qz n p qto / no p moueri respē celi: qz n pting⁹
 celū no eē qm / et no moueri ¶ Dico lz non pnt no ince vel abe celo po⁹ res
 ducibili ad actū po⁹ nali. tñ bñ pō reducibili ad actū pō supnāli ¶ Si arguat⁹
 ecia coloratū no p abe petro vel corpi ¶ Dico q soluit vt ia dem est. vt
 dic / lz coloratū no possz abesse petro fm naturā genericā colorati. tñ pōt sibi
 no inesse et inesse successiue fm aliqō suū inferi⁹ puta fm albebiuem. et hoc suffi
 cit ad rōem accntis

Querit tercio.

¶ Dico due / por e Accn⁹ aliud sepa⁹
 vt albū et sedē in hōie Aliud sepa⁹ vt mgz i coruo et etio⁹

Arguitur primo

¶ Dico q accns adē et abē sbto pē corruptōz sbti / g n⁹
 e accns insepa⁹ oia r / nā qd e insepa⁹ p abe sbto
 qd e p dist⁹. ¶ Dico q accns dicit inseparabile qz non pnt separi fm rem. tñ bñ pē
 separi a sbto fm intellm. qm vt dicit porph. ¶ Coru⁹ pnt intelligi alb⁹ / et tyops
 nitens cadoze ¶ Replicatur / hoc non sufficit ad rōez accntis / qd pbo sic tūc
 ppriū est accns / qz p abesse suo sbto fm intellm pter sbti corruptōz ¶ Nam
 hō pnt intelligi sine risibili / qm no depēdet ab eo / igitur. ¶ Dico licz ppriū
 possz abesse sbto fm intellm simplice / no tñ fm intellm diuidetem de q intel
 ligit porphiri⁹. quia dicit coru⁹ potest intelligi albus ¶ Pro quo nota q intel
 lect⁹ simplex e q intelligit⁹ fm⁹ tios no pponē⁹ eos affir⁹ vt negatiō. Sz int⁹

Tractat⁹   Secūdi.

componens est q̄ componit vñū terminū cū alio in ppōne affirmatiua Et in
 tellcūs diuidēs ē qui diuidit ⁊ sepat vñū ab alio vt in ppōne negatiua ¶ Repli
 catur Accidens insepabile nō p̄t vere diuidi ⁊ negari de suo s̄biecto. Ergo
 non p̄t sibi abesse s̄m intellcū diuidētē. p̄na p̄bat. quia tūc ille intellcūs diuidēs
 deus est falsus ¶ Oico liz accēs insepabile nō p̄t vere negari a suo s̄biecto.
 p̄ simplicem copulam in ppōne modalide possibili/vt iste sunt vere coru⁹ p̄t non
 esse niger. ignis p̄t non esse calid⁹. ⁊ ita intelligit porphi. cū dicit q̄ coru⁹ p̄t in
 telligi alb⁹. ⁊c. intelligit hoc de intellcū diuidente in ppōne de possibili

¶ Si arguatur prius concessum est q̄ accēs insepabile non p̄t abesse suo s̄b
 iecto s̄m rem. q̄ male dicit q̄ accēs insepā vere p̄t negari a suo s̄biecto mediā
 te possibili/ p̄na tenz quia tūc abesset s̄biecto s̄m rem ¶ Oico q̄ cū d̄ accēs
 insepabile non posse abesse s̄biecto s̄m rem. hoc debz intelligi de p̄t̄ r̄ouicibilj
 ad actū p̄ agēs naturale. Et cū postea dcm̄ est q̄ p̄t vere negari a suo s̄biecto
 me^m copula modificata p̄ possibile debet hoc intelligi de possibili in cōmuni
 vt idem est quod non implicans contradictionem siue sit reducibile ad actum
 p̄ agēs naturale siue non reducibile

¶ Secūda diuisio accētis est Accidētū aliud cōe: Aliud ppriū
 cōe hic diuiditur. q̄ accēs cōe nō p̄t esse mēbrū diui
Arguitur. Accēs dens ¶ Oico q̄ cōmune capitur dupliciter. Vno^o
 vt idem est qd̄ vniuersale/ ⁊ sic est hic diuisum Alio mō capitur cōe vt est non
 ppriū: ⁊ sic ē mēbrū diuidens

Arguitur. Accēs ppriū est p̄bile distinctū contra accēs/ q̄ non pōt
 esse mēbrū diuidēs accēs ¶ Oico liz ppriū p̄nt ē
 accēs sp̄i sit p̄bile distinctum. tñ ppriū vt est accēs indiuidui non ē distinctus;
 ¶ Replicatur Accēs vt hic diffinitur est vlc. sed accēs ppriū indiuidui uō
 est vlc. q̄ non est accēs ¶ Oico licet non sit accēs p̄tione vniuoca. tñ ē accēs
 p̄tione denomiatiua De isto videatur in quarto argumēto aū textuz. ¶ Arcs
 sunt acceptiones generis.

Queritur quarto Vtrū inherētia sit de essen^a accidētis. ¶ Oico q̄
 non p̄bat qz p̄ nullam pōm p̄t res esse sine sua par
 te cēntiali. s̄ accēs p̄nt esse sine inherētia. ergo inherētia nō ē de cēntia acci
 dētis ¶ Duo: p̄bat de albedine in sacmēto altaris ⁊ hoc s̄m ponētes q̄titatē
 nō esse distinctam a re quanta Aut certe quātitas est sine s̄biecto ⁊ sine inherē
 tia Scdo sic inherētia nō est de intellcū q̄tatiuo accētis. p̄ p̄to. j. ⁊ intētiōē.
 nec est e^o passio. ex q̄ p̄uenit accētib⁹ p̄denoiato j̄git. Ans p̄bat quia h̄mōj
 p̄to/ accēs p̄bile inherēt est p̄tingens

Arguitur. dicit phus septimo metha^a Accētis cē est inesse: ergo in
 herētia ē de cēn^a accētis ¶ Oico liz esse ex̄tē ac
 cidētis sit inesse. non tñ esse cēntie ei⁹. nam quiditas accētis est quid distinctū
 ab inesse seu inherere ¶ Replicatur Inherētia est de diffinitione accētis/ q̄
 est de ei⁹ essentia. p̄na p̄batur. nam quelibet ps diffinitionis est de essentia dif
 finiti. ¶ Oico verū est in diffinitione quiditatiua ⁊ essentiali. Modo accēs
 diffinitur p̄ inesse vel inherere diffinitioē descriptiua ⁊ accētiali.

Arguitur secūdo. Inherere est cōe vel gen^o ad inherere ppri^o & inhe-
 rere accit^o / Inherere est de eētia accedēt / p̄tia p
 ba^o / qz gen^o est de cētia suaz sp̄z / **O**ico q inherere non est ge^o / s̄ totū in
 mō ad inherere ppri^o & accit^o / **R**eplicatur Inherētia ē de eētia h^o inhe-
 rentie & illi^o sed hcc inherētia & illa sunt accit^o : ergo inherētia est de eēn^o alic^o
 accidēt / **O**ico q inherētia bñ est de eēn^o aliquoz accitū que non sunt a
 lia nisi respect^o inherēdi / S̄ non ē de cētia illoz accit^o que uon sunt respectū
 inherēdi vt sunt accitū absoluta / **N**ic tamen est notandum q inherētia p̄
 dupl^o capi / vno modo vt dicit actum. & sic dicitur ptingenter & accūtaliter d
 omnib^o accitib^o que non sunt met respect^o inherēdi. Alio modo capitur vt
 dicit aptitudinem ad inherendum : & sic dicitur de ip̄is eētia^o / & per se fi
 cut ppria passio

De conuenientia quinqz predicabilium

Quoniam commune est omnibus quinqz predicabili-
 bus de pluribus predicari

Postq̄ De hys determinauit de quinqz predicabilib^o scdm se & absolute : hic
 determinat p̄sequēter de ip̄is compatiue p̄ncis cōtinentiam & dām Et vt if
 te passus distinctus & clarius iuuenib^o exponatur / quia pl̄ioz & obscurioz est
 jdeo p̄ter solitum morem circa textū sine punctis & multis questionib^o cū ar-
 gumētis p̄cedendū est / Et dicit primo q omnia p̄bilia in hoc p̄ueniūt q p̄ntur
 de pluribus / **I**nter que.

Genus p̄tur de speciebus & indiuiduis Exemplificat porphiri^o. vt aiāl p̄tur
 de equis bob^o & canib^o / **E**t nota q ibi capit numerū pluralez p̄ singulari.
 Vnde vult dicere q equus bos & canis in singulari sunt species animal^o : quia
 sp̄s non verificatur de termino cōmuni nisi supponat sim^o : sed termin^o plaris
 nō p̄t sup^o simpliciter / **D**ifferē p̄tur eēiam de sp̄ibus & indiuiduis. vt rōna
 le mortale / **S**p̄s vero tm de indiuiduis. vt homo equus / **P**ropriū autē
 de vna sola sp̄e / & indiuiduis illi^o speciei vt risibile / **A**ccitū vero tam sepabi-
 le q̄ inseparabile. p̄mo inest indiuiduis : & secūdario sp̄ibus & generib^o. vt nigrum
 corui Et moueri fortis.

Quō genus differt ab alijs

Differt autē gen^o ab alijs. quia genus predicatur de
 pluribus q̄ alia

Arguitur gen^o uon d̄t ab alijs in illo In q̄ p̄uenit cū eis S̄ ge^o p̄uenit
 cū alijs p̄bilib^o in h̄ qd̄ ē de plib^o p̄ri. qz h̄ ē cōe omnib^o vt
 d̄t text^o p̄cedēs. s̄ male d̄t in textu q ge^o differt ab alijs qz p̄tur de plib^o q̄ alia

¶ Dico q̄ de plib⁹ capitur duplici^r Vno mō vt est de multis. z in hoc omnia
p̄ueniūt Alio mō ca⁹ de p̄tib⁹ p̄p̄tue p̄ magis multis. z sic gē⁹ differt ab alijs
in hoc q̄ de plurib⁹ p̄tur.

Arguitur quale ē accētis / z p̄tur s̄b rōe accētis de omib⁹ s̄bstatijs. z de
omib⁹ qualitātib⁹. sed nō est dabile aliq̄d gē⁹ q̄d poss
fit de tot in quātū gen⁹ p̄ri. ḡ male dicit q̄ gen⁹ p̄r⁹ de plib⁹ q̄ alia **¶** Dico ad
aūs q̄ liz quale p̄dicetur de omib⁹ illis sub rōe accētis / tñ ad rōez accētis nō s̄
q̄it de tam multis p̄ri / sed sufficit aptitudo ad p̄ri de aliquib⁹ indiuidijs Et ad
rōz ḡnis requiritur q̄ p̄dicet de plib⁹ sp̄eb⁹ z eaz⁹ indiuidijs jam text⁹ vult di
cere q̄ ad rōez ḡnis requirit p̄ri de plib⁹ q̄ requiritur ad rōz cuiuscūq̄ alteri⁹
p̄bil⁹ Nam ad rōz quib⁹ lib⁹ eoz sufficit p̄ri de duob⁹ indiuidijs Ad rōz autem
gener⁹ de duab⁹ sp̄eb⁹ z indiuidijs.

Quō drā differt ab alijs

Differe^r vero differt a ḡnie in eo q̄ p̄t in q̄le: gen⁹
āt in q̄d Itē drā differt a sp̄e: z a p̄p̄rio q̄ drā p̄t de plu
rib⁹ sp̄eb⁹ Illa vero non Itē differt ab accēte. q̄ acci
dēs suscipit intētionē z remissionē Drā vero nō suscipit
magis aut min⁹.

Nota q̄ porphiri⁹ hoc in loco addit Est autē cōe d̄re z sp̄ei semp̄ adesse his d̄
quib⁹ p̄tur Semp̄ em̄ socrates rōlis est z homo

Arguitur cōtra textū rōnale est drā z tñ non p̄tur de plib⁹ sp̄eb⁹.
igitur **¶** Dico q̄ text⁹ intel⁹ de differe^r generica z
nō vltima / vt sunt corpuz / aiātum / sensibile / mō rōnale ē drā specifica z vltia

Arguitur secūdo Vn⁹ hō ē magis rōnal⁹ q̄ ali⁹ / q̄ magis vtrū rōne / ḡ
drā suscipit magis z min⁹ **¶** Dico q̄ licz vn⁹ hō fit
rōnabilior altero / nō tñ ē rōnaliōz. q̄ rōle dicit aiām rōnalē in p̄crcto z aiā il
la equaliter p̄cipiat ab omi⁹ hōie Sz rōbile dicit quādā dispōz ad rōcinādū / z
illa repitit s̄m magis z min⁹ in hōib⁹ **¶** Replicat. Rōnabile ē passio hōis et
p̄p̄ria passio nō suscipit magis aut min⁹ vt̄ postea dicit̄ ḡit̄ **¶** Dico rōbile
ca⁹ dū⁹ vno⁹ vt̄ dicit aptitudinē ad rōcinari: z sic est passio. nec suscipit magis z
min⁹ Alio⁹ dicit dispōem corpis vel anime ad rōcinari / sic non est passio / z bñ
suscipit magis z min⁹

Querit circa illā p̄tialam porphiri⁹ Semp̄ em̄ soctes rōnal⁹ est z hō.
Vtrū ista sit vera Socrates ē hō / socrate nō ex̄nte. Hic
sunt due pulchre opinioēs p̄ vtraq̄ pte. p̄bables **¶** Prima opinio videt⁹ cē
scoti boneti z alioz seq̄cium Nam doctoz s̄bit⁹ z⁹ distinc⁹ sen. ait. p̄dicatō su
perioris de inferiori est vera z necria / licz inferi⁹ nō existat Lūi⁹ rō est qm̄ sup⁹
est de cēntia inferioris: z sic ipōz necia ē habitudo s̄beo p̄cepto socrate p̄cipit
hō / siue sit siue non **¶** Et si arguatur Socrates est homo: ergo socrates est.

Oico q non valz ab est 3° adiacete/ad est 2^m adiacens nisi in p^otionib⁹ at c^ontali
b⁹ ¶ Proscd a opinione tenenda

Arguitur primo sic Socrate nō ex^ote ista est vera Socrates ē sōc^o
tes Et ab illam se: ergo socrates est homo / p locū
ab inferiori ad sup^o. An^o p^obat qz ibi est p^oio ydem^o. mō nulla p^oio ē ve
rior: p^oione ydētica vt ait boecius ¶ Ad istam rōem rōdent alij de alia opini
one. q nō omīs p^oicatio ydem^o est vera. sed solum illa cui⁹ s^obiectum illius sit
in rerum natura e stet. p aliquo ¶ Replicatur P^oh^o 4° metha^o admittit is
tam nō ens est non ens: z s^obi ē p^oio ydem^o igitur Dicūt q non ens a pte sub
iecti nō cā^o p nomine infinito seu infinitāter / sed cā^o ibi non neganter. vt vaz
istam ¶ Nullū ens est non ens. z sic non est affirmatina

Arguitur scdo Socrate non ex^ote hec est vera Socrates nō est
plato. sed omīs negatiua vera habz affirmatiuā ve
ram priorē se. vt p^o 2° p^oic^o / ergo videtur q ista socrates est socrates ē va.
ipo non ex^ote Minor p^obat p^ophm 2° p^oic^o dicentem q hec negatiua bo^o non
est malū / s^o sup^o hāc affirmatiuā bouū est bo^o ¶ Rōdent alij q p^oh^o non vult
q negatiua vera p^osupponat affirmatiuā veram t^oz adquatā cam sive verita
tis s^o solū t^oz talē / p quā p^ot declarari eius veritas bono ex^ote ¶ Et q similit^o
ista falsa bonum est malū p^ot declarari falsa per istam. Bonū est bonū / bono
ex^oistente.

Arguitur tercio Omīs p^oio essential^o est necessaria ¶ Ita fontes ē ho
mo est essential^o / ergo est necessaria igitur non potest
falsificari ¶ Dicūt alij q p^oio superioris de inferiori non est simpliciter ne
cessaria / sed necessitate p^oditionata. supposito scz q s^obiectū sit Del sic. Propo
sicio in qua superi^o p^otur de inferiori p^o dupliciter ¶ Uno mō vt copula in ipsa
absoluat a tempe. z q s^oij supponant naturaliter. z sic p^oio superioris de inferiori
ri est necēria / z sic p^oceditur q socrates sit homo. ipso non ex^ostēte: z tūc s^obiectū
non stat^o ibi p aliquo / vt non est: sed stat. p aliqua re vt possib^ol^o est. Nam qū
dicitur q affirmatiua falsificatur s^obiecto non ex^ote vel non supponēte. p^ote
hoc debz intelligi de affirmatiā p^ontis temp^o / cui⁹ copula p^onotat p^ontis temp^o.

¶ Alio^o p^o p^oio superioris de inferiori / vt ei⁹ copula p^occernit temp^o: z sic nō ē ne
cessaria ¶ Sed replicatur cōtra hoc p^oric^o non p^ot absolui a tempe ipso ma
nente p^oncipio / s^o nec vbum p^ot absolui a tempe manēte v^obo igitur p^odcā solutō
mala De hoc videatur supra circa diffinitōem p^oponis in questione vtz ad ve
ritatē cathē^o affirmatiue de p^onti inesse requirit p^ostantia s^obiecti l^ocōne septiā

Arguitur quarto socrates semp intel^o a deo / s^oz rela^o obiecti intelci ad
deū intelligentem / est real^o / z nihil fūdat relatōez rea
lē nisi sit ens. s^o socrate nō ex^ote / socrates est ens / z p^o p^ontis eccl^o ē hō. ¶ Oico
negando q sit relatio realis. quia non ens quos est purum nichil. bene potest
a deo intelligi sed non pōt fundare relationem realem ¶ Et si queratur vtrū
ne obiectū intelcū fundet relationē rōnis in ordine ad d^om intelligētē ¶ Et si sic
q^oirur in q^o est tal^o rela^o rōnis / an in deo: aut in obiecto qd intel^o. Si in deo: q^o in
deo s^obiectat accūs. Si in obiecto iut^o tūc optebit tale obiectum h^oe aliqua
entitatē in q^o s^obiectet illa rela^o ¶ Oico si loq^omur de relatōe rōis ipsi⁹ obiecti

intelligi ad dñm q̄ ē resp̄cūs entitatē distict⁹ a nā dīna illa fūdat in obō qd̄ int⁹
 Et qñ dī q̄ sp̄ fūdamētū alic⁹ relatōis nēcio h̄z aliqd̄ esse / negā^m ē h̄. qm̄ ī la^o
 rōis p̄ fūdari sup̄ nō ens Līz nō poss̄z ī sp̄o s̄biectari / S̄z ista rela^o disticta
 entitatē a nā dīna s̄biectiē solū ē in intellcū creatō / fūdato sup̄ obm̄ intellcū
 a deo relatōe in ordīne ad dñm Dñi rela^o q̄ de^o fō^o dī referre illud obm̄ a se p̄z
 nitū ad seipm̄ p̄gnoscētē dī rela^o rōis. ē ē in deo. s̄z indisticta a natura dīuina.
 quicquid em̄ ē in deo: est realiter natura dīuina ¶ Alia est opinio q̄zūda tenem^m
 p̄tē oppositā Et arguūt p̄ dōcām opiniōz multīs medijs S̄z illi de p̄ma opini
 one soluūt argumta vt sequitur

Arguit primo. Negatiē sunt due cause veritatis Una q̄: s̄b^m n̄ est
 Alia q̄: s̄b^m ē s̄z p̄tū sibi nō inē S̄z ista socrate n̄ ex
 istēte. sōctes nō ē h̄o / h̄z alterā dēcāz cāz q̄ est vera. ¶ R̄ndēt illi de p̄^a opinōe
 q̄ ille sunt solū cē negatiē. vbi copla dicit esse ex̄stie S̄z sōctes nō ē h̄o: S̄bi
 est non dicit esse existentiē: sed esse essentie.

Arguitur sc̄do Si sōcte nō existēte sōctes est h̄o. seq̄ret q̄ homo
 mortu⁹ eēt h̄o qd̄ s̄m̄ ē. seq̄la p̄bat arguē^o exposito
 ric sic So. ē h̄o / so. ē h̄o mortu⁹: q̄ h̄o mortu⁹ ē h̄o. Lic̄ vltra s̄ h̄o mortu⁹ est h̄o
 h̄o tūc mortuū nō dimunuerz rōz h̄ois s̄z starz cū vā rōe h̄ois qd̄ ē s̄m̄. ¶ Ad
 h̄ dicit q̄ h̄o mortu⁹ b̄n̄ ē h̄o. put est dicit esse cēntie: Lic̄ ista nō p̄cē^o h̄o mor
 tu⁹ ē h̄o vt est dicit eē ex̄stie Et qñ dī tūc mortuū nō dimunuerz rōem homīis.
 Verū est rōem h̄ois s̄m̄ esse cēntie / s̄z b̄n̄ dimunuit rōz h̄ois s̄m̄ eē ex̄st. Et iō
 h̄o mortu⁹ nō est h̄o ex̄st. Lic̄ b̄n̄ sit h̄o s̄m̄ esse q̄bitatū h̄ois Et si arguar^o
 h̄o mortu⁹ ē cadauer alic⁹ h̄ois. s̄z illud cadauer nō ē h̄o s̄m̄ eē cen^o. q̄ n̄ p̄cē^o
 di q̄ homo mortu⁹ ē h̄o vt dī esse cen^o ¶ Dico q̄ mortuū p̄t dū^o accipi D^o p̄
 mortuo s̄biectiē sc̄z qd̄ ē vel fuit s̄btū mort⁹ ē cadauer dī h̄o mortu⁹. n̄ sic h̄o
 mortu⁹ ē h̄o ec̄ia s̄m̄ eē cēntie Alio^o ca^o mortuū p̄ mortuo t̄iatē qd̄ sc̄z fuit
 termin⁹ a q̄ deppit^o p̄ mortē ē sic h̄o mortu⁹ nō ē cadauer. sed est h̄o ille q̄ am
 sit suā existentiā. ē sic loquimur de eo hic.

Arguitur t̄rcio b̄n̄ sequit Sōctes ē h̄o: q̄ so. est / p̄na t̄za p̄te in mō /
 ad suū totū ¶ Dico q̄ n̄ ar^o b̄ia p̄te in mō ad to^m q̄ h̄ v^m
 ē p̄ se po^m ca^o vt dicit eē ex̄st. ē qñ po^o inter duo extrema tūc dicit eē essentie.
 ē aliqñ esse existētie / q̄ ē eq̄^o uoca.

Arguitur quarto. Om̄is affirmatiā ē s̄a ē s̄btū p̄ nullo sup^o / s̄z sōcte
 nō ex̄stēte tūc s̄btū p̄ nullo sup^o cū dī sōctes ē h̄o / s̄o^o
 sōcte nō ex̄stēte ista ē s̄a sōctes ē h̄o. Dico negā^o minorē q̄ s̄b^m p̄ nullo sup^o
 ¶ s̄a s̄z s̄b^m ibi nō stat. p̄ aliq̄ h̄ntē eē ex̄st / stat tñ p̄ aliq̄ h̄ntē eē cēntie: De ista
 materia videat sup̄ circa diff^m p̄pōis in leōne septima

Quō sp̄s differt ab alijs.

Differt āt sp̄s a ḡtīe q̄ gen^o cōtīnz sp̄s ē s̄i cōtīne
 tur ab eis Sp̄s āt differt a drā: q̄ ex plurib⁹ dīuis b̄n̄
 cōstituitur vna sp̄s: vt iste dī rōnale mortale cōiūgū
 tur ad cōstitutiōz h̄ sp̄s ī h̄o Sp̄s vō non cōiūgū sp̄s:

ut gignat aliā spēm Quedā em̄ pticularē eq̄. cui dā pti-
culari aīno cōmiscet ad muli generatōez s; nō eq̄. et
aīn? in cōi Spēs at̄ differt a pprio. qz spēs natura p-
orē pprio: propū vero posterior ē spē Preterea quoz
terminū id est diffinitioēs sunt dīntes: ipā sunt dīā
Itē spēs differt ab accīte: qz spēs p̄tur in quid. accīis
vero in quale Spēs etiā natura prior est accīte Om̄e
em̄ accīis natura posterior est suo subiecto

Arguitur primo. Contra textū qui dicit qz ge? ptinz species et non p-
ptes cēntiales ei? ergo male dī qz ge? nō ptinet a spēs? ¶ Oīco l; species
tineat gen? tanq̄ totum essentiale ptinz suam ptē/nō tñ sicut totū v̄le ptinz su-
am ptem s̄bictiuam/quō gen? ptinet suas species

Arguitur secūdo. Contra illū qz ex plurib? dīijs p̄stituit vna spēs. Cō-
tra ex duob? entib? in actu nō fit vnū terciū. s; due
dīē sunt duo entia in actu/sigī ex illis nō potest fieri vna spēs ¶ Oīco qz licz
ex duob? entib? in actu vt in actu sunt. nō p̄t fieri vnū terciū. tñ bñ qñ vnū ē in
potētia ad aliud. sic ē de duab? differentijs.

Arguitur terciō: bñ sequitur hec equa p̄miscet ad gnātōz muli. s; eq̄
in cōi p̄miscet ad gnātōz muli/ōnā tēz p locū ab in-
feriori ad sup̄. s; contra textū qz pticularis equa et pticularis aīn? miscet ad
gnātōz muli ¶ Oīco l; equa et aīn? in cōi sc̄dario p̄miscet ad gnātōz muli et
p accīis. non tñ p̄mo et p se Del dī qz text? nō vult negare quin eq̄ et aīn? in cōi
muni p̄miscet ad gnāndū mnlū effectiue. s; vult dicere qz in cōi nō p̄miscetur
ad gnāndū mnlū formalr et intrin? sicut ptes cēntiales dicūt p̄misceri et vniri
ad gnātionē totius

Quō propriū differt ab accīte:

Propriū at̄ differt ab accīte. qz propriū p̄dicatur
de vna sola spē c? est propriū Accīis vero de plurib? spēs
b? Et accīis p̄mo inē indiuiduis: s; p p̄teri? gñib? et
spēs? si em̄ hō aut aiāl currit: nisi qz sortez et plato cur-
rit Propū at̄ p̄mo cōueit spēs: s; p spēs cōueit indiuiduis.
Itē ge? dīā spēs et propriū equaliter p̄cipiāt ab oib? d
q̄b? p̄nt: accīis vō nō: s; suscipit intētoz et remissioz Itē
gen? dīā spēs et propriū vniuoce p̄ntur Accīis at̄ nō
p̄dicatur vniuoce sed denōtiatiue

Arguitur contra

hoc qd ppū cōlr picipat et dno hō magis ridz q ali
us j^o nō cōlr et dico hz ride nō cōlr picipat.
qz nō ē ppū sz accūs. tū rīfibile cōlr picipat. **Repli.** etiā vn^o hō ē magis rīf
bil qd pbo/qz vn^o hō est magis inclināt ad rīfuz q ali^o j^o. **Dico** q rīfibile
ca^o du^o vno^o vt dicit nālem pōm ppinquā ad ridēdū q p^o pplexionē z dīf
pōem cor pīs. et vn^o hō ē magis rīfibil altero. sz tūc rīfibile ē accūs cōe z nō pp
um Alio^o ca^o rīfibile vt dicit po^m seu aptitudinē nālē remotā ad ridēdū q p
sequit rōem spē^m hōis/ z sic vn^o hō ē magis rīfibil altero. z h^o ē pprium.

Arguitur

ppriū nō p^o vni^o / qz t^o falsus dīf pbat/ qz p^o denōiatiue.
Istam cū dico. hō est rīfibil: ptum nō est de eēn^o s^o bti. **Dico**
q p^o vniuoca ca^o du^o vno^o spāt^o p p^o p^o eēntiali. z sic nō p^o tur vniuoce Alio^o
ca^o p omī p^o p^o eēntia z ordiāta. z sic omīs p^o p^o q^o tī p^o bil ē vniuoca n^o ē incō
ueniēs qz p^o p^o denōiatiua sit hoc mō vniuoca

Arguitur

h^o qd dicit. Accūs vero denōiatiue. **Lōtra** omē v^o dēt vni^o /
p^o de multis z nō equiuoce sz accūs ē v^o. qz accūs p^o vni^o.
Dico ad maiorē distinguēdo. Istā vni^o p^o ca^o du^o vno^o gnā^o scz p omī illo
qd fm p^o hū p^o de multis: z oē v^o p^o vni^o de multis. z ita accūs p^o vniuoce
Alio^o ca^o vniuoce p^o spāt^o: vt ē p^o vno nōie z rōne eēntiali de s^o bto sic accūs
nō p^o vniuoce. **Repli** etiā capiēdo vniuoce p^o p^o: ad h^o accūs p^o vni^o.
vt albedo est color et **Dico** v^o ē respēcū sui inferioris. Sz p^o denōiatiue.
respēcū sui s^o bti

Triplex ē predicatio.

Predicariāt vniuoce: est p^o fm vnū nomē z rōz v
nā scōm illud nomē sūptā. vt hō scōm vnū nomē p^o de
forte z platoē vt for. ē hō: z pla. ē hō Et rō for. z pla. fm
illō nomē ē vna. s. aiāl rōle mortale Et ob h^o ens nō ē ge?
nec p^o vniuoce: qz h^o fm vnū nomē p^o nō sū scōm vnā rōz
Rō emē ent? fm qz de s^o. ē ens p se: fm at qz de ali
is nomē p^o: ē ens in alio Et sic p^o fm diuerlas rōes:
z iō nō vniuoce p^o sz poti^o equo^o z m^o triplē **Predicari**
āt equo^o ē p^o vno nōie z rōib? diuer^o sūpt? fm illō no
mē. vt caūs vno nōie p^o de caē latrabili: sūde celesti: z pil
ce marino. nō at fm illō nomē rō ē eadē oib? sz alia z alia:
Denōiatiā dūr quecūqz ab aliquo solo caū sūt dūr: z fm
illō nomē hz appellatōz vt a g^o maticā g^o matic? a forti
tudine fortis: vñ grāmatic? z fort? p^o tur denōiatiue
z ideo accūs dicitur denōiatiue p^o

Queritur primo. q̄ est dīa inter p̄tū vniuoū et p̄i vniuoce ¶ Dico q̄ vniuoū p̄tū ē c̄cept⁹ ē in se vni⁹ et lignū ē albū sibi albū ē p̄tū vniuoū. et ibi ē p̄tio denoiatiā ¶ Ad s̄t̄tant q̄ aliqd̄ sit p̄tū vniuoū et tū p̄bicet̄ denoiatiē ¶ Sz vniuoce p̄i ē q̄n̄ rō seu diffi⁹ p̄i includit̄ in diffi⁹ s̄bt̄i Et albū nō p̄t̄ de lapide qz̄ dif⁹ albi nō includit̄ in diffinitioē lapidis.

Queritur scdo. q̄ est dīa inter p̄tionē vniuoā et denoiatiā ¶ Dico p̄tio vni⁹ p̄pe ē p̄tio eēntial̄ in p̄mo dīcēdi p̄ se. et vocat̄ sepe a scoto p̄tio formal̄ / qz̄ p̄tū ē de rōne formal̄ seu dif⁹ q̄ditatiua s̄bicti Et hoc mō gen⁹ sp̄es et dīa p̄ntur vniuoce de his in q̄b⁹ p̄tinet̄ eēntia⁹ p̄pū autē hoc nō p̄t̄ vni⁹. qz̄ nō ē de diffi⁹ q̄ditatiā c̄de q̄ p̄tur ¶ Sz capiēdo p̄tionē vniuoā large sc̄z p̄p̄tioē n̄c̄ria / sic p̄tur vniuoce et vt d̄c̄m̄ ē. qz̄ p̄p̄m̄ inest̄ n̄c̄rio suo s̄bto in dīcēdi p̄ se Et licz̄ nō p̄tinet̄ in suo s̄bto eēntial̄ seu forma⁹ tū v̄tuali. Et iō qz̄ sepe p̄p̄riū p̄o⁹ in diffinitioib⁹ loco dīc̄y eēntial̄ / que plerūqz̄ nos latent̄ quas circuloqz̄ p̄ ip̄as passiones ¶ Sz p̄o⁹ de n̄oiatiua d̄ in q̄a p̄tū inest̄ s̄bto in quadam adiacē⁹ acc̄sili seu formal̄ p̄ quaz̄ s̄btū denoiat̄. Vel in q̄ p̄tur acc̄s̄ d̄ de s̄bto vt hō est alb⁹. Et ista ē triplex. vt h̄r p̄mo p̄terioy P̄iā ē q̄n̄ acc̄s̄ p̄tur d̄ s̄bto vt hō ē alb⁹. Sc̄da q̄n̄ eoz̄ s̄btū de acc̄te vt albū ē hō Tercia q̄n̄ acc̄s̄ p̄tur de acc̄te. vt albū ē dulce. et ad h̄c p̄t̄ reduci p̄tio sc̄de intentionis in p̄creto de suo s̄bda. vt aiāl ē ge⁹ Et eoz̄ p̄tio s̄bda m̄ti de 2^a intentioē / vt nō est vox / vel gen⁹ ē quod. j. res obiecta in qua s̄bdat̄ ge⁹ ¶ Targe em̄ exte⁹ p̄tio denoiatiā ad acc̄s̄ sumptū p̄ eo qd̄ est ex̄ncū a rōne alic⁹. q̄l̄ ē p̄tio ḡnis de dīa et eoz̄ vt rōle ē aiāl et aiāl ē rōle Et tōē d̄ de s̄bto et p̄pa passioē ¶ H̄a s̄m̄ scotū in q̄libetis ¶ Hō s̄m̄ ē p̄tio denoiatiā acc̄tis ad s̄btū / s̄z eoz̄ forme ad s̄btū p̄pe nature. Vñ ista ē denoiatiā et in p̄o dīcēdi p̄ se. hō est aiāl. licz̄ ista sit p̄ acc̄s̄ eoz̄ est aiātum.

Queritur tercio. Utrū ens p̄bicet̄ vniuoce de s̄b⁹ et acc̄te ¶ Dico s̄m̄ pe. h̄y. q̄ n̄ vt p̄bat in textu Sz scot⁹ tenz̄ oppo^m ¶ H̄a sicut text⁹ p̄bat qz̄ ens p̄t̄ equiuoce de s̄b⁹ et acc̄te / eodē mō p̄t̄ p̄bari e ciā qz̄ aiāl p̄dicat̄ et equiuoce de hōie et eq̄. qz̄ rō aiāl s̄m̄ qz̄ d̄ de hōie / est aiāl rōnale s̄m̄ qz̄ d̄ de equo ē aiāl irrōnaie ¶ Ideo s̄m̄ ipsum dīcitur qz̄ sit c̄cept⁹ aiāl q̄ dīcitur de homine et equo abstrahit a rōlitate et irrōlitate ¶ Ita c̄cept⁹ entz̄ q̄ d̄ de s̄bia et acc̄te abstrahit ab esse p̄ se / et abeē in alio / n̄ s̄m̄ illud includit. sed est indifferēs ad utrūqz̄ ¶ Et hec de scdo tractatu sufficiant

Finitur tractatus scdus.

Sequitur tractatus tercius.

Prohemium Tractatus Tercij

Arca iniciū tercij tractat⁹ De hyl. qui est de decē p̄ntis
exet⁹ / ex li^o p̄ntoz aristotel. añq; ad textū p̄cedat mo-
uentur p̄ iuuenib⁹ instenendis aliq; q̄stiones.

Queritur p̄m^o Quid ē s̄brū tercij tractat⁹.

¶ Ad h^o dicit aliq; / q̄ ē ens
dicibile incōplexū v̄le vel p̄ticulare ordinabile in ḡnē/
Alij dicit q̄ est v̄le ordiabile in ḡnē Tercia opinio est
q̄ p̄ntū sit hic s̄b^m. qd sic p̄bat⁹ Illud ē s̄brū alicui⁹ scie^o
cui demrānt inesse p̄prie passionē p̄ p̄pria et p̄ncipia / s̄z p̄ntum ē h̄mōf. igit^r
est s̄bictū Minor p̄bat⁹ qz passio h̄ scie^o ē ordinabile in ḡnē / z p̄m^o s̄bictū ē ens
incōplexū finite z limitate nature Et q̄b^o trib^o t̄ijs sit talis demr^o ¶ Omne
ens incōplexū finite z limitate nature ē ordiabile in ḡnē. omē p̄ntū ē ens incō-
plexū finite z limitate nature. ḡ omē p̄ntū ē ordi^o in ḡnē Secdo p̄bat⁹ p̄ p̄oi-
tiones s̄bictū attributionis. nā p̄ntū inter magis p̄m^o p̄siderata h̄ scie^o / est qd cōif
simū p̄ notū / nō excedet metas et ḡ ē s̄brū h̄ scie^o ¶ Tercio p̄bat⁹ sic. passio h̄
scie^o scz ordinabile in ḡnē fluit ab aliquo p̄mo z adeq̄to s̄bro / sed nullū ē aliud
adequatū s̄brū h̄ passionis ordiabile in ḡnē / q̄ p̄ntū / qd p̄bat⁹ qz si scz aliud /
maxime est v̄le ordiabile in ḡnē. vt dicit scda opinio / s̄z hoc non. qz ista passio
ordinabile in ḡnē excedit ip̄m. qz indiuidua etiā sunt ordinabilia in ḡnē / z t̄i nō
sunt v̄lia ordinabilia ḡnē Nec p̄t dici q̄ s̄brū sit ens dicibile incōplexū v̄le v̄l
p̄t^o ordiabile in ḡnē. vt dicit p̄ma opinio. p̄bat⁹. qz vel h̄ totū ca^o circūlocu-
tione p̄ m^o mē^o fūdabili sup̄ qdlibz repositibile in p̄nto. z sic est idē cū p̄nto. Et
go frustra z incōueniēter accipiēt tot nōia ad circūloquēdū illā rē / q̄ t̄i habz
p̄p̄m nom̄ sibi impo^m Del hoc totū ca^o s̄brū / ē v̄nū ens p̄ acciō. qd nō pōt
esse p̄mū s̄brū alicui⁹ v̄ni^o passionis.

Arguitur p̄m^o Predicamētū nō est quid v̄nū. ḡ n̄ p̄t esse s̄brū hui⁹
scie^o. p̄na tenz / qz s̄brū scie^o n̄c̄rio debz esse quid v̄nū
An̄s p̄qat qz p̄ntū nō est aliud q̄ aggrega^o ḡn̄m z sp̄z s̄m s̄b z sup̄ positozū.
¶ Oico qz p̄ntū ca^o tri^o p̄m^o p̄ tota aggregatōne ḡn̄m z sp̄z s̄m s̄b z supra
positozū z sic nō est hic s̄brū. Secdo mō ca^o p̄ ḡnē quā^o alic^o ordiātionis z sic
nō ē etiā hic s̄brū qz passio scilicet ordiabile in genere non uenit sibi abez
quare z p̄critibilz Tercio ca^o p̄ntū p̄ m^o intētiōē fūdabili sup̄ qdlibz reponi-
bile in p̄nto z est quid v̄nū z s̄brū. ¶ Replicat⁹ s̄bictū dēt verificari de oib⁹
de quibz verificat⁹ passio. sed ordiabile in genere verificatur de h̄oie. de sorte /
zē vt h̄ō ē ordiabil^o in ḡnē / z t̄i p̄ntū p̄ m^o intētiōē nō verificat⁹ de h̄oie. qz h̄ est
falsa / h̄ō ē z intē^o fūdabil^o z p̄ntū cap̄tū p̄ m^o intētiōne fūdabil^o zē nō ē s̄brū z
¶ Oico liz z intētiō fūdabil^o in abstracto nō possit p̄i de h̄oie t̄i vt de fiḡe
in p̄creto scz isto nōie p̄ntū b̄i p̄tur de h̄oie Et est simile sicut hoc abstractum
albedo nō p̄tur de h̄oie vt h̄ō est albedo. t̄i b̄i in p̄creto. vt h̄ō est alb^o.

Arguitur scdo Predicamētū nō ē p̄mo notū in hac scia. ḡ nō ē hic
s̄brū. An̄s p̄bat⁹ qz an̄ p̄nta sunt pus nō q̄ p̄ntum
¶ Oico liz an̄ p̄nta^o sint pus nota in executione q̄ p̄ntum. t̄i p̄ntū ē pus no-
tum in intētiōē. qz p̄mo de illo intendit doceri in scia. ¶ Replicat⁹ Lectores
volētes iuuenes docere p̄nta intēdūt p̄mo docere an̄ p̄nta. dem̄ predicamēta.

Prohemium.

postremo p^o pnta. q̄ añpnta p̄cebāt p̄ata z sunt prius nota in int̄tione. ¶ **O** i
co verum ē in executione vt dcm̄ est **D**ico q̄ h̄z añpnta fiāt p̄mo nota no
ticia determinata p̄ suas diffinitiones tamē p̄ntū est prius notū noticia p̄fusa.
Lectores em̄ dicūt in p̄fuso se lecturos de decem p̄ntis.

Arguitur tercio Subiectū sciē debz solū verificari de p̄tib⁹ suis s̄b⁹
iectiuis. sed p̄ntū nō ē h̄moi. igit̄ nō ē h̄c s̄btū. **W**i
noz p̄batur qz p̄tur de tota coordinatiōe que nō ē ps̄ s̄bictiua ei⁹. ¶ **O** i
co p̄ntū vt h̄c sumit̄ non verificatur de tota coordinatiōe: qz p̄ntū vt h̄c ē s̄b
iectū est⁹ int̄t̄io s̄bdabil̄ supra q̄dlibz reponibile in p̄nto. ¶ **R**eplicat̄ p̄ntū
acceptum p̄^o int̄t̄ioē s̄bdabil̄ zc̄ non p̄tur n̄c̄rio de p̄tib⁹ s̄bictiuis h̄⁹ sciē⁹
ergo vt sic non ē h̄c s̄btam. **A**ñs p̄batur qz p̄tes s̄bictiue sunt s̄b̄na q̄t̄itas
qualitas zc̄. **D**odo p̄ntum p̄^o int̄t̄ioē p̄tur de illis p̄tione acc̄tis/sicut secū⁹
da int̄t̄io de suis obiectis. ¶ **O** i co q̄ s̄b̄na q̄t̄itas zc̄ nō sunt p̄tes s̄bicti⁹
h̄⁹ sciē⁹ie p̄ d̄n̄iatis sed solū int̄t̄ioēs secū⁹de que s̄bdant̄ sup̄ obiecta reponi
bilis in p̄ntis inq̄⁹ h̄moi/vt sunt p̄ticulares relatiōēs p̄nti capti p̄ p̄to. ¶ **R**e
plicatur **P**redicamētū est quedā⁹ int̄t̄io / q̄ non ē ordinabile in ḡne. z p̄ p̄ntis
passio h̄⁹ sciē⁹ie sibi non p̄uenit. p̄na p̄batur: qz sc̄de int̄t̄iones non sunt rep̄o
nibiles in p̄nto. ¶ **O** i co q̄ non solū entia realia ponūt̄ in p̄ntis / sed etiā entia
rōnis vt dicitur postea. **E**tia⁹ d̄: licet p̄ntum non sit ordinabile in genere obiec
tiue t̄q̄ obiectū reponibile in aliquo p̄nto. tamē est ordinabile in genere s̄bicti
lectiue t̄q̄ p̄ntū illi⁹ passiois p̄^o mediū p̄uenit om̄ib⁹ illis obiectis⁹ que
ponūt̄ in p̄ntis.

Arguitur quarto q̄ dem̄rātōz passiois sc̄am de s̄bto. z h̄ sic / **M**aior
in dem̄ratiōe sc̄a ē p̄tingēs z n̄ n̄c̄cia. q̄ dem̄tā⁹ n̄ p̄z
p̄^o rez qz om̄is dem̄rā⁹ p̄cedit ex p̄missis n̄c̄ijs. **A**ñs p̄bat qz h̄ p̄ntū sc̄z ordiā⁹
in ḡne d̄: p̄tingēt de ente incōplexo zc̄. p̄bat. nā secluso om̄i ope int̄llcūs ad
huc h̄ō ē ens incōplexū finite z limitate nature: z tūc nihil ē ordiābile in ḡne. cū
ordiābile in ḡne sit passio int̄t̄ioāl̄. q̄ solū verificat̄ de aliq̄ p̄ actualez opatōz
int̄llcūs. ¶ **O** i co ad p̄bationē añs⁹ qz hoc totū p̄plexū ens incōplexū finite z
limitate nature qd̄ ē mediū dem̄ratiōis/ca⁹ duplici⁹. **D**no⁹ h̄catē. z sic h̄ passi
o ordiābile in ḡne verificatur de ip̄o p̄tingenter. **A**llo⁹ ca⁹ ec̄ulocutiue pro
genere primo z d̄zā c̄ntiali h̄⁹ entis rōnis qd̄ ē p̄ntū. z sic de ip̄o verificat̄ d̄cā
passio n̄c̄cio sicut r̄s̄bile de aiāli rōli. z sic a⁹ dem̄ratiōis ē n̄c̄cia. ¶ **S**ed re
plicat̄ seclusa opatōe int̄llcūs: illd̄ p̄ntū sc̄z ens incōplexū finite nature verifi
ficat̄ de h̄ōie vel alto obiecto: z tū pa⁹ sc̄z ordiābile in ḡne uō verificat̄ de ip̄o
¶ **O** i co negā⁹ añs/qz si⁹ secluso ope int̄llcūs nō ē p̄ntū nec ordiā⁹ in ḡne. ita
nec h̄ō est ens incōplexū finite z limitate nature inq̄tū ca⁹ ec̄ulocutiue p̄ ḡne
z d̄zā p̄nti. ¶ **R**epli⁹ **A**d istam **D**ōmē ens incōplexū finite z limitate nature est
ordiābile in ḡne cap̄i⁹ ens incōplexū ec̄ulocutiue/se⁹ vna p̄^o p̄ntū. s̄z ex n̄c̄cio
n̄ se⁹ aliqd̄ p̄tingēs q̄ ip̄a n̄ ē n̄c̄cia cap̄i⁹ ens incōplexū ec̄ulocutiue. **A**ñs p̄bat
qz bñ se⁹ d̄ ens incōplexū finite z limitate n̄aē ē ordiā⁹ in ḡne. q̄ h̄ō ē ordiābil̄
in ḡne. s̄z illa p̄^o p̄tingens. ¶ **O** i co h̄⁹ ex puris de n̄c̄rio nō se⁹ p̄tingēs. tū ex
vna de n̄c̄rio z alia p̄ntū bñ se⁹ p̄tingēs. **A**d d̄cā p̄^o h̄c infer̄ in v̄tute m̄ioris s̄b
int̄llcē/q̄ s̄z h̄ō est ē ens incōplexū finite zc̄/z illa ē p̄tingens sicut p̄ns.

scibiliū ¶ **O**ico ynomō q' hz decē pnta p' hris sint corruptibilia s'm eē exētie
 nō tñ s'm eē eētie/ r quo ad illud esse de iphs est scia ¶ **U**el dicit alio' ad pba
 tionē pñe. licz omis scia sit solū nēriozum r incorruptibiliū tēz scibiliū p'pinq'
 rum/ tñ p't esse p'ingentium tēz scibiliū remotoz/ mō decē pnta p' hris sunt sci
 bilia remota ¶ **R**eplicatur scibile p'pinqū nō ē nēriū r incorruptibile/ nisi
 scibilia remota eciā fuerint nēria r incorruptibilia. q' scia nō p't esse p'ingē'
 tēz scibiliū remotoz ¶ **A**ns. pbat qz scibile p'pinqū p'at ex scilib' remotis
 que si nō essent: false p'rent de scilib' p'p'iq'uis. vt si nullū pntū p' hro fit hēc
 p' esset falsa ¶ **O**me pntū p' hro ē ordinabile in gñe. qz de s'bro nō exētie nichil
 vere affirmatur ¶ **O**ico ad istas p'bariones aūtis q' licz de s'bro nō exētie ni
 hil vere affirmari p' copulā p'no tātē tēpus pñs/ tñ de s'bro nō exētie bñ p't ali
 quid vere affirmari p' copulam absolutā a tpe ¶ **Z**am hēc copula est/ in omi p'
 clusione r p'missa demrātois absolutur a tpe/ r tñ scz s'btum r p'tū supponūt
 nāl' p' omib' hīs a quib' pnt p'tiripari ¶ **U**el dicit q' hz de s'bro nō exētie nichil
 p't vere affirmari ab' / bñ tamē s'bro p'ditōe s'btelligēdo si sit ¶ **Z**am s'bro hac p'di
 ctione si ē passio/ nēriozū uenit s'bro/ sic p' demrātois cū p'missis solū ē nēria
 s'bro illa p'ditione si s'btum est ¶ **D**ñ nō tā qñ p'tes s'biectiue nō pnt h' corum
 p'tūc caz corrup' non infert falsitatē p'p'ois v'is/ qz s'm p'hm ¶ **Z**ita ē nēria/
 omis ignis ē calefacti' r tñ quilibz ignis p't corrumpi r fieri nō calefacti' / s'z
 imp' esset omia supposita ignis h' esse corrupta s'm mētē p'hi qui posuit ne
 cessitatē toti' vniuersi/ r spēs p'ncipalium in toto vniuerso. ¶ **U**el dicit ad auētez
 p'hi ¶ **O**mis scia dēt esse nēriozū q' ipse loquitur de scia spēs p'ncipaliū in toto v
 niuerso. quarū omia indiuidua simul corrupi ē impossibile ¶ **Z**am sic nō ē de p'
 dicamento p' hro. qz omia ei' indiuidua pnt simul corrumpi/ nec ē spēs p'ncipa
 lis toti' vniuersi: q' non oportet p'clusōz qua sibi aliquid demrāt in esse/ eē ne
 cessitatem. qz dicit p'hs in pnto ad aliquid q' scibili nō exētie e' scia non est: p' qd
 videt inuicē q' aliqua scibilia/ q' habent omia sup' corruptibilia. vt sunt pnta
 nō sunt oba sciētie: que necessario ē scia ¶ **S**ed qz p'hs errauit ponēdo ne
 cessitatē toti' vniuersi r spēs p'ncipaliū vniuersi ¶ **I**deo in hīs que affirmat ex
 hoc p'supposito nō ē habēd' p' autentico ¶ **I**deo possz negari quo ad h' qd dicit
 sciām tñ esse nēriozū ¶ **E**t tūc vlteri' dicit' q' nullo pnto p' hro exētie/ noticia
 h' p'clusiois omē pntū ē ordiabile in gñe/ nō est scia. qz tūc in cau' decō' esset
 hā ¶ **E**x q' sc' q' nō omis scia de necessitate ē scia/ s'z aliqua ē p'ingētē scia: q' sit nō
 scia p' solā falsificatōz obiecti ¶ **E**x h' tūc sc' sciaz esse facili' mobilē a s'bro quia
 s'btum sciē manz s'co non dicit scia p'pter falsitatem obiecti

Finitur probemiss.

Sequitur tractatus tercius

Ad cognoscendum p̄nta quedam sunt
necessario premittenda: sine quorum
cognitione: nequaquā potest haberi cog
nitio p̄ntorum. Et ideo distinguem⁹
cum aristotele triplicē modū p̄ndi

Prīmū affixū predicamentū in genere
est diffinitio:

Eorum que predicant: quedam sunt uniuoca. que-
dam equiuoca. & quedam sunt denominatiua

Equiuoca dicuntur: quorum solum nomen est cō
mune. & ratio substantie sc̄m illud nomen est diuersa.
ut animal sit animal uiuū: & animal pictum. & no
men in eis solum est cōmune: & sc̄m illud nomen ra
tio substantie est diuersa. Dicimus enim de leone picto
in pariete: ecce terribile animal. & de leone uiuo idem
dicimus equiuoce. Et de statuis regum dicimus: illi
sunt tales reges. Et de illis qui adhuc uiuūt idē dici⁹.
Illi sunt tales reges: sumtendo nomē regis equiuoce.

Uniuoca dicuntur quorum nomen est commune
& ratio substantie sc̄m illud nomen est eadem. ut hoc
nomen animal est commune homini boui & leoni. & si
mīliter ratio substantie sc̄m illud nomen est eadem.
Dicimus enim: homo ē animal bos est animal. Et hō

est substantia animata sensibilis: et bos est substantia animata sensibilis. Et sic nomen est compositum: et ratio eorum est eadem secundum illud nomen. Nihil enim aliud est homo quam quod est animal nisi substantia animata sensibilis: et similiter bos. Denominativa dicuntur quaecumque ab aliquo. solo casu sunt differentia. et secundum illud nomen habent appellationem ut a grammatica grammaticus. ab albedine albus: differunt solo casu. id est sola cadentia que est a parte rei: et secundum illud nomen habent appellationem. Nomen enim denominativum debet concipere cum nomine uniuoco in principio et differre in fine. ut a grammatica grammaticus: a fortitudine fortis.

Uste tractat tercius per hyl. In quo postquam in tractatu definiuit de vlti ab hyl. sic per determinat de vlti proprietate. scilicet ut ordinabile in genere secundum se et super. Sic postquam determinat in tractatu de quibus vltis: hic per determinat in de deo deo deo. Et quod plura nominata sunt non potest haberi sine antecedentibus: per primum determinat de antecedentibus deinde de se. veris primum. per tremo de per primum. Et sunt hyl per me lconis due partes. In prima more solito ponunt aliqua puncta. deinde due rationes et tres quatuor argumenta cum quatuor replicis. In secunda parte hyl conis non sunt puncta. sed quatuor rationes et argumenta.

Primum punctum

est quod sit antecedentium. Est quoddam documentum traditum ab aristotele. an notitia verorum primum valens ad cognitionem eorum. Alii dicunt quod ista dicitur non puenit antecedentibus a boecio et alijs traditio ponunt eam descriptoem. Antecedentium est quod a notitia an va pnta tradita. valens ad cognitionem eorum. Sed ad declarandum prima de traditum ab aristotele. per hyl excludunt per billa per hyl quod dicitur an notitia verorum primum excludunt per primum. Et non debet addi in descriptioe a priori. quod nec antecedentia nec per primum valent ad cognoscendum primum a priori sed a posteriori. Et ideo si per primum statet an eent antecedentia. et si antecedentia fieret per eent per primum.

Secundum punctum

est quod tria sunt antecedentia in genere. et septem in specie. Tria in genere sunt distinctio. diuisio et regula quorum sufficiencia sic sumitur. Dicitur antecedentium est documentum valens ad noticiam primum. Vel sic valens ad cognoscendum primum quo ad esse vel quod ad posse vel quo ad operari. Si quod ad esse: sic est distinctio quod ipsa explicat esse. Si quo ad posse: sic est diuisio. nam per diuisionem explicat partes seu concipibilitas alicuius compositi. Si quod ad operari sic est regula. quod regula antecedentia omnibus dicitur quod genera et species debeant in primum ordinari. Et septem antecedentia in specie sunt tres diuisiones due diuisiones. et due regule. Contra. Possunt argui. tria sunt antecedentia in genere et septem in specie. Sed sunt decem. quod tria et septem sunt decem. Quia tria et septem diuersa inter se faciunt decem. non tamen quod sunt sibi inuicem eadem. nam ideo septem in specie sunt ipsa tria in genere. Vel dicitur quod si tria et septem capiunt eodem modo faciunt et. nam tria in genere et septem in specie. Aut tria in genere et septem in specie. sic non est hic. Nam distinctio hic non est generalis respectu trium distinctioem. Sed ergo generalis hic sumi

improprie p generali. & species pro speciali.

Tercium pūctū est q̄ diuersimode tres diffinitioēs valēt ad noticiā am pntoz. Itā diffi^o equiuoꝝ valz affirmatiue & negatiue. Affirmatiue valz ad reductionē oīm decē pntoz ad vñū cōe. nō vñū uocū ge^o s; equiuocū. aut saltē analogū qd̄ est ens. Negatiue valz s; q̄ nulla e quiuoca/ingtū equiuoca pnt̄ poni in pntis. Sed diffini^o equoꝝ valz ad p̄gnoscedū quō om̄ia po^a in vno pnto reducāt ad vñū vniuocū s; ad vñū ge^o gnā^m qd̄ p̄tur de ip̄s vniuoce & eēntialr: ita q̄ vniuocū vniuocās dēt poni su pra vniuoca vniuocata. sicut supi^o sup̄ sua inferiora. Et dif^o denoiatiuoꝝ valz ad p̄gnoscedū quō nouē pnta accētū reducūt ad s̄b̄nam de q̄ pnt̄ denoiatiue & accidēt aliter:

Quartum pūctū. q̄ sola vox ad placitū instituta ē equocū vl' vniuocū. Et iō intē^o aie vl' p̄cept^o nō ē vniuocū vl' equocū p̄ p̄rie loquē^o. Est at̄ vox illa equoca q̄ sit pla. Et nō ē sig^m s̄b̄ordinatū vni p̄ceptui s; ē sig^m vñū s̄b̄ordinatū p̄lib^o p̄ceptib^o seu intētōib^o aie ita dic^o octā q̄ aristof. intelligi q̄n̄ dicit nom̄ eē cōe & rōez s̄bie eē diuersā. i. p̄cept^o & intētōes aie s; diuersi. Et h^o istū equocū a cauē ē q̄n̄ vox p̄lib^o p̄ceptib^o s̄b̄ordinat. & ita vñū ac si s̄b̄ordinatē alteri/ & ita h̄cat vñū ac si n̄ h̄catē alteri. Equocū a p̄silio: ē q̄n̄ vox p̄ impo^o alicui vl' aliq̄b^o s̄b̄ordinat vni p̄ceptui. Et p^o p̄t aliqua sititudinē p̄m̄ p̄ti ad illd̄ aliud impo^o illi alteri. ita q̄ nō imponeret illi alteri nisi p̄mo impositū e; s; alij/ vt de li hō qd̄ p̄ imponēbat ad h̄nōū om̄ia aiālia rōlia. p^o p̄ter sititudinē impositū ē ad h̄nōū e^o ymaginē pictā vl' sculptā. Vniuocū at̄ ē il lū qd̄ s̄b̄ordinatū ē vni p̄ceptui siue h̄cat p̄la siue nō. Ita tñ q̄ nō h̄cat illa p̄la nisi qz vna intē^o anime seu vñū p̄cept^o significet illa.

Queritur primo. quō diffiniūt equoca. & q̄s est intellcūs diffinitiois. Oico equoca dicit̄ quoz solū nomē cōe ē & ratō s̄b̄nie/ s̄m̄ illd̄ nomē est diuersa. Que dif^o sic intelligit̄. Equoca supple equocā. dñr supple sua obiecta s; equocā. p̄ denoiato. quoz supple obiectoz nō id ē vox equocās solū ē cōe: & rō s̄b̄nie. j. res s̄ta/ scdm̄ illd̄ nomē ē diuersa. j. aiā & a lia. vel s̄m̄ alios. i. p̄cept^o seu intētōes aie sunt diuersē. Quasi dicat̄. Quā om̄ia il la dicit̄ equiuocata alic^o vocis q̄ pueniūt in illa voce/ tñō in re s̄ta tal' vocē. ex q̄ p̄ q̄ hic diffiniūt equō equiuocā. Itō ex^m debz de equōtis dari/ vt aiāl viuū/ & aiāl pictū/ sunt equō. j. equiuocā resp̄cū aiāl. qz pueniūt in solo nōie & nō in re s̄ta h^o vocē aiāl. Sūt tñ alij q̄ dicit̄ q̄ h̄ diffiniūt equoca equocā & exēplif; eāt vt canis ē equocū ad canē latrabile. piscē marinū/ & s̄b̄ celeste. Et dicit̄ dif finitō nō ē rex s; nōiū. qd̄ p̄bat p̄ p̄m̄ 4° metha^o dicitē q̄ rō quā nō p̄t ē dif fin^o. S; ad h̄ dicit̄ q̄ res bñ diffiniūt t̄q̄ dif^o remota/ & nō t̄q̄ dif^o p̄p̄iquū

Querit scdo quō p̄p̄t ē equocū. Oico dupl^o s; equocū equocās. & ē vna vox p̄la s̄ns vt canis. Et equocū equōtū ē s̄tū equoci equo cās. vt canis latrabil' piscē marin^o & stella. Itē equocū equocās ē dupl^o. s. equo cū equocās a cauē. & ē v^o vox p̄la s̄ns e q̄ p^o vt canis resp̄cū latrabil' piscē & stelle. Aliud ē equocū equiuocās a p̄silio. qd̄ alio nōie d̄ analogū. Et ē vna vox p̄la s̄ns p̄ p̄us & p̄teri. vt aiāl resp̄cū aiāl viuū & resp̄cū aiāl picti. Et d̄ equocū a p̄ s̄tio qz in ip̄oe ei^o ad h̄nōū illa p̄la ē facta qd̄ d̄ delibera^o ad imponēdū h̄ nomē p̄teri/ s; p̄teritū. p̄pter sititudinē quā habz cū p̄mo. Et in equoco a cauē non fuit delibera^o sed casualiter plura s̄t.

¶ Et nota qd corrdenter etiā est duplex equiuocū equiuocatum a casu: z a cō filio Equiuocū equiuocatum a casu ē h̄tum equiuoci equiuocātis a casu Equiuocātis a casu ē qd est h̄tum equiuoci equiuocātis a casu.

¶ Si arguit hō ē equiuocātū resp̄cū aniāl vt dicit text⁹. Similiter aniāl z vrina sunt equuocata resp̄cū h̄ vocis sanū. z tñ hō nō est h̄tum aniāl. nec animal z vrina sunt h̄ta h̄ qd est sanū. q̄ male dcm̄ est qd equiuocū equuocātū ē h̄tum equiuoci equuocātis **¶** Oico qd duplx est equuocātū p̄mariuz z sc̄dariū. Nam h̄tum p̄mariū semp ē h̄tum equiuoci equuocātis z h̄ diffi⁹. Sz equiuocātū sc̄dariū qd iō d̄r equuocātū qz in ip̄o repitur diuersa res h̄ta equiuoci equuocātis h̄ non ē hic diffi⁹ nitum. z t̄k est homo resp̄cū aniāl. Sz in textu diffiniūtur equiuocata in cōi: tam p̄mariā q̄ sc̄daria. Nam fm̄ textū om̄ia illa dicūt equuocata q̄ pueniūt in aliqua eadē voce z h̄nt diuersas res h̄tas tal⁹ vocis. aut ip̄amet sunt talia diuersa significata

Arguitur primo sic decē p̄nta nihil h̄nt an se q̄ nullū ē anp̄ntū. An̄s paz qz sunt decē p̄ rez p̄n̄ ja an p̄mū. nō ē aliud p̄m **¶** Oico lz decē p̄nta n̄ h̄nt aliqd saltē limitatū an se in cēndo/ cū sint p̄ entia limitata. tñ bñ h̄nt aliqd an se in agnosce⁹ p̄ qd sc̄z p̄nt notificari vt sunt anp̄nta **¶** Replicat⁹ Eadē sunt p̄n̄ cēndi z agnoscebi vt z metha⁹. q̄ si n̄ habeat aliq̄ p̄n̄ essendi. etiā nō habebūt aliq̄ p̄n̄ agnoscebi **¶** Oico nega⁹ an̄az/ z cā ē. nā lz om̄ia p̄n̄ essendi: eadē etiā sunt p̄n̄ agnoscebi nō tñ eq̄. Multa em̄ sūt p̄n̄ agnoscebi alic⁹ rei. q̄ nō sunt c⁹ p̄n̄ cēndi. q̄ in ar⁹ omittit fallacia p̄nti ar̄ suēdo negatiē a p̄n̄ cēndi n̄m̄ cōi. ad p̄n̄ agnoscebi magis cōe.

Arguitur secūdo. Diffi⁹ equuocoz nō puenit equuocatis v̄boz q̄ nō est bona An̄s p̄bat qz equuocata h̄ v̄bi curro n̄ h̄nt no mē cōe sz fm̄ cōe **¶** Oico lz nō habeat nomē cōe capie⁹ nom̄ p̄ pte ozōis dif tincta q̄ fm̄ tñ habet no cōe capie⁹ nom̄ p̄ voce h̄tia vt no fit notamē mēt̄. **¶** Repl̄. Equuocā h̄ nōis iohēs nō h̄nt no pur ē vox vl notamē mēt̄ cōe: sz p̄p̄i/ s̄ dif nō puenit adhuc om̄ib⁹ equuocatis **¶** Oico qz lz equuocā h̄ nōis iohānis nō habeat nomē cōe/ capie⁹ cōe. p̄ appellatiō tñ habet no cōe/ vt ē idē qd pueniēs multis/ z cā h̄ic **¶** Et nō qz li so h̄ic/ nō excludit quālibz aliam pueniētā. sz excludit solū pueniētā in re h̄ta p̄ illud nom̄ p̄ qd soluit argumētū quo possz argui. canis latrabil⁹/ piscis z fido nō h̄nt solū nomē cōe. qz h̄nt rōem cōem q̄ ē s̄b̄tia corporea. h̄ ē fm̄ nomē sup̄i. z nō fm̄ illd no equuoci sc̄z cais.

Arguit⁹ tercio. Nom̄ equuocoz nō ē cōe equuocatis q̄ ista dif n̄ puenit equuocatis An̄s p̄bat: qz solū nom̄ equuoci equuocatis est cōe **¶** Oico qz nom̄ equuoci equiuocātis ē nom̄ equuocatoz si hoc nomē ioh̄a ē nomē om̄i illoz qui vocantur illo nomine Et q̄ si nomē equuoci equuocātis ē cōe: etiā nomē ip̄oz equiuocatoz ē cōe qz idem ē. **¶** Replicat⁹ si nom̄ equuocātis ē cōe: z rō s̄b̄tia. q̄ dif puenit equuocatis equiuocātib⁹ An̄s pz qz hoc nom̄ canis solū ē cōe s̄ntis equiuocatis z rō s̄bie illi nōis ē diuersa **¶** Oico lz nom̄ c⁹ libz equuocatis fm̄ se est cōe. nom̄ tñ nomē plū equuocātū. ex q̄ plā equuocā non habent idem nomen Nam li quozum in diffinitione refert plura. z sic non cōi uenit aliquib⁹ equiuocantib⁹ **¶** Vel etiam dicit qz quozū refert equiuocata Vel dicitur qz nomen equiuocantium non est nomē cōmune. tanq̄ s̄uoz h̄toz aut p̄ticipantium significata. jā diffi⁹ equiuocozum debet intelligi quozum

supple obiectoꝝ vt hꝝoꝝ. vel ea pꝛicipā^m solum nomen ē cōc. Ecce q̄t⁹ labor est in solutione / qui non est / si sim⁹ diffinitur et Equiuocū est e⁹ solū nomē ē cōc. et rō s̄b̄nīc s̄m illud nomē est diuersa.

Arguitur quarto. Ista dif⁹ non ꝓuenit equiuōtis dīāz q̄ nō est bona. Ista ꝓbat qz equocata dīāz nō hnt rōcm s̄b̄nīc / ex q̄ sūt simpli⁹ simplicia et non hnt diffinitionē ¶ Oico līz equocata dīē nō habent diffinitōz hnt tñ rem s̄rā p nomē Ista quoqz ꝓollz argui de equōtis acci dētum: q̄ līz non habeāt rōz s̄b̄nīc: capie⁹ s̄b̄nīam ꝓꝓrie: habent tñ rōnem s̄b̄nīc vt hic ca⁹ sicut dcm est ¶ Replicatur P. c. h. y. f. in quinto tractatu dicit rōcz in diffinitionib⁹ capi p dif⁹ ¶ Oico q hoc dicit gra exempli. mō exēploꝝ nō semp requirit veritas ¶ Si arguatur cōtra diffinitū sic / Diffinitū hui⁹ diffinitōnis nō est quid vni⁹ / q̄ male ꝓ⁹ dif⁹ / ꝓnā tenet / nam qdlibz diffinitū debz esse quid vni⁹ Ista patet quia diffinitum est equiuocū. Oico līz equocū ꝓ denominato non ē quid vni⁹: tñ equiuocū ꝓo sigto est quid vni⁹: hoc diffinitur hic. ¶ Replicatur. hic diffinit in plī et plāl termin⁹ / scmp stat ꝓ plurib⁹: ¶ Oico līz diffinitū non sit quid vni⁹ quo ad supposita: est tamen quid vni⁹ quo ad sigtū qz vniā rem s̄t ꝓuta relationem equiuoci s̄b̄dabile sup quodlibz equiuocatum alicui⁹ nominis

¶ Posset hic etiā argui Nullū est equiuocū equiuocās / ꝓbat. quia sigtio ē forma vocis s̄ntis sed vni⁹ rei ē tñ vna forma ¶ Oico q līz vni⁹ rei sit v⁹ fōz eētialis tñ pnt esse ꝓlcs forme accītales. mō s̄rio ē forma accīlis vocis ¶ Si dicat. s̄catio ē forma essential⁹ dēōnis q̄ ad min⁹ nulla dēio ꝓla s̄t ¶ Dico licet formal⁹ vna dēio non ꝓla significat. tñ dēio materialiter. j. capta ꝓ ꝓo que est ei⁹ materia bñ ꝓla sigt ¶ Replicatur Dicit ꝓhs ꝓmo metha⁹ qd nō vni⁹ s̄t / nihil s̄t q̄ impossibile ē e andem vocem ꝓla s̄re ¶ Oico q ꝓla s̄t etiā vni⁹ s̄t. Si dicat si ꝓla s̄t q̄ s̄t non vni⁹. s. d qd non vni⁹ s̄t nihil s̄t ¶ Dico licz ꝓꝓ s̄ns ꝓla / s̄t non vni⁹ capiendo non infinitanter / nō tñ capiēdo nō negātꝛ vt non intelligatur ꝓcedere q̄m s̄t ita intelligit ꝓhs dcm suū

Secunda pars huius lectionis.

Queritur quomō. diffinitur vniuoca et quomō intelligitur diffinitio et rā s̄b̄nīc s̄m illud nomē est eadem. Que diffinitio sic intelligit. Vniuoca supple vniuocata. dñr scz ab antiquis / sua obiecta / quoꝝ supple obiectoꝝ nomen scz vniuocans ē cōc: et rō s̄b̄nīc: res s̄cata / s̄m illd nomē ē eadē. Ex quo ꝓz q hoc diffinitur vniuoca vniuocata ¶ Vnde nota q vniuocū vniuocans est ꝓꝓ s̄ns naturam cōcm multis vt animal Vniuocū vniuocātū est infer⁹ tal⁹ nature cōmunis s̄re ꝓ vniuocū vniuocans. vt hō bos respectu animal ¶ Sz qz multa sunt vniuoca q̄ non snt nām cōcm Ideo vt dcm est alij dicit vniuocū est qd s̄b̄ordinatum ē vni cōceptui siue s̄cet vni⁹ siue ꝓla. dū tñ illa ꝓla ꝓꝓniant in vno cōceptu vel intēōne anime ita q vniuocū sit signū s̄b̄ordinatū

in fudo vni figno nāli quod est intentio seu concept⁹ anime:

Regitur primo. Animal est equiuocū. vt dcm̄ est pus. ḡ hic male d^r ex^m q^d aiāl fit vniuocū ¶ Dico q^d aiāl ca⁹ du⁹ ¶ Dno mō vt se extēdat ad aiāl verū z aiāl pictū z ē equuocū ¶ ca⁹ p̄scile p vno fto qd diffinit p sbām aiātam sensibile z ē vniuocū ¶ Replicat^r capiēdo aiāl tm̄ p vno fto/sic rō sbām aiāl non ē eadem ḡ aiāl sic nō ē vniuocū resp̄cū hōis z bouis ¶ Ans. pbat^r aucte p̄ hī pmo de aiāl Rō aiāl fm̄ vniūq⁹q⁹ animal ē altera z altera ¶ Dico hīz ratio spāl animalis fit altera z altera scdm̄ vniūquodq⁹ animal. tamen nō ratio generalis animal ¶ Si ar² ista diffi^o non conuenit vniū uocatis dīz ḡ non est bona ¶ Ans. pbat^r quia vniuocata alicui⁹ differētie nō habent eādem rōnem sbātīe fm̄ nomen ip̄s⁹ differētie ¶ Assumptū p̄z qz dīe cū sint simpli⁹ simplices nō habent aliquā rōnem ¶ Dico licet differētie nō habent rōnem capiēdo rōem p diffinitione. hnt tamē rōem capiēdo rōem p illo cui nomē impo⁹ siue p re bcata p nomē ¶ Gā ra⁹ in pposito capit^r p re fta/ p nomē: qz vt dicit p̄s 4° metha⁹ rō ē quā nomē fit. Et p̄s iter dicendū est z de vniuocatis gnālissimoz fm̄ ponētes ens ē equiuocū ¶ Si arguat^r 3° Diffinitio puenit vniuocātib⁹ ḡ nō est bona ¶ Ans. pbat^r qz vniuocā^m nomē ē cōe z rō sbātīe ē eadē vt z inductive ¶ Dico licet cuiuslibz vniuoci vniuocātis nomē est cōe z ratio sbātīe eadem. tm̄ non sunt dabilia plā vniuocā⁹. quoz nomē est z cōe/quia diuersoz vniuocā^m nūq⁹ ē vniū nomē cōe z hoc sb rōe vniuocā^m ¶ Vel d^r qz q̄ refert vniūda: z sic excludū^r p p̄mā p̄culā lz sequēs eis p̄ciat

Queritur scdo ¶ Dico q^d equuocū ca⁹ du⁹ scz p fto z p denōiāto ¶ Pro denōiāto cōiā du⁹ vel p denōiāto qd est equuocans. Vel p denōiāto qd ē equuocātū ¶ Si vero capiat^r p fto puta p resp̄cū equuoci siue equiuocāt^r siue equuocātī ista debet p̄cedi/equiuocātū est vniuocū. qz p̄tur eēntial^r z vniuocē de p̄p̄is inferiorib⁹ ¶ Si vō capiat^r p denōiāto qd ē equuocās/sic nō p̄t p̄cedi/equiuocū est vniuocū. qz equuocū equiuocās p denōiāto inq̄ntū h̄mōi nūq⁹ ē vniuocoz vniuocans vel vniuocātū ¶ Si at^r capiat^r p denōiāto qd est equiuocatum / sic concedi^r q^d equiuocum est vniuocū. qz equiuocata p̄nt esse vniuoca vniuocata etiā vniuocātia. licz non resp̄cū equiuoci/equiuocātis Et licz vniuocū fit dīsp̄ratum ab equiuoco. p̄ f̄gto z ergo nō p̄nt de se inuicem in abstracto verifi cari. tm̄ possunt de se inuicē p̄ri in p̄creto: nec hoc est inconueniens de dīsp̄tis. vt patet in quinto tractatu ¶ Et licz equiuocum p fto p̄tur denōiātiue de suis obiectis. p̄tur tm̄ essential^r de p̄p̄is inferiorib⁹: z resp̄cū illoz est vniuocū vniuocans

Queritur tertio: que sunt denōiātīa diffinitīe z quō intel^r diffi^o ¶ Dico Denōiātīua dīr quecūq⁹ ab aliquo solo casu dīa sunt: z fm̄ illud nomē hnt appellationem vt a ḡmā⁹ ḡmatic⁹. a fortitudīe fortis ¶ Que dīf^o sic intel^r Denōiātīua sbaudi cuiusdcm̄ denominātis dīr sp⁹ ab gn̄tīquā ḡcūz. j. ḡ Dīa sunt ab aliq⁹ sp⁹ abstracto/solo caū. j. sola finali termītiōē hnt appellacōz. j. p̄tīōz sbaudi de sbto inhesiōis fm̄ illd no⁹. j. fm̄ vocē ¶ Et v̄z ad p̄gnitiōz p̄ntoz puta quō nouē p̄nta accētium reducūt ad sbām quam denomināt/ z de qua p̄nt accētīa⁹ z dcnomiātīue

¶ Si queras quot requiratur ad oem p̄tionem denomiatiā **¶** Dicas tria scz denominas denoiatum & denoiem Un denomiatiū est ipm sbrum de quo p̄ aliquod acc̄tis vt paries Denoiatm vero semp est p̄cretum acc̄tis vt alb⁹ De nominas autē est abstractū acc̄ntale vt albedo Et ē denominas quo. qz ē illd formale a quo sbrū denoiatur talc vel tale Sed p̄cretū est denominas qz p̄ illud quod in p̄tione denomiatiua se⁹ copulā vt pies est alb⁹

¶ Si queras quotuplicia sunt denoiatiua **¶** Dico triplicia scz denoiatiā vo⁹ ce tm. vt sunt p̄creta abstracti q̄ confignt nām acc̄ntale. vt human⁹ & humanū resp̄cū humanitatis Denoiatiua fiḡtione tm/sunt p̄creta acc̄nta⁹ que nō p̄ueniūt cum abstractis in prin^o vt studiosus respectu vtutis Denoiatiā voce & siḡnificatiōē simul sunt p̄creta acc̄ntalia p̄ueniētia cum abstracto in pn^o vocis & drā ab eodē in fine vt alb⁹ & album respectu albedinis Ita sem⁹ p̄dent duo cōcreta p̄o exēplo sumi respectu sui abstracti Et diffiniūtur hic denomiatiā voce & stōne simul Et diffiniūt denoiatiua eiusdē denoiantis. j. abstracti. Et ideo album & nigz simul sumpta non p̄tinentur s̄b diffinito / qz nō dr̄nt ab aliq̄ abstracto solo casu licet differant ab aliquib⁹ abstractis solo casu

Arguitur primo: mala. p̄na tenet: quia om̄is affirmatio falsa est in q̄ p̄tur vninerale v̄r sumptum vt patet primo pic^{as} Incedens p̄batur. quia poicatur hoc signuz v̄r quccūqz **¶** Oico q̄ quecumqz non capit⁹ hic vnuer saliter sed capitur infinite vt idē est quod que **¶** Replicat⁹ infinitum nihil notificat jgitur male q̄cūqz capitur p̄ que **¶** Oico licet p̄ se sumptū infinitū nihil notificat tñ infinituz sumptuz cuz alijs p̄culis bñ notificat

Arguitur secūdo. Alb⁹ & album sunt denoiatiua h⁹ denominatis albe do & non dr̄nt ab ip̄o solo casu qz dr̄nt ecia ab ip̄o i geuere **¶** Oico liz dr̄nt ab albedine in genere / non tam dr̄nt ab albedine in p̄ncipio vocis Nam hoc siḡm solū: non excludit quālibz aliā dr̄iam ab ea q̄ ē in casu / s̄z excludit solū dr̄iam que est a p̄ncipio vocis / vt fit sensus solo caū. j. sola finali termiatiōē & non in pn^o **¶** Replicat⁹ Maria filia imp̄soris ē grāma^a denomiatiē a ḡma^a & tñ grā^a ad^m non differt a grāmatica s̄b̄nie in finali termiatiōē / q̄ nō ē de ratioē denominatiui qz dr̄at a denominare casu. **¶** Oico qz licet grā^a ad^m in feminino ḡnie non dr̄at a grāmatica s̄bro in finali termiatiōē feminatū differt ab ip̄o finali termiatiōē masculina & neutra & hoc suffi

Arguitur terciō Rōnal⁹ & rōnale dr̄nt ab aliquo solo caū & hñt appellationē s̄m nomē / & tñ nō sunt denoiatiā. q̄ ista diffinitio p̄uenit alijs a diffinito Nō p̄bat qz p̄ntur de hōie & appellat⁹ oēs hōies **¶** Oico qz licz hēant appellationē de aliquo inferiori. nō tñ hñt appellatōz a s̄bro in hēionis de quo hic intelligit **¶** Nō ē bñ notādū qz v̄lter om̄is illa p̄tio est denoiatiua q̄ est proprij vel acc̄ntis de suo s̄bro in hēionis. Et licet p̄z phir⁹ dicat gen⁹ dr̄iam sp̄m & p̄prij p̄i vnioc. capit ibi p̄tione vniocā large p̄ p̄tione necia & ordinata: & n̄ est incōueniēs qz hoc mō sunt ibē p̄tio de nominatiua & vniocā.

Secundū as̄p̄edicamētum in genere ē diuisio

Corum que dicuntur cū complexione ut hō cur-
rit. quedam sine complexione ut homo:

Octo sunt modi essendi In.

Sed prius alterum mēbrum hui⁹ diuisionis sub-
diuidatur distinguendi sunt modi essendi in: qui neces-
sarij sunt ad ea que postea dicentur.

Prim⁹ mod⁹ essendi in: est sicut p⁹ integralis est
in suo toto ut digitus in manu ⁊ paries in domo.

Secūdus mod⁹ essendi In est. sicut totum integra-
le est in suis partib⁹ simul sumptis ut dom⁹ in pariete
tecto ⁊ fūdamento

Tercius mod⁹ est sicut species ē
in suo genere ut homo in aiālī: vel vnūq⁹q⁹ inferi⁹ in
suo superiori

Quartus mod⁹ est sicut gen⁹ est in spe-
cie ut animal in homie vel quodlibet superius in suo in-
feriori

Quintus mod⁹ dicitur sicut formaliter sub-
stāntialis est in materia ut aiā in corpore: vel forma ac-
cidentalī seu accīdīs in sbiecto: ut albedo in pariete

Sextus mod⁹ essendi In est: sicut aliquid est in
sua causa e fficiente ut regnū in regente.

Septi⁹
mod⁹ essendi in. est sicut aliquid est in suo fine ut vir-
tus in beatitudine

Octauus mod⁹ ē sicut conten-
tum est in continente: ut vinū in vase: locatum in loco:
Hos autē modos essendi in: distinguit aristoteles quar-
to phiz Boetius autem assignat nouē qz subdidit: qui-
tum. vltus. In sunt pars: totum: gen⁹: spēs: ⁊ caloriz

ni Rex in regno: res in fine: locoqz locatum

Corum que sunt: quedam dicit de sbiecto: in sbiecto

vero nullo sunt ut genera & species substantie: & differentie earum: que omnia dicuntur substantie vniuersales: extenso hoc nomine substantia: ut animal: homo rationale Dicitur de subiecto ut hic sumitur: est dici de inferiori. ut animal dicitur de homine. & homo de sorte. & color de albedine Et eē in libro ut h sumitur: ē scōz q̄ accīdēs est in subiecto: Alia vero neq̄ de subiecto dicuntur neq̄ in subiecto sunt ut individua substantie Alia dicuntur de subiecto & sunt in subiecto: ut genera et species aliorū nouem p̄ntoz dicuntur de interiorib⁹ & sunt in subiecto: sicut accīdēs in subiecto. ut color dicitur de albedine ut de inferiori. & est in corpore ut in subiecto Alia vero in subiecto sunt. & de subiecto nullo dicuntur: ut hec scientia est in anima: ut accidens in subiecto: & non non dicitur de aliquo inferiori. Et ille color est in subiecto. ut in corpore: & non dicitur de subiecto Omnis em̄ color in corpore est

Primum p̄ctuz Postq̄ auctor n̄r determinauit de p̄mo āp̄nto in genere qd̄ ē diuisio in genere qd̄ ē diuisio Sic n̄r determinat de 2° āp̄nto Et sūt due diuisiōes āp̄ntales in sp̄e/ determinauit ergo auctor n̄r de trib⁹ āp̄ntis in sp̄e 3^a determinat de quarto in sp̄e qd̄ est p̄^o diuisio āp̄ntal̄ dicens. s. Eorum q̄ d̄nr. quedā dicuntur cū p̄plexione ut hō currit: q̄ dam sine p̄plexiōe ut hō/bos/currere/stare Et eē hec diuisio: est vni āp̄ntū/ qd̄ p̄bat. qz est quoddam documētū traditū ab aristotele ān noticiam p̄ntoz valens ad cōgnitiōē eorūdem Et quō valet: Dicitur qz valet ad hoc vt nulla p̄plexa possunt poni in p̄nto. sed que ibi ponuntur nec̄io debent esse incōp̄ta qz diuisum hui⁹ diuisiōis ē vox p̄nta Et debet diuisio sic exponi Eorum q̄ d̄nr. j. p̄ferūt id ē vocū p̄ntaz

Secūdū p̄ctuz sic exponi Eorum q̄ d̄nr. j. p̄ferūt id ē vocū p̄ntaz p̄ntarum. quedā d̄nr cū p̄plexione et Et si arguatur s̄b altero mēbro casū d̄nr omnia que reponuntur in p̄ntis/ sed ea que reponūt in p̄ntis sunt res. q̄ videt qz diuisum & mēbra diuisiōis sunt res. minor p̄z: qz voces non ponūt nisi in vno p̄nto sc̄z in tercia sp̄e q̄ntatis ¶ Oicit ad p̄bationem minoris. s. h̄ voces

h i.

sumpte material' p seipfis solū ponūt in vno pnto. tñ voces scatiue sumpte ponūt in diuers' pntis Et ē diuisio s̄b̄ti in sua accn̄ q̄z dici vel pferri cū pplexi one aut sine pplexioe accidit ipsi vocibz.

Tercium pūctūz est q̄ q̄ntū añp̄tū in sp̄e ē r̄ diuisio q̄ valz ad agnos cendū dzām inter s̄b̄nias z accn̄: z dzām int̄ s̄b̄nias v niuersales z pticulares/prerea dzām inter accn̄tia v̄lia z pticularia Dñ̄ int̄ s̄b̄ st̄atias z accn̄ dzā ē/qz solis s̄b̄n̄ijs puenit nō esse in s̄b̄: z sol' accitibz puenit esse in s̄b̄to/ Et sunt h̄ diuisiōis r̄/ q̄ruoz mēbra Sub p̄mo mēbro p̄tinet̄ oēs s̄b̄nie v̄les siue simplices/ siue r̄ vt hō rōnale Sub r̄ p̄tinet̄ omes s̄b̄nie p̄ti culares vt fortes plato Sub 3̄ mēbro p̄tinet̄ om̄ia accn̄ vniuersalia. vt albe do fortitudo Sub 4̄ om̄ia accn̄ p̄ti² vt hec albedo ista fortitudo

Quartū pūctum est q̄ diuisum sc̄de diuisiōis ē res. qz dicit text' eoz q̄ sunt ad innuēdū q̄ diuisū ē res/ z nō vor. Dñ̄ sen sus ē Eoz q̄ sunt. i. rez vel entū q̄dā dñr zc Et ē diuisio s̄b̄ti in accn̄tia qz dici d̄ s̄b̄to vel esse in s̄b̄to accidit ipsi rebz/ Alij dicūt q̄ diuisū ē vor incōplexa: qd̄ p̄bāt qz illud ē h̄ diuisum cui p̄cit dici de s̄b̄to/ s̄z soli voci puenit dici de s̄b̄to/ P̄cit ad h̄ p̄mi negā^o minozē qz lz rebz n̄ puenit dici de s̄b̄to s̄m se. tñ rebuz vt s̄nt vocibz b̄n̄ puenit dici d̄ s̄b̄to z h̄ sufficit

Queritur primo quid ē vor pplexa ¶ Dico distinguēdo 'Istā tplex ē vor pplexa scz voce t̄m s̄tioē t̄m: voce z s̄tioē s̄t̄ Dor pplexa voce t̄m ē q̄ p̄stat ex plib' vocibz nō faciētibz v̄nā vocē s̄m' ac ceptis t̄m p̄ vna. vt corp' aiātū/ aiāl rōle. dū capiūt circūlocutiē. Dor pplexa s̄tioē t̄m ē: q̄ s̄t̄ aliq̄ pla p̄ modū vni'. s̄z non p̄stat ex plib' vocibz/ Del sic vor pplexa s̄tioē t̄m ē vna vor s̄m' cui cor̄ndet p̄cept' pplex'. vt hec vor plato si imponeret ad s̄ndū p̄onē currere/ Dor pplexa voce z s̄tioē simul ē/ q̄ com plectit̄ ex plib' vocibz diuersas res s̄ntibz vt hō currit ¶ Et si petat̄ an ista sit vor pplexa/ lapis lignū/ dz q̄ non: qz nō est aliquo mō vna nec s̄m' nec aggre gatioē. p̄pter diuersos modos s̄ndi grāmaticales Dñ̄ solū illa ē vor pplexa q̄ ē plurib' vocibz/ aliquo^o s̄bi inuicē cor̄ndētibz s̄m vniōnē grāmaticale per modum determinabil' z determinātis

Queritur scōo Utrū aliqua dif' vt animal rōle mortale sit pplexū voce t̄m vel voce z s̄tioē simul ¶ Dico q̄ voce et s̄tioē s̄t̄: z rō ē qz p̄lectit̄ ex plurib' vocibz diuersas res s̄ntibz/ Et si dicat̄ cui libz voci pplexē s̄m s̄tioz cor̄ndet p̄cept' pplex' z nō ē de diffinitioē s̄' Mis nor p̄bat qz p̄s p̄mo p̄terioz p̄mit dzās sup pōnis petitiōis z q̄stionis. a dif finitione: qz diffinitioi cor̄ndet p̄cept' simplex/ z illis tribz p̄cept' pplex' Dico q̄ cōcept' p̄t dici simplex du'. Vno^o qz p̄ ipm nō p̄cipit̄ aliquid vniū alteri. z p̄cept' cor̄nis diffinitioi nō ē pplex'. qz p̄cipiēs aiāl rōnale. nō p̄cipit̄ vniū vniū ri alteri Alio^o p̄cept' dz simplex qz s̄m' ē vniū obi s̄m p̄licis/ quō intellcio vniū termi dz p̄cept' simplex. z p̄cept' diffinitiois nō ē simplex s̄z cōplex'. qz p̄ ipm intelligit̄ pla liz ex illis pluribz fit vniū/ Del dz liz diffinitioi cor̄ndet cōceptus simplex s̄m' oppo^a pplexioi enūciatiē vt vult p̄s joi sup/ tñ diffinitioi n̄ cor̄ndet p̄cept' simplex s̄m' oppo^a cullibz cōplexioni indūter.

Arguitur primo. sic cōtra p̄mā diuisionē Nulla ē vox p̄plexa ḡ diuī-
 sio mala. An̄s p̄bat qz nulla ē res p̄plexa ḡ nulla est
 vox cōplexa. p̄mā p̄z qz opozet signū cōrindere s̄gto: mō vox est sig^m rei
 ¶ Oico licz opozet signū cōrindere s̄gto tñ non opozt qdlibz attributū
 significā attribui s̄gto vt signū heat signatū. z sig^m est aliud a s̄gto /z tam il-
 la duo nō pueniūt signato. Vel d̄r ad p̄bationē aut qz nulla res ē p̄plexa E-
 go distingo vel s̄m se sic p̄ce. Vel in ordine ad aliā re cū qua ē composita vt
 p̄ponibil sic negat. ¶ Replicat / voces sunt signa rerū mediāte p̄ceptu z ac-
 tu intelligēdi / sed om̄is intellectu ē simplex / igit̄ om̄is vox est simplex. Minoz
 p̄bat qz intellectu nō p̄t simul p̄sā intelligere z topicoz. ¶ Oico lz intellectu
 nō p̄t plura simul intelligere p̄ modū pluriā tñ bñ p̄ modū vni⁹

Arguitur secūdo. d̄r ḡ diuisio mala. An̄s p̄bat qz p̄plexū nō p̄lecti-
 tur ex pl̄ib⁹ vocib⁹. ¶ Oico lz cōplexū captū māliter p̄ ista voce p̄plexū bñ
 fit incōplexū / nō tñ captū s̄riue z vt sic ē mēbrū diuisionis. ¶ Replicat Lapiat
 etiā cōplexū s̄gitiue vt hō currit / tūc incōplexū scz hō ē p̄ cōplexū / z sic mem-
 bra diuisionis nō sunt opposita / qz coincidunt / igit̄ diuisio adhuc mala. ¶ Oico
 licz incōplexū fit p̄s cōplexū māliter nō tñ formalr. Vel sic licz incōplexū p̄
 denōiato fit p̄s materialr p̄plexū captū p̄ denōiato. nō tñ captū p̄ s̄to seu ista
 z intētiōne incōplexū. Et si queratur vtrū ne res s̄ta p̄ cōplexū fit cōplexa.
 Dicitur qz non qz reb⁹ n̄ attribuit̄ p̄plexū vel incōplexū sed vocib⁹ aut signis.
 qz p̄plexio notat p̄cise voces sicut symitas nasum. Dñ complexio ē vni⁹ vo-
 cū nō facient iū vni⁹ vocē sim⁹. ¶ Et si arguat̄ ḡ ista nō poterit admitti. Com-
 plexū ē p̄plexū capiedō hāc vocē p̄ suo s̄to. ¶ Negat se q̄la / z h̄ p̄bat qz tūc illi
 rei attribuit̄ esse cōplexū. Oicitur qz illi rei bñ attribuit̄ eē cōplexū ydētiue
 sed nō denōiatīue. Dñ cū dcm̄ fit qz solis vocib⁹ vel signis attribuit̄ cōplexū vt
 incōplexū / intelligēdū ē hoc qz sol̄ ip̄sis attribuit̄ denōiatīue / s̄z aliq̄b⁹ bñ p̄nt at-
 tribui idēptīue vel vni⁹ voce. ¶ Si ar⁹ om̄is vox est cōplexa ex lris z sillaba
 vel sillabis. Oicitur qz lz fit cōposita ex lris vel sillabis. nō tñ p̄lecti ex eis.
 qz p̄plexio ē ex plurib⁹ vocib⁹ vt similib⁹ signis nō faciet̄ vni⁹

Arguitur tercio. color nō d̄r de s̄bto. z tamē ē ḡ vel sp̄s p̄nti accēt̄
 p̄ 3^m mēbz ē male po^m. An̄s p̄bat qz color est abstrac-
 tū a s̄bto: mō qd̄ est abstractū a s̄bto nō dicit̄ de s̄bto. ¶ Oico licz color
 fit abstractū a s̄bto in hēfōis z iō n̄ d̄r de s̄bto in hēfōis. tñ ē p̄retū ad sua infe-
 rioza / z ḡ d̄r de s̄bto capiedō s̄btū p̄ inferiori. ¶ Repli⁹ Color ē abstractū a s̄b-
 to in hēfōis / ḡ nō ē in s̄bto in hēfōis. z p̄ p̄ns ē malū ex^m terciū mēbz. p̄mā p̄bat.
 nā qd̄ ē ab aliquo abstractū nō ē in illo a q̄ ē abstractū. ¶ Oico lz illd̄ qd̄ ē ab
 alio abstractū p̄ realē sepatōz. nō ē in illo a q̄ ē abstractū. tñ qd̄ ē solū abstrac-
 tū ab alio s̄m intellectu z p̄tione bñ ē in illo a q̄ sic ē abstractū. ¶ Si color so^m est
 abstractū a s̄bto in hēfōis s̄m p̄tione. z non realē sepatōne

Arguitur quarto. nō ē bñ po^m. An̄s p̄bat qz h̄ albū d̄r de pietē qd̄ ē es-
 ius s̄btū. ¶ Oico lz h̄ albū dicit̄ de s̄bto in hēfōis. nō tñ d̄r de s̄bto capiedō s̄btū
 p̄ inferiori. ¶ Replicat h̄ albū d̄r de forte s̄z fortes ē inferi⁹ / ḡ h̄ albū d̄r de infe-
 riozi vt fortes ē h̄ albū. ¶ Oico lz h̄ albū dicit̄ de illo qd̄ ē inferi⁹ respectu
 hōis. non tñ est inferi⁹ respectū sui

¶ Possit hic argui contra quintū modū essendi. In opposita non possunt esse in eodem sed forma et materia sunt opposita sicut actus et potentia. ¶ Dico licet forma et materia sint opposita quo ad modos suos essendi. factus et potentia non tamen sunt eorum quod per idem esse simul existunt in primo. ¶ Contra sextū modū arguit effectus realiter et essentialiter distinguitur a suo efficiente et suo fine. sed res non est in suo efficiente et in suo fine. ¶ Dico licet effectus non sit in suo efficiente et in fine secundum substantiam; tamen bene secundum virtutem. ita quod efficiens in se habet virtutem quod potest efficiens producere. Et res est in fine solū accēta sed secundum suam bonitatem quod pervenit ex bonitate finis.

¶ Possit argui quod plures sunt modi essendi in quibus sicut res est in loco. Ita et in tempore. ergo esse in tempore est ponendum per unum modum. ¶ Dico quod apprehendit se obcauo. quia esse in loco et esse in tempore est in aliquo sicut in mensura extrinseca.

Tercium assumptum in genere est regula

Quando alterum de altero prout ut de subiecto. quecumque de eo quod prout dicuntur: omnia de subiecto dicuntur ut sortem est homo: et homo est animal: ergo sortem est animal. Diversorum generum et non subalternatim positorum diverse sunt species et differentie: ut animalis et scientie: que sunt diversa genera. Differentie enim animalis sunt rationale et irrationale. Dividit enim per has differentias animalium aliud rationale: aliud irrationale. Differentie autem scientie sunt: naturale: morale: et sermocinale. Dividitur enim scientia per has differentias ut scientiarum alia naturalis: alia moralis. alia sermocinalis.

¶ Hic Auctor noster determinat de tercio assumpto in genere quod est regula. sunt autem due regule que in una lectione non possunt sufficenter manifestari. Ideo huius lectionis sunt due partes. In prima sunt duo puncta cum questionibus et argumentis more solito. In secunda parte est una questio cum argumentis.

Primum punctum est quod sextum assumptum in specie est prima regula assumptalis sed. Quod alterum de altero prout ut de subiecto. Et valde ista regula ad cognitionem prout sic sed ad cognoscendum quod omne superius quod dicitur de altero ut de subiecto debet ordinari supra suum inferi. ¶ Et si dicat. si

ta regula ē vna regula pñciaꝝ. q̄ d̄ determinatio eꝝspectat ad loꝝcam nouā
 ¶ Ad hoc d̄ q̄ solū incidētalꝝ hic ponit̄ vt regula. scđ pñcipaliter poꝝ vt scia
 mꝝ quō supmū supꝝ debeat supmo loco poni. ⁊ vlt̄ om̄e supꝝ sup suū inferiꝝ.
Secundū pñctū: scđ diuersoꝝ geneꝝ ⁊ nō sbalcrnariꝝ positoꝝ diuer
 se sunt spēs ⁊ d̄e. que est vnū añpñtum vt pbatꝝ p̄ diffinitōꝝ añpñti: Et valet
 ad pñtionē verōꝝ pñtoꝝ/ qꝝ valꝝ ad pñnoſcendū habitudinē pñtoꝝ adinuꝝ
 cē/ sic q̄ illa que sunt de diuersis pñtis non pñt esse de essentia vniꝝ terciꝝ Et q̄
 pñta sunt impermixta.

Queritur primo Quō intelligit̄ pma regula añpñtalꝝ Dico sic Qñ
 altex scđ pñtū. pñtur de altero scđ sbto. vt d̄ sbto. j. de
 inferiori Omnia supple pta q̄cūqꝝ. j. que dñr. j. pñt de eo qđ pñ. j. de pto pme. p̄
 pōis/ bicū ē is est pñt de sbto scđ pme. p̄pōis ¶ Et d̄ potiꝝ Altx q̄ aliud/ qꝝ
 altex est figꝝ p̄ticulare duoz/ ⁊ textꝝ in p̄ pte regule loq̄t de duobꝝ extremis
 p̄pōis q̄ alterū d̄ de altero Sz aliud nō ē tale figꝝ p̄ticulare ¶ Sz ē aduer
 tendū q̄ hec regula sicut iacet solū tenꝝ in pñtionibꝝ centialibꝝ ppter illā p̄ticu
 lā vt de sbto/ que denotat pñtionē supioris de inferiori Potest tñ regula extē
 di ad pñtiones accñtales ⁊ tūc p̄ illā p̄ticulā de sbto dēt solū intelligi sbiectum
 p̄pōitionis

Queritur secūdo quō p̄ditionēs requirūt ad hꝝ q̄ bñ arguat p̄nceshāc
 regulā in q̄buscūqꝝ p̄tionibꝝ siue essentialibꝝ siue in ac
 cidētalibꝝ/ siue affirmatiuis siue negatiuis ¶ Dico q̄ due Pñā ē q̄ p̄ p̄pō
 fit affirmatiā. ⁊ idco nō seꝝ Iohēs nō est asinꝝ/ asinꝝ ē amāl: q̄ iohēs nō ē amāl.
 Et rō hꝝ p̄ditionis est qꝝ argumētuz fcm p̄ hāc regulā reducūt ad p̄mā figuram
 p̄ solā trāspōem p̄missaruz Sz minore negatiua in p̄mā fit nihil sequit̄ ¶ Se
 cūda p̄dō ē qꝝ p̄pōitio fit formalꝝ vel equalēter vltis Et q̄ nō seꝝ Ethyops
 est hō ⁊ hō est albꝝ. q̄ ethyops ē albꝝ Et rā hꝝ p̄ditionis ē qꝝ in reductione ar
 gumēti ad p̄mam siꝝ. Scđda p̄pō debꝝ fieri maior jā maiore extēte p̄ticula
 ri in p̄ figura nihil seꝝ ¶ Si petat̄ an requiratur q̄ in p̄ma p̄pōe fit p̄tio or
 dinata Dicitur q̄ non/ quia non plꝝ requirit̄ ad p̄mā p̄pōēz hꝝ regule q̄ ad bōz
 minorē p̄pōem in p̄ siꝝ. Nam ad hꝝ q̄ aliqꝝ p̄pō fit bona minor p̄me figure: n̄
 oportet eam esse ordinatam vt pꝝ in hoc argumēto: vt om̄is homo currit: qđ
 sam albū est homo: q̄ quoddam albū currit.

Arguitur primo Non sequitur p̄ p̄mam regulam. homo ē animal
 animal est asinꝝ/ q̄ homo est asinꝝ. ¶ Dico q̄ jbi
 deficit rā p̄ditio. quia rā p̄pōitio nō est formaliter aut equalēter vltis/ qm̄ si
 fiat vltis vt om̄e animal est asinꝝ/ iam est falsa ¶ Replicatur Sic seruatur scđ
 cūba conditio/ ⁊ tam̄ si sequitur homo est albꝝ: ⁊ albū ē q̄litas. q̄ hō est q̄litas
 jbi p̄ est falsa: ⁊ scđda p̄pō equalēter ē vltis. quia ista est vera om̄e albū ē q̄litas
 ¶ Dico q̄ minor est falsa. qꝝ albū n̄ ē q̄litas sed quale Si dicat̄ jbi ē p̄tio su
 p̄ioris de inferiori Dico q̄ supꝝ nō pñtur vere de inferiori nisi eodē mō designē
 tur scđ ambo in abstracto vel ambo in concreto ¶ Si replicas p̄p̄hiriꝝ d̄i
 cit albū esse spēm coloris vbi vnū est p̄cretū ⁊ aliud abstractū Dico q̄ capit

album p albedine ¶ Replicat hic prima est affirmatiua & scda equiualeter vni
uerfalis. & tñ nō se² hō est alb². & albū ē accñs/ḡ homo ē accñs ¶ Oico q in
equiualeteri omē albū ē accñs Albū p̄t duplī accipi Uno^o indōter p suis de
nōiatīs. j. sbiectīs. & eciā p suis p̄p̄is inferiorib² & ē falsa ¶ 2° ca^o vt fiet p s̄to
scz p suis inferiorib² tñ. vt p h^o albo & illo albo Tūc liz sit vltis vera n̄ tñ sim
pliciter ē vltis qz nō denotat in illo sensu p̄tū scz accñs dici. de omī illo/ de q̄ dē
d² s̄tū scz albū ¶ Del aliter s̄m dicētes p̄cretū sp̄ supponere p s̄to q in ar
gmēto est falla² equocatiōis: qz in p̄ma ppōe albū supponit p̄tē & p̄oaliter
in 2ª supponit mātr vel sim² qz stat p voce vel p̄ceptū. et h^o capiat accñs p
accēte p̄bili. ¶ Hō hic nō h̄uat debita suppositio

Arguitur scdo.

non sequit² soz. est sim². & simū ē n̄afus cauat² in me^o
ḡ soz. est n̄afus cauat² ¶ Prima ē affirmatiua: & scda
equiualeter vltis: qz diffi^o p̄tur de diffinito ¶ Oico q nō bñ arguit. qm̄ equi
ualeter ar² ex quatuor terminis ¶ Hā cū dicit² soz. est sim² jbi simū ca^o vt p̄c̄rnt
s̄tū remotū scz fortē q̄ d² sim² grā p̄tis Et in minore simū capit² vt p̄c̄rnt s̄b
iectū primū puta n̄afum Silē ē cū ar² ¶ Vas est loc²: & loc² ē sup̄ficies cōcana
corpīs p̄tinētis: j² vas est sup̄ficies p̄caua & jbi in maiore loc² ca^o p̄cretiē: vt
p̄c̄rnt corp² p̄tinētis Et in minore abstractiue ¶ Replicat h̄ic t̄m̄ capitiū
sp̄ p̄cretiue & tamen non valet Quidam homo ē generand²: omē generandū
est non viuū/ḡ quidam homo est nō viu² Item lucia est homo: quibz homo ē
mascul²: ḡ lucia est mascul² ¶ Oico q in primo argumento non h̄uatur de
bita ampliatio qz ibi arguitur ab amplo ad nō amplum ex p̄tē li homo qd̄ in
maiorē ampliatur p p̄ntib² & futuris: & in p̄clufione solū stat p p̄ntib². jbi in
scdo argumēto non seruatur debita restrictio vtz de se

Arguitur tercio

Non sequitur hō est species: spēs ē scda intentio.
ḡ homo est scda intētio/ & tamē ibi arguit² p regu
lam seruatis p̄tionib² ¶ Oico q ibi equiualeter sunt quatuor termini ¶ Hā
in p̄ma ppōne spēs sumit² p̄cretiue vt p̄c̄rnt suū obm̄ Et in scda ppōe spēs
ca^o abstractiue ab ob̄o/ al̄as scda intētio q̄ ē abstractū ab obiecto nō possz de
spē verificari ¶ Replicat h̄ic spēs sp̄ capitur concretiue/ & tñ nō se² Homo ē
spēs & spēs est ens rōis/ ḡ homo est ens rōis/ p^o ē falsa j² ¶ Oico q sicut p̄e
misse sunt vere ita & p^o ¶ Et si arguat² q non: quia homo est ens reale: ḡ non
est ens rōis ¶ Oico q hō est ens reale s̄m p̄tionē vniuoā: & est ens rōis s̄m
p̄tionē denōiatīam ¶ Replicat/ homo nō dependet ab ope intellcūs in eē et
p̄seruari ḡ non est ens rōis nec denōiatīue nec vniuoce: p̄na tenz a diffinitioē
ad diffinitū ¶ Oico q ar² a tota diffinitioē qz lz non depēdeat ab ope intel
lect² tñ ē illd̄ qd̄ depēdet ab ope intellcūs. qz hō est spēs ḡ depēdet ab opatio
ne intellcūs. Del d̄r qñ ar² hō non depēdet ab ope intellcūs ḡ nō est ens rōis
¶ Oico q ibi ens rōis stat p his q̄ p̄c̄se vniuoce vel yd̄erice sint ens rōis
& ita concedo q hō non est ens rōis vniuoce. tñ ē ens rōis denōiatīue
non se² hoc gen² gen²: & ge² ē vltē: ḡ h^o ge² ē vltē: p^o

Arguitur quarto

est falsa & seruāt conditiones regule j² ¶ Oico sic
p̄missē sunt vere ita & p̄tis est verū Et si dicatur h̄ gen² est indiu²/ lz indiu² n̄ p̄t

esse vltimē. ¶ **D**ico q̄ ibi est p̄tio generis de suo indiuiduo: sicut hic h̄o aiāl. est aiāl. Ad p̄batōz indiuiū non p̄t esse vltē. ¶ **D**icitur q̄ nihil p̄hibz aliquid cē indiuiū denotatiue /z hoc idē esse vltē vniuoce /sic est de hoc genere z alijs p̄ticularib⁹ vltib⁹ p̄ p̄tio. ¶ **Q**uā replicet Particulare seu indiuiū nūq̄ ē aptum natū p̄ti de multis. Videat supra in p̄bilib⁹ in p̄n̄o an̄ textū. Tres sunt acceptio nes generis in solutioē q̄rti argumētī. ¶ **N**ic possent multa argumēta adduci quoz solutio patet ex dcis /vt quedā dcio bisillaba est h̄o /z om̄ia h̄o est aiāl. ¶ **Q**uedā dcio bisillaba est animal. ¶ **I**te quedā fillaba ē mus: om̄is mus rodit caseū. ¶ **Q**uedam fillaba rodit caseū. ¶ **M**utatur ibi gen⁹ supponis. ¶ **I**te non sequit: quidam h̄o fuit currens. om̄e curreus est esin⁹. ¶ **Q**uidā h̄o fuit asin⁹. ¶ **D**ico q̄ mediū aliter sumit in p̄ma q̄ in sc̄da /q̄ in p̄ma sumit p̄ futur⁹ curretib⁹ z in sc̄da p̄ p̄ntibus.

Circumsc̄dam partem lectionis

Diuersorū generum z non subalternatim positōrū

Queritur primo que est sc̄da regula aīp̄ntal. Et que est ratio regulē tim positōz diuerse sunt spēs z differentie: Nā differentie aiāl sunt gressibile volabile z bipes: z nullū coz est dzā sciētie. nulla em̄ sciā differt ab alia in h̄o q̄ est bipes. ¶ **A**d 2^m dico q̄ rō regule est q̄ p̄m themistiū nature p̄ntōz sunt im p̄mixte. s̄z genera diuer sa non s̄balternatim posita: sunt genera diuersoz p̄ntōz: q̄ non p̄nt habere easdē spēs: q̄ tūc p̄miserēt in illis eisdem spēs.

Arguitur primo Animal z sciā sunt diuer sa gnā nō s̄balternatim posita /z tñ habent eandem dzām /q̄d p̄bat quia ē aliqd aiāl rōnale z est aliqua sciā rōnalis. ¶ **D**ico licz habeant vnā spēm equiuoce sumptā: nō tñ vniuoce. Nā rōnale vt ē dzā aiāl ca² p̄ anima rōnali q̄ vtinur rōne: qñ est dzā sciē tunc ē obiectiue esse de s̄bto qd est ens rōnis capiēdo hoc circum locutiue p̄ dzā essentiali sciē: que est nobis p̄p̄tio nōie ignota. ¶ **R**eplicatur Animal z planta sunt genera s̄balternatim posita /z habent easdem differentias vniuoce captas. ¶ **2^a** falsa. Nīs p̄batur quia habent corporum z aiātū. ¶ **D**ico q̄ animal z plāta sunt genera s̄balternatim posita: quia licet nō ponat̄ inme² s̄b se inimicem tñ ponūt̄ s̄b eodē tercio puta corpe aiātō

Arguitur sc̄do. s̄bstatia z q̄ntitas sunt genera nō s̄balternatim posita /z tñ habent eadē spēm: q̄ coz est spēs s̄bstatie: z spēs q̄ntitatis. ¶ **D**ico q̄ hoc est equoce. qñ ē spēs s̄bstatie: tūc ca² p̄ s̄bstatia coz pozea: qñ ē spēs q̄ntitatis tūc ca² p̄ q̄ntitate p̄tinua mēsurate s̄m tres diuisiones. ¶ **R**eplicat eadē spēs vniuoce capta ē diuersoz generū nō s̄balternatim positōz. ¶ **2^a** Nīs p̄bat q̄ p̄uide² ē spēs sciē /z est spēs vtutis vtz 3° topicoz. ¶ **D**ico q̄ sciā z vt ponūt̄ s̄b eodē gnē 3° scz s̄b q̄litate z h̄ sufficit. Nam spēs vna vniuoce capta non p̄t esse diuersoz generū: que nec ponūt̄ s̄b se inimicem nec sub vno tercio.

Arguitur tertio Qualitas et adaliquid sunt genera non s̄balternatiz posita: et tñ habēt eandē spēm sc̄z sc̄iam q̄ ē spēs q̄lītatis et etiam ipsius adaliquid ¶ Oico q̄ sc̄iā ē spēs qualitatis vniuoce q̄z duz q̄lītās p̄tur de sc̄iā ca² sc̄iā h̄tue p̄re quā h̄t h̄z dū dī q̄ sc̄iā ē adaliquid s̄m dī ci jbi ca² sc̄iā p̄ voce / soli em̄ voci p̄uenit h̄care aliq̄d absolutū et p̄notare respectum Sc̄iā ergo nō est spēs ipsi² adaliquid s̄m dīci. nisi solum p̄tione denominatiua Unde adaliquid sc̄dm dīci est quoddam commune acc̄is oīm illorū q̄ h̄cant aliq̄d absolutum et p̄notāt respectū Et sc̄iētia p̄notat respectum est relatiū s̄m dīci. quod non est distinctū contra alia genera

De predicamentis in generali

Eorum que sc̄dm nullam complexionem dicuntur singulum aut h̄cat s̄bstantiam: aut quātitatem: aut qualitātē: aut adaliquid: aut agere: aut pati: aut vbi: aut q̄stī: aut sitū esse: aut habere Est autē s̄bstantia vt exemplari ter dicam⁹ vt homo equus Quātitas vt bicubicū tricubicum Adaliquid vt duplū triplū Qualitas vt albedo nigredo Vbi vt in loco esse Quando: vt heri fuisse. cras fore Situs: vt iacere sedere. Habere vt calciatum esse et armatum esse Agere vt secare vtere: Pati vt secari vti His habitis dicendum est de vnoquoq̄ predicamentorū in speciali. et primo de s̄bstantia cum sit p̄ or alīs predicamentis.

¶ Determinato supra de septē an̄p̄ntis in p̄mo caplo h̄ic p̄r in 2º determinat de veris p̄ntis / e p̄mo in ḡnali / 2º in sp̄ali Et sunt h̄ l̄cōis duo p̄ctra / q̄stio nes / et argum̄ta more solito Et p̄o p̄ l̄cōz vna q̄stio cū q̄tuor argum̄tis.

Primū p̄ctum q̄ adequatū diuisi⁹ h̄ diuisiōnis: nō ē vox incōpleta q̄z multe sunt voces incōplexe. q̄b nō p̄uenit aliq̄d mēbrū diuidens puta h̄care s̄bām / h̄care q̄tītātē et vtz de chimera h̄ycobuo de s̄nchategreumatib⁹ q̄libz oīm̄s et Dñ ad diuisum oz s̄bint⁹ h̄cās rē finite et limitate nūc. singulū. j. q̄dlibz / aut h̄t s̄bām / aut q̄tītātē et Et tūc a diuiso excludunt nōia nōcentiū / nōia s̄nchategrematū. nōia transcendentū et s̄līa. ¶ Si arguat h̄o ē vox h̄cās rē finite et limitate nature. et tñ nec h̄t s̄bām n̄ q̄tītātē et Dñs p̄z q̄ h̄o h̄t huānitātē et n̄ s̄bām q̄ ē p̄ntū seu gn̄m ¶ Oico lz homo non h̄cet s̄bām captā p̄ gn̄m entium p̄ se ex̄ntium. tñ bñ h̄t s̄bām capīe s̄bām generaliter pro omī entitate reponibili in p̄nto s̄bstantie / siue hoc sit directe

siue in dicitur / siue pncipij siue reductiue Et piformiter dicitur de quantitate respectu
tu eorum quod ponitur in puncto qualitatis

Secundus punctus est quod res ipse ad extra non ponitur proprie in punctis, sed
voces ipse incoplete finit res Et hoc probatur per textum
tunc et per aristotelem dicitur quod eo quod dicitur in nulla complexione singulari aut sit substantiam
aut sit quantitate et igitur voces incoplete finit rerum ponuntur in puncto Possunt
tamen res poni in puncto per voces signantur Et si queratur sub quo membro diuisionis parti-
netur fortis vel plato Et dico si capiat per res ista non pertinet sub aliquo membro
nec sub diuisione quia illa res non est vox incopleta ex quo res non est vox nec sit substantia
ymo est met substantia Si vero fortis capiat per voce finitua relictur pertinet sub primo me-
bro scilicet sub scire substantiam.

Queritur quot conditiones requiruntur ad hoc quod aliquid ponatur in puncto:

Primo quod aliquid ponitur quatuor scilicet sufficiens due.
Prima conditio est quod sit vox incopleta Et ideo nulla complexio ponitur in punctis et
ro hanc quia omne reponibile in puncto debet habere rem unam iam complexio saltem in rem unam
portat res plures Et licet aliquid complexio voce tamen potest poni in puncto ut complexio
nimatum tamen quodlibet reponibile in puncto debet esse incopleta in rem et hoc in rem est ista vel
circulocutur. **Secunda** conditio est quod sit rem finite et limitate nature Et per hoc ex-
cluduntur transcendentia et de eorum suis attributis quod omnia non sunt limitate nature Ex-
cluduntur etiam finitiae / noentia / et filia quia non sunt rem **Contra** per
deas conditiones arguitur sic. Voces incoplete ponuntur in puncto. igitur etiam voces complexio
e ponuntur in predicamentis. et per hanc prima conditio est maxima. **Prima** conditio probatur quia et per
tes integrales totum sunt eadem puncti iam voces incoplete sunt partes integrales
quod sit complexio. **Secundo** quod voces complexio non sunt proprie tota integrale respectu
voci incoplete quia quodlibet totum integrale est vere unum similitudine iam vox complexio
non est quid unum similitudine sed solum aggregatione

Si arguatur ad hoc quod aliquid reponatur in puncto requiritur quod sit ens reale / igitur debet
conditiones non sufficere. **Ans.** probatur quia ens rationis non potest poni in puncto **Et** dico ne-
gatio illam probatior quia quodlibet ens finite et limitate nature siue reale siue rationis
potest in puncto **Replicatur** quod chimera et hyrcosum ponuntur in puncto quia sunt entia
rationis **Et** dico quod nec sunt entia realia nec rationis. Licet intellectus possit rationem
nari circa chimera et hyrcosum obiecti. **Et** si replicatur per hanc in meo vi diui-
dere ens reale in decem puncta igitur nihil potest in puncto qui sit ens reale. **Et** dico si per hanc
habet illa diuisionem / siue non interdit ens reale diuidere in decem puncta tamen igitur in su-
as species sed tamen in membra que continentur quodlibet ens reale limitatum. Et non debet per hoc
quod ens reale sit generat ab substantiam quod probatur quia entia rationis reposita in puncto quantita-
tis vel ad aliquid continentur in voce substantiam quod quantitate et ad aliquid et non continentur sub en-
te reali Nam nihil potest contineri sub specie quod non contineatur sub genere.

Queritur **Utrum** tamen decem sunt puncta **Et** dico sic ut probatur auctore philosophi
in punctis et in methaphisica. Per sufficientiam sic. **Omne** re-
positum in puncto est ens vel igitur ens per se / et est substantia vel ens in alio et hoc dicitur. **Del** est ab
solutum vel respectum Si absolutum / vel oritur a substantia gratia materie et est quantitas vel
gratia forme sic est quantitas Si est ens respectum hanc est duplex. **Del** est respectum intrinsecum ad
ueniens / sic est ad aliquid vel extrinsecum adueniens et hoc est dicitur. **Del** oritur ex parte ob-

sbñie ad sbñiam Aut ex compatione ad accñs Si p^o h^o ē du^o / v^ol^o or^o ex p^oatio
ne tot^o ad totū z sic ē habit^o: vel ex p^oatōe alic^o p^ois sbñe. z h^o du^o / v^ol^o em^o or^o
ex p^oatōe materie ad formā sic ē passio / v^ol^o ex p^oatōe forme ad mām sic ē ac
tio Si or^o ex p^oatōe sbñie ad ac^o / h^o ē du^o. vel illud accñs ē temp^o / sic ē qñ. vel
loc^o z h^o du^o. vel or^o ex p^oatōe tot^o / sbñie ad locū sic ē vbi / vel ex p^oatōe p^oi
um sbñie ad locū l^o ad totū c^o sunt pres / sic ē sit^o ¶ Pro istoz intellcū diligē
ē notādū ¶ Ans p se ē qd non inheret alicui nec actu nec aptitudine.

Ans in alio / est qd natū est alicui inherere vt omia accñ^o

Ans absolutū est qd nō est habitudo vnus ad alterum.

Ans respectū est qd est habitudo vni^o ad alterū.

Ans respectū intrinsec^o ad^o ē qd necio p^o poit^o / sūda^o z tiō: nullo a^o req^osito
vt positis duab^o reb^o / albis / statū p^o / silitudo illaz rez z istū r^o / cm^o ipōit ab aliq^o

Ans respectū extrinsec^o adueniēs ē qd non p^o: ime^o / positis sūda^o z tiō / sed
req^oit aliquid p^oter sūdamētū z tm^o. puta appropriatio. vt positis igne z stuppe:
nō ponit imm^o / p^oustio / s^o req^oit prius igne approximātū stuppe. z alia sc^o p^o
ta accñtū important istū resp^ocm extrinsec^o aduenientem

Arguitur primo tm^o duo sunt p^onta q^o nō decē. An^o p^obat q^o sicut ē tm^o
vni^o p^ontū sbñe: ita vni^o p^ontū accñtis. p^obat p^ona. quia

tot modis d^o vni^o oppositorū q^o modis d^o reliquū ¶ Oico q^o sbñia z accñs nō
sunt opposita q^o nulla sp^o opposis opponūt sed sut dilg^oata Etia^o si essent op^o
posita h^o vey^o estz de accñte p^osto ¶ Hic loqm^o de p^ontis accñtū q^o sunt accñ^o
p^odenomiato ¶ Replicat In omi^o multitudine deueniēdū ē ad vni^o p^omū. vtp^oz

xij^o metha^o ¶ S^o multitudine accñtū ē q^oda multitudine q^o crit vni^o p^o p^ontū ¶ Di
co q^o auctas phi^o intelligit de multitudine sbordinatoz fm^o p^otionē vel cālitatē

jā multitudine accñtū nō ē multitudine sbordinatoz. ¶ Et si repl^o q^o accñs est
cōe gen^o ad omia accñtia ¶ Oico q^o accñs nō ē ge^ocoz qm^o p^otur de eis beno^o
minatiue vt albedo est accñs. j. alteri inherēs ¶ Jam inherere alteri p^otur accñ^o
de omib^o accñtib^o ¶ Et si dicatur aptū natūz inherere p^o de omib^o accñtib^o necio

z p se. q^o sb^o illi^o passionis p^o vniuoce de omib^o accñtib^o z h^o sb^o crit ge^o ipozū
¶ Oico verū ē passio hñs tale sb^o: sic nō ē hic: Et si dicas / omis passio p^oerfiz
p^o de aliq^o sbto q^o h^o sb^o ¶ D^o q^o non omis pa^o ē. p^oba 4° s^o sufficit ad rōz passio
nis q^o p^oce ē necio z p se. nec ē incoueniēs q^o aliqua passio fluat eq^o imediate a di
uerfis sbtis: q^o sicut a sbto in gñe cē efficiētis ¶ Hā idē effcūs vlyis p^o fluere a di
uerfis causis efficiētib^o eq^o ime^o z ecia^o a caus^o totalib^o ¶ Etia^o d^o q^o ista passio ap^o

tū natū inherere nō ē aliq^o vni^o put d^o de omib^o accñtib^o

Arguitur secūdo tm^o vni^o ē p^ontū respectū. q^o nō sunt decē p^onta. An^o
p^obat. q^o ens respectū d^o vniuoce de omib^o entib^o

respectiuis / q^o omia entia respectiā faciūt vni^o p^ontū ¶ Oico q^o nō vniuoce s^o
equiuoce: q^o dū ens respectū d^o de respectiuis repositis in p^onto ad aliq^o d^o tē
pectū intrinsec^o aduenientem / z dū d^o de alijs. dicit resp^ocm extrinsec^o adueniētē z

iō nō fm^o vni^o rōz d^o de eis ¶ Repl^o Respcūs d^o a respicere q^o respiciat sūda
mētum z tm^o ¶ Hā h^o omib^o noue vniuoce p^ouenit ¶ Oico negā q^o ab aliq^o q^o fm^o
respicit sūdamētū z tm^o sine vlyo extrinsec^o / alia nō sic vt patuit sup

Arguitur terciò

Pauciora sunt q̄ decem qd̄ p̄t qz actō z passio nō sunt distincta p̄nta qz dicit p̄s 3° p̄hiz qz ac^o z passio sunt vn^o mot^o ¶ **Oico** qz actio z passio capiūt dū^o v^o mātr p̄re acq̄sita p̄ actioem z passioem. z sic sunt idēz scz vn^o mot^o vel vn^o tmū^o ad q̄z fit mot^o A^o mō capiūt forma^o vt actō p̄ resp̄cū agētis ad patiens. z passio p̄ resp̄cū patiens ad agēs/ z sic nō sunt idēz ¶ **Replicat** sic Si ac^o z passio formaliter capta sint duo p̄nta formalit̄ dist^a. q̄ a simili habere z haberi erūt duo p̄nta realit̄ distincta z erūt pla q̄z decē ¶ **Oico** qz nō est file qz habere z haberi s̄nt idē: s̄z agere z pati s̄gn̄t diuersa ¶ **Q̄** at idē s̄nt/ qz s̄nt eūdēz resp̄cū h̄it^o s̄bdatū in h̄it^o te/ z terminātū ad rem habitā/ z dicit solū in hoc qz habere p̄notat rē h̄itēz z p̄t de ea p̄tione denōtiatiua intrinseca Et haberi p̄notat rem habitā puta termi^o habit^o z p̄tur de tali re denōtatione extrinseca

Arguitur quarto

q̄dlibz p̄ntum resp̄ctm̄ h̄z aliqd̄ correlatm̄ s̄z illud correlatm̄ facit distinctū p̄ntuz/ s̄nt pla q̄z decē. a^o p̄bat qz oē reltm̄ h̄z correltm̄. b^o p̄z. qz correltm̄ alic^o gnā^o nō p̄t p̄turi s̄b illo gnā^o. qz tūc vnū oppositorū est z ge^o z sup^o ad reliquū ¶ **Oico** qz h̄z oē p̄ntū resp̄ctm̄ dicit resp̄cū ad aliud/ non tñ quolibz dicit resp̄cū ad correlatū. qz int̄ om̄ia sola ista duo actio z passio h̄nt correlatiā oppo^o qz ac^o correlatiue opponit̄ passioem z cō ¶ **Et** si petat qd̄ est illud aliud si nō ē correlatū dicit qz est termin^o terminās cōp̄dentiam. sicut est locus respectu vbi/ temp^o respectu qñ/ res habitata respectu habitus. ¶ **Replicatur** Istud aliud qd̄ terminat de p̄de^o v^o est de vno p̄nto vel nō ¶ **Oico** qz si est de vno. n̄ semp̄ ē vn^o tmū^o ad equatū alicui^o resp̄ct^o in genere gnā^o. vn̄ resp̄ct^o ad aliquid p̄t terminari ad s̄b̄n̄as/ ad q̄titates/ ad q̄litates/ s̄m qz sua inferiora habent diuersos terminos Verum ē tñ qz aliq̄ entia respectiā h̄nt determinatū terminū alic^o d̄terminati p̄nti. vt ē temp^o resp̄cū qñ. vel loc^o respectu vbi

Queritur primo

vtum ens sit vniuocū ad decē p̄nta Ad h^o dicit tho^o mas z sui sequaces qz Ens non est vniuocū ad decē p̄nta Et istorum aliqui dicūt ens esse equocū a casu Et aliqui dicūt ipm̄ esse eq̄ uocū a cōsilio hoc ē analogū ad decē p̄nta ¶ **Alia** ē opinio scoti qz ens ē vniuocū ad decem p̄nta/ p̄bat sic Ens dicitur de om̄ibz p̄ntis vno nomie z cadez rōne s̄b̄n̄e: q̄ d^o de ipsis vniuocē. q̄n̄a tenz a diffinitioē ad diffinitū. His p̄bat tur quia dicitur de ipsis sc̄dm̄ istud nomen ens. z ratio s̄b̄stātice puta res s̄b̄cata per illud nomen scilicet entitas/ est ipsis eadē essentialiter. Nam s̄b̄stantia includit essentialiter z quiditatiue entitatem. z ita de quantitate qualitate z a ijs p̄dicamentis

Arguitur vtrū

sc̄dm̄ p̄hm̄ terciò metha^o Ens non est gen^o. quia s̄lias non possz p̄ se p̄ri de suis differentijs diuisiuis. qz ens nō ē vniuocū ad decē p̄nta: q̄n̄a p̄bat/ qz si est z vniuocū ad ipsa. iam esset gen^o om̄i ipsoz ¶ **Oico** qz p̄s accipit ibi ens vt se extēdat ad om̄e positim̄ ex̄ nihil. z sic ens non est gen^o sed cōe equiuocū Capiendo tamen ens pro quiditate contrahibili ad decem genera p̄ntalia bene est gen^o ¶ **Uel** dicitur qz hoc philosoph^o dicit disputatiue quia in toto terciò disputat ad vtramqz partem questionū. recitando circa ens diuersas opiniones antiquozum.

Replicatur dicit phs 4° metha^o q ens dicitur de decē pntis sicut sanū de sanis. pura de aiāli z vrina/ q ens n̄ est vniuocū ad decē pnta s; analogū sicut sanū ad sana **D**ico q duplex ē analogū scz ftionis z attributionis Analogia ftionis ē qua aliq̄ vox ft p prius vnu z p p^oteri^o reliquū Sz analogia attributionis ē qua aliq̄d p pus z pncipali^o attribuit vni/ z p p^oteri^o z min^o pncipali^o alteri. Jam dicit q ens bñ ē analogū analogia attributionis in ordine ad decē pnta. s; nō est analogū ad ipa analogia ftionis **D**icit fit analogū analogia attributionis. qz p prius attribuit s; bñe qz accēti cū s; bñia fit digniss^o ens. **I**tem p pus dicitur de s; bñia **E**x quo patet q analogia attributionis stat cū vniuocatioe.

Arguitur secūdo. Omne vniuocū equalr picipatur a suis vniuocatis. sed ens p pus picipatur z dicitur de s; bñia qz de accēte.

Quocō q ens equalr picipat a s; bñia z accēte grā sui in quā ens ē Sz p prius z p^oteri^o dicitur de ipis grā ppe nature illoz de quib^o dicitur vt aiāli eq̄l picipat ab omib^o aiālib^o tñ hō grā ppe nature spe^o ē digniss^o aiāli z pmi^o Sic natura entis in cōi equalr picipatur ab omib^o entib^o. **I**tem nō dicitur de vno p prius qz de alio quātum ē ex pte entis in se. tñ p̄t dicitur de vno p pus qz de alio grā nature p prie ipsoz de quib^o dicitur **R**eplicat si ens est vniuocū ad decē pnta qz metha^o erit sciā vna de vno s; bto qd ē p phm 4° me^o **Q**uocō q ens ca^o dicitur vt dicitur ē vno^o vt se extendat ad omē positū ex nihil/ ē nō ē vniuocū s; analogū **A**lio mō ca^o p qditate s; hibili ad naturas decē pntoz/ z sic ens ē vniuocū **E**t si replicat s^o ens ē s; hibili p aliquas dicitur sed hoc nō qz dicitur deē esse ex rōz gnīs ē dicitur essent hic non entia **Q**uocō l; dicitur nō essent entia vniuocē tñ ens p̄tur dicitur ipis in ordiate sicut qdlibz qz de suis dicitur diuisiuis.

Arguitur tercio. Dicit phs septimo metha^o Accēs nō est ens nisi qz entis/ qz ens nō dicitur vniuocē de s; bñia z accēte. p̄na p̄ba^o qz si diceret de ipis vniuocē/ tūc accēs fm se est ens **Q**uocō l; ens dicitur de accēte grā p prie nature accētis in se/ tñ nō p̄t de accēte nisi sit in s; bñia/ vt s; bto/ z qz ens nō dicitur de accēte nisi ipm sit alic^o entis puta s; bñic. **D**el dicitur qz cuz phs dicat accēs nō ē ens nisi qz entis/ nō capit ibi ens p qd̄itacē s; hibili ad naturas pntoz. s; ca^o solū p existens jam accēs nō ē cētis nisi in s; bñia

Arguitur quarto. Dicitur p̄t in pntis qz ens nō ē vniuocū s; equocūz ad decē pnta **Q**uocō aliq̄ p̄t p̄tū in h^o nō esse te^o nendū **T**ñ ad solucndū dicitur duplex ē vniuocū scz p̄ntale z limitatū. z vniuocū trāscendēs **I**tem dicitur qz ens nō fit vniuocū p̄ntale z limitatū. ē tñ vniuocū trāscendēs **E**t qz ens dicat aliquat^o equiuocū debz intelligi de equocatioe oppo^o sita vniuocatioi p̄ntali.

Substantia autē diuiditur per primā z scdā.
Prima substantia est que proprie principaliter
 z maxime substare dicitur **D**el **P**rima substantia est: que

neq; in subiecto est: neq; de subiecto dicitur: ut aliquis homo: aliquis equus. Secūde substantie sunt spēs in quib; sunt prime substantie: & harum spēs & genera: ut homo est animal. Est em̄ aliquis homo in homīe qui est species: & homo in animali quod est gen⁹. Ut individua dicuntur prime substantie: quia primo substantiā alīs. Genera vero & species dicuntur secūde substantie quia secundario substant: aliquis em̄ homo dicitur grammatic⁹ dicitur currens: dicitur aniāl & substantia ergo homo dicitur grammatic⁹ currens aniāl & substantia. Item ea que dicuntur de subiecto: omnia p̄ntur nomine & rōne: ut homo p̄tur de sorte & platonē. Eorum vero que sunt in subiecto in pluribus quidē neq; nomen: neq; rō p̄tur de subiecto: ut hec albedo ut hoc albū. In aliquib; at̄ nomē nichil phibet predicari de subiecto. rationem vero p̄ri de subiecto est impossibile ut album p̄tur de subiecto ratio vero albi nūq; de subiecto predicatur. Item secundariū substantiarū species est magis substantia q̄ genus: quia species est propinquior prime substantie q̄ genus. Et etiam quia pluribus substat. Quibuscūq; enim substat genus: eis de m̄ substat species: & cum hoc species substat ipsi generi. Sed species specialissime equaliter substant: & equaliter sunt substantie: ut homo equus & similia.

¶ Primū hui; lectionis p̄ctum est p̄tinuatū. scz postq; auctoz n̄ determinavit de dce p̄ntis in gnali ponendo coz numerū. Consequēter determinat de ipsis in spali. Et p̄mo de p̄nto sb̄nie c̄rō est qz sb̄nia est p̄ior accitib; / natura diffinitioē & tpe; ut paz septimo metha. Et est causa om̄ accitū in tripli

ci gñe cause scz material' efficiētis z final' Sz cā nātr pcedit suū effcī. z ē rō re.
al' ¶ Et pōt dari alia rō loycal' qz pnta ordināt fm digniozē modū pñdi de p^a
sbñia. sz sbñia hz dignissimū modū pñdi de pma sbñia. qz pñtur de ipsa in quid et
eēntialiter Alia vō pñtur de ipsa denomiatiue z accēntialiter ¶ Si ar² pñta ni
hil habent ante se in limitatū in genere cause formal'. tñ bene in genere cause efficiē
tis z finalis ¶ Si arguit actio pcedit sbām qz per actionem sbñia pducit inel
se. igitur sb^a non est pñū ¶ Oico licz actio pcedit illam sbñiam quā pducit
non tamē oēm qz est posterior illa sb^a in qua subiectat

Secūdu pñctū est/q auctor in textu pñti sex facit p' ordiūem Pñti
mo ponit diuisiōz sbñie in primā z scđaz Scđo po
nit duas diffinitiones pme sbñie Tertio po² diffinitio scđaz sbñiaz. Quarto
ponit cā qzē dicūt pme sbñie. z quare pme Quinto pbat scđam diffinitionē
pme sbñie/pmittens notabile trimēbre Sexto ppat pmas sbñias z scđas
adiuicem penes magis z miu² substare. ¶ Si ar² sbñia ē metha² pñderatio
nis non loyce Oco qz sbñia cā² triplr Vno mō vt ē prima z pncipalior p^a
entis z sic est metha² pñderationis Alio^o vt est gen² genera^m z pñ^m oīm alia
rū sbñtiarū ad qđ omēs alie sbñtiarū reducūt Tertio^o vt est sbñū p^m oīm
accēntia. z istis duob² modis pñ^a a loyce. pncipalior tamē vt est sbñū accēntium:
que distīgūtur inter se fm diuersos modos pñdi de pma sbñia. iō puenient²
hic diuisiō p primā z scđam in qñtū est sbñium accēntium z diuersimode substat
ipsis qz diuidatur sb rōne generis in suas spe cies

Tertium pñctū q in textu ponitur notabile trimēbre sciz. Itē ea q
ponit ad pbantū z^m diffinitōz pme sbñie Et in isto notabile equocat li sbñū z
Nam in pma pñctula cum dicit ea que dicūt de subiecto: capit ibi sbñium p in
feriori Et in scđa pñctula cū dicit eoz que sunt in subiecto/ca² p sbñto inherēdis.
Et aduerte qz in pñā pñctula rō ca² p essentia pta p nomē z non p diffinitione
essentiali. qz multa dicūt de sbñto q non hñt diffinitōz essentialē vt pz de dif
ferētis sbñialib². Et si dicat pñs tñ declarat rōz hominis dici de aliq² homie
p diffinitionē suam. vt aiāl rōnale q ratio capit p diffinitioē ¶ Oicit qz ipse
vult oñdere qz animal rōnale dicit essentia² de indiuiduis suis. qz ergo rō homis
hoc est essentia scata p nomē dicit de indiuiduis: vt rō est. i. essentialr Sic ad
uerte qz aristoteles pbat diffinitionē prime sbñtiarū. sic illa de qđ omnia alia
pñtur aut in eis sunt p ppe pñ² z maxime substare dicūtur. sz prime sbñie sunt
illa de qđ omnia alia pñtur z in quib² omnia alia sunt i² Et quo inferit: qz nō cñtū
tib² pñis sbñijs impossibile ē aliqđ alioz remanere: pbat quia omnia alia dñr
de pñis sbñijs: aut sunt in ipsis/ z destructis primis sbñtiarū: vel nō cñtūtib²
ipsis z De ista auēte videat infra in 2ª pte lectionis

Quartum pñctū est/q diuisio sbñtiarū in primā z scđaz p duplr for
mari D^o sic sbñiaz alia ē p^a. alia z^a. z ē diuisio sbñi
in accēntia. quia p^m z z^m sunt accēntia ips² sbñtiarū Alio^o pñt sic formari Sbñiaz alia
ē sbñtiarū pma/alia est sb^a z^a Et tūc est diuisio toti² in mō in suas ptes in uō

Et si arguat diuifum ptinetur sub vno mēbro diuidēte scz sub 1ª substā^a q̄ diuisio non valz ¶ **O**ico q̄ sb^a vt hic sufficit ca²du² 2° p̄ gñe gnā^m p̄nti sb^a stantice: 2° ptinet sub 2^a sb̄nia sed tūc non ē diuifum 2° ca² vt d² ab actu substā^a di vt substātia idē sit qd̄ substās. 2^a sb̄ia est hic diuifum 2^a n̄ ptinet sub 2^a sb^a. s̄z de ipa verificatur tam p̄ma q̄ sc̄da sb̄nia sicut ps in modo de suo toto. ¶ **S**i ar² contra diuifionem mā p̄ma ē sb̄ia vt 3° p̄mo p̄hiz forma subāl vt aiā rōlis sunt substātie 2^a tñ nec p̄ma nec sc̄da 2^a n̄s p̄bat qz sola genera 2ª spēs directe posita in p̄ntis sunt 2^a sb̄nie: 2ª sola indiuidua p̄tenta sub ill² sunt p̄me substātie: modo materia 2ª forma substācial² sunt h̄moi ¶ **O**ico licet materia 2ª forma subāl sint sb̄ie inōircē reponibiles in p̄nto non tñ dircē. Mō hic diuidit sb̄ia q̄ p̄uenit solū his sb̄ijs dircē reponibilib² p̄nto sb̄nie ¶ **R**eplicat amāl ē sb̄ia dircē reponibil² in p̄nto. 2^a tñ nec est p̄ma nec sc̄da sb̄ia 2^a n̄s p̄bat p̄ sc̄da p̄te. qz non ē p̄ma qm̄ non ē ind² nec sc̄da qz nō substā^a 2° s̄z substā^a 3° scz p̄ me diuifum p̄me sb̄ie 2ª spēs spālissime ¶ **O**ico s̄z nō substet 2° in ordine substāci. tam substā^a secūdario 2^a ex p̄nti. 2ª hoc sufficit ita soluit ē aliq̄ substātia tertia / aliq̄ quarta. q̄ diuisio mala 2^a

Queritur primo ¶ **D**ico sic qz ē ge² gnā^m h̄ns sub se genera subalter² na. spēs spālissimas 2ª indiuidua q̄ subā ē p̄ntū / p̄na t enz a diffinitioē ad diffini tū 2^a n̄s p̄bat q̄ sit gnā^m qz non habz gen² lim itatū supra se. 2^a 2ª gñā subaltina p̄te. qz nō ē p̄ma qm̄ non ē ind² nec sc̄da qz nō substā^a 2° s̄z substā^a 3° scz p̄ me diuifum p̄me sb̄ie 2ª spēs spālissime ¶ **O**ico s̄z nō substet 2° in ordine substāci. tam substā^a secūdario 2^a ex p̄nti. 2ª hoc sufficit ita soluit ē aliq̄ substātia tertia / aliq̄ quarta. q̄ diuisio mala 2^a

¶ **D**rum sb̄ia est p̄ntum distinctū ab alijs. Ad p^m dico sic qz ē ge² gnā^m h̄ns sub se genera subalter² na. spēs spālissimas 2ª indiuidua q̄ subā ē p̄ntū / p̄na t enz a diffinitioē ad diffini tū 2^a n̄s p̄bat q̄ sit gnā^m qz non habz gen² lim itatū supra se. 2^a 2ª gñā subaltina p̄te. qz nō ē p̄ma qm̄ non ē ind² nec sc̄da qz nō substā^a 2° s̄z substā^a 3° scz p̄ me diuifum p̄me sb̄ie 2ª spēs spālissime ¶ **O**ico s̄z nō substet 2° in ordine substāci. tam substā^a secūdario 2^a ex p̄nti. 2ª hoc sufficit ita soluit ē aliq̄ substātia tertia / aliq̄ quarta. q̄ diuisio mala 2^a

¶ **S**i arguat sb̄ia habz aliq̄s an̄ se. q̄ mō ē p̄ntū 2^a n̄s p̄bat qz sb̄ia hz an̄ se deū tē suam cām efficiētē ¶ **O**ico licz substātia hēat aliq̄d an̄ se in genere cause extrinsece puta in gñe cē efficiēt² aut fiāl. tñ nihil hz an̄ se in gñe cē formal² jā q̄ p̄nta nihil debeāt h̄re an̄ se solū verū est in genere cause formal² Et rō ill² ē qz cā formal² rei ē sp̄ brā vel ge² aut spēs. jā p̄ntū n̄ pt aliq̄d tale habere supra se Et si dicat subia hz sup̄ se ens 2ª dīam 2ª trahēt² ens ad cē sb̄ie in genere cause formal² ¶ **O**ico q̄ licz habeāt an̄ se aliq̄d illimitatū in genere cē formal² nō tñ aliquod limitatū 2^a p̄ntale in genere cause formal² ¶ **A**r² g² sc̄do. subia ē ps p̄nti q̄ nō ē p̄ntū 2^a n̄s p̄z qz ē ps coordinatōnis sb̄iaz. p̄na p̄bat qz ps nō p̄tur de suo toto ¶ **O**ico q̄ p̄ntū ca² dupl² 2° mō p̄ tota coordinatiōe gñim 2ª spēs fm̄ sub 2ª sup̄ 2ª subia ē p̄p̄nti 2° ca² p̄ dicamētū p̄ genere gnā^m tal coordinatiōnis. 2ª subia ē p̄ntū 2^a nō ps p̄nti nec sic est in p̄nto ¶ **A**r² t² sc̄do sb̄ia non solū p̄tur de his q̄ genere p̄ueniūt s̄z eciaz q̄ genere difficut: q̄ subia nō ē p̄ntū 2^a n̄s p̄bat qz p̄tur de sb̄ijs corpeis 2ª icoz² p̄zeis q̄ pl² q̄ gñe dīnt ¶ **O**ico q̄ subā corpea 2ª incorpea pl² dīnt q̄ gñe p̄hico nō tñ pl² q̄ gñe loyco ¶ **A**d 2° dico q̄ subā ē p̄ntū ab alijs distinctū. p̄bat qz habz distinctū modū p̄ndi de p̄ma sb̄ia qd̄ patz. qz mod² p̄ndi substātie de p̄ma subia: est p̄ri in qd̄ de p̄ma subia. 2ª ille mod² p̄ndi nulli alioz p̄ntoz p̄uenit. ¶ **S**i arguat p̄nta accidē² etiā p̄nt in quid. q̄ mod² p̄ndi subie. p̄uenit alteri a subia. 2^a n̄s p̄bat qz om̄e gen² p̄tur in quid jam om̄e p̄ntū ē gen² ¶ **O**ico q̄ mod² p̄ndi sb̄ie nō est absolute p̄ri in quid. sed est p̄ri in quid de p̄ma sb̄ia jā hz p̄nta accidētū p̄ntur in quid de suis inferiorib². non tñ p̄ntur in quid de p̄ma substātia

Queritur secundo

quot sunt diffinitioēs pme sbie ¶ **O**ico due q̄ pas
tent in textu Et diffinit̄ p̄ima sb̄nia tāq̄ mēbū d̄i
uidens/p̄ sb̄niam a sb̄tando d̄cām tāq̄ suā diuisum: qd̄ optime h̄cat p̄ h̄^o q̄ dicit
tur Prima sb̄nia ē q̄ pp̄rie p̄ncipaliter ⁊ maxime sb̄stare d̄r. ¶ **A**rguit̄ **I**ste
pticula p̄pe p̄n^o ⁊ maxime vidēt h̄care idē/ḡ ibi ē n̄ugat̄ ¶ **O**ico q̄ un^o
portant diuersa sb̄am pp̄rie idē ē p̄ se/p̄n^o p̄mo/ ⁊ maxime. j. q̄ nihil maḡ **P**ri^o
ergo sb̄nia p̄pe sb̄st̄at. i. p̄ se est ⁊ sb̄st̄at/p̄ hoc excludūt acc̄n^o Et p̄nc̄ sb̄st̄at
.j. p̄mo sb̄st̄at/ ⁊ p̄ hoc excludūt sc̄de sb̄nie Et maxime sb̄st̄at: idē est sic sb̄st̄at q̄
nihil eo magis sub̄st̄at Et p̄ h̄^o excludūt general̄ mod^o sb̄tandi oīm p̄marū sb̄
stantiay Ex q̄ p̄ q̄ li maxime d̄t̄ cyponi negatiue: qz si exponeret̄ affirmatiē
tūc d̄iff̄ nō v̄rificaret̄ de aliqua p̄ma sb̄ ¶ **A**rguit̄ terra nō ē p̄ma sb̄nia: ⁊
tū d̄iff̄ sibi p̄uenit: qz pp̄rie p̄n^o ⁊ maxime sb̄st̄at. j. ḡit̄ **D**ico q̄ nō sb̄st̄at p̄ncipia^o
qz nō sb̄st̄at p̄ se p̄ mediū sc̄z h̄^o vel illi^o terr̄ **D**el dicit̄ liz terra maxime sub̄
st̄at h̄m fitū solē: nō tamē h̄m p̄tionem ⁊ ordinē p̄ntales: qz h̄ec terra p̄ sb̄
st̄at q̄ terra ¶ **A**rguit̄ **H**ec d̄iff̄^o p̄me sb̄nie p̄uenit materie p̄me q̄ pp̄rie p̄n^o
⁊ maxime sb̄st̄are d̄r: qz materia ē sb̄tū v̄nicuiq̄ p̄mū v̄tz p̄mo p̄hoꝝ **O**ico q̄
materia p̄ma excludūt p̄ illam p̄ticulā que. **N**am que refert̄ sb̄am d̄icē re po
nibilē in p̄nto **N**am h̄ec materia p̄ma nō ē directe reponibil̄ in p̄nto s̄z solū res
ductiue **D**el d̄r q̄ que refert̄ sb̄am p̄positā ex genere ⁊ d̄iā: sed materia p̄^o est
simpl̄r simplex **T**ercio d̄r liz materia maxime sb̄st̄at forme sb̄niali nō tū acc̄n^o
tib^o ¶ **C**ontra cr̄e^o p̄me diffinitiois ar̄ sic/ aliquis h̄o d̄r de sb̄to: j. de inferi
ori vt̄ for. ē aliquis h̄o ḡ male po^o aliquis h̄o. p̄ p̄ma sb̄nia **O**ico q̄ aliquis h̄o
nō d̄r ibi de inferiori qz supponit̄ ibi p̄ forte. ⁊ sic ē ibi p̄tio ydēptica **D**el sup
ponit̄ p̄ alio sic est falsa **S**i dicas aliquis h̄o nō ē indiui^o ḡ nō ē p̄ma sb̄nia.
Dico liz nō sit indiui^o significatiōe tū est indiui^o suppone

¶ **C**ontra sc̄dam diffinitioē p̄me sb̄nie ar̄: **N**ulla bona diffinitio p̄t dari per
negationem s̄z sc̄da dat̄ p̄ negatiōe. j. ḡit̄

Item post̄ argui **D**e^o est/ qui nec i sb̄to est neqz de sb̄to dicitur j̄tē chimera
neqz in sb̄to ē neqz de sb̄to d̄r ⁊ tū nō sunt p̄me sb̄nie j̄^o d̄iff̄^o p̄uenit alteri a d̄if
finito ¶ **A**d p̄mū dicitur q̄ nulla bona diffinitio debet dari p̄ puras negatiōes
sed bñ p̄ negatiōes cū aliqua p̄ticula affirmatiua: nam hic ponit̄ q̄ referens sb̄
stantiam p̄positā: ex genere ⁊ d̄iā: **A**d alia dicit̄ q̄ excludāt p̄ illam p̄ticulā q̄
nam que dat̄ intelligere sb̄niam p̄positam

Arguitur primo

¶ **C**ontra diffinitōz sc̄day sb̄narum sic p̄me sb̄nie n̄
sunt in sc̄dis sb̄nijs ḡ male d̄r: **S**c̄de subst̄atie sunt i
quib^o sunt p̄me sb̄nie **A**ns p̄batur qz oīs sc̄de subst̄atie sunt in p̄mis. jam idē
nō ē in illo qd̄ est in ipso ¶ **O**ico q̄ hoc nō est incōueniēs s̄m̄diuer sum mo
dū essendi in **Q**uia p̄me sb̄ie sunt in sc̄dis penes terciū mo^o essendi in sicut̄ infe
riora in sup̄iorib^o **S**ed sc̄de sb̄nie sunt in p̄mis penes quartū modū essendi in:
sicut̄ superiora in inferiorib^o ¶ **R**eplicat̄ **E**x isto sequit̄ mag^o incōueniēs sic
arguedo in barbara **O**īs sc̄de sb̄nie sunt in p̄mis/ oīs p̄me sb̄nie sunt in se
cū d̄iā: ḡ oīs p̄me sb̄nie sunt in p̄mis sb̄nijs. ¶ **O**ico q̄ nō valz qz arguit̄^o
ex q̄tuor terminis p̄m^o termin^o est/ esse in p̄mis/ p̄tuz maioris/ sc̄ds termin^o ē/
sc̄de sb̄nie me^o/ terci^o est esse in sc̄dis sb̄stantijs: ⁊ quart^o p̄me sb̄nie. qz deberet
sic argui/ oēs sc̄de sb̄nie sunt in p̄mis. oīs p̄me sb̄nie sūt sc̄de sb̄nie. ⁊ tūc m̄s

noz est; falsa ¶ Si replicat phs in li^o phiz facit hac qñaz terra ē in aqua. z aq̄
in acre z aer in ethere z ether in celo. g^o tra ē in celo/g^o a hūi h^o a valz Dico ne
gando qñam qz hic fuatur idem mod^o essendi iū/nō at in pmo ar^o

Arguitur secūdo Homo z asin^o sunt secūde s^o b^o st^o tie. z tñ diffi^o n^o pue^o
mit eis; g^o nō ē bona An^o pba^o qz s^o m^o ē dicere qz hō
z asin^o sunt spēs in qb^o sūt pme s^o b^o tie z genera illaz spērū ¶ Oico lz s^o m^o sit di
cere capiēdo et copulatiē/tñ nō ē s^o m^o capie^o et disti^o ctiue p vel : z ita dēt capi
in diffinitioē ¶ Replicat aiāl z hō sūt secūde s^o b^o tie. z tñ falsū est dicere qz hō et
aiāl sunt spēs pmax s^o b^o az; vel genera taliū spērū: g^o capiēdo ecia^o et p vel ad h^o
diffinitioē n^o uenit omi p^o t^o s^o b^o disti^o cto ¶ Oico nega^o qñaz z rō ē/qz hic nō
diffiniūt scde s^o b^o tie a toto gñe lz solū scde s^o b^o st^o a q̄ eq̄lr sunt s^o b^o tie jā hō z aiāl n^o
equatr sunt s^o b^o tie: qz hō magis ē s^o b^o ia q̄ animal Del d^o ad 2° m^o p^o t^o e^o ancedēt^o qz lz
hō z aiāl sunt spēs pmax s^o b^o az; nec etiā gnā taliū spērū. tñ hō ē spēs pmax s^o b^o az;
z aiāl gen^o z hoc sufficit ¶ Et si ar^o mā z forma vt aiāl sunt spēs in qb^o sūt pme
s^o b^o tie: z tñ nō sunt scde s^o b^o tie ¶ Oico lz sunt spēs simplices nō tñ sūt spēs p^o p^o s^o
te aut dirē repōibiles in p^o t^o d^o lz alique pme s^o b^o tie sunt in ill^o tēz in p^o t^o b^o
essentialib^o. nō tñ tēz in spēs^o

Arguitur tercio hoc qz dicit text^o Albū p^o de s^o b^o to rō vō albi nūz
qz Contra. de q̄cūz p^o diffinitio: de eodē etiā p^o dif^o
g^o h^o albi p^o de aliquo s^o b^o to vt pies ē alb^o: etiā rō albi dcbz p^o de illo s^o b^o to. vt
pies ē colorat^o colore disgregatiuo visus ¶ Oico lz rō albi p^o de s^o b^o to sez pis
ete accū: nō tamē p^o t^o r^o de s^o b^o to vt rō. j. cēn^o. ¶ Replicat Rō ecia^o albi p^o de
s^o b^o tie suis. vt rō z cēn^o j^o solū mala An^o pba^o vt h^o albi ē coloratū colore dis
gregatiō visus: z h^o albi ē coloratū zē ¶ Oico lz p^o dice^o cēn^o de s^o b^o to capiē^o
s^o b^o tū p inferiori/nō tñ capiēdo s^o b^o tū p s^o b^o to in hēsiōis.

Arguitur quarto Contra textū qz dicit scdaz s^o b^o az; spēs ē magis q̄ ge^o
Contra. lz s^o b^o ia nō suscipit magis neqz min^o vt z in qñz
ta p^o p^o tate j^o spēs nō ē magis s^o b^o ia q̄ ge^o ¶ Oico qz s^o b^o ia ca^o dupl^o d^o vt idē
est qd ens p se: z sic nō suscipit magis z min^o Alio^o ca^o s^o b^o ia vt idem ē qd sub
stans; vt dicit ab actu s^o b^o standi z bene suscipit magis z min^o ¶ Replicat s^o b^o
stantia vt d^o ab actu s^o b^o stadi ē ens respectū/g^o nō p^o t^o suscipit magis z min^o. nisi
forte grā sui s^o b^o damēti z tñi. lz s^o b^o stātia in p^o p^o s^o t^o nō suscipit magis z min^o grā
s^o b^o damēti vel termini: g^o nō suscipit magis z min^o ¶ Oico qz magis z min^o ca
piūt dupl^o d^o vō vt notāt intētiōz z remissionē in illo qd p^o t^o r^o p^o magis z min^o
z sic s^o b^o ia nō suscipit magis z min^o: cū respectū s^o b^o standi nō est intētiōz in vno q̄
in altero Alio^o capiūtur magis z min^o vt notāt digniorē m^o modū vel indigni
orem essendi tale/ z sic s^o b^o ia suscipit magis z min^o / qz p^o prius z digniori mō p^o
ticipat a p^o m^o s^o b^o ijs z a spēs^o q̄ a generib^o: qz nō p^o ticipat a generib^o nisi grā
spērū ¶ Postz hic argui qz gen^o p^o lib^o s^o b^o stāt q̄ spēs qz gen^o s^o b^o stāt omib^o accū
tib^o omi suaz spērū/ sed nulla vna spēs s^o b^o stāt tot accūtib^o ¶ Dico qz illō nō dicit
hic magis s^o b^o ia qd p^o lib^o s^o b^o stāt/ lz qd immediatū s^o b^o stāt mō spēs immediatū s^o b^o stāt
q̄ gen^o ¶ Si replices ge^o immediate s^o b^o stāt suo supiori s^o b^o quo p^o t^o inē. g^o spēs
nō immediatū s^o b^o stāt Dico lz imme^o s^o b^o stēt suo supiori: tñ nō s^o b^o stāt immediate
alicui accūti. vt dcm est

Proprietates substantie sunt sex

His visis dicendum est de comitatibus et proprietatibus
 substantie: Prima est Cōe est omni substantie in subiecto non est
 quia esse in subiecto competit soli accipi. hoc patet de primis
 substantiis per definitionem prime substantie De secundis per induc-
 tionem et silogismo Inductione sic Homo non est in subiecto
 equus non est in subiecto. et sic de alijs: ergo nulla secunda sub-
 stantia est in subiecto Silogismo sic Nihil eorum que sunt
 in subiecto preteritur nomine et ratione de subiecto: sed omnis se-
 cunda substantia preteritur nomine et ratione de subiecto: ergo nul-
 la secunda substantia est in subiecto Hoc autem non est proprium
 substantie: sed etiam dicitur competit. et hoc intelligitur de dif-
 ferentibus substantie Nec est instantia de partibus substantie que sunt
 in toto et ideo videtur esse in subiecto: quia aliquid est modus essen-
 di in: ut accipitur est in subiecto: et aliquid sicut pars est in suo to-
 to ut prius patuit Secunda est omnibus secundis sub-
 stantiis et earum differentibus convenit univoce preteritur de primis
 Hec enim omnia preteruntur de primis substantiis nomine et ratione: qua-
 re univoce preteruntur Tercia est: omnis prima substantia est huius ali-
 quid. id est. individuum et unum numero Sed secunda substantia videtur
 est significare hoc aliquid sub appellationis figura: eo quod est
 in prima substantia: et est de essentia eius Non tamen est huius aliquid: sed
 potius quod est huius sine comite: non enim illud quod preteritur per secundam substan-
 tiam est unum numero: sicut illud quod preteritur per primam substan-
 tiam.

Hic auctor dicitur de proprietatibus substantie que sunt numero sex Et sunt huiusmodi
 tria puncta: questiones et argumenta more solito

Primum punctum est. quod Aristoteles probat primam proprietatem de primis substantiis per diffinitionem
 omni secundam preteritur subiecto quod est per substantiam est quod neque in subiecto est. neque

de sbto dr Et pbat de scdis sbñijs duplr: inductioē z silo^m ytz in lrā Et capi
tur in isto silo^m sbtū equoce Nam in maiore p^m sbtū ca² p sbto inhesionis/z
secūdu sbtū ca² p sbto put est pma sbñia/z non p inferiori: qz tūc maior est
falsa: nam multa eoz q sunt in sbto pnt nōie z rone de inferiori vt color scia

Secūdu pūctū ē circa 2^{am} ppetatē notādū q pzi vni^{ca} ca² triplr. 2°
cōiter p omi illo qd f^m vni sbtū p^t de multz z p^tz sb
se denōiatue pzi z sic accñs p^t de p^mis sbñijs vniuoce vt 102. ē alb² pla. ē alb²
2° ca² min² cōiter solū de illo qd p^tur vno nōie z vna rōne de multis siue h^o
fit rōe qditiā siue descriptiā: z p^pū bñ p^tur vniuoce de p^mis sbñijs 2. cōcio
mō ca² ppe vt solū puenit illi qd p^tur h^o vni hcatū qd cēntialr inest suo sbto
z p^pum z accñs n pnt vniuoce Alia distinctio data ē in fine p^biliuz qz duplr
ca² p^tio vniuoce 2° spātr p p^tioē cēntiali Alio p p^tioē nccria q dicitur ba
ta est put ibi sufficit

Tercij pūctū ē circa intellm^o tercie ppetatis. Vñ significare h ali
qd sic diffinit in textu/ē hcare indm^o z vni numero.
iutel^o sic hcare indm^o sbaudi 2° p^o ex gñe z drā/z vni numero: supple sbñitēs
p se actu z aptitudine/p h^o qz dr indm^o p^o ex gñe z drā excludit de^o: siliter p
ticularis mā pma z p^ticularis forme sbñales Et p hoc qz dr sbñitēs p se actu
z aptitudine excludit omia indm^o accñ^m siue sbstant in sbto siue lepata a sb
iecto: nūqz em puenit eis aptitudo sbñitendi per se Et ē hic aduertēdum q cū
in textu nrō dicitur secūda sbñia nō h^o aliquid sed pot^o quale qd jbi p^bis sbñis
git sicut albū Albū em solū qualitātē hcat. de quo videat in quarto argumto
¶ Si ar^o ibem nō h^o scipm sed pma sbñia est h^o aliqd gñ h^o aliqd ¶ Oico
l^o pma sbñia p denōiato vel re sbta nō h^o aliquid tam bñ capta p hcatō Si
ar^o h^o albū h^o aliqd z tñ nō ē pma sbñia. 2° añs pbat qz h^o cū sit indm^o z h^o
aliquid: qz nō h^o nihil gñ h^o aliqd ¶ Oico si aliquid ca² trāscē^o albū h^o aliqd si
ca² ppe/nō h^o hoc aliquid/z hoc quale

Queritur p^o quoto mō p^orij hec pma p^orietas ē p^oba respectu
sbñie ¶ Oico 2° qz puenit omi sbie lz nō soli ¶ qz nō
puenit soli p^o qz puenit dō z attributis e^o: puta sapiē dci bonitati z jam de^o nō
ē sbia saltē pntal^o Etia possz dici q fit ppa 4° capie^o sbām gñalit^o p omi sbia
simplici z p^o pntali siue nō pntali Et si arguat hoc mō ista p^oetas pue^o chyme
re gñ erit ppa 4° ¶ Alis pbat qz chymere puenit in sbto nō eē. ¶ Oico lz sibi
pueniat in sbto nō esse: tñ sibi non puenit eē non in sbto Et ita nega^o debz
pstrui p^o esse Sz replicat pstruendo nō p^o eē tūc p^oetas adhuc puenit accñti
b^o in sacro altaris ¶ Dico qz text^o loq^o de esse nō in sbto nāliter ¶ Dicit qz licz
eis pueniat esse nō in sbto actu: tñ aptitudo essendi nō in sbto. eis nō puenit.

Queritur scdo qto mō p^orij est scda p^orietas ppa Et quoto mō
3° est ppa respectu sbie ¶ Ad p^o d^o q^o respectu sbie vltis
j. gnāl^o capte ē ppa 4° qz puenit omi soli z semp debz capi pzi vni^{ca} vt dicit
aptitudine z nō actū Si arguat ens p^tur vniuoce de p^mis sbñijs gñ nō puenit
soli ¶ Oico nō p^t de ipis tēz aliqd finitū z limitatū ¶ Ad 2° d^o qz 3° p^oetas ē
ppa sbie 2° qz puenit omi sbie z nō soli. qz etiā puenit accñtib^o z dr lz sbñali
b^o videri hcatē h^o aliqd ¶ Del p^t eē ppa qto respectu sbie 2° qz puenit omi soli
z sp Si arguat etiā puenit dr ijs sbñalib^o z accñtib^o q viderē hcare h aliqd Di

eo licet videtur sophisticare scire h^o aliqd ex aliqua cā appntie. nō tñ ex hac cā q̄ est figura vel similitudo appellatiois. i. nōtationis qz nō nōtiant eodē nōie cū aliqua p̄ma s̄bia/nō om̄is sc̄da s̄bia nōiat eodē nōie cū aliqua p̄ma s̄bia vt pz de hōie ⁊ aliq̄ hom̄ie. de aiālī ⁊ aliquo aiālī.

Arguitur primo Cōtra textū cū dicit h̄ at nō ē pp̄ū s̄bie s̄ciā dīē cō petir ibi text^o vt̄ innuere q̄ dīē nō sunt s̄bie. Cōtra: Dīē s̄biales sūt s̄bie. q̄ male hic vidēt excludi a rōe s̄bie. Dico lz sint s̄bie sim̄ plices nō tñ p̄posite s̄a text^o vult pbare q̄ hec p̄betas nō uenit soli s̄bie p̄posite. Rēp̄ū pp̄ū ē om̄i s̄bie p̄posite in s̄bto nō esse. q̄ pe. hyl. male dī. Lōē ē om̄i s̄bie in s̄bto nō esse/ p̄na tenz qm̄ coē ⁊ pp̄ū sunt op̄^a q̄ nō p̄nt eīdē ⁊ uenire. Dico lz nō esse in s̄bto sit pp̄ū s̄bie in cōi p̄siderate ⁊ in sup̄pōe simplis ci capte/tñ bñ ē cōe s̄bie multiplicare ⁊ p̄ sup̄pōz p̄sōalē distributiām. ⁊ sic nō esse in s̄bto ē pp̄ū s̄bie ⁊ coē/ aliter ⁊ aliter capiēdo s̄bām.

Arguitur secūdo s̄ sc̄dam p̄betatē s̄bie. Dīē nō p̄nt de p̄mis s̄bīis rō ne/ q̄ nō p̄nt de ipsis vniuoce ⁊ p̄ p̄na male dī in p̄betate q̄ om̄ib⁹ sc̄dis s̄bīis ⁊ dīis eay ⁊c. An̄s. p̄bat qz dīē nōn h̄nt rōem: ex q̄ lūit sim̄ simplices. Dico q̄ lz dīē nō habeāt rōem capiē^o rōez p̄ diffinitioē. bñ tñ h̄nt rōem capiē^o rōz p̄ curitate s̄ra p̄ nō in/ ⁊ ita cā rō in diffinitioē e^o qd̄ ē vnt uoce p̄ri. Rēp̄ū sic etiā accū^o diecēt vniuoce p̄ri de p̄mis s̄bīis qz p̄nt de ipsis nōie ⁊ re s̄cata p̄ nom̄. Cōico q̄ lz p̄nt de p̄mis s̄bīis nōie ⁊ re s̄cata p̄ nom̄ accū^o. nōn tñ cēntialr. jā in diffinitioē e^o qd̄ ē p̄ri vniuoce: rō nō cā ab^o. p̄ entitate s̄cata p̄ nom̄/ lz p̄ entitate s̄ra p̄ nom̄ q̄ ē cēntial/ capiē^o rōz p̄ entitate s̄ra p̄ nom̄. Rēp̄ū p̄ri vniuoce n̄ p̄ueit sc̄dis s̄bīis ⁊ eay dīis. qd̄ p̄bo. qz nullo^o eis p̄uenit p̄ri. qd̄ p̄bat qz p̄ri solū p̄ueit vocib⁹. qz sole p̄nt s̄z secūde s̄bie ⁊ dīē sunt res. Dico lz p̄ri solū p̄uenit vocib⁹ t̄q̄ signo. tñ bñ p̄uenit reb⁹ s̄tis t̄q̄ siḡto

Arguitur tercio s̄ sc̄daz p̄betatē male dī text^o qz s̄bie n̄ sūt h̄ aliqd̄ bñ sc̄^o fortes s̄ h̄ aliqd̄/ q̄ h̄ s̄t h̄ aliqd̄ ab inferiori ad sup̄i^o. ⁊ p̄bat p̄ silom^o figure in difam̄is. Aliqd̄ h̄ s̄t h̄ aliqd̄. om̄is h̄ s̄t h̄ q̄ h̄ s̄t h̄ aliqd̄. Dico ad h̄^o q̄ ibi n̄ ar^o ab inferiori ad sup̄i^o. qz nō inferioris. s. loz. n̄ cā s̄triē s̄z māl^o p̄ voce jā in sup̄pōe mālī nō v̄z ille loc^o. Ad rōē q̄ ibi p̄ mittit falla^o equōtiois. Itā in maiore aliqd̄ h̄ cā māl^o p̄ voce/ ⁊ in minore cū dī om̄is h̄ s̄t h̄ cā s̄triē ⁊ sūt ibi q̄tuor t̄ij. Rēp̄ū hic n̄ ē muta^o sup̄pōis. h̄ s̄t h̄c s̄bām puta huānitatē: q̄ h̄ s̄t h̄ aliqd̄/ ⁊ tenz qz s̄care h̄ aliqd̄ n̄ ē aliud q̄ s̄care h̄c s̄bām. Dico qz s̄care h̄ aliqd̄ bñ idē ē qd̄ s̄care s̄bām/ si p̄ li hanc demrēt aliqd̄ s̄lare/ s̄care cū h̄ aliqd̄ ē s̄care s̄bām singularē. Itā qm̄ dī qz h̄ s̄t h̄c s̄bām ibi li h̄c demrēt solū s̄bām vlem ⁊ p̄ idē soluit. qm̄ ar^o expositioe sic p̄ s̄t aliqd̄/ ⁊ s̄t h̄. q̄ s̄t h̄ aliqd̄. Dico qz h̄ s̄t h̄ hoc aliqd̄: vt li h̄ demō^o s̄t rē vlem/ sc̄d non s̄t h̄ aliqd̄. vt hoc demrēt rem singularē/ ⁊ sic loqm̄ur hic de siḡre hoc aliquib⁹

Arguitur quarto illa auctē p̄hi quā poit in hac 3^a p̄betate. Itā dicit s̄bia n̄ s̄t h̄ aliqd̄ s̄z pot^o q̄le qd̄ nō s̄t albū. Albū ei solā qualitatē s̄t ibi vt̄ innuere qz p̄creta n̄ sūt s̄bta in qd̄ sūt. Cōtra. Albū s̄t s̄bū q̄ male dī qz albū s̄t solā q̄litate. An̄s. p̄bat qz albū supponit p̄ s̄bto. vt albū currit. qz dicit p̄hs primo posteriorū. termin^o s̄bīcit ⁊ p̄dicat qd̄ s̄t. Dico qz p̄hs hoc intelligit in sup̄pōe simplici: s̄z qm̄ t̄min^o supponit p̄sōaliter p̄t p̄o

alio supponere q̄st. ¶ Replicat̄ p̄hs quarto topicoꝝ dicit q̄ albū nō ē in genere p̄pter ei⁹ duplex̄ h̄care. ḡ videt̄ q̄ p̄ter ei⁹ qualit̄e h̄cet s̄b̄rum ¶ Dico q̄ p̄hs accipit h̄care vt se extendat ad p̄notare. ⁊ vult q̄ albū nō est in genere p̄pter ei⁹ duplex̄ h̄care q̄ s̄t q̄litate ⁊ p̄notat r̄cm alteri⁹ p̄nti/puta s̄b̄tiam: ⁊ hoc cōnotare vocat etiā ibi h̄care. sed cū d̄r albū solam q̄litate s̄ḡt: ca⁹ h̄ca: re p̄p̄ne vt distinguit̄ p̄tra p̄notare ¶ Et si arguat̄ concretū supponit in p̄p̄ositione p̄ s̄b̄to suo: vt doct⁹ docet ḡ s̄t suū s̄b̄tū. p̄na p̄bat q̄ suppo⁹ p̄iup⁹ ponit h̄catoꝝ ¶ Dico ad āns̄ liz̄ p̄cretū b̄n̄ h̄cet suū s̄b̄tū capiēdo h̄care cōiter vt se extendat ad h̄care p̄pe ⁊ p̄notare/nō tamē capiēdo h̄care p̄pe. p̄cretum ḡ p̄pe s̄t qualit̄e: ⁊ p̄notat suum s̄b̄rum

Quarta propriet̄as est: substantie nichil est cōtra-
rium: sed hoc non est proprium substantie: q̄ non cōue-
nit soli substantie: s̄z etiam quātitati ⁊ quibusdam alijs

Quinta propriet̄as. est substantia non suscipit mag⁹
neq̄ min⁹ Non em̄ dico q̄ vna substantia non magis
subst̄at q̄ alia: sed dico q̄ vnaqueq̄ substantia sc̄dm esse
suum nō intenditur neq̄ remittitur: vt albuꝝ q̄siq̄ est
magis albuꝝ q̄q̄ min⁹ albuꝝ. sortes vero non est
magis homo vno tempe q̄ alio tempe. nec mag⁹ hō
q̄ plato Sexta propriet̄as substantie est q̄ prope p̄p̄ū
substantie est cum sit vna ⁊ eadez numero: sc̄dm sui mu-
tationem esse susceptibile cōtr̄arioꝝ: vt idem homo a-
liqui est calidus: aliquando est frigidus: aliqui est prau⁹
aliquando studiosus. Neq̄ est instantia de orōne quia
licet hec eadem orō sortes sedet: aliquando est vera ali-
quando falsa: t̄n̄ hoc non est sc̄dm sui mutationem. s̄z
p̄m mutationem rei. vt sortes currit vel sedet. Et ideo
nota q̄ verum ⁊ fallum sunt in rebus vt in subiecto: ⁊
sunt in orōe vt in signo Vñ equiuocatur modus essendi
in. cum dicitur verum ⁊ fallum esse in reb⁹ ⁊ in orōne

Similiter equiuocatur susceptibile: cum dicitur res esse susceptibilis veri et falsi: et oratio est susceptibilis veri et falsi Sicut equiuocatur susceptibile cum dicitur, orationa est susceptibilis sanitatis: et animal est susceptibile sanitatis. vna enim suscipit sanitatem quia significat eam: animal vero quia est subiectum eius Et ita hoc proprium non conuenit omnibus sed soli substantie

Cista lectio habet duas partes. In prima ponuntur tria puncta Due questiones et quatuor argumenta cum replicis In secunda ponuntur aliquae questiones et argumenta contra sextam proprietatem.

Primum punctum huius lectionis est. quod contrarietas causa dupliciter dnomo gnaliter pro repugnancia aliquorum non potestius simul inesse eidem. sed bene successiue: et bene bene est aliquid contrarium. quod tunc rationale et irrationale contrariatur. similiter forma seu habitus contrariatur per se et per se. Et ita capit philosophus cum dicitur In ynoquoque genere est vna prima diuersitas Alio causa contrarietas ipsa per repugnantia eorum que sunt posita sub eodem genere et a se inuicem maxime distat et eidem susceptibili vicissim insunt. a quo mutuo se expellunt nisi alterum infit a natura. et sic substantie nihil est contrarium. sed solum reperitur inter qualitates de re et a specie qualitatis

Secundum punctum est. quod substantia non suscipit magis et minus. Res est quod suscipit magis et minus est aliquid intendi et remitti secundum suum proprium esse sed esse substantie totum simul acquiri et persistit in indivisibili Sed substantia non suscipit magis et minus. Si queratur quod est intendi et quod remitti. Dicitur intendi est aliquid in suo proprio esse successiue perfici. ut aliquid est calidum et postea calidius. Remitti est aliquid perfici in suo esse. Sed aduertit quod dicitur aliquid suscipit intentionem et remissionem. Dicitur secundum maiorem et minorem proportionem contrarij: ut aliquid dicatur albius quod nigro est impmixti secundum vnam opinionem Alio fit intentio et remissio secundum maiorem et minorem radicatum forme in substantia que radicatio sequitur actionem priorum. quod magis vel minus disponit substantiam ad susceptionem talis forme Et quod substantia non est in se ideo necque habet primum. Ideo nullo istorum modorum potest suscipere magis et minus siue intentionem et remissionem De ista materia videatur infra de proprietatibus qualitatis

C Si arguatur plus deum est inter secundas substantias species magis subsistat quod generis. substantia suscipit magis et minus. Hoc argumentum soluit textus dicens quod vna substantia non suscipit magis et minus. substantia secundum esse suum essentialiter non intendit necque remittit. sed bene sit magis substantia a substantia dea et sic substantia causa ibi equiuoce videtur inueniri

Tercium punctum est. quod in sexta proprietate ponitur vnum argumentum quod est / sexta proprietate quod sitati in soli substantie et per primum

le de q̄ pprie ppriū ē s̄bnie ē An̄s pbat de orōe q̄ ē in p̄nto q̄ntitat⁹ ⁊ suscipi
in se cōtraria scz v̄m ⁊ falsum Hoc argumētū dū soluit Prima solū q̄ orō suscipiat
in se v̄x ⁊ falsum Hoc non ē s̄m sui mutatōz s̄z s̄m mutatione rei. Ex
eo em̄ q̄ res ē / vel nō ē orō d̄ vera v̄l falsa. mō s̄bia suscipit in se p̄ria s̄m mu-
tationē sui Alia solutio ē q̄ susceptibile equocat. Nam s̄bia suscipit in se p̄tra-
ria s̄bictine Ita q̄ fit p̄trarioz s̄bctū. s̄z orō suscipit in se p̄traria scz verū ⁊ f̄m
non s̄bictiue / sed solū significatiue. qz dicit q̄ veritas ē s̄bictiue in re. ⁊ in orō
ne sicut in signo. qd̄ pbat in simili de sanitate q̄ s̄bictiue ē in aiāli ⁊ b̄ctiē in v̄rā

Queritur primo. quare s̄bnie nihil p̄t eē p̄trariū Et quoto mō ppriū
iste tres vltime pprietates sūt ppe s̄bie Ad p̄m dico
qz s̄bictio p̄trarioz nihil p̄t esse p̄trariū. mō s̄b m̄ct ē s̄bctū p̄trarioz. p̄ s̄bctā
nihil p̄t esse p̄trariū Maior pbat qz si s̄bctio p̄trarioz ess̄z aliquid p̄m. ex q̄
qd̄libz p̄trariū est in s̄bctio in hēfōis oporteret tale s̄bctū p̄trarioz esse in s̄bctio
in hēfōis. ⁊ pari rōe illd̄ aliud s̄bctū ess̄z iterū in s̄bctio in hēfōis. ⁊ sic ess̄z p̄ces
sus in infinitū ¶ Ad 2° dico qz quarta p̄petas est p̄pa s̄bnie 2° qz puenit d̄
ni s̄bnie nō habere p̄trariū. s̄z nō soli qz puenit etiāz quātitati ⁊ relatiō ¶ 3°
quinta p̄petas etiā ē p̄pa s̄bnie 2° qz puenit om̄i s̄bie nō suscipit magis ⁊ mi-
n⁹ s̄z nō soli. qz etiā puenit quātitati ¶ Preterea scz p̄petas ē ppe. p̄pa. j. p̄pa. qz
to mō qz puenit om̄i s̄bie / soli s̄bie ⁊ sp. qz in nullo alioz p̄ntoz p̄ dari aliquid
qd̄ cū sit v̄nū ⁊ idem numero esse susceptibile p̄trarioz Nam vn⁹ ⁊ idē color n̄
est nūc alb⁹ ⁊ postea niger ita vna ⁊ eadem actio nō ē mō bona ⁊ p̄ mala

Queritur scdo An q̄ta p̄petas s̄bnie scz s̄be nihil ē p̄riū fit b̄n̄ pos-
sita ¶ Dico sic qz pbat auctē p̄hi in li^o p̄ntoz. pbat
etiā rōe tā d̄cā in p̄ma q̄one ¶ Si ar^o vna s̄b^o corrumpit ab alia. g vna s̄b^o p̄ria
tur alteri p̄na pbat qz hoc qd̄ corrūpit a suo p̄trario corrūpit vt dicit p̄hs in
li^o de longitudine ⁊ breuitate vite D̄r qz aliquid p̄t dupl̄ corrūpi scz p̄ se. ⁊
p̄ acc̄ns Itā dicit illd̄ qd̄ corrūpit p̄mo ⁊ p̄ se / corrūpit a suo p̄trario. s̄z non
oz illd̄ qd̄ corrūpit p̄ acc̄ns debere corrūpi a suo cōtrario. ⁊ corrūpit s̄bnie. q̄
corrūpit ad corrūptōz suaz qualitatū ¶ Replicat Angel⁹ p̄t corrūpi ⁊ tam
non grā q̄litate ḡ p̄ se corrūpēt ¶ Dico qz licet angel⁹ possz corrūpi p̄ alio
quod agens liberū. non t̄n p̄ aliquod agens naturale ¶ Arguit scdo. vn⁹ hō
p̄trariat alteri. ḡ s̄bie aliquid ē p̄trariū An̄s pbat qz inimic⁹ hō p̄trariat inimi-
co hōi ¶ Dico qz lz vn⁹ hō p̄trariat alteri p̄trarietate hosti illi. q̄ d̄ ē qd̄ inimici-
cia: t̄n vn⁹ hō nō p̄trariat alteri p̄trarietate loyca ¶ Ar^o inter s̄bctiās ē mu-
tatio / ḡ inter s̄bctiās ē cōtrarietas. p̄na pbat qz s̄m p̄hm q̄nto p̄h̄z om̄nis mu-
tatio ē de p̄trario in p̄trariū Dico lz om̄is muta^o ē ex p̄trario in p̄trariū capie-
do p̄trarietate p̄o p̄ repugnā^a duoz nō potēriū fil̄ in eē eidē vtz in p̄mo p̄uē-
to. nō t̄n oz fieri mutatōz de cōtrario in p̄trariū 2° scz p̄trarietate loyca

Arguitur primo p̄tra p̄mā p̄prietate sic d̄r p̄hs p̄ p̄h̄z qz in vno qz
ḡnie ē vna p̄ p̄trarietas s̄z s̄b^a ē v̄nū ḡe^o ḡe^o ē ali-
qd̄ p̄trariū ¶ Dico lz in vno qz ḡnie fit vna p̄ma p̄trarietas capie^o p̄triatem
gnā^a ⁊ imp̄cē p̄ repugnā^a duaz d̄raz exēctiū ab eodē ḡnie. t̄n vno qz ḡnie n̄ ē
vna p̄trarietas ppe capta p̄ repugnā^a duaz formaz actiāz ⁊ passiuaz. sicut
cedēriū s̄b̄iū in eodē s̄bctio ⁊c. ⁊ ista ē p̄trarietas loyca de q̄ hic loq̄mur
¶ Replicatur Nota diffinitio cōtrarioz puenit aiāto ⁊ inaiāto. rōnali et

irrōnali z illa sunt s̄b̄n̄ie: ḡ s̄b̄stantie est aliquid p̄trariū p̄trarietate loyca seu p̄trarietate r̄o d̄cā. An̄s p̄bat qz sunt posita s̄b̄ eodē genere /z maxime a se d̄s̄tant s̄b̄ eodē ḡn̄e z eidem susceptibili vicissim insunt z̄̄. ¶ Oico qz eis defi- cit illa tertia p̄ricula: z eidem susceptibili vicissim insunt / nā hoc p̄nom̄e eodē demonstrat ens p̄lectū z in actu. sed aīātum z inanimatū rōnale z irrōnale nō insunt vicissim eidem susceptibili qd̄ est ens actu. sed solū eīdē qd̄ est ens in po- tentia ad vlt̄erīorem formā s̄b̄n̄ialcm cū qua faciat v̄nū

Arguitur secūdo. Aqua p̄trariat igni. z aer terre vtz sc̄do de genera- tione z corruptioē. ḡ s̄b̄n̄ie est aliquid p̄rium ¶ Oico aqua b̄n̄ p̄trariat igni: z aer terre p̄ acc̄ns grā suaz qualitatum: qz aqua est frigida et humida /z ignis calid⁹ z siccus ¶ R̄plicat. Ille qualitates sunt ef- fectus elem̄entozum p̄trariatū / ḡ eīā elem̄ēta p̄riant. p̄nā p̄bat qz p̄trarie- tas effectūū arguit p̄trarietatem in causis. ¶ Oico licz p̄trarietas effectūū ar- guat p̄trarietate virtūalem in causis: nō t̄n̄ formalē: h̄ ē si eff̄cūs sint p̄trari- tūc cause a quib⁹ s̄iūt sunt v̄ualiter p̄trarie / qz h̄nt in sua v̄tute cōtraria: s̄z non oportet qz sint p̄trarie formalr. qz vna z eadē causa q̄nqz est succellīue cau- sa cōtrarioz effectūū. vtz de volūtate resp̄cū volitionis z nolitionis

Arguitur tercio cōtra quintam p̄petatē / z ḡgas ē magis s̄b̄n̄ia q̄ ḡna- nus ḡ s̄b̄n̄ia magis z min⁹ suscipit ¶ Oico negādo an̄s. Licet em̄ ḡgas sit bene maius ens vel maior s̄b̄stātia extensīue. vt mai⁹ capiatur nōialiter / non tamē ē magis s̄b̄stātia intēsiue capiēdo magis aduer- bialiter. Nō ḡgas ē magis s̄b̄n̄ia aduerbialiter / sensus est qz ḡgas ē s̄b̄stātia s̄m̄ intensi⁹ z p̄fecti⁹ esse s̄b̄n̄ic / q̄ ḡuan⁹ z hoc est falsum ¶ R̄plicatur. Dicit p̄hus: de generatione qz ignis ē magis s̄b̄stātia q̄ terra aduer⁹ capiēdo mag⁹ z vlt̄er om̄is s̄b̄stā⁹ sp̄ūalis est magis s̄b̄stā⁹ q̄ sit s̄b̄stā⁹ corp̄al. ergo s̄b̄- stantia suscipit magis z min⁹ adu⁹. ¶ Oico qz aliquid dici magis s̄b̄ia q̄ aliud / p̄t dupl̄r intelligi. Vno⁹ qz ip̄m̄ in se z grā p̄pe nature ē p̄fectior s̄b̄stā⁹ q̄ ali- ud / z sic vna s̄b̄stātia b̄n̄ ē magis s̄b̄stātia q̄ alia: sicut hō illo mō ē magis aīal q̄ asin⁹. Alio⁹ p̄t intelligi qz ip̄sum sit magis s̄b̄stā⁹ in esse ip̄s⁹ s̄b̄stātic q̄ aliud / z sic vna s̄b̄stātia non est magis s̄b̄stātia q̄ alia. Vnde / qz vna s̄b̄- stantia sc̄z homo est magis s̄b̄stā⁹ q̄ alia sc̄z asin⁹. est t̄deo quia natura p̄pria hōis est p̄fectior q̄ natura p̄pria asini: z t̄deo hōmo dicitur p̄fecti⁹ z magis ani- mal q̄ asin⁹. non tamē p̄t dici qz homo sit magis animal ita qz p̄fectius z intē- tentius p̄ticipet naturam animalis q̄ asin⁹. sed est p̄fectior in sua natura speci- ficā qz p̄uenit a d̄zā. ¶ R̄plicat sic vna s̄b̄stā⁹ ē p̄fectior alia: ḡ v̄ s̄b̄ ē ma- ḡ s̄b̄ q̄ aīa: p̄nā t̄z qz illud ē magis s̄b̄stātia qd̄ est p̄fecti⁹ s̄b̄stā⁹. ¶ Oico licz illud est magis s̄b̄stātia quod est p̄fectior s̄b̄stātia in esse s̄b̄stātic / nō t̄n̄ illud qd̄ est p̄fectior s̄b̄n̄ia in nā. p̄pria d̄ magis s̄b̄ in se s̄b̄. Ita qz mag⁹ de- notet intentionē illi⁹ qd̄ ip̄m̄ sequitur. Et p̄ idē solū q̄n̄ dicit p̄hs species re- rum habent se vt numeri. Ita qz sicut spes numeri q̄ p̄p̄inquoī est vn̄itati sp̄ est p̄fectior. Ita etiam inter species eiusdem generis sc̄mp̄t vna ē p̄fectior a⁹. ¶ Item arguit etiā sic vna s̄b̄stātia habz p̄fectiores op̄ationes q̄ alia. ḡ vna s̄b̄stātia ē p̄fectior alia / quia homo habz p̄fectiores op̄ationes q̄ asin⁹

n̄igitur. ¶ **O**ic licz vna sb̄nia gr̄a sue nature specificē sit pfectior q̄ alia. tñ vna sb̄nia nō est pfectior altera/gr̄a alie. ¶ **I**bi pfectior ē intēsi⁹ repte in v̄ q̄ in alia jam susceptio magis ⁊ miu⁹ n̄ h̄nt fieri p aliquod pp̄m: sed p aliq̄ ibem cōmune/qd pfectior ē min⁹ pfecte a plib⁹ picipaf

Arguitur quarto ^{p̄m} gilbertum poriranū. hō ē aniāntior bzuto ⁊ bzuto animati⁹ plāta: q̄ aiātum suscipit magis ⁊ min⁹ q̄ ⁊ sb̄nia. ¶ **O**ico q̄ aliquid p̄t dici animati⁹ altero duplr. **D**o q̄ habz pfectio rem aiām: ⁊ sic homo ē animati⁹ bzuto. **A**lio mō p̄t intelligi aliquid aiānti⁹ alitero. qz intēsi⁹ p̄ticipet ipām aiāz q̄ aliud ⁊ nihil ē animati⁹ altero. ¶ **R**epli ca⁹ forme elemētoz intēdiū ⁊ remittūt: qz forma ignis in igne magis vigozoso est intēsi⁹: q̄ sit in igne min⁹ vigozoso. **A**d hoc dicit anerroys q̄ sb̄nia simplex bñ suscipit magis ⁊ min⁹ sed nō pposita. **S**z bñ alios d̄ q̄ nulla forma sb̄stantial p̄t suscipere magis ⁊ min⁹: qz illd̄ p̄suppo⁹ intēdiū ⁊ remitti jā nulla sb̄ia p̄t intēdiū ⁊ remitti. **A**d intēsiō sit p hoc q̄ vna ps forme addit alteri in eadē pte sb̄ti. **E**t remissio p ablationē tal̄ p̄tis jam due ptes eiusdem forme sb̄stātialis n̄ possunt esse in eodē sb̄to.

Circa secūdam partem lectionis

Proprie proprium substantie est cū sit vna ⁊ eadēz numero ⁊ cetera.

Queritur primo **Q**uam p̄prietatē sit bñ posita. ¶ **O**ico sic: p̄bat aucte phi in libro p̄ntozum. **E**t rōe sic: qz suscipere in se p̄na sb̄iectiue p̄uenit om̄i sb̄nie p̄ntali soli ⁊ temp⁹: est p̄prie pp̄u sb̄ie. **E**t q̄ nulli alioz p̄uenit. p̄bat inductiue / qz nec q̄ritas vna ⁊ eadem numero manēs. nec q̄litas nec actio ⁊ de alijs p̄t suscipere sb̄iectiue p̄traria. **I**git nulli alioz rū p̄ntozū p̄uenit. ¶ **S**i arguat p̄mo ista p̄prietatē n̄ p̄uenit sc̄dis sb̄nijs q̄ nō p̄uenit om̄i. **A**ns p̄bat qz nulla sc̄da sb̄nia est vnū numero: qz om̄e vnū numero est indiūm: jam nulla sc̄da sb̄nia ē indiūm: q̄ n̄ est vna numero. ¶ **O**ico q̄ sc̄da sb̄nia bñ est vnū numero p̄ denōiatio. qz de qualibz sb̄nia verificat⁹ suū indiūm qd ē vnū numero vt hō est fortis: aiāl est hoc aiāl. **E**t q̄n ar̄ om̄e v̄ numero est indiūm. ¶ **O**ico q̄ licz om̄e illud qd ē vnū numero p̄ denōiatio p̄tione ydēptica sit indiūm: n̄ tamē om̄e quod ē vnū numero p̄riōe inordīata sic est de sc̄dis sb̄nijs. ¶ **D**el de lz sc̄da sb̄nia nō sit vna numero. tñ sc̄da sb̄nia est illud qd est v̄ numero ⁊ h̄ sufficit. ⁊ p̄uenit sc̄dis p̄ mediū p̄maz sb̄niarū. ¶ **R**epliat om̄e pp̄riū quarto mō p̄mo p̄uenit alicui sb̄to cōi ⁊ postea indiūm: sicut r̄sibile p̄mo p̄uenit hōi ⁊ p̄ ea p̄ticularib⁹ hōib⁹. **S**z esse susceptibile p̄trarioz ē pp̄riū quarto. **I** p̄mo p̄uenit sc̄dis sb̄nijs. ¶ **O**ico licz actu suscipe p̄: ia p̄mo p̄ueniat p̄mis sb̄nijs. tamē aptitudo sp̄cipiēdi p̄na p̄mo p̄uenit

generi gnā^m: et vltcri^o p mediū sbñiay vltimū puenit p̄mis sbñijs. sicut act^o r̄ d̄
 dendi primo puenit p̄ticularib⁹ hōib⁹ et p posterius hōmī in cōmuni. S; risib⁹
 litas p̄mo puenit hōi in cōi et p posterius ipsīs singularib⁹ p mediū hōis in cōi.
¶ Arguitur secūdo: esse susceptibile p̄trarioy nō puenit celo q̄ non puenit o
 ni sbñie. An̄s pbat qz celum nō ē calidum frigidū: albū vel nigz et qd pbat.
 qz fm p̄m r̄ de aīa celū nō est susceptibile pegrinarū imp̄sionū. **¶** Dico liz
 celū non ē susceptibile q̄litatū actiway et passiway et multay aliax. tñ bñ suscipi
 pit ista p̄traria scz rarū densum/rectū curuū/nā vna ps celi ē dēfio: et rarioz al
 tera. **¶** Replicat^r Raritas et densitas sunt qualitates sc̄de causate ex mutua ac
 tione q̄litatū p̄marū adinvice q̄ nō p̄nt repiri in celo. qz ibi nō repitur p̄ietas.
¶ Dico qz raritas et dēfio a toto ḡnē nō causant a qualitatib⁹ p̄mis actiuis et
 passiuis. s; p̄nt repiri in aliquo siue omī actione. Et si arguat^r nō ē dabil aliqua
 ps celi que prius sit rara et postea densa: q̄ celū fm sui mutationē non ē suscep
 tibile p̄trarioy: q̄ ista p̄p̄etas non puenit omī sbñie. **¶** Dico liz celū nō possz
 suscipere p̄traria fm sui mutatōy: tñ est apta nata suscipere p̄ria fm sui mutatōy
 et hoc sufficit. **¶** Arguit^r tercio ista p̄p̄etas nō puenit igni. quia ignis nō
 potest nūc esse calidus et postea frigidus. **¶** Dico licet ignis non p̄t suscipere illa
 contraria tamen potest suscipere contraria fm locū que sunt vbi sursum et v
 bi deorsum. **¶** Arguitur quarto Angeli sunt sb̄stantie et non suscipiūt cō
 traria. Item diē sb̄ntiales nō suscipiūt p̄traria q̄ non puenit omī sb̄ntie. Di
 co ad primū qz licz angeli nō sint susceptibiles p̄trarioy sensibiliū: sunt tñ be
 ne susceptibiles p̄rioy insensibiliū: vt sunt velle nolle: scire et ignorare. vt r̄ vi
 cium. **¶** Ad secūdum dico qz ista p̄p̄ietas est p̄pria et quoz^o respectu
 sb̄ntie composita. Et licet susceptibile contrarioy p̄ accidēs dicat^r de sensibili
 et animato: non tamē per se et p̄tione quartū sb̄ntis. sicut risibile quod ē p̄p̄riū
 quarto mō hōis/di de rationali p̄ accidēs et inordinate p̄ter ordinē p̄bilitū.
¶ Si arguatur implicat p̄tradicōnem qz aliquid suscipiat contraria. qz implicat
 cat p̄traria simul inesse. **¶** Dico licet implicet suscipere p̄traria simul: non tamē
 implicat suscipere contraria successiue. Et licet quarta p̄p̄ietas dicat qz sb̄ntie
 nichil est p̄trariū/tamen sb̄ntia bene potest in se suscipere contraria: nō tamē
 terminatiue vt estz termin⁹ et extremū p̄rietatis. s; bñ sb̄ctiue.

Queritur secūdo. Vtrum dēū p̄hi in p̄ntis circa diffinitioēs p̄me sub
 stantie sit verum: quo dicit^r Non ex̄stib⁹ p̄mis sb̄ntia
 t̄ijs impossibile est aliquod alioy remanere. Dico sic: et debz nō capi negatē.
 sub hoc sensu nō ex̄stib⁹ p̄mis sb̄ntijs. i. nullis p̄mis sb̄ntijs ex̄stib⁹ impossibili
 le et. Et intelligit qz non ex̄stib⁹ p̄mis sb̄ntijs: nec quo ad se totas. nec quo ad
 aliquā p̄tem ei⁹ impossibile est aliqd ens p̄ntale esse. Sed si p̄maneat aliq̄ p̄
 p̄may sb̄ntiay puta mā vel antiā rōnal⁹: tunc bñ p̄t aliqd p̄ntale realiter reman
 ere vtz de acc̄tib⁹ materie et anime rōnal⁹.

¶ Si ar^o p̄mo: sic: An̄ mūdi creatōy vey erat qz possibile fuit eē sc̄das sb̄as
 et acc̄ntia: et tūc nō erant p̄me sb̄ntie q̄ male dicit p̄hs/qz ū ex̄stib⁹ p̄mis sb̄ntijs
 imp̄⁹ ē aliqd eoy esse. q̄na t̄z. qz ip̄is n̄ ex̄stib⁹/adhuc ē v̄m dicere qz possz ē a
 liquod alioy esse. **¶** Dico qz ista p̄p̄o. non ex̄stib⁹ p̄mis sb̄ntijs et ē multū p̄t p̄m

ppoz & diuisio/ qz vel ipa int² eē vna ypo^a copulatiā tpal^a vt fit sent² dū nō
 exiūt pme sbiie/ imp² est aliqd alioz remanere: & sic ē diuisa vera. Del int²
 cath² modal² de tpali pto/ vt fit sensus: possibile ē aliqd alioz: eē nō existētib²
 pms sbiis. j. dū nō sunt pme sbie: & ē p^a falsa. & vt sic oppo² huic nō exiūt²
 pms sbiis imp² ē aliqd alioz esse in sensu diuiso accepto/ quo mō cam capit
 p² qz ¶ Arguit scdo forte & platone nō existētib² adhuc remanct hō: q̄ male dz
 qz nō exiūt² pms sbiis & ¶ Oico negādo pnam qz ibi ē falla^a nōtis. arguēdo
 ab inferiori ad superi² cū distributōe Etia² lz ill duob² vel plib² nō exiūt² ali²
 quid maneat: tñ nullis pms sbiis exiūt² imp² ē aliqd alioz eē. jam ista ppō
 nō exiūt² pms sbiis & / eē p² sollet huic/ null² pms sbiis exiūt² & ¶ ¶ Al² ex
 destructioe p²terioris/ nō se² destruc² poris: lz pme sbie sunt postriores scdis.
 qz ex destructioe pmax sbay nō se² destruc² scday sbay ¶ Maior pz qz pus in eo
 qz pus ē/ sp pt esse sine p²teriori ¶ Oico ad maiore qz ad destructioz posterio
 ris nō se² destruet² poris: nisi tale prius & p²teri² habcāt necriā hituomē ad in
 uicē: vt ppria passio q̄ est p²terior sbto: tñ ipa destructa o3 sbtu destrui. jā in
 pposito superioris & suoz inferior² ē necriā hitudo adimicē/ & q̄ destructis
 omib² inferiorib² impossibile ē sup² esse Similiter dicēdū ē ad pbatōz maio
 ris qz pus in eo qz pus est: pt esse sine posteriori/ nisi habeat ad ipm necriā ha
 bitudinē jam sup² habz necriam hitudinē ad sua inferiora. Et lz superi² nō
 habcat necriam hitudinē ad vnu inferi² detiāte: tam lz necriā hitudinē ad
 omia inferiora sb distinctioe sūpta Del d² ad minore qz lz pme sbie sunt poste
 riores scdis quo ad esse essent² nō tam q̄ ad esse exiūt². Et q̄ destructis pms
 sbiis q̄ ad esse exiūt² bene o3 scdas q̄ ad illud esse destrui. ¶ Nō esse existētie p²
 puenit indiuisib² & per p²teri² generib² & spēb² ¶ Pro q̄ nota qz esse existētie rei
 est illud esse q̄ditatm qd res lz a suis pncipijs essentialib² Sed esse existētie ē
 quidā mod² intrinsec² rei acquisite² in re p² pductōz in quo esse res pt sbiacce
 accntib² Secūdo esse vero centie res penit² separata ē ab accntib².

Queritur terciō Utrum esse essentie rerū sit perpetuū & incorrup
 tibile ¶ Ad h² dz cōiter qz sic pbat² aucte dyonisi
 in li² de diuisiōib² dicentis ¶ Ad corruptū qd exiūt²: & intelligit p² qd eē centie
 seu q̄ditatm rei Etia² pbat² aucte iohis pmo vbi dicit. Et qd scm ē in ipo vita
 erat q̄ res an factioē habuit aliqd esse ¶ Hoc aut nō v² aliud q̄ esse essentie et
 q̄ditatm rerū Et pt p isto adduci rō sūdata in aucte phi/ qz ppōes ingrediē
 tes demrāt o3 sūt necie & impossibiles aliter se habere: h² ar nō ē fm eē exiūt²/
 ex q̄ illud sepe ē corruptibile depto solo eē exiūt² dei. q̄ sunt necrie & corrup
 tibile q̄ ad eē cen² tiōz: & p² nō illd esse cen² ē ppetuū. ¶ Sic possēt e3 adduci
 ar² qz p² sūt in cōitatib² plū vltiā lcōe ¶ Alia ē opi² fidei nrē mag² plos. qz eē
 cen² rex nō ē nec² & ppetuū/ lz sil ē & nō ē cū ipo eē existē² Et pt sic pbari. q̄
 omia cen² alia a deo/ dependēt a deo in esse & p²uari: sed si aliquo eē cen² est p
 petuū & incorruptibile: illd nō depēderet a deo in esse & p²uari. q̄ nullū tale
 esse ē ppetuū. b² pz qz si est ppetuū & incorruptibile nō possz a deo p²duci
 nec destrui: q̄ nō depēderet a deo. ¶ ¶ Et ad rōes p² opi² mōe pt rīderi p² ad
 aucte dyonisi qm dicit/ qz nō corrupit dūid existē² ¶ ¶ Intelligit p²: nō vult nes
 gare qz possz p² accns corrupi ad corruptōz singulariū fm existētiām

CAd autem iohannis cum dicit omne quod factum est erat pus vita in deo: sic quod erat pus in vitali cognitione dei. Sed et hoc non se quod ipse exiit in cognitione dei fuit aliquid esse corruptum: primo tunc non potest corruere illi cognitioni dei a parte rei. quod nunc corrueret intellectioni in re de antichristo. Ad hoc aristoteles cum dicit: propter demonstrationis esse necessarias et impossibiles aliter se habere quod ipse innuit per falso secundum fidem: et quod discordant ab eo in principio: possumus etiam ab eo discordare in conclusio. ne qua ponit ex tali principio. Dicitur per supponit necitare totum vniuersum et quod necesse sit in eo existere aliquid indium. cumque spiritus saltem principaliter in toto vniuerso. Et ex hoc vult quod propter enuncias passionum de termino communi statu. per inferioribus est necessaria. nam quod sit singularium corruunt semper in aliquid et gratia habet verificat talis vltis. Sed hoc est falsum est secundum fidem. non mirum est si negemus propter demonstrationis esse necessarias. Vel possit dici admittendo quod sunt necesse. et quod hoc non est secundum esse essentie eternum et incorruptibile: sed secundum esse essentie corruptibile et generabile. Et cum dicitur quod tunc promissum non essent necesse. Hegar pna quod absoluendo copula a tpe adhuc promissum essent necesse primo sunt vere quibus nulli terminorum habet esse aliquid vt dicitur est in possibile. Aut potest dici quod licet non possint esse necesse secundum sunt in necesse secundum quibus: posita scilicet constantia subiecti et hoc sufficit

Quantitatis aliud continuu. aliud discretum. Quantitas continua est cuius partes copulantur ad eundem terminum communi: vt partes linee copulantur ad punctum. Est autem discreta quantitas vt numerus et ordo. Vnde due sunt species eius. Non enim in numero est aliquis terminus communi ad quem partes numeri copulantur: vt in decem quinqz et quinqz. Aut tria et septem: ad nullum terminum copulantur sed semper discreta sunt et se parata. Est autem numerus multitudo ex vnitatibus aggregata. Similiter in ordine: sillabe non copulantur ad aliquem terminum communi: sed vnaqueque separata est ab alia. Quantitatis autem continue. Alia linea. Alia superficies. Alia corpus. Alia locus. Alia tempus. Vnde quinqz sunt species eius. Vnde autem linea sit quantitas continua patet quia partes eius copulantur ad terminum

coem scz ad punctū Et ptes supfciei ad lineā: ptes cor-
poris ad supfcieē Partes vo ipis ad nūc: vt pteritum
z futuz ad pns Partes at loci ad eūdem terminū co-
pularur: ad quem p ricule corpis

In ista lōne sunt duc ptes Prima p̄tinet sex p̄cta duas q̄ones: z quatuor ar-
gumeta more solito Scda ps hz sex q̄oes q̄ hz nouelloz loy coy capacitates
aliqliter excedat. tñ p̄ aliqlr fūdatis z curiosa scire cupiētib⁹ valēt z oblectāt
de oz^o **Ma** quāritas se⁹ sbām sicut ens in alio se⁹ suū.
Primū p̄ctum ē. sbū cui inest Et p̄cedit alia p̄nta respectū qz abso-
lutū ē an respectū Et p̄cedit qlitatē qz qlitas grā multaz suaz sp̄ez mē sbāne
mediāte q̄tirare ¶ Si arguat pari rōe tñc qlitas p̄cederet alia p̄nta respectū
ua ¶ **Dr** vey ē si atēdet ordo eodē mō / sz alit atēdit⁹ ordo vt patet Si
arguat Qualitas hz roēm forme z quāritas roēm materie / q̄ qlitas p̄cedet
ret q̄tiratē / p̄nta tēz qz forma ē dignior mā Dico hz ordine dignitatis forma p̄-
cedat materiam. tñ ordine nature materia p̄cedit formā

Scdm p̄ctum ē Quāritas ē vnū p̄ntū distinctū ab alijs q̄ sit p̄ntū.
Probat qz ē ge⁹ gnā^m hīs sb se gnā sbālena z sp̄es
spālissimas z ind^m / q̄ ē p̄ntū: p̄nta tēz a diffinitōe ad diffinitū. Qz sit distinctū
ab alijs Quia hz distinctū modū p̄ndi de p̄ sbā q̄ ē p̄ri in quātū gnāl respectū
Si arguat Quāritas hz aliqd an se scz sbām q̄ n̄ est p̄ntū ¶ **Dr** qz hz hēat ali-
qd an se in gnē cē efficiētis z final. nō tñ in gnē cē formal⁹ ¶ Si arguat in vno
quoz gnē dat vnū mimū / sz in q̄tiratē nō ē vnū mimū sz duo: vt vntas z p̄c
¶ **Dr** qz hz in p̄nto quāritas n̄ dat vnū mimū: p̄n^m extrinsecū sz duo p̄cā Lam
dat vnū mimū in gnē cē formal⁹ / qd ē metrū z mēfura oim alioz. z illd ē quāti-
tas in gnē gnā^m

Tercium p̄ctū ē qz quāritas n̄ diffinit Rō ē. qz aristotiles quē se⁹ auc
roz n̄ nō diffinit ipām Et h̄ rō qz n̄ fuit diff⁹ ab ātia
q̄s p̄his Alia cā qz notū quāritatis facillime h̄r ex notū quāritatis p̄tine et
discrete Possz tñ quāritas sic diffinit Quāritas ē p̄m quā quāti cē dicim⁹ ¶ **Dr** sic
Quāritas ē p̄ quā sbū reddit mēfurabile ¶ Si arguat Omē vniocū pus est
diffimēdū q̄ diuidēdū: qz quāritas male primo diuidit⁹ ¶ **Dr** qz verū ē gnāl illd vni-
uocū magis notificat diffinitōē q̄ diuisiōē Sz quāritas magis notificat di-
uisiōē q̄ diffinitōē ¶ **Dr** h̄ diuisiōē qz sit incōgrua qz ibi reltm̄ discōuenit cū
āncēdere in gnē ¶ **Dr** qz reltm̄ diuerfitatis / z relatiā accūtis z reci. p̄ca n̄ tenēt
p̄uenire cū sbū āncēdere sz sequēte / mō aliud ē reltm̄ diuerfitatis Possz ar-
pui qz in diuisiōē p̄pō⁹ p̄ti^m z in detiatiōē p̄pō⁹ discretū: j⁹ ē mal⁹ ordo ¶ **Dr** qz
qñ p̄ti^m p̄ponit h̄uat ordo noticiozitat⁹ q̄ ad nos Et in detmīnādo pus d̄ quā-
titate discreta h̄uatur ordo noticiozitatis q̄ ad nām

Quartuz p̄ctū ē qz duc sūt sp̄es quāritatis discrete scz numer⁹ z orō:
qz sūt discrete p̄bat qz ptes coy nō copular⁹ ad ali-
quē terminū coēz q̄ sit p̄n^m vni⁹ z finis alteri⁹ ¶ Si quā qd ē mālē z formale
numeri ¶ Dico qz materiale numeri sunt vnitates Et formale scdm alijs ē
vltima vntas in quātū respicit p̄cedentes Sz alij dicunt

q̄ est aggregatio vnitatū/qz illa variata variat numer⁹: et illa manēte cadent: manet idē numer⁹. Et licz etiā variat numer⁹ variata vltiā vnitatē: tñ h̄ ē per accēs/qz aggrega⁹ variat. Et est numer⁹ in re ad ex. Et ē quid distinctū a reb⁹ numerat⁹: s̄ sunt diuersoz p̄: toy. Et ē s̄biectiue in reb⁹ numerat⁹ q̄ sunt m̄ te. Et hoc p̄r esse quia multitudo dicit resp̄cū p̄lialitatis et pluralitas bene p̄r s̄biri in diuersis p̄tialib⁹ s̄biectiuis nō faciētib⁹ vñū. Dñ accēs non semp̄ capit vnitatem a s̄bro inhēsiōis, sed capit vnitatem numeralē a sua p̄pria d̄ā in diuiduali q̄ ip̄sum p̄r. Et accēs n̄a numerat⁹ r̄ numerositate s̄broz/ dicit p̄hus verū ē numerositate total̄ s̄bi et non p̄tial̄.

Quintum p̄ctū ē. q̄ temp⁹ ca⁹ tripl̄. Dno⁹ p̄ quacūq̄ mēsurā dura⁹ nō temp⁹ s̄ se cōtinēt eternitatem/cuit̄nitatē et temp⁹ p̄pe dcm̄. Quid ē eternitas: Dicitur q̄ ē mēsurā rei carentis p̄n⁹ et sine scz ip̄h⁹ p̄me cause. Quid ē cuit̄nititas. Q̄ est mēsurā rei habentis p̄n⁹ s̄z carentis sine vt sunt angeli. Quid ē temp⁹ p̄prie captū. Dicit q̄ est mēsurā rei habētis p̄n⁹ et finē. S̄cdo mō ca⁹ temp⁹ min⁹ gnāl̄ p̄ mēsurā durationis q̄ est real̄ distincta a mēsurato. Et sic solū p̄tinet cuit̄nitatē et temp⁹ p̄prie dcm̄ et non eternitātē cū ip̄a non distinguit real̄ ab eterno. Tercio ca⁹ temp⁹ p̄prie solū p̄ mēsurā duratōnis rei corruptibil̄ et spāl̄ mot⁹.

Sextum p̄ctū ē. q̄ loc⁹ ca⁹ dupl̄. Dno⁹ p̄ h̄ice p̄ superficie corpis p̄t̄is nētis s̄m q̄ in eo ē v̄tus gn̄atiua et p̄seruatiua locati. Et tūc diffinit. Est superficies corpis p̄t̄inētis immobil̄ p̄mū. Alio ca⁹ mēsurā loyce p̄ superficie corpis p̄t̄inētis sine ista virtute gn̄atiua locati et p̄uariā q̄ est vna qualitas de p̄nto qualitatis. Et hoc capit hic. Et diffinit sic. Est superficies corpis p̄t̄inētis mēsuratiua locati: sicut superficies aeris circūdat̄is turrim dicit loc⁹ turris. Et ista superficies p̄r p̄siderari dupl̄. Dno⁹ resp̄cū corpis p̄t̄inētis in quo ē s̄biectiue et qd̄ mensurat̄ intrin⁹ s̄m duas dimēsiōēs tñ. et d̄r superficies. Alio p̄siderat̄ resp̄cū corpis p̄tenti qd̄ mensurat̄ extrin⁹ s̄cē s̄m tres dimēsiōēs: et sic d̄r loc⁹. Quid aut̄ sit de isto videat̄ in 4.º argum̄to.

Queritur primo. Dtrum numer⁹ et ordō sint quātitates discrete. Q̄ co ad p̄mū q̄ sic. Et p̄bat̄ auct̄e p̄h̄. Et rōne s̄p̄ta ex diffinitioē quantitatis discrete. ¶ Arguit̄ homo canis et bos sunt numer⁹: et tñ non sunt quantitates/ s̄ numer⁹ nō est quātitas. ¶ Oico q̄ duplex ē numer⁹: scz numer⁹ numerat⁹ et numer⁹ numerās jam dicit q̄ liz hō vel canis et sic numer⁹ numerat⁹: nō tamē est numer⁹ numerās. Et ille ē sp̄s quātitatis. Vñ numer⁹ numerat⁹ sunt res numerate q̄ sunt diuersoz p̄ntozū. ¶ Replicat̄. Aliā est numer⁹ numerās et n̄ ē quātitas/ s̄ numer⁹ numerās n̄ ē sp̄s quātitatis. Q̄ co licz aiā ē numer⁹ numerās effectiue. nō tamē ē numer⁹ numerās formal̄ q̄ scilz denōiat res formal̄ numeratas: et ille ē quātitas. ¶ Arguit̄. Numcē reperit̄ in n̄ q̄tē is q̄ numer⁹ nō est quātitas. Aliā p̄bat̄ qz reperit̄ numer⁹ in āgel q̄ n̄ sūt q̄ti: ¶ Oico liz āgel nō sūt quātitates p̄t̄i/ sunt tñ q̄ti quātitates discrete. Alij dicit q̄ numer⁹ de isto p̄nto cāf ex diuisiōe p̄t̄inuit̄: et iō in āgel nō reperit̄ numer⁹ isti p̄nti. ¶ Arguit̄ 3.º ex nō quātis n̄ p̄t̄ fieri q̄tū vtz sexto p̄h̄: s̄z illa ex qui

h^o fit numer^o nō sunt q̄ta: qz numer^o fit ex vnitatib^o jam nulla vnitās ē q̄ta Di
 co q̄ illa auctas seruo phiz hz veritate de quāto q̄titate p̄ti^o: hz n̄ ex q̄tis bñ
 p̄t fieri quā^m q̄titate discreta ¶ Si arguat quinar^o habz ptes scz duos binari
 os q̄ copulāt ad vnitatē mediā q̄ numer^o ē quātitas p̄ti^o ¶ Oico q̄ hoc n̄ suf
 ficit Sz requirit q̄ ptes copulēt ad terminū cōem q̄ fit p̄^m v̄m^o p̄tis z finis al
 tcri^o p̄tis sic nō ē in quario ¶ Ad^o: scilz an orō sit quātitas discreta Df q̄ fic:
 p̄bat. qz ptes orōis nō copulāt ad v̄mū terminū cōem q̄ fit p̄^m v̄m^o z finis
 alteri^o Sz vnaqueqz p̄s ei^o ē discreta z sc̄pata ab alia Est at orō diffinitūe Ml
 titudo discretoꝝ sonoz z discretarū sillabarū sibijnulcē succedē^m ¶ Ar^o. orō
 ē sc̄da intētio subdata sup̄ vocē p̄plexā q̄ nō ē multitudo Oico q̄ orō hic non
 sumit p̄ sc̄da intētiōē subdabili sup̄ vocem p̄plexā aut p̄ ei^o denōiato. Sz ca^o
 hic orō p̄ quātitate discreta mēsurate multitudinē z paucitatē sonoz sibijnul
 cem succedētū ¶ Ar^o. Omnis multitudo ē numer^o. orō nō ē numer^o / q̄ orō nō
 est multitudo Oico q̄ orō nō ē spēs distincta a numero: h̄ ē quodda min^o cōe
 respectu numeri p̄pter suam p̄notatōz Patz. qz orō z numer^o idem s̄nt hz dif
 ferūt in h^o q̄ numer^o nō p̄cernit aliquod ip̄ale s̄btū Sz orō p̄notat. sonos z vo
 ces succedentes sibijnulcem. ¶ Replicatur. Dicit aristoteles q̄ numer^o z orō
 sunt due spēs quātitatis ¶ Oico q̄ nō dicit sic Sz dicit Est at q̄titas discre
 ta vt numer^o z orō ¶ Si q̄rat cui^o p̄bil^o est ista orō ē numer^o Dicit q̄ ē in ordiā
 ta p̄ter ordinem p̄bilium Quia p̄tur ibi idem de seiplo quātū ē ex pte figū. hz
 ista binari^o est orō: ternari^o est orō: ē p̄bil^o generis qz orō p̄t entitatē q̄ ē gen^o
 ad binarium ternarium zc ¶ Si arguat orō nō p̄tur de p̄ma s̄btā^o inc̄ptū. q̄ n̄
 est quātitas Illis p̄z qz non ē dāda p̄ma s̄bia de qua p̄dicet^o orō. ¶ Oico h̄ n̄
 p̄dicet de p̄ma s̄bia p̄ se z grā sui Tamē bene est ex p̄nti z p̄ acc̄is h̄ā p̄mo z
 immediate p̄tur de sonis z vocib^o: z p̄ acc̄is p̄t p̄ri de p̄ma s̄btā in qua s̄bic
 tātur ille voces: sicut binari^o verificat de istis sillabis hō: iō ex p̄nti p̄t dici des
 nōiatue de aere in quo s̄nt ille sillabe: z iste/aer est numerat^o binario sillabarū
 Si arguat quātitas debz esse mēsurā s̄bie: h̄ orō non ē mēsurā s̄bie h̄z vocis
 Oico q̄ liz vox nō fit vera s̄bia tñ h̄z modū ē. Vel dicit q̄ liz nō mēsurat
 s̄bām scz acrem immē^o / tñ mediātib^o sonis z vocib^o quoz aer ē s̄btū.

Queritur sc̄da.

Quot sunt spēs quātitatis p̄tinue Oico quinqz
 scz linea superficies corp^o loc^o temp^o Querit suffici
 entia sic sumit Omnis quātitas p̄ti^o est mēsurā extēsiōis v̄l duratiōis Si du
 rat ionis sic ē temp^o: Si fit mēsurā extēsiōis: h̄ ē dupl^r vel mēsurat extrin^o:
 sic est loc^o. vel mēsurat intrin^o: h̄ est tripl^r vel mēsurat s̄m longitudinē z la
 titudinē tm: sic est superficies: vel s̄m longitudinē latitudinē z p̄fūditatē sic
 ē corp^o. ¶ Si q̄ratur q̄nō diffinit^o q̄libz harū spēs Dico linea est lōgitudo s̄m
 latitudinē z p̄fūditate: nec debz addi c^o extrema iunt duo p̄nta: qz tūc diffi^o
 nō p̄ueniret linee circulari q̄ non habz extrema Superficies est latitudo cum
 longitudinē sine p̄fūditate Et copulāt ptes e^o ad lineam vt ait text^o Corp^o
 est p̄fūditas cū lōgitudinē z latitudinē Et po^o p̄fūditas in rcō q̄ est p̄ctū
 ad corp^o lq̄ ad suū subamētū Et h̄ p̄bat v̄e de corpe in rcō Sz lōgitudo z

vel mēsurat secundum
 longitudinē latitudinē et . . .
 est linea vel &c

longitudo

latitudo ponitur in obliquo quod non potest vere dici de corpore in rebus. Sed latitudo in rebus potest de superficie que est terminus corporis. Et latitudo de linea que est terminus corporis superficie. Locum est terminus corporis partem immobilis primi. Et potest ibi terminus superficie. Et est triplex superficies scilicet concava que est interior/concava que est exterior. et plana que non est altera illarum. Tempus est numerus motus secundum plus et posterius. ut dicit philosophus quanto plus. Et expositio sic. Tempus est numerus numeratus ipsi motus. puta partem ipsi motus secundum plus et posterius supplet in duratio. Si dicatur tempus numerat motum que ad suas partes. Et tempus est numerus numeratus de quo tempus proprie non numerat partes motus sed mensurat motum: et partes secundum longitudinem et brevitate durationis. Est tamen tempus numerus numeratus motus scilicet partes motus numerate. Quod in tali propositione casu. quia ipse partes motus causant tempus. Contra differentiam lineae arithmetice. Linea non est relatio seu respectus. Sed non est longitudo. Sed tamen quod ibi arithmetice superiori ad inferiori negatiue. Dico quod hic superior et inferior non designat eodem modo secundum creatum et abstractum: quod relatio est abstractum tamen a subiecto. Longitudo vero est creatum ad subiectum. Et est longitudo subiectum taliter per quam subiectum longitudo puta per ipsam lineam. Si dicatur. tunc id est differentia per se ipsum de hoc non est incognitas subiectum non est notori: sed est incognitas subiectum non est eadem quod se ipsum de hoc. Si arguatur nulla est longitudo sine latitudine et profunditate. Sed linea male differentia est. Dico sed nulla longitudo est sine et absque sine latitudine. tamen bene datur longitudo sine latitudine et profunditate ipsi linee. Et tamen potest dici quod sine non negat latitudinem et profunditatem esse sine. Sed negat illa esse de eadem linee. Si arithmetice illud quod copulat partes linee ad invicem habet se per modum forme respectu linee. Sed potest non est primum formale sed materiale. id est partes linee non copulant ad punctum maior. probatur quod copulare et terminare sunt actus ipsi forme. Dico quod si consideret punctum ut est terminus et copulans partes linee inter se sic habet modum forme. sed hoc non est punctum in actu sed in potentia. Sed si considerat ut in suo fluxu caret linea sic dicitur de hoc sic est primum male respectu linee. Si quare quomodo se habet punctum ad lineam. Dicitur quod quod se habet ad lineam sic materia linea/nam imaginat quod punctum caret lineam per suum fluxum in longum sed isti ymaginatio nihil videtur in re quod punctum non caret linea fluxum in longum. Est tamen quod materia nudum in differentiam: quod si linea fluere in longum describeret formam longitudinis et non latitudinem et profunditatem. Et per formam ymaginamur quod linea est longitudo sine latitudine et profunditate. Ad idem igitur dicitur quod punctum se habet ad lineam sicut terminus et terminas incipit vel finit in ordine ad id quod terminat finit vel incipit. Et secundum hoc triplex reperitur punctum. Si dicatur punctum est de subiecto linea que non habet se ad lineam ut tamen ad tamen. Tunc probatur quod per primum per posterius punctum potest de linea in hoc dicitur per se sed quod non in hoc dicitur per se sunt partes centia. Dicitur quod per philosophum dicitur gratia crepiti. Sed crepiti non requirit veritas. Vel dicitur quod hoc dicitur secundum opinionem philosophi. quod scripto plus ponens per am opinionem de potest primum improbat per lineam et alios quod dixerunt primum ponit ex in divisibilis. Si arithmetice de corpore quod sit species subiectum non quantitat. Dico quod hoc caput per captum per subiecto trine dimensionis sit species subiectum. Ad tamen caput per ipse samet trine dimensionis. Sed post argui quod tempus non sit species quantitatis sic. Dicitur localis primum immobilis in quo est tempus subiectum plus est primum que sit tempus quod dat ipsi terminum itatem: et tamen ille motus non est species quantitatis: sed a maiori tempus non est species quantitatis. Dico sed motus localis esse sit primum non tamen subiectum centia et quod est ubi. quod res potest in genere per centum suam id motus non est quantitas: sed tempus est primum esse et essentia sit.

licet effectiue capiat p̄tinuitatē a motu ꝑdeo magis po^o in genere q̄tatis q̄
 mot^o ¶ Si ar^o illud cui^o p̄tes copulatur ad terminū cōem h̄z pl̄es p̄tes simul.
 sed temp^o nō habz plures p̄tes simul. q̄ non copulat̄ ad eūdē terminū cōem. et
 p̄ p̄ns n̄ est quātitas p̄tinua ¶ Dico h̄z p̄tes tempis nō p̄nt esse siml̄ in p̄ma
 nētia. tū bñ in successiōe z fieri/ z hoc sufficit. S̄z possz replicari q̄ adhuc non
 sit quātitas p̄tinua Probat̄ qz numer^o nō ē quātitas p̄tinua sed discreta Baz
 temp^o ē numer^o mot^o q̄ nō est quātitas p̄tinua ¶ Dico ad maiorē q̄ h̄z numer^o
 rus formal̄ sit quātitas discreta/ non tñ numer^o material̄ seu numer^o numerat^o
 nō temp^o ē numer^o māl z numer^o numerat^o Et si dicatur: temp^o numerat^o mo
 tum: d̄z v̄s q̄ nō numerat s̄z mensurat motū zc.

Arguitur primo Contra t̄rcij Et p̄mo p̄tra diuisiōz sic Aliquid p̄
 t̄ncē s̄b mēbris diuidētib^o qd̄ nō p̄t̄ncē s̄b diuisiōz: q̄
 diuisiō nō valz An̄s p̄bat̄ qz lignū est p̄tinuū: z tamē non ē quātitas nec ct̄az
 infer^o q̄tatis ¶ Dico q̄ licet lignū sit p̄tinuū p̄tione dēnōiatiua: nō tñ p̄tione
 ne vniuoca. ¶ Replicat̄ Lineatū vel sup̄ficiatū est p̄tinuū vniuocē: Et tñ
 nō p̄t̄ncē s̄b diuisiō: quia lineatū nō est quātitas sed quātū ꝑdeo ad argumē
 tum aliter r̄ndent aliq̄ p̄tinuū ca^o dupl̄r Dno^o p̄cretiue ad s̄btū vt p̄tinuū d̄z
 qd̄ est informatū q̄tate p̄tinua: z sic lignū ē p̄tinuū s̄z sic nō ca^o h̄c cōr^o Ali
 o mō ca^o: vt est quātitas p̄tinua: tūc lignū nō ē p̄tinuū: qz lignū n̄ ē q̄tatis p̄ti
 nua: z ita capit^o h̄c p̄tinuū

Arguitur sc̄do Contra diffinitionē numeri sic Absolutū nō p̄t dif
 finiri p̄ respectū S̄z numer^o ē q̄o absolutū z mult
 titudo respect^o q̄ male d̄z numer^o ē multitudo Maior p̄bat̄ qz respect^o ē s̄p
 ignotior re absoluta ¶ Dico h̄z multitudo formalit̄ z ex s̄to impozet respect
 tum: tñ p̄t accipi p̄ suo s̄damēto. z tūc nō capitur pro respectu s̄z p̄ re v̄ res
 bus absolutis. s̄z p̄ vnitatib^o s̄dātib^o multitudinē vt sit sensus Numer^o ē ml
 titudo id ē plures vnitates aggregate/ ex vnitatib^o id est h̄ntib^o aggregatiōez
 adinuicem ¶ Replicatur Multitudo est abstractum a s̄damēto in q̄ s̄dat^o
 q̄ nō potest accipi p̄ s̄damēto ¶ Dico h̄z multitudo sit abstractū a s̄to pu
 ta ab illis reb^o quaz rerū vnitates faciāt multitudinē. ē tamē p̄cretū ad suū s̄
 damētum s̄z ad ipsas vnitates. Etiam ad p̄mū argumētum p̄t dici q̄ absolu
 tum bñ p̄t diffiniri p̄ respectū t̄q̄ p̄ aliqd̄ notū quo ad nos Nam multitudo ē
 quid notū quo ad nos Et licz illa res s̄ta p̄ li multitudo: nō sit notior q̄ ad nos
 noticia dētermināta q̄ sit numer^o Tamē bene noticia p̄fusa ē nob̄ notior: z h^o
 sufficit ¶ Si querat̄ q̄ p̄tio est h̄c: numer^o est multitudo. Dico ē p̄tio dēnōia
 tiua Que dēnōiatis Dico respect^o de suo s̄damēto sicut h̄c alboō ē s̄lis

Arguitur t̄rcio. Cōtra diuisiōz quātitatis p̄tinue in quiuqz sp̄s sic.
 Mēbra bone diuisiōis debent esse opposita S̄z li
 nea nō est opposita sup̄ficiē z corpi: qz linea est de p̄stitutiōe sup̄ficiē z cor
 poris ¶ Dico h̄z linea materialit̄ sit de p̄stitutiōe sup̄ficiē z corporis. Nō
 tñ formal̄ Sicut binari^o māl̄ est de p̄stitutiōe ternarij ¶ Replicari P̄s
 sectū z imperfectū non variant speciem: sed linea z sup̄ficies habēt se ad cor
 p^o/ sicut imperfectum ad p̄fectū: q̄ non distinguūt sp̄ē a corpe Et p̄ p̄ns n̄ sunt

quinq; species quantitatis ptinuit. ¶ Dico licet perfectum et imperfectum fm esse non variant spēm. tñ pfectum et imperfectū fm eētā bñ variāt spēm. Ad lineā et superficies distinguūt a corpore fm imperfectionē essentie

Arguitur quarto. Locus non distinguit a superficie q̄ nō sunt quinq; species q̄t. tatis ptinuit. Aliis pbat qz superficies p̄t de loco/ vt loc⁹ est ip̄a vltima superficies corpis ptinētis etc. ¶ Dico licz materialit̄ sint idem/ tñ distinguūt formaliter penes diuersas rōnes mēsurādi. qz superficies d̄r superficies inq̄tū mēsurat intrin⁹ corp⁹ ptinens. Et eadē superficies d̄r loc⁹ inq̄tū mēsurat extrinsece corp⁹ locatū. ¶ Replicat Mēsurare extrinsece et mēsurare intrinsece sunt rōnes mēsurādi respectiue. Nam differentie respectiue nō pnt facere distinctionē specificā in p̄nto absoluto qual̄ ē quantitas. ¶ Ad istam rōem scotiste rōndent pcedēdo totū argumētū. Et dicūt qz n̄ sunt nisi quatuor spēs quantitatis ptinuit. qz loc⁹ et superficies sunt idem. Et habz se loc⁹ ad superficiem sicut pars in mō ad suū totū. Itā superficies ē triplex p̄caua. p̄neta et plana: s; loc⁹ est idem qz superficies p̄caua q̄ ē pars in mō sicut hō alb⁹ ad li homo. ¶ Et si replicet / p̄tra/ p̄hs et auctor n̄ ponūt locū/ esse distinctam spēm quāritatis. Dico qz p̄hs in p̄ntis locut⁹ ē fm opinionē antiquoz. S; in quarto p̄hicoz loq̄tur fm opinionē p̄pam vbi dicit qz loc⁹ ē planū quoddā s; planū id ē superficies. ¶ Et si arguat loc⁹ et superficies hnt diuersas rōnes mēsurādi: qz vñū extrinsece et aliud intrin⁹. ¶ Dico qz ambo mēsurat extrinsece et intrinsece. qz mēsurant extrinsece locatū. et intrinsece locū s; rōnes. sicut linea in vna mēsurat intrinsece ip̄am vlnā et extrin⁹ p̄nū

Circa secundam partem lectionis

Queritur primo ¶ Dico numer⁹ sit spēs sp̄m^a vel s̄balterna. Dico qz ē spēs s̄balterna. pbat. qz h; s̄ se alias spēs q̄ sūt binari⁹ ternari⁹ etc. s; illa sunt spēs sp̄m^a et ptinēt s̄ se in di. Et q̄ si petat vtrum binari⁹ sit q̄ ad binariū hōim et binariū eq̄. Dicēdū qz n̄ s; ē repcū ip̄oz spēs sp̄m^a / sicut albedo resp̄cū albedinis parietis: et albedinis ligni. ¶ Al^r binarius ternari⁹ etc. solū d̄nt fm pl^r et min^r q̄ non d̄nt spēs: et p̄ oīs numer⁹ nō h; spēs s̄ se / p̄na pbat qz pl^r et min^r n̄ faciūt d̄rām spēs^a s; se lū d̄nt penes ptinē^m pluriū aut paucay vnitatū. Dico qz binari⁹ et ternari⁹ nou solū d̄nt penes ptinētiam pluriū aut paucay vnitatū: s; etiā d̄nt penes suas p̄pas d̄as formales et specificas. Si atq̄ petat q̄ sunt ille d̄r spēs. R̄r qz n̄ habem⁹ p̄pā nōia/ eis impo^a. s; circūloqm̄ ip̄as p̄ diuersas aggregatōes vnitatū. Dñ d̄rām formale binarij circūloqm̄ p̄ aggregatōz duay vnitatū. ¶ Si ar^r vna spēs alic⁹ ḡnis n̄ p̄t cōponi ex altera / s; vn^r numer⁹ p̄pō^r ex alio. q̄ n̄ d̄nt spēs / Admōz pbat qz ternari⁹ p̄pō^r ex binario et vna vnitate etc. Dicit qz ternari⁹ nō p̄pō^r ex binario s; bñ p̄ponat ex vnitatib⁹ illis q̄ faciūt binariū. Dñ binari⁹ nō ē ybetic ille due vnitates s; ē aliq̄ distinctū ab ip̄is resultas ex ip̄is: vt ex suis p̄tib⁹ inteḡlib⁹. et ex illa vni^r resultate n̄ p̄pō^r ternari⁹. Si ar^r spēs alic⁹ ḡnis d̄nt differe fō^r ab inui

et sic non est de binario ternario etc. si sunt species numeri Minor probat quod dicitur
 secundum ab invicem penes unitatem superadditam: et illa est materia respectu numeri Oico ad probat
 quod minoris quod non solum dicitur per unitates sed per ordinem speciem et formalem ut
 dictum est

Queritur secundum: *Utrum numerus quocumque numerorum sit de puncto quantitatis*
 numerus dicitur ex divisione et continuo de isto puncto quantitatis: quod secundum istos numerus non
 solum est in illis actu diversa sunt ab invicem ex eodem continuo: sed dicitur quod in omnibus illis
 est numerus habens punctum qui potest continuari ab invicem: et sic postea per divisionem facere plura
 et illa est opinio tenenda quod numerus quocumque numerorum sive sint corpora sive
 incorporea sive entia realia sive rationis species est in isto puncto probat quod omne illud est quod
 est aliquid mensuratum: sed omnis numerus quocumque numerorum est illud quod aliquid
 mensuratum secundum multum et paucum: ergo omnis numerus quocumque numerorum est quantitas
 Et secundum hanc viam numerus dicitur ex multiplicacione quocumque unitatum. Ita quod in
 quibuslibet unitatibus fundatur numerus sicut totum in partibus intelligitur. Secundo probat sic
 Omnis numerus quocumque numerorum est res finita et limitate nature: quod est de aliis
 quo puncto si nullus numerus potest poni in alio puncto quam in puncto quantitatis etc. Minor
 probat quod nullus numerus est substantia vel qualitas etc. Nec valet dicere quod numerus substantia
 corporalis sit de puncto sicut reductio ut voluit aduersarij propter hoc quod talis numerus
 videtur eadem realiter cum substantiis facientibus numerum: quia non potest nec minus numerus angelorum
 est eadem realiter cum angelis quam numerus hominum vel lapidum cum hominibus vel lapidibus

¶ Arguit primo sic numerus angelorum non est istum punctum quantitatis: quod male dicitur
 quod numerus quocumque numerorum sit de puncto quantitatis. Ans. probat quod numerus duo
 rum angelorum est idem realiter cum ipsis duobus angelis: ideo nulla quantitas est eadem realiter cum aliis
 substantiis. Ans. probat quod impossibile est illos duos angelos esse sine binario et est Oico
 negat assumptum quod sicut a quod aliter potest esse sine huiusmodi. Ita etiam non implicat illos
 duos angelos esse sine binario quod ipsis accidit. Et si dicatur quod tales angeli separato
 binario non essent duo angeli. Dico est quod verum est non essent duo formaliter sed solum
 fundamentali quod sunt sufficienter fundamentum ad candum binarium si ad eorum calitatem per
 rerec prima causa. Et est ordinem de binario duorum hominum sicut enim alij saluarent quod binari
 non distinctum ab ipsis realiter: ita saluatur propter de binario angelorum. Alij negat primam
 premissam et causa est: quia non est necesse quod libet res diuersorum punctorum ab invicem realiter dis
 tingui ut dicitur de passione potest in specie qualitatis et suo substantia

¶ Arguit 2° si numerus quocumque numerorum dicitur istum punctum sequitur quod quantitas non est a to
 gne ens reale quod videtur absurdum: sequitur probat quod aliqd est numerus entium rationis: et ille
 est ens rationis si secundum substantiam. Si ergo omnis numerus sit habens punctum. aliquid quantitas est ens rationis pu
 ta talis numerus entium rationis Absurditas sequitur probat quod quantitas est species entis realis.
 iam nihil potest contineri in specie quod continetur in suo genere. Dico quod quantitas non est species entis
 realis primo ens reale non est generat ad omnia entia realia sed solum ad illa quorum impossibile
 est esse aliqua inferiora rationis. Nam quod quantitas dicitur ens reale habens solum est generat ali
 quorum inferiorum puta linee superficies etc. Et continetur in se aliqua inferiora entia ratio
 nis: et ergo non potest esse species entis realis. Sicut nec relatio est species entis rationis
 quod continetur in multis speciebus que sunt inuicem entia rationis. Et si alleget textus
 philosophi quod methaphisica ubi videtur dicitur ens reale in decem predicamenta. Oicitur

q non diuidit ens reale in decem pnta tanq̄ in mēbra adēquata ip̄m nō excedentia, sed solū diuidit ip̄m in ip̄a pnta tanq̄ in illa que sufficiētē euacuat nāz entis real quō hō diuideret in sanū & egrū: sed ip̄a pnta tñ excedūt ens reale

Arguitur terció

¶ Numer⁹ catur ex diuisione p̄tinui vt 3 p̄ h̄z. & vñ q̄ solū numer⁹ fūdat̄ in reb⁹ h̄ntib⁹ quātitatē p̄tinui ē quātitas p̄na t̄z quia solū ille numer⁹ catur ex diuisione p̄tinui ¶ Oico q̄ p̄hs nō vult ibi q̄ om̄is numer⁹ catur ex diuisione p̄tinui, sed solū q̄ numer⁹ rep̄ corp̄atium & sensibiliū catur ex diuisione p̄tinui ¶ Si dicat̄ p̄hs exp̄se dicit̄ in eodē lib: o q̄ impossibile ē multitudinē rep̄iri ex sensibili⁹: s̄z om̄is numer⁹ est multitudo quēdā: & impossibile ē multitudinē rep̄iri in sensibili⁹ ¶ Oico ad maiore q̄ dupl̄x ē multitudo quā ē cāta ex multiplicatiōē vnitatis p̄uertibil⁹ cuz ente: & tal̄ multitudo bñ rep̄itur in insensibili⁹ nec hoc intendit negare p̄hs. ¶ Alia est multitudo cāta ex multiplicatiōē vnitatis s̄m p̄tinuitatē. & tal̄ multitudo catur ex diuisione cōtinui: & non p̄t rep̄iri in insensibili⁹ ¶ Et p̄ idē p̄t dici ad p̄mū argumētum q̄ duplex est numer⁹. quōdam est numer⁹ q̄ est multitudo causata ex multiplicatiōē vnitatis p̄uertibil⁹ cum ente: & talis numerus non semper causatur ex diuisione p̄tinui &c

Arguitur quarto

¶ Spēs non p̄t excedere suū gen⁹. s̄z numer⁹ vt se exp̄ tendat ad numerū quūcūq̄ numeratozū excedit quātitatē & vt sic nō est spēs quātitatis ¶ Minor p̄bat̄ quia numer⁹ sic capt̄ us rep̄itur in quibuslibz entib⁹ indēnter jam quātitas nō rep̄itur indifferenter in quibuscūq̄ entib⁹ ¶ Oico q̄ vbicūq̄ rep̄itur numer⁹ ibi etiā reperit̄ quātitas discreta: & p̄ p̄ns quātitas ¶ Et cū dicit̄ q̄ in quibuslibz entib⁹ rep̄it̄ numerus/ debz hoc intelligi de entib⁹ que nata sunt s̄b esse alicui accēti qd̄ addit̄ p̄ter decem & p̄sonas diuinas/ q̄ nō faciūt numerū isti⁹ p̄nti cum nō possūt recipere aliqd̄ accēs ¶ Et si petatur si numer⁹ rep̄iat̄ in quibuslibz entitatib⁹ & similit̄ quātitas: quō ergo quātitas p̄t excedere numerū ¶ Oicit̄ q̄ excedit numerū in inferiorib⁹: nam quēcūq̄ sunt inferiora numeri s̄t inferiora quātitatis & nō cō.

Queritur terció

quid est formale ipsi⁹ numeri De hoc sunt due opinionēs ¶ Una ē q̄ sit vltima vnitatis ¶ Et rō corum p̄z arguendo cōtra secundam opinionē. ¶ Alia est opinio q̄ aggregatiō vnitatis sit formale numeri ¶ Et p̄bat̄ sic illud est formale numeri: quo variato p̄ se variatur numer⁹: & quo exite codez necē ē numerū manere eūdē: s̄z sic ē de aggregatiōē vnitatis/ & cō ¶ Minor p̄bat̄: qz variata aggregatiōē vnitatis variat̄ numerus. & ipsa manētē eādē: est idē numer⁹. ¶ Arguitur illud est formale numeri quo variato variat̄ numer⁹: sed sic ē de vltima vnitatis numeri. & vltima vnitatis est formale numeri ¶ Dico ad minorem q̄ ad variatiōem vnitatis nō variatur p̄ se numer⁹: s̄z p̄ accēs. p̄ hoc q̄ ad variatiōē vnitatis se variat̄ aggregatiōē vnitatis ¶ Si ar⁹ aggregatiō ē quidam respect⁹: nō ē formale numeri. añs p̄z qz dicit̄ resp̄cū vni⁹ aggregati ad alterū ¶ Oico q̄ aggregatiō cā⁹ dupl̄ ¶ Vno p̄tine & sic verum ē q̄ est respect⁹ & non est formale numeri ¶ Alio ca⁹ circūlocutiue. p̄ entitate p̄trahente numerū ad certam spēm puta ad binarium vñ ternarium. & sic aggregatiō ē quid absolutū & ē formale numeri.

Queritur quarto *Utrū numerus est ens in aīā vel ex aīā De h^o etiā sūt due opinioēs. Vna ē dicentiū q numerus a toto gñe est ens rōnis fabricatū ab aīā p hoc q p̄siderat diuersas vnitates rez. Alia est opinio q numerus est ens reale. et h^o saltem quo ad aliq̄ inferiora. Et p̄bat sic q numerus repit̄ in reb^o secluso omī ope intellectūs q̄ numerus est ens reale. p̄na tenz qz ens rōnis dependet ab opatōe intellectūs inesse et p̄uari. Aliis p̄bat qz secluso omī ope intellectūs adhuc in duob^o cas^o ē binari^o. et in trib^o ternari^o. als secluso ope intellect^o duo equi nō essent formal^o duo. Et si ar^o numerus so^m repit̄ in illo in quo ē numerus: s; numerus so^m repit̄ in aīā q̄ numerus nō est ens reale s; sistens in reb^o extra aīā. Minor p̄bat qz sol^o intellectūs numerat seu ē numerans. Maior p̄bat qz omīs numerus ē numerans q̄ in nullo repit̄ numerus quin in eo dē repiat̄ numerus. Vico ad p̄batōz minoris qz hīz numerus effectiue so^m fit in anima. tñ numerus formaliter a q^o scz res formal^o dicūt numerate bñ ē in reb^o extra aīā: et tale numerus sp̄ est numerus.*

Queritur quinto *Utrū numerus est ens distinctū a reb^o numeratis vel ydē^o idē cū reb^o numeratis De h^o sūt due opinioēs. Vna ē q numerus est ydē^o res numerate puta q binari^o hōim est duo hōies. Alia est opinio q numerus est ens distinctū a reb^o numeratis. p̄bat p^o sic q̄ cūqz sunt diuersioz p̄ntoz sunt diuersa entia: s; numerus et res numerate sunt diuersioz p̄ntoz q̄ sunt distincta cū^o. Minor p̄bat qz sic sunt res numerate. et numerus ē p̄nti quantitatis. Scdō sic q̄buscūqz applicat̄ extrema p̄dōnis distingūt entitatie ab inuicem: sed numero et reb^o numeratis sp̄ applicat̄ extrema p̄dōnis q̄ distingūt entitatie ab inuicē. Minor p̄bat qz omīs numerus inheret suis reb^o numeratis et res numerate nō inheret ipis iam inherere et nō inherere sūt extrema p̄dōnis. ¶ Ali^o p̄mo si numerus est qd distinctū a reb^o numeratis seq̄ ret q̄ posito binario nēcrio ponerēt̄ sū infinite spēs numeri s; h^o ē fin. q̄ et illō ex q̄ se. falsitas sequele p̄bat. qz nō ē aliqd infinitū in actu: vtz^o p̄ hīz. Scdō p̄bat qz posito binario ponūt̄ due vnitates s; q̄ binari^o fit ens distinctū a reb^o numeratis etiā habebit p̄pziā vnitatē: et illa vnitās binarij cū alijs duab^o vnitatib^o facit̄ ternariū: et vlteri^o vnitās ternarij cū vnitatē binarij et duab^o alijs vnitatib^o facit̄ quaternariū et in infinitū. ¶ Vico negā^o falsitatē seq̄le. Et ad p̄batōnē dī qz p̄ hīz loq̄tur de infinito in actu rerū sepatim et ex se inuicē exentiū: et nō vult negare qz sint infinite res actu exētes q̄ non sūt sepaē ab inuicē/hoc em̄ ipemet p̄cedit de p̄tib^o p̄tinui jam iste spēs numeri nō sunt sepatim et ex se inuicē exētes. Et si dicat̄ p̄z. dicit spēs sp̄^{na} esse finitas quo ad numez. dī^o qz h^o intel^o de p̄alissimis p̄nti s; bīe. Vel dī ad p̄batōnē seq̄le qz illa vnitās binarij nō facit̄ numez cū illis duab^o p̄tib^o vnitatib^o. qz vnitās formal^o puta vnitās ipi^o numeri nō facit̄ numez s; solū vnitās material^o. puta vnitās alia^o rerū a numero.*

Queritur sexto. *In quo ē numerus s; bīectiue De h^o etiā sūt due opinio nes. Prima est dicentiū q numerus est s; bīectiue in aīā. Alia ē opinio q̄ minor qz numerus est s; bīectiue in reb^o numeratis. p̄bat sic. In quocūqz est numeratū esse in eodem est numerus. s; in reb^o numeratis ē numera*

liter esse ergo in reb⁹ numeratis est numer⁹. Maior pars qz numeratū nōialit⁹ captū e numer⁹ idem snt: sunt em abstractū e pcretum. qz in quocūqz repit v^m in eodem repit aliud. Maior pars qz res numerate dnt formale numerate puta due vel tres eē qz nūatū est in ipsis. Sedo pbat idē sic. si p̄impossib⁹ nulla eēt sbia intellectua nō min⁹ duo equi facerēt binariū qz jam s̄ tal⁹ binari⁹ nō essz tūc sbiectiue in aliq: qz in illis duob⁹ ega qz se⁹ qz iā est in ipsis. ¶ Ar⁹ Accūs v nā requirit vnū sbtū s̄ res numerate nō sunt vnū sbtū cū non sunt qd vnū: qz numer⁹ nō est sbiectiue in reb⁹ numeratis. Maior pbat. qz omne accūs capit v nitatem a sbto suo. qz accūs vnū requirit sbtū vnū. Minor nō ē inductiue in reb⁹ numeratis. Dico qz accūs nō capit vnitatē a sbto in hehōis. s̄ sumit v nitatē mālem a sua pba dā indiuiduali qz pstituit ipz. Verū ē tñ qz nullū accūs vnū cū nō sit multitudo p̄t esse in duob⁹ p̄tialib⁹ sbtis qz nō faciūt vnū. Rō at qz accūs qd ē multitudo p̄t esse in talib⁹ p̄tialib⁹ sbtis ē qz multitudo dī res p̄tētū plālitatis: e plālitās bene p̄t fūdari in diuersis p̄tialib⁹ sbtis non faciētib⁹ vnū. Et similiter ē de illo qd pstituit ex fūdāmētis multitudinis puta vnitatib⁹ cuiusmodi ē numer⁹. ¶ Et si dicat accūs numeratur numerositate sbiectoꝝ in quib⁹ sunt: qz accūs vnū numero requirit sbtū vnū numero. Dico qz accūs numerat numerositate sbti total⁹ in quo est. s̄ non oportz ipm numerari numerositate sbti p̄tialis. Jam ex isto nō seq̄r qz accidēs vnū numero req̄rat sbtū vnū numero: s̄ solū sequit qz si totale sbtū alic⁹ accūs est aliud e aliud numero. qz ipm accūs fit aliud e aliud numero. Et in p̄posito sbti totale numeri est ipse res numerate/ e quilibz numerata ē p̄tiale sbtū ipi⁹ numeri. Et aduerte qz nō v̄z dicere ad p̄m argumētū qz accūs vnū req̄rit sbtū vnū sim⁹ vel aggregatōe: qz secluso resp̄cū aggregatōis: adhuc due res q̄trum est ex natura suarū vnitatū dicūt fūdāmētū binariū e tal⁹ binari⁹ tali casu poss̄to nec essz in sbto vno sim⁹/ nec etiam in sbto vno aggregatōe. ¶ Si ar⁹ vna vnitās nō p̄t esse in diuersis reb⁹ nō faciētib⁹ vnū/ qz numer⁹ nō sbiectat in reb⁹ numeratis/ p̄nā pbat qz si numeri sbiectarēt in reb⁹ numeratis/ tūc vnitās ipfi⁹ numeri essz in illis reb⁹ numeratis nō faciētib⁹ vnū: vt vnitās binarij essz in duob⁹ equis/ e tñ in neutro equoꝝ eēt total⁹ v̄l p̄tial⁹. s̄ ipā tota esset in ipsis duob⁹ equis s̄l sumptis. Dico ad maiore qz licz vna vnitās nō p̄t eē in diuersis sbtū nō faciētib⁹ v^m ime⁹ bñ tñ m̄biatē: e de vnitāte alic⁹. ipā em p̄mo e ime⁹ sbiectat in numero/ e mc⁹ numero ē in ipsis reb⁹ numeratis.

His visis dicendum est de cōitatib⁹ quātitatis. P̄nā cōmunitās est: quantitati nihil est contrariū vt bicu- bico tricubico. vel superficiei nihil est contrariū. quia cōtrarietas primo inest qualitatibus non omnib⁹ sed q̄ buldam. sed quātitas non est qualitas quare sequitur qz contrarietas nō est in quantitate: Item quanti-

tas non suscipit magis neq; min⁹ Non em̄ una linea
est magis linea q̄ alia : Nec etiam numer⁹ ternari⁹ est
magis numer⁹ q̄ binarius : & sic de alijs . Propriū est
quantitati sc̄dm eam quale vel inaequale dici. ut un⁹ nu
merus est equalis vel inaequalis alteri numero : & v
nū corp⁹ est equalis vel inaequale alteri corpori . & una li
nea est equalis vel inaequalis alteri lineae .

Primū pūctū

hui⁹ lēonis est q̄ quāritati nihil ē p̄rariū Et rō ē / qz
illd nō habz p̄rariū qd p̄cedit oēm p̄rietatē Sz quā
titas in s̄bia māli p̄cedit oēm p̄rietatē j⁹ Minor p̄bat qz p̄raria recipiūt
in mā p̄ motū & mutationē qz ab eodē s̄bro mutuo se expellūt. s̄ s̄bā nō s̄bijs
cū motui nisi p̄ quāritatē / qz oīm qd mouet oportz esse diuisibile & p̄tensum
Sz s̄bia nō ē diuisibil⁹ nisi p̄ quāritatē. q̄ p̄ eam s̄bijs cū motui Et p̄bat auctor
nr̄ p̄mā cōitatem seu p̄p̄tatem q̄ritatis inductiē : qz bicubico & tricubico ni
hil ē cōtrariū / & de alijs . j⁹ quāritati nihil ē p̄riū Secdo . p̄bat rōc sic p̄rietas p̄
inest q̄ritatib⁹ Sz quāritas n̄ ē q̄litas : q̄ p̄rietas non ē in quāritate Et ē ista . p
p̄etas : oō p̄pa qz p̄ue om̄i s̄z n̄ s̄oli qz p̄uenit etiā s̄bie . Si arguat Linea recta
& linea curva p̄rariā : & sunt q̄ritates . q̄ q̄ritati aliqd ē p̄rariū . Dico qz lz p̄
accidēs p̄rariētur sc̄z grā rectitudinis & curuitatis nō tñ p̄ se & grā p̄p̄az uaz

Scdm pūctum.

est qz quāritas p̄siderat du⁹ Vno^o h̄m simplice est ē
tiā e⁹ & s̄bro mēsure vt p̄siderat a mā^o vl loyco
& sic in q̄ritate n̄ est mot⁹ nec cōtrarietas p̄fcā vel imp̄fcā p̄p̄e capta Illio^o
siderat quāritas vt ē t̄rei nāl s̄t b̄ in 2° de aīā qz om̄ib⁹ viuētib⁹ possit ē cert⁹
t̄i^o augmētī & decremētī : & in ea recipit p̄rietas capta gnāl̄ p̄ om̄i repugnā
tia p̄fecti & imp̄fecti / & isto^o p̄siderat in nāl̄ib⁹ & nō in loyca Et h̄^o in ea ē mot⁹
ad quē sufficit tal⁹ p̄rietas h̄m p̄fcā & imp̄fcā : qz non sp̄ oportet motū eē int̄
illa q̄ p̄rariā h̄m suas formas . vtz de motu qui fit a min⁹ albo ad magis albu
¶ Itē^o p̄p̄etas ē quāritas nō suscipit magis & min⁹ . Cui⁹ rō est / qz recipie
magis & min⁹ p̄fici in suo p̄p̄o esse specifico / qz esse e⁹ in indiuisibili p̄sistit . vtz
in numeris : qz in ip̄is addita vel s̄tracta vnitatē de necessitate variat species
numeri Silit̄ in q̄ritate p̄tina remota vel addita aliqua p̄te q̄ritat⁹ quā
tuncūq; p̄ua fit / variat sp̄es q̄ritatis p̄tinue s̄bro mēsure . ¶ Si ar^o vn⁹ nu
mer⁹ ē maior altero / & vnū corp⁹ maius altero : q̄ quāritas suscipit mag⁹ & mi
n⁹ Dico lz vn⁹ numer⁹ fit b̄n maior : & vnū corp⁹ maius extēsiue / nō tñ intēsiue .
Pro qz nō d̄zām t̄lem qz mai⁹ & min⁹ attēdūt h̄m maiorē & minorē additōz p̄tū
q̄ritatis q̄ acq̄rūt p̄ augmētatōz & diminitōz Sz magis & mi⁹ dicūt intēsiuē
& remissionē forme h̄m qz ē in s̄bro . j. h̄m maiorē & minorē p̄fectōz forme . que
fuit h̄m additiōnē vel remissionē forme in s̄bro

Queritur primo. Que est tertia ppetas q̄tatis Deū q̄o fit c̄litas
 z ineqlitas Ad p^m dico q̄ tertia ppetas ē Propriū
 est quātitati s^m cam equale vel inequale dici Lū^o rō ē q̄ equalia sūt q̄ fibini
 cē supposita nec excedūt nec excedūt Et ineqlia quoz vnu excedit aliud h̄ ex
 cessus sumit ex pte mēsure: z mēsurā sumit ex pte quātitatis z solū s̄m ipam
 q̄ omī quātitati puenit z soli s̄m cam equale v. ineqlē dici Ad 2° dico q̄ c̄litas
 est rerū d̄ntiū eadē quātitas Inequalitas ē rex d̄ntiū diuersas q̄tatas ita q̄ il
 le res d̄nr eqls q̄ h̄nt eadē q̄tate Et ille d̄nr inequales q̄ h̄nt diuersas quāt
 tates ¶ Si arguat c̄litas ē rela^o. q̄ nō est quātitas/p̄na tenz p locū a d̄spat
 ¶ Of h̄z c̄litas nō fit quātitas p̄tione formali z ordinata. tñ bene ē quātitas
 p̄tione causali z inordinata. q̄ ē p̄tio cē efficientis de suo effectu ¶ Si arguat
 res d̄ntes non p̄nt habere eandem quātitatē. q̄ eadē quātitas nō p̄t esse in
 diuersis s̄bris ¶ Dicat verū est q̄ res d̄ntes nō p̄nt habere eadē quātitatē
 in numero: s̄ bñ in sp̄e ¶ Si ar^o p̄tra 3^m ppetates s̄m v̄tute duo hoīes q̄ p̄nt
 portare equale p̄o^o d̄nr equales: z tamē v̄t^o non ē quātitas. q̄ nō est p̄puz
 quātitati s̄m cam equale vel inequale dici ¶ Oico h̄z aliqui dicant equales s̄m
 v̄tutem/h̄ tñ non est p̄prie/s̄ similitudinarie tantum v̄mo magis debent di
 ci similes.

Queritur secūdo Vtrum magnitudo z multitudo sint quantitates/
 vel relationes ¶ Dico q̄ sunt relationes z nō quā
 titates Probat/ quia concretum z suū abstractū sunt eiusdem p̄nti/ s̄z mag
 nū z multum sunt adaliquid z non quātitates/ q̄ eozum abstracta s̄z magnitu
 do z multitudo sunt relationes z nō quātitates ¶ Minor pbat quia vt h̄z p̄hs
 in p̄ntis/ magnū z multum nō dicūt ad se/ sed ad aliud. S̄z quātitas d̄r ad se
 z non ad aliud. q̄ nō sunt q̄tates ¶ Maior pbat/ quia si non dicerēt ad a
 liud nūq̄ mōs diceret parū: z granū milij diceret magnū. Et p̄les hoīes
 nō dicerēt multi in teatro vel in domo/ z pauci in ciuitate vel vico ¶ Si
 arguat magnitudo z multitudo sunt quātitates/ q̄ non sunt adaliquid v̄ re
 la:iones ¶ Aliq̄ pbat q̄ s̄m p̄m quinto meth^o quātitas dividitur in multitu
 dinem z magnitudinē: q̄ multitudo z magnitudo sunt quantitates. ¶ Oico q̄
 magnitudo z multitudo capiūt du^o ¶ Vno^o fūdamentaliter p̄ quātitatib^o fūdā
 tib^o magnitudinē z multitudinē z sic sūt quātitates ¶ Alio modo capiūt for
 maliter p̄ resp̄cū magnitudinis z multitudinis quos formalr̄ signū z sic sunt
 adaliquid Et hoc modo etiam capit p̄hs magnū multum z p̄uz ¶ Replica
 tur ¶ Numer^o ē mult^o capiēdo multum formalr̄: s̄lter linea ē magna capiēdo
 magnū formalr̄. q̄ multū z magnū formalr̄ capta sunt q̄tates. q̄ z multitu
 do z magnitudo: p̄na pbat. q̄ bene se^o linea est magna: q̄ magnū est linea.
 ¶ Oico q̄ h̄z magnū z puū bene sint quātitates p̄tione materiali z inordinata. n̄
 tamē sunt quātitates p̄tione generis de suis sp̄eb^o ¶ Et si arguat donat^o di
 cit magnū z puū scire quātitatē D̄r q̄ ip̄e capit s̄ḡre vt se extēdit ad p̄nōre.
 sic Om̄is mot^o ē de p̄trario in p̄trario S̄z ad q̄
 titatē est mot^o vt: q̄nto p̄hs. vt augmentatio

Arguitur primo

ediminitio Dico hz omis mot⁹ fit de cōtrario in dñuz/ loquēdo de dñitate
phica. nō tñ loquē⁹ de dñitate loyca. Est ūt dñitas phica repugnā⁹ duax for
maz sensibiliter acq̄sibilū nō pmittētū se sūt in eodem Et sic due q̄titates bñ
p̄trariāt Quib⁹ sit dñitas loyca dñm est in dmo p̄nto q̄te p̄prietatis s̄bñie.

¶ Replicat q̄titas p̄ca z quāntitas imp̄ca se pmittūt in eodē. ḡ tales q̄tita
tes n̄ p̄riāt dñitate phica ¶ Dico nō se pmittūt in eodē s̄bto adēq̄to. qz due
quāntitates solo numero dñtes nō p̄nt informare adēquate idē s̄bto ex q̄ sic est
set penetra⁹ dimēsiōnū Si petat p̄ quā p̄ticularz dñoz excludūt due q̄titates
que successiue in sunt s̄bto Dico p̄ illam p̄ticularz maxime distāt. qz nō sūt da
biles aliq̄ due q̄titates maxime distātes: p̄az/ q̄a semp̄ p̄t assignari minor quā
titas in infinitū p̄cedendo p̄ ei⁹ diuisione ¶ Si arguat⁹ Illoz z dies sunt quā
titates z p̄trariāt ¶ Dico q̄ capūt dupl⁹ Dno⁹ vt dies p̄ tēpe diei. a. d.
qñ sol est sup̄ n̄m emisperiū Et nox. p̄ tēpe nocturno qñ sol nō ē sup̄ emispe
riū/ z sic sunt q̄titates/ z illa tēpa nō p̄trariāt Alio⁹ ca⁹ dies p̄ hūc qd ē sup̄
n̄m emisperiū p̄nciam sol Et nox. p̄ puatōe tal lūinis z sic nō sunt q̄titates
Et opponūt p̄uariue ¶ Post; argui locus sursum z loc⁹ deorsum dñit⁹ z sūt
q̄titates ¶ Dico q̄ si p̄siderēt loc⁹ sursum z loc⁹ deorsum s̄m suas essētiās vt
rōe mēsure tūc nō p̄trariāt/ sed si p̄siderēt s̄m suas qualitates z influētiās
q̄ sunt in ill⁹ locis tūc bñ dñit⁹ Sz illo⁹ nō sunt in ḡnē quāntitatis qz tūc nō im
portant simplices formas de p̄nto q̄titat⁹ Sz importāt q̄titate s̄b q̄titarib⁹

Arguitur secūdo. Numer⁹ ternari⁹ ē maior numer⁹ q̄ binari⁹. z vna li
nea ē maior altera/ ḡ q̄titas suscipit mag⁹ z minus.

¶ Dico hz vna quāntitas bene fit maior altera extēsiue non tamē intēsiue.
¶ Replicat⁹ Quantitas ē termin⁹ mot⁹ successiue acq̄sibil⁹ p̄ ptes: ḡ suscipit
mag⁹ z min⁹ etiam intēsiue An⁹ p̄z de quāntitate resp̄cū augmētationis. z p̄
pbat⁹ q̄a termin⁹ mot⁹ q̄ successiue acq̄sūt p̄ ptes suscipit mag⁹ in fine mot⁹ q̄
in p̄n⁹ vel medio mot⁹ ¶ Dico ad p̄bationem p̄ntē q̄ hz termin⁹ motus suc
cessiue acq̄sūt p̄ ptes suscipit mag⁹ vel min⁹ in fine mot⁹ q̄ in p̄n⁹. Tñ nō o⁹
qz semp̄ z omnis mot⁹ suscipiat Si em̄ poss⁹ intendi vel remitti: tūc n̄ poss⁹
suscipe mag⁹ Nam quāntitas nō p̄t intēdi z remitti. h⁹ ē p̄fici z imp̄fici in cadē
pte s̄bto p̄ susceptionem plurū graduum Et est intelligēdū de quāntitatib⁹ p̄ se
q̄a quāntitates p̄ accēs bene p̄nt suscipe mag⁹ z min⁹. ¶ Si ar⁹ q̄titas s̄m esse
quāntitatis mag⁹ z min⁹ p̄fici q̄a hz p̄fecti⁹ esse in q̄ternario q̄ binario. ¶
Dico hz poss⁹ mag⁹ z min⁹ p̄fici in suo esse diuersaz sp̄ez eo qz vna sp̄s ē p̄fecti
oz alta: tñ nō p̄t mag⁹ z min⁹ p̄fici in p̄po esse vni⁹ sp̄ei.

Arguitur tercio Numer⁹ nō est equal⁹ vt meq̄l linee/ nec linea ē eq̄l.
vel ineq̄l corp⁹: ḡ z p̄p̄etas n̄ p̄uenit omi⁹ q̄titati.

¶ Dico negā⁹ p̄nām q̄a hz numer⁹ n̄ dicat eq̄l vt meq̄l alteri q̄titati/ tñ bñ al
teri numero Dñi suādū ē p̄regula qz nūq̄ q̄ntitas discreta ē eq̄l vt meq̄l nisi
q̄ntitati discrete z ita q̄ntitates p̄tinue nō sunt eq̄les vel ineq̄les nisi sunt e⁹ dē
sp̄ei vt linee sibi iunice z superficies sibi iunice ¶ Replicat⁹ tēp⁹ p̄re⁹ z tēp⁹ p̄ns
z futuz sūt e⁹ dē sp̄ei z p̄re⁹ n̄ ē eq̄le l⁹ eq̄le p̄nti tpi ḡ solu⁹ ma⁹. z ps an⁹ p̄bat.
qz to⁹ tps p̄nē in finitū s̄m mēte p̄hi q̄ opiat⁹ mūdū fuisse ab etno Ita poss⁹ res
plicari Si cēt aliq̄ q̄nti⁹ inf⁹ si⁹ pos⁹ ē/ illa n̄ cēt eq̄l vt meq̄l alti ¶ Dico qz hz tal⁹
q̄nti⁹ inf⁹ vt to⁹ tēp⁹ p̄re⁹ inf⁹ n̄ cēt eq̄le vt meq̄le alti grā tot⁹/ cū eq̄litas
z ineq̄litas p̄pe so⁹ fieri hñt intē q̄nti⁹ finitas: tñ bñ dicet⁹ eq̄le vel ineq̄le
grā p̄tis z hoc sufficit ¶ Si arguat⁹ vna s̄bstantia

de eglis vel inegal' alteri/ qd no puenit soli Dico qd h' e p accis scz p qsttatem
 & non gracia sui

Arguitur quarto fm equalitatem dicim' egl'es/ & fm inegalitate inegles.
 Sz equalitas & inegalitas surrelatioces p' n' pue' soli.
 ¶ Dico lz fm equalitatem dicimur egl'es put fm dicit circustantia ce formal'.
 in fm sola qsttate dicim' fudametalr egl'es tqz fm fudametu qd fudat equalitate
 ¶ Replicat' Nos dicimur equales vel inegales alteri fm scias & vtutes et i
 am formalr j' ¶ Dico qd non pprie dicim' fm scias & vtutes equales aut in
 equales/ sz pot' n'iles vel dissimiles ¶ Possz etiā argui hoies dnr egl'es vl' in
 equales fm faciem/ sz facies est in gne sbie j' ¶ Dico licz fm faciem dicat' eq'
 les aut inegles malr tqz fm mam iu qua iph' equalitatis vel inegalitatis. tñ fm
 solam quatitatem dicimur equales vel inegales fudametalr: tqz fm primū
 fudametu & sbtum fudans equalitatem

Ad aliquid vero talia dicuntur quecumqz hoc ip-
 sum qd sunt aliorū dicuntur vel quolibet ali-
 ter ad aliud: ut duplum dimidiū duplū. Et dimidiū
 dupli dimidiū: pater filij pater: filius patris filij. vel
 sub habitudine alterius casus: ut maius maiore ma-
 ius: & min' minore min': similis simili similis: vicinus
 vicino vicinus Relatiuoz tres sunt spēs: quedā dicū-
 tur scdm equiparentiam. ut sunt quecumqz eodem no-
 mine dicuntur ut similis simili similis. equalis equali e-
 qualis Alia scdm sup' & apositionem alioz: sicut dñs ser-
 uo supponitur Alia vero scdm suppoz: ut seru' dño
 supponitur: & fili' patri. & dimidiū duplo: & sic de alioz

Hic auctor no ster determinato de quatitate tractat de adaliquid Et sunt h'
 leonis tria puncta qstiones & argumeta more solito

Primū pūctum ē qd adaliquid pcedit qualitatem Et rō est qz inf' ada-
 litatem: sz adaliquid ē maioris accūtalitatis/ quia a toto genere depēdet a du-
 ob' scz a fudameto & termino & iō habz esse in/ & esse ad/ sed qualitas fere semp
 dependet ab vno scz sbto & iō solū habet esse in: & non esse ad/ & ideo ē minor

accidentalitatis ¶ Si arguat eadem rōne ad aliqd pcederet quātitatem ¶ Dico
verum ē si attenderes tal ordo inter ipsa Sed ibi est alius ordo qz quantitas ē
pfectius ens / scilicet ens absolutū / z ad aliquid est ens respectū. Etia qz quāti-
tas immediatē sequit sām

Secūdu pūctū ¶ qz relatiō est duplex: scz relatiō fm esse z relatiō fm
dici Relatiō scdm dici ē qd ex pncipali scto figit ens
absolutū / s; ex pncipato importat respem ad aliud: vt scia ex figto importat q
litate / s; ex pncipato importat respem mēsurati in ordine ad scibile ¶ Relatiō
fm esse ē qd ex pncipali scato importat respem ad aliud vt pater filij Et
istud relatiō scdm esse ē duplex / quoddā actuale z quoddā fūdāmētale Relatiō
fm esse fūdāmētale ē qd importat aptitudinem ad aliquē respem / vt as
similabile equabile Relatiō scdm esse actuale ē qd figit aliqē respem q requi-
rit fūdāmētum z terminū actu entia Ex^m vt paternitas figit respem q requi-
rit hōiem qui est pater: z terminū q est fili⁹ nūc entia ¶ Relatiō fm esse actuale
etiam est duplex / quoddā intrinsec⁹ adueniēs / z quoddā extrinsec⁹ adueniēs.
Relatiō scdm esse actuale intrinsec⁹ adueniēs ē / qd nec rō po⁹ positis fūdāmē-
to z termino / nullo alio requisito vt possitis duob⁹ albis: statim po⁹ similitudo .
S; relatiō extrinsec⁹ adueniēs est qd non po⁹ immediate positis fūdāmēto z
termino. scd requirit pter fūdāmētum z terminū approximatio vt patuit sup
cūca sufficientiam pntoy. Item relatiō fm esse actuale z intrinsec⁹ adueniēs
est etiam duplex quoddā ē distinctū a suo fūdāmēto / vt cōlitas a quātitate que
fūdāt equalitate Et similitudo a qualitate q fūdāt similitudinem Quoddā ē idem
cū suo fūdāmēto vt respcus de pēdētē creature ad dm

Tercij pūctū ¶ qz quatuor requirūt⁹ ad hoc qz aliquod ens sit h⁹
pnti que colligūt⁹ ex dco scdo pūcto Primū ē qz sit
relatiō fm esse Scdm qz sit actuale Tercij qz sit intrinsec⁹ adueniēs Quar-
tū qz sit realit⁹ distinctū a suo fūdāmēto ¶ Ad aliqd s⁹ vt est gnālistimū h⁹
pnti dicit respem actualem intrinsec⁹ adueniētem realiter distinctū a suo fū-
dāmēto Et diffinit⁹ primo sic . Ad aliqd vero talia dicit⁹ qz h⁹ ipsum qz
sunt alioy dñr zc. qz dicit⁹ sic exponit⁹ Ad aliqd vero dñr sbaudi ab antiqs ta-
lia scz entia / qz cūqz id ē qz dicit⁹ / alioy .j. referūt⁹ ad aliud s; habitudine gti / hoc
ipsum qd sunt .j. fm ipm qd sunt / vel quōlibz aliter .j. referūt⁹ s; habitudine al-
teri⁹ casus scz datiu acci vel ablatiu / ad aliud .j. correlatiō vel tminū Ex^m qz p⁹
qz quēcūqz non capitur vliter s; p⁹ particulariter z infinite Et licz p⁹ se non notifica-
ret tñ bene cum alijs Etiam p⁹ qz hoc ipsum sit acci casus rectum a p⁹ pōne fm
s; intellecta per cclypsim.

Queritur primo ¶ Vtrum ad aliqd sit pntum distinctum ab alijs.
¶ Dico sic / qz sit pntum / patz: quia est gen⁹ / gene-
ralissimū habens sub se genera s; alterna spēs z indiuidua / s; ut est pntum /
pncra subalterna sunt relatiua suppositionis suppositionis z equiparantie
Spēs autem pater filius dñs seru⁹ Indiuidua hic pater hic filius Da sit pntū
distinctū / quia habet modum pndi de prima s; bñia in quomodo se habet hoc
ad illud Sed capiēdo ad aliqd vt se extendit ad relatiō fm dici Et ad re-
latiū extrinsec⁹ adueniēs non est distinctū ab alijs: s; ē vnū cōe equiuocās

ad relatiōem intrinsecā adueniens: et ad sex pnta respectiā extrinsecā adueniētia et ab aliquid sūm dicitur. Sed ut ē pntū distinctū debet capi p ab aliquid actuali intrinsecā adueniente et realiter distincto a sūdamēto. ¶ Arguitur. Ad aliqđ nō ē tātu vñū gnā^m/qđ pbo: qz habz correlatiōem qđ etiā est gnā^m: et sic crūt duo gnā^m: et p pns essent vñdecim pnta. Dico qđ ad aliquid in genere gnā^m nō hz correlatiōem relatiōem. Et si dicas qđ omnis respectus intrinsecā adueniens hz correlatiōem cuius quo ē simul natura. qđ ipsummet ad aliqđ hz correlatiōem. ¶ Dico qđ aīns solū est verum de respectibz qui sunt spēs/ et non qđ sunt genera. et maxime qđ nō ē generalissimū. ¶ Replicat omnis respectus ē ad aliud: et illud aliud est correlatiōem. Dico qđ non omne illud qđ terminat dependentiam respectus ē correlatiōem. s; est qñqz terminus illi respectus. Et tal nō ē gnā^m: qđ non est quid vñū: nā terminus ille qñqz est s;bia/qñqz qñtitas/qñqz qñlitas: qđ ad aliqđ nō habz terminū nisi grā suoz inferioroz: et illa terminatur ad res diuersoz pntoz: vt terminus pñtatis: est hō ille qui est filius. Et eqñlitas terminatur ad qñtitatez/ et grā illi ad aliqđ in genere nā^m dicitur etiā terminari ad quātitatem. ¶ Ar^o. Ad aliqđ nō pñt de p^a s;bia. qđ non est pntū. Ans pbat qđ ista est falsa. sortes est ad aliqđ. Dico negādo si sortes vñiuoca/ et ē ad aliqđ pñone denotatiua. ¶ Ar^o tercio. Ad aliqđ ē immixtū omibz alijs pntis. qđ nō est distinctū. Ans pbat qđ in pnto s;bie sunt partes et totum vt caput/ capitati caput in pnto qualitatis sunt sciētia et scibile. ¶ Dico qđ licz in alijs pntis repñatur relatiua sūm dicitur sūdamētalr: non tñ relatiua sūm esse et formatr.

Queritur scdo.

¶ An ad aliqđ dicitur entitatem distinctā a re absoluta. scz a s;bia quātitate et qñlitate. Ad h^o rñdent ockanistę qđ ad aliqđ nō dicitur entitatem distinctā ab illo de qđ dicitur quoz rōes ponēt in argumētis sequētibz. ¶ Alia ē opinio scoti et thome tenēda qđ ad aliqđ dicitur entitatem distinctā a re absoluta: pbat qđ oēs res diuersoz pntoz distinctę ab inuicē entitatē. Sed ad aliqđ ē alteri pnti a re absoluta/ qđ dicitur entitatez ab ipis distinctā. ¶ Ar^o pmo. Dicit autor sex pncipioz qđ albū simile nō ē ppositi/ albo tñ: qđ s;le non dicitur entitatem distinctā a re qđ ē s;le. Dicit ad hoc qđ ipse intelligit et vult dicere qđ albū simile nō ē ppositi/ quo ad entitates sensibiles qđ simile nō sup addit albedini aliquā entitatem sensibilem.

¶ Arguitur scdo. Ad aliqđ pñt in aliquo acqñri sine mutatiōe/ qđ ad aliqđ nō dicitur entitate distinctā a re absoluta de qđ dicitur. Ans pbat qđ sūm pñm v^o pñiz. Solūna que prius fuit alicui dextra fit sinistra sine sui mutatiōe. ¶ Dico qđ licz ad aliqđ pñt in aliquo acquiri sine sui mutatiōe sensibili illi in quo acqñtur. tam nō pñt acquiri sine mutatiōe insensibili. Acc h^o vult negare pñs qñto pñoz. qđ entitas ipsi ad aliqđ semp acqñit p aliquā mutatiōem insensibilem/ puta p quādam gnātiōem sūm quid. ¶ Si arguat qđ equalitas non dicitur entitatem distinctā a qñtitate/ qđ nec filitudo a qñtitate. et sic de alijs. ergo ad aliqđ nō dicitur entitatem distinctā a re absoluta de qua dicitur. Ans pbat sic/ qđ si eqñlitas diceret entitatem distinctā a qñtitate/ qđ ē eqñl/ vel qđ illa entitas esset in tota quantitate.

e in qualibz pte illi⁹ quātītatis vel in tota q̄titate e p̄cise in aliqua vel in aliq̄
 b⁹ ei⁹ p̄tib⁹ Aut estz in tota quātītate e nō in aliqua e⁹ pte Hō p̄t dici aliquod
 duoz p̄moz qz sic ps q̄tītatis q̄ est alteri equal⁹ etiam estz illi inequal⁹ qd̄ e im
 possibile Hec p̄t dici terciū qz nō v⁹ aliquod acc̄ns s̄biectari in toto habēte
 ptes/qn̄ etiam fit in aliqua pte Et similiter possz formari argumentum de pa
 t̄rinitate resp̄cū illi⁹ qui est pater ¶ Dico ad āns e ei⁹ p̄bationem q̄ eq̄litas
 est s̄biectiue in tota quantitate: e non in aliqua pte illi⁹ quātītatis qz nulli pti
 illi⁹ quātītatis p̄uenit esse quale respectu illi⁹ cui tota quātītatis est equalis Si
 militer relatio dupli est in toto qd̄ est duplū e nō in aliq̄ ei⁹ pte Et cū d̄ q̄ nul
 lū acc̄ns inest toti quin etiā inest alicui parti toti ¶ Dicit q̄ hoc bñ verum e de
 acc̄ntib⁹ absolutis e nō de respectiuis Et p̄t dari manifesta instātia qz relatio
 toti⁹ s̄biectat in toto. e non in aliqua pte toti⁹ alias relatiue opposita inest et
 eidem. puta relatio toti⁹ e relatio p̄tis sibi cor̄r̄ndens Et p̄fomiter dicēdū
 est de similitudine toti⁹ qualitat̄is qd̄ s̄biectat in tota q̄litate: e nō in aliq̄ pte e⁹
 sed partes h̄nt alias similitudines a similitudine toti ¶ Et si dicatur si eq̄litas
 fit p̄cise in tota q̄titate e non in aliqua ei⁹ pte/sc̄ q̄ quelibz pars illi⁹ toti⁹ eq̄l⁹
 habebit distinctā inequalitatē ad illū cui ei⁹ totum est equalē: s̄ hoc e imp̄
 ḡ e Impossibilitas sequele p̄bat qz tūc in vna quātītate p̄tinua estent inf̄i
 nite inequalitates quaz vna nō estz ps alteri⁹ jā imp̄ss̄ est esse infinitas res
 quaz vna nō e ps alteri⁹ Et hec est vna ex p̄ncipaliorib⁹ rōnib⁹ quare mod̄
 ni dicūt equalitatem nō distingui a quātītate nec duplicitatē a duplo ¶ Dico
 negādo impossibilitatē sequele Et ad p̄bationem dicūt q̄ nō est impossibile
 simul esse infinitas res quaz vna n̄ est ps alteri⁹ Et si allegēt text⁹ p̄h̄i⁹ p̄h̄i⁹
 vbi dicit q̄ impossibile est infinitū in actu esse ¶ Qd̄ ipse loquit de infinito
 in actu rerum sepatim e r̄n̄tū: que sc̄z sunt sepe ab inuicē: sic qz nō sint in ali
 quo vno toto nec vni in altero Nam iste relationes inequalitat̄is nō s̄bstitūt
 sepatim a se inuicē s̄z in p̄tib⁹ facitib⁹ vni e non diuisis ab inuicem ¶ Ar⁹ 4° si
 rela⁹ esset aliqua res distincta ab absoluto tūc q̄scūq̄ a sin⁹ mouerēt hic in se
 rius localiter/qd̄libz corp⁹ celest⁹: mutaret/ e recipet in se aliquam rē de no
 uo/qz aliter distaret ab illo a sino nunc q̄ p̄ius Et p̄ p̄ns si distā⁹ estz res ve
 re distincta/perderet vnam rem e aliam de nouo reciperet ¶ Pro solutiōe isti⁹
 argumētī e quorūdam aliorū argumentozum que possent fieri contra hāc p̄
 tem quēstionis sciendū q̄ nō est incōueniēs ad motum vni⁹ minimi corp̄is sc̄z
 pulicis aut similis. om̄ia que sunt in toto vniuerso mutari mutatiōe insensibi
 li/acquirendo sc̄z nouū respectum distantie ad illud corp⁹ sic motum h̄z eēt in
 cōueniens om̄ia mutari mutatiōe sensibili p̄pter motū vni⁹ corp̄is ¶ Ute
 tius sciendū q̄ licz oportet mouēs p̄prie d̄c̄m esse approximātū mobili qd̄
 mouet/ e amē non oportet q̄ omne agens sit approximātū illi in quod aliquo
 modo agit. quia si quis debeat parietem nigrum/ etiam causat similitudinem
 in om̄ib⁹ alijs parietib⁹ albis: in ordine ad hunc parietem quem deabat: e tam̄
 non est eis approximāt⁹ Sed agens non possēt per motum sensibilem agere
 in aliquod passū qd̄ non estz sibi approximātum: e h⁹ loquēdo de passo in qd̄
 immediate agit vt ex p̄lle habz p̄hs septimo p̄h̄i⁹

Arguitur primo

Contra tertū Nulla bona diffinitio debet dari p
 difunctionem Sed diffinitio adaliquid dat p di-
 iunctionem /z non est bona ¶ Oico ad maiorem q nulla bona diffinitio de-
 bet dari per difunctionem /nisi in ea detur intelligi aliqua diuisio diffiniti. Sz
 hic inuicitur diuisio diffiniti sciz q ipsozum adaliquid seu relatiuozum quoda
 referūt adinuicem sb habituone geniti casus: z illa comprehendūt sub pma
 particula diffinitionis Et quedam referūt ad aliud sb habituone alterius
 casus qz geniti Et illa comprehendūt sb scda pricula ¶ Si petatur an per pri-
 mā pculam possint intelligi relatiua fm esse /z p scdam reletiuā fm dicit. ¶ O-
 co q non /qz multa sunt relatiua fm esse que non referūt adinuicem sb ha-
 bituone genitiui casus: vt maius maiore maius ¶ Replicatur Multa de ge-
 nere sbstantie z multa de genere qualitatris referūt fm ipsum quod sunt sb
 habituone genitiui casus datiu z ablatiu. Jgitur ista diffinitio puenit alijs a
 diffinito ¶ Oico q ista diffinitio non est propria relatiuozum fm esse. sz etia
 conuenit relatiuis fm dici que sunt aliozum pntozū: sed ppria diffi sequit

Arguitur secūdo

Diffinitio adaliquid debet solum puenire rela-
 tiuis isti pnti: sed ista conuenit relatiuis fm dici
 que sunt alioz pntozū /z non est bona ¶ Oico q adaliquid p capi dupliciter
 Vno p genere generalissimo uti pnti: z sic eius diffinitio deberet tm pueni-
 re relatiuis huius pnti: sed sic non accipitur hic diffinitum. Alio caput
 adaliquid generaliter vt se extendat ad omne relatiū siue fm esse siue scdm di-
 ci: siue sit intrinsecus adueniens siue extrinsecus: z ita est hic diffinitum: z eod-
 bene p puenire his q non sunt isti pnti ¶ Replicatur Adaliquid h-
 est vnū equiuocū equocās: sed equiuoci equiuocātis nō est diffinitio Jgitur vt
 sic non p diffiniri ¶ Oico liz equiuoci equiuocātis nō sit diffinitio essentia-
 lis tamen bñ potest esse diffinitio descriptiua z accēta data p accētia q pueni-
 ant reb equiuocatis eoz solis illis: talis em diffinitio puenitur cū ipso equiuo-
 cāte in sua generalitate capto Vel dicatur sic Adaliquid ca-
 duplr Vno mō
 vt extendat se ad entia respectiua tam intrinsecus qz extrinsecus aduenientia:
 z ppter hoc ad relatiua fm dici: z sic est equiuocū. sed sic non diffinitur hic. qz
 aliqua significata eius vt agens paticus vbi quando zc / bene dicūt de alijs
 quib / de quib nō verificatur ista diffinitio ¶ Alio modo capitur adaliquid
 pro respectu vel ente rationis / sūdabili supza quamlibet vocem que hcat vt
 connotat respectū z sic conuenit relatiuis scdm esse z fm dici /z est quid vni-
 uocum z hoc modo diffinitur hi: /z dicitur solū denomiatiue de omib voci-
 bus sic hcantib / vel connotantib / alique respectū Et hoc sequitur q ista n-
 est vera / pater est adaliquid / si capiatur pro re / si aut pro voce est vera Et ad
 aliquid isto modo captum diuidit in adaliquid scdm dici /z in adaliquid fm esse
 sc tanq in suas ptes in modo Ergo adaliquid fm esse vel fm dici Etia z de
 solis vocib /z non de re hcata

Arguitur tercio

Aliquie continetur sb relatiuo fm dici cui non p-
 uenit hec diffinitio / ergo non est bona An pba

tur/quia grammatica continetur sub isto relatiuo secundum dici/quod est scientia. et tamen grammatica non est ad aliquid. ¶ **O**ico ad probationem antecedentis quod licet scientia contineatur sub relatiuo secundum dici capto pro denominato:tamen non pertinetur sub relatiuo secundum dici capto pro scato/quin illi debeat conuenire re diffinitio ¶ **E**t debet intelligi per relatiuum secundum dici pro significato/respectus rationis subdabilis supra quamlibet vocem scantem ens absolutum alterius predicamenti/et notant enim respectum istius predicamenti ¶ **E**t per relatiuum secundum esse pro scato:debet intelligi respectus rationis subdabilis supra qualibus vocez scantem non ens absolutum. sed purum respectum istius predicamenti.

¶ **E**t si arguatur due albedines sunt ad aliquid et tamen eis non puenit hec diffinitio quod et hinc probatur quia due albedines sunt similes:ergo sunt ad aliquid:quia tenet ab inferiori ad superius ¶ **O**ico licet due albedines sunt ad aliquid denominatiue/non tamen sunt ad aliquid secundum esse vel secundum dici ydemprice ¶ **M**odo hic diffinitur ad aliquid vt solum stat pro illis:que sunt solum ad aliquid secundum esse vel secundum dici ydemprice

Arguitur quarto Ista diffinitio conuenit cuilibet preterito aliorum predicamentorum/ergo est mala Antecedens probatur quia secundum grammaticos quodlibet preteritum regit suum abstractum in ablatiue et ideo quodlibet concretum refertur ad suum abstractum sub habitudine ablatiui casus vt albus albedine/fortis fortitudine. Et e converso, abstractum ad concretum sub habitudine genitiui vt albedo albi/fortitudo fortis ¶ **O**ico quod licet concretum et abstractum referatur adinuicem sub habitudine in certo casu Tamen album non dicitur relatiue ad albedinem.nec e contra Quia dici relatiue ad aliud/est dici ad ipsum propter respectum quem imponit in ordine ad ipsum Ita quod hoc ipsum quod est dependeat ad ipsum:sic non est de albedo et albedine ¶ **R**eplicatur Philosophus in postpositis exemplificando de relatiue oppositis dicit vt disciplinatum et disciplina. et illa duo sunt abstractum et concretum.ergo abstractum et concretum sunt relatiue opposita ¶ **O**ico quod disciplinatum capitur dupliciter Vno modo est habens disciplinam et sic est concretum huius abstracti disciplina:et sic non est eius oppositum relatiue Alio modo vt idem est quod scitum/siue illud de quo habetur disciplina:et sic est relatiue oppositum ipsius discipline/sed sic non est eius concretum

¶ **P**ost argui contra diuisionem relatiuorum in textu positam sic/omnes species equaliter continentur sub suo genere:et vna non ponitur supra aliam Ergo nulla sunt relatiua suppositionis ¶ **O**ico licet species relatiuorum considerate formaliter secundum suas essentias/vna non ponitur supra aliam. tamen si considerentur materialiter et secundum sua fundamenta. tunc vna bene est supra aliam.

Sequitur Lectio undecima

Due sunt cōitates & quatuor
proprietates relatiuorum.

Post hec sequitur cōitates & proprietates relatio-
nis. Prima est q̄ contrarietas est in relatione: ut v̄ir-
tus est cōtraria vicio cuz vtrūq; eorū sit adaliquid. Hoc
autē non cōuenit om̄i relationi: duplo em̄ nihil est cōtra-
rium neq; triplo. Secūda relatiua suscipiūt magis
& min⁹. ut simile dicitur magis & min⁹ simile: & equa-
le similiter. Sed hoc non cōuenit om̄ib⁹ relatiuis: du-
plum em̄ non b̄ magis & min⁹. Duplū: neq; triplum:
neq; pater magis vel min⁹ pater.

Prima proprietas Relatiua dicitur ad conuertē-
tiam. ut pater filij pater: filius patris filius. Secū-
da: relatiua sunt simul natura: simul em̄ sunt duplū et
dimidium: pater & filius. Tercia: relatiua posita se
ponūt: & perempta se perimūt: ut si duplū est dimidiū
est: si pater est: filius est: si pater non est filius nō est.

Item alia diffinitio relatiuoz est hec Adaliquid sūt:
quib⁹ hoc ipsum esse: est adaliud quodāmodo se habe-
re. Et hec est diffinitio propria relatiuoz. Quarta
proprietas relatiuoz est q̄ proprium est relatiuoz: si
quis diffinite nouerit unū relatiuoz: diffinite noscet
& reliquū: ut si quis diffinite nouerit quid sit duplū dif-
finitie noscet id cui⁹ est duplum. Necesse est em̄ in vtro-
vūq; rationib⁹ vtrūq; vti.

¶ Sic autor: facit tria. primo ponit duas p̄munitates relatiuoz. Deim ponit
quatuor eoz p̄prietates. Tercio interponit p̄p̄iam diffinitioz relatiuoz q̄ p̄ue

nit solis relatiuis fm esse que sunt isti⁹ predicamēti Et habz ista licio duas par
tes In prima ponit quinqz pūcta: questiones due z argumēta quatuor. In
secūda ponent q̄stiones cū quibusdam argumētis

Prīmū pūctum ē. q̄ prima cōitas non est ppria relatiuis aliquo mō
esse: nec soli: qz uenit q̄litati Vnde relatiua fm esse nō p̄nt habere p̄trarium
z rō est quia cōtraria sunt forme actiue z passiue z forme absolute: que se mu
tuo expellūt eb eodem sbto sed relatiua fm esse nō sunt forme ab^{te} nec acti
ue z passiue Sz relatiua fm dici aliqua p̄trariāt Sz ista cōsiderātur duplr V
no mō formatr in quātū relatiua sunt: z isto⁹ adhuc non p̄trariāt Alio⁹ re
latiua fm dici p̄siderātur materialr ex pte sūdamētoy: hoc mō aliq̄ p̄trariā
tur scz illa q̄ sūbant in qualitatib⁹ cōtrarijs ¶ Si arguat cōtra relatiua op
ponūtur inter se relatiue q̄ non opponūtur cōtrarie quia sunt spēs oppositio
nis distincte ¶ Oico q̄ relatiua non opponūtur p̄trarie illis ad q̄ referūt⁹
id est suis cōrelatiuis: tamē opponūt⁹ cōtrarie aliquib⁹ alijs ad que nō referūt⁹
tur vt sciā non cōtrariāt scibili sz ignorantie ¶ Si arguat: vbicūqz reperitur
p̄trarietas ibi reperitur mot⁹: sz in adaliquid non ē mot⁹: sz nec p̄rietas O
ico liz nō fit ibi cōtrarietas p̄ficiā tū bene loyca

Secūdū pūctū n⁹: sz hoc nō uenit omī relatiuo: nec soli: sō nī ē p
pria aliquo mō: pprij Est autē suscipe magis z min⁹: qm aliqd manēs idē in spē
in suo esse eēntialit intēdit z remittit Et nota q̄ cā p se et positis intensionis ē
additio grad⁹ ad gradū Et causa remissionis ē remotio grad⁹ ad gradū. de q̄
videatur infra in prima qōne post cōitatus qualitatis. ¶ Si arguat adaliquid
non ē mot⁹: q̄nto phiz q̄ non suscipit mag⁹ z min⁹: p̄na pbat: qz omē illd ē mo
tus qd suscipit magis z min⁹ Oico negādo assūptū p̄bationis p̄ntē: qm q̄lia
insensibilia vt gmmaticū loy cū suscipiūt magis z min⁹: z tū ad spā nō ē mot⁹
Vnde ad hoc q̄ adaliquam rem fit mot⁹ requirit q̄ ipsum possz sensibilitē ac
quiri: z sic nō est de adaliquid isti p̄nti

Tercium pūctū est: q̄ prima pprietas relatiuoz ē q̄ omīa relatiā
dicūt ad p̄uertentiam: vt pater filij pater z ē p̄pa
q̄to⁹ quia uenit omī z soli ¶ Quid est dici ad p̄uertētia Dicedū q̄ dici ad p̄
uertentiam est aliq̄ referri inter se fm mutuā dependētiam sb habitudine casu
ali Item p̄uertentia relatiuoz est mutua cōrelatio relatiui ad cōrelatōm sb
debita eoz appellacione z sb debito casu ¶ Si arguat vas z vinū nō sūt rel
latiua z tamē dicūt ad p̄uertentiam: vt vas vini z vinū uasis ¶ Oico q̄ hoc
non est p se z gracia sui: sz per accēs: q̄a in iphis sūbātur relationes continen
tis z contenti.

Quartū pūctum Scda pprietas relatiuoz ē: q̄ relatiā sūt simul natu
ray si pater est filij est rē Et ē ppria 4° Et dat e⁹
triplex expositio Prima relatiua sūt simul natura. j. relatiua sūt simul ortu et
occasu cū aliq̄ qd non ē causa eoz Del scdo sic/est ea cōuertī cū aliq̄ fm est dōi

pnam vbi neutrum est ca alteri? et iste est secundo modus filitatis vt patebit in post
 putis ¶ Si arguat esse siml natura puenit rihbili et flebili: q puerit fm eendi
 pnam et neutrum e ca alteri? ista ppetas no e ppa 4° ¶ Oico licz puertat
 fm essendi pnam p accns gra vii^o terci ad qd habent neciam habitudinē. nō
 tñ puertat fm essendi pnām p se et grā suay ppiay nārū Merco expo^o Re
 latua sunt simul natura. j. sunt simul naturali intelligentia: vt ea dicat fil natu
 ra quoy vno intellcō necē est aliud intelligi et cōrio Sz istd nō placz aliqbus.
 qm reltm et correlatm nō necio fil intelligit. qz pt relatm intelligi nō cointel
 lecto correlatiuo qz nō diffinit p correlatm sz p tim vel fūdāmētū

Quintum pūctū est/pz^a ppetas relatiuoy q scq^o ex^a est ista Re
 latua posita se ponūt et pempta se pimūt: vt si du
 plum nō ē/dimidiū nō est/ Et est pppia 4° qz puenit omi et soli ¶ Si arguat
 filio mortuo pater manet/ q male dicit qz pempta se pimūt Oico licz pater ma
 terialiter et p dēciato maneat/nō tñ formalr et p bēato Etiam fm appella
 tionem Pater bene manz/qm non manet pater

Queritur primo Utrū ad h^o q reltm suscipiat magis et min^o. opteat
 fūdāmētū suscipe magis et minus

¶ Oico q non. quia relatiuū potest suscipere magis et min^o. suo fūda^o nō va
 riato h^o magis et min^o/ vt pbat de similitudine albedinis decē gōuū: in oz^o ad al
 bedinem sex graduū/nā ipā albedine decē graduū manēte eade et inuariata. si
 albedo sex graduū acquirat duos gō^o alios/tūc filē albedinis decē graduū sus
 cipit magis Et si albedo sex graduū amitteret duos grad^o/ tūc filē in albedie
 decē graduū suscipiet min^o: et tñ fūdāmētū filis. puta albedo decē graduū. non
 suscipiet magis aut min^o Sz vñ ē q reltm nō pt suscipe magis et min^o nisi e^o fū
 dāmētū aut ter min^o suscipiat magis vel min^o. aut ma^o aut min^o Sz polz hic du
 bitari quare cāle non suscipit magis et min^o sicut inequale D^o q rō illi^o ē qm cā
 litas pstitit in inuisibili/nā ad h^o q aliq debcant dici sibi iuicē cālia. oz q v^m
 nō excedat alterū: nec excedat ab alio/in aliquo/ sz iequalitas nō pstitit in inui
 sibili Sz cāle non pt suscipe magis et min^o: et inequale bñ

Queritur scdo Quot instātiās seu ar^o facit aristoteles p scdam. p
 puetatē relatiuoy sciz q reltm sūt fil natura. Dico
 facit duo ar^o: vñū ē scia et scibile sunt correlatiā: et tñ scibile ē prius q ipa scia
 pbat qz in null repim^o sciam simul sciam cū scibili Etiam sbiato scibili nō au
 ferit scia et nō ecōtra q nō sūt simul natura. ¶ Scdm argumētū est/scnsibile ē
 pus sensu/ et sunt relatiā/ q non omia relatiā sūt fil natura Ipas instātiās nō sol
 uit pbs/sz quidam dicit sic soluit eas dicens Licz scia nō sit fil cū scibili: tñ fil
 cū scito Et licz sensus non sit fil cum scnsibili ē tñ fil cū sensato/ et dēt tūc acci
 pi sensus nō vt dicit potē^o senticndi sz actū senticndi/ et sensatum vt ē sensu p
 ceptū Alij dicūt q instātie vey pcludūt et dicūt q relatiā sunt duplicia. l apti
 tudinalia et actualia Relatiā aptitudinalia nō sūt cū aliq^o fil natura: sz solū rcla
 tiua actualia hñtia correlatm Sz instātie pōcē pcedūt de relatiā aptitudinali
 b^o vt sunt scibile et scnsibile Et si dicat saltē scia dicit respēm actualē. q erit fil
 nā cū relatiō Dico vñ ē sz illd correlatm nō est scibile sz ē scitū/ et cū illo sit po
 et auferit Et si qat quē respēm dicit scia ad scitum/ et quē respēm dicit scitū ad
 sciam Oico q scia dicit respēm mēsuratū ad ipm scitū. et scitū dicit respēm mē
 sure ad sciam Dñ pfectio sciētie ē nō excedere pfcōz scibil: et tñ pfcio scibilis

sepe excedit pfectionem sciē sic scz q̄ scibile de se fit natū pfecti⁹ sciri q̄ tal sci
entia fit pfecta/e q̄ scia d⁹ mensurari quo ad pfectionē a scibili e scibile d⁹ men
surare sciām quo ad ei⁹ pfectionem Ex isto alij dicit q̄ liz scia e scibile n̄ sunt
simul natura q̄ ad h̄ra/nec h̄ opozt cā sunt relatiā h̄m dicit/e vt sic h̄nt ens ab
solutū/tñ sunt siml natura q̄ ad respect⁹ quos importāt seu notāt/ supple q⁹
ad respōm mēsure e mēsurati Et filiter dicit de sensu e sensibili ¶ Sz dubita
tur de illo qd d⁹ Blato scibili aufert sciā Quid e scibile alic⁹ sciē Ad h̄ dicunt
aliqui q̄ scibile seu obiectū sciētiē/e h̄catū totale pclusiōis .j. quoddam pplex
um scabile qd p̄t h̄cari p p̄pōem inferibilem ex p̄missis p se e n̄cēris causis ip
sius pclusiōis Alij dicit vt ockā q̄ est ipa p̄ dēmratiōis Tercij dicit q̄ e sig
nificatum s̄biecti conclusiōis non tamē absolute h̄ in ordine ad suā passiōēz
q̄ de ipso p̄tur Et h̄m hoc ipsi diversimode exponūt illō dēmr p̄hi Blato scibi
l aufertur scientia Et h̄m terciā accēptionem non intelligit q̄ Blato alio
scibili p̄ticulari aufertur scientia illi⁹ scibil/ quia rosa non ex̄tē: adhuc sciā d
rosa manet/ sed Blato scibili a toto genere sic q̄ nullū fit scibile aufert sciā
q̄ tūc auferreret aiāl e qdlibz sciens cū qdlibz ipoz sit scibile Sz dato q̄ nul
la scientia estz adhuc remanēt multa scibilia/ qm̄ de fco multa sunt scibilia: qz
sciā nouū est inuenta/ q̄ pcludendo/ sciā e scibile non sunt fil natura/ h̄ sciā et
scitum:

Arguitur primo

cōtra p̄mam p̄munitatē . Virt⁹ e viciū p̄p̄tūf se
fil in eodē sbto: q̄ nō p̄trariāt Alijs p̄bat qz aliq̄s
p̄t simul esse fortis fortitudine morali/e p̄bis/ q̄ simul habebit in se v̄tutē et
scz fortitudinem e viciū scz p̄bigalitatē ¶ Oico l3 v̄tus e viciū in genere re
p̄iatur in eodem e nō p̄trarietur/ tñ virt⁹ in sp̄e e viciū in sp̄e bñ p̄trariāt: vt li
beralitas e illibetalitas jam cū dicit auctor v̄t⁹ e viciū p̄trari/ accipit ea vt sup
ponat p̄onatr p̄ suis inferioribz: e verificalit p̄ aliq̄ v̄tute e aliquo vicio/
q̄ h̄ijnuicē p̄lant ¶ Replicat h̄m p̄h̄m in poss̄p̄ntis: vt v̄t⁹ e viciū in genere p̄
trariāt/ p̄bat. quia dicit ibi q̄ aliqua sunt p̄traria q̄ nō p̄tinēt s̄b eodē gn̄e/ sed
ipamet sunt alioz gn̄a/ e exēplificat vt v̄t⁹ e viciū ¶ Oico q̄ v̄t⁹ e viciū in gn̄e
bñ p̄trariāt p̄ accēs grā aliquoz inferioroz/ v̄d tñ p̄mo e p̄ se. ¶ Si replicatur
v̄tus non maxime distat a vicio q̄ nō p̄trariāt vicio Alijs p̄bat p̄ D. 2. et h̄ij.
Vicia pl⁹ distant a seimicem q̄ virt⁹ a vicio: vt p̄bigalitas pl⁹ distat ab avari
cia/ q̄ liberalitas a p̄bigalitate. quia plus distant duo extrema inter se q̄ me
dium ab extremis ¶ Oico q̄ ad hanc obiectiōnem varia datur solutiō sed faci
lus dicitur ad antecedens Licet duo vicia pl⁹ distant a seimicem h̄m appentiaz
q̄ distant a virtute/ qz repugnātia inter duo vicia e mag⁹ apparēs. q̄ fit repug
nātia v̄tutis ad vicia. tamē h̄m rei v̄tutē v̄t⁹ tñ distat a quolibz vicio forma
liter/ e grā nature specificē q̄tum distant vicia a seimicē/ liz h̄ nō fit ita appa
rens e manifestū ex actibz v̄tutis e vicij

¶ Possz h̄ic argui q̄ sciā e ignorātia opponūt p̄tutiatē q̄ nō p̄trarie ¶ Dico
q̄ liz ignorātia pure negatiōis opponat sciē p̄tutiatē/ tñ ignorātia p̄tutiatē
onis opponūt sciētiē p̄trarie

Arguitur scdo

cōtra scdam cōitatem/adaliqd nō habz aliqz qd^o p^o fectionales p quos postz intēdi e remitti q̄ nō suscipit magis e min^o/p̄nia tenz qz susceptio magis e min^o p̄supponit intēfionez e remissionem/e ille habent fieri p additionē e ablatōz gradū intensionaliū. **Ans** pbat qz om̄is respect^o est sim^o indiuisibil/nō hñs aliquā latitudinē gōuū. **Dico** ad pbationē antecōēt^o qz om̄is resp̄cūs fit indiuisibil indiuisibilitate opposita diuisibilitati in mām e formā vel in ptes scnsibiles. tñ non om̄is resp̄ pect^o est simplex e indiuisibil indiuisibilitate opposita diuisibilitati in aliqz ptes integrales. Quia similitudo p̄t pfici e imperfici in suo esse/e h^o fit nisi p ad additionem gradū intensionaliū v̄ ablationē eorūde/ficu: etiam scia in aia intēdit qñ aliquis nou^o grad^o scie acquiritur. Sz quid intelligit p gradū pfectionalem. **Df** qz intelligit aliqua ps forme potēs esse in eodē sbto pmo cū a^o pte. **Del** soluat sic ad pbationē p̄nie qñ dī/p susceptio magis e min^o p̄supponit in tentionē e remissionē. **No** h^o dico qz vcrus est de illo qd primo p se e grā sui suscipit magis e min^o. tñ aliquid bene pōt suscipere magis e min^o p accūs/e grā sui fūdāmētū vel terminū. qd tñ non intendit e remittit saltē p p̄prios grad^o pfectionales jam adaliqub nō suscipit magis e min^o nisi p accūs grā fūdāmētū e terminū. **Replicatur** inequale suscipit magis e min^o: e tñ fūdāmētū vel tñ nūqz suscipit magis e min^o: nec relatiū grā fūdāmētū e tñ **Ans** pbat qz fūdāmētū ineq̄litas est q̄ntitas/e illa nō suscipit magis e min^o. **Dico** qz q̄ntitas non suscipiat magis e min^o. tñ bene suscipit maius e min^o: jam relatiū suscipit p accūs magis e min^o. qñ suū fūdāmētū vel terminū suscipit magis e min^o. vel maius e min^o.

Arguitur tercio

cōtra p̄mā p̄prietatem scz qz relatiā dñr ad p̄uertē tiam dici ad p̄uertē tiam puenit solis p̄p̄oib^o q̄ male assignatur p p̄p̄tate relatiuoz. **Ans** pbat qz sole p̄p̄oēs p̄uertit. **Dico** licz sol e p̄p̄oēs p̄uertatū vt p̄uertit dicit mutationē sbti in p̄tū. tñ p̄p̄oēs nō dicitur ad p̄uertentiam vt est referri ad aliud sb̄ habitudine casuali. **Replicatur** saltē dici ad p̄uertē tiam puenit passioni e sbto. **Dico** licet dicantur ad p̄uertibilitatem non tamen ad conuertē tiam.

Si arguatur adaliqub in cōi nō habz correlatiū cū quo dicat ad p̄uertē tiam q̄ p̄p̄ietas non puenit om̄i. **Dico** qz dicit ad p̄uertentiam cū scipō: vt adaliqub est adaliqub: recte sicut equale/est ad eāle. **Et** si dicat de positione habitū/qñ e q̄ sūt relatiua: qz dicit resp̄cū extrinsec^o aduenientem e n̄ habet cū qd dicitur ad p̄uertentiam. **Dico** licz non actu tamen aptitudinc: qz si termino p̄onis est nomē impo^o sp̄ale: sb̄ ea rōne qua terminaret dēp̄dētā ipi^o positionis. diceretur ad p̄uertentia cū illo nōie.

Arguitur quarto

cōtra 2^{am} p̄p̄tate pus e poster^o sunt relatiū e cor relatiū e non sunt simul natura p̄ nō ē p̄p̄a 4°: qz non puenit om̄i. **Ans** pbat qz prius est posterioze pus/e p̄cedit ipm. **Dico** licz illud qd ē dēnōiatue pus alio/nō fit simul natura cū ipō: tñ illud qd est solū prius alio vniuoce vel ydemptice. Sz prius dī posterioze pus ydēpticē. e h^o pus dī pus p̄terioze vniuoce: loquēdo sp̄ de priori e posteriozi p̄p̄cato.

¶ Replicatur illa nō sunt fil' natura q̄z vñū p̄t esse alio non cr̄nte: s; prius p̄t esse q̄n posteri? non est/ s; non sunt siml' natura Sc̄da ps̄ an̄t' p̄bat qz h' dies ē por die crastīā/ e tñ p̄terioritas diei crastine adh' non est Dico qz h' dies non ē formaliter prior diei crastina, nisi prioritas diei crastine sit: qz pus e p̄teri? saltez b̄m temp' sūt relatiōes rōnis/ e nō sūdāt in vno relatiōe poris q̄n n̄l' sūdēt in a' relatiōe p̄terioris Nec ē incōueniēs qz tal' rela' poris e posterioris sūdēt p in tellem sup̄ aliq̄d qd nō est/ qz relatiōes rōis bñ p̄nt sūdari sup̄ illa q̄ nō sūt. Si arguat de cā e effcū qz sunt reltm̄ e correltm̄: e tñ n̄ sunt fil' nā: qz cā p̄cedit suū effcū ¶ Dico lz cā p̄bendatio p̄cedat effcū nō tñ cā p̄bcato ¶ Replicat etiam cā p̄bcato e effcū p̄bcato/ nō sūt fil' natura/ p̄bat: qz cā p̄bcato e cā effcū tus p̄bcato: mō illd qd est cā alteri? est nāl' pus ipō ¶ Dico lz omē illd qd est denotiatiue cā alteri?: est pus natura illo c' ē cā/ tñ nō o; h' aliq̄d sit cā alteri? p̄ dicatiōe ydēptice sine vniuoce/ qd ipm̄ sit pus nāl' alio Jam cā p̄bcato nō d' cā effcū p̄bcato/ nisi ydēptice vel vniuoce ¶ Poss; argui p̄terciam p̄peta tem qz relatiō posita se ponūt Lōtra/ illa q̄ opponūt inter se nō posita se ponūt: s; reltm̄ e correltm̄ opponūt inter se q̄ non posita se ponūt ¶ Dico qz lz resp̄cū ei? dem s̄b̄ti opponāt e se destruit/ cū resp̄cū diuerfox s̄b̄toz posita se ponūt ¶ Si ar' s̄b̄tum e sua passio posita se ponūt: s; non conuenit soli. ¶ Dico lz posita se ponūt simul tpe nō tñ sine natura Lōtra/ p̄ eodem instāti simul sunt hō e risibile ¶ Ego distingo vel p̄ eodem instāti tps̄ p̄cedo: vel p̄ eodē instāti nature sic nego: mō relatiua p̄ eodem instāti nature sūt siml', e posita se ponūt

Circa sc̄dam ptem lēonis

Queritur primo Que est i' diffiniō iph' ad aliq̄d e quare po? ¶ Dico dammō se habere/ que sic intelligit? Ad aliq̄d s̄baudi s̄m eē actualia intrinsec' adueniētia realr̄ distincta a suis s̄b̄amētis/ sunt s̄baudi entia/ quib' entib' h' ip sum esse supple p̄ncipale intrinsec' adueniēs/ e realit' distinctū a s̄b̄amēto: est qd amō se habere. s; qd am spāl' habitudo ad aliud. j. correlatiō vel tm̄ ¶ Et po' ideo qz pus diffinitu; ē ad aliq̄d p̄nt est cōe ad omnia relatiōe tā s̄m esse qz s̄m dici Et illud ad aliq̄d diuidit in ad aliq̄d s̄m dici/ e in ad aliq̄d s̄m esse. tāqz totum in mō in ptes in mō Et qz relatiōe s̄m dici nō sūt isti? p̄nti Et relatiōe que dicūt resp̄cū extrinsec' adueniētem vt sūt sex vltiā p̄nti nō sūt etiā isti? p̄nti. ¶ Ideo p̄hs a q̄ accipit? ponit diffinitōe; p̄pam relatiōe qz sunt isti? p̄nti Et est bñ notāō qz lie esse in diffinitōe debz capi p̄ esse p̄ncipale: e p̄ esse intrinsecus adueniēte ¶ Arguit ista diffiniōe; auenit relatiuis s̄m dici q̄ non est bona/ e non differt a prima Illis p̄bat qz esse relatiuoz s̄m dici/ ē qd amō se habere ad aliud: vt esse capitis ē qd amō se habere ad capitatū ¶ Dico lz cē suū min' p̄ncipale qd quotat vel p̄sūt ē qd amō se h̄re ad aliud. tñ eē p̄ncipale coz. qd p̄nt' ex s̄ro

importat non est quodammodo se habere ad aliud ¶ Replicat principale est se-
 vltimorum pntoy e ad aliud quodammodo se habere / et tñ non sunt isti pnti g diffini-
 onent alijs a diffinito Anz pbat qz esse actionis no est aliud nisi habitudo et
 respectus ad patiens et esse vbi nisi respectus ad locum ¶ Oico qz liz esse principa-
 le extrinsecus adueniens se pntoy / e quodammodo ad aliud se habere / non tam habent
 aliqd esse intrinsecus adueniens de q intelligit diffini-

¶ Arguit ista diffini-
 onent se cūdis intentionibus sciz generi spēi et alijs q non
 sunt isti pnti g non e bona Anz pbat scde ptis: qd ens rōnis nō po in pnto / sz
 scde intētioēs hnt entia rōnis ¶ Oico negādo qd ad h^o q aliqd ponat in pnto
 to / sufficit q sit qd incōplexū hēas rem finite et limitate nature / et nō requiritur
 q sit ens reale ¶ Replicat pbs in methas^o dinibit ens reale in decē pnta Etā
 decem pnta sūt decem pma rerū pnta: sz scde intētioēs nō sūt hmoi . De isto
 videt supra ibi de decem pntis in generali ¶ Alij tñ dicūt q scde intētioēs nō
 ponūt in pnto et excludūt a diffinitioē: qz esse debz capi p esse realit intrinsecus
 adueniente et ¶ Arguit fortes est filis g fortes est ad aliqd: qñā tenet ab infer-
 riori ad superi^o ¶ Oico liz fortes vel etiā alia sbia sit ad aliqd denomiatiue: nō
 tamē vniuoce vel ydēptice Jam ista diffini^o solū datur de illi que sunt ad aliqd v
 vniuoce vel ydem ¶ Replicat ad aliqd in genera^o e ad aliqd ydēptice et tñ
 hec diffini^o sibi nō cōuenit. pbatur. qd ei^o esse nō est se quodammodo habere ad a-
 liud. ex q nō habz correlatm ad quod se habeat ¶ Dico q liz ad aliqd nō hēat
 correlatm ad qd dicit habitudinē / bñ tamē habz terminū / et esse ip^o si ad aliqd
 e habitudo quodam ad illū terminū Vel possz dici q ad aliqd refert ad seipm si
 cut ad corre^o sicut egle ad seipm: et simile ad seipsum

Queritur secūdo Que est qñta pprietas relatiuoy Dico ppriū rela-
 tiuoy e siqs diffinite nouerit vñū relatiuoy diffinite
 noscet reliquā Et rō est / qd vñū qdā habz diffiniri eo mō q habz esse. sz totuz
 esse relati est ad aliud scz ad correlatm vel tm / g p illd debet diffiniri Itē im-
 possibile e intelligere aliquā habitudinē vel respectū ad aliud: nisi gnoscat
 illud ad qd est habitudo vel respectus Jam totū esse relatiui e habitudo vl res-
 pectus ad aliud scz correlatm vel terminū: g p illd aliud habz gnoscei et diffiniri
 ¶ Si arguat relatiū pē esse sine correlatiuo et termino. g p sine ip^osis intelli-
 gñā tenz / qz omē qd est pē intelligi sine qdūqz qd non est Anz pbat de relatiō
 poris sū temp^o. qd est sine suo correlatiuo et etiam sine termino ¶ Oico ad p-
 bationem qñie. licz omē ens absolutū pmanēs pē intelligi: nō intellecto aliq
 qd non est. tamē hoc nō e verum de ente respectiuo. vel etiā ab^o successiuo /
 p qd temp^o pñs qd est / nō pē intelligi: nisi intelligēdo pteritū qd non est. Vel
 dicit ad pbatoz qz prioritas sū temp^o nūqz est sine posterioritate sz siml fūdāt^o
 seu intelligūt p intellēm vt dēū est in 2ª pprietate relatiuoy

Queritur terciō Vtrum relatiū habeat diffiniri p ci^o correlatm vel
 p ci^o tm. ¶ Pro isto nota qd sit correlatm qd tm^o
 qd fūdāmētū Vñ correlatm alie relatiui e respectus cū q relatiū e siml natura /
 vt correlatm paternitatis e respectus filiationis. Sz tmin^o relatiui est aliqd ad
 quod relatiū dicit respēctm / et terminat dependentiam ei^o et tñ e cōuerso nō bñ

est respectū ad illū relatiū vt vbi dicit ad locū tūq; ad terminū: et loc⁹ nō dicit respectū ad vbi Et vltiter termin⁹ relatiui habētis correlatiū: ē fūdamētū ipſi⁹ correlatiui: vt termin⁹ paternitatis ē fūdamētum filiatōnis Vñ fūdamētum relatiui dicitur primū sicut in q̄ sicut relatiū vt potentia actiua generādi ē fūdamētum paternitatis Et fūdamētum filiatōis ē pot⁹ passiua ad generari Sicut iter fūdamētū filitudoinis ē vna qualitas alic⁹ sp̄i qualitatis respectū alteri⁹ quilibet eiusdem sp̄i

¶ Ad q̄ones scām rōdent thōiste q̄ relatiū debz diffiniri p correlatiū formaliter sumptū ¶ Aliter rōdent scōtiste et ponūt talem p̄clusiōz Relatiū debet diffiniri p terminū: et nō p relatiū formaliter sumptū: qd̄ pbat̄ primo sic. Diffinitio debz dari p pticulas notiores ipso diffinito Sicut correlatiū formaliter sumptum nō ē notū relatiō: s; eā ignotū ē cū ipso / q̄ relatiū nō p̄t diffiniri p correlatiū formaliter sumptū Secūdo pbat̄ q̄ si relatiū diffinitū ē p correlatiū formaliter sumptū: tūc eō correlatiū deberet diffiniri p relatiū formaliter sumptū / et sic in diffinitōib⁹ pmitteret̄ circūl⁹ / q̄ est p̄hibet⁹ vtz pmo p̄hibet̄ Et ista seq̄et̄ aliud incōueniēs. qd̄ idem est notū et ignotū respectū ei⁹dem et̄ Et istis igit̄ p̄cludit⁹ q̄ relatiū debet diffiniri p suū terminū Vñ p̄ debz sic diffiniri Pater est res habēs secū aliqd̄ ab eo genitū / simile sibi in natura intellectuali. Vel sic ē res hñs filiū capiēdo filiū p denōiato Sicut in abstracto p fūdamētum et sim in obliquo pponendo li habitudo vel respect⁹ vt paternitas ē habitudo vel respect⁹ rei habentis filiū ad ipsum filium

¶ Si arguat̄ dicit̄ text⁹ sc̄s diffinitē nouerit vnū relatiōz diffinitē noscet reliquū. q̄ correlatiū formaliter sumptū pot⁹ in diffinitōe sui relatiui p̄na pbat̄ q̄ si nō poneret̄ nō est nccm p̄gnito relatiuo diffinito / p̄gnosceret diffinitē correlatiū Dico negando assumptum. nā quis filiatō nō pot⁹ in diffinitōe paternitatis tñ paternitas nō p̄t determinate p̄gnosci quin p̄gnoscat̄ determinate seu diffinitē filiatō. quis em̄ relatiū ad sui intellōem nccrio requirit̄ intellōz correlatiui / nō tamē p̄gnoscat̄ p correlatiū tūq; p aliqd̄ notificas ipm̄ relatiū s; sūt ambo eque ignota / et notificauit p terminū et fūdamētum ¶ Arguit̄ dicit̄ por. et hic text⁹ nccē ē in vtrozq; rōib⁹ vti vtrūq; et loq̄t̄ p̄phir⁹ de genere et sp̄e q̄ in diffinitōe relatiui debz poni ei⁹ correlatiū formaliter sumptū ¶ Oico licet̄ gen⁹ et sp̄es p̄scato sunt relatiū et correlatiū formaliter: non tñ genus et sp̄es p denōiato Nam in aucte por. cū dicit̄ nccē est in vtrozq; rōib⁹ vti vtrūq; scz genere et sp̄e / intelligit̄ de genere et sp̄e p denominatis ¶ Arguit̄ vnūq; debz diffiniri p suū gen⁹ et dīam. s; relatiua habent gen⁹ et dīam. q̄ non debet diffiniri p correlatiū et terminū ¶ Oico q̄ liceat̄ habeāt gen⁹ et dīam tñ illa dīa non est absoluta s; respectiua: et dependens ab terminū extrinsecū qui est fundamentum correlatiui

Queritur quarto Vtrum in patre habent decem filios sint decē paternitates vel vna tñ. Oicūt scōtiste q̄ sunt decē paternitates / pbat̄ Pater habens decem filios: nō ē eadem relatiōe paternitatis pater pmi filij et aliorū. q̄ habz distinctam paternitatē in ordine ad diuinctū filium / et p̄ nō in ipso erūt decem paternitates. Vñ pbat̄ qz paternitas

patris in ordine ad primū filiū corrūpit p corruptionem pmi filij: e corrupto a liquo corruptiuo nccrio videt e relatiū corrūptiālias nō esset fil' natura. Et tñ adhuc retinet p'nitatem ad alios filios: q̄ non ē eadē rela^o paternitatis ad decem filios. Secō sic multiplicatis t' minis alic' relationis nccē est ipam relationē multiplicari: s; in p're hñte decē filios multiplicat' terminū p'nitatis: q̄ nccē est p'nitatem esse multiplicatam. Maior' pbat' q̄a eadem rela^o numero nō p' t' minari ad distinctos terminos. Minor' pbat' qz ipi filij p' denōiato: z potētie passiuē ad generari/ ipoz sunt t' mini paternitatis

¶ Arguit' p' p'm v^o z septimo metha^o Accētia solo numero d'ntia nō pñt esse in eodem s'cto sed p' nitates sūt accētia solo numero d'ra q̄ ¶ Dico lz pla accē^a ab^a solo numero d'ra nō pñt esse in eodē s'cto/bñ tñ accē^a respectiā. Alij dicūt qz lz accē^a solo numero nō pñt esse in eodem s'cto. primo/tñ bene res motō/s; istō nō valz. qz iste p' nitates sūt in s'ctis. primis q̄ sūt potē^a gñandi/s; in vno p're est tñ vna potē^a gñandi q̄ dicat' qz p'hs intelligit dcm suū de accētib' absolutis. ¶ Arguit' 2° Accētia capiūt numerositatem a s'ctis. q̄ impossib' ē ples p' nitates esse in vno p're. Hñs pbat' p' boeciū dicentē. Accē^a numerat' numerositate s'ctoz in q̄b' sūt. Dico boeci' nō vult: qz omnis distincte numeralis accētiū sumit' a s'ctis/s; vult qz q̄cūqz accē^a sūt in diuersis s'ctis dist' ferūt ad min' numero/s; nō vult econuerfo/qz nulla accētia d'ant numero q̄a s'cta ipoz d'ant numero/qz accē^a spē z numero d'ra bñ sūt in eodē s'cto: vt albo z dulce in lacte. ¶ Arguit' 3° Vn' pater non est decem p'zes/q̄ in vno patre nō sūt decē p' nitates. q̄na pbat' q̄a q̄libz p' nitas denōiat suū s'ctuz esse p'rem/q̄ si essent decem p' nitates in eodem s'cto: illd' s'ctum estz decē p' tres. ¶ Dico negādo q̄nām q̄a q̄uis s'ctū denōiat p' a q̄libz p' nitate sibi in herente/nō tñ oportz qz a q̄libz p' nitate dicat' distinct' pat' a p're ab alia p' nitate qd oportet et ita' vn' p' deberet dici decē p'zes a decē p' nitatib' et in certis b' ¶ Del d' Licz vn' p' nō ē decē p'zes mālr a decem p' nitatib'/tñ bñ formalr sumpti/q̄a q̄libz p' nitas habz distinctum p'ticularē p'rem p' s'cto/vt hec p' nitas habz p'rem p' s'cto/z illa p' nitas aliū p'rem p' s'cto z oēs illi decē p'zes p' s'cto siue formalr sumpti/dñr de eodem p're p' denōiato.

Queritur quinto in quo est relatiū s'biectiue vtrū scilz s'biectaf semp in suo s'udamēto vel aliqd simul in s'udamēto z t'io. ¶ Dico qz relatiū sp' s'biectaf in suo s'udamēto vt in suo totali s'cto/ z sic nō ē eadem eq̄litas q̄ vtrū binari' est eq̄l alteri/z q̄ ille alter binari' ē equal' p'mo. Probatur q̄a relatiū sp' p' de suo s'udamēto p' se sumpto/z dici de p'supponit eē in q̄ eē ¶ Et si arguat' mediū nō est pl' in vno extremo q̄ in alio/s; q̄libz relatiō ē quoddam mediū habitudinis z p'paratiōis inter s'udamētū z t' m tōz inter extrema q̄ relatiū non s'biectaf in altero tñ s; in vtrisq; fil' sumptis. Dico lz mediū dist' tantie nō ē pl' in vno extremo q̄ in alio/ tñ mediū habitudinis z resp'ūs seu cōparatiōis bñ est pl' in vno extremo q̄ in alio vt q̄uis p' nitas ē quoddam me^a bñ habitudinis ad filiū: tñ ē s'biectiue in p're z non in filio.

Sequitur latio duodecima

Qualitas est scdm quam quales esse dicimur
 ut scdm albedinem dicimur: albi: & scdm colo-
 rem colorati & sm iusticiam iusti

Qualitatis quatuor sunt species:

Prima species qualitatis est habitus & dispositio.
 Differt autem habitus a dispositione: qz habitus pma-
 nentior est & diuturnior: ut sunt vtutes et scientie Sci-
 entia enim difficillime est mobilis a subiecto: nisi for-
 te grandis pmutatio fiat: vel ab egritudine: vel ab a-
 liquo hmoi circa scientem. Iusticia em̄ & castitas si fa-
 cile pmutantur Dispositiones vero dicuntur que de fa-
 cili pmutantur ut calor frigiditas egritudo sanitas Vñ
 habitus dici possunt dispositiones & non ecounterlo Nā
 illi qui habent bitū quodamō sunt dispositi ad melius
 vel ad peius: ad ea que habent. sed dispositiones non
 sunt habitus Vnde habitus potest sic diffiniri: habitus
 est qualitas difficile mobilis a sūto. Dispositio vero ē
 qualitas de facili mobilis Secūda spēs est natu-
 ralis potentia vel impotentia aliquid facile faciendi
 vel patiendi: ut sanatiu? dicitur qui habz naturalē po-
 tentiam ut nihil ab aliquib? accētib? egritudinem in-
 ferentib? patiatu? Et egrotatiu? dicitur qui habz na-
 turalem impotentiam aliquid patiendi Durū autē ē
 quod habet naturalem potentiam resistendi sectioni.
 Et molle quod habz naturalem impotentiam qz cito
 secatur Cursores autē & pugillatores dicūt simul de i-
 ta specie: non quia exerceant actus suos: sed qz habēt

naturalem potentiam horum actus facile faciendi.

Nic autem dicitur determinat de pnto qlitatis Et facit tria Primo ponit dif-
 finitionem qlitatis et quatuor eius species Secundo ponit diffinitioz qlitatis Tertio ponit
 tres proprietates / s; hec lectio solū habz diffinitioz qualitatē et duas eius primas
 species Et sunt huiusmodi quatuor puncta: quoniam et ar^o mox solito

Primum punctum Qualitas pcedit alia scz pnta: qz auctoz nō inten-
 dit ad longū determinare de ipis sed vult de qualis-
 tate determinare ad longū Et dicit scz vltima pnta sunt maioris accidentalitatis
 qz qualitas qz deberent pcedere qlitatem Oicit vey ē si attēderet tal' ordo / s;
 hic attēdit ordo qz de vno vult determinare ad lōgum / de alijs vero nō. ¶ Si
 petat' an qualitas sit distinctum pntū ab alijs Oico sic Primo qz sit pntum:
 qz est ge^o gnā^m habens s; se spēs s; alternas scz nālem potē^m et impotētiam
 habitū et dispōem et Et habz s; se spēs spālissimas et individua ¶ Si ar^o nul-
 lum equocū ē pntū sed qualitas ē equocū: qz dicit p̄hs qz qualitas est de nume-
 ro eoz qz multiplex dicitur Oico s; multiplex p̄hs sit equocū: nō tñ multiplex
 suppositoz mō qlitas est multiplex suppositoz ¶ Item qz sit distinctū p̄ba-
 tur qz hz distinctum modū p̄bi de p̄ma s; b̄na qz p̄t de ipā in quale accidentale
 Si arguatur omnia alia pnta accidentia p̄ntur in quale accidentale de p̄ma s; b̄na. q^o
 non ē p̄p̄t' modū p̄bi qualitatē D̄t qz quale interrogatū vno q̄at cū h' cō-
 plexo quo accēte informatū: et qdlibz accētis p̄tur de p̄ma s; b̄na in qlē Alio mō
 q̄at quale cū isto p̄plexo qua qualitate est informatū: loquedo de qlitate vt ē
 p̄ntū distinctū / et sic sola qualitas qz ē hic p̄ntū. p̄tur de p̄ma s; b̄na in quale.

Secundum punctum est qz diffinitio qlitatis debz sic intelligi qualitas ē /
 s; b̄na forma accēti / s; b̄na quā supple formam accēti
 supple nos prime s; b̄na dicimur. j. denōiamur esse quales Si arguat' s; b̄na facie
 dicimur quales: et tñ facies non ē qualitas jgitur Dicimur qz s; b̄na faciem dicimur
 quales m̄lter. p̄tur s; b̄na dicit circūstātiā causē m̄l' in qua / nō tñ formā / mō
 s; b̄na dicit s; b̄na cē formā

¶ Si arguat' albedo cigni ē qualitas et tñ s; b̄na cam nos nō dicimur quales j^o Di-
 co licz s; b̄na albedinem cigni nos hōies non dicimur quales / tñ bene nos p̄me s; b̄na
 flautic ¶ Et si dicas s; b̄na vnā qualitatem numero p̄les p̄me s; b̄na nō dicitur quales
 s; solū illa cui inest Oico qz sp̄m vnā p̄ma s; b̄na sunt p̄les p̄me s; b̄na / vt in sorte
 est hec s; b̄na h' corp^o hoc animal / et omēs ille p̄me s; b̄na denominānt quales ab
 vnā qualitate in numero Del dicitur qz diffinitio vtitur numero plālī p̄ s; b̄na
 gulari De sic sensus qualitas est s; b̄na quā aliq' s; b̄na dicitur qual'

Tertium punctum est qz qualitas hz quatuor spēs. quaz sufficiētia sic
 sumitur Omnis qualitas qlificat suū s; b̄na. vt g^o se
 tenet ex pte materie sic est quarta spēs: vel ex pte forme / et h' est duplx vel q^o
 qlificat s; b̄na immē^o vel mediantib^o nālib^o potentijs eius / si^o sic ē p̄ma spēs.

Si p̄mū h̄ est dupl̄r. Vcl est p̄n^m opandi determinatū sic ē tertia sp̄s. v̄ in
 determinatū sic est. 2^a sp̄s Et p̄ hoc soluit̄ argumētū. Om̄is bona diuisio debz
 esse b̄imēbris. Et S̄ notandū est q̄ habit⁹ & dispō extra textū sic diffiniūt.
 Habit⁹ est qualitas insensibil̄ acquisita difficulter mobil̄ a s̄bto. Dispō v̄o ē
 qualitas insensibil̄ acquisita facilius mobil̄ a s̄bto. Lū d̄r qualitas insensibil̄
 excludūt q̄litates tertiē sp̄i & quartē. Lū dicit̄ acquisita/excludūt q̄litates
 sc̄dē sp̄i. Et p̄ vltimā p̄ticulā excludūt a se inuicem. Si queras qualitates
 ponūt̄ in p̄ma sp̄e. Dico q̄ in p̄ma sp̄e qualitatis ponuntur omnes artes
 mechanicē vt ars fabrilis/ars carpentaria/ars nauigandi. ars lanificij. B̄e
 ponūt̄ om̄s artes liberales vt grammatica loyca. &c. & oēs alie sciē sunt me
 thaphisica & phisica. Item q̄nq; habit⁹ intellectuales ars p̄uē. sapia. &c. Itē
 oēs habit⁹ morales boni vt v̄tus iusticia fortitudo t̄p̄tia castitas liberalitas
 &c. Et morales mali vt viciū supbia auaricia luxuria inuidia. &c. Item habit⁹
 tus corpales vt pulchritudo. egritudo. sanitas. macies. Item s̄m̄ aliquos om̄s
 actus accipiendi intelligendi senticendi volēdi & filēs. Item passioēs anime vt
 ira gaudiū tristitia misc̄dia. &c. quia sunt qualitates insensibiles acquisitē. J̄
 tem om̄es sp̄s intelligibiles sensibiles & s̄litudines cor̄

Quartū p̄ctū ē q̄ natural̄ potentia est qualitas insensibil̄ imata / a
 qua s̄b̄tum redditur naturaliter potēs ad aliquid fa
 cile faciendū vel ad alicui resistendū. Natural̄ impotentia est qualitas insensibil̄
 imata / a qua s̄b̄tum denōiatur naturaliter impotens ad aliquid facile fa
 ciendū vel alicui resistendū. Et non oportet addere oīa ex victoria forme su
 pra mām. &c. q̄ sine illa p̄ticula sunt bone diffinitioēs. Etiam repiūt multe na
 turales. potentie q̄ non cānt̄ ex victoria forme supra mām / vt in angel̄ & aiā.
 S̄ nota q̄ qualitas d̄r imata / nō q̄ simul nascit̄ cū s̄b̄to / q̄ sic potē currē
 bi. &c. nō est imata / s̄z ideo d̄r imata q̄ acq̄rit̄ in s̄b̄to ex causis mere naturali
 b̄. Si queras que qualitates ponūt̄ in ista sp̄e. Dicitur q̄ om̄s potētie et
 impotentie ad aliquid opandum vel alicui resistendū / s̄t sequāt̄ rem grā natu
 re indiuidual̄ & nō p̄mo nām specificam. Ponūt̄ ḡ hic om̄es passioēs seu po
 tentie p̄sequentes p̄n^m cōplexionalia indiuiduor̄ : vt durū molle. mollicies de
 bilitas. forte debile robustū / sanatū egrotatū. Item ponūt̄ hic potētie exte
 riores visus audit⁹ gust⁹ tact⁹ / olfact⁹. Et interiores sensitue vt sensus cōis / s̄a
 tasia estiatia a memoratiua. Sc̄dm̄ aliquos etiam intellect⁹ volūtas & omnes
 p̄p̄ie passioēs p̄sequētes sp̄em vt risibile humibile latrabile. Alij dicit̄ q̄
 sint in p̄nto s̄b̄ic / de h̄o d̄m̄ ē sup̄ in 2° tractatu

Queritur primo Quare prima sp̄s nomiātur duob⁹ nominib⁹.
 et quare copulantur p̄ et. Ad p̄mū dicit̄ q̄
 qualitates istī speciei habent diuersum modū inherendi suis s̄b̄iectis. Que
 dam enim firmiter iherent & sunt difficile mobiles. que connotantur p̄ habi
 tum. Et quedam debiliter iherent / & sunt facile mobiles / que connotantur
 per dispositionem. Ad secūdū dico q̄ copulātur ista nomina per et /
 q̄ p̄mū copulatiō ē nō maioris v̄dētatis q̄ p̄mū v̄sūctiō. Et q̄ h̄ic & dispō
 idē s̄nt in p̄nto / s̄z solū d̄nt in p̄nto: q̄ v̄trūq; s̄t q̄litate m̄ insensibil̄ acq̄sitā:

sed habitus notat illam firmiter inherere/dispositio vero notat eam debilitate inherere et facile mobilem. ¶ Si quatur an isti duo modi inherendi aut ista duo esse non faciant duas species. ¶ Si arguitur quod non quod perfectum et imperfectum sunt essentialiter habent facit diuersas species. ¶ Si arguitur habitus et dispositio sunt una forma: quod debet ista species uno nomine nominari/ nota probatur quia nomen sumitur a forma. ¶ Quia licet nomen quicquid sumitur a forma/non tamen species quicquid imperfectum nomen a diuersis modis essendi/eiusdem forme. modo ista forma seu qualitas habet duos modos essendi: scilicet esse perfectum et esse imperfectum. ¶ Arguitur coniunctio vult copulare inter diuersa/ ut dicitur ibi. iungit diuersa coniunctio de cetero. quod habitus et dispositio sunt diuersas qualitates et formas/ et non una. Dico quod factum capit ibi quodammodo ut non distinguat per primum: modo coniunctio copulat hic inter habitum et dispositionem prout connotat diuersos modos inherendi. ¶ Si arguitur habitus est distinctus prout una contra qualitatem. quod non est species qualitatis. ¶ Dico quod habitus est dupliciter unum ut est corpus et corpus est corpus potius se adiacentia et est prout distinctum. ¶ Alio capitur habitus ut est qualitas in sensibilis acquisita difficulter mobilis a seculo tunc est species qualitatis.

Queritur secundo Quare secunda species nominatur duobus nominibus? Et quare copulantur per vel et non per et. ¶ Ad primum dico quod id quod natura istius speciei non habet unum nomen imperfectum: sed nos circulo quod per duas eius species/ recte si animal non haberet nomen imperfectum tunc dicerem species corporis animalis sensibilis: est homo vel brutum. ¶ Ad secundum dico quod coniungit per vel/ ad denotandum diuersitatem fortis/ quod sunt duas formas specificiter distinctas iam coniunctio distinctiua est nota maioris diuersitatis quod coniunctio copulatiua. ¶ Vbi non dicitur quod quis ista nomina naturalis potest et naturalis impotest sunt diuersas res tamen quod dicitur naturalem potest et impotentiam esse secundam speciem qualitatis. non capitur per illis diuersis fortis sed per vna re circulo locuta. quod est composita ad naturalem potest et naturalem impotentiam. Et ideo naturalis potest per se per nullo capitur/ sed hoc totum complexum vocale naturalis potest vel impotentia/ circulo locutiue potest per vna re cui non est proprium nomen imperfectum. ¶ Si arguitur vni speciei est unum nomen/ quod ista species male nominatur duobus nominibus. Dico ad ans quod vni speciei est unum nomen si habeat aliquid quod nomen impositum ad vnum ipsum/ sic non est hic/ et ideo circulo quodur ipsum nomen nimirum suarum species. ¶ Si arguitur nullum ens respectum est qualitas sed naturalis potentia est ens respectum: quod respicit actum. ¶ Dico licet potest naturalis ex notato sit ens respectum non tamen ex principali de cetero. ¶ Si arguitur naturalis impotentia dicit solam potentiam/ quod non potest esse species qualitatis. Ans probat quod impotentia dicit carentiam potentie in seculo apto nato. ¶ Dico quod impotentia est triplex. Primo negatiue. ut impotentia sit non potentia. Secundo modo potentie ut impotentia sit carentia potentie in seculo apto nato/ et istis duobus modis impotentia non est de se nota. quod non est ens positum. Tercio capitur impotentia per qualitatem rebentem suum seculo in potentem ad aliquid facile operandum: vel ad alicui resistendum. et tunc est quid positum unum de ista specie qualitatis.

Arguitur primo

Contra definitionem qualitatis sic in definitione qualitatis idem diffinitur per seipsum/ quod non est bona.

q̄a tūc idem est notū et ignotū resp̄cū eodem An̄s p̄bat q̄a q̄litas diffinit et ly
quā refert ip̄am q̄litate in diffinitōe Dico q̄ li quā non refert q̄litate sed
refert formā acc̄ntalem ¶ Replicat̄ qualitas diffinit p̄ q̄le/et h̄e idem cū q̄li
tate sicut p̄cretum et abstractū/ q̄ adhuc idē diffinit p̄ seip̄m ¶ Dico l̄z p̄cretū
et abstractū sicut idē in p̄cato/nō t̄m in p̄notato Et ē p̄cretum notū abstracto q̄
ad nos/q̄a abstractū s̄t simpliciter q̄litate/et p̄cretū s̄t q̄litate p̄cernēdo s̄bz.
jō compositū s̄t. sed p̄positio: a sunt nob̄ notio: a

Arguitur sc̄do ista diffinitio venit d̄r̄ijs s̄b̄ialib̄ q̄ nō ē bona. An̄s p̄
bat q̄ s̄m̄dr̄as s̄b̄ales nos dicimur q̄les ¶ Dico l̄z
s̄m̄ eas nos dicimur quales eēntialr/nō t̄n acc̄ntalr jam hec diffinitio intelligit de
q̄li acc̄ntali ¶ Replicat̄ Actio et passio denōiant nos q̄les acc̄nta q̄ d̄r̄ p̄ue
nit actioni et passioni An̄s p̄bat q̄a s̄m̄ actionem et passionē dicim̄ formāl̄r a
gentes et patientes/ jam agens et patiens sunt q̄lia acc̄nta. ¶ Dico q̄ q̄le ca
dupl̄r Dno° vt idem est q̄d̄ informatum acc̄ntē: et agens et patiens b̄n̄ sunt q̄
lia Alio° ca° quale vt idem ē q̄ informatum q̄litate/ et esse agens vel patiens
non est esse quale

Arguitur terciō cōtra exempla p̄me sp̄ei. Iusti et castitas facili
cia amittit op̄ado vnicū solū actū iustū/ et castitas etiā amittit p̄ vnicū actū
¶ Dico q̄ iusti ca° dupl̄r Dno° p̄ habitu inclināte ad actū iustos/ et non amit
tit p̄ vnicū actū s̄t est habitus difficult mobil̄ Alio° ca° iusticia p̄ actu iusto/ et sic
est facili mobil̄ et vt sic non ē habitus De castitate d̄r̄ q̄ ca° dupl̄r Dno° p̄ inte
gritate carnis et sic p̄ vnicū actū amittit sed sic nō est habitus. Alio° ca° p̄ hitu
p̄tinenti se ab actu p̄gnosendi et castitas ē habitus. et nō p̄t remoueri a s̄b̄to p̄
vnicū solū actū Et ita etiam distinguendū ē de v̄ginitate ¶ Replicat̄. Om̄is
habitus ē facili mobil̄ a s̄b̄to: q̄ et iusticia et castitas vt dicūt habitus s̄t facili mobi
les a s̄b̄to An̄s p̄bat Om̄is dispō ē facili mobil̄ a s̄b̄to s̄t om̄is habitus ē dispō
s̄ om̄is habitus ē facili mobil̄ Dno: p̄bat q̄a d̄ in textu oēs habitus eē dispōes
¶ Dico q̄ dispō ca° dupl̄r Dno° sp̄alr p̄ q̄litate insensibili acq̄sita facili mo
bili a s̄b̄to/ et habitus n̄ ē dispō Alio° ca° dispō ḡnāl̄iter p̄ q̄litate insensibili ac
q̄sita/ siue facili mobili siue non/ et sic b̄n̄ habitus sunt dispōes

Arguitur quarto q̄ h̄e secūda sp̄em q̄litate sic: Om̄is q̄litas debz se
qui p̄pletū esse sui s̄b̄ti: s̄z potē p̄cedit eē sui s̄b̄ti. q̄
non est qualitas/ et p̄ om̄s nāl̄ potētia nō ē de secūda sp̄e q̄litate Dno: p̄bat
q̄a de q̄libz re bus est verū dicere q̄ ip̄a p̄t esse/ anq̄ v̄m sit dicere ip̄a res ē/ q̄
tal potē effendi p̄cedit rem ¶ Dico q̄ l̄z potē ad esse p̄cedit rem q̄ ē po
tens esse tali potētia: t̄n potē ad opari nō p̄cedit rem eē potē: jam potē
ad esse nō ē de sp̄e q̄litate s̄z solū potētia ad opari ¶ Replicat̄ de re anq̄ ē:
vere d̄r̄ q̄ p̄t opari/ q̄ potē ad opari p̄cedit esse sui s̄b̄ti ¶ Dico q̄ dupl̄r ē
potē ad opari/ q̄dam ē simplex possibilitas ad opari: et illa d̄r̄ de q̄libz re quā
non ē impossibile opari et illa nō ē de isto p̄nto nec de aliq̄ alio Alia ē potētia
ad opari q̄ est q̄dam q̄litas r̄cōbens s̄b̄tū naturāl̄ potēs ad operādū: et ista nō
p̄cedit esse sui s̄b̄ti/ et est q̄litas de ista sp̄e.

Tercia spēs qualitatis est passio z passibilis qualitas: ut ille qualitates que efficiūt in sensib⁹ passi ones ut in gustu dulcedo amaritudo z similia. Et etiā ille qualitates sunt in hac specie que ab aliquib⁹ passionibus generantur. vel facile vel difficile mobilibus et pmanentibus Siue enim nigredo ab aliqua passione naturali generetur: siue ab egritudine siue ab estu: qualitas passibilis dicitur

Quarta vero spēs qualitatis est forma. z circa hoc aliquid constans figura: ut dispositio cuiuscūq; corporis sicut triangulatio quadz angulatio: rotūditas curuitas rectitudo

Diffinitio qualium

Qualia vō dñr que scōm hec denomiatiue dicūt. vel quolibet aliter ab his. ut a grammatica grāmaticus: a iusticia iust⁹ Vel que dicūtur ab aliqua qualitate non denomiatiue: eo qd nomen non est impositum ipsi qualitati ut cursor z pugillator Et nota qd cursor z pugillator capiūtur dupl^r Uno mō dñr ab arte. currendi z pugillandi: z sic sunt in prima spē qualitatis qd iste artes sunt habitus Alio mō v^o cursor nō qd habz artem currendi: s; qd habz naturalē potētā ad actū currendi Et pugillator: nō qd hēat artē pugillādi s; qd hz naturalē potētā ad actū pugillādi Et isto mō dñr qualia: ab istis nālib⁹ potētīs s; nō denoiatiue: eo qd nōia nō sunt imposita istis nālib⁹ potētīs a qb⁹ dñr q̄lia Et sic cursor z pugillator sūt in scōa spē qualitatis. Alia aut dñr qualia non denoiatiue. nō qm nomē nō est impo

fitū qualitati: sed qm̄ quale nō p̄cipiat illud nomē. vt
 studiosus a brute. & sic sunt tres modi sumendi quale
 a qualitate.

Prīmū pūctum

hui⁹ lōnis est q̄ dīa est inter passiōē & passibilem
 q̄litate. Nam passibilis q̄litas ē qualitas inferens
 passiōem vel illata a passiōe hñs esse p̄manens seu cām radicatā in s̄bto/ &
 ista denōiat s̄b̄tum sim⁹ quale. Ex^m vt sunt albedo & rubedo cāta a nāli p̄p̄ce
 ione. S; passio ē q̄litas inferens passiōem vel illata a passiōe cito trāsies: nō
 hñs cām radicatā in s̄bto. Et ista nō denōiat s̄b̄tū sim⁹ q̄le/ s; magis denōiat
 s̄b̄tum aliq̄d passiu⁹ vt rubedo cāta ex verēcūdia: & pallor ex timore. Ita pas
 sio vna causat aliam. Dñi sicut aliq̄s nūc verēcūd⁹ efficiū rube⁹/ & rubedo cito
 transit & dī passio. Ita nālī verēcūd⁹/ erit nālī rube⁹/ & rubedo dī passibilis q̄li
 tas: q; cām a passiōe s; a naturali verēcūdia diu p̄manente. Sic etiam natura
 liter timis⁹ h; pallor: m/ q̄ est passibilis q̄litas/ qm̄ in nascit a passiōe s; timi
 ditate naturali diu p̄manente.

Secūduz pūctū

est/ q; calor frigid⁹ dulce & alie q̄litates isti⁹ sp̄ei dicūt
 passibiles q̄litates/ q; inferūt sensui aliquā passiōē
 vt calor infert tactui aliquā passiōē/ & dulcedo gustui aliq̄ uā passiōē. j. q̄
 litates isti⁹ sp̄ei inferūt sensui passiōem recipiēdi sensationē. Dñi obiectū sen
 sibile causat effectiue in sensu actū sentiēdi: & recipe illū actū sentiēdi est quod
 dam pati ipsi⁹ sensus. Alij diffiniūt sic passibile q̄litate & passiōē. Passibil
 q̄litas est q̄litas p̄ceptibilis p̄tē vnico sensu difficilē mobilis a s̄bto: S; passio
 ē q̄litas p̄ceptibilis vnico sensu facilē mobilis a s̄bto.

Tercijū pūctum

ē. q; ista 3^a sp̄es nō iatur duob⁹ nōib⁹/ ad denōiādū dī
 uer sum modū inherēdi q̄litate isti⁹ sp̄ei/ q̄dā em̄ inhe
 rent firmiter suo s̄bto vt passibiles q̄litates/ & q̄dam debiliter vt passiōes: q̄
 hñt esse trāsies & ideo nō denōiant s̄b̄ta qualia. Et copulant⁹ p̄ et q; p̄iunctio
 copulatiā est nōra maioris ydemptitatis q̄ disūctiua/ mō nōia isti⁹ sp̄ei idem
 s̄nt sed dñt solū in q̄notato. Si arguat passio ē p̄ntū distinctū q̄ nō ē de ista sp̄e
 Dico q; p̄ca² dī. D^o p̄ resp̄cū ad agens vt ē effectus e⁹/ & ē p̄ntū distinctum
 A^o ca² p̄ qualitate vnico sensu p̄ceptibili seu p̄ q̄litate inferēte passiōē vel
 illata faciliter mobili a s̄bto/ & ē de ista sp̄e. Et isto p̄z q; p̄ca² nō ca² hīc p̄ p̄o
 4° q; sic ē ei⁹ dē p̄nti cū suo s̄bto. Nec ca² p̄ p̄ceptu aīē: q̄a sic ē in p̄ma sp̄e
 q; oēs act⁹ intelligēdi sentiēdi p̄cipiēdi & volēdi sūt de p̄a sp̄e. Nec ca² passio h;
 p̄ affectōe aīē/ vt sūt ira gaudiū tristitia miscdia &c q̄ sūt etiā de p̄a sp̄e: cū sint q̄li
 tates insensibiles acq̄site. s; ca² hī p̄a p̄ q̄litas insibili v^o s̄sū facilē mobili a s̄b^o

Quartū pūctū

est. q; in ista 3^a sp̄e ponūt om̄ia oba p̄p̄a s̄sū extior/
 vt oēs colores s; albedo nigredo rubedo &c. om̄s
 soni oēs odores. oēs sapores vt dulcedo amaritudo. Itē obiecta tact⁹ vt cali
 dū frigidū humidū siccū. Etia q̄ue leue pallor & s̄līa vnico s̄sū p̄ceptibi². Itē
 s̄m aliq̄s ponūt h; passioēs aīē vt ira gau^m tristitia dolor &c. S; gaudere s̄m istos q;
 non solum qualitates vnico sensu sensibiles sūt de ista specie. s; vlt̄er om̄es

Qualitates mediantibus quibus immutatur aliquid potentie ut sunt primo omnes species intelligentes et omnes species sensibiles tam interiorum quam exteriorum sensuum / 3 omnes similitudines reorum / 4 omnes qualitates que sunt propria sensibilia subiecta. Et propter omnia dicta ad hoc ponuntur omnes affectiones anime ut delectatio ira gaudium amor odium invidia avaritia iracundia. Et secundum istos cum dicitur passibilis qualitas est qualitas perceptibilis unico sensu et dicitur quod non diffinitur passibilis qualitas et passio a toto genere sed solum datur de passione immutativa sensus ut est principale obiectum

Quintum punctum quod dicitur est inter formam et figuram et etiam provenientia. nam proveniunt in hoc quod sunt una et eadem qualitate sed modum protractionis linearum et superficialium in corpore. Sed dicitur in prenotatis quia forma proprie respectum ad intra sed ad formam subale requirit tale protractionem. Et figura proprie respectum ad extra sed ad quantitatem corporis. Et propter ista duo prenotata ista quatuor species nominatur duobus nominibus que sunt forma et circa hoc aliquid dicitur si. Et primum dicitur per et que est nota maioris ydemptitatis ad denotandum quod penitus idem sunt. Et dicitur per quod forma sic diffinitur. Est protractio linearum et superficialium in corpore ita etiam dicitur finis figura. Si arguatur figura est in puncto quantitatis non est species qualitatis. Tunc probatur quia si est que termino vel terminis clauditur et est quantitas figurata. Oportet licet figura materialiter capta per quantitatem protracta et figurata sit de puncto quantitatis non tamen figura formaliter capta per modo protractionis linearum et superficialium est quantitas sed qualitas de ista specie

Sextum punctum quod in ista quarta specie qualitatis ponuntur primo omnes figure corporales sive a natura sive ab arte. A natura ut figura bipedalium in homine et quadrupedalis in equo. Ab arte ut omnes res artificialiter facte et figure rerum artificialium sed statua turris domus tunica securis malleus et cetera. Item ponuntur omnes qualitates que fiunt circa quantitatem continuam et discretam. De continua ut rectitudo curvitas circa lineam. Et de continuis proveniunt planities circa superficiem. Et circa corpus ut sphericum pyramidale triangulare quadrangulare. De discretitate discreta ut par impar finitum infinitum. que etiam dicitur de quantitate continua.

Et si arguatur domus tunica turris et cetera sunt subiecta que non sunt de ista specie. Oportet quod quando capiunt materialiter per materia cui inest si tunc sunt subiecta sed quando capiunt formaliter per illis figuris per artificem in materia introductis tunc sunt de ista specie.

Queritur primo. Quod diffinitur qualia. Oportet sic. Qualia dicitur que secundum hanc denominationem dicitur vel quolibet aliter ab hijs que diffinitur sic intelligentie. Qualia sunt suppletoria vel secreta que dicitur denominationem hanc. hec id est secundum has qualitates vel quolibet aliter. scilicet aliter que denominationem ab his sed qualitatibus. Dicitur ut in pluribus qualia dicitur denominationem a quantitatibus vel a iusticia iustis. Aliquid tamen pertingit quale dicitur denominationem ab aliqua qualitate. Et hoc propter duas causas. prima quia qualitates non est nomen impossibile a que diceretur denominationem ab iusticia ut qualitas a que cursor et pugillator diceretur denominationem ab iusticia. dum sunt naturales potentias non habent nomen impossibile. Sed quando capiuntur habent denominationem ab iusticia a cursoria pugillatoria. Secunda causa est quando qualitati est nomen impossibile sed quale non provenit cum ipso in principio vocis ut studiosus a virtute sicut patet in textu.

Secundo arguitur hec diffinitio est incongrua quod non est bona. Tunc probatur quia hoc primo

men dem rātim hec discōuenit cū li q̄litates qd̄ ē res demrāta in genere ¶ **O**ico vno q̄ hec s̄bstātiua in neutro genere ē ibco nō tenet̄ puenire Alio d̄z q̄ li hec demrāt cūta ex̄ntia q̄litates ¶ **A**r̄. Omne qd̄ diffinit̄ debz accipi per modū vni. sed quale accipit̄ p modū pluriūm i diffi^o mala ¶ **O**ico lz quale nō sumat̄ p modū vni in numero / tñ accipit̄ p modū vni in genere ¶ **E**t po^o in pli numero ad denotandū pluralitatem q̄liū ¶ **S**ific ar² Diffinitū nō est qd̄ vni ex quo est plis numeri / q̄ nō p̄t diffiniri ¶ **O**ico lz nō fit qd̄ vni q^o ad supposita: ē tñ qd̄ vni quo ad scata ¶ **S**i ar² in p̄nto q̄litate nō po^o diffini^o p̄cre ti q̄litate v. l. ei^o denōians q̄ a h̄li nō debz hic poni ¶ **O**ico q̄ in quāitate sunt duo vera denōiatiua scz quātū z quotum / z vtrūq; eoz eodem mō d̄z denōi minatiue a q̄litate. sed quale nō d̄z eodem modo a qualitate. scz q̄nq; sic ē q̄nq; nō / ideo ad oñdendū hac diuersitatem q̄liū magis hic oportz determinare de quali q̄ de p̄creto q̄litate

Queritur scdo

¶ **Q**uam studiofus dicat̄ denōiatiue a studio ¶ **E**t vtrum abstractum z p̄cretū sp̄ idem sint ¶ **A**d p^m dico q̄ nō qz studiū s̄t solum actū bonū moralr ¶ **E**t studiofus s̄t plenitudinem taliū actū / z talis plenitudo ē virt^o. q̄ nō d̄z denōiatiue a studio / verum ē tam q̄ bene d̄z denōiatiue a studiofite ¶ **E**t lz studiofite z v̄tus idem sint. qz tam studiofus puenit cū studiofite in p̄nto z differt in fine / s̄o d̄z denōiatiue a studiofite / z nō a v̄tute. hic at̄ intelligit̄ de dici denōiatiue ab aliquo. vt idem ē qd̄ esse denōiatiū v̄tute z p̄catione siml̄ respectū alie^o denōiantis. ¶ **A**d secūdū d̄z q̄ sic. vt p̄bat̄ p̄ p̄m dicentem q̄ studiofus z v̄t^o idem sint ¶ **E**t q̄ album q̄litate s̄t in li^o p̄nto ¶ **S**z notādū q̄ p̄cretum ē triplex scz p̄cretū ad s̄btum: vt albū respectū pietis ¶ **O**cretū ad fūdāmētū vt multitudo z magnitudo. q̄ p̄cre nūt quāitates in q̄b^o fūdāt̄ z tñ sunt abstracta a s̄btis v̄timate putā s̄btis. ¶ **E**t p̄cretū ad suppo^m inferi^o vt albedo z nigredo. q̄ licz nō p̄crenat̄ s̄btum aut fūdāmētū / tñ p̄crenat̄ sua inferiora ¶ **I**ta q̄q; triplex ē abstractū. scz a s̄bto. vt albedo ¶ **I** fūdāmētū vt p̄ritas ¶ **I** supposito vt albeitas coloreitas hūā nitas ¶ **E**t nō est incōueniens aliquid esse p̄cretum vno^o z abstractū alio^o. ¶ **N**ū multitudo ē p̄cretum ad fūdāmētū / z abstractū a s̄bto ¶ **S**iliter albedo ē abstractū a s̄bto z p̄cretum ad supposita lz respectū ei^o de est incōueniens ¶ **A**r² ¶ **C**ontra ¶ **P**hs sepiō metha^o albū s̄t suum s̄btum puta rem albā: siliter dicit̄ q^o to p̄ico q̄ albū nō ē in genere. p̄pter e^o duplex sc̄care. q̄ male d̄cm ē q̄ abstractum z p̄cretū s̄t idem ¶ **O**ico q̄ p̄hs in illis locis accipit̄ sc̄care vt se ex tendat ad p̄notare ¶ **E**t si dicat̄ q̄ p̄hs dicit̄ q̄ albū nō ē in genere p̄pter e^o duplex sc̄care. q̄ p̄creta nō ponūt̄ in p̄ntis ¶ **O**ico q̄ lz grā sc̄cati z p̄notati sil p̄cretum nō sit in genere: tñ grā sc̄cati bñ ē in genere. ¶ **S**i arguat̄ albū supponit̄ p̄ suo s̄bto / z p̄ n̄s nō om̄e q̄le s̄t qualitatem / n̄ia p̄bat̄. qz p̄m p̄m p̄nto p̄terioz: termin^o s̄bjicit̄ z p̄dicat̄ q̄ s̄t. q̄ si supponit̄ p̄ s̄bto etiam s̄t s̄lectū ¶ **D**ico q̄ illū d̄cm habz veritatem de f̄iō supponēte sim^o lz q̄ albū supponit̄ p̄ s̄bto si supponit̄ sim^o ¶ **R**eplicat̄ suppo^o p̄sup^o sc̄catōz vt in suppo^ombus: si supponat̄ p̄ s̄bto etiam s̄t s̄btū ¶ **D**ico lz sup^o p̄sup^o sc̄cationez. nō tñ suppositio. p̄ hac v̄llā re p̄sup^o sc̄catōz talis rei vt h̄o s̄t sup^o p̄ sorte vel plato

ne nō tñ fit eos Sz suppo p tato dī p supponere scationem qz ad h^o vox
liqua possit sup^o requirit qd aliquid fiet ¶ Siar^o albū pstituit intellcū de re
alba q̄ ferem albam/pnia tenz qz illd fit aliquid qd pstituit intellcū de aliqua
re: ita vt audies q̄scat vt hz p̄hs pmo pier. Oico qz p̄hs nō vult qz vox fiet
omne illd quo pstituit intellcū. sz vult qz omis vox pstitues dē aliquo intellcū
sta vt audies q̄scat ē nomē. hoc est nota mentis z hns aliquid

Arguitur primo Passio nō ē spēs q̄litas q̄ male dicit text^o 3° spēs q̄
litas ē passio z hns pbat illā q̄litas ē s̄m quam
dicim^o quales/sz s̄m passionem nō dicim^o quales. qz p^o nō denōiat suū s̄b
iectū vt exp̄sse dicit p̄hs ¶ Dico lz passio nō denōiet suū s̄b̄tum quale pma
nenter: bñ tñ transitorie p tempe q^o inest Et ponit ex^o vt caliditas in aqua ē
passio: z p tempe quo inest denōiat aquam calidam ¶ Rēpli^o passio deno
minat suū s̄b̄tum s̄m^o q̄le/s^o nō p tempe hns pbat de lūne in aere/de rubo
re in verēcūdate: z de caliditate in aqua/sic. Lūcūqz inest caliditas quo ad oēs
suas ptes h^o s̄m^o dē calidum. sz caliditas p̄t esse in aqua s̄m omis suas ptes. aq̄
s̄b̄to tñ est facili mobil. q̄ denōiat illd s̄b̄tum quale. z p pns passio p̄tur de s̄b̄
iecto in quale s̄m^o. ¶ Oico qz cū dcm̄ est p p̄hm qz passioes nō denominant
sua s̄b̄ta qualia. nō intell^o qz n̄ p̄nt de suis s̄b̄tis in q̄le. qz denōiare ē alteri no^o
dare ¶ Nō denōiare ca^o du^o ¶ Dno^o denōiare est idem qd denōiare p̄i/ z passio
nes bñ denōiant Alio^o denōiare est alteri nomē dare/sic nō denōinat

Arguitur secūdo. Contra 4° spēs q̄litas q̄ forma est reductio de p̄nto s̄bie
dupl^o ¶ Dno^o p forma s̄biāli ret: vt est anima rōnal resp̄cū hominis/ z est de p̄nto
to s̄bie Alio^o ca^o forma p modo ptractōnis lineaz z sup̄ficerum in coipe. z
sic est de isto p̄nto ¶ Rēpli^o mod^o rei nō est res/s^o forma p mō capta nō
est res/ z p pns nō est de ista spēs ¶ Oico licz mod^o rei nō est res illa ē^o mo
dus: tñ bene est alia res in se

Arguitur tertio. Contra diffinitōz q̄lū. q̄litas prius diffinita ē p q̄le.
q̄ male hic quale dicit p q̄litate: pnia tenz qz fit cir
cul^o in diffinitōib^o q̄ est phibit^o eo qz idem est z not^o z ignoti^o resp̄cū eiusdem.
¶ Dico licet circūl^o in diffinitōib^o sit phibit^o in eodē genere pgnitōis. nō tñ
in diuerso genere pgnitōis ¶ Rēpli^o cul^o in diuerso ḡnē pgnitōis eē ē phi
bit^o pbat: qz s̄p̄ idē esset not^o z ignoti^o resp̄cū ei^o dem. nā qñ q̄litas diffi^o ē p q̄le
tūc ignotior est resp̄cū q̄l. z qñ q̄le itex dif^o p q̄litate: tūc q̄litas notior ē etia
resp̄cū q̄l: qd implicat p̄cōz ¶ Oico qz h^o nō ē incōueniēs. qz h^o ē in diuerso
ḡnē pgnitōis. nā q̄litas diffinit^o p quale tōz p not^o nob. z q̄le exōuerso diffinit^o
p q̄litate tōz p not^o quo ad nām

Arguitur quarto. Diffini^o q̄lūz uenit alijs a diffinito q̄ nō ē hō. hns
pbat qz s̄ile dicit ab aliq̄ q̄litate denōiatē. puta cor
uus niger dī s̄ils alteri s̄m nigredinem q̄ est q̄litas: z tñ s̄ile nō est q̄litas sz ad
aliquid ¶ Oico lz s̄ile dicit effectine ab aliqua qualitate/ nō tamē formal^o:
modo hic intelligit qz quale dicit a qualitate formal^o ¶ Rēpli^o Duo ligna co
lorata sunt qualia formal^o z tñ nō s̄nt q̄litates q̄ dif^o ab huc uenit alijs a dif^o

finito ¶ Dico hz duo ligna sunt bene qualia denotatiue & accēta: nō rñ vnū
 ee & eēntialr. modo q̄lia capiūt hic p̄cise p̄ his q̄ vnūuoce vel ydemptice sunt
 q̄lia ¶ Possz argui p̄ secūdam p̄tem diffinitōis sciz vel que dicit ab aliq̄ q̄li
 tate nō denotatiue & hoc sic Om̄e quale sumit ab aliqua q̄litate. & ista q̄litas
 a qua sumit ē natura denotans: & quale ē denotatiue ei. s. nullū quale sumit
 ab aliq̄ q̄litate nō denotatiue ¶ Dico hz om̄e q̄le sumit ab aliq̄ q̄litate s. rem
 nō tam s̄m rem & vocē s̄l j̄deo in aliq̄b. q̄dam d̄nr a q̄litate nō denotatiue

Due sunt cōitates qualitatis & vna p̄prietas.

Prima cōitas est: q̄ contrarietas inest qualitati. vt
 albedo p̄riatur nigredini: iusticia iniustie: hoc s̄t non ē
 propriū qualitati: figura em̄ non habz p̄rium: neq̄ me
 dū colores vt rubedo blauedo Et sciendū si vnū con
 trarioz fuerit quale: reliquū erit quale: vt iusticia est q̄
 litas ergo iniusticia. iustū est quale ergo iniustū

Sc̄da. qualitas suscipit magis & min. dicit em̄ ius
 tus magis vel min. iust. sic et grammatic. Sed hoc
 non est propriū qualitati: nam quadratū non suscipit
 magis neq̄ min. neq̄ circul. neq̄ quadrāgulario ne
 q̄ circulatio Tercia: propriū est qualitati sc̄dm eam
 simile vel dissimilē dici: vt alb. albo filis d̄r: & iust. iusto:
 sed albus nigrō dissimilis d̄r.

Primū p̄dictum ē. q̄ in hac lōe ponūt due cōitates & vna p̄p̄tas q̄
 litatis Pr̄ia ē q̄ p̄rietas inest q̄litati vt iustū cōtra
 riā iniustie ita etiā quale p̄riat q̄li: vt iust. iniusto. Et ista cōitas nō ē q̄litati ali
 quo. p̄p̄rij p̄p̄a: q̄ nō p̄uenit om̄i: nā mediij colores nō sunt p̄trarij. Nec sol
 li. q̄ rep̄it in actiōe & passiōe S̄t tñ alij dicētes q̄ sit p̄p̄a q̄litati p̄. Et dicit
 q̄ nō p̄uenit actioni & passiōi nisi p̄ accēs grā q̄litatū ad q̄s sunt. Et sic p̄p̄um
 est qualitati habere p̄trariū p̄mo & grā sui

Secūdū p̄dictū ē. q̄ cōitas est. q̄litas suscipit magis & min. declarat
 in p̄cretis. vt iust. magis & min. suscipit. Et h. n. est
 p̄p̄ij. q̄ nō p̄uenit om̄i q̄litati nec soli. q̄ vt dicit p̄hs n. p̄uenit abstractis. vt v
 na iusti. non est magis & min. iusticia nec vna sanitas Et h. ideo q̄ suscipit ma
 gis & min. ē p̄i de s̄bro in hēfōis cū istis aduērbijs mag. & min. iam abstracta
 qualitarum nō p̄nt p̄i de s̄bro in hēfōis. & p̄ p̄is nō suscipiūt magis & min.

Tercium p̄dictum est. circa p̄p̄tatē qualitatis q̄ s̄ilitudo s̄icit
 Silitudo ē rep̄ d̄m eadē q̄litas vt

inter duas res albas est similitudo ita q̄ h̄eat vn̄a q̄litate p̄ s̄ubamito et aliam p̄ termino Et debz̄ intelligi diffinitio de p̄tione causali. q̄ causa p̄tur de suo effectu sicut hic/dies ē latio sol̄ supra nr̄m hemisphium Et debz̄ intelligi de eadē q̄litate in sp̄em̄ at̄ in numero vel in genere: q̄ vn̄a qualitas in numero non est in reb̄ d̄icitib̄ Et dissimilitudo ē rerum d̄icitium diuersa qualitas: et debz̄ intelligi de diuersitate s̄m̄ sp̄em̄. q̄a diuersitas sc̄dm̄ numerū stat cū similitudine

Queritur primo An idem sunt intendi et remitti et suscipere magis et minus Et quōd causat̄ intentio et remissio ¶ Ad p̄mū d̄i q̄ non sunt idem. q̄ suscipere magis et minus p̄t̄ de s̄bto inhesionis. cum istis aduerbijs magis et minus ¶ S̄z̄ intendi est p̄fici in suo p̄po esse ¶ Sicut albedo d̄z̄ intendi cum p̄ gradū p̄fectionales sit p̄fectior ¶ Remitti vero est in suo p̄prio esse imp̄fici Et quōd p̄az̄ q̄ quīs acc̄tia abstracta int̄d̄it̄ et remittit̄ non tam̄ suscipiūt magis et minus ¶ Ad 2^m dicit̄ q̄ de eo sunt multe opinioniones. Vna ē q̄ int̄fio cāf̄ ex depuratione p̄trarij a d̄ulo et remissio ex p̄mixtione p̄trarij cum p̄trario ¶ S̄z̄ non est vera: q̄ aliqua forma nō h̄ns p̄trarij p̄t̄ intendi et remitti. vt̄z̄ de lūie ¶ Secūda opi^o est q̄ cātur ex illo q̄d forma p̄ acc̄dit vel recebit ad rōem ip̄i nom̄is ¶ Istud non v̄t̄ q̄ secludendo nom̄e res adhuc intendit̄ et remittitur ¶ Tercia opi^o ē q̄ causatur ex maiori dispōne s̄b̄t̄ i ad formā. et remissio ex minori dispōne ¶ Quarta q̄ maior radicatio forme in s̄b̄iecto causat̄ intentionem et minor radicatio causat̄ remissionē ¶ Sed istis dimissis Respondeat̄ ad dubium q̄ intentio causatur ex additione gradus p̄fectional̄ ad gradum p̄fectionalem in eadem p̄te s̄b̄iecti. Et remissio ex ablatione gradū a gradu ¶ Vnde p̄ hoc q̄ aliqua pars caliditatis additur alteri p̄ti caliditatis in eadē p̄te s̄b̄iecti dicit̄ caliditas intendi ¶ Si vero adderetur in alia parte s̄b̄iecti. caliditas non diceret̄ intendi.

¶ Si arguat̄ p̄m̄ niger p̄ solam lotionem fit albio. et intensio p̄t̄ fieri sine additione gradū p̄fectional̄ etc. ¶ Ad q̄ p̄ lotionem non fit albio: sed magis apparet̄ albus. q̄a ei^o albedo q̄ prius vid̄ri non poterat̄ dicit̄ ad appetitiam: ¶ Vel d̄z̄ q̄ non fit albio: nisi p̄ novos gradū albedinis Et si p̄ solam lotionem hoc fiat: oportet̄ p̄cedere q̄ p̄ lotionem acquirat̄ novos gradū. ¶ Si arguat̄ multe relationes intendit̄ et remittit̄ que tamē non habent gradū p̄fectionales vid̄eatur sup̄ circa secūdam p̄munitatē r̄latiuoz̄ in solutioe p̄mi argum̄ti.

Queritur secūda Vtrum adueniente nouo gradu in int̄fioe dep̄bat̄ gradū p̄rior ¶ De hoc sunt due opinioēs. Vna dicit̄ q̄ non: et rō est q̄ si posteriore gradu adueniente et corrup̄etur p̄oz̄: sc̄q̄r̄t̄ q̄ nulla forma possz̄ intendi/sequela p̄bat̄ q̄ quelibz̄ forma estz̄ eque simplex nō cōplectēs p̄tes gradū q̄ alia ¶ S̄nt̄ alij tenētes oppositum. et p̄bant q̄ omnes gradū alie forme sunt acc̄tia s̄lo numero differentia. sed illa non possunt inesse eidem s̄b̄to. vt̄p̄z̄ v̄o et septimo metha^o. s̄ adueniente nouo gradu necesse ē p̄ozem corrup̄i ¶ Secūdo p̄bant q̄ ex duob̄ entib̄ in actu non p̄t̄ fieri 3^m i^o metha^o s̄z̄ d̄ibz̄ gradū forme et ens in actu j^o et Tercio generatio vni^o corrup̄tio alteri. s̄z̄ ḡna^o ḡd^o p̄terior̄ ē corrup̄tio ḡd^o p̄ioris 4° p̄m̄ d̄. vij^o m̄e^o forme se h̄nt̄ sic numeri s̄z̄ p̄ additōz̄ v̄nitat̄ variat̄ spes nuēri. s̄ p̄ additōz̄ ḡd^o p̄f̄cional̄ variat̄ forma s̄m̄ numez̄ ¶ Ad p̄m̄ r̄ndet̄ q̄ p̄hs̄ ibi loquit̄ de acc̄tib̄ totalib̄

non facientib⁹ vñ Jam isti grad⁹ nō sunt accētia totalia z non faciūt vñ. s; p⁹stentūt vnam totalem q̄litate t⁹ ptes integrales ei⁹ ¶ Hd² m⁹ d⁹ q⁹ p⁹hs in-
telligit ex duob⁹ p⁹ntib⁹ in actu diuersay rōnū. Jā isti grad⁹ sunt ei⁹ de rōnis
specificē ¶ Hd³ m⁹ d⁹ q⁹ genera⁹ vñ⁹ ē corruptio alteri⁹ / vey ē de generatioē
z corruptioē alic⁹ corpis simplicis jam isti grad⁹ nō sunt corpa ¶ Hd⁴ m⁹ d⁹ d⁹
tur q⁹ p⁹hs loq̄t de formis s⁹ esse specificū z q̄ditatē / jam forme s⁹ esse speci-
ficū nō intēdūt sed solū s⁹ esse indiuiduale

Requitur primo. Inter medios colores est mot⁹: s⁹ p⁹trariā: p⁹nia
tenz q̄a omis mot⁹ ē de p⁹trario in p⁹niū ¶ Dico licz
omis mot⁹ est inter p⁹traria p⁹hica / non tū oportet q⁹ sit inter cōtraria loyca :
Dñ p⁹trietas p⁹hica est repugnātia diuersay formay sensibiliū acq̄sib⁹ lū nō
p⁹mittenti se simul in eodem s⁹to. s; bñ successiue. S; p⁹trietas loyca ē re-
pugnātia coy q̄ sunt posita s⁹ eodem genere q̄ maxime a seinuicē distāt / sic n̄
ē de medijs colorib⁹ q̄ non maxime distāt qz albedo z nigredo p⁹ distāt
¶ Replicat⁹ Albedo z nigredo maxime distāt. z tū nō opponūt p⁹trarie. Jg⁹
¶ N̄s p⁹bat⁹ q̄a opponūt p⁹uatiue vtz in de sensu z sensato. ¶ Dico q⁹ albedo
ca⁹ duplr Dno⁹ p⁹ lūne recepto in extremitate corpis terminat⁹ Et nigredo p⁹
p⁹uatiue talis lūis z⁹ opponūt p⁹uatiue Alio⁹ capiūt p⁹ q̄litate⁹ visibiliū re-
manētib⁹ in absentia lucis z⁹ opponūtur p⁹trarie Ita possz etiam argui z solū
ui de iniusticia q̄aliquā ca⁹ p⁹uatiue vt dicit carētā iusticie in s⁹to apto. z tūc op-
ponit⁹ p⁹uatiue iustie ¶ ca⁹ p⁹ habitu inclināte ad act⁹ iustie z⁹ p⁹trariā iustie

Requitur scdo: Qualitates in abstracto nō suscipiūt mag⁹ z min⁹.
vt p⁹bat⁹ est sup⁹: s⁹ textus male dicit q̄litas in suscipie
magis z min⁹ / s; diceret q̄le suscipit magis z min⁹ ¶ Dico q⁹ q̄litas accipit p⁹
quali ¶ Replicat⁹ Dicit autor sex p⁹ncipioy / forma ē p⁹pōm p⁹tingens / sim-
plici z inuariabil⁹ essen⁹ p⁹stiens: s; q̄le ē q̄dam forma respē sui s⁹bi: s⁹ esse ē⁹
p⁹stet in indiuisibili z p⁹ n̄s q̄le nō suscipit mag⁹ z min⁹ ¶ Dico q⁹ illd⁹ dictū
intelligit de forma in cōi z non de forma in p⁹culari: qz forma p⁹cularis pōt
p⁹poni ex p⁹tib⁹ integralib⁹ ¶ S; replicatur Omia q̄lia p⁹cularia eq̄l⁹ p⁹ci
pāt rōem q̄l. sicut inferiora equalr p⁹icipāt rōem sui superioris: s; non ē dabile
p⁹ticulare q̄le / ad suscipiat mag⁹ z min⁹ ¶ Dico q⁹ omia qualia sicut omia al-
ba p⁹ s⁹to equalr p⁹icipāt rōz q̄l: bñ / tamen qualia seu alba p⁹ denōiato bñ susci-
piunt equalr rōem albi. q̄a vñū albū p⁹ denōiato ē albi⁹ altero albo.

Requitur tercio p⁹prietas qualitatis p⁹uenit formis s⁹bnialib⁹ / nō
est p⁹ba 4° ¶ N̄s p⁹bat⁹ qz s⁹ rōlitate⁹ hōies di-
cūt⁹ similes ¶ Dico vey est cōmialr s; nō accūta⁹ de q⁹ intelligit p⁹prietas. ¶
Replicatur s⁹ faciem hōies dicūt⁹ accūtalr similes: s; facies nō ē q̄litas. ¶
Dico q⁹ licz s⁹ faciem hōies dicūt⁹ similes materialiter: nō tū formalr

Requitur quarto: s⁹ tra diffinitionē similitudinis sic Similitudo ē rela⁹
cc⁹ s⁹ similitudo nō est eadem q̄litas Dico licz rela⁹ nō sit
q̄litas p⁹ioē formal⁹ / tū aliq̄ rela⁹ tōes p⁹nt esse q̄litates p⁹ione causal⁹ / cē effici-
entis de suo effectu ¶ Replicatur Dispata nō p⁹nt de eodem p⁹z: sed relatio z q̄-
litas sunt h⁹moi⁹ ¶ Dico q⁹ licz dispata non p⁹nt de eodem p⁹z: p⁹ione forma-
li z ordinata / bñ tamen p⁹nt de eodem p⁹z / vñū p⁹ione formal⁹ / z alteruz p⁹ioē

Actio est p̄m quā in id qđ s̄hicit agē dicimur: ut secās aliq̄s d̄r agere in eo qđ secat. vñ lectio ē actio. z̄ p̄m lectōz agit secās in eo qđ secat: z̄ p̄cussio est actio p̄ropū ē actiōis ex se inferre passiōez recipiūt at agē z̄ pati p̄rietatē: calefacē em̄ ē p̄iū ei qđ est frigi dū facē. z̄ delcāri ē p̄iū ei qđ ē tritari recipiūt agē et pati mai⁹ z̄ min⁹ Calefacē em̄ mag⁹ z̄ min⁹ d̄r Et caletieri d̄r mag⁹ z̄ min⁹ Et siliter delcāri z̄ tritari

Passio ē effcūs illatioz actiōis: ut calefieri fer ex calefacē: p̄pū at passiōis ē p̄mo ferri ex actioē Itē passio nō est in agente s̄z patiēte de reliq̄s at per prius dēā sufficiant

In h̄o passu autor n̄r sequēs p̄m breuēt se expedit de sex vltimis p̄ntis Et s̄r h̄o l̄cōnis 4.º p̄nta z̄c

P̄mū p̄ctū ē/ Ac̄ ē p̄ntū d̄stictū ab alijs/ p̄bat p̄ qđ sit p̄ntū qz ē ge⁹ gnā^m h̄ns s̄b se spēs s̄balinas spēs spā^m z̄ inōiua s̄b alne s̄r actio imanēs z̄ actio t̄nēs Ac̄ imanēs ē p̄ quā p̄ducit aliq̄ opa. vt actio p̄ducēdi intellcōz volitōz vt actū s̄tēdi Altiō trāhēs ē p̄ quā p̄ducit res aliq̄ q̄ n̄ ē opa vt frige factio actiā/ domifica actiā Spēs spā^m s̄r frige factio calefacē z̄c Et ē p̄ntū d̄stictū qz h̄z d̄stictū modū p̄ndi de p̄ma s̄b̄ia. qđ ē p̄iū in qđ agit: vt quid agit fortes p̄ueniēter r̄ndēt calefacit

S̄cōm p̄ctū Actio ē h̄m quā in id qđ s̄hicit z̄c qđ dif^o sic intelli^o Actio ē s̄baudi fōz acc̄h̄ s̄m quā s̄baudi formā acc̄h̄lē: sup^o nos p̄ s̄bic dicim^o supple denōiatē agere in id qđ s̄hicit. i. in passū qđ s̄p s̄hicit p̄m vtutē Si ar^o ista dif^o p̄ueit manū qz s̄m manū dicim^o agere Oico h̄z s̄m manū dicim^o agere instrumēta n̄ t̄n̄ fōl̄ t̄q̄ s̄m cām fōlē alic^o agere. s̄. s̄m abstractuz qđ ē cā fōl̄ p̄cretū Et nō qđ nō diffinit h̄c idē p̄ seipm. qz quā n̄ refert actōz s̄z fōlē acc̄h̄lē ¶ Si ar^o Ac̄ dif^o p̄ agere s̄z p̄cretū z̄ abstractū s̄r idē. qđ idē dif^o p̄ seipm Oico h̄z agere sit idē cū actioē i s̄to t̄n̄ differt ab ea in p̄notato

Tercū p̄ctū ē Ac̄ z̄ pa^o h̄nt duas cōitates. s̄. recipē p̄rietatē: z̄ suf tate Dico h̄z h̄re p̄rietatē b^o z̄ p̄ se p̄ soli q̄ t̄n̄ p̄ acc̄ns p̄ue alijs ¶ Si ar^o caletiacere z̄ frige facere s̄l̄ sit in codē s̄bto qđ nō p̄riat An̄s p̄bat qz sol calefacit aquā fluētē z̄ frige facit aquā putealē Oico h̄z b̄n̄ p̄nt^o de codē resp̄cū diuerso r̄ū/ t̄n̄ resp̄cū ē dē Silr d̄r de indurare z̄ liq̄ facere ip̄i sol resp̄cū luti z̄ cere

Quartū p̄ctū. Passio ē effcūs illatioz actiōis qđ dif^o sic expo^o Passio ē effcūs p̄znām qz p̄ idē illa^o i. res illata actiōis sup^o p̄ bōm p̄znām D̄ at pa^o sit p̄ntū d̄stictū: p̄bat vt̄s d̄ actōe Spēs s̄baline

et sūt passio immanēs et trāsīēs Passio imanēs ē p quā pducit aliq̄ opa⁹: vt passio recipiēdi actū audiēdi volēdi et Passio trāsīēs ē p quam pducit res a⁹ ab opatiōe ¶ Si ar² passio ē correltm actōnis/ q̄ n̄ ē effcūs ei⁹/ p̄na pbat qz correltm nō est effect⁹ ei⁹/ p̄na pbat². qz correltm n̄ ē effcūs sui relatiui. Dico qz effcūs ca⁹ du⁹ D^o p cāto/ et cor^m nūq̄ ē effcūs relatiui A^o ca⁹ effcūs p effcū illatōis. j. p illato ex alio p bōm p̄nāz/ et oē cor^m ē effcūs sui corrlti jta est in pposito

Queritur primo: Vtrū pa⁹ sit distinctū p̄ntū ab alijs: Dico qz sic qz ē gn̄s^m h̄ns s̄b se spēs et Et hz distinctū modū p̄ndi q̄ ē in qd patit ¶ Ar² nullū p̄ntū hz aliqd an se j² n̄ ē p̄ntū Dico liz p̄ntū nō habz aliqd an se in gn̄e cē fōz/ tñ bñ hz aliqd an se in gn̄e cē effcūs ¶ Repl² pa⁹ hz an se actōz/ et actio ē fōz. q̄ pa⁹ hz an se aliqd in gn̄e cē formal² ¶ Oico liz ac⁹ in se sit forma tñ resp̄cū passiōis nō se hz vt cā formal² hz vt cā efficiēs.

Querit² secūdo in q̄ s̄biectat² actio Ad h̄ r̄ndēt aliq̄ qz ac⁹ et pa⁹ s̄biectat² in motu jta qz actio et pa⁹ sūt qdā resp̄cūs dispa² ti s̄biectati in patiēte me^m motu Alij dicūt qz ac⁹ ē resp̄cūs s̄biectat² i ipo agē te et t̄iāt² ad ipm patiēs: pbat qz ac⁹ ē s̄biectiue in co qd d̄ r̄ agēs q̄ s̄biectat² i agēte Añs pbat qz abstr actū d̄r sp̄ in illo cē qd denoiāt a suo p̄creto Sz ar² gilb² p̄ritan² dicūt p̄pū est actiō et passiōi s̄dari in motu j² ¶ Oico qz n̄ vult di cere vt s̄dāt in motu t̄q̄ in s̄bto p̄xiō: hz vult dicere qz s̄dāt in motu coex̄itē s̄ dicim² fortes fecit h⁹ in motu. j. dū mouēt Si ar² p̄hs z p̄hiz actio et pa⁹ s̄biectat² in motu q̄ actō n̄ ē in agēte Dico qz ac⁹ et pa⁹ capiūt du⁹. D^o mālr p̄re acq̄sita p actōz et passiōez fōz s̄p̄tas: et h⁹ vult p̄hs. A^o capiūt forma²/ actio p resp̄cū agētē ad patiēs/ et patiēs p resp̄cū patiētē ad ipm agēs. et n̄ sūt mor⁹ n̄ in motu/ hz actō ē s̄biectiue in agēte/ et patiēs s̄biectiue i patiēte ¶ Si ar² p. v⁹ p̄hiz pbat qz ad actōz et passiōz nō ē mor⁹. qz actō et pa⁹ sūt mor⁹ et om̄is mor⁹ ē in patiēte/ et ¶ Oico qñ p̄. d. actōz et passiōz cē mor⁹ nō capit motū i n̄to hz in obliq̄ vt sensus sit: actō et passiō sūt mor⁹. j. iph⁹ mor⁹.

Arguit primo ¶ diffinitōz actōnis sic ista diffi⁹ n̄ uenit actiōib⁹ ima nētib⁹ q̄ nō v3 Añs pbat qz intellcō auditiō sūt actiōēs imanētes/ et tñ s̄m cas n̄ dicim² agere in id qd s̄biecti qz s̄m auditiōz i nihil agi⁹ Alij dicūt qz actōēs imanētes n̄ sūt isti⁹ p̄nti. hz sūt in p̄nto q̄litas de p⁹ vl² spē q̄litas Sz istō vi⁹ male dcm qz in p̄nto q̄litas nō pō aliq̄s resp̄cūs: hz om̄is actio ē resp̄cūs extrinsec⁹ adueniēs ¶ Oī qz intellcō et audi⁹ ē s̄tia ca piūt t² D^o neutral² p̄ actu ab⁹: q̄ q̄s d̄r s̄m² intelligēs vl audiēs/ et s̄t d̄ p̄nto q̄litas. et capiūt p̄ passiōib⁹ recipiēdi tales act⁹ intelligēdi vl s̄tēdi: et sūt de puro passiōis et sūt passiōēs imanētes: et capiūt p̄ actis p̄ductōib⁹ talū actu ū intelligēdi et s̄tēdi: et s̄t de p̄nto actiōis. Ad forma² r̄r liz s̄m² auditiōz neu tralē vl passiōis nō dicim² agere bñ tñ s̄m auditiōz acceptā p̄ actiōē p̄ducēdi talē actū ¶ Repl² ¶ Oicit p̄hs. de aiā qz sentire et intelligere ē qdā pati q̄ nō sūt actiōēs ¶ Oico qz si capiat s̄tēre vt ē recipe actū s̄tēdi. et audire p̄ recipe in se actū audiēdi sic sūt passiōēs/ hz si capiat p̄ actiōē p̄ducēdi illū actū sic sūt actiōēs Si q̄at qd est qd agit auditum R̄r qz son⁹ vel aer informat⁹ sono: d² s̄m illam actionē agere in nostrū audirum ¶ Si arguatur qz ignis ca lefacit aquam sibi sup̄a positam: q̄ non agit in id qd s̄biectur. ¶ Oico qz liz ignis agat in aquam sibi sup̄a positam s̄m situm localem: tñ s̄m illam actionem

agit in id quod subicitur secundum virtutem quia virtus ignis agit in ipsam aquam producendo aliquid in aqua.

Arguitur secundo Contra proprietatem actionis ignis inferit passionem in ligno: et tamen non est actio nisi non est proprietas actionis. ¶ Dico licet inferat passionem effectivam non tamen inferit passionem per bonam rationem sic, scilicet quod ad ignem esse sequitur passionem esse: et ita causa hic inferre. ¶ Replicatur agens inferit passionem per bonam rationem quia bene se agens est: ergo passio est: et tamen agens non est actio. ¶ Dico licet agens non sit actio in proposito tamen bene in facto et hoc sufficit ad hoc quod ista proprietates non dicat alteri provenire ab actione per hoc quod provenit agenti.

Arguitur tercio Contra definitionem passionis ista diffinitio provenit vulneri et caliditati quae tamen non sunt passiones nisi. ¶ Dico probatur quod vulnus est effectus illationis actionis scilicet vulnerationis activae. Ita caliditas est effectus calefactionis activae. ¶ Dico licet vulnus sit effectus vulnerationis activae capiendo effectum secundum caliditatem non tamen secundum illationem quae scilicet per bonam rationem inferretur ex alio. ¶ Replicatur bene sequitur vulneratio activa est vulnus est. ¶ Dico licet inferatur ex aliqua actione secundario et ex primo non tamen primo et gratia sui. ¶ Vel dicitur quod diffinitio intelligitur de effectu et illatio est correlativa actionis. et talis effectus non est vulnus.

Arguitur quarto Contra proprietatem passionis non se passio recipit. ¶ Dico in se aliam rationalem est ergo actio est ergo non provenit omni passioni inferri ab actione. ¶ Dico probatur quia illa passio fit a solo deo: et in deo non est aliqua actio. ¶ Dico quod licet in deo non sit aliqua actio limitata et partialis tamen bene est in ipso actio illimitata et infinita quae est ipsemet deus. ¶ Si arguatur pro ductio passiva rei non inferretur ab aliqua actione. ¶ Dico quod productio passiva rei etiam non est passio quia non est respectus patientis ad agens sed dicitur productio passiva quia est abstractum hoc ubi passivi producor: tamen hoc ubi non sit passio nem.

Que sequuntur non sunt de textu per hyl.

Quando est quod ex adiacentia temporis in re temporali derelinquitur: ut hodie esse. cras fore. Duplex est quando: scilicet simplex et compositum: sicut duplex est tempus. Tres sunt proprietates quando. Prima est: quando non suscipit magis neque minus. Secunda quae nichil est contrarium. Tercia: quae est in omni illo quod incipit esse in tempore.

Ubi est circumscriptio corporis locati a loci circumscriptione procedens: ut in ecclesia esse vel in fo

ro esse Et diuiditur quoddam ē ubi simplex: z ē il-
 lud quod a simplici loco procedit: vt est locus pūctor
 Et quoddam est ubi compositum: z est quod a loco p
 posito procedit. Proprietates ubi sunt due: Vna est q
 ubi nihil est contrarium. Secūda est q ubi non susci-
 pit magis neq min⁹. hoc est q ubi non suscipit inten-
 tionem z remissionem

Ordio est quidam partium situs. z genera-
 tionis ordinatio: vt sessio statio: Tres sūt
 proprietates positionis Prima est q positio nō ha-
 bet contrariū. Secūda q positio non suscipit ma-
 gis neq minus Tercia propriū est positioni substā-
 tie proxime assistere.

Habitus est corporū. z eorum que circa corp⁹
 sūt adiacentia. vt tunicatum esse: loriatum
 esse Tres sunt proprietates habitus Prima est q ha-
 bitus suscipit magis z min⁹: vt eques est armatio: pe-
 dite Secūda. habitus non habet contrarium Tercia
 est q habitus semper est in pluribus scilicet in haben-
 te z habito.

Primū pūctum hui⁹ lconis est q dicit⁹ qñ sic intelligit. Quē est sbaudi
 ens respectū qd derelinqit in re tpali tūq in scto ex
 adiacē⁹ tps scz tūq sū. Quē qñ hic valz sicut eē aliqñ vel eē in aliquo tpe Est
 qdam respūs causar⁹ in re tpali ex adiacē⁹ tps ad ipam Ex q⁹ p3 q qñ ē res
 pect⁹ extrinsec⁹ adueniēs/qz nō uerū po⁹ postis extremis. vt puta si ponat
 res tpal extra celū hic sumit temp⁹. put est mensura mot⁹ celi. Si ar⁹ qñ nō
 bat aliquam rem veram/sz est pūctm. q nō ē pntum. His pbat qz omē aduer⁹

bium est purū finchategreuma. ¶ Dico q̄ multa aduer^a snt veras res q̄bus
p̄ modū determinacōnis adiacentis alteri Et qñ vt est p̄ntū sc̄at nōialr vt p̄
vt qñ hodiernū ¶ Si ar² iuuent² z senect² in re tempali ex adiacentia t̄pis re
linquūt z non sunt qñ s̄z in: sp̄e q̄litate ¶ Dico q̄ si capiāt vt dicant naturalē
p̄om vel impotē^m sunt q̄litate Si dicūt in tēpe paz vel multum fuisse: tunc
aliquo^o importāt qñ. sed non est p̄ncipale sc̄atum

Secūduz p̄ctū q̄ temp² z qñ pueniūt z dñt Cōueniūt in h^o q̄ vtrū
q̄ est ens successiuū/ z vniū est imediata cā alteri? s̄z
dñt tri² p̄mo quia temp² realr z p̄ntalr distingūt a quando/ quia om̄is cau^a
sa efficiens extrinseca distingūt realr a suo effcū/ sed temp² est cā. n̄a efficiens
respcū quando. Secō dñt qz temp² est in motu p̄mi mobil tanq̄ in s̄biecto
Quando vero est s̄biectiue in re tempali que per temp² mensuratur Merito
dñt quia tempus est acc̄ns absolutum in p̄nto q̄titate: z est mēsurā duratiō
nis esse rei S̄z qñ ē acc̄ns respc̄m: qz derelinquūt in re tempali p̄ respc̄m ad
mēsuram sue duratiōnis que est temp²

Tercium p̄ctū est/ q̄ dī^o vbi/ debz sic exponi. Vbi ē circūscriptio
actiā loci s̄z circūscriptioē passiā corpis locati p̄cedens a circūscriptioē sup^a
cedens ex circūscriptioē actiua vasis circūscriptioē passiua vini. p̄
ens respc̄m s̄biectatum in locato/ z terminātū in ordine ad locū in q̄ p̄inetur
locatū Et sunt ei² due p̄prietates ¶ Si ar² cōtra p̄mam qz ad vbi ē motus. s̄z
p̄ctas/ p̄nta tenz qz om̄is mot² est de cōtrario in p̄trariū ¶ Dico vey ē de con
trarietate p̄hica non loyca

Quartuz p̄ctū est/ q̄ dī^o positiois est. Positio est quibā p̄tū sit²/
z generatiōis ordinatio Et debz et capi p̄ vt: ¶ Am
alias non puenit et sitib² p̄ditionalib²/ qz falsum est dicere q̄ statio ē ordinatio
generatiōis Et tūc inuuit q̄dam diuisio sitūū q̄ est/ Sitūū ali² p̄ditional². ali²
natural²/ p̄ditional² dāf intelligi p̄ p̄mam p̄ticulam Et nāl p̄ z^{am} p̄ticulam ¶ Et ē
aduertendū q̄ sit² seu potētia vltra esse in loco dicit ordinem p̄tium adiuuicez
z ad ipsū locū Dñ s̄m scotū duplx est positio/ q̄dam em̄ dicit ordinem p̄tūū
adiuicem z hec est bzā q̄titate Alia dicit ordinem p̄tūū in loco q̄ ē p̄ntū litus
¶ Si dītat positio z sit² sunt idem/ s̄z idem diffinit p̄ seipm. ¶ Dico q̄ nō est
incontnens idem diffiniri p̄ seipsum s̄b nomine notiori. modo situs est nomē
noti² q̄ positio.

Quintū p̄ctuz ē q̄ habit² e corp̄m zē z dēt dī^o sic exponi ¶ Habit² est
adiacē^a. i. adhesio vel vniō corp̄m sup^a in qb² ē vt in
s̄bro/ z eoz q̄ sunt circa corp² supple tōz tūm ad quē rīāt Et q̄ p̄z q̄ habit² sub
iectā in h̄ntē/ z rīāt ad rem habitam Et q̄ habit² denōiat solū res hitas extrin
sece: qz s̄tū habit² s̄z respect² habit² nō est in re habita s̄z in habente Et sūt ei²
tres p̄prietates ¶ Si ar² cōtra p̄mā/ vel itum esse z nndū cē p̄trariāt/ vt p̄z p̄
p̄m v² p̄hiz Dico q̄ p̄hs extēdit ibi p̄trarietate ad oppōz p̄uatiām

Querit primo. vtrum positio sit p̄ntū distinctū ab alijs Dico sic q̄
sit p̄ntū p̄bat/ qz ē gnā^m z h̄z sub se sp̄es s̄balnas/
vt sūt sit² nāl/ z sit² p̄ditional² Sp̄es sp̄a^m sūt s̄ssio statio accubūt Si² nāl² ē
que puenit alicui a natura. vt est sit² q̄ innaicit p̄p̄ exigentiā forme. vt caput

furfum pedes deorsum in homine et: Situs conditional' est qui uenit alicui
 ppter aliquā cām extrinsecā: vt sit⁹ quo caput animal' est inferi⁹ et pedes su
 peri⁹. Et ppter statio sessio et Et habz distinctum modū pndi de pma s'bia q̄
 est/quo est situatum/ pueniēt rñdetur stat iacet sedet et

Queritur scdo

q̄ sit pntū pz qz ē gen⁹ gnā⁹ nīs s' b se spē ec. Spēs
 s' balterne sunt habit⁹ cōis et habit⁹ bellic⁹. Et est habit⁹ bellic⁹ resp' cūs hñtis ar
 ma in ordine ad arma: vt lorcatum esse. Habit⁹ cōis est resp'ct⁹ s' bāt' in habē
 te et terminat⁹ ad rē in qua quis habituatur: vt uestitum esse. Habz etiam alla ge
 nera s' balterna vt habitum toti⁹ sicut uestitio. Et habitum p'is vt calciatio. et
 est distinctum. qz habz distinctum modum predicandi de pma s' b' stātia q̄ est in
 quale habituatum: vt qual' fortes est habituatus/ conuenienter respondetur
 lorcat⁹ gladiatus

Arguitur primo

Contra diffinitionē qñ/ Diffinitio non puenit qñ
 angloz/ qz illud qñ non derelinqitur in re tempa
 li ex adiacētia tempis ex quo āgeli non mēsurāt tpe sed euiternitate. ¶ Ois
 co licz non mēsurāt tpe ppe dco qd est mensura successiuoz ipf⁹ mot⁹. bene
 tamē mēsurāt tpe extendēdo temp⁹ ad oēm mensuram durationis rei defecti
 bil' ¶ Replicat' capiēdo temp⁹ p oīm mēsurā non adiacet reb⁹ temporalibus
 ḡ ptra diffinitōz. Nīs pbat qz s'm p. 4. p' h'z temp⁹ est s' b' iectiue in motu pmi
 mobil' ¶ Oico licz temp⁹ non adiacet cuilibz rei tempali localiter. tamē adia
 cet sicut mensura mēsurato ¶ Si replicat' non adiacet reb⁹ quiescentib⁹ sic
 mensura mēsurato/ et tñ habent in se qñ/ s' non oē qñ cāt' ex ediacen⁹ tempis.
 Nīs pbat qz temp⁹ mēsurat motū ¶ Oico licz temp⁹ p se mēsurat motū
 tamē p accūs etiam mēsurat quietem ¶ Sz ar' cōtra ppetatem qñ pteritū
 et qñ futurum maxime distāt et mutuo se expellūt ḡ p' rariāt ¶ Oico lz se ex
 pellant qz non sint in eodē actu tñ s'm denōtiōz pnt' s' d' d' de eodem / vt iste
 fuit iste erit. Et lz se expellāt h' nō ē ppter p' rarietate lz ppter eoz successiōz
 ¶ Si ar' aliqz d' magis et min⁹ fuisse in tpe ḡ nō suscipit et Dico licz aliqz d'
 fuisse magis et min⁹ in tpe s' extēsiōz non tñ s'm intētiōē

Arguitur scdo.

Contra diffinitōz vbi. h' dif' nō pue' vbi simplici. g⁹
 nō valz. Nīs pbat qz vbi simplex nō ē circūscriptio
 corpis locati ¶ Dico qz hic nō diffinit' vbi a toto gñe lz solū vbi d' cūscriptum
 ¶ Repl' vbi circūscriptū nō ē actio vel passio ḡ nō ē circūscriptio locati ¶
 Oico lz vbi nō sit actio vel passio p' tione solū. et tñ bene passio p' tione cālī. qā i
 tali p' tione p' tur cā efficiens resp' cūs de resp' cū quem efficit

Arguitur tercio

p' h' s' dicit in pnto ad aliquid qz sedere et stare nō sūt
 pōnes ḡ male exp' lificat⁹ hic de eis Dico qz p. nō
 vult negare qñ sint in pnto pōnis/ lz vult dicere qz iste p' tōēs nō dēnt pcedi se
 dere ē pō/ stare ē pō qz ibi abstractū p' de secreto sed debet dici sedere ē poni.
 ¶ Replicat' poni ē passio/ et sedere ē qñ/ ḡ poni nō p' p' de sede. Dico lz poni
 vt p' passio nō p' dicit de qñ/ hoc ē qz licet poni nō p' tur de sedere p' tione forma
 li/ tñ bñ p' tione cālī Sz poni vt est situs p' tium et istius p' dicanēti p' dicitur de
 sedere vniuoce. ¶ Si arguatur Facere et stare maxime distāt et mutuo

se expellūt q̄ sit? habz cōtrarium ¶ Dico liz p accēs se expellūt p h^o q̄ p mo-
tum locale vñū acq̄it̄ z aliud abijcīt nō tñ p se expellūt se. ¶ Si ar² p̄t̄icas
p̄t̄im? afflūt s̄b̄ie. ¶ Dico q̄ p̄t̄etas int̄el² p̄p̄do ista quatuor int̄ se.
¶ Si ar² nullū accēs afflūt suo s̄b̄io sed inheret. ¶ Dico q̄ afflūtē capīt²
p inherere

Arguit quarto Cōtra diffinitōē habit²/tunica est habit² z capuci-
um: z tñ non ē adiacen^o corpis/ s̄z est illd qd adiacet
p̄. ¶ Dico q̄ liz tunica sit habit² māl^r non tñ formāl^r/ sed adiacē² tunice dz
habit² formāl^r. ¶ Replicat̄ Dīsus est habit² formāl^r z tñ sibi n̄ puenit dī^o s̄?
¶ Dico s̄z vīsus sit habit² formāl^r/ capīt² habitum p forma habita vt op-
ponit̄ puationi: tñ non ē habit² formāl^r capīt²o habitu p accēte respectiuo.
medio inter hñtem z rem habitam ¶ Si ar² p̄tra² am p̄p̄tatem habit² nō h̄z
p̄trariū q̄ non suscipit magis z min²/ p̄n̄ia tenet q̄a suscipit magis z min² p̄sup²
ponit̄ h̄re p̄trariū Dico negādo/ s̄z catur ex additione grad² ad gradū vt dcm
est sup̄ ¶ Si ar² idem accēs nō p̄t esse in plurib². ¶ Dico v̄m ē s̄b̄iectiē mō
habit² est in solo hñte s̄b̄iectiue s̄z in re habita effectiue vel vt in termino.

De quinq; postpredicamentis

Dicitur autem alteruz alteri opponi quadruplī
citer. Oppositoꝝ enim quedam sunt relatiua
opposita. vt dñs seru² pater filius duplum z dimi-
dium Quedam contrarie opposita vt album nigrum
Quedam priuatiue opposita vt priuatio z habitus. vi-
sus cecitas: auditus surditas Quedam cōtrad̄cōie op-
posita. vt affirmatio z negatio: sedet z non sedet
Relatiue opposita dñr q̄cūq; ea ipsa que sunt opposi-
toꝝ dicūtur vel quōlibet aliter ad ea: vt duplum z di-
midium: disciplinatum disciplina disciplinatum

Contraria sunt que sub eodem genere posita sunt
maxime a se inuicem distant: z eidem susceptibili vicif-
sim insunt. a quo mutuo se expellūt. nisi alteruz insit a
natura: vt albedo in cigno z nigredo i coruo Caliditas
autē non est in igne vt accidens in subiecto. p̄mmo vt

Substantiale in eo cui? est substantiale: sicut sunt quedam que cadunt in diffinitionem alicui? non secundum partem sed magis ut principium alicui? sicut punctus in diffinitione linee: et unitas in diffinitione numeri. Et iste modus essendi in parte substantiale quarto modo: secundum quem unaqueque pars diffinitionis est in suo diffinito. Et sic ignis non est substantium caliditatis: sed materia ignis est substantium eius. Hec enim susceptibilis est caliditatis et frigiditatis. Unde caliditas est in materia ignis ut in subiecto: in igne vero non ut in substantio: sed ut substantiale in eo cui? est substantiale: quia cadit in diffinitionem eius? Ignis enim est corpus subtilissimum et calidissimum agens super aera secundum totam suam virtutem. Privatiue opposita sunt que habent fieri circa idem subiectum ordine irregressibili: et tempore determinato a natura. Ordine irregressibili dico: quia ab habitu in privationem devenire possibile est: sed non e converso. Impossibile enim est a privatione fieri regressum in habitum: ut visus et cecitas habent fieri circa oculum: et a visu contingit devenire in cecitatem sed non e contra secundum naturam. Contradictio est cui? secundum se non est dare medium ut esse: et non esse inter que non est medium.

Postquam auctor noster determinavit de veritate presentis/hic proferat de presentis
 Primum punctum est. presentium est quoddam documentum traditum in presentibus
 Et non debet addi a posteriori tamen illam differret ab antipresentibus: quia in habet ambo presentibus
 uenit: et post et ante non dicunt nisi ordine in determinando. Et sunt quatuor scilicet oppositus/simul: motus/habere/quorum sufficienter parum sicut inuenitur. Si autem posterior etiam est presentium sunt plura quatuor. Nihil probat quia non videtur quod plus sit presentia et non presentibus. Oportet quod bene est presentium sed apprehendit se priora. nam dum ponit modum presentibus sit: satis ponit modum posterioris. Si autem omnia opposita sunt relata. sunt sunt 4. Nihil probat quia oppositum dicitur habitudine unius oppositi ad aliud: est enim oppositum oppositorum oppositum et oppositum oppositi oppositum. sunt oppositum relata male potest distincta ab alijs vel e contra unum oppositum. Oportet scilicet oppositum presentibus seu inter se dicantur relative ad invicem: tamen opposita presentibus denotato seu presentibus scilicet inter se non omnia sunt

relatiua scđ qđam p̄traria. quedam p̄uatiua zc Non ē incōueniēs oppōz eē
de genere relatiōis licz opposita sūt diuerſoz genēz

Secūdum p̄ictū. est qđ p̄mū p̄p̄ntum est oppō. qđ valz ab agnitōz p̄no
tio sūt in p̄ntis e qđ non Et sic dīf? Oppō est repugnā^a p̄ se duoz extremoz
nō p̄mittentiū se siml in eodem vt albū nigrū. pater fili⁹ addūt p̄ se. ad excludē
dum dīspata. qđ repugnāt nō p̄ se. s; p̄ suas dīas oppositas. s; h^o tranſco p̄p̄
bzcutatem/d^o duoz extremoz z non formaz. qz nō omīs oppō est inter duas
formas qm̄ aliqua extrema oppositoz sūt non entia Et sūt q̄tuoz spēs scz
relatiua/ p̄traria/ p̄uatiua z p̄tradcōna Duoz sufficiētia sic sumit d̄mīs op
positio habz fieri inter duo extrema. vel ergo ambo extrema sūt entia/ vt al
terum non ens Si p̄mū hoc est duplr: vel illa entia se expellūt ab eodem s̄to
d̄m actum z potē^m siml. z sic sūt opposita relatiē. vel expellūt se d̄m actum
t̄m: z sic est oppō p̄traria Si alterz extremū sit non ens/hoc est duplr/ vel ē nō
ens sim² sic est oppō p̄tradcōna/ vel non ens d̄m quid sic est oppō p̄uatiua.

¶ Si arguat^r est aliqua oppō dīspatoz vt asin² z hō² sūt plures. ¶ Dico
qđ dīspata non p̄pe opponūt: qz oppō est p̄cite repugnā^a duoz extremoz. ita
qđ vñū extremoz tal^r repugnāte: nō possit simili repugnātia repugnare pluri
bus extremis d̄m spēm. s; vni tantum/ qz d̄ne d̄re e grā q̄um dīspata opponūt
nūq̄ maxime distant: scđ semp̄ altera dīaz equalr distat a tētia dīaz sicut a z^o.
nā rōnale t̄m distat a dīaz eā q̄tū distat a dīaz asin² ¶ Si ar² ē aliq̄ oppō s̄bcon
traria z s̄balna j^o Dico qđ ille sit oppōes p̄p̄m: s; h^o loqm^r d̄ oppōe r̄z seut iōz

Tercū p̄ictū ē qđ ista dīuīſio oppōis in 4° spēs. ē dīuīſio ḡnis in suas
spēs Et dēt capi oppō relatiā p̄ria zc Ecūlocutiē p̄
aliq̄ relatiōe p̄tēta s̄b oppōe: qđ sim² nōle ē nōiata z qđlibz eoz ē qđ incōplectū
d̄m rē Ecūlocutā ¶ Et si ar² int̄ spēs alic² ḡnis n̄ dēt eē ordo. s; sūt coeque s̄b
ḡne: s; inter istas oppōes ē aliq̄s ordo qđ n̄ sit spēs oppōis. Dico qđ ista p̄nt bu²
adīuicē p̄pari D^o s̄b p̄p̄is rōib⁹ specificis: z bñ hñt ordinē p̄fcōis int̄ se A^o
p̄p̄at adīuicē in rōe sui ḡnis. j. in rōe oppōis/ z n̄ hñt aliq̄e ordinē qz eālr p̄
ticipāt nām oppōis in cōi ¶ Si ar² aliq̄ ē oppō qđ ē ens reale. z aliq̄ qđ ē ens rō
nis s; nihil p̄t eē ge^a ad ens reale z ens rōis j^o Alīs p̄bat qz oppō p̄dcō^a fit r̄ et
p̄uatiā ē ens rōis: qz t̄iāt ad nō ens z fūdāt in nō ente jā relatiō real^r n̄ fūdāt in n̄
ente/ n̄ t̄iāt ad nō ens Dico qđ n^o oppō vt h^o loqm^r t̄iāt ad n̄ ens/ s; bñ t̄iāt ad
fm/ qđ n̄ sit ens. z ita int̄² cōi mō loquēdi t̄iāt ad n̄ ens. j. ad fm qđ sit n̄ ens. nā hic
loqm^r de oppōe t̄iōz Del d̄z qđ omīs oppō ē rōis Et qñ d̄z de relatiōis z p̄iis qđ
opponūt secluso omī ope intellcūs Dico qđ bñ opponūt fūdām t̄q̄ suffi^a ad
fūdām oppōz. n̄ tñ opponūt s̄bzr nisi me^m opat de intellcūs q̄ntellcūs cōfide
rat hitudinē vni⁹ ab alterum

Quartū p̄ictū ē de ordīe istaz oppō^m p̄t at int̄ eas attēdi duplex or
do. vno^o attēdit ordo penes maiorē entitatē extre
moz: z tūc oppō relatiā ē por. qm̄ in ea s̄bō extrema sūt exīt in rep̄nā/ beñ op
pō cōtraria/ tūc oppō quatiā: p̄tremo oppō p̄tradō A^o p̄t attēdi ordo pe
nes maiorē repugnātia extremoz/ z tūc cōtrario Oppō p̄tradō ē p̄^a oppō
p̄uatiā z^a p̄tra^a z^a z relatiā vltiā ¶ Si ar² p̄tra^a sūt en^a ab^a: z r̄ctiā sūt on^a rel

pectia / q̄ d̄ia sūt maḡ entia q̄ relatiā / q̄ attēdē ordine penes maiorē entitatē
 oppō d̄ia crī p̄ Dico q̄ aliq̄ p̄nt dici magis en̄ du⁹ d̄ q̄ sūt p̄ciora en̄ e
 d̄ia bñ sūt magis entia q̄ relatiō op̄a d̄ q̄ extrema magis n̄cō sūt s̄l en̄
 sic q̄ vno posito oꝝ ambo poni e op̄a relatiō sūt maḡ entia ¶ Si ar̄ relatiā
 magis repuḡnt q̄ d̄ia / q̄ expellūt se ab eodē s̄m actū e p̄m / d̄ia vō nō. s̄ re
 latiā p̄cedūt d̄ia attēdē ordine penes maiorē repugnātiā ¶ Dico q̄ ista maior
 repugnātiā dēt attēdi ex pte diuersitatis extrinsec̄ / e n̄ resp̄cū s̄broꝝ. mō ex
 trema in oppōc̄ d̄ia s̄p sūt diuerse spēs e in relatis sūt e dē sp̄i

Quintū p̄cū est. q̄ i diffinitōe d̄ioꝝ sūt q̄nz p̄ticulā bñ nōndē: q̄ dēt
 que s̄ eodē ḡnē posita sūt supple. p̄pinq̄. h̄ d̄ ad excludēdū p̄dōc̄le opp̄a
 e puatiē opposita q̄z vñū s̄p e nō ens / s̄ n̄ ens nō p̄ s̄b ḡnē.

Et maxie a scinuitē distūt. Ad excludēdū medios colores vt rubi n̄ d̄ia s̄ bla
 uco Etia excludūt s̄m aliq̄s dispata s̄b eodē ḡnē. ec̄ d̄re e dē ḡnīs

Et eodē susceptibili vicissim insunt. Ad excludēdū relatiē opposita q̄n̄ vi
 cissim insunt s̄z expellūt se ab eodē s̄m actū e p̄m

A quo mutuo se expellūt. in h̄ ōndit repugnātiā e habitudo d̄ioꝝ adinuicēz
 resp̄cū ei⁹ dem s̄btū cui n̄ p̄nt s̄l inesse

¶ H̄i aliter inhit a natura / d̄at intelligi q̄ in d̄ia quoz aliter d̄ciātē inest a n̄.
 non opozt̄ vicissim inē vt caliditas in igne. s̄l iter par e impar

Sextū p̄cū de h̄ q̄ anctor n̄ dicit q̄ caliditas nō ē in igne s̄t acc̄s
 tenet tñ p̄ saluatiōe auctozis d̄ q̄ s̄bale ca⁹ du⁹ d̄ p̄ eo qd̄ ē de rōe fōzli q̄bi
 tatiā alic⁹ sicut rōle ē s̄bale h̄ōis / h̄ caliditas n̄ ē s̄bale ignis d̄ ca⁹ p̄ eo qd̄
 p̄e s̄bām vt n̄ām alic⁹ / e r̄s̄sibilitas ē s̄bālis h̄ōis / s̄z n̄ s̄t de diffinitōe q̄ditati
 ua h̄ōis Et h̄ caliditas p̄t dici s̄bale ignis. ¶ Etia solz distingui q̄ ignis ca⁹
 du⁹ s̄m s̄uū eē s̄bale: vt s̄z est ens p̄p̄m ex mā e fōz. e tūc caliditas accidit
 igni d̄ ca⁹ ignis vt ē elemētū actm̄ resp̄cū corpm̄ gn̄abiliū e corruptibiliū: sic
 p̄t eē s̄bale ignis. i. elemētū calidi / sicut albedo ē acc̄s pietis. tñ ē de s̄bia pietia
 albi: ¶ Si ar̄ dicit p̄ p̄mo p̄h̄iz qd̄ vni est s̄bia / nulli est acc̄s / s̄z caliditas ē de
 s̄bia ignis / q̄ nulli p̄t esse acc̄s qd̄ est s̄m. ¶ Dico q̄ s̄z s̄bia capta p̄ ente p̄ se
 nulli p̄t esse acc̄s / tñ qd̄ ē s̄bia capiēdo s̄bām p̄ essentia vell. p̄ illo qd̄ p̄sequit̄
 s̄bām alteri⁹ bene p̄t esse acc̄s

Queritur p̄mo q̄ s̄nt p̄uatiue opposita Dico p̄uatiē opposita s̄nt
 a n̄. vt visus e cecitas Et t̄gūt in hac diffinitōe tres p̄ditōes p̄uatiē opposi
 toꝝ. ¶ Si ar̄ d̄ diffinitōz p̄mo p̄ p̄mā p̄ticulam diffinitōis. Rōle e r̄rōnale
 p̄ndi. nō tñ s̄m r̄e p̄catā. qz abo dicūt fōzā positiuas ¶ Ar̄ s̄cdo ēca h̄ōiēm ce
 cū a n̄titate fit cecitas. e ēca cūdē nō s̄t visus: q̄ male d̄r q̄ h̄nt fieri circa idē s̄b
 iectū ¶ Dico q̄ t̄xt⁹ nō dicit circa idem s̄btū in numero / s̄z sufficit q̄ h̄nt fie
 ri circa idē s̄btrū in sp̄e ¶ R̄p̄li cecitas inest talpe e tñ visus nō p̄tingit ēca
 idē in numero / nec in sp̄e cū talpa ¶ Dico q̄ talpa n̄ ē ceca: s̄z habz oꝝga^m vis⁹
 e oculos s̄b pelle / e ita talpa h̄z p̄m vidēdi. s̄z nō p̄t in actū. p̄t pelliculā sup̄
 posita ¶ Ar̄ d̄tra sc̄cudam p̄ticulam ignozātiā e sc̄ciā / similiter mot⁹ e quicē.
 opponit̄ p̄uatiue / e tamen de ignozātia potest fieri regressus in habitum.

ſic e de q̄cte in motum j^o diſ^o non valz. ¶ **O**ico q̄ text^o intelligit^r de puatione p̄fecta z non imp̄f̄cā: modo ignorātia z ſciā. q̄es z mot^o ſunt puatiōes imp̄f̄cē. Dñ duplicia ſūt puatiue oupoſita/q̄dam ſūt qz puatio priuat actū tm̄ z nō ap̄titudinē z talia non ſiūt circa ſbtum ordine irregreſſibili: vt ſunt q̄es z motus ſciā z ignorātia iſta em̄ puatio cāſ ex deſcū alic^o p̄ncipij extrinſeci: vt ignorātia ex deſcū magi^o/tenebroſitas ex deſcū lūis. Alia ſunt puatiē oppo^o int̄ q̄ puatio puat actum z aptitudinem ſil^o z talia habēt fieri circa idem ſbtū orbiē irregreſſibili vt cecitas z viſus: q̄ cauſat ex deſcū alic^o p̄ncipij intrinſeci nālis z de his intel^o diſſinitio. ¶ **R**epli^o Om̄is puatio derelinquit aptitudinēz in ſbt̄ iecto q̄ nulla puatio puat actum z aptitudinem. ¶ **O**ico q̄ duplex ē aptitudo p̄p̄nqua z remoto ta jam licz om̄is puatio derelinquit aptitudinē remotam. nō tm̄ p̄p̄nquā de qua intel^o diſ^o puationis. ¶ **E**ſt at̄ aptitudo p̄p̄nquā potē^o natural^o exercēdi vel habendi aliquem actū. vt potē^o viſiua Et ſiint iſte aptitudines de ſcda ſpē q̄litas. Aptitudo remota ē q̄ p̄nci^o eſſentialia rei. vt ē p̄pria paſſiō rei: vt aptitudo recipiendi viſum reſp̄cū animalis p̄fecti/ z illa aptitudo nūq̄ auferatur. Ex dcis paz q̄ hic non diſſiniūt puatiue oppoſita capie^o do ca p̄ habitū: q̄ ē nālis potē^o z impotē^o irrepabilis. z vt ē puatio tal^o potē^o.

¶ **A**rguſt. dentat^o z ebētat^o ſunt oppoſita puatiue vt text^o hic loq̄t^r z tamen inter ipā ē ordo regreſſibil^o. qz aliquis dentat^o p̄t fieri ebētat^o z iterū fieri dētat^o tus. ¶ **O**ico q̄ capiūtur dupl^r Duo^o vt dētat^o eſt qui habz dētēs: z ebētat^o q̄ nō habz dētēs. Ij apt^o nat^o eſt habere dentes/ z inter ipā eſt ordo regreſſibil^o. Ij nō ſunt puatiue oppoſita de q̄b^o loq̄t^r text^o. Alio^o capiūt^r vt dētat^o ſit idem q̄ hñs potētia habendi dētēs. z ebētatū idem q̄ carēs potē^o hñōi dētēs/ cū ap̄titudine ad t̄lem p̄ōm. vt ē in vetul^o in q̄b^o natural^o potē^o hñōi dentes corrup^o ta eſt: z ſic opponūt puatiue vt text^o de puatiue oppoſitis loq̄t^r.

¶ **P**oſſz argui de catulo añ nonū diem ſic Catul^o primo die non videt. z apt^o nat^o ē videre. q̄ tūc eſt cec^o/ p̄nna tenet p̄ diſſinitioem ceci. ¶ **D**r q̄ liz catul^o ſit p̄mo die apt^o nat^o habere viſum. nō tm̄ illo die apt^o nat^o ē habere viſum. quem natura determinauit vt catul^o haberet viſum. ¶ **C**irca dcā notāda ē diſ^o puationis. Dñ puā ē carētia forme in ſbtō apto nato Duo ſūt de rōne puationis vnū eſt carētia forme in ſuo ſbtō Aliud ē aptitudo illi^o forme in tali ſbtō. Ij igit^r lapis ſit nō vidēs/nō tm̄ eſt cec^o. qz in eo liz ſit carē^o viſus. non ē ibi tamē ap̄tutudo ad viſum.

Queritur ſecunda.

quō diſſiniūt p̄tradicio. ¶ **O**ico ſic Contradic^o tio eſt oppoſitio cui^o p̄m ſe nō ē dare medium/ que ſic intelligit^r Contradic^o ē oppoſitio ſupple terminoz cui^o ſciz oppōnis non eſt dare mediū ſup^o p̄ p̄ticipationem vel abnegationē p̄m ſe. j. ſim^o z absolute: z nō p̄cife circa vnū determinatum ſbtū. Et p̄ h^o excludūt p̄traria immediata z puatiue oppoſita inter que datur mediū p̄ abnegationem reſp̄cū ſbtī nō ſufceptibilis. ¶ **A**rguitur primo Contradic^o eſt mediū iūt p̄tradicōria. q̄ inter p̄dicōria eſt dare mediū. An̄s p̄batur quia p̄tradicōria p̄tradicūt ſibi inuicē per cōtradicōnem vt p̄ cauſam formalē q̄ p̄dictio ē mediū inter p̄tradicōria. ¶ **D**ico q̄ liz contradic^o ſit mediū p̄patōnis p̄dicōrioz/ qz p̄ p̄dictionem cōpantur

ad iudicem / tñ p̄tradio non est mediū verificatōnis p̄tradioꝝ sic f. q̄ de p̄
 tradicōne verificet vtrūq; p̄tradioꝝ vcl neutru / e de illo medio verificatōis
 intelligit diffin^o ¶ Si ar^o p̄dicōia maxime distāt s; inter q̄libz distātia ē dare
 mediū p̄ qd̄ distāt i^o ¶ Dico h; inter q̄libz distā^a localr vel positue sit dare
 mediū p̄ qd̄ distāt / nō tñ inter distātia puatiue / vel que distāt distātia repug^a
 nantie. j. distātia q̄ est repugnātia ¶ Si ar^o 3° inter p̄ria ime^a nō est dare me^m
 ḡ dif^o p̄uenit alijs a diffinito. ¶ Dico licz inter p̄ria imme^a nō sit dare me^m p̄
 p̄ticipationem / ē tñ ibi mediū p̄ abnegationē vtriusq; extremoz scz resp̄cū s̄b
 lecti nō susceptibil^o eozū / s; inter p̄tradioꝝ nec est mediū p̄ p̄ticipationem. n^o
 p̄ abnegationem ¶ Si ar^o 4° Om̄is oppō habz duo extrema / s; p̄tradio nō
 est oppō Dico p̄bat qz p̄tradio habz fieri inter ens r nō ens / s; nō ens nō
 p̄t esse extremū ¶ Dico h; non ens nō sit extremū s^m rem. ē tñ extremū s^m in
 tellcū / q̄ concipit nō ens p̄ negatōz entis. jō p̄tradio seclusa opatioē intellec
 tus non h; esse completū in re sed in potē^a ¶ Si ar^o quinto. albū quiditatie
 r non albū quiditatie p̄dicūt / r tñ fortes nec ē albū quiditatie / nec non albū quidita
 tiue q̄ int̄ p̄tradioꝝ dat me^m ¶ Dico q̄ nō albū quiditatie dū^o p̄st^o. Vno^o vt
 non facit qd̄ vniū cū isto t̄io albū / ita q̄ solū neget s̄tū albi / r nō d̄ctiationē se
 quentem. puta quiditatie: r fortes nec ē albū quiditatie / nec non albū quiditatie. n^o
 sic p̄tradicūt qz nega^a in v^o p̄tradioꝝ dēt negare to^m qd̄ s̄t^o Alio^o nō album
 quiditatie ca^o vt illa nega^a nō neget albū r etiam d̄ctermiatōz sequentem scz quid
 itatie r p̄tradicūt s; tūc for. est non albū quiditatie / r sic li non / nō facit qd̄ vniū
 cum alb^o ¶ Si ar^o sexto Materia est mediū inter ens r non ens / q̄ int̄ p̄tradic
 tōia est dare mediū ¶ Ans p̄bat qz mā est ens qz est p̄m^o intrinsecū rerū natu
 raliū Et non ens p̄bat p̄ p̄m^o q̄nto p̄hiz ¶ Dico q̄ h; materia sit ens r non
 ens diuersimode capiendo ens r non ens / nō tñ capiendo eodem mō / nā capie^o
 ens p̄ ente in actu / r non ens p̄ non ente in actu item vel ens p̄ ente in potētia
 r non ens p̄ non ente in potē^a bñ p̄tradicūt S; capie^o ens p̄ ente in potē^a / r
 non ens p̄ ente in actu sic nō p̄tradicūt ita ē de mā / q̄ ē ens in potētia / r tam̄
 est non ens in actu ¶ Si ar^o septio. p̄bando qz p̄tradioꝝ non habent fieri in
 ter ens r non ens / r h^o sic. Dicit p̄hs in p̄p̄ntis q̄ sicut affirmatio r nega^a cō
 tradicūt / ita r res s̄biete ipse p̄dicūt vt sicut p̄tradicūt fortes sedet r forte
 nō sedet ita sedet r non sedet / q̄ p̄tradio nō fit inter ens r nō ens: p̄ria p̄bat
 qz non ens n̄ est res ¶ Dicit q̄dam qz res ca^o dupl^o Vno^o put̄ ē habens enti
 tatem / r illo mō p̄tradioꝝ nō sunt res / nec illo^o res ipse p̄tradicūt. Alio^o ca^o
 res genera^o p̄ quolibz scabili p̄ aliquem t̄m̄ siue sit entitas fluend^o. r sic am
 bo p̄tradioꝝ sunt res / qz ambo sunt significabilia p̄ t̄ios / r tūc vniū p̄tradic
 rium est entitas scabil^o r aliud p̄tradioꝝ nō entitas scabil^o Alij dicūt qz h; al
 terū p̄tradioꝝ d^o non ens p̄ tanto q̄ vt negationē alie^o scati / tñ vtrūq; cō
 tradicōnū est verū ens puta verus termin^o scati / qz terminū sunt q̄ p̄dicō. iauē^o
 ad iudicem h; q̄ scationis. ¶ Et si replicat̄ termini nō habent se sic q̄ alter
 sit non ens sūm^o ḡ nō p̄dicōiāt ¶ Dico qz alter terminoz p̄tradioꝝ s; dicūt
 non ens. j. importat negationē entis scati p̄ alium terminū p̄tradioꝝ. Et
 non d^o non ens q̄ in se non est; ens ¶ Deo mouetur questio vtrū p̄tradio
 terminoz sūdet sup̄ terminos / aut sup̄ res scatas p̄ terminos Dicit qz sūbat^o

supra res et tamẽ dicitur tradicio terminoy p tãto qz fũdãt supra scata terminoy
Et dicitur qz tradicio est relatio rõnis. qz alias non possit fũdari supra scãtũ tũj
tradiciõij negatiui Alij dicitur qz tradicio fũdãt supra terminos vt sicut vnus
terminus tradicitur alteri ita tradicio est relatio fũdãta supra vnũ tũj in ordĩe
ad aliũ. Verũ est tamẽ qz hĩmõi termini tradiciõij ñ dicitur nisi capiãt scãtũ

Arguitur primo. Nulla sunt relatiue opposita s̃ nõ sunt 4° sp̃es op
positiõis. Añs pbat. qz om̃ia relatiã sũt sũ natura:
et posita se ponũt ñ nulla relatiã sunt opposita / p̃na tenz qz oppo^{ta} se sp̃ dcs
trũt ¶ Oico licz relatiã sũt sim̃ natura et posita se ponũt in diuersis s̃btis.
tamẽ sunt opposita resp̃cũ eiusdem s̃bti a quo se expellũt. ¶ Dico qz p̃ritas et sua fili
atio ad quam relatiue oppo^{ta} nõ p̃ht sim̃ esse in s̃bto ¶ Replicat gen^{us} et sp̃es
p̃ s̃to sũt relatiue opposita et sũt in eodẽ scz intellũ. sũter disciplina dõ core
latiue ad disciplinatum / et illa duo p̃mittũt se in eodem s̃bto puta in eodem in
tellecũ / s̃ adhuc relatiua resp̃cũ eiusdem s̃bti nõ sunt opposita Añs pbat. de
p̃clusiõẽ disciplinãta id est scita. et de disciplina q̃ est isti p̃clusiõis ¶ Dico ad h̃m
qz gen^{us} et sp̃es sua p̃ s̃tis nõ sũnt imme^{diat} in intellũ s̃z mediãtib^{us} diuersis fũda
mẽtis et h̃ nõ est inueniẽs ¶ Ad aliud de disciplina et disciplinãto Oico qz
non sunt opposita relatiue nisi grã respectũ quos importãt in ordine ad seim^{os}
uicem Et illi respect^{us} nõ sũnt imme^{diat} in intellũ: s̃z in fũdamẽtis diuersis. puta v
nus resp̃cũs in disciplina seu scientia habita de p̃clusiõẽ: et ali^{us} respect^{us} scz dif
ciplinãti in ipsã p̃clusiõẽ scita Vñ disciplinãtũ nõ est hic qd̃ informãtũ discipli
na qz sic est p̃cretũ discipline sed est idem qd̃ scitũ / et importãt resp̃cũ in ordĩe
ne ad disciplinãm sicut scitũ in ordine ad sciãm

Arguitur secũdo cõtra diffinitõẽ p̃trariõy sic Cõtradiciõia pl^{ur} distãt
q̃ p̃traria. q̃ p̃traria nõ maxime distãt Añs pbat:
qz tradicio ẽ maxima repugnã. qz sit inter ens et non ens ¶ Oico licz p̃tra
diciõia magis distãt sim̃ loquẽdo et extra gen^{us} q̃ p̃traria. nõ tũ magis distãt
s̃b eodẽ genere / qz tradiciõia nõ ponũt s̃b aliq̃ genere ¶ Delicid qz p̃traria ma
gis distãt distãtia positiã ¶ Repl^{ic} Albedo et nigredo p̃trariãt et tũ nõ ma
xime distãt s̃b suo genere. s̃ Añs pbat. qz albedo et sciã pl^{ur} distãt s̃b isto genere
q̃litas q̃ albedo et nigredo ¶ Oico licz albedo et sciã pl^{ur} distãt s̃b genere remo
to: nõ tũ s̃b eodem genere p̃p̃inquo Etiam p̃ hoc non seq̃t qñ albedo et nigre
do pl^{ur} repugnẽt q̃ albedo et sciã: q̃ bene se p̃patiũt in eodem s̃bto ¶ Repl^{ic}:
albissimũ et nigerrimũ pl^{ur} distãt q̃ albedo et uigredo / q̃ albedo et nigredo non
maxime distãt ¶ Dico qz licz albissimũ et nigerrimũ pl^{ur} distãt distãtia g̃uali.
nõ tũ pl^{ur} distãt distãtia graduã q̃ est ex pte graduũ forme specificẽ ¶ Et si bi
catur p̃traria s̃m esse specificũ p̃patiũt se in eodem s̃bto: q̃ nõ maxime distãt
Añs pbat de caliditate et frigiditate in aqua tepida Oico licz p̃patiãt se in co
dem s̃m esse remissum: non tũ s̃m esse intensum / et s̃m illõ esse cõtraria dicunt
maxime distãre

Arguitur terciõ Vñ et viciũ p̃nat et nõ ponũt s̃b eodẽ g̃nẽ qz ipã
met sũt g̃nã vt dicit p̃hs imp^{er}antis Etia vñ et viciũ
non maxime distãt s̃b eodẽ g̃nẽ. q̃ dif^{er} p̃trariõy nõ uenit omib^{us} Añs pbat

quia duo vicia inter que virtus est mediū pl^o distāt vtz^o ethiz ¶ Oico ad if
tuo r^m q^o licz duo vicia pl^o distāt a seiuicem hm apparetiam/qz mag^o appent
repugnant qz v^orus z viciū/tū hm veritatem nō pl^o repugnat ymmo v^orus h^m
veritatem pl^o repugnat z p^otrariat vicio/de isto dcm ē in p^oma p^ounitate ada
liquid ¶ No p^omū dicit q^o licet v^orus z viciū seu bonuz z malū sint met genera
moralia tū ponūt sb eodem genere loycali puta sb habitu ¶ Replicat q^o
tra p^oma s^olutionem v^o v^ohm veritatem nō pl^o repugnat z p^otrariat vicio : q^o
solū mala An^o p^obat qz mediū nō p^otrariat extremis vtz de medijs colorib^o
sz v^ort^o ē mediū duoz vicioz extremoz qz hm veritatem nō p^otrariat ipis ¶ Dico
licz mediū p^o p^oicipatōz nō p^otrariat extremis/qz h^o mediū p^oicipat aliquid de
v^otroqz extremoz:tū mediū p^o abnegationē bñ p^otrariat extremis:mō v^orus
est mediū p^o abnegatōz

Arguitur quarto

dictum est sup^o q^o hm p^ohm Cōtraria immeddiata sūt
quoz alterū necesse est inesse sbto susceptibili vt sa
num egrum circa aiāl. par z impar circa numerum. Al^o sic capiēdo p^otracō^m
illi^o dicti p^oh^o z a^o n^oic Strūg^o p^otrarioz immediatoz/possibile est nō inesse sb
iecto susceptibili/ qz hec est falsa/ al^o p^otrarioz immediatoz necesse est inesse sb
to susceptibili/ qz tenet p^o legem p^otracō^miaz: p^oma est in edentuli/z r^o in pur
purca q^o p^otradicūt ¶ An^o p^obat de istis cōtrariis imeddiatis sanū z egrū. Itā
sanū possibile est nō inesse sbto susceptibili scz aiāl/s^o v^otrūg^o ipsoz possibile
est nō inesse sbto ¶ Oico q^o ista alterū p^otrarioz immediatoz necesse est inesse sb
iecto susceptibili/ ē multiplex hm p^o p^oem z diuisiōz. Vnōc si capiāt in sensu di
uiso vt scz mod^o intelligat mediare inter partes dicti/sic ipsa est falsa z sua cō
tracō^mia vera. scz v^otrūg^o p^otrarioz immediatoz p^o vel possibile est: nō in
esse sbiecto susceptib^o. li. Quia sic est vna p^oicularis ex parte dicti/cuius nulla
flaris est vera. Vnō^o ca^o in sensu composito vt ille mod^o necesse intelligatur
esse sbtrum vel p^otm. p^oponis: z non mediare inter p^otes dicti/z tūc ipsa est v^o :
quia sensus e^o est/qz necesse est al^o p^otrarioz immediatoz inesse sbto suscep
tibili: h^o est q^o tal^o p^o p^o Al^o p^otrarioz immediatoz inest sbto susceptibili/est
necēria/que est v^o: sed sic non h^o p^o p^otracō^mia istā diuisam/v^otrūg^o p^otrarioz
immediatoz p^o non inesse sbto/qz modal^o p^oposita nō p^otradicūt modal^o diuisē.
Sed ei p^otradicūt ista de possibili: z debet esse de dco p^otracō^mio vt possibile ē
neutrū. p^otrarioz immediatoz inesse sbto susceptibili z illa ē falsa ¶ Replica
tur ista. p^o p^o p^o Al^o p^otrarioz immediatoz necesse est inesse sbto susceptibili: ē
vna p^oicularis ex p^ote dicti/z non h^o aliquā flarem veram: vtz descendēdo ad
qdlibz p^otrariū immediatū/s^o ipā est falsa/ qz tenet qz ad veritatem p^oicularis
requiritur veritas vni^o flaris ¶ Oico q^o non est incoueniēs aliquā p^oicularis
modalem de sensu composito esse v^oram: c^o tamē nulla flaris fit vera: z h^o ideo
qz dcm ibi supponit mālr p^o vna indicatiua de inesse/z non supponit p^osona^o p^o
inferiorib^o/z s^o si descendat fit falla^o figure dco^mis ¶ Oe illo videat pulch^o
ad longum in fine p^omi tractat^o de modalib^o

Quinqz sunt modi p^oioris.

Primo ꝛ pprie aliquid dicitur esse prius altero scđm tempus: ut homo habens annos xl. est prior homine habente annos xxx. Scđo modo dicitur aliquid prius natura. vel a quo non conuertitur subāstendi ꝓia: ut vnū est prius duobꝫ: duobꝫ em̄ exāctus mor ꝓis est vnū esse: ut si duo sunt vnū est ꝛ econtra: Tercio modo dicitur prius ꝓm ordinem quendam: ut in disciplina ꝓincipia priora sunt conclusionibus: ꝛ in grammatice littere sunt priores sillabis: ꝛ in oratione ꝓrohemiu est prius narratione. Quarto modo dicitur prius quod melius est ꝛ honorabilius Consueuerunt em̄ plurimi homines honorabiliores ꝛ magis dilectos apud se dicere priores: Quinto dicitur prius scz eorum que conuertit ꝓm eēdi ꝓiam: ꝛ alter est quodā modo causa alterius: ꝛ illud digne naturaliter prius dicit. ut hec res hominem currere: cōuertit cū hac orōne homo currit Et si hoīem currere sit verum: hec ē vera homo currit ꝛ non econtra. Res autē est cā orationis vere de se facte. ꝛ non ē Ab eo em̄ ꝓ res est vel non ē oratio dicit vera vel falsa: ꝓ hec res hominem currere prior est hac oratione homo currit. Illi modi cōtinentur in his vñibus: tempore. natura: prius ordine dic ꝛ honore Causam causato dicimus esse prius.

Tres sunt modi ipsiꝫ simul

Simul dicitur tribus modis. Primo modo dicitur simul quoz generatio est in eodem tempore: ꝛ neutriꝫ

eorum est prius neq̄ posterius: & hec dicuntur simul
 tempore: ut duo gemelli nati in eodem tempore simi-
 liter subiectum & sua propria passio. Secūdo mo-
 do dicuntur simul quecūq; conuertuntur: & neutrum est
 causa alterius: sicut que libet relatiua: ut duplūm & di-
 midium: pater & filius. & sic de alijs. Tercio modo
 dicuntur simul que equaliter conuidentur aliquod gen⁹
 ut homo equus leo & cetera. que conuidentur hoc ge-
 nus animal: Et etiam differentie diuidentur aliquod
 genus dicuntur simul ut rōnale & irrōnale. Illi duo ul-
 timi modi dicuntur simul natura. Primus autē dicitur
 simul tempore. Verfus.

Tempore dico simul quoz generatio nūc est
 Que conuertuntur: dicimus esse simul.

Suntq; simul species genus vnū conuidentes

Primum p̄dictū ē q̄ secūdū p̄ntum est prius. quod ideo dicitur p̄ntum:
 quia valet ad cognitionem veroz p̄ntoz. Nam pri-
 mus mod⁹ est inter spēs & indiuidua. eo q̄ spēs priores sunt indiuiduis sicut cō-
 nū tpali. Et habz esse inter indiuidua s̄m viam generatōnis. qz vnū est spēs a-
 tpe & generatio ē. Et secūd⁹ mod⁹ est inter genera & spēs inter se. vt si homo ē:
 animal est: & non eōrō. Etiam est in indiuiduis & spēs inter se. vt si sor. est: hō
 est: & nō ep̄rio. Et valz etiam ad euitandū fallaciam p̄ntis. Item terci⁹ mod⁹
 non solū valz in loyca sed in omib⁹ scientijs. vt in grammatica. Irē sunt bozes
 syllabis. In rethorica p̄hemū est prius narratione. Et breuiter in omi sciā q̄
 sunt priora sunt prius addiscenda. Quart⁹ mod⁹ solū puenit indiuiduis. & nō ē
 tam loyca q̄ politicis necēria. Quint⁹ mod⁹ inuent⁹ ē p̄ aristotelem. & ē q̄ cā
 prior est suo effectū. vt rem esse: & orō vera spēs rē esse: p̄uertit s̄m essendi p̄nāz
 & rem esse ē causa que ē orō dicit vera

Secundū p̄dictū ē q̄ terciū postp̄ntum est s̄l. Et valz ad noticiāz
 p̄ntoz sic. Nam p̄m⁹ mod⁹ valz qz i vno qz p̄n-
 to sunt spēs/habentes passioēs. q̄ cum suis s̄btis sunt simul temp̄e & neutz est
 prius aut posteri⁹. Secūd⁹ mod⁹ valz p̄cipue ad secūdam p̄p̄tatem relatiuoz
 q̄ est q̄ relatiua sunt siml natura. Terci⁹ mod⁹ valz qz in quolibz p̄nto s̄r bre

opposite / q̄ simul dimidū gen^o & p̄stituit spēs Et vltiter om̄ia inferiora alicui^o
superioris / h̄ic simul natura h̄m h̄ic modum ¶ Et si ar^o binari^o & ternari^o diui^o
dūt numer^o. & tamē nō sunt simul natura q̄ terci^o mod^o male po^o ¶ Aliis pbat̄ q̄a
binari^o est prior ternario p̄ sc̄cūū modū p̄ois. t̄q̄ id a quo p̄na s̄sistētiā con
uertitur ¶ Dico q̄ dū p̄siderāt D^o h̄m naturas p̄pas: & sic binari^o ē prior ter
nario. Alio p̄siderāt rōe numer^o. q̄ ē cōe gen^o ip̄soy & binari^o est prior ter
nario / q̄ spēs sunt cōeque s̄b suo genere ¶ Si ar^o h̄m modū / genera^o fit
in inf̄ati. q̄ male d̄r̄ q̄am genera^o ē s̄l in tempe ¶ Dico q̄ temp^o non ca^o s̄bi
p̄be p̄ mensura successus durationis: s̄ cap̄it temp^o generalr̄ vt extendat se
ad oēm mensuram duratōis

Queritur primo. Vtrum hō viginti annoꝝ sit p̄or seipso decem an
noꝝ t̄m h̄m temp^o ¶ Dico q̄ non q̄ illud d̄r̄ prius
sc̄dm tempus quod est vel fuit in priori tempe ¶ Nam aliquis idem h̄m q̄d seni^o
or non fuit in priori tempe / q̄ ip̄e idem h̄m q̄ iuuenia / ymmo pot̄ p̄ ip̄e iu
uenis d̄r̄ pus h̄m temp^o seipso sene ¶ Si ar^o dicit p̄s q̄ prius h̄m temp^o dicit:
q̄d est seni^o & antiquus ¶ Dico q̄ ip̄e p̄s intelligit comparando vnam rem ad a
liam. vt sc̄z inter distinctas res illd̄ quod est seni^o & antiqui^o alio / ē prius h̄m tē
p̄ illo jam h̄ic compar̄ seni^o ad seipm̄ min^o sc̄nem

Queritur secūdo. Vtrum t̄m quinq̄ sunt modi prioris Ad h^o d^o q̄ sic
r̄ pbat̄ hoc auct̄ p̄i ponentis t̄m q̄nq̄ modos po
ris. ¶ Si ar^o aliquis est prius alio h̄m locum q̄ sunt plures modi q̄ quinq̄. ¶
Dico q̄ prius h̄m locum p̄prehendit s̄b priori h̄m temp^o. q̄ temp^o & loc^o pari
mō se h̄nt in mensurando res: q̄ vtrūq̄ ip̄soy ē mensura extrinseca rei. ¶ Si
ar^o ē aliquis mod^o prioris h̄m quem causa efficiens ē prior suo effectū: sicut do
mificator est p̄or domo quam ip̄e facit ¶ Dico q̄ ille mod^o p̄prehendit sub
quinto modo ¶ Nam cū d̄r̄ coy q̄uertit h̄m cēndi p̄nam / & alterū ē causa alte
rius / illud naturalr̄ d̄r̄ prius s̄bi inuitur p̄ locū a minori. q̄ q̄libz alia cā ē prior
suo effectū. q̄ min^o videtur hoc de causa que p̄uertit cū effectū h̄m cēndi p̄nam.
q̄ de aliqua alia cā ¶ Et est aduertēdū q̄ non ē incōueniēs aliquid esse prius a
lio sc̄dm vñū modū p̄ois: & esse posteri^o ip̄o h̄m alium modū p̄ois ¶ Et si q̄
ratur q̄c non ponit̄ modi posterioris. ¶ Of q̄ modi posterioris facit collis
sūē ex modis prioris. q̄ oppositoy eadem est disciplina. ¶ Nam illud semp̄ est
posteri^o / resp̄cū cui^o aliud d̄r̄ esse prius.

Arguitur primo. Aliquis est mod^o p̄ois h̄m que āgeli sunt p̄ores no
bis / & h̄m quem de^o est p̄or creaturis. q̄ nō ponit̄ hic.
s̄ plures sūt modi q̄ q̄nq̄ ¶ Dico q̄ p̄tinet s̄b p̄mo^o p̄ois: q̄ āgeli sūt p̄ores
nobis h̄m temp^o ita & de^o p̄or tpe creaturis ¶ Repli^o / nec de^o nec āgeli mens
surantur tpe s̄ illi modi non p̄tinet s̄b priori h̄m temp^o ¶ Dico q̄ licz nō mē
surētur tempe p̄p̄ic deō. q̄d est mensura durationis mot^o. t̄m mensurant̄ tem
pore extendēdo temp^o ad euiternitatem & eternitatē ¶ Repli^o in tempe non
est prius neg^o posteri^o / s̄ nihil est prius h̄m temp^o cap̄ēdo temp^o q̄ cūq̄ modo
Aliis p̄batur quia nihil habem^o de tempe nisi nūc quod est indiuisibile ¶ Di
co licz nihil habemus de tempe nisi nūc in facto esse & in actu. t̄m h̄m successio

nam et in potentia sunt plures partes temporis.

Arguitur secūdo. contra terciū modū omne prius est plus secundum aliquē ordinem. et terci⁹ mod⁹ nō distinguit ab alijs ¶ **O**mnis coligit omne prius sit plus secundum quēdam ordinem generaliter captum. non tamen ordine doctrine vel discipline ¶ **S**i autē contra quartum modū Spēs est perfectior et honorabilior genere/similiter forma est perfectior et honorabilior materia/et tamen spēs non est genere prior/nec forma prior est materia. ¶ **O**mnino via generationis que est ab imperfecto ad perfectum Materia est prior forma et genus spēs. licet via perfectionis sit e contrario.

Arguitur tercio. Contra quintum modū. Dicitur vera non uertitur cum esse rei scate per ipsam et ille mod⁹ non ualere Anis probatur quia Iohānem currere sepe est. quā tamen non statim est actualiter aliqua per officio ciuicāns Iohānem currere ¶ **O**mnino licet res scabibilis per orationem ueram non conuertitur secundum essendi rationem cum oratione uera. tamen res actualiter scata per ordinem ueram/et oratio uera uertitur secundum essendi rationem. ita quod rem esse precedit ordinem ueram: tamen causa sui effectum ¶ **R**eplicat. Causa et effectus sunt simul per secundū modū scitatis igitur causa non est prior Anis probat Causa et effectus sunt relatiua que sunt simul natura ¶ **O**mnino licet causa et effectus quando capiunt formaliter per respectibus sint simul natura. non tamen quando capiunt materialiter et per denominationis

Arguitur quarto. Contra secundū modū scitatis pater et filius sunt simul natura secundum hūc modū. et tamen pater est causa filij. ideo male addit et neutrum est causa alteri ¶ **O**mnino licet pater per denotatio sit causa filij. nec sic est simul cum filio. tamen pater per scato non est causa filij ¶ **R**eplicatur causa et causatum per scis sumpta sunt simul secundum istum modū. et tamen causa per scato est causa causati ¶ **O**mnino licet causa per scato sit causa causati uidebitur/non tamen denotatiue / et ad hoc quod aliqua sint simul secundum hūc modū sufficit ea conuerti secundum essendi rationem / et neutrum esse causa alteri denotatiue. ¶ **S**i autē tot sunt modi scitatis quot sunt modi prioris. quia tot modis dicitur unū oppositorum quot modis et reliquū ¶ **D**ico quod simul et prius non sunt opposita scilicet dispersa. nam prius per opposito suo habet posterius ¶ **S**i dicat aliqua sunt simul secundum locum et plures sunt modi Dicitur quod apprehendunt secundum primo modum

Qui sunt sex species: scilicet generatio corruptio augmentatio diminutio: alteratio et secundum locū mutatio Generatio est progressio a non esse ad esse Corruptio est progressio ab esse ad non esse Augmentatio est perfectio quantitatis maioramētū: Diminutio est preexistentis quantitatis minoramētū Alteratio est mutatio a priora qualitate in priora qualitate uel in media: ut cum aliqd mutatur

ab albedine in nigredinem vel in medios colores. Mo-
tus scđm locum est mutatio de vno loco in alterum.
Motus autem scđm locum sex sunt species siue diffe-
rentie scz ante retro: sursum deorsum dextrosum & si-
nistrosum: ad omnes autem partes fit motus

Abere dicitur multis modis. Primo dicit aliquis
habere aliquam qualitatem vt disciplinam vel v-
tutem: Secũdo mō dicitur quis habere quantitatem
& magnitudinem. vt tricubicum tricubicuz Tercio mō
dicitur habere ea que circa corp⁹ sunt adiacētia: vt ves-
timentum & tunicam Et habitus isto modo est vnū de
decem predicamentis: & diffinitur sic habitus est cor-
porū: & eorum que circa corp⁹ sunt adiacētia: vt est ar-
matio caligatio: Quarto modo dicitur habere ornatū:
vt habere anulū i digito Quinto modo: dicitur habere
membrū vt manū & pedem. Sexto modo dicitur ha-
bere sicut continens contentum: vt lagena vīnū: & mo-
dius grana tritici Septimo mō dicitur habere posselli-
onem vt domū vel agrum Octano mō dicitur habere
uxorem Et de hoc modo dicit aristoteles qđ ille mod⁹
est alienissim⁹ propter hoc. nam qui habet uxorem ha-
betur ab ea. vinculum em̄ matrimonij indissolubiler
ligat vtrūq;. Et dicit qđ forte aliqđ modi apparebūt in
eo qđ est habere: sed qui pluerūt dici pene om̄s enu-
merati sunt Versus Affectū: quātū vestitum dicit
velut aurum Membrum cōtentum: possessum vir mu-
lierem

Primum punctum est quartum punctum est motus. Et valz primo ad p
 dicamérum s'bnie. qz dicebat in sexta ppetate q' p
 p'ic p'p'iu s'bnie est q' cum sit vna numero s'm sui mutatione. ipsam esse sui
 ceptibilem s'noy/s' mutatio est motus et susceptio s'noy fit p' alteratoz q' e' mo
 tus Etiam motus reperitur in p'nto s'bnie: reperitur in quantitate. in qualitate:
 et vbi. sicut patebit.

Secundum punctum est q' s'm p'hm due sunt p'petates vel magis coita
 ratio corruptioni. Mutatio loci q' est ad sursum p'trariaf loci mutat'oi q' e' ad
 deorsum Alia est q' motus non solū p'trariaf motui sed etiam quieti. vt motus q'
 est ad aliquem t'm p'trariaf q'cti q' est in cōtrario t'io: vt motus ad albedinem cō
 trariaf q'cti in nigredine ¶ Si ar' vnu e' idem non p't plurib' opponi eadē spē
 oppōnis/s' motus non p'uat motui et quieti ¶ Oico h' idem nō p't plurib' op
 poni eadem spē oppōnis p'mo et p' se: tñ bene ex p'nti et p' accūs grā alic' eiusdē
 vt motus ad aliquem terminū p'trariaf motui ad s'rium terminū grā sui t'ermi.
 ad quem Et gracia eiusdem t'ermi p'uat quieti q' est in s'no termino

Tercium punctum q' quintum punctum est habere: qd' valet ad noticiā
 am v'roz p'ntoz sic: qz s'bia habz omnia accūtia. Vñ
 p' primū p'gnoscm' quomō s'bia habet qualitatem p' m': quō habet quātitatē
 p' t'ercium quō habet habitum corp' et de alijs. vñ habere paternitatem: fili
 ationem. actionem passionem vel aliud accūs reducū ad istos modos

Queritur p'mo. Omnis motus est ad aliquem terminū. vel s' est
 ad s'bam vel ad accūs. Si ad s'bam hoc est duplr vel est ad s'bam quo ad esse
 s'bstantie/sic e' genera: vel ad non esse s'bie: sic est corruptio. Si sit ad accūs.
 hoc est duplr. vel est ad cns respectuū scz ad vbi. sic est loci mutatio. Vel e' ad
 accūs absolutum Hoc est duplr. vel hoc accūs est qualitas sic est alteratio. v'
 est quātitas hoc e' duplr Aut em' terminatur ad quantitez p'fcām. sic e' augmē
 tatio. aut ad quātitatē imp'fcām sic est diminutio. ¶ Si ar' generatio et cor
 ruptio sunt abesse et non esse. s' non sunt ad s'bam ¶ Oico licet non sint ad s'
 stātiā immediate tñ bene mediate. quia immediate terminātur adesse et non
 esse s'bstantiarum

Queritur secūdo. Quare aristoteles dicit q' octau' mod' habedi scz
 habere v'rorem dicit modus alienissim' habendi
 ¶ Oico quia quicqd' habz aliquid/nō debet haberi respē eiusdem. sed quā
 do vir habet v'rorem/dicit ecōtrario haberi ab v'roz. qui certe mod' videt'
 multum alienus. ¶ Alia causa est quam auidui a p'ceptore meo dum essem
 puul' virum habere v'rorem est mod' alienissim' idco: quia vir scpe putat ha
 bere v'rorem suam et ali' hz eam. qui e' bene mod' alien' vt quis dicat habere
 aliud quod ali' habz

Arguitur primo Plures sunt species motus q' sex. s' t'ert' e' dimini
 tus An' p'batur. qz dicit p'hs t'ercio p' h'z q' tot se
 spēs motus quot sunt spēs entis: sed decem sunt spēs entis scz decem p'nta s'git'
 et decem sunt spēs motus. ¶ Oico q' p'hs intelligit dcm suum q' tot sunt spēs

motus quot sunt species entis producibilis per motum. Non sunt nisi quatuor: prima per motum producibilia secundum substantiam quantitatis qualitates et ubi. **¶** Replius. Non erunt nisi quatuor species motus quod est secundum illa solutio mala. **¶** Dico quod licet non sint nisi quatuor species motus in generali tamen sunt sex in speciali quod motus ad substantiam est duplex scilicet generatio et corruptio et motus ad quantitatem etiam est duplex scilicet augmentatio et diminutio.

Arguitur secundo. Plures adhuc sunt species motus. **¶** 1° textus est diminutus. **¶** 2° et remissio sunt motus. **¶** Dico quod isti motus reducuntur ad modos in textu positos. Nam nutritio potest apprehendi secundum generationem quod est quedam augmentatio. **¶** Unde dicit philosophus 1° philosophia quod productio est liber accitio dicitur generatio secundum quod corruptio eius corruptio secundum quod intensio vero et remissio reducuntur ad alterationes. **¶** Replius. Generatio et corruptio non sunt motus. **¶** Generatio nutritio non potest reduci ad generatioem. **¶** Unde probatur secundum philosophum 1° philosophia dicentem quod generatio et corruptio non sunt motus et per philosophum male hic enumerat per species motus et male reducitur nutritio ad generationem. **¶** Dico quod motus corruptio sunt motus et ita per philosophum loquitur de motu. **¶** Alio modo corruptio motus per philosophum solus per mutationem successiva et non sunt motus et ita per philosophum loquitur de motu.

Arguitur tertio. Contra diffinitioem augmentationis in ebullitione lactis est augmentatio et tamen ibi non est additamentum peritatis quod titatis. **¶** Dico quod licet in ebullitione seu rarefactione non sit additamentum prius substantie tamen fit additamentum partium quantitatis. **¶** Si autem diffinitiones alterationis sic motus de minus albo ad maius album est alteratio et tamen non fit de propria qualitate in propriam quod album et albi non sunt. **¶** Dico quod licet album et albi non sunt bene esse qualitatis per se et imperfectum et hoc sufficit ad motum.

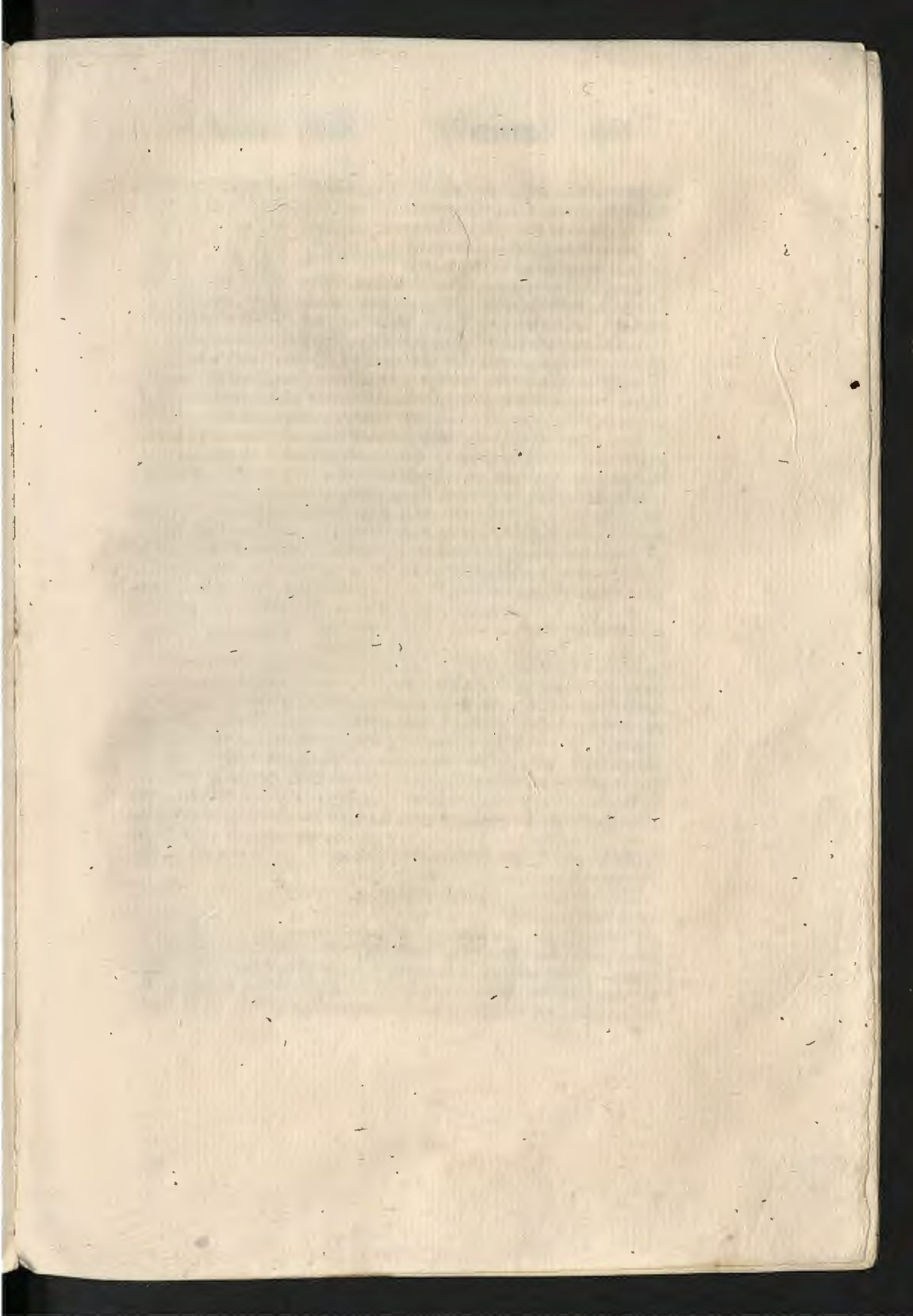
Arguitur quarto. Idem non potest esse punctum et per punctum scilicet habere est unum punctum non erit postpositum. **¶** Dico licet ibi uniuoce et eo de modo acceptum non sit punctum et per punctum tamen bene equo ce captum quod capiendo habet generaliter ut se extendat ad omnes modos habendi sic est per punctum. **¶** Si capiendo habet specialiter per tertio modo habendi scilicet per adiacentem coram et eorum quod circa corpus sunt adiacentia sic est punctum. **¶** Replius ad grammaticam spectat considerare scaturientes vocabulorum quod loquitur male considerat omnes scaturientes habet quod est habet sicut per argui de poe et sic per philosophum probatur quod diversi artifices habent diversa considerare. **¶** Dico licet ad grammaticam spectat principia et vltiter omnes vocabulorum scaturientes considerare et declarare tamen minus principia et particulariter et ex incidenti quibus alii artifices per aliquos terminos exponere et declarare per opposito suo seruiunt.

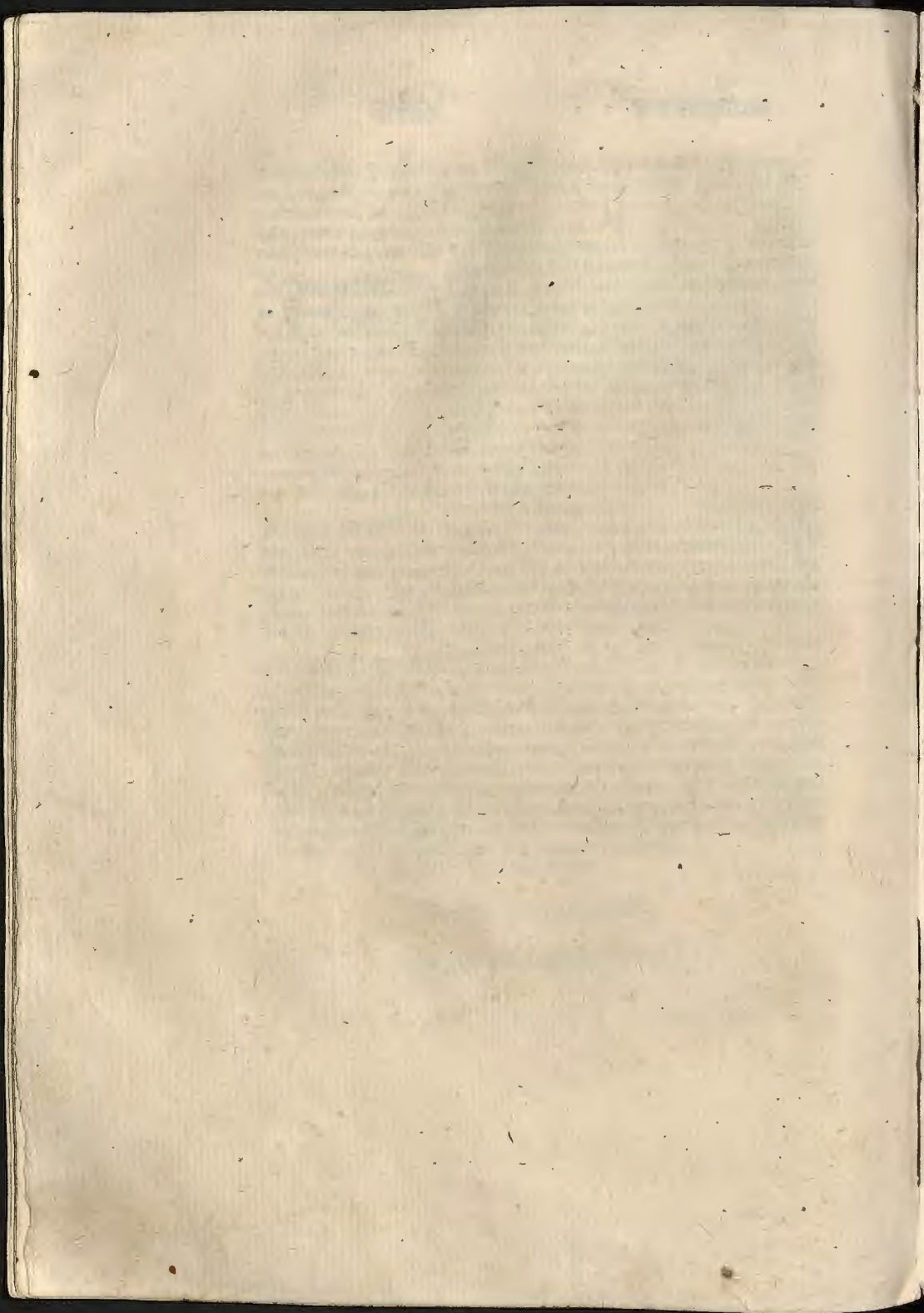
¶ Et hec de punctis sufficiunt

Finitur tractatus tertius.

Sequitur tractatus quartus.

Arca iniciū quarti tractat⁹ petri hispani/ q̄ est p̄mus liber
 noue loyce extract⁹ ex libro porū aristotelis añq̄ ad
 textū p̄cedat mouet vnica questio de s̄bto h⁹ quarti.
Queritur q̄d est subiectū q̄rti tractat⁹ pe. his. ¶
 Oico q̄ ē syllogism⁹/ p̄bat q̄ est q̄d
 cōissimū in hac sciā q̄sideratū p̄mo notū nō excedens
 met̄has ad q̄d r̄c/ s̄ est subiectū/ q̄na tenet p̄ locū a dif
 finitione ad diffinitū Sc̄do p̄bat sic/ illud ē subiectū

alicui⁹ sciē cui dem̄rāt in eē p̄pa passio subiecti/ p̄ verū et adequatū p̄ncipiū e⁹
 s̄z syllogism⁹ simp̄l̄r ē h̄mōi/ s̄ est subiectū h⁹ sciē Maior p̄bat p̄ p̄m̄ in libro
 posteriorū Minor p̄bat q̄ passio h⁹ sciē est illatū p̄clusionis ex duabz p̄missis
 in mō et figura dispositis Et dem̄rāt in eē syllogism⁹ p̄ istud adequatū p̄ncipiū
 sc̄z orō in q̄ q̄busdā positis r̄c/ vñ talis ex dictis fiat dem̄ratiō. Om̄is orō in q̄
 q̄busdā positis necē est aliud r̄c/ ē illatiū p̄clusionis ex duabz p̄missis in mō et
 figura dispositis Om̄is syllogism⁹ ē h̄mōi/ s̄ om̄is syllo⁹ ē illatiū cōclusionis
 ex duabz p̄missis in mō et figura dispositis ¶ Sed aduertendū est q̄ si syllo⁹
 vt ē hic subiectū ponat eē cōe genus ad oēs syllogismos p̄ fiḡto fundatos in
 syllogismos vt libz et inutilibz siue necio inferētibz p̄clusionē/ siue nō/ tūc pas
 sio h⁹ sciē dēt esse illatiū p̄clusionis ex duabz p̄missis Et p̄ncipiū orō cōstantis
 ex duabz p̄missis et p̄clusionē Et hoc mō syllogism⁹ sophisticius peccat in for
 ma nō est syllogism⁹ Et tūc dēt dici syllogism⁹ sine addico Si aut̄ addat sim
 pliciter/ vt dicat q̄ syllogism⁹ simpliciter. i. in tractus sit hic subiectū/ tūc nō
 est cōe gen⁹ ad alios syllogismos/ vt r̄q̄ est bene dictū.

Arguitur primo sic de subiecto debz p̄supponi q̄d est et q̄z ē vtz p̄mo
 posteriorū/ s̄z hic nō p̄supponit syllo⁹/ q̄z onōit et dif
 finit q̄d sit/ s̄z syllogism⁹ nō p̄t hic eē subiectū ¶ Oico q̄ licet de subiecto de
 beat p̄supponi q̄d est et q̄z est/ añ actualē demōstrationē vt vult phus/ tñ nō oꝝ
 p̄supponere in traditione sciē/ s̄z in traditione sciē dēt q̄d rei subiecti inuestiga
 ri ¶ Vel dr̄ ad mōrē licz h̄ onōit q̄d ē ipius syllogismi loquēdo de q̄d rei/ tñ q̄d
 nōis et p̄supponit/ s̄z phus loq̄tur de q̄d nōis et nō de q̄d rei ¶ Replicat̄
 etiā q̄d rei subiecti p̄supponit añ actualē demōstrationē/ p̄bat q̄ p̄pa passio
 dem̄rāt de subiecto p̄ p̄p̄tū et adequatū p̄ncipiū subiecti/ s̄z illud p̄ncipiū ē dif
 finitio/ et q̄d rei subiecti/ s̄z q̄d rei subiecti etiā p̄supponit ¶ Oico licet q̄d rei
 aliquo modo ipius subiecti p̄supponit noticia p̄fusa/ tñ idē q̄d rei inuestigat̄ et
 diffinitur noticia determinata.

Arguitur secūdo syllogism⁹ est q̄d p̄plexū/ s̄z nō p̄t eē subiectū h⁹ sciē.
 Illis p̄bat q̄z om̄is syllo⁹ p̄ponit ex p̄missis et p̄clu
 sione ¶ Oico q̄ licet syllo⁹ p̄ denōiato vel re subiecta p̄ponat ex p̄missis et
 p̄clusionē/ nō tñ syllo⁹ p̄ fiḡto/ vñ syllo⁹ p̄ fiḡto est r̄c/ intēcio syllogismi fun
 dabilis supra orōez syllogistice disposita in mō et figura ¶ Replicat̄ om̄is
 orō in q̄ q̄busdā positis r̄c/ est p̄plexa/ s̄z syllo⁹ p̄ fiḡto est orō in q̄ q̄busdā pos
 tis r̄c/ s̄z syllo⁹ p̄ fiḡto ē p̄plexū ¶ Oico ad minorē q̄ licet syllo⁹ p̄ fiḡto est
 orō in q̄ q̄busdā positis r̄c/ p̄tione māli inordinata. s. obiecti de intētionē/ et idō
 est q̄d p̄plexū etiā illa p̄tione inordinata/ tñ adhuc est q̄d in cōplexū p̄tione for

malidica et inordinata Et ideo iste due sunt vere s^m diuersas p^oicationes syllogismus p^o sigto est p^oplexu/ scz est o^e ai^ol est suba/ omis h^o est ai^ol/ zc sicut hic spes e^o h^o/ et p^o est h^o cur. z h^o p^ocoe ior^o Etia ista e^o va/ syllo^o p^o sigto e^o inco^oplexu/ et hoc p^oicatione formalis ordinata vel vni^o qz inco^oplexu est coe/ b^ocm de inco^oplexo p^o int^otionis/ vt h^o est inco^oplexu/ et scde int^otionis vt ord^o/ p^oo syllogism^o p^o sigto semp est inco^oplexu ¶ Si tuc iteru arguat nullu co^oplexu pt ee subiectu Dico q^o illa e^o vera de p^oplexo p^oione ordinata/ vt h^o est ai^ol est illa p^oione p^oplexu/ et hoc no pt esse subiectu Sz no est veru de illo qd est co^oplexu p^oione inordinata sicut ista scda int^oio syllogism^o est p^oplexu. s. o^e ai^ol est suba/ omis h^o est ai^ol zc/ qz hoc ide p^oplexu illa p^oione/ est in p^oplexu p^oione ordinata vt dictu est.

Arguitur tercio Syllogism^o est subiectu totius noue loyce/ qz no est subiectu q^orti tractatus seu scie libri poru/ qna tenet qz ide no pt esse s^obiectu totius et pris/ mo scia libri poru est ps integralis noue loyce/ qz noua loyce no est aliud q^o scia poru posterioru topicoru et elenchoru infimul aggregate ¶ Dico q^o duplices sunt p^oiales scie qda sunt sibi inuicem s^oordinate et in illis pt esse ide subiectu totu scie et vni^o pris Alie sunt scie p^ociales penit^o disparte no sibi inuicē s^oordinate/ z in illis no pt ide esse subiectu totius et pris/ sa scie p^ociales noue loyce sunt ad se inuicē s^oordinate/ qz scia libri posterioru topicoru et elenchoru s^oordinate scie libri poru Et dicunt scie s^oordinate/ quaru vna tractat de inferiori/ et altera de superiori ¶ Replicat bñ sequit syllogism^o est subiectu totius noue loyce/ ergo est subiectu quilibet p^ois noue loyce/ p^ois est falsum/ qz et a^ois/ qna p^obat qz totu est ide qd quibet ps ¶ Dico q^o totu caput dupliciter vno^o caput cathegrematice vt ide sit qd in te gru seu p^ocm/ et sic syllogism^o est subiectu totu^o noue loyce/ sed tuc male ar^o ¶ Alio^o caput s^oncathegrematice vt sit ide qd quibet ps/ et sic bñ valet qna/ sz vt sic no pcedit q^o syllogism^o sit subiectu totius noue loyce

Arguitur quarto Syllogismus simplr dictus est subiectu hui^o quarti tractat^o vel scie libri poru/ qz male dicit q^o syllogism^o est subiectu hui^o scie/ qna p^obat qz totu in mo/ z ps in mo/ no pnt esse subiectu ei^o de scie/ h^o syllogism^o est totu in mo/ et syllogism^o simplr est pars in modo ¶ Ans p^obat p^o conditiones subiecti attributionis ¶ Dico ad a^ois q^o hec p^oo/ sillogism^o simpliciter dictus e^o subiectu libri poru/ pt dupliciter accipi vno^o vt sensus sit/ q^o hoc totu syllogism^o simpliciter dictus sit subiectu libri poru/ et sic p^opositio dicta e^o falsa/ et tuc est sensus p^opositus ¶ Alio^o caput vt sit sensus/ syllogism^o simplr dictus e^o subiectu. i. syllogism^o est subiectu scie poru/ qui est dicta simplr/ tuc est sensus diuisus z verus Et ex illo sensu no sequitur q^o ista ps in mo puta hoc totu/ syllogism^o simplr dictus sit h^o subiectu/ qz dcm est q^o in sensu co^oposito no pt ¶ Si petat qd est sillogism^o simpliciter dictus dicit q^o e^o syllogism^o in coi/ vel syllogism^o intractus ad materia ¶ Replicat syllogism^o mus vt e^o hic subiectu/ est syllogism^o in coi/ vel intract^o ad materia/ qz sicut fillogism^o pcedit ee subiectu hui^o scie/ ita z pcedi debz q^o fillogism^o in coi/ vt intractus ad materia erit s^obiu hui^o scie/ qna tenz qz sunt ide ¶ Dico q^o licz sint idem/ sillogism^o z fillogism^o in coi/ vel intractus ad materia/ sicut totu in mo

et sua pars in modo/termini sunt idem simpliciter et ydeoprice Etiam potest dici quod licet syllogismus in eodem vel intractus/aut syllogismus simpliciter in sensu diuiso/sint idem cum syllogismo quod est hic subiectum/termini quod syllogismus est quod simpliciter quo ad vocem melius habet dicitur esse subiectum quam alia/in sensu diuiso quod non est ita notus omnibus. ¶ Postquam arguitur sic Syllogismus non verificatur de omnibus principaliter consideratis in libro posteriorum/ergo non est hic subiectum. Ad id probatur quod enthymema exemplum et inductio considerantur principaliter in libro posteriorum/et de ipsis non verificatur syllogismus. ¶ Oportet negando quod principaliter consideratur in libro posteriorum. Et quoniam probatur sic quod principaliter consideratur in loyca/et non considerantur principaliter in alia parte loyce/ergo in libro posteriorum/ergo considerantur ibi principaliter. ¶ Oportet negando illam partem et ratio est/quia non oportet omnia principaliter considerata in alia totali scientia/etiam considerari magis principaliter in alia parte illius scientie. Consideratur autem a philosopho in fine secundum posteriorum non principaliter/sed in quantum reducitur ad syllogismum.

Definitio est oratio affirmatiua vel negatiua alicuius de aliquo: vel alicuius ab alio quo Terminus est in quem resoluuntur propositiones: ut in subiectum et predicatum. Dicitur de omni est quoniam nichil est sumere sub subiecto: de quo non dicatur predicatum: ut omnis homo currit: hic cursus dicitur de omni homine: et nichil est sumere sub homine de quo non dicatur cursus. Dicitur de nullo est quoniam nichil est sumere sub subiecto: a quo non remoueat predicatum: ut nullus homo currit: hic cursus remouetur ab omni homine: et nichil est sumere sub homine: a quo non remoueatur cursus.

Postquam petrus hispanus in tribus primis tractatibus determinauit de vna parte loyce que est vetus ars/ergo docet de partibus argumentationis. Sic contra determinat de alia parte loyce que dicitur noua loyca/ergo docet de totali argumentatione. Et quia procedit suum totum/ideo tres primi tractatus quod sunt de partibus argumentationis procedunt quartum quintum et sextum quod sunt de totali argumentatione. Et per hoc patet ratio ordinis. **Primum punctum est** quod quatuor sunt libri noue loyce/scilicet liber posteriorum/liber posteriorum parte. hic extrahit suum quartum tractatum. Et libro topicorum extrahit quintum. Et ex elenchorum sextum. Sed nullum tractatum extrahit ex libro posteriorum/et hoc ideo/quia ipse voluit tradere iuuenibus loycam per quam probabiliter disputarent in omni scientia scilicet illa disputatio procedit ex premissis aut vere probabilibus de quibus est quintus tractatus/aut ex premissis apparet solum probabilibus de quibus est sextus per librum vero posteriorum fit disputatio doctrinalis que procedit ex premissis necessarijs.

Secūm punctū est q̄ subiectū toti⁹ noue loyce est argumētatio s^m ali⁹
 quos/q̄ pbāt qz sibi pueniūt oēs pōtōnes subiecti
 attributionis ¶ Et si arguat argumētatio ē s^m toti⁹ loyce tā veteris q̄ no
 ue/ q̄ nō est subiectū noue loyce/ p̄na pbāt qz idē nō p̄t cē s^m subiectū toti⁹ et p̄tis
 Ad hoc dicit qz nō est incōueniens idē esse subiectū p̄tis et toti⁹ executiue/ vñ
 dicit qz illa q̄ dēterminata sunt in veteri arte q̄st̄ p̄hemialiter dicta sunt ad nouā
 loyce/ qz sūiūt ad noticiā noue loyce/ tanq̄ p̄tes ad noticiā toti⁹ et t̄q̄ media
 ad finē/ q̄ est p̄ncipaliter intēns/ vt ē tota argumētatio/ p̄do illis dicitis crequi
 tur dēterminādo de tota argumētatione ¶ Alij dicit qz syllogism⁹ est s^m toti⁹ to
 eius noue loyce Et cū hoc p̄cedit qz syllogism⁹ est s^m vñ⁹ p̄t/ loyce/ scz sciz
 porū/ vt patuit j̄a in tercio argumēto et eius solutione.

Tercūm punctū qz argumētatio q̄tuor hz spēs. s. q̄ sunt syllogism⁹ enthi
 mema inductio et exemplū/ vt p̄z in quinto Prima spēs
 argumētationis ē syllogism⁹/ qui est q̄duplex scz syllogism⁹ simplr/ syllo⁹ de
 monstratiu⁹/ syllogism⁹ dyaleticus/ et syllo⁹ sophisticus Syllogism⁹ simplr ē
 q̄ nō est p̄tractus ad aliquā materiā sp̄cālē Et ē syllo⁹ p̄siderat⁹ s^m formā t̄m/
 nō curādo in q̄cūz materia ponat/ vt oē a est b/ oē c est a/ q̄ oē c est b Et de illo
 p̄siderat in libro p̄oy/ et in hoc q̄rto tractatu Syllogism⁹ demonstratiu⁹ est q̄
 est p̄tractatus ad materiā nēcīā/ vt oē aiāl rōnale est risibile/ ois hō est aiāl rō
 nale/ q̄ ois hō est risibilis De isto tractat in libro posterioy Syllogism⁹ dya
 leticus est q̄ est p̄tract⁹ ad materiā vere pbabile/ vt oēs hoies nāliter scire de
 siderat/ s/ layci sunt hoies/ s/ layci nāliter scire desiderat De isto tractat in libris
 topicoy/ et in q̄nto tractatu Syllogism⁹ sophisticus est/ q̄ p̄tractus ē ad ma
 teriā appenter solū pbabile/ vt quicq̄ currit hz pedes/ aqua currit/ s/ aqua hz
 pedes De isto docet in libro elenchoy et in sexto tractatu ¶ Si arguat oē
 a est b/ oē c est a/ q̄ oē c est b Ille ē syllo⁹ p̄tractus ad materiā/ q̄ pbāt quia/
 aut ille lrē capiūt māliter/ tūc est p̄tractus ad materiā sophisticā/ aut capiūt
 loco terminoy figitiuoy/ tūc est p̄tractus ad aliā materiā s^m diuersitatē illorū
 p̄ quib⁹ capiūt/ p̄do videt qz nō p̄t dari aliq̄s syllogism⁹ simplr et m̄trac
 tus ¶ Ad hoc dicit aliq̄ qz ille syllogism⁹ ex terminis nō figitiuis est in p̄trac
 tus/ p̄tz qz ois syllogism⁹ p̄tractus cōstat ex tribz t̄minis figitiuis/ qz t̄minus
 est q̄ figit vlc p̄ticularē/ vt p̄tz in tractatu supponū/ s/ p̄dicus syllo⁹ simplr
 nō fit ex t̄minis figitiuis/ qz iste lrē nō figit vlc vel p̄ticularē/ q̄ nō fit t̄mini figitiu.

Quartū pūctū qz ppō vt h̄ diffinit̄ idē est qz enūciatio vel ppō/ vt dif
 finita ē in p̄mo tractatu/ et q̄ nō est incōueniens qz dif
 finitio ppōis hic diffinita pueniat p̄clusioni ¶ Si arguat ppō d̄r a ppono
 qz ponit p̄ alio ad inferendā p̄clusionē/ q̄ p̄clusio nō est ppō ¶ Oicit qz licz
 ppō vt idē est qd̄ p̄missa dicat a ppono qz ponit p̄ alio ad inferendā p̄clusio
 nē/ et vt sic p̄clusio nō fit ppō/ t̄m ppō vt idē est qd̄ enūciatio. i. vt est orō verz
 vel falsum signis sicut h̄ capit/ nō d̄r a ppono/ et hoc mō cōclusio est ppō ¶
 Et si petat q̄re ppō tūc nō diffinit̄ hic p̄ verū et falsum sicut p̄ affirmatiuū et
 negatiuū ¶ Oicit qz ideo qz diffinit̄ ppō vt est p̄ncipiū syllogism⁹ in cōi vel
 incōtractū/ qui abstrahit a vero et falso/ sed nō abstrahit ab affirmatiuo et ne
 gatiuo/ nā illa multū p̄ferūt ad bonitatē syllogism⁹ eo qz ex puris negatiuis in

nulla figura aliq̄o sc̄q̄t formaliter/et ex puris affirmatiuis in sc̄da figura nichil
 sedetur/ideo diffinitio pp̄ois data p̄ affirmatiuū et negatiuū/magis hic seruit
 ad p̄positū/q̄ q̄ dat p̄ verū vel falsū.

Quintū p̄ictū q̄ diffinitio pp̄ois debz sic int̄ligi/ pp̄o est ozo supple
 p̄denoīato/affirmatiua vel negatiua/aliciū? supple p̄ti
 de aliquo supple sb̄iecto/ p̄pter negatiua vt null? hō currit ¶ Si arguat p̄hus
 p̄onēs hac diffinitionē p̄mo hoz nō addit illā p̄ticulā vel alic? ab aliquo/ q̄ hic
 sup̄fluc ponit ¶ Oico q̄ p̄hus sub li de aliq̄ p̄phendit li ab aliquo/nā cu dicit
 de aliq̄/notat attributionē p̄ti ad sb̄tū/siue h̄ sit affirmatiē siue negatiē Sz p̄e.
 h̄i. instructo: iuicnū/s̄ qd̄ p̄hus implicite intellexit/explicite voluit ponere

Queritur primo qd̄ est t̄min? et q̄re nō diffinit aū pp̄oem Hd̄ p̄mū
 d̄r Termin? est in quē resoluūt pp̄o vt in sb̄tu r̄ p̄tū
 Et rō est q̄ vnūq̄d̄q̄ resoluūt. i. frangit in ea/et q̄bus cōponit/s̄ pp̄o p̄ponit
 ex t̄minis sc̄z sb̄to et p̄to/ q̄ b̄n̄ d̄r termin? est in quē resoluūt pp̄o ¶ Hd̄ alioz
 d̄r q̄ p̄ diffinit pp̄o/et postea t̄min?/q̄ pp̄o intrat diffinitionē termin? ne igit̄
 tur p̄cedat ex ignotis/p̄ diffinit pp̄oem q̄ termin? ¶ Si arguat ps p̄
 cedat totū/ q̄ diffinit t̄min q̄ est ps/debet p̄cedere diffinitionē pp̄ois q̄ est to
 tū ¶ Oico licet ps via pp̄ois debeat p̄cedere totū/cū via resolutionis cōzio
 totū p̄cedit p̄tē/sicut p̄z de pp̄oc/et fractione dom? ¶ Si arguat diffini?
 t̄mini p̄uenit alijs a diffinito/ q̄ nō est bona Ans p̄bat q̄ p̄uenit signis v̄lib? e
 p̄ticularib?/et cōuenit copula/p̄z q̄ pp̄o resoluūt in signa et in copulā ¶ Di
 co q̄ excludit p̄ illā p̄ticulā vt in sb̄tu et p̄tū/q̄ licet pp̄o resoluūt in signa et
 copulā/cū nō resoluūt in illa tanq̄ in sb̄tū et p̄tū/vñ tota rō q̄re copula nō ē t̄i?
 t̄co ē/q̄ copula nō est extremū pp̄ois/s̄ est mediū vn̄iēs vnū extremū alteri
 ita etiā signa nō sunt extrema pp̄ois ¶ Replicat copula est p̄tū formale
 q̄ pp̄o resoluūt in copulā t̄q̄ in p̄tū ¶ Oico q̄ diffinitio int̄ligit de p̄to ma
 teriali ¶ Si dicat in hac pp̄one deus est/illa pp̄o resoluūt in est tanq̄ in p̄tū
 māle/ q̄ copula est p̄tū māle et formale ¶ Oico q̄ hoc est resp̄cu diuerforū/
 nā d̄r p̄tū māle grā siḡti sc̄z p̄ticipij sui. i. ens/et d̄r p̄tū formale seu copula grā
 sui modi siḡndi/q̄ est significare p̄ modū v̄nientis ¶ Si arguat ad veterē
 artē spectat de terminare de p̄tib? integralibz syllogismū/s̄ t̄min? r̄ pp̄o sunt p̄
 tes integrales syllogismi/ q̄ male de eis hic determinat ¶ Oico q̄ de t̄mino et
 pp̄o māliter sumptis determinat in veteri arte/s̄ hic determinat de ip̄is formali
 ter captis/m̄q̄tū ingreditur syllogismū

Queritur secūdo quotuplicia sūt p̄ncipia syllogismoz Et quō d̄ci de
 ōni et d̄ci de nullo sunt p̄ncipia regulatiua syllogis
 moz ¶ Hd̄ vnū dico q̄ in ḡniali sunt triplicia/s̄ in speali sunt noniplicia In
 ḡniali s̄ p̄ncipia p̄stitutiuā/p̄ncipia regulatiua/et p̄ncipia p̄fectiua Cōstitutiuā
 s̄ duplicia/mālia vt t̄i? et pp̄o/ s̄olia mod? r̄ si? Regulatiā s̄ duo/d̄ci de ōni
 r̄ d̄ci de nullo Perfectiua sūt tria/auerfio pp̄onū/transpō p̄missarū/et reduc
 tio p̄ impossibile ¶ Hd̄ aliud dico q̄ d̄ci de ōni et d̄ci de nullo regulant syllo
 gismos p̄ duas maximas q̄s dāt intelligere Vñ in d̄ci de ōni it̄elligit hec maxi
 ma Quicq̄ d̄r de subiecto distributo/d̄cit de quolibet subsumpto sub ip̄o/et

hoc supple p quo facta fuit distributio In dici de nullo intelligit ista maxima
 Quicquid remouet a subiecto distributo/remouet etiam de quolibet subsumpto
 sub talis subiecto/ quod intelligit de subsumptis p quibus subiectum distribuebatur ¶ Unde non
 quod dici de omni debet intelligi p pō vltis affirmatiua Et p dici de nullo p pō vltis
 negatiua/ et hoc p q̄to p̄ra eorū pnt dici de quolibet subsumpto sub subiecto
 ¶ Arguitur plura sunt pncipia regulatiua syllogōrū ¶ Nō pbat qz eē in toto ē
 pncipiū regulatiuū vtz p p̄m p̄oꝝ ¶ Oico q̄ intelligit sub dici de omni/ z sunt
 idē vt dicit p. ¶ Replicat eē in toto ē p̄ditio subiecti in ordine ad p̄tū/ z di
 ci de omni ē p̄ditio p̄ti in ordine ad subiectū/ q̄ nō sunt idē ¶ Oico q̄ licet non
 sint idē s̄m rōem et s̄m figurū/ tñ sunt idē obiectiue vel subiectiue/ ita vt in q̄cūq̄
 p̄pōne recipiat eē in toto/ etiā recipit dici de omni ¶ Nō nota qz eē in toto nichil ali
 ud est/ q̄ vltē vt iter subiecti/ resp̄cū p̄ti de omni affirmatiuū/ q̄ hic nō est eē in toto hō
 est aiāl ¶ Arguitur p dici de omni/ et p dici de nullo/ nō regulat̄ syllogismi p
 me figure in dircē pcludentes/ nec syllogismi scdē et 3̄ figurarū/ q̄ nō sunt pnci
 pia regulatiua om̄m syllogōrū ¶ Nō pbat qz in eis quicquid dicitur de subiecto distribu
 to/ nō dicitur de quolibet subsumpto sub subiecto distributo vtz practicātū ¶ Dico
 q̄ licet nō regulēt̄ immediate et manifeste p dici de omni z/ tñ bñ mediate/ p q̄to
 reducūt ad q̄tuor mōs p̄me figure/ z hoc ostēsiue vel p impossibile ¶ Quatuor
 igit̄ p̄mi mōi sunt pfecti/ qz immediate regulat̄ p dici de omni vel dici de nullo ¶
 Si arguat̄ cōtra diffinitionē/ hō est aiāl nichil est fumere sub subiecto de quo
 nō dicat̄ p̄tū/ et tñ ibi nō est dici de omni/ qz nō est vltis affirmatiua ¶ Dico
 ad p̄mā p̄tē aūtis/ q̄ licet s̄m rem nichil sit fumere sub subiecto de quo nō dicat̄
 p̄tū/ tñ hoc nō ē s̄m modū enūciandi/ eo q̄ subiectū nō est distributū p signū vltē ¶ Et
 si dicat̄ ad min⁹ diffinitio puenit ei/ dicit qz excludit p hoc qd dicitur sub subiecto/ sup
 ple distributo ¶ Replicat̄ hic est subiectū distributū/ om̄is hō est azinus z
 tñ aliqd est fumere sub subiecto distributo de q̄ nō dicitur p̄tū ¶ Oico licet p̄tū nō
 vere dicat̄ de subsumpto/ tñ denotat̄ posse dici de quolibet subsumpto ¶
 Arguitur homo est rōnalis in ea ē de omni posterioriūsticiū/ q̄ in ea ē dici de omni
 p̄na tenet qz sunt idē ¶ Dico negādo ¶ Nā de omni est qn̄ p̄tū dicitur nō de subiecto
 et om̄ibus q̄ pnt subsumi sub subiecto ¶ Sed dici de omni/ est dici de subiecto vltē
 sumpto in p̄pōe affirmatiua/ s̄ illa duo nō sunt idē ¶ Nō nota qz ē triplex dicit̄
 in̄ de omni vel dici de omni posterioriūsticiū/ z dici de omni posterioriūsticiū ¶ Prima dicit̄ ad di
 ci de omni posterioriūsticiū requirit̄ q̄ subiectū distribuatur p signū vltē/ vt om̄is hō currit/ qd
 nō requirit̄ ad de omni vel dici de omni posterioriūsticiū ¶ Secūda dicit̄ qz ad dici de omni p̄
 ois̄ticiū/ nō requirit̄ q̄ p̄tū vere dicat̄ de subiecto/ qd tñ requirit̄ ad de omni/ vel dici
 de omni posterioriūsticiū ¶ Tercia ē ad dici de omni posterioriūsticiū requirit̄/ q̄ p̄tū ne
 cessario cōueniat subiecto/ et om̄ib⁹ et inferiorib⁹ p quolibet tpe/ sic nō est de
 dici de omni posterioriūsticiū ¶ Si arguat̄ pncipiū dēt ingredi cōstitutionē pncipia
 ri/ sed dici de omni/ et dici de nullo/ nō ingrediūt̄ cōstitutionē syllogismi/ igit̄ non
 sunt ei⁹ pncipia ¶ Oico q̄ maior est vera de pncipiis cōstitutiuis syllogismi
 vt sunt t̄mini et p̄pōnes/ sed dici de omni/ et dici de nullo/ sunt pncipia regulati
 ua q̄ nō ingrediunt̄ ¶ Replicat̄ dici de omni est p̄pō vltis affirmatiua/ et di
 ci de nullo est p̄pō vltis negatiua/ sed p̄pō est pncipiū m̄ale ingrediens syllog

gismū/ergo etiā dici ōni ¶ Dico licet dici de omni habeat eē in vli affirmatiua/nō tamē est penitus idē cū ipa/nā ad ppōem vlem sufficit q̄ p̄dicatū dicat de subiecto distributo Sz ad dici de ōni/cū hoc requirit q̄ etiā dicat de quolibet p̄tento sub subiecto distributo Per dici em̄ de ōni denotat totus ordo syllogisticus/vt p̄z in sua maxima supradicta

Arguitur primo Contra diffinitionē ppōnis/ppō in p̄mo tractatu diffinita ē p̄ verū z falsum/z hic male diffinit p̄ affirmatiuū et negatiuū ¶ Dico q̄ ppō in primo tractatu diffinit p̄ verū et falsum sub rōne illa qua ē enūciatio/q̄ est quasi nūcia cōceptus veri vel falsi Sz p̄positio hic diffinit p̄ affirmatiuū et negatiuū/qz affirmatio et negatio multū variant syllogismū/vt dictū est in quarto p̄ucto ¶ Replicat aut ergo p̄positio hic diffinita sit idē qd̄ enūciatio/vel nō/et quodcūqz dixeritis impugnetur ¶ Dico q̄ est idē cū enūciatione ¶ Q̄tra de rōne enūciationis ē significare verū vel falsum/ sed de rōne p̄positionis est eē p̄missa ad inferendā cōclusionē/ideo p̄positio dicit q̄si p̄ alio p̄positio/ido nō sunt idē ¶ Dico licet de rōne ppōnis vt dicit quasi p̄ alio p̄positio sit esse p̄missa/nō tamē hoc ē de rōne ppōnis vt idē est qd̄ enūciatio ¶ Si replicat ppō hic diffinita est p̄ncipiū syllogismi simplr q̄ abstrahit a vero et falso/z non est idem cū enūciatione significare verū vel falsum ¶ Dico q̄ nō abstrahit simplr a vero z falso/ sed ita abstrahit q̄ nō plus debet eē vera q̄ falsa/et nō plus falsa q̄ vera/vn̄ istū modū dicendi nō est aliq̄ p̄positio banda affirmatiua vel negatiua/quin sit vera v̄ falsa ¶ Alij tamē sunt alteri opiniois dicentes/q̄ enūciatio et ppō syllogistica vt hic diffinit nō sunt penit̄ idē/qm̄ est aliqua enūciatio/q̄ nō est ppō vt cōclusio Et similiter est aliqua ppō q̄ nō est enūciatio vt ista/ōē a est b/qz de rōe ppōis nō est vt significet verū vel falsum/ sed vt affirmet v̄ neget p̄tū de subiecto/q̄ si aliq̄ simul cōcurrat ppō et enūciatio hoc ē p̄ accidens ¶ Si arguat contra/cū dicitur oē a est b p̄tū affirmat de subiecto/z h̄gt verū/et p̄ n̄s oē a est b est enūciatio ¶ Ab hoc dicit negādo p̄nam/et cū dicit affirmatiua h̄gt verū/qz h̄gt ita eē sicut ē r̄ ¶ Dico q̄ verū ē in t̄minis h̄gt v̄ uis/als nō/mō hic De a est b nō sunt t̄mini fictiui.

Arguitur secūdo Nullū superi⁹ debz diffiniri p̄ sua inferiora/ sed affirmatiuū z negatiuū sunt inferiora ppōis/qz sunt species diuidētes ppōem/z diffinitio mala Maior p̄bat qz illa q̄ ponit in diffinitione debet esse de eēcia diffiniti/ sed inferiora nō sunt de eēcia superioris ¶ Dico q̄ licet affirmatiuū et negatiuū sunt inferiora ppōnis/tamē nō ponuntur hic in diffinitione sub illa rōne qua sunt inferiora/ sed inq̄tū sunt notiora diffinito/et inq̄tū p̄ ipa circūloq̄mur orām ouertibile sui superioris ¶ Replicat Nulla bona diffinitio debz dari p̄ disūctionē/z male ponit hic affirmatiuū vel negatiuū p̄ disūctionē ¶ Dico q̄ maior est vera nisi in diffinitione inuat aliqua diuisio diffiniti/mō hic datur intelligi diuisio ppōnis in affirmatiua et negatiua ¶ Replicat sicut ppō diuidit in affirmatiua z negatiua sic etiā diuidit in vlem p̄ticulare r̄/ergo pari rōne ppō diffinit et etiā p̄ vn̄i uersale p̄ticulare r̄/vt daretur intelligi illa diuisio.

¶ Dico qd nō est simile/qz affirmatiuū et negatiuū sunt dīe formales ppōis qz attendūt ex pte pti qd se habet vt forma S; vte et pliculare sunt dīe materiales ppōis/qz attendūt ex pte subiecti qd se habz vt materia/mō ptes difinitionis se hnt vt forma/vt p3 quinto metha^o.

Arguitur tertio iste sunt ppōes/eclipsis est obscuratio lune/tonitruū est son^{us} in nube/rosa est flos cambio^{rum}/et tñ nulla caz est orō affirmatiua alicui^{us} de aliquo/igit diffinitio nō puenit ōni p̄tento sub diffinito Scda ps antis pbat qz eclipsis iā nō est/et rosa in hyeme nō est/g nō est affirmatio alicui^{us} de aliquo **¶** Dico licet nō sint rose in hyeme s^{ed} nō est affirmatio alicui^{us} esse ecēcie/et in alijs est affirmatio alicui^{us} de aliquo s^{ed} aptitudinē q̄ ponit in cēposita scz causa eclipsis **¶** Replicat cū dī chimera ē ens opūabile est ppō/z tñ ibi nō est affirmatio alicui^{us} de aliquo/nec s^{ed} ecēcie/nec in aptitudinē qz chimera nichil est/g diffinitio adhuc mala **¶** Dico q aliqd seu alicui^{us} capīt duplr Dno^o spēaliter et realiter p illo qd est vel possibile est eē et sic chimera nō est aliqd/nec hoc mō capīt in diffinitione alicui^{us} Alio^o capīt aliqd gñaliter et transcendēter vt pphendat sub se oē ens reale et rōnis/et sic chimera ē bñ aliqd/qz ē ens rōis fabricatū p intellcū unū/et ita ca^{us} in diffinitio^{ne}.

Arguitur quarto ppō p̄thetica et ppō plures sunt ppōnes/et tñ eis nō puenit diffinitio/qz n̄ sunt orō affirmatiua eē s; sunt orōes/igit diffinitio nō puenit ōni p̄tento s; diffinito **¶** Dico q ppō p̄pō^a et ppō plures/nō p̄tinent sub diffinito/qz hic diffinit ppō simplr vna **¶** Replicat ppō dya^{ca} nō est ppō plures/s; simplr vna/z tñ diffinitio nō puenit sibi/g adhuc diffinitio mala Scda ps antis pbat/qz ppō dya^{ca} nō est orō affirmatiua z negatiua/s; ē interrogatio p̄dictionis. i. interrogatio affirmatio nis et negationis/vt dicit p. pmo hoz **¶** Dico q ppō dya^{ca} capīt dupliciter Dno^o aū ingressum syllogismi/et sic in p̄posito nō est ppō/sed ē interrogatio p̄trabitionis Alio^o capīt vt actualiter ingredit syllogismū/et sic est affirmatiua vel negatiua/et sibi puenit diffinitio.

Diffinitio syllogismi et de p̄tib^{us} materialib^{us} ei^{us}

Syllogism^{us} est orō in q̄ quibusdā positis et p̄cessis: necē est aliud accidere p ea que posita sunt et p̄cessa. vt oē aiāl est lba: ōnis hō est aiāl: g ōnis hō est lba Hoc totū est orō: in qua quibusdā positis. i. duab^{us} p̄missis: necē est aliud accidere scz p̄clusionē Omnis aūt syllogism^{us} cōstat ex trib^{us} terminis z duab^{us} ppōibus: quarū p̄ma vocat maior: scda minor Ex trib^{us} aūt terminis nō p̄nt fieri due ppōes: nisi alter illorū t̄minorū sumat bis: et

tunc ille termin⁹ bis sumptus Aut subyicit in vna: et p̄
dicatur i alia: et tūc est prima figura Aut p̄dicat in vtra
q̄: et tunc est sc̄da figura Aut subyicit in vtraq̄: et sic est
tercia figura Horū autē terminozū: vnus vocatur me
diū: alius maior extremitas: terci⁹ vero minor extreni
tas Mediū est termin⁹ bis sumptus ante conclusionē
Maior extremitas ē termin⁹ sumptus in maiori ppo
sitione cū medio Minor extremitas est termin⁹ sumptus
in minori ppositione cū medio.

Prīmū punctum hui⁹ lconis est q̄ argumētationis vt dcm̄ est sunt q̄
tuoz spēs sc̄z syllogism⁹ enthymema inductio et cre
plū Qñcūq̄ igit vna spēs diffinit⁹/opz q̄ in diffinitione illi⁹ spēs ponat̄ p̄ticu
lc p̄ q̄s alic spēs excludant̄/sic est in pposito Vñ p̄siderandū est q̄ diffinitio sil
logismi det̄ sic exponi Syllogism⁹ e orō subaudi ypo^{ca}/in q̄ subaudi orōe/q̄
busō. i. duabus pmissis/positis. i. in mō et figura dispositis/nccē est/supple ne
cessitate p̄ncē/aliud sc̄z clusionē/accidere. i. sequi/p̄ ea q̄ posita sunt. i. ppter p̄
missas in mō et figura sic dispositas/p hoc q̄ d̄r q̄busō. i. duabz pmissis exclu
dit̄ enthymema/in quo nō ē nisi vna pmissa/p hoc q̄ d̄r positis excludū̄ induc
tio et exemplū/qz licet in illis sint due vel plures pmissē/tū nō sunt in mō et fi
gura disposite Et p̄ eandē p̄ticulā excludū̄ p̄ncē ab exponentib⁹ ad exponentā/
vt hō est r̄sibilis et nichil aliud ab hōic est r̄sibile/q̄ tū hō est r̄sibilis/excludū̄
tur etiā multe alic p̄ncē vt ypo^{ca} r̄c/q̄ p̄ncē nō est syllogism⁹ vtpz Per h̄ q̄ dicit̄
nccē est aliud accidere excludū̄ syllogismi multi in mod̄ inuiciabz/et multi syl
logismi sophistici in q̄bus clusio nō seq̄r de necessitate

Secundū p̄ncipū q̄ in hac diffinitione syllogism⁹ capit̄ p̄ sigto/et orō
capit̄ p̄ denoiato. i. p̄ orōe ypo^{ca} et nō p̄ sigto/vt
fit p̄tio m̄alis et inordinata/cōtra ordinē quinti p̄bilis/recte sicut h̄ p̄pō ē orō
affirmatiua. i. p̄pō est hō currit/q̄ si cōuertat̄ fit ordinata Q̄ aut̄ orō syllo
git̄ ypo^{ca} patet/qz in ea plingū̄r due cathgorice p̄ hanc p̄iunctionē ergo v̄l̄gi
tur/et p̄ncē sub copulatiua s̄m̄ aliquos Et supponit orō in diffinitione deter
minate et reddū̄r vera p̄ aliqua singulari orōe syllo^{ca} Sz verificādo diffinitio
nē de diffinito v̄liter sumpto/vt oīs syllogism⁹ est orō in qua r̄c/si orō a pte
p̄ri supponit̄ p̄fuse tū p̄ oñib⁹ orōibz syllogisticis diffūctim sumptis/nccē p̄t
dici q̄ orō in ea supponat̄ simplr/qz orō nō est natura cōis ad oēs orōes syllo
gisticas p̄ denoiato/cū nulla eaz sit q̄o vñ/qd̄ est cōtra reales q̄ ponūt in p̄to
ppōnis v̄lis affirmatiue suppoem̄ simplicē p̄ natura cōi

Queritur primo q̄ sunt p̄ncipia materialia syllogism⁹/et quot sunt Q̄
Oico q̄ sunt t̄mini tres/et p̄pōes due/vñ oīs syl
logism⁹ stat̄ ex trib⁹ t̄muis et duab⁹ p̄pōib⁹/tanq̄ ex p̄ncipijs suis m̄alibus

vñ pncipia materialia syllogismi sunt duplicia/scz ppingua et remota/ita pncipia formalia eius sunt duplicia/scz ppingua et remota Vñ materia remota syllogismi sunt tres tmini/qbus corruet forma remota/scz figura que est ordinatio triu terminoz vt patebit Sz materia ppingua syllogismi sunt due p pões/qb corruet forma ppingua fillogismi. f. mod^o/q est ordinatio duay p pōnū &c ¶ Si arguat in quolibz fillogismo sunt due ppōes/et vtraq p positio hz duos tminos/g onis syllogism^o pstat ex qtuoz tminis ¶ Dico licz ibi sint qtuoz tmini mālter distincti/nō tñ sunt nisi tres s^m spēm/qz vn^o tmin^o bis sumit q est vn^o s^m spēm ¶ Si arguat in syllogismo ex oppositis non sunt nisi duo/vt onis hō currit/nullus hō currit/g nullū currens currit ¶ Dico q licet ibi nō sint nisi duo termini mālter distincti/sunt tñ ibi tres formaliter distincti/qz vn^o tminus hz rōnem duoz. f. maioris extremitatis et minoris ¶ Si arguat cōtra hoc q nō sunt nisi due ppōes in syllogismo Cōtra ibi sunt due ppōes pmissæ/et vna pclusio/scd pclusio ē ppō igit ¶ Dico q pclusio nō est de eēcia syllogismi s^m aliquos Del dicit q syllogismus capit vno^o p pmissis tñ/et sic solū pstat ex duabz ppōnibus Alio^o capit p pmissis et pclusione siml/et tūc bñ cōstat ex duabz ppōnibus et vna pclusione/sz ita nō capit in textu cū dicit Omnis syllogism^o pstat ex trib^o terminis et duab^o ppōnibus

Queritur secūdo vtrū pclusio sit de eēcia syllogismi ¶ De isto sunt due opinioēs Prima opinio ē q pclusio ē de eēcia syllogismi/semper capiēdo syllogismū p denoiato Probat pmo sic/sicut se hz pclusio enthymematis ad enthymema/ita pclusio fillogismi ad syllo^m/sz pclusio enthymematis ē de eēcia enthymematis/g & cōclusio syllogismi de eēcia syllogismi Vno^o pbat qz nisi sic hic eēt enthymema hō currit/qz ipa pōt esse pmissa in enthymemate/vt hō currit/g aiāl currit/scd hoc nō est verū/igit cōclusio ē de eēcia ei^o Scdo pbat qz variata sola pclusione syllogismi variat fillogism^o/vt pz de barbara et baralipton Tercio pbat de rōne pncie est habere aīs et pīs/scd syllogism^o ē pna formalis/g dēt hre aīs et pīs/sz pmissæ sunt aīs/et pclusio pīs/g pclusio est de eēcia syllogismi ¶ Arguunt alij de pna opinione dicētes q pclusio nō est de eēcia syllogismi et h sic/tota eēcia syllogismi pplet et saluat in pmissis/g pclusio nō ē de eēcia syllogismi Alij pbat qz eēcia syllogismi pstat in materia et forma/sz materia syllogismi sūt tres tmini et due ppōes/forma vō mod^o & figura/q onia pplen^o et saluat in pmissis/igit cōclusio nō est de eēcia fillogismi ¶ Scdo arguūt sic/syllo^o est spēs argu^o et dō correlative ad fillogizatū/sicut argumētatio ad argumētātū/sz fillogizatū est pclusio/g nō est ps fundamētū ipi^o syllogismi puta fillogismi p denoiato/et p pīs pclusio nō ē de eēcia syllogismi ¶ Tercio arguūt passio syllogismi q est illatū pclusionis in mō et figura dō de ipis pmissis/et nō de aggregato ex pmissis et pclusione/g pmissæ sunt totale fundamētū syllogismi/et p pīs pclusio nō est de eēcia syllogismi ¶ Pro pcorbia istarū opinionū dō q syllo^o capit duplr/vno^o vt correlative dō ad fillogizatū. i. pclusionē/et sic fillogism^o pstat tñ de pmissis/et nō de aggregato ex cōclusionē et pmissis/et sic pclusio nō est de eēcia syllogismi Alio^o capit fillogism^o vt ibē est qd totalis argumentatio syllo^o/ppectens aīs et pīs/et sic totū aggregatū ex pmissis

et conclusio dicitur syllo⁹/et sic conclusio est de essentia syllogismi ¶ Si petat an sillogism⁹ 2° captus sit spes argumentationis Dicitur quod non quod sic non est quod vnu/sz importat collectivam premissas et conclusio⁹/sicut exercit⁹ importat multos homines armatos Ex hac distinctione potest faciliter videri ad rationes vtriusque opinionis ¶ Sz est notandum quod syllo⁹ 2° captus in compositu vsu/verificat de omnibus orationibus syllogisticis constantibus ex premissis et conclusio Sz syllo⁹ proprius quod est 2^a intentio /z spes argumentationis sola verificat denotative de premissis ¶ Et si querat quod capit syllo⁹ in definitione dicta Si dicat 2° Contra syllo⁹ vt sic non est quod vnu/igitur non potest diffiniri ¶ Oportet quod non est inconueniens aliquid vocis importantis diuersa collectivam esse quanda descriptione/vt probat in fiti de genere primo/de exercitatu et multis alijs ¶ Si autem dicat quod capit syllogism⁹ primo modo/tunc oportet dicere quod totum aggregatum ex premissis et conclusio/non est oratio in qua dicitur ponitur 2^a/quod huiusmodi ponitur loco istius orationis ex duabus premissis in modo et figura dispositis/que nate sunt inferre conclusionem per rationem necessariam/jam hoc totum non est natum inferre conclusionem/quia conclusio est eius pars.

Arguitur primo contra definitionem syllogismi sic/syllo⁹ non est oratio vna sz est tres orationes/que non est oratio/prima tunc quod idem est dicere oratio/z oratio vna primo philosophi primo elenchorum Etiam prima tenet a parte in modo ad suum totum negatiue/sicut hic homo non est albus/que non est azinus ¶ Oportet quod licet sillo⁹ non sit oratio vna catholice/est tamen oratio vna ypo⁹ ¶ Replicat si esset oratio ypo⁹ vel esset conditionalis vel copulativa Si dicas quod sit conditionalis Contra ibi ponitur et vel sed/que est copulativa Si dicas quod sit copulativa Contra ibi ponitur ergo quod non est copulativa/sz est nota particula/ideo videtur esse conditionalis ¶ Oportet quod licet ibi ponatur et vel sed/tamen ab illa non fit denotatio ypo⁹/et ratio est quod non coniungit adinuicem duas premissas/quod habent se in ratione antecedentis respectu conclusionis/et contra denotatio debet fieri ab illa coniunctione/que ponitur inter duas premissas ex vna parte/et inter conclusionem que ponitur ex alia parte ¶ Et ideo dicitur philosophi istos quod syllogism⁹ est oratio ypo⁹ condicionalis ¶ Sz alij arguunt contra nulla conditionalis aliquid ponitur aut aliquid asseritur/sed omnes syllogismi scilicet due premissae aliquid ponunt et asserunt/que nullus syllogismus est ypothetica conditionalis/prima tenet in cessare Ideo alij dicunt quod syllogismus est ypothetica copulativa Et probant contra sic/quod ibi coniungunt plures categorice per hanc coniunctionem ergo/que resoluitur in ratio/quare sequitur quod in ergo includitur coniunctio copulativa.

Arguitur secundo contra tenentes syllogismum esse ypothetica copulativa sic/vna pars copulatiue nunquam formaliter sequitur ad aliam necessitate particule/sed ad premissas syllogismi/sequitur conclusio necessitate prime/que syllogism⁹ non est ypo⁹ copulativa Secundo arguitur ad veritatem copulatiue requiritur vtriusque parte esse vera/sed syllogism⁹ potest esse verus quibus premissis et conclusio sint falsae sillo⁹ non est ypo⁹ copulativa Minor probatur sic arguendo/omne animal est lapis/omne lignum est animal/que omne lignum est lapis/que est verus sillo⁹/et tamen omnes eius partes sunt falsae Etiam plus 2° potum docet ex falsis inferre verum/que tamen est bonum et verus syllo⁹ 2° Propter ista motiua et alia/sunt alij dicentes quod sillo⁹ sit ypo⁹ rationali vel calis et non conditionalis nec copulativa/z huiusmodi probatur quod in eo coniungunt plures categorice per hanc coniunctionem ergo/vel idem vel igitur/que sunt coniunctiones rationales/vt patet in bonato.

C Si arguat cōtra cālis vel rōnalis nō est spēs ypo^{ca} distincta ptra copulatiuā et pditionalē/ s̄ si syllogism⁹ sit ypo^{ca} cālis vel rōnalis/ erit etiā aut cōditionalis aut copulatiua. **O**icū q̄ sunt distincte spēs vt expresse ponūt buri dan⁹ mercū⁹ et multi alij/ vñ dicūt q̄ sub ypo^{ca} rōnali p̄tinent oēs ppōes in q̄bz p̄iungūt plures ppōes p̄ hanc p̄iūctionē ergo/ ideo/ igit̄. Et nō pnt tales p̄tineri sub cōditionali/ qz iste ponūt et asserūt aliq̄d/ s̄ p̄ditionalis nichil ponit. **E**tiā qz rōnalis et cālis p̄hendūt in se naturā vtriusq̄. s. p̄ditionalis et copulatiuē/ nā ad p̄ditionalē sufficit illatio bona p̄ntis ex aī^{ca}. Ad copulatiuā sufficit positio p̄cū. **S**z ad rōnalē et cāle req̄rit̄ vtrūq̄/ et bona illatio et positio p̄cū.

Arguitur tercio

phus p̄mo p̄oz pones diffinitionē syllogismi nō adit illā p̄ticulā p̄cessis/ s̄ p̄e. hīf. male addit. **O**ico q̄ intētio p̄hi erat ordinare syllogismū ad demonstratiōē/ mō demonstratiō nō int̄rogat suas p̄missas vt p̄cedāt/ s̄ simplr̄ assumit. **S**z intētio p̄e. hīf. fuit ordinare syllogismū ad syllogismū dyalecticū/ q̄ est p̄babilis t̄m cui⁹ p̄tes sunt p̄pōes dyalectice q̄ int̄rogat p̄bitionē. **R**eplicat̄ sillogism⁹ simplr̄ e in p̄tract⁹ de q̄ hic tractat̄ abstrahit a materia d̄terminata. s. a materia necessaria et p̄babili/ s̄ d̄eret hic diffinire syllogismū in p̄tractū et nō dyalecticū. **D**ico q̄ e⁹ diffinitio facillime noscīt̄ ex ista/ qz deposita illa p̄ticulā/ cōcessis tūc erit diffinitio syllogismi simpliciter.

Arguitur quarto

Cōtra illā p̄ticulā necē ē aliud et̄ in multis syllogismis p̄clusiones sunt p̄tingētes/ e in multis sunt imp̄hibiles/ s̄ male d̄r q̄ necē est aliud. i. p̄clusionē accidere/ p̄na p̄bat qz illud quod de necessitate accidit est necessariū/ et qd̄ est necessariū nō est p̄tingens nec im̄possibile. **O**ico ad p̄bationē p̄ne licet illud qd̄ de necessitate accidit necessitate p̄ntis sit necessariū/ t̄m nō opz de illo qd̄ de necessitate accidit necessitate p̄ncie/ vñ necessitas p̄ntis est ipa necessitas p̄clusionis illate/ s̄ necessitas p̄ncie est necessaria habitudo p̄missarū ad p̄clusionē. **R**eplicat̄ ptra illud qd̄ d̄r. s. qd̄ accidit necessitate p̄ntis est necessariū. **C**ōtra ille due p̄ticule repugnāt scz accidit necessitate/ qz qd̄ accidit nō est necessariū/ et qd̄ est necessariū nō accidit/ igit̄ solutio mala/ et p̄ p̄ns etiā male ponūt in diffinitione syllogismi. **O**ico qz accidit capit̄ dupl̄. **V**no^o put̄ ē casualit̄ euenire/ et sic repugnat cū necessario. **A**lio^o capit̄ accidere p̄ sequi/ et sic nō repugnat/ cū necessario et h̄ mō capit̄ hic. **P**ossēt h̄ argui p̄missis positis in mō et figura p̄t̄ syllogisans nō inferre p̄clusionē/ s̄ male d̄r q̄ necē est aliud accidere/ p̄ p̄clusio nō est alia a p̄missis/ qz t̄mini p̄clusionis ponūt in p̄missis/ s̄ male d̄r necē est aliud accidere. **N**ō vñ d̄r q̄ licet syllogisans nō necessario vocaliter exp̄mat p̄clusiōē/ t̄m p̄missis debite dispositis et cōcessis/ necessario h̄z cōclusiōi mentaliter assentire. **H**ic aliud dico qz licet p̄clusio nō differt a p̄missis materialiter/ qz h̄z eosd̄ t̄minos cū p̄missis/ est t̄m bñ aliud formaliter/ qz h̄z in se vniōne duarū ex tremitatū inter se/ q̄ diuisim erat̄ vnite in p̄missis cū medio.:

De partibus formalibus syllogismi

Ad syllogismū aut exigūt modus et figura. Figura est ordinatio trium terminorum secundum subiectionem et predicacionem. Hec autem ordinatio fit tribus modis ut dictum est: et secundum hoc tres sunt figure. Prima figura est quā medium subicitur in una propositione: et ponitur in alia: ut omne animal est liber: omnis homo est animal: ergo omnis homo est liber. Secunda figura est: quā medium predicatur in utraque: ut omnis homo est animal: nullus lapis est animal: ergo nullus lapis est homo. Tercia figura est quā medium subicitur in utraque: ut omnis homo est animal: omnis homo est liber: ergo quodammodo liber est animal. Modus est ordinatio duarum propositionum in debita qualitate et quantitate. Debita qualitas est si una sit negativa: reliqua erit affirmatiua. Debita quantitas est si una sit particularis: reliqua erit vniuersalis.

Quinq̄ sunt regule generales ad omnes figuras.

Prima regula: ex puris particularibus indefinitis et singularibus nichil sequitur: nisi oportet alteram premissarum esse vniuersalem.

Secunda regula: ex puris negatiuis nichil sequitur: nisi oportet alteram premissarum esse affirmatiuam. Tercia regula est si aliquam premissarum fuerit particularis: conclusio erit particularis.

Quarta regula: si aliqua premissarum fuerit negativa: etiam conclusio erit negativa. Quinta regula: medium nunquam debet poni in conclusione.

Postquam auctor noster de minimauit de syllogismo definitiue/et de partibus modalibus ipsius. Hic iam agit de partibus formalibus syllogismi. Et primo enumerat partes/et postea creditur de ipsis. Et sunt huiusmodi leones quatuor: puncta. Et due questiones notande de syllogismo expositoryo cum multis argumentis. Postremo sequuntur quatuor principalia cum replicis vt assoler.

Primum punctum est quod figura licet multis modis capiatur realiter/grammaticaliter/et loyca/et tamen habet considerat ab similitudine figure.

re geometricre dicte/q̄ diffinit sic Figura ē q̄ termino vel terminis claudit/culius
sunt multe spēs int̄ quas ē triangul⁹/q̄ est figura hīs tres āgulos cōles duob⁹
rectis/vt pbat enclides Sic syllo⁹ hz tres terminos cōpōlletēs duabz p̄pōibz
quoz terminoz ordinatio et in scripto depictio/hz quāndā silitudinē cū figura
trianguli Omnia em̄ q̄ se transferūt/s̄m silitudinē se transferāt ¶ Et sunt tres
figure syllogistice quaz sufficiētia sic sumit̄ Itā figura hic sumit̄ s̄m diuersita
tē mediū/aut igit̄ mediū subijcit̄ in vna p̄missa et p̄tur in alia/sic ē p̄ma figura
Aut p̄tur in vtraqz p̄missarū sic ē scda Aut subijcit̄ in vtraqz sic est tertia ¶
Si arguat̄ q̄ta figura est ponēda scz qm̄ mediū p̄tur in p̄ma/et subijcit̄ in scda
¶ Oicit̄ q̄ talis dispō nō differt a p̄ma figura/qz licet ibi mediū p̄tur in p̄ma p̄
pōe q̄ s̄m fitū et vocaliter est p̄ma/tñ subijcit̄ in illa/q̄ s̄m dicit̄ terminoz z p̄
pōnū est p̄/qz illa p̄pō in q̄ subijcit̄ mediū est v̄tualiter p̄ma p̄pō/eo q̄ sub est
subiecto sumit̄ subiectū p̄pōis/q̄ s̄m fitū p̄mo loco ponit̄ ¶ Del d̄ q̄ in p̄ma fi
gura nō requirit̄ q̄ mediū subijciatur in p̄ma/z p̄dicet̄ in scda/sz requirit̄ q̄ subij
ciat̄ in maiore/et p̄dicet̄ in minore/nō curado an maior sit p̄ma vel scda p̄pō
vt h̄ iohēs ē hō/ōnis hō est aiāl/ḡ iohēs est aiāl/q̄ est in dary ¶ Et si dicat̄ trās
positio p̄missarū variat figurā et modū/vtz de cesare et camestres ¶ Dico
q̄ nō orit̄ in sola trāsposcō p̄missarū/sz etiā in cōclusionē/qz cōclusio de cesare hz
p̄ subiecto/Itū v̄tis affirmatiue/et cōclusio de camestres habz p̄ subiecto/It̄
iectū p̄missē vniuersalis negatiue.

Secundū punctū ¶ q̄ mod⁹ et figura sunt p̄ncipia formalia syllogismi
vt dcm̄ est Sz postz qz obijcere/nō se hnt̄ ad syllo
gismū sicut gen⁹/nec sicut d̄a/ḡ nō sunt p̄ncipia formalia et ¶ Oic q̄ sunt p̄nci
palia formalia p̄tato/qz p̄ figurā et modū scit̄ vtrū forma syllogismi valeat
et sit nccia p̄ia vel nō ¶ Itē posset argui vni⁹ rei est tñ vna forma/ḡ syllo⁹
nō hz duo p̄ncipia formalia ¶ Oic q̄ vni⁹ rei ē vna forma vltimata et p̄p̄nq̄/
p̄t tñ bñ habere plures formas/vnā vltimatā/aliā nō vltimatā ¶ Si q̄ras q̄
re p̄ma figura p̄cebit̄ alias ¶ Oic q̄ idco qz mediū p̄me figure ē dign⁹/z ve
rius mediū q̄ media aliarū figurarū/pz qz mediū p̄me figure ē mediū p̄one et
p̄iūctione siml̄/mediū aliarū figurarū est mediū p̄iūctione tñ/vñ mediū p̄me
figure s̄m modū p̄ndi ponit̄ sub maiori extremitate z supra minore/in alijs me
diū aut supponit̄ vtrūqz extremitatib⁹/aut supponit̄ vtrūqz

Tercū punctū est q̄ rō generalis oim̄ qnqz regularē est qz si dicat̄ q̄ ex
puris p̄ticularib⁹/et ex puris negatiuis ē aliqd̄ scq̄
rei/tūc ex p̄missis veris sequeret̄ cōclusio falsa/qd̄ est cōtra p̄m̄ z p̄om̄/nā ex
falso vcrū/scd ex vero nil nisi verū Sc̄la pbat̄ sic arguēdo/aliqd̄ aiāl est azi
nus/aliqs homo est aiāl/ḡ aliqs homo est azinus/itē nullus lapis est aiāl/null⁹
homo est lapis/ḡ nullus hō est aiāl/hic p̄missē sunt verē et cōclusiones false ¶
Scd rō sp̄calis p̄me regule est/qz ex p̄ticulari v̄nionē duoz in vno z/nō seq̄
vniō eoz inter se ¶ Et rō scde regule ē/qz ex remotiōne duoz ab vno tercio
nō sequit̄ remotiō eoz inter se vt pz in dictis syllogismis ¶ Itē rō t̄rcie et
q̄rter regularū ē qz effectus sequit̄ debilioze et deterioze p̄tē sue cause/vt patet
de generatione hōis ab hōie et sole/et in ciuilibz/natus ex seruo et libera ma
net seru⁹/scd cōclusio ē effectus p̄missarū saltē quo ad illationē/ḡ h̄ aliq̄ p̄missa

rū fuerit particularis/aut negatiua/ꝓꝓꝓclũsio erit etiā particularis e negatiua ¶ Et
q̄nte regule ē/qz si mediū intraret ꝓꝓꝓclũsionē/ſc̄q̄ret q̄ idē eēt caufa et caufatū/
inferens et illatū q̄ ſunt inꝓꝓꝓueniētia.

Quartū punctū ē q̄ s̄m̄ p̄m̄ p̄moꝝ ſylloꝝ diuidit̄ in ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectū
eꝓꝓꝓfectū ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectꝝ ē q̄ nulliꝝ alteriꝝ indiget/
ab h̄ vt appareat neciꝝ/h̄ ē dicere ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus. i. euidēs eſt/q̄ manifeſte et cui
deter inferet ſuā ꝓꝓꝓclũsionē/vt ſunt q̄ imēdiatē regulant̄ ꝓꝓꝓ dicit de ōni/vel dicit de
nullo/ſicut ſunt ſyllogiſmi q̄ fiūt in q̄tuor ꝓꝓꝓmis modꝝ ꝓꝓꝓme figure ſylloꝝ ꝓꝓꝓ
fectus ē q̄ vniꝝ aut pluriū indiget ꝓꝓꝓter ca q̄ poſita ſunt ad h̄ vt appareat neciꝝ
hoc ꝓꝓꝓt ſub alijs vbis dicit ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectꝝ. i. incuidēs eſt q̄ nō manifeſte et nō
euidētē inferet ſuā ꝓꝓꝓclũsionē/vt ſunt q̄ nō imēdiatē regulat̄ ꝓꝓꝓ dicit de ōni/vl dicit
de nullo ſicut ſunt oēs ſyllogiſmi q̄ fiūt in ōnibꝝ alijs modꝝ a q̄tuor ꝓꝓꝓmis Et
illi indiget vniꝝ. i. ꝓꝓꝓuerſionis t̄m̄/aut reductionis ꝓꝓꝓ imꝓꝓꝓſibile/aut pluriū. ſ. cō
uerſionis et trāſpōis ꝓꝓꝓmiſarū ¶ Si arguat̄ ōnis ſylloꝝ ꝓꝓꝓ hꝝ oīa req̄ſita ad
eſſe ſyllogiſmi/q̄ ōnis ſylloꝝ eſt ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus ¶ Dico q̄ ꝓꝓꝓcū cap̄ dupl̄
citer vnoꝝ vt eſt idē q̄ integrū/et ſic ōnis ſylloꝝ eſt ꝓꝓꝓfectus Alioꝝ cap̄ ꝓꝓꝓ
ctū vt ē idē q̄ euidēs/e ſic nō ōnis ſylloꝝ ē ꝓꝓꝓfectus/qz ſic multi ſunt ſyllogiſmi
ꝓꝓꝓfecti ¶ Si dicat̄ enthimema ē ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus/et t̄m̄ diffin̄ ſyllogiſmi ꝓꝓꝓ
fecti ſibi nō ꝓꝓꝓuenit ¶ Dico q̄ ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus cap̄ dupl̄ vnoꝝ ꝓꝓꝓ ſylloꝝ de
ficiētē in vna ꝓꝓꝓmiſſaꝝ/et ſic enthimema ē ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus/ſz ſic nō diffin̄ h̄c Alioꝝ
cap̄ ꝓꝓꝓ ſylloꝝ in euidētē ꝓꝓꝓcludētē/et ſic enthimema nō ē ſylloꝝ ꝓꝓꝓfectus/eo q̄ nō
eſt ſyllogiſmi ¶ Si replicat̄ ē ſyllogiſmi ꝓꝓꝓfectꝝ/q̄ eſt ſylloꝝ ¶ Dico q̄
ē fallacia a s̄m̄ q̄ ad ſimpl̄ qz arguit̄ cū dēterminationē diſtrahētē

Queritur primo q̄d ē ſylloꝝ exꝓꝓꝓſitorū ¶ Dico ſylloꝝ exꝓꝓꝓſitorū
eſt q̄ ꝓꝓꝓcedit ex medio ſingl̄i ſingularit̄ tēto Et illa ꝓꝓꝓ
ricula/q̄ refert ſylloꝝ ꝓꝓꝓdenotato Ex̄m̄ vt ſortes ē aiāl/ſortes eſt hō/ſz ſortes
eſt aiāl Et d̄z ex medio ſingl̄i ſingularit̄ tēto/qz ſi mediū teneret equoꝝ vel ꝓꝓꝓ
diuerſi nō valeret ſylloꝝ ſicut h̄ iſte hō ē ſortes/iſte hō eſt plato/ſz plato ē ſor
tes/qz ibi iſte hō tenet equoꝝ ꝓꝓꝓ diuerſi ¶ Et ē ſylloꝝ exꝓꝓꝓſitorū ſormalis
ꝓꝓꝓia/qz tenet in ōnibꝝ t̄minis ſil̄i forma arguēdi rēta Et ꝓꝓꝓ fieri in ōni figura
Ex̄m̄ de ꝓꝓꝓma figura/vt ſortes ē aiāl/q̄dā hō eſt ſortes/ſz q̄dā hō eſt aiāl/qz ibi
t̄minꝝ ſingl̄is ſb̄iicit̄ in vna/et ꝓꝓꝓtur in alia Ex̄m̄ de 2^a/vt nullus lapis ē ſortes/
q̄dā hō eſt ſortes/ſz q̄dā hō nō eſt lapis/ibi t̄minꝝ ſingl̄is ꝓꝓꝓtur in vtraꝝ ꝓꝓꝓmiſſaꝝ
Ex̄m̄ de 3^a/vt ſortes nō eſt azinꝝ/ſortes eſt hō/ſz hō nō eſt azinꝝ/ibi t̄minꝝ ſingu
laris ſb̄iicit̄ in vtraꝝ Sz raro ſit in mō/ꝓꝓꝓt t̄m̄ in 2^a figura in ōnibꝝ modis exꝓꝓ
ſitorū argui/vt in celare/ nulla luna eſt iſte ſol/ſz ſol eſt iſte ſol/ſz nullus ſol ē
luna/trāſpōnātur ꝓꝓꝓmiſſe et erit in cameſtres/ſz iſte ſol ſic nulla luna ē iſte ſol/
aliq̄s ſol ē iſte ſol/ſz aliquis ſol nō eſt luna/et ita in baroco Sz in ꝓꝓꝓma figura e
tercia opꝝ mediū diſtribui in aliq̄ ꝓꝓꝓmiſſarū/mō t̄minꝝ ſingularis in illis ſb̄iicit̄
vt mediū et nō ꝓꝓꝓ diſtribui s̄m̄ vna viā ꝓꝓꝓabile/ſz ſyllogiſmi exꝓꝓꝓſitorū nō
ꝓꝓꝓt fieri ſormaliter in modꝝ ꝓꝓꝓme figure et t̄cie ¶ Si gr̄at̄ an ſyllogiſmi ex
ꝓꝓꝓſitorū ſit verus ſyllogiſmi ¶ Dico qz ſic ꝓꝓꝓbat qz eſt q̄dā ꝓꝓꝓia ſormalis
et q̄dā argumētatio/ſz nō eſt argumētatio enthimemata/nec inductiua/nec
exemplaris/ergo eſt ſyllogiſtica/ꝓꝓꝓia tenet a ſufficiēti diuiſione.

¶ Arguitur contra diffinitio syllogismi supradicta non puenit sibi/§ syllo⁹ exposito
 rime non est ver⁹ syllo⁹ Illius probat quod sibi non puenit illa particula positio. i. in modo
 et figura dispositio/§ ita dictum est quod raro fit in modo ¶ Oico quod duplex est syllo⁹
 quodam est conclusio ad intellectum/cui⁹ medium est termin⁹ cois/et de illo syllogismo da
 ta est diffinitio Illius est syllo⁹ conclusio ad oculum vel ad sensum/cui⁹ medium est ter
 min⁹ singulis singulariter tetus/et talis est syllo⁹ expositio ¶ Replicat
 omnis syllo⁹ debet regulari per dici de omni/vel dici de nullo/§ syllo⁹ expositio non
 regulari per dici omni/vel dici de nullo igitur ¶ Dico quod maior est vera de syllogismo
 concludente ad intellectum/et cui⁹ medio potest addi signum vlc ¶ Si arguat quod non
 fit prima formalis sic/scia fortis est gramatica/scia fortis est musica/§ musica est
 gramatica ¶ Oico quod medium non est termin⁹ singulis s^m se totum Et si dicat quod
 medium capit per singulis/§ per eo quod est fortis Oico non tenet singulariter vtpz
 ¶ Si arguat non sequitur iste canis est prius/iste canis est tuus/§ iste canis est prius
 tuus ¶ Dico quod medium intrat conclusionem Etiam minor extremitas non subiicit in
 conclusionem/§ debet sic conclusio/§ tuum est prius/iste sic iste est canis tuus/iste est prius/§
 prius est canis tuus/ibi medium non intrat conclusionem Oico etiam conclusio est vera/li
 cet videat falsa vtpz per puerionem prius est canis tuus/§ canis tuus est pater ¶
 Si arguat non sequitur fortis est animal/fortis non est asinus/§ asinus non est animal ¶ Di
 co quod in 3^a figura minore exite negatiua non valet syllo⁹/§ nota dicitur est quod specia
 les regule figurarum debent etiam huius in syllogismo expositio ¶ Si ar
 guat non sequitur hec eencia diuina est prius/hec eencia diuina est filius/§ filius est prius ¶ Di
 co quod si syllo⁹ expositio debet valere in terminis diuinis/tunc oportet quod medium possit
 addi licet quod est/§ hoc complexum non potest addi medio/quia hec eencia/§ quod est hec eencia
 diuina est prius/quia filius est hec eencia diuina et tamen non est prius Aliter dicitur quod hec eencia
 diuina non est termin⁹ singulis sicut hic capit termin⁹ singulis/nam in diffinitione syllo
 gismi expositio capit termin⁹ singulis per terminum verificabili per vna re singulari
 et non de pluribus/sic autem non est de hec eencia diuina

Queritur secundo vtrum ad bonitatem syllogismi expositio requirat quod
 medium sit termin⁹ singulis possit distribui Et ita regulari
 per dici de omni/vel per dici de nullo ¶ De ista questione sunt due vie/vna via videtur
 ad questionem quod nulli termino singulari creatura signi potest addi signum vlc/et § non potest
 per pluribus distribui/ideo contra dicunt quod nullus syllo⁹ expositio regulari
 per dici de omni vel dici de nullo/cui⁹ medium sit termin⁹ singulis signus creatura ¶ Per quod
 tali termino repugnat distribui per pluribus/ideo gramatici dicunt quod ista omnis forte
 tes currit est per grua/vt per florista dicunt Quatuor impediunt coniungere mobi
 le fixo/ideo diuersum triplex est ¶ Si petat tunc per principia regulari syllo⁹
 expositio ¶ Oicut quod syllogismi expositio affirmatiui regulari per hanc
 maximam Quocumque sunt eadem vni singulari singulariter tunc/sunt eadem inter se Et
 negatiui regulari per hanc Quocumque sic se habent quod vnum eorum est idem vni singulari
 singulariter tunc/cui alterum non est idem/illa non sunt idem inter se ¶ Si arguat
 iste sunt per gruc/ideo exis fortes est hoc/ideo quod est fortes est animal et § terminus singu
 laris potest distribui/ideo probat quod in illis vel signum distributum est hoc complexum/ideo
 exis/vel ideo quod est/et tunc clara est quod termin⁹ singulis distribuitur quod per gruc igitur sibi
 Vel signum est parte licet ideo/et hoc totum exis fortes/vel quod est fortes/sic tunc distribui

tus/et si sic/cū cōis fortes/et fortes sunt idē realiter/si vni nō repugnat nec reli
 quo ¶ Oicūt ipi q̄licet cūq̄ intelligat tales p̄pōes sunt in p̄grue/q̄ sicut t̄mi
 nus singularis nō p̄t distribui/ita nec p̄plexū qd̄ est p̄uertibilit̄ idē cū rali t̄miō
 singulari ¶ Oicūt q̄ fortes vbiq̄q̄ stat p̄sonalr̄ suppo^r p̄ vna et eadē re sin
 gulari Et om̄ia q̄ p̄nt de forte/etiā stat p̄ illa eadē re singulari/ licz qd̄ aliud sig
 nificent Et ideo p̄^r istos nūq̄ p̄tū affirmatiue vere reddi loquutionē verā p̄
 re distincta ab illa p̄ q̄ stat s̄btū Et idō nūq̄ supius verificatū de inferiori stat
 p̄ naturacōi quā siḡt/cū nullū inferiorū sit illa natura cōis/sz stat et supponit
 p̄ inferiori de q̄ affirmat Et s̄litter dicēdū est de om̄ib⁹ t̄minis acc̄ntalib⁹ q̄ p̄
 s̄ba supponūt/et t̄n aliud siḡnt. s. acc̄ns ¶ Si arguat nisi t̄miō singl̄i possit
 addi signū vlc̄. oē qd̄ ē t̄uc ex veris seq̄t̄ fallum/sz h̄ ē impossib̄ile/iḡt̄ t̄mino
 singl̄i p̄t addi signū vlc̄ Sequa p̄bat sic arguēdo Sortes ē indiuidiū/sortes ē
 hō/ḡ hō est indiuidiū Et h̄/sortes nō est spēs/sortes ē hō/ḡ hō n̄ est spēs S̄l̄
 hic fortes ē de p̄nto s̄bc/sortes est hoc albū/hoc albū ē de p̄nto s̄bc/h̄ p̄mis̄se
 sunt vere/et p̄clusiones sunt falsē Sz si dicat q̄ medio illoz nō p̄t addi h̄ signū
 distributiū/oē qd̄ est/ideo nō valent ¶ Ad hęc r̄ndent ipi/q̄ si t̄mini capiant̄
 eodē mō in p̄clusionē et p̄missis/oēs p̄clusiones sunt vere sicut p̄mis̄se/nā in d̄
 nibz istis minores nō sunt vere/nisi hōiē supponēte p̄sonaliter p̄ forte Et s̄l̄
 ter hoc albo supponēte p̄ forte Et si sic capiant̄ in p̄clusionē/etiā p̄clusiones
 sunt vere Sz si capiant̄ hō/et hoc albū in p̄clusionib⁹ p̄ suis significatis/p̄ta
 hō p̄ natura cōi/et hoc albū p̄ hac albedine/cōclusiones sunt falsē/sz sic etiā
 minores eēt falsē/sumēdo t̄minos eodē mō Et si capiat̄ diuer̄simode t̄uc erit
 fallacia equocationis/et erūt q̄tuor termini Sz t̄m istos tamē/ad bonitatē syl
 logismi expositōrij ex t̄minis diuinis req̄rit̄ q̄ medio possit addi signū vlc̄/sz
 oē qd̄ est/et hoc si ille t̄min⁹ natus sit verificari de pluribz stantib⁹ p̄ plurib⁹
 sicut hęc ec̄ncia diuina verificat̄ de tribz p̄sonis realiter distinctis/et ideo p̄t p̄
 illis distribui/sz in t̄minis creaturariū nō rep̄t̄ aliq̄s t̄min⁹ singularis/q̄ ita pos
 sit verificari p̄ pluribz stantibz p̄ plurib⁹/cū ibi nō sit vna res q̄ sit plures res
 sicut est in diuinis ¶ H̄ij de alia via dicūt q̄ nō op̄z s̄biectū et p̄tū affirmatiue
 vere supponere p̄ eodē Sz q̄ supius stans p̄ natura cōi verificet̄ de inferiori
 ribz/et t̄min⁹ siḡns acc̄ns d̄ficet̄ de s̄ba/supponēs t̄n p̄ acc̄ntē p̄reterite defig
 to Et dicūt isti ad questionē p̄positā q̄ ad bonitatē syllogismi expositōrij re
 q̄rit̄/q̄ medio eius possit addi hoc signū distributiū/oē qd̄ est Et vtrū isto cō
 p̄lexo/oē qd̄ est/loco vni⁹ signū distributiū distribuetis t̄minū singularē nō p̄
 inferiori/sz p̄ om̄i illo de quo vere d̄z ¶ Et si p̄ctat̄ q̄re sibi nō addi^r om̄is vel
 nullus Oicūt q̄ om̄is et nullus distribuit̄ p̄ min⁹ cōibz/sz t̄min⁹ singularis nō
 hz min⁹ cōia Per hoc soluit̄ argu^m q̄ arguit̄ t̄miō singulari repugnat distribui
 ḡ sibi nō p̄t addi aliq̄d signū distributiū Oicūt licz t̄min⁹ singularis nō possit
 distribui p̄ min⁹ cōib⁹/b̄n̄ t̄n p̄t distribui p̄ his de quib⁹ possit verificari ¶ Mi
 dicūt p̄ p̄pō de t̄mino singulari distributo ē vlc̄/et hz p̄ p̄dictōrij p̄ticularē
 vt p̄dictōria isti/oē qd̄ est fortes currit/est hęc/aliq̄d qd̄ est fortes non currit/
 Mā ē p̄blematica/p̄ vtraq̄ pte h̄ns rōes fortes/teneat̄ q̄sq̄ qd̄ sibi placet^r

Arguitur primo

contra diffinitionē p̄ figure Et aliq̄s syllogism⁹ ex
 oppositis in² figura vbi nō sunt nisi duo t̄mini/vt

omnis voluptas est studiosa/ nulla voluptas est studiosa/ $\frac{2}{3}$ nulla voluptas est voluptas/ $\frac{2}{3}$ male de figura est ordinatio trium terminorum ¶ Dico licet ibi non sint tres termini sed sunt distincti/ tamen sunt ibi tres termini virtualiter distincti/ qd vnde scilicet voluptas habet rationem duorum terminorum. scilicet maioris extremitatis et minoris extremitatis ¶ Replicat hic est ordinatio trium terminorum sed sunt distinctio/ aial rishibile est homo/ et tamen ibi non est aliqua figura/ $\frac{2}{3}$ diffinitio puenit alteri diffinitio ¶ Dico quod illi termini non ordinantur per modum trium/ sed per modum duorum terminorum/ nam aial rishibile habet rationem unius termini.

Arguitur secundo frustra est fieri per plura quod potest fieri per pauciora/ sed secundum philosophum primo per modum in quatuor primis modis prime figure concluditur oportet generis perblematur/ $\frac{2}{3}$ sola prima figura sufficit/ et soli quatuor modi sufficienti ¶ Dico quod potest fieri per plura/ quod eorum bene et eorum facilliter potest fieri per pauciora/ nam licet per quatuor modos prime figure concluditur oportet generis perblematur/ non tamen eorum bene et eorum facilliter ¶ Nam sepius propter diversum respectum medij ad extremitates facilius concluditur propositum nostrum in 2^a vel 3^a figura quam in prima ¶ Nam facillime reperitur quicquid medij quod aut potest aut subicit respectu utriusque extremitatis/ quod quod subicitur in vna et potest in alia/ ideo propter facilitatem medij alij modi et alie figure non superfluit ¶ Replicat in secunda figura et 3^a nullum est medij/ $\frac{2}{3}$ ille figure non sunt ponende/ et per primum sola prima sufficit ¶ Istis probatur quod tamen in 2^a figura bis potest poni supra abas extremitates Et tamen quod bis subicit in 3^a figura ponit infra extremitates/ sed quod ponit supra vel infra non ponit in medio/ ideo ille due figure non habent medij/ et per primum non sunt figure ¶ Dico quod 2^a et 3^a figura non habent medij proprie/ sicut habet prima figura/ tamen habent medij in iunctione respectu extremitatum et hoc sufficit ad rationem medij.

Arguitur tercio Contra primam regulam generalem bene sequitur quod dicitur aial est rishibile/ quod dicitur homo est aial/ $\frac{2}{3}$ quod dicitur homo est rishibilis/ et tamen ibi arguitur ex puris particularibus/ igitur regula falsa ¶ Dico quod illud solum est gratia materie/ sed est gratia illorum terminorum ibi positorum/ sed non sequitur gratia forme/ propter quod non sequitur in omnibus alijs terminis sicut forma arguendi retenta ¶ Replicat etiam bene sequitur gratia forme/ per hoc fortes est aial/ fortes est homo/ $\frac{2}{3}$ homo est aial/ quod tenet in omnibus sicut forma retenta ¶ Dico licet ex puris singularibus bene sequitur aliquid per syllogismum expositum/ non tamen per syllogismum simplicem/ quod in syllogismo simplicem medij est terminus/ cuius quod per diversum potest uniri extremitatibus/ ideo non sequitur ibi unio extremitatum inter se

Arguitur quarto Contra secundam regulam bene sequitur si equus non est homo/ equus non est rishibilis/ et tamen ibi arguitur ex puris negatiuis/ scilicet secunda regula falsa ¶ Dico quod ibi arguitur ex vna premissa ypothetica et vna cathetice/ et talis non est syllogismus simplicem/ sed est vna prima ypothetica a tota aditionali cum destructione antesis/ ad destructionem prentesis/ et sic ibi non est syllogismus ex puris categoricis ¶ Replicat bene sequitur etiam ex puris categoricis/ nullus lapis est azinus/ nullus homo est lapis/ $\frac{2}{3}$ nullus homo est azinus ¶ Dico quod licet ex puris categoricis negatiuis bene sequitur aliquid materialiter non tamen formaliter/ quod non sequitur in alijs terminis sic arguendo/ nullus lapis est aial/ nullus homo est lapis/ $\frac{2}{3}$ nullus homo est aial.

Prima figura nouē habz modos ut p̄z in his 6
 sibus Barbara celarent darij ferio baralip̄ton
 Celātes dabit? sapelino friselomoz. Primi q̄tuor mo
 di cōcludūt directe: reliq̄ uero quinq; p̄cludūt indirecte
 Directe p̄cludere est maiorē extremitatē p̄dicari de mi
 nori in cōclusionē Indirecte p̄cludere est minorē extre
 mitatē p̄dicari de maiori in cōclusionē Notandū est q̄
 in qualibet d̄cōne sunt tres sillabe: q̄ ultra est sup̄fluit
 est Et in qualibet sillaba est una de illis q̄tuor vocalib?
 a. e. i. o. Ita q̄ p̄ a intelligit̄ v̄l is affirmatiua: p̄ e v̄l is
 negatiua: p̄ i p̄ticularis affirmatiua: p̄ o p̄ticularis ne
 gatiua: q̄ sū q̄tuor ḡna p̄ponūt: p̄ p̄mā sillabā i telligit̄
 maior: p̄ sc̄dam minor: z̄ p̄ terciā datur intelligit̄ p̄clusio

Sciendū est etiā q̄ quatuor primi modi incipiūt ab
 his cōsonantib? .b. c. d. f. Et ōnes alij modi sequentes:
 p̄ hoc intelligitur q̄ alij modi incipientes a b debent re
 duci ad barbara: q̄ incipiūt a creducūtur ad celarēt: q̄ a
 d ad darij: q̄ ab f ad ferio Itē v̄bicūq; ponitur s̄ signifi
 catur q̄ p̄pō intellecta p̄ vocalē p̄cedentē debet cōuer
 ti simpliciter: vbi ponit̄ p̄ p̄pō p̄cedens debet p̄verti p̄
 accidens Et vbi ponitur m̄ significat̄ q̄ premisse desit
 trāsp̄oni Et vbi ponitur C in medio d̄cōnis significat̄
 q̄ ille modus debz reduci p̄ impossibile: uel c̄sus.

Simpliciter verti vult s̄. p̄ uero p̄ acci.
 M̄ vult transponi C p̄ impossibile duci
 Seruat maiorē: variat q̄ sc̄da minorē
 Tercia maiorē variat: seruat q̄ minorē

Due sunt regule speāles p̄me figure

Prior regula est: q̄ in q̄tuor p̄mis mod̄ p̄me figure:
et in ōmb? t̄cie minore existente negatiua nichil sequitur

Posterior regula: in quatuor modis p̄me figure: et
in ōmb? sc̄be maiore existente p̄riculari nichil sequitur.

De modis p̄fectis

Barbara p̄m? mod? p̄me figure p̄stat ex duab? v̄l i
bus affirmatiuis: v̄lem affirmatiuā dircē p̄cludentib?

	bar	ō aīāl	est	l̄bnā
Exemplū	ba	ōnis hō	est	aīāl
	ra	ḡ ōnis hō	est	l̄bnā

Celarent sc̄bus mod? p̄me figure cōstat ex v̄niuer
sali negatiua maiori: et v̄niuersali affirmatiua minori:
v̄niuersalē negatiuā directe cōcludentibus.

	ce	nullū aīāl	est	lapis
Exemplū	la	ōnis homo	est	aīāl
	rent	ḡ nullus hō	est	lapis

Postq̄ auctor n̄r determinauit de ip̄o syllogismo et de p̄ncipijs ei? m̄alib? et for
malib? in ḡnali hic s̄nter detiat de syllogismis et formalib? p̄ncipijs in speāli
quō et q̄lter syllo? formet̄ in mō et figura Et q̄ in toto sunt decē et nouē mōi
sc̄z nouē p̄ figure/q̄tuor? et sc̄z Et in istis mod̄ p̄ncipalr q̄tuor sunt nōnda
p̄ q̄ in q̄libet d̄cōne sunt tres sillabe/1° q̄d significet vocal̄ cui?libet sillabe/3°
nōndē sunt p̄sonātes a q̄b? incipiūt d̄cōes/4° nōndē sunt iste q̄tuor? p̄sonātes
in s̄bio vel sine/s p̄ m c̄ l̄e ḡ et ignotis p̄cedat q̄d auctor n̄r in fine posuit
hic in p̄ncipio p̄ faciliōri p̄uor̄ intellectū positū est Et sunt h? l̄cōnis duo p̄c
ta/duē q̄stiones/et q̄tuor argumēta cū replicis moze solito

Primū punctū q̄ tm̄ q̄tuor sunt mōi dircē p̄cludētēs q̄ sunt p̄fecti/h̄ est
sunt mōi euidētēs/ et h̄ō q̄z clare euidētēs et manifeste
inferūt suas p̄clusiones Et erte ita manifeste et clare p̄cludunt/v̄t nullus vnq̄
laycoy possit negare syllos factos in ip̄is/intellectis t̄minis/ et h̄ ē q̄z in medi:te
regulant p̄ dici de ōni/et dici de nullo Et sunt q̄ng? mōi p̄ figure ip̄fecti/q̄ d̄nr
ip̄fecti q̄z nō clare/nō euidētēs et manifeste inferūt suas p̄clōes Et t̄m̄ n̄cō et
formalr p̄cludūt sicut 4° p̄fecti/h̄ n̄ euidēt et clare/sō egēt p̄fectione/p̄ficiūt
et q̄n̄ reducūt ad p̄^o mōs p̄f̄cōs/2° p̄uor̄ hōnē v̄l t̄m̄spōz p̄millay et v̄t p̄tēbit

C Si arguat phis nō ponit nisi quatuor modos p̄me figure/ q̄ petrus hispa
 sup̄stue ponit nouē **C** Dico q̄ phis ponit solū mōs p̄me figure dircē p̄cludē
 tes/ s̄z pe. his. ponit tā dircē q̄ indircē p̄cludētes **C** Replicat. p. non facit
 mentionē de mod̄ indircē p̄cludētibz/ q̄ nec auctor n̄ faceret/ aut phis est di
 minutus **C** Oico q̄ in 2° pozu facit mentionē de eis cū dicit Om̄is syllogisim⁹
 p̄cludens p̄clusionē p̄uertibilē p̄t plura cōcludere sc̄z ipam p̄clusionē/ et p̄uert
 tentē p̄clusionis/ ita hic est/ nā p̄uerte cōclusionē de barbara et hēbis baralip
 ton/ p̄uerte p̄clōz de cesare hēbis celātes/ p̄uerte p̄clōz de darij hēb̄ dabit/ et

Secundū punctū est q̄ causa ḡnalis illarū spealiū regularū est q̄z dōc
 oppositū/ tūc ex v̄o seq̄ret fallum qd̄ ē impossibile/
 Sz̄o spealis p̄ois regule ē/ q̄z minore ex̄te negatiua in p̄ma figura et 3^a/ ar
 gueret tūc a f̄mino nō distributo ad distributū ex p̄te maioris ex̄trem̄itatis nō
 distribute in maiori/ ad eandē distributā in p̄clusionē vtpz practicatā/ qd̄ nō va
 let qm̄ est fallacia p̄ntis/ et est silc/ aliq̄s hō currit/ q̄ om̄is hō currit/ l̄iūq̄ em̄ y
 talis p̄na a nō distributo ad distributū/ stat em̄ ans esse vcrū sine p̄nte/ Rō sc̄de
 regule est/ si em̄ maior cēt p̄ticularis/ tūc subiectū qd̄ est mediū nō distribuerēt
 tūc aut nō fieret subsumptio sub h̄bectō distributo/ et p̄ p̄ns talia syllo⁹ nō re
 gularet p̄ dici de om̄i/ vel dici de nullo/ qd̄ ē imp̄uenies **C** Si arguat b̄n seq̄t
 aiāl rōnale currit/ om̄is hō est aiāl rōnale/ q̄ hō currit/ et tū ibi maior est p̄ticu
 laris igit/ regula sc̄da ē falsa **C** Oico q̄ hoc est grā materie/ et nō forme/ qm̄
 in alijs nō tenet/ vt qd̄bā aiāl ē azim⁹/ om̄is hō est aiāl/ q̄ qd̄bā hō est azimus.

Queritur primo qd̄ est p̄na/ et quoruplex est **C** Ad p̄mū dico q̄ p̄na
 ē habitudo qd̄bā āntis ad p̄ns cū nota p̄nc/ ex quo p̄z
 q̄ in om̄i p̄na sunt tria. s. āns et p̄ns/ et nota p̄ncie q̄ est/ ergo/ ideo/ vel igit **C**
 Ad sc̄dū dico q̄ duplex est p̄na. s. bona et mala **C** Osequētia bona ē in q̄ imp
 sibile est āns cē vey sine p̄nte/ vt hō currit/ q̄ aiāl currit/ nā impossibile ē hōies
 currere quin cētā aiāl currat **C** Osequētia mala est in q̄ āns p̄t eē verū sine p̄nte
 vt aiāl currit/ q̄ hō currit **C** Osequētia bona ē duplex sc̄z formalis et material
C Formalis p̄na est q̄ tenet in omnib⁹ īminis s̄ll̄ forma arguēdi retenta/ vt sunt
 oēs p̄nc̄ syllogistice in mō et figura/ et p̄nc̄ expositorie/ vt ab exponētibz ad ex
 positā **C** Sed p̄na malis est q̄ tenet in aliq̄bz terminis et nō in om̄ibz/ s̄ll̄ forma
 retenta/ vt hō est risibile/ hō est aiāl/ q̄ aiāl est risibile

Queritur secūdo vtrū barbara sit p̄na formalis **C** Dico q̄ sic p̄bat
 q̄ p̄na facta in barbara/ tenet in om̄ib⁹ īminis **C** Illi
 forma arguēdi retēta/ q̄ est p̄na formalis/ p̄na tenz a diffinitione ad diffinitū/
C Ans p̄bat q̄ nō p̄t dari oppositū **C** Oōtra hoc arguit nō seq̄tur in barba
 ra **C** De currens est azim⁹/ om̄is hō est currens/ q̄ om̄is hō est azim⁹/ p̄missē p̄ casum
 possibile sunt vere et possibiles/ et p̄clusio impossibilis/ q̄ barbara nō est p̄na
 formalis **C** Oico licet p̄missē sint possibiles seorsum capte/ nō tū sunt p̄pos
 sibile/ q̄z nō p̄nt se p̄pati in veritate **C** Et si dicat ex possibili nō seq̄t imp̄sibile
 intelligendū de possibili qd̄ p̄stat ex p̄tibz sibi inuicē p̄possibilibz **C** Ar
 guit 2° nō seq̄tur vtrūq̄ aiāl est azim⁹/ de mōstratis duobz azimis/ vterq̄ hō est
 aiāl/ q̄ vterq̄ hō est azim⁹/ et tū ibi arguit penes formā de barbara/ q̄ barbara
 nō est p̄na formalis **C** Oico q̄ nō b̄n arguit in barbara/ q̄ arguit equalēter

ex quatuor terminis/ ex quo mediū supponit p alijs in maiori z minori/ nā in maiori
 aiāl stat p duobz azimis demōstratis/ z in minori stat p hōibz. ¶ Adhuc
 arguit qd nō valet p̄na in barbara. Nā seq̄r quicūqz dicit te cē aiāl dicit verū/ q
 cūqz dicit te esse azimū dicit te esse aiāl/ q̄ cūqz dicit te esse azimū dicit verū. ¶
 Quidē aliq̄ qd mediū. i. aiāl in maiori nō distribuit/ et tñ sub ipō fit in minori s̄
 sumptio qd non p̄t fieri/ eo qd dicit de om̄i est qm̄ nichil ē sumere sub subiecto dis-
 tributo cē. ¶ Sz replicat̄ istud nō soluit/ qz nō fit subsumptio sub aiāl/ s̄
 sub isto distributo/ dices te esse aiāl/ vtz sic arguēdo. Om̄is dicens te cē aiāl bi-
 cit verū/ om̄is dices te cē azimū est dicens te cē aiāl/ q̄ om̄is dices te cē azimū dicit
 verū. ¶ Joco aliter rñdet qd maior est dupl̄ s̄ fallaciā amphibologic p̄nes 3^m
 modū/ qz hec orō te cē aiāl/ s̄m se vnū fiḡt/ et cū alio adiuncta plura fiḡt/ hoc sic
 oñbit. Nā maior vno^o fiḡt qd om̄is dices te cē aiāl. i. om̄is dices hāc. p̄p̄em tu
 es aiāl/ dicit verū/ tūc maior est vā/ et minor falsa/ qz sensus minoris ē/ om̄is di-
 cens te cē azimū/ est dicens qd tu es aiāl/ qd nō est verū. Alio^o maior fiḡt om̄is di-
 cens aliq̄ ad qd seq̄r te esse aiāl dicit verū/ tūc maior ē falsa/ z minor vā/ vtz p̄
 intuēti. ¶ Arguit adhuc nō seq̄r in barbara. Om̄is p̄p̄o si est ncc̄ia ē vā/
 om̄is p̄p̄o impossibilis est. p̄p̄o si est ncc̄ia/ q̄ om̄is p̄p̄o impossibilis ē vera. Vel
 possēt argui in darij. Sz hec. p̄p̄o hō est azimū/ v̄l r̄is est azimū/ ē p̄p̄o si ē ncc̄ia
 r̄is est azimū/ ē vera/ vel hec. p̄p̄o hō est azimū/ est vera/ p̄ istū modū arguēdi
 p̄nt infinita falsa p̄bari vera. Et infinita vā p̄bari falsa. Sic arguēdo. Om̄is
 p̄p̄o si est impossibilis ē falsa/ s̄ hō est rōnalis ē p̄p̄o si ē impossibilis/ q̄ hō est
 rōnalis est falsa. ¶ Oico qd maior ē distinguēda/ nā ipa p̄t ē vna ypo^o. cōdi-
 cionalis tūc ipa est vā/ qz v̄l istā/ si om̄is p̄p̄o est ncc̄ia/ om̄is p̄p̄o est vera/ s̄ tūc
 nō valet syllogismū/ qz ex ypotheticis non fit syllogismū. simplr. Alio^o capit̄
 vt ē vna cathē^{ca} de p̄dicationato extremo/ et h̄ dupl̄. Vno^o vt illa p̄ditio/ si est
 ncc̄ia/ se teneat ex pte p̄ti/ tūc valz istā/ om̄is p̄p̄o est vā si est ncc̄ia/ tūc male ar-
 guit qz tūc ps maioris extremitatis ponit̄ in minori p̄p̄o cū medio/ et nō po-
 nit̄ cū maiori extremitate in p̄clusionē. Et si ponat̄ bñ valet syllo^o/ nā deberet
 sic argui. Om̄is p̄p̄o ē vera si ē ncc̄ia/ om̄is p̄p̄o impossibilis ē p̄p̄o/ q̄ om̄is p̄p̄o
 impossibilis ē vā si est ncc̄ia. Sz si illa p̄ditio/ si ē ncc̄ia/ se teneat a pte s̄biecti h̄ ē
 dupl̄/ qz vel totū subiectū distribuit/ tūc ipa maior ē falsa/ qz valet istā/ om̄is
 p̄p̄o si est ncc̄ia. i. oē qd est. p̄p̄o si est ncc̄ia ē vera/ qd est falsum qz hō est azimū
 est. p̄p̄o si est ncc̄ia/ et tñ hō est azimū nō ē vera. Vel p̄ma ps subiecti distribuit̄
 s̄ p̄p̄o/ tūc maior est vā/ sed r̄ō bene arguit̄ in barbara qz totū mediū debet
 distribui ad hoc vt fiat bona s̄sumptio in p̄ma figura. Et si dicat̄ posito qd ps
 mediij distribuat̄ adhuc sub illa pte p̄t fieri subsumptio. Oico qd ad rōem tota
 lis mediij req̄rit̄ qd distribuat̄ qd si nō distribuat̄ totū/ certe illud qd nō distribui-
 tur debet se tenere a pte maioris extremitatis/ et tūc illud debet intrare p̄clusi-
 onē cū maiore extremitate/ et sic bñ seq̄ret̄. vā ex p̄missis veris vtz p̄p̄o
 ticātī. ¶ Sz replicat̄ cōtra illud qd dcm̄ est si totū subiectū vel mediū dis-
 tribuit̄ tūc est falsa/ Arguit̄ sua p̄dictoria est falsa/ q̄ ipa est vera. Nā p̄bat̄
 qd p̄dictoria eius ē/ aliq̄ p̄p̄o si est ncc̄ia nō est vera/ q̄ est manifeste falsa. Oico
 qd ipa est vera/ qz valet istā/ aliq̄ ex r̄is p̄p̄o si est ncc̄ia/ nō est verū qd ē ve-
 rū. Nā hō est azimū/ nō est verū/ et tñ est. p̄p̄o si est ncc̄ia. ¶ B̄t̄ arguit̄ oē aiāl

si est rubibile e azin? / omis ho est ai al si est rudibilis / g omis ho e azinus / ite omis ho si e doctus e sapiens / omis fatuus est ho si e doct? / g omis fatuus e sapiens / ita et similia soluit eode mo sicut p̄dictus syllo? Et post distinctione sc̄am si arguat q̄ si totū subiectū distribuā ipa e vera qz suū p̄dictiozū e fallum. sc̄al. qd ai al si est rudibile nō e azin? Dico q̄ illud e verū / p̄z qz ho est aliqd ai al si est rudibile / et nō e azin? ¶ Si adhuc arguat nō seq̄t Om̄is cēcia diuina est p̄ / omis fili? in diuinis e cēcia diuina / g omis filius in diuinis e p̄ ¶ Dico vno q̄ ibi e fallacia figure dcōis / nā sub signo distributio sbe s̄sumit r̄ / al terius p̄nti. sc̄. filius Del d̄r qz nō bene arguit qz m̄ciū non distribuī in maiori p̄ minore extremitate subsumpta

Arguitur primo p̄textū p̄tra pmū modū sic Arguēdo in barbara fit mutatio sup̄pōis causat fallaciā figure dcōis An̄s p̄bat qz mutatio sup̄pōis p̄sonalis in sup̄pōem simplicē ex p̄te mediū qd in maiore sup̄pōe p̄sonalr̄ distributi ue / r̄ in minori stat simplicr̄ ¶ Dico ad p̄bationē p̄nc / qz nō om̄is mutatio sup̄pōis c̄at fallaciā figure dcōis / s̄ mutatio sup̄pōis simplicis in p̄sonalē / vt ho e sp̄s / g aliqd ho e sp̄s / vel etiā ep̄no / vt null? ho est sp̄s / g ho nō e sp̄s Etiā mutatio sup̄pōis p̄fuse in det̄minatā resp̄cū eiusdē multitudinis / vt om̄is ho e aliqd ai al / g aliqd ai al e om̄is ho in om̄ibz dictis e fallacia S̄ mutatio sup̄pōis p̄sonalis p̄fuse distributiue in p̄sonalē p̄fusam tm̄ / nō c̄at fallaciā figure dcōis Et tal mutatio sup̄pōis fit in barbara / nā mediū in maiore stat p̄fuse distribu tiue p̄ om̄ibz sup̄pōis copulatiue / et idē mediū stat in minore sup̄pōe p̄fuse tm̄ p̄ om̄ibz eiusdē sup̄pōis dist̄ctim ¶ Replicat p̄tā v̄lis affirmatiē sup̄ponit sim? vt dicit pe. h̄il. in tractatu sup̄pōis / g solutio dicta est fallā / et p̄z stat pmū ar̄m q̄ ibi e fallacia figure dcōis ¶ Dico q̄ p̄m pe. h̄il. sunt grad? sup̄pōis sim p̄licis / r̄ sunt multi e? modi q̄ coincidunt cū sup̄pōe p̄fusa tm̄ / vt e sup̄pō sim? in p̄to v̄lis affirmatiue / et ad illā arguēdo a sup̄pōe p̄sonali nō est aliq fallacia. S̄z e vn? mod? sup̄pōis simplex / quo s̄biectā sup̄ponit simplicr̄ resp̄cū p̄ti sc̄de int̄tentionis / vt ho e sp̄s / ai al e ge? / r̄ arguēdo a sup̄pōe p̄sonali ad talē sup̄pōem simplicē / sic fallacia figure dcōis / vt null? ho e sp̄s / g ho nō e sp̄s sicut dcm̄ e

Arguitur secūdo nō seq̄t oē risibile vel rudibile e azin? / omis ho e risibilis vel rudibilis / g omis ho e azin? / pm̄isse sunt vere r̄ p̄clusio fallā / g in barbara n̄ v̄z p̄na ¶ Dico qz maior e distinguēda Aut em̄ e vna p̄pōe dist̄ctiua et sic ipa e v̄a / qz v̄z istā oē risibile e azin? / vel oē rudibile e azin? / s̄ sic nō v̄z syllo? / qz ex hypotheticis nichil seq̄t syllo? qz eēt plures t̄ mini q̄ tres / r̄ plures p̄pōes q̄ due Aut maior e vna cathē? de dist̄cto s̄bto et h̄ dupl̄r Aut totū illud dist̄ctū distribuī r̄ sic maior e fallā / qz v̄z istā oē qd e risibile v̄l rudibile e azin? / qd e sim? / qz fortes e risibilis vel rudibilis / r̄ tm̄ nō e azin? / et ita p̄ c̄tiā e flā et bñ seq̄t S̄z si ps dist̄cti distribuā. sc̄. risibile tūc a? e v̄a / qz tūc v̄z istā oē risibile e qd vel rudibile e azin? ¶ Replicat etiā capi endo maiorē vt ps dist̄cti distribuā tunc ipa e v̄a et adhuc p̄clō est flā / g illa solutio nō soluit argu? ¶ Dico qz tūc male p̄cludit flā q̄ totū s̄bto n̄ distribuī tūc aut syllo? nō v̄z / aut illa ps q̄ nō distribuī h̄z intrare p̄clusione cū ma iori extremitate / qz se tenz in p̄te cū maiori extremitate Et tūc b̄z sic p̄cludi / g om̄is ho e q̄ vel rudibilis e azin? / et sic p̄clō est v̄a sicut pm̄isse.

Arguitur tercio Contra. modū pme figure. **¶** Nō seq̄r in celarent/nul
 lū aiāl dū dormit vigilat/ōnis hō est aiāl dū dormit/
 gnul? hō vigilat p̄misse sunt vere/et conclusio falsa/ḡ in celarent nō valet p̄na
¶ Dico q̄ maior ē distinguēda/aut em̄ est vna ypo^{ca} tpalis tūc ipa est vera qz
 v3 istā/nullū aiāl vigilat dū oē aiāl dormit/2 sic nō valet syllo? qz ex ypo^{ca}
 fit syllo? simplr. Aut maior ē vna cathe^{ca} de tpali subiecto tūc ē falsa/qz valz
 istā/nullū exns aiāl dū dormit vigilat/2 sicut conclusio est falsa/jta 2 maior
¶ Replicat̄ vt maior ē vna cathe^{ca} de tpali subiecto ipa ē vera/qd̄ pbat̄ qz sua
 p̄dictoria ē falsa/ḡ ipa ē vera. **¶** Ans̄ pbat̄ qz ista ē sua p̄dictoria/aliqd̄ aiāl dum
 dormit vigilat q̄ est falsa. **¶** Oico q̄ ista aliqd̄ aiāl dū dormit vigilat ē multi
 plex. Aut em̄ totū illud aiāl dū dormit/particularizat̄ p̄ aliqd̄/tūc est vera/p3 qz
 sicut maior valet istā/nullū exns aiāl dū dormit vigilat/et ē falsa/jta sua p̄dic
 toria scz aliqd̄ aiāl dū dormit vigilat v3 istā/aliqd̄ exns aiāl dū dormit/vigilat
 q̄ est vera. Si aut̄ capiat̄ vt solū aiāl particularizat̄ p̄ aliqd̄/tūc bñ est falsa/h3 tūc
 sua p̄dictoria erit vera/qz sic totū subiectū nō distribueret̄ in maiore/nec tunc
 valeret syllo? **¶** Si arguat̄ hic nō est talis sensus duplex/nulla placca v3
 florenū/ōnis ducat? v3 placca/ḡ nullus ducat? v3 florenū/et tñ adhuc nō valz
 p̄na in celaret̄. **¶** Oico q̄ plus est p̄tū minoris q̄ sbtū distributionis maioris
 et sic sunt ibi v̄tualiter q̄tuor t̄mini/h3 p̄nā maior v3 istā/nulla placca ē valēs
 florenū/et minor v3 istā/ōnis ducat? est valēs placca. Ecce ibi valens placca ē
 p̄tū minoris/et tñ placca solū erat sbiectū maioris. **¶** Si dicat̄ fac̄ igit̄ ex illis
 t̄minis bonū syllogismū. **¶** Oico nulla placca ē valens florenū/ōnis ducat?
 ē placca/ḡ null? ducatus ē valens florenū/tūc sicut conclusio ē flā/jta et minor
Arguitur quarto nō seq̄tur nullū affirmatiū est negatiū/ōnis p̄pō
 est affirmatiua/ḡ nulla p̄pō est negatiua/ibi p̄misse
 sunt possibiles/et sibi inuicē p̄possibiles/et tñ conclusio est nō potens eē vera/pp
 ter reflexionē quā h3 supra scipaz. Quia p̄misse sunt p̄possibiles/pbat̄ qz maior
 est necia/et minor ē possibilis/jā necio p̄possibile est qd̄libet possibile. **¶** O
 co q̄ licet̄ minor sit p̄possibilis maior/et p̄possibile idē fit q̄ sil̄ possibile/non
 tñ est sibi p̄possibilis capiēdo p̄possibile vt idē est/qd̄ sil̄ cū alio potens eē verz
 Qd̄ sic declarat̄ qz maior ē p̄pō negatiua/qñcumq̄ igit̄ ipa est/tūc aliq̄ p̄pō
 negatiua est/et p̄ n̄is minor puta hec/ōnis p̄pō est affirmatiua:nō p̄t̄ siml̄ esse
 vera cū dicta maiore. Et ideo stat̄ bñ duas eē p̄pōes q̄rū vna est necia/2 altera
 possibilis/q̄s tñ impossibile ē siml̄ esse veras. Et supposito qz maior est minor
 possent̄ simul esse vere/opt̄eret̄ conclusionē capi vt non haberet̄ reflectionē sup̄
 seipam/et sic ipa possēt̄ eē vera. **¶** Et si arguat̄ replicando hic p̄misse s̄t
 exp̄sse p̄possibiles/2 nō seq̄tur adhuc in celarent sic arguēdo/nulla conclusio est
 vera/ōnis conclusio de celaret̄ est conclusio/ḡ nulla conclusio de celaret̄ est vera/p̄
 misse p̄nt̄ eē vere in casu possibili/2 tñ conclusio ē impossibilis qz falsificat̄ seipaz
¶ Dico qz p̄missis p̄cessis distinguit̄ conclusio/aut em̄ sbtū conclusionis distribuit̄
 p̄ om̄ibz alijs conclusionibz a se/et sic p̄t̄ eē vera in casu quo p̄misse eēt̄ vere/pu
 ta si sole iste cenit̄ conclusiones/null? hō est aiāl/nullus azim? est sba/nullus canis
 est latrabil̄. Aut sbtū conclusionis distribuit̄ p̄ ipa cōclusionē cui? ipa est sbtū/2
 sic est vna insolubilis falsificans seipam/2 est v̄tualiter ypo^{ca}/jā sicut ex ypo

etheticis nō fit syllo⁹/ita nec ex categoricis p̄t inferri ypo^{ca} ¶ Possz h̄
 argui Nullū dextrā est sinistrā/cui⁹ libet hōis oculus est dexter/ꝫ nullius hōis
 ocul⁹ ē sinister ¶ Dico q̄ arguit a n̄ distributo ad distributū/ex pte maioris
 extremitatis scz sinistrē/qd̄ nō distribuit in maiori/et tñ distribuit in ꝑclusionē
 ¶ Si dicat h̄ nō arguit a nō distributo ad distributū Nullū actu viues ḡnā
 bit/ōnis hō est actu viues/ꝫ nullus hō ḡnabit/et tñ nō seq̄t in celarent/quia p̄
 misse sunt vere/et ꝑclusio falsa ¶ Dico q̄ ibi arguit a nō amplo ad ampli⁹/
 negatiue ex pte li hō qd̄ in minori sup⁹ m̄ p̄p̄tibz/ꝫ in ꝑclōne apliat et suppo
 nit p̄p̄tib⁹ et futuris ¶ Si arguat nō seq̄t in celarent Nullū currens est
 azin⁹/ōnis hō p̄ter fortē est currens/ꝫ null⁹ hō p̄ter fortē est azin⁹/ꝑclusio ē flā
 qz dicit fortē cē azinū/et tñ p̄misse in casu sunt ve/igit̄ ¶ Dico q̄ male ꝑcludi
 tur/qz hec dco p̄ter/nō excipit fortē in ꝑclusionē ab eodē p̄to sicut in minore/
 nec ē eodē mō distributio affirmatiua e negatiua/ꝫ b̄t sic ꝑcludi/ꝫ null⁹ hō
 al⁹ a fortē est azin⁹ Etia p̄t dicit q̄ minor et ꝑclusio sunt p̄p̄ones ypo^{ca} equas
 lēter/qz impossibile ē intelligere q̄ in eadē p̄p̄oe cathe^{ca} p̄tū affirmet de vno
 sbiecto/et neget de alio sic fit h̄/ōnis hō p̄ter fortē currit/qz sensus est/ōnis hō
 currit/et fortes nō currit

**Darū tercius modus p̄me figure cōstat ex vniuer
 sali affirmatiua maiori:et p̄ticulari affirmatiua mino
 ri:p̄ticularē affirmatiuā directe cōcludentib⁹**

da omne aiāl est lbnā
Exemplū ri quidā hō est aiāl
 i quidā hō est lbnā

**Ferio quartus modus p̄me figure cōstat ex vniuer
 sali negatiua maiori:et p̄ticulari affirmatiua minori:
 p̄ticularē negatiuā concludentib⁹ directe**

fe nullū aiāl est lapis
Exemplū ri quidā hō est aiāl
 o quidā hō nō ē lapis

De modis imperfectis indirecte ꝑcludentib⁹

**Baralipton quintus modus stat ex duab⁹ vniuer
 salibus affirmatiuis:p̄ticularē affirmatiuā concludē
 tib⁹ indirecte.**

ba omne aiāl est sbnā
 Exemplū ra omnis hō est aiāl
 lip quedā sbā est homo

Et reducitur ad barbara per uersionem conclusionis per accūs
 Celātes sextus modus constat ex uniuersali negativa
 maiori: et uniuersali affirmatiua minori: uniuersalē ne
 gatiuā concludentibus indirecte

ce nullū aiāl est lapis
 Exemplū lau omnis hō est aiāl
 tes nullus lapis est homo

Et reducitur ad celarent conclusionē cōuersa simpliciter
 Dabitur septimus modus constat ex uniuersali affir
 matiua maiori: et particulari affirmatiua minori: particula
 rem affirmatiuā indirecte concludentibus

da omne aiāl est sbnā
 Exemplū bī quidā hō est aiāl
 tis quedā sbā est homo

Et reducitur ad darī conclusionē cōuersa simpliciter
 Sapiesimo octauus modus constat ex uniuersali affir
 matiua maiori: et uniuersali negativa minori: particula
 rem negatiuā indirecte concludentibus

fap omne aiāl est sbnā
 Exemplū el nullus lapis est aiāl
 mo quedā sbnā nō ē lapis

Et reducitur ad ferio: maiore cōuersa per accidens: et mi
 noze uersa simpliciter: et per transpōem premissarū

Frisesomoru nonus modus constat ex particulari affir
 matiua maiori: et uniuersali negativa minori: particula
 rem negatiuā indirecte concludentibus

Exemplū
 fr̄is quidā lapis est s̄bnā
 et nullū aiāl est lapis
 om̄ quedā s̄bnā nō ē aiāl

Et reducūt iste mod⁹ ad ferio: maiore et minore cōuer-
 sis simpliciter: et p̄ transpositionē premissarū

Primū punctū h̄ l̄cōnis ē / q̄ q̄nc̄ sunt mobī indirē & cludētes / q̄ d̄nr̄ im-
 p̄fecti / vt d̄cm̄ ē sup̄ / et iō syllōi facti in istis sunt imp̄fec-
 ti / n̄ q̄n̄ h̄eant oīa req̄sita ad p̄fectionē eēncialē syllōi / s̄z d̄nr̄ ip̄fecti . i . nō euidē-
 tes / eo q̄ nō clare euidēter et manifeste inferat̄ suas & clōes / sicut 4° p̄mī moī
 p̄fecti Et iō possent eoz p̄nc̄ia a p̄terue r̄ndētib⁹ negari / q̄ p̄pter opus ē / vt
 ondāt eoz necessitas & cludēdi / qd̄ sit q̄n̄ p̄ficiūt et reducūt ad mōs p̄fectos /
 Que s̄nt sunt p̄nc̄ipia reductiua seu p̄fectiua syllogismoz d̄cm̄ est supra q̄ sunt
 tria / s̄z p̄uerfio . p̄pōnū / transpō p̄missarū / et reductio p̄ impossibile

Secūdu punctū q̄ p̄misse de istis trib⁹ baralipton celātes dabit̄s se eedē
 cū p̄missis de barbara celaret̄ darij Et nō d̄nr̄ nisi in & clu-
 sione / q̄ hic ē indirē / sibi v̄o directā Et iō si p̄uertat̄ p̄ acc̄ns qd̄ s̄ḡtur p̄ / aut
 simplr̄ / qd̄ s̄ḡtur p̄ s̄ / s̄a erunt hi modi p̄fecti . i . euidēter inferent̄ clōnes suas
 S̄z s̄apesimo et fr̄isemoz reducūt ad ferio / etiā p̄ p̄uerfionē vt s̄ḡtur p̄ p̄ et
 s̄ / s̄z v̄ltra hoc req̄r̄it̄ transpō p̄missarū / vt s̄ḡtur p̄ trās . m . positas in eis / et nō
 in alijs ¶ Et si p̄etas q̄re ad p̄missas de barbara celarent̄ darij et ferio sequūt̄
 & clusiones indirē / q̄s & cludūt̄ isti q̄nc̄z mobi ¶ Oico q̄ iō q̄ vt dicit̄ . p̄ . sc̄do
 p̄oz q̄nc̄z p̄misse & cludūt̄ & clusionē p̄uertibile / eedē p̄misse etiā & cludūt̄ p̄uer-
 tentē illi & clōis / nō sic est q̄ & clōes istoz quinqz modoz sunt p̄uertentes cō-
 clusionū q̄tuoz p̄moz modoz / igit̄ sicut ad illas p̄missas sequunt̄ p̄uerse dirē
 s̄ta & p̄uertētēs indirē ¶ Si arguat̄ baralipton celātes dabit̄s h̄nt̄ casū
 p̄missas cū barbara celaret̄ et darij / q̄ nō sunt mobī distincti / p̄na tenz qz mod⁹
 nō est aliud nisi ordinatio duarū p̄missaz in q̄litate et q̄titate ¶ Oicōlicz nō
 sint modī distincti eēnr̄ / tñ̄ distingūt̄ acc̄nr̄ q̄tū ad modū & cludēdi indirē / dirē

Terciū punctū est q̄ duo v̄ltimi modi s̄apesimo et fr̄isemoz sunt mobī
 cōes / in ōni figura h̄uientes / et semp̄ & cludūt̄ indirē / et
 v̄biqz reducunt̄ ad ferio licet̄ aliter et aliter Itā q̄n̄ seruiūt̄ p̄me figure dēnt̄ re-
 duci ad ferio sicut̄ trē in ip̄is significāt̄ Qū h̄uūt̄ sc̄do dēnt̄ reduci ad ferio trās
 ponēdo p̄missas et p̄uertēdo minorē simplr̄ Et maior nō debz cōuerf̄i / s̄z loco
 eius debz capi sua subalterna p̄ticularis affirmatiua S̄z q̄n̄ h̄uūt̄ 3° figure de-
 bent̄ reduci ad ferio trāsponēdo p̄missas / et p̄uertendo maiores sc̄z illā de s̄ap-
 esimo p̄ acc̄ns / et illā de fr̄isemoz simplr̄ / vt patz p̄acticātī ¶ Si argua-
 tur in ōni syllogismo & clusio dēt̄ esse similis alicui p̄missarū / sed p̄ticularis ne-
 gatiua nō est similis alicui p̄missarū in istis duobz modis / q̄ non valent ¶ Si
 co q̄ licet̄ cōclusiones nō sint similes p̄missis in q̄titate / tamē bene in q̄litate /
 modo similitudo p̄p̄rie fit in qualitate.

¶ Si arguat cōtra frisefomoy sic/in ōni syllō debet fieri subsumptio sub
 sbiecto in maiore distributo/sz in frisefomoy nō fit subsumptio/qz maior ē p
 ticularis in q̄ sbtū nō distribuit **¶** Quid q̄ licet in frisefomoy nō fit subsump
 tio formalr/bñ tñ vtualiter/in q̄tū in pmissis ē vtualit̄ p̄tinet̄ p̄misse de seruo
 quot sunt cautele obfuande ad debite syllogizandū
Queritur primo in ōnib⁹ modis et figuris **¶** Quid septē q̄s nouelli
 loyci debent diligēt̄ notare/et sbiunūcē arguēdo p̄acticare

Prima cautela est q̄ in bono syllō simplr nō deñt esse plures t̄ij q̄ tres/
 nec plures p̄pōes q̄ due/ido ex ypothetis nō p̄t fieri
 syllō simplr/vt nō seq̄t̄/ōnis hō vel azin⁹ est azin⁹/soztes ē hō vel azin⁹/ḡ for
 tes ē azin⁹ **¶** Si maior sit ypo^{ca}/tūc p̄misse sunt ve/et p̄clusio flā/sz p̄ma caute
 la deficit/qz tūc sunt plures t̄ij q̄ tres/et plures p̄pōes q̄ due **Ex^m** vbi sunt q̄
 tuoz t̄mini in syllō cathe^{ca}/vt oē currēs est azin⁹/soztes p̄t ēē currēs/ḡ soztes
 p̄t esse azin⁹/hic currēs subijc̄it in maiori/et p̄t ēē currēs p̄tur in minori/igitur
 sunt quatuoz termini.

Scda cautela est q̄ nullus triū t̄minoy tencat̄ equoce vel aliter et alit̄
 penes aliq̄d multiplex/qz tūc eñt plures t̄mini q̄ tres/
 Et p̄ istā cautelā solūf̄ tere oēs palogismi q̄ fiūt penes fallacias in dōcone/vñ
 bñ notari debz/si mediū capif̄ p̄ eisbē suppositis vel siḡtis in maiori et minori
 qd̄ fallit̄ p̄mo sic arguēdo **¶** Quicqd̄ currit hz pedes/aq̄ currit/ḡ aqua hz pedes
 p̄misse sunt ve/et p̄clusio falsa **¶** Sz vide ad mediū. currit qd̄ in maiori/ḡ soztes
 p̄t p̄ motu pedū/sz in minori p̄fluere/ḡ sunt ibi q̄tuoz t̄ij/et nō v3 qm̄ deficit
 scda cautela/et ex p̄t̄i deficit p̄ma **¶** Itē post mediū notari dēt si maiori/vl
 minori extremitas capiat̄ equoce vel aliter et alit̄ **Ex^m** de maiori extremitate/
 vt oē currēs hz pedes/aq̄ nō hz pedes/ḡ aqua nō est currēs/ibi currēs in ma
 iori capif̄ p̄prie/si sic capiat̄ etiā in p̄clusionē ē bon⁹ syllō/et sicut p̄misse sunt
 vere/ita et p̄clusio **¶** Sz si in maiori capif̄ p̄prie et in p̄clusionē trāsumptiue/n̄
 v3 syllō/qz vtualiter sunt q̄tuoz t̄ij **Ex^m** de minori extremitate/vt nullū aiāl
 est spēs/hō est aiāl/ḡ hō nō est spēs **¶** Ibi minor extremitas scz hō alit̄ et aliter
 accipit̄ in minori et p̄clusionē/qz in minori accipit̄ p̄t supponit̄ p̄sonalr̄ p̄ in
 feriozibz **¶** Et in p̄clusionē accipit̄ p̄t supponit̄ simplr̄ p̄ natura cōi/vl p̄
 int̄tione **¶** Et ē ibi mutatio sup̄pōis p̄sonalis in simplice/q̄ peccat̄ penes multi
 plex fantastiū/et nō valet syllō/qz implicite sunt q̄tuoz t̄mini

Tercia cautela est q̄ non plus sit p̄tū in minori/q̄ sit sbtū distributū in
 maiori **¶** Et id̄ nō seq̄t̄ null⁹ stuferus valet florenū/qd̄ d̄
 ducatus valz stufērū/ḡ nullus ducatus valet florenū/ibi stuferus est sbtū distri
 butū in maiori/et li v3 florenū/ē p̄tū in minori/ḡ pl⁹ p̄tur in minori/q̄ in p̄clusi
 one **¶** Itē nō seq̄t̄ **¶** Cui⁹ libet p̄dictionis altera ps ē va/soztes ē azin⁹/ē p̄dictōis
 altera ps/ḡ soztes ē azin⁹ est va/ibi altera ps p̄tur in minori/et tñ nō distribuit̄
 in minori/quia supponit̄ p̄fuse tantū

Quarta cautela est q̄ nō arguat̄ a nō distributo ad distributū/hoc ē vt
 caueat̄ ne aliq̄d distribuat̄ in p̄clusionē/qd̄ nō fit distri
 butū in aliq̄ p̄missarū **¶** Et q̄ nō seq̄t̄ in darij **¶** De r̄isibile ē aiāl/tm̄ hō est r̄isibilis
 ḡ tm̄ hō est aiāl/p̄clusio ē falsa/et tñ p̄misse sunt vere/sz ibi arguit̄ a nō distribu

to ad distributū ex pte li aiāl/qd̄ in maiori nō distribuit̄/s; distribuit̄ in p̄clusio
ne/ideo etiā nō seq̄tur in celare Nullū dextrū est sinistrū/cuiuslib; hōis ocul⁹
est finister/ḡ nullius hōis oculus ē dexter/ibi oculus in p̄clusione distribuit̄/et
in minori supponit̄ cōfute tantū.

Quinta cautela est vt seruet̄ eadē ampliatio in p̄missis et p̄clusione/ḡ
nō seq̄tur in celarent Nullus viuens ḡnabit̄/ōnis hō ē
uiuens/ḡ nullus hō ḡnabit̄/de quo dictū est supra Etiā nō sequit̄ in darij **De**
natū est/adam est natus/ḡ adā est/ibi adā in minori supponit̄ in ordine ad duas
bzās tpm. s. est vel fuit/ in p̄clusione vero ad vniā bzām tpm

Sexta cautela est q̄ tmini capiātur eaz̄ restricte Et ideo nō sequit̄ in fe
rio Nulla virgo fuit aliquis ap̄lus/scūs iohēs fuit vgo
ḡ scūs iohēs nō fuit aliq̄s ap̄lus/ibi variat̄ restrictio ex pte li virgo/qd̄ in ma
iori restringit̄ p̄ feminis/et in minori stat̄ p̄ viris

Septima cautela est q̄ sicut mediū nequaḡ debet intrare cōclusionē/
ita cauendū est q̄ determinatio mediij nō intrat p̄clusi
onē/ideo nō sequit̄ quicūq; scit̄ lrās nunc/didicit̄ illas/s; antiquus grāmaticus
scit̄ lrās nūc/ḡ antiquus grāmaticus nūc didicit̄ lrās/p̄clusio est falsa/et p̄missa
sunt vere/et oēs cautele p̄ter vltimā suant̄/q; determinatio mediij. s. nūc/intrat
p̄clusione q̄ si remoueat̄/p̄clusio erit vera sicut p̄missa

Queritur secūdo vtrū darij sit p̄nā formalis ¶ **O**ico sic quia tenz̄ in
omib; t̄minis simili forma arguēdi retēta ¶ **S**;
arguit̄ q̄ nō/q; nō seq̄tur **De** risibile ē aiāl/tm̄ hō est risibilis/ḡ tm̄ hō est aiāl/
vide solutionē in q̄rta cautela **Sc̄do** nō seq̄tur/ōne currens ē azinus/ōnis hō
p̄t esse currens/ḡ ōnis hō p̄t esse azinus/p̄clusio est impossibilis/et p̄missa sunt
possibiles/et vere in casu possibili ¶ **O**ico q̄ ibi nō seruat̄ 3° cautela/nā ibi
est plus p̄tū minoris q̄ sit subiectū distributū in maiori **Nā** currens solū est s̄b
iectū in maiori/et potest esse currens est p̄dicatū in minori ¶ **S**i arguat̄ 3°
nō sequit̄ **Des** ap̄li dei sunt duodecim/pe. et pau. sunt ap̄li dei/ḡ pe. et pau. sunt
duodecim ¶ **O**ico q̄ oēs capiūt dupl̄r **Uno** mō distributiue tūc est bon⁹ syl
logism⁹ in darij/sed sicut cōclusio est falsa/ita maior q̄ est tūc v̄lis affirmatiua
falsa **Alio** capiūt oēs collectiue/tūc maior est indefinita v̄a/et li oēs est ps̄b
iecti/et totū subiectū maioris nō est p̄dicatū minoris **Etiā** q; tūc arguit̄ ex pu
ris p̄ticularib; ¶ **S**i arguat̄ q̄rto nō seq̄tur **De** indiuiduū alicui⁹ sp̄ei est
azinus/fortes ē indiuiduū alicui⁹ sp̄ei/ḡ fortis est azinus ¶ **O**ico q; maior est
falsa **Et** si p̄bet̄ sic **De** indiuiduū istius sp̄ei est azin⁹/ḡ oē indiuiduū alicui⁹ spe
cici est azin⁹/p̄nā p̄bat̄ a singulari ad p̄ticularē/sicut hic/iste hō currit/ḡ aliq̄s
homo currit ¶ **O**ico negādo p̄nā p̄nam/et ad p̄bationē dicit̄/q̄ ibi nō ar
guit̄ a singulari ad p̄ticularē/s; v̄tualiter a singulari ad v̄lem/et sic arguit̄ ibi a
nō distributo ad distributū ex pte li sp̄ei/qd̄ in aīcedente supponit̄ discrete/et
in p̄tē p̄fuse distributiue/q; ōnis obliquus sequens rectū distributū supponit̄
eadem specie suppositiōnis.

Arguitur primo cōtra terciū modū p̄me figure sic **Nō** seq̄tur in darij
Ōnis hō vel azin⁹ est azin⁹/petrus est hō vel azin⁹
ḡ petrus est azinus/p̄clusio est falsa/et p̄missa sunt vere/igit̄ p̄nā in darij nō v;.

Dico q̄ maior dēt distingui. Aut ē vna ypo^{ca} disūctiua sic est vera/ sed ex
ypotheticis nō fit syllo^{ca}. Aut maior ē vna cathe^{ca} de disūcto extremo/ r hoc
duplicit̄. Aut illa p̄ricula v̄l azin^{ca}/ se tenet ex pte subiecti/ v̄l. hoc totū homo
vel azin^{ca} distribuā tūc est bonus syllo^{ca}/ s̄ sicut p̄clusio est flā/ p̄ta et maior/ qz
vz oē qd̄ est hō vel azinus ē azin^{ca}/ qd̄ est fallum/ qz fortes est hō. vel azin^{ca}/ et tū
nō est azin^{ca}. Aut p̄ma ps distribuā se3 hō tūc est vera/ s̄ tūc plus est p̄tū mino
ris q̄ subiectū distributionis maioris. **R**eplicat̄ hoc nō soluit/ qz ponē
do solū s̄btū distributū/ adhuc nō seq̄tur sic arguedo/ om̄is hō vel azin^{ca} ē azin^{ca}
petras ē hō/ s̄ petr^{ca} ē azin^{ca}/ s̄ p̄misse sunt vere/ et p̄clusio adhuc ē falsa. **D**i
co q̄ male p̄cludit̄ nā illa p̄ricula. s̄. vel azin^{ca}/ qz nō se tenz ex pte subiecti distri
buti/ se tenet ex pte maioris extremitatis/ s̄ cū ea dēt intrare p̄clusionē sic/ s̄
petr^{ca} v̄l azin^{ca} ē azin^{ca}/ p̄ istū modū posses p̄bare fere oē p̄positū tuū iō nō bñ
nō seq̄tur in d̄arij. **L**ui^{ca} libet p̄dictionis altera ps est
verz/ r̄ns est azin^{ca} est p̄dictionis altera ps/ s̄ r̄ns ē azi
nus est v̄a/ p̄clusio ē falsa/ et p̄misse sunt ver^{ca}. **D**ico q̄ ibi plus est p̄tū in mi
nozi q̄ fit s̄btū distributū in maiori/ qd̄ est li altera ps/ qd̄ supponit p̄fuc tū in
maiori et nō distribuit̄ ibi vt d̄c̄m̄ est in 3^a cautela. **R**eplicat̄ qz remouē
do li altera ps a minori adhuc nō seq̄t̄. **L**ui^{ca} libet p̄dictionis altera ps est vera/
d̄it̄ qz deberet sic p̄cludi/ s̄ r̄ns est azin^{ca} v̄l altera ps ē v̄a/ qz li altera ps non se
tenet ex pte medij distributi/ ido se t3 ex pte maioris extremitatis/ alā ibi cenē
q̄tuor/ ē mini/ et p̄ r̄ns debet cū maiori extremitate intrare p̄clusionē. **H**oc enī
summe notandū est qz in quolibz syllo^{ca} nō debent esse nisi tres termini/ s̄ q̄ necē
est t̄minos p̄positos in syllo^{ca}/ tenere se/ aut ex pte/ medij/ aut ex pte maioris ex
tremitatis/ aut minoris/ qz nisi sic cenē q̄tuor/ ē mini. **P**er istū modū arguedi etiā
potes p̄bare oīe p̄positū tuū.

Arguitur secūdo

Arguitur secūdo nō seq̄tur adhuc in d̄arij. **O**m̄is hō ē totū in q̄titate/
fortes ē hō/ s̄ fortes ē totū in q̄titate/ p̄clusio ē flā/ e
p̄misse sunt v̄e. **H**go distingo maiorē/ aut om̄is hō cap̄it̄ p̄sonalr et fiḡtue
sic ipa ē flā et bñ seq̄t̄/ qz tūc est v̄lis cui^{ca} s̄btū suppo^{ca} p̄fuc distributiue r s̄b co
sic desc̄sus/ s̄ iste hō ē totū in quātitate et iste hō v̄c q̄ sunt flā. **A**ut om̄is hō ca
pit̄ māl̄ r sic ē indefinita v̄a/ s̄ tūc sunt multi desc̄sus/ p̄ qz nō est in d̄arij/ 2° qz
mediū nō p̄tur totū in minore/ 3° qz hō cap̄it̄ equoce. **R**eplicat̄ capiēdo
li om̄is hō p̄sonalr ipa ē v̄a/ s̄ solutio mala. **A**lā p̄bat̄ qz ista p̄pō p̄cedit̄ v̄a/
om̄is hō est totū in quātitate/ et nō est v̄a in suppoē māli/ qz tūc nō est totū in
q̄titate/ eo qz totū in quātitate ē t̄i^{ca} distribut̄ p̄ signū v̄e v̄l iter captū. **D**i
co q̄ ista/ om̄is hō ē totū in quātitate p̄cedit̄ v̄a/ r̄c̄ sicut ista/ m̄gr̄ i ē geti casus/
se3 put̄ ibi om̄is hō suppo^{ca} māliter nō p̄ se/ s̄ p̄ sibi simili in alia p̄pōe suppo
nere p̄sonalr. sibi om̄is hō currit vt patebit in suppoē māli. **P**ossēt ar
qui q̄si filc/ oēm̄ hoiēm viuere ē scitū a petro/ iohēs est hō/ s̄ iohēm viuere est
scitū a petro/ p̄misse p̄nt eē v̄e/ p̄clusionē ex̄te flā. **D**ico q̄ n̄ arguit̄ in d̄arij
et sunt multi desc̄sus/ p̄mo ibi ē fallacia equocationis ex pte h̄i/ ē mini hō/ q̄ su
mit̄ māliter in maiori/ qz hoc dictū supponit p̄ oīe idicatiua/ 2° nō totū s̄btū
maioris p̄tur/ 3° qz maior nō est v̄lis/ s̄ indefinite vel singularis ex pte dicti

Arguitur tercio

Arguitur tercio nō seq̄tur adhuc in d̄arij. **O**m̄is hō ē totū in q̄titate/
fortes ē hō/ s̄ fortes ē totū in q̄titate/ p̄clusio ē flā/ e
p̄misse sunt v̄e. **H**go distingo maiorē/ aut om̄is hō cap̄it̄ p̄sonalr et fiḡtue
sic ipa ē flā et bñ seq̄t̄/ qz tūc est v̄lis cui^{ca} s̄btū suppo^{ca} p̄fuc distributiue r s̄b co
sic desc̄sus/ s̄ iste hō ē totū in quātitate et iste hō v̄c q̄ sunt flā. **A**ut om̄is hō ca
pit̄ māl̄ r sic ē indefinita v̄a/ s̄ tūc sunt multi desc̄sus/ p̄ qz nō est in d̄arij/ 2° qz
mediū nō p̄tur totū in minore/ 3° qz hō cap̄it̄ equoce. **R**eplicat̄ capiēdo
li om̄is hō p̄sonalr ipa ē v̄a/ s̄ solutio mala. **A**lā p̄bat̄ qz ista p̄pō p̄cedit̄ v̄a/
om̄is hō est totū in quātitate/ et nō est v̄a in suppoē māli/ qz tūc nō est totū in
q̄titate/ eo qz totū in quātitate ē t̄i^{ca} distribut̄ p̄ signū v̄e v̄l iter captū. **D**i
co q̄ ista/ om̄is hō ē totū in quātitate p̄cedit̄ v̄a/ r̄c̄ sicut ista/ m̄gr̄ i ē geti casus/
se3 put̄ ibi om̄is hō suppo^{ca} māliter nō p̄ se/ s̄ p̄ sibi simili in alia p̄pōe suppo
nere p̄sonalr. sibi om̄is hō currit vt patebit in suppoē māli. **P**ossēt ar
qui q̄si filc/ oēm̄ hoiēm viuere ē scitū a petro/ iohēs est hō/ s̄ iohēm viuere est
scitū a petro/ p̄misse p̄nt eē v̄e/ p̄clusionē ex̄te flā. **D**ico q̄ n̄ arguit̄ in d̄arij
et sunt multi desc̄sus/ p̄mo ibi ē fallacia equocationis ex pte h̄i/ ē mini hō/ q̄ su
mit̄ māliter in maiori/ qz hoc dictū supponit p̄ oīe idicatiua/ 2° nō totū s̄btū
maioris p̄tur/ 3° qz maior nō est v̄lis/ s̄ indefinite vel singularis ex pte dicti

Regitur quarto cōtra q̄rtū mobū p̄me figure. **¶** Nō seq̄t̄ inferio/mul-
 lū aiāl est spēs/hō est aiāl/ḡ hō nō est spēs/jtē nullū
 viuens ē mortuū/hō est viues/ḡ hō nō est mortuū/jtē nullū gnerandū est aiāl
 quidā hō est gñandū/ḡ quidā hō nō est aiāl/jtē nullus hō p̄t eē regina/vxor re-
 quis est hō/ḡ vxor regis nō p̄t eē regina. **¶** Oico q̄ in p̄mo argūto ar̄ a sup
 p̄ōē p̄sonali ad simplicē/et est fallacia figure dēōnis. In sc̄do et 3° nō seruatur
 eadē āpliatō ex p̄te li hō/qd̄ in minoz nō āpliat/ḡ in cōclusionē āpliat. In q̄r-
 to nō seruatur restrictio vtz clare. **¶** Replicat̄ hic seruatur debita sup̄pō āplia-
 cio et restrictio. Nulla t̄ra est supra lunā/sol ē supra terrā/ḡ sol nō est supra lu-
 nā/et t̄n cōclusio est falsa et p̄missē v̄c/igit̄ nō valet p̄nā inferio. **¶** Oico p̄mo
 q̄ ibi est plus p̄tū in minoz/ḡ erat s̄btū in maiori/nā terra ē solū subiectū/z su-
 pra terrā p̄tū in minoz. Oicit̄ sc̄do q̄ minoz extremitas nō subsumit sub s̄b-
 iectō distributo/fac̄ igit̄ ex eis bonū syllom. Oicit̄ nulla luna est supra terrā/
 sol est terra/igit̄ sol nō est supra lunā/tūc sicut cōclusio est falsa ita et minoz.
¶ Posset hic argui cōtra baralipton/si baralipton reducet̄ ad barbara/ḡ
 maxime esset p̄ uersionē cōclusionis p̄ acc̄ns/vr notat̄ p. p. sed hoc nō/igit̄ nō
 potest reduci ad barbaea. Minoz p̄bat qz cōclusio est p̄icularis affirmatiua
 q̄ nō uertit̄ p̄ acc̄ns sed simpliciter/vtz in p̄mo tractatu/igit̄ nō reducitur ad bar-
 bara p̄ uersionē p̄ acc̄ns. **¶** Oico q̄ nō debet intelligi q̄ cōclusio de baralip-
 ton formaliter uertat̄ in reductione p̄ acc̄ns/sed dēt̄ intelligi q̄ ipa fuit uer-
 tens cōclusionis v̄lis affirmatiue de barbara p̄ acc̄ns. Et ita ipa redit̄ in suā cō-
 uersam. Nū baralipton reducitur ad barbara p̄ uersionē cōclusionis p̄ acc̄ns/nō
 ē aliud q̄ ostēder̄/q̄ cōclusio de barbara uersa p̄ acc̄ns/infert̄ cōclusionē de ba-
 ralipton/sicut uersa infert̄ uertentē. Et tūc ep̄io ipam uertentē ponere lo-
 co uerse. **¶** Itē si ar̄ nō seq̄t̄. **¶** Dē albū est acc̄ns/ōnis hō est albū/ḡ q̄d̄dam
 acc̄ns est hō/cōclusio ē falsa et p̄missē sunt vere in casu possibili/igit̄ p̄nā nō vtz
 in baralipton. **¶** Oico q̄ ibi v̄tūaliter sunt q̄tuor t̄mini/nā albū cap̄it̄ in ma-
 iozi abstractiue alā esset falsa/qz valet. i. res h̄ns albedinez est acc̄ns/qd̄ est flū
 Sed in minoz cap̄it̄ p̄cretiue p̄ respectū ad suū subiectū.

Tres sunt regule sc̄be figure

Regitur de sc̄ba figura cui? tales dantur regule
Prima: in sc̄ba figura maiore exite p̄ticulari nichil seq̄-
 tur. **Sc̄ba:** in sc̄ba figura ex puris affirmatiuis nichil
 sequitur. **Tercia:** in sc̄ba figura semp̄ cōcluditur negati-
 ue. **Secūda** figura quatuor habet modos.

Celare p̄mus modus p̄stat ex vniuersali negatiua
 maiori: et vniuersali affirmatiua minori: vniuersalē ne-
 gatiuā directe concludentib?

cel nullus lapis est aiāl
 Exemplū a omnis hō est aiāl
 re nullus hō est lapis

Et reducitur ad celarent: maiore cōuersa simpliciter
 Camestres sc̄us. modus cōstat ex vniuersali affir-
 matiuā maiori: et vniuersali negatiuā minori: vniuer-
 salem negatiuā directe concludentib⁹

cam omnis hō est aiāl
 Exemplū el nullus lapis est aiāl
 tres nullus lapis est homo

Et reducitur ad celarent minore cōuersa simpliciter ⁊
 p̄ transpositionē premissarū.

Festino tercius mod⁹ constat ex vniuersali negati-
 ua maiori: et p̄ticulari affirmatiua minori: p̄ticularē
 negatiuā directe cōcludentibus

fel nullus lapis est aiāl
 Exemplū ti quidā hō est aiāl
 no quidā hō nō ē lapis

Et reducitur ad ferio maiore cōuersa simpliciter

Baroco quartus modus p̄stat ex maiori vniuersalē
 affirmatiua: et minori p̄ticulari negatiua: p̄ticularē ne-
 gatiuā directe concludentib⁹

ba omnis hō est aiāl
 Exemplū ro quidā lapis nō ē aiāl
 co quidā lapis nō ē homo

Et reducitur ad barbara p̄ impossibile Reducere autē
 p̄ impossibile est sumere oppositū p̄clusionis cū altera
 premissarū: et inferre oppositum alterius premissę.

Sumat̄ at̄ oppositū p̄clusionis. l. om̄is lapis est hō: cū
maiori hui⁹ q̄rti mōi. l. om̄is hō est aiāl Et arguat̄ sic

om̄is homo est animal
p̄ impossibile om̄is lapis est homo
om̄is lapis est animal

Prīmū punctū hui⁹ l̄conis ē q̄ sc̄da figura est in q̄ mediū p̄tur in vtraq̄
p̄m̄illarū de duabz extremitatibz Et nō est mediū p̄o
tione/ vt sup̄p̄cm̄ est/ qz nō ponit̄ int̄ duas extremitates s̄m̄ sb̄iectionē et p̄cōez
ficut mediū p̄me figure/ s̄ ē p̄ositione p̄m̄ū/ vt dicit̄ p̄hus qz p̄tur de vtraq̄ ex
tremitatū Et mediū 3° figure etiā nō est mediū p̄cōe/ sed ē vltimū p̄ositione/ qz
subijc̄it vtriq̄ extremitati/ mō s̄m̄ ordiē subijc̄iēdi et p̄iūdi s̄tū ē poster⁹ p̄to
Ex quo p̄z qz rō mediū nō est ita p̄pe in istis/ sicut in p̄ma figura Itā rō mediū
ē mediare et poni int̄ extrema/ in 2^a vō pō² sup̄ extrema/ in 3^a at̄ pō² s̄b ex^o mis

Sc̄dū punctū q̄ isti q̄tuor modi 2° figure p̄cludūt directe suas p̄clusio
nes/ et tñ nō sunt modi p̄fecti/ et hoc idō qz non euibēter
clare et manifeste inferūt suas p̄clusiones/ qz nō imēdiate regulāt p̄ dicit̄ de om̄i
vel dicit̄ de nullo Et ideo reducūt ad modos p̄fectos p̄me figure/ aut p̄ p̄uersi
onē et trāspōez/ aut p̄ impossibile s̄m̄ fiḡtionē harū l̄rāz/ s̄/ m̄/ c/ ¶ Si ar
guat̄ nullus syllo⁹ dēt̄ reduci ad aliū syllo⁹/ s̄ textus falsus Itis p̄bat̄ qz cui
cūq̄ cōuenit rō seu diffinitio syllogismi ē syllo⁹ p̄fectus/ s̄ om̄ibz syllogismis
p̄me sc̄de et 3° figuraz/ p̄uenit rō et diffinitio syllogismi/ s̄ oēs sunt p̄fecti/ idō
nō egent vt p̄ficiant p̄ reductionē ad p̄mos q̄tuor mōs ¶ Oico qz duplex ē
p̄fectio syllogismi. s̄ p̄maria q̄ p̄sistit in hoc qz ncc̄io p̄cludit et infer̄ p̄clusionē
Et hoc mō om̄is syllo⁹ est p̄fect⁹ Alia ē p̄fectio secūdaria syllogismi/ q̄ p̄sistit
in hoc qz euibēter et manifeste p̄cludat/ ita hec p̄fectio addit vltra ncc̄itatē cō
cludēdi/ euibētia p̄cludēdi/ et hoc mō soli q̄tuor p̄mi mōi p̄^o figure s̄ p̄fecti

Queritur primo q̄ est rō triū regularū speālū⁹ figure ¶ Oico rō
om̄ regularū ḡn̄alis est qz dato opposito/ tūc ex vō
seq̄ret̄ falsum qd̄ est impossibile Rō speālis p̄me regule ē/ qz si in 2ª figura a²
posset̄ eē p̄ticularis/ seq̄ret̄ qz argueret̄ a nō distributo ad distributū ex p̄te ma
ioris extremitatis/ q̄ nō distribueret̄ in maiori/ eo qz esset̄ p̄ticularis/ et tñ distri
bueret̄ in p̄to p̄clusionis/ qz p̄clusio ē hic sp̄ negatiua ¶ Posset̄ argui/ qd̄ a
hō est aiāl/ null⁹ lapis est aiāl/ s̄ qd̄ a lapis nō est hō/ s̄ b̄i b̄n̄ seq̄t̄ et ¶ Oico qz
h̄ ē gr̄a mat̄rie qz n̄ fōit̄ r̄z in om̄ibz t̄minis ¶ Replicat̄ etiā formal̄ seq̄t̄
qd̄ p̄bo de fr̄isefomoz/ q̄ mod⁹ fuit̄ om̄i figure/ et tñ maior ē p̄ticularis ¶ Di
co qz h̄z maiore ex̄tē p̄ticulari/ b̄n̄ seq̄t̄ aliq̄o in fr̄isefomoz ind̄ir̄cē p̄cludēdo/
nō tñ dir̄cē vt regula intelligit̄ ¶ Rō sc̄de regule est qz p̄pter v̄nionē duarū
sp̄ez in vno ḡn̄e/ nō seq̄t̄ v̄nio illaz int̄ se Et iā si ex puris affirmatiuis arguere
tur in 2ª figura/ tūc mediū nūq̄ distribueret̄ ex q̄ cēt̄ sp̄ p̄tū p̄p̄ōis affirmatiue
sc̄d̄ h̄ est in p̄ueniēs i^o ¶ Si ar² q̄cūq̄ vni et eidē sc̄cio sunt eadē/ int̄ se sunt
eadē/ s̄ arguēdo ex puris affirmatiuis in 2^a figura denotat̄ v̄nio extremitatū

in vno 3° / 3° etiā erit bona vno int se / nā tenet in vtrute illi^o maxime dicte **¶**
¶ Dico q illa maxima bz sic intelligi / qdūq vni et eidē 3° supple singulari singu
 lari tēto sunt eadē / etiā int se sunt eadē / mō illud 3° hīc est t^o cōis cōiter tē^o
¶ Rō 3° regule qre pcludit sp negatiue est / qz opz in 2ª figura altera pmissarū eē
 negatiua / 3° oportebit pclusione eē negatiua / nā tenet p qrtā regulā gñale su
 pradictā / q est si aliq pmissarū sūt negatiua / pclusio erit negatiua

Queritur secūdo q̄tplex ē reductio modoz impfectoz ad mōs pfect
 os **¶** Et qre baroco nō p̄t reduci ad barbara vel aliū
 modū ostēsiue **¶** Ad h^o dico q ē duplex. kōsiua et p impossibile Reductio
 oñsiua ē que fit p puerfione vel transpōem pmissarū **¶** Et h^o mō oēs modi imp
 fecti. s. oēs / a quoz p̄mis reducūt ad aliqū modū pfectū h^o s̄gione lrāz / s / p
 vel m / in eis positaz **¶** Ex q̄ seq̄t q baroco et bocardo nō reducūt ostēsiue / qz in
 eis nō ponit / s / p / vel m / **¶** Sz reductio p impossibile ē qn̄ ex opposito p̄dictoz
¶ Et isto mō baroco et bocardo deñt reduci ad barbara vt h̄ḡt p lrāz / c / **¶** Quis
 ēr sic syllo^o ostēsiu^o / et syllo^o ad impossibile q est spēs syllogismi ex p̄p̄thēsi
 videat in sexto tractatu **¶** Ad 2° qre baroco vel etiā bocardo non p̄t reduci
 ad barbara vel aliū modū ostēsiue **¶** Dico qz vt dcm̄ est reductio ostēsiua fit p
 puerfione **¶** Aut q̄ in baroco p̄uertēt maior / aut minor / aut pclusio **¶** Istō maior
 qz illa p̄uertēt in p̄ticularē p acc̄ns / ex q̄ maior ē v̄tis affirmatiua / et tūc argue
 ret ex puris p̄ticularibz / qd̄ n̄ p̄t fieri **¶** Si dicat q minor aut pclusio debeat cō
 uerti / h^o nō p̄t fieri / p̄bat qz sunt p̄ticularēs negatiue / que nō p̄nt p̄uerti in suis
 t̄minis / sz p̄uertūt p p̄positionē in t̄minis infinitos / et sic nō manerent ijsē ter
 mini / qd̄ t̄n̄ red̄q̄r in reductioe **¶** Si q̄rat ex quo reducere p impossibile
 est sumere oppositū p̄dictozū pclusiois cū altera pmissarū **¶** Que erit illa p̄e
 missa **¶** Dico q in 2ª figura illa erit maior / q̄ manebit / et iferet oppositū minoris
¶ Sz in 3ª figura minor manebit et iferet oppositū maioris / iuxta illa metra.
 Seruat maiorē / variatqz sc̄da minorē et.

Arguitur primo **¶** Cōtra sc̄daz regulā spēakm̄ 2ª figure ex puris affir
 matiuis in sc̄da figura bñ seq̄t aliq̄ / igit̄ regula falsa
¶ T̄ns p̄bat sic arguēdo **¶** De risibile ē aiāl / om̄is hō est aiāl / 3° om̄is hō est risibil
¶ Dico licet bñ seq̄t m̄aliter / et grā illoz t̄minozū / nō t̄n̄ seq̄t formaliter / qz
 nō tenz in om̄ibz t̄minis s̄ll̄ forma retēta **¶** **¶** Replicat etiā seq̄t formaliter
 sic arguēdo / aliq̄d aiāl est fortes / aliq̄s hō ē fortes / 3° aliq̄s hō est aiāl / nec p̄t da
 ri instātia **¶** Dico licet in 2ª figura bñ seq̄t formaliter aliq̄d ex puris affirma
 tiuis / p syllogismū expositozū / vbi mediū est t̄min^o singularis / nō t̄n̄ seq̄t p syl
 logismū simpliciter vbi mediū est t̄min^o cōis

Arguitur secūdo nō seq̄t in celare **¶** Nullū dextrū est finistrū / cuiuslibet
 hōis oculus ē finistr^o / 3° nullū hōis oculus est dexter
 p̄misē sunt v̄e / et pclusio falsa igit̄ **¶** Dico q hīc nō suat q̄rta cautela / qz ar
 guit̄ a nō distributo ad distributū ex p̄te li oculus / qd̄ in minori supponit p̄fuse
 t̄m̄ / et in cōclusionē distribuit **¶** Replicat̄ regula sup̄pōis ē qz r̄cūs sc̄q̄na
 obliquū distributū supponit p̄fuse t̄m̄ / sz oculus in cōclusionē est r̄cūs sequens
 obliquū distributū / 3° supponit p̄fuse t̄m̄ **¶** Dico q illa regula itelligit̄ qz rec

tus sequens obliquū distributū p signū affirmatū/hic autē sequit̄ obliquū distri-
butū p signū negatiuū ¶ Si arguat̄ adhuc nō seq̄t̄ Nichil qd̄ est vel erit
fuit in archa noe/ōē aiāl fuit in archa noe/ḡ nullū aiāl est vel erit/ḡ conclusio ē flā/
e pmissē sunt v̄e igit̄ ¶ Dico q̄ hic nō seruat̄ sc̄da cautela/nā minor extremi-
tas sc̄z aiāl sumit̄ aliter in minori/et aliter in conclusioe/qz in minori caput aiāl
p̄teritis/et in conclusioe caput p̄ntibz et futuris/et sic ibi sunt v̄tualit̄ q̄tuor
tūmi Et si dicat̄ pmissē sunt bñ disposit̄e/inferat̄ ḡ bñ conclusio ¶ Dico dēt̄ sic
concludi/ḡ nullū aiāl p̄teritū est vel erit/et tūc conclusio est vera

Arguitur tertio nō seq̄t̄ in camestres/ōē mortuū ē nōens/nullus hō
est nōens/ḡ null⁹ hō est mortuus/conclusio ē falsa/et p̄-
missē sunt v̄e/ḡ nā in camestres nō v̄z ¶ Dico q̄ h̄ nō h̄uat̄ q̄nta cautela/qz
h̄ arguit̄ a nō ap̄lo ad ampli ex pte li hō/qd̄ in minori nō apliat̄/sz stat solū p̄-
p̄ntibz Et in conclusioe apliat̄ qz stat p̄ p̄ntibz et p̄teritis ¶ Replicat̄ ar-
guere a nō ap̄lo ad aplū est arguere ab inferiori ad supius/qz t̄ nō amplius est
inferi⁹ ad seipm̄ apliatū/ḡ nā erit bona ¶ Dico v̄erū est q̄ t̄ nō aplius est
inferi⁹ ad seipm̄ apliatū/et bñ valet arguim⁹ si arguat̄ sine distributione/qz ab in-
feriori ad supius cū distributione ē fallacia p̄ntis/jā hic arguebat̄ a nō ap̄lo ad
aplū cū distributione ampli qd̄ nō valet ¶ Si arguat̄ nō seq̄t̄ cuiuslibet
p̄dictionis altera ps ē v̄a/cuiuslibz p̄dictionis altera ps nō est v̄a/igit̄ nulla p̄-
dictio ē p̄dictio ¶ Dico q̄ male concludit̄/obberet em̄ sic concludi/ḡ cuiuslibz p̄-
dictionis altera ps nō est p̄dictionis altera ps t̄ conclusio ē v̄a sicut p̄missē

Arguitur quarto nō seq̄t̄ in festino Nullū aiāl dū dormit̄ vigilat̄/qd̄
hō vigilat̄/ḡ qd̄ hō nō est aiāl dū dormit̄/conclusio est
falsa/et p̄missē sunt v̄e/ḡ nō v̄z nā in serio ¶ Dico q̄ maior p̄t̄ eē v̄na ypo-
tp̄alis/tūc est v̄a/sz nō ē bon⁹ syllo⁹ cathegoric⁹ et simplr̄ Alio⁹ p̄t̄ eē cathe-
et hoc duplr̄/vno⁹ vt̄ illa d̄t̄minatio dū dormit̄/se tenz a pte subiecti/et sic ip̄a
ē falsa/qz v̄z istā de q̄cūq̄ v̄ez est dicere q̄ sit aiāl dū dormit̄/de illo v̄erū ē dice-
re q̄ nō vigilat̄/qd̄ est falsum/qz de aiālī vigilati v̄erū est dicere q̄ ē aiāl dū dor-
mit̄/et t̄z de ip̄o nō est v̄erū dicere q̄ nō vigilat̄ Alio⁹ illa d̄t̄minatio dū dor-
mit̄ se t̄z a pte p̄ti/tūc male sumit̄ minor/qz d̄ret sic sumi/sz qd̄ hō vigilat̄ dū
dormit̄/et tūc minor ē flā ¶ Si arguat̄ nō seq̄t̄ in baroco/ōnis hō est totū
in q̄t̄itate/fortes nō est totū in q̄t̄itate/ḡ fortes nō est hō/it̄ nō seq̄t̄ ōnis hō
currit p̄ casum/adā nō currit/ḡ adā nō est hō ¶ Dico ad p̄mū distinguendo
maiorē/vel ip̄a est v̄na v̄lis/tūc est bon⁹ syllo⁹ in baroco/sz sicut conclusio ē flā
ita et maior Aut maior est v̄na singularis vel indefinita tūc est v̄a/sz nō valz
syllo⁹/qz tūc arguit̄ ex puris p̄ticularibz Possit̄ h̄ replicari p̄bādo q̄ maior
vt̄ ē v̄lis sit v̄a/sicut p̄z sup̄ in 3° argum̄to cōtra darij ¶ Ad 2° dico q̄ ibi nō
h̄uat̄ sexta cautela/qz ibi nō h̄uat̄ debita restrictio ex pte li hō/qd̄ in maiori re-
stringit̄ stare p̄ p̄ntibz/et in cōclusioe nō restringit̄ p̄ p̄ntibz/sz distribuit̄ p̄-
p̄ntibz p̄teritis et futuris Sūt t̄n aliq̄ p̄cedēt̄s q̄ adā nō est hō/qz sua p̄dictio-
ria est falsa Adā est hō/qd̄ p̄bant̄/qz est v̄na affirmatiua cu⁹ subiectū p̄ nul-
lo supponit̄ De ista materia dictū est sup̄ in p̄mo tractatu/et in sc̄do videat̄ ibi
qm̄ p̄blema est inter doct̄issimos

Due sunt regule tercie figure

Equit de 3° figura: cui⁹ tales dant^r regule Prior
regula: in 3° figura minore exiite negativa nichil seqt.

Posterior regula: in 3° figura cōclusio debet esse pri
cularis Vnde tercia figura sex habet modos

Darapti p^mus modus cōstat ex vniuersali affirma
tiua maiori: & vniuersali affirmatiua minori: p^ricularē
affirmatiuā concludentib⁹ directe.

da omnis hō est sbnā
Exemplū rap omnis hō est aiāl
ti qbdā aiāl est sbnā

Et reducitur ad darū minore p^ruersa p^raccis

Felapton secūdus modus cōstat ex vniuersali ne
gatiua maiori: et vniuersali affirmatiua minori: p^ricu
larem negatiuā directe cōcludentibus:

fe nullus hō est lapis
Exemplū lap omnis hō est aiāl
ton aliqđ aiāl nō ē lapis

Et reducitur ad ferio minore cōuersa p^raccis

Dilamis tercius modus cōstat ex p^riculari affirma
tiua maiori: et vniuersali affirmatiua minori: p^ricu
larem affirmatiuā directe cōcludentib⁹

dil qdam hō est sbnā
Exemplū am omnis hō est aiāl
is qbdā aiāl est sbnā

Et reducitur ad darū maiore cōuersa simpliciter: et p^r
transpositionē p^remissarū

Datisi quartus mod⁹ cōstat ex vniuersali affirmati

Tractatus q̄rti

ua maior: et particulari affirmatiua minori: particularem affirmatiuā directe concludentib?

Exemplū da omnis hō est lbñā
 til quidā hō est aiāl
 f quōdā aiāl est lbñā

Et reducitur ad darq̄ minore cōuersa simpliciter.

Bocardo quintus modus cōstat ex particulari negatiua maior: et vniuersali affirmatiua minori: particularem negatiuā directe cōcludentib?

Exemplū bo quidā hō nō ē lapis
 cac omnis hō est aiāl
 do quōdā aiāl nō ē lapis

Et reducitur ad barbara p̄ impossibile Sumat enim oppositū p̄dictorū p̄clusionis: cū altera p̄missarū. s. minore: et inferet oppositū alteri? p̄misse hoc mō: oē aiāl est lapis: omnis hō est aiāl: q̄ omnis hō est lapis: hec cōclusio facta p̄ impossibile in barbara p̄tradicit maiori quinti modi tercię figure.

Ferison sextus modus cōstat ex vniuersali negatiua maior: et particulari affirmatiua minori: particularem negatiuā directe p̄cludentib?

Exemplū fe nullus hō est lapis
 ril quidā hō est aiāl
 on quōdā aiāl nō ē lapis

Et reducitur ad ferio: minore cōuersa simpliciter
 vltus p̄ illis duab? figuris q̄ habent decem modos
 Celare camestres festino baroco: darapti
 Felapton disamis datisi bocardo ferison

Primum punctum huiusmodi conis est quod ratio generalis horum regule quod dicitur quod in 3^a figura minore exente negatiua nichil sequitur est quod ex vero sequitur falsum Ratio specialis est quod si sic argueretur a non distributo ad distributum ex parte maioris extremitatis quod in maiori non distribueretur/ eo quod est affirmatiua/ et tamen in conclusioe distribueretur quod est primum propositio negatiue. Et sic arguendo in scilapton/ omnis homo est animal/ nullus homo est azinus/ quod dicitur azinus non est animal/ sed sunt duo defectus predicti/ scilicet ex veris sequitur falsum/ et animal non distributum in maiori distribuitur in conclusioe. Et eodem modo datur ratio 2^a regule/ quod ex veris sequitur falsum/ et argueretur a non distributo ad distributum.

Secundum punctum quod 3^a figura est veritas super est in qua medium subicitur in utraque premissarum/ et ideo non est medium predicis/ sed huiusmodi coniunctione. Et huiusmodi sex modus dicitur conclusioes sicut patet in textu. ¶ Si arguat 3^a figura non est ponenda/ sed est superflua. Huiusmodi probatur quod frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora/ sed quilibet conclusio particularis sufficienter potest concludi in prima figura. scilicet in darij serio fapelsino dabitur et igitur ista superflua. ¶ Dico quod licet omnis conclusio particularis sufficienter concludatur in prima figura/ sed alijs modis concludendi/ non tamen quod ad omnes modos concludendi.

Tertium punctum quod tamen sex sunt modi figure dicitur conclusioes. ¶ Dico autem dicitur conclusioes quod primum est ad huc tres indirecte conclusioes patet quod omnis modus potens concludere dicitur conclusioem peruertibilem/ etiam potest concludere indirecte et peruertente. Et quod sequitur quod isti tres modi darapti disamis et datifi primum concludere pervertentes suarum conclusioem indirecte. Sz alij tres non primum/ quod particularis negatiua non pervertit in suos suos. ¶ Si arguat etiam dicitur conclusioe dicitur deus esse plures modi veritas sic arguendo/ fortes est risibilis/ fortes est homo/ homo est risibilis. ¶ Dico quod ille non est syllogismus simpliciter sed expositiois/ quod licet possit fieri in omni figura/ non tamen fit in aliqua modo affirmatiuo/ nec in aliqua negatiuo/ propter quod in secunda figura/ veritas nullus azinus est fortes/ alijs homo est fortes/ sed alijs homo non est azinus/ tamen tenet in festino/ sicut in camestres/ omnis sol est iste sol/ nulla luna est iste sol/ sed nulla luna est sol.

Quartum punctum est quod omnes modi imperfecti prime figure/ scilicet de/ et 3^a primum reducuntur dupliciter ad modos perfectos. scilicet ostensiuue et per impossibile/ propter baroco et bocardo quod solui reducuntur per impossibile/ verum quod reducuntur ostensiuue sed satis patet in textu que reductio fit per peruertionem et per transpositionem premissarum ad aliquam quatuor modorum perfectorum/ scilicet quod incipiunt a b ad barbara reducuntur/ quod incipiunt a c ad celarent et Sz nota quod quatuor modi indirecte concludentes prime figure/ reducuntur diuersimode per impossibile. scilicet Ha baralipton et fapelsino reducuntur ad celarent inferendo per impossibile inferendo primum/ sed peruertente maioris/ sicut dabitur ad celarent inferendo predictiois minoris sed peruertente/ sicut celares ad darij inferendo predictiois maioris/ sicut frilesomoz ad darij inferendo predictiois minoris/ sed semper peruertente intellige. ¶ Sz in secunda figura ille modus reducitur ad modum prime figure/ cuius conclusio predictiois minoris eius/ ideo celare per impossibile reducitur ad serio. Camestres ad darij/ festino ad celarent. ¶ Itē in 3^a figura reducere per impossibile est sumere oppositum predictiois conclusionis cum minore/ et inferre oppositum predictiois in tribus modis particularibus/ vel oppositum primum in modis duobus veritas/ plus maioris/ ideo darapti reducitur ad celarent/ et scilapton ad barbara/ quod conclusiones de istis primum maioribus de illis Sz alij reducuntur ad modum prime figure/ cuius conclusio predictiois maioris eius/ ideo disamis reducitur ad celarent/ quod predictiois de celaret.

dicit maiori de bisamis Et dicitur ad serio Et serio ad darij/vt3 practican.

Queritur primo vtrū darapti sit p̄na formalis ¶ **Oico** q̄ sic p̄bat/
q̄ tenz in omibz t̄minis simili forma arguēdi reterā Et
q̄ nō ita euidenter et manifeste p̄cludit / Ideo ostēsiue reducitur ad darij/et p̄ im
possibile ad celerent vt dēn est ¶ **Si** arguat modi p̄fectiores nō dent re
duci ad imp̄fectos / s̄ darapti et sc̄lpton sunt modi p̄fectiores q̄ darij et serio
iḡit nō dent reduci ad illos ¶ **Minor** p̄bat q̄ isti sunt modi v̄les / illi sunt modi
p̄ticulares / s̄ v̄les sunt modi p̄fectiores p̄ticularibz ¶ **Oico** modi v̄les s̄nt
p̄fectiores in eadē figura q̄ p̄ticulares / nō t̄n in diuers̄ figuris ¶ **Mōi** em̄ p̄tic
lares in p̄ma figura sunt p̄fectiores mod̄ p̄ticularibz in alijs figuris / eo q̄ em̄
dētius p̄cludūt ¶ **Si** arguat p̄clusio dēt esse s̄lis alicui p̄millarū / vt p̄z p̄
mo p̄oz / s̄ in istis duobz mod̄ sc̄z darapti sc̄lpton / p̄clusio ē dissimilis v̄triq̄
p̄millarū / q̄ cōclusiones sunt p̄ticulares / et abē p̄misse sunt v̄les ¶ **Oico** q̄
p̄clusio dēt ēē s̄lis alicui p̄millarū in q̄litate / et ita intelligit p̄hus / et nō opz in
q̄titate ¶ **Arguit** nō seq̄t in darapti / oēm hōiez ēē rōnale est necē / oēm
hōiem ēē aiāl est necē / q̄ aiāl esse rōnale est necē / s̄bi p̄misse sunt vere et p̄clusio
falsa / iḡit darapti nō est p̄na formalis / q̄ p̄clusio sit falsa p̄bat / q̄ rōnale p̄tur
de aiāl p̄tingēter et p̄tione accētis ¶ **Oico** q̄ rōnale nō p̄tur simpl̄ p̄tingē
ter de aiāl / s̄ solū s̄m qd̄ / ita q̄ s̄m aliqd̄ inferius / cui p̄tingenter accidit / mōi
est illud indiuisibū vagū aiālis qd̄ postea recipit aiām rōnale / s̄a talis p̄tingētia
s̄m qd̄ / b̄n̄ stat cū absoluta necitate / imo p̄tingētia p̄ti de s̄bro ad qd̄libz sup̄
stat cū necessitate absoluta ¶ **Sicut** p̄z de ista s̄m mentē p̄hi / oēm hōiem ēē aiāl
est necē / ip̄a em̄ ēē necia / et t̄n de quolibet singulari p̄tū d̄i p̄tingenter / q̄uis nō
d̄i p̄tingēter de illis sinḡlibz cū cōstantia eoz / s̄ est sup̄ q̄ sint / sicut req̄rit ad
p̄cōem necessitatis ¶ **Vel** d̄i q̄ p̄clō aiāl ēē rōnale est necē / est necia grā hōis
quē p̄stituit aiāl ¶ **Et** ēē p̄tingēs q̄tū est ex natura aiālis in cōi / q̄ nō implicat rō
nale ab ēē aiāl q̄tū est ex natura cōi ¶ **Sz** q̄ s̄bi necio inest / hoc est ex eo q̄ aiāl
necio inest hōi / cui etiā necio inest rōnale / s̄a necitas grā alterius / et cōtingētia
grē nature p̄prie / stat b̄n̄ simul ¶ **De** isto etiā dictū est supra in sc̄do tractatu in
q̄rto argumēto q̄stionis q̄nt / v̄trū gen⁹ possit p̄ri de suis differētis in fine lecō
nis sc̄rte ¶ **Si** arguat adhuc nō seq̄t ¶ **Om̄is** hō vel azim⁹ est risibilis / om̄is
hō vel azim⁹ est rudibilis / s̄ rudibile ēē risibile ¶ **Oico** q̄ maior p̄t esse ypo^a
dissūctiua v̄a / s̄z syllo⁹ nō v̄z q̄ ex ypotheticis nō fit syllo⁹ cathegoric⁹ ¶ **Aut**
ē vna cath^a de dissūcto s̄biecto / aut q̄ totū distribuit tūc est bonus syllo⁹ / s̄z
sicut p̄clusio ē falsa / ita abē p̄misse ¶ **Si** p̄tē disuncti distribuit / tūc male sumit
totū disunctū in minori / q̄ p̄cise debet sumi in minori qd̄ distributū est in ma
iori ¶ **Nō** deberet tūc sic argui / om̄is hō vel azimus est risibilis / om̄is hō est rudibi
lis et / et tunc minor est falsa.

Queritur sc̄do vtrū om̄is syllo⁹ sit in aliq̄ triū figurarū ¶ **Oico** q̄ sic vt p̄
bat p̄ p̄m̄ p̄^o p̄oz oñdētē s̄ de syllo⁹ ostēsiue / et de syllo⁹
ex ypotheci et ei⁹ sp̄b⁹ ¶ **Arguit** si om̄is syllo⁹ fieret in aliq̄ triū figura
rū sequeretur q̄ om̄is syllo⁹ fieret in p̄ma figura / vel om̄is in sc̄da vel 3^a qd̄ est fal
sum ¶ **Sequela** p̄bat q̄ idē videt dictū / om̄is syllo⁹ fit in aliqua triū figurarū /
ergo om̄is syllogism⁹ fit in p̄ma figura / vel om̄is fit in sc̄cūda vel t̄rcia

¶ Oico q̄ ista om̄is syllo⁹ fit in aliq̄ triū figuraȳ eualet huic cathe⁹ de bis
iuncto p̄to Om̄is syllo⁹ fit in p̄ma vel 2^a vel 3^a figura/quis ypo⁹ diffiuctiua
vt assumit in argum̄to nō sit v̄a **¶** Et si dicat̄ in ista om̄is syllo⁹ fit in aliq̄ triū
figuraȳ/ibi figura supponit dēciatē p̄pter signū p̄ticulare p̄cedens/ q̄ opz p̄
p̄dem esse verā p̄ vno dēminatō supposito figure **¶** Oico q̄ figura non
supponit dēciatē/ s̄ p̄fute t̄m **¶** Et licet ponat̄ signū p̄ticulare/ t̄m illud nō variat
suppōez in sp̄e/ licet b̄n in ḡnē/ dēco nichil refert si dicat̄/ om̄is hō est aliq̄ aiāl/
vel om̄is hō est atāl **¶** Et ita figura supponit h̄ p̄ tribz figuris diffiuctim p̄fute t̄m

¶ Si arguat̄ nō om̄is syllo⁹ fit in p̄ma figura/ et nō om̄is fit in sc̄da/ nec d̄
nis fit in 3^a q̄ nō om̄is syllo⁹ fit in aliq̄ triū figuraȳ/ p̄na tenz a sufficiēti induc
tione **¶** Oico q̄ nō arguit̄ penes sufficiēte inductionē/ s̄ ibi p̄mittit̄ falla⁹
figure dictionis/ arguēdo a pl̄ibz dēminat̄is ad vnā dēminatā/ v̄n in p̄pōibz
sumptis p̄ante/ ille t̄i⁹ syllo⁹ h̄z diuerfas suppōes dēminat̄as/ et in p̄ntē habz
vnā suppōez dēminatā/ r̄cē sicut si arguit̄/ q̄dā hō nō est in isto loco/ et q̄dā hō
nō est illo loco/ et sic de alijs/ q̄dā hō nō est in loco/ licet em̄ h̄ inducat̄ oīa sup
posita p̄ri/ nō t̄m resp̄cū eius dē suppositi s̄biecti/ et in p̄ntē denotat̄ oīa suppo
p̄ti remoueri ab eodē supposito s̄biecti p̄pter suppōez dēminat̄as s̄biecti/ ex
q̄ t̄i⁹ suppōes dēminat̄as h̄z reddere loquutionē verā p̄ vno dēfiato singula
ri/ vel d̄z et breui⁹ q̄ ibi arguit̄ ab inferiōri ad sup̄ius cū distributione/ et sic est
ibi fallacia p̄ntis **¶** Star⁹ 3° in nulla figura fit om̄is syllo⁹ q̄ p̄ p̄uerfionē
simplicē/ null⁹ syllo⁹ fit in aliq̄ figura/ et p̄ p̄ns male dēc̄m est q̄ om̄is syllo⁹ fit in
aliq̄ triū figurarū **¶** Oico q̄ nō b̄n p̄uertit̄/ sicut in s̄bi⁹ si q̄d̄/ in nulla domo
ē om̄is hō/ q̄ nullus hō est in domo **¶** S̄z oē tales v̄les negatiue quax p̄ta suppo
nit̄ p̄fute t̄m/ dēnt̄ p̄uert̄i in v̄les negatiuas s̄bto supponēte p̄fute t̄m/ q̄d̄ bus
supposuit̄ p̄fute distributiue/ vt ista in nulla domo ē om̄is hō/ dēnt̄ p̄uert̄i in h̄c
om̄is hō nō est in om̄i domo/ q̄ eualet huic/ om̄is hō in aliqua domo nō est **¶** Si
militer in p̄posito ista in om̄i figura fit om̄is syllo⁹/ dēnt̄ cōuert̄i in hanc **¶** Om̄is
syllo⁹ fiens nō est in om̄i figura. i. om̄is syllo⁹ fiens in aliq̄ figura nō est/ et ibi cō
uertens est vera sicut p̄uerfa.

¶ Arguitur p̄rimo cōtra barapti nō seq̄r̄/ om̄is hō est albus in casu possi
bili/ om̄is hō inq̄tū hō est risibilis/ q̄ q̄dā risibile inq̄
tū risibile est albū/ p̄misse sunt vere et p̄clusio falsa **¶** Oico negādo p̄nam et
rō est q̄z ibi male p̄cludit̄/ et nō h̄uat̄ septima cautela **¶** Itā illa reduplicatio inq̄
tū nō debz poni in p̄clusionē/ q̄z ē dēminatō mediij/ mō sicut mediū nō intrat
p̄clusionē/ ita nec sua dēminatō/ d̄z q̄ sic p̄cludi/ q̄ q̄dā risibile ē albū **¶** Tur d̄z
i p̄clusionē cū implicatione poni ad s̄btū p̄clusionis/ vt q̄dā risibile inq̄tū hō
est albū **¶** Replicat̄ h̄ ar⁹ sine reduplicatiōe et t̄m nō seq̄r̄ **¶** Qui libet d̄ic
tionis altera ps est v̄a/ cui⁹ libet d̄ictionis altera ps est falsa/ q̄ falsum ē verū

¶ Oico q̄ plus subijcit̄ in minozi q̄ distribuebat̄ in maiōzi/ q̄d̄ nō debet fieri
in 3^a figura/ q̄z in maiōzi distribuit̄ solus obliquus et rectus sup⁹ p̄fute t̄m

¶ Arguitur secūdo nō seq̄r̄ in selapton **¶** Null⁹ hō est gen⁹/ om̄is hō ē aiāl/
q̄ aiāl nō est gen⁹/ p̄clusio ē falsa/ q̄ p̄misse sunt vere/
q̄ nō valet p̄na in selapton **¶** Oico q̄ nō h̄uat̄ sc̄da cautela/ q̄z aiāl tenet̄ aliē
et aliter in minozi et p̄clusionē/ q̄m mutat̄ gen⁹ suppōis/ aiāl em̄ in minozi sup⁹

personaliter/et in conclusione simpli. ¶ Replicat hic nō est mutatio suppois
ex pre li aiāl/pbo qz aiāl in minori est pta vhs affirmatiue/ꝯ supponit simplr
vt patz p auctore nrm in tractatu supponū/et etiā supponit simplr in conclusio
ne/igiz nō mutat gen⁹ suppois. ¶ Oico q aiāl supponit in minori s^m viam
nōiāliū ꝯfufe tm̄ personalit̄/et in conclusione simplicit̄. Quid tūc ad auctore nrm
¶ Oico ꝯ ꝯꝯꝯꝯꝯꝯ sua q suppo simplex s^m ipm̄ hz multos grad⁹. Et q
scds grad⁹ su⁹ quē ponit/coincidit cū suppoꝯ ꝯfusa tm̄. ¶ Si ar² adhuc n̄
seq̄t/nullā hōiēz videt azin⁹/oem̄ hōiēm̄ videt equus/ꝯ equus nō videt azinū
ꝯclusio in casu ē vera ꝯmissis ex n̄tib⁹ falsis. ¶ Oico q male cōcludit/qz ex
tremitates totales nō p̄ntur de seinnicē in conclusione/ꝯ debet sic cōcludi/ꝯ
aliq̄d videns equū nō est videns azinū.

Arguitur tercio nō seq̄t in bisamis/aliq̄s hō est mortu⁹/ōnis hō est vi
uens/ꝯ viuus ē mortuū. ¶ Dico q ibi nō h̄uāt quin
ta cautela/qz hō in minori āpliat ꝯ p̄ntibz et ꝯteritis/in minori solū stat ꝯ p̄n
tib⁹. ¶ Replicat hic h̄uāt āpliatio/et tm̄ nō seq̄t. Alicui hōi inest sanitas/ō
ni hōi inest albedo/ꝯ albedo est sanitas. ¶ Oico q male ꝯcludit/nā deberet
sic ꝯcludi/ꝯ cui inest albedo inest sanitas. Sile est cū ar². ¶ A quodā hōie videt
fic⁹/ab om̄i hōie videt lapis/ꝯ a quodā lapide videt equus. ¶ Male ꝯcludit qz
deberet sic ꝯcludi/ꝯ a quo videt lapis videt equus.

Arguitur quarto nō seq̄t in datisi/ōnis hō est natus/aliq̄s hō est nascē
dus/ꝯ aliq̄d nascendū est natū/ꝯmissis sunt ꝯe/ꝯ tm̄ cō
clusio ē falsa/igiz ꝯnā nō valet in datisi. ¶ Oico q mediū tenet alit̄ et aliter
et variat āpliatio/qz hō in maiori tenet ꝯ p̄ntibz et ꝯteritis/ꝯ in minori tenet
ꝯ p̄ntib⁹ et futuris/ad quos āpliat ꝯ futurū nascend⁹/et sic ibi v̄tuali⁹ sunt q⁹
tuor̄ t̄mini. ¶ Replicat hic seruat eadē āpliatio ꝯ tm̄ nō seq̄t/oē coloratū
est acc̄ns/qdā coloratū est hō/ꝯ hō est acc̄ns. ¶ Oico q ibi sunt v̄tuali⁹ q⁹
tuor̄ t̄mini/ꝯ q coloratū in maiori tenet abstractiue/qz nisi sic ipa cēt falsa/et
in minori tenet ꝯcretiue. ¶ Posset argui nō seq̄t in bocardo/sortes nō ē
minoz sorte/tor⁹ sortes ē minoz sorte/ꝯ minoz sorte nō est minoz sorte. ¶ O
ico q mediū. s. sortes nō tenet eodē mō/qz in maiori tenet ꝯ ipo sorte/et in mi
nori tenet ꝯ ꝯtibus integralibz fortis. ¶ Replicat hic mediū tenet eodē
mō/qdā hō nō est azin⁹/cui⁹ libet hōis est azinus/ꝯ quidā azinus nō est azinus/
¶ Oico q male ꝯcludit/nā minor ē de obliquo/ꝯ ꝯclusio erit de obliquo sic/ꝯ
alicui⁹ azini nō est azin⁹/vbi denotat nō esse possessio azini ab azino/qd ē verū
¶ Si arguat cōtra ferison sic. ¶ Nullus hō est ꝯꝯꝯ/qdā hō est rifibilis/ꝯ ri
fibile nō est ꝯꝯꝯ/ꝯclusio ē falsa/et ꝯmissis vere i⁹. ¶ Oico q ibi mutat gen⁹
suppois ex pre rifibilis/qd in minori supponit personaliter/et in conclusione sim
pliciter. Ex om̄ibz dictis p̄z q̄ n̄cīa fit noticia suppois āpliacionis et restrictio
nis/qm̄ sine illis noticia p̄mi tractat⁹ et quarti/nō potest haberi/ꝯdeo pua loy
calia simul cū istis audire debent iuuenes.

Et quia aristoteles in priorib⁹ ostendit cōiugatio-
 nes: in quib⁹ nō sequitur cōclusio ex p̄missis esse inuti-
 les: p̄ inuētiōnes terminorū in quibus nō tenet h⁹ modi
 iugatio: id̄ utilis est inuētiō taliū terminorū. Vbi cūz
 igitur fiat inutilis iugatio seu cōbinatio p̄tra reglās
 syllōz prius assignatas. Accipiendi sunt duo termini
 scz due spēs cū suo genere: ut hō azinus aiāl. Vel acci-
 piendi sunt duo termini: quoz alter de altero p̄tur: siue
 p̄uertibiliter siue non: cū extraneo vtriusq;: ut hō risibi-
 le lapis: aut hō aiāl lapis. Vel accipiendi sunt duo ter-
 mini quoz alter de altero p̄tur: siue cōuertibiliter siue
 non: cū superiori ad vtrūq;: ut hō risibile lba: vel hō aiāl
 lba. Per hanc aut̄ regulā disiunctiua: cuiusq; generi ap-
 plicet: siue s̄b̄te siue q̄ritati: siue alicui aliorū semp in-
 ueniūtur t̄mini: p̄ quos inutilis cōiugatio demonstrabit
 nō tenere. Et tales t̄minos appellat aristoteles in po-
 ribus: terminos in quib⁹ omni: et in quib⁹ nulli. Et no-
 ta q̄ inuenire t̄minos in quib⁹ nō sequit̄ cōclusio. Est ac-
 cipe t̄minos sup̄d̄cōs et facere iugationē: in q̄ p̄missis
 sunt de et cōclusio falsa: manēte eā q̄litate z q̄ritate p̄
 pōnū. Verbi grā. hec ē inutilis iugatio: nullus hō est
 azinus: nullus lapis ē hō: q̄ nullus lapis ē azinus. Isti
 sunt t̄m̄ in quibus omni: hec est inutilis iugatio p̄ regulā prius positā
 q̄ ex puris negatiuis nichil seq̄t. Cōtra hāc inutilē iu-
 gacōem sic accipiūt̄ t̄m̄ in quibus nulli: vel in quibus nō seq̄t̄
 cōclusio: et capiāt̄ t̄m̄ p̄ sc̄dm̄ mēbrū regule disiunctiue da-
 te: hō risibile lapis: et arguat̄ sic: null⁹ lapis est risibilis
 null⁹ hō est lapis: q̄ null⁹ hō est risibil⁹. Ecce p̄missis sūt

be: et conclusio falsa: euata eadē q̄litate z q̄titate ppōnū
in utraq; coniugatione: et manente utrobique eadē figura

Hic in fine tractatus q̄rti auctor n̄r postq̄ dēterminauit de coniugationib⁹ et cō
binationib⁹ vtilib⁹/breuius agit de coniugationib⁹ inutilib⁹/assignādo rōnes/q̄
bus p̄banē eē inutiles/ideo p̄ breui expeditione/q; textus in se facilis est/po
nēt tria p̄cta/et aliq̄ q̄stiones nō p̄nētcs hūc textū Et hēbit ista lco duas p̄
Prīmū punctū est q̄ coniugatio vel combinatio t̄minor et ppōnū ad inferē
dam p̄clusionē est dupl̄/vt z p̄ p̄oz q̄dā est vtilis/et q̄dā
inutilis Cōiugatio seu combinatio vtilis d̄r in q̄ p̄clusio sequit̄ ex p̄missis forma
liter s̄m regulas p̄bas dadas/jta q̄ nō possunt repiri t̄ij in q̄bz nō sequat̄ De ista
combinatione vtili sunt q̄nq; regule ḡnales om̄i figuraz/duē sp̄ales p̄me figure
tres sp̄ales sc̄de figure/et duē 3̄ figure/jtē de ista coniugatione vtili sunt nouē
modi p̄me figure/q̄tuor sc̄de/et sex tercie ¶ S; coniugatio inutilis est in q̄ ex p̄
missis inferit̄ p̄clusio cōtra regulas p̄bas dadas/jta q̄ licet possint dari t̄ij ex q̄
bus cōclusio bene sequit̄ grā materie t̄m/t̄n ex altera pte poterit dari termini
in quibus non sequitur.

Secundū punctū est ad inueniendū faciliter illos t̄minos p̄ quos on̄di
tur aliqua coniugatio esse inutilis/auctor noster ponit
vnā regulā trimemb̄rē/q̄ est q̄ accipiēdi sunt duo t̄mini d̄spati vt sunt duē spe
cies cū suo superiori/vt homo azin⁹ aiāl Alterū memb̄rū est Aut accipiēdi sunt
duo t̄mini cōuertibiles aut nō/cū extraneo/vt homo risibile lapis Tercū mē
brū Aut accipiēdi sunt t̄mini quoz alter de altero p̄dicat̄ siue p̄uertibiliter/si
ue nō/cū superiori ad vtrūq; vt homo aiāl suba Exmplū ponit in textu/vt si
aliquis dicat q̄ ex puris negatiuis aliq̄d sequit̄/vt bene sequit̄ nullus lapis est
azinus/nullus hō est lapis/ergo nullus hō est azinus/sibi cōclusio est va sicut et
p̄missa ¶ Cōtra illū arguitur dādo t̄minos in quib⁹ nō sequit̄/vt accipiā
tur t̄ij p̄ sc̄dm memb̄rū quales sunt homo risibile azin⁹/nullus azinus est risibi
lis/nullus hō est azin⁹/s; nullus hō est risibilis/sibi iā p̄clusio ē falsa euata eadē
q̄litate z q̄titate p̄missaz/s; illa coniugatio seu forma arguēdi ē inutilis Item si
aliquis dicat q̄ ex puris p̄ticularib⁹ aliq̄d sequit̄ sic arguēdo/aliq̄d aiāl est s̄bā/
aliquis homo est aiāl/s; aliq̄d hō est s̄bā ¶ Cōtra illū arguit̄ dādo t̄minos
in quib⁹ nō p̄ p̄mū memb̄rū regule dicte capiendo duas sp̄es cū suo ḡn̄c/sic ar
guēdo/aliq̄d aiāl est azinus/aliquis hō est aiāl/s; aliquis hō est azinus Ecce cla
re ostendit̄ q̄ illa coniugatio ex puris p̄ticularib⁹ est inutilis

Tercū punctū est q̄ dare t̄minos in q̄bz on̄i ē dare tres t̄ios ex q̄bz fiūt
duē p̄missa v̄e/s̄m coniugationē vel d̄spōem p̄positā/cū
quib⁹ stat v̄is affirmatiua in veritate ex eis dē extremis Et dare t̄minos in q̄
bus nulli/est dare tres terminos ex quib⁹ fiunt duē p̄missa vere/s̄m coniugatio
nē seu d̄spōitionē p̄positā/cū quibus stat vniuersalis negatiua in veritate ex
eis dē p̄missis ¶ Si queras q̄le incōueniens est dare t̄minos in quib⁹ on̄i/et
i q̄bz nulli/in aliq̄ mō/vl in aliq̄ reglā ¶ Dico q̄ ē adūsariū ducere ad p̄cedēdū
duas p̄dictozias/vl duas p̄rias sil cē v̄as q̄d ē ip̄s̄ Expli grā Adūsari⁹ me⁹

dicit qd ex puris picularibz seqt formalit pclusio va scz picularis affirmatiā
 Luc ddoi sunt imini in qb nulli vt sic arguēdo/qdā aiāl est azin/ qdā hō est
 aiāl Cū istis pmissis stat in veritate hec/nullus hō est azin/ ex eis de extremis.
 Et p aduersariū ad dictas pmissas seqt/ qdā hō est azinus/ qd ipse cōcedere habz
 duas pctorias eē veras qd est impossibile Lōsimili mō debet deduci in alijs

Queritur pmo quō syllogizandū sit ex obliqz in pma figura ¶ Ad h
 dico qd ad syllogizandū ex obliqz in pma figura ponūt
 p^m aristotelē pmo poy tres regule qbz addūt due ¶ Prima regula Ex ma
 iori de rō et minori de obliquo/seqt pclusio de obliquo/vt ōnis sophia ē dis
 ciplina/boni ē sophia/ qd boni est disciplina/ itē ōnis hō est aiāl/ forte videt hō/
 qd forte videt aiāl/ in dictis ponit obliq^o a pte subiecti Sz hic a pte pti ōnis
 hō currit/ fortes videt hōiēm/ qd fortes videt currentē ōnis hō est aiāl/ azinus
 ē hōis/ qd azin^o est aiālis Et tenet isti discursus in darij Si aut maior eēt nega
 tiua nō seqret/ vt nullus equ^o est azinus/ cui^o liber hōis est equus/ qd null^o hōis
 est azinus ¶ Secda regula est eō Ex maiori de obliquo/et minori de recto/
 seqt pclusio de obliquo/vt ōnis q̄lis p̄ij est disciplina/bonū est q̄le p̄iij/ qd bo
 ni est disciplina/ itē Lūi^o libz hōis est azin^o/ fortes est hō/ qd fortes est azin^o ¶ Ter
 terea Dēm hōiēm videt azin^o/ fortes est homo/ qd forte videt azinus/ isti syllōi
 sunt in darij Et tenet ista regula etiā maiore ex nte negatiua in ferio sic arguē
 do Nullū azinū videt hō/ brunell^o ē azin^o/ qd brunellū nō videt hō ¶ Tercia
 regula Ex vtrifqz pmissis de obliquo seqt pclusio de obliquo/vel de rō Sz
 diā tū Si tā subiectū qz p̄ti sunt de obliquo/seqtur pclusio de obliquo Si s̄
 iectū sit de obliquo/et p̄ti de recto/ pclusio erit de recto Ex^m pmi/vt Lūi^o cū
 qz ē disciplina illi^o est genus/boni est disciplina/ qd boni est gen^o Ex^m scōi Lūi^o
 cūqz est disciplina ipm est gen^o/boni est disciplina/ qd bonū est gen^o Et qz p̄tin^o
 sit etiā syllogizari ex obliqz in celaret/ s̄do istis addūt due regule ¶ Quar
 ta regula Quā maior est v̄lis negatiua/ cui^o subiectū est imin^o obliquus/et mi
 nor est affirmatiua/ h̄ns p̄ti obliquū/ tūc seqt pclusio de recto/ et nō de obliq/
 Ex^m vt nullū hōiēm videt azinus/ oē risibile videt hōiēm/ qd nullū risibile ē az
 nus/ qz impossibile ē qd pclusio sit falsa/ si pmissē sint vere Et nō seqt in barba
 ra Dēm hōiēm videt azin^o/ ōnis equus videt hōiēm/ qd ōnis equus est azinus
 ¶ Quinta regula Quā maior est v̄lis negatiua/ cui^o p̄ti est imin^o obliquus
 z minor est affirmatiua/ cui^o subiectū est imin^o obliquus/ tūc seqtur pclusio de
 recto/ vt Nullus azin^o videt hōicz/ oē rudibile videt azin^o/ qd nullū rudibile est
 hō Sz si pmissē fuerint affirmatiue nō seqt/ vt ōnis hō videt azinū/ oēz equū
 videt hō/ qd ōnis equus est azinus.

Queritur secūdo quō mō syllogizandū est ex obliquis in scda z tercia
 figuris ¶ Ad p̄mū dico qd syllogizādo in scda figu
 ra etiā seqt ex obliquis sicut in pma figura/ vt ayt aristoteles/ z ponit duo exē
 pla Primū est null^o motus ē motus vel gñatio/ voluptas est motus vel gñā
 tio/ qd voluptas nō est motus Scdm exemplū est nullius signi est signū/ ipius
 risus est signū/ qd ipse risus nō est signū Sed de isto ponūtur q̄ tuor regule p̄for
 mes regulis p̄me figure ¶ Prima regula Ex maiori affirmatiua de recto/
 et minori negatiua de s̄biecto obliquo/seqtur pclusio de subiecto obliq^o Ex^m

vt. Omnis azin⁹ est aial⁹/nullius hois est aial⁹/g nullius hois e azin⁹. ¶ **Secda regula** Ex maiori negatiua de subiecto obliquo/z minori de rco seq̄r p̄clusio de subiecto obliquo/vt nullu hoiez videt azin⁹/oerudibile est azin⁹/g nullu rudi-
bile videt ho ¶ **Tercia regula** Si vtraq; p̄missarū sit de subiecto obliquo
sequit̄ p̄clusio de rco/vt nullu equu videt azin⁹/oem hoiez videt azinus/g nul-
lus ho est equus/siliter hic Cuiuslibz hois est azin⁹/nulli⁹ equi est azinus/g nul-
lus equus est ho ¶ **Quarta regula** Si vtraq; p̄missarū sit de p̄to obliquo
seq̄tur p̄clusio de rco/vt nullus azin⁹ est hois/omnis equus est hois/g null⁹ equ⁹
est azinus. ¶ **Ad scdm dico** q̄ syllogizādo ex obliquis in tercia figura p̄nt fic-
ri octo p̄binationes in p̄mo mō scz darapti. Aut em vtraq; p̄missarū est de ob-
liquo. Aut altera. Si vtraq; aut obliq̄tas e a pte subiecti in vtraq; aut a pte
p̄ti in vtraq;. Aut a pte p̄ti in maiori/et subiecti in minori. Si p̄mo syllo⁹ non
valet/nō em seq̄r cuiuslibz hois est azin⁹/cuiuslibz hois est leo/g leo est azinus
Si scdo mō nō valet. Si tercio mō nō valet. Si aut̄ altera p̄missarū sit de ob-
liquo/aut maior et hoc dupl^r/aut minor et hoc dupl^r/de h̄ ponit̄ q̄tuor regle
¶ **Prima regula** e de darapti. Ex maiori de p̄to obliquo/et minori de recto
seq̄tur p̄clusio de obliquo/vt omis azin⁹ est hois/omnis azinus e aial⁹/g aliquod
aial⁹ est hois. ¶ **Secda regula** Ex maiori de subiecto obliquo/z minori de rco
seq̄tur p̄clusio de obliquo. Cuiuslibet hois est azinus/omnis ho est aial⁹/g alicui⁹
aialis est azinus. ¶ **Tercia regula** Ex maiori de rco/et minori de p̄to obliq̄/
seq̄r cōclusio de obliquo/vt omis azinus e aial⁹/omnis azinus est hois/g hois est
aial⁹. ¶ **Quarta regula** Ex maiori de rco/et minori de subiecto obliquo/seq̄-
tur p̄clusio de obliquo/vt omis ho est aial⁹/aliquē hoiez videt azin⁹/g aliquis
azinus videt aial⁹. ¶ **P̄dictae p̄binationes** p̄nt fieri circa scōz modū scz felap-
son. Primo mō ex vtraq; p̄missarū de obliquo vbi obliq̄tas est a pte subiecti
seq̄tur p̄clusio in rco/vt nulli⁹ hois est azin⁹/cuiuslibet hois est leo/g aliq̄s leo
nō est azinus. Secdo mō vbi obliq̄tas est a pte p̄ti/ctiā tenet p̄clusio in recto/
vt nullus azin⁹ est fortis/omnis azinus est platonis/g plato non est fortis. Sz 3°
et q̄rto mō nō seq̄r. Quinto mō seq̄r/vt nullus azin⁹ est hois/omnis azin⁹ e aial⁹
g aliq̄s aial⁹ e hois. Sexto mō tenet. Septimo. et octauo nō tenet. Per p̄cedas
modos p̄t fieri q̄n tenet in alijs modis. ¶ **Szaristoteles** in ḡniali dicit q̄ in 3^a
figura etiā syllogizat̄ ex obliquis z ponit̄ vnu exemplū/vt deo nō est tempus
oportunū/deo est estas/g estas nō est tēpus oportunū. ¶ **Si arguat̄** vtra
ibi p̄hus arguit̄ ex puris p̄ticularibz/g ille syllo⁹ ex obliquis nō valet. ¶ **Oi**
co⁹ ille p̄misit̄ h̄m⁹ mentē phi nō sunt p̄ticularēs sz singulares/qz deus h̄m⁹ ip̄m
est/qz vnu singularit̄ sumptū nō cōdicabile pluribz/et sic h̄m⁹ mentē phi e syllo⁹
expositorius. Vel dz q̄ nō intēdit dare bonū syllogismū simplr in 3^a figura/sz
solū dare exemplū p̄cedens ex obliq̄s ex quo facilius p̄t formari bon⁹ syllo-
gismus ex obliquis in tercia figura.

Arguitur p̄mo cōtra syllogismū p̄me regule de p̄ma figura sic Lū ar-
guit̄ omis sophia est disciplina/boni e sophia zc/ibi me-
diū subijcit̄ in vtraq; g nō est bon⁹ syllo⁹ p̄me figure. An̄s p̄bat qz sophia s̄b-
ijcit̄ in maiori vt notū est/et etiā in minori/qz reddidit suppositū huic verbo est.
¶ **Dico** q̄ subiectū minoris nō est sophia, sed est ille obliq̄ boni/patet qz

subiectū ē de quo aliq̄s dicit/ s; de illo obliquo boni dicit sophia ¶ Repli
 cat obliquus nō p̄t eē subiectū ppōnis/ s; cū dicit boni est sophia/ si boni nō p̄t
 eē subiectū. **¶** Nūc pbat/ nā dicit phus p̄mo pier. si obliq̄s addat hoc v̄bū ē fuit
 vel erit reddat oīō incōgrua/ p̄ qd̄ videt̄ dicere q̄ obliquus non p̄t eē subiectū
 ppōnis ¶ Oīō q̄ licet ex solo obliquo cū v̄bo est fuit vel erit/ s; argit̄ oīō
 incōgrua/ et ex illis solis non p̄t fieri ppōtū ex obliquo et v̄bo substantiuo p̄ū
 apponūt recti/ tanq̄ p̄dicata materialia bñ sunt ppōnes/ vt cathonis ē liber
 carthoni erit hoc vtile/ in q̄bus obliqui supponūt ¶ S; replicat/ suppositū
 in gramatica semp est subiectū ppōnis/ s; obliq̄ nō est suppositū sed rectus
 ē rē ¶ Oīō negādo maiorē/ qz nō opz suppositū v̄bi semp esse subiectū/ s;
 illud semp est subiectū ppōnis de quo alterū dī/ s; de obliq̄ p̄t alterū dici

Arguitur secūdo in illo p̄mo exēplo mediū non distribuit in maiori p̄
 minori extremitate subsumpta/ s; nō est bonū syllo⁹
 p̄me figure/ nā tenet qz ad bonitatē syllogismi p̄me figure requit̄ q̄ mediū in
 maiori ppōne distribuat̄ p̄ minori extremitate. **¶** Nūc pbat nam cū dī oīs so
 phia est disciplina/ boni est sophia/ s; si sophia nō distribuit̄ p̄ bono ¶ Oīō
 ad pbationē añcedentē q̄ hoc veritatē habz syllogizādo ex rectis/ s; syllogizā
 fādo ex obliquis nō opz mediū eē distributū p̄ minori extremitate subsump
 ta/ sed sufficit q̄ p̄ eisōe suppositis verificet̄ de minori extremitate/ p̄ quibus
 maior extremitas verificabat̄ de medio ¶ Replicat̄ si nō oporteat mino
 rem extremitatē subsumptā p̄tineri sub medio distributo sc̄q̄rē q̄ syllo⁹ non
 regularē p̄ dicit̄ de oīi vel dicit̄ de nullo qd̄ est in p̄ueniens. **¶** Seq̄la pbat qz mag
 ima intellē p̄ dicit̄ de oīi est/ quicq̄ dī de subiecto distributo etiā dī de quolibz
 subsumpto sub ipō/ s; sumendo minorē extremitatē in obliquo nō s̄sumitur
 sub medio ¶ Oīō q̄ v̄mo regularē p̄ dicit̄ de oīi. **¶** Ad im pbationē dicit̄ q̄ q̄
 uis minor extremitas nō sit subsumpta sub medio in recto/ tū bene in obliquo
 et hoc sufficit ad maximā de dicit̄ de oīi. **¶** Et q̄ talis syllo⁹ regularē p̄ dicit̄ de oīi
 patz/ qz q̄quid dicit̄ de subiecto distributo/ dicit̄ de quolibet/ de quo dicit̄ hoc
 subiectū distributū/ siue illud sit rectus siue obliquus

Arguitur terciō cōtra sc̄dam regulā et exēplū eius sic. **¶** Cū arguit̄ oīa
 qualis p̄ij est disciplina/ bonū est quale p̄iū/ s; boni ē
 disciplina/ s; si sunt q̄tuor t̄mini q̄ syllo⁹ nō valet. **¶** Nūc pbat/ qz vnus t̄minus ē
 disciplina/ alius ē ille obliq̄ q̄lis p̄trarij/ terci⁹ est hoc totū quale p̄iū/ z quar
 tus t̄min⁹ est li bonū ¶ Oīō q̄ qualis p̄ij/ et quale p̄iū nō sunt distincti ter
 mini/ sed est vnus t̄minus puta mediū ¶ Replicat̄ ille t̄min⁹ variat̄ penes
 rectū et obliq̄ū/ s; variatio terminozū impedit bonitatē syllogismi vtz p̄mo
 bonū ¶ Oīō q̄ licet variatio t̄minozū penes p̄cretū et abstractū bñ variat
 bonitatē syllogismi vt phus dicit̄/ tū variatio t̄minozū penes rectū et obliq̄ū
 nō impedit bonitatē syllogismi. **¶** Et si petat̄ rō quare p̄ma variatio impedit/ z
 nō sc̄cūda: **¶** Oīcū q̄ ideo qz p̄ma variatio facit oppositū p̄ntis stare in verita
 te cū añcedente/ sed hoc nō facit sc̄da variatio.

Arguitur quarto ex obliquis syllogizādo in p̄ma figura ex maiori de
 recto/ z minori de obliquo nō sc̄q̄rē conclusio de obli
 quo/ s; p̄ma regula sup̄dicta nō est vera. **¶** Nūc pbat/ qz nō sequit̄. **¶** Null⁹ equus

est azinus/cuiuslibz hōis est equus/¶ nullius hōis est azin⁹ ¶ Itē nō sequit in
 scda figura/nullus equus ē azinus/cuiuslibz hōis est azin⁹/¶ nullius hōis est e-
 quus ¶ Dico qd ad bene arguendū in obliquis ex negatiuis/opz pmissam ne-
 gatiua sumere de obliquo/sā hic pmissa negatiua nō est de obliquo s; de recto
 Et hoc clare docent q̄rta et quinta regule ¶ Replicat hic arguit ex nes-
 gatiua de obliquo Null⁹ equi ē azin⁹/cuiuslibz hōis est azinus/¶ nullius ho-
 minis est equus/et tñ nō seq̄tur/¶ solutio mala ¶ Dico qd arguendo ex puris
 de obliquo in negatiuis debz inferri conclusio de recto/sā hic inferē cōclusio de
 obliquo/debuisset em sic inferri/¶ nullus hō est equ⁹ ¶ Possēt argui nō
 sequit in 3ª figura Cuiuslibet hōis est equus/cuiuslibet hōis est azin⁹/¶ alicu⁹
 azini/vel aliquis azin⁹ est equus/¶ conclusio est falsa/et pmissa vere/z arguit in 3^a
 figura/¶ in tertia nō valet syllo⁹ ex obliquis ¶ Dico qd i 3ª figura ex puris
 obliquis in modis affirmatiuis nichil seq̄tur/s; in negatiuis bñ seq̄tur ex puris
 obliq; conclusio de recto/sicut pus dictū ē de 3ª figura in felapton/vbi ex vtra
 qz pmissarū de obliquo inferetur cōclusio de recto Et qd in modis affirmatiuis
 ex puris obliquis nō seq̄t p; ex regulis datis de darapti ¶ Vñ notāda ē vna
 conclusio gñalis ad syllogizandū ex obliq; q̄ est In omnibus figuris et modis p̄t
 syllogizari ex obliquis p̄terq̄ in modis affirmatiuis 3ª figure ex puris obliq;
 et sup⁹ qd in negatiuis pmissa negatiua fit de obliq; et inferat conclusio de rēo

Circa scdam partē lectionis

Queritur primo Quis est p̄pō reduplicatiua ¶ Dico qd p̄positio
 reduplicatiua est in qua enūciat p̄dicatū de subiecto
 cū reduplicacione Est aut reduplicatio quēda additio facta p̄dicato de notās
 causam inherētie p̄dicati qd subiectū/vt dñe aiāl est suba inquantū aiāl ¶ Vñ
 ad p̄pōem reduplicatiua requirūt quatuor s; subiectū p̄ncipale/qd est ibi p̄-
 mū aiāl/scdō p̄dicatū p̄ncipal:/qd est ibi suba/ēctio requirūt nota reduplicatōnis
 q̄ est ibi li inquantū q̄rto requirūt redupl. atū/qd est scdm aiāl ¶ H ducertens
 dū qd p̄positio reduplicatiua habz quatuor exponentes Prima ē p̄ciāccns p̄di-
 cati p̄ncipalis de subiecto Scda semp est affirmatiua t̄mino reduplicati de sub-
 iecto p̄ncipali/et in istis duabz p̄mis semp debet eē cadē q̄ritas p̄pōnū expo-
 nentū cū reduplicatiua exposita Tercia est vltis affirmatiua si reduplicatiua
 sit affirmatiua/vel vltis negatiua si reduplicatiua sit negatiua/et est p̄dicati p̄-
 cipalis de t̄mino reduplicatō Quarta ē vna causalis inferens p̄tū p̄ncipale/sō
 bici de aliquo/quia t̄minus reduplicatus de eo dicit/et hoc si reduplicatiua sit
 affirmatiua Si vtro sit negatiua tunc q̄rta exponens erit vna causalis inferens
 p̄tū p̄ncipale/sō de aliquo negari/qz de ipo affirmat t̄min⁹ reduplicatus Et
 vt ista reduplicatiua affirmatiua/qdā suba ē r̄sibil⁹ in q̄rū aiāl rōle d; sic expōi

Quædã suba est risibilis/ qdã suba est aiãl ronale/ oẽ aiãl ronale est risibile/ & qz aliqd est aiãl ronale/ ideo e risibile Et ista negatiua/ ònis hõ inq̃tũ aiãl ronale nõ est azin? debz sic exponi Omis hõ nõ est azin? / ònis hõ est aiãl ronale/ et oẽ aiãl ronale nõ est azin? / et qz aliqd est ronale/ ideo nõ est azinus ¶ **Gz** notan- dũ qz iste sunt exponetes/ qñ sit reduplicatio grã cause/ sed si fiat reduplicatio grã p̃cõitancie/ id est grã scõle et illacõis/ tũc p̃me tres exponetes sunt tales q̃ les in p̃orb? / scõ q̃rta nõ erit calis/ s; p̃diconalis inferens p̃tũ p̃ncipale dici de aliquo si de ipõ dicat t̃min? reduplicatus/ et hoc si reduplicatiua exposita fue- rit affirmatiua Aut si sit negatiua/ tũc est vna p̃diconalis inferens p̃tũ p̃ncipa- le de aliquo remoueri si de illo dicat t̃min? reduplicatus/ vt ista e vera faciẽdo reduplicatiõẽ grã p̃cõitancie/ ònis hõ inq̃tũ risibilis est aiãl q̃ debet sic expo- ni Omis hõ est aiãl/ ònis hõ est risibilis/ qẽ risibile est aiãl/ et si aliqd est risibile illud e aiãl Et pariformit debz fieri in negatiuis ¶ **Si** q̃rat cui addendũ e sig- nũ reduplicatiõis ¶ **A**d hoc d̃: qz dupl̃r p̃t fieri reduplicatio scz grã cause/ e grã p̃comitãcie Si fiat grã cause/ tũc s̃emp debet addi alicui alteri a p̃to/ p̃z qz p̃tũ reduplicatũ nõ p̃t de aliquo vcrificari si intelligat reduplicatio fieri grã cause/ qz vtz p̃mo p̃oy si reduplicatio mediõ addat mediõ in m̃iozi p̃põe red- dit̃ minor falsa et inintelligibilis/ vt exp̃plicat ibi text? de ista iusticia e bonũ inq̃tũ bonũ Et rõ est qz faciẽdo reduplicatiõẽ grã cause/ tũc t̃min? redupli- catus denotat eẽ causa inherẽcie p̃tũ p̃ncipalis ad s̃btũ/ iã idẽ nõ est sibi ip̃i cau- sa inherẽdi alicui ¶ **Si** vero reduplicatio fiat grã p̃comitãcie/ tunc p̃tũ bñ p̃t reduplicari/ vt ista e va intelligẽdo reduplicatiõẽ fieri grã p̃comitãcie/ iusticia e bonũ inq̃tũ bonũ vtz exponetes ¶ **Ex** istis p̃z r̃nsio si q̃rat Vtrũ p̃tũ p̃põis p̃t vere reduplicari Et vtrũ p̃tũ p̃põis negatiue faciẽdo reduplicatiõ- nẽ grã p̃comitãcie possit vere reduplicari Et vtrũ ista et similis possit admit- ti Aliqd hõ inq̃tũ albus nõ est albus ¶ **O**ico qz q̃libet reduplicatiua negati- ua vbi p̃tũ reduplicat q̃ltercũz reduplicatio fiat est falsa/ vt p̃z ex 3ª expones- te q̃ s̃emp est ṽlis negatiua p̃tũ p̃ncipalis de t̃minõ reduplicato/ & sic in 3ª cyro- nẽte idẽ negat de seipo Et isto patet qz licet in affirmatiuis faciẽdo reduplica- tiõẽ grã p̃comitãcie possit p̃tũ reduplicari/ inq̃tũ tñ in negatiuis Et intelligit̃ de negatiua hñter reduplicatiõẽ negatã ¶ **Si** arguat ista e vera faciẽdo reduplicatiõẽ grã cause/ ònis hõ e aiãl inq̃tũ aiãl/ s; dicta falsa Anis p̃ba- tur qz ista e vera/ ònis hõ est aiãl inq̃tũ suba aiãra sensibibilis/ s; ista etiã est vera ònis hõ est aiãl inq̃tũ aiãl/ p̃na tenet p̃ locũ d̃ diffinitione ad diffinitũ ¶ **D**i- co qz nõ bene arguit p̃ locũ illũ/ qz arguit penes t̃minũ ponente d̃iam inter dif- finitiõẽ et suã diffinitũ/ qz signũ reduplicatiuũ denotat diffinitionẽ eẽ causãam inherẽcie aiãlis in hõie/ et hoc ponit d̃iam inter diffinitionẽ aiãlis et ip̃m aiãl ¶ **Si** arguat scõdõ ista intelligit̃ esse falsa/ iusticia est bonũ inq̃tũ bonũ/ s; male dictũ est pus qz ip̃a e inintelligibilis ¶ **O**ico licet ip̃a sit intelligibilis ap- prehensiuẽ/ sic qz possit apprehendi qd significat/ nõ tñ est intelligibilis assensue. ¶ **Si** arguat 3ª iste sunt ṽe reduplicatiue/ ens inq̃tũ ens est s̃btũ metha- e hõ inq̃tũ homo est sp̃s/ & tñ nõ p̃nt h̃zẽ q̃tuor exponetes/ igit̃ nõ ònis redup- licatiua exponit p̃ q̃tuor exponetes ¶ **O**ico qz nõ sunt reduplicatiue/ scõdõ specificatiue denotãtes p̃tũ p̃uenire subiecto sub ea rõne qua de ipõ d̃ t̃min?

cui addit signū specificatiuū. **¶** Si sensus huius ens in quatuor ens est sibi metha^{ca} est iste ens sub ea ratione quae est ens est sibi metha^{ca}. **¶** Si petat quot modis capiatur ista signa in quatuor in co q^o s^m q^o. **¶** **¶** **O**ico tribus modis. Primo re duplicatiue/ et hoc vel denotatio reduplicatiōe fieri grā cause/ vel grā pcomitācie. **S**cdo specificatiue/ et tūc denotat p^{ri}u dici de subiecto sub ea rōne q^o tmi^{us} specificatus d^r de subiecto. **T**ercio pmissiue et tūc denotant/ q^o p^{ri}u dici de subiecto pmissiū cū hoc/ q^o iⁿ min^o cui addit tale signū d^r de subiecto. **E**t sic ista committit aliq^{is} hō in quatuor alb^o currit. **E**t ē sensus aliq^{is} hō currit/ et pmissiū cū hoc q^o sit albus. **M**ulta alia de reduplicatiuis videat in tractatu de exponibili bus circa finem.

¶ **Q**ueritur secūdo quod syllogizandū est ex reduplicatiuis. **¶** **O**ico q^o de hoc ponit tres regule s^m tres figuras. **¶** **P**ri ma regula est/ q^o in p^{ri}ma figura ex sola maiori reduplicatiua sequit^r conclusio reduplicatiua. **S**i aut^{em} maior nō sit reduplicatiua licet reduplicatio seu signū addat medio ita q^o maior sit de reduplicato subiecto/ vel qualitercūq^{ue} aliter ponat reduplicatio vel signū nō sequit^r conclusio reduplicatiua. **E**x^m vt bñ sequit^r o^{ne} agens in quatuor differt a passio/ aliq^{is} passum est agens/ q^o aliq^{is} passum in quatuor agens differt a passio. **T**ercia regula pbat p^{ri}mo p^{ri}mo p^{ri}mo dicentē. **H**ic reduplicatio addat maiori extremitati nō p^o p^o conclusio reduplicatiua. **E**tia rōne sic q^o ad p^{ri}ma p^{ri}te affirmatiua/ q^o si maior extremitas cū reduplicatiōe d^r de medio distributo/ dicit^r etiā cū eadē de quolibz subsumpto. **Q**uo ad p^{ri}te negatiua/ pbat q^o vel reduplicatio adderet medio/ vel minori extremitati. **E**t q^o ex illa nō sequit^r conclusio reduplicatiua/ pbat dando instantia in terminis/ vt omis hō in quatuor aiāl rōnale vigilat/ o^{ne} risibile est hō in quatuor aiāl rōnale/ q^o o^{ne} risibile in quatuor aiāl rōnale vigilat/ nō sequit^r q^o p^{ri}misse sunt vere et conclusio falsa. **H**ec v^o dicere q^o maior sit falsa sicut conclusio/ q^o maior est solū de reduplicatiō subiecto/ als reduplicatio nō esset addita medio/ s^z intelligeret addi maiori extremitati/ ex quo in reduplicatiōe semp reduplicatio est p^{ri}ditio p^{ri}/ et sic sensus maioris ē/ o^{ne} q^o est hō in quatuor aiāl rōnale vigilat/ et sic clarū est q^o possibile ē p^{ri}missas esse veras/ conclusione ex^{te}te falsa/ saltē vt nō reduplicatiua. **¶** **D**e reduplicatiōe addita minori extremitati dāt exemplū/ vt nō sequit^r omis hō vigilat/ o^{ne} risibile in quatuor aiāl rōnale est hō/ q^o o^{ne} risibile in quatuor aiāl rōnale vigilat. **¶** **S**cda regula in scda figura nichil sequit^r ex reduplicatiuis/ pbat q^o si ibi argueret ex reduplicatiuis necesse esset reduplicatiōe eē determinationē mediij q^o ibi p^{ri}u/ iā determinatio mediij nō debz ingredi conclusiōe/ et sic nō p^o inferri conclusio reduplicatiua. **E**t si reduplicatio adderet minori extremitati v^o maiori/ tūc p^{ri}ones nō essent reduplicatiue/ sed solū de reduplicatiuo subiecto. **E**t q^o ex illis nō sequit^r conclusio reduplicatiua p^o p^{ri} instantia in terminis/ vt nō sequit^r omis hō in quatuor aiāl rōnale nō est azin^o/ omis azinus ē azin^o/ q^o nullus azinus ē hō in quatuor aiāl rōnale/ conclusio ē falsa/ q^o scda exponēs et tertia/ sunt sic. **H**ā scda est omis azin^o est aiāl rōnale et 3^a/ o^{ne} aiāl rōnale nō est hō/ etiā q^ota ē falsa siue ponat causalis faciendo reduplicatiōe grā cause/ siue conditionalis faciendo reduplicatiōe grā pcomitācie. **¶** **T**ercia regula est in 3ª figura ex maiori reduplicatiua sequit^r conclusio reduplicatiua et alias nō/ vt bñ sequit^r in

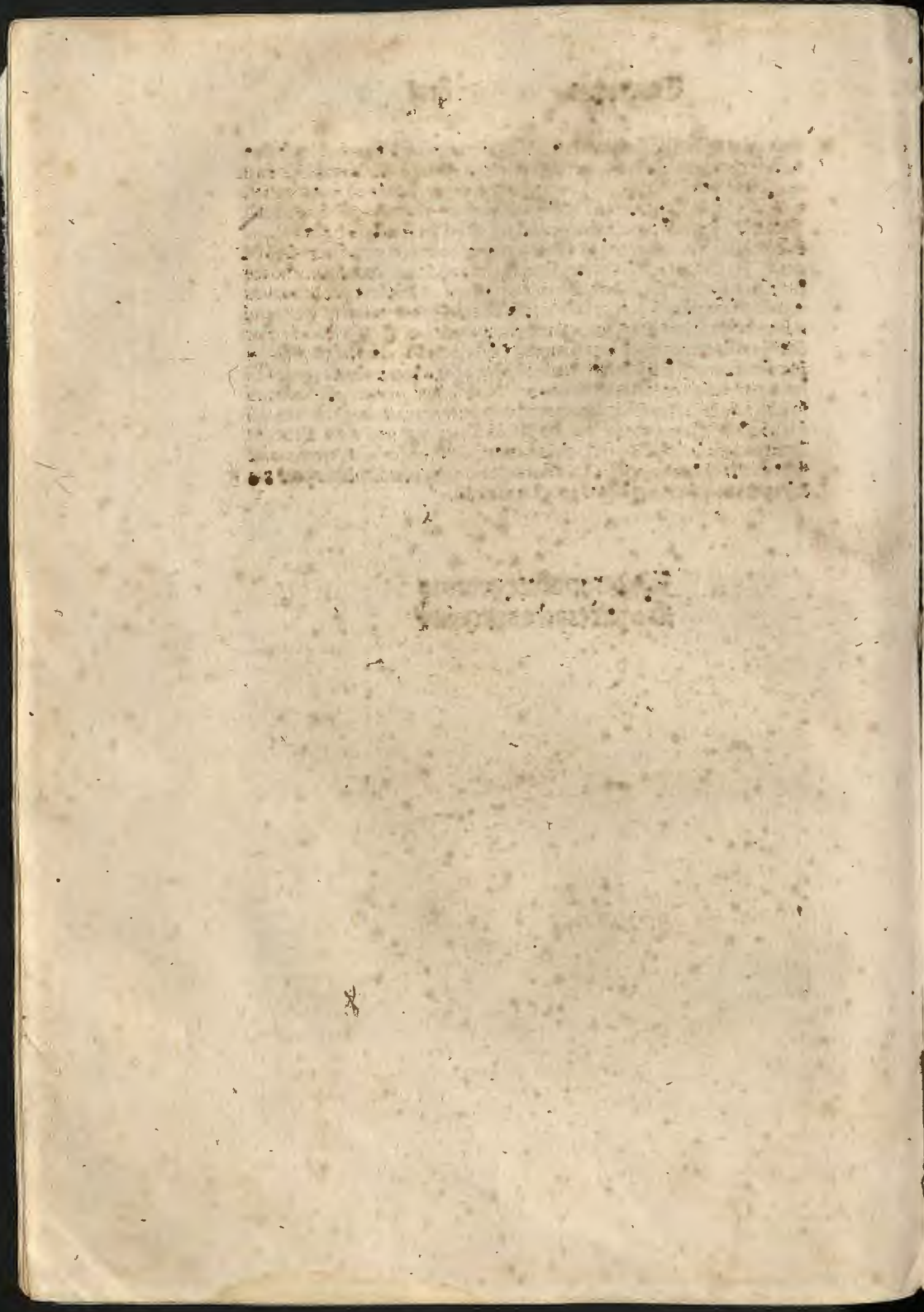
darapti Omnis hō inq̄tū aiāl est sensibilis/ōnis hō est albus/ḡ aliqd̄ albū inq̄tū aiāl est sensible Causa hui⁹ regule quo ad pte affirmatiuā/q̄ si maior extremitas dicit cū reduplicatiōe de medio tūc nccio dicit cū eade reduplicatiōe de subsumptis sub medio Quo ad pte negatiuā pbat cū dicit et nō alias/q̄ si reduplicatiō addat ibi medio/tūc ppōns nō recodēnt reduplicatiue/sz de reduplicatiuo subiecto Et si reduplicatiō addatur minori extremitati/q̄ tunc nō seq̄tur clusio reduplicatiua p̄z p̄ instanciā in t̄minis/vt nō seq̄t Omnis hō vigilat/ōnis hō est risibilis inq̄tū aiāl rōnale/ḡ aliqd̄ risibile inquantū aiāl rōnale vigilat ¶ Si arguat cōtra p̄mā regulā p̄h̄us p̄mō por̄ dicit q̄ ex reduplicatiōe minoris extremitatis addita medio seq̄tur clusio reduplicatiua in p̄mā figura/ḡ male dicit regula q̄ ex sola maiori reduplicatiua seq̄t clusio in p̄mā figura ¶ Oico negādo p̄nāz/q̄ p̄h̄us vult hoc intelligi si minor fiat maior et subsumat alia minor/vt si dicat Omnis iniusticia ē bonū inquantū iusticia/q̄dōā cens est iusticia/ḡ q̄dōā ens est bonū inquantū iusticia Et nō vult q̄ in bono syllo est minor reduplicatiua et maior nō seq̄tur clusio reduplicatiua

¶ Si arguat cōtra p̄bationē sc̄de regulę/reduplicatiō quīs est determinatiō p̄t/nō t̄m̄ est ps p̄t/sā q̄ determinatiō mediij nō debeat intrare clusionē h̄z solū veritatē de determinatiōe illa q̄ est ps mediij/sz reduplicatiō p̄pe loquendo in p̄pōne reduplicatiua ē ps copule sicut mod⁹ in modalibz diuisis est ps copule ¶ Istud argumentū videt p̄bare verū Et iō efficacior rō regule dar p̄ instanciā in t̄minis vbi nō seq̄tur vt hic Omnis hō inquantū ridens nō est flens/ōis hō inquantū est emittens lac̄mas est flens/ḡ ōnis hō inquantū emittens lac̄mas nō est hō ¶ Et si dicat p̄mille hui⁹ syllogismi nō p̄nt esse vere/quia clusio etiā sit vera/ḡ opz q̄ forma syllogismi sit bona Anap̄z ex p̄pōnerib⁹/q̄ sc̄da ex p̄ponens maioris est ōnis hō est ridens Et p̄mā ex p̄ponens minoris est/ōnis hō ē flens s̄a ille nō p̄paciūt se in veritate ¶ Oico licet p̄mille illius syllogismi nō p̄nt esse vere/t̄m̄ in simili formā p̄nt dari due simul vere vbi clusio sit falsa vt p̄z capiendo hanc̄ minore/oē emittens lac̄mas inq̄tū hui⁹ modi est flens/z ibi t̄m̄ nō seq̄tur q̄ oē emittens lac̄mas inquantū h̄ modi nō sit hō. ¶ Arguit 3° cōtra terciā regulā sic/iste p̄mille sunt b̄n̄ disposite in darapti Omnis hō vigilat/ōnis hō est risibilis inquantū aiāl rōnale/ḡ ex eis p̄t inferri bona clusio/et nō videt q̄ debeat inferri q̄ ista/quo dōā risibile inquantū aiāl rōnale vigilat ¶ Dico q̄ illa nō debet inferri sed ista/ḡ q̄dōā risibile vigilat/q̄ ex reduplicatiua minori in nulla figura seq̄tur clusio reduplicatiua ¶ Arguit q̄rto nullus syllo reduplicatiū sit in aliqua triū figuraz/ḡ dicte regule sunt false/¶ Istis p̄bat q̄ p̄stat ex plurib⁹ terminis q̄ tribz/vt p̄z numerādo t̄minū reduplicatiū/sā ōnis syllo factus in aliqua triū figurarū p̄stat p̄cise ex tribz terminis ¶ Dico q̄ t̄min⁹ reduplicatus nō ē t̄min⁹ in syllo/q̄ tota reduplicatiō vt d̄c̄m̄ est tenz se ex pte copule/sā solū subiectū aut p̄tū male est i⁹ in syllo

Queritur tertio et finaliter quō syllogizandū est ex p̄pōnib⁹ exclusiuis/et quō ex p̄pōnib⁹ exceptiuis ¶ Ad p̄mū dico q̄ in p̄mā figura ex ōnib⁹ exceptiuis p̄tingit inferre clusionē exclusiua/vt b̄n̄ seq̄t L̄m̄ hō currit/t̄m̄ albū est hō/ḡ t̄m̄ albū currit Sz ex maiori exclusiua et minori v̄l/nō seq̄t clusio v̄l nec p̄ticularis/vt nō seq̄t Tantū aiāl est hō

Omnis azinus est aial / $\bar{z}$ Omnis azin⁹ est hō Sz cō ex maiori vlt z minori exclusiua
 sequit^r $\bar{z}$ clusio p^ticularis / $\bar{z}$ nō exclusiua / vt dīs azinus ē aial / t^m rubibile ē azi
 nus / $\bar{z}$ rubibile est aial ¶ In scda figura ex omibz exclusiuis nō seqtur exclusi
 ua / sicut nō seqt^r Lantū aial est hō / t^m nonhō nō est hō / $\bar{z}$ t^m nonhō nō est aial
 Nec etiā seqtur / t^m ens est hō / t^m nōhō nō est hō / $\bar{z}$ t^m nōhō nō est ens / quia
 infert istā nōhō nō est ens / q̄ est falsa / qz eius opposita est vera / Omnis nōhō est
 ens ¶ In 3^a figura ex omibz p^missis exclusiuis nō sequit^r exclusiua / qz nō seq
 tur L^m aial est hō / t^m aial est azinus / $\bar{z}$ t^m azinus est hō / sicut nec ex duabus
 vltibus affirmatiuis seqtur $\bar{z}$ clusio in scda figura Si aut^r maior sit vltis / et mi
 nor exclusiua seqtur $\bar{z}$ clusio p^ticularis vtz p^racticanti ¶ Ad scdm dē qz ex
 omibz p^missis exceptiuis in p^ma figura nō seqtur $\bar{z}$ clusio / vt nō seqtur / Omnis hō
 p^ter forte currit / oē aial p^ter irrōnale est hō / $\bar{z}$ oē aial p^ter irrōnale currit Si
 militer ex maiori exceptiua / z minori de inē nō seqtur gⁿaliter $\bar{z}$ clusio / vt nō
 seqtur / Omnis suba p^ter subaz corporea est suba incorporea / Omnis hō est suba / $\bar{z}$ o
 nis hō est suba incorporea Similiter in scda figura et 3^a non valet Et hec de
 q^rto tractatu sufficiūt De syllogizādo ex modalibz vniformibz / et mixtis int
 se / et mixtis cū illis de inesse / est ab illis multa De qbz videat^r in libro p^ro^r z in
 loyca ockan qui ad longū hanc p^rtractat materiā.

Finit tractatus quartus
 Sequit^r tractatus quintus

Arca iniciū q̄nti tractatus petri hispani qui est de locis
dyalecticis seu syllogismo dyalectico extract^o ex libris to
picozū aristotelis/ anq̄ ad textū p̄cedat mouēt p̄ iuue
nib⁹ docendis q̄tuor q̄stiones p̄hemiales.

Queritur primo vtrū noticia tradita in q̄nto tē

fit scia ¶ **O**ico q̄ sic p̄bat auctē et rōe Auctē phi q̄
eā tradidit nob p̄ modū sciē Rōne sic illa noticia ē scia

q̄ hz ōnia req̄sita ad sciām/ hz noticia in hoc tractatu hz ōnia req̄sita ad sciā/ hz
ē scia ¶ **M**inor p̄bat qz noticia hic tradita hz s̄brū. s̄. syllo^m dyalecticū/ hz p̄tes
subiectiuas/ vtrū hunc syllo^m dyalecticū et illū/ etiā hz p̄ncipiū puta syllogizati
vē ex p̄babilibz Et hz passiōē. s̄. ḡnatiū opinionis p̄babilis p̄babiliter ex p̄
missis p̄babilib⁹ Et addit hic in circulo quotione passiōis opinionis p̄babi
liter ad excludendū syllo^m sophisticū peccatē in forma/ qz licz ille fit ḡnatiū
opinionis p̄babilis/ nō tñ p̄babiliter hz sophisticē Et addit ex p̄missis p̄babi
lib⁹/ ad excludendū syllo^m sophisticū peccantē in materia ¶ **S**coo p̄bat idē sic
illa noticia est scia/ q̄ hz s̄brū cui p̄t demrāri incē passio adequata p̄ verū et ade
quatū eius p̄ncipiū/ hz noticia hic tradita hz s̄brū cui p̄t demrāri incē passio ade
quata p̄ verū et adequatū p̄ncipiū/ igit̄ noticia h̄ tradita est scia ¶ **M**inor p̄bat
faciendo talē demonstratiōē ¶ **D**e qd̄ est syllogizatiū ex p̄babilibz est ḡnatiū
opinionis p̄babilis p̄babiliter ex p̄missis p̄babilibz/ hz ōnis syllo^m dyalecticus
est syllogizatus ex p̄babilibz/ ḡ ōnis syllo^m dyalecticus est ḡnatiū opinionis
p̄babilis p̄babiliter ex duabz p̄missis p̄babilibz.

Arguitur primo sic noticia hic tradita nō est scia/ ḡ sup̄dca sunt falsa/
¶ **A**ns p̄bat qz noticia hic tradita ē opinio/ qz syllo^m
dyalecticus ē ḡnatiū opinionis/ iā opinio nō est scia ¶ **O**ico licet noticia ha
bita de p̄clusionē syllogismi dyalectici sit opinio/ nō tñ noticia habita de p̄clusi
ōne syllo^m demrāriui/ p̄ quē demrāt passio hui⁹ sciē incē syllo^m dyalectico/ inō ta
lis noticia vocat̄ scia dya^{ca} ¶ **R**eplicat dyalecticus nō est sciens/ ḡ dya^{ca}
nō est scia/ p̄na p̄bat p̄ locū a p̄iugatis ¶ **A**ns p̄bat qz dyalecticus nō est sciens/ ex
q̄ syllo^m dyalecticus ḡnatiū opinionē ¶ **R**ūdet sicut iā dictū est licet dyalecticus in
ordine ad p̄clusionē syllogismi dyalectici sit opinās et nō sciens/ tñ in ordine ad
p̄clusionē syllogismi demōstratiui/ rē est sciens et nō opinās

Arguitur secūdo adhuc bñ seq̄tur ad idē q̄/ dyalecticus ē opinās/ ḡ dya
letica ē opinio/ dyalectic⁹ nō est sciens/ ḡ dya^{ca} nō est
scia/ p̄ locū a p̄iugatis ¶ **O**ico q̄ male arguit p̄ illū locū/ qz ar⁹ in p̄cionibz p̄
accns seu p̄tingētibz/ in q̄b⁹ ille locus nō tenet ¶ **S**ū ista p̄tio est p̄ accns et p̄im
gens dyalecticus est opinās/ capiēdo li dyalecticus māliter. s̄. p̄ hōie h̄ntē sciām
dyalecticā/ rē sicut hic albū est dulce/ et iō sicut nō seq̄tur albū est dulce/ ḡ albe
do ē dulce/ ita nō seq̄tur dyalecticus ē opinās/ ḡ dya^{ca} est opinio ¶ **S**ic
cā bñ seq̄tur dyalectic⁹ est sciens/ ḡ dya^{ca} est scia/ p̄ locū a p̄iugatis/ et tñ arguit i
p̄cione p̄ accns/ ḡ ille locus tenet in p̄cione p̄ accns ¶ **O**ico ad aīns q̄ dyalecti
cus cap̄it dupl̄ ¶ **D**no⁹ formal̄ p̄ur s̄ḡt habitū intellectuale de p̄ma sp̄ē q̄lira
tis/ tūc dyalecticus ē p̄cretū a dya^{ca}/ hoc mō bñ arguit p̄ locū a p̄iugatis/ quia
tūc hic dyalecticus ē sciens ē p̄cio p̄ se sup̄ioris de inferiori ¶ **A**lio⁹ cap̄it dyalecti
cus māliter p̄ eo qd̄ denoiātiue d̄i dyalecticū/ tūc est p̄tio accntis de subiecto.
¶ **A**rguit 3° ¶ **N**oticia tradita in libro topicorū ex quo extractus ē iste trac
tatus/ ē noticia p̄ncipiorū/ ḡ nō est scia/ p̄na tenet qz scia est noticia p̄clusionis

Prohemium

demōstrationis/et nō noticia pncipioꝝ. **A**n̄s pbat qꝫ dyaletica docet inqꝛere pncipia oim̄ sciaꝝ. **D**ico qꝫ duplex est noticia pncipioꝝ/qꝫ est gñalis qꝫ est de aliquibꝫ demōstrationibꝫ fundatꝫ in tñminis ipꝫ pncipioꝝ/qꝫ noticia est p aliquas pñderationes dyaleticas inqꝛendo qđ genꝫ/qđ dñā/qđ ipes rē/et ta lis noticia pncipioꝝ est dya^{ca}/et talis etiā noticia nō debet dici intellectus sed scia. **A**llia ē noticia pncipioꝝ spēalis qꝫ scz hētur ex cognitione tñminoy ipꝫ bñ cipioꝝ cōplexoy/et talis noticia pncipioꝝ nō est scia sed intellectꝫ. **E**t isto mō dyaletica nō est noticia pncipioꝝ/qꝫ illa pncipia nō cognoscuntꝫ p dyaleticā/ sed p suos tñminos. **A**rguē qꝫto modꝫ sciendi nō est scia/sed dyaletica est modus sciēdi. **M**inor pbat qꝫ dyaletica ē instrumentū deueniendi in noticiā aliarū sciaꝝ. **M**aior pbat qꝫ modus rei nō est ipā res. **D**ico ad pbatio nē maioris licet modus rei nō sit ipā res cuiꝫ ē modus rei/tamē modus rei bñ est res in se/distincta a re cuiꝫ est modus/sicut oē accñs est modus substantic/et nō est ipā substantia. **S**ic dyaletica ē modus sciendi omnium aliarū sciaꝝ/et ita nō est alia sciētia/in se tamē est vera scia ab alijs sciētijs distincta. **R**eplicatur p pmentatorē vanū est qꝛere sciam et modū sciendi/p hoc vult inuere qꝫ modus sciendi nō est scia. **D**ico qꝫ p hoc nō vult innuere modū sciendi non posse ēē sciam/sz vult dicere/vanū. i. inutile est qꝛere sciam supple aliquaē modū sciendi/hoc ē dyaleticā/simul. i. vnico cōtextu et hoc ē verū/quia pmo opꝫ inqꝛere et habere modū sciendi/quo habito qꝛemꝫ sciaꝝ supple alia p ipm̄ modum sciendi. **E**t si arguat instrumentū sciendi nō est scia vt patꝫ de argumētatione diffinitione et exemplorū positione/ḡ modus sciendi nō potest esse scientia distincta ab illo cuiꝫ est modus sciendi. **D**ico qꝫ duplex ē instrumētū sciendi scz immediatū et mediatū. **I**ā dicit licet instrumentū sciendi immediatū nō potest esse scientia/pmo de tali potius est scientia/vt patꝫ de argumētatione que nō est scia/sed de ea tradita est scia scz loyca/et talia instrumentū media ea sunt tria scz diffinitio argumētatio et exemplorū positio. **I**nstrumentū tñ sciendi mediātū seu remotū bñ potest esse scia/tale instrumentū est dyaletica seu loyca. **I**lla em̄ est noticia tradita de instrumētō mediato/et ita mediante instrumētō illo cuiꝫ est scia/est instrumentū sciēdi et etiā modꝫ sciendi.

Queritur secūdo vtrū scia istius tractatus qui rñdet libro topicoy/sit scia spēalis ab alijs sciētijs distincta. **D**ico qꝫ sic qꝫ habz subiectū spēale distinctū a subiectis oim̄ aliarū sciaꝝ/ḡ est distincta scientia/pñā tenet qꝫ distinctio sciaꝝ sumit a distinctione ipꝫ subiectoy/vt pbat p pñm̄ scđo de aīā. **S**ciē secātur quēadmodū et res de quibꝫ sunt. **A**n̄s pbat in sequēti qñstione. **E**t est ista scia rōnalis/quia tractat de ente rōnis puta de syllogismo dya^{ca} qui ē ens rōnis. **A**rguē p syllogismū dyaleticū inqꝛim̄as de pncipijs oim̄ sciaꝝ/ḡ syllogismꝫ dyaleticus ē cōis omnibꝫ sciētijs/et p pñg nō ē scia spēalis. **D**ico licet syllo^d dyaleticꝫ p deniqꝫto sit cōis quo ad vsum/tñ syllogismꝫ dyaleticus maxime pñgto est spēalis quo ad pñderationē/eo qꝫ pncipaliter pñderat in hac scia et in nulla alia. **R**eplicatꝫ p pmo posterioꝝ dicit duas ēē scias cōes scz dyaleticā et methacāz. **D**ico licz dyaletica sit scia cōis quo ad vsum/ē tamē sciētia spēalis quo ad pñderationē eo qꝫ pñderat spēale subiectū et distinctū a subiectis omnium aliarū sciētiarū. **E**t dicit ista sciētia inuētiua qꝫ docet inuenire mediū ad syllogizandū et pbandū ptabilitē quōlibꝫ ppositū. **S**z scia scz tractatus seu libri clenchorū docz inuenire mediū ad pbandū appnter et sophistice quōlibꝫ ppositū.

Queritur tercio Quis est subiectū sciē hui⁹ quinti tractatus seu libri
 topicorū ¶ **O**ico syllo⁹ dyaleticus pbat⁹ qz illud
 est subiectū cui pueniūt om̄s p̄ditiones subiecti attributionis q̄ sunt q̄tuor⁹ vt
 p̄3 ex diffinitione subiecti attributionis / s̄z syllo⁹ dyaletico pueniūt om̄s p̄ditio
 nes subiecti attributionis 1° Sc̄do pbat⁹ qz illud ē s̄btū / cui demonstrat̄ inesse
 passio adequata p̄ p̄p̄iū et adequatū p̄ncipiū / s̄z syllo⁹ dyaleticus ē hui⁹ mōi
 igit̄ est s̄btū 2° minor p̄3 p̄ demonstrat̄ionē factā in p̄ma q̄stione ¶ **A**rguit̄
 p̄mo / nullū p̄plexū p̄t cē s̄btū alicui⁹ sciē / s̄z syllo⁹ dyaleticus est q̄o p̄plexū / qz
 p̄plexū ex duabz p̄missis / q̄ nō p̄t cē s̄btū hui⁹ sciē ¶ **O**ico licet syllo⁹ dya
 leticus captus p̄ denotatio sit q̄o p̄plexū / tñ syllo⁹ dyaleticus p̄ suo siḡto est
 q̄o incōplexū / de illo agit̄ hic ¶ **R**eplicat̄ syllo⁹ dyaleticus p̄ siḡto etiā
 est q̄o p̄plexū / qz p̄plexū ex adiectiuo et s̄btūo sc̄z li syllo⁹ et li dyaleticus / q̄
 p̄ siḡto nō est hic s̄btū ¶ **O**ico q̄ licet syllo⁹ dyaleticus p̄ siḡto sit q̄o com
 plexū s̄^m vocē / est tñ quid incōplexū s̄^m rem / qz p̄ istas duas voces circulo qui
 mur intētiōnē simpl̄r vna / de q̄ re est hec sc̄ia tāq̄ de subiecto ¶ **A**rguit̄
 sc̄do syllo⁹ dyaletico p̄ siḡto nō puenit passio istius sciē / s̄z syllo⁹ dyaletic⁹ p̄
 siḡto nō est hic s̄btū 3° h̄ns pbat⁹ qz intētiō illa nō ḡnat op̄inionē p̄abile / sed
 ip̄m obiectū ex duabz p̄missis p̄abiliter p̄abilibz p̄stitutū / ḡnat op̄inionē p̄
 habilitē ¶ **O**ico 3° intētiō nō puenit actus ḡnandi op̄inionē p̄abile / ne
 tentiō tñ puenit aptitudo ḡnandi op̄inionē Et ita licz intētiō nō ḡnat op̄ini
 onē / saltē p̄mo et p̄ se / ip̄a tñ est ḡnatiua op̄inionis p̄abilis p̄mo et p̄ se / modo
 passio istius sciē nō est ḡnare op̄inionē / s̄z ḡnatm̄ op̄inionis p̄abilis p̄abiliter
 ex p̄missis p̄abilibz / s̄z verbalia in tuius apliant ad posse cē / vt p̄3 in tractatu
 apliationū Et ita p̄fōz miter d̄r de q̄libet alia intētiōne in ordine ad suā passio
 nē ¶ **D**n̄ nota q̄ in sc̄dis intētiōnibz p̄p̄etas seu aptitudo puenit intētiōni p̄
 mo et p̄ se / sed actus aptitudinū seu p̄p̄rietas sc̄day intētiōnū nō puenit intē
 tioni / nec gr̄a sui nec gr̄a inferiorū eius / s̄z solū gr̄a obiectorū in quibz exercen
 tur seu ad actū reducūtur hui⁹ modi aptitudines D̄n̄ in entibz realibz quibz p̄
 prietas nō ducūtur ad actū in ip̄is entibz realibz v̄libz / ducūtur tñ ad actū
 in suis inferioribz / sicut r̄isibilitas p̄mo puenit homin / et nō reducūt ad actū in
 homine cōi / s̄z in forte vel platone / qz actus et ḡnatiōnes sunt suppositorū et
 nō vniuersaliū vt patet p̄mo meth^o.

Arguitur tercio argumētatio dya^a est subiectū istius sciē / s̄z nō syllo⁹
 dyaleticus 1° h̄ns pbat⁹ qz argumētatio dya^a est quid
 cōisimū in hac sc̄ia p̄sideratū p̄mo notū nō excedens meth^{as} rē / vt patet d̄is
 currendo p̄ om̄es p̄ticular 3° tē argumētationi dyaleticē cōuenit passio istius
 sciē adequate sc̄z ḡnatiua op̄inionis p̄abilis p̄abiliter ¶ **O**ico qz argu⁹
 dyaletica nō est quid cōisimū hoc ē / nō est p̄ncipalissimū in scientia p̄sideratū
 licet enim sit h̄n cōisimū p̄ p̄dicatōnē / quia p̄dicari potest de syllogismo tāq̄
 de inferiori eius / nō tamē est quid cōisimū p̄ p̄sideratōnē / qz nō est p̄ncipalissi
 mū in hac scientia cōsideratū / p̄mo solū minus p̄ncipaliter p̄sideret̄ p̄ quāto
 sc̄z ex noticia eius deuenire possum⁹ in noticia syllogismi dyaletici 3° etiā
 q̄to reducūtur ad syllogismū dyaleticū / in quo est maior necessitas seu p̄ba
 bilitas Et quādo dicit̄ qz passio hui⁹ sciētiē puenit argumētationi dyaleticē
 ¶ **O**ico negādo quia passio hui⁹ est generatiua op̄inionis rē ex p̄missis p̄ba
 bilitibus / sed illa nō puenit adequate argumētationi dyaleticē / sed soli syllogis
 mo dyaletico.

Prohemium

¶ Arguitur quarto locus dyalecticus est sicut istius scientie / quod non syllogismus dyalecticus. Ans. probat quia ista scientia denotat a loco dyalectico / sicut scientia capit non a subiecto. ¶ Dico quod non sicut scientia capit nomen suum a subiecto / sicut aliquando a subiecto / aliquando a partibus suis ut scientia principiorum / aliquando a passione / ut liber philosophicus / aliquando a principio subiecti ut ista scientia vocat eam a loco dyalectico tanquam a principio formalitius syllogismi dyalectici.

¶ Replicat a notiori fit denotatio primo philosophorum / sicut sicut in quolibet scientia est notissimum et cõsissimum / quod omnis scientia denotari debet a subiecto. ¶ Dico quod licet sicut sit cõsissimum et primo notum in actuali demõstratione / per quam acquiritur scientia de tali subiecto / non tamen est notissimum in actuali traditione scientie / et ab hoc non semper fit denotatio / sicut ab illo quod sic est notissimum plerumque fit denotatio scientie.

¶ Si autem dyalectico est idem quod loyca ut dicit auctor noster / sicut syllogismus dyalecticus non est sicut loyca / quod non est sicut iectum dyalectico. ¶ Dico quod dyalectico capit dupliciter. Primo per noticia loyca / et isto modo dyalectico idem est quod loyca / sicut sic scientia libri topicorum non est dyalectico / sicut solus philosophus eius. Alio modo capit dupliciter per noticia tradita de syllogismo dyalectico / prout est docens sacre syllogismi dyalectici per sua principia / et hoc modo dyalectico non est idem quod loyca / et capit hoc.

Queritur quarto quod philosophus primo topicorum diuidit syllogismum / et quod est syllogismus dyalecticus. ¶ Ad primum dico quod philosophus diuidit syllogismum sic Syllogismorum alius est demonstratiuus / alius dyalecticus / alius falsi philosophus / alius sophisticus seu litigiosus / quorum sufficientia sic sumit. Omnis syllogismus contractus ad veram materiam / procedit aut ex necessarijs / aut ex probabilibus. Si ex necessarijs hoc est dupliciter aut ex necessarijs bene intellectis / sic est syllogismus demonstratiuus / aut ex necessarijs male intellectis sic est syllogismus falsi philosophus seu syllogismus ignorantie. Si ex probabilibus hoc est dupliciter / quia vel procedit ex vere probabilibus / sic est syllogismus dyalecticus / vel ex appõnter probabilibus / sic est syllogismus sophisticus seu litigiosus.

¶ Ad secundum dico quod syllogismus demonstratiuus secundum philosophum est / quod procedit ex primis veris et immediatis / aut ex talibus / que per aliquam primam veram sunt cognitionis principia sumpsit / per primam particulam tangit demõstratio potissima seu veritas et propter quod per secundam tangit demõstratio seu particularis et non potissima. Exemplum primi / ut oes animalia rationalia sunt risibilia / omnis homo est animal rationale / quod omnis homo est risibilis / ista conclusio cognoscitur per aliquam primam veram et immediatam. Ex suis primis. Ex tunc et omnis homo est risibilis / fortes sunt homines / quod fortes sunt risibiles / ista cum procedit ex tali quod per aliquam primam veram tunc. i. procedit ex vna maiori. Omnis homo est risibilis / quod probata est prius per demõstrationem potissimam dictam De isto ad longum docet in libro posteriorum cui nullus philosophus tractat / confidetur.

¶ Ad tertium dico quod syllogismi dyalectici de quo hic est ad oppositum sic diffinitur. Syllogismus dyalecticus est quod ex probabilibus est syllogizatus / quod diffinitio exponitur sic. Syllogismus dyalecticus supplet per signum / est supplet syllogismus dyalecticus per denotatio acceptus / per tione mali et inordinata / quod supplet syllogismus per denotatio / est syllogizatus / id est in forma syllogismi dispositus / ex probabilibus libere. i. ex appõntibus quod sunt probabiles. Ex tunc ut oes homines scire desiderant / layci sunt homines / quod layci scire desiderant. ¶ Si quis quod est probabile. ¶ Dico probabile est quod videtur omnibus / aut pluribus / aut sapientibus / et his vel omnibus vel pluribus vel in re me notis. Et dat ista diffinitio per multas distinctiones / ad inueniendum probabilia esse multiplicata / quod est grossum quod appetit omnibus / ut omnis ignis est calidus / quod videtur videri pluribus / ut omnis mater diligit filium suum. Quod est subtile quod videtur sapientibus et est triplex / quod est coiger subtile / ut principia rerum naturalium sunt tria / quod est medio critere subtile / ut sol est maior tota terra. Et quod est summe subtile ut mundus est eternus quod videtur maxime notis. i. subtilissimis. Item syllogismus sophisticus seu litigiosus est quod ex his quod videtur probabilia et non sunt syllogizata. Aut quod ex probabilibus vel ex his quod videtur probabilia est appõnter / ut quod currunt huius pedes / aqua currunt / sicut

sq̄ habet pedes De isto syllo et eius intellcū videat̄ in p̄ncipio sexti tractatus
 Itē syllo⁹ falsū sphus est palogismus p̄ccdens ex p̄p̄ijs p̄ncipijs alicui⁹ scē
 male intellectis De isto nichil ad p̄ns

Arguitur p̄mo cōtra diuisione⁹ sylloī Est aliq̄s syllo⁹ simplr dictus/vt
 dcm̄ est in q̄rto tractatu/z ille nō ponit h̄/ḡ diuisio nō ē
 sufficiens ¶ Dico negādo p̄ns qz syllo⁹ simplr dictus ē syllo⁹ v̄dēptice/ḡ
 nō p̄tinet hic sub diuiso nec est ipm̄ diuisum S; diuisum h̄⁹ diuisionis ē syllo⁹
 p̄tractus ad māz verā vere vel app̄nter/mō syllo⁹ simplr diuidit̄ p̄ma sui diui
 sione in syllo⁹ p̄tractū ad materiā verā/et in p̄tractū ad māz flāz/h̄ vero solū
 diuidit alterū mēbū ¶ Nec curauit diuidere syllo⁹ in cōi/eo qz satis manifesta
 est d̄zā inē syllo⁹ dyaleticū/et p̄tractū ad māz flām/h̄ diuidit solū syllo⁹ p̄tē
 tū ad māz verā/z hoc ideo qz d̄zā sylloī dyaletici nō est satis manifesta ab alijs
 spēbus sylloī p̄tracti ¶ **Replicat̄** syllo⁹ sophisticus peccās in mā tm̄/et
 in materia et forma s̄l⁹ p̄cedit ex falsis/ḡ male ponit̄ h̄ spē sylloī p̄tracti ad
 māz verā ¶ **Dico** qz licet syllo⁹ peccās in materia tm̄/vel in materia et for
 ma s̄l⁹ p̄cedat ex falsis/nō tm̄ manifeste falsis/h̄ app̄nter veris/et h̄ sufficit ad
 hoc qz talis syllo⁹ p̄tinet sub syllo⁹ contracto ad materiā verā/qz in ōni syllo⁹
 sophistico est aliq̄s app̄ncia veritatis.

Arguitur scōo est aliq̄s syllo⁹ tētatiuus/ḡ nō p̄tinet hic/ḡ diuisio mala.
 ¶ **Dico** qz syllo⁹ tētatiuus nō est spē sylloī distincta/ymō
 indūter rēducit̄ ad quēlibet syllo⁹ hic positū/et sic nō distinguit̄ nec acc̄r̄ n̄
 ceñt̄ ab istis spēbus/eo qz p̄t fieri ex quibet materia ¶ **Replicat̄** disputa
 cio tētatiua ē distincta ab alijs ḡnibz disputationū/ḡ etiā syllo⁹ tētatiuus erit
 distinct⁹ ab alijs spēbz sylloī ¶ **Dico** negādo p̄ns/et cā est qz distinctio dispu
 tationū sumit̄ ex distinctiōne finiu ad q̄s ordinat̄ ip̄e disputationes/h̄ distinctio
 syllo⁹ sumit̄ ex distinctiōne māz ex quib⁹ p̄stituit̄/mō materia sylloī tētatiui
 est eadē cū istis spēbus De isto videat̄ in p̄ncipio sexti.

Arguitur t̄cio p̄ diffinitionē sylloī dyaletici Cōclusio sylloī ē syllogiza
 ta/nō syllo⁹ ē syllogizatus/ḡ male d̄z in diffiniōe syllogiz
 zatus ¶ **Dico** qz syllogizati cā⁹ duplr dno⁹ vt tm̄ v; sicut syllogistice illa
 tm̄/et sic sola p̄cō d̄z syllo⁹/et nō totus syllo⁹/z nō cā⁹ h̄ alio⁹ cā⁹ syllogiza
 tū vt idē sit qd in forma syllo⁹ dispositū/et syllo⁹ dyaleticus ē syllogizar⁹/qz
 ē in forma syllo⁹ dispositus ¶ **Arguit̄** q̄rto nullus ē syllo⁹ dyaleticus/ḡ
 male diffinit̄ h̄ Alis p̄bat̄ qz si cēt aliq̄s marie cēt p̄ locū a diffiniōe ad diffinitū
 s; h̄ nō/qz talis ē demrātiuus ¶ **Dico** qz vn⁹ et idē syllo⁹ mālr sumpt̄ s; alia
 et alia rōe p̄siderat̄/p̄t cē demrātiuus z dyaletic⁹ ¶ Itā si p̄missē sylloī facit̄ p̄ lo
 cū a diffiniōe p̄siderat̄ vt sint de ōni/p̄ se/et s̄m qz ipm̄ ē syllo⁹ demrātiuus S; si
 ille p̄missē p̄sideret̄ vt imitat̄ habitudinū locali/sic qz i t̄mino in p̄miss. s̄posito
 fūdet̄ ista int̄tio diffi⁹/et in t̄mino altero fūdet̄ int̄tio diffinitū/ē syllo⁹ dya⁹
 qz p̄cedit ex p̄missis p̄babilib⁹/eo qz p̄ p̄siderationes/z locos dya⁹ s; h̄mōi
 p̄p̄ces p̄babilib⁹/s̄m qz in t̄ijs taliū p̄p̄m̄ p̄tingēt̄ fūdant̄ tales int̄tiones
 ¶ **Replicat̄** si idē possz cē syllo⁹ demrātiuus z dyaleticus/seq̄ret̄ qz nō differ
 rent in mā/qd est flm̄ ḡ solutio mala ¶ **Dico** qz lz nō differēt in mā cōi/h̄ est
 in p̄p̄ōib⁹ et t̄ijs/eo qz ex cōdē p̄p̄ōib⁹ et t̄ijs p̄t fieri syllo⁹ demrātiuus z dya
 letic⁹ d̄znt̄ tm̄ in mā spēali/qz demrātiuus h̄z fieri ex mā nccia inḡtū nccia/et nū
 ḡ ex alia/h̄ dya⁹ h̄z fieri ex mā p̄babilū inḡtū p̄babilū Et qz eadē mā in spēa
 li sub alia et alia tm̄ rōe/p̄t cē nccia et p̄babil⁹ id ex eadē mā alio et alio⁹ p̄sides
 rata/p̄t vterqz syllo⁹ p̄stitui ¶ **Si** arguat̄ syllo⁹ demrātiuus et dya⁹ sūt

spēs dispate q̄ nō p̄nt de seinuicē verificari/3̄ syllo⁹ demratiuus māliter nō p̄t
 eē dyaletic⁹ ¶ Q̄ico duplicia sunt despata. sc̄ntiū realiū/et entiū rōnis/ā de
 q̄ licz dispata realia nō p̄nt p̄ri de seinuicē/nec de vno 3̄/vt 3̄ p̄ locū a dispatis
 Dispata t̄n rōnis h̄ ē q̄ sc̄ntia rōnis/b̄n p̄nt p̄ri de seinuicē/et de vno 3̄/et ta
 lia dispata sunt syllo⁹ demratiū⁹ et dyaletic⁹ ¶ Possz adhuc replicari si
 sic/3̄ de eadē p̄clōe p̄ eadē me^a h̄rēt sc̄iā et opinio/qd̄ implicat p̄clōez ¶ O
 co lz de eadē p̄clōe p̄ eadē p̄ncipia eodē mō sumpta/nō p̄t fil̄ h̄ri sc̄iā et opio/t̄n
 b̄n de eadē p̄clōe p̄ eadē p̄n^a alio et alio⁹ p̄t^a/p̄t succellue h̄ri sc̄iā et opinio

Racio dicit̄ multis mod̄: p̄mo mō rō idem est qd̄
 diffinitio vel descriptio: ut h̄ vniuoca d̄nt̄ q̄rū
 nomē coe est: et rō lb̄nē sc̄m illud nomē est eadē Sc̄do
 mō est qd̄ā virtus aiē Tercio est idē qd̄ orō ostendēs ali
 qd̄: sicut sunt p̄pōes vel rōes disputantiū Quarto idē
 est qd̄ forma materie: ut in cultello ferrū est mā: dispō
 vō inducta in ferro est forma Quinto idē est qd̄ e efficia
 cōis p̄dicabilis de plurib⁹: ut efficia ḡiū sp̄i vel d̄z
 Sexto idē est qd̄ mediū inferens p̄clōem: et hoc mō su
 mit̄ rō in diffinitione argumēti que ē talis Argumē
 tū est rō rei dubie faciens fidē idest mediū p̄bans p̄clu
 sionē Cōclusio enim dēt p̄firmari p̄ argumētū Est at̄
 p̄clusio argumēto vel argumētis p̄bata p̄pō: que at̄q̄
 p̄betur tūc est dubitabilis et questio Vñ questio est du
 bitabilis p̄pō Mediū aut̄ est qd̄ habet duo extrema.

¶ Iste ē q̄ntus tractatus pe. h̄i. in q̄ postq̄ in q̄rto det̄iauit de syllo simplr et ab
 solute s̄m suā formā/n̄ p̄tracto ad aliquā māz sp̄ealē Sic p̄nter det̄iat de syllo
 dya⁹ p̄tracto ad māz p̄babilē Et cā ordinis ē qz in p̄tractū p̄cedit p̄tractū et
 simplicior⁹ p̄pōit⁹ Sz syllo⁹ simplr ē in p̄tractus/et ē simplicior⁹ qz solū p̄sde
 rat̄ s̄m formā Syllo⁹ dyaleticus ē p̄tractus ad māz p̄babilē/et iō p̄pōitior
 Et sic h̄ l̄cōis ta p̄cta due q̄oēs 24. ar^o cū suis r̄plicz sic i p̄cedētib⁹ r̄ctatib⁹
Primū punctū est qz put̄ nob̄ h̄ breuiter sufficit syllo⁹ tripl̄r p̄trahit̄ ad
 māz s̄m qz triplex ē mā/p̄mo p̄trahit̄ ad māz n̄c̄riā/q̄ d̄
 mā n̄alis/2° ē syllo⁹ demratiū⁹/et h̄ si p̄cedat ex n̄c̄rijs b̄n intellectis Si ex ne
 cessarijs male intellect/ sic ē syllo⁹ falsifrag⁹ vel ignoratiū⁹/2° p̄trahit̄ ad māz
 p̄babilē/que ē s̄m aliā mā p̄tingēs/ licet etiā possit eē mā n̄alis sub rōe t̄n p̄
 babilis/ut dem̄ est/et sic ē syllo⁹ dyaleticus/3° p̄trahit̄ ad māz appnē p̄babi
 lem/q̄ licz q̄nqz ē in mā remota/plerūqz t̄n est in alijs/sub rōe t̄n appnē p̄babil
 capta/et sic est syllo⁹ sophisticus/jnter q̄s/syllo⁹ demratiuus ē p̄fectior/de q̄
 det̄iat p̄hus in libro posterioro añ lib̄ū topicoy Sz auctor: n̄ nullū ex illo trac

tatu extraxit qz e instructor iuuenū qb? voluit tradere loycā put v3 ad pba? bilitatē disputandū in omnibz sciētijs Et quia syllo? dyalecticus est pfectior syl? logismo sophistico ideo pcedit illū

Secūm punctū est q? rō pmo ca? p diffini?/vñ diffinitio scpe vocat rō formā/qz ē indicatiua obiecti rōis vl? intelligūs Ipa em? qd̄itas rei mālis p diffinitionē explicata/po? obiectū intelligūs s^m scotū p sta? tu isto Secūdo mō rō est potēcia aiē q̄ est intelligūs dñs solū ab eo s^m rōem/qz d̄ intelligūs inq̄tū simplr apphendit ipam rē Et d̄ rō inq̄tū discurret a minus noto ad mag? notū Ido d̄ q? rō est vtus aiē intellectiue faciens currere de cā in causatū/h? ca? rō cū dicit phus rō sp̄ depar? ad optima/sō bñ dicit thomas Rō est habit? dirigens oēm actionē hūanā in vltimū et optimū finē Tercio? rō est orō ostendēs aliq̄d de aliq̄/qi dices cām alic?/ita dicim?/redderōez dicti tai Quarto cap? p forma ptis q̄ ē forma mē/qz rō scu intelligūs p formā cog noscit māz Cognoscit em? mā p analogiā ad formā pmo phicoz Quinto rō d̄ forma tot? sicut cēncia cōis p̄dicabil? de plib?/vt cēncia gñis sp̄i vel d̄ d̄ rō Et d̄t iste mod? a pmo/qz h? sumit rō p obiecto intelligūs vel rōis Iu p mō cap? rō p diffinitione explicatē ipm obiectū Sexto? ca? rō p medio in? scrite p̄clusionē/qd̄. f. est instrumentū rōis ad inferendā p̄clusionē ¶ Si arguat cōtra 2^m modū p intellectū hō puenit cū angel?/et p rōem hō d̄t ab eis/ q̄ rō et intelligūs nō sunt idē ¶ Oicif q? licz nō sint idē s^m rōem/tñ sunt idē s^m rem/nā p eandē potēcia aiā intelligit et rōcional? inq̄tū em? intelligūs simplr apphendit/facit hōiēm puenire cū angel?/inq̄tū discurret facit differre ab eis

Tercū punctū q? auctor n̄r ponit sex acceptiones rōis/et hoc iō quia ipe diffinitur? erat argumentū/in cui? diffinitione ponitur rō/ne igit? pcederet ex ignotis ponit diuersos modos rōis vt eligat vñū modū valentē sibi ad ppositū suū Dñ scito cap? rō vt est mediū inferens cōclusionē/ita cap? in d̄i diffinitione argumētū q̄ talis est ¶ Argumentū est rō rei dubie faciēs fidē/in q̄ diffinitione rō ponit loco gñis/nā rō d̄ de medio syllo? simplr/de medio syllo? demratiui et dyalectici Et argumentū nō d̄ de medio syllo? simplr qz illud mediū nō est pbatū p̄clusionis/sz solū illatū De in ponit rei dubie faciēs fidē ad orām mediū syllo? simplr/qnō est pbatū? vel demon stratiū?/sz solū sue p̄clōis illatiū? ¶ Et nō cap? h? fides p vtute theologica put ē assensus vel credulitas intelligūs lca aliq̄d credibile/pp auctē p? vtatis ipam reuelatōis Sz cap? p assensu et credulitate p̄clōis pp rōem p̄babile

Queritur primo quō d̄nt ista tria mediū/rō/e argumentū Deinde quō d̄nt ista q̄tuor q̄stio p̄clusio p̄pō/et enūciatio ¶ Ad p^m dico q? ista tria mediū rō et argum? idē sunt s^m rē/sz d̄nt s^m rōem supioris e iferioris Iñā mediū d̄ mediū inq̄tū hz duo extrema/et vt est vñū vñū extremo rā s^m aliq̄e modū Et tale mediū d̄ rō inq̄tū est instrumentū intelligūs ad infe rendū aliq̄d p̄clōez Et idē d̄ argum? inq̄tū hz vim p̄batiū p̄clōis/quā addit vltra vtutē illatiū p̄clōis Et iō d̄ argumētū q̄ arguēs mentē/qz p illā vtutē aliquid cogit mentē ad assentiendū p̄clōi Lū em? intelligūs apphendit cōsē nientia extremoz cū medio esse neciam/cogit simplr assentire p̄clōi Et cū qz noscit illā esse p̄tingentē/tū assentit p̄babilitatē ¶ Ad 2^m r̄ndet q? illa q̄tuor etiā sunt idē s^m rem/sz d̄nt rōem/nā p̄pō d̄ p̄clusio inq̄tū est illata et p̄bata arguemento Et dicit q̄stio inq̄tū est dubitabil? sumpta cū signo interrogati uo Et d̄ p̄pō inq̄tū p̄t poni p alio ad inferendū p̄clusionē Et d̄ enūciatio inq̄tū enūciat mentis cōceptū verū vel falsum significans

C Siar² p̄pm̄/jdē nō p̄t diffiniri p̄ seip̄m/si ḡ rō et argu^m eēnt idē/argu^m male diffinere p̄ rōez **C** Dico lz ar^m et rō sint idē māl̄/tū dñt rōe vt dñm ē **Querit scōo** er q̄ in p̄nti tractat de sciā dya^a/q̄t utilitates ponit p̄hus sciē dya^a **C** Dico q̄ ista sciā vtilis ē ad tria. sc̄ ad exercitaciones ad obuiationes et ad alias sciās p̄hie **Q** sit vtil̄ ad exercitaciones p̄bat sic illa sciā vtil̄ ē ad exercitaciones p̄ quā rēdbim² p̄mpti et ydonei ad acq̄rēdū et ad arguēdū de p̄ncipijs oīm aliax sciāx/sz sciā dya^a ē hmōi/ē vtil̄ ad exercitacionez/vñ exercitatio ē assuefactio q̄ q̄s efficiē p̄mpt² ad aliq̄ facile facien dū vcl opandū **C** **Q** sit vtil̄ ad obuiandū p̄bat/illa sciā ē vtil̄ ad obuiandū/q̄ possu² dictis r̄ndentis obuiare/veris assentire et falsa re p̄bare/sz sciā dya^a ē hmōi **M**ercio vtil̄ ē ad alias sciās p̄hie/qz p̄ hāc sciām possu² inq̄rere de p̄ncipijs oīm aliax sciāx/et q̄d in q̄libet verū sit/et q̄d flm̄ **C** **A**rguit nichil est notū p̄ncipijs sciāx/ḡ male dī q̄ dya^a valet ad inq̄rēdū p̄ncipia aliax sciāx **C** **D**ico lz p̄mis p̄ncipijs nichil sit notū in sciētis ill̄ in q̄bz s̄t p̄ncipia/tū eis ē bñ aliq̄ notū in alia sciā **E**t ita licz nō possu² inq̄ri p̄ p̄ba p̄ncipia/tū p̄nt inq̄ri p̄ncipia cōia/et ad hoc dya^a vtilis ē **C** **A**rguit 2° om̄is sciā mūdi vtil̄ ē ad obuiandū/ḡ nō est p̄p̄riū isti sciē **A**ñs p̄bat qz om̄is sciā mūdi hz extirpare et redarguere errores in ipsa p̄tingētes **C** **D**ico lz om̄is sciā hz facere sup̄positis ei² p̄ncipijs/q̄libz tū nō hz remouere errores in alia sciā p̄tingētes/nec etiā in p̄ba negatis p̄ncipijs ei² **E**t isto^o sciā dya^a vtilis ē ad obuiationes scz ad arguēdū flm̄ in q̄libet sciā/siue p̄n^a fuerint negata siue p̄cella **C** **P**ossz argui de sciā demrātiua q̄ maxime vtil̄ ē ad obuiacōes/p̄bat qz p̄ eā obuiā p̄ncipia ncc̄ia et va **C** **D**ico licz p̄ demrātiuā sciām p̄fectissime obuiamus falso et alteri p̄ti p̄dictionis **P**er sciām tū dyalecticā vniuersalibz obuiam² qz p̄bam² vel in p̄bam² vtrāqz p̄tē p̄dictionis **C** **S**i arguat p̄ncipia metha^a possu² inq̄rere de p̄ncipijs oīm sciāx/ḡ male dī qz p̄ncipia dya^a inq̄ri mus de p̄ncipijs oīm sciāx **A**ñs p̄bat qz metha^a ē sciā cōis duces nos in cognitionē cuiuslibz sciē **C** **D**ico qz p̄ncipia vtriusqz sciē possu² inq̄rere de p̄ncipijs oīm sciāx/sz dñter illā p̄ p̄n^a sciē metha^a inq̄rim² de p̄ncipijs oīm sciāx p̄ p̄n^a realia **P**er dyalecticā vō inq̄rim² de p̄ncipijs aliax sciāx p̄ p̄n^a intēciōlia **A**rguitur p̄mo p̄ textū pauciores sunt acceptōnes rōis q̄ sex/ḡ textus falsus **A**ñs p̄bat qz diffi^o rei/ceñcia rei/z forma rei idē sunt/ḡ p̄m² mod² q̄rtus et q̄ntus faciūt vnā acceptiōnē/ḡ nō s̄t nisi 4° accep cōes rōis **C** **D**ico qz lz idē s̄nt s̄m̄ sc̄/tū distingūt s̄m̄ diuisam p̄siderationē illā rō in q̄nto mō accipit p̄ fōz totius s̄m̄ se **E**t rō in p̄^o ca² p̄ diffin^o explicāte formā totū **E**t rō in 4° ca² p̄ forma p̄tis/ḡ rō hz sex acceptiōnes s̄m̄ rōnes distinctas **C** **R**eplicat nulla rō dī sex mod/ḡ solutio mala/et p̄ p̄ns text² falsus q̄ dicit rō dī multis mod **A**ñs p̄bat qz nec rō p̄^o dī sex mod/vl̄ mltis mod/nec rō 2° dī multis mod 2° de alijs/ḡ ista p̄pō ē flā/rō dī multis modis/p̄na t3 p̄ legē p̄dictionax **A**liq̄ p̄cedūt totū ar^m/qz p̄dictiona ist²/rō dī sex vel multis mod ē va/sicut p̄bat ar^m/qz rō supponit ibi dēf̄iac/z sub eo dñd̄ dīf̄ iūctiue/z ad vitatē dīf̄inctiue req̄rit vitas vni² singlis/q̄ nō est dāba **Q**uid tūc ad textū **A**dicūt qz text² dī sic ordinari **M**ultis mod vel sex mod dī rō **E**t tūc rō sup̄p² ofuse tm̄/z sic nō opz dare etiā singularē verā/vt patebit in sup̄pōibz **S**ūt em̄ p̄pōes auctoz accipiede in flū q̄ sūt/et n̄ in flū quē faciūt vt p̄rēb² **A**rguit 2° p̄ duos p̄^o mōs/ oē hñs rōez ē rōle/sz az² hz rōez/ḡ az² ē rōlis **M**inor p² qz az² hz dīf̄iniciōez/ḡ hz rōez **C** **D**ico qz ibi ē fallā equoca² ex p̄te li rōez/q̄d i a² tē p̄ frute intellectuā aie/z i b² p̄ dīf̄^o alic²

¶ Replicat capiendo rōem vni^{ca} p vtute aiē intellectiue adhuc stat argumēto
 tu **¶** Dico q tūc minor ē falsa/qz azim⁹ nō hz rōem. i. vtute intellectiua

¶ Qōtra qdōd est rōnale hz vtute intellectiua/hz azim⁹ ē rōnalis/hz vtute intellectiua
 Minor pbat sic arguēdo **¶** De aiāl si ē rifibile est rōnale/azim⁹ ē aiāl si est rifibilis/hz azim⁹ ē rōnalis **¶** Dico q maiorē distinguēda vel ipa est vna ypo^{ca} tūc nō valet syllo⁹/vel ē vna cath^{ca} et hoc duplr vel hoc totū/ aiāl si ē rifibile distribuit sic ē flā Si li aiāl solū distribuit/tūc illa pōitio si ē rifibile tenz se cū maiori extremitate/et hz intrabit cū illa pclusionē/et sic cōclusio erit vā De isto patet in q̄rto tractatu in argumētis cōtra barbara.

Arguitur tercio **¶** Contra diffinitionē argumēti Diffinitio hō puenit ōni cōtento sub diffinito/hz nō est bona **¶** Nīs pbat qz de cōtclusionibz ēt illam⁹/vt hō est. aiāl/oc⁹ ē etius sit argumētū/et tū ibi nō facit fidē de re dubia/hz diffinitio mala **¶** Dico ad pbatōnē añcedētis licet argumētū nomē facit fidē de pclusionibz certis inq̄tū ēta sunt/tū bñ facit fidē de eis inq̄tū ponit sub mō dubij/vel sub mō q̄tionis **¶** Replicat si ponat sub mō q̄tionis/an hō est rifibilis **¶** Et arguat sic ōis lapis ē rifibilis/hō ē lapis/hz hō est rifibilis/hic argum⁹. i. mediū scz lapis/nō facit fidē de pclusionē sub mō dubij posita/hz solutio falsa **¶** Dico q ibi nō est argum⁹/qz li lapis nō est mē diū pbans pclusionē/et iō nō est ibi syllo⁹ dyalecticus/hz syllo⁹ simplr/cuius mediū nō pbat/led infert pclusionē absqz pbatōnē

Arguitur quarto multe sunt pclusiones syllo⁹ simplr/et syllo⁹ sophisti ci que nō sunt pbate argumēto vel argumētis/hz diffinitio pclusionis nō puenit ōni p̄tō sub diffinito **¶** Dico q hic solū diffinit pclusio dya^{ca}/et iō ille nō p̄tinet sub diffinito **¶** Replicat pclusio etiam dya^{ca} nō est argumēto vel argumētis pbata pclusio/hz diffinitio mala **¶** Nīs pbat qz ppō d̄r q̄i p alio positio/et idē q̄ pmissa/hz pclusio hō ponit p alio nec ē pmissa/hz pclusio nō ē ppō **¶** Dico licet pclusio nō sit ppō vt d̄r pmissa est tū ppō vt idē ē qd̄ cōnūciatio/vt scz ppō sit orō verū vel falsū signis De isto videat in q̄rto p̄tō ēca diffinitionē ppōis i q̄rto tractatu **¶** Possz argui cōtra diffinitionē q̄tionis sic **¶** Questio nō est ppō/hz q̄stio nō est dubitabilis ppō/p̄na tenet p locū a tato in mō ad suā p̄tē negatiue **¶** Nīs pbat qz d̄r nis ppō figt verū vel falsū/hz q̄stio nō figt verū vel falsū/hz q̄stio nō ē ppō p̄na tenet in baroco **¶** Minor pbat vt cū q̄rit vtrū papa sebet/q̄ non figt verū aut falsū **¶** Dico licet q̄stio formaliter capta sub mō q̄tionis/nō figt verū vel falsū/et vt sic etiā nō est ppō/hz est cū illo addito dubitabilis ppō/tamē q̄stio capta quo ad suū mālē eē/cui addit signū interrogatū bñ figt verū vel falsū

Argumentatio est argumēti p orōnem explicatio. i. orō explicās argumētū Differt aut argumētū a medio: z ab argumentatione: qz mediū dicit eo qz hz duo extrema Argumētū aut addit sup̄a mediū vtutem pbandi cōclusionē Argumentatio dicit total orō cōposita ex pmissis et pclusionē: et in illa manifestat b̄tus argumēti Aliq̄s enim tota orō p̄t inferre vt hz af

firmatiuā Aliquā p̄ticularē affirmatiuā Aliquā v̄l ez ne
gatiuā: aliquā p̄ticularē negatiuā Et sic manifestat tota
v̄tus argumētū: cū ostendit supra quā p̄clusionē potest
ip̄m argumētū z supra quā nō p̄r: q̄d quidē fit in argu
mentacione vt dicit̄ est. Argumētationis q̄tuor sunt
sp̄s scz sp̄llo z inductio enthymema et exemplū Diffi
nitio sp̄llogismi dicta est p̄us Inductio est a singula
ribz sufficiēter enumeratis ad v̄l p̄gressio: vt sortes
currit: plato currit: et sic de alijs: q̄ om̄is homo currit.

Primū punctū h̄ l̄cōnis ē q̄ hic nō diffinit argumētū in cōi et ḡnāliter
capta/ s̄z solu sp̄cāliter p̄ argumētatione dya^a. i. p̄bati
ua p̄clōis ¶ Pro quo nota q̄ argu^m ḡnāliter capta ē/ vna orō p̄plexa ex ante
et p̄te/ et medio illatiuo p̄clusionis/ nō curādo si mediū p̄bet aut nō p̄bet cō
clusionē/ et illa vt patebit diuidit̄ in q̄tuor sp̄s s̄z argu^m sp̄cāliter capta ē orō
p̄plexa ex ante et p̄te cui⁹ mediū infer et p̄bat p̄clusionē/ et vocat̄ argu^m dy
alectica q̄ hic diffinit̄ Et rō est q̄ in h̄ tractatu docet̄ de syllō nō in cōi/ s̄z de syl
lōgismo dya^a q̄ est p̄batiū/ s̄z etiā hic nō diffinit argumētū in cōi/ s̄z argumē
tū dya^a ¶ Et dicit̄ Argumētatio supple dyalectica ē explicatio argumētū. i. mediū
p̄batiū ¶ Si arguat̄ Argumētū et argumētū h̄nt se sicut abstractū z cō
cretū/ s̄z abstractū vt albedo nō est applicatio sui p̄creti. s. albi/ s̄z a fili etiā argu
mētationō ē explicā sui p̄creti. s. argu^m Illis p̄bat q̄ argu^m z argu^m p̄ueniūt
in p̄ncipio et dicit̄ in fine ¶ Dico licet p̄ueniāt in p̄ncipio et dicit̄ in fine/ t̄m nō p̄ue
niūt ire h̄⁹ q̄ argu^m h̄ mediū/ et argu^m tōtalē orōez p̄positā ex p̄miss̄ z p̄clōe.

Secundū punctū ē q̄ argumētatiōis q̄tuor sunt sp̄s. s. syllo⁹ inductio
enthymē z ex^m q̄z sufficiētia sic sumit̄/ in om̄i argu^m
p̄cedit̄ ab ante in p̄ns/ vel q̄ sit p̄cessus a p̄te v̄l a toto Si a toto h̄ est dupl̄
vel in ante sunt d̄cē p̄miss̄ in mō et figura d̄sp̄dit̄/ sic ē syllo⁹ Vel ē vna p̄e
miss̄a t̄m/ sic ē enthymema In istis em̄ duabz sp̄ebz sit p̄cessus a toto ad p̄tē/
vel ab v̄l ad p̄ticularē Si v̄o fiat p̄cessus a p̄te in toto/ hoc est dupl̄/ vel sic
a singularibz ad v̄l/ sic ē inductio/ vel ab vno singulari ad aliud/ sic est exēplū
¶ Si arguat̄ p̄dictoria ista. i. argumētationis q̄tuor sunt sp̄s est v̄a/ s̄z ip̄a ē
flā Illis p̄bat da ista/ nullius argumētationis q̄tuor sunt sp̄s/ q̄ ē v̄a vt p̄ p̄e⁹
descendētēs ¶ Dico q̄ in diuisionibz diuisum supponit̄ simpl̄/ z h̄m̄ aliquos
cōfuse t̄m si p̄cedat d̄cō numeralis/ mō in dicta p̄dictoria diuisum. s. li argu^m
supponit̄ p̄sonalr/ iō nō p̄t esse eius p̄dictoria/ q̄z in p̄dictorijs subiecta debent
supponere eodē ḡnē sup̄pōis/ iō eo ei⁹ p̄dictoria h̄m̄ reales ē ista Argumētatiōis
nō sunt q̄tuor sp̄s/ q̄z singularia negatiua p̄dicat̄ singulari affirmatiue

Tercū punctū est q̄ inductio ē a singularibz sufficiēter enumeratis ad
v̄l p̄gressio/ q̄ diffinitio sic intelligit̄ Inductio ē p̄gres
sio. i. d̄scursus vel motus rōnis et ponit̄ locō ḡnis Et ponit̄ a singularibz/ ad
brām syllogismi z enthymematis/ que p̄cedūt ab v̄libus ad singularia Deinde
dicit̄ ad v̄l ad brām exēpli/ q̄d p̄cedit̄ ab vno singulari ad aliud singulare

¶ Si petas qd requirunt ad h' vt bñ arguat p inductionē ¶ Dico tria pmo req
rit vt arguat a singularib' sufficientē enumeratis. s' p'p'ia forma/vel sub vna
pticula oia singularit' p'inetia. Et sic de singul' scdo requirunt vt arguat ad suū
vle/et nō ad aliud vlc Tercio q' arguat ad suū vlc immediatū et nō remotū/jō
nō sequitur fortes currit/plato currit/et sic de singul' q' oē alia currit.

Quartū pūctū est q' inductio reducitur ad syllogismū hoc mō/nā in conclu
sione inductionis sunt due extremitates qz altera. s' s' b'
iectū sit minor extremitas/et altera scz p'ū sit maior extremitas. Et singularia
q' ponūt in ante deñt capi p' medio/et qz sing'ia sunt mag' nata s' b'ici q' p' l' tō
inductio reducitur ad syllo'm 3' figure isto mō/oē qd est fortes vel plato et sic de
alijs currit/ōnis hō est fortes vel plato et sic de alijs/ōnis hō currit. Et deñt
in syllo' inductiuo singularia capi distinctim/qz nō pnt copulari vt verificari de
suo vli.

¶ Si arguat in 3' figura temp' conclusiō pticulariter/ h' aut' conclusiō
tur vltiter/ q' nō p' reducitur ad tria figurā ¶ Dico q' in reductione inductionis
ad syllo'm/mediū p'uertit cū minor extremitate/ideo bñ p'cludi vltiter/hō
sic est in alijs ¶ Si arguat in omni syllo' sunt tm tres t'm' h' in inductione
sunt plures q' tres/ q' nō reducitur ad syllo'm ¶ Dico q' licet plures sint q' tres/
tm illi capiūt p' modū triū/nā oia singularia sumūt p' vno t'm' hō scz medio

Queritur primo Qualis ē diuisio cū dicitur textus Argumētationis q'
tuor sunt spēs syllo' inductio et ¶ Ad h' dicit aliq'
q' ē diuisio analogi in sua analogata/q' dicit q' argu' d' de illis q' tuor s' pus
et posterius/qz argu' d' ab eo qd est arguere mentē ad assentiendū conclusiōnē
q' inferit/et h' p' se pmo puenit syllo' et alijs sp'ebus argumētationis h' nō puenit
nisi inq'tū in ipis aliq' mō est vltus syllo'i. Et dicit q' nō est diuisio g'nis in suas
spēs qz diuisum nō puenit egliter mēbris diuisib'is/qz p' pus d' de syllo' q' d'
alijs ¶ Si alijs dicit q' ē diuisio g'nis in suas spēs/qd pbat p auctore in textu
dicentē Argumētationis q' tuor sunt spēs/et non dicit q' tuor sunt analogata.

¶ Et si arguat argu' p' pus d' de syllo' q' d' de alijs/ q' argu' ē analogū ¶ Oicat
ad aña q' nō sufficit h' ad analogū/ s' vltra h' requirit q' de alijs dicit p' reductōz
ad syllo'm/qz dato q' nullus sit syllo'/nichil p'hibet argumētacōez dici de induc
tione et alijs sp'ebus ¶ Si ar' spēs deñt egl'r p'icipare nāz g'nis/ s' argu'
p' pus d' de syllo' ¶ Dico q' spēs alicui' g'nis dupl'r p'hiberāt vno' in ordine
ad ipm' gen' qd egl'r p'icipāt. Alio' p'hiberāt int se vel in ordine ad suas d'as
p'stituētes/et sic vna spēs est p'fectior alia/qz vna d'ā p'stituens ē p'fectior alia
p'stituentē/ideo dicit p'pus q' spēs rerū se hñt vt numeri

Queritur scdo vtrū inductio sit p'na nēcia et formalis ¶ Dico q' sic ¶
fit nēcia pbat/qz oppositū p'ntis repugnat anti/g' ē nēcia
An s' pbat qz in ista inductione fortes currit/plato currit et sic de singul' q' oia
hō currit ¶ Oppo' p'ntis ē aliq's hō nō currit qd repugnat isti anti/lor currit. plō
currit/et de alijs omib' hōibz. Et q' sit formal' pbat qz t'z in omibz t'z i' s' h' i' for
ma arguēdi retēta/ q' est p'na formal' p'na t'z a diffiniōe ad diffinitū ¶ Si dicit
aliq' q' arguē a s'rib' sufficiēt enuātis ad suū vlc/h' rotū nō ē de for' inductiōis/qz
argui ad suū vlc/h' se t'z ex pte mē/nā siue arguat ad suū vlc siue ad aliud/qd nō
ē vlc singlariū inductiū/obhuat s'p' eadē forma arguēdi/ q' nō p' ē de forma
inductionis q' arguat ad suū vlc/qz illa p'ditio solū se t'z ex pte mē ¶ Si ar'
syllo' inductiū ē hō et for' p'na/ s' induct' p' reducitur ad syllo'm inductiū/ q' et ipa
erit for' p'na ¶ Dicit q' syllo' inductiū nō ē for' p'na qz p'cludit vlt' ter in 3' fi
grā p'ntib'ilitat' minoris extremitatis cū mē' q' illa p'na t'z grā mē et n' grā forme.

¶ Ad istud rōdent qdā q̄ inductio ē dupl/ qdā est in p̄pleta et ip̄scā vt diffini-
tur ap̄ho 2° p̄oꝝ et p̄mo tō q̄icoꝝ. s̄ inductio ē a singularibus ad v̄le p̄gressio/
tūc nō ē p̄na formalis et necia. Alia ē p̄pleta et p̄fecta vt diffinit ab auctore n̄ro
s̄ inductio ē p̄gressio a singularibus sufficēter enumeratis ad v̄le supple suū/ r̄
intermediatū/ tūc ē p̄na formalis et necia. Et hoc mō negat isti q̄ arguere ad suum
v̄le/ solū se tenent ex p̄te matric.

Arguitur primo cōtra diffinitionē argumētationis sic Argumētatio
sophistica/ r̄ argu^o p̄cedēs ex manifeste falsis sunt ar-
gumētationes/ et tū ibi nō est explicatio argumētī. i. mediū p̄batiui/ c̄clusionis
s̄ diffinitio nō p̄uenit ōni p̄teto sub diffinito. ¶ Dico q̄ hic diffinit solū argu-
mētatio dya^a seu p̄batiua/ mō argumētatio ex manifeste falsis/ solū est illa
tūa et nō p̄batiua/ et argumētatio sophistica licet sit app̄nter p̄batiua nō tū
vere. ¶ Replicat̄ hic diffinit argumētatio talis q̄lis hic diuidit/ s̄ argumē-
tatio in cōi diuidit in q̄tuor spēs/ s̄ etiā diffinit argumētatio in cōi/ et p̄ p̄ns nō
solū argu^o dya^a. ¶ Dico negādo maiorē qz argu^o nō capit eodē mō p̄ut dif-
fini et p̄t diuidit/ qz vt diffinit capit spēs aliter argu^o p̄ vna eius spēs. i. dya^a
et v̄t diuidit capit ḡnāliter. ¶ Et si arguat argu^o dya^a est solū explicatio ar-
gumētī/ s̄ illa sit solū in ante seu p̄missis/ s̄ male dicit textus qz argu^o ē totalis
orō p̄posita ex p̄missis et c̄clusionē. ¶ Dico qz totalis orō ex p̄missis et c̄clu-
sione b̄n explicat argumētū/ nō tū b̄m quālibet p̄tē eius/ et ita totū nō capit
ibi distributue/ sed capit p̄ integro/ vel p̄fecto

Arguitur secūdo cōtra diuisionē argumētationis sic/ p̄hus p̄mo topi-
corū nō ponit nisi duas spēs argumētationis. s̄ syllo-
gismū et inductiōnē/ s̄ male hic ponit q̄tuor. ¶ Dico qz licet explicite nō po-
natur ibi nisi due spēs/ tū implicite ponit q̄tuor. Nam enthymema p̄prehendit s̄
syllo/ qz est syllo/ imp̄fectus. Et ex^m p̄prehendit sub inductiōne/ qz v̄trobiz a
singularibus p̄cedit/ idēo dicit p̄hus qz ex^m est inductio ip̄scā. Et ponit. p. ma-
gis istas duas eo qz sunt p̄ncipaliores/ et sunt semp argumētationes dya^a/ sed
ex^m r̄ enthymema q̄nqz sunt spēs argumētationis rhetorice. Aliq̄ dicit qz p̄hs
nō diuidit ibi argumētationē in cōi sicut hic facit auctor n̄r/ s̄ diuidit argumē-
tationē dyaleticā/ cui^o sunt solū due spēs. s̄ syllo/ et inductio/ p̄bat̄ auctē p̄hs/
et rōnc sic/ ōnis argu^o dya^a p̄cedit ex p̄babilib^o/ vel s̄ tale p̄babile ē notū
quo ad nos/ sic ē inductio dya^a. Si quo ad naturā sic ē syllo/ dyaleticus. Et
sic nō esset ponendū aliqd ex^m dyaleticū nec oē enthymema esse dyaleticū/ qz
ista duo p̄nt p̄cedere a singularib^o ad singularia. Omnis aut argu^o dya^a debz
p̄cedere vel ab v̄libz vel ad v̄lia/ qz hoc est de rōne argumētationis dyaletice.
¶ Replicat̄ cōtra p̄mā solutionē spēs distincta p̄tra aliā nō p̄t p̄tineri seu cō-
p̄prehendi sub aliā/ s̄ enthymema distinguūt cōtra syllo/ et ex^m cōtra inductio-
nē igit̄ r̄. ¶ Dico licet vna spēs eēn̄ nō p̄prehendit sub aliā/ tū acc̄n̄ b̄n s̄z
p̄pter aliquā p̄ueniētā acc̄ntalē quā h̄nt adinūcē. Sic enthymema et syllo/
p̄ueniūt qz ābo sunt syllogismū/ v̄n^o p̄fectus/ alius imp̄fectus r̄/ inductio r̄ ex
emplū ambo p̄cedūt a singularibus

Arguitur tertio cōtra diffinitionē inductiōnis. In inductōe dya^a q̄ ē
p̄batiua/ āns dēt eē notū ante/ s̄ singularia nō sunt
notioꝝa v̄li/ s̄ nō p̄nt inferre et p̄bare c̄clusionē v̄lem. ¶ Dico licet v̄lia nō
sunt notioꝝa v̄li simpliciter/ sunt tū notioꝝa v̄li quo ad nos. ¶ Replicat̄ fir-
gularia sunt infinita quo ad nos/ s̄ nō p̄nt eē notioꝝa quo ad nos/ p̄na tenet qz
infinitū nō est p̄gnosibile. ¶ Dico licet ōnia singularia collectiue sunt nobis

ignota/tñ aliqua sunt nob nota/qbus enumeratis/pphendēdo alia sub illa pti
cula et sic de alijs/fit bona inductio ¶ Et si replicat intellect⁹ nō agnoscit
singularia/sz solū vlc qd est ei⁹ obiectū/g nulla singularia s̄ nobis nota ¶ Di
co licet intellectus nō agnoscat singularia directe/tñ bñ reflexe p hoc q̄ reflecti
tur ad sensum quo singularia agnoscūtur

Arguitur quatto hic ē bona inductio s̄m̄ phm Equus ē longeuus/mu
lus ē lōgeuus/z sic de alijs aiālibz colerā nō hñtibz
ḡ oē aiā colerā nō hñs est lōgeu⁹/et tñ ibi nō arguit a singularibz/sz a sp̄ebz
ad vlc ¶ Dico q̄ licet sp̄es non sint singularia simplr. i. indiuidua/sunt tñ bñ
singularia in resp̄cu. i. min⁹ cōia ¶ Replicat hic arguit a singularibz s̄m̄
pliciter/et tñ nō seq̄t/fortes currit plato currit e⁹ de alijs/ḡ oīs equus currit
¶ Dico q̄ ibi nō arguit ad suū vlc/hoc ē ad vlc illoz singulariū q̄ enumerāt
¶ Replicat h̄ arguit ad suū vlc/fortes currit plato currit e⁹ de alijs/ḡ oē al
currit/et tñ nō seq̄t qz añs p̄t eē verū sine p̄ntē ¶ Dico q̄ n̄ arguit ad suū vlc
i. mediātū/qd tñ req̄rit in inductione ¶ Possz h̄ arguit/hic ē bona inductio
fortes p̄t leuare istū lapidē/et fortēs p̄t leuare illū lapidē e⁹ de alijs/ḡ fortēs p̄t
leuare oēm lapidē/añs est verū z añs s̄m̄ ¶ Dico q̄ in inductione req̄rit nō
solū q̄ singularia sint vera et possibilīa s̄m̄ se/sz q̄ sint sibiinuicē z possibilīa/et
iō licet fortēs possēt leuare istū lapidē seorsum/et illū seorsum/tñ nō p̄t eos s̄l
leuare ¶ Et ita etiā nō seq̄t/hoc astrū videri a jo. est possibile/et hoc astrū videri
a iohē est possibile/et sic de alijs astris/ḡ oē astrū videri a iohē est possibile/
qz ista singularia sunt sibiinuicē impossibilīa ¶ Si arguat hic ē bona in
ductio man⁹ fortis ē alba/pcs fortis ē alb⁹ z de alijs/ḡ totus fortis ē albus/z
tñ ibi nō est p̄cessus a singularibz ad vlc ¶ Dico licet nō sit p̄cessus ad vlc i
p̄fido/tñ p̄ccōit ad vlc vltate totus integralis qd idco d̄r vlc qz p̄tinet in se
multas ptes integrales qd sc̄ hz p̄ modū vlc ad suas ptes et h̄ sufficit

Enthimema ē syllo⁹ imperfectus: id est orō in qua nō
omnibz p̄missis as̄positis: f̄stinata inferē cōclusio:
vt oē aiā currit: ergo oīs hō currit In hac enim argu
mētatione includit̄ hec p̄pō: oīs homo est aiā: q̄ si po
nere: p̄fectus esset syllo⁹ Aristoteles autē sic diffinit
ip̄m Enthimema est ex h̄cotibz et signis: p̄cos idē ē qd
p̄pō p̄babilis Signū vt hic sumit ē idē qd p̄pō demō
stratiua seu necessaria: vel p̄babilis: et hoc in inferēdo
Signū vt hic sumit dicit̄ necessitatē illacionis: p̄cos at
dicit̄ p̄babilitatē p̄pōnis sc̄dm̄ quā p̄bilitatē p̄pō d̄r
eē va Dñ licet in enthimemate est tantū vna p̄pō infe
rens: et alia illata: tñ sc̄dm̄ q̄ illa p̄pō inferens appet
ōnibus eē vera vel pluribz: sic dicit̄ p̄cos: qz sic ē p̄babi

lis: ut quilibet diligit diligentē se Scdm astit qd ipa in-
fert cōclusionē de necessitate sic dicit signū Et sic eadē
ppō dicit pcos et signū scdm aliud et aliud Si qd obij
ctat qd enthimema debeat sic diffiniri Enthimema est
ex p̄cote et signo: cū tantū sit vna ppō inferēs: q̄ ē pcos
et signū: scdm diuersa Ad hoc dicendū ē qd licet sit vna
ppō inferēs acti: tñ hz in se v̄tē duarū ppōnū: qd hz
in se v̄tē ppriā: et illius que subintelligit: z sic est vna
scdm lbam: et due scdm v̄tē: et ideo in pli dicit ex p̄co
tibus et signis: et nō ex p̄cote z signo Sciendū qd oē
enthimema debet reduci ad sylloēm In enthimemate
enim sunt tres termini sicut in sylloē: et duo illorū sunt
in cōclusionē: et sunt maior extremitas et minor extre-
mitas: alius aut non ponitur in cōclusionē et est mediū.
Illarū aut extremitatū altera sumitur bis: z altera se-
mel Ex extremitate v̄o semel sumpta: et ex medio fiat
vna ppō scdm exigenciā modi et figure: et sic habetur
sylloē Verbi grā in hoc enthimemate: oē aiāl currit: ḡ
ōnis hō currit hō z currit sunt due extremitates: z aiāl
est mediū: sed illa extremitas scz hō: est tantū semel sūp-
ta Ex ipa ḡ et medio fiat vna ppō. s. ōnis hō est aiāl: et
tūcerit p̄fectus sylloē? sic: oē aiāl currit: ōnis hō est aiāl
ḡ ōnis hō currit Exemplū est qñ vnū p̄riculare p-
bat p̄ aliud p̄pter aliq̄ simile reptū in ipsis: ut leodiē
ses pugnare cōtra louanienses malū est: ḡ traiectēses
pugnare contra lepdenses malū est: quia v̄trobiz est
pugnare affines contra affines

In isto textu seu lōne p̄nti aucto: n̄ plius ē Et facit in eo quinq; p̄mo po-
nit diffinitionē enthimematis quā cepit a boetio ipam exponēdo/ scdo ponit
aliā diffinitionē enthimematis quā cepit ab aristotele/ z cā declarādo exponit
qd̄ intelligit p̄ ycos/ et qd̄ p̄ signū/ scio arguit cōtra diffinitionē aristotelis et
soluit/ q̄rto docet reducere enthimema ad sylloēm/ q̄nto ponit diffinitionē exē

pli Et sunt huiusmodi quatuor puncta cum questionibus et argumentis more solito

Primum punctum est quod enthimema diffinit a boetio sic Enthimemē ē syllo⁹ imperfectus/ quod exponit auctor nō dicens/ id est orō in q̄ nō dōnō⁹ pmissis aūpositis festinata infert conclusio Dñi sensus diffinitiois ē Enthimema est syllo⁹ imperfectus. i. syllo⁹ deficiens in altera pmissarū Et nō capitur hic imperfectus vt idē sit qd̄ incidens quō dicebat in q̄rto/ q̄ syllo⁹ 2° et 3° figurar̄ eēt imperfecti ¶ Si arguat̄ hic est syllo⁹ imperfectus/ dñs azinus currit/ q̄ dñs hō currit/ et tñ ibi nō est enthimema/ q̄ diffinitio cōuenit alteri a diffinito Aliis p̄ p̄ma pte pbat̄ qz̄ ibi deficit vna pmissa scz̄ dñs hō est azinus q̄ si exprimat̄ est syllo⁹ pfectus Ad hoc dicūt quidā qd̄ nō sit enthimema/ pbat̄ qz̄ in enthimemate requir̄ qd̄ pmissa itellcā sit va/ sic nō ē ibi Alij dicūt qd̄ ē vcyz̄ ethimē et dicūt qd̄ r̄ q̄rit vt pmissa itellcā sit p̄babil⁹ de l' sophistice/ vt p̄tēb⁹ mo

Secundum punctum qd̄ p̄m p̄m 2° poy Enthimē est ex ycotibus et signis/ vñ y cose p̄p̄o p̄babilis Signū est p̄p̄o nccia vel p̄babil⁹

¶ Si ar⁹ dñs hō desiderat scire et de⁹ est etrus Illa ypo⁹ stat ex ycotibus et signis/ et tñ nō ē enthimema/ q̄ diffinitio puenit alteri a diffinito ¶ Dico qd̄ diffinitio dēt intelligi cū ista glosa Enthimema ē subaudi syllo⁹ imperfectus/ p̄tās ex ycotibz̄. i. ycotē/ et p̄ vel/ signis. i. signo Et ita numerus plis pōnū loco numeri singularis/ et p̄iunctio copulatiua et/ p̄ disiunctiua vel/ vñ hō eēt aīal currit/ q̄ dñs hō currit/ enthimē p̄stat ex ycotē vel signo/ et nō ex ycotibz̄ et signis/ p̄p̄o aut̄ ibi itellcā ē signū. i. dñs hō est aīal q̄ est nccia

Tercium punctum est quod ethimē nō est p̄na nccia nec formalis Primum pbat̄ tur qz̄ oppositū p̄tis sepe stat cū aīte/ vt in aīte jobēs currit/ q̄ azin⁹ currit/ qz̄ oppositū p̄tis. i. nullus azin⁹ currit currit cū aīte jobēs currit Secundū. i. qd̄ nō sit p̄na formal⁹ pbat̄/ qz̄ dñs p̄na formalis est p̄na nccia et iā dcm̄ ē qd̄ nō est p̄na nccia/ q̄ nec formal⁹ Itē p̄m illos qd̄ dicūt qd̄ pmissa itellcā dēt eē p̄babilis vel nccia/ dicūt qd̄ enthimē nō tenz̄ grā forme arguendi s̄z̄ grā mē/ qz̄ supponit̄ veritas vñ⁹ pmissarū Sed aduerte qd̄ l3 dcm̄ sit enthimema nō eēt p̄nam ncciaz/ nō dēt hoc vl̄ter intelligi/ qz̄ in valde multis enthimematibz̄ sunt p̄ne nccie/ s̄z̄ dēt intelligi indefinite. i. qd̄ aliqd̄ enthimema est in quo nō est p̄na nccia/ et ideo a toto gñe nō est p̄na nccia

Quartum punctum ē qd̄ Ex⁹ p̄m p̄m 2° poy sic diffinit Ex⁹ ē qd̄ oñdit maiore extremitate de me⁹ p̄ id qd̄ ē file minori/ vt athe⁹ niēses pugre p̄ thebanos malū ē/ q̄ thebanos pugre p̄ for̄ sēles malū ē/ qz̄ vtro biq̄ sē aff. ncs/ in q̄ p̄cessu sē 4° tñ/ q̄re nō p̄t reduci ad syllo⁹ tñ/ s̄z̄ ad syllo⁹ et inductionē ip̄scām vt 3° poy Sz̄ auctor nō clari⁹ dicit Ex⁹ est qñ vñū p̄ticulare pbat̄ p̄ aliud p̄p̄ file reptū in ip̄is/ vt for̄ ē risibil⁹/ q̄ plō ē risibilis/ qz̄ vt qd̄ ē hō/ in q̄ hñt similitudinē in q̄ diffini⁹ intelligit̄ ge⁹ diffinitū. i. p̄cessus/ et dē qñ vñū p̄ticulare pbat̄ p̄ aliud p̄p̄ alias spēs argu⁹ Et pō⁹ p̄p̄ aliqd̄ file reptū in ip̄is/ ad oñdendū vñ p̄batio p̄uenit in ex⁹ qz̄ p̄batio vñū p̄p̄ similitudinē duorū s̄rū adinuicē/ vñ qd̄ qd̄ puenit vñū s̄rū mētū ē file alteri/ etiā p̄uenit alteri s̄rū/ vt risibile p̄uenit sorti iqtū ē hō/ et iqtū ē hō ē filis plōm/ id̄ etiā risi. p̄uenit plōm

Queritur p̄mo vtrū ethimē possit reduci ad syllo⁹ et s̄m quē modū reducat̄ Ad p̄m dico qd̄ sic/ qz̄ imp̄fcm̄ reducit̄ ad p̄fcm̄/ s̄z̄ ethimē ē syllo⁹ imp̄fcm̄/ et syllo⁹ ē p̄fcm̄/ igit̄ p̄t ad ip̄m reduci Ad 2° dico qd̄ reu⁹ ad syllo⁹ p̄ additionē vñ⁹ p̄missē Et dē illa pmissa p̄poni ex t̄io iserēte qd̄ pō⁹ in aīte/ et n̄ in p̄ntē/ et ex t̄io illato. i. ex t̄io posito in p̄ntē/ et n̄ in aīte Dñi mōdū ē/ qd̄ si mediū. i. t̄i⁹ iserēs in aīte ponit̄ cū s̄iecto p̄clōis/ tū ē ibi mōdū

pmilla et deficit maior/vt oē rifibile est hō/g oē rifibile est aiāl/suppleat maior
 omis hō est aiāl/oē rifibile est hō/g oē rifibile est aiāl Si vō mediū ponat in añ
 cebēte cū pto p̄clusionis/qd est maior extremitas/tunc deficit minor/et est ibi
 maior pmilla/vt oē aiāl currit/g omis hō currit suppleat minor/omis hō est aiāl
 et fit syllo⁹ pfectus ¶ Si qrat vtrū ad bonitate enthymatis requirat q de
 beat reduci ad bonū syllo^m ¶ Dico q nō/qz p̄t dari enthymema nēcio cōclu
 dēs/qd si reducat ad syllo^m syllo⁹ p̄cedet ex altera pmillarū falsa/vbi tñ añs
 et añs in enthymemate sunt vā/vtz in hoc exēplo/nullus hō currit/g adā n̄ cur
 rit/vbi s^m dictū modū addenda cēt hec minor/adā est hō/q est hā ¶ Si ar
 guat enthymema ē spēs distincta cōtra syllo^m/g nō p̄t reduci ad eū/p̄na tenet
 qz vna spēs disparata nō p̄t reduci ad alterā ¶ Dico licet enthymema forma
 liler captū.s. p̄ s̄gto ē spēs distincta cōtra syllogisimū/et vt sic nō reducat ad
 ipm/tñ enthymema māliler captū p̄ t̄minis et pp̄ōnibz ex qbus p̄stat p̄t redu
 ci ad syllo^m/nec vt sic ē spēs distincta cōtra syllo^m Et d̄r p̄ hunc modū reduci
 ad syllo^m/qz ijdē ter mini qui pus substabat forme enthymematis/postea sub
 stant forme ipius syllogisimi.

Queritur scdo vtrū exēplū sit p̄na formalis/et vtrū reducat ad syllo^m
 et quō ¶ Ad pmū d̄r q exēplū nō ē p̄na nēcia/qz op
 positū p̄ntis nō repugnat añtis illā cū ar² atheniēses pugnare p̄tra thebanos
 malū est/g thebanos pugnare contra fossenses malū est zc̄ oppositū p̄ntis scz
 thebanos pugnare cōtra fossenses nō est malū/stat in v̄itate cū añte.s.atheniē
 ses pugnare cōtra thebanos malū est/supposito q in² atheniēses z thebanos
 nō sit cā bellābi iusta/et tñ in² thebanos et fossenses sit cā iusta bellābi Ex isto
 infer² q nō sit p̄na formalis/qz p̄na formalis p̄supponit p̄nam necessariā.

¶ Si arguat ex^m reducit ad iuductionē et syllo^m/scd syllo⁹ ē p̄na formalis
 et nēcia/g etiā ex^m ¶ Dico negādo p̄nam et rō est qz ex^m nō solū reducit ad
 syllo^m eo qz ibi sunt q̄ruoz t̄mini/sz etiā ad iuductionē impfctā/sz illa iuductio
 sepe nō est p̄na nēcia ¶ Ad scdm d̄r q exēplū reducit ad syllo^m et iuductio
 nē Et p̄mo debet reduci ad iuductionē impfctā/qz illa ē p̄batio maioris syl
 logisimi ad quē debet reduci Et illa iuductio impfctā p̄cedet ex eodē añte ex q
 p̄cessit exēplū/et p̄cludet p̄tū p̄ntis exēpli/de illo cōi in quo singularia p̄ue
 niūt Et vltcrius sumendū est hoc añs iuductionis p̄ maiorē Et sumendū ē sin
 gulare illatū in p̄nte exēpli p̄ minori extremitate Verbi grā capiat ex^m dictū
 et reducat p̄mo ad hanc iuductionē Atheniēses pugnare cōtra thebanos est
 malū/g oēs affines pugnare p̄tra affines est malū Lūc vltra/oēs affines pug
 nare cōtra affines est malū/sz thebanos pugnare p̄tra fossenses/ē affines pug
 nare p̄tra affines/g thebanos pugnare cōtra fossenses est malū Aliud exem
 plū vt fortes ē rifibilis/g plato ē rifibilis/qz vterqz est hō/hoc sic reducit p̄mo
 ad iuductionē/fortis ē rifibilis/g omis hō est rifibilis/tūc vltra reducit ad syllo
 gisimū/omis hō est rifibilis/plato ē hō/g plato est rifibilis ¶ Si ar² in illa
 iuductione arguit a singularibz insufficienter enumeratis/g ē fallacia p̄ntis/etiā
 arguit ibi ab vno singulari ad vlc q̄ p̄na nō valz ¶ Dico q duplicia sunt p̄ta
 qdā q̄ cōlit p̄ueniūt omibz singularibz suis et arguēdo in illis a singularibz ius
 ficienter enumeratis nō p̄uertit fallacia p̄ntis Alia sunt p̄ta q̄ aliquibz singu
 laribz insunt/et aliq̄bz nō/z arguēdo in illis a singularibz insufficienter enume
 ratis bñ p̄uertit fallacia p̄ntis ¶ Si arguat exēplū est spēs distincta cō
 tra syllo^m/et iuductionē/g nō p̄t reduci ad illa ¶ Dico q licet exēplū forma

hæc captū sit distinctū cōtra sylloēm et inductionē/nō tñ exemplū mālis captū
 Et si petat an q̄ ex^m māliter captū aliqñ subest forme syllogismi et inductōis
 Dicit q̄ si capiat ex^m māliter p̄ denōiato exēpli/sicnūq̄ subest forme inductōis
 et sylloē q̄ si capiat māliter. s. p̄ materia remota puta p̄ ijs exēpli sic
 bñ subest forme inductionis et sylloē/qz in reductione makēt ijdē terminū.

Arguitur primo cōtra p̄mā diffinitionē enthimētis sic Enthimē nō ē
 syllo⁹/qz est spēs distincta cōtra ipm/ḡ non est syllo⁹
 impfectus/ḡnā pbat̄ p̄ locū a toto in mō ad suā ptē negatiue/sicut h lapis nō
 est hō/ḡ lapis nō est hō albz ¶ Dico q̄ nō ar² p̄ locū a toto in mō/sz arguit̄ a
 dicto simplr ad dcm s^m qd̄/et est ibi fallacia talis ¶ Replicat̄ q̄ ibi arguit̄
 a tmino cōi siue addito ad seipm̄ sumptū cū addito/ḡ est ibi totū in mō et ps in
 mō ¶ Dico q̄ illa dēctatio seu illud additū scz impfect⁹/destruit nāz et rōcz
 sylloē/et iō nō facit ptē in mō/sz dictū s^m qd̄ ¶ Si arguat̄ cuiuscūq̄ nō pue
 nit ps diffinitiois illi nō uenit tota diffinitio/vtz p̄ p̄m p̄mō por/sz enthī
 memati nō uenit ista ps scz syllo⁹/ḡ nec tota diffinitio ¶ Dico q̄ p̄hus loq̄
 tur ibi de diffinitione cēciali Et si intelligat̄ etiā de accēntalibz/tūc intelligē
 dū est q̄ loquit̄ de illis/quarū pticule non destruit̄ seimicē/sicut hic impfectū
 destruit̄ rationē syllogismi.:

Arguitur secūdo Enthimema est verus syllo⁹/ḡ nō est spēs distincta
 p̄tra sylloēm An̄s pbat̄ qz impfectū nō variat spēs
 ḡ impfectus syllo⁹ et pfectus syllo⁹ sunt eiusdē spēs/et p̄ nō distingūt̄ spe
 cificē ¶ Dico licet impfectū in accēntalibz nō variat spēm/in sb̄
 stācialibz bñ variat spēm/jā impfectū dicit̄ hic impfectionē sbāliū sylloē/qz di
 cit̄ defectū vni⁹ p̄missax ¶ Replicat̄ dicit̄ p̄hus p̄mō posteriorē Enthimē
 est vere syllo⁹/ḡ videt̄ q̄ impfectū nō dēt destrucere rōem sylloē/et p̄ nō ad
 huc sunt eiusdē spēs ¶ Dico q̄ p̄hus intelligit̄ hoc p̄ctone mālis/ita q̄ accipit̄
 sylloēm p̄ materia remota. s. p̄ tminis sylloē/qui sunt ijdē in enthimemate et
 sylloē Vel dī enthimema ē vere syllo⁹ supple p̄ additionē vnius p̄missē.

Arguitur tercio cōtra scđam diffinitionē sic/h videt̄ eē enthimema jo
 hānes currit/ḡ aliq̄s hō currit/et tñ diffinitio enthime
 matis nō p̄uenit sibi/ḡ diffinitio mala An̄s p̄r^a pte pbat̄ qz nō est ex ycoti
 bus et signis/sz solū ex ycote. s. ex ppōnē p̄babili ¶ Dico licet enthimema
 dictū nō p̄stat̄ ex ycotibz et signis copulatiue/tñ bñ disūctiue ex ycotibz/ḡ sig
 nis/jā illa p̄iunctio et in diffinitione dēt capi p̄ vel/sicut solet dicit̄ p̄mō p̄hicoz
 q̄ et capit̄ p̄ vel in diffinitione nature ¶ Replicat̄ p̄dictū enthimema nō
 p̄stat̄ ex ycotib⁹ et signis/sz p̄stat̄ solū ex hac ycote johēs currit ¶ Dico liz
 p̄stat̄ ex vna ycote vocaliter/tñ p̄stat̄ ex ycotibz v̄tualiter/qz b̄ntelligit̄ hec
 ppō johēs est aliq̄s hō/et illa etiā est ycos ¶ Si dicat̄ hic eē enthimema
 nullus hō currit/ḡ abā nō currit/añs est verū et siliter nōs/vbi si addat̄ minor
 vt adā est hō/jā assumit̄ s̄m/ḡ videt̄ adhuc q̄ est dandū enthimema qd̄ nō p̄stat̄
 ex ycotib⁹/nec vocaliter nec v̄tualiter/jdeo videt̄ potius dicendū q̄ numer⁹
 pluralis ponit̄ p̄ singulari vt dicit̄ tñ est in scđo p̄ucto

Arguitur quarto in 2ª diffinicōe enthimematis ē nugatio/ḡ nō est bo
 na An̄s pbat̄ qz ycos et signū iōē sunt/ḡ vni in al
 tero repetit̄ Nā ycos est ppō p̄babilis/et signū est ppō necia vel p̄babilis
 ḡ bis sumit̄ ppō p̄babilis ¶ Dico q̄ licet signū p̄ se sumptū sit iōē qd̄ ppō
 necia vel p̄babilis/tñ qñ sibi addit̄ ycos vel p̄babile/stat̄ solū p̄ ppō necia

p regulā gramaticale Equalens geminis harū si iūgit vni cē ¶ Replicat
 Omnis ppō nccia ē pbabilis/ q̄ n̄ signū solū stat p ppōe nccia/ cluodit in yco
 te vt in magz cōi/ et sic iterū esset nugatio Aliis pbat qz p ppōem ncciam in
 telligit ppō demonstratiua/ nō omis ppō demratiua est pbabilis ¶ Dico qz
 ppō pbabilis capit duplt Vno^o gñaliter p ppōne q̄ videt omibz vel pluribz
 bus aut sapiētibz/ nō curādo vtrū sit nccia vt nō/ et sic verū est q̄ signū^o cap
 tū includit in ppōne pbabili/ vt in magz cōi Alio^o capit ppō pbabil' speāl'r
 p ppōe ptingenti vel salte nō nccio/ q̄ videt omibz vel pluribz cē Et isto mō
 det capi ppō pbabilis cū dī qz ycos est ppō pbabilis/ et sic ppō nccia nō ē
 pbabilis ¶ Possit h̄ argui Chimera currit/ q̄ hz pedes ē enthimema Et
 tū nō pstat ex ycotibz vel signis/ qz nec ex nccia nec pbabili pstat Probat qz
 pstat ex manifeste fals/ jā manifeste falsa nō sunt pbabilia ¶ Dico licz man
 feste falsa nō sint pbabilia dy^o/ sunt tū pbabilia sophisticē/ jā ppō pbabil'
 vt idē est cū ycote/ dēt accipi p ppōe nō nccia/ pbabili vere/ vel sophisticē/
 Et ita in diffinitione pbabilis cū dī/ q̄ videt omibz/ exponit videt supple ppē
 aliquā causam appncie vel top: cā vel sophisticā Et sic diffinitio enthimema
 tis puenit omibus enthimematibz/ siue pcedunt ex veris/ siue ex falsis/ siue ex
 possibilibz/ siue ex impossibilitibus.

Locus est p quē argumentū pfirmat: ideo dāda
 est ei⁹ diffinitio put hic sumit Locus ē sedes
 argumenti: vel id a quo ad ppositā q̄stionē: pueniens
 trahit argumentū Quid autē sit q̄stio dictū est Et scien
 dū qz ppō q̄stio pclusio z enūciatio scdm lbnāz idē sunt
 Dnt autē scdm rōes: nā diuersas h̄nt rōes siue diffini
 tiones vt pus patuit Scdm enim qz dubitabilis ē: dicit
 questio: put vō ipa pbata est p argumentū est pclusio:
 put ponit p alio in pmissis est ppō Enūciatio autē est
 scdm qz figt esse vel nō esse: vt sortes currit: sortes nō cur
 rit Locus autē diuidit in locū maximā: z in locū drām
 maxime Locus maxima idē est qd maxima Vñ maxia
 est ppō qua nō est altera pō: neqz notior: vt ōne totum
 maius est sua pte Trē de quocūqz p̄tur diffinitio: de eo
 dem p̄tur z diffinitū De quocūqz p̄tur species: de eodē
 p̄tur et genus Locus drām maxime est illud quo vna
 maxima differt ab alia: vt ille maxime: de quocūqz p̄tur
 species: de illo p̄tur gen⁹ De quocūqz p̄tur diffinitio:

de illo p̄tur diffinitū: dicit p̄ terminos ex quib⁹ p̄ponū
tur: una enim maxima cōponit ex genere et sp̄e: alia ex
diffinitione et diffinito. Vñ illi termini simplices dicū-
tur d̄e maximarū. Et sciendū q̄ tam locus maxima:
q̄ locus d̄e maxime dicit locus: q̄ utrūq; cōfert firmi-
tatē et robur argumēto: vñ p̄portionabiliter sumit h̄
locus ad locū in rebus naturalibus: q̄ sicut ille seruat
res in esse: sic similiter locus conseruat argumētū

Postq̄ deſignauit auctor n̄r de argumento et argumētatione/h̄ incipit deſi-
minare de loco q̄ diffinit p̄ argumētū/p̄ quē locū ipm argumētū, i. mediū p̄
bans p̄clusionē cōfirmat. Et sunt hui⁹ l̄conis tria p̄cta

Primū punctū est q̄ locus nō capit h̄ic p̄prie p̄ ſupficie corpis p̄tinen-
tis q̄ ſupficies ē mēſura corpis locati. S̄z capit trāſump-
tiue p̄ habitudinē t̄minorū. i. ſij inferētis ad t̄minū illatū. Del capit p̄ p̄pōne
ncc̄ia p̄ ſe nota p̄pter habitudinē t̄minorū inter ſe. Et p̄ma p̄ticular diffinitōis
p̄uenit loco maxime/et ſc̄da cōuenit loco d̄e maxime/quis vtraq; p̄s poſſet
cōuenire cu: libz loco/q̄ in vtroq; p̄firmat argumētū/et ex vtroq; p̄t argui
ad quālibet q̄ſtionē. Et dicit talis locus d̄yalectic⁹ ſedes n̄ p̄prie ſy methapho-
rice et trāſumptiue p̄ ſimilitudinē ad ſedem realē/q̄ ſicut in ſede reali ſedens
ſtabilit et p̄firmat et quieſcit. Ita quoq; argumētū ſtabilit cōfirmat et q̄ſ-
cit in loco d̄yalectico. Vñ cū intellectū dubitat de v̄tute p̄batiua argumēti et
reperit habitudinē terminorū/vel p̄p̄oz p̄ ſe notā vbi p̄firmat illa habitudo
tūc intellectū quieſcit et āplius nō dubitat de v̄tute p̄bandi.

Secūda punctū q̄ locus d̄e maxime dicit habitudo t̄minorū in q̄ fundat
argumētū/et illa habitudo t̄minat et p̄firmat argu^m im-
p̄licite et imp̄cē. S̄z maxima d̄e p̄p̄o q̄ explicite et cōplete t̄minat argu^m/vt
cū arguit ſortes est h̄ō/ḡ ſortes est alā/et p̄bet p̄na p̄ locū a ſp̄e ad genus/nō
terminat p̄fecte argumētū/q̄ adhuc p̄t dubitari qualis ē habitudo ſp̄e ad ge-
nus. S̄z cū addit illa maxima. De quocūq; vere p̄tur ſp̄es/de illo vere p̄tur ge-
nus/ibi t̄minat explicite et p̄fecte argumētū

Tercū punctū est q̄ locus maxima ē idē q̄d maxima/et est p̄p̄o q̄ nō est
altera notioz neq; p̄ioz/vt oē torū est maius ſua p̄te. Et
vocat maxima q̄ licet ſit p̄ua in q̄titate/ē tū maxima in v̄tute et gradu d̄icitur
d̄inis/quia p̄t certificare plures alias p̄p̄ones. Et vocat etiā dignitas q̄ est h̄^m
p̄hm p̄mo poſterior p̄p̄o indēmoſtrabilis/quā neceſſe ē habere quēlibet doc-
cendū ſupple in illa ſc̄ia cui⁹ est p̄ncipiū. Etiā d̄e cōis animi p̄ceptio/q̄ ab intel-
lectu multorū facilius p̄cipit/ſ̄deo dicit boetius. Maxima est cōis animi p̄cep-
tio/quā q̄libet p̄bat auditam.

Queritur p̄mo q̄ in p̄nti deſiat de ſyllō d̄yalectico quōtuplicia ſunt p̄ncipia
materialia ſyllōi d̄yalectici. ¶ Dico triplicia ſc̄z q̄tuor
p̄ta/p̄p̄o d̄yalectico/et p̄bleuma d̄yalectico q̄ d̄rūt/q̄m q̄dā ſunt p̄p̄inqua vt p̄p̄o
et p̄bleuma/q̄dā r̄cinota vt q̄tuor p̄ta. Et q̄m om̄is p̄p̄o d̄yalectico ſiue d̄ne p̄-
bleuma d̄yalectico/p̄ponit ex aliq; 4° p̄toz/ſ̄ō q̄ et q̄t ſun: h̄ p̄az d̄e ip̄is d̄icēdū ē

¶ Pro quo sciendū est qd p̄tū dyaleticū sic diffinit̄. Predicātū dyaleticū ē t̄i^o qd p̄t̄ p̄ri in pp̄ōe t̄abili p̄ artē dyaleticā nō reducibilis ad aliqd̄ pus s̄m casibz p̄siderationes. **¶** Oicit̄ qd p̄t̄ p̄ri pp̄t̄ indiuidua q̄ nō p̄nt̄ p̄ri d̄ t̄abili p̄ artē dyaleticā ad excludendū t̄ios p̄bilis in pp̄ōibz falsis inordinatis et pluribz q̄ non p̄nt̄ t̄minari p̄ artē dyaleticā. **¶** Oicit̄ nō reducibile ad aliqd̄ pus t̄ ad excludēdū dū am̄era vt sunt idē et diuersum diffinitione/ālt̄er idē et diuersum ḡne/īdē et diuersum pp̄rio/et pp̄atio s̄m magis et min^o qd est am̄erū accidētī. **¶** Si q̄ras qd est am̄erū. **¶** O. o est aliqd̄ min^o p̄ncipale nō totaliter nec formaliter idē cū p̄t̄o p̄ncipali/t̄minabile t̄n̄ eisdē p̄siderationibz qd? t̄ian̄. p̄blemata de p̄ncipali p̄t̄o. **¶** Ex q̄ p̄z q̄ tria req̄rūt ad am̄erū/p̄mo qd sit min^o p̄ncipale/2° qd nō sit totaliter idē cū p̄t̄o/3° qd sit reducibile ad p̄ncipale p̄t̄ū.

¶ Queritur sc̄do quot sunt p̄ta et q̄ est sufficiētia. **¶** Oico q̄tuoz vt sunt diffinitio gen^o pp̄riū et acc̄tis. Et dicit̄ p̄hus p̄mo topicoz qd q̄libet istoz s̄m se sumptoz/nō est pp̄ō aut p̄blemata/3° ex eis q̄tuoz p̄si t̄unt pp̄ōes et p̄blemata. **¶** Sufficiētia eoz sic sumit̄. **¶** De p̄t̄ū sumit̄ a mō inherēdi/vel ḡ inheret eēn̄ aut acc̄n̄. **¶** Si eēn̄ hoc est dupl̄/vel inheret eēn̄ et quertibilib̄er sic est diffinitio/vel eēn̄ nō quertibilib̄er sic ē gen^o. **¶** Si inheret acc̄n̄ hoc est dupl̄/aut inheret acc̄n̄ et quertibilib̄er sic ē pp̄riū/vel acc̄n̄ nō quertibilib̄er sic est acc̄tis. **¶** Et qua sufficiētia p̄z qd distinctio q̄tuoz p̄t̄oz sumit̄ a mō inherēdi/et nō a mō p̄iōi. **¶** Si arguat̄ q̄nq̄ sunt p̄bilia/3° quinq̄ eoz r̄t̄ p̄ta/p̄na p̄bat̄ qz p̄t̄ū et p̄bile se h̄nt̄ sicut actus et potētia q̄ or̄ponit̄/et tot̄ modis d̄ vniū oppositoz quot mod̄ reliquū. **¶** Oico p̄t̄ū cap̄t̄ dupl̄. **¶** Vno^o p̄t̄icipialiter vt sit p̄t̄icipiū p̄teriti t̄p̄is/et sic p̄t̄ū dicit̄ actū/et tot̄ sunt p̄ta quot pp̄ōnes/qua in qualibz ē aliqd̄ p̄t̄ū. **¶** Alio mō cap̄t̄ nominaliter vt sit nomen s̄stantiū et sic s̄t̄ vna sc̄dam intencionē fundabilē sup̄ aliquo t̄minū p̄bili in pp̄ōne t̄minabili p̄ artē dyaleticā/et isto mō nō dicit̄ actū/nec opponit̄ ip̄i p̄bilibz/est int̄t̄io ab eo dispa. **¶** Si arguat̄ diffinitio nō est qd vniū/3° p̄plexū ex genere et d̄t̄ā/3° non est p̄t̄ū. **¶** Oico licet nō sit qd vniū s̄t̄t̄ue/est tamē quid vniū p̄stitutiue seu explicatiue. **¶** Si arguat̄ 3° om̄ia reducūt̄ur ad diffinitionē/3° est t̄m̄ vniū p̄t̄ū. **¶** Oicit̄ licet om̄ia reducāt̄ur ad diffinitionē tanq̄ min^o p̄ncipalia/nō t̄n̄ sicut ānera qz adhuc h̄nt̄ pp̄rias et speāles cōfide rationes p̄ quas eoz p̄blemata termināt̄. **¶** Si arguat̄ q̄t̄o sp̄s ē p̄oi catū quia p̄t̄ p̄ri in pp̄ōne t̄minabili t̄ē/3° plura sunt q̄ quatuoz. **¶** Oico qd p̄prehendit̄ sub genere/co qd h̄z eundē modū inherendi cū ḡne. **¶** Possēt replicari sp̄s p̄t̄ur de indiuiduis/3° sunt relinquēda ab arte/3° nō p̄t̄ esse p̄t̄ū. **¶** Oicit̄ licet indiuidua sint relinquēda ab arte p̄ncipalit̄ sic qd de ip̄is non p̄t̄ haberi sc̄ia tanq̄ de subiecto/nō t̄n̄ sunt relinquēda ab arte min^o p̄ncipalit̄/ qz p̄ q̄t̄o in vno cōi p̄ueniūt̄ p̄t̄ de ip̄is haberi sc̄ia/et hoc idē cōe p̄t̄ eis ostēdi inesse eēn̄/et nō quertibilib̄er p̄ p̄siderationes dyaleticas. **¶** Et sic indiuidua nō sunt relinquēda ab arte dyaletica licet b̄n̄ d̄mōstratiua. **¶** Item d̄t̄ā reducīt̄ ad ista/nā q̄nq̄ p̄t̄inc̄t̄ sub ḡne/q̄nq̄ sub diffinitione/q̄nq̄ sub acc̄tē. **¶** Quid sit pp̄ō dyaletica et p̄blemata videat̄ in sequēti l̄cōne.

¶ Arguitur primo locus s̄m p̄m q̄t̄o p̄hicoz est terminus et superficies corp̄is p̄t̄inētis/3° locus nō est ledes argumētī. **¶** Di co licet locus realiter captus sit superficies corp̄is cōtinentis/nō t̄n̄ locus s̄t̄itu binarie et trāslumpriue captus quo mō h̄ic diffinit̄/nā locus in p̄posito nō est aliud q̄ habitudo qdā terminoz vel p̄positio necessaria.

¶ Replicat illa etiā habitudo t̄minor vel ppō n̄c̄ia/nō est sc̄des aut sca bellū aliq̄d/ḡ locus nō est habitudo t̄minor vel ppō n̄c̄ia **¶** Oico q̄ nō ca pit hic sc̄des realiter p̄ scabellō/sz etiā capir̄ transumptiue p̄ stabilitate z firmitate argumenti in q̄ argumentū q̄escit̄ vt d̄c̄m̄ est in p̄mo p̄c̄to.

Arguitur sc̄do locus et argumentū sunt idē/sz idē nō p̄t̄ diffiniri p̄ seipm̄ ḡ locus male diffinit̄ p̄ argumentū **¶** Oico licet idē sub eodē nōie nō p̄t̄ diffiniri p̄ seipm̄/t̄n̄ b̄n̄ sub nōie notiori/sic locus h̄ diffinit̄ p̄ argumentū t̄q̄ p̄ notius q̄d̄ argumentū nobis pus p̄ suā diffinitionē notificatū ē

¶ Replicat si idē posset diffiniri p̄ seipm̄ p̄ nomē notius/t̄n̄ idē nō p̄t̄ seipsum p̄firmare/sz locus et argumentū sunt idē vt; h̄ hō currit/ḡ aiāl currit/ibi hō est argumentū q̄ est mediū p̄firmabile/et est locus inq̄t̄ā ē sp̄s p̄firmans argum̄/et sic idē p̄firmat seipm̄ q̄d̄ est incōueniēs **¶** Oico q̄ licet locus et argumentū sint idē māliter/d̄c̄nt̄ t̄n̄ formāl̄/q̄ hō in dicto argum̄to inq̄t̄ū h̄z v̄tutē p̄bandi p̄clusionē dicit̄ argumentū/et vt sic ē adhuc p̄firmabile p̄ aliquē locū Sz vt in li hō q̄d̄ est argumentū/it̄ sc̄da int̄t̄io sp̄s/dicens respectū ad suū gen̄⁹ sc̄z aiāl d̄: locus/et in ista h̄abitudine sc̄bet̄ v̄tus argumenti

Arguitur tercio p̄tra diuisionē loyci Om̄is bona diuisio d̄t̄ eē p̄grua h̄ ista ē in p̄grua/ḡ nō est bona diuisio p̄bat̄ nā h̄ loc⁹ maxima adiectiū et ibi d̄iscouēiūt in ḡn̄e Et hic locus d̄rā/ibi neutrū s̄b̄m̄ ponit̄ in ḡto **¶** Oico q̄ in ābabus orōnib⁹ ē regula petri belye vel appō/nā maxima capir̄ ibi substātū/et sic ibi sunt duo substātua p̄tinēcia ad idē/siliter etiā in sc̄da **¶** Replicat mēbra diuisionis p̄grue et bone vō d̄c̄nt̄ coincide re/sz mēbra diuisionis coincidūt/ḡ diuisio est p̄grua nec mala **¶** H̄is p̄bat̄ quia locus d̄rā maxime p̄t̄inet̄ in loco maxima et ē p̄s cius **¶** Oico licet loc⁹ d̄rā maxime māliter et p̄denoiāto p̄t̄ineat̄ in loco maxima/nō t̄n̄ formaliter et p̄ siḡto p̄t̄inet̄ in loco maxima tanq̄ p̄tinens ad formā maxime

Arguitur quarto cōtra diffinitionē maxime **¶** Nulla bona diffinitio debet dari p̄ negationes/sz p̄ns d̄at̄ p̄ duas negationes ḡ nō est bona **¶** Oico licet nulla bona diffinitio d̄t̄ dari p̄ purā negationē/et̄n̄ b̄n̄ p̄t̄ dari p̄ negationē p̄ quā dicit̄ intelligi aliqua affirmatio/sic est in p̄posito **¶** Ita cū d̄rā maxima est qua nō est altera p̄or neg notior intelligit̄ ista affirmatiua **¶** Maxima est ppō p̄ma et notissima **¶** Replicat ista est vna maxima oē totū est maius sua p̄te/et t̄n̄ h̄z aliquā p̄orē et notiorē/ḡ ppōc̄ p̄ma est p̄or/et ppōc̄ notissima ē notior q̄d̄ est ip̄ossibile **¶** Sc̄da ps̄ ant̄is p̄bat̄ de ista de quolibz dicit̄ esse vel nōesse/et de nullo ābo sil̄/q̄ sit p̄or et notior q̄ p̄stituitur ex t̄minis cōiorib⁹ et p̄orib⁹ q̄ sit totū et ps̄ **¶** Dico q̄ licet aliq̄ maxima sit simplicit̄ notior ista/oē totū ē maius sua p̄te/t̄n̄ nulla ē notior ista in suo genere/h̄ est q̄ sit ex eis d̄ t̄minis q̄ ex talibz t̄minis nulla ē notior et immediatior

Locus d̄rā maxime diuidit̄ p̄ locū intrinsecū extrinsecū et mediū Locus intrinsecus est q̄n̄ sumitur argumentū ab his q̄ sunt de s̄ba rei sicut in diffinitione. et aiāl rōnale mortale currit. ḡ homo currit **Locus extrinsecus est q̄n̄ sumit̄ argumentū ab his: q̄ oīo sepata sūt**

a s^{ub}nā rei: sicut ab oppositis: ut si q^ueratur an fortes sit ni-
ger: et p^{ro}betur fortes est albus: q^uo fortes non est niger.

Locus medi^{us} est q^ui sumitur argumentū ab his q^u p^{ri}-
m^o p^{ro}ueniūt cū terminis in q^uestione positis: z p^{ri}m^o dicit^{ur}
ab eis sicut inf^{er} p^{ro}ugata et casus: ut si q^ueratur an iusticia
sit bona: et p^{ro}betur sic iustū est bonū: q^uo iusticia est bona.

Itē locus intrinsecus diuiditur p^{ro} locū a s^{ub}nā: z per
locū a cōcomitātib^{us} s^{ub}nā: locus a s^{ub}stātia est q^ui sumi-
tur argumentū ab his q^u sunt de s^{ub}stātia terminoz in
questione positoz Et ille diuidit^{ur} p^{ro} locū a diffinitione:
a descriptione: et a nominis interpretatione.

Hic auctor n^{on} subdividit locū d^{ic}az marie in tria mēbra Et s^{ic} h^{ic} locū s^{ic} p^{ro} p^{ro}ta
P^{ri}mū punctū rō vel sufficiētia diuisionis ē Omnis locus d^{ic}az maxime
imporat habitudinē t^{er}mini inferētis ad t^{er}minū illatū/vel
q^u ille t^{er}min^{us} inferens simpliciter p^{ro}uenit cū illo t^{er}mino/sic ē locus intrinsecus/vel
differt ab eo/et hoc dupl^{ic}iter/vel discōuenit simpl^{ic}iter/sic ē locus extrinsecus/vel p^{ri}-
m^o p^{ro}uenit et p^{ri}m^o discōuenit/sic est locus medius D^{ic}o locus intrinsecus dicit^{ur}
intrinsec^{us} q^uo t^{er}min^{us} inferens ē intrinsecus vel de e^{ss}entia t^{er}minati illati/vel e^{ss}entia
q^uo d^{ic}o id q^u arguit a diffinito ad diffinitionē/vel a sp^{ec}ie ad g^{en}er^{is}/vel h^{ic} currit/
q^uo aīal^{is} currit/ibi t^{er}min^{us} inferēs. s^{ic} h^{ic} nō est de e^{ss}entia t^{er}minati illati. C^{on}tra
Quare aut locus dicit^{ur} extrinsecus et medius/patebit suis locis ¶ Si ar-
guat locus maxima h^{ic} nō diuidit^{ur}/q^uo nec locus d^{ic}az maxime ¶ Dico q^uo eius diui-
sio et multiplicatio p^{ro} sumit ex diuisione loci maxime/q^uo variat^{ur} s^{ic} q^u sunt d^{ic}o
maximaz s^{ic} diuisos locos/etiā variat^{ur} max^{ime} q^uo for^{is} n^{on} s^{ic} habitudines illoz rōz

S^{ec}undū punctū ista diuisio nō ē g^{en}er^{is} in suas sp^{ec}ies/sz analogi in sua analo-
gata/q^uo locus d^{ic}o de istis trib^{us} s^{ic} p^{ro}bus et poster^{is} ¶ Prius
e^{ss}ent^{ia} d^{ic}o de intrinsec^o/et postea de alijs Et rō est q^uo loc^{us} ē habitudo s^{ic} inferētis
ad t^{er}minū illatū/sz in loco intrinsec^o vbi est habitudo positia/ē p^{ro}fectior habi-
tudo q^uo in loco extrinsec^o/vbi reperitur habitudo negatiua vel puatiua/q^uo habz
p^{ro}gnosci p^{ro} habitudinē positia/sicut puatio p^{ro}gnosci p^{ro} habitū Et loc^{us} medi^{us}
ca p^{ro}te qua p^{ro}uenit cū intrinsec^o/est p^{ro}fectior extrinsec^o

T^{er}ciū punctū est q^uo alterū mēbrū. s^{ic} locus intrinsecus subdividit^{ur} in locū
a s^{ub}a/et in locū a p^{ro}comitātib^{us} s^{ub}a: Et rō diuisionis est/
q^uo in loco intrinsec^o t^{er}min^{us} inferēs aliquo mō idē est in s^{ub}a cū t^{er}mino illato/vel
q^uo dicit^{ur} totā s^{ub}a: p^{ro}uertibiliter/vel aliq^uo p^{ro}comitans illā s^{ub}a: et nō dicit^{ur} p^{ro}uertibi-
litate s^{ic} se totā Si p^{ri}mū sic ē locus a s^{ub}a/sz s^{ic} ē locus a p^{ro}comitātib^{us} s^{ub}a
D^{ic}o locus a s^{ub}a ē q^uo sumit^{ur} argumentū a s^{ub}a t^{er}minoz in q^uestione positoz S^{ic} d^{ic}o
cas ista diffinitio nō d^{ic}o a diffinitione loci intrinsec^o/q^uo ibi argumentū etiā sumit^{ur}
a s^{ub}a t^{er}minoz ¶ Dico q^uo in h^{ic} est d^{ic}o q^uo in loco a s^{ub}a t^{er}min^{us} inferens dicit^{ur} p^{ro}uer-
tibiliter totā s^{ub}a: t^{er}minati illati/sz in loco intrinsec^o t^{er}min^{us} inferens nō dicit^{ur} totā
s^{ub}a: p^{ro}uertibiliter t^{er}minati illati/est t^{er}min^{us} de s^{ub}a eius vel e^{ss}entia ¶ Itē locus a p^{ro}co-

tantibz? Szaz est qñ sumit argumētū ad his q sequit̄ rminos in q̄stione positos
et t̄min⁹ inferens hic dicit aliq̄ mō idē cū t̄mino illato/sz nō p̄uertibilis/et suffi
cit q̄ includat̄ in termino illato s̄m̄ aliquē modū cēnōi in/sicut in loco a toto/
a p̄te/a causa et effectu.:

Queritur p̄mo qd̄ est pp̄o dya^a ¶ Oico pp̄o dya^a ē interrogatio p̄
babilis/aut om̄ibz/aut pl̄ibz/aut sapiētibz/et his om̄ibz v̄l
pl̄ibz aut maxime not⁹ nō c̄nea/in q̄ diffini^o interrogatio nō capit̄ fōl̄iter/sz
māl̄iter p̄ re interrogata/et nō p̄ actu interrogādi p̄ qd̄ soluit̄ vnū argu^m Dicit̄ p̄
babilis ad orām pp̄onū que manifestā h̄nt vitatē vel falsitatē/qz nō om̄is pp̄o
ē dya^a/sz sola illa q̄ hz aliq̄d verif̄ilitudin̄is/et aliq̄d dubietatis Et d̄r nō c̄nea
pp̄ter positōnē Quia pō est opinio c̄nea alic^o n̄tōz s̄m̄ p̄ham/vt t̄m vnū
est ens/vel om̄ia mouent̄ Ex diffinitione p̄z q̄ pp̄o dya^a s̄p̄ dēt̄ fōrri p̄ notā
interrogationis/qz diffini^o dicit̄ q̄ ē interrogatio p̄babilis Etia d̄z h̄re aliq̄d dubie
tatis/qd̄ maxie s̄ḡtur p̄ notā interrogatōis Et ponit̄ hic q̄nqz modi p̄babil
q̄ patet̄ in diffinitione p̄babilis sup̄ q̄stione q̄rta/in r̄f̄sione 3^a ¶ Siar^o
pp̄o manifeste v̄a p̄t enūciari cū notā interrogatōis/illa erit dya^a/s̄nā p̄
bat̄ qz hz aliq̄d dubietatis pp̄ter notā interrogatōis/et hz aliq̄d verif̄ilitudin̄is
qd̄ ē v̄a ¶ Oico q̄ licet pp̄o n̄cia vel manifeste v̄a hz aliq̄d dubietatis ex p̄
te modi enūciandi vel interrogādi/nō t̄m ex p̄te rei enūciate qd̄ requit̄ ad pp̄oēz
dyaleticā Del d̄z q̄ licet om̄is pp̄o p̄t esse dya^a quo ad modū interrogādi/nō
t̄m quo ad modū t̄minādi/qz nō p̄t q̄libet pp̄o p̄baliter t̄minari quo ad v̄trāqz
p̄tē ostendēdo v̄trāqz p̄tē esse verā vel habere app̄ntiā veritat̄ ¶ R̄pl̄i
cat̄ p̄ sciāz dyaleticā inq̄rim⁹ de om̄i p̄bleumate ex p̄babilibz v̄t patuit̄ supra
q̄ om̄is pp̄o et oē p̄bleuma est dyaleticū quo ad modū t̄minādi/s̄nā p̄bat̄
qz possum⁹ p̄ p̄ncipia sciē dyaleticē arguere p̄babiliter ad quālibet p̄tē c̄libz
p̄bleumatis ¶ Oico licet om̄is pp̄o s̄t dya^a et oē p̄bleuma dyaleticū quo
ad modū inuestigādi/qz possum⁹ p̄ p̄ncipia sciē dya^a inq̄rere qd̄ verū/et qd̄ f̄m̄
in om̄i sciā et sic q̄ p̄s p̄bleumatis s̄t v̄a/et q̄ falsa ¶ Nō om̄is t̄m pp̄o est dya^a
aut oē p̄bleuma ē dyaleticū quo ad modū t̄minādi p̄babiliter ad v̄trāqz p̄tē
esse verā vel habere veritat̄s app̄arenciā ¶ Pro quo notandū q̄ p̄bleuma
p̄t dici dyaleticū q̄tuor modis/s̄l̄iter et pp̄o dya^a Primo quo ad modū in̄
rogādi/et sic om̄is pp̄o p̄t esse dya^a Alio^o quo ad māz qz p̄stituta ē ex mater
ria seu t̄minis artis dya^a/et sic solū pp̄oēs hui⁹ artis sunt dya^a Tercio q̄ ad
modū inuestigādi qz p̄ p̄ncipia artis dya^a inq̄ri p̄t de vitate et falsitate/isto mō
p̄bleumata aliaz artū sunt dya^a Quarto quo ad modū t̄minādi qz ad v̄trā
qz p̄tē terminari p̄babiliter t̄minari p̄t/qz de se nō est cuidēs aut ex cuidētibz
nō deducibilis/sz hz aliq̄d dubietatis/et aliq̄d verif̄ilitudin̄is/et ista h̄ diffinit̄r
¶ Si arguat̄ p̄hus p̄mo posterior dicit̄ q̄ pp̄o dya^a q̄rit v̄trāqz p̄tē s̄
dictionis qz p̄ hoc d̄rt̄ a pp̄oē dem̄rātius Et idem dicit̄ p̄mo topicōz q̄ pp̄o
dya^a sumit t̄m vnā p̄tē ¶ Oico licet q̄rit v̄trāqz p̄tē s̄b diuersis interrogatio
nibus In vnā t̄m interrogatōe sumit t̄m vnā p̄tē cōtradictionis

Queritur sc̄do qd̄ ē p̄bleuma dyaleticū ¶ Oico p̄bleuma dyaleticū
ē speculatio p̄tendēs ad electionē vel fugā/ad vitatē v̄l
sciām/vel vt ip̄m/vel vt am̄inulās/aut aliq̄d h̄ mōi/q̄ diffinitio sic exponit̄/
p̄bleuma sup̄ple dyaleticū quo ad modū inuestigādi v̄l t̄minādi ē specula^o. i.
res speculata aut speculabil̄ p̄tendēs. i. s̄l̄ t̄dēs sup̄ple ad v̄trāqz p̄tē s̄b cōis/ ad
elcōez s̄ fugā/et p̄ h̄ t̄gūt̄ p̄bleumata moralia/i q̄bz finis ē elcō boni et fuga mali.

Ad veritatē vel sciām p hoc tangūt pbleumata sciāy speculaty in qbz finis est veritas vel cognitio rei/vel vt ipz tangūt pbleumata sciāy pncipaliū/in qbuz est cognitio sui et nō alteri? Vel vt āminiculas/tāgūt pbleumata sciāy āminiculatiuay. i. seruientiū alijs scientijs/in qb? finis nō solum est pgnitio sui s; etiā alterius. Aut aliqd hui?mōi tangūt pbleumata q̄rucūq; aliarū sciāy

¶ Si arguat p̄tendere est actus sophisticus/ḡ in diffinitione pbleumatis male dicitur speculatio p̄tendens **¶** Dico q; p̄tendere capit vno? p̄litigare et sic est actus sophisticus. Alio? capit p̄tendere vt est fil tendere ad vtrāq; p̄tē? dictionis ita hic capit **¶** Si arguat pbleumata moralia nō sunt res speculabiles q; sciā moralis est p̄ctica/ḡ p electionē vel fugā nō tāgūt pbleumata moralia **¶** Dico q; licet non sint res speculabiles in ordine ad pncipia sciē moralis/pbleumata tñ moralia in ordine ad pncipia dyalectica p q̄ inuestigari pnt sunt bñ res speculabiles **¶** Si arguat pbleumata moralia et pbleumata sciāy speculatiuay/āminiculatiuay et aliarū distingūt a pbleumatibus dya? sciē/co q; ille sciē distingūt a dyalectica **¶** Dico q; licz pbleumata aliarū sciāy ab ista nō sunt dya? quo ad materiā et t̄minos artis dya?/pbleumata tñ aliarū sciāy q̄rucūq; bñ sunt dyalectica quo ad modū terminādi/et isto mō cōtinentur sub diffinito.

Arguitur primo Omnis locus dyalecticus ē extrinsecus/ḡ diuisio mala q̄ diuidit in locū Intrinsicū extrinsecū et mediū. Nōs pbat q; locus sumit ad similitudinē loci nālis/s; locus nālis est extrinsecus loco/ḡ omnis locus dyalecticus ē extrinsecus **¶** Dico licet locus dyalecticus habeat similitudinē cū loco nāli in aliquo/nō tñ in omnib? Cōuenit em̄ cū eo in h? q; p̄bua? iu? et ḡnatiuus argumēti/sicut locus nālis p̄seruat locatū/s; nō puenit in hoc q; locus nālis est extrinsecus locato **¶** Replicat p̄seruare et ḡnare sunt actus q̄ sunt suppositozū vt dicit. p. s; locus q̄ est habitudo q̄dā nō est suppositū s; accēs t̄mini/ḡ locus dyalecticus nō est ḡnatiuus et p̄seruatiuus argumēti **¶** Dico ad auctē q; licet actus sit suppositū tōz illius qd̄ pmo et pncipaliter agit/tñ bñ est alicui? q̄liratis vel accēs quo aliqd agit sicut ignis ē q̄ calefacit/et caliditas q̄ calefacit. Ad minorē dicit q; habitudo vnius t̄mini ad aliū nō distinguit realiter a t̄mino e? ē habitudo/et t̄min? inferens q̄q; figt s̄bam q̄q; accēs q̄ pnt fundare istā habitudinē et ita habitudo f?m rōcz distinctā grā fundamenti p̄t cōseruare argumentū

Arguitur secūdo Omnis locus ē loc? mediū/ḡ adhuc diuisio mala. Nōs pbat q; omnis locus ē habitudo mediās in t̄minū inferentē et terminū illatū/ḡ omnis locus est mediū **¶** Dico negādo p̄nam q; loc? mediū nō dicitur ideo mediū/q; sit habitudo media in t̄ duos t̄minos/s; ideo q; t̄minus inferens p̄tim puenit et p̄tim differt a t̄mino illato **¶** Replicat in omni loco intrinsicō t̄min? inferens p̄tim puenit et p̄tim differt a t̄mino illato/ḡ omnis locus intrinsicus ē mediū. Nōs pbat sic arguēdo/hō currit ḡ aiāl currit/hō p̄tim puenit et p̄tim differt cū aiāli **¶** Dico licet hō p̄tim cōuenit cū aiāli in figto/et p̄tim differt s; in mō figndi/tñ hō nō infert ibi aiāl inq̄tū est pueniens et dñs fil/s; sub rōne puenientie tantū.

Arguitur tercio cōtra subdiuisiōnē loci intrinsici in locū a s̄ba et a p̄cōitātib? s̄ba; sic Est aliq; locus intrinsicus q̄ nec ē a s̄ba/nec a p̄cōitātib? s̄ba;/ḡ diuisio mala. Nōs pbat de loco a causa efficiente/vt de mificatorē ē bon?/ḡ domus est bona. Ille locus nō est a s̄ba vt notū est. Ille a p̄cōitātib? s̄ba; pbat quia cā efficiens nō scq̄ nec p̄cōitāf suū effectū/ḡ non

est locus a p̄cōitātē sbaz ¶ Dico negādo p̄nāz et cā est/qz locus nō d̄r ido a
 p̄cōitātib⁹ sbaz/qz in eo sumat argu^m ab his q̄ s^m eē reale sint posteriora et se-
 quatur t̄minos in q̄stione positos/sz ex eo qz t̄min⁹ inferens nō dicit totā sbaz
 rei p̄uertibiler/sz sufficit qz t̄min⁹ inferens insit t̄mino illato s^m aliq̄e modū
 eēndi in ¶ Replicat cā efficiens ē extrinseca effcū/znō p̄t p̄neri sb loco
 intrinseco/sz extrinseco ¶ Dico licz cā efficiens s^m se sit extrinseca suo effectui
 t̄n s^m v̄rutē eius est aliquo mō sibi intrinseca/et aliquo mō facit v̄nū cū ip̄o/s^m
 quā v̄nitatē se hz vt ei⁹ inferens resp̄cū sui effcūs in ordine ad p̄tābo^m et malū
Arguitur quarto qñ arguit a ḡnē ad sp̄m/arguit a sba t̄minoz in q̄sti
 one positoz/et t̄n ibi non est locus a sba/sz diffinitio
 p̄uenit alteri a diffinito Aliis p̄bat qz gen⁹ est desba sp̄i ¶ Dico licet gen⁹
 sit de sbnā sp̄i t̄qz e⁹ p̄ncipiū malē p̄stitutū t̄n nō dicit illā totā sbaz sp̄i p̄uer
 tibiler quo mō intelligit diffinitio Quis locus igit̄ ē arguēdo a ḡnē ad sp̄z
 Dicit locus a p̄cōitātib⁹ sbaz ¶ Replicat illa que p̄comitāt sbaz rei sunt
 extra ip̄am/sz qñ sumit argu^m a p̄cōitātib⁹ sbaz ibi ē locus extrinsecus/sz non
 erit locus intrinsecus ¶ Dico licet aliq̄ q̄ p̄cōitant sbaz rei nō sint intrinseca
 eēndi/t̄n dicūt intrinseca s^m aliq̄e modū eēndi in qd̄ sufficit ad locū intrinsecū
 ¶ Posset h̄ argui p̄ra diuisione loci a sba sic Est aliq̄s locus a diffinito/ali
 q̄s a descripto/et interpretato/igit̄ diuisio mala ¶ Dico qz p̄phendūt sb istis/
 Hā locus a diffinito intelligit sub loco a diffinitione/sic locus a descripto sub
 loco a descriptione zc.

• **Diffinitio est orō indicans quid est esse rei p̄ efficia-**
lia Locus a diffinitione est h̄bitudo diffinitionis ad
 diffinitū Et cōtinet q̄tuor argumēta et q̄tuor maxiax
Primo subūciendo diffinitionē affirmatiue: vt aiāl rō
 nale currit: ḡ hō currit Locus a diffinitione affirmati
 ue: maxima quicq̄d p̄tur de diffinitione: et de diffinito.
Secūdo p̄ūdo diffinitionē affirmatiue: vt sortēs est aiāl
 rōnale: ḡ sortēs est hō: Locus a diffinitione affirmati
 ue Maxima de quocūqz p̄tur diffinitio z diffinitū **Ter**
cio subūciendo diffinitionē negatiue: vt aiāl rōnale nō
 est azin⁹: ḡ hō non ē azinus Locus a diffinitione nega
 tiue Maxima quicq̄d remouet a diffinitione etiā re
 mouet a diffinito **Quarto** p̄ūdo diffinitionē negatiue
 vt lapis non est aiāl rōnale: ḡ lapis nō est hō Locus a
 diffinitione negatiue Maxima a quocūqz remouetur
 diffinitio: et diffinitū **Ecōuertō** locus a diffinito: p̄ti
 p̄ i

net tot argumēta et tot maximas: sicut locus a diffinitio-
 tione Primo subiciendo diffinitū affirmatiue: ut hō cur-
 rit: ḡ aiāl rōnale currit Locus a diffinito Maxia q̄cqd
 p̄tur de diffinito etiā de diffinitione Secō p̄do diffi-
 nitū affirmatiue: ut sortēs est hō: ḡ sortēs est aiāl rōna-
 le Locus a diffinito Maxima de quocūq; p̄tur diffini-
 tū et diffinitio Tercio subiciendo diffinitū negatiue:
 ut hō non currit: ḡ aiāl rōnale nō currit Locus a diffi-
 nito negatiue Maxia quicqd̄ remouet de diffinito etiā
 de diffinitione Quarto p̄do diffinitū negatiue: ut la-
 pis nō est homo: ḡ lapis nō est aiāl rōnale mortale Lo-
 cus a diffinito Maxima a quocūq; remouet diffinitū:
 et etiā diffinitio Et sciendū q̄ locus semp̄ dēt de nōia-
 ri a termino inferente: et nō ab illato Ideo quādo dif-
 finitio est inferens est locus a diffinitione: quādo vero
 diffinitū est inferens est locus a diffinito

Hic incipit auctor n̄r de iare de syllo dya^o quō in p̄ticulari format̄ s̄m̄ diuer-
 sos mōs loci Et p̄mo hoc facit de loco a diffinitione qui est omnib; alijs p̄fec-
 tior Et sunt hui⁹ lōnis q̄tuor p̄cta q̄stiones et argumēta mox soluto

Primū punctū ē q̄ diffinitio diffinitionis d̄z sic intelligi Diffini^o supple-
 p̄ siḡto ē orō p̄ denōiato indicās. i. signis qd̄ est cē. i. qd̄i-
 tatē seu cēnciā/rei. i. diffinitū/ut hō ē aiāl rōnale mortale Ex isto seq̄r q̄ simp-
 termin⁹ non p̄t esse diffinitio/ eo q̄ opz diffinitionē esse orōem Diffinitū tñ p̄t
 indifferēter cē deō vel orō/ tūc aut̄ deō qñ h̄z nomē impositū/orō vero qñ nō
 h̄z nomē impositū Et diffinit̄ h̄c diffinitio solū p̄ diffinitione q̄ditatiua/ et nō
 p̄ diffinitione cāli/ q̄ dat̄ p̄ cās extrinsecas diffinitū/ nec p̄ diffinitione descrip-
 tiva vel p̄ diffinitione qd̄ nōis Lūc s̄bdit q̄ locus a diffinitione ē habitudo dif-
 finitionis ad diffinitū suū Et illa habitudo ē habitudo ydēp̄tatis et p̄uertibi-
 litatis qz diffinitio dicit idē eēnr et p̄uertibiliter cū suo diffinito Et inde p̄ue-
 nit q̄cqd̄ affirmat̄ et negat̄ de diffinitione/ affirmat̄ et negat̄ de diffinito et c̄p̄.
 Et p̄inet iste locus q̄tuor argumēta et q̄tuor maximas vtz in textu

Secōm punctū q̄ licet diffinitio siḡt idē eēnr et p̄uertibiliter cū diffinito
 d̄nt tñ s̄m̄ rōez/ qz diffinitio importat̄ p̄ncipiā diffinitū q̄
 nāliter p̄cedit̄ diffinitū/ et importat̄ p̄ modū pluriū Diffinitū vō seq̄r illa p̄nci-
 pia/ et s̄ h̄z p̄ modū vni⁹ p̄positi ex illis p̄ncipijs P̄terea diffinitio et diffini-
 tū importat̄ et siḡnt eandē q̄ditatē rei Lōcept⁹ autē q̄ditatis p̄us nāliter cog-
 noscit̄ p̄sue vt scz importat̄ p̄ nō⁹ diffinitū q̄ p̄gnoscat̄ distincte vt ipozat̄ p̄
 diffinitionē/ licz ḡ eadē res importet̄ p̄ diffinitionē et diffinitū/ nō tñ eodē mō.
 designat̄ eū p̄ diffinitū p̄sue et implicite/ et p̄ diffinitionē distincte et explicite

Tercii punctū q̄ diffinitio dupl̄r p̄siderat̄. Vno^o q̄tū ad efficiētia ei⁹ put
dicit̄ p̄n^a efficiētia diffiniti/ r̄ sic ip̄a ē mediū syllōi dem̄rā
tū/ r̄ ab eo sumit̄ locus dem̄rātū/ et nō dya⁹. Alio^o p̄siderat̄ in q̄tū sumit̄ s̄b
intētiōne cōi diffinitōnis. Et h̄ dupl̄r Vno^o p̄ resp̄cū ad p̄ta q̄ notiozi mō p̄ue
niūt diffinito q̄ diffinitio/ r̄ ab ea sumit̄ loc⁹ sophisticus. Alio^o p̄ resp̄cū ab
p̄ta q̄ notiozi mō p̄ueniūt diffini^o q̄ diffinito/ r̄ ab ea sumit̄ locus dyalecticus.

Quartū punctū q̄ aliq̄ p̄ta sunt notioza de diffinitōne q̄ de diffinito vt
s̄ p̄ta p̄ se vt p̄p̄e passiones/ q̄ illa oriūt a p̄ncipijs in
erinfecis diffiniti q̄ p̄n^a explicat̄ p̄ diffinitōne. Aliq̄ vō s̄t notioza de diffinito/
vt sunt actiā cōia q̄ p̄us insunt diffinito et inferioribz q̄ diffinitio. Q̄n̄ q̄ p̄ta
sunt notioza de diffini^o q̄ de diffinito/ b̄n̄ p̄cedit̄ arguēdo a diffinitōne ad dif
finitū/ vt aiāl rōnale mortale ē r̄isibile/ q̄ h̄ō est r̄isibil̄. Si vō in talibz p̄tis p̄ce
dat̄ arguēdo a diffinito ad diffinitōne erit p̄ticio p̄ncipij. Q̄n̄ vō p̄ta sunt no
tioza de diffinito q̄ de diffinitōne/ tūc b̄n̄ p̄cedit̄ arguēdo a diffinito ad diffini
tione/ vt h̄ō currit/ q̄ aiāl rōnale mortale currit. Si vero in talibz p̄tis p̄cedat̄
arguēdo a diffinitōne ad diffinitū erit p̄ticio p̄ncipij.

Queritur p̄mo a quo denōiāt locus dyalecti⁹. ¶ Dico q̄ locus semp
denōiāt a t̄mino inferēte cui⁹ rō est/ q̄ locus d̄z denōiā
ri ab illo qd̄ est illatū et p̄bat̄ p̄ clōis/ s̄z t̄min⁹ inferēs ē mediū dyalecti⁹ qd̄
semp̄ est illatū r̄ p̄bat̄ p̄ clōsionis/ q̄ a t̄mino inferēte d̄t̄ locus denōiari. Et
nō denōiāt locus a t̄mino inferēte absolute sumpto/ cū locus non sit artifice
realis/ s̄z denōiāt a t̄mino inferente in ordine ad t̄minū illatū/ put̄ stat vt capi
tur sub aliq̄ intētiōne loyali. s̄ sub intētiōne diffinitiois/ vel ḡn̄is/ vel sp̄s/ vt
h̄mōi/ vt si arguat̄ h̄ō currit/ q̄ aiāl currit/ nō denōiāt loc⁹ ab h̄ōie/ vt ē res ab
solute sumpta/ s̄z denōiāt a sp̄e idest ab h̄ōie/ vt stat et capit̄ sub illa intētiōne
q̄ est sp̄s. Et dixi notat̄er in ordine ad t̄minū illatū. Itā cū ar⁹/ h̄ō currit/ q̄ aiāl
rōnale mortale currit. Et h̄ō currit/ q̄ aiāl currit/ s̄bi ē vn⁹ t̄min⁹ inferēs mātr̄
sumpt⁹/ et t̄n̄ nō est vn⁹ locus dya⁹/ q̄ in p^o ē locus a diffinito/ q̄ h̄ō in ordine
ad t̄minū illatū s̄bi se h̄z vt diffinitū. Et in 2° ē locus a sp̄e/ q̄ h̄ō in ordine ad ter
minū illatū s̄bi se h̄z vt sp̄s. ¶ Si arguat̄ vnū qd̄ d̄z denōiari a fine v̄p̄z
p̄ p̄m̄. A fine cōiā appellari iustū ē/ s̄z t̄min⁹ illatus se h̄z vt finis/ q̄ ab ip̄o d̄z lo
cus denōiari. ¶ Dico s̄z in illis q̄ dicūt causalitatē finis/ a fine fiet denōiatio/ n̄
t̄n̄ in his q̄ dicūt causalitatē efficiētis/ s̄z s̄bi sumit̄ denōiatio ab efficiēte/ nō lo
cus dicit̄ causalitatē efficiētis/ et illud efficiens ē termin⁹ inferens/ q̄ locus de
nōiatur a termino inferente/ et nō a t̄mino illato.

Queritur sc̄do quōd docz p̄fus tiare p̄bleuma dyalecti⁹ p̄ locū a diffi^o
ad diffinitū. ¶ Dico q̄ ponit̄ vnā cōem p̄sideracōez q̄ ē
q̄ ad t̄iandū aliq̄ p̄bleuma dem̄⁹ r̄ resp̄icere ad diffinitōes/ s̄bi et etiā p̄ti/ aut
v̄tusq̄. Et ēca h̄ ponit̄ ea exēpla. Primū est si q̄r̄at̄/ p̄uenit̄ ne deo iniuriā v̄l in
iusticia facere/ videbim⁹ ad diffinitōez iusticie/ q̄ ē iusticia ē sp̄ōte alteri nocē
Et manifestū ē q̄ n̄ p̄uenit̄ deo illa diffini^o/ q̄ necci p̄uenit̄ diffinitū. Ḡd̄m̄ cr̄m̄
est v̄trū nō studiosus sit inuid⁹. Videbim⁹ ēca diffinitōez inuidie/ v̄n̄ inuidia est
tristitia in app̄nti p̄sp̄itate alicui⁹ boni. Et manifestū ē q̄ diffinitio inuidie nō
p̄uenit̄ studioso. i. v̄tuoso/ q̄ nec diffinitū in istis exēplis diffinitio p̄ti nō p̄uchit̄
s̄bto. Tercū cr̄m̄ ē v̄bi diffinitōes v̄tusq̄ nō p̄ueniūt s̄bi. Et ē v̄trū rep̄h̄sor
sit inuid⁹. Videbim⁹ ad diffinitōez v̄tusq̄. Inuidi et rep̄h̄sor/ v̄n̄ inuid⁹ ē q̄ ista in
p̄sp̄itate bonoz. Rep̄h̄sor at̄ q̄ tristat̄ in p̄sp̄itate maloz/ s̄a diffini^o inu di
nō p̄uenit̄ rep̄h̄sor/ q̄ nec diffinitio rep̄h̄soris inuid⁹/ q̄ rep̄h̄sor nō ē inuid⁹.

Et e aduertentū q̄ p̄ hāc p̄siderationē et maximā ḡnālē/dāf̄ intelligi sex m̄z
ime spēales. s̄ q̄tuor q̄ hic in textu ponūt. Et due alie/p̄ma q̄n̄ diffinitio p̄ri p̄ue
nit diffinitio: n̄i subiecti et c̄p̄/2° q̄n̄ diffinitio p̄ri nō couenit diffinitioni subiecti
nec c̄p̄. Dñ bñ sc̄t̄ petrus tristat̄ de apparētī p̄sp̄itate bonoz/3° petrus ē inui
dus. Locus a diffinitione ad diffinitū zc̄. ¶ Si arguat p̄ locos dyaleticos
t̄minat̄ p̄blemata oīm p̄toz/sz diffinitio est uūū p̄tū dyaleticū tiabile/3° seq̄
q̄ idē cēt t̄minās et t̄minatū. ¶ Oico q̄ ip̄a diffinitio nō est t̄minās/sz habita
do diffinitionis ad diffinitū/p̄ quā terminam⁹ illud q̄d couenit diffinitioni/et iā
couenire diffinito/et extra.

Arguitur p̄mo cōtra textū Diffinitio ē q̄d p̄plexū/3° nō p̄t diffiniri/p̄na
p̄bat q̄z diffinitio semp̄ erit simplex dictio/vt z^o tho⁹
picoz vbi vocat diffinitionē t̄minū. ¶ Oico q̄ licet diffinitio p̄denoiato nō
p̄t diffiniri eo q̄ ē q̄d p̄plexū/diffinitio t̄n̄ p̄ siḡto bñ p̄t diffiniri/q̄ illa est incō
plexa. ¶ Replicat̄ illud diffinitū cui p̄uenit diffinitio/sz diffinitio diffinitio
nis p̄uenit diffinito. s̄ diffinitioni p̄denoiato/et nō p̄ siḡto/eo q̄ illa nō ē ordō
3° diffinitio p̄denoiato hic diffinitū et nō p̄ siḡto. ¶ Oico sz diffinitio diffini
tionis/nō p̄ueniat diffinitioni p̄ siḡto p̄cione formali et inordinata/p̄uenit t̄n̄
sibi p̄cione māli et inordinata/diffinitio em̄ p̄ siḡto est suū obiectū/et h̄ p̄cione
māli. s̄ est aīal rōnale mortale/q̄d obiectū est ordō indicans q̄d est eē rei/sicut pa
tuit sup̄ in^o tractatu in silibus diffinitionibz secūdarū intentionū

Arguitur sc̄do si diffinitio possit diffiniri/h̄ cēt p̄ aliā diffinitionē/et illa
aliā iterū p̄ aliā z^o de alijs/et ita seq̄ret̄ p̄cessus in infinitū
tū q̄d est incōueniēs/3° diffinitio nō p̄t diffiniri. ¶ Oico negādo illā seq̄s/q̄z h̄
diffinitū diffinitio capta p̄ siḡto/et h̄ p̄ diffinitionē captā p̄denoiato/q̄ diffini
tio p̄denoiato/nō p̄t vltērū diffiniri/eo q̄ ē q̄d p̄plexū/q̄re ibi ē status et n̄ p̄
cessus in infinitū. ¶ Replicat̄ si diffini^o diffiniat p̄ diffinitionē/3° idē esset
diffiniens/et diffinitū/notū z̄ ignotū q̄d est inueniens. ¶ Oico negādo p̄nās
et cā est q̄z diffinitio p̄ siḡto ē diffinitū/et diffinitio p̄denoiato ē diffiniens/z^o
diffiniens et diffinitū nō sunt idē. ¶ Et si replicat̄ diffinitio z̄ diffinitū deit̄
eē t̄ij p̄uertibiles et deit̄ de seinuicē verificari/sz diffinitio p̄ siḡto et diffinitio
p̄denoiato nō p̄uertunt̄ nec verificant̄ de seinuicē/3° opz q̄ eodē mō capiant̄.
¶ Dico q̄ diffinitio et diffinitū capta māliter p̄denoiatis sunt t̄mini couerti
biles et p̄tut de seinuicē/sz capta p̄ siḡtis opponūt̄ relative/et nō sunt t̄mini
p̄uertibiles/nec de seinuicē verificabiles

Arguitur terciō cū arguit̄ sic diffinitionē subijciēdo/aīal rōnale currit/
3° hō currit/h̄ est fallatia peticionis p̄ncipij z̄ locus so
phisticus/ḡnō p̄ueniēter arguit̄ p̄ locū a diffinitione ad diffinitū/et p̄ p̄nās tex
tus falsus. ¶ Oico q̄ dupl̄r p̄t argui p̄ locū a diffinitione ad diffinitū. Vno^o
p̄ p̄ta cēcialia/et q̄ illa notio: i mō p̄ueniūt̄ sup̄ioribz q̄ inferioribz/3° arguē
do penes illa sumit̄ locus dyaleticus. Alio^o p̄t argui p̄ p̄ta acc̄ilia cōia/et quia
illa notio: i mō p̄ueniūt̄ inferioribz/ideo arguēdo penes illa a diffinitione ad
diffinitū sumit̄ locus sophistic⁹. ¶ Replicat̄ si illa solutio sit v̄a/3° auctor
n̄r facit̄ locū sophisticū/q̄z arguit̄ sic in textu/aīal rōnale currit/3° hō currit/q̄z
ibi arguit̄ penes p̄tū acc̄ile cōe q̄d notio: i mō couenit diffinito q̄ diffinitioni
¶ Dico ad hoc dupl̄r. Vno^o q̄ auctor n̄r sic arguit̄ grā c̄p̄pli. Exēpla s̄t po
nunt̄ nō vt vera sint/sz vt sentiāt̄ abdiscētes/ita 3° exēploz nō s̄o requirit̄ ve
ritas. Alio^o d̄z q̄ in locis dyaleticis nō semp̄ opz p̄cedere a notio: i b̄z simpli/

sz a notioribz in ordine ad ridentē Si ergo in dicto argumento p̄ns sit notius ridenti q̄ sit añs/tūc est petitio pncipij Si eñ añs sit notius ridenti q̄ p̄ns est bonus locus dyalecticus.

Arguitur quarto Arguēdo a diffinitione ad diffinitū p̄nsō diffinitio nē vt sic/hō est aiāl rōnale/š hō est risibile/sbi ē locus demonstratiu⁹/š p̄nsō diffinitionē affirmatiue nō est locus dyalecticus ¶ Oico q̄ illud mediū aiāl rōnale p̄siderat̄ dupl̄r Duo° vt est pncipiū hōis in ordine ad illā passiōē risibile/et sic ē ibi locus demonstratiuus/qz tūc passio s̄b iecti ostendit̄ p̄ ppria pncipia ei⁹ Alio° p̄siderat̄ aiāl rōnale vt stat sub intētō ne cōi diffinitionis inq̄tū. i. est diffinitio hominis/tūc est ibi locus dyalecticus ¶ Replicaē vnū et idē non p̄t esse mediū demrātionis et argumētationis dyalectice/š diffinitio est mediū demrātionis/š nō argumētationis dyalectice/ Maior p̄bat qz mediū demrātionis ē mediū nccm/et mediū argumētationis dyalectice/est mediū p̄babile/q̄ nō sunt eadē media ¶ Oico q̄ nō est incōueniens idē esse mediū nccm/et mediū p̄babile resp̄cū diuersorū/qz aiāl rōnale ē mediū nccm in ordine ad risibile/qd̄ nccō ondit̄ inesse hōi Est tñ mediū p̄babile/si p̄sideret̄ inq̄tū fundet̄ in eo locus seu habitudo diffinitōis ad diffinitū

Descriptio est orō significans esse rei p̄ acc̄talia: vt aiāl risibile est descriptio hōis Vel sic Descriptio est orō p̄stans ex genere et pprio: vt aiāl risibile Locus a descriptione ē habitudo descriptionis ad descriptū Et cōtinet q̄tuor argumēta: et q̄tuor maximas: sicut locus a diffinitōe Et formāt̄ h̄ eodē mō argumēta et maxie sic i loco a diffinitōe qz ibi ponit̄ diffinitio z diffinitū: h̄ bo descriptio et descriptū Interpretatio est duplex: qd̄ā enim est q̄ nō p̄uertit̄ cū interpretato suo: vt ledens pedem: est interpretatio hui⁹ nōis lapidis Alia est q̄ p̄uertit̄ cū interpretato suo: vt amator sapiē: est interpretatio hui⁹ nōis ph̄is Et hoc mō sumit̄ hic et diffinitur sic Interpretatio est expositio vnū nōis minus notū p̄ aliud nomen magis notū: vel p̄ integrā orōem Locus a nōis interpretatione est habitudo interpretationis ad interpretatū Et p̄tinet tot argumenta et tot maximas sicut locus a diffinitione Primo sub̄iciēdo interpretationē affirmatiue: vt amator sapiē currit: q̄ ph̄is currit Et c⁹ a nōis interpretatione Maxima: quicqd̄ p̄tur de interpretato

tatione: & de interpretato Vel sic a pte pti Sortes ē amatoz sapiē: ḡ loztes est phūs Locus a nōis interpretatōe Maxima: de quocūq; p̄tur interpretatio et interpretatū: Negatiue sic a pte subiecti: vt amatoz sapiē nō currit: ḡ phūs nō currit Locus a nōis interpretatione Maxima quicqd̄ remouet ab interpretatione: remouet et ab interpretato X pte pti sic Sortes nō est amatoz sapiē: ḡ loztes nō est phūs Locus ab interpretatione Maxima: X quocūq; remouet interpretatio: ab eodē remouet et interpretatū Et eodē modo intelligit de interpretato: sicut de diffinito

Prīmū punctū hui⁹ lōnis est q̄ diffinitio descriptionis est bona qz dāt p gen⁹ et dīam quertibilē cū diffinito Ponit em̄ orō lo co gnis Et ponit s̄gns esse rei p accñtalia/ad dīam diffinitionis q̄ s̄gnt cē rei p ecñcialia Et sunt accidētia duplicia q̄bā ppria/q̄. l. orizā a pncipijs sp̄ei Et accidētia cōia q̄ fluūt a pncipijs indiuidui Descriptio aut̄ debet dari p accñā p̄ba vt exp̄sse dicit^r diffinitio descriptionis p pprias em̄ passiones sepe circūloq; mur rerū dīas nob̄ ignoras Etia p̄t dari p accñā cōia/inq̄tū plura accñā cōia accipiunt loco vni⁹ pprijs/s^m q̄ vni restringit alterū Et ideo diffinitio debet sic intelligi Descriptio ē orō s̄gns cē rei p accñtalia supple ppria/vel cōia ap ppriata/vt gressibile bipes sunt accñā ap ppriata hōi/qz quertunt cū hōie Et q̄ ista accñā s̄gnt esse rei/p̄bat p phm̄ p̄mo de aīa dicentē Accñā magnā p̄tē cōferunt ad cognoscendū qd̄ quid est;

Secūm punctū est q̄ descriptio etiā diffinit̄ Est orō p̄stans ex gñe et p̄prio/vt hō est aīal risibile Si dicas gen⁹ ponit in diffinitioe ecñciali/iō nō dz poni in diffinitioe accidētali Dicit q̄ h̄ nō est eodē mō Nam gen⁹ ponit in diffinitioe ecñciali inq̄tū est pncipiū ecñciale et formale sp̄ei Sz ponit in descriptione accñli/inq̄tū est cā efficiens ip̄ius pprijs qd̄ fluūt ex gñe Si forte q̄ras quō diuersimode dant̄ iste due descriptiones Dicit q̄ p̄ma est gñalis/et 2^a sp̄eālis/ideo in p̄ma/descriptio gñaliter capta est diffinitū/in 2^a/descriptio sp̄eāliter capta ē diffinitū Vñ descriptio gñaliter capta capit̄ p̄ q̄cūq; orōe explicatē cē rei p accñtalia/siue sint ppria/siue ap ppriata/siue sint cause extrinsece diffiniti ex q̄bz fit diffinito cālis Et hoc mō diffinitio cālit̄ t̄inet̄ sub diffinitioe descriptiua et accñli Sz descriptio sp̄eālit̄ capta sumit̄ solū p orōe p̄stare ex gñe et p̄po/vt p̄z quō diuersimode dāt̄ iste diffinitiones

Tercūm punctū q̄ descriptio et interpretatio faciūt locū a s̄ba/qz descriptio dicit idē realit̄ et quertibilr cū descripto/s̄ta et interpretatio dicit idē realit̄ et quertibilr cū interpretato/s̄d̄ q̄cqd̄ d̄ficat̄ de vno/etiā et de alio/et ē p̄pter quertibilitatē t̄ioz ¶ Si dicas locus a s̄ba ē qñ r̄ inferēs dicit cōuertibilr totā s̄baz t̄ij illati/s̄z qñ arguit a descripto/vt hō currit ḡ aīal risibile currit/s̄bi t̄ij inferēs nō explicat s̄baz t̄ij illati s̄z ēuerso ¶ Dicit q̄ in

loco a sba nō opz qd ei⁹ inferēs dicat explicite sba⁹ et nāz iij illati/sz sufficit qd
dicat quertibilr tota sba⁹ et⁹ ¶ Si ar⁹ descriptio explicat eē rei p accēta
lia q cōitant sba⁹ rei/sz descriptio nō facit locū a sba/sz a pōitantibz sba⁹ ¶
¶ Oico negādo pñaz/et rō est qz descriptio accipit p cadē eēcia seu sba quert
tibiliter cū descripto/ita qd ei⁹ inferēs et illat⁹ sunt iij quertibiles/sz in loco a
pōitantibz sba⁹ i⁹ inferēs nō dicit idē quertibilr cū iō illato ¶ Possz
hic poni qd qduplex est diffinitio. s. qd itativa et ecclis Descriptiva et accēlis.
Diffinitio qd nōis et cālis De q videat sup in pncipio pmi tctat⁹ qstidē decia

Queritur primo plex ē interpretatio ¶ Ad b^m dico qd sic int se dnt istā
ethimologia ē expō vni⁹ dōnis p alias dōes eiusdē ydcomatis/vt sol dē qñ
sup ōnia lucēs/de⁹ quasi dan. etnā vitā suis Et luna qñ luce carens aliena/vbi
latinū exponit p alias dōes latinas Trāslatio ē mutatio smonis de vno yd
dōmate in aliud/vt cū mutat grecū in latinū/vt kyrios grece ē dñs latine Et
jesus hebrayce ē saluator latine Sz interpretatio fit qñ exponit vna dō p alias
dōes eiusdē ydcomatis vel diuersoz Et sic interpretatio vt hū sumit ē qdā su
p tatio vni⁹ smonis in aliū smonē extraneū ¶ Ad b^m dico qd interpretatio ē dū
qdā est nō quertibilis/qdā quertibilis cū interpreto Istā quertibilis est duplex/
qdā em est in plus excedēs suū interpretatū/vt ledēs pedē est interpretatio h⁹ nōis
lapis/et de plibz vificat qz lapis/ita etiā hō dē qñ factus ab humo/nā scm ab
humo excedit hōies Illa est interpretatio in mun⁹ et excessa ab interpreto/quia
de paucioribz verificat qz interpretatū/vt pfecte factū est interpretatio hui⁹ nōis
pfectū/qd dicit de deo et de creaturis/sz pfecte factū dicit de creaturis tm Et
ab istis duabz interpretatōibz nō sumit locus dyaletic⁹ nec in eis ē loc⁹ a sba/
et rō est qz tales nō dicūt idē quertibiliter cū interpretatis/qd requirit in quolibz
loco a sba Sz interpretatio quertibil cū interpreto est q nec excedit interpretatū
nec excedit ab eo/vt amator sapiē/est interpretatio quertibilis hui⁹ nōis phus/
Dicit aut phus a philos qd est amor/et sophos qd est sapiā/qñ amator sapiē/
Et ab ista sumit locus dyaleticus et ē locus a sba/qz talis interpretatio dicit idē
realiter et quertibiliter cū suo interpreto ¶ Et diffinit sic Interpretatio ē ex
positio vni⁹ nōis min⁹ noti p aliud nomē magis notū vtz in textu ¶ Ar
guir ista diffinitio puenit alteri a diffinito/sz nō est bona Ans pbat qz puenit
diffinitioni/qz in diffinitione ē expositio vni⁹ nōis minus noti p aliud nomē vt
ordem j⁹ ¶ Oico qd licet diffinitio ex pñti dicit expōem nōis diffiniti/nō tñ
pmo et p se/nā ipa pmo explicat eē rei sigte p nomē/et ex pñti explicat nomē
qñtū ad suā significatōē Ecōtra vero interpretatio pmo explicat nomē/et ex
pñti significatū et p eodē supponit cū interpreto ¶ Si arguat Lū dicit
creare est ex nichilo alqd pducere/sbi est interpreto/et tñ diffinitio sibi nō cō
uenit/qz ibi nō est expositio vni⁹ nōis/sed verbi igit ¶ Oico qd licet ibi non
sit expositio vni⁹ nōis nōis capiēdo nomē ppue vt significat p modū substātie/
tamē hñ est expō nōis capiēdo nomē gñaliter vt ē nota metis/et ita capitur
nomen in diffinitione interpretationis.

Queritur scdo An auctor nō sufficiēter detinet de locis a sba ¶ Oicē
qd sic qz i loco a sba vni⁹ terminoz sp dicit explicationē
quertibilē alter⁹ iij/vel qz talis explicatio sumit ex pncipiis ecclisibz rei/vt a p
prietatibz et⁹ Si pmi sic ē locus a diffinitione Si^m hē dupli/vel explicatio

sumit a ppetatib⁹ rei s^m se sic est locus a descriptione/vel sumit a ppetati⁹
 bus inq^{tu} ab ipis fit interpretatio/sic e locus ab interpretatione Diffinitio em ex
 plicat ce rei p ceñalia/descriptio p accñtalia Et interpretatio explicat ipm ee p
 ppetates a qbz nome imponit ¶ Si arguat sut adhuc qtuor loci a sba
 g auctoz nr in sufficienti defiat de locis a sba An⁹ pbat qz est aliqs locus a sy
 nonimo/a spe ad dram/a spe ad ppiu/et ab exponetibz ad expositu ¶ Dico
 q isti pphendut sub istis trib⁹ Ma locus a synonimo Et locus a spe ad dram
 e qz pphendut sub loco a diffinitione vel diffinito/qz tmin⁹ inferes ibi dicit ioe
 ceñcialiter e pueritabiliter cu tmino illato Sz locus a spe ad ppiu reducitur ad
 locu a descripto ad descriptione Et locus a ppiu ad spem reducitur ad locu a
 descriptione ad descriptu/qz ppiu ponit in descriptione descripti Et loc⁹ ab
 exponetib⁹ ad expositu reducitur ad locu ab interpretatone Ex quo seq^{tu} q in spe
 ciali sunt quatuordecim loci a sba vtz in figura sequenti

Locus a sba alius ¶ Diffinitione/ vt ai⁹ ronale currit/ g ho currit Et ecotra
 ¶ Diffinito ad diffinitione/ vt ho currit/ g ai⁹ ronale currit

Locus a sba alius ¶ Descriptione/ vt ai⁹ ribile currit/ g homo currit Et e⁹
 ¶ Descripto/ vt ho currit/ g animal ribile currit.

Locus a sba alius ¶ Interpretatione/ vt amator sapi⁹ currit/ g pbs currit Et e⁹
 ¶ Interpretato/ vt phus currit/ g amator sapi⁹ currit.

Locus a sba alius ¶ Synonimo/ vt marcus cicero currit/ g tullius currit Et e⁹
 vt tullius currit/ g marcus cicero currit

Locus a sba alius ¶ Specie ad dram/ ppiu/ vt ho currit/ g ronale currit Et e⁹
 ¶ Ora ppiu ad spem/ vt ronale currit/ g homo currit

Locus a sba alius ¶ Spe ad suu ppiu/ vt ho currit/ g ribile currit Et ecotra
 ¶ Ppiu ad sua spem/ vt ribile currit/ g homo currit

Locus a sba alius ¶ Exponete ad exposita/ vt ho currit e nichil aliud ab ho
 mine currit/ g tm ho currit Et e⁹ ¶ Ab exposita ad exponente/ vt tm ho
 currit/ g ho currit et nichil aliud ab hoi⁹ currit Et oes isti quatuordecim loci dnt
 a sba/ qz tmin⁹ inferens et tmin⁹ illatus puerit⁹ inter se Et io ois ptinet sub
 vno loco gñali q dicit⁹ locus a pueritabilib⁹ Et pt argui quoz modis subicien
 do e p⁹do affirmatiue et negatiue Et formari quoz maxime scz Quicqd ve
 rificat de vno pueritabiliu/ et sic de reliquo Et de quocunqz verificat vnu puer
 tibiliu et reliquu Et quicqd negat de vno couertibiliu/ et de alio Et de quocunqz
 negatur vnu et reliquu:

Arguitur primo cōtra textū sic Si descriptio possit diffiniri hoc est
 p alia descriptione Et illa iterū p alia/ r illa alia itez
 p alia/ et sic erit pcellus in u⁹ finitū/ qd ē inueniēs/ g descriptio nō pt diffiniri
 ¶ Dico q licz descriptio capta p significato. s. p intētiōne ista q est descrip
 tio/ bñ diffinir p descriptione capta p denōiatio/ tñ illa nō pt ulterius diffini
 ri p alia/ r rō est qz diffinitio p denōiatio est qd pplexū/ et ita ibi ē statur/ qz cō
 plexoz nō pt ee diffinitū/ s. hmp⁹ t⁹ vt dcm est in lōne pcedēte de diffinitōe
 et diffinito ¶ Replicat orō vt ho alb⁹ est qd pplexū e diffinitū cū d⁹
 est vox sig⁹tua ad placitū ee/ ho currit ē ppō et est qd pplexū et diffinitū/ cū d⁹
 ppō est orō ee/ igit⁹ pplexū pt diffiniri e ee diffinitū ¶ Dico licz pplexū possit
 diffiniri tēz diffinitū remotū/ nō tñ tēz diffinitū ppinquū Diffinitū ei ppinquū
 sp est simplex t⁹ sicut ptz in diffinitione ceñciali Diffinitū est sola spēs q ē v⁹
 termin⁹ Et in accñtali etiā est spēs in ordine ad accñs ppiū Vel est gen⁹/ vel
 drā vel accñs/ vel indiuiduū/ vel aliud in pplexū

Arguitur scdo contra hanc diffinitionem descriptionis illud quod significat accensum rei/nō significat esse rei/hic descriptio quae datur solum per accensum/significat tamen accensum rei/ergo male dicitur descriptio esse ordo signis esse rei ¶ **Oico** quod licet descriptio data solum per accensum significat essentialia de suo formali signato/tem de materiali signato im- portat esse ibale rei/quod per illa accensum explicat a posteriori/et ita ducit nos in cognitionem esse a posteriori/ut vult philosophus primo de anima. ¶ **Replicat** descriptio ducit nos in cognitionem esse a priori/ergo illa solutio falsa. **Ans** probat quod descriptio constituitur ex genere et proprio/ut dicitur secundum diffinitionem/hic generis et proprium sunt essentialia speciei ergo illa ducit in cognitionem speciei a priori. **Minor** probat quod generis est de essentialia speciei/et proprium immediate sequitur essentialia speciei ¶ **Oico** licet generis et proprium sunt essentialia speciei in quantum respiciunt essentialia eius. **En** potest dici essentialia in quantum generis respicit proprium ut est causa effectiva proprii/vel generis et dicitur non causant ipsum proprium/nisi post esse com- pletum speciei/ideo generis in quantum est causa effectiva proprii aliquo modo sequitur esse speciei et ut sic ducit in cognitionem speciei a posteriori.

Arguitur tercio contra locum a descripto ad descriptionem non sequitur homo est spes/ergo animal risibile est spes/quod anima est verum/et primum sum- et tamen ibi arguitur secundum locum a descripto etc. ¶ **Oico** quod locus iste tenet quoniam terminus supponitur personaliter/nō hic supponitur simpliciter. ¶ **Replicat** non etiam sequitur in supposito personali/ergo solutio non valet. **Ans** probat quod non sequitur fortis scilicet esse homo ergo scilicet esse animal risibile/quod anima potest esse verum sine primum ¶ **Oico** quod locus tenet in pro- priis de inesse. Et non tenet se in illis modalibus/ergo a quibusdam vocantur modales/ideo non sequitur/hoc enim demonstrabile est esse risibile/ergo animal risibile demonstrabile est esse risibile.

Arguitur quarto ab interpretatione non convertibili sumitur bonus locus dicitur quod tertius falsus quod dicitur oppositum. **Ans** probat quod non sequitur. **Minor** non est ledens pedem/ergo acer non est lapis. Chimera non est ledens pedem/ergo chimera non est lapis. **Ans** enim non potest esse verum sine primum ¶ **Oico** quod hoc non sequitur/hic non potest istum locum ab interpretatione potest esse locus a se habere/quod tamen in inferens et tamen illa- tus non convertitur. Sed est ibi alius locus scilicet a superiori ad inferius negative/quod in- terpretatio excedens se hic ut generis et superius/et interpretatum se hic ut spes et inferius. Et ideo si arguat sic/lignum non est lapis/ergo lignum non est ledens pedem/omittit fal- latia primum quod ibi arguitur ab inferiori ad superius negative. ¶ **Replicat** hic non arguitur ab interpretatione non convertibili/nec a superiori vel inferiori/hic ab interpreta- tione convertibili/rusticus est amator sapientie/ergo rusticus est philosophus/quod anima est verum/et primum falsum/ergo locus ab interpretatione convertibili non valet. Quod anima sit verum probatur quod secundum philosophum primo methaphisice. **Des** homines natura scire desiderant. ¶ **Oico** quod licet rusticus appetat et desiderat scientiam/nō tamen amat scientiam/est enim desiderium ap- petitus rei absentis et non habite. Sed amor est appetitus rei habite. Et ita rusti- cus carens scientia non amat eam/licet bene desiderat.

Loci a concomitantibus habentur sunt octo.

Locus a concomitantibus habentur est quoniam sumitur argumentum ab his quae sequuntur terminos in questione positos. Et dividitur: quod alius est locus a toto: alius a parte: alius a causa: alius ab effectu: alius a generatione: alius a corrupto

tione: alius ab vñibus: alius a cōiter accidentib⁹? **Focus**
 a toto diuidit̄ sicut ipsum totū. Est enim quōdā totū vñe:
 aliud integrale: aliud totū in quantitate: aliud totū in
 modo: aliud totū in loco: aliud totū in tpe. Et scdm hoc
 multiplex est locus a toto: quia alius ē locus a toto vñi
 Alius a toto integrali et sic de alijs. Et tot modis diuisi-
 tur pars: et locus a pte. **Totū vñe** vt hic sumitur: est
 quōlibet superi⁹: et lbāle sumptū ad suū inferius: vt aiāl
 ad hominē: et homo ad sortē. **Pars subiectiua** dicitur
 quodlibet inferius sub toto vñi sumptū. **Locus a toto**
 vñi siue a genere est habitudo ipsius totius vñis seu ge-
 neris ad suā ptem subiectiua: siue ad suā speciem. Et ē
 semp destructiuus pndo totū: vt lapis nō est aiāl: ḡ la-
 pis nō est hō. **Maxima** a quocūq; remouet̄ genus siue
 totū vñe. Ab eodē remouet̄ spēs siue pars subiectiua.
Locus a spē siue a pte subiectiua est habitudo ipsi⁹ ad
 genus: siue ad suū totū vñe. Et est semp constructiuus.
 Et tenet duo argumēta et duas maximas. Primo lbū
 ciendo spēs affirmatiue: vt hō currit: ḡ aiāl currit. **Fo-
 cus a spē** siue a pte subiectiua. **Maxima** quicquid p̄tur de
 spē vel pte subiectiua: hoc etiā p̄tur de gñe siue de toto
 vñi. **Secūdo** pndo spēs affirmatiue: vt sortes est hō: ḡ sor-
 tes est aiāl. **Maxima** de quocūq; p̄tur spēs siue ps sub-
 iectiua: de eodē p̄tur genus siue totū vñe. **Totū inte-
 grale** est quod est cōpositū ex ptibus quantitatē hñrib⁹. Et
 ps eius dicit̄ ps integralis. **Pars integralis** est q̄ cum
 alijs ptib⁹ reddit̄ q̄titatē totius. **Locus a toto integri**
 ē habitudo totius integralis ad suā pte: et est sp̄struc-
 tiuus: vt domus ē: ḡ paries ē. **Locus a toto integrali**
Maxima: posito toto integrali: ponit̄ et quilibet eius ps

Locus a pte integrali est habitudo pnis integralis ad suū totū: et est semp destructiuus: vt partes non est ergo domus non est Maxima: destructa pte integrali: destruitur et suū totū.

Postq̄ auctor definiuit de locis a sba/hic incipit definiere de locis a p̄cōitatib⁹ sba; Et sunt ei⁹ octo spēs/vt locus a toto/locus a pte ⁊ Et inter istos p̄mo determinat de loco a toto et pte diuidens locos a toto in sex locos Et p̄mo de terminat hic de duobz p̄mis locis a toto sicut p̄zin textu Et sunt hui⁹ locōnis tria p̄c̄ta due q̄stiones et quatuor argumenta more solito.

Primū punctū q̄ totū diuidit in sex tota/quoz sufficiencia sic sumit De totū p̄tinet sub se suas ptes/vel q̄ p̄tinet eas in actu vel in potencia Si in potencia h̄ est duplr/vel dicit totā cēnciā sue p̄tis/sic ē totū vlc/vel dicit tm̄ pte cēnciē/sic est totū in mō Si v̄o p̄tineat suas ptes in actu/h̄ est dupliciter/qz vel tale totū sumit p̄ modū vni⁹ indiuisi sic est totū integrale vel p̄ modū diuisi et multiplicati p̄ sua inferiora/⁊ hoc duplr/vel importat nominaliter ⁊ sic est totū in q̄ntitatē/vel aduerbialiter/h̄ ē duplr vel h̄z ptes in succēssione/et sic est totū in tpe/vel in p̄manēcia sic est totū in loco Et qz totū et ps opponit̄ relatiue/ideo sicut sextuplicia sunt nota/ita sextuplices sunt ptes Et sicut sunt sex loci a toto/ita sex loci a pte

Secūm punctū est q̄ totū vlc est supius cēnciē ad suā pte/et nō cap̄it solū p̄ genere vel specie/q̄ sunt de recta linea p̄stali Sz ca p̄t hic totū vlc ḡnaler p̄ quocūq̄ supiori qd̄ p̄tur de plurib⁹ inferioribus actu vel aptitudine/sive tale sit cōs rōnis/sive cōs reale/sive vniuocū sive analogū Et ps subiectiua dicit̄ inferius respectu supioris sicut est indiuidū respectu speciei/et spēs respectu generis/et genus respectu entis Et breuiter ps subiectiua dicit̄ oīc minus cōe respectu magis cōis/supple qd̄ p̄tur locū cēnciē de ip̄o Vñ locus a toto vlc est habitudo ip̄ius ad suā pte Et tenet iste locus negatiue/et nō affirmatiue Cui⁹ rō est/qz totū vlc est cōmuni⁹ sua pte/ideo nō opz q̄ si ali quid verificet̄ de ip̄o s̄m q̄ est in vna eius pte/qz p̄pter hoc verificet̄ de ip̄o s̄m q̄ est in alijs p̄tibz/vt nō seq̄t̄ azinus est aiāl/⁊ azinus ē homo ¶ Itē locus a pte subiectiua tenet solū affirmatiue et nō negatiue/rō est qz ad negacōez speciei nō seq̄tur negatio generis/vt nō seq̄tur azinus nō est homo/⁊ azinus non est aiāl Si q̄ras q̄ fallacia est qm̄ male arguit̄ p̄ locū a toto vlc/et a pte subiectiua Dico q̄ est fallaciā q̄ntis vt patebit

Tercium punctū est Lotū integrale/totū vniuersale/et totū potestatiuū differūt sic h̄a totū vlc est totū s̄m cēnciā in qz libet parte eius vt aiāl/est in qualibet suarū sp̄ez s̄m se totū Lotū potestatiuū adest cui libet pti s̄m totā eius essēnciā/nō antē scdm̄ eius vtutē/vt aiā rōnalis respectu anime vegetatiue/sensitiue/et intellectiue Lotū vero integrale/nec est totū s̄m essēnciā/nec s̄m virtutē in qualibet eius pte Et nota q̄ totū integrale est duplex scz totū homogeniū/et totū et heterogeniū Lotū homogeniū est quod est eiusdē nature in omnibz suis p̄tibz/et p̄tur de qualibz pte in recto vt terra aqua aer ⁊ cetera/quelibet enim pars terre est terra/et quelibet pars aque est aqua Et dicitur ab homos grece/quod est vnum latine

et genios natura q̄i vni⁹ nature in om̄ibz suis ptibz Sz totū ethrogeniū ē qd̄ est diuerse nature in om̄ib⁹ suis ptibz/et nō p̄t p̄i de q̄libet pte sua/vt est hō/et dom⁹ Et dicit qd̄ ethron vcl ethron/qd̄ est variū et genios natura/quasi diuerse nature in om̄ib⁹ suis ptibus.

Queritur primo An locus a toto integrali solū teneat affirmatiue ¶ **Oico** sic/vt domus ē/ḡ paries ē Maxima posito toto integrali/ponit q̄libet eius ps/cui⁹ rō est qz totū integrale p̄ponit et suis ptibus integralibz/et idco ille n̄c̄cio requirūt ad eē totius/ḡ posito toto integli ponit ptes ei⁹ Et nō tenet negatiue/qz ptes totū⁹ integralis ḡ eē sunt pores suo toto/nec ab eo suscipiūt eē/ḡ destructo toto nō oportet destruere ptes.

¶ **Arguit** p̄tra diffinitionē totius integralis/hec oīō aīā rōnale mortale/ē qd̄bā totū integrale/et tñ nō p̄ponit ex ptib⁹ q̄ritatē h̄ntibz isī ¶ **Dico** licz illa oīō dicat totū integrale ḡ similitudine/co q̄ integrat ex plurib⁹ vocibz sz significatiuis/et iō hz modū totius integralis/nō tñ est totū integrale p̄pe et ḡm veritatē ¶ **Arguit** cōtra sic iste locus a toto integrali nō tenet affirmatiue isī dicta falsa An̄s p̄bat qz nō seq̄tur ista domus valet centū libras/ḡ ei⁹ paries valet centū libras ¶ **Oico** q̄ iste locus nō tenet respectu oīm prox/ sed solū respectu hui⁹ vbi est p̄dicat̄is sc̄dm adiacens ¶ **Replicat** etiā nō seq̄t̄ respectū hui⁹ verbi est/ḡ solutio mala An̄s p̄bat qz nō sequit̄ ecclesia est/ḡ nestre vitiate sunt/vel ḡ chorus est ¶ **Dico** q̄ ibi nō arguit ad ptes p̄ncipales eccl̄ie sc̄ sic/ḡ sunt fundamentū pies et rectū/vñ ptes integrales sunt duplices/q̄ bā sunt p̄ncipales/et sunt ille sine q̄bz totū integrale nō p̄t eē/vt sunt cor caput cerebrū respectū hōis Et fundamentū pies rectū respectū dom⁹ Quedā sunt minus p̄ncipales/et sunt sine q̄bus totū p̄t eē/vt manus pes lingua et respectū hōm̄inis Et ostiā fenestra camin⁹ respectū domus et respectū istarū nō tenet locus

Queritur sc̄do vtrū locus a pte integrali solū teneat negatiue ¶ **Dico** sic vt p̄ies nō est/ḡ domus nō est Maxima destructa pte integrali destruit ei⁹ totū Et rō est qz destructo p̄zi destruit posterius qd̄ ab eo suscipit eē/sz totū integrale est posterius suis ptibz/et ab ipis sumit esse Et nō tenet affirmatiue/qz posito p̄zi qd̄ est in potēcia ad posterius/nō ē necesse ponere posteri⁹/sz ptes sunt in potēcia ad totū integrale et p̄cedūt ipm/ isī posita pte sc̄z fundamēto nō seq̄t̄ posito toti⁹ sc̄z dom⁹ ¶ **Si** arguitur locus a pte integrali nō tenet destructiue/ḡ dicta falsa An̄s p̄bat qz nō seq̄tur/coquina nō est/ḡ dom⁹ nō est Etiā nō sequit̄/man⁹ petri nō est/ḡ petrus nō est/et tñ ibi arguit a pte integrali negatiue/isī locus ille nō tenet negatiue ¶ **Oico** q̄ ibi nō arguit a ptibz p̄ncipalib⁹/respectū q̄rū solū tenet/sz arguit a ptibz minus p̄ncipalibz ¶ **Si** arguitur locus a pte integrali tenet etiā affirmatiue/ḡ dicta falsa An̄s p̄bat qz bñ seq̄tur/ps panis ē/ḡ panis est/ps carnis est/ḡ caro est/isī ille locus tenet p̄structiue et affirmatiue ¶ **Oico** q̄ licet bñ seq̄tur ps panis ē/ḡ panis ē/hoc tñ nō est p̄pter habitudinē ptis integralis ad suū totū integrale/sz p̄pter habitudinē ptis subiectiue/ad suū totū vlc Nam in quolibet toto homogenio ptes/nō sunt ptes q̄ritatiue seu integrales/ sed sunt ptes subiectiue Et rō est qz totū hōgeniū p̄tur de suis ptibz in rē/vt superius de suo inferiori Etiā p̄t dici qz totū hōgeniū ḡ esse suū q̄ritatiuū ē totū integrale Et a pte illi⁹ bñ tenet locus affirmatiue vt p̄bat argumentū Sz qñ textus dicit qz nō tenet affirmatiue/intelligit ḡ de ptibz ethrogenijs

Arguitur primo cōtra diffinitionē totius v̄lis R̄isibile ē vlc respectu hōis/et tñ nō est sup̄ius et s̄bale ei⁹/ḡ diffinitio totū

vlis est mala Ans pbat p p̄m p̄mo posteriorū dicentē vlc est qd est de omi/
de p se et s^m q ipm vt hō est risibilis ¶ Oico licet risibile sit vnu vlc poste-
riorū qd est vnu p̄m de omi p se et adeq̄te zueniens subiecto/non tū est vnu
vle vt hic capit/qz hō capit totū vlc p quolibet supiori cēciali seu magis cōi
¶ Replicat supius cēcialē ē ps in inferiori/ q̄ illud nō d̄: totū vlc Ans
pbat qz gen⁹ scz aial est ps sp̄i ¶ Oico licet supius cēcialē s^m q est p̄trac-
tū in suo inferiori/bū est ps cēcialis et⁹/s^m q accipit in sua cōitate sic dicit
totum vlc respectu ipozum.

Arguitur secūdo dicit textus q locus a toto vli seu supiori vel a gñe
nō tenet affirmatiue ¶ Oōtra bñ scq̄tur vt ait boe-
tius Si vltus ē vtilis/insticia ē vtilis Si aial est sensibile/hō est sensibilis/z tū
ibi arguit affirmatiue igit textus falsus ¶ Oico q bñ scq̄t grā materie. i. cer-
minoz ibi postoz z in p̄is cēcialibz/sz nō tenet grā forme/qz dat instancia in
p̄is acc̄tialibz/vt n̄ scq̄t aial currit/ q̄ hō currit ¶ Replicat qd q̄ p̄tur de
aliquo supiori/ etiā p̄tur de suo inferiori/ q̄ iste locus tenz affirmatiue/ et p p̄na
solutio falsa Ans pbat p primā regulā an p̄talem Q̄ n̄ alterū de altero p̄t/
q̄cumqz de p̄to dicūr etiā de subiecto. i. de inferiori dicūr ¶ Dico q regula illa
intelligit in p̄dicationibz cēcialibz ¶ Et si velim⁹ eā extendere ad p̄ciones accū-
tales/tū oportebit qz² pp̄o sit vlis formalr vel equalent/vtz sup in an p̄ntē
dicit text⁹ q locus a toto vli vel a supiori seu a gñe ad

Arguitur tercio sp̄m solū tenet negatiue ¶ Oōtra non scq̄t/aial nō
currit/ q̄ hō nō currit/ vel sic aial nō est rōnale/ q̄ hō nō est rōnalis/ et tū ibi ar²
negatiue/ q̄ textus falsus ¶ Dico q ibi nō arguit negatiue a toto vli seu a gñe
z h̄ ideo qz negatio nō negat an se/ ideo dicit textus q iste locus tenet p̄do to-
tū vlc vel gen⁹ negatiue ¶ Replicat bñ tenet etiā s̄bi ciendo negatiue/ q̄
nō solū p̄do negatiue Ans pbat qz bñ scq̄t nullū aial currit/ q̄ nullus hō cur-
rit/ qz oppositū p̄ntis repuḡt anti ¶ Oico q h̄ nō arguit pp̄nc a gñe ad sp̄z
vl a toto vli/ s̄ arguit a toto in q̄titate ad vna eius p̄tē/ qz hic totū distribuit
p signū vlc/ s̄o fit totū in q̄titate ¶ Si dicas cū arguit lapis nō est aial/ q̄
lapis nō est hō/ ibi aial etiā distribuit/ z sic a filii etiā argueret a toto in q̄titate
et nō a toto vli ¶ Oico negāto p̄naz/ qz totū in q̄titate attendit p̄nes ter-
minū distributū p signū vlc/ et nō p̄nes terminū distributū p negationē

Arguitur quarto contra locū a pre subiectiua/ seu a sp̄e ad genus/ dicit
textus q solū tenet affirmatiue ¶ Oōtra bñ scq̄t
etiā negatiue/ hō nō currit/ q̄ aial nō currit/ qz aīis est verū et p̄ns/ et oppositū
p̄ntis nō p̄t stare cū ante/ q̄ textus est falsus ¶ Oico q ibi nō arguit negatiue
a sp̄e/ qz hō nō negat/ eo q negatio nō negat an se/ s̄ arguit affirmatiue/ et ideo
bñ scq̄tur ¶ Replicat h̄ arguit affirmatiue/ et tū nō scq̄tur fortes incipit
currere/ q̄ fortes incipit moueri/ qz aīis p̄t eē verū sine p̄nte/ q̄ textus falsus
¶ Oico q ibi nō arguit affirmatiue s̄ negatiue qz incipit includit in se nega-
tione vtz in exp̄oc eius ¶ Posset argui sic pono casum q nullus azin⁹ sic
in rerū natura/ et q sint hōies aliq̄ currētēs/ tūc sic hō scq̄tur azinus nō currit
q̄ aial non currit/ qz aīis est verū et p̄ns s̄m/ et tū arguit a sp̄e ad genus/ vel ab
inferiori ad supius affirmatiue/ qz inferius et supius nō negāt ¶ Oico q ab
hoc q̄ debite arguat p locū a sp̄e ad genus affirmatiue subijciedo sp̄m/ req̄-
rit q gen⁹ vel supius poterit actu verificari de sp̄e vel inferiori in pp̄oc vera-
cathegorica de p̄nti Et ideo nō valet p̄dictū argumentū Nec etiā valet Abō

non est / $\bar{z}$ hō non est Et rō est qre dicta p̄ditio req̄rit / qz alias tale enthemema
 seu argumentū nō posset reduci ad aliquē sylloēm Dz nā pmū argumentū si re
 ducatur sic ad bocardo Azin⁹ nō currit / om̄is azinus est aiāl / $\bar{z}$ aiāl currit / sibi mi
 nor p̄ casum positū est falsa / $\bar{z}$ nimirū qz conclusio est falsa Ex quo seq̄tur qm̄ ar
 guit in illo casu positō / azin⁹ nō currit / $\bar{z}$ aiāl nō currit / p̄na nō valet / r̄ cā est qz
 termin⁹ illatus. s. gen⁹ nō p̄tur v̄e de azino seu t̄io inferēte in p̄pōne intellecta
 quādo reducit ad syllogismū.

Totū in quātitate est v̄le sumptū v̄lter: vt om̄is hō
 nullus azin⁹ Pars in q̄titate est quilibet inferius p̄tē
 tū sub illo toto v̄l v̄lter sumpto Locus a toto in q̄
 titate ē habitudo ipsius ad suā p̄tē: et est p̄structiuus et
 destructiu⁹ Cōstructiue sic: om̄is hō currit: $\bar{z}$ sortes cur
 rit Locus a toto in q̄titate Maxima: quicquid p̄tur de
 toto in q̄titate: etiā de qualibet ei⁹ p̄te Vel sic Si v̄lis
 sit vera: quilibet eius singularis erit vera: destructiue sic
 nullū aiāl currit: $\bar{z}$ nullus hō currit Maxima: quicquid
 remouet a toto in q̄titate: et a qualibet ei⁹ p̄te Vel sic
 Si v̄lis est falsa: quilibet eius particularis erit falsa Loc⁹
 a p̄tibus in quātitate est habitudo omniū p̄tū in q̄ti
 tate simul sumptarū ad suū totū Et tenet p̄structiue et
 destructiue Cōstructiue sic: sortes currit: plato currit: et
 sic de om̄ibus alijs: $\bar{z}$ om̄is hō currit Locus a p̄tibus in
 q̄titate Maxima: quicquid p̄tur de p̄tibus in quātitate si
 mul sumptis: et de suo toto: destructiue sic Sortes nō
 currit: plato nō currit: et sic de alijs: $\bar{z}$ nullus hō currit
 Locus a p̄tibus in q̄titate simul sumptis Maxima
 quicquid remouet a p̄tibus in q̄titate simul sumptis: etiā
 et a suo toto Vel si quilibet singularis nō sit v̄a: sua v̄lis
 nō erit vera Totū in mō est v̄le sumptū sine det̄i
 natione: vt hō Pars in mō est v̄le sumptū cū det̄i
 natione: vt hō alb⁹ Et in hoc toto seu loco sumit̄
 eodē mō argumentū: sicut in loco a ḡne ad speciem

In pcedēti cōne dēminatū est de duobz locis a toto. s. de loco a toto vll/et de loco a toto intēgli/hā dēminat de duobz alijs locis a toto. s. a toto in q̄titate/et a toto in mō Et sunt tria p̄cta q̄stiones et argumenta more solito

Prīmū punctū Totū in q̄titate ē vlc vltēr sumptū/vel tū cōis cū fig no vll/vt ōnis hō/ibi hō est totū in q̄titate/nō s̄m se/h s̄m q̄ distribuit p̄ signū ōnis Ex q̄ seq̄r cū de ōnis hō/illud totū aggregatū ex signo et t̄mino cōnō est p̄be totū in q̄titate/h s̄m cōis distribuit ¶ Dñ loc⁹ a toto in q̄titate tenet affirmatiue et negatiue/vt ōnis hō currit/h s̄m fortes currit Et rō est qz āns nō p̄t esse verū sine p̄ntē Negatiue sic nullus hō currit/h s̄m fortes nō currit Et rō ḡnālis est qz impossibile est āns eē verā sine p̄ntē ¶ Et nota qz dupl̄r p̄t affirmatiue argui p̄ locū a toto in q̄titate Dno⁹ ponēdo ip̄m in subiecto/vt ōnis hō currit/h s̄m fortes currit Alio⁹ ponēdo ip̄m in p̄to/vt fortes videt ōm hōiēm/h s̄m fortes videt platōnē

Sēcūm punctū est qz locus a pte in q̄titate/etiā tenet affirmatiue et negatiue/vt z̄ clare in textu S̄z est notandū qz dupl̄r p̄t argui a p̄tibz totius in q̄titate Dno⁹ enumerādo aliq̄s ptes et nō oēs/et sic iste locus nec tenet affirmatiue nec negatiue/vt nō seq̄r fortes currit et plato currit/h s̄m ōnis hō currit/h s̄m est ibi fallacia p̄ntis Alio⁹ p̄t argui cū sufficiētī enumeratione p̄ntis/capiēdo cas sub p̄p̄ijs nominibz cū illa p̄ticula et sic de alijs vel singulis/et sic iste locus tenet affirmatiue et negatiue ¶ Si arguat bñ seq̄tur ab insufficiētī enumeratione p̄ntis/fortes nō currit/h s̄m ōnis hō currit ¶ Dico qz in p̄ntē nō manet totū in q̄titate/ideo nō arguit a pte ab totū in q̄titate/h s̄m arguit eq̄p̄l̄nter a singulari ad suā p̄ticulārē/qz nō ōnis v̄z quibz nō

Tercūm punctū est qz totū in mō est vlc sumptū sine dētiatione/vt hō p se sumptū est totū in mō Dñ locus a toto in mō tenz lō lū negatiue p̄ntō totū in mō/sicut locus a toto vll vel locus a ḡnē/vt lapis n̄ est hō/h s̄m lapis nō est hō albus Maxima destructo toto in mō destruit q̄libz ei⁹ ps ¶ S̄z ps in mō est vlc sumptū cū dētiatione nō diminuēte Aut est ps subiectiua alicui⁹ sup̄ioris sumpta cū dētiatione cōtrahente t̄m/vt hō alb⁹ est ps in mō respectu hōis/et etiā respectu aiālis Dñ locus a pte in mō solā tenet affirmatiue/et hoc duobz mod⁹/p̄mo subijciēdo p̄tē affirmatiue/vt hō albus currit/h s̄m hō currit Alio mō p̄ntō p̄tē in mō affirmatiue/vt fortes est hō albus/h s̄m fortes est hō Et rō ḡnālis est qz āns nō p̄t eē verū sine p̄ntē Etiā quia oppositū p̄ntis repugnat āncedenti

Queritur primo quotuplex est dētiatione ¶ Dico quadruplex Lō trahens/diminuēs/distrahens siue puans/et āplians seu sup̄addens ¶ Dētiatione p̄trahēs est que nō diminit nec distrabit aut puat rōem t̄mini cui addit/vt sunt alb⁹ niger fortis debilis et multa similia respectu hōis ¶ Dētiatione diminuēs est q̄ nō simpl̄r distrabit aut puat rōem illi⁹ cui adiungit/h s̄m p̄tim tollit z p̄tim relinquit/vt cē alb⁹ s̄m dentes/esse nudū s̄m pedes ¶ Dētiatione distrahens seu puans est q̄ totaliter destruit et puat rōem eius cui adiungit/vt mortuus pictus respectu hōis ¶ Dētiatione āplians vel sup̄addens est que facit t̄mini cui addit capi p̄ significatiōis nō solū p̄ntibus sed p̄teritis/aut futuris/vt sunt ymaginabilis opinabilis ¶ Si queras quō differūt iste dētiationes ¶ Dico sic quia penes p̄mā dētiationē sc̄z cōtrahētē sumit locus dyalecti⁹/puta loc⁹ a pte in mō Et vocat alio nōse dētī s̄m quōd capiēdo dēcū s̄m q̄ ḡnāliter p̄ ōni dicto sumpto cū aliq̄ dētiationē

¶ Si penes alias tres determinationes sumit locus sophisticus a dicto s^m qd/ loco nō sequitur fortis est alb⁹ s^m dentes/ q⁹ est alb⁹/ hoc est leo/ pierus/ q⁹ est leo/ vt patebit in fallacijs ¶ Si arguat hō albus est ps in mō/ et tñ sumit cū determinatione/ q⁹ alb⁹ diminuit/ q⁹ facit hoiem stare p solis albus ¶ Oicet licet alb⁹ bñ diminuit suppoem hōis/ nō tñ diminuit rōem formale hōis/ q⁹ homo albus est aiā rōnale sicut hō

Queritur secūdo vtrū locus a toto in mō solū teneat negatiue ¶ Di- co sic/ vt lapis nō est hō/ q⁹ lapis nō est hō alb⁹ ¶ Max- ima destructo toto in mō destruit q̄libet eius ps ¶ Qui rō est q⁹ destructo supio- ri qd est pus s^m nāz suis inferiorib⁹/ nccio destruit sua inferiora/ s³ totū in mō est supius respē suarū p̄ciū/ iō ipō destructo destruit q̄libet eius ps/ iō solū tes- net negatiue ¶ Arguit cōtra bñ sequitur hō nō celebrat/ q⁹ hō sacerdos nō celebrat/ q⁹ aūs est verū de hōie layco/ et p̄ns est falsum/ et tñ ibi arguit a toto in mō negatiue/ q⁹ locus a toto in mō nō tenet negatiue ¶ Oico q⁹ totū in mō nō negat q⁹ negatio nō negat aū se ¶ Et ideo locus a toto in mō tenet p̄ns o ipz vt. s. ponat post negationē ¶ Si arguat etiā tenet affirmatiue q⁹ bñ s³ q⁹ coruus volat/ q⁹ coruus niger volat/ itē ignis calefacit/ q⁹ ignis calid⁹ calefacit q⁹ oppositū p̄ntis repugnat aūti/ q⁹ null⁹ ignis calid⁹ calefacit/ repugnat aūti s³ ignis calefacit ¶ Oico q⁹ ibi nō arguit a toto in mō ad suā p̄te in mō/ nā ignis calid⁹ nō est ps in mō/ rō est q⁹ calid⁹ nō est determinatio p̄trahēs respēcū ignis eo q⁹ nō p̄trahit li ignis ad minore suppoem suorū suppositoz/ ita nec ni- ger est determinatio p̄trahēs respectu corui/ s³ est. p̄pziū epithētū/ qd sibi adoi- tur causa ornatus vel causa exp̄sionis p̄prietatis ei⁹ ¶ Si arguat totū in mō nō distinguit cōtra totū v⁹ q⁹ nō faciūt locos distinctos. An̄s pbat q⁹ hō sine determinatione est totū v⁹ q⁹ ē supius eēciale/ et etiā est totū in mō q⁹ sumit absq⁹ determinatione ¶ Oico licet sint idē māliter/ tñ dñt formalit⁹ vñ si v⁹ sum p̄tū sine determinatione p̄paret ad suū inferius eēciale qd est ps s̄bice- tiua/ sic d⁹ totū v⁹ Si p̄paret ad suū infri⁹ accūte qd est ps in mō p̄tracta p̄ determinationē nō dimiuentē rē/ sic est totū in mō. ¶ Si arguat p̄ locū a p̄te in mō q⁹ nō teneat affirmatiue sic ¶ An̄s p̄pō. si ē nccia est vā/ q⁹ oñs p̄pō ē vera/ nullū aiā dā dormit vigilat/ q⁹ nullū aiā vigilat/ sibi arguit a p̄te in mō cū determinatione nō dimiuentē/ et aūs est verū/ et p̄ns falsum ¶ Oico q⁹ dupl⁹ est determinatio nō dimiuentē. s. categorica et p̄pō⁹ / hā d⁹ q⁹ p̄ determinationē nō dimiuentē categoricā tenet/ s̄ste locus/ nō aūt p̄ p̄pōtheticā ¶ Replica- tur h̄ est determinatio cathē⁹ petrus vellet eē in luto cū decē ducatis/ q⁹ vellet eē in luto ¶ Oico q⁹ implicite ē p̄pō⁹ / q⁹ valet istā/ petrus vellet eē in luto/ si lucrari posset ducatos decē ¶ Si arguat adhuc nō tenet affirmatiue/ for- tes sit hō albus/ q⁹ fortes sit hō/ aūs p̄t eē verū/ p̄ntē exp̄tē falsū ¶ Dico q⁹ ibi arguit a p̄te in mō negatiue/ q⁹ in fit includit negatio vtz in ei⁹ expō. s. fortes nūc nō est hō alb⁹ / et immediate post hoc crit hō alb⁹ / ex quo patet q⁹ nō ē pura affirmatiua/ s³ p̄rim affirmatiua et p̄rim negatiua

Arguitur primo cōtra tectū totū in q̄ritate et totū v⁹ sunt idē/ q⁹ non faciūt locos distinctos. An̄s pbat de li oē aiā/ qd hō est totū in q̄ritate/ q⁹ est v⁹ v⁹ lter sumptū. Etiā est totū v⁹ q⁹ est supius eē- ciale suorū inferiorū ¶ Oico q⁹ licet sint idē māliter/ tñ distin gūt formalit⁹ / q⁹ respēcū diuer⁹ suorū vñ et idē p̄t esse totū in q̄ritate et totū v⁹ ¶ Replica- etiā respēcū eiusdē vñ et idē est totū in q̄ritate et totū v⁹ / q⁹ solutio falsa. An̄s

probat de li oē aiāl/qd respēū hōis azini equi et oīm spēz est totū in q̄ritate Et
respēū hōis azini equi et oīm spēz etiā est totū vlc/qz est supius cenile eaz oīm
¶ **Oico** q̄ totū in q̄ritate qd est vlc vliter sumptū p̄t duplr p̄socrari Dno
mō s̄m̄ cī^o ecēciā et p̄ modū vni^o nō multiplicari p̄ signū sic ē totū vlc Alio^o
p̄socrat s̄m̄ cē multiplicatū p̄ signū vlc/p̄ modū plurū/ē est totū in q̄ritate

Arguitur secūdo si diffinitio totius in q̄ritate est bona/seq̄ret q̄ ista
cēt vera. Om̄s hō est totū in q̄ritate/s̄ ipa est hā/ē
diffinitio mala. Minor. probat qz ex ipa seq̄ falsum in darij arguēdo sic Om̄s
hō est totū in q̄ritate/s̄ petrus ē hō/ḡ petrus est totū in q̄ritate/clusio ē hā/
ḡ aliq̄ p̄missarū nō minor ḡ maior. ¶ **Oico** q̄ nō arguit in darij qz maior nō
est vlc s̄ indefinita/qz hoc totū om̄s hō supponit maliter/et ita hoc totū est
termin^o cōis sumptus siue signū/ideo est indefinita. ¶ **Replicat** vlc vliter
sumptū facit p̄pōz vlcem/s̄ om̄s hō est vlc vliter sumptū/ḡ om̄s hō facit p̄
p̄dem vlcem/et p̄ om̄s maior p̄dicti sylloī est vlc/ḡ solutio falsa. ¶ **Oico** licet
vlc vliter sumptū supponens p̄sonaliter faciat vlcem/vt om̄s hō currit/tū vlc
vliter sumptū supponēs materialiter nō facit vlcem/vt cū dicit om̄s hō est to
tū in q̄ritate/nā hoc p̄tū totū in quā^o facit s̄biectū stare maliter. ¶ **Re
plicat** ḡ ista p̄pō adhuc est falsa/qz nō est ibi totū in quāritate. ¶ **Oico** q̄ illa
p̄pō et om̄s p̄similis p̄cedit vera/nō p̄t s̄btū supponat p̄ seipo/led p̄ sibi si
mili in alia p̄pōne supponētē p̄sonaliter/sicut ista p̄cedit albus est adiectm̄/e
ista magistri est genitui casus/nō p̄t s̄biecta capiant p̄ se s̄ p̄ sibi similibus
supponētibus p̄sonaliter/vt albus hō currit/liber est magistri.

Arguitur tercio Locus a toto in quāritate nō tenet affirmatiue/ḡ ter
tus falsus. Ans. probat qz nō seq̄/om̄s hō currit/ḡ adā
currit/qz ans p̄t esse verū siue p̄tē p̄ calum possibile/ḡ locus a toto in quāritate
nō tenet affirmatiue. ¶ **Oico** q̄ ibi nō arguit a toto in quāritate ad hū
p̄tē/et rō est qz hō in ante supponit p̄ hōib^o p̄ntib^o/jam adā nō est hō p̄ns/ō
nō est ps eius. ¶ **Replicat** dicit porphirius/siue socrates sit/siue nō sit sp̄
ista est vā socrates est hō/ḡ a fili ista semp̄ erit vera/sortes est hō/et p̄ om̄s est
ps p̄ntia sub hōie. ¶ **Oico** q̄ licet sortes semp̄ p̄ntat sub hōie quo ad cī^o
significationē/nō tñ p̄ntet semp̄ sub eo q̄ ad sup̄pōem/ēmin^o em̄ cōis vbi cū
ponit eaz multa s̄ḡi/led nō p̄ eaz multis supponit.

Arguitur quarto cōtra locū a p̄te in quāritate sic. Arguēdo a p̄tib^o in
quāritate ē locus sophisticus/qz ē ibi petitio p̄ncipij
ḡ ab eis nō sumit locus dya^o. Ans. probat nā cū ar^o/sortes currit plato currit/
ē de alijs/ḡ om̄s hō currit/ans est ita ignotū sicut om̄s. ¶ **Oico** q̄ licz arguē
do a p̄tib^o in quāritate ad totū in quāritate respēū p̄toz q̄ nociōri mō p̄ueniūt
toti ḡ p̄tib^o/bū sit petitio p̄ncipij/nō tñ arguēdo respēū p̄toz q̄ nō nociōri
mō p̄ueniūt p̄tib^o q̄ toti/jā ista p̄ra accūlia nociōri mō p̄ueniūt p̄tib^o et s̄ngu
larib^o/qz acrus et gnationes sunt singulariū et suppositōz p̄mo m̄ctha^o.
¶ **Replicat** hic est bon^o locus a p̄tib^o in quāritate/sortes est s̄ba/plato est
s̄ba/ē sic de alijs/ḡ om̄s hō est s̄ba/et tū ibi nō arguit respēū p̄ti qd nociōri mō
p̄ueniūt p̄tib^o q̄ toti/ḡ solutio falsa. Ans. probat qz ibi est p̄tū ecēciāle qd noti^o
p̄ueniūt vlcib^o q̄ p̄ticularib^o. ¶ **Oico** q̄ nō op̄ p̄tū siue ecēciāle siue accūitale
esse notius simplr/s̄ sufficit q̄ sit notius r̄ndenti/qm̄ igit̄ ans est notius r̄ndēti
q̄ sit om̄s/sem̄ est bonus locus dyaleticus. ¶ **Posset** argui adhuc locus
a p̄tib^o in quāritate nō tenet destructiue/qz nō seq̄ sortes nō est totū in quāritate.

tate/plato nō ē totū in q̄titate/ q̄ ōnis hō nō est totū in q̄titate ¶ Dico vno
mō q̄ male inferi p̄ns/ h̄ deberet sic p̄cludi/ q̄ nullus hō est totū in q̄titate qd̄
est verū Alio° dico q̄ istud p̄ns. f. ōnis hō nō est totū in q̄titate/ p̄t dupliciter
p̄fiderari Vno° p̄t hō supponit ibi p̄sonaliter/ et vt ē vna vltis negatiua tūc
bñ arguit/ et p̄ns est verū sicut añs Alio° vt hoc totū ōnis hō capiat mālit̄
et vt ē vna indefinita vel singularis/ tūc p̄ns est falsum/ et añs est verū/ sed nō
arguit p̄ locū a p̄tibus in q̄titate/ ad totū in quātitate/ q̄ totū in quātitate est
vlt̄ vlt̄er sumptū et facit p̄p̄dem vlt̄em sic nō est h̄

Totū in loco est dcō p̄prehendens oēm locū aduer-
bialiter: vt vbiq̄ nūq̄ Pars in loco ē dcō p̄prehendēs
aliquē locū aduerbialiter vt hic ibi Locus a toto in lo-
co ē habitudo ip̄ius ad suā p̄tē et tenet cōstructiue et
destructiue Cōstructiue sic: deus ē vbiq̄: q̄ deus est hic:
Maxima Cuiusq̄ p̄petit totū in loco: et q̄libet eius p̄s
Destructiue sic: cesar est nūq̄: q̄ cesar nō est hic Maxia
quicqd̄ remouet a toto in loco: et a q̄libet ei⁹ p̄te Lo-
cus a p̄te in loco ē habitudo ip̄ius ad suū totū Et ē sp̄
destructiui⁹: vt cesar nō est hic: q̄ nō est vbiq̄ Locus a p̄-
te in loco Maxima Cuiusq̄ nō p̄petit p̄s in loco: nec ei⁹
totū Totū in tpe est dcō p̄prehendēs oē tps aduerbia-
liter: vt sp̄ nūq̄ Locus a toto in loco ē habitudo ip̄ius
ad suā p̄tē Et tenet destructiue et cōstructiue Pars in
tpe est dictio p̄prehendē aliqd̄ tps aduerbialiter: vt sic
heri cras Et tenet destructiue tantū Exempla sumū-
tur hic sicut in loco: a toto in loco: et a parte in loco.

Prīmū punctū h̄ l̄cōis ē q̄ diffini⁹ totū in loco ē bona/ q̄ h̄ aliqd̄ loco
ḡnis/ et aliqd̄ loco d̄rē cōuertibil̄ cū diffinito/ s̄ ē bona
Et ponit ibi dictio loco ḡnis/ q̄ totū in loco p̄fiderat h̄ nō f̄m̄ suū cē reale/ sed
in q̄tū dicibile et vt p̄ dictionē importat/ idō bñ d̄rē dcō/ deim̄ ponit p̄prehendens
oēm locū/ ad d̄rām totius in tpe/ et ponit aduerbial̄ ad d̄rām totius in q̄tita
te/ qd̄ q̄nq̄ importat oēm locū nōialiter/ vt ōnis locus/ vel in ōni loco

Scdm̄ punctū q̄ aliqd̄ ē in loco dupl̄ Vno° f̄m̄ p̄m̄ t̄m̄/ vt vlt̄ d̄rē esse
vbiq̄ et in ōni loco f̄m̄ aptitudinē/ co q̄ h̄ aptitudinē ad
eē in suis singl̄ibz p̄ q̄libet loco/ et p̄ q̄libz tpe Alio° aliqd̄ d̄rē in loco f̄m̄ actū/
sicut singularē d̄rē actualit̄ eē hic et n̄c Vñ f̄m̄ actū aliqd̄ ē in loco adhuc dupl̄/
Vno° p̄ et p̄ se sicut d̄rē eē vbiq̄ repletivc p̄ et p̄ se Alio° p̄ suas p̄tes/ sicut
mūd⁹ ē in loco f̄m̄ oēs suas p̄tes ¶ Sz diligēter huābū est q̄ arguēdo a toto
in loco ad e⁹ p̄tē/ vel e⁹ opz/ eodē mō alicui at̄buere p̄tē in loco sicut sibi p̄.

nit totū in lo^o/vt si to^m pūciat i aptitudiē tm/bz sicut p̄siferri s^m aptitudiēz tm̄
Tercia punctū q̄ dupl^r p̄tingit arguere a p̄tibz toti^o iloco Et a p̄tibz
 toti^o i tpe Dno^o arguēdo a p̄tibz sufficiēter enumerat^r
 ad totū/et h^o loc^o a pte in loco/ct a pte in tpe tenet affirmatiē et negatiē Et^m
 affirmatiue/vt de^o est h/ct ē ibi r^o de alijs/g^o de^o ē vbiqz Maxia positis p̄tibz
 toti^o iu loco sufficiēter enumerat/po^o et ipm totū Negatiue sic chimera non
 est h/nec ibi r^o de alijs/g^o chimera nūqz ē Maxima destructis p̄tibz toti^o in lo^o
 co/destruit et ipm totū Alio^o possum^o arguere ab vna pte vel a duabz ita qz
 nō ab ōnibz simul sumpris Et h^o iste locus semp est destructiu^o et negatiu^o/vt
 Cesar nō est hic/g^o nō est vbiqz/itē adā nō est nūc/g^o adā nō est semp

Queritur p̄mo An auctor n̄ sufficiēter defiet de locis a totis et a p̄tibz
 p^o pūcto locis de toto vli **H**ic^o si adhuc quibz tota/et totidē ptes/de qb^o
 auctor nichil detiat/g^o sufficiēter de totis et locis totoz H̄ns p̄bat qz ē aliq^o
 totū copulatū/aliq^o diuictū/aliq^o potestatū successiuū et collectū seu ag^o
 gregatū **D**ico qz ista tota p̄hendūt sub alijs positis in textu H̄ns totū co
 pulatū p̄tatiū et collectū reuocāt ad totū integrē/eo qz ab istis totis ab suas
 ptes eode^o t3 loc^o dya^o sicut loc^o a toto integrē. f. affirmatiē tm̄/ct n̄ negatiue
 Et eō loc^o a p̄tibz itoz/t3 destructiue et nō p̄structiue Et totū diuictū et to^m
 successiuū reuocāt ad totū vlt/ qz in ipis eodē mō t3 locus sicut a toto vli. f. ne
 gatiue tm̄ **S**i petas qd est totū copulatū/totū potestatiū et **D**ico
 totū copulatū ē i q̄ pla copulat p̄ iuictiōe et/vt arguēdo affirmatiē/hō scri
 bit et equ^o currit/g^o hō scribit Totū potestatiū ē qd p̄tinet in se pla s^m strates
 seu potēcias/vt aia rōlis ē to^m potestatiū resp̄cū vegetatiui sensitiui et intellec
 tiui Licz aia in cōi sit gen^o resp̄cū aie vegetatiue s̄titiue et itellectiē Gilli^o nume
 rus q̄nari^o ē totū p̄tatiū resp̄cū binarij ternarij et Et t3 affirmatiue sic q̄terna
 rius ē/g^o binari^o ē Nā rōlis ē/g^o aia vegetatiua et Totū collectū seu aggrega
 tiuū ē qd sub vna voce s^m impōt pla s^m abinuicē distincta/vt ppls ges socie
 tas exercit^o/ct ps ei^o ē aliq^o istoz ex qbz p̄ponit Et t3 affirmatiue/vt ppls est
 g^o hō est **S**i totū diuictū est in q̄ pla p̄iugūt p vel Et t3 negatiue/vt fontes s̄
 currit/vel plato nō currit/g^o plato nō currit qz tenet sicut locus a toto vli Lo
 tū successiuū ē qd p̄po^o ex p̄tibz successiuis q̄ nō p̄nt eē s̄l/vt mot^o tps/t3 nega
 tiue/vt nō ē dies/g^o nō est meridiēs Et qbz colligit

- Locus a toto vli tenet negatiue **A** pte ei^o subiectiua t3 affirmatiue **c**
- Locus a toto integrali t3 affirmatiue **A** pte integrali tenet uegatiue **d**
- Locus a toto in q̄titate t3 affir. et neg. **A** pte ei^o t3 affirmatiē et negatiē. **c d**
- Locus a toto in mō tenet negatiue **A** pte in mō tenet affirmatiue
- Locus a toto in loco t3 affirma. et neg. **A** pte ei^o tenet negatiue **d**
- Locus a toto in tpe t3 affir. et nega. **A** pte ei^o tenet negatiue **d**
- Locus a toto copulatiuo tenz affirma. **A** pte ei^o tenet negatiue
- Locus a toto potestatiuo t3 affirmatiē **A** pte ei^o tenet negatiue
- Locus a toto collectiui t3 affirmatiē **A** pte ei^o tenet negatiue
- Locus a toto diuictiui t3 negatiē **A** pte ei^o tenet affirmatiue
- Locus a toto successiuo t3 negatiue **A** pte ei^o tenet affirmatiue

Queritur sc̄do vtrū locus a toto in tpe sit sufficiēter tradit^o **D**ico sic
 qz ille locus oio t3 eodē mō sicut locus a toto in loco/qz
 tenz affirmatiue et negatiue **S**iar^o h̄ videt eē loc^o a toto in tpe/ds ē sp
 g^o de^o est in ōni tpe/ct tñ ibi nō ponit ps in tpe cū ibi nō sit adubiū p̄tē t̄pis s^m

§ ibi nō est habitudo totius in tpe ad suā ptē ¶ Dico licet ibi nō sit formalis
 ps in tpe/est tñ ibi virtualiter et s^m re signa/qz in omi tpe includit in se pres tps
 scz nūc et tūc ¶ Si arguat nō seq̄r vlc est semp/§ vlc est nūc/cū ans ē vē
 rū et pns falsum/qz vlc est vbiqz et semp/et nō est hic et nūc/§ figre solū est h
 et nūc ¶ Dico q licet vlc sit semp et vbiqz in apertitudine/nō tñ in actu Et cō
 mō quo dicit semp eē/etiā bñ dicit esse et nūc sez s^m apertudinē ¶ Repli
 cat illa aptitudo ē frustra q nō reducitur ad actū ¶ Dico q licet in se nō redu
 cat ad actū/tñ bñ in singularibz successiue reducitur ad actū ¶ Si arguat 3°
 sic pres totius in tpe nō pnt eē hī/§ locus a pte totius in tpe nō valet affirma
 tiue ¶ Dico q licet pres tps nō pnt eē hī s^m suū eē reale/sicut pteritū non
 pōt esse sī cū futuro/tñ pnt esse sī in apprehensione aīe/qr tunc pte pteritū cū p
 senti/et pte pntis cū futuro/et ita simul pnt eē pres tps ¶ Si arguat 4°
 in omi tpe et semp idē sunt/§ in omi tpe est totū in quātitate/§ sit et sp ¶ Dico
 licet sint idē s^m re significatā/dm̄t tñ in mō signōi r formaliter/qz semp impor
 tat tps distributū sub mō fluxus et fieri. Et in omi tpe importat idē tps distri
 butū p omibz ptribz eius sub mō habit^o et quietis seu pmanētis.

Arguitur primo

cōtra diffinitionē toti⁹ in loco sic Nullus locus ē vna
 dictio pphendens oēm locū/§ totū in loco est locus/
 § male dicit q totū in loco est dictio r Maior pbat qz locus sursum non est
 dictio pphendens locū/nec locus deorsum/r sic de alijs ¶ Ad hoc dicit qdā
 licz locus s^m esse suū reale nō sit dictio/tñ s^m eē dicibile pte dictio. ¶ Re
 plicat nichil idē pōt esse ens reale et ens qd est dictio/sicut nō est idē dco signū/
 et res signa/§ locus est ens reale signū/et dco est signū illd signū/§ totū in loco
 nō pōt esse locus et dco signū locū ¶ Dico q hic nō diffinit totū in loco/vt ē
 ens reale et p denōiato/§ diffinit p signō vt est quedā intētio fundabilis sup
 loco reali/et sic totū in loco est vbiqz et nūqz pōtatione materiali et inordina
 ta Sz eō vbiqz est totū in loco p rione formali et ordinata

Arguitur secūdo

Totū in loco nō distinguit a toto in quātitate/§ lo
 cus a toto in loco/male ponit eē distinctus a loco in
 quātitate ¶ Hīs pbat qz vbiqz valet tantū sicut in omi loco qd est totū in quāti
 tate ¶ Dico licet māliter et virtualiter pnt esse idē/tñ formaliter et explicite
 distinguit/vcrū est q vbiqz includit in se totū in quātitate/tñ vbiqz ppter hoc
 nō est totū in quātitate/sicut nō seq̄r lagena includit in se vinū/§ lagena est vi
 nū ¶ Nec seq̄r hoc valet tñ sicut totū in quātitate/§ est totū in quātitate/quia
 licet valeat equalēter/nō tñ formaliter sicut in sili nō seq̄r aurū valet argētū
 § aurū est argentū ¶ Replicat locus a toto in loco tenet in vtute et habi
 tudine vhs vliter sumpti ad suā ptē/§ est eadē virtus et habitudo in vtrog lo
 co/et p pns nō distinguit ¶ Item aristoteles nō distinguit istos locos/§ ma
 le hic distinguit ¶ Dico q licet nō distinguat eēnr isti loci/qz est eadē vtus p
 batina argumēti et eadē habitudo ecclis vtiusqz/et id phus nō distinguit ea/
 tñ distinguit accēnr quātū ad modos signōi ipoz/qz totū in quātitate dicit mo
 dū pmanētis et nōialiter Et totū in loco adverbialiter sub mō fluxus r fieri
 quīs s^m rem sit pmanens/sicut dcm̄ est in qrtō argumēto de in omi loco et sp

Arguitur tercio

Locus a toto in loco nō tenet affirmatiue/§ textus fal
 sus ¶ Hīs pbat qz nō sequit mūdus est vbiqz/§ mūdus
 est hic ¶ Dico q licet mūdus sit vbiqz s^m suas ptes/nō tñ s^m se totū/et ideo
 male pcludit ¶ Ad dēret sic pcludi/§ aliq ps mūdi est hic/et aliqua ps ei⁹ ibi

¶ Replicat mūdus nec s^m se totū/nec s^m suas ptes est vbiq; / Solutio falsa
 Illis pbat qz bñ seqt aliq ps mūdi nō est hic/pura ps orientalis/et aliq pars
 mūdi nō est ibi/demōstrādo aliā pte r^e de alijs / g mūdus s^m suas ptes nō ē vbi
 qz/pna tenz p locū a ptribz in loco negatiue ¶ Oico q si arguat a ptribz insuf
 ficiēter enumerat/tūc est fallacia pntis Si a ptribz sufficiēter enumeratis/tūc
 ans est s^m/qz licet aliq ptes mūdi nō sint in isto loco vel illo/vbi petrus ē vel
 tu es/tū sunt in picularibz alijs locis/sicut ps orientalis/licet nō sit h^c est tū in
 oriente ¶ Si arguat locus a toto in loco nō tenet negatiue/qz nō seqtur
 fontes nō est vbiq; / g fontes nō est hic ¶ Oico q ibi nō arguit a toto in loco
 qz in ante negat totū in loco/et ideo totū fit pe/sicut signū vfe ppter negatio
 nē fit picularē / g ibi arguit equalent er a negatione vni⁹ ptes in loco/ad nega
 tionē alteri⁹ ptes/rē sicut hic/ fontes nō est in aliquo loco / g nō est hic

Arguitur quarto auctor n^o dicit q locus a pte in loco semp t3 destruc
 tiue Contra etiā tenet pstructiue vt bñ seqtur/ deus ē
 hic/et de⁹ est ibi r^e de alijs / g deus est vbiq; ¶ Dico qñ arguit a ptrib⁹ in loco
 sufficienter enumeratis tūc bñ valz etiā affirmatiue / s3 auctor n^o intelligit ter
 tū suū qñ arguit ab vna pte/vel a ptribz nō sufficient enumeratis ¶ Repli
 cat nō seqtur aliqd corpus est h^c / r aliqd corpus est ibi r^e de alijs / g qdā corp⁹
 est vbiq; / qz ans est verū et pns falsum/et tū ibi arguit a ptrib⁹ in loco sufficiē
 ter enumeratis / g nō tenet affirmatiue ¶ Oico q ibi est fallacia figure dco
 nis/qñ arguit a pluribz dēminatīs ad vnā dēminatā / qz ptes antīs verificāt
 de corp^e p diuersis suppositis/et sic corpus in ante hz diuersas supposēs dē
 minatas/et in pntē tū vnā/debet em sic argui/aliqd corpus est h^c / r idē corpus
 est hic r^e de alijs / g aliqd corp⁹ est vbiq; / s3 tūc ans est falsum ¶ Possēt h^c
 argui nō seqtur antichristus nō erit nūc / g nūc erit Abdā nō fuit heri / g adam
 nūc fuit/et tū ibi arguit ab vna pte in tpe negatiue ad suū totū / g locus a pte
 in tpe nō tenet negatiue ¶ Oico q ibi nō arguit ab totū negatiue / qz nō sibi
 pponit negatio/et ideo totalitas ei⁹ nō destruit S3 debet et sic cōcludi / g ans
 tichristus vel adam non est semp.

Causa est ad cui⁹ esse sequitur aliud scdm naturā Et
diuiditur in causam naturālē formatē efficientē et fina
lem Causa efficiens ē a qua pmo fit motus: ad hoc
qz fiat aliqd: vt domificator est pmo mouēs et opans
vt fiat domus Et faber vt fiat cultellus Tocus a cā
efficiente est habitudo ipius cause efficientis ad suū
effectū: et est cōstructiuus et destructiuus Cōstructiue
sic domificator est bonus: g domus est bona Tocus a
causa efficiente Mariā: si causa efficiens est bona: ipm
qd fit est bonū Destructiue sic domificator nō est bon⁹
g domus nō est bona Tocus a causa efficiente Mari-

ma Cui? causa efficiens nō est bona ipm qđ sit nō est bo-
nū Et ecōuerso tenet locus ab effectu ad cām efficien-
tem: vt dom? est bona: g̃ sua causa efficiēs est bona zc

Materia est ex qua cu alio aliqd fit Et est duplex: q̃
dā enim est pmanens: vt in cultello ferrū: quedā tran-
siens vt in pane farina et aqua Et iā diffinit sic Mate-
ria est q̃ est tantū in potēcia Locus a causa materiali
est habitudo ipius ad suū effectū Et est pstructiuis et
destructiuis Cōstructiue sic ferrū est: g̃ arma ferrea pnt
esse Locus a causa materiali Maxima: posita cā ma-
teriali: possibile ē effectū ei? poni Destructiue sic ferrū
nō est: g̃ arma ferrea nō sunt Locus a causa materiali
Maxima: remota causa materiali pmanēte remouē ē
eius effectus Sed in materia trāseunte nō tenet nega-
tiue: vt nō sequit farina nō est g̃ panis nō est Locus ab
effectu cause materialis tenet pstructiue sic Arma fer-
rea sūt g̃ ferrū est Locus ab effectu cause materialis
pmanētis Maxima: posito effectu cause materialis p-
manētis ponitur ei? causa Locus ab effectu cause ma-
terialis trāseūtis tenet pstructiue: vt vitrū vel panis ē
g̃ filix vel farina fuit Materia enim transiens nō ma-
net: sed transfertur in aliā materiā Locus ab effectu
cause materialis trāseūtis Maxima: posito effcū ma-
terie trāseūtis: necesse est ipam materiā p̃fuisse

Postq̃ auctor definiuit de locis a toto et pte Cōr̃ definiat de locis a cā z effcū
Et p̃ diffinit cām et diuidit in q̃tuor spēs Deinde p̃sc̃q̃tur de qlibet in sp̃cāli.
Et sunt hui? lōnis q̃tuor p̃icta/q̃stiones et argumēta vt supra

Primū punctū Causa diffinit sic Cā est ad cui? eē seq̃ aliud s̃m naturā/
ibi intelligit̃ ens p̃ g̃nē/et p̃ aliud intelligit̃ effectus/qz
h̃nt se cā et effcūs correlative/quoꝝ alterū diffinit p̃ alterū/vtz in p̃ntis/īō ef-
fectus sic diffinit̃ Effcūs est ens cui? esse seq̃ ad aliud s̃m naturā/et ibi p̃ aliud
intelligit̃ cā Accē est cām in rōnibz ytrovūqz ytrūqz yri ¶ Et seq̃tur debet hic
capi vt dicit ordinē et depēdētā vni? rei inē ab alia re/sicut qlibet effcūs s̃m
suū eē depēdet a sua cā ¶ Et iā seq̃ dicit depēdētā p̃nē et illacōis vni? ab alio

sicut pñs seqt illative ad añs/ita nō capit h ¶ Dñ nota q ad rōem cause nō re
 qrit q pcedat suū effectū sp s^m tps Dñq em pcedit ipm s^m tps/vt domifica
 tor pcedit domū Dñq pcepit s^m nāz tm e sil est tpe cū eo/vt hō respctū sibi
 lis/et sol respctū radioz/ideo in diffinitione dī seqt aliud s^m nāz/qd etiā ponit
 ad dīam illoz quozū cē vni^o seqt ad oē alterius s^m ordinē/et tm vniū nō depen
 det ab alio s^m naturā vt cē vnius dici nō depēdet ab esse alterius diei

Secūm punctū q cā diuidit sic p cām efficientē mālē formālē e finalē/q
 rū suffi^a sic sumit Ab oēm cām seqt effectū/vel g talis cā
 est intrinseca suo effectui vel extrinseca Si pñū hoc ē duplr/vel est actu dās
 esse/sic est cā formalis/vel est potēcia recipiēs esse/sic est cā mālīs Si ē extri
 nseca hoc ē duplr/vel ē id a quo res fit/sic est cā efficiens/vel ē vt ppter qd res
 fit/et sic cā finalis Et nō sumit ista diuisio s^m diuersitatē rerū/ s^m diuersos
 mōs formales cāndi/qz idē realiter s^m diuersos mōs cāndi et respctū diuersoz
 qñz hz rōez pluriū causaz Et est diuisio analogi in sua analogata/qz cā p pus
 et posterius dī de causis ¶ Si petas q est pma Ociā q pñt qd duplr p hōe
 raci/pmo s^m rōez causandi/et sic finis ē p^o/r^o efficiens/3ª materia/et 4ª forma
 Quia in causalitate rei finis/pmo mouet intēctionē agētis ad pducentē effec
 tū Et efficiens motū a fine mouet māz/q disposita vitimo introducūt forma
 efficiēs Gdo mō p hōerāt vt currūt ad p pōez effectū/et materia ē pōz/for
 ma/3° efficiēs/4° finis Tertio mō p hōerāt vt dāt cē actualē effectui/et for
 ma est pma/pōm efficiens/3° finis/4° materia Quarto p hōerāt vt hnt cē
 existētie p qd nobis notificant/et sic cā efficiēs est pma/3^a materia/4^a forma
 vltima finis Et hoc mō h p hōerāt et ordinātur

Tercū punctū q cā efficiens ē duplex. s. in actu et in potēcia/vt domifi
 cator respctū dom^o est cā in potēcia/Et domificās ē cā in
 actu Et vtrqz est duplex/qdā est vniuoca/et est q pducit effectū sibi silem in
 spē/vt hō generans hōiez Allia ē eūuoca/et est q pducit effectū sibi dissilem in
 spē/vt sol respctū hōis/hō em gñat hōiez ex mā et sol s^m pñm Dñ arguendo
 a cā efficiēte in potēcia ad suū effectū dī argui ab eē cause in potēcia ad eē effec
 tus in potēcia/vt domificator est/g dom^o est in potēcia Et a cā in actu debet
 argui ab fieri ipius effectus/vt domificās est/g domus fit ¶ Itē cā efficiens
 se hz ad effectū duplr Dñq reqrit efficiens ad fieri effectū tm/et nō qrit ad esse
 vt domificator respctū dom^o Dñq reqrit efficiēs ad fieri ad esse/et ad p hōari
 in eē/vt sol respctū diei est cā quo ad fieri/et eē/et cō p hōari/et de^o q est cā vti q
 ad eē/et p hōacōez i eē oīm creaturaz Et s^m h diuersimode ar^o ab effectū ad sua
 cāz Arguēdo ab effectū cē efficiētis q reqrit ad fieri tm nō seqt eē cause in pñti
 s; in pterito/vt dom^o est/g domificās fuit Ab effectū ad efficiens reqritū ad fie
 ri et cē seqt in pñti/vt dies est/g sol est supra nrm orizontē Et qñ est habitudo
 nccia cause ad effectū seqt affirmatiue et negatiue Sz qñ est habitudo ptingēs
 nō tenet negatiue/vt nō seqt sortes nō est/g deus nō est

Quartū punctū est q materia duplr capit Dñ^o spēaliter vt est primū
 s bū forme s balis/et ē p ppositi de gñe sbe Allio^o ca
 pit cōiter pōni illo/et q p modū potēcie pponit aliud/sue pōni illo qd pcur
 rit ad pōem alteri^o tñq potēcia recipiēs eē/et repit materia tā in reb^o nālib^o
 q artificialibz/tā corpālibz q spālib^o Et sic capit h Et est dup^o qdā est pma
 nens/et ē q sub ppa spē remanct in suo effectū/vt in cultello ferrū Qudā ē
 trāsiens/et ē illa q sub ppxia spē et rōne nō remanct in effectū/s; trāst de vna
 spē in aliā/vt in pane farina/et lutū in lateribz/et filix in vitro

Queritur primo quid est causa efficiens? et quod tenet locus a causa efficiente
 tus ut res fiat/ quod intelligitur de motu reali/ quia finis primo mouet motum intentionali/ finis enim ratio sue bonitatis trahit et mouet appetitum agentis ad producendum effectum Et efficiens sic tractum a fine/ disponit materiam ad productionem forme
Ad secundum dicitur quod tenet affirmatiue et negatiue respectu horum propter bonum et malum Affirmatiue sic domificator est bonum/ sed domus est bona Maxima cuius causa efficiens est bona ipsum quoque bonum est Que maxima debet intelligi de bonitate efficientis in quantum efficiens est/ et non de bonitate moris Etiam debet intelligi de bonitate effectus ita quod si efficiens sit bonum in ratione cause efficientis/ et ut producit effectum/ etiam effectus erit bonum/ bonitate forme eius/ non autem loquens de bonitate finis Quia si domificator sit bonum artifex et perfectus operetur bonum arte eius/ et tamen crearet materia bona/ domum non erit bona bonitate finis/ sed tamen bonitate forme quam prouenit ab efficiente Negatiue sic domificator non est bonum/ sed domus non est bona esse vix in textu Et magis ad longum in 3o puncto
Arguitur finis primo mouet effectum efficientem/ sed male dicitur quod causa efficiens est a quo primo fit motus
Dico vix licet finis primo mouet motum intentionalem ipsum efficientem/ tamen causa efficiens primo mouet motum reali
Si arguat non sequitur deus est bonus/ sed latro est bonus/ sed locus a causa efficiente non tenet affirmatiue
Dico quod ibi non arguitur a causa efficiente ad suum effectum/ quia latro non iam vicius cuius deus non est causa Et licet deus sit causa hominis/ non est causa vicius eius Etiam potest dici quod licet latro non sit bonum/ bonitate moris/ est tamen bonum/ bonitate artis
Si arguat non sequitur ab effectu ad causam sic arguendo/ domus est/ sed domificator est/ quia animus potest esse verum sine parte
Dico quod ibi arguitur ab esse effectus/ ad esse cause quod non requiritur ab esse effectus/ sed ad fieri et respectu talis cause non tenet locus ab effectu respectu partem est

Queritur secundo quod est causa materialis Et quod tenet locus eius?
Ad primo dico Materia est causa ex qua cum alio/ quod sit aliud cum alio/ quod sic licet ligatur Materia est causa ex qua cum alio. scilicet forma fit aliud. scilicet totum propositum/ vix ex fine et causa efficiente non fit totum propositum cum ille cause sint extrinsece Alia diffinitio est Materia est quod tamen est ens in potentia/ quia materia de sua natura non habet esse in actu/ sed in potentia tamen
Ad secundum dicitur quod locus a causa materiali semper tenet affirmatiue in quolibet materia transiente vel permanente Et debet argui ab esse materie ad posse esse effectus eius/ ut farina et aqua sunt/ sed panis potest esse Sed solum tenet negatiue in materia permanente/ ut ferrum non est/ sed arma ferrea non sunt Sed in materia transiente non tenet negatiue/ ut non sequitur filix non est/ sed vitrum non est/ eo quod talis effectus potest esse non existeret tali materia/ quod non est permanente in suo effectu
Item ab effectu cause materialis in quolibet materia tenet affirmatiue tamen Sed in materia permanente arguitur ab esse effectus ad esse cause in presenti/ ut cultellus est/ sed ferrum est Sed in materia transiente arguitur ab esse effectus ad fuisse in preterito/ ut vitrum est/ sed filix fuit
Arguitur diffinitio materie prouenit forme/ sed non est bona Aliter probatur quia ex forma cum alio fit aliud
Dico quod si ex capite generaliter ut dicitur habitudine et circumstantia cuius cuiusque cause/ sic ex materia et ex forma fit totum propositum Sed si ex capite specialiter ut dicitur habitudine potentie ex qua primo fit propositum/ sic propositum fit ex materia/ et non ex forma/ et ita ex capite in diffinitione materie
Si arguat non sequitur lapideus et ligna sunt/ sed domus potest esse/ probatur quia ad possibilitatem domus non sufficit materia/ sed requiritur domificator
Dico quod licet ad esse effectus materialis non sequitur possibilitas effectus respectu omnium causarum eius/ tamen bene sequitur possi-

bilis effectus ei? q̄tū est ex pte materie ¶ Si ar² nō seq̄t cultellus ē/3 ferrū est/qz p̄t eē cultellus ex alio metallo ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̄ ab effectu ad suā māz/qz cultellus in cōi nō est effcūs ferri/3 cultellus ferreus

Arguitur primo q̄tuor cause sunt de p̄sideratione phisici et methaphisici/3 locus male p̄siderat de ip̄is ¶ Dico q̄ diuersi artifices p̄nt vnū et ibē p̄siderare diuersimode et sub diuersis rōnib⁹ ¶ Hā methaphisicus p̄siderat de q̄tuor causis inq̄tū sunt p̄ncipia entitū ¶ Phisicus deiat de ip̄is inq̄tū sunt p̄ncipia mot⁹ et rerū naturalū ¶ Dramaticus p̄siderat de ip̄is p̄ut in ip̄is fundat̄ habitudo regentis et recti ¶ Locus vō inq̄tū in ip̄is fundatur habitudo cause ad effectū ex q̄ possit sumi locus dyalecticus ¶ Replīcat̄ vel ḡ ab ip̄is sumit̄ locus intrīnsecus extrīnsecus vel medius ¶ Dicit̄ q̄ intrīnsecus ¶ Cōtra cā efficiens et cā finalis sunt cause extrīnsece suo effectui et sic t̄min⁹ intereius est extrīnsecus t̄mino illato/3 nō facit vt locū intrīnsecū ¶ Dico q̄ licet cā efficiens et cā finalis s̄m rem sint extrīnseco suo effectui/ t̄n s̄m vtur/et s̄m aliquē modū eēndi in sunt intrīnseca effectui/vñ ad locū intrīnsecū sufficit q̄ vn⁹ termin⁹ includat aliū s̄m aliquē modū eēndi in/vt supra dictū est circa locū intrīnsecū

Arguitur secūdo cōtra diffinitionē cause ¶ Causa et effectus sunt simul natura cū sint relatiua/3 male dicit̄ q̄ effcūs seq̄t cāz s̄m nāz ¶ Dico q̄ licet cā et effcūs formaliter capta sub istis intētionibz sint siml natura/nō t̄n māliter/vel sic licet cā et effcūs p̄ suis fiḡtis sint siml natura nō t̄n p̄ denōiat̄ ¶ Replīcat̄ capiēdo cām et effcū māliter et p̄ denōiat̄ tis ad huc effectus est fil cū lua cā ¶ Probat̄ de sole et suis radijs/de hōie et risibz li q̄ fil sunt/et vnū nō p̄cedit aliud ¶ Dico q̄ licet fil sint tpe/nō t̄n fil sunt nā ¶ Replīcat̄ etiā p̄ eodē instāti sunt ¶ Dico licet p̄ eodē instāti t̄pis sint simul natura/nō t̄n p̄ eodē instāti nature ¶ Si ar² aliud dicit diuersitatē eēntē qz est relatiua diuersitatis s̄be/3 effcūs cause formalis nō d̄t eēntē sua causa/iḡr diffinitio mala ¶ Dico q̄ aliud nō capit̄ hic vt est relatiua s̄be diuersitatis/3 capit̄ cōter vt dicit̄ quācūqz diuersitatē siue eēntē siue accidentalē.

Arguitur tercio forma et finis coincidūt vt dicit̄ phis² ¶ phisicoz/3 nō sunt q̄tuor cause/et mēbra diuisionis nō sunt opposita ¶ Dico licet forma et finis coincidāt māliter et s̄m rem/et q̄nqz efficiens cū ip̄is/nō t̄n coincidūt formalit̄/quātū ad suos mōs formaliter causandi/qr vt sic finis distinguit̄ a causa formali ¶ Replīcat̄ finis formalit̄ captus sub rōe finis nullo mō est cā/3 male d̄cū est q̄ s̄b formali rōe cause distinguit̄ a forma ¶ Hā p̄bat̄ qz ōnis cā p̄cedit suū effectū/3 finis nō p̄cedit 3 seq̄tur suū effcū/3 nullo mō finis est cā ¶ Dico q̄ finis dupl̄ p̄siderat ¶ Dno⁹ s̄m suū eē reale et sic seq̄t suū effcū ¶ Alio⁹ p̄siderat s̄m esse intētionis agētis sub quo eē sibi cōuenit rō cause finalis/et sic p̄cedit suū effectū

Arguitur quarto cōtra scđam diffinitionē materie ¶ Omnis materia ē in actu p̄ formā/3 materia nō est ens in potēcia ¶ Hā p̄bat̄ qz ōnis materia est sub formā/cū non possit h̄re eē sine forma ¶ Dico licet ōnis materia p̄t ē actuata p̄ formā sit ens in actu/t̄n s̄m nāz eius est ens in potēcia/qz de sua natura nō includit aliquē actū ¶ Replīcat̄ ōnis materia s̄m suā naturā est ens postm̄ et reale/qz est s̄b iectū gnacionis et corruptio nis/3 ex sua natura includit aliquā entitatē p̄ter formā/et illa entitas est aliqd̄ in actu qz est aliqd̄ extra suā cām ¶ Dico q̄ actus capit̄ dupl̄ ¶

quid contra potētiā obiectiua/et sic actus nō puerit cū forma/et s^m hoc dōne
qd est extra suā cām ē in actu Alio^o caput actus p actu distinguēte formali et
recepto/et sic distinguit cōtra receptū/et cōtra potētiā subiectiua/sā dicitur licet
materia sit cū actu cōtatiuo pmo mō/nō tñ scdo mō

Forma est q̄ dat esse rei: et p̄seruat eā in eē **Locus** a
cā formali est habitudo ipius cause formalis ad suū ef
fectū Et tenet cōstructiue et destructiue **Cōstructiue** sic
Albedo ē: q̄ albū est **Locus** a causa formali **Maxima**
posita causa formali ponitur et eius effectus **Destruc**
tive sic **Albedo** nō est: q̄ albū non est **Maxima**: remota
causa formali: remouet et eius effectus **Et cōtra** est de
effectu: q̄ tenet etiā cōstructiue et destructiue **Finis**
est grā cui? aliquid fit **Locus** a causa finali ē habitudo
ipius ad suū effectū: et est cōstructiue? et destructiue? **Cō**
structiue sic **Beatitudo** est bona: q̄ virtus est bona **Lo**
cus a causa finali **Maxima** **Cui?** finis bonus est: ip̄m
quoq̄ bonū est **Destructiue** sic **Pena** non est bona: ergo
peccatū non est bonū **Locus** a causa finali **Maxima**
Cui? causa mala est: ip̄m quoq̄ malū est **Et extra** etiā
est de loco ab effectu cause finalis.

Primum punctū hui⁹ lēōnis ē q̄ diffinitio cause formalis sic intelligit **For**
ma est q̄ dat eē rei et p̄uat eā in eē /ibi subaudi^r causa lo
co gnis Et dicit q̄ dat eē rei ad dīz materię /q̄ nō dat eē simplr et in actu **Mat**
ria em̄ est recipiens eē ipius p̄positi Et forma est dans eē Et si fit forma sbalis
dat eē sbale/et si fit forma accñtis/dat esse accñtale Deū ponit et cōseruat cā
in eē/ad dīz cause efficiētis et finalis/q̄ solū requir̄ ad fieri ipius rei/et nō q̄
tū ad esse/scd forma semp requir̄ q̄tū ad esse

Secundū punctū est q̄ finis est grā cui? aliqd fit Et dicit finis/q̄ finit z ter
minat intētiōē agētis q̄ finis p̄t duplr p̄siderari **Uno**
mō p̄mino duratiōis alicui? rei/vt mori dicit finis hoīe/q̄ aliqd finit duratio
nē vite sue Et sic finis nō est causa Alio^o caput finis p̄ illo qd finit intētiōē
agentis in p̄ducēdo effcū/et est bonū p̄ns ip̄m effcū Et hic adhuc duplex est
Itā qdā est finis quo/et quēdā grā cui? **Finis** quo/est quo aliqd ordinat ad vl
teriorē finē p̄sequendū/sicut pecunia acq̄sita p̄ multos labores/respcū p̄ceden
tiū dicit finis Et respcū sequentiū q̄ immediatē ip̄z p̄sequit̄ dicit finis quo **Et**
finis grā cui? est/q̄ vltimo est acq̄situs/et est causa oīm mediōrū p̄cedentiū Et
vtriq̄ fini p̄uenit diffinitio/vñ idē mālter potest dici finis quo/et finis gratia

cui? respectu diversorū.

Queritur primo quatuorplex est forma ¶ Dico qd duplex/ quodā ē forma ptis/ et est que actuat ptē ipsius ppositi Vel sic est qd dat eē parti ipsius ppositi scz materie Alia ē forma totius/ et est eē totius cō/ ppositi resultans ex ymone forme ptis cū materia Et dicit forma totius eo qd informat ipm totū q̄tū ad oēs ptes pponēs ipm Exemplū vt aiā est forma ptis/ qz informat ipm corpus qd est materia ipsius aiāti Et eē aiātū resultans ex ymone aiē et corporis est forma totius Et vtraq; harū est duplex/ quodā est forma cōis/ et quodā ppria Exemplū vt forma totius cōis ipsius hōis est aiā/ et forma eius ppria ē humanitas Sz forma ptis cōis resp̄cū hōis est aiā Et forma ppria eius est aiā rōnalis Et de q̄libet istarū pt̄ intelligi diffinitio forme prius data/ licet pfectius pueniat forme pprie q̄ forme cōis/ et forme totius q̄ forme ptis ¶ Et nota qd locus a causa formali tenet tā in forma accidentali q̄ eenciali/ et tā in forma ptis q̄ in forma totius Dū tñ arguit a causa formali ppria/ qz nō tenet a causa formali cōis/ qz nō seq̄r aiā est/ q̄ hō est/ licet bñ sequit nō est aiā/ q̄ nō est hō/ sed hoc p locū a toto vli

Queritur secūdo quō tenet locus a causa finali ¶ Dico qd tenet affirmative et negative Affirmatiue sic beatitudo est bona/ q̄ virtus ē bona Maxima cui? finis bonus est/ ipm quoq; bonū ē Et rō est qz bonitas rei sumit ex bonitate finis/ et eadē est bonitas finis et mediōrū ordinatozū ad finē Et ideo si finis est bonus/ media sunt bona ¶ Negative sic/ in seccio hōis est mala/ q̄ gladius est malus Maxima/ cuius finis malus est/ ipm quoq; malū ē Ab effectu etiā tenet affirmative et negative Et tenet in medijs p se et non p accūs Pro quo nota qd effectus cause finalis est mediū ordinatū ad aliquē finē Sed duplicia sunt media ordinata ad finē/ quodā ordinata p se/ alia vero ordinata p accūs Media p se ordinata sunt illa sine quib? finis acq̄ri nō potest/ sicut virtus respectu beatitudinis Et in illis tenet locus ab effectu ad causam Sz media p accūs ordinata sunt illa sine quib? finis acq̄ri potest vt inebriatio respectu sanitatis/ q̄ inebriatio qnq; est mediū accidentaliter acq̄rens disanitate/ que tamē absq; ebrietate acq̄ri potest/ in his non tenet locus ¶ Arguit cōtra diffinitionē finis ¶ Nullū malū est finis/ sed malū est gratia cui? aliquid fit/ ergo diffinitio puenit alteri a diffinito Maior: pbat̄ qz finis semp̄ habet rōem boni/ malū autē nō est bonū/ ergo nec est finis ¶ Dico ad p̄bationē qd licet malū s̄m se nō sit bonū/ tamē malū qnq; apparet esse bonū/ et ita gratia illius habet rōem boni et finis appetibilis ¶ Si arguat elemosina est bona/ ergo furari ad dandū elemosinā est bonū/ aīcedens est verū/ et p̄ns falsum/ et tamē arguit a causa finali affirmative ¶ Dico qd licz elemosina p se est bona/ tamē put est acq̄sita p furtū non est bona/ quia nō est acq̄sita p debita media ¶ Replicat finis ē bonus ad quē ordinat elemosina/ q̄ mediū est bonū ¶ Dico qd mediū ordinatū s̄m iudiciū r̄c̄rōis est bonū/ sic nō est hic/ quia ratio dicit qd nō sunt faciēda mala vt inde sequant bona ¶ Si arguat seccio nō est/ ergo securis nō est/ aīcedens potest eē verū p̄ se quēte exsistente falso/ ergo locus a causa finali nō tenet negative ¶ Dico qd locus a causa finali nō tenet respectu p̄dicatozū esse e nō esse/ sed solū resp̄cū p̄dicatozū malū et bonū/ quia finis et effectus solū habent cōuenientia q̄tū ad bonitatem/ cum eadē sit bonitas effectus et finis eius/ quia finis q̄tū ad hoc p̄dicatum esse/ est extrinsecus effectui. .

¶ Si ar² locus ab effectu nō tenet affirmatiue qz bonitas finis nō dependet a bonitate medioꝝ/ſz ad bonitatē medioꝝ nō ſeq̄ bonitas finis **¶** Oico licet bonitas finis nō dependet ex bonitate medioꝝ in gñe cauſe finalis tñ effectiue dependet ab ipiſ **¶** Etia licet nō cauſaret ab eis/tñ illatiue bonitas finis ſeq̄ rct̄ ex bonitate medioꝝ/eo qz media capiūt bonitatē a fine **¶** Si ar² non ſeq̄ ab effectu cauſe finalis negatiue ſic arguēdo/hō eſt malus/ſz beatitudo eſt mala **¶** Dico qz ibi nō ar² ab effectu cauſe finalis/qz beatitudo ſolū eſt cauſa finalis hōis v̄uoſi/et nō vicioſi de quo arguit

Arguitur primo cōtra diffinitioē cauſe formalis ſic Diffinitio p̄uēit alteri a diffinito/ſz nō eſt bona **¶** Alia p̄bat̄ quia de⁹ bat eē ōni creature et p̄huat cā in eē/et tñ deus nō eſt cā formalis igit **¶** Dico qz licet de⁹ bat effectiue et extrinſece eē ōni creature/nō tñ formaliter et intrinſece ſicut hic intelligit̄ de cauſa formalis **¶** Repliat̄ de⁹ ſeu p̄ma cauſa in timioꝝ eē ōni effectui/ſz q̄cunqz cā ſecūdaria vt vult p̄huſ et doctores ſancti/ſz erit magis cauſa intrinſeca q̄ forma/et p̄ p̄huſ ſolutio mala **¶** Oico licet de⁹ ſeu p̄ma cā ſit intimioꝝ ōni effectui p̄ modū dantis eē effectiue et p̄huantis ip̄z nō tñ p̄ modū dantis eē formaliter/et informātia p̄ modū forme/bū tñ de⁹ d̄z cā formalis put forma dicit̄ a foris manēdo/et nō vt d̄z ab informando

Arguitur ſecūdo locus a cauſa formalis nō tenet affirmatiue/ſz certus falſus **¶** Alia p̄bat̄ qz nō ſeq̄ albedo eſt/ſz albū eſt/q̄z citas eſt/ſz q̄tū eſt/patet in ſacramēto altaris/ibi albedo eſt/et tñ nulla eſt ſba alba **¶** Oico qz acciō in ſacramēto altaris ſunt ſine ſubiecto/et ideo licet ibi ſit albedo/nō tñ ibi eſt ſubiectū albū/ſz hoc eſt miraculoſe et v̄tute diuina.

¶ Repliat̄ accidētis eē/et in eē vt dicūt oēs p̄hi **¶** Etia ſeq̄ret̄ qz iſta maxima eſt falſa/poſita cā formalis ponit̄ ei⁹ effectus **¶** Oico qz p̄hi intelligūt hoc nāliter loquēdo/ſz deus ſupra nāz p̄t acciō p̄huare in ſuo eē ab ſqz hoc qz inſit/ **¶** Ad aliud dicit̄ qz maxime intelligēde ſunt eē vere/qz ip̄iſ cauſis poſitis ſb rōe cauſaz ponūt effectus/ſz albedo in ſacramēto altaris/nō h̄z rōez cauſe formalis actu/qz forma ſub rōne forme informat̄/q̄rō nō eſt ibi/ita etiā q̄titas ibi nō eſt cā formalis q̄t̄i in actu **¶** Et ideo ibi nō arguit̄ a cauſa formalis ad ſuū effectū

¶ Si arguat̄ nō ſeq̄r̄ a cā formalis negatiue/ſic gñatio nō eſt/ſz gñatū nō eē et tñ gñatio eſt forma denominans aliq̄d eſſe genitū **¶** Oico qz licet gñatio habeat modū forme reſpectu gñati/nō tamē eſt forma dāns eē ſ^m rem/ſed eſt mutatio et via ad eſſe geniti

Arguitur tercio nō ſeq̄r̄ ab effectu cauſe formalis affirmatiue ſic arguēdo/hō eſt calid⁹/ſz in ſole eē caliditas/qz aīſ eſt verū et p̄huſ ſm̄ **¶** Oico qz licet ſol ſit calid⁹ effectiue et caliter/qz cauſat caliditatē i iſtis inferioribz/nō tñ eſt calid⁹ formaliter **¶** Repliat̄ oē acciōs formaliter in eſt illi qd̄ denōiat̄/ſz ſol denōiat̄ calid⁹/ſz ſol eſt formaliter calid⁹ **¶** Dico ad maiorē qz v̄cy eſt denōiatione intrinſeca/et ad minorē d̄z qz ſol denōiat̄ eſſe calidus denōiatione extrinſeca et nō intrinſeca

Arguitur quarto nō ſeq̄r̄ ab effectu cauſe formalis negatiue ſic arguēdo/hō adā nō eſt/ſz aīā rōnalis hōis ade nō eſt/aīſ eē verū et p̄huſ ſm̄/ſz locus ab effectu cauſe formalis nō tenet negatiue **¶** Dico qz ibi nō ar² ab effectu cauſe formalis/qz aīā ſepata ab hōie n̄ ex̄tē/nō eſt cā formalis hōis in actu/ſz ſ^m potentiā tñ/qz nō bat ſibi eē actu/ſz non arguit̄ ab effectu ad cām formalē ſub rōe cauſe formalis actu **¶** Repliat̄ illa p̄na

ē bona/hō abā nō est/g aiā rōnalis hōis abe nō est/p locū a toto in mō ab suā
ptē negatiē ¶ Oico q̄ male arguit p locū a toto/q̄ deberet sic argui/homo
adā nō est/g hō adā nō h̄ aiām rōnale/tūc sicut aiās est verū sic et p̄ns

Generatio ē p̄gressio a nō eē ad eē Ioc⁹ a gñacōe
est habitudo generationis ad suū generatū Et est con
structiu⁹ ⁊ destructiu⁹ Cōstructiue sic: generatio dom⁹
est bona: ḡ domus ē bona Iocus a generatione Mar
tima Cui⁹ generatio bona est: ip̄m quoq̄ bonū est Des
tructiue sic: generatio latronis est mala: ḡ latro est ma
lus Iocus a generatione Maxima Cuius generatio
mala est: ip̄m quoq̄ malū est Ecōuerso est de loco a ge
nerato Corruptio est p̄gressio ab esse ad nō esse Ioc
cus a corruptione ē habitudo corruptionis: ad corrup
tū Et est cōstructiu⁹ et destructiu⁹ Cōstructiue sic Cor
ruptio antichristi est bona: ergo antichristus est malus
Iocus a generatione Maxima Cui⁹ corruptio bona
est: ip̄m corruptū malū ē Destructiue sic: corruptio do
mus est mala: ḡ domus ē bona Maxima Cui⁹ corrup
tio mala est: ip̄m quoq̄ bonū est Ecōuerso locus a cor
rupto tenet etiā p̄structiue et destructiue Usus ut h̄
sumit est opatio rei vel exercitiū ip̄ius: ut equitare equi
et secare securis Iocus ab vsibus est habitudo ip̄ius
opationis ad id cui⁹ est opatio siue vsus: et est cōstructi
uus et destructiu⁹ Cōstructiue sic Equitare est bonū:
ḡ equus est bonus Iocus ab vsibus Maxima Cuius
vsus bonus est: ip̄m quoq̄ bonū est Destructiue sic: occi
dere hominē malū est: ḡ occisor malus ē Iocus ab vsi
bus Maxima Cui⁹ vsus malus est: ip̄m quoq̄ vsitacū
malū est Ecōtra est de loco ab vsitato Cōiter accidē
cia sunt duplicia: quedā enim sunt q̄ aliqui se cōsequunt
et aliqui non: ut comptus ⁊ adulter Et ab his nō sumit

locus dyaleticus sed sophisticus. Alia sunt quorū unū
 semp sequit ad aliud: ut penitere sequit ad deliquisse:
 et ab his sumit locus dyaleticus. Et tenet constructiue
 & destructiue. Constructiue sic: ille penitet q̄ deliquit. Lo-
 cus a cōiter accitibus Maxima. si cōiter accitū posse-
 rius inest: et pmū infuit. Destructiue sic: ille nō deliquit
 q̄ nō penitet. Locus a cōiter accitibus Maxima. Si
 cōiter accitū prius nō inest: et posterius nō meret.

Postq̄ auctor de terminauit de locis a causis et effectibus. Ipe p̄r de terminat de
 loco a generatione & corruptione/ de loco ab vrbz et a cōiter accitibus/ q̄ siml
 ponit in hac lōne qm̄ modicā vtilitatē/ et nullā difficultatē hnt. Et sunt hui⁹
 lōnis quatuor p̄tra cū questionibz et argumentis solitis.

Primū punctū gñatio est p̄gressio a nō esse ad esse. Ibi p̄gressio ponit
 loco gñis/ et nō capit p̄prie p̄ motu p̄gressiue aialis/ s;
 capit gñaliter p̄ mutatione in cōi. Et ponit de nō esse ad eē/ ad explicandū du-
 os tminos gñationis/ qz nō esse ē tmin⁹ a quo/ et esse ē termin⁹ ad quē. Ad do-
 onis mutatio vel motus hz cognosci p̄ suos tminos/ et maxime p̄ terminē ad
 quē a quo capit sp̄m. ¶ Sed notandū qz gñatio capit dupl̄. Vno⁹ sp̄cāliter
 put ē mutatio de nō esse sbe ad eē sbe/ & sic solū sbe gñant/ hoc mō nō capit h̄
 Alio⁹ capit gñaliter p̄ q̄cūqz mutatione de nō esse ad eē/ siue sit ad eē sbe/ siue
 ad eē accitibus/ et sic tā accitibus qz sbe gñant/ et h̄ capit h̄. Et verisqz uenit diffini-
 tiō dicta/ et ab vtroqz sumit locus dyaleticus. Et tenet affirmatiue & negatiue
 resp̄cū horū p̄torū bonū et malū.

Secūm punctū Corruptio ē p̄gressio de eē ad nō esse/ vt corruptio for-
 tis est p̄gressio de suo eē/ in nō eē e⁹. Et ponit p̄gressio
 p̄ gñic/ et capit gñaliter p̄ om̄i mutatione siue sit de esse sbe vel accitibus/ ad nō
 esse sbe vel accitibus. Deū ponit de eē ad nō eē/ q̄ sunt tmini ei⁹. Hs eē ē tmin⁹ a
 quo corruptionis/ et nō esse tmin⁹ ad quē. Et qz nō esse rei est oppositū ipi esse
 rei/ in est qz in loco a corruptione arguit resp̄cū p̄torū oppositū. S; in loco a
 gñatione arguit resp̄cū eiusdē p̄ti cui⁹ rō est/ qz gñatio intrinsece tminat ad eē
 geniti et capit sp̄m ab eo/ p̄deo si genitū sit bonū/ etiā gñatio est bona/ et ecōs
 uerso. S; corruptio tminat intrinsece ad nō ens et capit nomen ab eo/ p̄deo
 si illud nō ens sit bonū/ s; suā oppositū. s. ens est malū/ et eē. ¶ Si arguat
 locus a corruptione est locus extrinsecus/ igit male ponit hic inf̄ intrinsecos/
 Alis p̄bat qz tmin⁹ inferēs est extrinsecus tmino illato et tenz rōe discōuē-
 cie/ et nō p̄ueniēcie. ¶ Q̄ico p̄cedēdo et reducū ad locū a p̄dictōie oppositū
 s; p̄pter p̄ueniētā cū loco a gñatione hic enumerat.

Tercū punctū qz vsus capit dupl̄. Vno⁹ sp̄cālī solū p̄ opatione rei/
 in q̄ agens p̄ncipaliter vti⁹ suis instrumētis. Alio⁹ gñā-
 liter p̄ q̄cūqz opatione alicui⁹ rei ad quā opationē res ipa ordinat/ et h̄ mō ca-
 pit hic. ¶ Itē vsus p̄ p̄pari ad duo. Vno⁹ p̄pari ad ipm̄ vtentē. Alio⁹ ad rcm
 vti⁹ cū/ dicit vsus h̄ vt secare qd̄ est vsus securis p̄ p̄pari ad hoīz vtē

rem ipsa securi/et ad ipsam securim/ita tenendum est quod locus ab vobis valet per operationem versus ad rem visitata/et non per operationem versus ad ipsum visitantem/eo quod versus habet maiorem convenientiam cum re visitata quam cum re visitante/ideo non sequitur equitare est bonum/ergo homo equitans est bonus/nec contra.

Quartum punctum quod contra accensura sunt duplicia ut dicitur textus/que datur enim sunt que contingenter se sequuntur et non semper/ut in homine pulchro bonum/et in homine magno forte Alia sunt que semper et necessario se sequuntur/eo quod necessitas habet inter se habitudinem/et ista sunt duplicia/nam que datur sunt que consequuntur se invertibiliter/ut in homine risibile et flebile/et in brutis habere comuna et non habere dentes in superiori mandibula Alia vero consequuntur se necessario/ergo non convertibiliter/ut delinquere et penitere/et dicitur contra accensura/que talia simul plura accidunt vni/et ab istis sumitur locus dyalecticus/et non a primis

Queritur primo utrum locus ab vobis teneat affirmatiue et negatiue ¶ Oico sic/ut bene sequitur affirmatiue scilicet est bonum/ergo securis est bona Maxima cuius versus est bonum/et visitatum est bonum Res est quod ens productum est propter suam operationem/et denotatum bonum propter bonitatem sui operis/que illa est bonitas sui finis in executione/ideo si versus seu operatio rei sit bona/et visitatum erit bonum/et ita destructiue tenet/ut occidere est malum/ergo occisor est malus/et dicitur locus ab vobis in plurali/que vni rei bene sunt plures versus et operationes a quibus potest argui/ut equitare equi est bonum/et trahere aratrum est bonum/et portare sacca est bonum/et sic de alijs ¶ Arguitur definitio versus conuenit alijs

¶ Arguitur definitio versus conuenit alijs ¶ Arguitur definitio versus conuenit alijs ¶ Oico quod si capiat versus pro operatione rei in qua agens versus suis instrumentis/sic volitio et intellectio non sunt versus hominis/ergo si capiat genus liter pro quacumque operatione rei ad quam res ipsa ordinatur/tunc aliquo modo potest dici versus/et sic capitur sic ¶ Si arguat locus ab vobis non distinguitur a causa finali igitur non debet hic poni tanquam locus distinctus ¶ Ans probat quod operatio vel versus rei est causa finalis rei/propter quod est gratia cuius res fit/nam vniuersumque sit propter suam operationem ¶ Oico quod licet versus rei sit esse in intentione agentis sit causa finalis respectu rei tamen sit esse in executione est effectus et operatio rei visitate ¶ Si arguat non sequitur dare elemosinas est bonum/ergo elemosina ad hoc furata est bona ¶ Dico quod non arguitur ab vobis ab sua visitatione/nam deberet sic argui dare elemosinam furatam est bonum/ergo elemosina furata est bona/ita et de isto Equitare est bonum/ergo equus claudus est bonus..

Queritur secundo utrum locus a contra accensura teneat affirmatiue et negatiue ¶ Oico sic/affirmatiue/ut risibile est/ergo flebile est/et negatiue flebile non est/ergo risibile non est/ut clare in textu ¶ Si arguat non sequitur deus penituit/ergo deus peccauit ¶ Ans est verum/nam ut habet scriptura dixit deus/penitet me fecisse hominem/et tamen dominus est firmus/ergo locus iste non tenet affirmatiue ¶ Oico quod penitere capit dupliciter Vno propter quod est penitentia age re pro peccato commisso voluntarie/sic deus non penituit Alio capitur secundum similitudinem put est dolere de aliquo/sic deus penituit. id est doluit/non tamen propter quod dolores furorum/ira/non cadunt in deum ¶ Si arguat/non tenet iste locus a contra accensura negatiue/ergo textus falsus ¶ Ans probat quod non sequitur/bona virgo non peccauit/ergo non penituit/ita et de sancto Johanne baptista ¶ Oico quod licet beata virgo/et mulier alij non peccauerunt in propria persona/tamen primi parentes eorum peccauerunt ratione quorum penituerunt..

Arguitur primo locus a gñatione nō tenet affirmatiue /g̃ textus s̃us
 Añs pbat qz n̄ seq̃t̃ gñatio dom⁹ est bona /g̃ dom⁹
 est bona / p̃bo q̃ nō seq̃t̃ qz gñatio domus p̃t esse domo nō existente /g̃ gñatio
 p̃t esse bona / absq̃ hoc q̃ dom⁹ sit bona / qz dom⁹ nō nōn̄ est ¶ **Oico** q̃ quan
 do gñatio p̃cedit gñatū / tūc nō est bona nisi in aptitudine tm̄ / qz solū habet bo
 nitatē in actu a bonitate geniti ¶ **Replicat** gñatio simul est cū gñatio /g̃
 nulla p̃cedit gñatū Añs pbat qz gñatio ē mutatio instātanea / sed in mutatio
 ne instātanea siml̄ sunt mutatio et t̄min⁹ ad quē / vtz sexto phicoz ¶ **Oico** licet
 capiēdo gñationē p̃ subita mutatione et instātanea gñatio simul sit cū t̄miō
 ad quē / nō t̄n̄ capiēdo gñationē p̃ dispōe ad illā mutationē ¶ **Dō** hic capitur
 gñatio p̃ dispōe p̃uia / r̄ nō instātanea mutatione / et ita gñā p̃t p̃cedere gñatū

Arguitur secūdo Locus a gñatio nō tenet affirmatiue /g̃ tertus falsus
 hō B̄t̄ dom⁹ valet centū libras /g̃ gñatio ei⁹ valet centū libras ¶ **Oico** q̃
 iste locus a gñatione et corruptione solū valet resp̄cū istoz p̄toz malū et bonū
 ¶ **Replicat** etiā nō tenz resp̄cū p̄toz malū et bonū / qz nō sequit̃ latro
 est malus /g̃ gñatio ei⁹ est mala / qz an̄s p̃t esse verū sine p̄ntē / p̄z quia stat q̃ la
 tro habeat p̄fectā gñationē et bonā vt ceteri boni ¶ **Oico** q̃ licet latro seu
 malus hō possit h̄re gñationē p̄fcām et bonā / bonitate forme et modi gñatio
 nis / t̄n̄ nūq̃ p̃t h̄re bonā gñationē ex p̄te geniti et finis / et de illa hic intelligit̄

Arguitur tercio Locus a corruptione nō tenet affirmatiue sic arguen
 do / corruptio petri est mala /g̃ petrus est bon⁹ / qz an̄s
 est verū et p̄ns s̃m̄ ¶ **Probat** nā qñ corruptio petri ē / tunc nō est verū dicere de
 petro / petrus ē bon⁹ / cū ip̄e nō sit / qz corruptio et nō eē petri sunt sil / vt p̄ba
 tū est sup̄ / q̃ mutatio et t̄i⁹ ad quē sunt sil / h̄ r̄i⁹ ad quē corruptionis ē nō eē /g̃
 sil in instātū erit corruptio et nō eē petri /g̃ p̄ illo instātū verū est dicere q̃ cor
 ruptio petri ē mala / et t̄n̄ nō est verū dicere q̃ petrus ē bon⁹ / qz ē vna affirma
 tiua / cui⁹ subiectū p̄ nullo supponit ¶ **Ad** hoc r̄ndent q̄dā q̃ arguendo a cor
 ruptione debz argui in p̄ntē p̄nes copulā de p̄terito / vt corruptio petri ē ma
 la /g̃ petrus fuit bon⁹ ¶ **Replicat** si sic /g̃ ista maxima ē falsa ¶ **Lui⁹** corrup
 tio mala / ip̄m̄ quoqz bonū est / quā auctor hic et phus ponit 2⁹ thopicoz / q̃ est
 de copula de p̄ntē ¶ **Deo** aliter alij soluunt dictū argumentū / sicut supra / q̃ se
 neratio et corruptio p̄nt ab eis sumit̄ locus dyaleticus nō capiūt p̃ subita et
 instātanea mutatione / de qua p̄cedit argumentū / et sic capit phus sexto phisi
 coz qñ dicit q̃ mutatio et t̄min⁹ ad quē sunt simul / sed capiūt p̃ quibusdā
 dispositionibz ad tales mutationes instātaneas / et tales dispositiones nō sunt
 instātaneas sed successiue / et tūc corruptio est dispositio quedā ad corruptionē
 et ab illa tenet iste locus ..

Arguitur quarto non sequit̄ adhuc affirmatiue Corruptio christi fuit
 bona /g̃ christus fuit malus / quia an̄s est verū e p̄ns
 falsum ¶ **Oico** ad an̄s q̃ licet corruptio christi concedat̄ bona quā ad nos /
 hoc est p̃ accidens / tamē ip̄a fuit mala v̄mo pessima scdm̄ se / inquantū fuit de
 tructiua vite christi ¶ **Replicat** si corruptio christi fuerit accidens boni
 na / ergo christus fuit p̃ accidens malus / sed p̄ns est falsum /g̃ solutiō dicra est fal
 sa /z tamen bñ arguit̄ p̃ istū locū ¶ **Oico** q̃ male arguitur p̃ istū locum / quia
 hic sunt duo defectus ¶ **Primus** defectus ē q̃ in istis locis debet argui de bonita
 te vel malicia que conueniunt p̃ se corruptioni et corrupto / et non de bono

nitrate et malicia q̄ ueniūt p̄ accūs. Alius defect⁹ ē q̄ nō arguit h̄ solū resp̄cū
 p̄toy bonū et malū s̄m se sumptoy/s̄ cū addito. s̄ p̄ accūs/qd̄ nō debz fieri
¶ Posset h̄ argui q̄ locus a corrupto ad corruptionē non tenet negatiu/
 Antichrist⁹ nō est bon⁹/s̄ corruptio antichristi nō est bona/añs ē verū r̄ p̄is
 falsum **¶** Oico q̄ ibi nō arguit a corrupto/ eo q̄ corruptū nō ponit in ante/
 Mā añs est vna negatiua q̄ nichil ponit/s̄ bñ seq̄rēt antichristus ē malus/ ergo
 corruptio ei⁹ est bona in aptitudine **¶** Si arguat nulla ḡnatio aut corrup
 tio est bona vel mala/s̄ isti loci nō tenent resp̄cū p̄toy bonū et malū. Añs p̄
 batur qz nulla ḡnatio ē vtuosa aut maliciosa **¶** Oico q̄ bonū et malū in ist⁹
 locis nō dicit bonitātē aut maliciā morālē/s̄ dicit vtilitātē honestatē vel de
 lectionē. Vñ bonū capit dupl̄. Vno⁹ vt idē est qd̄ vtuosum vel studiosum/
 ita nō capit hic. Alio⁹ vt se extendit ad bonū vtile/bonū honestū/et bonū de
 lectabile/et ita hic capit. Et cauendū est ne bonū equocet/ quia debet argui in
 ante et p̄nter respectu boni eodē mō capti

Loci extrinseci sunt septem

Sequitur de locis extrinsecis. Quid autē sit locus
 extrinsecus dictū est prius. Locoꝝ autē extrinsecorū
 alius est ab oppositis: alius a maior: alius a minor: a
 lius a simili: alius a p̄portione: alius a transumptione
 alius ab auctoritate. Oppositorū quatuor sunt sp̄s
 Relatio: p̄ietas: p̄uatio: p̄radictio. Relatiue opposita
 sunt quorū alterū sine altero nō potest eē. Locus a re
 latiuus est habitudo vni⁹ relatiuorū ad aliud: et est con
 structiuus et destructiuus. Cōstructiue sic pater est: q̄ fi
 lius est. Itē filius est: ergo pater est. Locus a relatiuis
 Maxima: posito vna relatiuorū: nōc̄io ponit et reliquū
 Destructiue sic: pater nō est q̄ filius nō est et eōuerlo.
 Maxima: remoto vno relatiuoy remouetur et reliquū
 Locus vero a relatiue oppositis tenet solū cōstructi
 ue sic: sores est pater platonis: q̄ nō est filius ei⁹. Maxi
 ma: posito vno relatiue oppositorū in aliquo subiecto:
 ab eodē remouet̄ z reliquū. Contrarietas est p̄iorū
 oppositio vt albū z nigrū. Cōtrariorū que dā sunt media
 ta: vt albū et nigrū. Inter q̄ sunt medij colores: quedā
 vero immediata: vt sanū et egrū circa aiāl. Locus a

Pris est habitudo vnius p̄trarioꝝ ad reliquū: et tenet
 p̄structiue ⁊ destructiue Constructiue sic: hoc aiāl est sanū
 ḡ nō est egrū Locus a p̄ris Maxima: posito vno p̄rio
 rū in aliquo subiecto remouet et reliquū Destructiue te
 net solū in p̄trarijs immediatis cū constantia subiecti:
 vt hoc animal nō est sanū: ergo est egrū Locus a p̄tra
 rijs immediatis Maxima: remoto vno p̄trarioꝝ imme
 diatoꝝ: ponitur reliquū manente subiecto

Postq̄ auctor n̄r det̄minauit de trib⁹ locis intrinsecis a s̄ba/ et de octo locis
 a p̄cōnātib⁹ s̄ba/ hic p̄nter det̄ciat de septē locis extrinsecis Et rō ordinis ē qz
 locus ē habitudo f̄mini inferētis ad terminū illatū/ s̄ locus intrinsecus dicit p̄
 fectionē habitudinē duoz f̄minoz q̄ extrinsecus/ s̄ locus intrinsec⁹ p̄cedit Et
 qz oppo^{ta} iux̄ se posita mag⁹ elucescūt Et locus extrinsecus et intrinsec⁹ sunt
 opposita/ s̄o post locos intrinsecos p̄uenienter statim ponūt loci extrinseci

Primū punctū locus extrinsecus ē q̄n̄ t̄ inferēs est ex s̄ba/ t̄ij illati Et
 rōc d̄rē illoꝝ t̄ioꝝ sumit̄ stus p̄batiaua argumētū/ vt aiāl
 est sanū/ ḡ nō est egrū/ t̄i⁹ inferens ē sanū/ q̄ oīo est ex s̄ba/ t̄ij illati scz egrū/ et
 rōc discouenietie seu d̄rē p̄bat̄ illa p̄na p̄ locū a p̄rie oppositis Et ponit̄ auc
 toꝝ n̄r septē locos extrinsecos inf̄ q̄s p̄mo det̄ciat de locis ab oppositis Et pos
 nit̄ diuisionē oppositoꝝ in q̄tuoz spēs q̄z spēs sufficientia q̄rat̄ in p̄o postposito
 Diffinit̄ aut̄ relatiue opposita dicens Relatiue opposita sunt quoz alterū sine
 altero nō p̄t eē/ s̄tē aliter sic Relatiua sunt quoz totū eē/ est ad aliud se h̄rē

Secūdo punctū qz relatiua p̄nt̄ dupl̄r p̄h̄derari Vno^o inq̄tū referūt̄ inf̄
 se/ et fil̄ ponūt̄ in eē/ et hoc mō sunt fil̄ natura Et isto mō
 ab ip̄is sumit̄ locus a relatiuis/ et nō locus a relatiue oppositis Alio^o p̄h̄derat̄
 inq̄tū h̄nt̄ in se repugnantiā ad eē fil̄ in eodē subiecto respectu eiusdē Et hoc
 mō dicit̄ relatiue opposita/ et ab ip̄is sumit̄ locus a relatiue oppositis ¶ Vñ
 locus a relatiuis tenet affirmatiue et negatiue respectū p̄torū eē et nō esse/ et res
 p̄ctu p̄torū cēnitiū/ vt pater est hō/ ḡ filius ei⁹ est hō ¶ S̄ locus a relatiue op
 positis tenet solū affirmatiue sic/ fortes est p̄r̄ platonis/ ḡ fortes nō est fili⁹ ei⁹

Maxima posito vno relatiue oppositoꝝ in aliquo subiecto/ ab eodē remoue
 tur reliquū/ et hoc ideo qz relatiue opposita nunq̄ p̄mitūt̄ se in eodē subiecto
 respectū eiusdē S̄ nō tenet negatiue qz nō sequitur rex nō est filius cesaris/ ḡ rex
 ē pater cesaris Et iste ē locus extrinsecus ¶ S̄ locus a relatiuis s̄m̄ aliquos
 est extrinsecus/ eo qz vñū relatiuoz s̄m̄ eē est extrinsecū alteri S̄ s̄m̄ aliquos
 est intrinsecus qz termin⁹ inferēs infer̄ terminū illatū rōc p̄uenietie eoz in eē
 et reducūt̄ ad locū a diffinitione/ qz vñū relatiuoz est de diffinitione alterius

Queritur primo q̄ est diffinitio p̄rioꝝ et quotuplicia sunt ¶ Ab p̄mū
 dico Contraria sunt q̄ sub eodē ḡne posita sunt ⁊ maxi
 me a se inuicē distant/ et eodē susceptibili vicissim insunt/ a quo mutuo se expel
 lunt nisi alterū infit̄ a natura/ vt albū ⁊ nigrū/ q̄ diffinitio posita est in postp̄nē
 In qua ponūt̄ quinque p̄cūle quarū omnū declaratio videat̄ ibi Hic vero

diffinit^o contrarietas sic Contrarietas est priorū oppositio. i. repugnācia duoy cō-
trariory/ vt sanū et egrū inter se repugnāt sub eodē gñe/ q̄ se mutuo expellunt
ab eodē subiecto ¶ Ad scđm dico q̄ contraria sunt duplicia scz mediata et im-
mediata Contraria mediata sunt inter q̄ cadit aliqd̄ mediū eiusdem gñis p̄ticipans
rōdem vtriusq̄ extremoy/ vt inter albū et nigrū sunt rubiū viridē et alij medij
colores Sz cōtraria imediata sunt inter q̄ nō cadit mediū eiusdē gñis Et necē
est semp̄ alterū coy de subiecto verificari/ vt sanū et egrū sunt contraria imme-
diata/ qz nō hñt mediū p̄ticipationē/ licet bñ habeant mediū p̄ abnegationē
qz de lapide p̄t vtrūq̄ vere negari Et ab vtriusq̄ p̄ijs sumit locus dyaleticus

Queritur secūdo quō tenet locus a p̄ijs ¶ Dico p̄ distinctionē ¶ A
locus a p̄ijs/ tenz in omib⁹ p̄ijs solū affirmatiue/ vt
fortes ē albus/ q̄ nō est niger/ aiāl est sanū/ q̄ nō est egrū Sz in p̄ijs immedia-
tis tenet tā affirmatiue q̄ negatiue/ scđ dū negatiue arguit dēnt obseruari due
p̄ditiones Prima q̄ ponat p̄stātia subiecti/ ideo nō seq̄/ adam nō ē eger/ ergo
adam est sanus Secda p̄bitio est q̄ arguat resp̄cū subiecti apti nati/ ideo nō se-
quit̄ lapis nō est eger/ q̄ lapis est sanus/ quia lapis nō est subiectū aptū natū sus-
cipere illa contraria Et valet iste locus nō solū arguēdo ab vno contrariory tantū
sed etiā arguēdo a plurib⁹ contrarijs in añcedente/ ad plura contraria in cōte/ vt
iusticia est bona/ q̄ iniusticia est mala/ itē iniusticia est viciū/ q̄ iusticia est virtus
¶ Si arguat aliqd̄ est aiāl medio modo se hñs inter sanū et egrū qd̄ dicit̄
animal neutrū/ q̄ est aliqd̄ mediū p̄ticipationē inter contraria imediata ¶ Di-
co q̄ sanū et egrū p̄siderant dupl^r Dno mō q̄tū ad dispōes p̄cedentes sanita-
tem et egritudinē Del q̄tū ad opationes sequentes/ sic inter sanū et egrū dat̄
mediū/ sed illud nō est eiusdē generis p̄imi cū extremis Alio mō sanū et egrū
p̄siderant formaliter/ vt sanū dicat adaequationē hūoy/ et egrū inadaequationē
et sic inter ipā nō est mediū/ qz inter equale et inaequale nō p̄t dari mediū

Arguitur primo Nullus est locus ab oppositis/ q̄ hic male determinat̄
de ipis An̄s p̄bat quia in omi loco dyaletico termin⁹
nus inferens debz inferre terminū illatū/ sed vñū oppositorū nō inferat aliud sz
importat destructionē alteri/ ergo nullus est locus ab oppositis ¶ Dico si
cet vñū oppositorū nō inferat aliud affirmatiue/ tamē bene negatiue/ eo qz vñū
includit negationē alterius/ ideo posito vno in aliq̄ subiecto destruit reliquū
resp̄cū eiusdē subiecti ¶ Replicat̄ p̄positio affirmatiua nō inferat p̄po-
sitionē negatiuā/ quia nō sequit̄/ homo currit/ q̄ aiāl nō currit/ ergo vñū oppo-
sitorū in p̄positione affirmatiua/ nō inferat aliud oppositū negatiue ¶ Dico
licet p̄positio affirmatiua formaliter nō inferat negatiuā/ tamē materialiter
quōq̄ affirmatiua inferat negatiuā scz p̄pter terminos ibi positos Et si dicatur
non sequit̄ hic homo currit/ q̄ aiāl nō currit/ ergo nec hic in loco ab oppositis
¶ Dico negādo p̄iaz/ et rō est quia in loco ab oppositis termin⁹ inferēs in-
cludit negationē termini illati/ ideo ipm̄ inferat negatiue Sz in dicto argumen-
to termin⁹ inferens. s. homo non includit negationē termini illati. s. aiālis imo
includit ipm̄ affirmatiue tanq̄ p̄tē eius efficiālē/ ideo debz ipm̄ inferre affirma-
tiue/ vt hō currit/ ergo animal currit

Arguitur secūdo Loc⁹ a relatiōe opposit⁹ nō ē special^r loc⁹ distinct⁹ ab
alijs/ q̄ male hic ponit̄ distinctus An̄s p̄batur quia
in omib⁹ locis est habitudo añtis ad p̄ns/ r̄ termini inferentis ad terminū illatū
sed añs et p̄ns sunt inter se relatiua/ q̄ omis locus est a relatiue oppositis

¶ Dico ad pbationē aūtis/cū dicitur in omnib⁹ locis est habitudo aūtis ad p̄ns q̄ si capiunt ibi aūtis et p̄ns formaliter p̄ s̄ḡtis/tūc sunt relatiua et maior illa ē flā q̄ in omnib⁹ locis nō est habitudo istius intētionis aūtis/ad intētionē p̄ns/si capiunt materialiter p̄ denōtiatis est vera/q̄ tūc aūtis. i. p̄pō rōne t̄mini inferētis h̄z habitudinē ad p̄ns. i. ad p̄clusionē rōe t̄mini illati/jō nō d̄mis locus d̄z a relatiuis formaliter captis ¶ Replicat Maius formaliter captū dicit relatiue ad minus/et s̄ile formaliter ad s̄ile/ḡ locus a maiori/et locus a minori et a simili sunt loci a relatiue oppositis/et p̄ p̄ns locus a relatiuis nō est sp̄c̄ialis loc⁹ distinctus cōtra istos locos ¶ Dico q̄ licet maius dicat correlative ad minus et simile ad simile/t̄m in loco a maiori et minori/et a simili nō sumit virtus p̄batiua a rōne oppōis seu relationis/hoc ē ab ip̄is sumptis formaliter et p̄ s̄ḡtis sed sumit ab ip̄is rōe maioris t̄m/vel minoris t̄m/vel s̄ilitudinis Aut sumit ab ip̄is captis m̄aliter p̄ denōtiatis vt maius. i. res h̄is in se potētiā maiorē ēē

Arguitur tertio locus a relatiuis non tenet affirmatiue/ḡ tertus falsus
 ¶ H̄is p̄bat q̄ nō sc̄d̄tur/pater ē sapiens/ḡ filius est sapiens/d̄ns est princeps/ḡ seruus est p̄nc̄es ¶ Dico q̄ locus a relatiuis nō tenet resp̄cū est/pt̄ t̄rciū adiacens/s̄z solū vt p̄t̄ sc̄dm̄ adiacens hoc est resp̄cū ēē vel nō ēē ¶ H̄is argueret in p̄dicatis cēnc̄ialib⁹/vt pater ē aiāl rōnale/ḡ filius ē aiāl rōnale ¶ Replicat hic arguit resp̄cū esse p̄dicatis sc̄dm̄ adiacēs/pater p̄tri est/ḡ filius petri est/et t̄m nō sc̄d̄tur q̄ aūtis p̄t̄ cē verū sine p̄nte/ḡ solutio flā ¶ Dico q̄ ibi nō arguit p̄ locū a relatiuis/q̄ pater petri nō h̄z se correlative ad filiū petri seu ad filiū captū cū detiacōe/s̄z ad filiū i cōi seu captū sine detiacōe

Arguitur quarto cōtra locū a p̄ijs/lapis est/et nō est eger/ḡ lapis ē sanus/aūtis est verū et p̄ns falsum/et arguit p̄ locū a p̄ijs/ḡ t̄rciū textus falsus ¶ Dico q̄ ibi nō arguit resp̄cū subiecti apti nati suscipere illa p̄ia/lapis em̄ nō ē in se susceptibilis egritudinis et sanitatis ¶ Replicat hic arguit resp̄cū subiecti apti nati susceptibil⁹ p̄ior/ponat scutū p̄ media pte albū/et p̄ media pte nigrū ¶ H̄is sequit hoc scutū est albū/ḡ hoc scutū nō est nigrū/q̄ simul est albū et nigrū/ḡ locus a p̄ijs nō valet ¶ Dico negando aūtis/nā ista est falsa/hoc scutū est albū/quia tale scutū nec est simpliciter albū/nec simpliciter nigrū/sed s̄m̄ quid albū/et s̄m̄ quid nigrū.

Que autem sunt priuatiue opposita dictū est prius

Locus a priuatiue oppositis est habitudo p̄uacōnis ad habitū: vel habitus ad priuationē Et tenet cōstruc̄tiue: vt iste est videns: ḡ non est cecus: vel iste est secus: ḡ nō est videns Locus a priuatiue oppositis Maria posito vna priuatiue oppositorū circa aliq̄ subiectū ab eodē remouet reliquū Destructiue nō tenet nisi cū p̄stantia subiecti: et cū t̄pe determinato a natura Catulus enim non dicit videns neq̄ cecus ante nonū diem Et puer non dicit edentulus ante temp⁹ determinatū

a natura Cōtradictio est oppō cui? scdm se nō est dare mediū **Locus a p̄tradictorie oppositis:** est habitudo uni? p̄dictorie oppositorū ad reliquū: vt sortē sedere ē vex: ergo sortē nō sedere est fallum **Locus a p̄dictorie oppositis Maxima** Si unū p̄dictoriorū est verū: reliquū erit fallum **Sunt autē alia opposita que dicunt disparata:** q̄ nō sunt opposita scdm aliq̄ genus p̄dicte oppōis: sed sunt diuersa: vt homo et azinus **Locus a dispatis** est habitudo vnius dispatorū ad reliquū: et tenet affirmatiue sic: sortes est hō: q̄ nō est azin? **Locus a dispatis Maxima:** de quocūq; dicit unū dispatorū abstractiue ab illo eodē remouet reliquū **Dicitur notāter abstractiue:** quia si cōcretiue sumeret tunc nō sequerēt: quia nō sequit: hoc est albedo: q̄ non est q̄tū **Sed bene sequitur:** hoc est albedo: ergo nō est quātitas

Primū punctū h̄c lōnis est q̄ puatiue opposita sunt que h̄nt fieri eā idē subiectū/ordine irregressibili et tpe determinato a natura/vt visus et cecitas circa oculū **Et intelligit ista diffinitio de puatiue oppositis p̄fecta puatione** Dñ duplex est puatio/q̄bā est p̄fecta/et est que negat habitū et prima p̄cipia habitus simul/vt cecitas surditas **Alia est puatio im p̄fecta/et est q̄ negat habitū sed derelinquit p̄cipia habitus/vt sunt mot? q̄s et ignoātia/de istis p̄t fieri regressus de puatione in habitū **Et diffinit p̄uatiue opposita cōiter sumpta vt p̄phendūt vtrāq; puationē** Puatiue opposita sunt quozū vnū dicit negationē alteri? cū aptitudine ad ipm **Et puatio in cōi ē carentia forme seu habit? in subiecto apto nato ad ipm habitū** Dñ locus a puatiue oppositis tenet affirmatiue et negatiue duab? p̄ditionibz seruatis. s. vt ponat p̄stantia subiecti/et in tpe determinato a natura vt patet in textu.**

Secū punctū est q̄ p̄dictio est cui? h̄c se nō est dare mediū **Et est dupl? quodā est p̄dictio p̄pōnū seu modozū enūciandi/de quodā est in p̄mo tractatu** **Alia est p̄dictio terminoz seu rerū de q̄ determinatū est in postp̄itis/vt sunt hō nō hō currit nō currit **Et vtriq; puenit diffinitio p̄dicta** **Et h̄c vtrāq; sumit locus dyaleticus** **S; in p̄dictione p̄pōnū debet argui resp̄cū istoz p̄torū verū et f̄m/in alia aut arguit ab affirmatione vni? p̄dictoriorū ad negationē alteri? de aliq̄ subiecto et eō/vt sortes est hō/q̄ sortes nō ē nō hō **Maxima posito vno p̄dictoriorū in aliq̄ s̄to ab eodē remouet reliquū******

Tercū punctū disparata sunt illa q̄ de se inuicē verificari nō p̄t/vt hō et azinus **Et dicitur disparata abis qd est diuersum/et sepa tū/quasi diuersa entia ab inuicē sepa/vt q̄litas et q̄stitas sunt disparata/tū eoz p̄creta p̄t de se inuicē verificari/vt quale est quantū/et vt sic nō sunt disparata/**

ita quoq; albedo et dulcedo sunt dispata/qz nō verificant de seimicē/sed eorū
pcceta nō sunt dispata/qz hec ē vera albū est dulce/et hec falsa albedo ē dulc e
do Locus aut a dispatis/sepissime nobis seruit in disputationibz vtz p̄siderāt

Queritur primo quid ē p̄na eozio/et qd p̄na in ipō Et quō tenz locus
a p̄dictorie oppositis ¶ Ab h̄mū dico qz p̄na eozio
est/qm̄ in aliq̄ p̄na ex ante seq̄tur p̄ns/z ex opposito p̄ntis infer̄t oppositū ant̄
vt si hō est aiāl est/ḡ si nō est aiāl/nō est hō Et locus a p̄dictorie oppositis te
net in ista p̄na eozio Sed p̄na in ipō est qm̄ in aliq̄ p̄na ex opposito ant̄is infer̄t
oppositū p̄ntis Et ista solū tenet in alijs oppositis a p̄dictorijs/vt bñ sequit̄/
si iusticia ē/vtus est/ḡ si iniusticia ē/viciū est Vel sic iusticia ē virt̄/ḡ iniusticia
est viciū ¶ Ab scdm̄ d̄: qz locus a p̄dictorie oppositis resp̄cū p̄ponū tenz af
firmatiue cū istis p̄ris verū et falsum/vt fortē currere est verū/ḡ fortē nō cur
rere est falsum/ōnis hō est aiāl est verū/ḡ aliqd hō nō est aiāl est f̄m̄ Sz in istis
p̄dictorijs arguit sic/fortes ē risibilis/ḡ fortes nō est nō risibilis Maxima posi
to vno p̄dictoriōy in aliq̄ subiecto ab eodē remouet reliquū Etia tenet nega
tiue sic/fortes nō est nō risibilis/ḡ fortes est risibilis Maxima remoto vno p̄
dictorie opposito ab aliq̄ subiecto/de eodē affirmat reliquū ¶ Arguit
cōtra diffinitionē p̄dictionis inter esse et nō esse habet p̄dictio/z tñ inf̄ ca ē me
diū/ḡ diffinitio mala An̄s p̄bat qz p̄dictio ē media/ct̄is relatio illarū extremi
tatū est media ¶ Oico licet p̄dictio mediat t̄q̄ mediū rōis et p̄paciōis p̄dicto
riōy/nō tñ mediat t̄q̄ mediū reale et verificationis/de quo verificet alterū ex
tremoz/de isto videat̄ plen̄ in postp̄ntis ¶ Si arguat nō seq̄t hō ē aiāl/
ḡ nō hō est nō aiāl/et tñ ibi arguit a terminis p̄dictorijs/ḡ iste locus nō tenz af
firmatiue ¶ Oico qz ibi t̄m̄ni p̄dictorijs subijciūt/sz arguendo p̄ istū locū de
bent semp̄ p̄dicari/ideo nō bñ arguit p̄ locū a p̄dictorijs

Queritur secūdo qd est locus a dispatis et quō tenet ¶ Oico locus
a dispatis ē habitudo vni⁹ disparatoz ad reliquū Et
tenet solū affirmatiue sic/petrus ē hō/ḡ nō est azin⁹ Maxima Luicūqz puenit
vni⁹ disparatoz ab eodē remouet reliquū Et rō est qz dispata nō p̄nt de seimicē
verificari/nec de eodē tercio vere p̄ri/qz si de aliq̄ tercio verificaret/etia de seim
icē aliq̄ mō vere p̄dicarent/et nō tenet negatiue/qz nō seq̄tur brunellus nō est
hō/ḡ brunellus nō est azin⁹ ¶ Si arguat Omnia opposita p̄tinet̄ sub aliq̄
sp̄e/et nichil ē in ḡn̄e oppōnis/quin sit in aliq̄ eius sp̄e/ḡ dispata sunt opposi
ta/ḡ p̄tinent̄ sub aliq̄ sp̄e oppositoz/ḡ hic male separant ab alijs oppositis ¶
Oico licet dispata vtualiter includat aliquis oppōez in q̄tū sunt diuersa/qz in
plurimū includat d̄as oppositas seu p̄rias/nō tñ sunt opposita formalr̄ q̄tū ad
suas p̄pas formas ¶ Si arguat nō seq̄t plato fuit loyca/ḡ nō fuit gram
maticus/et tñ ibi arguit a dispatis/qz gr̄matica et loyca sunt sp̄es distincte/e
p̄ p̄ns dispata ¶ Oico qz licet gr̄matica et loyca in abstracto sint dispata/
nō tñ gr̄matic⁹ et loyca in cōcreto/et ideo nō seq̄ret̄ hec scientia est gr̄ma
tica/ergo non est loyca.

Arguit p̄mo cōtra diffinitionē puationis in Leco a natiuitate ē cecitas/
et circa illū nō fit visus/ḡ habitus et puatio nō h̄nt fieri ēca
idem subiectū/ḡ diffinitio mala ¶ Oico licet non h̄nt fieri circa idē subiectū
numero/tñ bñ circa idē subiectū in sp̄e/z ita intelligit̄ diffinitio ¶ Replica
tur in talpa ē cecitas/et visus nō est circa ipam/nec in numero/nec in sp̄e/igit̄
solutio falsa ¶ Oico negādo an̄s qz talpa nō est ceca/sz hz potētiā et orga

nū visus/et hz oculos sub pelle/s; nō p̄t in actū vidēdi pp̄t pelliculā sup̄positā
Arguitur sc̄do quies et motus/sciā et ignorātia opponūt puatiue/et tū
 de q̄te fit regressus in motū/et de ignorātia in sciām i^o
 diffinitio mala ¶ **O**ico q̄ diffinitio intelligit̄ de puatione p̄fecta/quies autē
 et ignorātia nō sunt p̄fecte puationes/qz puant solū actū/et nō aptitudinē
 ¶ **R**eplicat̄ ōnis puatio derelinq̄t aptitudinē in s̄bictō/ut p̄ eius diffinitio
 nē/ḡ nulla puatio puat actū et aptitudinē/et p̄ n̄s solutio nulla ¶ **D**ico q̄ ap
 titudo ē duplex. s. p̄p̄nqua et remota/p̄p̄nq̄ est potēcia naturalis exercendi
 actū Aptitudo remota est q̄ p̄sc̄q̄t p̄ncipia cēnilia rei/sā d̄z q̄ licet ōnis puatio
 derelinquit aptitudinē remotā/nō tamen p̄p̄nquā De isto videatur supra ad
 longū in postp̄dicamentis.:

Arguitur tercio nō sequit̄ negatiue a puatiue oppositis/lapis nō ē vt
 dens/ḡ lapis est cecus/añs est verū et p̄ns flm ¶ **D**i
 co q̄ negatiue nō tenet nisi arguat̄ resp̄cū s̄bicti apti nati/sā lapis nō est s̄ctū
 aptū nati in se habere visum et cecitatē ¶ **R**eplicat̄ h̄ arguit̄ resp̄cū s̄bicti
 ti apti nati et tū nō seq̄t̄/dormiens nō est videns/ḡ est cecus/ḡ nō tenet ille loq̄
 negatiue ¶ **D**ico q̄ nō vidēs cap̄it̄ dupl̄r Dno^o vt negat actū vidēdi/sic dor
 miens ē nō videns/h̄ tūc vidēs nō opponit̄ ceco Alio^o vt negat habitū visus
 et vt opponit̄ ceco/tūc añs ē flm/qz dormiēs h̄z actu habitū visus ¶ **S**i
 arguat̄ nō etiā tenet affirmatiue/hō mouct̄/ḡ nō quiescit̄ An̄s est verū et p̄ns
 falsum de hōie moto in nau ¶ **O**ico licet hō motus in nau moucat̄ p̄ acc̄tis
 sc̄z motu nauis/nō tū mouct̄ motu p̄p̄io/sed quiescit̄

Arguit̄ quarto p̄tra locū a p̄dictorie oppositis/nō seq̄tur negatiue/plu
 uia cras fore est vey/ḡ nō fore pluuiā cras/est flm/quia
 neutri istoz est verū vel flm/iḡit̄ locus a p̄dictorie oppositis nō valet ¶ **O**i
 co licet neutri istoz p̄dictorior sit vey d̄terminatē/alterū tū eoz est vey in
 d̄t̄ m̄hate/qz s̄t de futuro p̄tingēt̄/de quo nō ē veritas d̄t̄minatā Et ido eo
 mō q̄ p̄t eē verū/cras pluuiā fore/eodē mō ē flm/cras pluuiā n̄ fore ¶ **R**e
 plicat̄ neutra dictarū p̄p̄nū est vera/nec d̄t̄minatē nec ind̄t̄minatē/ḡ solu
 o falsa An̄s p̄bat̄ qz nichil est verū aut flm nisi p̄p̄o/fore pluuiā cras/nō fo
 re pluuiā cras/nō sunt p̄p̄nēs/ḡ nō sunt vere d̄t̄minatē vel ind̄t̄minatē ¶
Oico q̄ dicta illaz modalū supponūt̄ māliter p̄ vna iocatiua p̄p̄o de inē
 que ind̄t̄minatē s̄ḡt̄ verū vel flm/vt fore pluuiā cras est verū. i. q̄ pluuiā erit
 cras est verū/vel pluct̄ cras est verū/et illa s̄ḡt̄ verū vel flm ind̄t̄minatē

Maius vt h̄c sumitur est quod supraponit̄ alicui
 in potēcia et virtute **Minus** est qd̄ ei supponit̄ **Focus**
 a maiori est habitudo ipius maioris ad minus Et est sp̄
 destructiuus: vt rex non p̄t expugnare castrū: ergo nec
 miles **Focus** a maiori **Maxima** Si id qd̄ magis vide
 tur inē nō inest: nec id qd̄ min^o videt̄ inē: nō inest **Lo
 c^o** a miōri ē h̄tudo miōris ad mai^o Et ē sp̄ destructiu^o: vt
 miles p̄t expugre castrū: ḡ et rex **Foc^o** a miōri **Maximā**

Si id quod minus videtur inesse inest: et id quod magis videtur inesse inest. Similitudo est rerum differentium eadem qualitas. Locus a simili est habitudo vni? similitudinis ad reliquum. Et tenet constructiue et destructiue. Constructiue sic: sicut risibile inest homini: ita hinnibile inest equo: sed risibile inest homini ut proprium: quod hinnibile inest equo ut proprium. Locus a simili Maxima De similibus? idem est iudicium. Destructiue sic: sicut risibile inest homini: ita hinnibile inest equo. Sed risibile non inest homini ut genus: quod hinnibile non inest equo ut genus. Locus a simili Maxima de similibus? idem est iudicium.

Primum punctum huius scōnis est quod Maius capite dupliciter. Vno? proprie ut est illud quod supponit alteri in potētia vel virtute/ quod ad aliam quā opationē/ ut rex supponit militi. Et est minus? dicitur quod supponit alteri in virtute vel potētia/ quod ad opationē/ ut miles supponit regi. Alio? capite maius pro illo quod excedit alterum in potētia vel virtute/ quod ad verificationē loquutionis eo quod habeat maiore habitudinē ad aliqd extremū propriū/ et magis sibi videtur venire quod alteri. Et est minus? est quod supponit alteri in virtute vel potētia/ quod ad verificationē loquutionis/ eo quod minus videtur venire cum aliquo extremo pro positionis quod ipsum maius/ sicut miles minus? videtur venire cum illo ante. scilicet de bellā ciuitatē quod rex/ et hoc modo capiuntur hic minus et minus.

Secundum punctum est quod locus a maiori est habitudo maioris ad minus/ et tenet solū destructiue seu negatiue. Et ideo non sequitur affirmatiue/ dux potest vincere comitē/ sed miles potest vincere comitē. Sed negatiue sic/ dux non potest vincere comitē/ sed miles non potest vincere comitē. Locus est a maiori Maxima. Illud quod videtur magis inesse non inest. Etiam nec illud quod minus videtur inesse inest. Et locus a minori tenet est semper affirmatiue. Et nota quod istos locos potest tripliciter argui/ primo comparando duo subiecta ad vnum partem/ ut miles potest expugnare castrū quod rex/ et secundo comparando vnum subiectum ad duo partes/ ut rex potest debellare ciuitatē quod et castrū/ et secundo comparando duo subiecta ad duo partes/ ut miles potest debellare castrū/ quod rex potest debellare ciuitatē. Et sicut variatur arguere a maiori et minori/ a simili et proportionē. **Queritur primo** quid est similitudo. ¶ Oportet quod similitudo est rerum differentium eadem qualitas. Et vobis sufficit eadem qualitas in genere/ quia sic albus et niger eunt similia/ nec requirit eadem qualitas in numero/ quia res dantes numero habent diuersas qualitates in numero/ nam accidens materialiter variatur secundum numerum sui subiecti. Sed requirit eadem qualitas in specie. Et non capit hic similitudo solū proprie pro similitudine accidentali/ quod est rerum dantium eadem qualitas accidentalis/ sed capit generaliter tam pro similitudine accidentali quam essentiali. Unde ex diffinitione sequitur quod vbiusque est similitudo/ ibi contra est dissimilitudo/ quia similitudo est rerum differentium/ et res dantes habent dissimilitudinē inter se.

Queritur secūdo qđ est locus a simili/et quō tenz Et quō intelligit illa

¶ **Ad** p̄mū dico locus a simili est habitudo vni⁹ simili ad reliquū Et tenet affirmatiue et negatiue Affirmatiue sic/sicut aiāl inest homini/jta et similiter inest equo/sz aiāl inest homini vt gen⁹/sz inest equo vt gen⁹ Maxima de simili bus idē est iudiciū Et rō est/nā quicqđ vni simili cōuenit inq̄tū simile est/etiā puenit alteri/qz si sibi nō pueniret in hoc eēt dissimilitudo Negatiue sic/sortes nō est humibilibz/sz nec plato est humibilibz Maxima qđ cōdō remouet ab vno sic miliū inq̄tū similia sunt et remouet ab altero Et dēt p̄ istū locū semp argui a similibz inq̄tū sunt similia/et nō inq̄tū dissimilia Nā multa sunt similia/qz tñ in multis differūt Ex^m dat plus de scire et intelligere/qz in multis pueniūt/non tñ p̄pterea seq̄t qz multa scire/est multa intelligere/si est illa cōis auctas ēca sine scđi topicoy Cōtingit em̄ plura scire/intelligere autē non **¶** **Ad** 2^m dico qđ illa auctas p̄t dupl^r intelligi/s̄m qđ scire et intelligere p̄nt capi dupl^r vñ scire et intelligere vno mō dicūt actū/sic p̄tingit plura scire. i. habere actuales scias seu noticias specificas Et intelligere vt est habere actuales noticias seu intel lectiones Et sic dicūt aliqui qđ bñ p̄tingit scire plura/nō tñ intelligere plura/et sic volūt qđ vñ⁹ et idē nō p̄t habere plures actus p̄siderābi simul **¶** Hoc nō vi det verū qđ intelligēs p̄clusionē dēmrationis/vel aliquā p̄millarū/simul intel ligit subiectū et p̄tū eius Et ideo dicendū est qđ sicut cōtingit plura scire ita et plura intelligere/inq̄tū dicūt actū Alio^o capiūt scire et intelligere vt dicūt ha bitū/vt scire idē est qđ habitus scientificus siue scia Et intelligere vt idē est qđ intellectus seu habitus p̄ncipioy/et sic p̄tingit plura scire. i. h̄re plures habitus scientificos Et intelligere tñ vñū. i. habere tñ vñū habitū p̄ncipioy Alij di cūt qđ auctas p̄t intelligi/tā de scire actualiter qđ habitualiter jta de intelligere actualiter et habitualiter Et exponit sic Cōtingit plura scire/et cōtingit intel ligere nō plura/qz ex vno habitu p̄ncipioy siue ex vno actu p̄sideratōnis/p̄nt inferri multi habitus cōclusionis/vt ex illo p̄ncipio om̄s hō est aiāl rōnale/p̄t inferri qđ hō est r̄sibilis/sz hō est flebilis/sz est disciplinabilis Et cū illo tñ bene stat/qđ sicut p̄tingit plura scire/qđ etiā p̄tingat plura intelligere Nā ista p̄tingit intelligere nō plura Et p̄tingit intelligere plura/sunt due modales p̄posite s̄b p̄rie/qz vna est in cōtuli/alia in amabim⁹ qđ p̄nt simul esse vere

Arguitur p̄mo cōtra locū a maiori nō seq̄t negatiue/deus nō p̄t pec

care/sz hō nō p̄t peccare/et tñ ibi arguit p̄ locū a ma iorizigie textus falsus **¶** Dico qđ posse peccare nō est fortiter potentis/sz fra gilitate deficientis/et ideo nō arguit ibi p̄ locū a maiori Nā maxima cō⁹ nō hz ibi locū qđ est/si id qđ magis videt inē nō intst eē/mō posse peccare nō magis videt deo inē qđ hōi/ sed min⁹ videt sibi inē **¶** Replicat h̄ arguit resp̄cū p̄t fortiter potētis et tñ nō seq̄tur/deus nō p̄t vulnerare fortiorē se/sz hō non p̄t vulnerare fortiorē se **¶** Dico qđ ibi nō arguit resp̄cū p̄t qđ deo magis vi det inē/ eo qđ de⁹ nō hz aliq̄e fortiorē se/et iō n̄ debite arguit p̄ locū a maiori

Arguitur secūdo nō seq̄t p̄ locū a minori affirmatiue Miles p̄t vince

re pugilem/sz rex p̄t vincere pugilē/qz aīns p̄t eē vez sine p̄tē **¶** Dico qđ posse vincere pugilē dupliciter capiū Dico^o vt dicat po tenciā et vtutē p̄sonale/et sic possibile est qđ miles possit vincere pugilē p̄ suā potenciā et robur corpale/et rex nō possit p̄pter corpis eius tēnritudinē/et tūc nō arguit p̄ istū locū/quia tūc p̄t nō videt min⁹ inē militi Alio^o dicit po

retencia dñatiua ⁊ impiale/ q̄ p exercitū ad vincendū pducit/ et sic añs nō p̄t esse
 verū sine p̄ntē ¶ S̄ q̄ro an nē locus teneat etiā de p̄sonali ¶ Oico sic ¶
 Contra nō sc̄tur/ loztes p̄t portare decē lapides/ q̄ p̄t portare centū lapides
 ¶ Dico q̄ ibi nō arguit̄ p̄ istū locū/ rō est q̄ nō arguit̄ ab illo qd̄ videt̄ minus
 inesse/ et ab illo qd̄ h̄z minozē apparentiā virtutis.

Arguitur tercio cōtra diffinitionē similitudinis/ similitudo ē relatio q̄ to
 tū esse ei⁹ est ad aliud se h̄zē/ q̄ similitudo nō est q̄litas/ et
 p̄ q̄ns male dicit̄ q̄ similitudo ē rerū dñitiū eadē q̄litas ¶ Oico q̄ licet similitudo
 nō sit formaliter q̄litas/ tñ bñ māliter ⁊ fundamentalit̄/ q̄ vnitas specifica q̄li
 tatis est e⁹ p̄ximū fundamentū ¶ Replicat̄ bñ sc̄tur similitudo est relatio
 q̄ similitudo nō est q̄litas/ p̄na tenet p̄ locū a disparatis/ disparata em̄ nō p̄nt de co
 de verificari ¶ Oico licet disparata nō p̄nt de eodem p̄i p̄cione formali et or
 dinata/ bñ tñ p̄nt de eodē p̄i diuers̄ p̄cionibz/ vñū p̄cōde formali/ et alterā p̄cōde
 causali/ vt relatio p̄tur de similitudine p̄cōde formali p̄mi p̄bilis Et q̄litas p̄tur de
 similitudine p̄cione causali/ cē efficientis/ vel h̄m alios p̄cōde māli et fūdamenti

Arguitur quarto p̄tra locū a fili/ nō sc̄t̄ sicut se h̄z oculus in corpore/ ita
 se h̄z intellēus in aīa/ s̄z oculus ē ps̄ integralis in corpore
 q̄ intellēus ē ps̄ integralis aīe/ qd̄ est s̄m ¶ Oico q̄ nō arguit̄ p̄ locū a simili
 in q̄tū similia sunt/ s̄z in q̄tū dñit/ licet em̄ in hoc p̄ueniāt q̄ vtrūq̄ sit ps̄/ tamē
 dñit in hoc q̄ oculus sit ps̄ integralis/ ⁊ intellēus ps̄ potestatiua ¶ Rep̄li
 cat̄ hic vtrūq̄ s̄le est ps̄ integralis/ ⁊ tñ nō sc̄t̄/ q̄ solutio masa p̄z sic arguēdo
 sicut oculus ē in corpore/ ita et aures/ s̄z oculis corp̄is videm⁹/ q̄ auribus corp̄is
 videm⁹ ¶ Dico licet p̄ueniant oculi et aures in hoc q̄ sunt p̄tes integrales/ tñ
 nō p̄ueniūt in hoc qd̄ est videre/ et sic ibi nō arguit̄ p̄ locū a fili/ s̄z a dissimili Et
 q̄ ut̄ filia sunt sepissime multe dñē ⁊ dissimilitudines/ respectu q̄z opponēs facit
 sua argumēta nō p̄cludentia q̄re illa sunt debilia et claudicātia/ in est q̄ vulgo
 dicit̄ om̄ib⁹ Argumentū a filio ambulat in q̄tuor pedib⁹ ¶ Possēt hic
 argui Sicut se h̄z scire ita et intelligere/ s̄z nō p̄tingit plura scire/ q̄ nō p̄tingit
 plura intelligere ¶ Oe solutione illius videat̄ in sc̄da questione

Proportio ē rerū dñitiū eadē habitudo **Focus a p**
portione est habitudo vni⁹ p̄portionabiliū ad reliquū
Et tenet affirmatiue et negatiue **Affirmatiue** sic: sicut
 se h̄z rector nauis ad nauem: ita se h̄z rector scolariū ad
 scolas: sed p̄ nauē regenda: eligēdus est rector nō forte
 sed arte: q̄ p̄ scolis regendis eligēdus est rector scola
 riū non forte sed arte **Focus a p̄portione** **Maxima**: de
p̄portionabilib⁹ idem est iudiciū **Negatiue** sicut se ha
 bēt duo ad tria: ita q̄cnoz ad sex: sed duo nō sunt dupla
 ad tria: ergo nec quatuor sunt dupla ad sex **Maxima**
de p̄portionabilib⁹ idem est iudiciū **Et differt ille loc⁹**

a loco a simili: quia in loco a simili sumit ppatio scdm si
 militudine inherēcie: ut sicut risibile inest hōi: ita hūani
 bile inest equo Sz in loco a pportione nō attendit simi
 litudo inherēcie: sed ppatio habitudinis: ut sicut se hēt
 rector nauis ad nauē: ita se habet rector scolariū ad sco
 las. Trāsumptio est duplex: quedā est qm̄ deō vel orō
 unū significans trāsumit ad signū aliud ppter simili
 tudine aliquā in eis reptā: ut hec dictio videre trāsumi
 tur ad significandū florere: cū dicitur praturidet: ita orō trā
 sumit cū dicitur litus arat. i. opa pditur: sicut solet dici
 cū quis inuanū laborat. Alia est transumptio: qm̄ nomē
 magis notū sumit p nomine minus noto: ut si debeat
 pbari qd phus non inuidet et fiat trāsumptio ad hoc
 nomen sapiens. Et ista transumptio ptinet ad dyale
 ticū. Locus a transumptione est habitudo transump
 tionis ad transumptū: ut sapiens nō inuidet: ergo phi
 losophus nō inuidet. Maxima. Quicqd̄ alicui puenit sub
 nomine magis noto: eisdē puenit sub nomine minus
 noto. Differt autē iste locus a loco a nōis interpreta
 tione: q̄ ibi accipit diffinitio siue expō nōis: ut si expo
 nat hoc nomē phus: p hoc qd̄ est amator sapientie. In
 loco autē a transumptione nō sumit expō vel descriptio
 nōis: sed p vno nomine minus noto: accipit aliud no
 mē magis notū p qd̄ p̄t faciliter pbari ppositū. Auc
 toritas ut hic sumit est iudiciū sapientis in sua sciētia
 jdeo iste locus solet a iudicio denōiari. Locus ab aucte
 est habitudo aucteratis ad illud qd̄ p eā pbatur et tenet
 solū pstructiue: ut astronom⁹ dicit solē esse maiorē to
 ta terra: ergo sol est maior tota terrā. Locus ab aucte
 Maxima: vnicuiq̄ ex pto in sua sciētia credendū est.

Primum punctū huius loci est quod proportio est rerum differentium respectu alicuius eadem proportio seu habitudo sicut est proportio duorum ad quatuor et trii ad sex ubi est filius proportio quod utrobique pariter medietas ad suum totum Et tenet iste locus affirmatiue et negatiue vt clare patet in textu Et per istum locum potest argui a transmutata proportione hoc modo Sicut se habent duo ad quatuor ita tria ad sex sicut se habent duo ad tria ita quatuor ad sex Sed duo excedunt medietatem trii sicut quatuor excedunt medietatem sex.

Secundum punctū quod duplex est transumptio vna est quando dicitio vel oratio principium vni signis transsumit ad signum aliud propter similitudinem in ipsis rebus vt ridere pro florere in prato co quod utrobique est similitudo leticie Alia est quando res signata sub nomine minus noto transsumit sub nomine magis noto vt si ponat sapiens pro philosopho Et dicitur duplex Primo quod in prima sumit vna vox pro diuisis rebus in 2° sumunt diuerse voces pro vna re Secundo dicitur a prima sumit locus sophisticus a 2° locus dyalecticus Et tertia affirmatiue et negatiue vt in textu

Tercium punctū Auctoritas est iudicium sive dictum sapientis in sua scientia experti vt cum dicitur Astronimus iudicat sole esse maiorem tota terra hec propositio sic iudicata vel dicta per astronomum dicitur auctoritas eius propter excellentiam sapientie vel cognitionem alicuius sapientis propositio ab eo dicta accipit quandam euidentiā veritatis ratione cuius magis creditur ab alijs quam si non esset dicta ab eo vel a tali sapiente et talis credulitas veritatis in propositio dicta notat auctentiam

Queritur primo quod est locus a transumptione est habitudo vnius nominis magis noti ad nomen minus notum Et pertinet quatuor modos scilicet subiciendo nomen magis notum affirmatiue vel sapiens currit sicut plus currit Maxima de quibus puenit alicui sub nomine magis noto puenit etiam sibi sub nomine minus noto Locus vbi est quod nomen magis notum et nomen minus notum in transumptione libere dicuntur realiter et conuenienter sicut de quo verificat de vno contra de alio tenet propositio affirmatiue 3° subiciendo negatiue 4° propositio negatiue Si arguat locus a transumptione est locus intrinsecus male ponit locus extrinsecus Alis probat quod terminus inferens et terminus illatus in transumptione importat eandem rem essentialiter et conuenienter sicut est locus intrinsecus a seba Dico quod ponit locus extrinsecus pro boctum et auctorem terminum quod licet terminus inferens scilicet nomen magis notum importet eandem rem cum termino illato terminus probabilitas sumit ex parte nominis magis noti in quantum est magis notum et quod sit magis notum alio modo est ex parte rei signate sicut ex parte nominis et quod terminus inferens est magis notus quam illatus sub tali ratione dicitur ab ipso et est sibi extrinsecus

Queritur secundo quod est locus ab auctente et quod tenet Dico quod est habitudo auctentis ad propositio cuius puenit auctas et tenet affirmatiue terminum vt plus dicit tria esse principia rerum naturalium sicut sunt tria principia rerum naturalium Locus ab auctente Maxima vnicuique ex propeo credendum est in sua scientia Locus vbi est quod si sapiens dicat aliquam propositio in quantum sapiens et expertus in sua scientia tunc opus illa propositio esse vera quod si diceret aliquam falsam in hoc non esset sapiens et expertus Et non tenet iste locus negatiue quod non sequitur aristoteles non dicitur decem oves celestes sicut non sunt decem oves celi quod locus ab auctente negatiue nichil valet Si arguat dicitur vvilhelmus ockam quod locus ab auctente est debilis nisi arguat auctente illius qui nec fallere nec falli potest deo non dicitur astrologus dicit hoc sicut ita est quod quilibet astrologus decipi potuit Dico quod astrologus et quilibet alius in quantum expertus loquens et iudicans non decipit nec decipi potest in quantum

sapiēs et erpe? //ō dictis suis fides ē adhibēda / donec p̄stet illa eē vitati dissona

Arguitur p̄mo cōtra locū a p̄portione / nō sequitur sicut se h̄z son⁹ ab au
ditū / ita color ad visum / sed son⁹ p̄cipit ab auditu in tene
bris / s̄ color p̄cipit a visu in tenebris / et tñ ibi arguit p̄ locū a p̄portione
matuē ḡ nō valet ¶ Hoc dico q̄ ibi nō arguit int̄ p̄portionabilita inḡtū
h̄nt p̄portione / s̄ inḡtū h̄nt dis̄ p̄portione et dissimilitudinē / q̄ p̄portionant̄
in hoc q̄ vterq̄ est obiectū alicui⁹ sensus / s̄ dis̄ p̄portionant̄ in mō quo p̄cipiūt
ab ipis sensibz / quia color nō p̄cipit a visu nisi p̄ mediū illuminatū / s̄ nō dis̄
fundit sine lumine p̄ mediū ¶ Replicat̄ iste locus nō differt a loco a fili /
igit̄ male ponit̄ distinctus locus An̄s p̄bat q̄ hic arguit p̄ adverbū similitu
dinis sicut in loco a simili ¶ Dico q̄ auctor n̄ soluit istud argumentū in tex
tu dicens q̄ est d̄rā in istos locos / q̄ in loco a simili arguit̄ penes p̄portione et
similitudinē inherēcie / s̄ d̄co ibi sic arguit̄ sicut risibile inest .i. inheret hōi / ita h̄n
nibile inest .i. inheret equo S̄z hic arguit̄ penes p̄portione et similitudinē habitudo
nis nō curādo de inherētia / s̄ d̄co hic arguit̄ sicut se h̄z et̄.

Arguitur secūdo cōtra modos trāsumptionis / nō p̄nt esse plura nōia
vnius rei / ḡ vna res nō p̄t habere nomē magis notū
et min⁹ notū / et p̄ p̄ns nō erit locus a trāsumptione An̄s p̄bat quia signū et
signatū se h̄nt correlative / sed res signata est vna / s̄ signū erit vnū ¶ Dico li
cet vna res signata habeat plura signa numero / vt sapiens et phus / tñ illa p̄ue
niūt in vna sp̄e signi / ita sicut res est vna / ita signa sunt vnū aliq̄d p̄ modū signi
in specie ¶ Replicat̄ ab istis signis / vno sc̄z magis noto / et alio min⁹ noto
sumit̄ locus intrinsec⁹ a nōis interpretatione / ḡ nō debet ab eis sumi locus extrin
secus a trāsumptione / p̄na p̄bat q̄ videt̄ q̄ sit vnus locus ¶ Dico q̄ locus a
trāsumptione d̄rā a loco a nōis interpretatione tripl̄t̄ Primo q̄ in loco a trā
sumptione sumit̄ nomē magis notū p̄ nōie minus noto S̄z in loco a nōis int̄
p̄tatione sumit̄ oīō magis nota / p̄ d̄cone min⁹ nota Secūdo d̄rā q̄ locus a trā
sumptione ē locus extrinsec⁹ Locus vō a nōis interpretatione ē locus intrinse
cus Tercio d̄rā q̄ illi loci sunt diuersi q̄ h̄nt diuersos terminos inferentes / s̄z ali⁹
est termin⁹ inferens in loco a trāsumptione / et alius in loco a nōis interpretatio
ne / nā in p̄mo ē dictio / in 2º oīō ¶ Hic posset argui / nō sequitur p̄ locū a trā
sumptione / h̄o est aiāl / ḡ humanitas est aiāl / s̄ ibi arguit̄ a trāsumptione / q̄ a no
mine magis noto qd̄ est h̄o / ad nomē min⁹ notū / et aiāl est verū et p̄ns falsum /
¶ Dico q̄ licet h̄o sit magis notū / et aiāl min⁹ notū / nō tñ h̄o et aiāl sunt idē
p̄m rem et modū eēndi vel signandi / q̄ aiāl figt̄ eēndiā hōis abstractiue / et nō per
respectū ad supposita Homo vō figt̄ eēndiā p̄cretiue / et p̄ respectū ad supposita
ta / s̄ d̄co inter illa duo nō est trāsumptio

Arguitur tercio cōtra locū ab aucte / ppō nō accipit veritatē a sapiente
iudicāte et dicēte eā verā / ḡ a tali ppōe q̄ hic dicit̄ auc
toritas non sumit̄ locus dyalecti⁹ An̄s p̄bat / quia ppō accipit veritatē a re
ipa / sc̄licet p̄ho Er eo q̄ res est vel nō est oīō dicit̄ vera vel falsa ¶ Dico licet
ppō dicta a sapiente / nō capiat suā veritatē a sapiente / tñ capit apparentiā
veritatis et credulitatē ab ipō. ¶ Replicat̄ phus in pier. dicit̄ p̄pter n̄m
affirmare et negare nichil mutat̄ in re / ḡ p̄pter affirmatiōne sapientis ppōnō
capit apparentiā veritatis / q̄ dicit̄ q̄ p̄pter affirmatiōne nichil mutat̄ ¶ Di
co licet p̄pter affirmatiōne sapientis nichil mutat̄ in re figt̄a p̄ ppōem / tñ bñ
mutat̄ animus dubius d̄scētis in credulitatē ppōnis p̄pter auctem et iudiciū

sapientis et iudicantis eam esse verā

Arguitur quarto nō seq̄tur ph̄as dicit mundū esse p̄petuū et nūq̄ ince-
pisse/ḡ mūdus nō incepit/et tamen ibi arguit ab aucte
affirmatiue/ḡ n̄s est falsum/qz dicit in geneſi/in p̄ncipio creauit deus celi et ter-
rā ¶ **Oico** qz ibi nō arguit ab aucte/qz aristoteles nō dicit hoc inq̄tū sapiēs
et cyprus in sua sciā/nec in hoc tenet qz est cōtra fidē irām **Maxima** aut̄ ist?
loci dicit qz vnicuiqz ex p̄to in sua sciā credēdū est ¶ **Replicat** aristoteles
vt sapiēs et cyprus dicit qz acc̄ns nō p̄t p se exſistere ſine ſubiecto/ḡ acc̄ns non
p̄t eſſe ſine ſubiecto/ḡ n̄s tamen eſt ſm̄/vt de acc̄tib⁹ in ſacramento altaris
¶ **Oico** qz loquit⁹ eſt hoc vt ex p̄tus pure naturaliter/et ita verū eſt qz nūq̄
naturaliter acc̄ns eſt ſine ſubiecto/qz acc̄ntis eſſe ē in eſſe/ſed qz acc̄na in ſacra-
mento altaris ſunt ſine ſubiecto/hoc ē miraculoſe ſupra naturā ¶ **Sire-
plicat** in dicto argumēto arguit ab aucte negatiue/ḡ nō valet ¶ **Oico** qz ibi
arguit affirmatiue/qz negatio nō p̄cc̄dit hoc v̄bū dicit/ſz ſeq̄/ḡ n̄ar⁹ negatiue

Loci medij ſunt tres

Sequitur de locis medijs Quid aut̄ ſit locus me-
dius dictū eſt prius **Locorū mediōrū**: alius eſt a p̄i-
ugatis: alius caſibus: alius a diuiſione **Cōiugata** et ca-
ſus dicit ſic: qz vniocū v̄t principale ſeu abſtractū: que
idem ſunt: dicit p̄iugatū cū ſuo denōiatiuo: vt iuſticia et
iuſtū: albedo et albū **Caſus** autē dicitur ea q̄ cadunt a
p̄ncipali vel abſtracto: vt iuſtū et iuſte a iuſticia: quā dif-
ferentiā ponit aristoteles ſc̄do thopicoꝝ. **Locus** a
p̄iugatis eſt habitudo vnius p̄iugatorū ad reliquū: vt
iuſticia ē bona: ḡ iuſtū eſt bonū **Locus** a p̄iugatis **Max-
ima** Quicqd̄ p̄uenit vni p̄iugatorū: cōuenit et reliq̄ **Et**
ſi vni p̄iugatorū in eſt: et reliquū in eſt **Locus** a caſib⁹
eſt habitudo vni caſus ad reliquū: vt iuſtū eſt bonū: ḡ
q̄ iuſte ſit b̄n̄ ſit **Locus** a caſib⁹ **Maxima** Qd̄ vni caſui
p̄uenit: et reliq̄ p̄uenit **Et** p̄uerſo ſumit argumētū a
caſib⁹ et p̄iugatis **Diuiſionū** alia ſit p̄ negationē: vt
ſortes eſt hō: aut̄ non eſt hō **Alia** aut̄ nō ſit p̄ negationē
Et hec ſit ſex modis: tribus p̄ ſe: et tribus p̄ acc̄ns **Pri-
ma** diuiſio p̄ ſe eſt ḡnis in ſuas ſp̄s: vt aīāliū aliud hō:
aliud brutū **Sc̄da** ē totius integralis in ſuas p̄tes: vt

ipius domus? alia pars est paries: alia tectum: alia fundamētum
 Tercia est vocis in significata: ut Canis: alius lateralis: alius piscis marinus: alius sidus celeste
 Diuisio vero per accūs Prima est subiecti in accūs: ut animalium aliud sanum: aliud egrum
 Secunda est accūs in subiecta: ut sanorum aliud brutum: aliud hominum
 Tercia est accūs in accūs: ut sanorum aliud calidum: aliud frigidum
 Foculus a diuisione est habitudo unius diuidentium ad reliquum: ut si sortes est animal aut est rationale: aut irrationale: sed non est irrationale: ergo est rationale
 Foculus a diuisione Maxima Posito uno membrorum diuidentium in aliquo subiecto: remouet reliquum: similiter in quolibet alia diuisione Et hec de locis dyalecticis sufficiat

Postquam auctor noster defiauit de locis extrinsecis Sic noster defiauit de locis medijs
 quod medius per participationem presupponit cognitionem suorum extremorum: quoniam siue illis facile cognosci non potest: sed locus medius est medius per participationem respectu loci intrinseci et extrinseci igitur Et sunt huiusmodi loci quatuor puncta

Primum punctum est quod coniugata sunt concretum et abstractum: siue denominas et suum denominatum: ut fortitudo et fortis Et dicitur coniugata quia si sub uno iugo significationis posita: quod signum una et eandem entitatem: sed dicitur in modo significationis: aut dicitur in notatione: nam concretum notat subiectum: et abstractum non: sed abstrahit a subiecto Nam abstractum signum forma sine cadentia ad subiectum Concretum significat illam eandem formam cum cadentia ad subiectum

Secundum punctum quod concretum secundum loycos deriuatur ab abstracto quod compositius formatur seu deriuatur a simpliciori Sed secundum grammaticos abstractum deriuatur a concreto: et ratio diuersitatis est quod grammaticus capit suas deriuationes a vocibus: et quod album est simplicius in voce quam albedo: quod albedo habet tres syllabas: album uero duas: sed secundum ipsos grammaticos albedo deriuatur ab albo Sed loycus capit suas deriuationes ex parte significationis: et quod album signum positum quam albedo quod significat suum significatum notando subiectum cui inheret: et albedo significat simpliciter sine aliqua notatione: sed eo album dicitur secundum loycos deriuari ab albedine: et uoluntate omne concretum deriuatur ab abstracto

Tertium punctum quod abstractum est triplex. scilicet abstractum a supposito: abstractum a subiecto: abstractum a fundamentis Abstractum a supposito est illud quod abstrahitur a suis inferioribus secundum preceps: et tale abstractum reperitur in omnibus prout: ut humanitas equitas coloritas albeitas Abstractum a subiecto est quod abstrahitur secundum preceps a subiectis suis: et tale reperitur in prout accensum: et absolute rati quam respectiuorum: ut albedo sanitas Abstractum a fundamentis est quod abstrahitur a fundamentis secundum preceps: et tale solum reperitur in prout respectiuorum: ut prout duo uel trita abstracta prout argui in hoc loco quod illa prout de aliis: sed prima non: quoniam de nullo prout dicitur De istis etiam uisum est super circa definitionem qualitatum in prout

Quartū punctū locus a iugatis tenet p̄structiue sic/ iusticia est v̄tus
 ḡ iustus est v̄tuosus Maxima si abstractū p̄dicet de
 abstracto/et p̄cretū de cōcreto Qui rō est quia iugata idē s̄gn̄t/ id ē abstractū
 p̄dicet de aliquo/ etiā p̄cretū de alio oportebit verificari/ nō tñ resp̄c̄t eius
 dem p̄ti debet argui/ qz p̄tim p̄ueniūt/ et p̄tim d̄r̄nt Et negatiue tenet vt iniusti-
 cia nō est virtus/ ḡ iniustus nō est v̄tuosus Maxima si abstractū de abstracto
 neget/ et cōcreta de concreto

Queritur p̄mo q̄ dicūt casus/ et quō tenet locus a casib⁹ ¶ Hō p̄mū
 dico qz casus dicūt p̄creta diuersarū p̄tū orōnis Vel sic
 sunt adiecti nōis et suū aduerbiū/ vt iust⁹ et iuste/ fortis et fortiter Et dicūt
 casus a cadēdo/ qz cadūt. i. deriuāt ab vno p̄ncipali. s. abstracto/ vt iust⁹ et iuste
 a iusticia Et licet inf̄ iugata vni cadat ab alio/ nō tñ ambo cadāt ab vno ter-
 cio sicut est de casib⁹ Sz forte diceret qz casus sunt iugata/ quia iust⁹ et iuste
 sunt sub vno iugo s̄gnificationis posita ¶ Oic̄ licet possint dici iugata
 tū ab idē a quo sumit̄ nomē iugati siue q̄tū ad rōem impōis nōis/ tñ q̄tū ab idē
 cui nomē imponit̄ nō dicūt iugata/ sed magis p̄p̄ie casus noīant ¶ Hō 2^m
 dicūt qz locus a casib⁹ tenet p̄structiue et destructiue Cōstructiue sic/ iustus est
 virtuosus/ ḡ qd iuste fit/ virtuosus fit Maxima si p̄cretū p̄dicet de concreto/ et
 etiā aduerbiū de aduerbio Negatiue sic/ fortis nō est debilis/ ḡ qd fortiter fit/
 n̄ debilit̄ fit Maxima si p̄cretū de p̄creto neget/ et aduerbiū negabit̄ de adu-
 bio Et dicūt loc⁹ a casibus/ et nō a casu/ qz plures casus ponūt tam in ante q̄
 in p̄te Et ita dicet̄ de cōiugatis ¶ Si petat̄ quot sunt d̄r̄ inter locos a
 causā formali et ab effectu formali/ et inter locos a iugatis et casibus ¶ Di-
 co qz inter illos locos sunt tres d̄r̄ Prima qz in loco ab effectu ad causam for-
 mali arguit̄ ab vno p̄creto ad vniū abstractū/ et a causa formali eō ab vno ab-
 stracto ad vniū p̄cretū Sz in loco a iugatis arguit̄ a duob⁹ abstractis ad duo
 p̄creta/ vel a duob⁹ p̄cretis ad duo abstracta Scda d̄r̄ qz in loco a causā for-
 mali/ et ab effectu formali arguit̄ penes est 1^m adiacens/ sz in loco a cōiugatis
 arguit̄ penes est 3^m adiacens Tercia d̄r̄ qz locus a causā formali/ et locus ab
 effectu formali sunt loci extrinseci/ sz locus a iugatis/ et locus a casib⁹ sunt lo-
 ci mediū ¶ Si arguat̄ abstractū d̄r̄ abstractū qz abstrahit a subiecto v̄l sup-
 positō/ ḡ nō p̄t̄ p̄ri/ et p̄ p̄ns penes illud nō sumit̄ loc⁹ ¶ Oico qz licet abstrac-
 tū a suppositis nō possit p̄ri/ bñ tñ abstractū a subiecto et fundamto vt d̄m ē

Queritur secūdo quō d̄r̄t diuisio p̄ negationē/ et diuisio p̄ affirmatio-
 nē Et quō tenet locus a diuisione ¶ Hō p̄mū dicit̄
 qz diuisio q̄ fit p̄ negationē semp fit p̄ duo mēbra tm̄ et dat̄ p̄ immediata/ et rō
 est quia dat̄ p̄ p̄dictoria/ et inter p̄dictoria nullā est mediū Sz diuisio q̄ fit p̄ af-
 firmationē q̄ fit p̄ duo mēbra/ q̄ fit p̄ plura/ nec fit semp p̄ opposita simplr̄
 Licet mēbra diuisionis in se includat̄ quandā oppōem Nec fit semp p̄ imme-
 diata/ vt Colozatorū aliud albū/ aliud nigrū/ aliud mēbio colozat̄ ¶
 Hō scdm̄ dicit̄ qz locus a diuisione q̄ fit tantū p̄ duo mēbra immediata tenz af-
 firmatiue ab affirmatione diuisi/ et a positione vni⁹ mēbroz ad negationē al-
 terius Exemplū vt fortis est hō vel nō hō/ sed ipse est hō/ ḡ nō est nō hō/ itē es
 quus est aiāl rōnale v̄l irrationalē/ sed est aiāl irrōnale/ ergo nō est aiāl rōnale
 Maxima posito vno mēbroz diuisentiū immediatozū in aliquo subiecto ab
 eodē remouet̄ reliquū Et in tali etiā tenet negatiue/ vt fortis est rōnalis vel ir-
 rōnalis/ sed nō est irrōnalis/ ḡ est rōnalis Maxima remoto vno mēbroz d̄r̄

videntis immediatoꝝ ab aliquo inferiori/eidem attribuit reliquū Sed in diuisione q̄ datur p̄ plura mēbra q̄ duo/semper tenet affirmatiue ab affirmatione vñ
nisi ab negatione alteri/ sed nō semper tenet negatiue/vt ipsius domus est paries
tectū fundamentū/ sed hec p̄ est tectū/ergo nō est paries vel fundamentū

¶ Arguitur locus a diuisione est locus a dispartis/ q̄ male ponit locus distinctus
¶ Oico q̄ mēbra diuisionis p̄nt dupliciter considerari Duo mō s̄m rōnes
pprias eaz Et isto mō semper sunt opposita vel disparta/ et sic ab ipis sumit lo-
cus extrinsecus a dispartis vel oppositis Alio mō considerant inq̄tū ptim p̄ces
n̄unt cū diuisio/ et ptim dūt Et isto mō sumit ab ipis locus medius a diuisione

¶ Si arguat nulla est diuisio ḡnis in sp̄s/ igitur textus falsus **¶** Ans̄ p̄batur
totū est p̄positū ex ptib⁹ in quas diuidit/ sed gen⁹ nō p̄ponit ex suis sp̄ibus qz
p̄cedit ipas igitur **¶** Oico q̄ licet totū actuale p̄ponat ex suis ptibus in quas di-
uidit/ nō tñ oē totū potēciale qd̄ adhuc est in potencia quale ē gen⁹ **¶** Si
arguat diuisio vocis in significata est diuisio p̄ accēs/ igitur nō p̄ se **¶** Ans̄ p̄batur
qz significata vocis accidunt voci/ qm̄ ipa est de ḡne qualitatis/ et signa quicq̄
de alio ḡne **¶** Oico licet signa accidunt voci s̄m se considerate/ vt est in ḡne qua-
litas/ nō tñ accidunt voci significatiue inq̄tū est significatiua entis **¶** Si
arguat nulla ē diuisio subiecti in sua accēa/ q̄ textus falsus **¶** Ans̄ p̄bat accēa n̄
sunt p̄tes sui subiecti/ qz nō p̄ponit ipm̄/ q̄ cū oīs diuisio sit totius in suis p̄tes
q̄ nulla est diuisio subiecti in accēa **¶** Oico q̄ licet oīs diuisio p̄ se fiat in p̄-
tes totius/ nō tñ diuisio p̄ accēs/ sed sufficit q̄ illa diuisio fiat in accēa q̄ deter-
minant ipm̄ totū ad diuerfas p̄tes eius.

¶ Arguitur p̄mo Locus a coniugatis nō distinguit a loco/ a causa formali/
hic male ponit locus medius **¶** Ans̄ p̄bat qz abstractū
est causa formalis sui p̄creti/ q̄ arguēdo ab abstracto ad p̄cretū est locus a cau-
sa formali q̄ est intrinsecus/ q̄ male ponit hic locus a coniugatis distinctus **¶** Di-
co q̄ abstractū p̄nt dupliciter considerari Duo mō vt est forma p̄creti et sibi dat
esse/ tūc ab eo sumit locus intrinsecus a causa formali/ arguēdo. s. ab vno ab-
stracto ad vñ p̄cretū Sz alio⁹ considerat abstractū vt ptim p̄uenit cū cōcreto
scz in se significata/ et ptim differt. s. in p̄notato seu mō significandi/ sic facit lo-
cū mediū a coniugatis/ et tūc arguit semper a duob⁹ abstractis ad duo p̄creta/ vel
e p̄uerso a duob⁹ p̄cretis ad duo abstracta **¶** Replicat iste locus a coniuga-
tis nec tenet a duob⁹ abstractis ad duo p̄creta/ nec e p̄uerso/ q̄ solutio falsa **¶** Ans̄
p̄bat qz nō sequitur/ cecitas est insensibilitas/ q̄ cecus est insensibilis/ añs est vox
et p̄ns falsum/ et tñ arguit a duob⁹ abstractis ad duo p̄creta/ q̄ solutio mala/ et
textus falsus q̄ idē dicit **¶** Oico q̄ insensibilitas vel insensibile caput duplici-
ter Duo⁹ vt dicit negationē vel p̄uationē cui⁹ libet sensus/ et sic cecus nō ē in-
sensibilis Alio mō caput vt dicit negationē vel p̄uationē sensus particularis scz
sensus visus/ sic cecus bene est insensibilis.

¶ Arguitur secūdo nō tenet a duob⁹ cōcretis/ qz nō sequitur hō est aiāl/ q̄
huāitas est aiālitās/ añs est verū et p̄ns falsum **¶** Di-
co q̄ arguēdo a p̄cretis ad abstracta q̄ abstractū a suis suppositis et inferiori-
bus nō tenet iste locus Sed debet argui respectu abstractoꝝ q̄ abstractū a s̄-
iecto vel fundamēto/ et nō ab inferiorib⁹ **¶** Replicat hic arguit respectu
abstractoꝝ q̄ abstractū a subiecto/ et tamen nō sequitur albu est dulce/ q̄ albe-
do est dulcedo/ vt e p̄uerso/ albedo nō est dulcedo/ q̄ albu nō est dulce/ quia añs
est verū et p̄ns falsum/ ergo solutio est falsa **¶** Oico q̄ ad hoc vt bn arguat

requirit etiā q̄ arguat in p̄dicationibz p̄ se/mobo albu est dulce/est p̄dicatio
accidens vel denominatiua ¶ Si petas quot p̄ditiones requirunt ad hoc
vt bene arguat p̄ locū a iugatis ¶ Oico tres Prima q̄ arguat in p̄dicatio
nibz p̄ se Secda q̄ arguat penes abstracta et cōcreta in p̄ntis accidentiū Ter
cia vt arguat penes abstracta q̄ nō abstrahūt vltimata abstractione/scza sius
suppositis et inferioribz/ideo nō sequit̄ albedo est color/ḡ albeitas est colorei
tas/verū est tñ q̄ affirmatiue a duobz abstractis ad duo cōcreta tenet vltiter.
Et similiter a duobz p̄cretis ad duo abstracta tenet vltiter negatiue

Arguitur tercio cōtra locū a casibus ¶ Nō sequit̄ n̄t̄s et v̄t̄s sunt ca
sus intrāstitiui/ḡ datiu⁹ et accūs sunt casus trāstitiui/
et tñ ibi arguit̄ a casibz/et añs est verū et p̄ns falsum/igit̄ locus a casibus nō te
net affirmatiue ¶ Oico licet ibi arguat̄ a casibus .put casus est accūs nōis
vel p̄nōis p̄ qd̄ significat p̄ modū vt qd̄ est alterū/vel cui⁹ vel cui⁹ zē/nō tñ ar
guit̄ a casibus .put hic casus accipiūt̄ scz vt sint abiectiuū nōis et siū aduerbiū
vel vt sint p̄creta diuersarū p̄ciū sicut iustus iuste/liberalis liberalit̄ ¶ Re
plicat̄ nō tenet etiā locus in illis casibz captis p̄ cōcretis/ḡ solutio falsa ¶ N̄s
p̄batur qz non sequitur iustus est liberalis/ḡ quod iuste fit liberaliter fit/qz añs
potest esse verū et p̄ns falsum/ḡ solutio mala/et simul sequitur qz textus est fal
sus qui dicit qz locus a casibus tenet affirmatiue ¶ Oico sicut locus a iuga
tis non tenet in p̄dicationibz p̄ accidens/ita nec locus a casibus Sed ambo te
nent in p̄dicationibz p̄ se/ sed cū dicit̄ iustus est liberalis nō est p̄dicatio p̄ se/ sed
p̄ accidens et denominatiua..

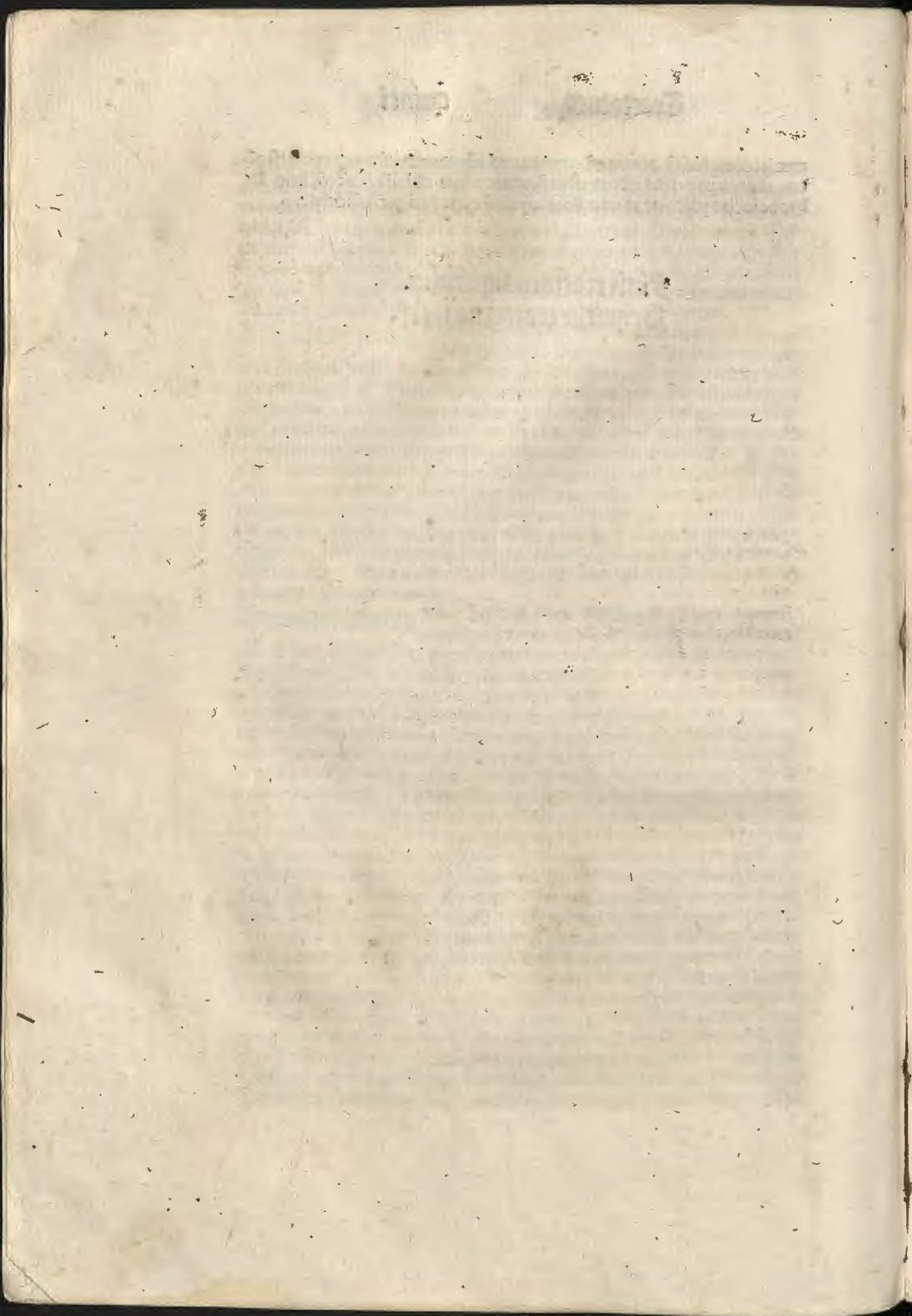
Arguitur quarto cōtra locū a diuisione ¶ Nō sequit̄ aiālū aliud homo/
aliud brutū/ sed lapis nō est brutū/ḡ lapis est homo/
añs est verū et p̄ns f̄m̄/et arguit̄ a negatione vni⁹ mēbrorū t̄nidentiuū ad posi
tionē alterius/ḡ locus a diuisione nō tenet negatiue ¶ Oico q̄ male arguit̄
p̄ locū a diuisione qz opz q̄ diuisum verificat̄ de s̄b̄iecto minoris et p̄clusionis
mō aiāl nō verificat̄ de lapide s̄b̄iecto minoris et p̄clusionis ¶ Replica
tur hic diuisum verificat̄ de s̄b̄iecto minoris et cōclusionis/et tñ nō sequitur/ōē
aiāl est rōnale vel irrōnale/ sed nō ōnc aiāl est rōnale/ḡ ōē aiāl est irrōnale/hic
arguit̄ p̄ locū a diuisione negatiue/et añs est verū p̄ntē existente falso/ḡ ille lo
cus nō tenet negatiue/et p̄dicta solutio est falsa ¶ Oico distinguēdo maiorē aut
ē vna ypothetica diuisiua/tūc ipsa est falsa/qz tūc valet istā ōē aiāl est rōnale
vel ōē aiāl est irrōnale/vtraqz ps ē falsa Vel ipsa est vna categorica de diuisi
to p̄dicato sic ē vera/ sed arguit̄ a nō distributo ad distributū ex p̄te li aiāl/qd̄
in minori supponit̄ determinate .pp̄ter duo signa se impediētia/et in cōclusionē
supponit̄ p̄fule distributiue Deberet̄ em̄ sic argui/ōē aiāl ē rōnale vel irrōnale
sed istud aiāl vel azin⁹ nō est rōnale/ḡ istud aiāl vel azin⁹ est rōnale vel irrōnal
¶ Possit̄ hic argui p̄tra diuisionē q̄ fit p̄ negationē sic ¶ Nō sequit̄ rōnōs
est cornutus vel nō cornutus/ sed r̄ndens nō est cornutus/ḡ r̄ndens est cornut⁹
ita petrus est azin⁹ vel est nō azin⁹/ sed petrus nō est azin⁹/ḡ petrus est azin⁹
p̄na tenet p̄ locū a diuisione negatiue/a destructione vni⁹ p̄tis ad positionē al
terius ¶ Dico q̄ male p̄cludit̄ quia deberet̄ sic cōcludi/ḡ r̄ndens est nō cornu
tus Et petrus est nō azin⁹/et sic cōclusio est vera sicut añs Et qz debet̄ sic cō
cludi patet/quia mēbra diuisionis sunt cornutus/et nō cornutus Et vni⁹ mem
brū scz cornutus negat̄/ḡ alterū membrū scz nō cornutus inf̄ret̄ affirmatiue/
Possit̄ etiā illud membrū nō cornutus in minori negari/et tūc inferretur affir

Tractatus**quinti**

matie comutus/sic petrus est comutus vel nō comutus/sed petrus nō est nō
comutus/ergo petrus est comutus/sed tunc minor est falsa sicut cōclusio Et
hec de locis dyaleticis ad nouelloꝝ loycoꝝ exercitacionē sufficiant. .

Finit tractatus quintus.
Sequitur tractatus sextus.

Prohemium Tractatus Sexti

Secunda incipit tractatus pe. hys. q̄ intitulat
tractat^o de fallacijs seu locis
sophisticis extract^o ex libro clenchoy aristotel. añq̄ ad
textum pcedat. p̄ inuenib^o loyce facultatis studiosis/ r
cōtra seimices disputare cupiētib^o. p̄uc nō inutiles mo
nent q̄stioēs cum argumētis siue replicis. q̄nq̄ cū repli
cis. put materia requirit S̄ in p̄cessu text^o Duabit n. o
d^o tractandi cū p̄ctis r duab^o q̄stioib^o. q̄tuor argumētis

r quatuor replicis vt in p̄cedētib^o duatum est

Queritur primo. quid ē s̄btum sexti tractat^o fallaciaꝝ pe. hys. extrac
ti ex libro clenchoy aristotel. ¶ **O**ico s̄btum cū est
syllogism^o sophistic^o. p̄bat p̄mo p̄ p̄ditiones requisitas ad s̄btum attributio
nis/ q̄ ē quid̄ p̄missi^o inter p̄ncipa^o p̄siderata ist^o sciētie/ p̄mo notum/ n̄ trāf
euidens methas. ad quod om̄ia hic p̄siderata h̄nt ordinem r attributionē. S̄ ē
s̄btum in hoc tractatu: p̄nia tenet p̄ locum a diffinitōe ad diffinituz S̄ aduer
te q̄ non oportet s̄btum esse cōsiliū ad om̄ia in sciā p̄siderata: sed sufficit q̄
sit cōsiliū inter p̄nc^o p̄siderata Et adhuc q̄ inter illa sit p̄mo notum; nō nori
cia determināta. s̄ sufficit q̄ sit p̄mo notum not^o p̄fusa Per hoc soluit̄ duo ar
gumēta q̄ patēt in principio p̄mi tractat^o ¶ **S**i petas quot sunt q̄ in sciā p̄ncipa
liter p̄siderāt ¶ **O**ico q̄tuor sc̄z s̄btum/ p̄tes s̄biectiue s̄bt^o/ p̄m^o s̄bt^o: r passio
ei^o inter que/ duo sunt sc̄z s̄brū r p̄tes ei^o s̄biectiue q̄ magis p̄m^o p̄siderāt. q̄ inq̄
runtur p̄ se r p̄pter se in tali sciā cui ipsa sunt S̄ alia duo sc̄z p̄m^o r passio cō
siderātur min^o p̄ncipa^o. q̄ non p̄pter se s̄z p̄pter s̄btum r p̄tes s̄biectiueas. Et
ideo si arguatur p̄m^o est magis cōe q̄ s̄btum/ p̄m^o est s̄btum. **O**ic^o negādo
p̄nām q̄ licet p̄ncipiū inter min^o p̄m^o p̄siderata fir magis cōe/ non tamē int̄ p̄m^o
p̄siderāt in sciā sed requirit̄ ad s̄btum ¶ **S**c̄do p̄bat alia rōne a p̄ori q̄c̄ syllo
gism^o sophistic^o sit s̄btum ill^o est s̄btum alic^o sciē cui demrāt̄ inesse passioēs
eius p̄ p̄prium r adequatum p̄m^o. sed syllo^o sophistic^o demrāt̄ur inesse passi
ones p̄ p̄prium r adequatum ei^o p̄m^o i^ogit̄ est s̄btum ist^o sciē **A**d inoz p̄bat. quia
passio hui^o sciē est generatim deceptionis ex p̄missis/ q̄ demrāt̄ inesse syllo^o so
phistic^o/ p̄ suum p̄m^o. qd̄ est habens causam appntie r cām defectus. Et fit ta
lis demrā^o hoc mō **O**m̄is syllogism^o h̄ns cām appntie r cām defect^o ē ḡntis
u^o deceptionis ex p̄missis s̄z syllogism^o sophistic^o ē syllo^o h̄ns cām appntie. et
cām defect^o/ s̄z syllo^o sophistic^o est generatim deceptionis ex p̄missis Et addit̄
in passione ex p̄missis p̄pter alias argu^o sophisticas. q̄ non generāt decepti
onem ex duab^o p̄missis: vt sunt enthimemeta soph^o ¶ **A**lij s̄ sic pbant **A**l
lud est s̄btum alic^o sciē qd̄ h̄z p̄m^o adequatū sciētie/ p̄ quod sibi inest passio ad
equata/ r qd̄ h̄z p̄tes s̄biectiue sed syllo^o ē h̄mōi i^ogit̄ est s̄btum. **A**d inoz p̄t̄ q̄a
p̄tes s̄biectiue sunt. iste syllo^o sophistic^o r ille sc̄z syllo^o peccans in materia tm̄.
syllo^o peccans in forma tm̄/ r syllo^o peccans in materia r forma siml/ p̄ncipiū
adequatū r passio adēq̄ta tam dēa sunt.

¶ **A**rguit̄ p̄mo sic **N**ullū p̄plexū potest esse s̄btum/ s̄z syllo^o sophistic^o ē quō
p̄plexū: ḡ non p̄t esse s̄btum ¶ **O**ico q̄ licz syllo^o capt^o p̄ denōiato fit qd̄ p̄
plexū: non tamē capt^o p̄ccato ¶ **R**eplicat̄ **E**tiam p̄mo completiē ex du
ab^o dictionib^o i^ogit̄ p̄ccato est quid̄ p̄plexū ¶ **O**ico s̄z p̄ccato capt^o fit quid̄

H i

Prohemium

cōplexum sūt vocem/nō tñ sū rem sūtam qz p istas duas voces circūsoqm²
vnam intentionem de qua ē hec sciā tū de sūto.

¶ Ar² 2° syllo^{mo} sophi^{co} p̄scato seu p̄ scda intentione/ non puenit passio
isti² sciē/ s̄ syllo² sophistic² p̄ scato seu 2ª intentio ē nō ē hic sūtrum Añs pbat
qz intentio illa n̄ ē generatiua deceptionis ex duab² p̄missis: s̄ syllo² sophistic²
p̄ dendiato hoc facit s̄ syllo² sophistic² p̄ dendiato z non p̄ scato crit hic sū
iectum **¶** Oico q̄ licz syllo^{mo} sophistico seu secūde intentioni/nō pueniat ac
tus generandi deceptionē ex p̄missis. ipsi tamen intētiōni puenit aptitudo ge
nerandi deceptionem **¶** Modo passio h² sciētie non ē generare deceptionem. s̄
ē gnātū deceptipnis. put dicit aptitudinem ad generādu deceptionem **De illo**
to videat magis clare in p̄n^o quinti tractat² q̄one tertia

¶ Ar² t^{er}cio Argumētatio sop^a ē sūtrum isti² sciē s̄ non syllo² sophistic² s.
Añs pbat qz ē quid cōsūmū p̄mo notum zē **¶** Oico q̄ licz sit qd cōsūmūz
p̄ p̄riorem/non tñ ē quid cōsūmū p̄ cōsiderationem. qz non ē p̄ncipalissimūz
in ista sciētia p̄sideratum **¶** Si dicat passio hui² sciētie puenit argumētatiōi
sophisticē s̄ sit ē sūtrum **¶** Oico negādo qm̄ licz generatū deceptionis pueni
at sibi: tñ generatū deceptionis ex p̄missis: nō puenit sibi adēquate. j. p̄uertit
biliter/ s̄ hoc puenit syllo^{mo} sophistico

¶ Ar² 4° Null² syllo² sophistic² ē sūbictum hui² sciētie ē vera. s^o syllo² so
phistic² ē sūtrum hui² sciētie ē falsa: p̄nia tenet p̄ locum a p̄dōne opposit² /
Añs pbat p̄ eius descendentes **¶** Dico q̄ ibi ē fallacia figure dōcōnis qz ibi ar
guit a suopōne p̄sonali ad iuppōem simplicem ex p̄te li syllo² sophistic². qd̄ i
anecdēte supponit p̄sonalr e in p̄ntē sum² **¶** Si dicas ibi ē bon² locus p̄ vale
tic² p̄tradōrie opposit² **¶** Oico q̄ in p̄dōcōis simini debēt supponere eo
dem genere supōis: sic non ē hic Arguat 1² bñ d² q̄ debz sic argui **¶** Nullus
syllo² sophistic² ē sūtrum ē vera/ s̄ aliquis syllo² non ē sūtrum ē falsa: z tūc añs
ē ver² z p̄ns sūm² **¶** Si ar² sciā dendiatur a sūto: s̄ ista sciā dendiatur a fallacijs
fallacia v² ē sūtrum **¶** Dico q̄ sciā non semp̄ denomiāt a sūto s̄ a p̄n^o vcl alio
vt supra patuit in q̄nto

Queritur secūdo. Utrum de syllo^{mo} soph^{co} habet sciā. **¶** Oico sic:
demonstratur inesse adēquata passio. sēb syllo² sophistic² ē h̄mōi. s̄ de syllo^{mo}
sophistic² habet sciā **¶** Maior p̄z p̄ p̄m p̄mo p̄terioz **¶** Minor p̄ demratiōnē
pus factam **¶** Ar² p̄mo sciētia ē de sola p̄clusiōne s̄ syllo² sophistic²
cus non ē 2° s̄ de ipō non ē sciētia **¶** Maior p̄z p̄mo p̄terioz p̄ diffinitionem
sciētie **¶** Oico ad maiore q̄ de sola p̄clusiōe ē sciētia tanq̄ de scibili p̄pinq̄
tñ de sūto z sūto p̄clusiōis bene est sciā tanq̄ de scibili remoto
¶ Ar² 2° de ente p̄ accēs nō est sciā s̄ syllo² sophistic² ē ens p̄ accēs s̄ de syllo^{mo}
soph^{co} non ē sciā **¶** Maior pbat qz sciā ē veroz z necēarioz/ s̄ ens p̄ accēs non
ē necm **¶** Oico q̄ syllo² sophistic² capitur du² **¶** Vno modo p̄ denomiāto / z
sic ē ens p̄ accēdens/ z vt sic de ipso non est sciā **¶** Alio modo ca² p̄ scato. z sic n̄
est ens p̄ accēs **¶** R̄plicatur syllo² sophistic² p̄ scato ē pars in modo ad
sūllm̄ in cōi: s̄ ē ens p̄ accēs p̄o scato/ z p̄ p̄ns de ipō non est sciētia **¶** Añs p̄
batur quia syllo² sophistic² ē vniuersale sumptum cū dēfīatiōne se habens ad
sūllm̄ sicut homo albus ad homīnem **¶** Oico q̄ licet de ente p̄ accēdens non

pt esse sciā s̄balternans/de ipso tamen bene pt esse sciā s̄balternata. mō ista sci
entia ē s̄balternata sciē poy Est at sciā s̄balternata s̄m p̄hm que p̄dicat s̄b^m
scientie s̄balternantis p̄tractum p̄ orām acc̄ntalem S; sciā s̄balternās est que
p̄dicat s̄b̄tum incontractum

¶ Si repli^r s̄b̄tum sciētie libroy non verificatur de syllō^m sophistico. q̄ sciā
sophistica non erit ei s̄balternata ¶ Oicit q̄ ista sciā non ē s̄balternata sciētie
p̄iorum a toto genere/s; quantū ad aliquas e² p̄tes s̄biectiuas. puta q̄ru; ad
syllm̄ peccantem in mā tm ¶ Et si repli^r de ente p̄ acc̄ns nec ē sciā s̄b
alternans nec s̄balternata. q̄ solutio falsa. Un; pbatur quia de ente p̄ acc̄ns ni
hil verificat n̄crio/q; in ente p̄ acc̄ns s̄bi;nuicem p̄ueniūt p̄tingent/ r̄ p̄nt s̄bi
inuicem non p̄uenit. ¶ Et ad p̄bationem q̄ licet de ente p̄ acc̄ns nō pt alio
quid verificari n̄crio s̄m² loquendo: bñ tamē posita p̄stantia s̄bi/ h^o ē si po
natur tale ens p̄ acc̄ns inesse. Sile est vt ista ē nec̄aria/hō alb^o ē alb^o/ r̄ hō alb^o
b^o ē homo ¶ Alij tamen aliter dicūt redeūdo ad 2^m p̄cipale argumētū. q̄ sy l
logis m² sophistico. put est hic s̄b̄tum nō ē ps in modo ad syllm̄. s; ē vera 2^a in
tētio distincta a syll^m r̄ p̄tinet s̄b se vniuoce syllm̄ sophisticū peccantē in ma
teria/ r̄ syllm̄ sophisticū peccantem in forma. r̄ peccātem in vtroq; simul. Et
non p̄cedit q̄ hic sit p̄rio supior; de inferiori/ syllō² sophistico ē syllō²: s; ē p̄rio
vni² intētionis disparatē de alia ¶ Et quando cis arguit/ syllō² sophistico pec
cans in materia tm ē vera spēs syllm̄: q̄ non erit spēs syllōgismi sophistico: q̄
tenet q; diuersoy generum diuersē sunt spēs ¶ Oicit liz diuersoy generoy
id ē diuersoy p̄ioy diuersē sunt spēs Tamen diuersa genera/hoc ē distinc
ta genera vniūs p̄dicamenti possunt habere eandem sp̄ciem

¶ Alij r̄ tercij dicunt q̄ s̄b̄tum isti sciētie ē syllō² peccans in materia tātz
r̄ ponūt istam sciām esse vnam sciām s̄balternatam sciē libzi p̄ioy Et dicunt
q̄ quīs hic detiātur de syllm̄s peccantib; in forma/ r̄ de alijs argumētatiōib;
sophisticis. Hoc tamen est min² p̄cipalr: r̄ propter syllōgismū peccātem
in materia tantum

¶ Tercio de non ente nō ē sciā: s; syllō² sophistico ē non ens/ q̄ de ipō nō ē
scientia Maior pat; q̄mo p̄terioy Minor probat p̄ p̄hm q̄nto metha² q̄ re
commēdat plato nem in h^o q̄ posuit syllm̄ sophisticum de genere non entium
¶ Oico q̄ syllō² sophistico ca² duplr 2no mō pro scato scz pro q̄dam 2^a in
tētionē s̄b̄data sup̄ obiectū hñs cām app̄ntic r̄ cām defect². r̄ sic syllō² sophis
tic² ē vni; verum ens de p̄dicamento ad aliquid Alio modo capitur pro de
minato/ sicut ē quicquid currit habet p̄des: aqua currit: q̄ aqua habz p̄des. r̄
sic syllō² sophistico non ē ens vni;: sed ē quid multiplex/ r̄ ē non ens tale q̄lc ap
peret/ r̄ ita capit̄ q̄nto metha² s; ita non ca² hic

¶ Arguit quarto de falsis non ē sciētia/ sed syllōgism² sophistico ē falsus/ s^o
de ipō non ē sciā Maior pat; p̄ma p̄terioy Vbi dicit q̄ om̄is sciā ē vcroz.
¶ Oico ad minozem q̄ licet syllōgism² sophisticus sit falsus pro denomina
to/ syllōgism² tū sophistico pro p̄to non ē falsus/ r̄ sic s̄b̄tum isti sciētie. Aliē
d² sc̄dm̄ alios qui soluiūt ad maiorē: q̄ licet de falso p̄ponali non sit sciē
de falso tamen denominatiue bene potest esse scientia Et ad minozem licet sy l
logism² sophistico sit falsus syllō/ capit̄ ipsim vt s̄b̄at in syllō^m peccāte in
forma/ syllō² tamen sophistico ē verum ens/ r̄ ioco de ipō bñ pt esse sciā. Sed

Prohemium:

nota qd est triplex falsum et triplex verum. Quoddam est falsum quod oppositum vero veritate contrarium et sic falsum est non ens. Aliud est falsum propositionale quod oppositum vero propositiuali. et sic homo est asinus est falsum. Tercio dicitur falsum quod opponitur vero ut est appere et esse illo modo aurum est verum et falsum est appere et non esse: ut aurum est. Sillogismus vero pro peccato nullo istorum modorum dicitur falsus.

Queritur tercio quomodo denotatur scientia tradita in hoc sexto tractatu seu in libro elenchorum. **¶** Dico quod denotatur scientia sophistica. probatur quia scientia convenienter denotatur a suo libro. sed syllogismus sophisticus est hic secundum quod convenienter denotatur scientia sophistica.

¶ Arguitur primo sic. Aurum sophisticum non est aurum sed a fili scientia sophistica non est scientia. Dico quod non est simile et ratio est quia aurum sophisticum non est verum aurum sed apparens tantum et non certum. et pro tanto dicitur sophisticum quia decipit. Sed scientia sophistica non dicitur sophisticum quia apparcat esse scientiam et non est sed quia generalis est scientie quam apparcat esse scientiam et non est. Et sic convenit in hoc quod utriusque appareat esse sed diuersimode tamen. Aurum enim simpliciter apparet esse aurum et non est aurum. sed scientia sophistica apparet esse scientiam et est vera scientia in se licet non sit scientie generatiua.

¶ Arguitur secundo dicit philosophus primo elenchorum quod sophisticum est apparens sapientia tantum et non certum et promittitur. 4° methaphisice dicit quod sophista non est sciens sed apparet tantum sciens. quia ipsa non est scientia. **¶** Dico quod scientia sophistica causa duplici. Uno modo pro scientia habita de filio sophisticum pro veram demeritationem et sic ista scientia est vere scientia. Et sic dicatur sophisticum. hoc non est quia decipit sed quia habet de filio sophisticum quod decipit. Alio modo dicitur scientia sophistica non quia habet de filio sophisticum sed quia habet pro filio gisim sophisticum hoc est de conclusio conclusum pro filio sophisticum et talis scientia non est vera scientia immo deceptoria sicut aurum sophisticum non est aurum. et hoc modo caput philosophus sophisticam scientiam cum dicit quod est apprensio tantum et non certum.

¶ Arguitur tercio. Noticia hic tradita est fallacia et deceptio. quod notum ista non est scientia. **¶** Nota probatur quod ut dicitur est sillogismus sophisticus et generatiua deceptionis et fallacie. **¶** Dico quod licet uoti habita de conclusio conclusum pro filio sophisticum capitulum pro de uominato sit deceptio et fallacia non tamen notum habita de conclusio filii lozismi sophisticum pro peccato conclusum de demeritationem pro quam passio huius scientie demeratur inesse sillogismo sophisticum non est deceptio sed vera scientia.

¶ Arguitur quarto bene se sophista non est sciens sed sophisticum non est scientia. prima tunc pro locum pro coniugatis. **¶** Nota pro primo elenchorum et pro promittitur 4° methaphisice. sophista non est sciens sed apparet tantum sciens. **¶** Dico quod male arguitur pro illis locis cum quod ille locus tenet solum in propositionibus pro se. sed cum dicitur sophista non est sciens est pro tio pro accens. **¶** Replietur bene sequitur sophisticus est sciens sed sophisticum est scientia pro loco. um a coniugatis sed a fili fuit ibi verum locum a coniugatis / sophista non est sciens sed sophisticum non est scientia. **¶** Dico quod non est simile quia sophisticum potest capi duplici. Uno modo formaliter pro habitu intellectuali generato de filio sophisticum pro demeritationem tunc est creature tum a sophisticum et bene se quia est pro tio pro se superioris de inferiori. Alio modo potest capi materialiter pro eo quod denotatiue dicitur sophisticum tunc est pro tio accens de libro: et non tenet. sicut hic sophista non est sciens.

Queritur quarto. **¶** Dico quod sic. probatur quia scientia sophistica habet distinctum ab aliis distincta. **¶** Dico quod sic. probatur quia scientia sophistica habet distinctum ab aliis distincta. **¶** Nota tunc pro primo in tercio de anima. scientie sciant quemadmodum et res de bulbis sunt.

¶ Arguitur sicut se habet *dya^a* et *metha^a* ita se habet *sciā soph^a* & *dyale^a* et *metha^a* sunt *sciē coēs* & *sciā soph^a* crit *coīs* et non *spāl*. Prima pars antea per se per philosophum sexto *metha^a*. Secunda pars per primo per tertio. ¶ Oico quod *sciā soph^a* dicitur per se dicitur duo in ordine ad seipsum inquit considerat suum sibi et suam passionem et sic est *sciā spāl* ab alijs distincta. Alio considerat per ea utrum in alijs scijs et per ut applicat ad alias scijs tunc est *sciā coīs*. Vel sic licet *sciā soph^a* sit *coīs* per applicationem et tamen *spāl* *sciā* sibi per se nam. Vel sic licet *soph^a* utrum sit *coīs*. *soph^a* tamen docens est *spāl* sicut solet dici de loyca.

¶ Ar^o secundo *sciā* de *syll^o* *falsigrapho* non est distincta a *sciā* de *demratiua*. & *sciā* de *syll^o* *sophistico* non est distincta a *sciā* de *syll^o* *dyalectico*. omnia probatur. quod sicut se habet *syll^o* *falsigrapho* ad *demratiua* ita se habet *syll^o* *sophistico* ad *dyalectico*. ¶ Oico negando quod ad probationem dicitur quod non est sic. et ratio est. quod *syll^o* *falsigrapho* procedit ex eisdem principijs omnino cum *syll^o* *demratiua*. sic ut non est de *syll^o* *soph^o* in ordine ad *syll^o* *dyalectico*. quod *syll^o* *sophistico* procedit ex maiori appropinquat probabili tamen. quam non potest esse maiori *syll^o* *dyalectico*. ¶ Vel soluitur ad ans negando quod *sciā* de *syll^o* *falsigrapho* non sit distincta a *sciā* de *demratiua*. et si probet quod non quod sic est distincta per se de ea determinat. sic ut determinat ut de ea distincte quam non est distincta. ¶ Oico negando quod hoc ab auctore negatiue non valet. Sed quare non determinat de ea. dicitur quod facilius potest haberi habitus *sciā* de *demratiua*. quod ex eisdem similibus syllogisat in *syll^o* *falsigrapho* et de *demratiua*. sic ut de *sciā* *syll^o* *sophistico* et *dyalectico* quod habitus *sciā* *syll^o* *dyalectico* non facilius habet *sciā* *syll^o* *sophistico*. ¶ Ar^o 3° Oppositorum eadem est disciplina: sic *syll^o* *sophistico* et *dyalectico* sunt opposita generis. ipse est eadem disciplina. et per omnia loca *sciā* non erit distincta a *dya^a*. Minor pars quod *syll^o* *sophistico* opponitur pueriue *syll^o* *dya^a*. pars quod pueriue probabilitate quam ponit *syll^o* *dyalectico*. ¶ Dico quod oppositorum est eadem disciplina generaliter non tamen *spāl*: et ideo licet *syll^o* *sophistico* opponatur *syll^o* *dya^a*. adhuc tamen ipse sunt distincte *sciē spāles*. Vel dicitur quod non opponitur pueriue: sic disparte opponitur et ideo non est necesse ipse esse eandem *sciā*. ¶ Ar^o 4° *sciā* *sophistica* non est distincta a *dya^a*. dicitur falsa. Ans probatur quod eadem est *grāma^a* et *sciā* quam considerat de *gruuo* tamen positio. et de *ingruuo* tamen pueriue. sicut ibi non est *sciā* *spāl* de *incogruuo*. etiam non ponit *sciā* *spāl* de *sop^o*. ¶ Oico sicut per se *syll^o* *sophistico* non opponitur pueriue *syll^o* *dya^a*. Et ratio est quod maiori *syll^o* *sop^o* in quam videtur esse pueriue *syll^o* *dyalectico*. non est apta nata esse pueriue. sicut maiori in quam est *syll^o* *dyalectico* quod tamen requirit ad rationem pueriue: cum pueriue solū pueriue actū. et relinquit aptitudinem. ¶ Ad argumentū de *grāma^a* dicitur quod non est huiusmodi *gruuo* et *ingruuo* opponitur pueriue: cum *ingruuo* natū est esse *gruuo* sic ut non est de *syll^o* *sophistico* et *dyalectico*. ¶ Si res applicat nullo *sophistica* est *sciā* que nec *spāl* nec *coīs*. Ans probatur per maiestas auctoritates: una philosophi dicitur primo elementorum *Sophistica* est appropinquat sapientia et non est *sciā*. Alias per metaphisicos quod *sophistica* non est *sciēs* sed appropinquat tamen *sciēs*. Oico quod utrum demum est quod ille auctores intelligunt de *sciā* quam habet per *syll^o* *sophisticum* per dicitur. Et non de *sciā* quam habet de *syll^o* *sophistico* per demratiuam passionis de ipso.

Syllogismorum alius demonstratiuus? alius? dy-
 aleticus alius sophisticus? siue litigiosus
 Syllogismus demonstratiuus est qui ex p-
 mis veris & immediatis est syllogizatus? .
 aut ex talibus que per aliqua prima et
 vera principia siue cognitionis sumpturunt Syllo-
 gus dyalecticus est qui ex probabilibus est syllogizatus
 Syllo-
 gus sophisticus? ut dicit phis in elenchis: est qui ap-
 paret esse syllogismus? & non est. aut qui est syllo-
 gus? sed non est conueniens rei. Disputatio est actus syllogisticus?
 unius ad alterum ad aliquod propositum ostendendum:
 Disputationis quatuor sunt species. Doctrinalis: dyale-
 tica: tetratiua & sophistica. Disputatio doctrinalis est
 que syllogizat ex propriis principijs uniuscuiusque discipuli-
 ne: & non ex his que videntur ridenti Et huius dispu-
 tationis instrumentum est syllo-
 gus demonstratiuus? Dis-
 putatio dyalectica est que ex probabilibus syllogizat: & est
 collectiua preadmonitionum Et eius instrumentum est syllogis-
 mus dyalecticus Disputatio tetratiua est que syllogizat
 ex his que videntur ridenti: & necesse est eum scire qui se simu-
 lat habere scientiam: huius disputationis instrumentum est
 syllo-
 gus tetratiuus Est autem syllo-
 gus tetratiuus? qui procedit
 ex his que videntur ridenti: Disputatio sophistica
 est que procedit ex his que videntur probabilia & non sunt
 Et huius disputationis instrumentum est syllo-
 gus sophisticus? .

¶ Postquam autem noster in quinto tractatu determinauit de syllo-
 gismo dyalectico: hinc in hoc sexto determinat de syllo-
 gismo sophistico Et ratio ordinis est quod probabile
 verum & simpliciter procedit apprensibile: & syllo-
 gus dyalecticus fit ex probabilibus simpliciter
 & sophisticus ex apparenter probabilibus igitur quintus
 qui est de syllo-
 gismo dyalectico: dicitur procedere sextum qui est de syllo-
 gismo sophistico Et sunt huiusmodi quatuor precepta
 que rationes. quatuor argumenta cum replicis Per totum hunc tractatum inuenitur tal-

mod⁹ pcedendi sicut et in pcedentib⁹ suatum est

Primum pūctum ē q⁹ syllo⁹ tract⁹ ad materiam spālem diuiditur in de
ratio est: qz omnis syllo⁹ tract⁹ ad mām in spāli Aut fit in materia nēria sic ē
demrati⁹ Aut fit in materia pbabili, sim⁹ sic est dyalectic⁹ Aut in mā pbabi
li appnter sic ē sophistic⁹ Et est hec diuisio sBti in sua aectia. Et nō ē diuisio
generis in suas spēs qz non dat p dās formales s; p dās mteriales: eo q⁹ mē
bra diuisionis sumūt ex pre materie ad quam ptrahit⁹ syllo⁹: sicut qñ circulus
diuiditur p aureum et argētum. et cupreum.

Secūdu pūctum q⁹ diffinitio syllemi demrati⁹ datur p istam disti⁹
tionem aut: quia in ea dat⁹ intellcti duplex syllo⁹ de
mostrati⁹ vel duplex demonstratio scz demrati⁹ ppter quid et potissima: et
demrati⁹ qz est/vel ppter qd nō potissā. Nō demrati⁹ ppter qd et potissā
est: q⁹ pcedit ex pmissis veris immediatis et in demōstrabilib⁹: vel sic q⁹ pcedit p
cām pppiam et adequatam Et ista datur intelligi cū dicitur ex pmissis veris im
mediatis Et^m vt omne aiāl rōnale mortale ē risibile Omnis homo ē aiāl rōle
mortale. q⁹ omnis homo ē risibil⁹ Et demrati⁹ qz est vl⁹ ppter quid nō potis
sima ē: q⁹ pcedit ex pmissis nērijs nō tñ in demrabilib⁹: vel sic q⁹ nō pcedit
p cām adequatam vel nō p pnam Et ista datur intelligi cū dicit⁹ aut que per
aliqua prima et vera et Et^m vt omne aptum natum ridere est risibile. hō ē ap
t⁹ nat⁹ ridere q⁹ hō ē risibil⁹ Nam ibicā adequata sumpt⁹ p medio nō ē prima
s; habet alteram potem scz aiāl rōle Vel sic Omnis hō ē risibil⁹. for. ē hō. q⁹ for
tes ē risibil⁹. maior ist⁹ nō ē pma vera. De isto videat⁹ s in qnto.

Tercium pūctū q⁹ syllo⁹ dyalectic⁹ ē q⁹ ex pmissis pbabilib⁹ syllogi
tatur vt omis homines scire desogant: layci sūt ho
mines q⁹ layci scire desiderant Est ar⁹ pbabile qd appet omib⁹. sse verum aut
plurib⁹ aut sapientib⁹ Et his aut omib⁹/aut plib⁹/aut maxime motis De isto
ocm ē in pn⁹ qnti tractat⁹ qone qnta: vbi ponūt qntuplicia pbabilia S; syllo⁹
sophistic⁹ ē q⁹ appret cē syllo⁹ et nō ē/aut q⁹ ē: s; nō ē pueniēs rei Et ē triplr. qdā ē
peccās in mā tm. quidā in forma tm/et qdā in vtroq. Syllo⁹ sophistic⁹ peccās
in mā tm ē q⁹ pteoit ex vna vel duab⁹ pmissis falsis: vt omne aiāl ē gen⁹: hō est
aiāl q⁹ hō est ge⁹ Peccās in forma tm ē q⁹ pcedit ex pmissis veris s; nō in vera
forma syllemi vt hō ē spēs fortes ē hō q⁹ for. ē spēs Syllo⁹ sophistic⁹ peccās in
vtrōq⁹ ē q⁹ pcedit ex vna vel duab⁹ pmissis falsis. et in vera forma syllo⁹ non
dispositis: vt omnis hō ē aiāl. omnis lapis ē aiāl. q⁹ omnis lapis est homo

Quartum pūctū Disputatio doctrinal⁹ ē que ex pphis pncipijs vni⁹
cuiusq⁹ discipline et nō ex his q⁹ vidēt rōdēt syllogie
lat ¶ Prima ps pbat qz disputatio doctrinal⁹ fit p argumentationem demō
stratiuam ad generandū sciām. q⁹ oportet arguere a ppris pncipijs scie: et q⁹
illa sint ppa oz addiscētē credere vt dicit pphs donec sapiat: 2^a ps et nō ex his
q⁹ vidēt rōdēt. i. nō ex tōib⁹ qz talia cōia vidēt rōdēt. et ex qd⁹ nō pcedit ar
gu⁹ demrati⁹: q⁹ ē instrumētū disputatiōis doctrinal⁹ Et tūc lic⁹ ea⁹ expōsiuue p
ib⁹ est. et ille due ptiacle tūc idem snt Vel pt expōsiuue et nō ex his q⁹ vidēt et. j.
non ex pbabilib⁹ tm. qz nulla demrati⁹ pcedit ex pbabilib⁹ tm et talia sunt q⁹
videntur rōdēt: tūc li et ea⁹ copulatiōe ¶ Si ar⁹ pncipia demratiōis cū sint p
se nota vidēt rōdēt i deo male d⁹ et non ex his que vidēt respōdēt ¶ Dicitur
qz illa que videntur rōdēt intelligūt cōmunia vel probabilia tantum: et ex

illis non pcedit demratiō Et quo pz q materia disputationis doctrinali p
positio necaria /z instrumentū ex syllo demratiū

Quintum pūctū q disputatio dyaletica ē que ex pbabilib⁹ syllogi
fat /z est collectiua p tradconi / hoc ē q colligit vtrā
q ptem dōcōnis ex pbabilib⁹ Et rō ē qz ista disputatio dyaletica fit ad gene
randum opinionem: sed opinioēs nō generat nisi ex cōib⁹ pbabilib⁹ Et quia
ex pbabilib⁹ p̄t argui ad vtrāq ptem dōcōnis. ideo ipsa dō collectiua dōcōm
non in vno argumēto s̄z in duob⁹ qz alterum pcedit ad vnā ptem /z alter ad
aliā ptem ¶ S̄z disputatio tētatiua ē que syllogizat ex his q videntur rōdē
ei /z necesse ē cum scire q se simulat habere sciāz /z rō ē qz disputatio tētatiua
fit ad habendū exp̄ientiam de sciā rōdētis. s̄z tal̄ exp̄ientia sumitur ex his q vi
dentur /z sunt cōia /z pbabilia Et necē est cum scire rō /z scitis est: necesse ē ei
scire supple illa cōia. vel illa que videntur rōdenti. qui filat se habere sciām: nā
q scit cōia psumitur etiam scire p̄cularia illoz cōium. ¶ Si ar⁹ q filat se ha
bere sciām nihil scit. q̄ male d⁹ necesse ē cum scire q se filat habere sciām. qz si
mulare ē fingere ¶ O⁹ q filat hic capis. p̄ d̄bere vel putare: /z nō p̄ fingē
re. Nam q̄ putat vel oñdit se habere sciām debet scire cōia Et h̄ non fit h⁹ nec
esse simplr. est tamē necē id est vtil: ¶ Disputatio soph⁹ vel litigiosa ē q̄
pcedit ex his que videntur pbabilia /z non sunt Et hoc ideo qz illa fit ad genera
dum apparentem scientiam / que habet generari pcedendo ex apparentibus
z non existentibus.

Queritur primo. Vtrum diuisio syllogismi in demratiū dyaleticū
z sophisticū sit sufficiēter data ¶ Dico q̄ sic vt
pbat p̄ d̄itiones bone diuisiōis: quia membra diuisiōis sunt opposita. z e
uacuat totam naturam diuisi /z non excedūt ipm̄ diuisum /z p̄uertūt euz eo. s̄
est bona Secūdo pbat p̄ sufficientiam mēbroz sicut pz in primo pūcto.

¶ Ar⁹ p̄s p̄mo topicoz diuidit sylm̄ in demratiū dyaleticū falsigraphū
z sophisticū. q̄ ista diuisio ē mala ¶ Dico q̄ ille syllo⁹ fit ex eadem materia
cū syl⁹ demratiō: /z iō factū p̄t intelligi s̄z eo. qz pcedit ex p̄ncipijs aliē sciē
male intellcis ¶ Si ar⁹ secdo est aliquis syllo⁹ tētatiū /z non enumerat hic int̄
alios q̄ diuisio ē insufficiēs ¶ Dico q̄ licet syllo⁹ tētatiū distiguat ex p̄te fi
nis ab istis syllo⁹ hic positis. non tamen ex p̄te materie. jam ista diuisio sumit
ex p̄te materie /z ideo p̄hēdit s̄z istis syllo⁹ em̄ tētatiū h̄nq̄ pcedit ex ne
cessarijs: q̄nq̄ ex sim⁹ pbabilib⁹: /z q̄nq̄ ex app̄tē pbabilib⁹. qz p̄cedit ex
his q̄ videntur rōdenti ¶ Ar⁹ tercio. est aliquis syllo⁹ sim⁹ q̄ non po⁹ hic: q̄ diui
sio ē insufficiens ¶ Dico negādo p̄nam ē rō est. qz hic nō diuidit syllo⁹ in cōi
sed solū syllo⁹ p̄tra ad mām sp̄alem aut vram ¶ Repl⁹ si sic. q̄ syllo⁹ so
phistic⁹ p̄ccās in materia pcedit ex falsis /z male ponitur hic mēbz syllo⁹ cō
tracti ad mām vram ¶ Dico liz ille pcedat ex falsis non tamen ex manifest
te falsis / sed apparenter veris /z hoc sufficit

Queritur secūdo. In tm̄ quatuor sunt genera disputatiōis s̄z doctri
nal. dyaletica tētatiua z sophisticā ¶ Dico sic vt p
bat auctē p̄i p̄mo elēchoz Etiam pbat p̄ sufficientiam sic d̄m̄s disputa⁹ dō
dinatur ad aliquem finem. vel q̄ ille finis ē inquirere de sciā rōdētis. /z sic est
disputatio tētatiua Aut ille finis est generare habitū in aliquo. /z hoc du
pliciter Vel est generare habitū verum vel habitū falsum Si secūdo
sic est disputatio litigiosa Si primū hoc ē duplici Vel ē generare habitū fir

mū sine formidine de opposito sic ē disputatio doctrinal: vel habitum cū for-
midine de opposito/sit est disputatio dya^a. Et sic patz quō iste disputatioēs
distinguit ex pte suis ¶ Arguit primo d̄ diffinitionē disputatiōis Ali
qua disputatio fit p inductionē. et illa est act⁹ inductiu⁹ et nō silloc⁹. ḡ male d̄r qz
disputatio ē act⁹ sylloc⁹ ¶ Oico qz disputatio hic dif⁹ p ei⁹ instrumentū pple-
tum et pfectū/sz inductio nō ē pfcū sed impfcū ei⁹ instrumentū ¶ Siat⁹ silloc⁹
disputa⁹ fit ad generandū deceptionem inrudente. ḡ non fit ad aliquos ppo-
situm onōndē/sz dif⁹ non puenit disputatiōi soph⁹ ¶ Oico qz hīz disputatio
soph⁹ ex pnti generet de deceptionē inrudente/non tñ pmo et p se fit ad onō-
dam aliquam pclusionē rudenti ¶ Arguit d̄ diuisiōz sic ē aliqua dispu-
tatio falsigpha ḡ non po⁹ hic ḡ diuisio mala. An̄s pbat qz ē aliquis sillogis-
m⁹ falsigph⁹: ḡ ē aliqua disputatio falsigpha: pnia tenet a fili/qz sicut se habet
sillom⁹ dyaletic⁹ ad disputatiōz dya^a. ¶ Itā silloc⁹ falsigph⁹ ad disputatiōz falsi-
grapham ¶ Dico qz ipa pphendit sb disputatione doctrinali. qz ille hnt eadē
finem p̄oco nō po⁹ explicite

¶ Arguit cōtra diffinitionem disputationis doctrinalis/et hoc sic Dispu-
tatio doctrinal⁹ pcedit qnqz ab effectū ad causam/sz effect⁹ non ē p⁹ sue cause.
ḡ non semp pcedit ex ppijs pncipijs alie⁹ lcie. ¶ Oico ad minorē qz licet
effect⁹ non sit p⁹ essendi suaz cāz/ē tñ bene pnci⁹ p̄uolendi: t̄oco tal dispu-
tatio ḡ pcedit ab effectū ad cām bñ pcedit ex ppijs pncipijs sciētie

¶ Arguit cōtra diffinitionem disputationis dyaletice/manifeste falsum non
p̄t pcludi esse p̄abile ex p̄pōib⁹ p̄babilib⁹. sz altera ps p̄tradecōnis ē ma-
nifeste falsa. ḡ male d̄r qz disputatio dyaletica ē collectiua p̄dictionū: supple
ex p̄pōib⁹ p̄babilib⁹ ¶ Oico licz altera ps p̄tradecōnis semp fit falsa: non tamē
est manifeste falsa: non cū colligit p̄decōrias tanqz manifeste veras. sed t̄qz p̄-
babiles. quia falsa sunt qnqz p̄babiliora qz sunt vera ¶ Replicat semp alter-
ra ps ē falsa/et saltem illa nō p̄t pcludi vera/et non p̄t pcludi ex veris: qz ex ve-
ris non sē nisi verum ¶ Dicit qz licz altera ps p̄decōnis non p̄t pcludi vera/cū
fit falsa/p̄t tamen pcludi p̄babil⁹. Et qñ dicitur ex veris non sc̄q̄t nisi verum.
D̄r qz hoc ē verum in argumētatiōib⁹ formalib⁹: qz ex veris formal⁹ nō sc̄q̄tur
nisi verum In aliq̄b⁹ tñ argumētatiōib⁹ p̄t ex veris p̄babilib⁹ sequi aliq̄d p̄-
babile dya^a: quod tamen in se est falsum Talis at p̄nia non erit formal⁹: n̄
cessaria sz dyaletica tm̄. j. p̄babilis Et qz falsum qnqz fit p̄babile. pbat p̄ phi-
losophū octauo topicōz dicitur in nihil p̄hibz quēdam falsa/p̄babiliora eē
quibusdam veris

Arguitur primo p̄ textum p̄rio d̄ diffinitōz sillogismi demratiui. de
mōstratio p̄ impossibilitē pcedit ex altera falsa. qz
capit oppo⁹ p̄clusionis p̄bande cum vna manifeste vera/ ad inferendā mani-
feste falsam/ḡ diffinitō sillogismi demratiui sibi nō puenit ¶ Oico qz hic nō
diffinit demratiō seu sillogism⁹ demratiui in cōi. put diuidit p̄ demratiōē of-
tensiuā/et p̄ demratiōē ad impossibile. sed diff. n̄t hic solum demratiō ostēsi-
ua. put diuidit in demratiōem p̄pter quōz/et in demratiōem qz est ¶ Res-
plicat etiam demratiō ostēsiua pcedit ex falsis/ḡ non tñ demratiō ad impossi-
bile An̄s pbat quia dya sillogism⁹ p̄t pcedere ex falsis ḡ etiam demratiō ¶ Dico
negando p̄nam. qz ibi p̄uertit falla⁹ p̄ntis arguēdo affirmatiue a superiori ad
inferi⁹ ¶ Si dicat ibi ar⁹ p̄ locum a toto vli ad suam p̄tē. D̄r qz ille loc⁹ tenet
negatiue p̄do totū vlc. hic aut ar⁹ affirmatiue

Arguitur secūdo Primū ē immediatūz sunt idem ḡ in diffinitōe syllogismi demratiui ē nuga. **Alis** pbat qz q̄cūqz p̄ pō est priua illa ē imme^a z e^z ¶ Dico licz pmū z immediatūz sunt idem f^m rem siue sbto scz de quocūqz dī vnū de illo dr alterum z e^z: tñ dñe fm rōem. qz a lia rōne ppō d^r pma z alia rōne imebiata: nam dr pma qz non hz aliam pōzem se. Et d^r imebiata: qz non mediat aliqua causa inter sbtum z p̄cum ¶ **Repli** cat. ppō pma: hz priorem se ḡ solu^o falsa. **Alis** pbat qz ppō pma ē aliqd p̄nci^m spāle / s; omē p̄nci^m spāle. hz p̄nci^m p̄mune pus ipso. ḡ ppō pma hz aliam pōze se: z p̄ p̄nci^m nulla demratiō p̄cedit ex primis ¶ **Oico** ad minozē qz licz p̄nci^m cōe sit pus spāli: tñ nō ē prioz p̄missa: qz non ingredit demratiōnem fm e^z sbam. **Del** dicit qz pmū in diffinitōne non dicit negationem cuius libz pōzis / sed solū negationem priozē p qd possz demrari. Jam p̄missē demratiōnes nō possūt de monstrari per p̄ncipia cōia

Arguitur tercio Contra diffinitōz syllo^m dya^o sic: Syllo^o dya^o lerie^o qnqz sit ex necrarijs / s; non semp p̄cedit ex p̄babilib^o ¶ **Oico** qz licz syllo^o dya^o lerie^o qnqz p̄cedat ex necrarijs: h^o tam nō est nisi inq^m r̄ndeti videtur. p̄babilia tñ ¶ **Repli** cat si sic: ḡ vn^o ē idem syllo^o est set demratiū^o z dya^o lerie^o qd ē impossibile / qz tunc illi duo syllo^o haberent eandem mām. qd non p̄t fieri / qz mā necria: z materia. p̄babili tñ non sunt idē ¶ **Oico** licet haberent eandem mām cōem. j. eadē ppōes z terminos. tñ dñt in materia spāli. qz demratiū^o habz fieri ex mā necria inq̄tum necria / et nōqz ex alia: s; dya^o lerie^o syllo^o hz fieri ex mā p̄babili inq̄tum ē p̄babili v̄p̄z lati^o in p̄nci^m q̄nti. q̄stione 4^a / argumto 3°

Arguitur quarto. Contra diffinitōz syllo^o fo^o. illud qd p̄suppo^o notū nō debz diffinitōe notificari. s; syllo^o sophistic^o p̄re suppo^o hic not^o. ḡ male diffinitōe notificat. **Minor** pbat qz de sbto debz p̄supponi si ē / z qd est. **Dr** dicit p̄hs p̄mo p^o terioz / s; syllo^o sophistic^o ē hic sbtū. ḡ qd est sophistic^o debz hic p̄supponi z non diffiniri. ¶ **Oico** qz de sbto dēt p̄supponi qd nōis. j. interpretatōz nōis e^z. nō tñ optet p̄supponere qd rei. Etiam aliter soluit. qz de sbto debz p̄supponi si ē / z qd est / an actualē demratiōz. tñ inuestigari p̄t si ē. z qd ē sbtū in traditiōe noticie p̄ quam acq̄am^o noticiam de de mōstratiōe p̄ quam habem^o sciām ¶ **Repli** cat illud qd nō est nō debz inuestigari. s; syllo^o sophistic^o non ē / ḡ nō debz inuestigari / s; si solutio falsa. **Minor** p̄batur qd syllo^o sophistic^o ē non ens / qz dicit p̄hs qz ē appus z nō exns ¶ **Dis** co qz licz syllo^o sophistic^o p̄ denōiato sic non ens tale q̄le appet. tñ p̄o b̄cato ē verum ens. v̄t dcm ē. **Unde** syllo^o sophistic^o p̄ denōiato nō ē exns sim^o s; dī^o non exns tale quale appet qz apparet esse dya^o lerie^o. j. p̄batiū^o / z non ē sicut auricalcū ē non exns illd qd apparet scz ē non aur^o. ē tñ ens exns.

Quinqz sunt methē.

Syllo^m sophistic^o ordinat^{ur} ad quinqz methas. que sunt redargutio: falsum: inopinabile: solbecism^o: z nugatio. Redargutio est prenegati concessio vel p̄

concessi negatio vi argumentationis in eadem disputatione. Dñ nisi vi argumentationis q̄s hoc faciat: nō propter hoc erit redargutus: similiter nec in diuersis disputationibus. **Falsum** ut hic sumitur est manifeste falsā concessio. Nam si sophista ducat ad falsum occultū: nō propter hoc alleq̄tur suū finem. Inopiable ē q̄d est p̄ opinionem oīm aut plurimū vel maxime sapientum: ut mrem diligere filiū. **Soloecism⁹** est vicium in cōtextu p̄tium orōis p̄ regulas artis grāmatice sc̄m ut pater mea. **Nugatio** est vni⁹ et eiusdem dictionis ab eadem pte inutilis repetitio: ut hō hō currit. **Dico** autē ab eadem pte: quia si in diuersis p̄tib⁹ idē repetatur non est nugatio: ut homo est homo. **Dico** autē inutilis repetitio: q̄ si idem resumatur ad maiore ex p̄l sionem laudis vel vituperij vel affectionis: non ellet nugatio: ut de⁹ de⁹ me⁹: latro latro quo vadis. **Si** autē quinque fines vltim⁹ ordinant ad vnū finē principalem q̄ est apparatus sapiā s̄ nō exi⁹: sophista autē non ducit ad illos fines suum r̄ndentem: nisi p̄ eos deueniat ad vltimū finem principalem. q̄ est apparatus sapiā. **Et** cum q̄libet debet p̄meditari suū finem: ideo determinatio finis precedere debz determinationem fallaciarū.

Primū p̄ctum h̄lcōis est q̄d metha sic dicit. Metha ē incōueniens ad q̄d opponēs nitit̄ videri ducere suū r̄ndentē. rō ē q̄ metha vt ē p̄nc impōnis ē termin⁹ alic⁹ spacij ita in disputatione sophisticā metha ē r̄i⁹. vltra quē nō oꝝ p̄cedere disputatione sophisticā. s̄ ille r̄i⁹ ē incōueniens ad q̄d opponēs ducit r̄ndentem. q̄ habito tali p̄ueniētē cessat sophisticā disputatio. **Et** dicit ibi videri ducere r̄ndentem: q̄ opponēs sophista nō p̄ducit r̄ndentē ad incōueniēs finē s̄ sibi sufficit q̄ assistetib⁹ videri et appetit videri sapiēs s̄ p̄cē: q̄ cē sapiēs: et tñ nō videri sapiēs. **Si** autē nullū incōueniēs ē finis: q̄ finis h̄z rōz boni: s̄ metha est finis sophisticē. q̄ metha nō ē incōueniēs. **Dico** h̄z in 2° conclusū p̄ r̄ndentē nō heat rōem boni finē: h̄z tñ rōem boni appetitis q̄ videt sophisticē esse bonū.

Secundū p̄ctum aliq̄s sustinēdo vnū p̄blicuma volūtariē p̄cedit p̄dic

tozia: non ē ppter ea redargut⁹ Et d^o secundo in eadem disputatiōe qz si in di-
uersis disputatiōib⁹ rñdēns pccdit p̄dcōria / vel negat quod pus p̄cessum est
in alia disputatiōe: nō ppter hoc reducit ad methas ¶ Unde metha falsi est
manifesti falsi p̄cessio: vt si quis p̄cedat nihil moueri/ignem nō esse calidū. Et
dicit ibi manifeste falsi/qz si pccdit aliquod falsum obscurū illa p̄cessio nō v̄
debit incōueniens assistētib⁹. ideo ibi non ē metha sop^o disputatiōis ¶ Me-
tha inopinabil⁹ ē concessio alic⁹ quod ē p̄ opinionem oīm vcl pluriū/vcl sapiē-
tium: vel p̄cessio alic⁹ quod est p̄ opinionem illoꝝ quos se⁹. Alie due clare pa-
rent in textu

Queritur primo

An tñ quinq; sint meth: sophisticæ ¶ Dico sic p-
bat aucte phi pmo elenchoꝝ Scdo pbat p̄ suffici-
entiam sic ¶ Nam omnis metha est incōueniens p̄clusum p̄rudentem Vel ḡ tale
se tenet ex pte orōnis/vcl ex pte rei Si ex pte orōnis hoc ē dupl^r Vel ex p-
te orōnis s̄m se ⁊ suam s̄bām/sic est nugatio ¶ Et ex pte orōis in ordine ad sua
acc^o sic est soloecism⁹ ¶ Si illud incōueniens se teneat ex pte rei hoc ē du^o.
Vel ex pte rei absolute sic est falsum Vel ex pte rei in ordine ad aliud/h^o ē du-
pl^r. vel in ordine ad p̄cessa vel negata ab opponēte. ⁊ sic ē redargutio. v̄ in or-
dine ad opinionem oīm pluriū vel sapientum sic est inopinabile ¶ Sz aducr-
tendū qz iste methe peccat quoz p̄ aliquam sp̄alem sciām ¶ Nam redargutio pec-
cat p̄ncipal^r p̄ metha^o/qz redargutio peccat p̄ primū p̄ncipiū scz de quolibz
esse vel non esse/de nullo vero simul Est autem ⁊ non esse methaphisic⁹ p̄si-
derat Sed falsum peccat p̄ loycam: q̄ docet verū a falso discernere Itē ino-
pinabile peccat p̄ dyalecticam q̄ opinionem generat sicut demitatio sciām So-
loecism⁹ peccat p̄ grammaticam: q̄ p̄gruū suis regul⁹ docet p̄sectari ⁊ vicium
s̄monis aspernari Et nugatio p̄ rethoricam q̄ verboꝝ venustate non v̄borū
supfluitate sermones suos exornat

Queritur secūdo

quis est ordo istarum metharum ¶ Dico qz or-
dinantur p̄ut est in textu ¶ Nam redargutio ē prima
metharum: deinde falsum/⁊ inopinabile ⁊ Et ratio est qz metha ē quoddam
incōueniēs sophisticū illa ergo q̄ ducit rñdētem ad mai⁹ incōueniens ē p̄ma
⁊ illa vltima que ducit ad min⁹ ⁊ medie ordinant p̄ut magis vel min⁹ accedūt
ad mai⁹ incōueniens Sz redargutio ducit ad malus incōueniens/qz mediante
ipsa rñs ducitur ad concedendum vel negandū duo p̄tradōria: igit^r est prima
Et cum p̄cessio manifeste falsi sit mai⁹ app̄ns incōueniens q̄ methe postero-
res idco ipsa est secūda Deīn po^o metha inopinabil⁹. qz ē mai⁹ incōueniens q̄
alic⁹ due sequentes Preterea soloecism⁹ ē etiam mai⁹ incōueniēs q̄ nuga^o. qa
mai⁹ vicium ē incōgrua locutio q̄ inutilis vni⁹ dōnis repetitio

¶ Si ar⁹ fallacie in dictione quarum cā app̄ntie sumit^r ex pte dōnis/p̄cedūt
fallacias extra dōnem quaz causa app̄ntie sumitur ex pte rei/⁊ a simili due
methē scz soloecism⁹ ⁊ nugatio. quaz inconueniens sumitur ex pte orōnis. de-
bent p̄cedere alias tres methas qz inconueniens sumit^r ex pte rei ¶ Dico ne-
gando p̄nām: qz methe non ordinat^r hic s̄m illū respectum: sed ordinantur s̄m
maioritatem ⁊ minoritatem inconuenientis: ad quod opponens nitit^r ducere
respondentem

Arguitur primo

Plures sunt methe q̄ quinq; ḡ text⁹ falsus ¶ Itē p-
batur quia est aliqua metha q̄ ē vana gl⁹. qz fit me⁹

etha/ pbat. qz dicit pbs/quidam sunt magis cupientes appere q̄ esse / sed h̄ nō
est aliud q̄ vana gl̄a ¶ **O**ico licz vana gl̄ozia fit vera metha seu fins iph̄ so
phiste / non tamē est dist̄incta ab istis quinqz. est em̄ vna general̄ metha. s̄ non
sunt nisi quinqz sp̄ales methe ¶ **R**eplicat ¶ Metha taciturnitatis est sp̄al̄ me
tha/ s̄ solutio falsa q̄ non sunt nisi quinqz sp̄ales ¶ **A**ns ptz qz opponēs scpe du
cit r̄ndentem nō ad dcās methas s̄ ad taciturnitatem vt clare ptz ¶ **O**ico q̄
metha taciturnitatis reducit ad istas. qz dum r̄ns tacet ducit ad illā metham.
ad quā duceret si loqueretur

Arguitur sc̄do

Decem sunt methe s̄ p̄les sunt methe q̄ quinqz ¶ **A**ns
pbat quia sicut quinqz sunt methe opponentis/ ita
quinqz sunt r̄ndentis/ pater: qz ille sunt methe r̄ndentis ad q̄s r̄ns ducit: ¶ **O**i
co q̄ methe r̄ndentis nō distingūt a methis opponētis reali/ ymmo vna e
dem d̄r opponentis r̄ r̄ndentis ¶ **O**pponētis t̄q̄ efficiētis r̄ causātis: r̄ r̄ndentis
t̄q̄ effect̄ r̄ causati in co q̄ idem ē m̄ il/ sicut actio r̄ passio sunt vni/ mot̄/ ma
terialr. vtz 3° p̄h̄y ¶ **R**eplicat ¶ s̄ d̄dere r̄ decipere aliū. siliter vitare seu declina
re ¶ s̄ fusionem r̄ deceptionem alteri/ non sunt idēz. s̄ opponēs p̄ suas methas
nitit̄ s̄ d̄dere r̄ decipere r̄ndentem ¶ **E**t r̄ndens p̄ suas methas nitit̄ declinare r̄ vi
tare ¶ s̄ fusionem opponētis j̄git̄ non sunt eodē methe opponētis r̄ r̄ndentis.
¶ **O**ico q̄ ille methe q̄bus r̄ndēs nitit̄ declinare ne s̄ d̄bat̄ r̄ decipiat̄ ab op
ponente nō sunt p̄p̄is: methe/ sc̄o cautele vitandi methas de q̄b̄ patebit. ¶ **Q**ū
istis tamen cautelis vitandi methas stat prima solutio q̄ dcē methe dicit̄ ar
gumtis inq̄tuz p̄ncipa² intente causant deceptionem ¶ **E**t d̄r r̄ndentis inq̄tuz
r̄ndens ad ip̄as ducit/ r̄ in co causantur ab opponente

Arguitur tercio

Redargutio non distinguit̄ p̄ falsuz/ s̄ male metha
falsi po² esse distincta a redargutione. ¶ **A**ns pbat².
qz redargut² p̄cedit vtramqz p̄tem p̄dōnis: quaz altera semp est falsa. 9° fal
sum r̄ redargutio sunt idem ¶ **O**ico licz altera p̄s cōtradōnis semp est falsa.
non tamen semp ē manifeste falsa/ mō falsum ē manifeste falsi p̄cessio ¶ **R**e
plicat ¶ **A**pub om̄s manifestum est duo p̄dōria non posse siml̄ esse vera. aut si
mul esse falsa/ s̄ redargut² dum p̄cedit duo p̄dō² vera: p̄cedit manifeste falsū
r̄ p̄ p̄ns simul r̄ semel duct² est ad metham redargutionis/ r̄ falsi/ s̄ non disti
guūt ¶ **O**ico licet redargut² p̄cedat duo p̄tradō²/ tamen quia illa p̄dōria
sepe sunt obscura: vt celū pluet cras/ r̄ nullū celum pluet cras j̄deo nō p̄cedit
adhuc manifeste falsum. quod requirit̄ ad metham falsi ¶ **S**i tamen p̄ casum re
dargut² p̄cedat manifeste siml̄/ r̄ tūc falsum r̄ redargutio coincidunt in eandem
m̄am: non tamen sequit̄ q̄ sint om̄ino idem: quia adhuc distingūt̄ur fm̄ r̄dem.
quia d̄ct² ad metham falsi d̄r iō/ quia p̄cedit manifeste falsum ¶ **E**t idem d̄r tūc
redargutus qz p̄cedit qd̄ prius negavit r̄

Arguitur quarto

Metha falsi r̄ metha inopinabil̄ nō distingūt̄ s̄ t̄x
tus falsus ¶ **A**ns pbat qz om̄e manifeste falsum ē in
opinabile: quoniam est cōtra opinionem om̄i vel plium r̄ j̄gitur sūt idem
¶ **O**ico licet manifeste falsum sit inopinabile. tamen diuersis rationib̄ dicit̄
falsum r̄ inopinabile ¶ **N**am falsum d̄r respectu rei ¶ **E**x eo enim q̄ res est
vel non est or̄ō dicitur vera vel falsa ¶ **S**ed inopinabile dicitur respectu opini
onis aliorum. ¶ **E**tiam multa sunt inopinabilia in theo² r̄ p̄hia. que tamen non
sunt falsa. j̄gitur falsum r̄ inopinabile sunt distincte methe ¶ **R**eplicatur ¶ **I**n

opinabile non est metha. q̄ non est metha distincta contra falsum / & alias methas / p̄na pbat̄ p̄ locum a toto in modo negative. An̄s pbat̄ nam q̄. cōcedit solem esse maiorem tota terra / p̄cedit aliqd̄ inopinabile / qz̄ p̄cedit illud quod est p̄ opinionem plurium vel oim̄. & tamen ibi non ē metha / qd̄ pbat̄: qz̄ metha est incōueniēs: s̄ hoc non ē inueniēs: cum vtrum sit ¶ Oico qz̄ p̄cedēs illam p̄pōz̄ sc̄z̄ solem esse maiorem tota terra: coram sapientib⁹ nō p̄cedit in cōueniēs: nec p̄cedit inopinabile / tñ si p̄cedatur coram indoctis / & qd̄ est inopinabile videt̄ rēduct⁹ ad metham inopinabile. qz̄ tunc rñs videt̄ ducere ap̄ parenter rñdentem ad aliqd̄ incōueniēs / & sequet̄ finem suū ap̄ter

¶ Possz̄ argui aliqua est metha q̄ vocat̄ barbarism⁹ sicut est aliq̄ q̄ vocatur soloecism⁹ / plures sunt respectu orōnis q̄ due ¶ Oico qz̄ barbarism⁹ p̄prehenditur s̄ soloecismo / qz̄ dicit p̄ba p̄mo elenchoz̄. soloecism⁹ ē s̄m locutiōz̄ barbarizare Est at̄ barbarism⁹ qñ q̄s incepte / & turpiter accentuat

**Tredecim sunt fallacie quod probat̄
inductione & syllogismo.**

Fallacia est p̄doneitas decipiendi faciens credere de ente q̄ sit non ens: & de non ente q̄ sit ens mediante fantastica visione. Tredecim sunt fallacie. quarum sex sunt in dictione & septem extra dictionem.

In dictione sunt equiuocatio Amphibologia Compositio diuisio accētus. figura dictionis Sepeem extra dictionem sunt Accēs. sc̄dm quid ad simplicit̄. ignorantia elenchi. Petitio principij. Consequens: Non causa vt causa. sc̄dm plures interrogaciones vt vnā. Qd̄ autem sunt sex in dictione probat̄ aristoteles in inductione & syllogismo. Inductiue sic. Equiuocatio fit aliquo istorum sex modorum. Amphibologia fit aliquo istorum sex modorum & sic de alijs: ergo omnis fallacia in dictione fit aliquo istorum sex modorum.

Syllogismo sic. Omnis deceptio facta ex eo q̄ eisdem dictionibus vel orationibus non idem significamus: fit aliquo istorum sex modorum. Sed omnis fallacia in dictione fit eo q̄ eisdem dictionibus vel orationibus non idem significamus: ergo omnis fallacia

in dictione fit aliquo istorum sex modorum Probatio maioris Omnis multiplicitas dictionis fit aliquo istorum sex modorum: sed omnis deceptio sc̄a ex eo q̄ eisdem dictionibus vel orationib⁹ non idem sc̄amus: fit ex multiplicitate dictionis vel orōnis. ergo omnis deceptio sc̄a ex eo q̄ eisdem dictionibus vel orōnibus nō idem sc̄amus: fit aliquo istorum sex modorum. Probatio minoris: Omnis multiplicitas dictionis fit ex eo q̄ eisdem dictionibus vel orationib⁹ non idem sc̄amus? Sed omnis fallacia in dictione fit ex multiplicitate dictionis vel orationis. ergo omnis fallacia in dictione fit ex eo: q̄ eisdem dictionib⁹ vel orōnib⁹ non idē sc̄amus

Triplex est multiplex

Aliud ē actuale: aliud potētionale. aliud fātasticū Multiplex actuale ē q̄n dicitio vel orō: eadez sc̄m sb̄az & s̄m modū proferendi: diuersa sc̄at. ut canis in equo catione: & liber aristotelis in āphibologia Multiplex ex potentiale ē q̄n dicitio vel orō: eadem sc̄m sb̄stantiam: & diuersa s̄m modū proferēdi diuersa sc̄at. Dco ut popul⁹ in accentu: Dco ut quicquid vinit sem p̄ ē in p̄pōe & diuisione: alium modū p̄ferendi hz s̄m q̄ ē p̄posita & putē diuisa: de multiplici fātastico patebit in fallacia figure dconis Et q̄ multiplex actuale veriore modo ē multiplex q̄ potētionale. & potētionale q̄ fātasticum Jō prius dicēdū ē de fallacijs peccātib⁹ penes multiplex actuale: q̄ de alijs. & p̄tea de peccātib⁹ penes potentiale. & ultimo de fātastico Sciendū q̄ fallacia capitur dupliciter. Vno mō Fallacia idē ē q̄ causa decipiendi Et alio modo est idem q̄ deceptio. & primo mō capitur hic fallacia in diffinitione dca.

beat illud tamen quod sit plura et non unum tamen diuersis imponitur ubi sit aliquid. et sic a
liquod nomen potest plura scire. Vtrum autem intelligatur deum philosophi de omnibus nominibus
et an omne nomen equitocum habeat sua signa copulatiue videatur in sequenti lectione.

Arguitur primo et primo de definitionem fallacie sic ydoneitas decipi
endi est naturalis potentia: sed fallacia non est naturalis po
tentia cum sit ens rationis: et non sit de primo qualitatis: igitur male dicitur quod fallacia est y
doneitas decipiendi. **O**ico quod duplex est ydoneitas quedam est se tenens et parte
intellectus opponentis. que est industria quedam naturalis. illa bene est naturalis pos
tentia. Alia est ydoneitas decipiendi: se tenens ex parte decipientis vel reorum per
deciones: et fallacia est talis ydoneitas non autem prima. **R**eplicatur Ydoneitas
quam fallacia notat debet facere credere de non ente quod sit ens. sed potest ydonei
tas non facit credere de non ente quod sit ens: quia est ens rationis. quod non agit quod actus
sunt suppositorum primo methaphisice. **O**ico ad probationem minoris licet ens ratio
nis non possit agere per se tamen bene instrumentaliter. Intellectus enim oppo
nentis mediante illa ydoneitate existit in decione vel oratione multiplici fa
cit credentem credere de non ente quod sit ens vel eodem. **P**ossit replicari impossi
bile est credere de non ente quod sit ens quia sunt duo deciones: sed nec creditur y
doneitorum vere predicet de alio. **O**ico ad probationem maioris quod licet non ens
simul: et ens simul sunt deciones: non tamen capiendos non ens pro fallo: et ens pro ver
ro ut deum est in primo puncto.

Arguitur secundo. Omnis fallacia habet fieri per deciones. quia res ad dispo
sitionem non potest fieri. Sed omnis fallacia est fallacia in decione et per se nulla est extra
deciones. **O**ico negando primam quia fallacia non dicitur ideo in decione. quia habet fieri per
deciones. sed quia sumit causam apparentem ex parte decipientis. iam fallacie extra decionem non
sumunt causam apparentem ex parte decipientis sed ex parte rerum. **R**eplicatur Ergo fallacie ex
tra decionem debentur notari fallacie in rebus: prima probatur quia fallacie sumunt non
men ex parte cause apparentis: sed causa apparentis sumitur hic ex parte rerum igitur.

Oico quod argumentum probat verum. Sed ysus non habet quod dicatur fallacie in
rebus: vel ex parte rerum. Sed dicitur fallacie extra deciones. ut ostendat maior dicitur inter fal
lacias in decione et extra decionem.

Arguitur tercio. Nulla est fallacia in decione. Sed tertio male dicitur quod sunt
sex fallacie in decione. Aliter probatur quia nulla deceptio est
in dictione: omnis fallacia est deceptio: sed nulla fallacia est in decione. prima tenet in
celarent. Maior probatur quia deceptio est in illo qui decipitur sed decio non decipi
tur sed fallacia non est in decione. **O**ico ad probationem maioris quod licet deceptio
passiua sit in illo qui decipitur et illa non est in decione. tamen deceptio actiua
est in eo quod decipit et sic est in decione. quia ipsa dicitur decipit instrumentaliter ut dic
tum est: eo quod est in quo mediante opponens sophista decipit respondentem.
Vel sit dicitur quod fallacia causa tria. Vno pro deceptioe passiua et sic est in eo quod decipi
tur. Alio causa actiua tunc est in eo qui decipit. Tertio capitur nec actiue nec passi
ue: sed capitur pro quadam ydoneitate decipiendi et sic omnis fallacia est fallacia in
dictione et extra decionem. **R**eplicatur capiendos fallaciam pro ydoneitate decipi
endi. non solum fit in dictione et extra dictionem. ergo non omnis fallacia est
fallacia in decione et extra decionem: et per se solutio falsa et tertio falsus. Aliter probatur.
quia sunt multe fallacie in oratione et non in decione: ut sunt amphibologia: propositio
et diuisio. **O**ico quod ille fallacie in oratione dicitur fallacie in decione: quia decio hic non

distinguitur p̄ orōem. Itā dōcio ca² generalr p̄ voce b̄tina ad placitum. siue sit complexa siue incōplexa.

Ar² 4° nullū ē multiplex ponēdū. 5° tert^o male dicit q̄ triplex ē multiplex. Itā p̄bat q̄ vni⁹ signū ē tm̄ vni⁹ signū. 5° vna dōcio vel orō non p̄t pla⁹ b̄care. p̄tā tenet q̄ ab vnitāte signū sumitur vnitāte signū. **O**ico liz vnitāte signū in rōne signū ē formalr accipiat ab vnitāte signū. nō tm̄ vnitāte signū capti in rōne signū s̄ māl^r p̄ ipsa voce/capit ab vnitāte signū. q̄ illa vnitāte materialis sumit a voce vna que efficit signū. **D**el sic signū vel dōcio b̄cātiua p̄t dū⁹ p̄derari. **D** formalr inq̄tum est b̄tina: z vt sic. vna dōcio seu vni⁹ signū nō p̄t pla⁹ habere signū. **A** ca² signū vel dōcio materialr/ grā vocis que est m̄a dictionis tūc p̄t habere pla⁹ signū. **R**epl² Quis rei est tm̄ vna forma s̄ b̄cātio ē forma dōcionis vel nōis. s̄ vna dōcio vel vni⁹ nomen nō p̄t habere p̄les b̄cātionis. **O**ico q̄ vni⁹ rei ē tm̄ vna forma essential: tamen vni⁹ rei bene p̄t esse plures forme accidentales jam b̄tio ē forma accidental^r vocis. Et si arguat b̄cātio ē forma essential^r nōis vtz ex diffinitioē. vt nomen ē vōx b̄cātiua zc. **O**ico q̄ nō aut etiam dōcio dupl^r p̄derat. **D**no mō formalr in rōne signū significātis rem aliquam: tūc b̄cātio ē forma essential^r nōis z dōcionis. Et hoc mō nomen nō p̄t plura inq̄tum vni⁹. q̄ si pla⁹ signū nō ē vni⁹ nomē sed pla⁹ nomina qd̄ p̄z q̄ s̄libz b̄cātio cū sit forma essential^r resp̄cū nōis p̄stituit vni⁹ nomē s̄ p̄les b̄cātioēs cōstituit pla⁹ nomina. **A** p̄derat nomē vel dōcio materialr in rōne vocis q̄ ē materia dōcionis z nōis: tūc b̄cātio nōn ē forma essential^r. sed mod⁹ p̄ferendi est forma essential^r/ ē signū ē forma accidental^r. Et sic in diffinitioē multiplic^r actualis ca² vnitāte cū d² q̄ multiplex actualē ē q̄n dōcio vel orō vna sc̄dm̄ s̄bām. j. vna māl^r sc̄dm̄ vocem: z vna formalr sc̄z s̄m̄ modum p̄ferendi: qui est forma dictionis in quantum vōx est.

Equiuocatio est multiplicitas dōcionis eiusdem s̄m̄ s̄bām z modū p̄ferendi: vt in hoc nomine canis. Sciēdū q̄ in qualibz fallacia ē duplex causa scilicet causa apparentie z causa defectus. Cā apparentie in qualibet fallacia est que mouet ad credēdū id qd̄ nō ē credēdū. Cā defectus ē que ostēdit creditū eē fallū.

Fallacia equiuocationis est deceptio pueniēs ex eo q̄ aliqua dōcio manēs vna sc̄dm̄ s̄bām z sc̄dm̄ modū p̄ferendi diuersa signū. Causa apparentie in equiuocatione est vnitāte dōcionis eiusdem sc̄dm̄ s̄bām z s̄m̄ modū p̄ferendi diuersa b̄cāntis. Causa defectus seu falsitatis ē diuersitas signū z vnitāte em̄ vocis p̄ d̄cā in equiuocatioē mouet ad credēdū qd̄ nō ē sc̄z vnitāte b̄ti: diuersitas at

In isto textu sunt quinque consideranda. Primo dicitur fallacie. Secundo numerus fallaciarum. Tertio duplex probatio quod tamen sunt sex fallacie in dictione. Quarto triplex multiplex. Quinto unum nobile quod fallacia causa dupliciter. ad sciendum quod capitatur fallacia dicitur diffinitur quod est ydoneitas decipiendi.

Primum punctum quod fallacia causa dupliciter. Uno modo propria deceptione ridenda. Et tunc potest sic diffiniri. Fallacia est deceptio impugni in arte sophistica propter ignorantiam artis sophisticam. Alio modo capitatur per deceptionem dicitur. Et tunc potest sic diffiniri. Fallacia est ydoneitas decipiendi id est quod dicitur aptitudo ad decipiendum / faciens credere de non ente quod sit ens. Et non causa hic non ens pro non ente sumitur. Sed causa non ens pro falso seu propositione falsa: et causa ens pro vero seu propositione vera. Est ergo sensus diffinitionis, fallacia est ydoneitas decipiendi id est quod dicitur aptitudo ad decipiendum / faciens credere de non ente quod sit ens, id est de falso quod sit verum: et de ente quod sit non ens / id est de vero quod sit falsum. mediante fantastica visione, id est mediante opinione vel visione que apparet vera et non est vera. Et ista ydoneitas non est in opponente nec in ridente. sed in ipso dictione. Et vel oratione licet diversimode: quod est in fallacijs in dictione gratia suarum hcatarum, et in fallacijs extra dictionem gratia reum hcatarum. Et ponitur tredecim fallacie ut patet in textu quas scire putile est / pro quas non solum palogismi stricte sumpti scilicet ex duabus premissis et una conclusio sed omnia ratione male peccant / sicut ille ratione sunt ethice siue inductive siue exemplares.

Secundum punctum est quod fallacie fundantur in locis sophisticis sicut syllogismi in locis dialcticis in locis dialcticis. Unde loci sophistici sunt sedes argumenti vel id a quo ad oppositam questionem veniens trahit argumentum sophisticum. Et tangitur hic duplex locus sophisticus: propter quod dicitur vel id a quo et scilicet locus sophisticus maxima et locus sophisticus maxima maxime. Locus sophisticus maxima est propositio que non est altera notior neque potest habere appropinquam / ut est ista in fallacia equocationis. Quocumque sunt eodem nomine inter se sunt eadem: sicut est in alijs fallacijs. Locus vero dicitur maxima est id pro quod una maxima differt ab alia ut maxima in equivoocatione differt a maxima amphibologie penes terminos. quia in equivoocatione sumitur maxima ex parte unius dictionis. In amphibologia sumitur maxima ex parte orationis. Et ponitur a philosopho tredecim loci sophistici habent tredecim fallacias. que sex sunt in dictione et septem extra dictionem. Et dicitur fallacie in dictione id est quia causa apparentie sumitur ex parte dictionis. Et dicitur fallacie extra dictionem: non quia sunt extra dictionem: sed quia causa apparentie in eis sumitur ex parte rei. que est extra dictionem.

Tercium punctum est quod triplex est multiplex scilicet actuale potentiale et fantastica cum: quorum sufficientia sic sumitur. In omni multiplici est unitas vocis cum pluralitate hcatarum: vel genero multiplex habet plura propria sumitur vel appropinquat tamen. Si tamen sic est multiplex fantastica. Si primum hoc est duplex. aut tale multiplex habet actualem unitatem vocis: sic est multiplex actuale. aut potentem unitatem sic est potentiale. Unde multiplex actuale est dicitur vel oratione una habet substantiam et modum proferendi: diversa sunt ut canis et liber aristotelis. Sed adverte quod vox se habet substantia et materia in dictione et oratione. Et modus proferendi se habet ut forma. Canis genero est dicitio una secundum substantiam, id est secundum vocem. et est una dicitio habet modum proferendi quod pro quolibet suo hcatato est prima et ultima brevis.

Multiplex potentiale est quando dicitio vel oratio una habet substantiam vel vocem et diversa secundum modum proferendi diversa sunt ut populus: ut dicitur. romanos

vincere troianos. Multiplex fatasticum e dco vnu hns q videt aliud scare
 ppter puenientiam ei in pte cum alia dcone. vt frigere bt passione sz ppter
 puenientiam ei cu agere videt scare actionez Et p isto triplici multiplici di
 cit phs q necesse est vnu nome plura scare vtz in secunda qone

Queritur primo

Quot sunt fallacie in dcone. et quod pbat earz suffici
 entia ¶ Dico q sunt sex scz equocatio a phibologia
 ppositio diuisio: accell: et figura dconis Et sufficientiam pbat aril. inductioe
 et syllo^m vtz in textu Probatio at p syllo^m e plura. sed ei⁹ vt⁹ fiat in h⁹ Om
 nis deceptio sca p hoc q eadem dco vel ord plura st: fit aliquo istoz sex mo
 doz. sz omis fallacia in dco: fit p hoc q aliqua dicitio vel ord pla st: qz fit qn
 eisdem noib⁹ vel ordib⁹ nonidem scam⁹. g omis fallacia in dcone: fit aliq⁹ is
 toz sex modoz ¶ Alter extra textu sic pbat sufficientia Omis fallacia in
 dcone peccat penes aliqd multiplex: vel ergo peccat penes multiplex verum
 aut penes multiplex fatasticum Si secundum sic e fallacia figure dconis Si p
 mu hoc est duplr Vel illud est multiplex actuale vl potetiale Si multiplex ac
 tuale hoc e duplr: vel penes multiplex actuale dictionis: sic est fallacia equoca
 tionis Vel penes multiplex actuale ordonis sic e fallacia a phibologie Si ve
 ro peccat penes multiplex potetiale hoc e duplr vel fit in dictione sic e accē
 tus: vel in ordone: hoc e duplr: vel illa ord est p⁹ inue. plata: sic est p⁹o: vel dis
 cōtinue sic e diuisio ¶ Et quo patet q omis fallacia in dictione fit penes dic
 tionem vel ordem multiplicem leu pla significante. ¶ Et si petat an multe
 sint equocationes ¶ D⁹ q sic: qz vt dicit phs pmo elechoy Res ad dispositi
 ones nobiscu terre non possum⁹ i dco loco rerum vt inur nob⁹ earz rex scatis
 uis. Sz res sunt infinite/noia vero finita. Ideo necesse e vnu nome pla scare
 Pinc ergo est q ignorantes vtutes vocabuloz defacili palozilant. j. decipiunt
 Nec aruotales ibidem

Queritur secundo

Verum necesse sit vnu nome plura scare ¶ Dico sic
 sit finita. id necesse e vnu nomen pla scare ¶ Si ar⁹ pbatioem sic Nullum
 infinitu e/s male dr qz res sut infinite Ans paz p phm 3° phiz ¶ Dico lz nul
 lu sit infinitum actu exns/tamen e aliqd infinituz scdm successionez et sic lz res
 actu non sint infinite actualiter exites: sunt tamen infinite fm successionez.
 Etiam d⁹ q licz res non sint infinite sim⁹. sunt tamen infinite quo ad nos. ¶ Si
 arguat etiam nomia sunt infinita quo ad nos. qz no sunt ab aliquo vno pgnof
 cibilia Ideo: male dcm est in pbatone q noia sint infinita ¶ Dico q lz no
 mina sunt infinita quo ad aliquem p⁹icularem homine: sunt tamen finita q ad o
 nes hoies sit sumpos Etia pt dici q lz noia sint infinita quo ad ros. sunt tamen
 finita ppano ea ad res. qz multiples sunt res q noia Et idco hu sc⁹ q uccē e
 vnu nom pla scare ¶ Sz ar⁹ hoc q necesse e vnu nom pla scare ¶ Hom bt suu
 scatu ptingenter g male dicit phs q necesse e ¶ Dico q duplr e necessitas sciz
 sim⁹ dca e p⁹itio Ia dr lz nomia no bnt sua francitate sim⁹ dca: scat tam ca
 necitate p⁹ionata. j. quada m vtilitate. h⁹ e si de beam⁹ de omib⁹ reb⁹ met⁹ co
 ceptum expone/e de eis dispurare: necesse crit. j. vtile crit vnu nom pla scar
 re ¶ Si ar⁹ fm phm pmo methaphisice Qd no vnu bt nihil st. g⁹ no e necesse v
 nu nom pla scare ¶ Dico ad auctē qd non vnu bt supple ad min⁹: h⁹ nihil bt
 Illud em qd pla st. etiam vnu bt Vel d⁹ qd no vnu bt. vnica impoc: h⁹ nihil bt
 Illud tamen qd pla bt etiam vnu btat ¶ D⁹ qd non vnu bt vnica impoc. h⁹ nihil

offdit creditum esse fallum

Equivocationis tres sunt modi

Primus modus puenit ex significatione vel conflatione dictionis: Ex significatione sic palogisatur Omnis canis currit: fidus celeste est canis. ergo fidus celeste currit

Solutio utraq; pmissarum est duplex: quia hoc nomen canis est multiplex equivoce. Primum: aial latrabile: fidus celeste: et piscem marinum. Et sic minor uno modo est vera et alio modo falsa: et similiter maior. Vel sic. Omne expediens est bonum. Malum est expediens. ergo malum est bonum.

Solutio expediens dicitur equivoce: Uno modo idem est quod bonum. Alio modo idem est quod necessarium quod accidit in minor malum: quod oportet fieri ad evitandum maius malum. Unde utraq; pmissarum est duplex: quia uno modo est vera et alio modo est falsa. Ex significatione palogisat sic. iste panis est de anglicana terra. Et iste panis est de terra. Non sequitur quia panis est duplex ex eo quod hec ppositio de potest dicere circumstantiam esse materialis: et sic est falsa. Vel potest dicere locum aut originem. sic est vera. Vel sic. in quocumque est egritudo ipsum est aial. Et in humorum adfectione est egritudo: ergo humorum in adfectione est aial. Primum est duplex quia hec ppositio in potest dicere causam efficiens et sic est falsa. Vel causam male siue habitum in quo est: et sic est vera. Similiter dicendum est de minori. Vel sic. ppositio est qualitati secundum eam esse vel dissimile dici. Et secundum similitudinem dicitur quod similes vel dissimiles. Et similitudo vel dissimilitudo est equalitas quod est similitudo quia sunt relationes. Primum est duplex eo quod hec ppositio secundum potest dicere circumstantiam esse efficiens sic est vera quia due qualitates esse de specie facit unam similitudinem: et sic qualitas est causa efficiens sicut dicitur. Si autem secundum dicat circumstantiam esse formalem sic est falsa quia qualitas non est causa formalis similitudinis. Et est dicendum est de minori.

Similiter: omne sanū est animal. vrina est sana. ergo vrina est animal. Vtraq; premissarum est duplex: qz sanum dicitur de animali vt de subiecto: & de vrina. vt designante & indicante. de cibo vt de efficiente. de die ta vt de conseruante. Et alio & alio modo sanitas ad hec comparatur & scdm hoc habet diuersas scationes

Ex congnificatione adhuc paralogisatur Qui-
cunq; sanabat sanus est: laborans sanabatur: q laborans
sanus est Minor est duplex: eo q hoc participium la-
borans potest dicere presens tempus. & tunc est vera.
quia sensus est laborans nunc sanabatur Si autem di-
cat preteritum tunc est falsa: & tunc est sensus. laborans
tunc sanabatur Et econuerso dicendum est de cōclu-
sione Laborans enim equiuocum est ad laborantē nūc
& ad laborantem tūc. Eodem modo est hic Quicūq;
surgebat stat. sedens surgebat. ergo sedens stat: Et res-
pondendum est sicut ad precedentem paralogismū.

Alio modo fit quando dictio possit teneri mate-
rialiter vel congnitiue. sicut hic: Deus est vbiq;. sed v-
biq; est aduerbium: ergo deus est aduerbium. Di-
cendum q prima est duplex: eo q hec dictio vbiq; po-
test teneri materialiter vel congnitiue: Si materia-
liter sic est falsa Si congnitiue sic est vera. sed non se-
quitur conclusio.

¶ Postq; autor determinauit de fallacia diffinitive & diuisive in fallacias in
dictione & extra dōnem & de numero fallaciarum. item de triplici multipli-
ci penes qd peccant fallacie in dōe Sic p̄ter determinat de vnaq; fallacia
eia in speciali. Et primo ponit hic diffinitionem equiuocatiōis cū notabili qd
seruit ad omnes fallacias. Secdo ponit diffinitionem fallacie equiuocatiōis.
Tercio ponit tres modos seu spēs ei⁹ ¶ De primo modo ponit nouē paralo-
gismos De alijs modis patebit in lōe sequenti Et sūt h⁹ lōis qtuor pūc-
ta qōnes & argumēta more solito

Primum pūctum

q fallacia equocationis ē prima: q ipsa peccat penes multiplex actuale ideo peccat quatuor posterioribus/que peccant penes multiplex potēiale aut fantasticum: Et peccat am phibologiam. q fallacia equocationis peccat penes multiplex actuale dōis. Amphibologia penes multiplex actuale dōis: s; dōis ē añ dōem Est ergo equiuocatio qñ dōis actualiter vna s; m s; bām. j. s; m vocem tōq materiam: r cti am vna s; m modū pferendi supple tanq ei? formam/plura s; cat: vt discere s; docere r doceri Et est duplex equiuocatio s; a casu r a s; filio: Equiuocum a casu ē vna vox ex impōne plura s; cans eq primo: r hoc non impo? ad s; bndum vñū s; catum p ppatiomem ad aliud: vt canis: discere equ? vt ē adiectiū r s; btm Et penes istud sit prim? mod? equocationis Aliud ē equiuocū a s; filio qd etiā d; analogū/r ē qd pla s; t actualiter p prius r posteri?/vt animal r s; pcū anima lis viui/picti r mortui: similiter ridere r currere: r penes istud sumit secundus mod? equiuocationis

Secūdu pūctum

est/q in omī fallacia ē causa appntie/r causa defectus Causa appntie est q mouet / r q quis cogit ad credēdū v; esse fallum: vel e; S; causa defect? ē que falsificat creditum Dñ causa appntie in fallacia equocationis ē ydemptitas vocis r signi: Vñ sic ē actualis vnitas dōis pla s; butis ppter quam vnitate credim? q sicut dōis ē actualiter vna s; m vocē q etiā hēat vñū s; catū Et fūdat ista fallacia in hac maria falsa Dñ? dōis in actu/est tm vñū s; catum ¶ S; causa defect? ē plura litas s; gtoz vñū dōis vel vt dicit ockam ē diuersus vsus: qz s; gtoz ptingit dicatione vti illo mō: del alio mō Et scdm has duas cās ban? due diffinitioēs fallacie equiuocationis ¶ Expte cē appntie sic: fallacia equocationis ē ydonei tas decipiendi punitis en actuali vnitate dōis pluea s; gntis Et pte cause defectus sic: Est deceptio pueniens ex pfallitate s; gtoz eiusdem dōis scdm s; bām r modū pferendi ita diffinitur in textu S; pma ē melior qz ibi diffinit fallacia equocationis in rōne pncipij sophistici. In 2? vero inq̄tum causatur me?e s; llo?e sophistico

Tercium pūctū

q auctor nī ponit tres modos aut spēs h? falla cie Prim? ē qñ dicitio actualiter vna equat? pla significat s; m impōem ei? sicut ē equocū a casu vt canis r discere qd s; gtoz docere. etiam s; gtoz ab alio doceri: r doctrinam suscipere: vt qcuqz discit sūt sapientes Ignorātes discit s; ignorātes sunt sapientes Et hoc nom equ? quod vno mō s; gtoz aiāl hñmibile Alio? s; gtoz iustiam habere Et scdm hñc modū palogifatur Omnis equ? ē aiāl hñmibile omnis iust? est equ? s; omnis iust? ē aiāl hñmibile Soluit sic distinguēdo. Si equ? in vtraqz pmissarum capiat s; btiue p aiāl hñmibili / tūc maior ē vera r minor falsa Scapiat adiectiue: tūc maior est falsa r minor vera Et istis duob? modis optime seqt? pclusio r ē bon? s; llo? in darij r nulla ē falsa: s; sicut pclusio est falsa ita aliqua pmissarū ¶ S; si ly e quus teneat in maiori s; btiue p aiāl hñmibili/r in minori adiectiue put ē ibe qd iust? tunc ambe pmissae sunt vere: tunc ē fallacia equocationis: qz equ? ca? equocce in maiori r minori Et iste mod? debet seruari ad omīe argumētum sophisticū habēs duas pmissas vnam pclusionem in quo mediū tenet equocce Eodem modo soluitur. omnis prior est monarchus: dyalectica est prior. crō s; dyalectica est monarchus ¶ Sed etiāz possit argui sic enehimemeticc. omnis prior est monarch? s; dyalectica est monarchus. Omnis equus est animal hñ

nibile. ergo omnis iust⁹ est animal hinnibile. Omnis canis est animal / $\bar{g}$ fidus celeste est animal. Soluitur sic. Ego distinguo añs. Vel li canis stat p anima / li latrabili tuc añs est verum z pñia non valz / quia arguitur a termino stante p vno sigto. ad eundem stantem p alio significato scz ad fidus celeste quod e canis p alio sigto. Si aut canis in ante stat p fidere celesti. pñia e bona / qz tuc arguitur a termino stante p vno sigto ad eundem terminu stantem p eodem sigto sed tunc añs e falsum

Quartum pñctū est q non solum fit fallacia equiuocationis: penes dēones q pprie aliqd signt. vt sūt sineategremata sz etiam penes dēones pñgtiuas z sineategrematicas sicut pz de diuersis aduer⁹ bijs pñctionib⁹ z ppositionib⁹ i eo auctor noster ponit aliquos palogismos de pñctiis puta de li de: li in: z ly scdm. vtz in textu. Vñ penes istum modū palogizat⁹ sic: aqua est in vase: color e in vase $\bar{g}$ color est aqua. ¶ Ego distinguo vel li in capitul in vtraz pñmissaz vt denotet aliquid esse in alio sicut locatū in loco: tunc maior est vera z minor falsa: vel li in denotat in vtraz pñmissarū aliquid esse in alio sicut accñs in sbto. tunc maior e falsa z minor vera. Et istz duob⁹ nulla e fallacia: sed sicut pñs e falsum ita z aliqua pñmissaz. Sz si li in / in maiori denotat aliquid esse in alio sicut locatum in loco: z in minori denotat a liquid esse in alio sicut accñs in sbto. Ecce iam fallaciam equiuocationis. qz ly in equiuoce tenet in maiori z minori.

Queritur primo Vtrum dcm phi scz necesse est vñū nomē plura sigz nificare sit vey de omib⁹ nōib⁹ sim⁹. ¶ Oico q non nam sunt aliqua nōia vniuoca: vt sint homo asin⁹ equ⁹ zc: si pñctur ad amā⁹ lia viua: pñt tamen capi equiuoce / z tuc necesse est vñū qdaz plura sigze. vt asin⁹ si competur ad asinū viuū pictum z mortuū. Sz vniuocū in quātū hñoi non sigt plura sed vñū tm⁹ i⁹ text⁹ phi intel⁹ tm⁹ de equiuocis. Sz aduertendū q oca hā z nōiales dñt nōia vniuoca plura sigze. Nam ipsi dicūt q li homo imedia⁹ te sigt sortem platonem johēm petrum zc. Et nō volūt q dēt immedia⁹ te turam cōem. qz ipsi nō ponūt nam cōem. Sz scot⁹ z reales dicūt q termin⁹ z munis vniuoc⁹ nō sigt plura sz vñū tm⁹ scz naturam cōem z non sigt immedia⁹ te inferiora sed bene supponit p illis in ppōe vniuersali pñctulari vel indefi⁹. ¶ Ur⁹ qlibet vox vniuoca etiam sigt plā scdm vis realium $\bar{g}$ dca falsa. Aliis pbat⁹ qz omis vox vniuoca sigt pceptum anime vtz primo pier. z sigt rem ad extra $\bar{g}$ qlibz vox vniuoca sigt plura. ¶ Oico q duplex est sigtum vocis quoddam est sigtū pñctuarū: z est ipse pceptus anime. Aliud e sigtum scdūdari um z est ipsa res ad extra. Vel sic quoddam est sigtum quo z non vltimatum. z quoddā sigtum quod z vltimatu. Nam dicit⁹ q licet omis vox plura sigt. vñ⁹ tē sigtū pñctuarū z quo. z aliud tē sigtum scdūdarium: z quod seu vltimatum. Dic⁹ tm⁹ vniuoca nō sigt plā tē sigta que z vltimata $\bar{g}$ solu⁹ falsa. Aliis pbat⁹ qz omis vox pcat seipam tē sigtum qd z etia sigt suū sigtum tē sigtum qd: $\bar{g}$ omis vox e equo⁹ ca z solutio falsa. ¶ Oico negādo pñaz qz non sigt illa plura ex impōne z ad placitū. qz sigt seipam nāl⁹: z suū sigtum ad placitum: Nam dco equoca sigt plura ex impōe: que plura sunt distincta ab ipō signte.

Queritur secūdo Vtrum equiuocum sigt sua scata copulatiue vel disiunctiue. ¶ Oico q nec copulatiue nec disiunctiue. Sz nō copulatiue pbat⁹. qz si scaret sua scata copulatiue seqret q tuc nō ozo eēt pcedēda in q sbjctē equocu nisi pñtū pueiret cō⁹ p oib⁹ suis sbis. sz hē sim⁹ / $\bar{g}$

et illud ex quo se² Sequela pbat: qz tuc orō in qua poneret equiuocū equiuale
ret pōnū ypothē² copulatiue. Tam si ptum non pueniret eqnoco p hris.
tuc ppō copulatiua de eodem pto et eisdem hris termini equuoci estz falsa. vt
ista canis currit equiualeret huic copulatiue anīl latrabile currit. et sic celest
te currit/et piscis marin² currit/que est manifeste falsa. Nam bene pccōit ca
nis currit sū distinctione Sedo scqret qz omīs distinctio multiplicis estz frus
tra/cum ppō de termino multiplici non possz verificari p vno scato: et falsi
ficari p alio ¶ Da autē non sit ea distinctiue paz qz si sic: tuc omīs ppō de ter
mino cōi seu multiplici. in qua ptum pueniret sūto p vno scato/semper estz cō
cedenda/et ulla neganda: et p nīs distinctio multiplicis estz frustra. Sequēla p
bat qz talis orō equiualeret ppōnī distinctiue que semper est vera p vna ei²
pte ¶ Et quo sequitur qz termin² equiuoc² sit sua scata incōiunctim Et p
batur ex pmo pier. vbi pbs ppōem de termino equiuoco vocat ppōz ptes.
quod non estz si supponeret copulatiue vel distinctiue/ s; estz ppō pūctione
vna. Et scare aliqua scata incōiunctim est scare scata omīa non magz vna qz
reliquū ¶ Si ar² sūm p mō pier. Si tunica scaret hōiēm et equū/ tuc ista
tunica ē alba/ equiualeret isti/ homo est alb² et equ² est alb² s; signū est qz tunica
scaret illa scata copulatiue pūa tenet qz equiualens illi² ppōnīs de termino
equiuoco. p² estz vna ypotetica copulatiua ¶ Dico qz pbs non vult ibi istam
tunica est alba: equiuale re vni copulatiue dē. s; qd valet duas ppōscathe
zucas/ non tamen pūctas Hoc paz qz dicit tal² ppō: tunica est alba. in illo
casu/ est ppō plures et non vna. Nam ppō copulatiua est vna ppō. qz ē con
iunctiōe vna: vtz ibidem

Arguitur primo

est actnaliter vna plura hns/ et tamen non est eq
uocatio vel diccio equiuoca/ s; dif² mala Nīs pbat quia capiēdo li homo p
hōie viuo scat fortem platonem et alios pticulares hōiēs. s; sit plura et tamen
non ē eqnocum respēu illoz ¶ Dico ad pbationem anīs. qz homo nō sit for
tem platonem et alios pticulares homines immediate sim² et hū sc: sed scat p
mo et p se hōiēm in cōi/ et ex pūti supposita et scaria ei² Sed ockā dicit omīno
pūum ¶ Replicat Sores sit pticularem et scarem hōiēm/ s; homo sit pticu
larem et singularem hōiēm/ pūa pbatur ab inferiori ad supius: vel p locum
a pte sbiectiua ad suum totum ¶ Dico qz ibi non debite ar² p illum locum: et
rō est/ qz ille loc² tenet qū infer² et supius supponūt psonaliter/ sed li fortes in
ante supponit materialr De ista materia videatur in tertia pprietate sūie. v
bi expse habetur qz secūde sūie non hnt hoc aliquid. j. pticularem et singula
rem sūam: s; snt quale qd. j. aliquod cōe

Arguitur secūdo

Contra duos pmos palogifinos Maioz isti² palo
gismi scz omīs canis currit. sic celeste est canis et c. ē
sim² neganda: qz est falsa: et p nīs non est distinguenda. s; text² falsus Nīs p
bat quia canis in maiori distribuit p omīb² suppositis suis. s; non omnia sup
posita canis currūt: s; ē falsa ¶ Dico qz licz canis in maiori distribuat p
omīb² suppositis vni² suoz sigtoz: non tū p suppositis omī suoz sigtoz Et rō
est qz termin² equiuoc² non potest distribui vnica distributione p omīb² sup
positis omī suoz ptoz seu spēz qz scat. qz vnitas distributionis vel suppositis
psupponit vnitatem scationis. Ideo scdm qz iste termin² canis potest capi p
diuersa sigtis seu spēb² ita potest diuersimode distribui p suppositis: ita istius

Spēi/tam illi/Spēi. Et ideo illa maior venit distinguenda jta quoq; dicit de ista
Dicitur expōitō ē bonū: z omib; silib; ¶ Replicat etia; termin; edūcō vnicā
distribūtionē distribuit p omib; suppositis suoz stoz. s' solutio falsa. Anā p
batur in ista ppōc ē sil. omis canis ē s'bia. In illa em ptum puenit f'cto. p omi
nib; suppositis etiam omib; stoz stoz. ¶ Oico licz ptum pueniat fm rem omi
nib; suppositis omib; stoz s'biecti. tñ primo z pncipa; de rigore s'ionis s'btū to
lum distribuit p b'ris z non suppositis. licet tñ ex pñri poterit distribui p sup
positis non suis s; z quocatoz. id ē stozum suoz. De ista videat in prima ques
tione lectionis sequentis.

Arguitur tercio

Contra illū palogismū ē; pñtioē. Quicūq; sana
batur san' est: laborans sanabat' s' laboras sanus
est sibi non est fallacia equocationis s' tert' falsus. Anā pbat qz minor nō est
multiplex s' equocationem. nec ē distinguenda. qd pbo. qz non habz nisi vni
cum sensum s' sibi nō ē aliqd multiplex. Anā pbat qz laboras supponit sibi
respca vbi pteriti tempis. z aptiat p illo q est vel fuit laborans id ē egrotans
Et ita sensus ē laborans sanabat. j. qui est vel fuit laborans sanabat. In expli
catione autē illa nulla fuit equoatio s' sibi nulla ē fallacia. ¶ Hō hoc dicit fm bis
ridanū qz argumētum pbat vey. Et qñ sibi ar' pñt s'c sunt vere z p' falsa: s' ē
ibi fallacia et non alia; equocationis. Rñbet. ipē negando pñam: s; ar' sibi ab
amplo ad nō amplū: r pte s' laboras: qd in minori apliat. z in clusioē solum
stat p pñtib; z non apliat. ¶ Et qñ ar' hoc ē pñm qui distinguit minorem:
eo q laborans ē multiplex ad laborans tūc: z laboras nūc. z ita v' equocō nō
quidam grā amptationis sed grā pñtionis. ¶ Oicit ad hoc q pñs dedit regu
lam primo hozum qz exēplorū non requirit verifca. S; teneo cū pño q
ibi sit fallacia. Dicendū est falsuz ē q laboras equoce pñct temp' pteritum
z temp' pñs fm se. nec hoc vult aristoteles. s; laborans dco simplex p se posi
ta vni temp' pñct: s; pñct cū alijs. s; vbi pteriti aat futuri tempis p dñer
tis supponit. Et pñhendit iste mod' s' tercio modo fallacie equocationis: z
s' illo mō etiam ponit aristoteles. S; auctor n' poit s' pmo mō. qz laboras
fm multos v' pñgre plura tempa. S; tūc ad argumētū pncipale z motū bi
ridani. ¶ Rñr q licet in minori laboras nō sit multiplex seu equocō pmo aut
scdo mō: qz non pñ' pñt s' s'ct tñ pñct s' equoco 3' mō. qz pñt p plurib; suppo
nere. Et coepz mō dicēdū ē de a' palo. Quicūq; surgebat sedēs surgebat
s' sedens stat. De isto mouet auctor dñ' z soluit in l'cone sequente. p' tres mo
dos cōmunes videat ibi

Arguitur quarto.

Hic est fallacia equocationis. Ego ē pnomē/ r p
nomē ē nomē. s' ego ē nomē. z tñ nō v' s' q mō s'
quocationis debeat pñneri. ¶ Oico q fm textuz n' mō pñct s' pmo modo
Nam sile ē in textu s; de' ē vbiq; vbiq; ē aduerbiū: s' de' ē aduerbiū. ¶ Re
plicat nō ē sile. qz in maiori exēpli text' li de' supponit psona'. Et in maiori
pme pñctō s' ego supponit māl: ¶ Oico q non ē omnia sile/ s; ē sile in h'
q s'ctur. li de' in maiori z clusioē h; aliam z aliam suppo; in genere jta ly ego
habz aliam z aliam soppōem in maiori z clusioē in genere suppo; māl: et
p dñer s' s'ctis accipit. Nam maiori reddidit vera. put li ego supponit māl: p
sibi sili supponēte psona' vt hic ego scribo. s; in clusioē li ego non suppoit
p sibi sili s; p s' pñct. De isto videat in 3' mō fallacie equocationis in lecti
one sequenti.

Secundus modus equiuocationis procedit ex
 trāsumptioē dcois .vii trāsumptio ut hic sumitur. Et ac
 ceptio dcois scantis vnū ex impōne ad sūdū aliud
 propter similitudinem: s̄ s̄m illum modū sic format̄ pa
 logism⁹ Quicqd̄ ridet habet os. pratum ridet: q̄ pra
 tum habz os Prima ē duplex eo q̄ hoc verbum ridet:
 s̄t tenet̄ pprie s̄ ex impōne: vel trāsumptiue Si p
 prie sic est vera: s̄ non seq̄t̄ conclusio Si trāsumpti
 ue sic est falsa: s̄ sequit̄ conclusio Hoc em̄ vbum ridere
 ē equiuocum ad ridere pprie s̄ ad florere: q̄ ridē s̄ḡt
 ex prima impōne risum ab ore emittere: florere aut̄ ē
 p̄ quādam trāsumptionem Florē em̄ s̄ ridē quādam ha
 bet similitudinez quia utrobiz denotat̄ gaudiū Et ideo
 ridē capit̄ p̄ florē Vñ dicit aristo. sumētes aliquā s̄itu
 dinem sese trāferūt Vel sic Quicqd̄ currit hz pedes.
 aqua currit q̄ aq̄ habz pedes Vtrazq̄ p̄missaz ē duplex
 q̄ hoc vbum currit. vel tenet̄ pprie vel trāsumptiue Cur
 rere em̄ s̄ labi assimulantur in velocitate mot⁹ Si cur
 rit sumit̄ pprie: sic maior ē vā s̄ minor falsa. si trāsumpti
 ue tunc ē ecōuerso. Tercius mod⁹ puenit ex eo q̄
 aliqua dictio plura sc̄at composita: sepata vero vnū
 solū: ut hec dco immortale. vn̄ o mō d̄r quasi non po
 tens mori Alio mō d̄r quasi potens non mori: s̄ s̄m hoc
 palogisat̄ sic Omne immortale ē ppetuū: s̄ omne po
 tens non mori est immortale: ergo omne potens
 non mori est ppetuum. Vtrazq̄ p̄missaz ē duplex cuz
 hoc nom̄ immortale sit equocū ut dcm̄ est. Item oē
 incorruptibile ē ppetuū. s̄ omne potens non corrupi.
 est incorruptibile. q̄ omne potens non corrupi est ppe
 tuū Vtrazq̄ p̄missaz ē duplex eo q̄ incorruptibile vno
 mō est quod non potens corrupi. s̄ sic incorruptibile ē

perpetuū & sic maior ē vera & minor falsa. Alio modo idem ē qđ potens non corrūpi. vt prim⁹ homo potuit non corrūpi. & in hoc sensu maior est falsa & minor vera. Et sic soluendi sūt paralogismi equiuocatōnis p̄ distinctionē scđm equiuocationē terminoz in eis positoz vt iam patuit. Recta solutio est manifestatō syllogismi falsi. & p̄pter quid est falsus. Et hoc contingit dupliciter sciz vel distinguendo. vel aliquam p̄missaz interrimendo. & hoc secūdo mō r̄ndendū est ad omēs peccātes in materia. Et ad oēs paralogismos in materia & forma peccantes. respondendū est utroq; modo scilicet distinguendo. & aliquam p̄missaz interrimendo. nō scđz idem. sed scđm diuersa.

Primū p̄dictum est: qđ vt ait quidam doctor. Equoca^o debz p̄pe sic diffiniri. Equoca^o ē multoz vocatio sb eade voce. Nō vocatio nō sumit hic p̄tione tm̄. s; magi p̄ sup̄pōe vel p̄ alie^o positioē. Et dēt intelligi qđ sit multoz vocatio vel qđ denotat multoz voca^o. qđ nō sp̄ qñ ē equuocatio. stat ibi termin⁹ p̄ diuersis. s; aliqñ denōt stare p̄ diuers. vt si dicā hō ē spēs ista ē distinguēda. qđ iste t̄ hō p̄t stare p̄ diuersis scz p̄ intētiōē aiē/ r̄ p̄ hōie ad eē. Et aduerte qđ stare p̄ diuersis nō facit equuocatioz. s; stare p̄ diuersis ita qđ p̄ vno & non p̄ alio facit equuocatioz. sicut in ista omis hō est aiāl: hō stat p̄ diuersis. & tamē nō est equuocatio. S; in ista hō ē spēs/ p̄t hō stare p̄ diuersis. qđ p̄t stare p̄ intētiōē aiē/ r̄ nō p̄ re extra. sicut p̄t capi p̄ re eē & nō p̄ intētiōē. ita scz qđ aliquis vta^r hac voce hō p̄ vno & non p̄ alio. Et quō p̄z qđ s̄m istum doctorem cā app̄ntie h^o fallacie. ē ydēptitas vocis & signi. Et causa non ex̄tīe ē diuersus vltus. qđ scz cōtingit cā vti illo mō vel alio

Secūdu p̄dictum est: qđ hui⁹ fallacie secūdo^o mod⁹ sit p̄ equiuocū a p̄t alio: scz qñ dictio actualiter vna p̄mo & p̄n^o vñ sit: & aliud transumptiue vel p̄pter s̄litudinē: vt hō p̄mo erat impositū ad s̄ndū aiālia rōlia/ & scđo p̄pter s̄litudinē impositum ē ad s̄ndūm; ymaginē horū miuis pictā vel sculptam ita & ridere p̄mo sit actum oris. & sit floationē prati. Nō in aliquib⁹ p̄pōnib⁹ vtimur hōie p̄ p̄mario s̄to. vt hō ē risibīl. homo ē rational. In aliquib⁹ p̄ scđario s̄to: vt hō dēp̄ngit. hō scribit. Et ideo illa p̄pō in qua termin⁹ p̄o^o p̄ suo scđario s̄to ē distinguēda. non autem qñ ponit p̄ p̄mario s̄to. quia termin⁹ cōis vbiq; ponit p̄t stare pro primario s̄to. quia analogum stat pro suo s̄to famosior. ¶ Et ideo quādo arguit sic. Quicquid ridet habz os pratum ridet ergo pratum habz os. Vtraq; p̄missaz ē duplex. & quare hoc. qđ medium qđ in vtraq; ponit ē equiuocū. scđ qñ maior: extremitas est equiuocum. tunc maior & conclusio sunt distinguēde. Quando minor: extremitas est equiuocū: tūc minor p̄pō & p̄clū distinguūtur. ¶ Vnde soluit sic.

Si ridere ca in vtraq pmissay pprie tunc maior est vera z minor falsa Si in vtraq trassumptiue tuc e ed: z utis duob modis bene se pclo: z est bon? syllogisim? in darij. sicut p? e falsa ita aliqua pmissay Sz sijn maiori teneat p? pzie/z in minori trassumptiue. ecce ibi fallaciam equiuocationis. qz modū tenetur equiuoce Item qcuqz expediūt bona sūt. mala expediūt: vt mala bona sunt Expediens p prius sūt bonū vtile h? e bon? sim? z p posteri? min? vtile sūt qm? malum z hoc e bonū sū quid Et sū h? soluit palogisim?

Tercium pūctū q p istū modū peccant tales discursus Omnis hō est aiāl rōle: ymago picta est hō: q ymago picta e aiāl rōnale Del sic enth? Nec ymago e homo: q hec ymago e aiāl rōnale Item petra erat xps: q aliquod irrōnale erat xps Itē vna est sana q vna e aiāl. di eta est sana q dicta e corp? aiātum Et vltter quando aliqua dictio p sumi p? pzie/z impropie: metaphozice z trassumptiue cāt iste se cūo? mod? vt sūtū scie e materia scie: q scia p? ex materia z forma: aūs distinguūt. qz si materia ca? pprie tuc aūs e fallum Del sūt capi imprope z metaphozice sic e vez. z n vax pnia quia ar? a termino stante impropie ad eūdem stantem pprie Item sta? tua p? ex cre z figura s? es z figura distinguūt rtafr. Nam componi potest capi pprie/z sic aūs e fallum Del impropie z metaphozice sic est verum. et sic pnia non valz Et sicut e de istis ita est de innumcrabilib? alijs qz vix e aliq dictio vsitata quā accipiat aliqū imprope z metaphozice Scpe tū p rines po? p? teuto. z ecouerlo qnqz ps p toto z cō causa p cāto. aut nō inueni toris p nōmie inueni vel cō? qnqz nomen passiōis humani attribuit deo. vt irasci tedere penitete: qnqz vbum vni? tempis p vbo alteri? tempis: qnqz vn? casus p alio casu. qnqz singulare p plurali z sic de multis alijs vt ad loqz de ducit ockam in loyca sua

Quartum pūctū: ē/q terci? mod? h? fallacie ē qn dictio simplex tm v? nū sūt: z tamen pposita sūt plura/vt mortale vni per se sige scz aptum natum mori Et tm immortale plā sūt qz negatio addita mori sūt negare actum tm z relinquere aptitudinem/z sic immortale sumit puatiue. Del p negare actum z potentiam sūt. z sic immortale tenet negatiue Et palo gisatur sic Omne immortale e ppetuū z vtz in tectu Eodem mō d? de istis palogisimis Omnis inuist? nat? est habere iustiam/lapis e inuist? q lapis nat? e habere iustiam Item omnis ignarus natus est habere sciam: aū? e ignar? q natus est habere sciam. ¶ Sed est diligenter aduertendum q iste terci? mod? nō fit p hoc q aliqua vox diuersa sicut sicut in duob? pmissis modis Sz ex hoc q e adcm vox p? supponere p diuersis jdeo p isto modo ockam dat sex regulas quib? p? pgnosci ¶ Prima regula. qn vni extremū ppōnis est nomen pme intentionis/z aliud extremū est nōme secūde intentionis. illa ppositio ē distinguenda pncis terciū modū equuocationis. eo q nōme prime intētionis potest supponere simplr vel psonalr Et? vt homo ē spēs. soz. est homo. ergo soz. est spēs Item rationale z homo sunt idem realr sed rationale est dīa? et homo est spēs ergo species z dīa? sunt idem ¶ Secunda regula quando vni? extremū est nomen prime impositionis: z aliud nōme secūde impositionis. ppositio falis est distinguenda pncis istum terciū modū: qz termin? prime impositionis potest teneri psonalr vel materialiter: vt alb? ē adiectiū. homo ē albus. ergo homo est adiectiū:

¶ Tercia regula termin? amūis supponēs respē vni de pterito: ppō est

distinguenda qz termin⁹ p^t supponere p^r his qⁱ sunt v^l fuer^t vt puer fuit sener
 Et sⁱ sⁱso p^t tⁱncⁱ ille palogism⁹ Quicunq⁹ sanabat san⁹ est laboras sanabat q⁹ est
 Nam laboras apliat p^r illo qⁱ nuc⁹ est laboras vel p^r illo qⁱ fuit vt sup^r dcm est
 ¶ 4^a regula q^untermin⁹ cois supponit resp^u vbi de futuro. tuc est distinguenda
 bz p^t supponere p^r his qⁱ sunt vel crut ¶ Quinta regla q^untermin⁹ supponit res
 pectu h⁹ modi possibile p^ttingens/ p^po est distinguenda: ¶ Sexta regla q^untermin⁹ ca
 dem dco potest est diuer⁹ ca suu/ gener/ numero⁹ vel alio⁹ accitiu grama
 ticaliu: tal⁹ p^po est distinguenda. vt ista. afini sunt epi sibi epi pot⁹ esse tⁱ casus v^l
 genitiu/ p^r hoc soluit om⁹ epi sunt hoies/ afini sunt hoies sibi est diuer⁹ n^ume
 ri z casus vt patet inspicienti.

Queritur primo

¶ Vtru⁹ sig^m v^l est addit⁹ termino canoco distribuat ip⁹
 p^r h⁹is vel p^r suppositis: Et si p^r h⁹is an p^r omnib⁹
 ¶ Dico q^u distribuit ip⁹ p^r omnib⁹ h⁹is z no⁹ p^r suppositis p^rbat qz signu⁹ addit⁹
 alicui termino distribuit ip⁹ p^r omnib⁹ h⁹is a q^uo p^ticipatur sⁱm exigentiam/ co
 pule: sⁱ q^ulibz sⁱrum termini equiuoci p^ticipat ip⁹ tⁱm/ q^ua nom⁹ est eis coe/ q^u tⁱ
 equoc⁹ distribuit/ distribuit p^r omnib⁹ h⁹is Et q^u non distribuat p^r suppositis p^r
 qz termin⁹ equoc⁹ no⁹ habz supposita imediate i⁹ no⁹ p^t p^r illis distribuere vt est
 opinio multoz. ¶ Sed ar⁹ q^u etiam signu⁹ v^l est distribuat tⁱm equocu p^r suppo
 sitis Sicut li non/ est agens non naturale sⁱ ad placitum/ q^uo negat z distribuit est
 min⁹ p^r omnib⁹ h⁹is z suppositis/ vt non canis est accis/ qz q^uid post se inuenit
 totu⁹ destruit Ita sig^m v^l est agens distributione sua in tⁱm p^rem cui addit z non
 est agens n^uale sⁱ agens ronis ad placitum/ q^u signu⁹ v^l est ad placitum vt tⁱm potest
 distribuere tⁱm equiuocu tⁱ p^r h⁹is q^u suppositis/ vt dicendo om⁹ canis est sⁱbia
 null⁹ canis est accis. ¶ Ad hoc dicunt q^u canis de rigoze sⁱmontis sⁱmo z p^rincipia⁹
 distribuit p^r suis h⁹is/ tⁱm ex p^rnti poterit distribu⁹ p^r suppositis no⁹ suis: sⁱ suoz
 sig^mto⁹ z equocato⁹ Etiam d⁹ q^u no⁹ est sⁱle de negatione non/ z de signo v^l i: q^u
 li non positum in p^r tam p^rois catho⁹ q^u y pote⁹ totum negat z destruit. sⁱ
 signu⁹ v^l affirmatiuu⁹ solum distribuit tⁱm cui adiungit⁹ puta sⁱrum si ponatur
 in principio vt omne ai⁹l currit Et signu⁹ negat⁹ tam sⁱrum q^u p^rtem vni⁹ ca
 thego ¶ Sⁱ signu⁹ v^l est additum termino equiuoco in p^po: hoc no⁹ facit. q^u
 no⁹ est/ p^po vna: sⁱ p^po plures/ sⁱ no⁹ est sⁱle Etiam p^t assignari ro⁹ q^u signum
 v^l est non distribuit p^r omnib⁹ suppositis h⁹oz/ quia si sic tuc om⁹ tal⁹ est/ sⁱ simpl⁹
 falsa/ aut vera: z sic p^po de termino equuoco no⁹ est/ distinguenda sⁱ sⁱm⁹ p^rcedē
 da vel neganda/ sⁱ hoc est p^r p^rim⁹ z elenchoz q^u docet palogismos h⁹ fallacie sol
 uere per distinctiones.

Queritur secundo

¶ Vtru⁹ analogu⁹ p^r se positu⁹ stat p^r suo h⁹to famoso
 ri vel p^r omnib⁹ h⁹is incoiuctim ¶ Ad h⁹ rōndet aliq⁹
 q^u analogu⁹ positu⁹ p^r se semp⁹ stat incoiuctim p^r omnib⁹ h⁹is/ nec mag⁹ p^r vno q^u
 p^r reliquo Vni⁹ rōz assignat: qz om⁹ termin⁹ equoc⁹ vt bus p^rbatu⁹ est sⁱ p^r stat p^r
 omnib⁹ h⁹is in p^r iuctim/ analogu⁹ est tⁱm equoc⁹ vt z p^r p^rim in p^r p^rntoz ex c⁹
 plificando p^r animal viuū z ai⁹l pictū. sⁱ manifestū est q^u ai⁹l est analogum ad ai⁹l
 viuū z ai⁹l pictum/ q^u ai⁹l p^r se posituz stat p^r omnib⁹ h⁹is in p^r iuctim ¶ Si ar⁹
 analogu⁹ p^r se positum stat p^r suo h⁹to famoso⁹ vt z scdo topicoz de loco a bis
 patis q^u dca falsa ¶ Quid⁹ q^u hoc est de bonitate intelligentis z accipientis ip⁹
 analogu⁹ p^r illo h⁹cato q^u prius h⁹: q^u est sⁱrum famoso⁹: quo mō ai⁹l accipit p^r
 animali viuo ¶ Alij dicunt q^u analogum semp⁹ stat p^r suo h⁹to famoso⁹. qz
 viam sic vsus cois habet. qz tⁱm accipiat p^r suo p^rmario z p^ricipalio⁹ h⁹cato. nā

cum dico omne animal currit: omnis audiens et intelligens illam propositam statim in mente recipit animal viuum currere quam hoc proprium currere non prouenit animal picto. Si arguat ergo de analogo seu conuoco a phisico non venit distinguenda quod si statim pro figura principalis et famulo tunc non est equocum et multiplex. Dico quod propositas in quibus non videtur analogo pro secundario hinc non sunt distinguende: vti animal currit: homo disputat/homo est animal rationale. Sed propositas verificabiles pro secundario hinc sunt distinguende: vt homo depingit/homo est aureus/homo est argenteus. Et vt dicit ockam. rō et cā hō nō est alia q̄ voluntas vtentiū Et ideo si placeret vtentibus posset vtraque distingi: hoc tamen vsus non habet.

Arguitur primo Contra totum textum sic Nulla propositio est distinguenda. Quod totus textus de fallacia conuocatois et fallus. In his propositis la propositio est distinguenda: quia tenet in claritate. Minor pars per definitionem propositis secundo maior probat quod omne verum est procedendum et omne falsum negandum: neutrum istorum est distinguendum. Dico ad minorem quod licet omnis propositio similes vna vel coniunctio vna sit vera vel falsa: non tamen propositio plures est vera vel falsa. Vmo si sit vera et falsa vt dicit biligā. Pro quo non quod vt dicit phisico primo per. propositio vna seu enunciatio vna est que vnum de vno sit vel coniunctio vna. Expositio sic: Enunciatio vna est que sit vnum suppleturum de vno suppleturum subiecto. Vel coniunctio vna. j. sit plura enunciatia vna coniunctio: suppleat parte subiecti vel preteriti. Enunciatio plures est que plura in vno sit vel in quatuor sit: sic expositio. Enunciatio plures est suppleturum sua res obiecta. que sit plura et non vnum suppleturum similes nec coniunctio: vel. pro id est in coniunctum. j. plura non faciētia vna coniunctio. Et tunc idem sunt: scire plura et non vnum: et scire plura in coniunctum non tamen est negatio quod vna exponit aliam. Et est triplex enunciatio plures scilicet voce ce tibi in qua ponitur plura a parte subiecti vel preteriti non faciētia plura/vt marci tullii currit. De ista non intellexit dicitur. Enunciatio plures hinc tamen est que sit plura in coniunctum a parte subiecti vel preteriti vna voce: vt canis currit/que vnum istam. canis latrabilis piscis marini/ sicut cel. iste currit/que expositio est enunciatio plures voce et hinc sit.

Item enunciatio plures voce et significatione simul est que significat plura et non vnum subiectis vocibus a parte subiecti vel preteriti positus: non faciētia vna orationem vt homo affinis currit. Et de istis duabus datur distinctio. Aliquit tamen voluit quod distinctio intellexit etiam de enunciatione coniunctio vna: vt est propositio: quia appellat vna plures hinc quid sit hinc illos hinc particula debet exponi que sit plura suppleat parte subiecti vel preteriti: et non vnum similes. Ita quod per illam particulam apprehendat omnis enunciatio coniunctio vna. et etiam enunciatio plures propositio debet. Et quod per secundam particulam debet intelligi aliquid speciale conueniens tamen enunciationi plures similes. In qua scilicet ponuntur plura a parte subiecti vel preteriti non faciētia vnum coniunctio: et hoc explicite. vt homo affinis currit. Vel implicite: vt canis currit que sunt propositas plures similes.

Si dicatur canis currit est propositio plures: que est propositio pro locum a parte in modo. Quod pro subiecti a parte de conueniente figure ad vnam partem: et ideo plures non est determinatio strahens sed per proponens. Replicat contra solutionem qua dicitur est quod propositas plures non est vera vel falsa. Omnis propositio modi est vera vel falsa. que propositas plures est vera vel falsa: quia tenet pro locum a toto in quantitate ad suam partem. Dico negando quoniam ad probationem dicitur quod non arguitur per illum locum eo quod propositas plures non est hinc contenta subiecti omnis propositio: quod sic ostendit. quia propositio et propositio vna idem sunt. sicut homo. et vnum homo idem sunt vtriusque methaphisice. sed propositio plures non est propositio vna. que non est propositio vt expresse patet primo per. et per quoniam propositas plures non est oratio verum vel falsum faciens: quod non est oratio vna que non est oratio.

¶ Et si replicat illa p̄na non valz pp̄o plures non est pp̄o vna. q̄ pp̄o p̄les n̄ ē pp̄o. p̄bat. q̄ ibi ar̄a p̄te in mō negatiue: sicut hic / ethyops n̄ ē hō alb̄. q̄ ethyops n̄ ē hō. ¶ Oico q̄ ibi ar̄a toto in mō negatiue: et nō a p̄te in mō. Et ad s̄cō d̄: q̄ non ē s̄cō: quia si vna nō est determinatio p̄trahens ad pp̄oem. eo q̄ pp̄o et p̄positio vna sunt penit̄ idem. et ideo vna non est determinatō p̄trahens: sed homo et hō alb̄ non sunt idem. quia alb̄ ē determinatio p̄trahens que fecit p̄tem in modo: et ideo nō est simile.

Arguitur sc̄do Nichil est distinguendū nisi sit. pp̄o: s̄z pp̄o plures n̄ est pp̄o vt p̄batum est. q̄ pp̄o plures non ē distinguenda / p̄na tenet in baroco / et p̄ p̄na ista male distinguit om̄is currit. d̄ p̄mo mō. Et etiam ista quicquid currit habz pedes de sc̄do mō. q̄ om̄s tales sunt pp̄oēs plures p̄ diffinitionē sup̄ius datam. ¶ Oico ad maiorē q̄ nihil est distinguendū nisi sit. pp̄o h̄ns vnū sensum vel p̄les. Nam pp̄o plures habz vnū sensum vel p̄les q̄ venit distinguēda. ¶ Si replicat pp̄o plures nō ē pp̄o. q̄ non ē p̄positio habens vnū sensum aut plures: p̄na tenet p̄ locuz a toto in modo negatiue. ¶ Oico s̄m richardū biligam q̄ pp̄o ca' vno cōiter et tūc d̄ orō habens s̄bta p̄tem et copulam. vel habens s̄bta p̄ta et copulam. et sic p̄positio plures dicit pp̄o habens plures sensus. Et venit distinguēda / sicut et orō amphibologica. Illiō cap̄it pp̄o p̄pe et sic dicit orō verum vel falsū significās: et sic pp̄o plures non dicit p̄positio. vt canis currit que vt equo ca est et vt p̄positio plures non est vera nec falsa. Sed q̄n distinguūt p̄ vno sensu ē vera et pro alio sensu falsa.

Arguitur tercio Si aliqua p̄positio estz distinguēda maxime illa in qua ponit terminū equoc̄ / sed hoc nō: q̄ nulla pp̄o est distinguenda. Vno p̄bat de ista et p̄sili vt omne ens potest esse: et quicquid currit habet pedes et. Nam si p̄tem ibi capiatur pro significato principaliori tunc est vera / si p̄ vtroq̄ tunc est falsa. igitur non est distinguenda. ¶ Oico q̄ licet p̄positio in qua ponitur equiuocū a p̄silio non sit distinguenda igitur certum ē p̄tem puenire s̄bictō pro s̄to principaliori vel non puenire tamē in quantum hoc non certum ē audientib̄ debet p̄positio sic distingui. ¶ Replicat Analogum p̄ se positum stat pro suo significato samostiori et p̄ principaliori. sed equiuocū a p̄silio est analogum igitur stabit semper p̄ significatō principaliori. et per p̄na certum est p̄m̄ illi conuenire vel nō puenire. ergo talis p̄positio non est distinguenda sed p̄cedenda vel neganda. ¶ Oico licet apud doctos et intelligentes talis p̄positio nō esset distinguenda de necessitate. tamen apud eos et alios est distinguenda de bene esse: et ne videamur ignorantes significatiōz termini equiuoci.

Arguitur quarto multi sunt palogissimi peccantes penes fallaciam equocationis qui non continentur s̄b aliquo triū modorum in tertio positōrum: ergo modi equiuocationis sunt insufficienter traditi. N̄ns p̄bat de istis. Homo est sp̄s fortes est homo. q̄ fortes est species. Item homo est mortuus: homo viuens est homo. ergo homo viuens est mortuus. Item epi sunt hōies afini sunt epi. q̄ afini sunt homines. ¶ Oico q̄ omnes tales palogissimi p̄tinentur s̄b tercio modo. vt dictum est in quarto puncto.

huiusmodi ¶ Replicat tercius modus ut dicitur textus: quoniam dictio simplex tamen unus
 est et posita pluralis in predictis paralogismis non est dictio simplex et posita. quod non potest
 sunt apprehendi secundum modum ¶ Dico quod propter hoc hiridanus ponit quatuor modum. Et dicitur
 ad aristotelem qui non ponit nisi tres quod licet non ponat nisi tres modos. tamen non vult
 negare quod sunt plures ¶ Tenendo tamen quod non sunt plures quam tres potest dici: quod simplex
 et compositum in tertio modo non capiunt solum grammaticalem sed etiam loycalem ut simplex
 dico quod sine addito dico. iam tercius modus est quoniam dictio simplex. j. sicut se sumpta
 causa per unum et posita. j. cum alio posita scilicet verbo preteriti aut futuri temporis et causa
 per plurimum et ita est in dictis paralogismis.

Amphibologia est multiplicitas orationis eiusdem
 secundum substantiam et secundum modum proferendi diuer-
 sa significans. Fallacia autem amphibologie est de-
 ceptio proveniens ex ydempritate orationis eiusdem secundum
 substantiam et modum proferendi diuersa sententis.

Causa apparentie est ydempritas orationis eiusdem
 secundum substantiam et modum proferendi. Et causa defec-
 tus est diuersitas scatorum. Et dicitur amphibologia
 ab amphiquod est dubium: et hinc sententia. quasi dubia
 sententia. Amphibologie tres sunt modi

Primus modus puenit ex eo quod aliqua oratio principa-
 liter plura significat ut liber aristotelis. Hec enim oratio
 est duplex. Uno modo idem est quod liber editus ab aristotele
 Alio modo idem est quod liber possessus ab aristotele
 Et secundum hoc paralogizatur sic. Quicquid est aristote-
 lis possidetur ab aristotele. Ille liber est aristotelis: er-
 go possidetur ab aristotele. Utraque premissarum est du-
 plex ut dictum est. Item quoscumque vellem accipere vellem
 quod accipere me. sed inimicos vellem me accipere quod vellem
 quod inimici accipere me. Minor est duplex: quod si me construis-
 a parte per se est falsa: si a parte ante tunc est vera. Secundus
 modus amphibologie puenit ex trasumptioe orationis.
 Trasumptio orationis est quoniam oratio proprie unius scilicet casus: trasumi-
 tur ad aliud aliud propter aliquam similitudinem in ipsis repta
 ut licet arat trasumit ad opam pueri. Et forte sic palomus

quandocūq; litus aratur: terra aratro scinditur: s; qñ
 indocilis docetur. litus arat: ergo qñ indocilis docet
 terra aratro scindit. Utraq; premissarū est duplex. Nam
 si litus aratur in utraq; sumat proprie tūc maior est ve
 ra & minor falsa: si capiat transumptiue tunc ē extra
 aut in maiori proprie & in minori trāsumptiue tūc est
 fallacia āphibologie. Tercij mod⁹ puenit ex eo qd
 aliqua oratio composita plura sigt: separata vero unū
 solum. ut seculum scit aliquid: hec em oratio est du
 plex: sigt enim qd aliquis habeat scientiam de seculo:
 vel seculum habeat sciām de aliquo. Et palogisa
 tur sic Quicquid scit aliquid habet scientiam: seculum
 scit aliquid ergo seculum habet scientiā. Minor est du
 plex. aut em seculū ē nri casus & aliquid acci casus: tūc
 est falsa. vel e conuerso tūc ipsa est vera: sed non sequit
 conclusio. quia tūc seculum in minori est acci casus & in
 conclusione nominat iui casus: & ita ē equiuocatio de ip
 seculo in minori: & cōclusioē. Similiter hic: quicquid
 scit hoc scit: ē duplex quia li hoc pōt supponere huic ver
 bo scit: vel apponere. Et palogisatur sic Quicquid scit
 hoc: scit. temp⁹ scit hoc: ergo temp⁹ scit: soluit ut pre
 cedens. Similiter hic quicquid videt aliquis hoc vi
 det. columnam videt aliquis ergo colūna videt. Ma
 ior est duplex ut dem est in alijs. Similiter hic Qui
 cūq; sunt epi sunt homines. alii sunt episcopi. q̄ alii
 sunt homines. Utraq; premissarū ē duplex: eo qd hec
 dictio epi potest esse nomiatiui casus vel gti
 Quā autem deceptio facta ex diuersitate casus faciat ā
 phibologiam Patz Quia casus datus est dictioni ad h
 ut ordinetur cum alia dictione: sed ordinatio dictionis

cum dictione facit amphibologiam & non equiuocatio-
 nem Hoc em patet p aristotele formate palogifimos
 amphibologie fm diuerfitatem casus & non equuocati-
 onis Sciendum e qd aristo. ponit tres modos coes
 equiuocationi & amphibologie. Primus modus est qm
 dicitio vel ordo plura principaliter sciat. dicitio ut canis
 oratio ut liber aristotelis. Secundus modus est qm so-
 liti sumus dicere fm trasumptionem. trasumptio in dic-
 tione ut ridere. in orone ut litus arator Tercius mo-
 dus est qm compositum plura sciat. separatim vo unu
 solu: exemplum in equiuocatione ut immortale & icor-
 ruptibile. de amphibologia ut scdm seit aliquid Sz
 nuc obicit deceptio pueniens ex sigtione dictionis no
 cotinet sub aliquo istoz triu modoz in equiuocatioe. si-
 cut in hoc palogifimo Quicuz sanabat sanus est: laborans
 sanabat ergo laborans sanus est Non continetur sub ter-
 cio mo. qd laborans si e dicio composita. Nec sub scdo mo
 qd hec dicio laborans non tenet trasumptiue Nec sub
 pmo: qd primus modus puenit ex principali sigtione. sed
 hec dicio laborans si ugt principal: e tempus: sz ex con-
 sequenti p accidia Ergo illa deceptio facta ex cotioe fit
 sub aliquo istoz triuz modoz Solutio deceptio fac-
 ta ex cotigione dictionis continet sub pmo modo equi-
 uocationis Ad hoc qd obicitur dicendu qd primus modus
 prouenit ex principali sigtione appellata hic. quicqd
 ex eadem impositioe importatur p dicionem Sz ex e-
 adem impositioe fit quelibz dicitio sigtum: & sua accia
 Ille em qui imposuit hoc nome lapis ad signduz la-
 pidem sub tali genere. sub tali numero iposuit Et sic e
 ad impositioe imposuit impositor: qd h dicio laborans

importat suū scatum & suam cōptionem eadē impōe

Vel dicēdū qđ principalis scio ponit in primo mō
equiuocationis & amphibologie ad remouendū trās
sumptionem. eo qđ trāsūptio scatur p dcionē non pri-
cipaliter vt ridere nō pncipalr scatur. sz trāsūptiō
p quādā similitudinem Et h dicio laborās licz non hz plu-
ra scia. tñ cōligt plura tempora scz hz temp⁹ presens &
p̄teritū impfectum Sed queritur quāe deceptio
facta ex quibusdam accētib⁹ facit equiuocationem. et
ex quibusdam āphibologiam Solutio Dico qđ quedā
sunt accētia que consequūtur dcoem n̄ absolute: sz p-
ut ē ordinabilis cū alia dcoē sicut casus numer⁹ Vnde
nāt āt dcoēs aduincē p talia accētia. Male em̄ dicēt
hō currūt. qđ ibi n̄ est debū casus nec debitus numer⁹.
Et deceptio ex talib⁹ accētib⁹ est deceptio in oratione
& sic ē in amphibologia & non in equiuocationē. Sz sūt
alia accētia absoluta que consequūt dcionē p se vt tēp⁹
figura & per talia accētia non ordināt dcoēs aduincēz
qđ sicut bñ dō homo currit. ita bñ dō. homo currebat Vñ
lz temp⁹ varietur manet tñ eadem constructio. ideo n̄
constructur mediāte tpe Et sic deceptio ex talib⁹ accēt-
tib⁹ fit in dcone. & ita in equiuocationē & n̄ in āphibologia

Primū pūctum

h⁹lōnis est qđ p⁹qđ A. n̄ dētrāuit de fallā equoca-
tionis qđ fit scđm multiplex actualē dcoēs. hic dēf
miāt de fallacia āphibologie qđ fit p̄m multiplex actualē orōis. Et facit in isto
textu septem p ordinem pmo ponit diffinitōz āphibologie. 2° diffinitōz fal-
lacie āphibologie cū cā appūtie & defect⁹ 3° ponit tres e⁹ modos. de pmo po-
nit duos palogismoz: de scđo vñū de 3° q̄tuor 4° pbat qđ deceptō scā ex diuer-
sitate casus facit āphibologiam & nō equiuocationē. q̄nto ponit tres mōs cōēs e⁹
quōrōi & āphibologie. Sexto facit vñū argumētū de isto palogismo. q̄cūq; sa-
nabat san⁹ ē cē Sep^o mouet vñā qōz de accētib⁹ respectis & ab¹⁰ quā soluit

Secūdū pūctum

est qđ amphibolo⁹ ē qñ orō actualr vna pla⁹ fit. vt h
orō: b aristotel/ manēs v⁹ actualr pla⁹ fit. & h⁹ō. qđ is-
te scūs aristotelis potest construi in habitudine cause efficientis. vt sic sensus:
liber fact⁹ ab aristotele. vt p̄t construi in hitudine possessoris ad rē possessā. vt
sic sensus lib⁹ possessus ab aristotele Et sic tal⁹ multiplicitas p̄ueit ex pte orōis

et non ex parte alicuius de omni absolute Sed biridanus aliter sentit quod dicit quod modo
 distindit attribuit de omnibus incompletis. et non omnibus nisi gratia dictionis ideo po-
 nit ibi multiplex dictionis per fallacias equiuocationis: sicut et hic/ quicquid sunt
 epi sunt homines: a fini sunt epi ergo a fini sunt homines Quid autem sit fallacia
 amphibologie: que causa apparentie: et que causa defectus clare patent in textu. sed
 hoc aduerte quod quilibet fallacia potest habere duas definitiones. Una ex parte cau-
 se apparentie et tunc fallacia causa actiue Et aliam ex parte defectus et tunc causa passi-
 ue Exemplum primi Fallacia amphibologia est ydoneitas decipiendi pueniens
 ex actuali ynitate orationis pluralis scantis Oratio secunda Fallacia amphibologie est de-
 ceptio pueniens ex multitudine sensuum eiusdem orationis diuersa sententia.

Tertium punctum

est quod primum modus fallacie amphibologie est quando oratio ac-
 tualiter vna pluralis habet eque primum: ut patet in tacentem di-
 cere: si li tacentem regatur a dicere a parte ante tunc sensus est patet quod tacens di-
 cat. quod est alium Sed si li tacentem regatur a dicere a parte posteriori: tunc sensus est: patet
 patet dicere aliquem esse tacentem: quod potest esse verum Ita distinguitur de ista patet
 patet cecum videre De isto sic palogisat Quicquid patet patet videre: patet habere
 re visum. sed patet patet cecum videre ergo patet cecum habere visum Minor
 est duplex Aut enim li cecum regit ante videre et sic est falsa: et sequitur 2o Vel regitur
 a videre a parte posteriori: sic est vera: quia sensus est patet aliquem hominem videre v-
 num cecum: et tunc non sequitur conclusio: quia li cecum in minori regitur a videre a
 parte posteriori. et ita se tenet ex parte medii. et in conclusione regitur a videre a parte ante
 et se tenet ex parte minoris extremitatis Eodem modo soluitur ista Quicquid
 patet dicere patet loqui: sed patet tacentem dicere ergo patet tacentem
 loqui Item quoscumque vellem me accipere: vellem quod acciperent me. sed inimi-
 cos vellem me accipere: vellem quod inimici acciperent me Maior est vera sed mi-
 nor est distinguenda eo quod infinitiuis ponit inter duos accessus qui potest inditer
 ante regi vel posteriori. et secundum hoc est alia et alia sententia.

Quartum punctum

est quod secundus modus huius fallacie est quando oratio actu
 aliter vna: prope vnum habet: et transumptiue aliud. ut li
 aratur de quo in textu Similiter ista. lauare laterem/ vnum habet proprie scilicet aqua ab-
 luere coctum lapidem/ et aliud transumptiue scilicet laborem perdere Et palogisat
 sic Quicquid lauat laterem habet aqua: sed custodiens mulierem lauat laterem
 et custodiens mulierem habet aquam Vtraque premissarum est duplex: quia si
 lauare laterem sumatur vtrobiusque proprie: tunc maior est vera et minor falsa. si
 in vtraque sumatur transumptiue tunc maior est falsa et minor vera/ et istis duo-
 bus modis bene sequitur conclusio: et nulla est falsa: sed sicut 2o est falsa ita et aliqua
 premissarum Sed si lauare laterem in maiori capiat proprie: et in minori transump-
 tiue tunc vtraque premissarum est vera sed tunc est fallacia amphibologie Eodem modo
 soluitur iste palogismus Quicquid haurit aquas cribrum est iuxta aquam: sed clericus sine
 libro haurit aquas cribrum: ergo clericus sine libro est iuxta aquam.

Quintum punctum

est quod tertius modus huius fallacie fit quando vna oratio
 per se sumpta tantum vnum habet et composita cum aliis
 tera plura habet. ut ista oratio. a fini sunt. tamen vnum habet/ sed quando sibi additur
 ly epi vbi a fini sunt epi. iam plura habet. Epiem potest esse nri casus plis numeri
 vel potest esse genitini casus in habitudine possessoris ad rem possessam Et huius
 hoc palogisatur sicut habet in quarto palogismo Similiter hic quicquid ali-
 quis videt hoc videt sed calumniam aliquis videt ergo calumniam videt Maior est

duplex Nam illud pronomen hoc potest supponere huic verbo est: et tunc sensus est: quicquid aliquis videt hoc est videns: cuncta bene solumitur. et sequitur conclusio. sed sicut 2° est falsa ita et maior: Vel si hoc sit regi post videt. ut fit acci cas⁹ tunc maior est vera. quia sensus est quodcumque ens aliquis videt hoc ipsum ens ipse videt: et tunc non est 2° sed est fallacia amphibologie. sed deberet concludi. quod colunam videt Sicut ista: quicquid scit aliquid: hoc habet scientiam. scilicet scit aliquid. quod seculum habet scientiam Minor est duplex ut in primo palogismo tercii modi Vel sic quod scit aliquis hoc scit: scilicet scit aliquis: quod seculum scit: ubi maior est duplex et soluit sic cut procedens. scilicet quod aliquis videt hoc videt

Queritur primo. Utrum participium presentis temporis: sicut laborans sedens teriturum. Uico secundum ockam et biridanum quod participia in ans et in ens secundum se sumpta sola sunt vel notant presentis tempus Et quando sumunt cum verbo presentis temporis. ut laborans et agens: scribens est sedens. etiam sunt et notant presentis tempus tantum Sed si supponant respectu ubi presentis temporis. tunc notant tempus presentis et preteritum: et tunc supponunt per his que sunt vel fuerunt. Et quando supponunt respectu ubi futuri. tunc sunt et notant tempus presentis et futuri: et supponunt per his que sunt vel erunt Ideo isti palogismi Quicquid sanabat sanus est. laborans sanabat. quod laborans sanus est Dicit ockam quod minor est distinguenda penes tercium modum fallacie equocationis. non autem 2°. quia ibi de necessitate laborans solum causa per presentibus. Sed biridanus dicit quod ibi nulla est fallacia eo quod minor non est multiplex secundum equocationem. et ideo non est distinguenda. sed debet dici quod ibi ar² ab amplo ad non amplum ex parte laborans quod in minori ampliat per his que sunt vel fuerunt. Et in conclusio non ampliat Iste tamen biridanus ponens quartum modum fallacie equocationis dicit Quartus modus est si terminus nec sit multiplex secundum functionem centi alem: nec secundum modos subiecti sed accipit multiplex secundum modum supponendi ut ibi dicit Si arguitur presentis primo elenchorum distinguit minorem palogismi. eo quod laborans notat tempus presentis. et tempus preteritum: et ideo laborans potest capi in palogismo per laborante nunc: vel per laborante tunc. Ab hoc dicit biridanus ut patet supra quod exemplorum non requirit veritas. Sed dicit quod quis laborans capiat ibi per laborante nunc et per laborante tunc/hoc est ideo quia ampliatur per presentibus et preteritis gracia illi ubi presentis tempus sanabat. et non est gracia participationis vel notationis sicut auctorum ymaginat in textu. et ideo ipse ponit illud palogismi secundum primo modo equocationis Et tamen presentis et alij multi ponunt tertio modo. quia quando aliquid supponit per diuersis est tercius modus Et hoc ille tercius modus multos non modos secundum se Et quando aliquid sit diuersa presentibus. vel sit diuersa ymaginatio et alij transumptiue. sunt duo primi modi Si ar² presentis in ans et ens formanat per preterito imperfecto indicatiui mutando bam vel bar in ns ut dicitur gratiam maticum igitur habet functionem presentis temporis Uico negando quoniam: quia 13° vocem formet per preterito non tamen trahit secum functionem de preterito. sed quibus dicitio habet suam functionem a primo impositore. non sit ab alia parte Etiam participium et verbum sunt preter specifice distincte. ideo fictio vni non dependet a significatione alterius.

Queritur secundo

Quot regulas ponit vvilhelmus ockam ad sciendum primum modum fallacie amphibologie Uico dicitur de cem que secundum breuitate hic ponunt Dicitur quod primum modus de fallacie est quando aliqua fallacia est primo et est per se posita potest habere multos sensus

quando aut hoc ptingit decem regule ponuntur

¶ Prima regula quando cuq; infinitiu⁹ ponit int duos accōs tal orō est ambigua / r pt habere diuersos sensus. vt audio grecos vicisse romanos. vn⁹ sensus est. audio q greci vicerūt romanos Ali⁹ ē. audio q romani vicerūt grecos. jō dicit q notandū ē qñ vna dco pt esse diuersoz casuū. sicut ibi scim scit aliquis non ē amphibologia vt aliqui dicūt: h ē equiuoca⁹ Sz in exēplo dicto dco ē iusdem casus facit amphibologiam

¶ Scda regula q orō in qua ponit ablatiu absolute ē multiplex fm amphibologiam qz pt equivalere pditionali: tempali vel cāli: sicut hec ē distinguēda nullo currente forti cresūt cornua in fronte Dn⁹ sensus est: si null⁹ currit cresunt forti cornua in fronte Ali⁹ sensus ē: dum null⁹ currit cresūt forti cornua in fronte Lerci⁹ sensus est. qz null⁹ currit cresūt forti cornua in fronte: r qlibz istoz est falsus ¶ Sicut ista ē distinguēda ¶ Nullo homie exite hō nō est aiā l. Dn⁹ sensus est: si null⁹ hō existit hō nō ē aiā r iste sensus ē ver⁹ Ali⁹ sensus est: qz null⁹ hō existit / hō non ē aiā / r iste sensus est falsus Lerci⁹ sensus ē / dū null⁹ lus homo existit / hō nō est aiā: qui ē fm⁹ falsus vt p pōcōnū. Sub ista regula etiam ptinet quando gerūdiū pō⁹ cum alia ppōc⁹ vt hic neutz oculum habendo: tu potes videre ¶ Ista em habz hos tres sensus. Si neutz oculū habes potes videre. qz neutz oculū habes potes videre: dū neutz oculū habes potes videre Adhuc sensus est: quis neutz oculū habes potes videre. hō ē dictu iste non stāt sit neutz oculū habes: r tamē vides q est falsa Ex isto patz q tales pñie non valent isto currente non cresūt tibi cornua in fronte: r isto currente nō cresūt tibi cornua in frōte r sic de singul⁹ g nullo currente cresunt rē. r ita de consimilibz

¶ Tercia regula qñ dcm exclusiue accipit cū mō: illa ppō est distinguēda. eo q potest denotare modū verificari de tota exclusiua. vel pt denotare modum illū verificari de piciante r nullo alio: vt tm fortem esse fortem ē verū. In pzi mo sensu denōt q hec sit vera. tm homo ē for. r iste sensus ē ver⁹. r li tm exercet solū exclusiōne circa h⁹ sctum hō. In scdo sensu denōt q tm ista ppō sit vera: tm hō ē fortes r non alia / qd est falsum. r tūc li tm exercet exclusiōz circa totam ppōem.

¶ 4ª regula ē: qñ aliqz mod⁹ acci⁹ cū dco illa ppō est distinguēda eo q pt denotari modū pponi toti ppōi ē est dcm: vel ppōi de inesse in q supponit pro nomē demrātū: vel nomē ppum ali⁹ p quo supponit sctum resp cū e⁹ dem pti mediante hoc dco ē de pnti Sicut ista ptingit tacentem loqui Dn⁹ sensus ē / hec ē ptingens tacens loqz. r hic sensus est falsus Ali⁹ sensus ē / aliq tal ē cōstingens. ille loquit demrādo aliquem tacentem Sub ista regula ptinet iste. d nē hoīem esse aiā ē scitum a te: Item scio q omīs hō est aiā. possibile ē q album sit nigrū. qlibz hō est fortes ē possi⁹. q. unllū album sit hō ē ncm⁹ ¶ Ista p lata ista ppōem possi⁹ ē q album ē nigr⁹: pt vn⁹ apphēdere talem sensuz. hec est possibil⁹ album ē nigr⁹ Ali⁹ at pt apphēdere talem sensum. p⁹ ē q aliq qd ē mō albū p⁹ ca fiat nigr⁹ jō tales sunt distinguēde fm amphibolo⁹ / qz tales sensus pnt haberi sine diuersitate pūctuatōis. jō hec ē āphibologia nō obstatē q ibi possz esse ppō r diuisio ¶ Ad istū modū reducūt etiā distine⁹ isti⁹ ppōis. q cūqz dicit te ē aiā dicit vn⁹ / v. n⁹ sensus est iste: qcūqz dicit hāc ppōem tu es animal dicit ver⁹ / r sensus est ver⁹ Ali⁹ sensus est q dicit ppōem ex q se⁹ tu es animal dicit ver⁹ Ex iste sensus est falsus / qz omīs tales. tu es asin⁹: tu es capra in

ferit istam tu es amialis: et tamen non quicquid dicit cas/dicit sibi

¶ Et si querat quare tales propositioes sic sunt distinguende. Dicit quod sicut non potest dari ratio quare deo est equoeca nisi voluntas utentium. Sic non potest dari ratio quare ordo est equoeca nisi voluntas utentium. Et id quod diuersi ex tali platioe percipiunt diuersos sensus/ sicut tal' ordo est distinguenda sibi amphibologiam. sibi doctrina boetij in libro diuisionu dices In ambiguis uterque audit or' robitur intellexisse arbitrat' **¶** Si autem propositioes duarum ultimarum regularum distinguunt sibi propositioem et diuisionem ut eodem plus habet, igitur non sibi amphibologiam. **¶** Oportet quod licet ita sit tamen cum hoc stat quod potest distinguere sibi amphibologiam. Et dicit ockam quod facile est eas distinguere sibi amphibologiam/ quod sibi propositioem et diuisionem. quod a multis non potest videri quod in talibus propter solam punctuatione diuersas/ retinet eisdem de omnibus et eodem ordine diuersi sensus cantur. Sed si tales distinguat sibi amphibologiaz facill' sensus apprehendit. **¶** Hic sex regule videantur in fallacia propositiois

¶ Si querat quas distinctioes ponit ockam circa 2^m modum. **¶** Oportet quod secundus modus amphibologie est quod aliqua ordo prope ex sua propria impoet tamen uno modo accipitur/ sed improprie et scario pro aliter accipi et alium sensum habet/ sicut ista ordo. lupus est in fabula proprie est quod in fabula est lupus. sed improprie et scario est quod a muliere non potest videri. Similiter ista ordo: hic vir vendit oleum. prope est quod vendit talem liquorem. sed improprie et scario est quod ille adulat. Contingit autem iste modus ut dicit ockam sibi opinionone aristotelis in ordoibus in quibus ponuntur verba que sibi sibi sibi multo non super ponunt pro eisdem pro quibus supponuntur. et ut ista propositio calefactio est in agere potest distinguere istam unum sensus est/ aliquid distinctum ab agente ad modum quo pro ista. albedo est in albo. denotat una res esse in alia et sic est falsa calefactio est in agere. **¶** Alius sensus est quod agens calefacit ut ista propositio calefactio est in agere / ponat loco ista/ agens calefacit et hoc est falsum: quod sibi tali sensu est procedente calefactio est in calefactio/ cum aliter potest accipi calefactio est in agere. ut ponat quod ista calefactio est agens etiam est vera. **¶** Confliter tales sunt distinguende. **¶** Motus est in mobili/ unum sensus est iste aliquid importatum pro motum de quo verificat motus est in mobili: sicut res distincta in re distincta/ et hoc falsum est. **¶** Alius sensus est. Mobile mouet et hic sensus verus est. **¶** Item creatio est in deo. **¶** Unum sensus est quod denotatur una res esse in alia. **¶** Alius sensus est quod deus creat. Similiter hec est distinguenda: totalitas sortis est in sorte. **¶** Unum sensus est quod totalitas est una res extra in sorte. **¶** Alius sensus est/ sortis est quoddam totum. **¶** Item negatio est in re vel a parte rei. **¶** Unus sensus est/ quod negatio est quoddam distinctum ab omnibus alijs et est quedam res. **¶** Alius sensus est. aliquid vere negat ab alio: vel est sensus iste: pro hoc quod una propositio negatiua est vera/ non potest aliquid esse in re natura/ et multe similes que ibi ponuntur. **¶** Similiter sibi opinionone alio quod ista est distinguenda deus facit peccatum eo quod potest accipi prope: et tunc non potest denotare nisi quod deus facit aliquid quod est peccatum/ et procedit eam qui ponit quod aliquid actus est mere peccatum/ sicut odire aliquid est perceptum deum est peccatum. **¶** Aliiter potest accipi sibi eos: et tunc equaliter isti: deus facit aliquid quod non deberet facere/ vel isti: deus peccat/ quod est sibi falsa. **¶** Et assignat fallaciam in isto discursu: hoc est peccatum deus mirando aliquid peccatum similitum: deus facit hoc deus facit peccatum. **¶** Dicit quod conclusio est distinguenda: eo quod potest habere multos sensus/ unum est: deus facit aliquid et illud est peccatum/ et sic procedit totum discursum. **¶** Alius sensus est deus facit aliquid quod non deberet facere/ tunc pro est falsa et discursus non valet. **¶** Similiter non sequitur deus facit hoc et hoc est peccatum: ergo deus facit quod non deberet facere: sed magis sequitur.

ḡ de^o facit qđ aliud non deberet facere. ¶ **T**ertio quicquid de^o intelligit vult v^l
 pt velle. de^o intelligit malū. ḡ de^o vult vel p^r velle malum. Conclu^o ē distinguē
 da. Dn^o sensus est iste. De^o vult vel p^r velle aliquid qđ est malū. hoc est qđ male
 fit ab aliquo alio. et pcedūt conclusōz sb tali sensu. Ali^o sensus est. De^o vult aliqđ
 vel p^r velle aliquid male. et tunc p^r manifeste est falsa. ¶ Similiter ista potest
 distinguī sbia p^rur de sbia ex aiām. vn^o sensus ē. aliqua ppō ē vera in qđ sbia ex
 animā sbijcit. et sbia p^rur de sbia extra aiām et tūc ē falsa. Ali^o sensus est. tal p^r
 positio ē vera sbia ex aiām est sbia. vbi tū sbia extra aiām non sbijcit nec p^rur
 sed ex^o signū vel termi^o. ¶ **I**sti secūdo mō aphibologie huius multi tropi grā
 maticales et scriptura sacra sepe vtit allegoria que p^rinet sb se multas species.
 Unde iste et p^riles sunt distinguēde. De^o habz instiām. de^o habz sapiām. de^o ha
 bet intellectum et volūtatem et Dm̄s. p^riles in quib^o po^o aliqua dōio notās dis
 tinctionem inter illd. p quo supponit sbtum et p quo supponit p^rum sunt disti
 nguēde. eo qđ pnt capi pprie et tunc sunt falsē. Al^o pnt poni improprie vt po
 nant loco salium de^o ē iusticia. de^o ē sapiā. de^o ē su^o intellect^o et hmoi et tūc sūt ve
 re. Et hāc distinctionem ponit aug^o in monologio c. vi^o ita quoqđ deistis iusti^o
 est in deo: sapiā est in deo et. que si accipiant. pprie sunt falsē. qđ tūc important
 aliquā distinctōz inter dñm et sapiām. inter int^o et g velle. et ipm̄ deum

¶ **T**em de^o p suam pōm absolutam p^r aliquem acceptare sine grā. s; non p
 suam pōm ordinatā illa est multiplex: vn^o sensus ē. qđ de^o p vnam pōm qđ est ab
 soluta. p^r aliquem acceptare sine gracia: et p aliam que est ordinata et nō abso
 lura p^r non acceptare: et sic denotāt dñe potentia in deo: et ille sensus ē falsus. ¶
 Alius sensus est improprie. vt ponat p ista orōne: de^o p^r acceptare aliquem
 sine gracia informante. qđ hoc non includit p^rtradōnem tamē ordinatū qđ nū
 qđ hoc est faetur^o et iste sensus ver^o est. ita de multis alijs. ¶ **I**tem frequē ypo
 teticē sunt distinguēde. qđ sepe apud doctores vna ponit p alia. Sicut frequē
 ter tempal^o po^o p^r dditional^o vt ista. Quod ē qñ ē necē ē esse/ qđ de vture hmoi
 nis ē tempal^o: et tamen po^o p^r dditional^o scz ista. si aliquid est ipsum est. qđ ē dditio
 nal^o necē. Et sic de multis alijs ponit ibidem ockam multas. ppōes theologi
 cas in sensu pprio falsas et in proprio veras. quas hic ponere in longum foret.
 sed ista hic posui vt datur occasio videnti materiam ad longum quibusdam a
 liqua^o fundatis

Arguitur primo sic: fallacia amphibologie non ē distincta ab alijs. ḡ
 male de ea hic fit special^o determinatio. Ali^o pbat.
 qđ in omni fallacia est dubiosa f. n. i. ḡ omnis fallacia ē fallacia amphibologie.
 nā tenet p locum a nominis interpretatiōe ad interpretatum: nā amphibologia
 dr. ab amphi qđ est dubium et logos hmo qđ dubi^o sermo. ¶ **I**tem qđ duplx est
 interpretatio: quodam est puerbil^o cū interpretato/ et ab illa bñ valz argumentuz.
 Alia est interpretatio nō puerbil^o qual^o est ista in argumento: et ab illa nō vāz ar
 gumentū/ deberet p interpretatione puerbil^o dari scz dubiosus sermo pue
 niens ex orōne multiplici eadem sm sbām et modum pferendi. ¶ **R**eplicat^o
 in fallacia equiuocatiōis ē dubi^o hmo orationis eiusdem sm sbām et modū pfe
 rendi. ¶ **R**eplicat^o in fallacia equiuocatiōis est dubi^o hmo orōnis ei^o dem scđm
 sbām et modū pferendi. ḡ hec non est interpretatio puerbil^o aphibologie/ et per
 nis solutio falsa. ¶ **O**ico qđ duplx ē multiplicitas orōnis: quodam puenit ex
 pte vn^o dōnis tm̄. et illa cāt fallaciam equiuocatiōis. Alia est qđ puenit pncipa
 liter ex pte orōnis et non ex pte dōnis: illa causat fallaciam aphibologie. et

bis sermo tal' orōis ei' dcm fm sbām z modum pferendi dē interpretatio puer
tibil' amphibologie

¶ Poss' argui z solui eodem mō. hęc orō canis currit actualiter vna plā sīgt
z tamen non ē amphibologia / q̄ diffinitio amphibologie non est bona ¶ Oī
co licet illa orō plā scet ex: p̄nti / z rōe illi' dōnis canis non tñ scat plura rati
onc multiplicis orationis

Arguitur secūdo Contra p̄mū modū / hic nō ē fallacia amphibolo
gie quoscūq̄ vellem me accipe zc. s; est ibi fallacia
p̄pōis vel diuisiōis: q̄ text' falsus An̄s pbat' istam p hoc q̄ aliqua dōio p̄t. cō
strni cū diuersis dōionib' causat fallacia p̄pōis z diuisiōis vt patet hic. q̄cquid
vniū temp' ē: sed in palogismo p̄mi modū ē diuersa p̄structio dōionis cū diuers
dōiōib' / igit' ibi ē fallacia p̄pōis z diuisiōis ¶ Oīco q̄ licz dōio p̄structa cuz
diuersis p̄tib' orōnis causet secundū mō^m fallacie p̄pōis z diuisiōis: tamē dic
tō p̄structa cum vna p̄te tñ: licet ex diuersis p̄tib' non causat fallaciam p̄pōis
z diuisiōis / s; causat fallaciam āphibologie: Dñ tenendū ē q̄ncūq̄ aliqua dic
tio p̄struit cum vna dōione ex diuersis p̄tib' causat fallaciaz amphibologie pe
nes p̄mū modū Et qñ p̄struit cū diuab' p̄tib' causat fallaciam p̄pōis z diuis
sionis penes secūdū modū: vt z de ista quicquid vniū temp' est ¶ Repl' in tali
palogismo vbi dōio p̄struit cū vna dōione ap̄te añ z a p̄te p^o: ē ali' z alius mo
d' p̄ferendi / q̄ ibi non ē multiplex actuale s; potentiale: z p̄ p̄nti. on erit ibi fal
lacia amphibologie / sed p̄pōitionis diuisiōis vel accent' ¶ Oīco q̄ illa di
uerfitas p̄ferendi vniū dictionis cum vna non sufficit ad causandum mult
plex potentiale: s; requirit diuerfitas p̄ferendi cū diuersis dōiōib' vel sb di
uerfis accentib' / sic nō est in p̄posito.

Arguitur tercio Contra secūdū modū penes transumptionem fit
bon' locus dyalecticus vt in quinto de locis extri
secis / q̄ penes ipām non fit fallacia āphibologie ¶ Oīco negando p̄nām q̄a
aliter ca' transumptio qñ penes ipām sumit' loc' dyalectic' / z aliter qñ sumitur
locus sophistic' / q; vt p̄ ipām sumitur loc' dyalectic' tūc tca sumptio ē qñ nom
magis notū sumit' p̄ nomine min' noto / vt sapiens p̄ p̄ho. S; qñ p̄ ipām su
mit' fallacia amphibologie tūc vna oratio transumit' ad vndum aliud p̄pter si
militudinem aliquam in ipsis repertam: vt litus aratur ¶ Replicatur
penes transumptionem fit fallacia equocationis penes secūdum modū. igitur
non amphibologie. p̄nā pbat' quia sunt distincte fallacie: ergo debent habē
re distinctos modos. ¶ Oīco q̄ non est eadem transumptio penes quam fit
secūd' mod' equocationis: z secūd' mod' amphibologie: q; in vna ē t̄sumpti
o dōionis / z in alia t̄sumptio orōis

Arguitur quarto: Contra 3^m modū Ille palogism' quicūq̄ sunt epi
sunt homines: asini sunt episcopi zc. non peccat pen
nes fallaciam amphibologie / sed equiuocationis: ergo textus tercij modi est
falsus An̄s pbat' a fili' Fallacia pueniens ex diueritate temporum est falla
cia equiuocationis: ergo fallacia pueniens ex diueritate casuum est fallacia
equiuocationis ¶ Oīco q̄ non est simile / z ratio dissimilitudinis est: quia tem
pus est actiōnis absolutum verbi et participij: se tenens ex parte dōionis abso
lute. itaq̄ per temp' vna dicitio non ordinat' cum alia dictione Sed casus est
actiōnis respectū datum dictioni non absolute. sed put ordinabilis ē cū alia
dictione ad constituentiam orōnem congruam. ergo deceptio facta ex diuersi

tate casus causat amphibologiam et non equocationem. ¶ Replicat talis deceptio ex diuersitate casus causat fallaciam pponis et diuisionis. ¶ solutio falsa. Aliis probat quia deceptio facta ex diuersa relatione facit fallaciam ppositionis et diuisionis. vt expresse probat auctor noster in octauo tractatu de relationis. ¶ deceptio facta ex diuersitate casus causat fallaciam ppositionis et diuisionis. pnia probat quod sicut in deceptioe ex diuersitate casuum e oratio vna scdm substantiam et modum proferendi ita etiam in deceptioe ex diuersa relatione. e oratio eadem sicut substantiam et modum proferendi.

¶ Dico quod non est simile quod relationi habet diuersam constructionem cum diuersa de omnibus puta cum diuersis antecedentibus. Sed diuersitas casuum licet habeat diuersam constructionem quo ad habitudinem. tamen illa diuersitas est respectu vni de rationis seu constructibilis.

¶ Posset argui contra alia exempla tercij modi sic penes ista exempla ptingit tacentem dicere: et seculum scit aliquid: sunt paralogismi penes primum modum fallacie amphibologie: ergo male ponitur pro exemplis tercij modi.

¶ Antecedens probatur quia cum dicitur ptingit tacentem dicere: si tacentem preconstruatur est sensus falsus: si p preconstruatur est verus. ita etiam de alio.

¶ Dico quod verum est sed respectu diuersorum. Nam si diuersitas sermonis consideretur ex eo quod tales dictiones pnt preconstrui vel postconstrui faciunt primum modum huius fallacie. Si vero consideretur diuersitas sermonis pnt tales dictiones construuntur a parte post faciunt tercium modum. Exem quod cum dicit seculum scit aliquid. Unus sensus e Aliquid habet scientiam de seculo et est acci casus et regit a parte p a seculo. Alius sensus est: quod aliquis scit ex his seculum / et sic seculum e nominati casus et regit a parte p ex vi nature vbi substantiu. Ita de hac dictione tacentem. Uno modo regitur a verbo dicere a parte post ex vi transitionis. Alio ex vi nature verbi substantiu in eo inclusi vt contingit dicere tacentem id e illud dicere existentem tacentem.

¶ Posset argui contra hoc quod ponit tres modos communes sic: diuersa genera debent habere diuersas species: et equiuocatio et amphibologia sunt diuersa genera fallaciarum: ergo habebunt diuersas et non eandem species. ¶ Dico quod non habent eandem species simpliciter sed sunt adinuicem similes. differunt tamen sub illa similitudine. quia species et modi equiuocationis in quantum fiunt in dictione et sunt amphibologie in quantum fiunt in ordine.

De fallacijs:

¶ Sequitur de fallacijs facientibus multiplex potentiale scilicet de compositione diuisione et accentu. Et prius de compositione quam de alijs. quia paralogismi sunt efficaciores scdm compositionem ad

finem sophisticum . qui est apparens sapientia & non
 existens Ideo prius dicendum est de compositioe q̄
 de alijs Compositio est eorum que debent diuidi fal
 sa unio . Diuisio vero est eorum que debent componi
 falsa diuisio: Fallacia compositionis est ydoneitas
 decipiendi proueniens ex ydemptitate orationis uni
 us et eiusdem scdm materiam . & scdm situm magis de
 bitum partibus in oratione positis Causa apparē
 tie huius fallacie est oratio diuisa vera habēs ydemp
 titatem in materia cum oratioe composita falsa. Cau
 sa fallacie siue defectus est diuersitas sensus compositi
 a diuiso. Notandum qm̄ oratio in sensu diuiso: &
 falsa in sensu composito tūc est fallacia compositionis
 Et oratio falsa in sensu diuiso: & vera in sensu composito:
 tunc est fallacia diuisionis Dicitur autem oratio cō
 posita qm̄ determinatio determinat illud determinabile
 qd̄ est magis apta nata determinare Similiter d̄ ora
 tio cōposita qm̄ dictiones ordinantur scdm situm magis
 debitū Et dicitur oratio diuisa qm̄ determinatio detiāt
 illud detiabile: qd̄ nō est magis apta nata detiari: Vel
 qm̄ dictiones ordināt fm̄ situm minus debitū Vñ sumatur
 hec orō gracia exēpli Quicqd̄ uiuit semp̄ est. In hac o
 ratione sunt duo determinata scz h̄ v̄bū uiuit . & h̄ v̄bū ē
 Et est vna determinatio scz semper Si ergo h̄ sp̄ deter
 minet hoc v̄bū est. qd̄ ponit a pte p̄ti. sic d̄ orō cōposita
 qz tūc detiatio detiāt detiabile qd̄ magis apta nata est
 detiare. quia illud v̄bum ponitur in situ magis debito:
 scz in p̄to Si at̄ h̄ sp̄ detiet hoc v̄bū uiuit . & sic d̄ diuisa.
 qz determinatio nūc detiāt illud detiabile qd̄ ē mi⁹ apta
 nata determinare. qz illud v̄bū uiuit nō ponitur in situ

debito ipsi? verbi. Et tunc dictiones ordinantur secundum
 fitum minus debitum:

Statius fallacie duo sunt modi:

Primus modus provenit ex eo quod aliquod dictum
 potest supponere pro se toto vel parte sui Et secundum istum
 modum paralogizatur sic Quicunque possibile est ambula-
 re: possibile est quod ipse ambulet: sed sedentem possibile
 est ambulare. ergo possibile est quod sedens ambulet Ad
 hoc dicendum quod minor est duplex. quia si hoc dictum
 sedentem ambulare supponit pro se toto huic propositio pos-
 sibile est: put valet sedens sedendo potest ambulare.
 tunc hec composita est falsa: sicut impossibile est sedens
 ambulat Si autem istud dictum supponat pro parte sui
 tunc est diuisa et vera. et non sequitur conclusio. et est sen-
 sus: sedentem possibile est ambulare. id est sedens nunc
 habet potentiam: ut postea ambulet Et similiter quic-
 cunque possibile est scribere: possibile est quod ipse scribat: sed
 non scribentem possibile est scribere: ergo possibile est quod non
 scribens scribat. Dicendum est ad istum paralogismum sicut ad
 primum Secundus modus provenit ex eo quod aliqua de-
 terminatio potest referri ad diuersa determinabilia Et pe-
 nes istum modum paralogizatur sic Quicunque scit litteras
 nunc didicit illas: sed antiquus grammaticus scit litteras quod nunc
 didicit illas Ad hoc dicitur quod maior est duplex: quod hoc determinatio nunc
 potest determinare hoc verbum didicit: sic est composita et falsa et sequitur
 conclusio Vel potest determinare hoc verbum scit: et tunc est diuisa
 et vera et non sequitur conclusio Similiter hic quod unum so-
 lum potest ferre. plura potest ferre. sed quod non plura potest
 ferre pro unum ferre. ergo quod non potest plura ferre: potest
 plura ferre. Dicendum est quod maior est duplex. quod hoc determina-
 tio solum potest determinare hoc verbum potest. sic maior est falsa. et

composita. Et est sensus: illud quod non potest ferre unū: cum alio non potest ferre plura. Aut si solum potest determinare hoc verbum ferre tūc est diuisa & vera: sub hoc sensu: quod potest iam ferre unū solum: et ferre non plura pōt plura ferre. Similiter tu scis tantum tres homines currere posito casu q̄ sex currāt & nelcias de tribus. Et paralogisat sic Tu scis tantum tres homines currere: sed quicquid scitur est verum: ergo tantum tres homines currere est verum. Maior est duplex. quia hec dictio tantum potest determinare hoc verbum scis tunc est diuisa & vera & non sequitur conclusio: quia si tantum determinat in ea currere: & ita terminat diuersa. Sed si si tantum determinat currere tunc est composita & falsa: & bene sequitur conclusio quia tunc si tantum in maiori & conclusio determinat idem verbum:

Primi punctus

In isto textu An. facit quatuor: Primo ponit definitionem p̄pōnis & diuisionis. Secūdo ponit definitionem fallacie p̄pōnis cum cā appntie & defectus. 3° ponit unū notabile in quo oñdit quando orō d^r composita / & qñ diuisa. 4° ponit duos modos huius fallacie. de primo ponit duos palogismos. de secūdo vero tres. Dñ fallacia p̄pōnis ē ydoneitas decipiendi. pueniens ex materiali unitate orationis diuise vere / & p̄pōsite false. Causa appntie ē material' unitas orōnis vere cum p̄pōsite falsa. Rōne cui' unitatis credit q̄ sicut orō in sensu diuiso ē vera / sit ctis vera in sensu composito. Cā defectus ē diuersitas h̄oz orōnis diuise vere: & compositae false. Ex quo p̄z q̄ palogismi in quib' oratio diuisa ē vera: & p̄pōsite falsa / peccant s̄m fallaciam p̄pōnis. Et eō palogismi in quib' orō diuisa ē falsa. et p̄pōsite vera. peccant s̄m fallaciam diuisionis.

Secundū pūctū

est q̄ hui' fallacie sunt duo modi: Primus modus ē qñ una determinatio diuersimode determinat suū dēct' minabile. Et p̄tinet iste modus s̄b se: Dñ ē qñ dēct' p̄t supponere. p̄ se toto vel p̄ pte sua. de quo text' ponit duo exempla. Ali' ē quando aliqua p̄ntio p̄t copulare inter terminos aut inter p̄pōses s̄m quem palogisat sic Dñe risibile vel rubibile ē afin'. for. est risibil' vl' rubibil'. & fortes est afin'. Maior est duplex q̄ hec determina' vel. p̄t determinare risibile & rubibile t̄q̄ ptes vni' p̄ positionis: & tūc est categorica de diuincto s̄bro. vel p̄ntit iuter terminos. & est p̄pōsite falsa: & bñ se' p̄. Et est sensus maioris. Dñne illd qd est risibile l' rubibile est afin'. vel sensus est de quocūq̄ verum est dicere q̄ sit risibile vl' rubi-

bile: de illo verū est dicere q̄ sit alius jam illi sensus sunt falsi. Aut si vel pōt
determinare illa tōs sbiecta duarum ppōnū t̄ tunc p̄iūgit̄ inter duas ppōiti
ones t̄ ē ypo^a diuictua. t̄ tūc maior ē diuisa vera t̄ non sequitur p̄clusio sed
committit fallacia p̄positionis: eo q̄ in maiori t̄ minori li vel determinat di
uersa dēiābilia Et sicut dēiā ē de li vel ita de ly et ¶ Exēpluz Quēcūq̄ sūt
duo t̄ tria sunt duo t̄ etia/ sed quinq̄ sunt duo t̄ tria/ s̄ quinq̄ sunt duo t̄ q̄nq̄
sunt tria Minor est duplex: eo q̄ li et potest copulare inter terminos vt sic ca
the^a de copulato p̄to sic ē composita vera. q̄ vāz istam. quinq̄ sunt ista/ de
mrat̄is duob̄ t̄ trib̄: t̄ tunc non seq̄r̄ p̄^o quia in p̄clusionē li et copulat̄ int̄ p̄o
positiones: Si vero in minori t̄ copulet̄ inter ppōes tunc ē diuisa falsa t̄ tunc
se^o: t̄ ē in dēo palosissimo magis fallacia diuisionis Vnde semp fallacia com
pōnis ē/ q̄n̄ arguit̄ a ppōe vera de sensu diuiso ad ppōem seu p̄clusionem fal
sam de sensu p̄posito Et eō ē fallacia diuisionis t̄ ita ar̄jbi ¶ Similit̄ hic om̄e
possibile p̄t esse vep̄/ sedentem currere ē impossibile/ q̄ sedentem currere ē ve
rū Minor ē duplex. eo q̄ li possibile p̄t determinare hoc dēiā sedentem curre
re acceptū p̄ se toro. j. s̄ ppōne suarum p̄tū r̄ ē composita falsa. q̄ sic in ea
p̄iūgit̄ act̄ oppositi vt se sedere t̄ ambulare t̄ bene se^o Aut li possibile dēi
terminat dēiā p̄ pte sua. j. p̄ materiali suo s̄ diuisionē p̄tū/ sic minor ē diuis
sa vera: q̄ vāz istam sedenti inē potentia ambulandi: t̄ nō se^o sed committit̄
tur fallacia p̄pōnis: q̄ tūc arguit̄ a diuisa vera ad p̄positam falsam.

Tercium p̄ctū

Secūdo mod̄ fallacie p̄pōnis est q̄n̄ vna determi
tio fertur ad diuersa determinabilia vel vñū dēiā
dabile ad diuersas dēiātionē Et s̄m hoc sic palogizat̄ Om̄e qd̄ ē n̄c̄rio est
socrates ē q̄ socrates m̄c̄rio ē Maior ē duplex: q̄ n̄c̄rio pōt̄ determināre m̄c̄
t̄ sic ē p̄posita falsa: t̄ se^o Del p̄t determinare p̄m̄uz et/ t̄ sic ē diuisa t̄ ve
ra: sed non sequit̄ p̄clusio

¶ Similiter hic vt habet̄ in textu/ quicūq̄ potest vñū soluz ferre: potest plā
ferre/ sed qui non potest plā ferre pōt̄ vñū solum ferre/ q̄ qui non pōt̄ plā fer
re pōt̄ plura ferre. p̄^o ē falsa t̄ impossibil̄ Maior ē duplex. aut enim li solum
determinat hoc vbum potest/ tunc ē composita t̄ falsa: quia sensus ē/ qui ha
bet potentiam tantum ad vñū ferendum: p̄t plā ferre qd̄ ē falsum Aut li solū
determinat hoc verbum ferre/ vel illam dictionem vñū/ tunc ē diuisa vera. q̄
sensus ē: Qui pōt̄ vñū solū hoc est scdm se: t̄ non cum altero ferre: p̄t plura
ferre Est enim solum idem qd̄ non cum alio vt z^o elenchor

¶ Sed si arguat̄ mediāte p̄iūctione sic Qui pōt̄ vñū t̄ vñū ferre potest plu
ra ferre Sed qui vñū solum pōt̄ ferre/ p̄t vñū t̄ vñū ferre. q̄ qui solum vñū
pōt̄ ferre potest plura ferre Tūc erit̄ exemplū de p̄mo mō fallacie diuision
is Et tam maior q̄ minor ē duplex Si li et copulet̄ inter terminos tunc ma
ior est composita vera t̄ minor falsa Si copulet̄ inter p̄positiones tunc ma
ior ē diuisa falsa t̄ minor vera t̄ composita. Et sic nō ē fallacia compositio
nis sed diuisionis Nam arguendo a diuisa falsa ad compositam veram sit fal
lacia diuisionis vt dictum est in primo puncto Et bonuz est exempla compos
itionis t̄ diuisionis simul ponere vt clarior habeat̄ eaz̄ dūā. Nam opposita
iuxta se posita magis elucescūt

Quartum pñcū Dñā est magna inter sensum ppositum & sensus diuisum qz tunc est sensus ppositus qñ ptes ordōis ordīnāt sñm situm magis debitum Et sensus diuisus ē qñ ptes ordīnāt sñm situm min⁹ debito Pro situ magis debito & min⁹ debito ponit⁹ quatuor regule.

Prima resūla qñ aduerbiū ponitur inter duo verba: tūc magis natū ē deēminare vbi pncipalē: vt quicqđ viuūt semp̄ est: qñ si semp̄ pstruūt cū est. tūc ē sit⁹ magis debet⁹ / itam li ē / cit vbum pncipale. Et qñ pstruūt cū viuūt ē sit⁹ min⁹ debet⁹. **Secūda** regula qñ aduerbium ponit⁹ inter vbum & pñm tūc magis natū est deēminare s̄m pncipiū: vt petr⁹ fuit heri natus Si li heri deēminat fuit: ē sit⁹ magis debet⁹. Si deēminet natus ē sit⁹ min⁹ debet⁹.

Tercia regula qñ aliqđ aduerbiū mediāt inter duo verba quoz vni addit⁹ mediātē & alteri imēdiātē: tūc sit⁹ magis debet⁹ ē si construatur cum eo cui addit⁹ imēdiātē vt hic: quicqđ scit lrās nūc dicit eas Si li nūc pstruūt cū dicit dicit cui imēdiātē pūgit ē sit⁹ magis debet⁹ / si cū scit ē sit⁹ min⁹ debet⁹.

Quarta regula si adiectiū ponat⁹ inter duo s̄biua / sit⁹ magis debet⁹ ē si construatur cū sequenti: & hoc ē verum de adiectiūo nōiali & non pncipiali.

Aliqui addūt regulam qñ deēminat⁹ ponit⁹ inter duo deēminabilia. tūc est sit⁹ magis debet⁹ si deēminet pcedens deēminabile Est etiam tūc sit⁹ min⁹ debet⁹ est si deēminet sequēs. qz de rōne deēminatōis ē sequi suum deēminabile Si intelligatur hoc vniuersalr tūc ista regula p̄radicit p̄ime istam hic quicquid viuūt semp̄ est. si li semp̄ deēminet viuūt. ē sit⁹ magis debet⁹ scđm istam regulam / & est sit⁹ min⁹ debet⁹ scđm p̄imā. quia viuūt nō est vrbū pncipale.

Secō aduertendum est s̄m biribanū qz si p̄positiones simpliciter & continue p̄ferantur vel scribantur sine puncto vel pausa interueniente / ipse de s̄tute s̄monis nō h̄it nisi sensum compositum: **Secō** si in modalibus post s̄biectum dicti ponatur punctū aut pausa / tūc de virtute sermonis sunt diuisi: vt hic album / esse nigrum est possibile Et in categoricis vt quicquid viuūt se per est: si continue p̄feratur est composita / si fiat pausa post viuūt tūc scđm ipsum est diuisa per quantam regulam: quia non est sit⁹ magis debet⁹.

Unde nota qz in modalibus de possibili quarum dictum constat ex terminis oppositis in sensu composito sunt falsē. quia opposita dicuntur de eodem & in sensu diuiso sunt vere Et e contra ē de modalib⁹ que sunt de impossibili

Queritur primo Et hoc circa primū modum hui⁹ fallacie Quid est dictum supponere p se toto / & quid sit supponere pro parte sua. **Ad hoc** dicit aliqui: qz dictum supponit pro se toto: quando s̄biectum dicti scđm materiale & formale simul componitur cum p̄dicato dicti & tūc sumitur sub compositione: & debet dictum tūc continue p̄ferri non pauſando inter partes dicti: vt sedentem ambulare est possibile si ly sedentem supponit p̄ materiali & formali simul: nūc supponit p se toto: & est p̄posita falsa: qz sensus est qz sedens inquātum sedens p̄ ambulare: qđ est falsum. qz duo act⁹ oppositi siml dicerēt de eodē **Scđm** tūc deēminat supponit p̄ pte sua: quando s̄biectum dicti s̄m suū materiale componit cum p̄to dicti. & diuiditur scđm suū formale: vt in dicto exemplo: si ly sedentem capiatur

solum p eo qui sedet tuc est diuisa vera. qz possibile est eum qui sedet postea ambulare: tunc dcm debet pferri. platione discotinuia z facit modalem diuisam ¶ Sed contra istos arguit multe sunt ppoes modales q distinguunt fm sensuz ppositu. vbi dcm supponit p se toto. z h^m sensum diuisuz vbi dcm supponit p pte In quibz sbrum dicti non pot ibi capi p mali z formal/ vt hic: te pla scire q scis est possibile. nam sol^o termin^o z cret^o accit^oal pt ita capi Ergo iste mod^o dicendi n est sufficiens jdeo aliter dicendū est ¶ Dn tuc dcm supponit p se toto: qn totum dcm pcedit copulam z modum. vel sequit ipam copulam z mod^o vt hic sedentem ambulare est possibile/ vel hic/ possibile est sedentem ambulare Et tuc supponit p pte sua. quando dcm diuidit p modū z copulam. Ita q subiectū dicti pcedit z psum ponit in fine: vt hic/ sedentem possibile ē ambulare Et d^o hoc dcm supponere p pte sua/ quia sbrum dicti habz suam spālez suppositionem non in ordine ad ipm psum nec simul cū pto. ¶ Sed qn dcm supponit p se toto: tunc neutra ptium hz spālem suppoez. sed totum dcm supponit materialiter p propōne de inesse cui equiualeat: vt sedentem ambulare ē possibile: sensus est q tal^o ppō sedens ambulat est possibilis: z hoc ē magis pprie capiēdo totum z prem: qz dcm quando supponit material^o supponit p se toto / qn vero psonal^o diuiditur a pto dicti z supponit p pte sua

Queritur secūda que sunt ille sex alie regule fm ockam de pmo modo fallacie amphibologie. que ideo hic ponunt qm tam magnam habent uenientiam cū fallacia pponis z diuisionis. vt a multis dicunt orōnes cap esse distinguendē scdm ppōem z diuisionem. ¶ Oico q p^a regula est ista: quando iunctio vel/ ponitur inter duos vel plures terminos illa ppō est distinguenda: ex eo q pt esse distinctiua z tuc distūgit inter ppōes z ē ypo^a/ vel distūgit inter terminos z ē cathe^a. vt omis hō est san^o vel eger. vⁿ sensus est/ omnis homo est san^o vel omis homo est eger que ē falsa Ali^o sensus est de quolibz homine d^o hoc psum distinctum sanus vel eger

¶ Secūda regula est qn iunctio et/ ponitur inter duos terminos. illa ppō est distinguenda: eo q pte esse ypotetica copulatiā/ vt cathegorica de copulato extremo: vt isti sunt fortes vel plato/ demrātis forte z platone Dn^o sensus ē: isti sunt fortes/ z isti sunt plato: qd est falsum Ali^o sensus est: isti sunt isti homines/ qd est verum ¶ Tercia regula est quando ista iunctio si p^o inter duos terminos illa est distinguenda: eo q potest esse ypo^a aditional/ vel cathe^a de conditionato extremo: vt omne animal si ē rōale est homo Dn^o sensus est: si omne animal ē rōale/ omne animal est homo: qd est verū Ali^o sensus est. de quocūqz d^o h^o psum animal si est rōale: de eodem d^o h^o psum homo qd est hūm: nam de asino p^o h^o psum animal si est rōale: z tū de asino non p^o hūm homo: p hūc modū soluit Omne verum si ē necm ē verū: te esse asinū est verum si ē necm/ z te esse asinū ē verū. ¶ Quarto: est distinguenda eo q pte esse ypotetica aditional tuc est vera: s; discursus non valz: qz reali aditionali z cathe^a nō sequit^o cathe^a ¶ Vel pot eē de conditionato sbrō tuc bene sequit^o sbrō maior est falsa.

¶ Quarta regula qn hec iunctio quia. p^o inter terminos illa ppō est distinguenda. eo q pt esse ypotetica causal: vel cathe^a de causal extremo: vt sol quia dies fit ortū: vⁿ sensus est/ qz sol ortū dies fit: qd est verum Ali^o sensus qz dies fit sol ortū ita vt diem fieri fit causa ortus solis. qd est falsum. sed econuerso sol leuoziri est causa diei ¶ Quinta regula quando aliquod aduerbium tempore leponit inter terminos illa propō est distinguenda. eo q pot esse ypo^a tpali.

vel cathedra de tempali extremo: qm̄ custos pulsat curat? cantat:

Sexta regula qm̄ aliquos aduerbiū locale ponit̄ inter duos terminos: illa ē distinguēda eo qd potest esse: vna local. vel de locali extremo: vt vesper? orit? vbi sol occidit. ¶ **Oicūt** multi etiam doctissimi tales orōnes esse distinguēdas h̄m p̄p̄tem et diuisionem: et nō h̄m amphibologiam/ siue illud dcm̄ sit veruz siue falsum. Non obstat qd sint distinguēde h̄m amphibologiaz: qz difficile vlt̄ impossibile est cum talib? accipe diuersos sensus p̄pter solam p̄ctuationē eardem dēōnuz s̄b eodem ordine. platur. Itēo sciēdum ē p̄ isto p̄mo mō amphibologie et p̄ alijs/ qm̄ assignādo diuersos sensus alie? oratiōis multiplicis h̄m amphibologiam: nō debent assignari illi sensus s̄b eisdem dēōnib? ymmo s̄b diuersis. et hoc p̄ additiōē: vel p̄ diminiutionem: vel p̄ trāsūptiōē sicut boet̄ boet? in libro diuisionū: vt audio troianos vicisse romanos: sensus p̄t sic assignari p̄ additiōem: vinci audio troianos/ romanos vicisse. Per diminiutionem sic. Audio romanos vicisse: p̄ trāsmutationem sic. audio qd romani vicerūt troianos. Per diuisionem sic. romani vicerūt: et troiani victi sunt. hec ockā in loyca sua.

Arguitur primo Contra ordinem Fallacia accēt? debet p̄cedere fallacia p̄p̄ōnis et diuisionis. igitur ordo ē mal? Alijs p̄bat qd fallacia accēt? peccat penes multiplex potentiale dēōnis: et ista penes multiplex potentiale orōnis: sed dictio p̄cedit oratiōnem ergo cē. ¶ **Oico** negando p̄nā: quia fallacia compositionis ideo p̄cedit fallaciam accentus. qz in ipsa est maior causa apparentie qm̄ in fallacia accentus. qz in fallacia accēt? est causa appn̄ite h̄m longitudinez et breuitatem sillabarū que magis notat̄ qm̄ diuersa situatio cum diuersis p̄tib?. ¶ **Replicatur.** fallacia equocationis p̄cedit amphibologiam: eo qd ipsa fit in dēōne et amphibologia fit in orōne: q̄ a simili fallacia accentus que fit in dēōne debz p̄cedere fallaciā p̄p̄ositionis que fit in oratione. ¶ **Oico** qd fallacia equiuocatōis p̄cedit amphibologiam/ nō solū quia fit p̄ dēōnem sed etiam qz habz cām magis apparentem: qz vnitas dēōnis magis mouet ad credendū qm̄ vnitas orōnis: qm̄ dēō est magis vna qm̄ oratio.

Arguitur secūdo Fallacia p̄p̄ōnis nō distinguūt a fallacia diuisionis igitur male de ea fit sp̄al̄ mensio. Alijs p̄bat qz causa apparentie p̄p̄ositionis non distinguūt a causa apparentie diuisionis. ergo nō distinguūt ille fallacie: p̄nā tenet/ qz fallacie distinguūt penes causas apparentie. Alijs p̄batur quia causa apparentie vtriusq; est ydemptitas oratiōis compositae et diuise h̄m/ s̄b̄niam. ¶ **Oico** qd licet habeant eandem causam apparentie generalem: habent tamen diuersas causas apparentie speciales/ quia in fallacia compositionis causa apparentie ē oratio diuisa vera habens ydemptitatem cum p̄p̄osita falsa. Et cā apparentie in fallacia diuisionis: est orō p̄p̄osita vera/ habens ydemptitatem cum diuisa falsa. ¶ **Replicatur.** Verum et falsuz habent se sicut ens et non ens: sed ens et non ens nullam habent ydemptitatem inter se: q̄ oratio diuisa vera/ non habz ydemptitatem cū p̄p̄osita falsa. nec eō. et p̄ p̄nā solutio falsa. ¶ **Oico** qd licz verum et falsum in complexa/ similiter ens et non ens in complexa/ nō habeant ydemptitatem inter se: tamen verū et falsum complexa habent ydemptitatem inter se: non q̄dem formalem sed materialem: vt quicūq; scit lras nunc dicit illas siue sit vera siue falsa. materia est eadem. i. dictiones sunt eadem.

Arguitur tertio

Plures sūt modi h^o fallacie q̄ duo: jgit̄ auctor n̄ ē dimiut^o ¶ **Ans.** pbat qz multi sunt palogisimi qui sūt p hoc qz p̄iunctio p̄t copulare inter terminos e inter ppōes. de q̄b^o nulla sit mentio in textu. jgit̄ terci^o mod^o ē ponēb^o. ¶ **Oico** qz tales palogisimi reducūtur ad p̄mū modū vt dcm̄ ē in scdo p̄cto ¶ **Replicat** p̄m^o mod^o h^o fallacie est/ q̄n dcm̄ p̄t supponere p se toto vel p pte sua. s; q̄n p̄iunctio p̄iugit inter terminos aut int̄ ppōes: ibi nullū ē dcm̄ supponēs p toto vel pte: s; tales palo^o gisimi nō p̄nt ibi p̄phendi ¶ **Oico** qz ppter istud motiuū multi docti ponunt terciū modū Sz dē qz p. hyl. vult qz tunc ē p̄m^o mod^o h^o fallacie. q̄n vna detiā^o diuersimode determinat suū determinabile e h^o fit du^o. Vno mō q̄n dcm̄ supponit p se toto vel p pte sua Alio^o q̄n p̄iunctio p̄t p̄iugere inter terminos aut inter ppōes ¶ **Obtortiqz** em̄ vna determina^o diuersimode detiāt suū detiabile

Arguitur quarto

¶ **Prim^o mod^o** non distinguit a scdo modo. jgit̄ non sunt duo modi fallacie p̄pōnis ¶ **Ans.** pbat nā cuz dī co sedentem ambulare ē possibile: q̄n mod^o ibi determinat dcm̄ captū p se toto: e q̄n determinat dcm̄ captū p pte sua: tūc vna determiā^o fertur ad diuersa detiabilia/ qz p̄s e torū dūt/ s^o p̄m^o mod^o nō differt a scdo mō. ¶ **Oico** qz mod^o non fert̄ ibi ad diuersa determinabilia: s; lab vniū determiabile diuersimode captū: qz mod^o semp detiāt idem dcm̄ s; q̄nq; s̄m̄ se totum: q̄nq; s̄m̄ suam ptem ¶ **Replicatur** totū e s̄na ps distingūt realr vtz de picte e domo. s; totū dcm̄ e ps dicti distingūt/ e p p̄is adhuc vna determiatio fert̄ ad diuersa detiabilia ¶ **Oico** lz totum integrale e sua ps integral distingūt realr: non tamē totum in mō e sua ps sicut hō/ e homo alb^o/ nō distingūt nisi sicut sup^o e inf^o rī: nam homo ē de rōne hōis albi jta ē in dco/ nam cū dico sedentem ambulare: valz istam s̄bām: sedentem ambulare Et ita s̄biā ē de rōne s̄bie seu s̄biecti sedētis ¶ **Vel** dicit̄ sic qz licet dictum captū p toto e dcm̄ p pte sua sint diuersa determiabilia formaliter: non tñ s̄m̄ vocem e materialr

De fallacia diuisionis. Quid sit diuisio dictum
 Est prius Fallacia diuisionis est pdoneitas
 decipiendi proueniens ex eo qz oratio aliqua compo
 sita est vera: e diuisa falsa: vna e eadem manens scdm̄
 materiam differens scdm̄ formam: que creditur esse
 vera in sensu diuiso. eo qz veritatem habet in sensu cō
 posito Causa apparentie huius fallacie est mate
 rialis unitas compositre vere: cum diuisa falsa Causa
 defectus est diuersitas sensus diuisi a sensu compo
 sito ¶ **Alius** fallacie sunt duo modi

¶ **Primus** modus prouenit ex eo qz aliqua coniuic^o

tio potest copulare inter terminos vel inter propositiones Et scdm istum modum paralogisatur sic Quæcūq; sunt duo & tria: sunt duo & tria. sed quinq; sunt duo & tria: ergo quinq; sunt duo & quinq; sunt tria.

Ad hoc dicendum qd minor est duplex: quia hec coniunctio et potest coniungere inter terminos. vel inter propositiones. Si inter terminos. sic est composita vera. et est sensus. duo & tria insimul iuncta faciunt quinq; Si inter propositiones tūc est diuisa falsa. Et est sensus qd quinq; sunt duo per se. & quinq; sunt tria p se quod ē falsum. Similiter hic. Quæcūq; sunt duo & tria sunt paria & imparia: quinq; sunt duo & tria. ergo quinq; sunt paria & imparia. Dicendū qd minor est duplex quia ibi et potest copulare inter terminos. tunc est composita vera. & est sensus Quinq; sunt duo & tria insimul cōiuncta Vel copulat inter ppōes. sic est diuisa falsa. Et est sensus quinq; sunt duo: & quinq; sunt tria. qd ē falsū.

Similiter hic. Omne animal ē rationale vel irrationale. sed non omne animal est rationale. ergo omne animal est irrationale. Dicendum qd maior ē duplex. eo qd li vel potest coniungere inter terminos & sic ē composita vera: vel iuter ppōes. sic ē diuisa falsa.

Similiter hic. Omne animal est sanū vel egrum. & non omne animal est sanū ergo omne animal ē egrum.

Similiter hic. Omnis substantia ē corporea vel incorporea. Item omnis linea ē recta vel curua. Omnis numerus est par vel impar. Vnde omnes iste sūt be. si cōiunctio cōiungit inter tios. & tūc sūt cōposite. Si cōiunctio coniungit inter propōes tūc sunt diuise false. Quia.

coniunctio per se & primo est coniunctiva partium orō-
nis: & ex cōsequenti ipsa coniūgit orōnem cū orōne

Secundus modus fallacie diuisionis que pue-
nit ex eo: q̄ aliqua determinatio potest referri ad di-
uersa determinabilia ut hic. Quo vidisti hūc percussū
hic percussus est: sed oculo vidisti hūc percussum: ergo
oculo hoc percussus est. Dicenduz q̄ minor est di-
plex: quia iste ablatiu? oculo: pōt determinare hoc par-
ticipium percussus: tunc est diuisa falsa. & ē sensus. tu vi-
disti hunc percussum oculo & sic sequitur conclusio. vel
potest determinare hoc verbum vidisti. & sic est com-
posita & vera: & tunc sensus est: tu vidisti cū oculo hūc
percussum: sed tūc non sequitur cōclusio

Primi pūctum

hui?lectionis ē q̄ fallacia compositionis p̄cedit fal-
laciā diuisionis: qz in ea est maior causa apparen-
tie q̄ in fallacia diuisionis. hoc pbat/ quia maior apparentia est q̄ illa oratio sit
vera in qua ptes ordinant̄ s̄m situm magis debitum: q̄ in qua ptes ordinant̄
s̄m situm min? debitū. Ad in fallacia p̄pōnis ptes ordinant̄ s̄m situm magi? deo
bitum/ & in diuisione s̄m situm min? debitū: vt patuit sup? Dñi q̄o sit fallacia di-
uisionis. que cā appntie: & q̄ causa defecy? patet in textu

Secūdu pūctum.

q̄ oratio p̄posita & diuisa differunt inter se duplr p̄
qz in orōne composita ptes ordinant̄ s̄m situm ma-
gis debitum. hoc ē s̄m situm in quo de v̄tute sermonis magis accipiū? S; in o-
ratione diuisa ptes ordinant̄ s̄m situm min? debitum/ hoc ē s̄m situm in quo de
v̄tute sermonis non debent accipi

¶ Scdo dñt ex modo p̄ferubi: nam orō composita p̄fertur platione p̄ti-
ua Et oratio diuisa p̄fertur platione discōtinua/ diuidēdo p̄tum dicti a d̄bto
dicti: vt dicendo Omnis p̄positio vera est. Si vera ponatur in s̄bro: tūc orō
est diuisa & vera & tūc debet p̄ferri platione discōtinua paufando post li vera
Sed si ly vera se tenet ex pte p̄ti: tūc erit composita falsa & p̄ferri platio ē
p̄tinua Et q̄ tūc sit p̄posita qz ptes ordinant̄ scdm situm magis debitū

Tercium pūctuz

q̄ hic resumendū est notabile positū in fallacia p̄po-
sitionis scz qñ oratio aliqua est vera in sensu diuiso.
& illa eadem falsa in sensu composito. tunc p̄ eam fit fallacia p̄pōnis Exēplum
vt quicūq; scit litteras nunc/ dicit illas/ paufando p̄nunc: est diuisa vera: sed
continue proferendo ē p̄posita falsa ¶ Item quando oratio aliqua est falsa.
in sensu diuiso/ & illa eadem est vera in sensu composito: tunc p̄ eam fit fallacia
diuisionis: be qua hic ē ab p̄positū: vt omis p̄pō est vera vel falsa. omis nume-
rus est par vel impar Album ē nigz est impossibile. que omnes in sensu diuis

sed sunt false sicut iam pate, it

Queritur primo

Quis est primus modus vel prima species fallacie diuisionis. **O** dico primus modus est quando una et eadem de terminatio diuersimode determinat idem determinabile. Et continet iste modus duos. **S**ic: **Q**uod est quando aliqua coniunctio potest copulare inter terminos vel inter propositiones de quo modo auctor noster ponit in rextu septem exempla, que eodem tenore modo distinguuntur et soluntur. **A**lius modus est quando aliquod deum supponit pro se toto vel pro parte sua: **P**rimus quod modus palogisatur sic. **Q**uoniam quod est impossibile esse alium impossibile est recipere albedinem: sed nigrum esse alium est impossibile: ergo nigrum recipere albedinem est impossibile. **Q**uoniam est falsum. **S**olutio minor est duplex, quia illud deum nigrum esse alium potest diuersimode determinari pro huiusmodi modum impossibile. **N**am si impossibile determinat illud deum captum pro se toto, ut scilicet substantium dicitur sumatur pro materiali alii et formalii simul: tunc est proposita vera et non sequitur conclusio sed committitur hec fallacia. **A**lio potest determinare deum captum pro parte sua, scilicet ut substantia dicitur capiatur pro materiali tantum: tunc est diuisa falsa et bene sequitur conclusio.

Similiter distinguuntur iste secundus ambulare est impossibile nisi sustinere iustum est impossibile. **A**lium esse coloratum est necessarium, alium non esse nigrum est necessarium, quod omnes in sensu diuiso sunt false, et in sensu composito sunt vere.

Similiter hic. **Q**uicquid est tantumdem et amplius est equaliter alteri, sed alteri magis est tantumdem et amplius, ergo magis alteri est equaliter, quoniam est falsum.

Solutio minor est duplex. **N**am licet et potest coniungere inter terminos: et determinare illa que coniungit tanquam partes vnius quantitatis: et sic minor est composita vera et non sequitur conclusio. **V**el potest coniungere inter propositiones et determinare ea que coniungit tanquam diuersa preter plura, propositionum et sic minor est diuisa et falsa et sequitur conclusio. **E**t contra dicendum est de maiori.

Similiter omne animal est sanum vel egrum: sed non omne animal est sanum: ergo omne animal est egrum, hec coniunctio vel potest copulare inter terminos vel propositiones. **S**i propositiones: tunc est diuisa falsa, quia est una propositionum disiunctiua cuius utraque pars est falsa, et tunc bene arguitur a tota disiunctiua cum destructione vniuersis ad alteram. **S**i vero coniungit inter terminos: tunc est proposita vera: sed tunc male arguitur quia maior est una cathesis de copulato preter

Queritur secundo

Quis est secundus modus fallacie diuisionis. **O** dico secundus modus est quando aliqua determinatio potest determinare diuersa: de quo auctor non ponit nisi vnum exemplum. **V**el etiam est quando idem determinabile determinat a diuersis determinatiombus. **E**t secundum hoc sic palogisatur. **N**ullus hodie natus fuit heri: homo decem annorum est hodie natus, ergo homo decem annorum non fuit heri. **M**inor est duplex, quia hoc aduerbium hodie potest determinare natus: et sic est diuisa falsa: et bene sequitur conclusio. **V**el potest determinare hoc verbum est, sic est composita vera et non sequitur conclusio. **Q**uia res est tunc composita dicitur quia aduerbium magis natum est determinare deum quam principium. **S**imiliter hic: quorumcumque virorum achilles reliquit centum in bello erant centum et amplius, sed quadraginta virosum centum reliquit achilles in bello, ergo quadraginta erant centum et amplius: quoniam est falsum. **M**inor est duplex: quia ille genitius virosum potest determinare illud adiectiuum centum, sic quod ambo sunt genitius casus et regantur a quadraginta sic minor est proposita vera, quia sensus est quod achilles reliquit quadraginta viros ex centum: et non sequitur conclusio. **V**el potest determinare illud adiectiuum quadraginta, ut ambo regantur

a centum et sic est diuisa. quia dictio recta precebit dictionem regentem: et est falsa. et sequitur conclusio. quia tunc est sensus quod achilles reliquit centum viros ex quadraginta. quod est impossibile

¶ Similiter hic. quemcumque posui seruū ille est seruus. sed posui te seruūz entem liberum. ergo tu es seruus liber quod implicat. Minus est duplex. quia illa dictionem entem. existentem. potest determinare illam de eodem seruū. et sic est sensus compositus et verus. quia valet istam: posui te existentem seruū liberum. Alio modo illa determinatio entem/potest determinare hanc dictionem liberum tunc est sensus diuisus et falsus. quia valet istam. posui te seruū existentem liberum

Arguitur primo In ista fallacia causa apparentie sumit ex oratione composita vera: et non ex oratione diuisa falsa. ergo ista fallacia debet nominari fallacia compositionis et non diuisionis. quia probatur quia probabilitas puenit ex oratione composita vera ¶ Dico licet ex parte orationis compositae vere sumatur apparentia probabilitatis premissarum tamen ex parte orationis diuise false sumitur apparentia probabilitatis quaeque principalior est in palogismo Hoc sic declaratur. Nam cum arguitur sic. Omne animal est sanū vel egrū. non omne animal est sanū. ergo oē animal est egrum. illa quia tenet quia ibi arguitur a maiori distinctiua cum destructione vnius partis ad alteram Et illa maior si sit distinctiua tunc est diuisa falsa. ergo ex parte orationis diuise false sumitur ibi probabilitas quae

¶ Replicatur falsum non potest probare falsum: sed in praedicto palogismo oratio diuisa est falsa. ergo ipsa non potest probare conclusionem falsam esse veram

¶ Dico licet falsum non probet vere aliquam conclusionem falsam esse veram: tamen bene apparenter et hoc sufficit

Arguitur secundo Fallacia diuisionis non distinguitur a fallacia compositionis. quia male de ipsa fit mentio specialis. Quia eandem causam apparentie. igitur non distinguunt. Minus probatur quia materialis unitas orationis compositae et diuise est causa apparentie in utraque: et diuersitas defectus est causa defectus ¶ Dico licet habeant eandem causam apparentie communem: tamen habent diuersas causas apparentie speciales. quia causa apparentie specialis in compositione. est materialis unitas diuise vere cum composita falsa Et causa apparentie specialis in diuisione/est materialis unitas compositae vere cum diuisa falsa: et ita differunt penes verū et falsum.

¶ Replicatur ipsius materie est puenire et ipsius forme est separare et distinguere: sed materialis unitas utriusque se habet in ratione materie et modi preferendi se habet in ratione forme. ergo per materialem unitatem etiam specialem non differunt iste fallacie ¶ Dico licet ipsius materie in generali et secundum se non informate: sit puenire et non distinguere. tamen ipsius materie in specialiam per formam informate bene est distinguere et separare. iam materialis unitas orationis in vna in se habet veritatem. et materialis unitas in alia in se habet falsitatem: non tamen dico subiectiue: sed significatiue.

Arguitur tercio Contra primum modum sic/huius fallacie diuisionis primum modus non distinguitur a primo modo fallacie amphibologie. ergo iste primus modus male ponitur. Quia probatur de isto para-

logismo Quemcūq; contingit dicere contingit loqui. sed tacentem contingit dicere ergo tacentem contingit loqui. Ibi est primus modus fallacie amphibologie vt supra patuit Et etiam est primus modus diuisionis: q; vna determinatio scz contingit. pt diuersimode determinare idem determinabile scz tacentē. ¶ Oico q; licet vna determinatio determinat diuersimode idem determinabile/ēn hoc non fit cum variatione ptium scdm situm magis vel min⁹ debitus quia siue ille accūs tacentem precōstruatur siue post/situs est eque debitus. et ita non est ibi variatio sensus ppositi et diuisi

¶ Replicatur ibi est variatio sensus compositi vel diuisi etiam scdm situm magis vel min⁹ debitum. ergo ibi est fallacia compositionis vel diuisionis. nā dictum scz tacentem loqui potest ibi supponere pro se toto vel pro parte sua. Et ille mod⁹ contingit potest determinare sibi dictum dicti p materiali et for⁹ mali simul tunc est sit⁹ magis debitus et sensus composit⁹ falsus Vel potest determinare sibi dictum dicti pro materiali tantum sic est situs min⁹ debitus et sensus diuisus verus.

¶ Oico q; in predicto paralogismo potest esse primus mod⁹ amphibologie. et primus mod⁹ compositionis vel diuisionis respectu diuersorum Nam per hoc q; ille accusati⁹ tacentem potest pstrui ante li dicere vel post li dicere causat⁹ fallacia amphibologie. Sed per hoc q; ille mod⁹ contingit determinat sbruz dicti scz tacentū captū pro se toto: hoc est pro materiali et formalī simul: tūc sumitur p ipsum fallacia ppositionis quia tunc est sensus falsus et composit⁹. Et qñ determinat li tacentem p pte sua hoc est pro materiali tantum. tunc est sensus diuisus verus: et tunc ex illo sensu vero non sumitur fallacia diuisionis. sed compositionis: quia ex apparenti ydemptitate orationis diuise vere cuz composita falsa sumitur fallacia compositionis Et dicit ockam q; talcs magis sūt distinguēde penes fallaciam amphibologie vt patet in 3^a regula questionis se cūde fallacie amphibologie

Reqvitur quarto Contra secūdu modum hui⁹ fallacie sic ¶ Iste secū⁹ dus mod⁹ omnino coincidit cū secūdo modo fallacie ppositionis: q; in textu male ponit iste mod⁹ ab illo distinct⁹. An⁹ pbatur cu a secūdo mod⁹ in vtraq; fallacia puenit ex eo q; aliqua determinatio pt referri ad diuersa determinabilia. ¶ Oico q; hoc fit diuersimode ibi et hic Nam secūdo mod⁹ in fallacia compositionis sumitur per hoc q; determinatio determinans determinabile quod est magis: nata determinare / reddit orationem compositam falsam. et determinans determinabile quod est minus: nata determinare: reddit orationem diuisam veram.

¶ Sed secūdo mod⁹ in ista fallacia diuisionis sumitur e contra. qñ determinatio determinans determinabile quod min⁹: apta nata et determinare et reddit orationem diuisam falsam: et si determinat determinabile quod magis. nata est determinare reddit orōem compositam veram

¶ Replicatur vna et eadem determinatio nō pt referri ad diuersa determinabilia: ergo ista distinctio non valet: et per cōsequens secūdu modus In vtraq; fallacia male ponitur. Antecedens probatur. quia intellectus nos ter non potest vnam determinationem ferre ad diuersa vel pla determinabi

qz intellectus nō p̄t plura intelligere vtz. 2. thopicoꝝ ¶ Dico ille intellectus vnus hōis nō p̄t simul vnā dēterminatiōz ferre ad diuersa. tñ bene succēssive
 Vel dic q̄ vnā dētiatio pōt simul a pluribꝫ referri ad diuersa. z hoc sufficit

Sequitur fallacia accentus. Accentus est certa
 lex z regula ad eleuandum vel dep̄rimendū sil
 labam vniuscuiusqꝫ dictionis Et diuiditur in accentū
 grauē acutū z circūflexū Grauis accentus est qui
 dep̄imitur in fine Acutus est qui in fine eleuatur vel
 acuitur Circūflexus ē qui acuitur z dep̄imitur simul
 Vel sic. Est qui incipit ab ymo z procedit in altum z fi
 naliter tendit in ymū vt iherusalem

Fallacia accentus est ydoneitas decipiēdi pueniēz
 ex multiplicitate dēonīs eiūdem scōm s̄bām. z diuer
 se scōm modū proferendi. diuersa significātis.

Causa apparentie huiꝫ fallacie est vnitas dēonīs
 scōm materiam vel scōm s̄bām solū Causa defectus est
 diuersitas siḡtoꝝ Illius fallacie duo sūt modi

Primus modus puenit ex eo q̄ aliqua dictio p̄t p̄
 ferri diuersis accētibꝫ. vt hic: omnis populus est arbor
 gens est populus: q̄ gens est arbor: Dicēdum q̄ maior
 est duplex: qz prima sillaba huiꝫ dictionis populus pōt
 p̄ferri longa. z sic est vera z non sequitur cōclusio. vel
 pōt p̄ferri breuis. z sic est falsa z sequit cōclusio

Similiter hic. omnis ara est in templo: stabulū por
 coꝝ est ara. q̄ stabulū porcoꝝ est in templo Soluit vt
 prius Similiter hic Quicquid hamatur hamo ca
 pitur: mulier amatur ergo mulier hamo capitur Di
 cendum q̄ maior est duplex. eo q̄ hec dictio hamatur
 potest proferri cum aspiratione vel sine aspiratione.
 Si primo tunc est vera. z nō sequit cōclusio Si scōo tūc

est falsa & sequitur conclusio. Vel sic quoscūq; viros iustū ē pendere. iustū ē penā pati: s; iustos viros iustuz est pendere: ergo iustos viros iustū ē penam pati. Ultra q; premissaz est duplex: eo q; hec dictio pendere p̄t p̄ferri media longa vel media breui. Si primo sic maior est vera & minor falsa. Si sc̄do tūc ecōtra maior ē falsa & minor vera. & sicut conclusio est falsa ita aliqua p̄missarum. Secund⁹ mod⁹ puenit ex eo q; aliqua vox potest esse dictio vel oratio vt hic Tu es quies: s; quies est requies. ergo tu es requies. Dicendum q; maior est duplex. eo q; quies potest esse dictio vel oratio. Si sit dictio tūc est falsa & sequitur cōclusio. si sit oratio tūc est vera & non sequitur cōclusio: Similiter hic quicquid fecit deus inuite. fecit deus coacte. sed deus fecit vinū inuite: ergo fecit vinū coacte. Solutio maior ē duplex. eo q; inuite potest esse dictio vel oratio: si primum sic est vera: & non sequitur cōclusio quia minor est falsa. Si sit oratio tūc est falsa & sequitur conclusio.

Similiter hic. quicquid habz dilectionē supernā habet dilectiōz dei. sed usurari⁹ hz dilectionē sup̄ mnam. ergo usurari⁹ habet dilectionē dei. Dicēdū q; hec dictio supnam vno mō potest esse vt est dictio. & sic minor est falsa & sequitur conclusio. Alio modo pōt esse oratio & sic est vera & non sequitur conclusio. Similiter hic Metuo longas pereunte noctes lidia dormis. Vñ l̄p metuo potest esse dictio vel oratio:

Prīmū p̄ctum

hui⁹ lectionis est q; in hoc textu sūt quatuor p̄ ordi-
nem. Primo diffinitur qd sit accent⁹. Sc̄do dividit
accent⁹: 3° po^o diffinitio fallacie accent⁹ cū cā app̄tie edefect⁹. Quarto ponit
tur ei⁹ duo modi. De p̄mo mō datur q̄tuor palogismi. De sc̄do etiā ponit q̄tuor
or̄e exempla. Et p̄cedūt fallacie p̄pōnis & diuisiōis licz fiant in or̄de. q; in eis est
maior cā app̄antie ad decipiendū eo q; in ipsis dēones manent eodem l̄z or̄o

nes varientur Sed in fallacia accent⁹ variant⁹ dēōnes scđm diuersum accētum
 z ideo ibi nō ē tāta causa appntie ¶ Item ista fallacia pccdit fallaciam figu-
 re dēōnis quia multiplex potentiale pccdit multiplex fatasticum. s; fallacia ac-
 cent⁹ pcccat penes multiplex potentiale: z fallacia figure dēōis penes fantasti-
 cum jgīf patet ordo

Secūdam pūctū Accent⁹ sic diffinit⁹ est certa lex vel regula ad dēpmē-
 dum vel eleuādū quamlibz sillabam alie⁹ dēōnis Cū
 dicit⁹ certa regula tangit⁹ cā formal⁹ / Qū dī ad eleuādū tē. tangit⁹ causa fina-
 lis Cū dī quamlibz sillām. tangit⁹ cā material⁹ siue materia in qua ē accent⁹. qā
 primo puenit sillabis: z p sillabas puenit dēōnib⁹ z p dēōnes orōnib⁹ ¶ Et diuis-
 ditur in tres spēs quaz sufficientia sic sumit⁹ Omnis accent⁹ aut est simplex aut
 est mixt⁹ Si simplex hoc est duplr vel ē cū dēpssione vocis sic est grans. Vel
 cum eleuatione vocis sic est acur⁹ Si sit mixt⁹ sic ē circūflex⁹: qui miscet⁹ ex eo-
 euatione z dēpssione ¶ Item accent⁹ h̄m pstantiū ē vocis modulario h̄m eleuati-
 onem z dēpssionem ¶ Et ideo dicit scūs thomas in suis fallacijs. Accent⁹ vt hic
 sumit⁹ ē mod⁹ pñaciandi aliquā dēōnem. Quid autem sit fallacia accent⁹ clare
 patet in textu

Queritur primo Quis ē h̄m mod⁹ false accēt⁹ ¶ Dico h̄m ē qñ dic-
 tio pōntr vna p̄t regi diuersis accētib⁹ h̄m que sic pa-
 logisat⁹ Quicūq; vult pēdere vult suspendi / s; tortor pendēs hōiēm vult pen-
 dere / s; tortor pēdēs hōiēm vult suspendi ¶ Solu⁹ Alibi pmissē sunt duplex
 q; pēdere vno⁹ neutralr: z sic ē secūde p̄iugationis media longa Alio⁹ ca⁹ acti-
 ue z sic ē terciē p̄iugatiōis media breuis Si iam in vtraq; pmissay capiat neu-
 tralr vt sit me⁹ lōga: tūc maior ē vera z minor falsa Si in vtraq; sumat⁹ actiue.
 vt ē media breuis est ep̄ ¶ Et istis duob⁹ modis bñ sequit⁹ 2° Si in maiori sumat⁹
 neutralr z in minori actiue tūc est ista fallacia accent⁹ ¶ Similiter dicit⁹ de ista
 ta. omnis popul⁹ ē arbor: gens ē popul⁹ 3° gens ē arbor Vtraq; pmissay ē du-
 plex. Aut em popul⁹ ē p̄ma lōga tūc maior ē vera z minor falsa Si p̄ma bre-
 uis tūc ē ep̄. vt z p̄ h̄c vsum Popul⁹ ē arbor popul⁹ collectio gentis.
 ¶ Silr ē de ista. ois ara ē in tēplo tē vt z in textu. q; si ara capiat⁹ p̄^a lōga. ma-
 ior ē vera vt z in hoc vfu Est ara p̄porcor diuoz dicim⁹ aras.

Queritur secūdo quis ē secūdo mod⁹ fallacie ¶ Dico secūdo mod⁹
 ē qñ aliqua vox p̄t esse dictio vel orō vt hic. Qui-
 cūq; p̄stat dat alteri: lapis p̄stat ergo lapis dat alteri Vtraq; pmissay ē duplex.
 quia p̄stat p̄t esse dēcio vel orō Si sumat⁹ in vtraq; vt dictio sic maior ē vera et
 minor falsa Si in vtraq; capiat⁹ vt orō tūc maior ē falsa z minor vera: z ist⁹ du-
 ob⁹ modis bñ seqt⁹ 2°. Sed si in maiori capiat⁹ vt vna dēcio: z in minori vt vna
 orō z sic p̄stare ē anstare / tunc vtraq; pmissay ē vera: s; ē fallacia accēt⁹ ¶ Si
 milit⁹ de ista orōe sup̄ta ex oda xxvij. libri p̄mi oracij Metuo lōgas pēite noc-
 tes libia dormis Nam metuo p̄t esse vna dictio t̄m tūc idē ē qd timeo. Secūdo
 p̄nt ēē duo p̄dōia scz me tuo Tercio p̄t esse vñū v̄bū cū aduerbio vel interiec-
 tione o. vt metū z o. Quarto p̄nt esse tres dēōnes scz duo p̄dōia cū vna inter-
 iectione scz me. tu. o. Et h̄m hoc palogisatur sic. Quicūq; dicit⁹ / metuo lōgas
 pereūte noctes tē dicit⁹ setimere. sed dicens / metuo lōgas pēite noctes tē: nō
 dicit⁹ se timere / s; dicens se timere non dicit⁹ se timere / vtraq; distinguit⁹. Si me-
 tuo in vtraq; teneatur vt vna dictio sic maior est vera z minor falsa Si capia

fur in vtrag vt sint dne vel tres dcōnes tūc maior ē falsa e minor vera. e bes ne sequit^r p^o. sed sijn maior capiat vt vna dcio/ e in minori vt dne vel tres dic tiones tunc non sequit^r p^o clusio. sed fit ista fallacia Si queras diuersos sensus hui⁹ metri

De tuo. timco. o libia dormis lōgas noctes .j. p longas noctes/ percuente. .j. p^occūte supple me

De tuo sensus tūc est **O** libia dormis longas noctes me tuo supple amico percuente **De** sic. **O** libia dormis/ me tuo amico p^occūte. id est ambulante longas noctes

De tu. o. sensus est. **O** libia dormis p^occūte. .j. pambulante me lōgas noctes metu. .j. cū timore e pauore

De tu. o. sensus ē **O** libia tu dormis lōgas noctes p^occūte me

Arguitur primo Contra textum **A**b grāmaticū spectat detiāre de accentu g^o loy^o male p^occūrat de ipō **O**ico q^o h^o fit diuersimode q^o grāmatic^o p^occūrat de accentu vt est pallio vocis significatiue in ordine ad finē suum q^o ē p^ogrue elap^ote/ e non barbāre exp^omere mētia p^o cep^o ū **S**z loy^o p^occūrat de ac. entu. put ab vna dcōne s^om diuersum accētum h^ontē diuersa p^occūta: potest sumi fallacia accentus **R**eplicat^r diuersi artifices habent diuersa p^occūrare. nam vt est apud. p^ohm. scie secantur quemadmodum e res de quib⁹ sunt. g^o nō p^ont eūdem accētum p^occūrare **O**ico ad aīa q^o diuersi artifices h^ont diuersa p^occūrare vel. vni diuersi h^ont: e ita ē in p^oposito: vt dcū ē in p^ocedenti solutione.

Arguitur secūdo Contra diffinitionē accēt^o sic: omis accēt^o ē eleuatio vel dep^ossio alic^o vocis aut sillabe. g^o accēt^o nō est regula ad eleuandū vel dep^omedū sillabam dictionis **O**ico q^o licz accētus scōm suū materiale b^on est eleuatio vel dep^ossio alic^o sillabe. tamen scōm suū formale est regula vel mensura talis dep^ossionis **R**eplicat^r **O**lcuatio sillabe ē acuta/ e dep^ossio sillabe ē grauis: sed nullum ē graue e acutum in accēt^o b^oz solutio nulla **O**inoz. p^obatur quia omē graue e acutum ē corp^o. s^o nulla eleuatio vel dep^ossio ē corp^o: ergo nulla eleuatio est acuta: e nulla dep^ossio grauis. **D**ico q^o istud argumētum peccat penes secūdū modū fallacie equiuocationis. nā acutum e graue licz p^occūe capta non rep^ontant in eleuatione e dep^ossione: tam b^on trāsump^oriue capta: nam sicut corp^o graue mo^o deorsum. ita grauis accēt^o e dep^ossio sillabe tendit deorsum **E**t sicut corp^o dic^o acutum quod facit^r pene^otrat fursum: ita eleuatio sillabe acuta penetrat a^orem fursum

Arguitur terciō **I**n paralogismis primi modi sibi est fallacia equiuocationis. **I**am populus prima longa et prima breuis equiuoce significat arborem e gentem. ita de ara prima longa e prima breuis. ita de pendere media longa e media breuis equiuoce significant diuersa ergo ibi non est fallacia accentus **O**ico negando q^ontā quia ad fallaciam equiuocationis requiritur q^o dictio actualiter vna scōm eūdem accētum plura significet jam in primo modo huius fallacie dictio est vna potētiā^o e scōm diuersum accētum plura p^occūat **R**eplicat^r scōm diuersum accētum non decipimur. ergo nulla est fallacia accentus. e per consequens solutio falsa **A**ntecedens p^obatur quia scōm diuersum accētum statim cognoscimus

diuersa scata alic⁹ d⁹ conis. q⁹ s⁹ m diuersum accentum non sumit aliqua fallacia. quia probit seipam ¶ Oico ad pbationē aūtis liz pgnolcentes diuersa scata ex diuersitate accēt⁹ nō decipiā. tamē ignorātes diuersa scata ex diuersitate accēt⁹ bene decipiūt s⁹co dictū est sup⁹ q⁹ ignorantes vtutes vocabuloy de facili paralogifantur.

Arguitur quarto Plures sunt modi seu spēs q̄ tres q̄ tert⁹ e insufficientis Aliis pbatur q⁹ tres sunt species accētus vt pz in textu sed q̄libet spēs facit fallaciam accētus. q̄ ad min⁹ erūt tres spēs seu modi h⁹ fallacie illis corrdentes ¶ Oico q⁹ ille tres spēs faciūt vnam t pprehē⁹ dātur s⁹ pmo mō Nam p⁹ mod⁹ e qn aliqua d⁹ cio p⁹ pferri diuersis accētib⁹ siue hoc fit p accentum graue: acutū vel circumflexū. ¶ Replicat due vel tres spēs formalr distincte non pnt facere vnam spēm vt homo leo asin⁹ nō faciūt vnam spēm i⁹ s⁹ solutio mala ¶ Oico licet due vel plures spēs nō pnt facere vnam spēm spālissimā: tū bene faciūt vna s⁹ balternē q̄ est q⁹ illaz spēs s⁹ quo ptinent iam p⁹ mod⁹ se habet vt gen⁹ ad spēs accēt⁹ ¶ Si ar⁹ e aliq⁹ palo gism⁹ ist⁹ fallacie: tū non v⁹ s⁹ quo mō ptineatur i⁹ s⁹ sunt insufficienter traditi ¶ Alcedenis pbat de isto Quicūq⁹ scit q̄nā tantū nymbi tinxerūt ethera scit ppter quid tantū nymbi tinxerunt ethera. sed rusticus scit quianam ter qd tantū nymbi tinxerūt ethera q̄ rustic⁹ scit ppter quid tantū nymbi tinxerūt ethera ¶ Oico q⁹ ptinet s⁹ scādo mō eo q⁹ li q̄nā p⁹ esse vna d⁹ cio. vel due d⁹ cōnes vel etiam p⁹ pferri acito accētū vel graui Et soluit sic. Si li q̄nā nam capiatur in vtrac⁹ pmissay vt sunt due d⁹ cōnes t pferatur accentu acuto. tunc idem est qd⁹ ppter quid sic maior est vera t minor falsa Nam rustic⁹ nō scit ppter quid tantū nymbi. j. tante nubes tinxerūt. j. obnubulauerūt ethera ¶ Si aut⁹ quianā capiāt vt e vna d⁹ cio t pferat⁹ accentu graui. tūc idē e qd⁹ q⁹: sic maior e falsa t minor vera Nam rustic⁹ bene scit q⁹ ita e q⁹ tantū nymbi obnubulant ethera Et istis duob⁹ modis sequitur conclud⁹. Sz in maiori sumitur p ppter quid: t in minori p quia tūc fit ista fallacia Et sumit ex⁹ ex v⁹ gilio. dicente in ency de libro quinto p⁹ quia nā tantū tinxerūt ethera nymbi

Sequitur de fallacijs figure dictionis **Figura** est que termino vel terminis claudit. termino vt circulus. terminis vt triangulus quadrangul⁹: s⁹ similitudinarie hic accipit. Fallacia figure d⁹ conis est similitudo d⁹ conis cū dictione penes finalem terminationem in pte: non idem scante. s⁹ facit multiplex fantasticum Et aut⁹ multiplex fantasticum. qn aliqua d⁹ cio p⁹ vnū. s⁹ videtur scare aliud propter similitudinem quaz habet in parte cum alia d⁹ cione. vt videre significat passionē. s⁹ videtur scare actionem ppter hoc q⁹ est simile huic verbo agere. **Causa** apparentie hui⁹ fallacie

est similitudo dictionis in parte cum alia dictione nō idē
 scante Causa defectus est diuersitas eorū que videtur
 esse similia Ita autē similitudo fit tribus modis scz voce
 figtione s̄ suppone. Et scdm hoc sunt tres modi huius
 fallacie Primus modus puenit ex simili terminati
 one dictionis cū alia dictione Exemplum vt. qualiscū
 q̄ est musa: talis est poeta: sed musa est femini generis
 ergo poeta est feminini generis Dicendū negando cō
 sequētiam: qz non sequit̄: q̄ si aliqua sint eiusdeꝝ termi
 nationis q̄ sint p̄pterea eiusdem generis

Similiter hic. Omnis aqua est humida. fluuus ē aq̄
 ergo fluuus est humida Dicendū q̄ nō sequit̄ nec opoz
 tet: si omnis fluuus sit aqua. q̄ ergo quicquid dicat̄ de a
 qua: q̄ h̄ etiam dicat̄ de fluuio sub eadē terminatioē

Vel sic Omnis homo est albus. mulier ē homo: ergo mu
 lier est albus. Vñ in omnibus p̄dictis palogisimis masculi
 nis interpretatur femininū

Si vero sic formeꝝ palogisimū Musa s̄ poeta similit̄ t̄iānt̄: sed musa est femi
 generis: q̄ s̄ poeta. tunc ibi non est fallacia figure dic
 tionis. sed fallacia cōsequētis ā a cōit̄ accidētibus vt pa
 tebit Secundus modus puenit ex mutatione vniꝝ p̄
 dicamēt̄ in aliud. vel q̄ vna spēs vniꝝ p̄nti mutatur
 in aliam spēm vt hic Quicquid heri emisi. hodie come
 disti. s̄ carnes crudas heri emisti: ergo carnes crudas
 hodie comedisti Dicendū q̄ non sequitur. nam quicquid
 dicit rem de p̄nto s̄ crudum dicit rem de p̄nto q̄
 litatis. s̄ sic p̄ceditur de vno p̄nto in aliud

Similiter hic. quicquid heri vidisti hodie vides s̄
 album heri vidisti. ergo album hodie vides Dicendū q̄
 non sequitur qz album sc̄at p̄ modum qualitatis. quicquid

vero dicit rem de p̄nto substātie

Similiter hic. do tibi solum denarium: sed soluz denarium nō habeo. ergo do tibi quod non habeo. Dicendū q̄ hec dictio solum dicit relationē. quia ut habetur sc̄o elenchoꝝ. solum dicitur quasi non cū alio. Et hec dictio quod dicit substātiā. ⁊ sic proceditur a relatione ad substātiā

Similiter hic. Aliquis dat cito equū s; nō habet cito equū. ergo aliquis dat cito quod non habet. Dicendum q̄ non sequitur quia cito dicit modū actus siue qualitatem. ⁊ quod dicit substātiā. ⁊ sic proceditur a qualitate ad substantiam. Similiter quando proceditur ab vna specie vnius predicamēti ad aliam. ut q̄ totuscūq; digitos heri habuisti hodie habes: sed decēz dīgitos heri habuisti: ergo decem digitos hodie habes. posito q̄ vnū amiseris. Dicendū q̄ non sequitur. quia hec dictio quanto sc̄ūq; dicit quātitatem continuā. et hec dictio decem dicit quantiatem discretā.

Terci⁹ mod⁹ puenit ex diuersa suppositione termini: ut homo est species: ergo aliquis homo est spēs. Et hic homo ē dignissima creaturaz. ergo aliquis homo est dignissima creaturaz. Hic ē processus a simplici suppositione ad psonalem. Similiter hic: omnis hō ē animal: ergo omnis homo est hoc animal. Similiter hic animal est sortes. animal est plato: ⁊ sic de alijs. ergo animal est omnis homo. Hic fit processus a plurib⁹ determinatis ad vnā determinatā. Et iste mod⁹ solz appellari vniuoc⁹. quia ille terminus omninoce ⁊ equaliter sic se habet ad omnia supposita. Vnde. in qualibz p̄missarum supponit pro vno: In conclusione vero pro pluribus. ⁊ sic variatur eius suppositio.

Et sciendum est qd in predictis quale quid interpre-
tatur hoc aliquid: id est commune vel vniuersale inter-
pretatur singulare Si em̄ animal est hoc aliquid Et ar-
guatur sic: animal est sortes: animal ē plato. & sic de ali-
is. ergo animal est om̄is homo. est bonū argumētū si-
cut hic: sortes currit plato currit: & sic de alijs. ergo om-
nis homo currit. Similiter hic non seq̄tur quādo
fit processus ab immobili sup̄pōne ad mobilem. vt om-
nis homo est animal. ergo om̄is hō est h̄ animal & hoc a-
nimal & sic de alijs. Hos tres modos ponit aristo-
teles dicens. qd figura dictionis fit. quando interpre-
tatur non idem vel diuersum. vt masculinū femininū
vel neutriū vel ecōuerso Et rursus quid interpretatur
quale vel q̄tum Iterum quando cōmune interpreta-
tur singulare vel hoc aliquid

Primum p̄dictum

est qd A. determinat de fallā figure d̄cōnis q̄ peccat
penes multiplex f̄atasticū Et p̄mo diffinit figuram
Sec̄do diffinit fallaciā figure d̄cōnis: 3° describit mltiplex f̄atasticū s̄ d̄cōs cām
app̄tie & cām defcūs 4° ponit tres mōs h̄ fallacie. de p^o ponit tres palogis-
mos. de 2° ponit quinqs. de 3° etiam ponit quinqs ¶ Dicit q̄ figura ē q̄ t̄io v̄l
t̄ijs claudit/bi² t̄io p̄pter figuram circularē. d² t̄ijs p̄pter figuras multiangula-
res scz triāgulum petāgulū Et p̄ similitudinē ad t̄lem figurā. d̄z figura d̄cōis siue
illa t̄iatio fit ex pte vocis vel f̄cati vel modi f̄ndi. Et quo patz qd fallā figure
d̄cōnis q̄ ē ydoncitas d̄ccipiēdi. nō est aliud nisi f̄lis terminatio d̄cōnū adinu-
ecem p̄pter quā credim⁹. qd vna d̄cio idem f̄cat cum alia d̄cōne.

Secūdu p̄dictum

est: qd p̄m^o mod^o h̄ fallacie ē q̄n p̄pter f̄ilem t̄iatioz
d̄cōnū int̄ se/ credit̄ zueniē² eaz in f̄cato. vel in mō
f̄ndi Et^m vbi v̄l zueniē² in f̄to p̄pter f̄ilem t̄iatioz. vt calefacere ē agere. 3°
videre ē agere: calefieri ē pati: q̄ videri ē pati. vbi p̄pter similitudinē t̄iatiois cre-
dim⁹ illas d̄cōes h̄re similitudinē in f̄cato scz qd p^o duo f̄cāt actionē q̄alia duo pas-
sionē: qd t̄m nō ē ita Et^m sc̄di vbi v̄l zueniē² in mō f̄ndi. p̄pter f̄ilem t̄iatioz. vt
q̄l ē mula tal² ē poeta/ s̄z mula ē ḡnis f̄m̄. q̄ poeta ē ḡnis femi. vbi p̄pter f̄ilem
t̄iatioz in a: credit̄ similitudo in mō f̄ndi. s̄. in ḡnie s̄o dicit aristo. qd p̄m^o mod^o ē q̄n
masculinū interpretat̄ femi vel neutz vel agere pati ¶ Et d̄nt̄ oēs ist̄ palogis-
mi solui nō p̄ distinctionē sicut palogisimi q̄nqz p̄cāz fallaciay. s̄z d̄nt̄ solui p̄
negationē p̄nic: addēdo rōz. scz qd nō op̄tet. p̄pter zueniētiā d̄cōnū in t̄iatioe vo-
cis scz zueniē² eaz in f̄to v̄l mō f̄ndi. sic hic. oē aial ē coloratū. ois hō ē aial
q̄ om̄is hō ē colorat² Soluit̄ negādo p̄m̄. qd nō o3 qd licz om̄is hō sit animal

non tamē oportet q̄ quicquid sit cōe vni. q̄ hoc sit cōe alteri. Et ita nō oꝝ hic q̄
 quicquid dicat de aīali: q̄ hoc idem dicat de homine s̄b filii terminatōe: Et talis
 mod⁹ arguendū ducit semp̄ aut frequētē ad metham soleocismi vtꝫ p̄ticiatī

Queritur primo quis est secūd⁹ mod⁹ fallacie figure dictionis ¶ Di
 co q̄ ē q̄ vniū p̄ntum mutat in aliud vel q̄n spēs v
 nius p̄nti mutat in aliam. Dñ q̄n q̄s videt cū arguit ex terminis ei⁹ de p̄nti sit bo
 nū arguētum: et p̄pter h̄ crebat filr q̄ ex terminis diuersoꝝ p̄ntoꝝ sit pueniēs
 arguētum p̄pter filitudinē dēōnū et tamē nō ē: accidit fallacia figure dēō
 nis. Dñ omnes palogismi reducūt ad istū secūdū modū. In quib⁹ vniū p̄ntum
 s̄bsumit s̄b alio. vel spēs vniū p̄nti s̄b alia spē eiusdem. Et vltēr secūd⁹ mod⁹ sit
 q̄n mediū nō distribuit p̄ minori s̄bsumptō. s̄ male s̄bsumit in prima figura. et
 in alijs figuris illa que in reductione ad p̄mam figurā sit minor. ¶ Nui⁹ mo
 di secūdi auctor ponit quinqꝫ palogismos in textu. quoz p̄m⁹ ē. Quicq̄ heri
 emisti hodie comedisti: sed carnes crudas heri emisti/ ḡ carnes crudas hodie cō
 edisti. Ecce ibi quō mediū s̄bintellē in quicquid non distribuit p̄ minori sub
 sumptō: q̄ quicquid distributū est s̄bnie: et s̄bsumit crudū qd̄ est de p̄nto q̄lita
 tis. ¶ P̄o interrogatū ist⁹ modi notandū ē q̄ sicut diuersis p̄ntis pueniūt diuersa
 interrogatiua: vt quid ē interrogatū s̄bnie/ q̄ntum q̄ntiatis. quale ip̄s q̄ntatis
 et. Ita diuersis p̄ntis corripēt diuersa distributiua: vt p̄nto s̄bnie corripēt ista
 quicq̄ q̄libz et h̄moi. S̄z aduerte q̄ talia distributiua pueniūt omib⁹ nōib⁹ me
 re absolutis siue illa nomia h̄cent s̄bniās siue quantitates siue alias res qualcūqꝫ
 ¶ **P̄edicamento quantitatis** corripēt ista distributiua quātūcūqꝫ quoti
 entūcūqꝫ quotēcūqꝫ. loco quoz q̄ntqꝫ ponūt q̄ntum quociens quot. P̄dicamēto
 qualitatis corripēt hoc signū qualecūqꝫ quōcūqꝫ. Et p̄nto vbi hoc signū vbi
 cūqꝫ. P̄nto q̄n hoc signū q̄ntūcūqꝫ. ¶ **Secūdum distributū s̄bnie** sumit iste palo
 gism⁹: q̄c̄q̄ heri emisti hodie comedisti et. vt paz in p̄mo exemplo text⁹. Et in
 secūdo quicquid heri vidi hodie vides. sed albū heri vidi ḡ albū hodie vi
 des. Ibi s̄b distributiuo s̄bnie s̄bsumit termin⁹ de p̄nto qualitatis: p̄ quo tamē
 non fiebat distributiuo item do tibi solum denariū: s̄z solum denariū non habeo. ḡ
 do tibi qd̄ non habeo. Ibi est p̄cessus a termino respectiuo seu relatiuo ad e
 minū s̄bnie absolutum. Nam solū ē respectū. q̄z solum idem est qd̄ non cum a
 lio/ et in p̄clusionē hęc dictio quod dicit s̄bām. Et in sequenti ex⁹ text⁹. p̄cessus
 a qualitate ad s̄bniām. S̄z quocūqꝫ oculo vides illum habes. sed vnicō oculo
 vides ḡ vnicū oculum habes. ¶ **Secūdū distributū quātūcūqꝫ** sumit iste palo
 gism⁹/ quātūcūqꝫ ē plato tant⁹ ē sortes. sed plato ē summ⁹ p̄hs ḡ sortes ē sum
 m⁹ p̄hs. Ibi ē fallacia figure dictionis q̄z s̄b distributiuo q̄ntitatis sumit termin⁹
 de p̄nto q̄ntitatis. ¶ **Item** vbi spēs vniū p̄nti imutatur in aliam eiusdē p̄nti. Ex
 emplū text⁹. Quātōscūqꝫ digitos heri habuisti hodie habes. s̄z decem digitos
 heri habuisti ḡ decem hodie habes: q̄ est falsa in casu possibili: et p̄missē vere. s̄z
 est fallacia figure dēōnis. quia s̄b distributiuo quātūcūqꝫ p̄ntis sumit quanti
 tas discreta. ¶ **P̄enes distributiuū qualitatis** tal' sumit palogism⁹. Qualiscūqꝫ
 ḡ sortes fuit heri tal' ē hodie: sed heri fuit domin⁹ ciuitatis bene vestit⁹ et ambu
 lans: ḡ et hodie. p̄nā nō valz. quia hic sub distributiuo qualitatis sumit Dñs ves
 titus et ambulās que non sunt de eodem p̄nto. Item non seq̄t. qualecūqꝫ currit
 disputat. albū currit ḡ albū disputat. Sed bene sequitur. qualecūqꝫ currit:
 disputat. albū currit ḡ albū disputat. ¶ **P̄enes distributū p̄nti** q̄n sic ar⁹ q̄ntū
 cūqꝫ fuisse p̄nti/ fuisse homo/ sed bis fuisse p̄nti/ ḡ bis fuisse homo: ibi est fallacia fi
 gure dictionis p̄ secūdum modū. q̄z bis non ē de p̄dicamēto quando/ ideo nō

dēt subsumi sub quicquid. ¶ Sed si arguat sic Quotientis quod fuit p̄fuit hō
sed bis fuit p̄fuit / 2 bis fuit homo Oub ad hoc: Oico q̄ si maior sit p̄fec
ta fm̄ intellectū suppletis correlatū ad quotiens: qd̄ est totiens / tūc syllo²
bon² / sed maior est falsa Si aut̄ intellectu non suppleat li totiens / tūc orō ē im
p̄fecta: r̄ p̄pter imp̄fectionē orō nec est vera nec falsa qz non est p̄pō De isto
videatur in fine tractat² duodecimi vbi ponitur p̄ sophismate ¶ Tē nō leg
tur quicquid est accūs tūc ē suū s̄btum: s̄ accūs est inherens s̄btum est inherēs
Sed bñ seq̄t quicquid est accūs tūc est suū s̄btum: sed accūs est in hoc temp̄e / s̄
suū s̄btum ē in hoc tpe ¶ Similiter hic nō est fallacia figure dēōnis Quicquid
est s̄btū ibi est quantitas / s̄ s̄btū est in hoc loco s̄ quantitas ē in hoc loco. S̄
hic esset fallacia vbi quicquid est s̄btū ibi est quantitas. sed s̄btū ē ens p̄ se. s̄ quanti
tas est ens per se

Arguitur primo

Contra primū modū hui² secūdi modi qui ē de distri
butiōis s̄btū: bene sequitur quicquid currit mouet²
album currit s̄ album mouet. n̄ia est in darij / r̄ p̄misse sunt vere: r̄ tamē ibi s̄
distributiō s̄btū / s̄btum termin² de p̄nto qualitatis. s̄ secūdo mod² hui² fallacia
cie non est ver² q̄ dicit q̄ q̄ sit mutatio vni² p̄nti in aliud est fallacia figure dic
tionis Et post ita s̄btum de alijs p̄ntis quicquid currit mouet. tricubicū cur
rit / vcl vestitū currit: duplum vel sedens currit s̄ r̄: r̄ semp̄ valz n̄ia qz non
p̄t dari instātia similiter arguendo ¶ Oico q̄ nō ē s̄lle in dēis palogisimis cum
palogisimis text² / qz hic ar² p̄ p̄pōes de p̄nti. allic ar² p̄ p̄pōes de p̄terito.

¶ Replicat hic arguit p̄ p̄pōes de p̄nti Quicquid p̄t de² facere mediāte cā se
cūda / p̄t facere se solo: sed p̄t facere actum meritorij mediāte cā secūda. s̄ se so
lo p̄t facere actū meritorij ¶ Oico q̄ hic est fallacia figure dēōnis r̄ argui
tur per modales r̄ non per puras de inesse. Si autem s̄btum cretur nomen me
re absolutum est bonū argumētū vt hic Quicquid potest de² facere median
te cā secūda: potest facere se solo. sed de² p̄t facere ignem mediāte causa secū
da. s̄ potest facere ignem se solo ¶ Sed tamen aduertēdū q̄ si actum meri
torij poneret a parte s̄bicti non est fallacia figure dēōnis vt sic. Quicquid
potest de² facere r̄. sed oēm actū meritorij potest de² facere mediāte causa
secūda. igitur. ¶ Sequitur ergo q̄ si termini cōnotatim ponantur ante vbum
in subsumptione q̄ bene valet argumētum: r̄ hoc ideo. qz tunc non appellant
suam formā Et ideo bene sequit. quicquid heri emisti hodie cōtēdisti. sed crudū
heri emisti. s̄ crudū hodie comedisti: conclusio est vera sicut p̄emisse. Si vero
ponatur crudū post vbu a p̄e p̄dicati: est fallacia / quia licet tunc crudū bñ sub
sumatur ratione illi² p̄ quo supponit: non tamen ratione appellati

¶ Unde diligenter aduertēdū est q̄ distributiō s̄btū multū differt ab ali
is distributiōis qz vt dicit ockā r̄ biridan² Quā distributiō s̄btū cōm̄is nōib²
mere absolutis: siue illa sint de genere s̄btū siue alioz p̄ntoz: p̄o in ap̄pōne me
re de p̄nti / r̄ mere de inesse. nō refert quod dēqz accipit s̄btū in minorē Ita tñ q̄ in
minori caueatur tria Primo q̄ nō accipiat aliq̄ determinatio que nō sit in ma
iori Secūdo q̄ nō mutetur vni² numer² ab alium numerū Tertio q̄ nō fiat ap
pellatio forme. ¶ Oicitur ibi mere de p̄nti: Ideo non sequitur fili² dei non
fuit homo ab eterno: fili² dei fuit homo ex tempore. ergo filius dei fuit aliqd
ex tempore qd̄ non fuit ab eterno Alia exēpla patent in textu r̄ extra textum
multa Dicitur mere de inesse. quia non sequitur iste potest nūc ēē alb². iste nūc
non est alb²: ergo iste potest nūc esse aliquid quod nūc non est Aliud exēpluz

patet supra ¶ Dicitur quod non accipiat determinatio in minori et Unde quedam sunt determinationes affirmatiue quedam includit negationem sicut non sequitur Quicquid currit est corpus/homo currit velociter. et hoc velociter est corpus Item non sequitur Tu non habes denarium cum tristitia tu das denarium cum tristitia: et das quod non habes Similiter hic Tu das denarium unum solum: et non habes denarium unum solum/ergo das quod non habes Si loco illorum terminorum poneretur termini mere absoluti/non esset fallacia: ut hic tu das librum: et non habes librum et das quod non habes. Et hic tu das bouem album: et non habes bouem album: et das quod non habes: bene valet argumentum

¶ Dicebatur quod non ponitur unum numerus ad alium numerum. Sed non sequitur. Quicquid est icurum est scitum per inuentionem vel doctrinam: ista omnia sunt scita. ergo omnia ista sunt scita per inuentionem vel per doctrinam. Item non sequitur. Quicquid est persona diuina est deus. pater et filius sunt persone diuine. ergo pater et filius sunt dii. Etiam non sequitur enthimematice: sol est corpus/ergo sol es corpus: fenix est animal ergo fenices sunt animalia. quia anima est verum et corpus sequens falsum Item non sequitur Quicquid est aliquid unum: exercitum et exercitus est aliquid unum et ¶ Dicebatur quod non fiat appellatio forme. sed non sequitur. quicquid emis comedis. sed emis crudum. et comedis crudum et filia. sed isti palogis mihi ex diuersa appellatione et ampliatione continentur magis sed tertio modo

Queritur secundo: Quis est tertius modus fallacie figure deconis ¶ Dicitur hoc est species. ergo aliquis homo est species: est fallacia figure deconis/quia ibi mutat suppositio termini. eo quod homo in ante supponit simpliciter et in ante supponit persona liter. de isto modo in textu ponitur quinque exempla

¶ Si arguat sic. omne animal est sensibile. homo est animal. ergo homo est sensibile: ibi est diuersa suppositio termini: seu mutatio supponis ex parte liberos: quod in maiori supponit per se distributiuum: et in minori determinate Etiam si animal in maiori supponit per se terminum et in conclusioe supponit determinate: et tamen ibi non est fallacia figure dictionis. et iste tertius modus non est bene positus ¶ Dico quod non querit mutatio suppositionis causar fallaciam figure deconis Nam hoc firmiter tenendum est quia totum tractatum nunquam est fallacia figure deconis/duatis cautelis ibidem positus

¶ Si petas quomodo erit fallacia figure deconis secundum istum modum ¶ Dico primo quod arguit enthimematice a termino statem per se terminum ad eundem statem determinate: et hoc respectu eiusdem signi: ut omnis homo est animal. et animal est omnis homo. Dico respectu eiusdem signi/quia hic non est fallacia omnis homo est animal. et animal est homo. et tamen ibi arguit a termino statem per se terminum ad eundem statem determinate ¶ Dico secundo quod arguit enthimematice a suppositione personali ad simplicem. ut nullus homo est species. et homo non est species. ergo contra arguit a personali ad simplicem. ut hoc est species: et aliquis homo est species Quarto quod arguit a suppositione materiali ad personalem vel contra: ut vir est masculini generis et aliquis vir Quinto quod arguit a multis terminis statibus determinate ad unam determinatam ut per in textu Unde penes istum modum peccant ista argumenta Omni parte continentur aliqua per minor: et aliqua per omni parte terminum minor Alud quod non est aliud ab illo differt: sortes non est omnis homo. ergo sortes ab omni homine differt. nam in ante homo stat determinate: et in ante per se distributiuum ¶ Item tu

dubitas aliqd vnu: & illud qd dubitas non scis q non scis aliquod vnu ibi in an-
cedete vnu stat deiate: & in pnte puse distributue ¶ Si arguat ibi e fallacia
pntis vt patet: q non est ibi fallacia figure deonis ¶ Dico q no e incouent
ens ibi accidere fallacia pntis Si tamen quis decipiat ppter hoc. qz videt
q talis modus arguendi tenet in p similibus deonibus. & credat sic etiam tenere in a
liis ppter similitudinem deoniu: quia tuc decipetur p fallaciam figure deonis.
¶ Item iste modus etiam fit ex diuersa appellatione & ampliatione Vnde no
sequit Quicquid emisti hodie comedisti. tu emisti hodie crudas carnes / s' e
vt dictum est supra de apliatione. Exemplu vt non sequit. albu erit fortes. q
fortes erit alb? Nam albu erit fortes: qn fortes no erit alb?: ponat q fortes
fit alb? & q fiat niger cras. tuc hec est vera. albu cras erit fortes: & hec est falsa
fortes erit albus. possent dari multa exempla de modalibus: & de helle: de pre-
terito & futuro: in quibus est fallacia figure deonis sed hec dicta sufficiant. Qui
em in omnibus argumetis mouerit assignare fallaciam figure dictionis e ppe vi-
dere verum in omnibus sciētis vt ait phs in libro elēchoz

Arguitur primo

Contra diffinitōz figure sic Nullus terminus claudit
termino vel tjs: s; figura est terminus qtitatis. s' male dicitur q figura est que termino vel terminis claudit ¶ Dico q figura
capit dupl: Vno mō materialiter p quantitate terminata & figurata / sic fit u-
ra non e terminus nisi forte iph? Hstātic Alio capitur formaliter p terminati-
one & mō protractionis linearū huiusmodi quantitatibus: & sic figura bene e termi-
de quarta specie qualitatis: & clauditur termino: vt circulus: vel terminis vt tri-
angulus ¶ Replicatur in circulo no e actu tjs: s; in puncto est tjs q e solū in pote-
tia q male dicit q figura claudit termino vt circulus ¶ Dico q figura circularis
non claudit actu termino: s; superficies circularis: pnta sub figura circulari clau-
ditur vno termino scz linea q est ei? circūferentia Et ca? figura p pnto siue sit
superficies siue corp? / & non p cōtinente

Arguitur secūdo

Contra pmiū modū huius fallacie sic: si primus modus
esset verus & bene positus / seqret q hic esset primus
modus fallacie figure deonis Qualecūq; est secare tale e videre: s; secare e age-
re: q videre e agere. sed hoc non: q textus falsus Vno: pbat qz videre e vbi
actiuū q videre est agere / pnta tenet. qz omne verbū actiuū figit actionem An
tecedēs pbat p grammaticos dicentes q vbum actiuū est quos desinit in o: &
pōt accipe r. sic est de video ¶ Dico q licet videre sit verbum actiuū generis
non tamen est vbum actiuū: & ita video licet sit actiuū p terminationem. no tñ
est actiuū scdm figtionem Alij dicūt qz videre nec actiuū e nec passiuū. sed capi-
t? vno quodam actu absoluto de pnto qualitatis: sicut sciētia p sciētia actuali
vel p actu pferendi vel sciēdi: ita videre p actu videndi qui act? est de gene-
re qualitatis ¶ Replicat Penes videre & secare: penes musa & poeta. & vni-
uersaliter penes filles etiā tiones deonū non sumit? aliqua fallacia. ergo nec fal-
lacia figure deonis penes pmiū modū: pnta tenet a supio: i negato ad inferius.
Antecedēs pbat quia in omni fallacia debet esse causa apparentie. sed in i-
tis non videtur esse aliqua causa apparentie

¶ Dico q non requiritur in omni fallacia tanta apparentia que decipiat sa-
pientes & doctos: sed sufficit q sit tanta que decipiat aliquos simplices. & sic est
hic in proposito

Arguitur tertio Contra secundū modū h^o fallacie Res vni^o pnti non mutat in rem alteri^o pnti: q̄ secundū modū fallacie figure dōnis male assignat. ¶ Oico q̄ licz res vni^o pnti ex natura rei nō mutetur in rem alteri^o pnti tamen bene denotatur ex pte mobi^o hndi. sic q̄ modū significādi vni^o pnti denotat mutari in modū hndi alteri^o pnti. ¶ Replicat sic arguendo quicquid currit mouet. albū cutrit q̄ albū mouetur ibi modū hndi pnti s̄b̄ie videt. mutari in modū hndi q̄litas et tamen ibi nō est fallacia figure dōnis q̄ solutio malā. ¶ Oico q̄ ibi nulla est fallacia: et hoc ideo quia p̄misse sunt dispositē in modo et figura: et sunt mere cathē de inesse et de pnti. Si dicas ibi s̄b̄ distributione s̄b̄stātie s̄b̄sumitur termin^o de pnto qualitates. ¶ Oico q̄ d̄s̄ tributū s̄b̄ie eq̄l̄r̄ p̄t̄ distribuere p̄ om̄ib^o nom̄ib^o mere absolutis hūe illa s̄c̄t̄ s̄b̄stāias siue qualitates siue quascūq̄ res vt dcm̄ est supra dum tamen seruetur forma arguēdi syllo^{ca} dicta

Arguitur quarto Contra 3^m modū sic. In tertio mō p̄ime figure semp̄ mutatur sup̄p̄o simplex in sup̄positionē p̄sonalem s̄m̄ reales: vel mutatur sup̄positio p̄fusa tantum in determinatam s̄m̄ nōalca: et tamen non im̄pedit bonitatem sylloⁱ: q̄ videtur q̄ ex mutatiōe sup̄positionis nō cā^o fallacia figure dōnis et p̄ p̄is terci^o modū male ponitur. ¶ Oico p̄mo ad argumētū s̄m̄ reales q̄ non semp̄ causatur fallacia figure dōnis qm̄ mutatur sup̄positio simplex in aliam. sed solū qm̄ sup̄positio simplex que tūc sit respectu termini secūde intentionis mutatur in aliam vt hō ē spēs. q̄ aliquis homo est spēs. S̄z s̄m̄ aliam viam sc̄z modernoz qui nō ponūt in p̄ d̄ dicato v̄lis affirmatiue sup̄p̄oem simplicem sed p̄fusam t̄m̄: dicit q̄ licz ibi ar^o a sup̄p̄oem p̄fusa t̄m̄ ab sup̄p̄oem determinatam t̄m̄ hoc non est respectu eiusdem signi: sicut in enthymēate hic. om̄is hō est aiāl: q̄ om̄is hō est hoc aiāl t̄c. vel s^o animal est om̄is homo. ¶ Replicatur arguendo a sup̄positione simplici respectu termini secūde intentionis ab sup̄p̄oem determinatam vt hō ē species: q̄ aliquis homo puta fortis est spēs. est fallacia accētis. q̄ non figure dicit om̄is et p̄ p̄is solutio mala. An̄s p̄bat quia ibi arguitur ex partiali conuenientia rei s̄b̄iecte et puta hominis: et accētis puta fortis. p̄pter quā p̄uenientiam putatur quicquid p̄uenit t̄i s̄b̄iecte etiam conuenit accētis. ¶ Oico non est in conueniens in vno et eodem palogismo esse plures fallacias. sc̄dm̄ q̄ ibi sumūtur plures cause apparentie: sic in p̄posito p̄siderando p̄uenientiam accētis et rei s̄b̄iecte committit fallacia accētis. Et si p̄sideretur similitudo dictionis quam habz vt sup̄ponit sim^o et p̄sonalr: vel p̄fusa tantum et determinate p̄mittit fallacia figure dōnis.

¶ Possz argui causa app̄ntie in secūdo mō sumitur ex pte rerum. s^o penes illum modū sit fallacia extra dōem. An̄s p̄bat quia sumitur ex mutatione vni^o pnti in aliud. p̄dicamēta autem sunt entia realia s̄gitur. ¶ Oico q̄ licet p̄s̄ d̄crando res in p̄tione rerum sc̄dm̄ se: ab ipsis sumatur fallacia extra dōem. tamen in quātum p̄siderantur vt ex reb^o s̄c̄atis p̄ueniat similitudo dōnū t̄c̄e causatur fallacia in dictione.

Sequitur de fallacijs extra dōnem. que sunt septem scilicet accūs. P̄m quid ad simpliciter

ignorantia elenchi. petitio principij. consequens. non cā
 ut cā. s̄m plures interrogationes ut onam Differunt
 autem iste fallacie a fallacijs in dictione Quia fallacie
 in dictione habent causam apparentie ex pte dictionis &
 vocis Sed fallacie extra dictionem habēt cām appare-
 tie & defectus: ex pte rei & non ex pte vocis. & propter
 hoc dicūtur extra dictionem Inter has primo dicēdū
 est de fallacia accidentis.

Accidens ut hic sumitur idem est qđ extraneum in
 pte idem & in pte diuersum: ut hic. homo ē species: sor-
 tes est homo. ergo sortes. ē spēs Homo em̄ ē in pte idē cū
 specie scz quando sumit̄ p re vniuersali. & in pte diuer-
 sum a spē scz qñ sumitur p suppositis

Notandum qđ in fallacia accidētis sunt ista tria scilz
 accēs: res subiecta & attributus. ut hō ē species. sortes
 est homo ergo sortes. est species. hoc mediū homo est res
 subiecta. & minor extremitas ut sortes est accēs. & ma-
 ior extremitas attributum Fallacia accidētis est
 pdoneitas decipiendi. pueniens ex partiali pdempti-
 tate accidentis cum re subiecta que tamen differunt
 scđm diuersas rationes Causa apparentie est cōueni-
 entia aliquoz duoz in aliquo tercio scđm ptem. vel est
 ptialis pdemptitas aliquoz duoz Causa defectus est
 diuersitas eozūdem Huius fallacie sunt tres modi

Primus modus prodenit ex eo qđ aliquid vere p̄tur
 de aliquo subiecto. & propter hoc creditur vere dici de
 accidente eius. a quo est diuersum. Vel sic. qñ aliquid
 primo attribuitur rei subiecte in premissis: & postea at-
 tribuitur ei? accidenti in conclusione: ut hic. homo ē spe-
 cies sortes est homo ergo sortes est spēs Dicendū

q̄ non valet quia ille termin⁹ spēs qui est attributum
 assignatur inesse sortī. q̄ est accīdēs. eo q̄ dicitur de ho-
 mine quod est res subiecta. Similiter hic. animal est
 genus. homo est animal. ergo homo est gen⁹. Si-
 militer hic. omne es est naturale: statua ē es. ergo sta-
 tua est naturalis. Non sequitur q̄a naturale vere p̄tur
 de ere. & propter hoc attribuitur in cōclusioē statue q̄
 non fit vere. Similiter hic cognosco coruscum cho-
 rusc⁹ est veniens. ergo cognosco venientem. Dicendus
 q̄ non oportet q̄ si cognoscas coruscum s̄m se q̄ pp-
 ter hoc cognoscas eum sub illo accīte quod est veniēs.

Secūd⁹ modus p̄uenit ex p̄ticulari p̄demptita-
 te aliquoz duozū in aliquo tercio. Vel quando aliquod
 cōe p̄tur de aliquib⁹ duob⁹: cum quib⁹ est in parte idēz
 & in parte diuersum. & hoc propter illa duo credūtur e-
 adem esse inter se. ut hic sortēs est homo. plato est ho-
 mo. ergo plato est sortēs. Similiter hic homo est a-
 nimal. equus est animal ergo equus ē homo. Dicendū
 q̄ non oportet q̄ si aliqua duo conueniāt in aliquo ter-
 cio: ut propter hoc conueniant inter se.

Terci⁹ modus p̄uenit q̄ si ex duob⁹ accītib⁹ diuisi-
 sim sumptis: male inferitur aliquod coniuētū s̄m accī-
 dens. ut iste est albus: & est monach⁹. ergo ē alb⁹ mona-
 chus. Similiter hic Ille canis est pater: & est tu⁹. q̄
 iste canis ē pater tu⁹: Non sequitur quia licet illa con-
 ueniāt in aliquib⁹ s̄m p̄tē. tñ s̄m aliam p̄tem dñt.

Et sciendū q̄ non licet ex diuisis inferre cōiuētūz
 v̄t habetur sc̄bo p̄iermenias. q̄ p̄ntur diuersa accītia
 s̄b̄iunctim p̄ accīdens conuenientia. sicut album esse
 monachū. Similiter q̄ si duo p̄nt. quozū secūdū

intelligitur in primo ut uniuersale in suo specialiori.
 ut ille est homo: et est animal. ergo est homo animal. quia
 animal intelligitur in homine. sicut albu in homine al-
 bo Sed in omnibus alijs licet ex diuisis inferre coniuictu

Unde notandu quod aliqua duo accidētia predicantur
 de aliquo quorum primu in subiecto est per alteru: et non p
 se: ex talibus diuisim captis non licet inferre coniuictu.
 Nec e contra. ut ille est albus: et est monachus. ergo est
 albus monachus: Nam albedo non est in subiecto scdm
 se: sed s'm habitum Similiter ex coniuictis non li-
 cet inferre diuisum. quando ista que coniuiguntur dimi-
 nuunt de ratione alterius. ut ille est homo mortuus: er-
 go est homo. et est mortuus: In omnibus autem alijs licet
 ex coniuictis inferre diuisum Sed illud ultimū argu-
 mentu facit fallacia scdm quid ad simpliciter.

Postquam auctor noster determinauit de fallacijs in dōne Sic pnt defini de fal-
 lacijs extra dōem Et rō ordinis est quia fallacie in dōne causant deceptioēs
 s'm voces ex quibus capiunt suas causas appntie. Et fallacie extra dōem cau-
 sant deceptioēs ex pte rerum a quibus capiunt suas causas appntie. s; in disputati-
 one voces pcedunt res Et facit auctor noster in textu sex p ordines Primo po-
 nit: nūm fallaciay extra dōem et ponit rōnem ordinis quare fallacie in dicti-
 one pcedunt Secdo ponit descriptionē accētis. put s'm ipm sumit fallacia acci-
 dentis cū vno notabil. 3° ponit diffinitōy fallacie accētis cū cā appntie et defec-
 t^o 4° ponit tres sp: s seu mōs h^o fallacie De pmo mō ponit qtuor palogifinos
 De secudo mō ponit duos De tercio, s'lr duos Quinto ponit notabile in quo
 oñdit q duob^o modis nō licet ex p'is diuisis inferre vnu ptum pūctum. Sex-
 to oñdit vnu modū quo non licet ex pūctis inferre diuisa

Primu pūctum q fallacie inter se pueniūt et differūt Conueniūt in s;
 fallacie in dōne sumūt cās appntie ex pte vocis scz dōnis vel orōis multipli-
 cis s; fallacie extra dōem sumūt appntiā ex pte rez scz catay p voces Dñ s'm
 habitudines rerū q arñdēte ignorātur pt sumi cā appntie et cā defect^o fallacie ex-
 tra dōem Secdo dñt in mō decipiēdi q fallacie extra dōem mag^o decipiunt
 hoiēm p se p'fiderādo. qñ scz ignorat habitudines rerū. s; fallacie in dictione
 magis decipiūt hoiēm disputādo et non p seipm considerādo. Nam homo p
 se considerans non ignorat multiplicatē dictionis quando capit cā equiuo-
 ce. Et tercio differunt quantum ad solutionem eoy palogifinoz q palogif-
 mi fallaciarum in dictione debent solui p distinctionē alicui^o p'missarum. ex

cepta tamen fallacia figure dōnis in qua solūit palogismi p negationē pñie
vel alie pmissay Et palogismi fallaciay extra dōem solūit negando pñam.
Sbzgendo cām ppter quam ibi est fallacia

Secūdum pūctū septem sunt fallacie extra dōem quay sufficiē^a sic
sumitur. qz omīs falla^a extra dōem peccat p elen
chū. vel ergo peccat in quātitate tm̄. z sic ē fallacia petitionis pncipij: vel in il
latione: z hoc duplr. vel in eodem ē apparens pñia syllōi vel enthymematis Si
pñū hoc ē duplr: vel ibi ē apparens pñia syllōi ad impossibile. sic est nō eā vt
cā Si vero sit appnter pñia enthymematis h^o est qd̄uplr: vel ibi ē appnter loc^o
a pte in modo ad suū totū: sic ē hm̄ quid ad sim^o Vel est habitudo ptiuz simul
sumptay. sic est ignorantia elenchi. vel ibi ē habitudo puerribilium. z sic ē fal
lacia pñtis. eo qz ppter puerribilitatem vñū credi^t sequi ad altey Vel ibi ē ha
bitudo toti^o integral ad suam pte. z sic ē fallacia scdm̄ plures interrogaciones
vt vnam

Tercium pūctū qz Accidens vt hic sumitur est extraneū in pte idē
z in pte diuersum ab alio Pro q^o nota qz accns ca^o
triplr P^omo accns ca^o p^orie put diffinit. Accns ē qd̄ abest z abest pter sb̄ti
corruptionē z sic distinguit p sb̄am Secdo mō ca^o cōiter p illo qd̄ abuenit rei
p^ori^o ppletum. sic est extra cētiam ei^o z intellm̄. z sic inferi^o accidit supiori z
non eō. vt homo respctū animal^o Tercio^o ca^o magis cōiter p omī illo qd̄ ē ex
traneū alteri in quātū illud altey stat sb̄ aliquo tercio / z hoc mō nō solū inf^o
ri^o accidit supiori sed etiam sup^o accidit inferiori. vt animal accidit hōi in quā^o
stat z accipit sb̄ illo attributo spēs spālissima. z homo accidit forti. in quātū ac
cipit sb̄ illo attributo indiuidiū Et eō^o fortes accidit hōi in quantum hō eā^o sb̄
illo attributo species

Quartū pūctū est / qz semp fallacia accidentis est qñ attributum hō
nūliter putat puenire accnti z rei sb̄iecte Ideo anī
mabuertendū est: qz in omī fallacia accntis sunt tria diligenter p̄dicanda. sciz
attributum: accns z res sb̄iecta Dñ attributū semp ē maior extremitas q̄ in p
millis attribuitur medio Accns vero hm̄ pe. hys. videt eē mediū qz diffit accns
dicens Accns ē extraneū in pte z idē in pte diuersū. vt homo ē spēs. fortes ē ho
mo qz fortes ē spēs Dicit ibi qz li homo est in pte idem cū specie z in pte diuer
sum / z ē mediū qz hm̄ ipm̄ mediū ē accns Sed in textu postea dicit qz mediū est
res subiecta Sed teneam^o vt biridan^o z alij docti tenent qz mediū est accidens
Res sb̄iecta sp̄ ē minor extremitas Et^o vt hō ē species. fortes ē homo qz for
tes est spēs jbi. Spēs ē maior extremitas z attributū. li hō est mediū z accns.
li fortes ē minor extremitas z res sb̄iecta Ita quoqz cū sic ar^o z sic ē alb^o / z ē
monach^o: qz iste ē alb^o monach^o: jbi subiectum p̄clusiōis sciz iste ē res sb̄iecta. p̄
dicatum p̄clusiōis sciz hoc pūctum alb^o monachus ē attributum Et mediū sciz
hoc diuisum alb^o vel mouach^o: est accns Et ita res sb̄iecta z attributum semp
querenda sunt in p̄clusiōe ¶ Alij dicūt qz mediū sit res sb̄iecta / z minor extre
mitas accns Sed parū aut nihū refert Nam res sb̄ia p̄t duplr capi Dno^o p il
lo qd̄ vere sb̄iecti^o attributo tūc mediū diceretur res sb̄iecta Alio^o capit^o p il
lo qd̄ est sb̄tum p̄clusiōis in qua sb̄iectur attributo non vere sed false / tūc mi
nor extremitas dicit res sb̄iecta ¶ Quid autem refert dicere cum ar^o homo ē
spēs: for. est homo ergo fortes est species jbi species est attributū z li hō medi
um z accns. quia in quantum capif sub illo attributo spēs. accidit rei sb̄iecte sciz

scilicet Aut dicere. est. ubi si fortes minor: extremitas est accens: quia accidit rei sibi. scilicet ubi magnum homo capitur sibi illo attributo spes. in primo modo dicens si per accidit inferiori. In secundo modo dicens inferius accipit superiori. ¶ Sed ad uerte quod mediū in huiusmodi palogismis vocatur accens sicut dicitur. Nam sicut ad positio necessaria dicitur per se. et propter contingens dicitur per accens. ita ad huiusmodi similitudinem mediū de necessitate inferens dicitur per se. et non de necessitate inferens dicitur per accens.

Queritur primo

quid est primus modus huiusmodi fallacie et quis secundus. Ad primum dico quod primus modus fallacie accens habet duos modos dicens sibi duos modos assignandi rem sibiectam et accens. Primum est quod aliquid quod attributum vere pueniens accenti: etiam putatur puenire rei sibiecte propter puenientiam accens et rei sibiecte. Et hoc sibi primus modus assignandi accens et rei sibiecte. Vel sic penes secundum modum. Primum modus fallacie accens est quod attributum ipsi rei sibiecte: putatur vere puenire accenti. ut animal est genus/homo est animal et homo est genus. ubi hoc attributum genus vere puenit accenti. scilicet medio quod est animal. et putatur puenire rei sibiecte puta homini. Vel sic ubi genus quod est attributum rei sibiecte scilicet animal est putatur vere puenire accenti scilicet homini propter puenientiam quam habet res sibiecta cum accente: et redit in idem. De quo ponitur duo palogismi in textu ex puris particularibus. Et sibi dicit auctor: duos alios palogismos quos vult esse. Dicit auctor quod non sequitur. quia ibi hoc attributum naturale vere puenit accenti scilicet eri. et etiam putatur vere puenire rei sibiecte scilicet statue: sed false propter de statua in conclusio. buridanus tamen dicit quod est verum. Illud inferens conclusionem veram. Alter palogismus est. Cognosco coruscum sed coruscus est veniens: et cognosco venientem. Sed si formaretur sic: coruscus est genus et cognosco: et venientem cognosco: non est fallacia. Item tu scis. et florenos habes: et hoc volo te interrogare: et tu scis quot florenos volo te interrogare: tales palogismi non valent quia obliqui ponunt post ista verba. scio cognosco. pmitto et scis: et hoc ideo quod tunc appellant suas proprias formas.

¶ Ad secundam questionem partem dico quod secundus modus fallacie accens est quod propter puenientiam aliquorum duorum in vno tercio illa duo putantur puenire inter se. Hoc est quod ar. ex puris affirmatiuis in secunda figura. Vel etiam ex puris particularibus in quacumque figura. De hoc ponit duos palogismos: vt hoc est animal. equus est animal. et equus est homo. Et de prima figura vt animal est homo: equus est animal. et equus est homo. Vel sic. hoc est spes. sibi est hoc. et sibi est spes ubi spes est attributum vere pueniens accenti: et propter hoc putatur puenire rei sibiecte. Et de 3^a figura: fortes est indiuiduum: fortes est hoc. et homo est indiuiduum. Et omnes dicti palogismi soluntur negando puenientiam: quia non oportet si aliquid affirmet vel negetur de accente siue sit superius siue inferius ea parte qua differt a re sibiecta: quod hoc etiam affirmet vel negetur de re sibiecta. ¶ Sub istis modis etiam continentur palogismi in quibus accens dicitur puenire cū re sibiecta vt hic risibile est propter risibile. hoc est risibile. et homo est propter risibile. hoc est quod incompletum: animal rationale est homo. et animal rationale est quod incompletum. Et soluntur isti palogismi negando puenientiam: quia si aliquid affirmet vel negetur de vno puenientibus ea parte qua differt ab alio / non propter hoc oportet vt affirmetur vel negetur de alio.

Queritur secundo

quid est tertius modus fallacie accens. Dico tertius modus est quando male arguitur a diuersis ad iuncta. De quo auctor non ponit duo exempla. Vnum est iste est albus: et est monachus: ergo est albus monachus. Aliud est. iste canis est tuus: et est pater: ergo est pater tuus. Item extra

tertium Petr^o magn^o est cleric^o g^o est magn^o cleric^o Quare dcm est in 3° modo, qm male arguit a diuisis et Dr q bene ar^o Nulla erit falsa pmo tuc pclusio de necessitate sequit^r ¶ Pro isto notanda sunt tria Primo quid e arguere a diuisis ad pucta Et 3° quot ad h^o vt bene arguit ep a puctis ad diuisa Et tuc faaliter sciet qm male ar^o a diuisis ad pucta ¶ Ad p^omu dicendu e q arguere a diuisis ad pucta e arguere a duob^o p^otis diuisim sumptis in ante: mediate puctione puctente ea adinuicem ad eadem p^ota sumpta puctim in p^ote sine puctione ne media ¶ Et hic: iohes est homo / r alb^o / g iohes e ho alb^o . Ecotra arguere a puctis ad diuisa est: Arguere a duob^o p^otis immediate sibinuicem. vntis in ante cedente / ad eadem p^ota diuisim in p^ote p puctioz intermedia. vt iohes e homo alb^o . g iohes est ho: r alb^o ¶ Ad 2° dicendu e q due requirunt p^otionez ad hoc vt debite arguat a diuisis ad pucta . Prima p^oitio e q non arguat penes p^ota respicientia s^oru ex equo jo est q non habent se in ordine ad s^oru vt det^rminas r determinabile. Et ideo requirit q vnu p^otoy sit determinabile r aliud determinans Ergo no sequit^r Iste est bon^o r cithareb^o . g^o est bon^o citharebus r in p^ote bonitatem artis. r ita ans pt esse verum sine p^ote. Secuda p^oitio est q non arguat penes p^ota quoz posteri^o p^orum includat in primo quia tuc esse nugatio Et ergo no sequit^r iste est homo / r animal / ergo e homo aial ¶ Ad tertium dr q ad hoc vt debite arguatur a puctis ad diuisa requirunt etiam due p^oditiones Prima est q in p^otis puctis vnu non sit determinatio priuans vel distrahens sed p^otrahes tm i^odeo no se q^otur Iste est ho mortu^o . g^o e ho mo r mortuus Secuda p^oitio q vtruq^o p^otoy puctoy in se s^obicte simpl^r et non sim quid I^odeo no seq^r homer^o viuit vt poeta: g^o homer^o viuit r est poeta. Vnde nota qm male arguit a diuisis ad pucta est fallacia accntis penes tertiu modu Et qm male arguit a puctis ad diuisa e falla^a a sim qd ad simpl^r

Arguitur primo

Contra ordine fallacia: fallacie extra dcoem can tur a reb^o r sumut cam appntie ex pte rex ¶ Et fallacie in dcoem can^t a vocib^o r sumut cam appntie ex pte vocu s^z res pcedut voces g fallacie ex dcoem deberet pcedere ¶ Oico s^z res ordine nature pcedat voces tamen in illo ordine quo cadut in disputatioe res sequitur: voces at pcedut ¶ Repl^r dato illo q fallacie in dictione bono ordine pcedant: tamen ordo fallaciaz extra dcoem non e bon^o qd pbat. q fallacia ignoratie elenchi est set prima g ordo non valet ¶ I^ois pbat q illa fallacia erit pma q magis peccat p elenchu: s^z fallacia ignorantie elenchi est huiusmodi. ergo ipsa erit prima ¶ Oico q maior est falsa q: iste fallacie no ordinatur inter se sim q magis peccant cōtra elenchu: s^z ordinat sim maiorē causā apparentie

Arguitur scdo.

Nulla po^o fallacia s^obic g nulla debz poni fallacia accidētis / p^ontia tenz a sili ¶ Oico negado ans ¶ Et si di cat^r paz inducēdo p singulas Dicif q licz no sit vna fallacia s^obic spal^r q vocet fallacia s^obic: tm ponitur r comprehendit s^o istis r no s^o vna determinate. s^z sim q p s^obas pnt sumi diuerse cause apparetie Et similiter est de accntē pntali. Et ideo multi palogisimi qui fiunt per s^ostatiās. scz quādo aliquos attributū p^osimiliter putatur puenire accnti r rei s^obicte vt hic animal est homo / equ^o est animal / ergo equus est homo Ibi est fallacia accntis ex puris s^obis ¶ Repl^r catur Fallacia accidentis est cui^o medijs est accidens: sed nulla s^obia est accntis. g

Nullam sbam potest fieri fallacia accētis ¶ **¶** Oico ad minorem licet nulla sb
stantia sit accētis capiēdo accētis pprie vt est ens in alio: tamen capiēdo accētis
cōiter scz p illo qd est extraneū in pte idem: z in pte diuersum. Sbia bñ ē accē
dētis: vtz in dco palo^m: li animal qd ē sbia etiā ē accētis: quia est in parte idē cū
re sbiecta z in pte diuersum ¶ **¶** Replicatur dicit phs pmo phiz qd vere ē nulli
accidit Dī qd vere est nulli accidit. j. nulli inest accēter z ptingentē: tamē bene
potest esse accētis vt accētis idē ē qd extraneum

Arguitur tertio Fallacia accētis reperitur in omib⁹ syllogismis: g^o
logismis bonis z malis. Anz pbat qz mediū in omi syllo^m est in pte idem et
in pte diuersum ab extremitatib⁹. Si accētis vt h sumit iportet i pte idē z in pte
diuersum: sequit qz in omni syllogismo erit fallacia accētis ¶ **¶** Oico licz in o
ni syllogismo mēdiū primū puenit z primū differt ab extremitatib⁹. tamē in bo
no syllo^m mediū nō accipit sb illa rōne vt est cōueniens: z vt ē differēs ab ip
sis extremis sed in vtraqz pmissay sumitur sb eadem ratione Et extremitates
in eo vniū sb vna ratione z non sb diuersis Aliter em nō sequeretur vno ex
tremitatū inter se ¶ **¶** Odo in fallacia accētis mediū capit sb illa ratione vt par
tim puenit z primū differt cū re sbiecta. j. minori extremitate ¶ **¶** Replicatur ab
min⁹ fallacia accētis non differt a fallacia figure dētis g^o nou est distincta ab
omib⁹ fallacijs Anz pbat qz cū arguit in primo mō hō est spēs. fontes ē hō. g^o
fontes est spēs Sbia ē fallacia figure dētis penes 3^m modū ei⁹. qd fit ex diuersa
suppōe terminoy. g^o p^m mod⁹ isti⁹ fallacie male ponitur. ¶ **¶** Oico qz nō ē in
cōueniens in vno z eodem palogismo esse plures fallacias sm qz ibi sunt plu
res cause appntie sic est hic. qz pōderādo put ibi est puenientia accētis cuz re
sbiecta ppter quā creditur attributum vtriqz vere puenire: tūc est fallacia ac
cētis. Sed pōderādo similitudinē eiusdem dētis put supponit psonalē
z put supponit simplr vel materialiter: tūc ē fallacia figure dētis.

¶ **¶** Contra primū modū etiam arguit sic. Phs primo elenchoy ponit exem
plū tale de primo mō fallacie accētis. Corusc⁹ est alter ab homie/ corusc⁹ ē hō. g^o
est alter a se jbi pclusio de necessitate sequitur ex pmissis: ergo non est ibi aliq⁹
palogism⁹ fallacie accētis. Si dicas pclusio est falsa ¶ **¶** Oico qz etiam maior
est falsa Hoc probatur: quia ista signa differt aliud alter non idem zc faciūt ter
minū sequentem stare confuse distributue: z ita in maiori li homine supponit
pro omnib⁹ eius suppositis copulatiue: z ita significat qz coruscus differat z sit
alter a se ipso ¶ **¶** Replicatur Philosoph⁹ pbat maiorem esse veram sic argu
endo Corusc⁹ est alter a socrate: socrates est homo: g^o corusc⁹ est alter ab ho
mine Sbi pmissis sunt vere ergo ex eis sequi debet pclusio vera/ que pclusio
est maior prioris exempli ¶ **¶** Oico qz pñia non valet qz est fallacia pñtis/ eo
qz ibi arguit a non distributo ad distributū ex pte ly hō qd in minori supponit
determinate z in pclusioē distributue. ¶ **¶** Quid tūc dicit ad phm qui ponit il
lus exēplū p primo modo fallacie accētis ¶ **¶** Oico qz posuit pro exemplo qz
apparet peccare p primū modū Et exemploy nō semp requirit veritas Alij
dicūt qz li hōie debz pcedere alter Sed si sic. tūc adhuc nō est fallacia accētis t⁹
pñtis qz ar⁹ a non distributo ad distributū

Arguitur quarto: Contra 3^m modū hic johēs est alb⁹ z ē monach⁹ g^o
est alb⁹ monachus/ nō est fallacia sed est pñia bona

ergo tertius falsus. Aliis probatur quod omnis illa propositio est bona/in qua oppositio propositi repugnat antiq; sic est hic quod est propositio bona. Dinos probatur quod istud est oppositum propositi iohannes non est albus monachus quod repugnat antiq; scilicet iohannes est albus et est monachus? quod res pugnat per quod ad veritatem oppositi requiritur quod vel iohannes non sit albus vel quod non sit monachus? quod non potest esse verum cum ante. ¶ Oico quod in opposito propositi li albus est dupliciter. Dno° ut dicitur albedinem habet vel cappe? et tunc non repugnat antiq;. quia in ante albus dicitur albedinem corporis vel cutis. Alio° li albus in opposito dicitur albedinem corporis et tunc repugnat antiq;. ¶ Et si dicatur ita ego capio: et tunc propositio est bona et nulla fallacia. ¶ Ad hoc dico quod tunc non arguitur a diuisis ad proposita propter duos defectus. Primo quia tunc arguitur penes proposita respicienda sicut ex equo. quod unum non se habet per modum determinabilis et aliud per modum determinabilis. Secundo quod tunc propositio scilicet iohannes est albus monachus? est enunciatio plures: scilicet in proposita a diuisis ad proposita proposita debet esse enunciatio una. ¶ Replicatur ibi monachus? dicitur per li albus sicut sicut per adiectiuum et sicut faciunt unum. ¶ Oico licet monachus? ibi sit dicitur per li albus gratia modus sicut in grammaticalium: non tamen gratia rei scilicet. Etiam li albus non est adiectiuum ad li monachus? nec debet sicut cum eo tanquam adiectiuum cum suo substantio. quod sicut rem scilicet albedo corporis non puenit cappe:

¶ Possit argui contra secundum modum sic. Attributum in secundo modo non creditur vere puenire rei sicut: eo quod pueniat accitit. quod penes secundum modum non fit fallacia ista accitit. Aliis probatur quod attributum ibi non puenit sed sicut? quod non creditur vere puenire de re sicut: eo quod vere puenit de accitit. ¶ Oico quod licet attributum non potest dicitur in tali forma arguendi secunde figure tamen bene in reductione ad primam. Vel dicitur quod puenire in opposito non est idem quod puenire sed est idem quod verificari. Et sic quod attributum in secunda figura vere couenit accitit: etiam putatur puenire rei sicut.

Sequitur de fallacia a secundum quid ad simpliciter. Dicitur secundum quid appellatur hic determinatio diminuens de ratione vel de esse cui adiungitur: ut cum dico homo mortuus? ibi mortuus diminuit de ratione hominis. Deum simpliciter appellatur quod est aliquid indiminutum ut homo. Fallacia secundum quid ad simpliciter est ydoneitas de capiendi proueniens ex apparenti conuenientia dicti sicut quid ad deum simpliciter. Causa apparentie huius fallacie est conuenientia dicti secundum quid: ad illud quod est simpliciter et e converso. Causa fallitatis est diuersitas precatoy. Fit autem hec fallacia tot modis quot modis contingit alicui addere determinationem diminuentem. Et ponuntur hic quinque modi.

Primus modus fit in partem in modo ut ille est homo mortuus. ergo est homo. non sequitur quod mortuus diminuit de ratione hominis. Similiter hic chimera est ens opinabile. ergo est ens. non sequitur quod opinabile diminuit de ratione huius quod est esse. Secundus modus fit secundum partem integram ut ethiops est albus secundum dentes. ergo ethiops est albus. Tertius modus fit in his que sunt ad aliquid. ut diuicie non sunt bone male utenti. ergo diuicie non sunt bone. Non sequitur quia licet diuicie comparate ad aliquid non sint bone. tamen in se sunt bone.

Quartus modus fit in his que secundum locum sunt. ut bonum est mactare patrem in triuallo. ergo bonum est mactare patrem suum. Vel sic. bonum est uti dieta in locis egrotatis. ergo bonum est uti dieta. Quintus modus fit in his que sunt secundum tempus. ut bonum est ieiunare in quadragesima. ergo bonum est ieiunare. Vel sic expedit alicui mederi quando egrotat. ergo expedit alicui mederi. non sequitur. quia licet expediat mederi secundum quid. non tamen simpliciter. Sciendum autem quod in omnibus istis inspicendum est ad conditionem. ut si aliquis respondens dicat quod non expedit mederi. Et opponens assumat quod expedit quando egrotat. non contradicit ei. sed stat in fallacia a secundum quid ad simpliciter.

Et est notandum quod eadem est fallacia. si ex eo quod est secundum quid inferatur dictum simpliciter. Et e converso a dicto simpliciter ad secundum quid. Sed advertendum quod in ista fallacia arguendo a secundum quid ut in pluribus arguitur affirmative. Sed a dicto simpliciter ut in pluribus arguitur negative.

Primum punctum est quod tota vis huius fallacie stat in hoc ut bene sciat quod sit deum huius quid est quid deum simpliciter Unde dictum simpliciter est terminus per se simpliciter sine addito ut homo per se et dicitur simpliciter .j. personam et non diminutum Sed deum huius quid est terminus simpliciter cum determinatione non pertrahente sed diminuyente, distrahente vel ampliante Hic repetendum est loco quod determinationis est quadruplex scilicet pertrahens/diminuens/distrahens seu privans et amplians vel supaddens De quibus videat in quinto tractatu circa locum a toto in modo in prima questione latione nona ¶ Sed hoc tenendum est quod determinatio pertrahens facit locum dialecticum ut homo albus currit ergo homo currit Et alie tres determinationes faciunt locum sophisticum scilicet fallaciam a huius quid ad huius Que tam est determinationes adhuc multiplicatur huius diuersas species determinationes

Secundum punctum est quod a deo simpliciter pertingit nisi uno modo bene arguere per locum dialecticum scilicet negative et huius fit quod ponitur a parte per in propositione negativa et arguitur ab parte in modo, hoc est ab seipsum super tunc determinatione pertrahente ut lapis non est homo: ergo non est homo albus loco a toto in modo. Ita hoc deum simpliciter et totum in modo sunt ipsa: ¶ Sed a deo simpliciter pertingit male et per locum sophisticum arguere bene septem modis scilicet duobus modis per fallaciam peritatis et quinq; modis per fallaciam a deo simpliciter ad deum secundum quid. Primo pertingit argui a deo simpliciter ab seipsum sumptum cum determinatione pertrahente positum in propositione affirmatiua siue a parte subiecti siue a parte periti Ut non legitur homo currit ergo homo albus currit Vel ethyops est homo ergo est homo albus Secundo arguitur a dicto simpliciter ab seipsum sumptum cum determinatione pertrahente positum a parte subiecti in propositione negativa Ut non sequitur Homo non currit ergo homo albus non currit In istis duobus modis est fallacia peritatis quia virtualiter a subiecto ad inferi determinatione ¶ Et hoc deum simpliciter est dictum dialecticum seu totum in modo.

Tercium punctum est quod a deo simpliciter quod est deum sophisticum et non dialecticum pertingit argui sophisticum scilicet per istam fallaciam quinq; modis perfortiter ad quinq; modos positos in textu per suos scilicet quatuor modis negative et uno modo scilicet tercio modo affirmatiue Exemplum de primo modo negative ut non sequitur per primum modum. Iste non est homo ergo non est homo pictus Exemplum de secundo modo ut non sequitur Ethyops non est albus ergo non est albus secundum dentes Exemplum de tercio modo in quo debet argui affirmatiue ut non sequitur diuicie sunt bone: ergo sunt bone male utentibus ¶ Et de 4° modo iterum negative: ut non est bonum mactare patrem suum: ergo non est bonum mactare patrem suum in triuallibus De quinto, ut non est bonum ieiunare: ergo non est bonum ieiunare in quadra ¶ In omnibus dictis peritatis est fallacia a simpliciter ad huius quid Hoc est quod dicitur in fine dicitur quod a deo simpliciter ut in pluribus arguitur negative Tamē etiam quod fit fallacia arguendo affirmatiue

Queritur primo Utrum sicut non valet processus a dicto secundum quid ad deum simpliciter In sic etiam e contra non valebit processus a dicto simpliciter ad dictum huius quid ¶ Oico quod ista fallacia potest dupliciter pertraheri Uno modo secundum se: et ut in eius palosissimis seu exemplis non occurrat aliqua alia fallacia Alio modo ut cum ea percurrat aliqua alia fallacia Nam dicitur ad questionem quod in illis processibus in quibus proceditur a dicto secundum quid ad dictum simpliciter cum quibus stat aliqua alia fallacia / non semper si unus processus sit malus, necesse est alterum esse malum ut non sequitur est non homo, ergo non

est Et tamen cōtra bene valet Non est. g^o non ē homo Ibi em̄ cōcurrit fallacia p̄n̄tis immo meli^o dicitur q̄ ibi non arguit a dco fm̄ quid sophisticō ad dictum sim^o sophisticō q̄ ibi nō est dēterminatio diminiēs vel dīstrahēs ¶ **Q**uōd cū vltēr^o q̄ si nō p̄currat alia fallacia tūc semp̄ si p̄cessus vñ^o sit mal^o & sō^o phistic^o. & alter erit mal^o & sophistic^o vt declaratum est in 3° p̄ucto p̄ p̄n̄as cōuēriūas ¶ **S**i arguatur cōtra hoc Non sequitur. est ens opinabile: g^o ē ens Et tamen bene sequit̄ est ens ergo est ens opinabile ¶ **Q**uōd q̄ a dco simplici ter dēstargui negatiue vt dcm̄ est in tercio p̄ucto: & ideo sicut non sequit̄ ē ens opinabile: ergo ē ens Ita negatiue non sequitur Non est ens. ergo non ē ens opinabile

Queritur secūdo. Utrum arguendo a dco fm̄ quid/ ad vtramq̄ ei^o p̄ tem seorsum: semp̄ sit fallacia a fm̄ quid ad sim^o hoc est vtrum sicut hic est fallacia Iste est homo mortu^o q̄ est homo Ita etiā hic arguendo ad aliam p̄tem sit fallacia Iste est homo mortu^o: ergo iste ē mortuus ¶ **N**ic refutemōū est q̄ duplex ē dictum fm̄ quid scz̄ dyalecticum de quo nō est ad p̄positum Et aliud sophisticum de quo queritur in p̄nti questione Itaq̄ dicit̄ q̄ dcm̄ fm̄ quid est duplex: aut est cōpositum ex adiectiuo & s̄b̄statiuo/ aut non Si p̄m̄ hoc est dupl^r Aut adiectiuū diminiuit vel p̄iuat rōem s̄b̄statiui aut ampliā ip̄sum s̄b̄statiū: tūc arguendo ad s̄b̄m̄ est fallacia tam affirmatiue q̄ negatiue Et ad aliam p̄tem puta ad adiectiuū est bonū argumentum a se firmatiue & negatiue: Exemplū p̄imi vt non sequitur ē homo mortu^o q̄ ē hō: est leo pict^o ergo ē leo: est ens opinabile ergo est ens: est syllō^o sophistic^o g^o est syllō^o Ita negatiue nō sequit̄ iste non ē homo mortu^o q̄ non est hō. uō est leo. pict^o ergo nō ē leo in omnib^o est fallacia a fm̄ quid ad simpliciter. Exemplum secūdi vt bene sequit̄ iste ē homo mortu^o q̄ est mortu^o Est leo pictus g^o est pictus Est ens opinabile ergo ē opinabile: Est syllō^o sophistic^o ergo ē sophistic^o Aut ip̄sum s̄b̄statiū diminiuit rōem adiectiuū. tuuc arguendo ad s̄b̄statiū: est bonū argumentū tam affirmatiue q̄ negatiue Et ad aliam p̄tem scz̄ ad adiectiuū est fallacia a fm̄ quid ad simpliciter Exemplum p̄imi vt bene sequitur iste est p̄fectus latro ergo est latro iste ē bon^o fur ergo ē fur iste ē alb^o monach^o g^o est monach^o Etiam negatiue iste non ē p̄fect^o latro ergo non est latro & Ex^m secūdi vt non sequit̄ iste est p̄fect^o latro ergo est p̄fect^o Iste ē bon^o fur q̄ ē bon^o Iste est alb^o monach^o ergo est alb^o Nam cum dico est p̄fect^o latro ibi latro diminiuit rōem p̄fectionis Et cū dico bon^o est fur sibi fur diminiuit dcm̄ bonitatis Nam esse bonū furem est esse bonū fm̄ quid. & esse p̄fectum latronē: ē esse p̄fectum fm̄ quid: & esse album monachū: est esse albū fm̄ quid.

¶ **S**i autem dcm̄ scdm̄ quid non est cōpositum ex adiectiuo & s̄b̄statiuo tūc aut dēterminatio vel iōsum additū sumitur fm̄ p̄tem integram vel habitum Aut fm̄ locum aut scdm̄ temp^o aut scdm̄ p̄ditionem aut similia. tūc arguēdo a dicto scdm̄ quid ad simpliciter nō valz̄: p̄n̄a sed est fallacia. Exemplū p̄imi. vt non sequitur Est albus scdm̄ dentes ergo est alb^o: est niger scdm̄ cappam q̄ est niger Exemplum secūdi vt bonū ē mactare patrem in triualis. ergo bonū est mactare patrem. Exemplum tercij vt bonū est mēderi tempore egro^o tationis. ergo bonū est mēderi Exemplū quarti iste vellet esse in luto cū cētuz ducatis. ergo vellet esse in luto ¶ **I**n istis non potest argui ad aliam p̄tem ex quo altera pars non est rectus sed obliquus. q̄ non potest per se esse p̄dicatum p̄positionis:

Arguitur primo

Contra primū modū hui⁹ fallacie sic Omne inferi⁹ in bona p̄na inferi sup̄ sup̄i⁹ / s; dcm̄ fm̄ qd̄ ē inferi⁹ ad dcm̄ sim⁹: g⁹ arguendo a dco fm̄ quid: qd̄ fit scdm̄ ptem̄ in mō: nō est aliqua fallacia ¶ Oico ad minorem q̄ licz dcm̄ fm̄ quid dyaleticū, qd̄ fit cū detiatiōe p̄trahente vt homo alb⁹ bñ sit inferi⁹ ad dcm̄ simplr̄ scz homo nō tamē dictuz fm̄ quid sophisticū, qd̄ fit cū detiatiōe diminūte p̄uāte vl̄ ampliāte vt hō mortu⁹ est inferi⁹ ad li hō ¶ Replicat̄ bene sequitur adam ē homo mortu⁹. g⁹ adam ē mortu⁹ p̄ locum ab inferiori ad sup̄i⁹: sed hō mortu⁹ ē dcm̄ sumptū cuz detiatiōe p̄uāte vel diminūte, ergo ab hoc dco scdm̄ quid sumit̄ bon⁹ n̄ loc⁹ dyaletic⁹ ⁊ non fallacia ¶ Oico ad minorem q̄ licz hō mortu⁹ / respectu li homo: bene fit dcm̄ fm̄ quid cū detiatiōe diminūte vel p̄uāte: nō tamē respectu li mortu⁹, qz hō nō dimiuit̄ rōem mortui. ¶ Replicat̄ de rōe hōis ē vt sit animat⁹ ⁊ viues: qd̄ omnino ē p̄trariū mortuo: ḡ homo dimiuit̄ mortuū. Et sicut mortuū oppo⁹ hōi ⁊ dimiuit̄ ipm̄ / ita e⁹ rōi⁹ ¶ Oicūt quidā q̄ hō ca⁹ dupl̄r̄ Dno⁹ vniuoce p̄ aiāli rōli ⁊ sic opponit̄ mortuo Alio⁹ ca⁹ equiuoce p̄ hōie viuo ⁊ picto ⁊ mortuo ⁊ sic homo nō opponitur mortuo: qz sic bñ sequit̄ fm̄ eos: ē homo mortu⁹ ḡ ē homo. Alij dicūt licz hō fm̄ esse ex̄ntie dimiuit̄ mortuū: non tamen fm̄ esse essentie

Arguitur secūdo

adhuc pm̄ mod⁹ nō est bene posit⁹. Alis p̄bat quia hō mortu⁹ est vtz inferi⁹ ad li homo, g⁹ ibi ar⁹ ab inferiori ad sup̄i⁹: ⁊ sicut aīis est vtz ita ⁊ p̄ns Alis p̄bat qz omnis homo mortu⁹ ē hō ⁊ nō omnis hō ē mortu⁹. ḡ habent se sicut inferi⁹ ⁊ sup̄i⁹. Da homo mortu⁹ sit hō. p̄bat sic arguēdo p̄ sylloēm̄ expositōriū adam ē homo / adā ē hō mortu⁹. g⁹ homo mortu⁹ ē hō. si neget̄ maior p̄bat qz dicit̄ porphiri⁹ / semp̄ socrates rōnal̄ ē ⁊ hō. ¶ Oico licz hō mortu⁹ bene fit hō vt li est dicat̄ eē essentie, nō tamē hō mortu⁹ ē hō vt li est dicit̄ esse ex̄ntie ¶ Replicat̄ Dicit̄ text⁹ q̄ li mortuū dimiuit̄ rōem hōis, ⁊ text⁹ exp̄sse dicit̄ ibi esse fallaciā ē hō mortu⁹ ḡ ē hō ¶ Oico q̄ mortuū bñ dimiuit̄ rōem hōis capti fm̄ esse ex̄ntie ⁊ vt sic bene est fallacia cū ar⁹ ē hō mortu⁹ ḡ ē hō supple ex̄ntis: s; tamē mortuū nō dimiuit̄ rōem hōis scdm̄ esse cēntie ¶ Oe isto videat̄ supra circa finē p̄bilis̄ lectione vñdecima:

Arguitur tercio

secūdū modū bñ sequitur iste ē hō crisp⁹ fm̄ crisp⁹ nes ḡ est crisp⁹. Itē iste ē sum⁹ scdm̄ nasi: ḡ ē sum⁹. ⁊ tñ ibi arguit̄ fm̄ ptem̄ integrale g⁹ secūdū mod⁹ nō bene po⁹ ¶ Oico qz acc̄ti sunt duplicia / qdam sibi detiāt certā ptem̄ in s̄bictō / cui si insint̄ detiōinant totū. ⁊ de illis acc̄tib⁹ bene valz a detiatiōe fm̄ ptem̄ ad dictum̄ simplr̄ sine aliqua fallaciā vt p̄bat argumētū Illia sunt acc̄tia que si insint̄ pti, nō sūt nata denōiare ipsum totū vt albū nigrum ⁊ filia ⁊ de istis intelligit̄ secūdū modū in textu ¶ Replicat̄ bene sequit̄ iste ē beat⁹ ⁊ saluat⁹ fm̄ aiām ḡ iste ē beat⁹ ⁊ saluat⁹: ⁊ tamen ibi arguit̄ penes acc̄tis qd̄ natū ē in esse corpi ⁊ om̄ib⁹ p̄tib⁹ ei⁹ ⁊ nō ē ibi fallacia. ḡ penes acc̄tis natū in esse mult⁹ p̄tib⁹ nō dēt̄ sumi fallā a fm̄ quid ad sim⁹ Alis p̄bat de aiā beata cui⁹ corp⁹ est inc̄cratū ⁊ asper̄mib⁹ consumptū ¶ Oico licz beatitudo anime sepate denōiet aiām esse beatam ⁊ nō corp⁹: hoc est / qz sepata sunt: sed qñ aiā erit̄ corpi p̄iūcta tñ corp⁹ denōiabitur beatum a beatitudine anime Et dicit̄ vlt̄er⁹ q̄ hic non ar⁹ p̄ detiatiōnem sumptā fm̄ ptem̄ integrale liz fm̄ ptem̄ cēntialē

Arguitur quarto. Contra quintū modū ieiunare in quadragesima nō est dcm̄ fm̄ quid sophisticū ad ieiunare/qz nō diminu it rōem ei⁹ sed est ps in mō q̄ male ponit. p̄ exemplo quinti modi hui⁹ fallacie ¶ **Oico licet ieiunare in quadra^m** nō diminuat rōem h⁹ qd̄ ē ieiunare. tñ bñ dimiuit respectu h⁹ qd̄ est bonū ¶ **R**eplicat in isto exemplo nulla ē falla^o. s̄ ieiunare nō dimiuit bonū. **A**n̄s p̄bat qz sicut añs est vey jta ⁊ añs. q̄ nulla est fallacia **A**n̄s p̄bat quicqd̄ p̄cipit ab eccia est bonū. ieiunare p̄cipit ab eccia: s̄ ieiunare ē bonū ¶ **Oico ad maiore q̄ ipā vera ē de bonitate moris** **I**deo capiēdo bonū sic in p̄ntē etiam est vey. **S**z bonū in p̄ntē exempli capitur p̄ bonitate nature seu p̄ sanitate ¶ **P**ossēt argui sūt duo loci dyaletici distincti: loc⁹ a pte ad totum/et loc⁹ a toto ad ptem: q̄ crunt due fallacie distincte/a dco fm̄ quid ad ad sim⁹. ⁊ a dco sim̄ p̄licter ad dcm̄ fm̄ quid ¶ **Oico negādo p̄nam ⁊ cā est/qz ibi sunt diuerse stures** p̄batiue/ ⁊ diuerse habitudines fm̄ quas sumūt distincte maxime **I**pic vero n̄ est nisi vnā cā appntie scz p̄uenientia dicti scdm̄ quid ad dcm̄ fm̄

Elenchus est syllo⁹ contradictionis vni⁹ ⁊ eiuldem: non nominis tantū. nec etiam rei tantū sed nominis ⁊ rei simul. non synonomi sed eiusdem. ⁊ ex his que data sunt de necessitate. nō cōnumerato eo qd̄ erat in principio: ad idem. scdm̄ idem. similiter ⁊ in eodem tēpe **E**lench⁹ est syllo⁹ cōtradcōnis id est syllogism⁹ cōcludens p̄dcoriam p̄pōnis date a r̄idente.

In diffinitione elenchi quedam ponūtur rōne syllogismi ut ex his que data sunt ex nccitate accidere p̄ quod remouetur fallacia accntis **E**t ponitur non cōnumerato eo qd̄ erat in principio. p̄ quod remouetur petitio principij ut postea patebit. **A**lia ponūtur rōne p̄dcoris vni⁹ ⁊ eiulde. id est vni⁹ subiecti ⁊ p̄ci. vñ ni fiellet idem s̄btum ⁊ idem p̄tum nō esset cōtradcio ut ethyops est niger. ⁊ ethyops nō est niger fm̄ dentes. ex quo non est idem p̄tum nō est p̄dco **E**t similiter hic null⁹ homo mortuus currit: ⁊ quidam hō currit: nō est cōtradcio: quia non est idem subiectum **I**tē ad idem scdm̄ idem. similiter ⁊ in eodem tēpe ponūtur rōe p̄dcoris **E**t contra illas quatuor p̄ticulas peccat hec

fallacia que dicitur ignorautia elenchi Alio mō capitur generaliter & tūc dīfinitur: ignorātia elenchi est vn̄ defectus generalis ad quem reducūtur om̄s alie fallacie: ostēdendo quō peccāt contra istas p̄ticularas vt patebit Itē autem particule non nōis im̄: nec rei tātū sed nōminis & rei simul nō synonymi & sic de alijs. ponūtur rōne syllogismi & cōtradicionis. q̄ ista exigūt q̄ nomen sit vnū & res vna: & q̄ non sit nomē synonymū Vñ s̄ ibi p̄dicō tullij currit & mar. s̄ currit Nec est hic syllogism̄? Dis gladius scindit quoddā instrumētū est ens. ergo quoddā instrumētū scindit Fallacia ignorantie elenchi est p̄doneitas decipiendi pueniens ex apparenti obseruatione p̄ticularum dīfinitionis elenchi que conueniūt ei rōne p̄dicionis tantum scz ad idē. sc̄m̄ idem. similiter. & in eodem tpe Causa apparentie huius fallacie est conuenientia apparentis contradicionis ad veram contradicionem Causa falsitatis est diueritas earū idē Huius fallacie quatuor sunt modi

Primus modus est p̄tra hanc p̄ticulari. ad idē Ut duo sunt duplū vn̄ & non sunt duplū trīs: ergo duo sunt duplum & non duplū. Et quia in vtrāq; p̄missarū nō sumitur duplum ad idem: ideo non sequitur Secundus modus peccat contra illam p̄ticulari: sc̄m̄ idem. vt hoc est duplum illi sc̄m̄ longitudinez. & non est duplum illi sc̄m̄ latitudinem. ergo est duplū & nō duplum. Non sequitur: quia duplum non sumit sc̄m̄ idem. licet sumatur ad idē respectu eiusdem

Tertius modus peccat contra illam p̄ticulari similiter. Ut homo est species: & nullus homo est speci-

es. ergo idem est species & non species Non sequitur. quia ibi non est contradictio in premissis. eo qd ille terminus homo non sumitur similiter: quia in una sumitur pro inferioribus & in alia non. s; pro se toto vel pro sua forma.

Quartus modus huius fallacie peccat per hanc particulam. & in eodem tempore. Ut manus mea est clausa in hoc instanti. & non est clausa in hoc instanti. ergo est clausa & non clausa. Non sequitur. quia non est in eodem tempore. Differt autem hec fallacia a fallacia secundum quod ad simpliciter. quia in illa est processus ab uno secundum quid sumpto. ad unum simpliciter sumptum. Ut hoc est dupliciter secundum longitudinem. ergo est duplum. In ista vero est processus a duobus secundum quid sumptis ad duo sumpta simpliciter. ut hoc est duplum illi secundum longitudinem: & non secundum latitudinem. ergo est duplum & non duplum.

Primum punctum

huius lectionis est quod auctor noster in textu facit quinque ordine. Primo ponit longam diffinitionem elenchi quas aperte declarat & interponit ibi duplicem acceptionem ignorantie elenchi. Secundo ponit diffinitionem fallacie ignorantie elenchi cum causis appetitae & defectus. Tertio ponit etiam quatuor modos suspenses. Quarto ponit dramam inter hanc fallaciam & fallaciam a secundum quid ad simpliciter. Unde dicit primo quod Elenchus est syllogismus hoc dicitur nisi. ymius & eiusdem nominis terminus est: Diffinitio clare patet in textu. Unde in breui elenchus est syllogismus contradicorius. Et ideo in diffinitione ponuntur aliqua inquit est syllogismus: aliqua inquit hoc dicitur: & aliqua ratione utriusque. In diffinitione ponuntur undecim particule vel eo circa: quarum quinque prime vsq; & ex his que dantur sunt: ponuntur ratione syllogismi & contradicitoris simul. quia utrobique requiritur quod maneat idem terminus secundum rem & vocem. Et hae particulae sequentes ponuntur ratione syllogismi tantum. Et quatuor ultime particulae scilicet ad idem secundum idem terminum. Ponuntur ratione contradicitoris terminum.

Secundum punctum

est quando dicitur ignorantia elenchi non capitur ibi ignorantia pro ignorantia pure negationis: quia sic infantes pueri & insipientes possunt habere ignorantiam elenchi: & in eis esset talis fallacia quod est falsum. Sed capitur hic modo ignorantia pro ignorantia prave dispositionis. & sic hoc habetur illa per processum argumenti.

ratm vt vult p̄hs p̄m q̄ p̄terioꝝ vbi dicit q̄ ignorantia ē q̄ p̄ syllm̄ facta ē deceptio Est at̄ ignorantia pure negationis q̄n̄ quis nihil sit de re Sz̄ ignorantia p̄ ue dispositionis ē q̄n̄ quis aliquid scit de re in vli r̄ p̄fuso. Dñ̄ notandū q̄ fallacia ignorantie elenchi capit̄ dupl̄. Vno mō general̄ p̄ quacūq̄ deceptioē p̄ ueniente ex omissione alic̄ nouē pticulaȳ positarū in diffinitioe elenchi. Et ita capitur in fine hui⁹ lecti: cū dñs fallacie reduc̄t ad ip̄az̄. Alio cap̄it̄ specialiter p̄ deceptioe p̄ueniete ex omissione alic̄ quatuor vltimaȳ pticulaȳ scilz̄ ad idem s̄m̄ idem t̄c̄: r̄ tūc est fallacia sp̄al̄ r̄ ita capitur hic

Queritur primo. Quotplex est elench⁹? ¶ Oico duplex scz̄ elench⁹ dyaletic⁹ r̄ elench⁹ sophistic⁹. Elench⁹ dyaletic⁹ ē r̄ syllō⁹ p̄tradictorius p̄clusioni r̄ndentis. Et ad illū elenchū vltra pticulas p̄ofitas requirit̄ abhuc scz̄ n̄c̄ria illatio cū sufficiētī p̄batione p̄clusionis. Et q̄ cōtradicat p̄clusioni r̄ndentis. Et quo patz̄ q̄ in illo elenchō dyaletico sunt tria p̄ncipaliter p̄sideranda. Prīmū q̄ sit bon⁹ syllō⁹ in mō r̄ figura. Secūdū q̄ p̄e m̄isse p̄bent p̄clusionem. Tertium q̄ cōclusio sit p̄tradictoria positionis r̄ndentis. Et ideo sicut syllō⁹ dyaletic⁹ sic habet vt inferi⁹ ad syllōm̄ in cōmūi. Ita elench⁹ dyaletic⁹ est syllogism⁹ inferior ad syllo⁹ dyaleticū r̄ hoc rōne cōtradictiois que est dīa formal̄ p̄stiuens elenchū dyaleticū. Et dicit̄ elenchus ab e. qd̄ est in captum p̄ cōtra: r̄ lenchos sumptio quasi p̄trasumptio scz̄ p̄tra dicta r̄ndentis. Sz̄ cō elench⁹ sophistic⁹ est syllō⁹ sophistic⁹ apparenter cōtradictorius positioni r̄spondentis

quot sunt modi hui⁹ fallacie r̄ quō p̄acticat̄ur extra textum. ¶ Oico quatuor prim⁹ hz̄ fieri q̄n̄ nō fit p̄dictio ad idē ex m̄ patet in textu iſta de alijs modis Sz̄ extra textū p̄acticarē ex empla sic: ¶ De p̄mo mō ad idē sic. Dicat r̄ns opponētī nō habes denarios duplos ad meos. Et opponētis inſter. Ego habeo quatuor qui sunt duplū ad duos quos tu habes. Sz̄ p̄tradictoria simul vera. Dicendū ē q̄ nō p̄tradicit̄ intenti dñi r̄ndentis. qz̄ r̄ns intendebat de duplo ad om̄s suos denarios siml̄ sumptos r̄ ille arguit quo ad aliquos solum. ¶ De s̄m̄ idem. r̄ns dicat. idem ferrū heri bicubicū r̄ hodie ferrū quadricubicū non esse maḡ q̄ fuit heri. Et opponēs inſtet q̄ sic qz̄ quadricubicū ē mai⁹ q̄ bicubicū r̄. Non ē p̄tradictio: qz̄ r̄ns dicebat hoc ferrū nō esse maius sc̄dm̄ totalem ei⁹ corporeitatem: r̄ opponēs p̄dicat q̄ est mai⁹ s̄m̄ longitudinem. Vel sic. Dicat r̄ns. Ego congnoſco cornū cui⁹. Et opponēs inſtet q̄ sit mortu⁹ vel aliud qd̄ ignorat. Patet q̄ nō ē p̄tradictio s̄m̄ idē qz̄ uō est p̄tradictio s̄m̄ q̄ aliquis p̄gnoscit̄ cornū r̄ s̄m̄ q̄ ignorat. ¶ De fil̄. Dicat ſortes platoni. Loquaris alti⁹ qz̄ non audio te. Et ego arguam p̄tra euz̄. Ego sum remotior te a platone: r̄ habes meliorem auditum: r̄ ego audio eum q̄ r̄ tu eū audis. ¶ Dicendū q̄ non ē p̄tradictio qz̄ omittit̄ illa pticula similiter. Intendebat em̄ r̄ns vel ſortes q̄ nō audiebat eū clare r̄ distincte: r̄ ego arguo quasi noū audiat. ¶ De in eodē tempe. Dicat vn⁹. vidi petri heri hora p̄ma scribere. Alter opponat. Vidi petrum heri hora p̄ma non scribere sed lūcere. Non p̄tradicit̄ quia non sit p̄tradictio p̄ eadē p̄te vel p̄eodem inſtātī hor̄e p̄me. quia possibile est aliquem in vna hora facere act⁹ p̄tradictorios etiam multos: sed non in eadē p̄te hor̄e.

Arguitur primo. Contra diffinitionem elenchi sic. Contradictio nō est syllō⁹ sed elench⁹ ē p̄tradictio vt patet p̄mo elenchō r̄m̄ q̄ male dicitur q̄ elench⁹ est syllogism⁹. ¶ Oico q̄ contradictio formal̄

licet capta p repugnancia duoy p tradicōioy nō est syllō: tñ bene materialiter
 capta p syllogismo p dēōio ¶ **R**eplicat p tradicōio est passio p pōnū vtz p
 pmo tractatu: vel passio terminoy vt pzin tercio sed syllō nō ē ppositio. nec
 termin' capiēdo syllm p denominato. q p tradicōio nō p̄t capi p syllogismo
 p tradicōio ¶ **O**ico licet p tradicōio sit passio p pōnū pmo p pncipalr. tamē
 ex p̄nti p aliud tot' syllogism' p̄t dici p tradicōio scilicet rōne conclusionis huc
 quam pcludit p tradicentem p̄ositioni rōdentis

Arguitur secūdo Contra illam p̄ticular nō nōis tñ cē hic ē vera p
 tradicōio ¶ **M**ate' currit tulli' nō currit cū se habent
 sicut singularis affirmatiua p singularis negatiua. q ad elenchū non requirit v
 nitas nomis p rei simul ¶ **O**ico liz dēē p pōnes sibi vere p tradicant fm rem:
 non tamē fm modū enūciandi/ z hoc idēo. qz ibi nō est euidentis affirmatio p ne
 gatio eiusdem p̄ti de eodē s̄bto/hō est spēs p null' hōmo ē spēs. qz ibi est elench' quod
 est falsum qz nō p tradicūt ¶ **O**ico negando p̄nam qz licz ibi sit material' vni
 tas nōis: non tamen ē ibi vnitatis rei scate p nomē ¶ **H**am hō in vna supponit p
 natura. vel conceptu cōi. p in alia p suppositis seu inferiorib' eī

Arguitur tercio Omnes fallacie peccant cōtra elenchū. p reducūt
 ad ignorantia elenchū: ergo ignorantia elenchū non
 est fallacia spāl sed cōis ad omēs. ¶ **O**ico q licet capiēdo ignorantia elēchi ge
 neraliter p ignorantia cuiuscūqz p̄ticle diffinitionis elēchi sit fallacia cōis ad
 omēs fallacias Tamē si capiatur spāliter p ignorantia alicuius quatuor part
 ularum non est fallacia cōis sed special': qz habet distinctas causas apparētie/
 vt patuit supra ¶ **R**eplicat de ratione elenchū sunt duo sciz syllogism' z con
 tradicōio: ergo sicut fallacia ignorantie elenchū dicitur fallacia ignorantie eo q
 peccat p dictionem: ita eadem rōne alie fallacie peccantes p̄tra syllogismuz
 etiam dicētur fallacie ignorantie elenchū: p̄na pbat' qz sicut p tradicōio ē de rō
 ne p essentia elenchū ita p syllō ē de rōne p essentia elenchū. ¶ **O**ico negando
 p̄nam. p rō biversitatis ē: qz syllō se habz vt gen' elenchū: p tradicōio vt d̄ria
 vltima p̄stitues elenchū: p a d̄ria vltima spēs capit nomē. qz illa fallacia q peccat
 cōtra d̄riam elenchū scz contra spāles p̄ticular p tradicōionis. magis d' falla' ig
 norantie elenchū q̄ q peccat p gen' elenchū qd est syllō

Arguitur quarto. Contra 4^m modū: p tradicōia nō p̄nt fieri in eodē
 tpe saltem ab eodē hōie q ad p tradicōionē nō req
 ritur affirmatio p negatio in eodē tpe ¶ **O**ico liz p tradicōia nō semp enūci
 ant in eodē tempe. tñ bene p̄nt fieri p eodē tempe ¶ **R**eplicat Lōi tradic
 tio debet fieri p eodē instanti tempis: sed aliud est instans tempis quo p̄cipio
 mente: vel exp̄mo voce istam: hō currit/ z aliud quo p̄cipio vel exp̄mo istam.
 null' hōmo currit s̄git cē ¶ **O**ico licet null' possit p̄cipere p exp̄mēre p̄tradic
 tozia in eodē instāti/ tamen intentio sua ē affirmare p negare idēm de eodē p
 eodē instāti tempis. p ita si non simul exp̄māt in eodē instanti. sufficit q p
 eodē instāti intēdat affirma' p negatio fieri

S Equitur de fallacia petitōis principū: Petere
 principū est. qñ conclusio que dēt probari sumit

In premiffis. currit ergo idem sub eodem nomine non potest feipm̄ probare. ut homo currit ergo homo currit In talib⁹ est petitio principij. ⁊ est ibi argumētatio ridiculofa. nec cadit fub arte Nec est petitio hui⁹ q̄b⁹ eſt in principio Aliud em̄ eſt petere principij: ⁊ aliud ē pe- tere q̄b⁹ eſt in principio. Quia petere principium eſt q̄ſi- petitur idem fub eodem nomine ut homo currit: ergo homo currit. ⁊ fic arguendo nulla eſt fallacia q̄ nō cō- tinetur fub aliqua ſpecie argumentationis. nec fm̄ ve- ritatem nec ſcōm̄ apparentiam. ſed talis petitio p̄ in- cipij peccat contra ſyllogiſmū ſimpliciter dcm̄. Sed petere id quod eſt in principio eſt quando p̄dem petit fub diuerſo nomine. ut animal rōnale currit. ergo ho- mo currit Vel fic petere id quod eſt in principio ē. quā- do min⁹ notum ſumitur ad probationem magis noti

Fallacia petitionis principij eſt p̄done itas decipi- endi ex apparenti: magis noto aſſcedente: ad apparen- tibus notū conſequēſ Vel fic ē p̄doneitas decipiendi prolieniens ex apparenti diuerſitate aſſtis ⁊ conſequē- tis Cauſa apparentie ē apparens diuerſitas antecede- tis ad cōſequens. Cauſa defectus eſt diuerſitas eorū- dem Peritur autem id q̄b⁹ eſt in principio quinq̄ modis ut patet octauo thopicoꝝ

Primo modo quando diffinitum petitur in diffi- nitione ⁊ e contra ut ſi dubitatur utrum homo currat. vel non currat Fiat argumētū animal rōnale currit q̄ homo currit. nulla eſt ibi probatio: quia quando vnus dubitatur: neceſſe ē alterum dubitari: ⁊ ita ſi ſumatur v- num ad probandum aliud peccatū ē

Secund⁹ modus eſt quando particulare petitur

in vniuersali. ut nullus homo currit ergo sortes nō currit. Vel si aliquis debeat probare qd omniū cōtrarioz ū sit eadem disciplina: & assumat: omniū oppositoz est eadem disciplina ergo oim̄ cōtrarioz est eadem disciplina Hic petitur conclusio in premissis

Tercius modus est quando vniuersale petitur in particularibz: ut si aliquis debeat probare qd omniūz oppositoz est eadem disciplina: & sumat illam oim̄ cōtradioz est eadem disciplina & sic de alijs: ergo omniū oppositoz est eadem disciplina Vel sic. sortes currit plato currit & sic de alijs: ergo omnis homo currit.

Quartus modus est qm̄ conuictum petitur in diuisis vel e contra Ut si aliquis debeat probare qd medecina est disciplina sani et egri Et arguatur sic Medecina est disciplina sani: & medecina ē disciplina egri. ergo medecina est disciplina sani & egri

Quintus modus est quando vnū relativuz petitur in alio Ut si quis debeat probare qd sortes sit pater platonis & probetur sic Plato est filius sortis ergo sortes est pater platonis: non sequitur quia hoc assumitur quod est probandū.

Sciendum qd hec fallacia non peccat contra syllogismū inferentem sed probantem Et ita fallacia petitionis principij peccat contra syllogismū dyaleticum in quantum dyaleticus est.

Primū pūctum

hui⁹ lectionis est. qd auctor in isto textu quinqz facit p orbincm Primo ponit descriptionē hui⁹ qd ē petere prin^m Scdo ponit biam inter petere principium / e petere id qd est in pn^o Tercio ponit diffinitionem fallacie petitionis principij cum causis apparentie & defect⁹ Quarto ponit quinqz modos ei⁹ Quinto in fine ponit vnū notabile Dicit ergo petere pnci^m est quando conclusio que debet pbari sumitur in p

missis ad pbandum seip̄am/vt om̄is homo currit/om̄is homo currit. ḡ om̄is homo currit Ibi petit̄ prim̄. j. in illis p̄missis petit̄ conclusio q̄ debebat p̄bari. Ibi aduert̄ q̄ in om̄i argum̄tatione ip̄e argum̄tator in m̄te p̄mo p̄ponit p̄bare aliquā conclusiōem. Ideo conclusio illa ē p̄ncipiū p̄m̄. rōe cui? fit argum̄tatio Lū ergo in argum̄tatione petitur et sumit̄ conclusio in p̄missis q̄ debz p̄bari Ibi fit petitio p̄ncipij:

Secūdu p̄ctū

est q̄ fallacia petitionis p̄ncipij est ydonitas decipiendi pueniens ex apparenti diuersitate s̄m noticiam aūtis cum p̄nt̄e In hac em̄ fallacia min̄ notum sumit̄ in aūt̄e ad pbandūz p̄sequens magis vel eque notū Causa apparentie hui? fallacie ē app̄ares diuersitas aūtis et p̄nt̄is: rōne cui? credit̄ aūs esse notū p̄nt̄e/ et habere v̄tutem p̄bati uam p̄nt̄is: cū tamen sit eque ignotū vel min̄ notum ip̄o p̄nt̄e. Et non sufficit sola diuersitas aūtis et p̄nt̄is. sed requiritur cū hoc q̄ tal̄ diuersitas facit app̄ares tiam magis notū et min̄ notū a p̄te rei/ et quia in synonymis a p̄te rei non ē app̄arentia magis vel min̄ notū Ideo in ipsis non ē ista causa apparentie. Causa falsitatis hui? fallacie ē ydeptitas eorūde scz aūtis et p̄nt̄is

Queritur primo.

Quotuplex ē petitio p̄ncipij. ¶ Dico s̄m p̄m̄ titio p̄ncipij non statim Vnde petitio p̄ncipij statim est q̄n̄ idem s̄b eod̄e nomine sumit̄ ad pbandum seip̄m. vt homo currit/ ḡ hō currit Del s̄b duob? nominib? synonymis: vt mare? currit ḡ telli? currit. Et tal̄ petitio peccat contra syllogisimū simplr/ et conclusio nō est alia a p̄missis: et non ē aliqua argum̄tatio neq; fallacia: qz idem non habet apparentiam ad pbandum seip̄m vt homo currit ḡ hō currit Del s̄b duob? nominib? synonymis. vt mare? currit ḡ telli? currit Et tal̄ petitio peccat p̄ syllogisimū simplr: et conclusio nō ē alia a p̄missis: et non est aliqua argum̄tatio neq; fallacia: qz idem non habz apparentiam ad pbandum seip̄m ¶ Alia est petitio p̄ncipij non statim: est q̄n̄ aliquid s̄b diuersis nominib? petit̄ ad pbandū seip̄m Et p̄mittit̄ tal̄ defect? q̄n̄ in argum̄tatione antecedens ē ita dubiū sicut p̄nt̄is vel min̄ notū. Et penes petitionem p̄ncipij nō statim sumit̄ ista fallacia et non peccat cōtra illationē sed p̄tra p̄bationem:

Queritur secūdo

Utrum petitio p̄ncipij peccat cōtra syllogisimū simpliciter vel p̄tra syllogisimū dialcticū ¶ Dico p̄ dīf̄tinctionē qz vt d̄m̄ est duplex ē petitio p̄ncipij scz statim et nō statim. Petitio p̄ncipij statim peccat p̄tra syllogisimū simplr. p̄bat. qz in syllogisimū sim? conclusio debet esse alia a p̄missis: sed in petitione p̄ncipij statim conclusio nō ē alia a p̄missis? Maior p̄bat p̄ diffinitionē qz syllogisimū sim? ē in qua quibusdāz positis necesse est aliud scz conclusionem accipere et ¶ Sed petitio p̄ncipij non statim nō peccat p̄tra syllogisimū dialcticū: sed p̄tra syllogisimū dialcticū p̄batur qz syllogisimū dialcticū dicit̄ p̄batiū: qz in ip̄o mediū debet p̄bare conclusionem: sed in petitione p̄ncipij non statim mediū non p̄bat conclusionem: quia ē eque ignotum vel minus notum ipsa conclusione Et p̄missis disponit̄ ibi in mō et figura/ et de necessitate infert conclusionem Ideo non peccat p̄tra syllogisimū sim?.

¶ Si arguatur sc̄dm̄ p̄m̄ secūdo elenchoz. Om̄s palogisimi sunt im̄modificati. ergo videtur q̄ omnes palogisimi facti penes hanc fallaciam etia; sunt im̄modificati: et si sic: ergo peccant p̄tra rōem syllogisimi simpliciter ¶ Dico qz syllogisimi dicit̄ dupliciter im̄modificati. D̄o qz nō sūt in aliquo

modo vel coniugatione ut illi alicui figure: et sic non omnes palogismi sunt immo-
 ficati Alio^o dicuntur sylloⁱ immo modificati quo ad probabilitate. qz sciz pmissis ita
 disposite non debent pbare conclusione ymmo sunt ignotiores vel eque ignote cu
 conclusioe Et ita palogismi facti penes hac fallacia dicuntur immo modificati Et q^o h^o
 fit p^o r^oem clenchi pz: quia de ratione clenchi est vt sit syllo^o et q^o sit p^o r^oem. et
 ideo debz pcludere conclusione p^o r^oem euideter: q^o signu^o e q^o pmissis talis
 sylloⁱ debent pbare conclusioem.

Arguitur primo Fallacia petitionis principij non est fallacia q^o tex
 et falsus. H^ons pbat qz in omni fallacia det esse cau-
 sa apparentie sed hic non est causa apparentie. q^o r^oem. Minor pbatur qz in petiti-
 one principij sumitur idem ad pbandu^o seipsum. s; idem non habz apparentiam
 ad pbandu^o seipm^o igitur non e fallacia ¶ Oico licz idem hm rem e voce siml^o
 non habeat apparentiam ad pbandu^o seipm^o tamen idem hm rem: et d^ons scdm^o
 vocem e r^oem vt e diffinitio respectu diffinitio: bñ hz apparentiam ad pbandu^o
 seipm^o. inq^ontum videt mag^o notu^o s; vno nomine q^o s; alio: ¶ Replicat hic est
 petitio principij h^o currit. q^o homo currit e tñ idem hm rem e voce simul sumi-
 tur ad pbandu^o seipm^o. q^o ibi uo est ca^o appntie: e q^o p^o r^oem non erit fallacia ¶ Oico
 qz licz in petitione principij statim idem hm rem e vocem sumatur ad pbandu^o
 seipsum. et ideo ibi nulla est fallacia Tamen in petitione principij non statim non
 sumit idem hm vocem: et ideo illa facit fallaciam eo qz res s; vno nomine pot
 esse notior q^o s; alio

Arguitur secundo In fallacia petitionis principij null^o est defect^o. q^o non
 est fallacia. H^ons pbat quia omnis palogism^o peccat
 in materia vel in forma: s; palogismi hui^o fallacie non peccat in forma. quia pos-
 sunt fieri in mo^o et figura istec in materia qz sunt ex pmissis pbabilib^o q^o ibi non
 est defect^o ¶ Oico licz in palogismis h^o fallacie pmissis sunt hm se pbabiles.
 non tñ sunt pbabiles respectu conclusiois. qd tamen requirit ad syllo^o pbatiu^o:
 ideo hic est defect^o in pbatione conclusiois ¶ Replicat qñ arguit a diffinitioe
 ad diffinitum: et ab vniuersali ad particularem sunt palogismi hm^o fallacie. et tanq^o
 sibi pmissis habent vtutem pbandi conclusioem. q^o pmissis etiaz respectu conclu-
 siois sunt pbabiles ¶ Oico qz qñ debite arguit a diffinitioe ad diffinitu^o res-
 pectu certoz^o predicatoz^o tunc pmissis bene sunt pbabiles respectu conclusiois
 sed quando non: tunc non pbant conclusioem vt patet postea hic in argumen-
 to sequenti.

Arguitur tercio Contra duos primos modos hui^o fallacie sic argu-
 endo a diffinitione ad diffinitu^o sumit bon^o loc^o dya-
 letic^o. Similiter arguendo a toto in quantitate etiam sumitur bon^o loc^o dyleti-
 cus. ergo ab ipsis non sumit loc^o sophistic^o et p^o r^oem male ponit^o hic p^o r^oem
 seu modis fallacie petitionis principij ¶ Oico qz ab istis eodem mo^o
 fueratis e respectu cuiusd^oz: mo^o sumit loc^o dyaletic^o et sophistic^o sed hoc fit res-
 pectu diuersoz^o p^o r^oem. Nam qñ arguit respectu p^o r^oem que notiozi mo^o zueniunt
 diffinitioni e toti in quantitate: q^o ipi diffinito: et p^o r^oem in quantitate. tuc ab eis su-
 mitur loc^o dyaletic^o et non sophistic^o ¶ Sed qñ arguit respectu p^o r^oem que e contra
 notiozi mo^o zueniunt diffinito. vel parti in quantitate tunc fit ista fallacia:
 ¶ Replicat a diffinitione ad diffinitu^o sumitur loc^o demonstratiu^o qz diffinitio
 est mediū syllogismi demonstratiu^o: ergo arguendo a diffinitioe ad diffinitu^o nec su-
 mitur loc^o sophistic^o nec dyaletic^o ¶ Oico qz diffinitio consideratur duplici^o

Uno quo ad eentiam ei⁹ put dicit p^o eentiaia diffiniti tuc pcedit argumtu
 Alio⁹ p^o siderat inq^unti sumit s^o coi intentioe diffinitionis z hoc dupliciter
 no mo p^o resp^ocm ad p^ota t^o vt dcm est De isto videat in tercio z quarto p^octis:
 circa locu a diffinitioe tractatu quinto lc^one sexta

Arguitur quarto Contra 4^m modu arguendo a diuisis ad p^oucta
 est bona p^onia vt p^o p^ohm in pier. g^o male po^o hic
 p^o vno fallacie petitionis p^oncipij ¶ Oico licz arguendo a diuisis ad p^oucta: de
 bite z obseruat certis p^oditioib⁹ fit bona p^onia. no t^o q^o ar^o in debite q^o tuc est
 ista fallacia ¶ Replica arguendo in debite a diuisis ad p^oucta fit falla^o acc^ontis
 penes 3^m modu g^o in debite arguendo a diuisis ad p^oucta no crit fallacia p^octiois
 p^oncipij ¶ Oico q^o a diuisis ad p^oucta dupl^o ar^o in debite Uno⁹ quo ad mo^o
 p^oponedi ipsa diuisa ad idem: sic fit fallacia acc^ontis Alio⁹ ar^o ab ipsis in debite
 solu ex p^ote. p^obationis: z no ex p^ote disp^ona diuisioy: sic ab ipsis sumit fallacia
 petitionis p^oncipij Etiam no est in coueniens in eode palogismo rep^oire diuersas
 fallacias resp^ocu diuersoy sicut iam declaratu est

¶ Poss^o argui hie p^octi^o p^oncipij albo p^otraria nigredini. g^o nigredo e co
 traria alboini: z no fit aliquo istoy quinq^o mo^oy: g^o modi sunt insufficieter poss
 ti ¶ Oico q^o ibi est quint^o mod^o hui⁹ fallacie ¶ Repl^o non hnt se sicut relati^om
 z coelati^om s^ogit non p^otenent ibi ¶ Oico licz albo z nigredo s^o r^ol^o s^o p^opp^ois
 non sint relatiua z respectiua: tamen q^orum ad intentiones p^otrarioy siue opposi
 toy hnt sunt relati^om s^om dicit. z p^octi^o ibi vnu relatiuoy in alio

De fallacia consequentis dicendū est Secunduz
 consequens fuit palogismi: eo q^o credim⁹ conse
 quentia conuerti que non conuertitur Fallacia conse
 quentis e pdoneitas decipiendi pueniens ex apparenti
 conuertibilitate consequentis cu ante Vel sic ex apparetia
 consequentie conuerte que non conuertit Ca apparetie h⁹
 fallacie est conuenientia vni⁹ consequentie bone: ad ali
 am no bona Ca defectus e diuersitas eorudem. Et
 sciendū q^o bene tenet argumentū a positione ant^ois ad
 positionē consequentis Hui⁹ fallacie tres sunt mo^oi
 Prim⁹ modus est quando arguitur a destructione
 ant^ois ad destructionem consequentis. vt si homo est
 animal est ergo si homo non est: animal non est Vel a
 positione consequentis ad positionem antecedentis.

ut si mel est rubeum est. ergo si rubeum est. mel est: Ad istum modum reducuntur omnes p̄raue argumētationes ab inferiori ad superius destructive Unde quotienscunq; fit processus ab inferiori ad superius: cum distributione superioris. ut omnis homo currit. ergo omne animal currit Ibi fit ista fallacia vel nullus homo currit. ergo nullū animal currit

Secundus modus solet poni ab insufficienti inductione singularium. ut sortes est animal & conuerso. plato est animal: & conuerso. & sic de alijs. ergo omnis homo est animal & conuerso.

Hic enumerantur omnia singularia illius Omnis homo est animal: & non huius. omne animal est homo. que significantur per conuersionem huius quod est conuerso. ad hanc Omnis homo est animal

Tercius modus prouenit a cōmuniter accidētibus Et dicuntur communiter accidentia que se aliquando consequuntur. & aliquando non: ut ille est comprisus & est adulter Similiter hic. Musa & poeta similiter terminantur: sed mūsa est feminini generis. ergo & poeta Non sequitur. quia p̄emptitas generis & terminatio nis aliquando se consequuntur & aliquando non.

Si dicat aliquis q̄ hoc ultimo modo non tenet conuerso ergo ibi non est consequentia. Dicendum est q̄ ergo sc̄dm̄ quosdam sumitur cōsequentia a communiter accidētibus ad cōsequentia necessaria & p̄babilia & in istis non sumitur cōsequentia necessaria sed probabilis Taliter autem ordinatur illi modi ab aristotele modo dicto

Primum punctum

huius lectionis est quod hec fallacia dicitur pntis nota
 bu e q dicit e inter ans: pns r pnam: Anis est ppo
 catho vel yporetica inferes clusionem Coleques aut e ppo catho vl y
 potetica illata ab ante Sed pnia e illa habitudo simplex/in qua pns inferit ex
 ante. r hoc ideo. qz pns actu r intellectu includit in ante Ideo siml sequit ad su
 um ans r habitudo denotans illam sequelam vocat pnia Et qz in ista fal
 lacia repianet ans r pns: tamen magis d fallacia pntis qz antis eo q in palogif
 mis huius fallacie semp arguit equalent a pone pntis ad poem antis Et qz ar
 guit a negatioe antis ad negatione pntis Et qz ista nega antis habz se vt co
 seques ad negatione pntis: ideo ibi equaleter arguit a ppositione pntis ad posi
 tionem antis

Secundum punctum

est. q fallacia pntis diffinitur Est ydoneitas decipiendi
 pueniens ex apparianti pueribilitate pntis cu ante
 Et semp fit vt dicit aristo. qn credim pnam pueriti que tamen no puerit: Lau
 sa appntie huius fallacie e appares pueribilitas pntis cum ante: rone c credi
 q pnia bene pueritat: q tamen no bene puerit Lause vtro defecte dimeritas
 appares antis r pntis Et ponit biridai duos modos huius fallacie: vnu infere
 do pns ex ante/alium inferendo ex opposito pntis oppositum anteceditis. et
 vtriusq istozum modozu omisit Mellius arguendo q vniuersuz fit infinitum
 fm magnitudine vt ad logu patz pmo phiboz

Queritur primo

Onotuplex e pnia. ¶ Dico. put hic sufficit pnia
 est duplex scz simplex r composita. ¶ Osequetia
 simplex est qn ex vno solo ante inferitur vnu solu pns: vt homo currit q anial
 ronale currit: vt sunt infinite pnie enthimematice de quibz patuit in quito trac
 taru ¶ Osequetia pposita e qn pnia sca ex ante inferitur pns: vel ex ante
 ipsum ans Et fit ista pnia pposita quatuor modis. ¶ Primo quando sca ali
 qua pnia: arguit a ppositione antis ad poem pntis: si ho currit animal currit. sz
 homo currit q anial currit ¶ Secundo mo quando in aliqua pnia ar a destruc
 tione pntis ad destructionem anteceditis. vt si ho currit animal currit: sed nul
 lum animal currit. q nullus homo currit Et istis duobz modis bene arguit r be
 ne pueritur pnia ¶ Tercio modo fit pnia composita. quando in aliqua pnia
 arguit a destructione antis ad destructionem pntis. vt si homo currit animal
 currit. sed nullus homo currit q nullus animal currit ¶ Quarto mo quado argui
 tur a ppositione pntis ad poem anteceditis. vt si ho currit anial currit: sz anial
 currit q homo currit Item si pluit terra e madida: q si terra est madida/pluit.
 Et istis duobz modis non valet pnia ymmo fit fallacia psequentis: qz puerit
 pnia que non deberet pueri:

Queritur secundo

quod sunt modi huius fallacie pntis ¶ Dico 6m phi
 losophu e auctorem in textu sunt tres modi
 ¶ Primus est arguendo a destructione antis ad destructione pntis Vel a posi
 tione pntis ad ppositionem antis vt iam dcm est: Primum non valz qz ad negatio
 nem antis non sequitur negatio pntis: r hoc ideo quia antecedes e inferi r co
 sequens sup/modo destructo inferiore non oportet sup destrui: quia ipsuz
 superius potest manere in alijs inferioribz Etiam secundum no valet qz ad posi
 tionem superioris non sequitur ppositio inferioris.
 ¶ Secundus modus est quando ar ab insufficienti numeratione singularium ad
 vniuersale vt so: res currit plato currit ergo omnis homo currit Vel sic fortis

est animal et e conuerso. plato est animal et e conuerso / et sic de alijs: q̄ om̄is homo est animal et e conuerso Non sequit̄ qz licet sufficienter ibi numeretur singula res illi? vn̄uersal̄ om̄is homo est animal: non tamen isti? Omne animal ē hō. qd̄ tamen designat p̄ hoc qd̄ dicit̄ e conuerso ¶ Merit̄ mod̄ fit quando arguitur a cōter accitib? que cōter accit̄ia: mutuo non se p̄sequūtur. vt fortes est magn? ergo fortes est fortis iohannes ē pulcher q̄ iohannes ē bon? nō sequitur quia licz illa accit̄ia: se mutuo p̄sequūt̄ in aliquo sbro: non tamen de necessitate se se p̄sequūt̄ ¶ Sit etiam hec fallacia arguēdo a ppōne habēte plures causas veritatis/ ad illam que habz vn̄icam/ vt cesar nō ē iust? q̄ est iniust? Itē lapis non est iust? q̄ est iniust? Ans est vey et p̄ns falsum. qz ans habz duas causas. p̄ em̄ esse vera/ aut quia cesar non est. aut qz est sed nō habz iustiam ¶ Sz p̄ns habz vnā cām veritatis: qz ponit cesarē esse sz iniustū ¶ Sit etiam qn̄ arguit̄ a non distributo ad distributu: vt fortes videt non hoiēm/ q̄ fortes non videt hoiēm: Tuoubitas aliqua ppōem q̄ tu nescis aliqua ppōem

Arguitur primo ¶ Ista fallacia nō p̄tingit p̄ h? q̄ aliqua p̄na p̄uertit̄ que nō debz p̄uertit̄ q̄ dca falsa Ans p̄bat qz cōuersio ē passio p̄positionis: q̄ soli ppōm p̄uenit p̄uersio/ et nō alicui p̄nie ¶ Dico qz si capiat̄ p̄uersio vt ē mutatio p̄ti in sb̄m: et eō sic ē passio ppōnis et sibi soli p̄uenit Sz si capiat̄ p̄uersio p̄ mutatione aūt̄is ad p̄ns vel ecōtra: tūc nō est passio ppōnis sz p̄nie: et hoc mō p̄na bene p̄uertit̄ et ca? hic in fallacia p̄ntis ¶ Replicat̄ hic est fallacia p̄ntis aūt̄al̄ currit. q̄ homo currit: et tū ibi nulla p̄niā p̄uertitur: qz ibi nō ē aliqua p̄o: p̄niā que p̄uerteret q̄ p̄uersio nō ē passio p̄nie ¶ Oico licet hic et in p̄teribz alijs/ nō p̄uertat̄ aliqua p̄niā actualiter p̄posita: tamen Intellegit̄ aliqua p̄niā implicite q̄ p̄uertit̄ p̄ p̄niā explicitam:

Arguitur secūdo ¶ Contra p̄m modū Consequēs actu et intellectu includit̄ in aūt̄e. ergo destructo aūt̄e destruit̄ p̄ns/ q̄ a destructione aūt̄is ad destructionē p̄ntis ē hō p̄niā et nō fallacia p̄ntis ¶ Oico qz destructo aūt̄e bene destruit̄ p̄ns s̄m suū esse p̄ticulare qd̄ habz in tali aūt̄e. nō tamen destruit̄ v̄liter s̄m se totum. qz adhuc p̄t manere in alijs Ideo a destructione aūt̄is nō p̄t inferri destructio p̄ntis ¶ Replicat̄ Optime sequitur ex destructione aūt̄is ad destructionem p̄ntis sic arguēdo. Si homo currit: homo mouet̄. sed aliquis homo nō currit q̄ aliquod animal nō currit q̄ si a destructione aūt̄is p̄t inferri destructio p̄ntis et p̄ p̄ns solutio dca falsa. ¶ Oico qz ibi arguit̄ a destructione aūt̄is ad destructionē p̄ntis: et hoc ideo qz ans non destruitur. i. nou negat̄ p̄ negationem p̄cedentem ita nec p̄ns destruitur p̄ negationē p̄cedentem: qz negatio deberet p̄cedere ans et p̄ns: vt dicendo null? homo currit. q̄ nullum animal currit

Arguitur tercio ¶ Ob hoc contra secūdam p̄tem p̄mi modi bene seq̄t̄ si pluit/ terra ē madida: q̄ si terra ē madida pluit: sciz a positione p̄ntis ad p̄oem aūt̄is/ sequela p̄bat. qz posito posteriori n̄cio p̄niā prius: sz p̄ns ē posterior aūt̄e: q̄ posito p̄ntē n̄cio p̄o? ans ¶ Oico licz p̄ns sit posterior anteccedēte s̄m illationem. qz posterior inferri: tamen scdm naturā et amplitudinem cōmunitatis: p̄ns est prius anteccedente. ¶ Replicatur arguēdo a positione illi? p̄sequentis qd̄ dicit̄/ ad positionem anteccedentis: bene valet argumentū sic arguēdo: si iste sol lucet / sol lucet / sed sol lucet et ergo iste sol lucet.

¶ Dico q̄ licet ibi arguatur a positione p̄ntis ad p̄dem āntis s̄m modū enūcl
āndi. q̄ arguitur ab indefinita ad singularem: non tamen s̄m rem enūciatā. q̄
tunc magis arguit a positione vni²uertibilii ad p̄dem alteri²uertibil² q̄
omne q̄ est iste sol est sol / z om̄is sol est iste sol

Arguitur quarto Contra secūdu modū Iste mod² coincidit cū p̄mo:
ergo non distingūtur z p̄ p̄ntis nō sunt tres modi. An
cedens p̄bat singularia alic² v̄l² non sufficienter enumerata sequūtur ad suū
v̄l² z h̄nt se sicut p̄ntis. ergo arguēdo ab insufficienti numero singulariū arguit²
s̄ p̄one p̄ntis ad p̄dem āntis z p̄ p̄ntis secūdu mod² non distinguit a primo: **¶** Di
co p̄cedēdo q̄ arguat ibi a p̄one p̄ntis ad p̄dem āntis: non tamen sumitur cā
app̄ntie rōne uertibilitatis p̄ntis cū ānte rōne p̄ntie prius facte sicut in primo
sed cā app̄ntie sumitur rōne app̄ntis sufficientis numerationis **¶** Replicat ar
guendo ab enumeratione singulariū sumitur loc² dyalectic² a p̄te in quantitate
ad suū totū vt d̄c̄m est in quinto tractatu q̄ nō erit fallacia **¶** Dico v̄rū est a
sufficienti enumeratione singulariū sed h̄c arguit ab insufficienti enumeratioe
vt p̄az in littera

¶ Posset argui contra tercium modū a cōiter acc̄ntib² sumitur loc² dyalectic²
cus ergo a cōiter acc̄ntib² non debet sumi aliqua fallacia An̄s p̄bat quia be
ne sequit: iste penitet. ergo deliquit: vtz in quinto tractatu lcōne terciadecima.
¶ Dico q̄ a cōiter acc̄ntib² que semp sese consequūt sumitur loc² dyalectic².
sed a cōiter acc̄ntib² que aliqui p̄sequūt se: z aliqui nō. sumitur ista fallacia p̄ntis
p̄nes terciū modū.

Sequitur de fallacia sc̄dm non causam vt cānt
Ad cuius evidentiam sciendum q̄ duplex est
syllogism² scilicet ostensū² z ad impossibile.
Syllogism² ostensiuus ē qui habet vnam solam cōclu
sionem Syllogism² vero ad impossibile est quādo ali
quis syllogisticē ducitur ad impossibile. z propter hoc
interimitur aliqua p̄missarū que erat causa illi² im
possibilis Unde iste syllogism² semp habet duas con
clusiones vt cum dicit Et ne homo asinus. Hoc cōcel
so. Contra. Null² asin² ē animal rōnale mortale. Hō ē
asin² ergo hō nō ē animal rōnale mortale. sed hoc im
possibile. ergo z ista. homo est asin². Et est d̄c̄us syllo²
in quarto modo prime figure Et sciendum q̄ non cau
sa vt causa semp fit in syllogismis ad impossibile |

Fallacia aūt sc̄dm non cām vt causam fit. q̄ nō
cā vt causa poit Et propter hoc apparet sequi imposs

bile. & illud quod apparet esse causa interimi est. Ut si querat
 Est ne brunellus homo. Quo concesso. arguitur Contra
 Nullus? asinus? est animal rationale mortale: sed homo est asinus?
 & brunellus? est homo. ergo homo non est animal rationale
 mortale. Hoc est impossibile: ergo brunellus non
 est homo. In hac dicta argumentatione est non causa ut
 causa: quia interimitur id quod apparet esse causa & non
 est sed brunellus? est homo. Fallacia non cause ut causa est
 idoneitas decipiendi proueniens ex apparenti conueni-
 entia premissa non cause ad aliam causam.

Causa apparentie huius fallacie est conuenientia huius
 quod apparet esse causa. & non est. cum eo quod est causa.

Causa falsitatis est diuersitas eorundem. Tale exem-
 pli ponit aristoteles huius fallacie. Ut querendo sic Sunt
 ne anima et vita idem. Quo concesso. Contra Mors &
 vita sunt contraria. sed mors est corruptio: ergo vita est
 generatio: & per consequens uiuere est generari: sed hoc
 est impossibile. Quia quicquid uiuit non generat: sed gene-
 rarum est. ergo anima & vita non sunt idem. Hec argumē-
 tatio peccat secundum non causam ut causam. quia ex hoc quod ani-
 ma & vita sunt idem non sequitur impossibile. & ita non de-
 bet interimi. Sed ista mors & vita sunt contraria. quia in
 omnibus his. id quod non est causa apparet esse causa. quia
 communicat in terminis cum aliquibus propositionibus ex quibus
 sequitur impossibile. Ex isto patet quod ista fallacia non fit
 in syllogismo octauo. ut omnis homo currit. sortes est
 homo & sol est in cancro. ergo sortes currit. Hic non est
 fallacia non cause ut cause. quia hec propositio sol est in can-
 cro non est causa: neque apparet esse causa: sicut apparet
 in syllogismo ad impossibile

Primum punctum huius lectionis est: quod auctor hic determinat de fallacia secundum non eam ut eam. Et quod ista fallacia non fit in syllogismo ordinario sed in syllogismo ad impossibile: Ideo primo dicit quod duplex est syllogismus et diffinitio eius. Secundo ponit exemplum de syllogismo ad impossibile ubi non est aliqua premissa non eam. Et tercio ponit ubi ista fallacia reperitur et declarat per syllogismo ad impossibile: ubi est una premissa non eam et notatur ex eo. Quarto ponit diffinitionem fallacie non cause ut cause cum suis causis apparentie et defectus. Quinto ponit unum exemplum philosophicum quod multum plerumque est et satis difficile. Oportet ergo quod syllogismus est duplex: ordinarius et ad impossibile. Ordinarius est qui unico processu ex duabus premissis suam inferit conclusionem: de quo in tractatu quarto

Secundum punctum syllogismus ad impossibile est qui ex duabus premissis procedit sibiilem. et ex interreptione illius impossibilis fit regressus ad intermedium aliquam premissam. Et ita sunt in illo totali syllogismo duo vel tres processus et due vel tres conclusiones. Primum est syllogisticum: duo alij sunt enthymematici. Exemplum ut si queratur Est ne homo asinus? Quo concessio tunc opponens arguit ex illa impossibili concessa et inferit unam conclusionem impossibilem. Ideo dicitur syllogismus ad impossibile / et arguit sic. Nullus asinus est animal rationale: sed homo est asinus per te. ergo homo non est animal rationale: ecce primum processum: tunc ultra / et fallacia aliqua premissarum. Ecce secundum: tunc ultra / non maior ergo minor / quatuor processus. ecce tertium processum. Jam nota quod secundum talem processum secundum vel tertium quoniam male interimitur aliqua premissa que non fit causa falsitatis conclusionis committitur presens fallacia.

Tertium punctum est quod premissa causa est que necessario facit ad illationem conclusionis: et qua remota non amplius sequitur conclusio in tali modo arguendi. Et per oppositum premissa non causa est quod limitat cum duabus alijs premissis: concouens cum una causa in subiecto vel preterito / et tamen nullo modo causa illationis conclusionis / et ideo ipsa posita vel deposita nihil minus sequitur conclusio ex alijs premissis. Exemplum ut si queratur est ne brunellus homo: quo concessio. arguitur sic. Nullus asinus est animal rationale: homo est asinus et brunellus est homo: ergo homo non est animal rationale. Tunc ultra / conclusio est impossibilis ergo aliqua premissa non maior est ista brunellus est homo. Sic est presens fallacia quod ibi interimitur non causa. s. una premissa que non est causa falsitatis conclusionis: qua deposita nihil minus sequitur conclusio impossibilis. Sed aduerte quod si loco illius non cause poneretur ista / solus enim casus non esset premissa causa ut causa: et ratio est quod illa premissa non ueniret cum alijs premissis in subiecto vel preterito / et ideo non haberet aliquam apparentiam ad hoc ut esset causa illationis conclusionis. Si petatur quod vocaretur illa premissa non habens uenientiam cum alijs premissis. Oportet quod premissa non dicatur: propter hoc accidere falsum / et inter non causam ut casus. Conueniunt in hoc quod neutrum est causa illationis conclusionis: Sed differunt quod non eam ut causa habet conuenientiam cum una premissa in uno termino scilicet subiecto: eto vel preterito. Et non propter hoc accidere falsum: nullam habet conuenientiam cum aliqua premissarum. Quis sit fallacia non cause ut cause / et que causa apparentie et defectus / patent in textu.

Queritur primo

An ista premissa sit bona conclusio est impossibile. ergo aliqua premissa. Ad hoc respondet per binas

nā q non sequit̄ conclusio est impossibilis. ḡ aliqua pmissay: sed bene sequit̄: ḡ añs totalē est impossibile: qd̄ ē tota copulativa aggregata ex pmissis. Nū p̄m̄ it̄ m defectu hui⁹ fallacie magni doctores defecerūt. Dicit em̄ q p̄hs nono metha^{ca} sic vult concludere/ p̄ om̄e habens potentiam ad corrumpi corrumpet̄. Et oē habens potentiam ad generari generabit̄. Et arguit de corruptione. Sit a possibile corrumpi: qd̄ non corrumpet̄ p̄ aduersariū. Tūc sic li a corrumpet̄ et ly a non corrumpetur. ergo quoddā qd̄ non corrumpet̄ corrumpet̄. Conclusio est impossibilis. ḡ aliqua pmissay/ non maior qz li a concedit̄ posse corrumpi. quia om̄e hñs potentiam ad corrumpi corrumpet̄. Ergo minor ē impossibilis scz qz li a non corrumpet̄. Et si impossibile est qz a non corrumpet̄ necē ē qz a corrumpet̄. ḡ om̄e possibile corrumpi corrumpet̄.

¶ Similiter p̄mo de celo ad eandem intentionem versus finēz vsus est tali ratione. Nam vult ibi q̄ hec sit impossibilis. Semp̄ ens in futuro est corruptibile vel potest non esse. Quia impossibile est ad quod sequit̄ impossibile: sed ad illam p̄cēm sequit̄ impossibile scz qz idem aliquando simul erit et non erit. Sit illud li a tūc sic li a semp̄ erit: sed tu dicis: possibile est qz li a aliqñ non erit/ ponam⁹ hoc. et tunc aliqñ non erit qd̄ semp̄ erit: Et hoc impossibile. Si dicis scz qz hoc impossibile: seq̄r̄ ex illa quā pono scz a non erit. R̄ndet aristoteles qz illa cautellatio non valet quia licet illa sit falsa et tamen possibilis: qz li a potest nō esse vt tu ponis/ modo ex possibili quantūcūqz falso non potest sequi impossibile licz bene sequatur falsum. Sed r̄ndet biridan⁹ dicens. Hos respondem⁹ qz iste conclusio non p̄sequit̄ impossibiles p̄pter impossibilitatem alie⁹ p̄missae: nec p̄pter p̄cēm aduersarij: sed p̄pter impossibilitatem p̄missarum. Non bñ ergo r̄feratur: conclusio est impossibilis ḡ aliqua pmissay: sed bñ seq̄r̄. ḡ añs totale ē impossibile. Sit tamē vna pmissa esset neciā bene inferretur: conclusio ē impossibilis. Ergo aliqua p̄missay: qz nulla neciā ē alicui possibili incompatibilis. Et p̄r tale argumentum reduci ad hanc fallaciam non cause vt cause: qz interim aliq̄ p̄missa seorsum p̄ causa impossibilitatis cuz tamen totū añs solum sit causa illius impossibilitatis.

Quot sunt modi hui⁹ fallacie. ¶ Dico qz possunt **Queritur secūdo.** duo assignari. Prim⁹ quando p̄missa nō causa ex p̄te sbiecti sui puenit cum p̄missa cā. Exemplū vt om̄is asin⁹ est rudibilis. om̄e animal est asin⁹: om̄is homo ē animal: ḡ om̄is homo est asin⁹: conclusio est falsa ḡ aliqua p̄missarum et non nisi ista. Om̄is asin⁹ ē rudibilis/ ibi male fit regressus a falsitate conclusionis ad p̄missas: qz interim vna p̄missay que non ē causa falsitatis conclusionis: et sic debet negari ille p̄cessus/ et non ista. p̄positio: om̄is asin⁹ est rudibilis. qz falsitas conclusionis puenit ex ista p̄missa. om̄e animal ē asin⁹.

¶ Secund⁹ mod⁹ est qñ p̄missa non causa ex p̄te p̄ti conuenit cū p̄missa cā. Exemplum vt om̄e animal est asin⁹: om̄is equ⁹ ē animal: om̄is hō ē animal. ḡ om̄is homo est asin⁹: conclusio ē falsa: ḡ aliqua p̄missarum et non nisi ista: om̄is equ⁹ est animal: soluit vt prius.

Arguitur primo. male diuidit̄ syllog⁹ in ostensiu⁹ et ad impossibile. ḡ text⁹ falsus. Hñs p̄batur qz om̄is syllog⁹ si finis est possibilis formari et fieri/ ergo null⁹ est syllogism⁹ per impossibile. ¶ Dico qz syllogism⁹ p̄ impossibile vel ad impossibile non dicitur ideo ad impossibile: quia non potest formari seu fieri: sed ideo: quia ex vna i⁹ possibiliconcesu a respondente: infert̄ et ostendit̄ vnam conclusionem impossibilem p̄pter p̄

missam impossibilem.

¶ Replicatur. Si syllogism⁹ ad impossibile dicatur. ideo ad impos-
sibile: qz ondit p^oclusionem impossibilem: sequeret q^o syllo^m ad impossibile est
set syllo^m ondit⁹ qd e^o falsum/ q^o solutio falsa **¶** Dico q^o in syllo^m ad impossi-
bile sunt duo vel tres p^ocessus Nam licet syllo^m ad impossibile quo ad ei⁹ p^oces-
sum p^om^o p^ot dici ondit⁹. non t^o p^om totum p^ocessum ei⁹: qz non sicut in p^oma co^o
clusioe impossibilem sed regredit ad intermediu⁹ ypothesim falsam seu impossibi-
lem p^ocessant⁹ r^ondet: que fuit ca^o impossibilitatis p^ochisiois

Arguitur secundo: In omni palogismo est non ca^o q^o ista fallacia no^o e^o spe-
cialis ab alijs distincta **¶** Hinc p^obat qz in omni fallacia
reperitur aliquid qd habz modu⁹ cause: seu aliquid apparet non exis: **¶** Dico
q^o si capiat non ca^o p^o illo qd habz modu⁹ cause: sic in omni fallacia b^on reperitur no^o
causa vt causa **¶** Sz n^o capiat⁹ specialiter vt prius diffinita e^o scz p^o vna p^omissa sup^o
ta cu⁹ alijs r^o vt z in tercio p^octo: sic non ca^o solu⁹ reperitur in hac fallacia. r^o causat
fallaciam seu deceptionem **¶** Replicat⁹ hic non e^o causa: r^o t^o non cat fallaciam
e^o deceptionem sic arguendo: Sol est in caero: omne animal est asin⁹: omnis ho^o e^o a-
nimal. q^o omnis homo e^o asin⁹: ibi sol est in caero est no^o causa: qz p^opter ipam no^o
sequitur p^oclu^o falsa jgit solutio mala: **¶** Dico q^o illa p^opositio sol est in caero.
est non p^opte: hoc accidere falsum: r^o no^o e^o non ca^o vt causa: r^o est qz ipa non p^oue-
nit cu⁹ aliqua p^omissa in l^obo vel in p^odicato: qd requirit ad p^omissam non cam
vt causam vt dictum est.

Arguitur tercio: In omni fallacia debet esse causa apparentie sed hic
non e^o ca^o apparetic: ergo videtur q^o ista no^o fit falla-
cio: p^obat qz si esset aliqua maxime ista. p^ouenientia p^omissa no^o cause cu⁹ p^ore-
missa ca^o. sz hoc non: p^obat. qz sicut se habz ens r^o non ens ita se habz no^o ca^o vt ca^o
sed ens r^o no^o ens nullo p^ouenit q^o uca^o causa e^o non ca^o **¶** Dico q^o licet ca^o r^o non
ca^o formaliter capte quo ad illas intentiones no^o p^oueniat: tamen ca^o r^o no^o ca^o mate-
rialiter capte p^o p^omissis syllo^m t^om. b^on p^ont p^ouenire puta in s^obiecto vel p^oro

¶ Replicat⁹ etiam capiēdo cam / r^o non causam materialiter p^o p^omissis ad huc
stat argumentum q^o solutio nulla **¶** Hinc p^obat qz p^omissa non ca^o: est no^o ens: qd p^o
bo qz bene sequit⁹ p^omissa illa e^o no^o causa: q^o p^omissa illa e^o non ens: r^o alia p^omissa est
ens/ jgit stat argumentum **¶** Dico ad p^obationem ant^ois q^o ibi p^omittit fallacia
p^ontis: qz arguit ab inferiori ad sup^o: cu⁹ d^o distributione vt p^o p^ontuenti

Arguitur quarto: scdm istam fallacia fit bon⁹ syllo^m simpliciter
q^o ipa no^o debz dici fallacia: p^onta tenet qz falla-
r^o syllo^m sim⁹ non p^ont esse in eodem **¶** Hinc p^obat sic arguendo: equ⁹ e^o animal: om-
ne animal e^o asin⁹: omnis ho^o est animal: q^o omnis homo est asin⁹: Est bon⁹ syllo^m
in barbara

¶ Dico q^o licet ibi sit bon⁹ syllo^m quo ad p^om^o p^ocessum r^o non fit is-
ta fallacia: tamen in secudo vel tercio p^ocessu in quo interimit⁹ p^omissa que no^o de-
bet interimi p^omittit⁹ hec fallacia **¶** Et cu⁹ secdo infertur **¶** Dec⁹ e^o e^o e^o omnis ho^o
mo est asin⁹ ergo aliqua p^omissarum. non minor: ergo maior: que est equus/
est animal/ que in veritate non est causa falsitatis conclusionis: licet ab oppo-
nente sumitur p^o causa ad decipiendū respondentem **¶** Sed deberet alia inter-
mi que in veritate est causa falsitatis conclusionis. **¶** Dec scilicet omne animal est

est? que est falsa quia animal distribuitur ibi pro omnibus suppositis quibus non conuenit hoc primum azinus. ¶ Replicatur/hec fallacia puenit ex parte predicacionis non cause: sed illa semper ponit in primo discursu que est syllogismus simpliciter ergo fallacia est syllogismus simpliciter adhuc essent simul in eodem. ¶ Oico quod licet premissa non causa ponatur in primo discursu syllogismi ad impossibile: et ibi sit causa apparentie huiusmodi fallacie: tamen ibi non mittitur defectus aut fallacia nisi in ultimo processu: interim modo scilicet premissam que tamen non est causa impossibilitatis aut falsitatis conclusionis: et secundum talem processum ultimum dicitur syllogismus ad impossibile.

De propositionibus

Propositio plures est illa in qua plura prentur de pluribus vel plura de uno. vel unum de pluribus ut sortes currit et disputat. Vel sic. Est ne hic et hic homo. Demonstrato sorte et bunello. vel sortes et plato currit et disputant.

Propositio una. Aut est in qua unum predicatur de uno et hoc quadrupliciter siue unum numero ut sortes est sortes. siue unum specie ut sortes est homo. siue unum genere ut sortes est animal: siue unum secundum prius et posterius. ut homo est ens. animal est sanum. Aut predicantur plura ex quibus fit unum: ut homo est animal rationale mortale.

Secundum plures interrogationes sunt paralogismi. quoniam ad interrogationem plures datur una responsio.

Fallacia secundum plures interrogationes ut unam est ydoneitas decipiendi proueniens ex conuenientia interrogationum plures ad interrogationem unam.

Causa apparentie est unitas interrogationis complexe. Causa falsitatis est pluralitas ipsius interrogationis complexe. Nota quod duo sunt

modi huius fallacie Primus est quando plura in singulari numero subiunguntur vel proutur ut hic Est ne hic et hic homo. Demonstrato sorte et brunello. Si dicatur quod sic. Ergo brunellus est homo Si non. ergo sortes non est homo Non enim bene respondit quia fecit responsiones unam ad interrogationem plures. sed debet respondere: verum est pro uno et falsum pro alio. Secundus modus est quando plura in plurali numero subiunguntur vel proutur ut sunt ne ista bona vel non bona. demonstratis bono et non bono: Si dicat bona. ergo malum est bonum Si dicat non bona. ergo bonum est non bonum Debuisset enim respondere bonum est bonum et malum est malum Si autem concedat aliquis dari diffinitiones simili modo in singulari et plurali. ut cecum est aptum natum videre et non videt. Et ceca sunt apta nata videre et non vident: non effugiet redargutionem. demonstrato uno ceco et altero vidente. et queratur sic. sunt ne illa ceca vel non ceca Si ceca ergo illud est cecum demonstrato uno vidente Non enim dicebat illum esse cecum. et illum esse videntem. sed dabat vanam responsionem: eo quod concessit. quod conueniens daret diffinitio in singulari numero et in plurali

Primum punctum est quod hic determinat de vitia fallacia quod fallacia simpliciter interrogationes ut vna Et pro noticia illius oportet scire quid sit interrogatio plures. et quia est eadem cum propositione plures Ioco diffinitur ipsam dicens. propositio plures est illa in qua vnum de pluribus. ut plura de vno: vel plura de pluribus Exemplum primi ut sortes et plato currunt. exemplum secundi ut sortes currit et disputat Exemplum tertijs ut sortes currit vel plato disputat. Et dicitur talis propositio plures quia ibi designatur plures compositionis proutur cum subiecto Propositio vna dicitur in qua vnum proutur de vno sicut illud sit vnum numero sive specie sive genere sive analogia ut patet in tertio Plura dicuntur de ipsa propositione plures in fallacia equiocationis circa tertium modum eius questione secunda in solutione primi argumenti Et est propositio plures vna dicitur composita ex recto et obliquo

Secundum punctum quod interrogatio plures est que querit vnum de pluribus vel plura de vno: vel plura de pluribus: sive cōtin

gantur inuicē ex natura rei/vel p copulā:vel omīno nō pūgantur Ex q̄ paz q̄
illa interroga^o de p ples p quā q̄it copulatū de s̄biecto simpli/vel p̄tum sim
plex de s̄biecto copulato vel disiucto:aut p̄tū copulatū v̄l disiuctū de s̄biecto
copulato vel disiucto ¶ Interrogatio vna ē in q̄ aliquid queritur de aliq̄ v̄o
simplr:z cui⁹ v̄traq̄ ps est aliq̄ v̄nū siuc aliquid p̄plexū ex plurib⁹:ex quib⁹ fit
aliq̄ v̄nū simplr cui⁹ modi ē diffinitio centialis ¶ S̄z aduerte q̄ interrogatio
plures p̄t fieri duplr Dno⁹ s̄m h̄cata tm̄ vt querendo si omīs canis currat z ta
lis cār equocationē Alio mō s̄m voces z h̄cata siml⁹ z hec facit h̄ac fallaciam

Tercium pūctū

q̄ duplr p̄t aliqua interrogatio dici ples: vel q̄ p̄la
enūciat de plurib⁹ aut v̄nū de plib⁹ aut euerſo: v̄l
q̄ termini accipiūt in numero singulari. ita tamen q̄ ppō ex qua forma^o talis
interrogatio ē ppō vna v̄nitate sufficiēte ad p̄tradcoem. aliter p̄t interroga^o
esse ples: q̄ illa oīō non ē vna vt fortes ē homo alb⁹: fortes ē calib⁹ grāmatic⁹
Ad interrogatiōē que ē ples p̄mo⁹: semp p̄t bari vna r̄n̄sio p̄cedēdo v̄l negā
do/vt demonstratis duob⁹ quoz v̄nū sit albū z aliud nigrū: z querat an ista sint
alba vel nigrā Debz dici q̄ ista nec sunt alba nec nigra Tñ siq̄s velit affirmati
uer r̄ndere: nō debz vna r̄n̄sionem dare s̄z multas/dicēdo hoc ē albū: z illd̄ ē ni
grū ¶ Ad interrogatōē q̄ ē plures secūdo mō nō debz bari vna r̄n̄sio sed plu
res r̄n̄siones: Vñ si queratur An fortes music⁹ sit alb⁹: nō dēt r̄ndere ita v̄l nō
S̄z debz dare ples r̄n̄sioēs sic. Si fortes sit alb⁹ z nō music⁹ dēt dicere q̄ sit al
b⁹ z non music⁹ Si sit music⁹ z nō alb⁹ dēt dicere q̄ sit music⁹ z nō alb⁹ Si sit
alb⁹ z cū h⁹ music⁹ dēt dicere q̄ fortes music⁹ sit alb⁹ z ita de alijs. Quōd at sit
fallacia s̄m plures interrogatiōes vt vna que cause appetit z defect ¶ Et duo
cui⁹ modi clare patent in textu

Queritur primo

Quid dēt r̄nderi ad istā: vtrū chimera ē ens v̄l n̄ ens
¶ R̄ndet biridan⁹ q̄ sibi v̄l q̄ nō sit interrogatio p
fecta nisi ponat esse interrogatio carhe⁹: tūc ōz dicere q̄ sit de p̄to disiucto. et
hec negatio non/ h̄catue sumpta cū sit pure sincategrema⁹ nō potest cē pars
p̄ri disiucti/distincta p̄ istū terminū ens: nisi ponat v̄ltra ali⁹ termin⁹ cathegre
matic⁹ sc̄z querēdo vtrū chimera ē ens v̄l non ens Et r̄n̄sio erit q̄ nō: q̄ nec est
ens nec nō ens Ideo nō est ens v̄l nō ens Et p̄t suppleri ita q̄ nega^o in supple
mēto p̄cedat copulam: z erit q̄ vtrū chimera est ens vel nō est ens Et r̄ndēdū
ē q̄ sic Prima q̄o erat de p̄to disiucto solū: z secūda de disiucto p̄to z copula: z
illa p̄t suppleri p̄ h̄ac disiuctiōē. Vtrū chimera ē ens vel chimera nō est ens Et
r̄ndēdū ē q̄ sic q̄ altera ps ill⁹ disiuctiue est vera ¶ Quid si queratur Vtrū
fortes nō ē hō z asin⁹ Si negas: tūc negas q̄ fortes ē hō ¶ Dicēdū ē q̄ defect
tus est in p̄cludēdo p̄ h̄ac fallaciā: q̄ tu p̄cludis ac si affirmare v̄l negare hōiēz
z asinū de forte incōdiēte t̄q̄ duo p̄ta. non sic autem facio sed p̄iūcte tanq̄ v̄n
cum p̄dicatum copulatiu

Queritur secūdo

Posito q̄ sint decē hōiēs nouē videntes z vn⁹ cec⁹
vtrū plures sint qui nō vident q̄ q̄ vident Et v̄l
q̄ ibi sint ples qui non vident q̄ q̄ vident: p̄batur: q̄ sunt ibi solū nouē q̄ vident
z decem q̄ non vident. da oppositū q̄ sint decem q̄ vident h⁹ ē fallum ¶ Q̄ōtra
hoc arguit vnic⁹ ē qui non videt: z nouē sunt q̄ vident: z nouē sunt ples q̄ vnic⁹
j̄git plures sunt q̄ vident q̄ q̄ non vident ¶ Dicēdū est q̄ maior z minor sunt
v̄l c̄/ideo bene sequit⁹ q̄ plures sunt vidētes q̄ illi qui nō vident S̄z tunc pos
natur casus q̄ duo ex illis decem sunt ceci z alij octo vidētes: tūc de duob⁹ tm̄

verz erit dicere q̄ quilibz eoz nō videt z de octo q̄ quilibz eoz videt. Mōne ḡ sunt plures q̄ vident q̄ q̄ non vident Ego dico q̄ non sunt sz sūt plēs quozum quilibz videt: q̄ quoz q̄libet nō videt ¶ Sz adhuc quereres vtz tūc plēs sint non videntes q̄ videntes ¶ Oico q̄ nō q̄ plures sint vidētes : qm̄ duo sunt ibi non vidētes licz sint decē q̄ nō vident . Differt em̄ dicere q̄ nō vidēt z q̄ sunt non videntes. p̄ma est negatiua: sc̄da ē affirmatiua

Arguitur primo. om̄is hō currit vnū p̄tur de pl̄ibz z tñ nō ē ppō plures ḡ diffinitio p̄uenit alteri a diffinito ¶ Oico q̄ ibi vnū p̄tur de pluribz per modū vni? qz hō tenet ibi p̄ om̄ibz p̄ticularibz hōibz: in q̄tuz p̄metur s̄b sua cōi seato qd̄ ē huānitas: sed nō p̄tur vnū de pluribz p̄ modū pluriū ¶ Replica tur fortes z plato currit hīc vnū p̄tur de pluribz p̄ modū pluriū: z tñ nō ē ppō plures ḡ diffiniō mala ¶ Hīs p̄: p̄te p̄bat: qz illa ē ppō vna vtz p̄mo pier. v. bi sic diffinit̄ Enūciatio vna ē que vnū de vno sc̄at vl̄ p̄iūctioē vna ¶ It̄ dca p̄ positio ē p̄iūctioē vna ¶ Oico q̄ licet cathē de copulato vidē dūctio ex tremo sit ppō vna p̄iūctioē tamē p̄m qd̄ p̄t dici ppō plures capiēdo ppō sitionem plures large

Arguitur secūdo. si diffiniō ppōnis plures esset bene posita sc̄q̄t? q̄ ppōēs ypoteticē essent ppōēs plēs vt p̄z p̄ exēpla tēz: sz hoc nō est verz qz sunt p̄positioēs vne ḡ diffinitio mala ¶ Inoz p̄bat qz s̄m p̄m p̄mo pier. ppō plures ē que plura z nō vnū sc̄at vel incōiūctim: mō in ypoteticis plura enūciātur de pl̄ibz p̄iūctim ¶ Oico licz ypoteticē nō sunt plures capiēdo ppōem plures stricte: tñ sunt ppōēs plures capiēdo cōiē ¶ Vñ ppō plures stricte capta est q̄ non s̄t vnū simplr̄ ant p̄iūctioē: sz p̄a in p̄iūctim a p̄te s̄biecti vel p̄ti/nō facientia vnā ordē: vt hō asin? currit ¶ Replica? ppōēs ypoteticē sūt ppōēs vne: ergo nullo? sunt ppōēs plures ¶ Hīs p̄bat qz sūt ppōēs vne p̄iūctioē: ḡ sūt ppōēs vne: p̄tia p̄bat qz ibi arguitur a p̄te in mō ad sūū totū ¶ Oico q̄ si vna nō ē detiatio p̄hens ad p̄positionem. eo q̄ ppō z p̄positio vna sunt penit? idē ¶ Sz replica? sūt ppō sitiones vne p̄ diffinitionē p̄positionis vne q̄ dat in p̄mo pier. vtz in replica h̄ mi argumēti ¶ Ab h̄ o? q̄ nō est incōueniēs ppōēs ypoteticas esse vnās p̄iūctioē: z cū hoc esse plures s̄m quibz: vel esse plures capiēdo ppōem plēs cōiter: De isto videat̄ in p̄mo argumēto circa 3^m modū fallacie equocationis

Arguitur tercio Contra diffinitionē ppōis vne ¶ In ista forte ē hō z asin? p̄tur vnū de vno: z tñ ibi nō est ppō vna ḡ diffinitio mala ¶ Hīs p̄bat qz ibi p̄tur vnū genere de vno s̄biecto: sz vnū in genere ē vnū vt p̄z in textu ¶ Oico q̄ licz hō z asin? sint vnū z idē genere s̄m rē. tñ in ista ppōē hō z asin? nō enūciāt p̄ modū vni? in genere: sz p̄ modū diuerforum in spē: qz s̄b diuerfis nōibz diuerfaz spēz: ideo ibi est p̄positio plures ¶ Replica? hīc p̄tur plura p̄ modū vni?: fortes ē alb? gr̄matic? : z tñ nō est ppō vna sed ē ppō plures: ḡ ad rōem ppōnis vne non sufficit p̄la s̄biecti de vno p̄ modū vni? ¶ Oico q̄ illa plura sc̄z alb? gr̄matic? nō p̄nt? p̄ modū vni vs qz nō faciūt vnū p̄m eo q̄ illa accētia ex equo respiciūt s̄biectur: qz nō habent se p̄ modū determinābilē z determinābilē ex p̄te rēz sc̄atarum. Que at̄ p̄ta p̄plexa faciūt vnū aut p̄la videat̄ in 3^m mō fallacie accētis: z circa diffinitionēz ppōnis pluris in fallacia equocationis in fine

Arguitur quarto Contra p̄mū modū hui? fallacie q̄cūq̄ sunt p̄la s̄b numero plali plura: ḡ p̄la nūq̄ s̄biectur in nunes

ro singulari / et p̄ n̄s male ponit̄ p̄m̄ mod⁹ ¶ Dico q̄ numer⁹ p̄l̄ ca² dupl̄
 Dno⁹ vt est p̄me impōnis: et vt est passio rex Alio⁹ capis vt est secūde impōis
 et vt est passio prium declinabiliū . put̄ ē quidam mod⁹ h̄ndi acc̄ital̄ respectiū
 et Jam d̄ q̄ licz om̄ia quecūq; sunt pl̄a: b̄n̄ sunt in numero plurali pl̄a: capien
 do numery pl̄em p̄mo⁹ Sz capiendo ip̄m secūdo mō: tūc pl̄a possunt accipi in
 singulari numero ¶ Si arguat̄ loco replice: plures sunt modi q̄ duo igit̄ text⁹
 insufficiens H̄ns p̄bat q̄ tot erūt modi quot sunt interrogaciones pl̄es: sed
 interrogatio plures fit trib⁹ modis igit̄ ¶ Dico licz illis trib⁹ modis possent
 distingui sp̄s hui⁹ fallacie t̄n̄ eque bene distingnūt̄ penes duos modos in textu
 positos: q̄ in quolibet duoy modoy p̄t fieri triplex variatio palogismoꝝ s̄m
 triplicem modū interrogacionis plures

D Quā hec autem reducendum est om̄s fallaci-
 as ad ignorantiam elenchi Reducere autē
 omnes fallacias ad ignorantia elenchi: ē ostendere quali
 ter fallacia quelibet peccat contra aliquā p̄ticulam in
 diffinitione elenchi positam. aut ratiōe syllogismi. aut
 rōne contradicionis Sicut em̄ d̄rā adueniens generi
 constituit sp̄em. ita rō contradicionis adueniens syllo
 gismo constituit elenchū. Vñ quicqd̄ est in elēcho. aut ē
 in eo rōne contradicionis. aut rōne syllogismi Dicit em̄
 aristoteles q̄ diuidendum est omnes syllos apparē
 tes et elenchos Aut reducendū est om̄s ad ignorantiaz
 elenchi Equiuocatio et amphibologia et figura dic
 tionis reducuntur ad ignorantiam elenchi. eo q̄ ibi im
 pedist̄ esse syllo m̄ et contradicionem.

Sed compositio accentus et diuisio reducuntur ad
 ignorantiam elenchi in eo q̄ non est oratio eadem vel
 idem nomen sed d̄rās. oportet autem hoc scilicet no
 men et rationem esse eandem quemadmodū et rem si
 debeat esse elenchus Qui vero scdm̄ accidens fiunt
 manifesti sunt finito syllogismo. quia fiunt contra p̄
 ticulam in diffinitioē elenchi positam scilicet necesse ē
 aliud accidere per ea que posita sunt Et scdm̄ hanc fal

laciā que est scdm accidēs . artifices ⁊ scientes sepius ab inscis redarguūtur facientibus syllogismos contra sapientes Nam scdm accidēs faciūt syllogismos apparentes.

Qui vero scdm quid ad simpliciter fiūt reducuntur ad ignorantiam elenchi. quoniam de eodem non ē affirmatio ⁊ negatio ut ethiops est alb⁹ scdm dentes q̄ est alb⁹. manifesti autē sūt syllogismi qui prius dicti sunt et quales occupātur Qui vero fiūt scdm id quod peccat in principio: ⁊ qui fiūt scdm nō cām ut causam peccant manifeste cōtra diffinitionē syllogismi quia in syllogismo oportet sequi aliud de necessitate quod non erat in principio: ⁊ sic oportet q̄ premissa sint cause conclusionis syllogismi:

Qui vero fiunt scdm consequens. reducūtur sicut illi qui fiunt scdm accidēs.

Qui fiūt scdm plures interrogaciones ut vnā reducūtur ad elenchum: eo q̄ peccant contra unitatem propositionis. Ibi enim non sumitur propositio vna et per consequens nec propositio Nam eadem est diffinitio vnius rei ⁊ rei. ut hominis ⁊ vnius hominis. similiter autem ⁊ in alijs Vñ propositio vna. vnū de vno affirmat. sed non est ita in propositione plures in q̄ prebentur plura de vno vel vnū de pluribus. ⁊ propter hoc peccant contra unitatem propositionis:

Item omnes fallacie in dictione. scdm quid ad simpliciter: reducūtur ad ignorantiam elenchi. eo q̄ peccāt contra contradictionem Omēs autem alie fallacie extra dictionem reducūtur in hoc q̄ peccant cōtra diffinitionem syllogismi

Prīmū pūctum est q̄ auctor noster postq̄ determinauit de vnaqua
q̄ fallacia s̄m se. hic determinat de ipsis p̄ p̄pationē
ad clenchiū oñdendo quō om̄s deficiūt aut peccāt cōtra diffinitionem elēchi/ r
p̄ hoc reducūt ad ignorātiā elēchi. Dñ̄ reducere fallacias s̄o rōem elenchū: ē
oñdere quō quilibz fallacia peccat contra aliquā p̄ticularū diffinitionis elē
chi: siue hoc sit rōne s̄ylloī siue rōne p̄tradictionis q̄ est vltima forma r̄ dūā cō
stitutiā elenchū/ siue sit contra vtrūq̄. Et ita elenchū/ scz s̄yllo² p̄tradictō² positi
oni r̄ndentis ē cōj̄ si zn̄ ad sagittas: p̄ quō om̄s fallacie militāt

Secundū pūctū q̄ om̄s fallacie dicūtur reduci ad ignorātiā elē
chi/ non q̄dē ad ignorātiā elenchū que facit fallaciā
sp̄ālem s̄o ḡneralem. Dñ̄o quo nota q̄ ignorātiā elenchū ca² dupl̄r vt criam su
p̄a patuit. Dñ̄o² sp̄ālr̄ p̄ ignorātiā alie² p̄ticularū quat uoz in diffinitioē elē
chi posita: rōne p̄tradictionis vt sunt ad idē s̄m idē r̄. sic s̄m ignorātiā
elenchū sumit fallacia sp̄ālis: r̄ isto mō non reducūt² ad ip̄am alie fallacie. Dñ̄o
mō ca² cōter p̄ ignorātiā cuiuscūq̄ p̄ticle elenchū: siue hoc sit rōne s̄ylloī
siue rōne p̄tradictionis/ r̄ sic s̄m ip̄am nou sumitur fallacia special/ s̄o est com̄
munis ad om̄s. Et hoc mō oēs fallacie reducūt² ad ignorātiā elenchū.

Queritur primo Quomō om̄s fallacie in dōne reducūt² ad ignorā
tiā elenchū. ¶ Oico vt patz in textu q̄ equiuoca²
ambibologia r̄ figura dōnis reducūt² ad ignorātiā elēchi qz impediāt
s̄ylloī r̄ contra dōnem que sunt de rōne elenchū patz, quia ad rōem s̄ylloī
r̄ p̄tradictionis requirit vnitās rei r̄ nōis simul. S̄ in equiuocatioē: ambibo
logia r̄ figura dōnis non ē vnitās nōis r̄ rei simul: quia licet ibi maneāt vni
tas vocis: non tamē vnitās rei: quia ibi dictio vel oratio capitur p̄ diuersis fig
nificatiō. Sed in cōpositioē r̄ di. n̄ioē non ē vnitās neq̄ vocis neq̄ significati
qz non ē orō vna s̄m modū p̄ferendū. Similiter in fallacia accent² defectit vni
tas rei r̄ nōis r̄ sic om̄s fallacie in dōne peccāt p̄tra vcrū clenchiū. Dñ̄ om̄s pa
logisimi fallaciay in dōne vocātur s̄ylloīs verisimiles vtz p̄ de equiuocatione.
Om̄is canis currit: s̄o celeste ē canis q̄ s̄yō celeste currit. Item nullū animal
est sp̄s hō ē an. mal. q̄ hō non ē sp̄s. De ambibolo² om̄is p̄pō vcrā si ē necē
est possibil/ sortem esse afinū ē. p̄pō vera si est necē: q̄ sortem esse afinū ē possi
bile. Item quicq̄ vendit oleū ē mercator: adulator vendit oleū q̄ adulator: est
mercator. De p̄positione r̄ diuisione. Quicq̄ vinit semp est: fortes vinit: q̄ for
tes semp est. De accentu null² iust² debet pendere iste est iust²: q̄ nō debz pende
re. De figura dōnis quicquid heri emisti hodie comedisti: s̄ heri emisti carnes
crudas: ergo hodie comedisti carnes crudas. In om̄ib² istis vnat̄ forma s̄yl
logistica: r̄ nō ē defect² s̄ylloī: nisi in quolibz corū quelibz p̄pō est distinguē
da penes equiuocatiōnem.

Queritur secūdo quō palogisimi fallaciay extra dōnem reducūt² ad ig
norātiā elenchū. ¶ Oico q̄ fallacie accētis r̄ fal
lacia consequētis: q̄ est p̄ materialis accētis peccant cōtra illā p̄ticularē ex hīa
que data sunt de necitate: qz cōclusio in eis non seq̄ de necitate ex p̄missis. Est
autē fallacia p̄ntis p̄ non s̄biectiua sed material/ r̄ inferior: oē terminoz in q̄b²
fit fallacia p̄ntis: r̄ non seruat̄ hic forma s̄yllogistica: homo ē sp̄s fortes ē hō.
ergo fortes ē species/ eo q̄ non ē in aliquo mō. Sed palogisimi fallacie s̄cōm
quid r̄ fallacia ignorātie elenchū peccant p̄tra clenchiū rōne contradictionis /

quia in ipsis nō ē affirmatio et nega^o de eodē ad iōē fm idē silr et in eodē tpe. s; palogismū petitionis pncipij et non cause vt cause peccat ptra sylloēm pbatuū scū ē elēchū vt ē pbatuū ¶ Fallacia fm plēs interrogatioes fit vna peccat ptra elenchū rōē sylloī eo q ad rōēm sylloī requirit q quolibz pmissay fit p positio vna: sed in interrogatioē plures non sumit simplr ppo vna Et sic paz quō oīs fallacie reducūt ad ignoratiā elenchij S; nota q aristoteles in fine pmi cleuchoz ponit multas cautelas p quas opponēs potest ducere respōdet ē ad methas S; inter ceteras ponit qnq; cautelas ducentes ad methā falsi que pphendūt his versib; Cēla/multa/perc/ l iuda: trāsferre memēto Discre te fin se si vis pcludere falsum S; ē vna cautela summe p rōdēte tenēda: et ē docu^o mentū putile et ncam. s; q rōē ad nullū argumētū rōdeat nisi opponēs argu^o at ex certis vobis nō variatis nec mutatis aliquo mō: nec transpositis, et explicatis pponib; q s rōē hī p siberet/ an aliqua illay fit multiplex p aliqua fallacia; seu p inductionē. et cōm si sentiat p maturā p siderationē pūā q tale argumētum p aliquam regulā certā et cū dēter regulē: tūc pmo rōdeat diligēter p siderans de quolibz an fit pns: vel repugnās p cōcesso vel p negato: vt sic pnter suam rōnōnem in laudē p tinct

Arguitur primo

sic hic supflue detiā quō fallacie peccat p ignoratiā elēchi q tert^o iste ē inutil: Anō pbat q; pms in singulis fallacijs oīsē sunt cē defect^o fallacia; q; hic supflue dnr defect^o eay ¶ Oico licz pus oīsē sunt defect^o fallacia; fm se: tñ nō onsum ē quo illi defect^o peccet p rōēm elēchi iō nō supflue fit hic tal^o onōio ¶ Repli^o iste ē vn^o palogism^o: null^o p rōdēs vult ditare inimicū suū iste hō ē p rōdēs: q; iste hō nō vult ppter vtilitatē rei publice ditare inimicū suū Et nō v^o q; quā p ticularm elēchi peccet et q fallacia fit ¶ Oico q; ibi ē bon^o syllo^o q; defect^o est q; aliq; detiatio addit in pclusioē q; nō erat accepta in pmissis: et iō ē fallacia fm quid ad simplr et peccat p elenchū rōē syllogismi.

Arguitur secūdo

passio solū puenit suo scto. s; p rādicō ē passio enūciatiōis: q; nō puenit elēcho vl^o syl^o: et p nō nulle fallacie peccat p elenchū rōē p dōionis ¶ Oico q; licz p dōictio pmo; p se pueniat p pōit: tñ pē puenire ex pnti sylloī rōē sue pclusiois vel alie pmissay q; p dōict. positioni rōdētis ¶ Replicat^o si p dōictio pueniret sylloī rōē sue pclusiois: se querēt q; oīs sylloī est; p rādicōi^o qd v^o fallū: se q; la pbat: q; oīs sylloī logism^o mūdī sp pcludit pclusioē q; ē alicui^o p rādicōia ¶ Oico q; syllo^o cōt rādicōi^o vt ē diffini^o elenchij: nō dī p rādicōi^o q; inferat pclusioē p dōictiā fm se: s; vt inferat pclusioē p dōictiā pōi rōdētis: mō nō oīs q; p dōict pōi rōdēt

Arguitur tercio

Sallacie in dōione nō reducūt ad ignoratiā elēchi. q; tert^o fallus Anō pbat i^o nullū p fcm reducūz ad im pfectū s; mag^o e contra/ s; fallacie in dōione: et etiā fallacia accētis poti^o res et pfectiores sūt q; fallacia ignoratiē elēchi: q; male reducūt ad ipām ¶ Oico licz fallacie in dōione sūt potiores fallacijs ignoratiē elēchi q; ē vna spāl fallacia: tñ sūt potiores falla^o ignoratiē elēchi q; ē cōis ad oīs fallacias ¶ Replicat^o h est fallacia in dōione Tu dubitas aliqd vni: illd quod dubitas nō scis: q; tu non scis aliqd vni: et non v^o que falla^o et quō reducūt ad elēchū ¶ Oico q; est fallacia pntis q; ar^o a nō distributo ad distributū ex preli vni qd in ante suppoit detiāte et in pntē p fute distributiue: et reducūt ad elēchū q; peccat p ipm rōē syllogismi: q; pclu^o nō se^o ex necitate. Etiā pē ibi assignari fallacia figure dōionis.

vt satis patet ex supradictis

Arguitur quarto

In fallacia ignorantie elenchy inferri vera p̄dictio in
 p̄clusioe palogismi. Et illa fallacia nō peccat p̄ elen-
 chy rōne p̄tradictionis. ¶ Dico licz ibi apparenter inferat vera p̄tradictio in
 p̄ntē. tñ illa p̄dictio nō se^r ex necitate neq; p̄misse p̄bant ip̄am necessariam qd̄
 tamen requirit ad elenchū. ¶ Si arguat in fallacia petitionis p̄ncipij p̄ns n̄c̄io
 se^r ex aūte. q̄ male d̄ in textu q̄ p̄clu^o nō accidit de necitate. ¶ Dico q̄ liz p̄clu-
 sio in petitione p̄ncipij sequat de necitate; quo ad illationē: nō tñ quo ad p̄bati-
 onem et tñ p̄pter defectū p̄bationis p̄clusionis reducitur ad elenchū. Et hec
 te fallacijs dicta sufficient:

Finitur tractatus sextus

Sequitur tractatus septim⁹

The first part of the book is devoted to a general
 description of the country and its inhabitants.
 The author describes the various tribes and
 their customs and manners. He also mentions
 the different languages spoken in the country
 and the names of the principal towns and
 cities. The second part of the book is
 devoted to a description of the natural
 history of the country. The author describes
 the various animals and plants which are
 found in the country. He also mentions
 the different minerals and metals which
 are found in the country. The third part
 of the book is devoted to a description of
 the history of the country. The author
 describes the various wars and battles
 which have taken place in the country.
 He also mentions the different dynasties
 which have ruled the country. The fourth
 part of the book is devoted to a description
 of the government of the country. The
 author describes the different forms of
 government which have been used in the
 country. He also mentions the different
 laws and customs which have been used
 in the country.

Description of the
 Government of the Country

The government of the country is
 divided into three parts. The first part
 is the executive power, which is
 vested in the king. The second part
 is the legislative power, which is
 vested in the parliament. The third
 part is the judicial power, which is
 vested in the courts of law. The king
 is the head of the executive power and
 is responsible for the execution of the
 laws. The parliament is the highest
 authority in the country and is
 responsible for the making of laws.
 The courts of law are responsible for
 the interpretation of the laws and
 the punishment of offenders. The
 king is elected by the parliament and
 is responsible to the parliament. The
 parliament is elected by the people and
 is responsible to the people. The
 courts of law are appointed by the
 king and are responsible to the king.
 The government of the country is
 based on the principle of the
 separation of powers. The executive
 power is separated from the legislative
 power and the judicial power. This
 system of government is known as
 a constitutional monarchy. The
 king is the symbol of the nation and
 is responsible for the maintenance of
 the law and order. The parliament is
 the representative of the people and
 is responsible for the making of laws.
 The courts of law are the guardian
 of the constitution and are responsible
 for the protection of the rights of the
 citizens. The government of the
 country is based on the principle of
 the rule of law. The law is the
 supreme authority in the country and
 is binding on all. The government
 is responsible for the maintenance of
 the law and order. The people are
 responsible for the making of laws.
 The government of the country is
 based on the principle of the
 separation of powers. The executive
 power is separated from the legislative
 power and the judicial power. This
 system of government is known as
 a constitutional monarchy. The
 king is the symbol of the nation and
 is responsible for the maintenance of
 the law and order. The parliament is
 the representative of the people and
 is responsible for the making of laws.
 The courts of law are the guardian
 of the constitution and are responsible
 for the protection of the rights of the
 citizens. The government of the
 country is based on the principle of
 the rule of law. The law is the
 supreme authority in the country and
 is binding on all. The government
 is responsible for the maintenance of
 the law and order. The people are
 responsible for the making of laws.

Prohemium puorum loycalium

Prohemium puorum loycalium/ quorum ignorantia plerumque magnos/ in militarum propositum veritate et falsitate fecit turpiter errare Quorum perfecta noticia plurimos/ in hunc diem usque facit fallaces paliosimos/ variosque in artibus errores procaute declinare/ mouetur aliquid parue questionis quarum prima est.

Queritur primo utrum noticia puorum loycalium in loyca sit utilis et necessaria/ pro solutione questionis ponitur duc conclusiones ¶ Prima conclusio noticia puorum loycalium est utilis in loyca/ et precipue ad quatuor tractatus per hunc et per omnes ad quatuor libros loyce illis correspondentes/ probatur conclusio/ nam valet ad primum tractatum et ad librum pier. 4.º vel quinque modis ¶ Primo ad agnoscendum veritates et falsitates propositum/ sunt multe propositiones vere in suppositione mali vel simplici/ que in suppositione personali sunt false/ ut homo est deus bisillaba/ homo est spes ¶ Item multe propositiones pro suppositione cofusam tamen sunt vere/ que pro suppositione determinatam sunt false/ ut homo est romane vendit per triplex est materia propositum ¶ Item multe sunt propositiones exclusiue/ exceptiue/ res duplicatiue/ de incipit definit propositiuis suplatiuis et de alijs hinc latentes veritates et falsitates que nemo scire potest sine noticia puorum loycalium ¶ Secundo valet ad profectum sciendum questionitates propositum/ ut omnis homo est totum in questionitate/ que in suppositione personali est utilis falsa/ et in suppositione mali est indefinita ¶ Tercio valet ad oppositas propositum/ nam iste videtur dicitur/ homo est spes/ et nullus homo est spes/ sed hoc non quod ambe sunt vere ¶ Quod deficit. Lerte tamen non distribuitur in vna debet distribui in alia/ sic non est de li oculi/ sed dicitur pro me est Alicuius hominis nullus oculus est dexter ¶ Quarto valet ad leges propositum/ ad prouerbia et equipollentias/ quod lectori declarandum relinquitur Ecce quod utilis est noticia puorum loycalium ad primum tractatum ¶ Quinto utilis est ad quartum tractatum et librum puorum aristotelis/ quod valde multum deficit/ si illud fuerit in suppositionibus/ arguendo a suppositione simplici ad personale ¶ Item a non distributo ad distributum/ item etiam de ceteris fuerit arguendo ab amplo ad non amplum/ ¶ Item ubi non seruatur eadem appellatio/ eadem restrictio et ¶ Sexto utilis est ad quintum tractatum et librum thopicoz/ et hoc precipue ad locos a toto vltimo/ a toto in questionitate/ a toto in modo et euerfo/ ubi cauendum est ne arguatur a superiori ad inferi/ sine distributione superioris/ et ne eorum arguatur ab inferiori ad superius cum distributione ¶ Septimo valet ad sextum tractatum et ad librum elenchorum aristotelis et precipue ad fallacias equocationis et amphibologie/ ut deus est vbiq/ vbiq/ est adu bium/ sed deus est aduerbium ¶ Ad fallacia figure dionis/ ut homo est spes/ fortes est homo/ sed fortes est spes ¶ Ad fallacia accitit Lognosco choruscum choruscus est veniens sed agnosco veniente cuius conclusio est falsa/ sed conclusio sic/ sed veniente agnosco est vera/ propter mutationem appellationis ¶ Ad fallacia dicitis/ ut non sequitur si homo currit aiatur currit/ sed aiatur currit/ sed homo currit/ et ita de alijs/ sed bium valet omne aiatur currit cum distributione/ vel nullum aiatur currit/ sed nullus homo currit/ et vltimum non valet arguendo a superiori ad inferius sine distributione/ nec ab inferiori ad superius cum distributione ¶ Secunda conclusio noticia puorum loycalium in loyca/ non solum est utilis/ sed multum necessaria ¶ Probat omne illud est necessarium sine quo aliud profecte sciri non potest/ sed sine noticia puorum loycalium ipsa loyca profecte sciri non potest/ sed noticia puorum loycalium in loyca est multum necessaria ¶ Dinor probatur quod veritas et falsitas propositum/ questionitates et op

Prohemium puorum loycalium

positio pponit/de qb^o est liber pier. sine puis loycalibus pfcē sciri nō pnt vř
 pbatū est Siliter nullus sciet debite facere syllos/de qb^{us} est liber pozu sine
 noticia puoz loycaliu/ita quoq; nemo pfcē sciet locos dyalecticos Et nullus
 sciet euadere palozifimos sophisticos/nih sciat pua loycalia/ġ noticia eozū in
 loyca est valde nccia ¶ Arguit 1° cōtra pōictas pclusiones si noticia p
 uoz loycaliū est ita vtilis et nccia/scq;ret q; aristoteles in pplete rinfufficiē:er
 nob tradidisset loyca/et q; in merito in fine scdi elēchoy petat sibi grates hī de
 traditione loyce Sequēla pbat q; ipse noticia tā vtilē et nccia nob nō tradidit
 ¶ Dico q; hī aristoteles noticia puozū loycaliū explicite et p distinctos trac
 tatos nob non tradidit/tū implicite in multis passib^o et varijs suozū librozū
 dictis multa satis inuit/ex qb^{us} tanq; ex pncipijs et fundamentis p̄t aliqualiē
 haberi noticia puoz loycaliū Et q; puoz loycaliū pncipia debet r inuenit/ex
 qb^{us} posterī hos tractatulos p̄fecerūt/merito sibi grates debēt/qm pncipiū
 plus est q̄ dimidiū totius pmo ethicoy ¶ Arguit 2°/illud nō est nccm ad
 loyca sine quo loyca p̄t eē/s; loyca p̄t eē sine puis loycalib^o/ġ noticia eoz nō
 est nccia ad loyca ¶ Dico pbat nā a tpe aristotelis fuit loyca etiā multis an
 nis/añq; postriorēs noticia puozū loycaliū tradidissent ¶ Dico q; nūq; loy
 ca p̄fecta p̄t eē sine puis loycalibus/et ad p̄bationē minous dicit q; etiā a tpe
 aristotelis cā loyca hīl fuerūt pua loycalia implicite et fundamētaliter in mul
 tis passib^o aristotelis tacta/que postriorē loyca mag; explicite r p̄mplius p
 tractatulos tradiderūt ¶ Alij dicūt q; pua loycalia nō sunt ad cōplementū et
 p̄fectionē loyce nccia/s; tm̄ de bñ eē ¶ Cōtra quos arguit sic loyca ē scia
 docens verū a falso discernere/s; infinite sunt aut formari pnt p̄pōcs/quarū
 veritates r falsitates nullus vnq; posset discernere absq; noticia puozū loyca
 liū/ġ noticia puoz loycaliū nō solū est de bñ esse/sed est nccia ad cōplementū
 loyce ¶ Item loyca est scia docens arguere vtp; ex eius diffinitione/sed nunq;
 aliquis debite p̄t arguere syllo^o/aut ē enthymematice/sine noticia puoz loy
 caliu/qd p; q; infiniti defcūs et palozifimi in illis argumētationib^o p̄tingunt/
 quos nullus vnq; declinare et curare posset absq; noticia puoz loycaliū/igūt
 ipa summe est nccia ¶ Arguit 3° multi p̄clari viri doctissimi euaserunt:
 absq; noticia puoz loycaliū/ġ noticia eoz non est nccia ¶ Dico licet multi
 viri euaserūt p̄docti in facultatib; decretozū legū aut medicine/sine noticia p
 uozū loycaliū/nō tm̄ aliq; egregius et doctissim^o reputat^o ē in facultate artū
 aut theologie/quin noticia puoz loycaliū habuerit ¶ Testant hī viri famatissi
 mi/tū artifice bilizgam/albert^o de saponia/mercilius biribanus/tū in theologia
 Thomas scotus/ockan et ceteri multi qui summe in hīs nō solū claruerūt/sed
 multa scripta r disputata p̄ noticia puozū loycaliū hñda tanq; nccia reliquerūt
 ¶ Arguit 4° illud est nccm/qd impossibile ē nō eē/q; nccm eē/et imposs
 bile nō eē eqpollent in purpura/s; noticia puozū loycaliū p̄t nō esse/ġ ipa nō
 est nccia ¶ Dico q; duplex ē necessariū sc; simplr/et sic solus de^o ē nccrius/
 Aliud est necessariū p̄dicionatū/mō licet noticia puoz loycaliū nō sit nccia
 necessitate simplr dicta/tū bñ necessitate p̄dicionata sc; Si noticia loyce p̄fcē
 bēt haberi tūc noticia puozū loycaliū req̄rit nccrio ¶ Alij dicūt alijs q; nccm
 capit duplr ¶ Dno^o p̄ impossibili nō Alio^o p̄ valde vtili/pmo mō noticia puoz
 ū loycaliū nō est nccia/sed 2° ¶ Posset argui q̄nto tota loyca sufficiē
 ter diuidit in loyca veterē/et loyca nouā/sed noticia puozū loycaliū nō ē loy
 ca noua nec vctus igit De isto videat in fine q̄rte quēstionis

Queritur secūdo quot sunt tractatuli quoz loycaliū a pe. hif. traditi/
 r q̄s istoz sit p̄m? ¶ Ad p̄mū dico q̄ sc̄r. sc̄r. tracta
 tulus supponū/relatiuoz/āpliationū/appellationū/restrictionū/r distributio
 nū Etia ē tractat⁹ s̄ncat hēgrematū parū in vsu Sz p̄ter istos sunt adhuc tres
 p̄ciles. s. tractatul⁹ exponibiliū/sequentiariū/et sophismatū Et adhuc duo n̄
 tā necriū q̄ curiosi/ vt tractatuli obligationū/et insolubiliū ¶ Ad sc̄dm dico
 q̄ tractat⁹ supponū int̄ oēs est p̄m̄us Qui rō est/ qz noticia supponis est inter
 oēs p̄ncipalioz/et alij tractatuli p̄supponūt suppoēz tanq̄ eozū fundamentū
 Nam tractatulus de relatiuis non docet nisi de suppoēreclatiuoz/ita āplia
 tio tractat de lata terminozū suppoē Restrictio de suppoēre terminozū restricta
 p̄terea appellatio fit circa terminū supponentē nō quēcumq̄/sz p̄re existente
 Et distributio nōne spēs ē suppois ¶ S̄petat̄ quare pua loycalia dicūt
 pua ¶ Dicit̄ q̄ nō dicit̄ dici pua/sz m̄gna Probat̄ qz sunt magne reputatōis
 et vbiq̄ in loyca magni viri se inuat̄ cū cis/aut ad alios palogizādū/aut ad ali
 orū palizmos declinandū izif ¶ Dico q̄ dicunt̄ pua loycalia nō qz modice
 i loyca valeāt/sz duabz alijs causis/p̄ma est qz noticia eoz tradit̄ in quibusdā
 tractatulis/q̄ valde pui sunt in ordine ad p̄ncipales libros loyce/r̄ causa est qz
 tractat̄ de p̄prietatib⁹ i minor/que p̄prietates pue entitatis sunt in loyca Nam
 ipa loyca tractat de tota argun. tione in libris noue loyce/et tractat de p̄ti
 bus. p̄p̄inquis et remotis argumētationis q̄ sunt p̄p̄oēs et iij/ in libris veterē
 artis/sz isti tractatuli docent de p̄prietatib⁹ p̄ciū remotarū argumētationis q̄
 p̄tes licet pue sint in ordine ad totā argumētationē/tū p̄prietates illarū p̄ciū
 minores sunt/s̄do merito dicūt̄ pua loycalia

Queritur tercio qd est subiectū tractatus supponū ¶ Dico q̄ est iij
 supponibilis Probat̄ qz sibi p̄ueniūt oēs p̄ditiones
 req̄site ad subiectū attributionis alie? sc̄ie Primo qz termin⁹ supponibilis est
 qd cōsistimū in hac sc̄ia p̄sideratū/nō quide cōitate figtioneis aut p̄cōis/sz ē com
 munissimū cōitate attributionis et p̄siderationis/qz cōius est inter ōnia in hac
 sc̄ia p̄ncipaliter p̄siderata Sc̄do ē p̄mo notū salte in int̄tione/qz p̄mo et p̄nci
 paliter de t̄mino supponibili hic int̄dit̄ Tercio nō transc̄dit̄ merhas Quar
 to verificabilis ē de ōnib⁹ hic p̄ncipaliter p̄sideratis. s. de p̄tib⁹ ei⁹ subiectiuis
 puta de hoc t̄mino supponibili/et de illo t̄mino supponibili Quinto qz ōnia
 minus p̄ncipaliter p̄siderata in hoc tractatu h̄nt ordinē et reductionē ad ip̄m/
 Sc̄do p̄bat̄ sic qz illud ē s̄biectū alie? sc̄ie cui dem̄rāt̄ incē p̄pa passio illi⁹ sc̄ie
 p̄ p̄p̄iū et adequatū p̄ncipiū ei⁹/sz t̄mino supponibili p̄t demōstrari incē p̄pa
 passio/p̄ p̄p̄iū et adequatū p̄ncipiū/ vt patebit̄ in q̄stione sequēte/ q̄ terminus
 supponibilis ē hic subiectū ¶ Dic̄ aiāduertendū est q̄ de quinq̄ p̄t̄ cē sc̄ie ia
 Primo de p̄clusionione ē sc̄ia tanq̄ de sc̄ibili p̄p̄inquo De illa p̄clusionione p̄bat̄ q̄
 est sc̄ia/qz est habitus p̄clusionionis p̄ demōstrationē acq̄situs Et sic illa diffinitio
 est diffinitio sc̄ie sc̄ibilis p̄p̄inqui Sed adhuc de q̄tuor p̄t̄ esse sc̄ia tanq̄ de sc̄i
 bilib⁹ remotis sc̄z de subiecto/ de p̄tione subiectiuis/ de passione/ et de p̄ncipio
 Et s̄m hoc diuersimode p̄bat̄ de aliquo eē sc̄ia/ de s̄biecto. p̄bat̄ sic Nam de illo
 est sc̄ia cui demōstrāt̄ incē passio p̄ vey et adequatū ei⁹ p̄ncipiū De p̄tib⁹ s̄biecti
 uis p̄bat̄ sic/ nā de illis est sc̄ia q̄ p̄ueniūt in aliquo cōi subiecto cui dem̄ratur
 incē passio r̄ De passione. p̄bat̄ sic Nam de illo ē sc̄ia qd dem̄rāt̄ incē subiecto
 p̄ verū et adequatū p̄ncipiū De p̄ncipio p̄bat̄ sic Nam de illo ē sc̄ia p̄ qd passio
 demōstrāt̄ incē subiecto/sz p̄ncipiū est hui⁹ modi igitur.:

Prohemium puorum loyicaliū.

¶ Arguit cōtra sic subiectū cuiuslibz sciē debz eē qd vñū et inplexū/ sed
 t̄min⁹ supponibil⁹ nō est qd vñū et inplexū/ g nō p̄t eē subiectū ist⁹ sciē **¶** Di
 co q̄ t̄min⁹ supponibilis cap̄t̄ dupl̄r **¶** Dno° circūloquuntur vt scz p̄ illas duas
 voces circūloquamur vñā simplicē scdaz intentionē/ cui nō est vñū simp̄l⁹ nō
 impositū/ et h̄ est qd vñū et inplexū/ et ē hic subiectū **¶** Alio° cap̄t̄ significatiē
 et h̄m sc̄/ tūc est qd p̄plexū/ et nō est hic subiectū **¶** Sciā possit dici qd nō est incōs
 ueniens subiectū sciē subalnate eē qd p̄plexū/ p̄mo subiectū sciē dēt eē p̄plexū
 vtz ex p̄ditionib⁹ sciē subalnate/ s̄ ista sciā est subalnata loyce noue et vete
 ri **¶** Arguit scdo subiectū cuiuslibz sciē dēt eē tale qd ab ipō fluat aliqua
 pp̄ria passio sibi demonstrabilis incē/ s̄ a nullo p̄plexo fluat aliqua passio/ g cō
 plexū nequaqz p̄t esse subiectū **¶** Oico q̄ licet a cōplexo nō fluat aliq̄ passio
 grā totus p̄plexi/ tñ grā ptis formālis p̄plexi p̄t fluere aliq̄ passio/ demonstra
 bilis incē toti p̄plexo **¶** Arguit 3° formale ist⁹ subiecti. f. supponibil⁹/ est
 passio hui⁹ sciē/ g nō p̄t eē subiectū **¶** Oico licet illud formale sit idē in voce
 cū passione/ tñ nō est idē h̄m rē significata/ nā vt ē formale subiecti tūc cap̄t̄ vt
 dicit formale rōem subiectiūā sub q̄ t̄min⁹ hic p̄siderat/ s̄ vt est pp̄ria passio/
 tūc cap̄t̄ vt dicit quandā aptitudinē ad actualē sup̄pōz **¶** Arguit q̄rto
 sup̄pō est hic subiectū/ g nō termin⁹ supponibil⁹ **¶** Ans p̄bat qz ista sciā incitula
 tur et denōiā a sup̄pōe/ s̄ q̄libet sciā denōiā a suo subiecto **¶** Oico negādo
 p̄nāz/ et ad p̄bationē d̄i qd nō semp sciā denōiā a suo subiecto/ s̄ q̄nqz a passio
 ne sciē/ q̄nqz a principio **¶** Et breuiter vt sepius capit nomen ab illo de q̄ fit maior
 expressā determinatio/ et ita ē hic.

Queritur quarto vtrū noticia de sup̄pōib⁹ sit sciā **¶** Dico q̄ sic p̄bat
 qz illa noticia est sciā q̄ hz omnia req̄sita ad sciām/ s̄ no
 ticia de sup̄pōib⁹ hz omnia req̄sita ad sciām/ g ipsa ē sciā **¶** Dnoz p̄bat qz ad sciāz
 req̄runt q̄tuor vtz p̄mo postcriorū/ scz subiectū/ pp̄ria passio/ adeq̄tū p̄ncipiū
 et p̄tes subiectiue **¶** S̄ hec noticia hz p̄ subiecto t̄minū supponibile/ p̄ passio
 ne/ ip̄m supponibile/ p̄ principio diffinitionē t̄minū supponibilis/ q̄ est vox p̄nā
 v̄le vel p̄ticulare **¶** Et p̄ p̄tibz subiectiuis hz hunc t̄minū supponibile et illū t̄m
 supponibile **¶** Scdo p̄bat sic **¶** Noticia de sup̄pōib⁹ est habit⁹ p̄clusionis p̄ de
 monstrationē acq̄situs/ g noticia de sup̄pōib⁹ est sciā/ p̄nā tener p̄ locū a diffi
 nitione ad diffinitū **¶** Ans p̄bat qz noticia de sup̄pōib⁹ est habitus istius p̄clōis
¶ Om̄is t̄min⁹ supponibilis ē supponibilis q̄ p̄clusio est acq̄sita p̄ hāc demonstra
 tionē **¶** Om̄is vox sign⁹ v̄le vel p̄ticulare est supponibilis/ s̄ om̄is t̄min⁹ suppo
 nibilis ē vox sign⁹ v̄le vel p̄ticulare/ g om̄is t̄min⁹ supponibilis ē supponibilis
¶ Arguit p̄o in illa dem̄ratione p̄mittit̄ nugatio/ g nō est bona **¶** Ans p̄ba
 tur qz in p̄clōe bis ponit̄ supponibile **¶** Oico v̄s̄ patuit q̄ supponibile. in cō
 clusione a p̄te subiecti/ cap̄t̄ vt dicit quandā aptitudinē ad actū sup̄pōis **¶** Et a
 p̄te subiecti cap̄t̄ vt dicit formale rōem/ p̄ quā termin⁹ cōtrahit̄ ad hoc vt sit
 subiectū adequatū hui⁹ sciē et sub q̄ hic p̄siderat **¶** Arguit 2° om̄is sciā ē
 necōz incorruptibiliū et impossibiliū alit̄: cr se h̄rē/ s̄ t̄min⁹ supponibilis ē oīo
 p̄tingēs/ p̄t eē esse et nō esse/ g et p̄clusio p̄dicte dem̄rationis cui⁹ t̄min⁹ suppo
 nibilis ē subiectū ē p̄tingēs/ et p̄ p̄nā noticia illius p̄clōis nō est sciā **¶** Oico
 q̄ istud argumentū et p̄s̄te dupl̄r soluit̄ **¶** Dno° r̄ndendo ad maiorē/ qd om̄is sciā
 est nec̄ariāz incorruptibiliū et impossibiliū p̄clusionū aliter se h̄rē/ et hoc posi
 ta p̄stātia subiecti p̄clōis/ sciā tñ p̄t esse p̄clōnū possibiliū aliter se habere qn̄ s̄
 icctū corrup̄t̄ **¶** Alij soluit̄ ad minorē dicētes q̄ licet t̄min⁹ supponibilis sit

corruptibilis quo ad eē suū exēcie/tū est ppetuus et incorruptibilis quo ad eē
 cēcie ¶ Symplicat termin⁹ supponibilis ē vna scda intētio ecūloquū
 ta p illud pplex⁹/sz scde intēciones depedēt ab intellectu nrō incē rphuari/sz m
 tellus nr pt nō eē/igit⁹ e oēs scde intēciones pnt nō eē Etia eē ellencier ex nō
 est ppetuus/sz simul ē et nō est cum eē exēcie/vt pbat in pnto sbelcōe septima
 qstione vltima Bdeco standū est in pma solutione ¶ Arguit 3° Omnis sci
 entia ē habit⁹ oclois p demrātionē acqst⁹/sz in isto septimo tractatu nulla sit
 demrātio vtz inspicienti totū pcessum ei⁹/sz noticia hui⁹ septimi nō est scia ¶
 Oico licet in isto septimo nō fiat demrātio formaliter et explicite/tū vtuāli
 ter et implicite nā cognitis diuisionibz e diffinitionibz in hoc tractatu positis
 faciliter p̄t ex eis elici aliq demrātio ¶ Arguit 4° vox sign⁹ vle v̄l p̄ticu
 lare nō ouertit cū tmino supponibili/sz male posita ē demrātio passiōis des
 lecto p adequatū pncipiū Ans pbat qz adiectiua et vba sign⁹ vle vel p̄ticula
 re/et tū nō sunt t̄ij supponibiles ¶ Oico qz licet vox sign⁹ vle vel p̄ticula
 siue sit p modū p̄stantis/siue sit p modū alteri adiacentis nō sit adequatū pu
 cipiū hui⁹ scie/tū vox sign⁹ vle vel p̄ticulare p modū p̄stantis est adequatū
 pncipiū/et ideo illa p̄ticula p̄t addi in demrātionē ¶ Posset hic argui sic
 si noticia suppois/aut noticia puoz loycaliū cēt scia/mayme videre ē esse scia
 loycalis/sz hoc nō/sz nō p̄t dici scia ¶ Dicoz p̄z qz ista noticia nō est loyca noua
 qz nō tractat de tota argumētatione/nec loyca vetus/qz nō tractat de p̄tibus
 argumētationis/sz nullo est loycalis scia ¶ Oico qz noticia puoz loycaliū
 quo ad aliquos tractatus puta supponū ampliatiōnū tē p̄tinet sub veteri loy
 ca Et quo ad aliquos puta p̄maz exponibiliū sophismatiū tē p̄tinet sub noua
 loyca Del dicit qz noticia supponū ampliatiōnū tē p̄t dupl̄r cōsiderari ¶ 1°
 in ordine ad sua subiecta/tū tractatus supponū ampliatiōnū et ceteroz tra
 ctatū petri hispani spectat ad veterē artē/qz tractat de p̄prietatib⁹ p̄tū argu
 mētationis ¶ 2° cōsiderant in ordine ad suos fines/qz finis est vt ipis cōgnitis
 possum⁹ debite argumentari et euitare defcūs sylloz et enthimematiū/et hoc
 nō p̄t p̄tineri sub noua loyca ¶ Ex istis sequit̄ duo correlaria ¶ 1° mū est qz
 noticia hui⁹ tractat⁹ et p̄ p̄ns noticia puoz loycaliū est scia rōnalis qz est loy
 calis Etia qz est de enterōnis/cū sit de termino supponibili/qz circūloquutiue
 captus est quedā r^o intētio Scdm correlariū qz ē scia spēalis distincta ab alijs
 qz habet speciale et distinctū subiectū ab alijs scientijs.

Quorū que dicūtur: quedā dicūtur cū complexio
 ut homo: quia est termin⁹ inplexus Termin⁹ ut hic
 sumitur est vox significans v̄le vel p̄ticulare: ut homo
 vel sortes Terminoz autē inplexozū vnusquisqz aut
 significat substantiā: aut qualitatē: aut cōp̄tātē: aut ada
 liqd: aut agere: aut pati: aut vbi: aut qst: aut sitū: aut ha
 bitū Significatio ut hic sumitur est rei p vocē secun
 K 3

dum placitū representatio Quare cū ōnis res aut sit
 vltis aut pticularis: oportet dcoēs nō significātes vltē
 vel pticulare: nō significare aliquid: et sic nō erūt tmini
 vt hic sumit terminus: put significat vltē vel pticulare.

Significationū alia est substātiue: et hec fit p no-
 men substātiū vt hō Alia est rei adiectiue: et hec fit p
 nomen adiectiū vt albus Aut p verbū vt currit: q̄ nō
 est pprie significatio substātiua vel adiectiua: sed signi-
 ficatur aliquid substātiue vel adiectiue Et significare
 aliqd substātiue vel adiectiue sunt modi vocū Sz ad-
 iectiuatio et substātiuatio sunt modi et drē rerū q̄ signi-
 ficantur: et nō sunt modi significationis Vñ nōia substā-
 tiua dicuntur supponere Sz nōia adiectiua z vba dicun-
 tur copulare.

Iste ē septim⁹ tractatus petri hispani q̄ intitulat de supponib⁹ in quo deter-
 minat de tminoz suppoēt et de spēbus ei⁹ tā diffinitiue q̄ diuīsiue tāq̄ de appa-
 passionē Et añq̄ incipiat de ipa det minare p̄mittit q̄dā p̄cambula suo p̄posi-
 to p̄uientia Et sunt hui⁹ lconis quinq̄ puncta/duē questiones/et q̄tuor argu-
 cū suis replicis Et p̄cedet p̄ singulos tractat⁹ sc̄q̄ntes eo mō q̄ sup̄ p̄cessum ē
 Primū punctū est q̄ auctor n̄ in hoc textu septē facit Primo ponit diuī-
 sionē vocis/vt eoz q̄ dicūtur. i. vocū/que dā est p̄plexa/q̄
 dā in p̄plexa Secdo ponit diffinitionē termini in p̄plexi/q̄ est membrū p̄dicte
 diuīsiōis Tercio ponit diuīsiōnē tmini in p̄plexi/in sbaz qualitatē q̄ritatē zc.
 Quarto ponit diffinitionē significationis/q̄ significatio itrat diffinitionē t̄ij
 Quinto ponit diuīsiōnē fiḡtionis in fiḡtionē sbstātiua z adiectiua Sexto po-
 nit drām int̄ fiḡtionē sbstātiua et substātiuationē Et inter fiḡtionē adiectiua
 et adiectiuationē Septimo ponit notabile. s. q̄ sola nōia substātiua dicūt sup-
 ponere Dicit q̄ p̄mo sic Eoz q̄ dicūt/que dā dicūt cū p̄plexione zc q̄ diuīsiō sic
 intelligit Eoz q̄ dicūt. i. eoz q̄ p̄ferūt ab ore. i. vocū significatiua ad placitū
 q̄dā dicūt. i. p̄ferūt cū p̄plexione/vt q̄libet orō siue p̄fecta siue imp̄fca Que-
 dā vero supple p̄ferūt sine p̄plexione/vt q̄libet simplex dictio Ex quo p̄z q̄
 diuīsum hui⁹ diuīsiōis ē vox Et si mēbra diuīsiōis intelligāt cē/vox p̄plexa
 z vox in p̄plexa/tūc est diuīsiō totius in mō in suas p̄tes Et si mēbra diuīsiōis
 capiāt circūloquitiue/poterit dici q̄ sit diuīsiō ḡnis in spēb⁹ Et causa diuīsiō-
 nis est q̄ ōnis vox fiḡtiua est signū p̄ceptus/sz duplex ē p̄ceptus scz simplex/q̄
 ē apphensio simplicis rei/et ille fiḡtur p̄ vocē in p̄plexa Alius ē p̄cept⁹ p̄plex⁹
 q̄ est apphensio vni⁹ rei cū alia re/et ille significat p̄ vocē p̄plexā.

Secūdo punctū est q̄ ista diuīsiō p̄ma valz nobis in hoc tractatu suppo-
 nū ad sciendū q̄ termini supponūt/vt sunt t̄ij in p̄plexi/

et q̄ nō vt t̄mini p̄plexi/qz nulla p̄plexa p̄nt supponere/et rō est qz suppoē ē ac
ceptio t̄ij substāriū p̄ aliquo/mō p̄plexū p̄ denominato nō est t̄ij substāriū/
sz est plures termini Sed in āp̄ntis ista diuisio ponit̄ ad sciendū q̄ ponit̄ in p̄
dicamētis/vt sunt t̄ij in p̄plexi/et q̄ nō ponit̄ in p̄ntis vt termini p̄plexi ¶ Sz
aduertendū qz triplex est p̄plexū scz voce t̄m/vt corpus aiātū Significatiōne
t̄m vt canis Et ista duo p̄plexa b̄n p̄nt supponere Aliud est p̄plexū s̄m vocē z
significatiōne simul/sicut hō albus/vel hō currit Et illud p̄plexū est duplex. s.
quoddā est p̄plexū distans. s. q̄n plura vniū abinūcē mediante copula verbali
vel p̄iunctionali/vt hō est aiāl/aut fortes et plato Et quoddā est p̄plexū in distā/
z est vbi plura vniū fil nō mediante copula/vt hō albus Et de istis duobz cō
plexis intelligit̄ q̄n dicit̄ qz nulla p̄plexa p̄nt supponere/qz nichil supponit̄ nisi
sit termin⁹/et nichil est termin⁹ nisi vox signis vlc vel p̄ticulare/sā p̄plexū non
significat vlc vel p̄ticulare igit̄ Sed t̄m s̄m alios p̄plexū in distans bene potest
supponere gratia vni⁹ partis.

Terciuū punctū qz termin⁹ ē vox signis vlc vel p̄ticulare in q̄ diffinitione
ponit̄ vox loco gn̄is/et signis vlc vel p̄ticulare. i. signis rē
vlem vel p̄ticulare/ad d̄zām sincathegrematū/vt sunt signa vlia et p̄ticulare
Et ad d̄zām puatiōnū et negatiōnū/q̄ nō sunt t̄mini qz nō signit̄ rē vlem vel p̄
ticulare ¶ Nō sincathegremā p̄ter acceptus quos imediate suppoē nullā rem signit̄
vt patebit in p̄ma q̄stione ¶ Si arguat̄ termin⁹ aliā diffinitionē hz in q̄
to tractatū/s̄ ista male ponit̄ ¶ Oico negādo p̄nam/qz hoc est diuersimode
nā ibi termin⁹ diffinit̄ in ordine ad p̄pōem cui⁹ est ps̄ p̄p̄inqua/et in ordine ad
syllogisimū cui⁹ est ps̄ remota Sed hic diffinit̄ in ordine ad suppoem cui⁹ ē ade
quatū subiectū/cū sibi addit̄ ista d̄c̄minatio supponibile ¶ Possit̄ etiā ar
gui p̄hus p̄mo thopicoz Dicit̄ qz termin⁹ est ord̄ indicans qd̄ est esse ei/s̄ ma
le hic diffinit̄ ¶ Oico qz p̄hus ibi capit̄ terminū p̄ diffinitione/sed hic capit̄
vt est subiectū hui⁹ passiōis suppoē ¶ Nūc seq̄t̄ diuisio termini scz qz termin⁹
rū in p̄plexoz vniūquisqz aut significat substātiā/aut qualitātē/aut q̄tītātē zc̄
Que diuisio ponit̄ in p̄ntis ad cognoscendū numerū p̄dicamētōz ¶ Sic aut̄ po
nitur ad cognoscendū in generali numerū terminoz supponentiū/et ideo non
supflue ponit̄ ista diuisio Et nō diuidit̄ hic termin⁹ in cōplexus in tota ei⁹ cōita
te/qz sic mēbra siml̄ sumpta nō p̄uertērent̄ cū diuiso/qz t̄ij ficti et trāscendētes
sunt t̄mini in p̄plexi/et nō signit̄ sbaz vel qualitātē zc̄ Sz solū diuidit̄ termin⁹
in p̄plexus signis rē vlem vel p̄ticulare reponibile in p̄nto

Quartū punctū est qz significatio t̄mini sic in textu diffinit̄ Est rei p̄ vo
cem ad placitū rep̄ntatio in q̄ diffinitōe rep̄ntatio po
nit̄ loco gn̄is Et li rei ponit̄ ad d̄zām sincathegrematū q̄ nō significat̄ res/sed
dispositiones r̄crū Et li vocē ponit̄ ad d̄zām significatiōnis q̄ sit p̄ scripturas/
p̄ intēntionē anime/et p̄ signū pendens ante tabernā Et ponit̄ ad placitū ad dif
ferentiā significatiōnis naturalis/vt gemitus infirmoz Ex quo patet qz diffi
nitū hic est vox significatiua ad placitū Linc infert̄ ex dictis qz dictiones non
significantes rem vniuersalē vel p̄ticulare/non significant aliqd̄ z sic nō erunt
termini/vt sunt signa vniuersalia et p̄ticularia aduerbia p̄iunctiones s̄positio
nes ¶ Niciota qz differētiā ē inter vocē d̄c̄dem p̄tē et terminū Nā vox
est nuda platio vt bu Dcō sup̄addit̄ voci significatiōne siue determinatā siue
indeterminatā Pars sup̄addit̄ d̄c̄oni modū significandi Termin⁹ vero sup̄ad
dit̄ d̄c̄oni significatiōne determinatā

Quintū punctū est q̄ significatio diuidit̄ in significationē rei s̄bstatiue/
 q̄ fit p̄ nomē adiectiuū q̄ fit p̄ nomē s̄bstatiuū Et in significationē rei adiectiue
 q̄ fit p̄ nomē adiectiuū aut p̄ v̄bū Et sumit̄ ista diuisio ex p̄re rei significate p̄
 terminū Lā ḡ diuisionis/nā om̄is res vel h̄z esse in se/vel h̄z esse in alio Si primū
 sic ē significatio rei s̄bstatiue/si 2^m sic est significatio rei adiectiue Ista t̄m res in
 alio puta acc̄s nō significat absolute/sz put̄ ab intellectu cōcipit̄ Iā in albo ē
 in albedine est eadē res q̄ significat p̄ adiectiuū et s̄bstatiuū/et in vno ē signifi-
 catio adiectiua/et in alio significatio s̄bstatiua Iā albū s̄ḡt rē seu formā alte-
 ri inherētē Albedo v̄o s̄ḡt eandē formā t̄q̄ p̄ se stantē et alteri nō inherētē
 Dñ dicit̄ text⁹ p̄r q̄ significatio p̄pe nō dicit̄ s̄bstatiua vel adiectiua/sz res
 d̄z significari s̄bstatiue/vel adiectiue Et significatio rei s̄bstatiue et s̄ḡtio rei
 adiectiue sunt modi vocū Sz s̄bstatiuatio et adiectiuatio sunt modi d̄z rē
 r̄ū/et nō significationū aut vocū Postremo dicit̄ q̄ om̄ia nōia s̄bstatiua dicit̄
 supponere/nōia vero adiectiua et v̄ba dicit̄ copulare

Queritur primo quot sunt diuisiones vocū ¶ Dico due ¶ Prima
 diuisio est vocū in p̄plexariū Alie sunt p̄biles et subijci-
 biles p̄ se sumpte/vel hō lapis albū Alie sunt neq̄ subijciles neq̄ p̄biles/vel nō
 ḡ s̄ḡt Alie sunt p̄biles et nō subijcibiles/vel qlibet oē nemo/et forte albus vel
 niger Sz nulle sunt subijciles quū sunt p̄biles ¶ 2da notandū est q̄ signa v̄o
 numeraria et p̄ticularia nō p̄nt subijci/ sed v̄n p̄ri/nā quādo ponit̄ a p̄te subiec-
 ti/nō sunt p̄tes subiecti qz op̄ant̄ in subiectū copulā et p̄tū/2 ideo signū positū
 a p̄te subiecti ponit̄ ibi tanq̄ p̄tū quodā totalis p̄p̄ois Sz q̄n ponit̄ a p̄te
 p̄ti sunt p̄tes p̄ti quia tūc nichil agūt in copulā et subiectū/et ideo totaliter d̄z
 diuisio p̄tinere ad p̄tū ¶ 2da diuisio vocū incōplexariū/ quodā sunt cathe-
 grematice/ quodā s̄ncathegrematice/et quodā medie seu mixte Dicūt̄r at̄ pu-
 re s̄ncathegrematice qz p̄ter cōceptus quos imediāte significāt nichil signifi-
 cant/nisi forte ea q̄ t̄ij quib⁹ adiūgūt̄ s̄ḡt/vel nō/est/vel ḡ/om̄is/et hui⁹ modi.
 Dicūt̄r aut̄ voces pure cathegrematice/qz nō solū s̄ḡt p̄ceptus quos imediāte
 te significāt/sz etiā res illis p̄ceptib⁹ p̄ceptas Et sunt p̄ se subijcibiles et p̄biles
 et nullū purū s̄ncathegrema includūt̄/vel hō lapis albedo albū et Sed dicūt̄
 voces medie seu mixte vel qz s̄ḡt p̄ter p̄cept⁹ quos imediāte significāt res
 illas p̄ceptas/sz nō sunt p̄ se subijcibiles vel p̄biles/vel qz includūt̄ voces cathe-
 grematicas vel s̄ncathegrematicas/vel hodie alicubi nemo nichil et multa s̄-
 milia ¶ Voces pure s̄ncathegrematice nichil s̄ḡt p̄ter cōceptus aīē/et non
 s̄ḡt aliq̄s res illis p̄ceptib⁹ p̄ceptas sicut sunt copule/negationes/et signa dis-
 tributiua/v̄n iste p̄p̄oes deus ē deus/ste deus nō est deus/nichil oīō aliud pl⁹
 aut minus significāt ad extra q̄ iste t̄min⁹ deus/v̄n t̄m hec d̄ctio est/pc̄ise suma-
 tur vel copula Similiter ista/om̄is hō est aīā/nō plus vel minus s̄ḡt p̄ter p̄cep-
 tus aīē/q̄ ista/nullus hō est aīā Dñ om̄is et nullus signa solū sunt/q̄mō t̄ij v̄o
 cales v̄l mētales cōm̄dētēs supponāt̄/nichil v̄ltra p̄notādo Et ille copulē/ē/
 et nō est/s̄ḡt diuolos mōs p̄plectēdi seu p̄ponēdi f̄ios mētales/et sic illi mōi cō-
 p̄lectēdi p̄ceptus p̄plexiui p̄tinētēs ad sc̄dāz op̄ationē intellectuū/ita/2 d̄cōes/e
 vel/si/ḡ/2 s̄līa Dñ p̄cept⁹ a q̄b⁹ sumūt̄ ille d̄cōes s̄ncatheḡ sic p̄cept⁹ p̄plexiui
 pluriū p̄ponū vel t̄ioz/de quo infra mag⁹ dicit̄/hec oīa biridan⁹ ¶ Sz ē adū-
 tendū q̄ Dekan nō dicit̄ voces cathegrematicas s̄ḡre p̄cept⁹/sz res ad ex Et ita
 voces s̄m̄ eū sunt signa p̄ p̄tū/nō q̄ significēt p̄ceptus/sz q̄ imponūt̄ ad sig-
 nificandū illa eadē q̄ p̄ceptus mētis s̄ḡt/ita q̄ p̄ceptus p̄ et nāliter s̄ḡt rē
 et vox sc̄cūdario et ad placitū s̄ḡt eandē rem De isto pat̄bit in l̄cōe sequenti.

Queritur secūdo vtrū nōia adiectiua pnt supponere ¶ Dico 6^m aucto-
 re in textu qd nō/nā ipse in fine textus ꝓcludit ꝓ mo-
 dū notabil' dicens/vn nōia s'bstāciua dñr supponere/nōia adiectiua et vba dñr
 copulare Et rō est qd adiectiua inq̄tū adiectiua/nō pnt redden' suppositū v'z
 bo psonali/et id nō pnt cē subiecta ꝓponū ꝓpter defectū ꝓgruitatis ¶ Si
 arguat cōtra Alb⁹ est nomē adiectiuū/sbi adiectiuū supponit/ꝓ textus falsus
 ¶ Oico qd textus intelligit de adiectiuis figitiue sumptis/mō li alb⁹ nō capit
 ibi figitiue/sz māliter ¶ Replicat albū currit/h' albū capit figitiue et sup-
 ponit/igit adiectiua figitiue capta pnt supponere/et ꝓ pñs solutio mala ¶ Di-
 co qd adiectiua inq̄tū sunt adiectiua/nō substantiuata nō pnt supponere/mō li
 albū nō capit ibi adiectiue/sz s'bstāciua in neutro gñe ¶ Replicat etiam
 adiectiua in masculino et feiō pnt supponere/vz ꝓ multa exēpla/vt doct⁹ ho-
 norat' signarus vitupat' /iustus florēbit vt sol ¶ Oicūr ad hoc qd adiectiua ꝓ
 fessionis bñ pnt supponere in masculino et feiō Sz repit' etiā adiectiua nō ꝓ
 fessionis in masculino et feiō supponere/ꝓco dicensū est qd adiectiua dupliciter
 ꝓsiderant Vno⁹ pure adiectiue z grā sui significati/cūc nō pnt ꝓ se supponere
 et hoc vult auctor n' Alio⁹ ꝓsiderat' grā suoz denōiatoz seu ꝓnotatoz/quia
 ꝓnotat et denōiant subiecta in qb⁹ sunt/et tūc bñ pnt supponere ¶ Vn notā
 dū est qd in spēali adiectiua scēptē mod' pnt supponere Primo qñ adiectm est re-
 latiuū/tunc supponit vtute sui antecedentis/vt sortes currit qd mouet Sēdo qñ
 adiectiuū est demōstratiuū/tūc supponit vtute rei demōstrat' vt ille scribit Ter-
 cio qñ adiectiua substantiuat' vt albū currit/et hoc vt sepius sit in neutro gñe
 Quarto qñ est adiectiuū ꝓfessionis/qñ. f. dat intelligere certū s'bstātiuū/vt
 iustus saluabit Quinto qñ capit ꝓ suo denōiato vel ꝓnotato/vt albū currit
 .i. subiectū albū qd est s'ba currit Sexto qñ capit ꝓ suo principali significato
 seu abstracto/vt albū est accūs/albū est coloratū Septimo qñ capit materia-
 liter/vt album est adiectiuū.

Arguitur primo cōtra textū/ista diuisio posita ē in 3° tractatu ꝓ vno
 añp̄ito/sz ipa in hoc septimo sup̄tue resūmit' p̄na te-
 net qz diuersozū artificū det esse diuersa cōsideratio ¶ Oico qd diuersimode
 ꝓsiderat' hic et ibi/nā ibi ponit ad sciendū qd ꝓplexa nō ponūt in ꝓntis Sz ꝓ-
 hab ad sciendū qd ꝓplexa nō pnt supponere ¶ Replicat oē subiectū vel ꝓtū
 ꝓpōis ꝓt supponere/sz ꝓplexū ꝓt eē subiectū vel ꝓtū ꝓpōis/sz ꝓplexū ꝓt sup-
 ponere Minor ꝓbat' vt h' dñs hō currit est ꝓpō vlis/sbi hoc totū ꝓplexū dñ-
 nis hō currit supponit respectu h' vbi est ¶ Oico qd licz ꝓplexū māliter z nō
 figitiue captū bñ supponat māliter/qz tūc nō sumit' vt ꝓplexū/sz vt in ꝓplexū/
 tñ ꝓplexū formaliter et figitiue captū nō ꝓt supponere in suppoē psonali.

¶ Replicat etiā ꝓplexū formaliter et figitiue captū in suppoē psonali suppo-
 nit/sz solutio mala Ans ꝓbat' vt hō fortis pugnat Et hic/sortes ē hō albus
 ¶ Oico licz ꝓplexū in dñtās bñ sup' nō tñ ꝓplexū distans vt dem' ē in 2° ꝓcto
Arguitur secūdo cōtra diffinitionē tmini sic/ocus ē tñ' et tñ nō figt' vlc
 nec ꝓticulare/sz diffinitio nō ꝓuenit ōni ꝓteto sub dif-
 finito Sēda ꝓs antecedētis ꝓbat' ꝓmo qz nō figt' rē vlem/cū nō sint plures dis-
 nec figt' rē ꝓticulare v' singularē/qz de⁹ nō est indiuiduū Itē sic arguit' sol mū-
 dus cē/sunt tmini/et non fignt' vlc qz nō pñtur de plibus/nec ꝓticulare qz non-
 sunt indiuidua ¶ Ad 3^m dico qd de⁹ ē tmini⁹ vlis/et licet nō sint plures dñi/tñ
 ocus figt' vnā eēciā cōem trib⁹ psonis/et ita ꝓtur de pluribus psonis realiter

distinctis/ vt p̄r est deus/ filius ē deus/ sp̄s sc̄us ē deus Etiā d̄r q̄ deus in p̄ma
impōe fuit impōitū ad signū rē cōicabile plurib⁹/ ideo gētilēs ponēbāt plu-
res deos ¶ Abz^m dico q̄ licet sol et m̄s nō p̄ntur de plurib⁹ actu/ tñ ap̄ritu-
dine De solutione istī et replicaz videat supra in p̄mo tractatu ēca diffinitio
nē t̄mini cōis lēone nona ¶ Replicat chimera ē t̄min⁹ qui necq̄ actu nec
ap̄ritudine p̄t p̄ri de plurib⁹/ q̄ ad rōem t̄mini nō requirit q̄ significet p̄ticulare
vel vlc qd̄ p̄dicetur de plurib⁹ actu vel ap̄ritudine An̄s p̄bat qz chimera figt̄
simplr̄ nōens ¶ Oico qz chimera est t̄min⁹ figns vlc/ et licet nō figt̄ rē vlem
vl̄ p̄ticulare habentē cē a pte rei/ tñ significat rē ymaginabile habentē esse in
ymaginatione et intellectu.

Arguitur tercio p̄tra diffinitionē significatōis sunt aliq̄ voces q̄ fignt̄
nāliter/ vt gemitus infirmoz/ latratus canū/ et tñ dif-
finitio figtionis ip̄is nō puenit/ qz nō rep̄ntant rē ad placitū/ q̄ diffinitio nō pue-
nit ōni p̄tēto sub diffinito ¶ Oico qz figtio nālis nō p̄ntet sub diffinito/ qz h̄
diffinit̄ figtio rei ad placitū Et sic figtio cap̄it̄ duplr̄ Vno^o ḡnāliter p̄ quacūz
figtionē rei p̄ vocē siue fuerit ad placitū siue nāliter/ et de illa loq̄t̄ auctor in p̄-
tractatu Alio^o cap̄it̄ figtio stricte p̄ sola figtionē ad placitū/ et ita diffinit̄ hic.
¶ Replicat̄ capiēdo figtionē stricte adhuc aliq̄ p̄tinet̄ sub diffinito q̄bus
nō puenit diffinitio/ q̄ est mala An̄s p̄bat qz signa v̄lia et p̄ticularia fignt̄/ et tñ
eoz figtio nō est rep̄ntatio rei p̄ vocē ad placitū/ qd̄ p̄bat qz nō fignt̄/ rē/ co/ qz
rea h̄ cap̄it̄ p̄re v̄li vel p̄ticulari ¶ Oico qz signa v̄lia et p̄ticularia p̄te non
fignt̄/ s̄ fignt̄ tō nō p̄tinet̄ sub diffinito/ r̄ ḡ nō d̄nr cathegremata/ s̄ sineathe-
gremata. i. p̄figtiua ¶ Posset replicari oē nomē s̄m̄ grāmaticos fignt̄ s̄baz
cū q̄litate rē/ s̄ signa v̄lia et p̄ticularia sunt nōia/ q̄ fignt̄ s̄baz p̄p̄ia vel cōem
et p̄ n̄s nō solū dicūt̄ p̄figtiua ¶ Oico qz ibi cap̄it̄ significare cōiter vt non
distinguit̄ p̄ p̄signif. carc/ s̄ h̄ significare cap̄it̄ stricte vt distinguit̄ p̄ p̄significac̄

Arguitur quarto cotra illū textū figtio rei s̄biue fit p̄ nomē s̄biuū/ et
figtio rei adiectiuū fit p̄ adiectiuū r̄ h̄ sic Albedo ē no-
mē substātiuū et nō figt̄ rē substātiuā s̄ adiectiuā/ qz figt̄ formā acc̄itē adiacē-
tem suo subiecto Et itē rōnale ē nomē adiectiuū r̄ nō figt̄ rē adiectiuā s̄ s̄bstā-
tiuā/ qz figt̄ atām rōnālē q̄ tertus s̄us ¶ Oico licet albedo et s̄ilia abstracta
acc̄itū significēt rē adiacentē et inherētē subiecto/ tñ nō fignt̄ illā rē p̄ modū
inherētis alteri/ s̄ p̄ modū p̄ se st̄atis/ qz fignt̄ formas suas abstractēdo a subiecto
st̄arōnale licet significet rē s̄bstātiuā/ nō tñ illā figt̄ p̄ modū p̄ se st̄atis/ s̄ p̄ mo-
dū alteri inherētis ¶ Replicat̄ figre rē aliter esse q̄ est/ est false figre Si q̄
illa figtio ē falsa ¶ Oico negādo p̄nāz et cā est qz figt̄ illā rē mediāte intel-
lectu/ q̄ p̄t rē seu formā acc̄itālē vere intelligere sine subiecto/ r̄ abstractiue sic
significare/ qz vt dicit phis^o p̄hyz Abstrahentiā nō est mendatiū De ista ma-
teria videat̄ in sc̄do tractatu de acc̄itē lēone decima in 3° questione

Suppō est acceptio t̄mini substātiuū p̄ aliq̄ Dicit̄
āt suppō et significatio: qz significatio fit p̄ impōem vo-
cis ad significandū rē Suppō est acceptio termini iā
significātis rē p̄ aliquo: vt cū dicit̄: homo currit: iste ter-

min⁹ hō tenetur stare p sorte vel platone et sic de alijs
 Dñ significatio prior est suppoë Scdo dñt qz significa-
 tio est vocis Suppo est termini cōpositi ex voce et sig-
 nificatione: q supponere et significare nō sunt idem: s;
 differūt p locū a cōiugatis Itē tercio significatio est
 signi ad lignatū Suppo vero est supponentis ad sup-
 positū: ergo suppo non ē significatio Copulatio est ac-
 ceptio termini adiectiui p aliquo.

Prīmū punctū h⁹ lōnis ē q Suppo ē acceptio tñ sbrui p aliq/in q li
 acceptio ponit p gñc Et ponit tñ sbrui ad dñm co-
 pulationis/q ē passio tñ adiectiui Et po² p aliq. i. p figto vl supposito/aut p
 pnto sub figto Et nō valz hcc expō/ p aliq. i. p significato/qz tūc definitio
 nō puenit et suppoī psonali/ vt hō currit in q tñ nō accipit p re figta s; p sup-
 positis pntis sub re figta Nec v; ista expō p aliquo. i. p supposito/qz tūc dif-
 finitio nō puenit et suppoī simplici/ vt hō est spēs/in q tñ nō capit p suppositis
 s; p natura cōi figta p ipm Et nō capit h li aliq cū pñone/ vt excludat plura
 litatē/ s; dēt intelligi q suppo ē acceptio tñ p aliq supple ad min⁹/ ita q nichil
 possit supponere nisi ad minus supponat p aliquo/ non obstante quin possit
 etiam accipi p pluribus.

Scdm punctū est q suppo capit duplr Dno⁹ reali vt ē tñ b⁹ impōis/
 tūc suppo est infrapositio alic⁹ rei/ vt fundamentū sup-
 ponit picti Alio⁹ capit vt ē tñ impōis/ et h⁹ duplr Dno⁹ grāmatically et est
 vna relatio sūdara in supposito/ et tiata ad ipm appositū Alio⁹ loycaliter p
 qdā relatione sūdara in voce fignte aliqō substātiue/ et tiata ad re figta vl res
 figtas/ aut ad aliq pnta sub figto Et h⁹ 3° mō capit h⁹ suppo ¶ Et nota q b⁹
 auctozē nrū suppo loycalis fit tā in ppōe qz ex ppōez/ liz nō grāmatically Lūi⁹
 rō est qz suppo vt h⁹ ca⁹ est qdā relatio vel qdā respctūs tñ sbrui ad re figta/
 mō tñ sbruius pē capi p re figta ex ppōem/ et etiā in ppōe Scdo pbat/ nā
 tūc ponit aliq relatio vel respctūs qn ē fundamentū et tñ ponit/ s; pposito tio
 ex ppōez po² fundamētū et tñ pponis/ q tñ ex ppōez pē suppone/ b⁹ pbat
 qz fundamētū suppois ē tñ sbrui/ et tñ suppois ē res figta p qua accipit

Tercū punctū q h⁹ nomē tñ pē capi triplr Dno⁹ gñali p omi illo qd
 pē copula/ aut sbrū/ vel pntū/ aut etiā dētiatio alic⁹ il-
 loz Et isto⁹ ppō pē tñ/ qz pē tñ sbrū vel pntū ppōis/ vt hō ē aiāl/ ē ppō
 va etiā sincathe⁹ tñ tñ Et ita d⁹ p. b⁹ poy Termi⁹ ē i quē res soluit ppō A⁹
 ca⁹ tñ pnt distinguit p orōez/ et oē mplexū vocat tñ Et h⁹ sincathe⁹ pnt ē
 tñ Et ista duob; mōis nō sumit h⁹ tñ/ 3° capit tñ pñse et mag⁹ stricte p illo qd
 pntue sumptū pē tñ sbrū vel pntū ppōis Et isto⁹ nullū sincathegre pē tñ sbrū/
 vt signa vltia pnticularia/ nec adūbia nec pñctiones nec ppōes/ nec etiā vba/ qz
 talia liz possunt ēē sbrū vel pntū ppōis si sumāt mātr vel simplr/ nō tñ qñ sumū
 tur psonalr aut pntue/ qdū tñ infinitiui modi etiā pntue captū pē supponere/ vt
 legere ē agere ¶ Istō solū aut vñū mplexū pē tñ sic accepto timino/ s; etiā
 ppositū ex duob; mplexis vt est cōpositū ex adiectiui et sbrui. o. et etiam

ppositū ex participio vel aduerbio vel p̄pōe cū suo casuali Exēpla sunt vt hō albus est hō / bi nec hō nec albus est subiectū / s; hoc totū hō alb? Similiter hic currens velociter est hō / bi hoc totū currens velociter est subiectū De casu obliquo si possit esse subiectū vel p̄tū p̄z in p̄ma questione hui? lēōnis

Quartū punctū q̄ auctor in textu ponit tres drās int̄ sup̄pōem et significationē Prima drā est q̄ fiḡtio et sup̄pō sūt diuersimode / nā fiḡtio fit p̄ imp̄ōem vocis ad fiḡndū rē aliquā S; sup̄pō fit p̄ acceptione ēij iā fiḡntis rē p̄ aliquo / ita q̄ sup̄pō p̄supponit fiḡtione ad hūc sensum q̄ nichil p̄t supponere nisi significet aliqd̄ Secda drā est q̄ fiḡtio ē ip̄ius vocis / Et sup̄pō ē ip̄ius ēij iā p̄stituti ex voce et fiḡtione Et ita sup̄pō et fiḡtio d̄nt ex p̄te subiecti Aliud em̄ est vox et t̄i? Nā vs̄ patuit in q̄to p̄cto / vox ē nuda platio Et t̄i? p̄ponit ex voce tanq̄ ex materia / et ex significacione tāq̄ ex forma / et ita termin? sup̄pōdit voci significacionē Tercia drā est q̄ fiḡtio ē relatio signi ad fiḡtū Sup̄pō vero ē relatio ēij sup̄pōētis ad rem sup̄pōitā

Quintū punctū est q̄ biridianus ponit quatuordecim regulas p̄ q̄s scire iuvenes p̄nt qui ēij sup̄pōēt et nō sup̄pōēt / et q̄ ēij p̄nt esse subiectū vel p̄dicatū pp̄ōis ¶ Prima regula Om̄is termin? possibilis supponere / p̄t subijci vel p̄zi in pp̄ōe categorica s; nō p̄uertit ¶ Secda regula nulla dēō sincathe? p̄t subijci vel p̄zi p̄ se ¶ Tercia nullū nomē obliquū p̄t subijci vel p̄zi p̄ se ¶ Quarta nullū v̄bū p̄t subijci vel p̄zi p̄ se / nisi v̄bū infinitiui modi / qd̄ p̄t p̄ se subijci et p̄zi / vt secare ē agere ¶ Quinta regula Dē nomē substātiū rectū / et oē adiectiū rectū in neutro ḡne p̄t subijci vel p̄zi De adiectiū ē dubitatio int̄ doctores ¶ Sexta nulla orō imp̄fecta p̄t subijci vt p̄zi et hoc capta signiue ¶ Septima nulla orō imp̄fecta ex v̄bo et dēminatione nisi fit v̄bū infinitiui modi p̄t subijci vel p̄zi ¶ Octaua om̄is orō imp̄fecta ex recto categorico et aliquo alio addito p̄ modū dēminationis / vt hō albus vel equus petri p̄t subijci vel p̄zi / licet forte non om̄is ¶ Nonā regula Om̄is orō imp̄fecta ex plurib; substātiis aliq̄ p̄iunctione p̄iunctis p̄t subijci vel p̄zi / vt hō et equus / itē bos vel leo ¶ Decima om̄is orō imp̄fecta ex solo cathegre? et sincathegre? p̄t p̄zi / s; nō subijci nisi sincathegrema sit infinitans et nō negans ¶ Undecima nulla orō imp̄fecta p̄t supponere si illud qd̄ positū est p̄ modū dēminationis repugnet substātiū / vt hō rubibilis / s; si nō repugnet p̄t supponere ¶ Duodecima ē de om̄i dēōne cui corr̄ndet p̄ceptus p̄plexus bicendū ē si cut de orōe cui equalet. s; q̄ explicat qd̄ nōis illius dēōnis / vt ē de li vacu? et sua d̄ffinitione ¶ Terciadecima Dē nomē substātiū rectū et pure categorico cui corr̄ndet p̄cept? simplex p̄t supponere ¶ Quartadecima Dē nomē infinitiui qd̄ potest esse subiectū vel p̄dicatū p̄t supponere Possent dari alie regule / s; hee sufficiūt qz vident̄ p̄ncipaliores.

Queritur primo vtrū obliqu? p̄t ēē subiectū pp̄ōis / vt hō azin? currit ¶ Ad hoc r̄ndet q̄ obliqu? p̄ se nō est subiectū / s; obliquus cū recto Probat̄ qz subiectū est de quo aliqd̄ dicit̄ / s; cū dico hōis azinus est currens / p̄z clare q̄ currens mediāte hoc verbo est dicit̄ nō de li hōis solū / s; de hoc toto hōis azin? Secdo p̄t af̄ qz cū dico humellus est regis equ? oēs p̄cedūt q̄ hoc totū regis equ? est p̄tū / s; in p̄uisione p̄tū fit subiectū / et subiectū p̄tū sine aliqua incongruitate apud gr̄maticū / et sine aliq̄ falsitate apud loyū igit̄ ē Tercio cū dicit̄ q̄libet hōis azin? currit / om̄s p̄cedūt q̄ hoc totū hōis azin? est subiectū / q̄re s; nō esset subiectū remoto illo sincathe? equilibet

¶ Arguit cōtra/hęc ē vltis Lūiuslibz hōis azin⁹ currit/ḡ ille obliqu⁹ hōis se solo est ibi subiectū/et nō hoc totū hōis azin⁹/pna tenet qz opz subiectū p^o pōis vltis ēē distributū/et nichil distribuit ibi nisi li hōis ¶ Oico qz pōicta p^o positio nō ē pure vltis/nec pure indefinita/qz nec totale subiectū est distributū nec indefinite sumptū Sz ē indefinita de recto/et vltis de obliquo Sicut etiā dicit de modalibz/qz aliqñ sunt vltis simplr tā de dicto qz de mō Et aliqñ vltis de dicto/et p^oticulares de mō Aut p^o ibi assignari duplex subiectū distributōis et loquutionis/vt patuit in pmo tractatu ¶ Si arguat⁹ p^o h^o p^o pōiū iste ē bon⁹ syllō⁹ in pma figura Lūiuslibet hōis azin⁹ currit/sortes ē homo/ḡ fortis azin⁹ currit/ḡ maior ē vna vltis/qz ex puris p^oticularibz nichil loq^o/et p^o p^ons habet qz ille obliqu⁹ hōis est solū subiectū/qz est mediū distributū in pma figura/sz mediū dēt esse subiectū maioris et p^otū minoris ¶ Oico f^o b^o viridamū qz ē bon⁹ syllō⁹ ex obliq⁹/qz sub quocūqz tmino distributo ptingit sumere sb^o iectū et interre p^oclusionē/siue ille t^o fit subiectū vel p^otū aut ps ei⁹ Et ideo est bon⁹ syllō⁹/sortes est videns oēm equū/brunellus ē equus/ḡ fortis ē videns brunellū Et nō opz qz tales syllōi sint ppe in aliqua triū figurarū de q^o figura loq^o p^ophus in pmo pōiū/qz ibi nō distingit nisi figuras et modos syllōz/in qbus in vtraqz pmissarū mediū erat totale subiectū vel rotale p^otū Et iō pōictas syllō⁹ nō est in aliqua figurarū Nec ē inueniēs ex indefinitis syllogizare dū tñ fiat subsumptio sub tmino distributo ¶ Si arguat ad huc obliqu⁹ se solo ē subiectū p^o h^oic/oēm equū hō est videns/equus regis ē equus/ḡ equū regis hō est videns/qro em dō est subiectū maioris Si li equū/tūc hōc p^opositū Et p^obo qz nō hō vel aggregatū Hō hō qz sic maior nō esset vltis/sz indefinita Etia si hō esset ibi subiectū/tūc iste eēt vltis/equū oīs hō videt/equū nullus hō videt/et ḡ essent p^otrarie qd est f^om/cū in casu possibili pnt fil^o esse de qz totū aggregatū nō fit subiectū p^o qz illi tñ nō hnt aliqua p^onectionē adinuicē in p^ostrucone p^opter quā esset v^o tmin⁹ ¶ Oico qz in maiorē hō est subiectū/et p^otū est equū videns qz determinatio dēt vni^o cū suo determinabili cū qz cōstruit sz hęc dēō equū p^ostruit cū videns sicut determinatio cū suo determinabili/mō videns se tenet ex pte p^ori/ḡ etiā li equū Dñ f^om grāmaticos sepe p^omittit qz p^o p^o ponat an subiectū/iō nō est mirū/si aliqñ ps p^oti ponat an subiectū ¶ Et ad illud si hō eēt ibi subiectū tūc iste eēt p^oic/equū oīs hō videt et ¶ Oico qz nō sunt p^oic qz ad p^orietatē req^orit qz quicq^o p^otinet ad subiectū dēt distribui in vtra qz/et q^oq^o p^otinet ad p^otū etiā dēt distribui in negatiua/sic nō est in p^oposito ¶ Si arguat p^opos eē pollēres hnt idē subiectū vel equalens/sz qñ p^o p^o de obliquo exponit/tūc in exponēte obliquus mutat in rectū qē ibi subiectū/ḡ et obliquus in exposita erit subiectū Minor p^obat vt hōis azinus currit/exponit sic hō est cui⁹ azinus currit ¶ Oico pmo ad maiorē qz ipa nō est vltiter vera/qz iste eē pollent qdā hō currit/et qdā currens est hō/et tñ nō hnt idē sb^o iectū Etia dico ad minorē qz f^om illā resolutionē multe p^opos vere eēt false/vt h^oic Hā hęc est vera aristotelis azin⁹ est mortu⁹/et resoluēs falsa sz aristotelis est cui⁹ azin⁹ ē mortuus Nec valet in negatiuis/nā ista est v^o brunellū sortes nō videt/posito qz abo sint mortui/et ista ē falsa brunellus est quē sortes videt Itē ista ē vera chimerā sortes nō videt/et tñ e⁹ exponēs est falsa chimera est quā sortes videt ¶ Sz diceret qz negatiue nō dēt sic exponi/sz sic brunellus nō est quē sortes videt/chimerā sortes nō videt.i.chimera nō est quā sortes videt Sed cōtra arguit et pono casum qz sortes nō videat azinū/et plato

videat eū/tūc ista est vā brunellū hō nō videt/et tñ exponens est falsa brunellū
nō est quē hō videt qz sua dīctoria est vera/ꝯ cōcludendo melius ē dicere q ꝯ
totū hominis azinus est subiectū zē

Queritur secūdo quō diffinit suppo s^m viā noīaliū ¶ Dico q s^m tho
mā mauelet Suppo est tmin⁹ stas p se vel p alio
put est ps ppōnis Secundū biridanū Suppo est acceptio tñ in ppōe p ali
quo vel aliqū⁹/de quo vel p quib⁹ demrātia p ista pnoīa hic hec hoc v⁹ equa
lentia/talis termin⁹ verificat mediāte copula talis ppōnis/vt in hac ppōne/
ōnis hō currit/sibi hō supponit p quolibet hōie qui est/qz de quolibet illoꝝ
mediāte copula est/verificat Quocūqz em hōie demonstrato/hec est vā hoc ē
hō Similiter li currens supponit p quolibet currete q est/qz de quolibet cur
rente demrāto/hec est vera/hoc est currens/itē pplus est magn⁹/si pplus sup
ponit p illis de quibz sūl demōstratis est verū dicere hoc est pplus Ex quo seq̄
tur q si nichil currat/illem termin⁹ currens positus in illa ppōne/hō est currens
p nullo supponit/qz tūc de nullo verificat mediāte copula illius ppōis/nam
quocūqz ente demonstrato hec est falsa/hoc est currens cū p casum positū nichil
currat/ita quozqz hic/chimera ē chimera/subiectū p nullo supponit qz subiec
tū de nullo verificat Similiter est de istis adam est/antichristus ē Sz cū dico
adā fuit/antichristus erit bñ supponit/qz subiectū supponit p aliquo de quo
verificat mediāte copula talis ppōis/qz licet ista nō sit vera/hoc ē adā/tñ bñ
ista est vera/hoc fuit adā ¶ Seq̄tur ex dictis diffinitionib⁹ q s^m viā modū
rū termin⁹ nūq̄ supponit extra ppōez Etā seq̄t q termini ficti nō supponit
Seq̄t 3° q nō solū termini fīgtiue capti supponit/sz etiā termini capti nō fīg
nificatiue p suppōem mālem/quā auctor nō ponit Ex quib⁹ pte qz auctor
nō multū diffonimter loq̄tur de suppōnibz cū ipis modernis/vt inferius magis
late patebit Quō vero ista suppo diuidat in q̄stione scda videat lcoīs seq̄ntia

Arguitur primo cōtra diffinitionē suppōis sic Omnis acceptio est actio
suppō nō ē actio/qz ē relatio de p̄nto ad aliqū/ꝯ male
dicit q suppo est acceptio ¶ Dico q licet suppo nō sit acceptio p̄cione for
mali et ordinata/tñ bñ p̄cōe causali et inordinata/est em sentus Suppo ē q̄ō
relatio causata ab acceptione tmini s̄stātīui p aliquo Vel p̄t dici q acceptio
nō capī hīc actiue vel passiue s̄ neutraliter ¶ Replicat si suppo eet ac
ceptio etiā quocūqz mō capiat acceptio/tūc seq̄ret q suppo nō eet passio ter
mini supponibilis qd est falsum Seq̄la pbat qz acceptio termini est p̄tingēs
nā p̄tingit terminū accipi z nō accipi/sz passio dēt nēcrio puenire suo subiecto
¶ Dico q suppo et acceptio capiūt dupl^r Dno⁹ vt dicit hō actū/vt scz accep
tio dicit actualē acceptionē/et suppo actualē suppōez/et sic p̄tingenter cōue
niūt t̄io supponibili Alio⁹ vt dicit aptitudinē/sz capiēdo acceptionē p apti
tudinali accep^oe/z suppōz p supponibilitate/z nēcrio puenit t̄io supponibili

Arguitur secūdo cōtra illā p̄iculā termini s̄stātīui cū dicit quilibet
azin⁹ albus currit/sibi albus supponit p̄fuse distributi
ue et est adiectiū/ꝯ male dicit suppo est acceptio tmini s̄stātīui p aliquo ¶
Dico q nec azin⁹ p se/nec albus p se est ibi subiectū supponēs p̄fuse distribu
tiue/sz hoc totū hō albus ¶ Replicat bñ seq̄t hoc totū hō ab⁹ supponit/
ꝯ quilibet ei⁹ ps supponit/ab expōsita ad expōnentē ¶ Dico q totū in ante nō
capit sine cathegematice p quibz pte/sz cathegematice p integro seu totali
Etā posset dici q adiectiū p se nō p̄t supponere licet cū alio ¶ Replicat

etiā ablectiuū p se supponit vt albū currit ¶ Dico q̄ tūc nō capit adiectiue/sz
substatiua/ qz substantiua in neutro gñe De isto dcm̄ est in pcedenti lcōne

Arguitur tercio cōtra illā pticulā p aliquo/et hoc sic ¶ Illōia collectiua
numeri singlis/et nōia nō collectiua numeri plis sup
ponūt/ z tñ ista diffinitio nō puenit eis/ ḡ diffinitio nō puenit ōni p̄teto sub dif
finito Scda ps̄ aūtis pbat qz nōia collectiua et tñ plis numeri nō importāt
aliq̄/sz importāt plura/ iō nō accipiūt p aliquo/sz p aliquibz/ ḡ diffinitio
nō puenit eis ¶ Dico q̄ tñ plales importāt vñū aliq̄/sz p modū pluriū z nō
importāt plura/ sicut faciūt nōia equoca/ p h̄ dñt etiā a nōibz singlis numeri
q̄ importāt vñū aliq̄ p modū vñū De nōibz collectiuis d̄ qz licz nō importēt
vñū simpli/ tñ importāt vñū aggregatione/ p quo sunt apta nata accipi/ vt sunt
pplis turba exercit⁹ legio zc/ et hoc sufficit ad suppoēz terminoz ¶ Re
plicat t̄mini ficti vt chimera hircoseru⁹ vacuū pñt supponere/ et tñ nō impor
tant vñū aliq̄ p modū pluriū/ nec vñū aggregatione/ qz importāt nō ens/ et
nichil/ ḡ hoc nō sufficit ad suppoē terminū/ et p̄ n̄is diffinitio adhuc nō cōue
nit ōnibz p̄tētis sub diffinito ¶ Dico qz licet termini ficti nō importent aliq̄
vñū ens qd̄ sit a pte rei/ tñ importāt aliq̄ ens in ymaginatione vel cōceptu/
et hoc sufficit ¶ Itā ad hoc qz termin⁹ supponat h̄m̄ pe. h̄i. sufficit qz sit t̄min⁹ ¶ It
statiū⁹ aptus natus accipi p aliquo/ siue illud fuerit a pte rei/ siue sit solū yma
ginabile ¶ Si arguat de nōibz equocis ad min⁹ illa nō accipiūt p aliquo
sz p aliq̄b⁹ qz importāt plura/ et tñ pñt supponere/ ḡ illa pticula p aliquo ma
le ponit in diffinitione ¶ Dico h̄m̄ aliquos qz tñ equoci si capiunt equoce nō
pñt supponere/ et illi dicūt qz diffinitio intelligit Suppō ē acceptio tñ ¶ It̄stan
tini supple nō equoci ¶ Sz vltra dicūt qz tñ equoci capti p vno suoz sigtoz bñ
pñt supponere ¶ Sz alij dicūt qz tñ equoci equoce capti/ et etiā tñ plures/ et
nōia collectiua pñt bñ supponere ¶ Et qñ arguit nō accipiūt p aliquo Ad hoc
dicūt qz li aliquo nō debet capi cū p̄sione/ sz debz intelligi p aliquo supple ad
min⁹/ nō excludendo tñ quin possit accipi p pluribz/ vt dcm̄ est in pmo p̄cto
Et ideo moderni dicūt qz suppo est acceptio tñ in p̄pōe p aliquo vñū aliq̄b⁹
zc ¶ Et p hanc solutionē melius et facilius rñdet ad p̄ora argumēta ¶ Etia sol
uit argumentū diffinitio nō puenit suppositioni p̄fule distributiue/ vt ōnis hō
currit/ bi hō supponit p̄fule distributiue/ et tñ nō accipit p aliquo sz p aliq̄bz
Dicūt qz li aliquo nō excludit numerū pluralē zc.

Arguitur quarto cōtra d̄am̄ p̄mā significatiōis et suppoē/ ibi dicūt
qz significatio ē p̄or suppoē/ ita qz suppoē p̄supponit
significatiōē ¶ Cōtra t̄min⁹ cōis supponit p inferioribz/ vt h̄ ōnis hō currit/ z
tñ termin⁹ cōis nō significat inferiora/ ḡ suppoē nō p̄supponit sigtione Scda
ps̄ aūtis pbat qz tñ cōis sigt n̄az cōem/ z nō inferiora illi⁹ nature cōis/ vt alle
rūt oēs reales ¶ Dico p̄cedēdo totū aūt et ei⁹ p̄batōne/ sz nego p̄nam/ et
cā est qz licet suppoē tñ cōis nō p̄supponat significatiōē nature cōis illoz inferio
poz p̄ q̄bz supponit/ p̄supponit tñ significatiōē nature cōis illoz inferio
rū p̄ q̄bz supponit ¶ Replicat ḡ tñ cōis vñū sigt/ et aliud supponit qd̄ vi
det inuenies/ pbat qz suppoē ē acceptio tñ substatiui p re sigta p ipm̄ Si ḡ
tñ cōis supponeret p inferioribz/ nō accipet p re significata p ipm̄ ¶ Dico
qz nō opz tim sp̄ accipi p re significata/ sz accipit p aliquo supple significato
vñū p̄teto sub sigto ¶ Itā etiā videm⁹ de p̄tētis qz nō supponūt p significato. i.
formali acc̄tali/ sz supponūt p d̄nōiato. i. subiecto suo qd̄ nō significant.

¶ Si replicat terminus cōis nō sīgt naturā cōem/s; significat inferiora et solutio mala. Dñs pbat qz nulla cōis natura est pōnda/nā oē qd est vñū numero est. **¶** Ista materia est pblematica hñs p vtraq; pte rōes fortissimas. **¶** Ista modū vt ocan biridan⁹ et alij multi nō ponentes naturas vles a pte rei/dicūt tminos cōes nō significare naturas cōes/qz nō sunt s̄m eos/s; dicūt illos significare imediate supposita seu indiuidua p quib⁹ etiā supponit/ r ideo s̄m eos tmin⁹ cōis idē sīgt r idē supponit/et hoc videt velle pñs pmo posterior⁹. Et pñr dicūt qz ynīuersale ē vna res singularis/r nō est vlc nisi p p̄cionē vl' significacionē/qz est signū pluriū. S; oppositū ūtius tenent viri doctissimi/thomas scotus/albertus magn⁹/et alij vtz supra in p̄hemio sc̄di tractatus.

¶ Posset argui cōtra diffinitionē copulationis sic. Lōunctio dicitur copulare. Etiā hoc verbū est dicitur copulare/r tñ illa nō sunt adiectiua/s; male dicitur qz copulatio ē acceptio tmini adiectiui p aliquo. **¶** Dico qz ista tria p̄iunctio/copulatio verbalis/et adiectiua diuersimode dicūt copulare. **¶** Ista p̄iunctio copulatio alia a se adiuncte/vt cū dicitur petrus et paulus/hic et nō copulat se alijs/s; alia in se. **¶** Ista etiā copulatio vbalis nō copulat se/s; alia in se inq̄tū copulatio est vt hō ē aiāl/jdco dicit pñs pmo pier. qz li est/est nota coy qd de altero dicit. S; adiectiua nō copulat alia in se/ sed copulat se cū alijs. s. subiectis grā sui modi signōdi p modū inherētis/hoc est adiectiua signat formas accitales nō potentes p se s̄b s̄istere/ideo de natura sua iūgūt se subiectis suis qbus inherēt/et a qbus sustētant. S; aduerte qz vba grā actus speālis q significat p p̄cipiū etiā copulant se alijs sicut adiectiua/qz p̄cipia signat p modū adiacentis alteri. S; grā act⁹ gñalis qui in resolutione exprimit p li est/nō copulant se alijs/ sed alia copulant adiuncte scz p̄iunctū cū subiecto.

Suppositionū alia cōis: alia discreta. **S**uppō cōis est q̄ fit p terminū cōem: vt homo: aiāl. **D**iscreta ē q̄ fit p terminū discretū: vt sortes plato. **D**el p terminū cōem cū p̄nomine demonstratiuo p̄mitiue speciei vt iste hō qui est termin⁹ discretus. **S**uppōnū cōium alia naturalis: alia accitatis. **S**uppō naturalis ē acceptio termini cōis p omnib⁹ his p quibus agtus natus est p̄cipari: vt iste termin⁹ hō p se sumptus supponit p omnib⁹ hōib⁹: tam qui sunt: qui erūt: et qui fuerūt. **A**ccitatis suppo est acceptio termini cōis p omnib⁹ p quibus exigit suū adiunctū: vt hō currit: hic iste termin⁹ hō supponit p omnib⁹ hominib⁹ p̄teritis. **E**t cū dicitur homo fuit vel hō cucurrit supponit p hominib⁹ p̄teritis. **E**t cū dicitur hō erit vel hō curret supponit p futuris.

Prīmū punctū hui⁹ lōnis est q^o suppo s^m auctore n^m p^ma sui diuisio⁹ ne diuidit in suppoem cōem/et suppoem discretā Lūi⁹ diuisiois rō est q^o accūs p^t diuidi ad diuisiōē subiecti sui/sz subiectū suppois est tⁱ q^o diuidit in terminū cōem et discretū/ē etiā suppo pifomiter bñ diuidit in suppoem cōem et discretā Et p^t esse diuisio gⁿis in suas spēs Si autē ponatur diuisio sic Supponū alia ē tⁱj cōis/alia tⁱj discreti/tūc est diuisio accūtis in subiecta nō q^oe accūtis cōis/sz accūtis ppriū Eo q^o suppo vt dicit aptitudine est passio tⁱj supponibilis Si tū dicat suppoem actualē tūc est accūtis tⁱj ¶ Di- cit p^r q^o suppo cōis est q^o fit p^t terminū cōem/vt hō/aial Suppo discreta est q^o fit p^t terminū discretū/vt sortes Vel p^t terminū cōem sumptū cū pⁿoiē demo- stratio p^mitue speciei/vt iste hō currit.

Secūm punctū est q^o suppo discreta fit s^m auctore n^m p^t tim discretū vt singularē/aut p^t terminū cōez sumptū cū pⁿoiē p^mi- tiuo vbiq^{ue} ponat^r/siue in ppōe/siue ex ppōez Sz s^m nōiales fit temp^o p^t a- les tⁱos/sz positos in ppōe Et dicit q^o subiectū ppōis singularis temp^o suppo- nit discrete/nisi supponat simpliciter/sic ista suppo discreta in subiecto ppōis singularis tot modis/quot mod^o fit ppō singularis p^ter vnū modū/puta Pri- mo q^o subiectū est nomē ppriū significatiue captū/vt sortes currit Secūdo q^o subiectū ē tⁱ cōis sumpt^o cū pⁿoiē p^mitiuo/vt iste hō currit Tercio q^o subiectū ē pⁿomē dem^ratiuū p^t se sumptū/vt ego scribo/tu ludis Quarto q^o subiectū est nomē vel pⁿomē relatiuū referens nomē ppriū/vt tⁱm cōem singularizatū vt sortes currit q^o vel ille mouet Quinto q^o subiectū est tⁱ cōis restrictus pⁿo^m ppriū/vt hō plato disputat Sexto q^o subiectū ē collectū ex plib⁹ q^od nō p^tur de plurib⁹ diuisim/vt petrus et paulus et iohēs trahūt nauē/vel isti trahūt nauē/ Septimo q^o subiectū est indiuiduū ex suppoē vel circūloquutione/vt suffronici filius currit Possēt addi de indiuiduo vago/vt aliquis hō currit De istis mod^o patet in p^mo tractatu circa diffinitionē ppōis singularis

Tercū punctū est q^o suppo cōis diuidit in suppoem nālem et accūsem/ Lūi⁹ rō est q^o omis suppo cōis/aut fit p^t terminū cōez secū- dū se sumptū sine adiucto/sic est suppo nālis Aut fit p^t terminū cōem sumptū cū aliquo adiucto/tūc est suppo accūtis Suppo nālis ē acceptio tⁱj p^t omib⁹ his/de q^obus aptus natus ē p^ri/puta p^t omib⁹ que actus sunt/erūt vel fuerūt/vt hō p^t se sumpt^o supponit p^t omib⁹ hōibus pⁿtib⁹ p^teritis et futuris Et d^r nālis suppo q^o significatio tⁱj ē eius forma/iā forma dicit^r natura illius cui⁹ ē forma q^o tⁱ supponit s^m exigentiā lⁱgationis d^r supponere nāliter Del d^r nālis q^o pⁿent tⁱo rōne nature vⁱlis quā sⁱg^t q^o s^m ē cencie vt volūt cōiter/abstrahit a tⁱa d^ra t^pis Et iō ista suppo nālis nō solū repit ex ppōem/sz in ppōib⁹ p^pe- tue veritatis scz in q^o ē vⁱccria pⁿerio tⁱo⁹ adiuice/vt hō est aial Lonitruū est son⁹ factus in nubib⁹ Eclipsis lune est interpō terre inter solē et lunā q^o pⁿe- dūt vere p^t suppoem naturalē Et licet subiecta pⁿūc nō existant q^obus pⁿa ac- tu nō pⁿueniūt/tū cedūt vere loco talis p^potheticarū t^palū De lonitruū q^o cūq^{ue} fuit est vel erit/tūc fuit est vel erit son⁹ factus in nubib⁹ Et omis eclipsis q^o cūq^{ue} fuit est vel erit/tūc fuit est vel erit inpositio terre tⁱet ita de alijs suo- mō Diffinitio suppois accūtis p^t i textu clare ¶ Si arguat in ista ppōe hō est aial/ibi hō ponit cū vⁱbo pⁿis t^pis/ē hō nō p^t ibi supponere nāliter ¶ Oico q^o in ppōib⁹ p^petue veritatis li est absolutū a pⁿotatione t^pis/vt p^t in p^mo tractatu lōne septima in fine.

Queritur primo quō diuidit suppo pma sui diuisione ¶ Dico in sup-
 pōem ppriā/et in suppoēz in ppriā Suppo ppa est
 qñ tñ supponit paliq̄ vel aliq̄bz s^m impoēz sibi a pmo impostore datā Et de
 illa dicitur h̄ auctor n̄r Sz suppo in ppriā ē qñ tñ supponit s^m figtionē alteri
 tñ p̄ aliquā figurā vel p̄ colorē rhetoricū Et fit talis suppo in speālī mult^o mo-
 dis Primo nāq̄ est vna suppo anthonomastica/et ē qñ termin^o supponit p̄cise
 p̄ illo cui maxime p̄uenit nomē/vt ap̄tus dicit hoc/capitur p̄ paulo Et p̄hus
 testat hoc/supponit p̄ aristotele Alia est suppo synodoyca/vt qñ totū suppo-
 nit p̄ pte vel cōuerso/vt affer michi fontē Alia ē suppo metaphorica/vt qñ
 termin^o supponit p̄ aliquo p̄p̄t quāndā similitudinē quā h̄nt adinuicē/vt ag-
 nus capit̄ p̄ christo Alia ē suppo p̄ methonomiā/qñ sc̄z p̄tinens capit̄ p̄ p̄tē
 to/vt iste bibit ciphō/tota dom^o clamat p̄tra te De istis p̄sterebit in fine huius
 septimi ¶ Qñ bñ notandū est vt ait ockan et diligēt̄ p̄stereandū qñ t̄min^o
 vel ord̄ accipit̄ de vtute s̄monis Et qñ s^m vsum loquenciū/vel qñ s^m intentio-
 nē auctoꝝ ¶ Itā vt ait vix repit̄ vnū vocabulū/quin in diuersis locis libroꝝ t̄
 p̄hoꝝ q̄ alioꝝ auctoꝝ equoē accipiat̄/et hoc penes aliquē modū equoatiō-
 nis Et idō volētes sp̄ terminū accipe vniuoce et vno/freq̄nt̄ errāt ēca intē-
 tionē auctoꝝ Et iō si q̄rat an ista sit vā Esse intelligibile creaturaz fuit ab et̄
 no/distingueda ē si subiectū supponit p̄ re/aut q̄ p̄ re creata aut increata Si
 p̄mā tūc est fā Si s^m tūc est vera Si supponat p̄ aliquo aggregato ex vtra
 q̄ re est falsa Si supponit p̄ intētionē aie/vel p̄ voce s^m suppoem simplicē
 vel mālēm sp̄ ē falsa Sz q̄ talis ppō et p̄tilis de vtute s̄monis est falsa/tñ qz
 vā est loco cui^o ponit p̄cedēda est/qz p̄ istā Dē intelligibile creature fuit ab et̄
 no/intelligit̄ ista/de^o ab et̄no intellexit̄ creaturas ¶ Ideo dicit biridan^o Dbi
 apparēt auctoꝝ posuisse aliq̄s ppōes ad aliquos sensus veros/licet nō signi-
 ficēt illos s^m ppriā loquutionē/tñ negare illas ppōes et̄t bicolū esse et̄ p̄ter
 nū Sz ne erret̄ p̄t bñ dici q̄ ppō nō est vā s^m ppriū sensum siue de p̄p̄tate
 s̄monis/licet ad se: si illū quē intēdit auctoꝝ expr̄mere posset p̄cedi vera Et h̄
 ip̄e declarat de istis hō est species/aial est genus.

Querit scdo quō diuidit suppo s^m viā nōialū ¶ Dico q̄ iux̄ dist̄ntionē
 suppois datā 1^a q̄stione lēōis p̄cedētis diuidit suppo in sup-
 pōem mālē/simplicē/et p̄sonalē ¶ Suppo mālīs ē acceptio tñ in ppōe p̄ se
 ip̄a voce/vel p̄ sibi sibi vel p̄porcionabili/in voce vel in scripto/cui nō impo-
 ad signū Et sunt in hac dist̄ntiōe tres regle nōnde ¶ Prima regla ē q̄ tñ qñz
 suppo^o māl̄r p̄ se ip̄a voce/vt hō ē vox plata a me/mgr̄ i ē n̄ti casus ¶ Secda
 regla ē q̄ tñ qñz supponit māl̄r p̄ sibi sibi/vt hō ē vox plata a sorte suppo-
 q̄ fortes dicit hō currit Et iā mgr̄ i ē ḡti casus ¶ Tercia regla q̄ tñ qñz suppo-
 nit māl̄r p̄ sibi p̄porcionabili/vt hōiēm currere ē possibile/sbi illud dcm sup-
 ponit māl̄r p̄ voce indicatiua sibi p̄porcionabili/vt hō currit ē ppō possibil̄
 ¶ Sz diligēt̄r nōndū ē q̄ tñ supponēs p̄ se/nō sp̄ supponit māl̄ter/et h̄ qñ
 tñ est impostus ad signū se et alia Ex^m vt cū d̄r nomē est vox significatiua/
 ibi nomē supponit p̄sonal̄r/qz nō supponit ibi p̄ se ea rōne q̄ est talis vox/scd̄
 ea rōne qua ip̄m cū multis alijs sunt sigta vltimata h̄ d̄cōis nomē/jta etiā hic
 d̄nis vox ē sonus/sbi tñ supponit p̄sonal̄t̄ licet supponat p̄ se ip̄is/qz nō sup-
 ponit p̄ se ip̄is nisi qz cū alijs vocib^o et sonis sūt s^m vltimata h̄ay vocū. f. vox
 et son^o Ex^m q̄ p̄z q̄ plerūq̄ idē impostū est ad signū se ip̄m/et iō p̄ se ip̄o sup-
 ponit p̄sonal̄ter/vt nomē est impostū ad signū oīā nōia/et qz nōmē ē nomē

ideo seipm ex impõe sñt ita de voce/qlitate et/vt qlitas e vox ¶ Si igit ti
 bi qrat an ista sit va/mgr i est gti casus/vcl ego e pme pfone/vcl alb? est abicc
 tiuu/de hoic pñ aiál Si dicas q sic Qotra mgr i supponit ibi mál? et e nti ca
 sus/qz reddat suppositu huic vbo est/ita de ego/qd est ibi no? 3? pfone reddes
 suppositu vbo 3? pfone/qz ois dco maliter posita est nomē neutri gñis 3? plo
 re indeclinabile Lofozomit: r pbat de 3? ppoc Et de qrtta/qz no de isto abltō
 hoic/sz de ei? ntō pñtur aiál/ideo ppō falla ¶ Si dicas q no sunt vere vt
 pbatu est Qotra oēs gramatice pceptores ita pueros docent q magis tri sit
 genitiui casus Et q ego sit pme pfone et ¶ Dico q oēs tales ppōes et pñ
 miles pcedūt vere p suppoem mālem put subiecta supponāt maliter non p
 seipis ibi positis qz tūc eent false/ sed vt supponāt p sibi similibz supponētib?
 psonaliter in alijs ozōnibz/vt liber est mgr i/ego scribo/alb? equus currit/hō
 est animal ¶ Si replicet ego volo cape subiecta dictarū ppōnū sñt iue
 in suppoë psonali put supponāt p suis significatis vltimatis nuquit tūc sunt
 vere Ad hoc dico q nec sunt vere nec false/sz sunt ozōnes oio in 2gruc/qz ca
 pitudo li mgr i sñt iue nō reddit suppositū/nec ego 2gruc reddat suppositū v
 bo tercie pfone et sic de alijs/mō veritas et falsitas supponūt cōgruū vt 3?
 ptermenias ¶ Ex qbus seqt q tales ppōes oēs sunt distinguēde/qz termi?
 in quacunqz ppōne ponit potest capi sñt iue et habere suppoem psonalē/nisi
 ex volūtate vtentis artef ad aliā suppoem. Sicut termin? equocus in quacūqz
 ppōne ponat p supponere p quolibet suo significato/nisi ex volūtate vte
 cū artef ad certū significatū Sz termin? nō potest in omi ppōne habere sup
 poem simplicē vel mālem/sz tūc tñ qñ talis termin? sumit cū aliquo extremo
 qd sibi ducit p intētlone aiē/vcl p voce aut scripto et De suppoë simplici
 qd sit sū viā nō aliu videat in scda qstione lconis sequētis

Arguitur primo Aliq est suppo q nec e cōis nec discreta/sz diuisio nō e
 sufficiens Unū pbat qz subiectū istus ppōis supponit. loē aiál qd est sortes
 currit/et tñ nec supponit cōiter nec discrete Da nō discrete pbat qz e tñ? cōis
 sumpt? cū signo vl/mō talis nūq supponit discrete Da etiā nō supponit cōir
 pbat qz subiectū capit p restrictionē p vno singulari supposito qd est sortes
 ¶ Dico sū viā q subiectū dicte ppōis supponit discrete/qz vt pbatū
 est subiectū ca? p vno determinato indiuiduo ¶ Et si replicet tio supponē
 ti discrete nō pñt addi signū vlc/quia sibi repugnat distribui/ideo ista est incons
 grua omis sortes vtz etiā pmo ptermenias/mō subiecto dicte ppōis addit sig
 nū ¶ Dicunt ad hoc q licet subiecto ppōnis singularis nō possit addi signū
 vlc/qñ tale subiectū fuerit simplex et inplerū/tñ qñ subiectū ppōis singula
 ris est pplexū ex aliquo determinabili cōi sicut e aiál/vcl existens/et ex determina
 tione qd est ppriū nomē/tūc ei potest addi signū vlc ¶ Alij dicūt q subiectū
 supponit cōiter distributue/et est ppō vlis ¶ Et si replicat tio singulari re
 pugnat distribui/sz sibi nō pñt addi signū vlc ¶ Dicūt q licz t min? singularis
 nō potest distribui p inferiorib? seu minus cōib?/tñ bñ pñt distribui p his de q
 bus verificat Et ille est de istis De crīs sortes est hō/oz qd est sortes est aiál/
 Et habent pōicte vles pticulares vt aliqd aiál quod est sortes currit/aliquod
 existens sortes est homo et habent indefinitas/et cōtrabictorias cōtrarias et
 De ista materia videat ad longū tractatu quarto/questione scda de syllogis
 mo oppositio lconē quarta.

Arguitur secūdo si diffinitio suppoīs cōis eēt bona/sequet qd h eēt sup
 pō cōis/iste hō currit/pz qz ibi eēt cōis ¶ **Oico** q
 licet ibi sit tī? cōis singulariter tētus q facit suppoem discretā/nō tñ cōir tētus
 de q intelligit diffi? suppoīs cōis ¶ **Replicat** si tī? singulariter tētus faciat
 suppoem discretā/ q hic erit suppo discretā/qdā hō currit/iste hō currit
 qd tñ eēt fīm Seqla pbat/qz cū dicit qdā hō currit/ille tī? hō singularizat p sig
 nū pticulare/sicut tī? cōis p pnomē demonstratiuū/pbo sic qz sicut in singula
 ri ppo reddi? vera p vnico singulari supposito/ita ista qdā hō currit ppo ve
 rificat p vnico singulari hōie ¶ **Oico** q nō est sile de pnoie demonstratiuo
 addito tō cōi/et signo pticulari addito tō cōi/qz pnomē demratiuū facit ter
 minū cōem pscie supponere p vnico singulari/sz signū pticulare nō facit tīm
 cōem stare p vnico supposito/sz p pluribz suppositis dilūctiue Et qūis ppo
 reddat? vera p vnico supposito/tñ supponit p plibz vt dcm ē ¶ **Replicat**
 car? signū pticulare additū tō cōi facit indiuiduū vagū/ qz facit terminū cōem
 stare p natura indiuiduali et singulari ¶ **Oico** q si p hōerēt signū pticulare
 vt faciat indiuiduū vagū pcedit argu?/qz tūc facit suppoēz discretā Si vō cō
 sideret? vt faciat tīm cōem supponere p plibus facit suppoem cōem detiātā
 Alij tñ dicit q indiuiduū vagū nō supponit discrete Et dicit q aliqz hō p? ca
 pi duplr vno? fīctiue r? facit ppoem indefinitā et sbtū supponit cōir/et non
 est indiuiduū vagū nec vlt? Alio? ecā loquutiue tūc ē indiuiduū vagū et p? de
 plib? equoce De isto videat tētatu? r? leōe sexta/eca scdaz pte lcoīs argu? 4°

Arguitur tercio nulla ē fīctio nālis vt h loqmur de fīctiōne/ qz videt q
 nulla ē suppo nālis/pna pbat qz omis suppo p suppo
 nit fīctiōne Anz pbat p diffinitionē significatiōis/ q est reip vocē ad placitū
 tū repñtatio ¶ **Oico** q licet suppo p supponit fīctiōne in gñali/tñ nō opz q
 suppo taliter p supponat fīctiōne/ ita q tī? in speciali significet taliter vel tali
 ter illud p quo supponit/ qz tī? cōis supponit p inferioribz/ et tñ nō fīgt in es
 riora Sic pcretū supponit p subiecto et tñ nō fīgt sbtū/ ita tī? p? supponere
 p natura cōināliter/ et tñ nō fīgt eā nāliter sz ad placitū Et tñ p? dicit negando
 pna/ r? cā est qz nāle h nō capit vt opponit ei qd est ad placitū/ sicut capit in di
 uisione vocis fīctiue ¶ **Replicat** si nāle et fīm placitū hic nō opponit/ tñ
 violentū et nāle opponit vt dicit p hū/ sz nulla ē suppo violenta/ qz nec nālis/
 pna tenet qz tot modis dz vnū oppositorū quot modis reliquū ¶ **Oico** etiā
 q violentū nō capit hic vt opponit nāli sicut apd phicos/ hic nāle capit p illo
 qd puenit tō grā sue nature/ hoc ē grā sue significatiōis/ q qm est eius forma
 et forma est natura rei/ ideo talis tī? captus fīm exigentiā sue significatiōis dz
 supponere nāliter Ita quoqz acciditale nō capit h vt distinguit cōtra eēnle/ sz
 tūc dz tī? supponē accñr/ qñ supponit fīm exigentiā adiūcti/ qd sibi extrin? puenit

Arguitur quarto quicqd puenit alicui nāliter/ et grā sue nature hoc sp
 puenit ei/ r? nūqz remouet ab eo/ qz si esset aliqua sup
 pō nālis q pueniret tō grā sue nature/ illa semp pueniret tō/ qz omis tīm? sal
 tē cōis semp supponeret nāliter/ et nūqz accñr nec simplr/ nec psonaliter qd ē
 fīm/ qz videt q nulla erit suppo nālis ¶ **Dico** q verū est oēm tīmū cōem p se
 sumptū et extra ppoem semp supponere nāliter et nūqz accidēt aliter/ tñ qz
 ptingit eundē terminū cōem sumi cū adiūcto in ppoē/ qd adiūctū ipm trahit a
 suppoē nāli ad accidēt/ iō nō sp tī? cōis suppoit nāliter ¶ **Et** si replicet qd
 ē alicui nāle nō p? auferri/ sz suppo nālis puenit tō a natura vt pbat? est.

¶ Dico q̄ etiā nō auferē termino cōi quin semp supponit nāliter q̄ suppo-
nit s^m exigentiā sue significacionis qd̄ fit ex ppōcē/mō in ppōcē ppter adiūc-
tū nō capit s^m exigentiā figtionis/13 s^m exigentiā adiūcti 10 supponit accūr

¶ Replicat̄ t̄min⁹ cōis etiā in ppōcē supponit nāliter/ḡ male dicit q̄ sup-
positio nālis uenit t̄mino ex ppōcē/et nō in ppōcē An̄s pbat̄ vt̄ om̄s hō
est aiāl/ibi hō supponit p̄ om̄ibz his p̄ quibz aptus natus est p̄icipari/ḡ sup-
ponit nāliter Lōfir̄mat̄ in p̄missis demonstracionis potissime t̄mini supponit
nāliter/ita et in om̄ibz ppōm̄ibz p̄p̄tue ueritatis/ḡ suppo nālis fit in ppōcē
et p̄ p̄ns sc̄q̄ q̄ suppo nālis et accūlis nō dicit

¶ Dico p̄cedēdo totū argum̄-
tū Et si dicat̄ hoc est cōtra pe. h̄il. in textu dicente q̄ t̄min⁹ supponit p̄ his p̄-
q̄bus erigit̄ adiūctū est suppo accūlis Hō hoc dico q̄ duplex ē adiūctū qd̄dā
est adiūctū accūle/ vt̄ om̄s hō albus est aiāl/ vel currit/ et de tali intelligit̄ tert⁹
q̄ hoc facit̄ terminū stare accūr Aliud ē adiūctū ecūle/ qd̄ nec̄rio uenit illi cui
adiūgit̄/ et illud p̄t̄ facere suppoem̄ nālem/ et hoc nisi addat̄ signū vel alia dō
ampliatiua vel restrictiua

¶ Posset hic argui auctor̄ n̄r̄ nō ponit suppo-
sitiōnē mālem q̄ t̄n̄ est suppo/ q̄ subiecta multarū ppōnū supponit māliter/
vt̄ hō est dō bisillaba Amo est v̄bū/ ḡ insufficient̄ diuidit̄ et d̄eriat̄ de suppoē

¶ Ad hoc rōdent̄ qd̄dā/ q̄ licz subiecta taliū ppōnū supponit suppoē grāma-
ticali/ q̄ supponere hoc mō nō est aliud q̄ suppositū reddere v̄bo/ t̄n̄ nō suppo-
nūt suppoē loycali q̄ est relatio t̄mini supponētis ad rē suppositā de qua solū
est hic ad p̄positū Itā s^m auctorē n̄r̄m suppo est acceptio t̄mini sign̄tis rem-
v̄lem vel p̄ricularē/ mō t̄min⁹ supponēs māliter nō h̄gt̄ rē v̄lem vel p̄ricularē.

¶ Replicat̄ nō sc̄q̄ hō est dō bisillaba/ ibi hō nō supponit suppoē q̄ est
relatio t̄mini supponētis et sign̄tis ad rē suppositā/ ḡ hō nō supponit/ q̄ ibi est
fallacia p̄ntis arguēdo a p̄te in mō ad suū totū negatiue Secō nō seq̄tur hoc
supponit grāmaticaliter/ ḡ nō supponit loycaliter/ q̄ suppo grāmaticalis et
suppo loycalis fere sp̄ coincidūt nisi forte in t̄minis fictis L̄ercio suppo t̄mini
uozū ad hoc nobis ē nec̄ria vt̄ p̄ cā cognoscām⁹ ueritates et falsitates ppōnū
sz̄ infinite sunt ppōcēs in qd̄⁹ termini supponūt māliter q̄ uitates aut falsita-
tes nō possum⁹ p̄gnoscere aut ostendere sine suppoē māli/ ḡ suppo mālis ne-
cessario est ponēda Et p̄ p̄ns mirū uidet̄ q̄ pe. h̄il. cā nō posserit

Accidentalū supponūt: alia simplex: alia p̄sonalis
Suppo accidētalis simplex est acceptio termini cōis
p̄ re v̄li significata p̄ ip̄m terminū: vt̄ cū dicit̄ hō ē sp̄s
aiāl est gen⁹: iste termin⁹ hō supponit p̄ hōie in cōi: z nō
p̄ aliquo inferiori Similiter dicendū est de quolibz ter-
mino cōi: vt̄ r̄sabile ē pp̄riū: rōnale est d̄zā: albū ē accūlis

**Itē supponū simplicū: alia ē termini cōis in subiec-
to positi: vt̄ hō est sp̄s: iste t̄min⁹ hō simplicē h̄z suppo-
sitiōnē: q̄ solū supponit p̄ natura speciei Alia ē ter-
mini cōis positi a p̄te p̄dicati ppōis vt̄ is affirmatiue:**

ut *ōnis* hō est aiāl: ibi iste termin⁹ aiāl in p̄dicato posit⁹
 tus simplicē h̄z supponem qz solū supponit p̄ nā ḡn̄is
 Alia est termini cōis positi post d̄cōem exceptivā: ut oē
 aiāl preter hoiēz est irrōnale: ibi iste termin⁹ hoiēm sim
 plicē h̄z supponem: qz nō licet fieri descensum sub ip̄so:
 vñ nō sequit̄: oē aiāl preter hoiēm est irrōnale: ḡ oē aiāl
 preter hunc hoiēm est irrōnale: et oē aiāl preter illū ho
 minē est irrōnale: ex quo ibi est fallacia figure d̄cōis p̄
 cedendo a suppoē simplici ad p̄sonalē Similiter ē hīc
 hō est sp̄s: ḡ aliquis hō est species Et similiter h̄: *ōnis*
 hō ē aiāl: ḡ *ōnis* hō ē hoc aiāl: in *ōnib⁹* istis fit p̄cessus
 a suppoē simplici ad p̄sonalē Qz autē termin⁹ in p̄to
 utis affirmatiue posit⁹ simplicē habeat suppoēz p̄z
 qz cū dicit̄ *ōnib⁹* oppositoz eadē est disciplina: nisi ille
 termin⁹ disciplina simplicē haberet suppoēz: sic fieret
 descēsus sub ip̄o et eēt falsa Nulla enim p̄ticularis dis
 ciplina est *ōnib⁹* *Prorū* Medicina enim nō est *ōnib⁹*
Prorū: sed solū sani & egri Grammatica nō ē *ōnib⁹* *Prorū*
 rū: h̄z solū *grui* et *igrui*: *lopta veri* et *fili* et sic de alijs

Personalis suppoē est acceptio t̄mini cōis p̄ suis in
 feriozib⁹: ut cū dicit̄: hō currit: hic iste t̄min⁹ hō suppoit
 p̄ suis inferiorib⁹ Personalīū supponū: alia ē deter
 minata: alia ē p̄fusa Determinata suppoē est acceptio
 termini cōis indefinite sumpti: vel cū signo p̄ticulari: ut
 hō currit: vel aliq̄s hō currit Et dicit̄ determinata: qz
 licet in utraq̄ istarū: ille termin⁹ homo supponat p̄ *ōi*
 homine tam currente q̄ nō currente: tamē p̄ uno solo
 homine currente dicit̄ vera Et quia aliud est suppone
 re: et aliud loquitionē verā vel falsam eē p̄ aliquo: igit̄
 tur in predictis iste termin⁹ hō supponit p̄ *ōni* hominē

currente et nō currente: licet reddat ppōem verā pro
 uno determinato currente. Quā autē in utraq; dicta z sit
 determinata suppoē pz: qz cū dicit: aiāl ē sortes: vel aiāl
 est plato et sic de alijs: qz aiāl est omis hō: ibi est fallacia
 figure dōnis a plurib? determinatis ad unā determi
 natā: ideo iste termin? aiāl indiffinite positus hz deter
 minatā suppoēm Confusa suppoē est acceptio tmini
 cōis p plurib? mediāte signo vli: vt cū dicit omis homo
 est aiāl: ibi iste tmin? hō supponit p plurib? mediante
 signo vli: quia supponit p quolibet suo supposito.

Prīmū punctū hui? cōis est/ qz auctor nō hic in textu facit octo Primo
 ponit diuisionē suppois accūlis i simplicē z psonalē Se
 cūdo ponit diuisionē suppois simplicis Tertio ponit tres mōs seu species
 suppois simplicis Quarto pbat qz pti vliis affirmatiue supponat simplicē.
 Quinto ponit diuisionē suppois psonalis eā diuidendo Sexto ponit diu
 sionē suppois determinate/reddēdo eāz quare dicat determinata Et dicit illā
 esse in subiecto pticularis et indefinite Septimo pbat in pticulari et indefini
 ta eē suppoē determinatā et hoc rōe sumpta a pbatione pti pmo elenchorū
 Octauo dat diuisionē suppois cōfufe Oicit qz pmo sic Accūlis supponū
 alia simplex/ alia psonalis Lūi? diuisionis rō est qz omis tmin? supponēs accū
 aut accipit p re vli/ sic ē suppoē simplex/ aut p re pticulari sic ē psonalis

Scdm punctū est qz suppoē simplex ē acceptio tmini cōis p re vli sig
 nificata p ipm. i. p natura cōis s^m se capta/ z nō p inferio
 rib? Et dicit simplex/ qz puenit ttermino rōne nature cōis q simplex est/ et non
 capit hic simplex vt opponit pposito/ sed vt opponit pticulari Nūc qnō po
 nit tres mōs quib? fit suppoē simplex Primus mod? fit p terminū cōem in sb
 iecto positū/ et hoc vt sepius respici pti scde intētōnis/ vt hō est spēs/ aiāl ē ge
 nus/ argumtatio est subiectū loyce Et sub istis terminis sic stātib? simpliciter
 nō pt fieri descensus qz esset fallacia figure dōnis Scdus modus fit p termi
 nū positū in pōicato vliis affirmatiue/ vt omis hō est aiāl Et intelligit iste mo
 dus nō solū de vero pōicato vliis affirmatiue/ sed etiā de illo qz ponit in situ p
 dicati/ vt omiū pziōz eadē est disciplina/ ibi disciplina qz ponit in situ pti suppo
 nit simplr Tertius mod? fit p terminū cōem positū post dōēz exceptiū/ vt
 oē aiāl pterter hoiēm ē irrōnale/ li hoiēm supponit simpliciter/ p istū terciū mo
 dū/ et irrōnale etiā supponit simplr p 2^m modū Et sub istis hō pt fieri descen
 sus vt dcm est ¶ Conr auctor pbat qz pti vliis affirmatiue supponit simplr/
 qz hec est vera s^m aristotele omiū pziōz eadē est disciplina/ et nō est va nisi pti
 supponat simplr p disciplina in cōi/ qz nulla pticularis disciplina est omiū pzi
 rū vt declarāt in textu ¶ Si arguat multo plures sunt modi suppois sim
 plicis qz tres/ vt hō est dignissima creaturaz/ itē hic et rome vendit pig/ bis au
 tūi nullam zc De isto videat infra

Terciu punctu est qd suppo psonalis est acceptio tmini cois p suis infe-
 rioribus/ vt ho currit Si petar an ti? cois significet sua
 rioribus/ vt ho currit Si petar an ti? cois significet sua
 inferiora Ad hoc dicit oes modni/ vt ockan biridan? meruli? et sic/ qz ti?
 cois no significat naz coez vt hic dz qz nulla natura cois fm eos est poneda/ vt
 patuit supra Reales vo dicit qz ti? cois significet natura coem/ et no inferio
 ra Qd pbat qz dicit phus in 3^a ppeate sbe Omis 2^a sba videt hoc aliqd sig-
 nificare/ no tn sigt hoc aliqd/ sz quale qd. i. aliqd coe Potest tn dici qz ti? cois
 hz duplex significatu/ vnu est p mariu et adequatu/ et illud e natura cois/ et p
 illo supponit simplr/ aliud est significatu scdarii no adequatu/ et illud e pricu-
 lare picipans naz coem et p illo supponit psonaliter ¶ Duidit aut suppo p
 sonalis in det minata e cofulam Suppo determinata est acceptio termi p
 indiffinite sumpti/ vel cu signo piculari/ hoc melius dicit alij Suppo detmi-
 nata est acceptio tmini cois sine signo distributiuo/ p onibz suis inferioribus
 distictiue/ vt ho currit/ vel quida ho currit Et ideo ad veritate taliu pponu
 in qb? ti? supponit determinate sufficit vna pte vel vna singulari esse vera Et
 ideo bn subdit auctor qd ido dz determinata/ qz licet hic/ ho currit li ho supponat
 p onib? ta currentibz qz no currentibz/ tn ppo p determinato singulari reddat
 vera/ qz aliud est supponere/ et aliud est loquutione vera reddere Tunc pbat
 qd subiectu in indefinita et piculari supponit determinate rone sumpta a pho h?
 elenchoz Et postea ponit diffinitione suppois puse qpatent in textu sca fine

Queritur primo quid e descensus et qplex Et quo debet descendi sub
 tmino supponete discrete vel simplr Et quo sub ter-
 mino state determinate vel puse ¶ Ad pmu dicit qd descendere loycaiter est
 sub tmino coi ad ei? inferiora arguere Et descensus e discursus in quo sub ter-
 mino coi ad ei? inferiora arguit/ vt ho currit/ sz iste ho currit/ vel iste ho currit
 et sic de alijs/ sz ho currit ¶ Et est qd duplex descensus scz copulatiu/ distictiu?
 copulatus/ et distictus Descensus copulatiuus e discursus in quo sub tmino
 coi descendit ad onia ei? singularia/ p ppoes ypotheticas copulatiuas/ vt o-
 nis ho currit/ sz iste ho currit/ et iste ho currit et sic de singulis Et descensus
 distictiuus est discursus in quo sub termino coi descendit ad onia ei? singularia
 p ppoes ypotheticas distictiuas/ vt aliqs ho currit/ sz iste ho currit/ v/ iste ho
 currit/ et sic de alijs Descensus copulatus vel copulatiu e discursus in quo sb
 tmino coi descendit ad onia eius singularia/ p vna cathegozica de copulato ex-
 tremo Et descensus distictus vel distictiu e discursus in quo sub tmino coi des-
 cendit ad onia eius singularia/ p vna cathegozica de disticto extremo Ex^m vt
 sub pto vlis affirmatiue/ aliq descendit copulatiu/ aliq vero distictiu/ vt ois
 ho est aiā/ sz onis ho est hoc aiā/ vel hoc aiā/ et sic de alijs Alij dicit qd no pt
 sub tali pto descendi et ita raro vtimur illis duob? vltimis descensibz ¶ Ad 2^m
 rñdet p quinqz regulas ¶ Prima regula sub tmino state discrete nuqz pt fie-
 ri descensus Probat qz descendere est sub termino coi ad ei? inferiora argue-
 re/ sz terminus stas discrete no est ti? cois/ et si sit cois no tn tenet coiter Etia
 tmini? stans discrete no hz inferiora igit sub eo no pt fieri descensus ¶ Secda
 regula sub termino stante simplr no debet fieri descensus vtz in textu Et rō e
 qz esset fallacia figure dcōnis arguēdo a suppone simplici ad psonale Etia ex
 vero seqret sim qd est ptra phm 2° poru ¶ Mercia regula sub termino stan-
 te cofuse distributiuē debet descendi copulatiue/ vel debet fieri descensus co-
 pulatiuus Et hoc mō descendit sub subiecto vlis affirmatiue et negatiue/ t sb

multis alijs t̄minis distributis vbicūq̄ ponā̄t̄ siue in subiecto siue p̄to/siue in p̄ticulari siue indefinita Ex^m vt̄ ōnis hō est aiāl/ḡ iste hō est aiāl/et iste hō ē aiāl et sic de alijs/supposita semp̄ p̄stātia subiecti/ḡe fortes differt ab aliquo hōic/ḡ fortes differt ab isto hōic/et fortes differt ab isto hōic et sic de alijs q̄ est h̄a/ qz descendēdo ad seipm forte redd̄it̄ fallā/nā ad veritatē ppōis vbi descendit̄ copulatiue/requir̄it̄ veritas oim̄ singulariū ¶ Sed posset argui cōtra de istis/nec̄rio oē cns est nō p̄t sub subiecto descend̄i/ḡ nec̄rio fortes est/et nec̄rio plato est/et sic de alijs Similiter nec̄ h̄ p̄mitto tibi oēm equū/nec̄ hic/tu incipis scire oēm ppōem/posito q̄ sint̄ q̄tuor ppōnes/ḡrū tres scias/et q̄rta puta li a sit̄ fallā/cūc nō ex̄ntibz pluribz̄ desinat̄ a cē Et seq̄tur q̄ tu incipis scire oēm ppōem/qz in instāti qd̄ est p̄ns nō scis oēm ppōem/et imēdiatē post̄ instans qd̄ est p̄ns scies oēm ppōem/iḡit̄ tu incipis scire oēm ppōem/et t̄n nullā p̄pōem incipis scire/ḡ sub t̄mino stāte p̄fuse distributiue nō licet descendere copulatiue ¶ Oico q̄ semp̄ p̄r ita descend̄i sub t̄mino distributo/nisi impediāte p̄ incipit̄/vel terminū modalē vel dōem p̄ditionalē vtz̄ in tribz̄ vltimis regulis de suppoē p̄fusa distributiua ¶ Quarta regula Sub t̄mino stante dēciatē debet fieri descend̄sus dis̄iunctiue Et hoc mō descendit̄ sub subiecto ppōis p̄ticularis et indefinite/siue affirmatiue siue negatiue Et sub multis alijs t̄minis cōiis̄ stantibz̄ dēciatē Ex^m vt̄ aliqs̄ hō est papa/ḡ iste hō est papa/vl̄ iste hō est papa et sic de alijs Et licet infinite singulares sint̄ fallē/t̄n descendēdo ad ip̄met̄ papa p̄ illa vnica redd̄it̄ vera/qz ad veritatē ppōis vbi descendit̄ dis̄iunctiue sufficit vnā singularē esse verā ¶ Quinta regula sub t̄mino supponēte p̄fuse t̄m̄ debet descend̄i copulatiue vel dis̄iunctiue/vel h̄m̄ aliquos nō descendit̄/vt̄ h̄ et rome vendit̄ pip̄ ¶ Hō em̄ dandū est pip̄ q̄cūz̄ dem̄rāto/qd̄ h̄ et rome vendat̄.

Queritur secūdo quid est suppo simplex h̄m̄ viā nōialū ¶ Oico h̄m̄ thomā maueluel̄t et suos sequaces/suppo simplex ē acceptio t̄mini vocalis vel scripti p̄ intētiōne aiē/cui nō imponit̄ ad significā dū Oic̄ p̄mo t̄mini vocalis vl̄ scripti qz t̄minū mētalis nō p̄t supponere simpliciter/h̄ māl̄iter aut̄ p̄sonaliter vt̄ si capiat̄ ista in mētē/hō est species/s̄biectū est vnā intētiō aiē ad quā significandā ille t̄m̄ vocalis hō nō est impositus/et sic supponit̄ p̄ se et p̄ p̄ns māl̄iter/vel ē p̄ceptū t̄mini vocalis vel scripti/et sic iterū supponit̄ māl̄iter p̄ sibi equalēti in voce vel scripto Et dicit̄ in diffinitōne cui nō imponit̄ ad signū/qz si terminū vocalis vel scriptus supponeret̄ pro intētiōne aiē vel p̄ p̄ceptu cōi/cui imponit̄ ad signū t̄m̄ staret̄ significatiue/et supponeret̄ p̄sonaliter Sicut in p̄to huius ppōis hō est spēs/li spēs supponit̄ p̄sonaliter Si dicas t̄m̄ supponit̄ p̄ intētiōne aiē/ḡ simplr̄ Oico negādo p̄ns qz li spēs impositū est ad significandū intētiōne aiē Ex quo p̄z̄ q̄ solus t̄minū vocalis vl̄ scriptus stans p̄ intētiōne aiē/quā ex̄ impōe nō h̄gt̄ saltē vltimate supponit̄ simplr̄/vt̄ in ista ppōe vocali/hō est spēs/aiāl est gen̄/ibi em̄ hō et aiāl supponit̄ simplr̄ ¶ Si arguat̄ terminū vocalis h̄gt̄ intētiōne aiē/seu p̄ceptū mentis/et nō h̄gt̄ ea nāl̄iter/ḡ ad placitū ex̄ impōe Nōs p̄bat̄ qz voces sunt̄ signa eaz̄ q̄ sunt̄ in aiā passionū/vtz̄ p̄mo pier. ¶ Ad hoc r̄ndet̄ ockā qz voces sunt̄ signa p̄ceptuū et intētiōnū aiē/nō qz significant̄ p̄ceptus vel intētiōnes aiē/sed p̄ tāto sunt̄ coz̄ signa/qz imponit̄ ad significandū illa eadē ad placitū sc̄dario q̄ p̄ceptus et intētiōnes aiē significāt̄ nāl̄iter p̄mario Sed b̄ri dan̄ et reales dicūt̄ qz voces imēdiatē h̄gt̄ ad placitū nō vltimate p̄ceptū aiē tanq̄ h̄gt̄ū quo Et imēdiatē p̄ceptū h̄gt̄ res ab eaz̄ tanq̄ h̄gt̄ū qd̄ et vltimariū

Et tunc illa particula Cui non imponitur ad signum/itelligitur supple ultimata ¶ Si notandum est in summa/que supponit simplex secundum istos sit/que terminus supponit pro conceptu significati ultimati tunc vocalis vel scripti que conceptus ipse figit ad placitum non ultimata Si autem terminus supponat pro conceptu significati non ultimati quod est vox vel scriptum vel etiam conceptus tunc supponit maliter ¶ Sed notandum diffinitio intelligitur quod terminus metalis que est conceptus ultimatus rei significat non potest supponere simpliciter Tunc terminus metalis que est conceptus non ultimatus/et que est conceptus tunc vocalis vel scripti potest supponere simpliciter ¶ Nota quod ista propositio metalis hoc est species caput duplex ¶ Uno ut est mentalis ultimata/et sic subiectum eius est conceptus illius rei que est hoc/et illo modo capiendum subiectum supponit maliter/que tunc aut supponit pro se/aut pro sibi simili et ipse supponit maliter ut dicitur est et hoc vult thomas mauecluet Aliter caput ut est metalis non ultimata/et tunc subiectum eius est conceptus illius tunc hoc et supponit simpliciter ¶ Si petatur quod dicitur supponit malis et supponit simplex ¶ Dico quod dicitur in duobus ¶ Primo quod supponit simplex solum fit pro conceptibus ¶ Supponit vero malis non solum fit pro conceptibus/et etiam voce et scripto ¶ Secundo dicitur quod solum tunc vocales et scripti/et conceptus non ultimati supponunt simpliciter/et omnes termini potest supponere maliter ¶ Dehan tunc dicitur cuiusque propter supponere maliter/eius etiam propter supponere simpliciter ¶ Sed bairidanus non ponit nisi duas species suppositionis scilicet malis et personalis Et apprehendit suppositionem simplicem sub materiali.

Arguitur primo contra textum ¶ Hoc est ponenda suppositio opposita/que nec suppositio simplex/que tenet/que si unum oppositorum non est in natura/reliquum ¶ Dico quod hoc non capit suppositio simplex/puta distinguitur contra opposita/et dicitur suppositio simplex eo quod terminus supponit pro natura communi simpliciter/in se et absolute ¶ Considerata ¶ Replica nulla natura communi est intellectum est ponenda/que illa natura communi non fit suppositio simplex ¶ Illud probatur quod dicitur boetius omne quod est unum numero est/que omnia a parte rei est una numero et non communi ¶ Dico quod dictum boetii intelligitur quod omne quod est pro se primo est et gratia sui/hoc unum numero est/et non natura communi non est primo est et gratia sui/et solum existit ex parte secundo et gratia suorum singularium De isto videatur in prima questione secundi tractatus.

Arguitur secundo si poneretur suppositio simplex maxime in istis propositibus/hoc est species/accidens est genus/et ille propositus sunt singulares/et pro natura subiecta in eis supponit discrete ¶ Dico quod propositio singularis ut hic sufficit est duplex quodammodo est propositio singularis cuius subiectum est singulare singularitate suppositi et ita causa in primo tractatu cum dicitur propositio singularis est illa in qua subiectum est et tale subiectum simpliciter supponit discrete ¶ Illa est propositio singularis cuius subiectum est singulare singularitate nature/et tale non supponit discrete/et simpliciter/et hoc accidens est genus/et hoc est species sunt singulares ¶ Replica hoc est species/sibi hoc non supponit pro natura vel simpliciter pro conceptu communi possibili de partibus dicitur numero/que tales propositus non sunt singulares singularitate nature/et sunt indefinite ¶ Illud probatur quod cum dico hoc est species sensus est quod conceptus vel intentio huius est conceptus specificus ¶ Dico quod argumentum probatur verum secundum via non alium/que ipse non ponit suppositio simplicem pro natura vel solum simpliciter pro conceptu communi/que non ponit naturam vel in sepe dicitur est Et idem dicitur quod omnes tales propositus sunt indefinite ¶ Sed reales et auctores non dicitur suppositio simplicem in istis propositibus hoc est species/accidens est genus/et fieri pro conceptibus/et pro re vel sicut natura communi ¶ Et secundum illa via negatur ans/et etiam negatur probatio antea/que cum dicitur hoc est species non est sensus quod conceptus communi est species/et natura communi significata pro li hoc est species/et dicitur diffinitio/

Suppo simplex ē acceptio tñ cōis p re vli significata p ipm tim cōem ¶
 Posset itez replicari/multe sē ppōes q pcedūt de p suppoēz simplicē/in qd⁹
 tñ eaz subiecta nō supponūt p re vli/g dicta sūa/r p pns diffi⁹ mala/qz nō pue
 nit omib⁹ p tētis sub difinito Anō pbat de istis Lū⁹ libz hōis azim⁹ currit/ibi
 azim⁹ suppo⁹ s^m reales simplr/z clarū est q nō supponit p re vli/qz azim⁹ vliis
 nō currit/sz singularis currit/qz act⁹ sē ēca sup⁹ et singularia Siliter cū dī/hz
 rome vedit pip/li pip suppo⁹ simplr/et tñ nō sup⁹ p re vli qz null⁹ intēdit ven
 dere aut emere nāz vlem pipis ¶ Dico q suppo simpl⁹ s^m pc. hīf. hz fieri mul
 tis mod/ in aliqb⁹ et⁹ mod tmin⁹ cōis supponit simplr p nā vli abstracta Sz
 in aliqb⁹ p nā vli multiplicata et ad supposita ptracta nō tñ dēiata

Arguitur tertio p diuisione suppois psonal in dēiata et pfulam r h sic
 nulla ē suppo pfula/g diuifio mala Anō pbat qz omis
 t⁹ supponēs suppo⁹ s^m aliquā cta spēm suppois/g omis suppo ē dēiata et nul
 la pfula ¶ Dico q suppo dēiata nō dē idō dēiata/qz t⁹ supponat s^m allquā
 dēiata spēz suppois/sz iō qz loquutio in q t⁹ suppo⁹ dēiata/reddūt vā p vno
 dēiatio suppo⁹ ¶ Replicat suppo dēiata ē accep⁹ tñ cōis indefinite sumpti
 fū qd indefinite sumit indefiate sumit/g loquutio nō reddūt vā p dēiatio suppo
 sū/et p pns etiā male dē et vocat dēiata sup⁹ ¶ Dico q suppo dēiata dē
 iō indefinita vel indefiata/qz t⁹ cōis in ea supponit p omib⁹ suis inferioribus
 indefiate difinitue Sz dē eadē suppo dēiata/qz idē t⁹ cōis accipit dēiata p
 sup⁹ dēiatio qdū ad verificatione ppōis in q ponit/qz vt dcm ē ppō reddūt
 vā p vno dēiatio sup⁹ ¶ Si dicat opposita n pnt venire cōe/g idē t⁹
 nō p capi indefinate et dēiata ¶ Dico q hoc est resp cū diuersorū/qz capt
 tur indefinate seu indefinite quo ad suppoem/et dēiata q ad verificationē.

Arguitur quarto ptra difinitionē suppois pfulē q dē Est acceptio tñ
 cōis p pluribz cū signo vli/et hoc sic Diā pta ppō
 nū negatiuax de tō cōi supponūt pfulē/vt qdā hō nō est azim⁹/lapis nō est lig
 nū rē et tñ nō accipiūt cū signo vli/g difinitio nō puenit omi p tēto sub difini
 to Anō pbat/qz istā qdā hō nō est azinus/pdicit huic omis hō est azinus/ sed li
 azim⁹ nō stat pfulē distributiue in vli affirmatiua/g opz q fiet pfulē distributi
 ue in sua pōicrozia/nā regula firmissima ē q omis t⁹ nō distributus in vno pōic
 toioz debz distribui in alio ¶ Dico q licet pta negatiua nō sumār cū signo
 vli formaliter/tñ bñ vtualiter/qz negatio ē signū vlc vtualiter/et facit tminū
 cōez stare pfulē distributiue ¶ Replicat pprius actus negationis ē nega
 re/g nō pōt distribuire ¶ Dico q negatio hz duos actus/vnū hz pmarū q est
 negare/et aliū secūdariū q est distribuere tim cōez cui adiūgūt ¶ Replicat
 cū dico/nō omis hō currit sibi ē negatio/et tñ nec negat nec distribuit tim cui ad
 iūgūt/vtz qz valz istā qdā hō nō currit/sibi negatio nō agit in li hō ¶ Dico q
 eius vis impedit p li omis Mō illd qd dcm est intelligit de negatione nō impe
 dita ¶ Posset h argui/cū dico fortes differt ab azino/leo fortior ē tauro/
 vgilus fuit doctissim⁹ poetarū rē/ille gtūs poetarū/et illi ablatiui azino r tau
 ro supponūt pfulē distributiue/et tñ nō sumunt cū signo vli/g adhuc difinitio
 mala ¶ Dico q illi ppatiui et suplatiui et differt Et multa alia vt signa ex
 clusiuā/exceptiuā/reduplicatiua semp incipit desinit rē hñt vim p fumbendi et
 distribuendi tminos post se/et hoc rōe negationis incluse/vel signi vliis inclusi
 vtz in eoz expositionibz De quib⁹ patebit in expōnibilit⁹

Circa scđam partē lēonis

Queritur primo utrū suppo mālis sit nēcrio ponēda ¶ Dico q sic
 pbat qz illud ē nēcrio ponēdū sine quo impossibile
 est veritates et falsitates pponū pgnoscere/sz sine suppoē māli impossibile ē
 pgnoscere veritates et falsitates infinitarū pponū/sz suppoē mālis est nēcrio
 ponēda Et loquor de necessitate cōdicionata ¶ Dicoz pbat ¶ Nā iste pponēs
 sunt vere De hōie p̄tur aiāl/de hōie nō p̄tur aiāl ¶ Albus est adiectiuū/albus nō
 est adiectiuū/albus est substantiuū/albus nō est substantiuū ¶ Ego est p̄me p̄sone/
 ego nō est p̄me p̄sone ¶ D̄gr̄i est ḡci casus/mgr̄i est nēi casus ¶ Amo ē v̄bū/amo
 est nomē ¶ Hō scribit/hō nō scribit ¶ Leo pingit/leo nō pingit/et ita de infinitis
 alijs ¶ Nemo autē p̄t saluare has p̄pōēs/aut falsificare qui suppoēm mālem igit
 nozet/sz suppoē mālis est nēcrio ponēda ¶ Scđo pbat auctē p̄phi p̄mo elenchoz
 dicētis/qz p̄mus mod⁹ fallacie figure d̄cōis fit qm masculinū interpretat̄ feminī
 nū vel neutruū/vt qualiscūqz ē musa/talis ē poeta/sz poeta est ḡnis masculinū/sz
 musa est ḡnis masculinū/in minori et c̄lusionē illius palogisimi ē suppoē mālis/
 igit suppoē mālis est ponēda ¶ Similiter auctor n̄r in fine p̄mi modi fallacie equo
 cationis/ponit hūc palogisimū/dcus ē vbiqz/scđ vbiqz est aduerbiū/sz deus est
 aduerbiū/sbi in minori et c̄lōe est suppoē mālis/sz p̄m ipm ponēda ē suppoē ma
 terialis ¶ Tercio pbat auctē virozū in arcū facultate doctissimoz ¶ D̄ckā/biri
 dani/mercilij et multoz alioz/qz omnes suppoēm materiale ponentes De ipa
 multa scripta reliquerūt ¶ Arguit cōtra dicta Suppoē est acceptio t̄mi
 ni substantiuū p aliquo v̄s patuit/scđ in suppoē māli nō est acceptio t̄mini p̄o
 aliquo/sz nulla est suppoē mālis ¶ Dicoz pbat qz in nulla suppoē māli est t̄min⁹
 s̄ nō est ibi suppoē ¶ N̄s pbat qz termin⁹ est vox significās v̄le vel p̄ticulare/
 sz in suppoē māli t̄min⁹ nō h̄gt v̄le vel p̄ticulare/qz t̄min⁹ ibi capis nō h̄gtiue/
 ¶ Dico qz vis istius argumēti p̄cedit ex malo et insufficiēti fundamēto qd
 sumit ex diffinitione suppoēis/et ex diffinitione t̄mini ¶ Nā pe. hi. nō diffinit sup
 poēm a toto ḡne/nec t̄m a toto ḡne/sz solū diffinit suppoēm h̄gtiū/et t̄mini
 significatiū ¶ Sz nōiales diffiniūt suppoēm a toto ḡne dicentes Suppoē ē ter
 min⁹ stans p̄ se vel p̄ alio put est ps p̄pōis Lū d̄r p̄ se tangit suppoēm māle
 et cū d̄r p̄ alio tangit suppoēm p̄sonale simplicē ¶ Arguit quidā ytalicus/
 ¶ D̄gr̄ petrus mātuāno oio destrūēdo suppoēm mālem et simplicē/et ponēdo
 solū p̄sonale suppoēz Lūi⁹ p̄ma rō stat in hoc Lū d̄r hō est sp̄s/ibi hō nō sup
 ponit māliter/et capit māliter cōiter vt includat suppoēm simplicē/sicut facit
 biridan⁹ ¶ Assumptū pbat sic/qz illud qd ponit ibi p̄ subiecto. scz hō/nō est nō
 men neqz verbū/pbat qz li hō nec ē cathegozema neqz s̄ncathē ¶ De non p̄mū
 pbat/qz nec ē termin⁹ cōis neqz discretus ¶ Sic diceret pe. h̄f. qz cēt discret⁹ v̄
 singularis singularitate nature ¶ Sz nōiales dicerent qz esset t̄min⁹ cōis ¶ Tunc
 arguit v̄tra li hō nō est ibi t̄min⁹ cōis/pbat qz neqz ē gen⁹/nec sp̄s/nec alius
 t̄min⁹ ¶ Oic̄ qz est termin⁹ specificus ¶ Arguit qz nō qz iste termin⁹ hō māliter
 sumptus nō est sp̄s/pz qz nō quertit cū illo p̄sonaliter sumpto/hō est aiāl illi
 t̄mini nō quertit/qz aliqd h̄gt li hō in vno/qd nō h̄gt in alio ¶ Ad hoc dicit̄ ne
 gādo qz termin⁹ v̄bicūqz ponit idē h̄gt/sz nō p̄codē supponit ¶ Et iō in hac vo
 cali hō est sp̄s/li hō supponit simplr. p̄ intētiōne aiāl qz est sp̄s/et est ibi p̄tio
 accēlis ¶ Sz cū dico hō est aiāl/li hō supponit p̄sonaliter p̄re ad ex p̄codē cēnili/
 Et sic illi t̄mini nō quertit quo ad suppoēz/sicet quo ad significatiōne ¶ Sz

arguit cōtra/illud qđ ponit p̄ subiecto cū d̄r hō est spēs/vel hō est dcō bis illa/ ba/hō ē n̄ti casus/nō plus fiḡt si m̄aliter sumat/ q̄ significabat añ impoēm/ sed añ impoēm illud nō fuisset ps̄ orōis/ necq; nomē/ necq; alta ps̄/ iōeo necq; mō est ps̄ orōis ¶ Oico negādo añs/ q; h̄m reales t̄min⁹ vocalis impoitus ē ad siḡ nificandū h̄m p̄ceptū rei/ et m̄diāte p̄ceptū fiḡt rē ad c̄x/ q; voces sunt signa cō ceptū h̄m p̄ier. iōeo h̄m hō est spēs ibi hō supponit p̄ceptū et intētiōe aīe/ et etiā fiḡt intētiōe aīe tanq̄ significatū quo/ et nō vltimatū Et cū d̄r hō est n̄ti casus ibi hō supponit m̄aliter p̄ seip̄a voce/ quā vocē etiā significat n̄alr cōir/ Sz aliq; nōiales dicūt q; t̄min⁹ vocalis nō fiḡt p̄ceptū vel intētiōe saltē ime diate/ q; si sic tūc d̄r hō est aīal̄ intellcūs audietis referret/ p̄mo ad intētiōe et nō ad rē c̄x qđ est s̄m Sz t̄min⁹ vocalis fiḡt rē ad c̄x ad placitū vltimate/ p̄ q; rē t̄i⁹ vocalis supponit p̄sonalr Et fiḡt intētiōe aut s̄litudinē rei ad placitū p̄sequutiue/ et nō vltimate/ p̄ q; termin⁹ vocalis supponit simplr Et fiḡt seip̄s t̄im/ et sibi s̄le n̄aliter cōir/ p̄ quo t̄i⁹ vocalis supponit m̄alr Et cū dicit q; dcō m̄alr capta nō est ps̄ orōis/ h̄m manifeste ē s̄m/ q; h̄m om̄s grāmaticos dcōnes m̄alr postea sunt nōia substātiua neutra et indeclinabilia/ iux̄ illud Dcō q̄cunq; fuerit tibi m̄alis Est neutrū substans indeclinabile nomē B̄ste m̄gr̄ p̄cedit c̄x falso fundamēto/ q; capit h̄m p̄ vna suppoē q; dcō m̄aliter posita/ nō plus fiḡt q̄ añ impoēm significabat/ et nō plus q̄ bu vel ba qđ est falsum/ q; om̄s t̄min⁹ significat seip̄m et suū s̄le in voce scripto et mēte Et si nō ex impoē/ t̄i⁹ n̄aliter cōiter/ q; quibet res m̄diā ē signū n̄ale sui ipsius et cuiuslibz sibi s̄lis ¶ Si tūc arguat licz t̄i⁹ vocalis significet n̄aliter cōir t̄im mentalē vocalē et scriptū et supponat p̄ illis m̄aliter tāq̄ p̄ sibi s̄libz T̄i⁹ t̄i⁹ vocalis nō fiḡt p̄ceptū et intētiōe aīe p̄ q; supponit simplr/ vt hō est spēs/ p̄bat q; nō fiḡt p̄ceptū ex impoē vt ayat modni/ nec fiḡt n̄alr/ q; p̄ceptū vel n̄al̄ s̄litudo rei. s̄nature h̄m̄a ne/ nō est s̄lis t̄iō vocali hō ¶ Oico h̄m̄ nōiales q; t̄i⁹ vocalis fiḡt ex impoē voluntaria rē ad c̄x vltimate vt tā dicitur est/ et p̄ceptū illius rei seu intētiōe aut n̄alem s̄litudinē rei/ ex impoē ad placitū p̄sequutiue/ vel ad placitū nō vltimate qđ idē est/ et ideo ex p̄nti p̄ voces/ re pus intellcā venī in p̄gnitiōe cap̄ intē tiōnū ¶ Arguit idē m̄gr̄/ cū d̄r oēm est signū/ li oēm nō est ps̄ orōis/ p̄ bat q; si sic illa cēt p̄grua/ rē p̄ns li oēm cēt n̄ti casus/ p̄ns est s̄m/ q; hoc nō h̄z ab impostore/ nec n̄aliter/ q; suppō m̄alis nō est ponēda Etiā p̄n̄r dicit q; h̄m nō est suppō m̄alis hō est spēs/ oē est signū ¶ Est lr̄ā/ p̄bat q; nullū istoz ē p̄gruū nec est p̄pō/ nō magis q̄ hic bus ē sillaba ¶ Oico q; oēs p̄dicte orōnes sunt p̄gruū/ et sunt p̄pōes q; verū vel s̄m̄ fiḡnt Et totus error m̄gr̄ īstat in h̄ q; nichil dicit eē nomē/ et nichil eē subiectū p̄pōnis/ nisi capiat fiḡtiue p̄ re ad c̄x qđ est s̄m/ q; multa sunt nōia/ et t̄i⁹ z subiecta p̄pōnū que nō capiūt fiḡtiue ¶ Pro quo nota q; nomē capit̄ triplr̄ scz ḡn̄aliter/ p̄p̄ie/ et magis p̄p̄ie. Cōiter d̄r oē illud eē nomē qđ p̄t supponere v̄bo/ siue illō capiat̄ m̄aliter/ siue fiḡtiue/ et sic om̄is vox p̄t esse nomē/ siue sit p̄iūctio/ siue p̄pō/ siue sit impoitus ad signū siue nō/ vt hec ē v̄a bu est bu Sz nomē p̄p̄ie capit̄ p̄ om̄i illo/ qđ siḡ nificatiue sumptū p̄t reddere suppositū v̄bo/ isto mō nec f̄ncat̄ begremata/ n̄ v̄bū aduerbiū/ nec p̄iūctio t̄ē p̄t eē nomē ¶ Tercio mō capit̄ nomē magis p̄ p̄ie solū p̄ voce q; significatiue sumpta p̄t reddere suppositū v̄bo/ et sic obliq; et nōia infinita nō sunt nōia Et illa est strictissima acceptio nōis/ et ita capit̄ a ristoteles nomē p̄mo p̄ier. Et p̄ hoc soluit̄ argumentū/ si bu nō est vox fiḡtiua ad placitū/ q; nō est nomē/ s̄tē ad est p̄pō/ q; ad nō est nomē Oic̄it̄ ad p̄ns licet n̄

sint nōia strictissime capta/tñ bñ sunt nōia cōiter capta Ita quoz distinguitur
 triplex ē termin⁹ De quo videat in 3° pūcto lēa diffinitionē suppois lēone.
Queritur secūdo qñ termin⁹ vel orō p̄t supponere māliter simpliciter
 et psonaliter/que suppo erit ibi de v̄tute h̄monis et
 vi vocis H̄o hoc r̄ndet biridan⁹/q̄ de illo fuit triplex opinio Prima dixit h̄c
 de rigore h̄monis esse flām h̄o est sp̄s/aīal est genus/q̄ p̄ncipalior suppo est
 psonalis/nā voces sunt imposte ad supponendū p̄ suis significatis vltimatis
 et nō fuerunt imposte ad supponendū p̄ seip̄is/sic etiā p̄nt supponere voces
 nō imposte ad significandū/vt h̄c est vox triū lr̄sz/itē dicūt q̄ veritas et fal
 sitas debet attendi s̄m p̄ncipalē suppoem q̄ est psonalis/et sic p̄dicta de rigore
 h̄monis dicēda est flā Secūda opinio dicit tales de v̄tute h̄monis esse veras/q̄
 h̄mo in significādo et supponendo nō h̄z nisi ex impōe ad placitū et ex vsū Et
 nō possum⁹ scire q̄ fuit impō nisi p̄ vsū auctoz/seo auctozes vsi sunt hac p̄
 positionē h̄o est sp̄s tanq̄ vera/q̄ nō est v̄a nisi s̄m suppoem simplicē/scu mas
 teriale cōiter capta/q̄ dicem⁹ tale ppōem et p̄ntes esse veras de vi vocis et v̄
 tute h̄monis Tercia opinio cui assentit biridan⁹ est q̄ vox in significādo v̄
 supponēdo nō h̄z v̄tutē pp̄iā/nisi ex nobis/vñ p̄ v̄tutē disputatū/vt in ob
 ligationibz sibi possum⁹ imponere nouā significatiōe/et nō vti cōi et⁹ signifi
 cationē Et possum⁹ loq̄ trāsumptiue pronce ad aliēnā significatiōē Sz vo
 cam⁹ im pp̄iā suppoem si aliter vtamur ea q̄uis liceat ea aliter vti Et ab
 sūrdū est dicere simplr q̄ pp̄o auctozis sit flā si s̄m loquutiōē im pp̄iā sit v̄a
 sz debem⁹ dicere q̄ sit vera q̄ s̄m sensum verū est posita/juxta dictū p̄ h̄i p̄mo
 et h̄icoy q̄ h̄mones sunt intelligēdī s̄m materiā subiectā Sz possum⁹ bñ dicere
 q̄ pp̄o est flā si esset posita et recepta s̄m pp̄iā loquutiōē/ita posset dici q̄
 h̄c pp̄o h̄o est sp̄s/de v̄tute et pp̄iāte h̄monis nō esset v̄a/q̄ p̄mo et p̄nci
 paliter voces erāt imposte ad significādū vt starēt p̄ suis significatis vltima
 tis Ergo dicit p̄nter q̄ vbi apparet auctozē posuisse aliquā ppōem ad aliq̄
 sensum verū/licet nō s̄m pp̄iā loquutiōē/negare illā ppōem eēt discōlū et p̄
 terū esse Sz ne erret possz bñ dici/q̄ nō est v̄a s̄m pp̄iū sensum siue de pp̄e
 tate h̄monis Oōformiter dicit v̄wilhelm⁹ ockan⁹ q̄ iste pp̄oēs h̄o est dignissī
 ma creaturay Loq̄oz ē p̄mū obiectū visus/de h̄oie p̄tur aīal/de v̄tute h̄monis
 sunt false/tñ ille pp̄oēs quas auctozes intendebāt p̄ cas dicere sunt vere De q̄
 patebit in sequēti lectione.:

Cōfusarū supponū: alia ē p̄fusa nccitate signi v̄l mo
 di: et alia nccitate rei: vt cū d̄r om̄is h̄o est aīal: ibi ille t̄i⁹
 h̄o mediāte signo v̄l i p̄fūdīc siue distribuit p̄ quolibet
 supposito Et ille t̄i⁹ aīal a pte p̄ri posīt⁹ p̄fūdīc nccitate
 rei Et cū vnusquisq̄ h̄o suā habeat eessiciā: ideo h̄ b̄bū ē
 nccitate rei tenet p̄ tot eessici⁹: p̄ quot h̄oib⁹ tenet ille
 t̄i⁹ h̄o: et vt vnusquisq̄ h̄o ināt sua aīalitas: ideo ille t̄i⁹
 aīal nccitate rei tenet p̄ tot aīalib⁹ p̄ quot h̄oibus ille
 t̄i⁹ h̄o: et p̄ quot eessici⁹ hoc verbū est.

Nic petrus hispan⁹ ponit duas diuisiones suppoēis p̄fufe que parū aut nichil nobis fuit/quas ideo re. pbat/et ostēdit eas nō esse ponēdas Prima diuisio ē. Suppoēū p̄fufarū/quebā est p̄fusa necessitate signi seu modi/quebā p̄fusa necessitate rei/ vt ōnis hō est aiāl/ibi subiectā supponit p̄fufe necessitate signi qz mediante signo vli p̄fundit et distribuit p̄ quolibet eius supposito Et p̄ū scz aiāl supponit p̄fufe necessitate rei hoc pbat sic/vnusquisqz hō hz suā aiālitatē Et cū hō distribuā et p̄fundit ideo iste termin⁹ aiāl necessitate rei tenet p̄ tot aiālibz p̄ quot hōibus tenet hō/et p̄ ōns aiāl supponit p̄fufe necessitate rei/et accipit p̄ tot inferioribz ei⁹ Et cū vnusquisqz habeat suā essentiā/ibi etiā hoc vbi est necessitate rei tenet p̄ tot efficijs p̄ quot hōibus tenet iste termin⁹ hō Sz auctor n̄ re. pbat hāc diuisionē soluit rōem istā dicēnā eā nō p̄cludere vt patebit.

Quā iste termin⁹ hō dēt supponere p̄fufe distributiue et mobiliter: quare p̄fufe distributiue: qz tenet p̄ ōm hō mine. q̄re mobiliter: qz licet fieri descēsum sub eo p̄ q̄libet suo supposito: vt ōnis hō ē aiāl: ḡ sortes ē aiāl Sz iste termin⁹ aiāl t̄z p̄fundi immobiliter: qz nō licet fieri descēsum sub eo: vt ōnis hō est aiāl: ḡ ōnis hō est hoc aiāl: ibi em̄ fit p̄cessus a simplici suppoē ad p̄sonalē. sicut h̄ hō ē dignissima creaturaz: ḡ iste hō vel aliqz hō ē dignissima creaturaz: vel rosa ē pulcherrim⁹ florū: ḡ aliq̄ rosa Sz dicit in h̄ qz in istis ē simplex suppoē ex p̄re subiecti: in illa vō ex p̄re pri. licz videat̄ oppositū eē qd̄ supi⁹ dcm̄ ē qz in hac p̄poē ōnis hō est aiāl: iste termin⁹ aiāl in p̄positus simplicē hz suppoēz: et h̄ t̄z qz hz p̄fufam Ad h̄ dicendū est scōz quōsdā: qz qz gen⁹ p̄tur de plib⁹ dicit̄ bus sp̄e: iste t̄i⁹ aiāl qm̄ tenet p̄ ip̄o in cōi. qd̄ est gen⁹. sic hz simplicē suppoēm Scdm̄ aut̄ qz ip̄a natura cōis ip̄suis generis multiplicat̄ p̄ supposita hōis: sic dicit̄ h̄z p̄fufam suppoēm nō mobiliter sed immobiliter Suppoē aut̄ confusa immobilis p̄t cū simplici incidere: nō scdm̄ idem: sed scdm̄ diuersa vt dicit̄ est Scdm̄ hoc dicendū est qz suppoē p̄fusa mobiliter nō potest simul esse cū simplici: nec scdm̄ idē: nec scdm̄ diuersa vt dicit̄ est

Hic pe. hñ. ponit scđam d. uisionē su. ppōis p̄fusa/nō tñ in forma/sz p̄ modū de clarationis et ē talis Suppōnā p̄fusa/ quodā est p̄fusa mobiliter/ et quodā cōfusa immobiliter/ vt in hac. ppōe om̄is hō est aiāl/ subiectū. s. hō supponit cōfusa mobiliter/ et hoc iō qz sub eo licet fieri descensum ad e⁹ inferiora Et p̄tū. s. aiāl supponit p̄fusa immobiliter/ qz nō licet fieri descensum sub eo/ sicut nec sub sbiectis istarū. ppōnū/hō ē dignissima creaturay/ rosa ē pulcherrim⁹ floz/ qz si des/cenderet. ppō v̄ redderet flā/ et fieret. p̄cessus a suppōne simplici ad p̄sonalē Tūc ibi licet videat̄ oppositū Hic facit argumentū cōtra illos q̄ ponūt duas diuisiones p̄dictas/ et arguit sic/ in hac. ppōne om̄is hō est aiāl/ si aiāl supponit simpliciter vt̄ patuit/ ḡ nō supponit p̄fusa/ p̄na tenet qz suppō p̄fusa est spēs suppōnis p̄sonalis/ q̄ specificē distinguit cōtra suppōez simpliciē Ad hoc res/ pōdent quidā vt dicit auctor n̄/ q̄ nō est inueniens suppōem simpliciē simul coincidere cā suppōe p̄fusa immobili/ q̄ fit necessitate rei/ s^m diuerlas p̄fōeraciones/ nā s^m q̄ si aiāl tenet. p̄ natura cōi generica/ sic h̄z suppōem simpliciē/ s^m q̄ illa natura cōis est multiplicata p̄ supposita hōis/ sic habet suppōez cōfusa nō mobiliter s̄ immobiliter Suppō vero simplex nunq̄ potest coincidere cū suppōne p̄fusa mobiliter/ neq̄ s^m idem/ neq̄ s^m diuersum.

Sed ego credo impossibile esse t̄minū cōem in p̄to positū habere suppōem simpliciē: et p̄fundi mobiliter vel immobiliter: signo vlt̄ ex̄tē in subiecto affirmatiuo: vt om̄is hō est aiāl: qz vt vlt̄ porphirius Dē q̄ p̄tur de alī quo: aut est manus: aut est equale illi de quo p̄tur: z int̄dit de p̄dicatione p̄ se: s̄ in hac. ppōe om̄is hō est aiāl: est p̄dicatio p̄ se: et nō p̄tur equale: ḡ manus: nō acc̄t̄ ale: ḡ v̄ale: nō dr̄a neq̄ spēs: ḡ genus Sz natura ḡnis multiplicata mobiliter vel immobiliter nō est gen⁹: ḡ cū dicit̄ om̄is hō est aiāl: cū ibi p̄dicet̄ gen⁹ nō esset possibile t̄min cōez multiplicari mobiliter vel immobiliter q̄ significat nāz ḡnis: q̄ iā actu nō est gen⁹: sicut si hō p̄fuderet mobiliter vel immobiliter iā nō est spēs Itē h̄ idē videt̄ p̄ aristotele p̄mo thopicoz dicens Dē q̄ de alio p̄tur: aut p̄tur cōuersim de eo: aut nō Si p̄uersim tūc est diffinitio vel p̄p̄riū Si āt nō p̄uersim p̄tur de re: aut cadit in diffinitio nē rei: aut nō Si nō tūc ē acc̄t̄ Si cadit in diffinitioez ā ē gen⁹ ā dr̄a: nō dr̄a: ḡ gen⁹ Et int̄dit aristoteles q̄ ibi sit dircā p̄cio: et spēs sb̄iciat̄ scđm se vel multiplicat̄

Sed in hac ppōe hō est aiāl est dircā p̄cio: et sub̄icit hō
 et nō equale p̄tur neq; acc̄tis: ḡ genus Quare nō ē pos-
 sibile terminū cōem in p̄to positū p̄fundi mobiliter vel
 imobiliter Itē totū v̄le qđ est genus: et totū in p̄fita-
 te ex opposito se h̄it: s; totū in p̄titate ē duplex: quā
 est p̄pletū: ut v̄bicūq; p̄fundit terminū cōis mobiliter:
 ut onis hō est aiāl Aliud est in p̄pletū: et diminutū: ut
 v̄bicūq; p̄fundit terminū cōis imobiliter: et multiplica-
 tur terminū cōis simpliciter Ergo si impossibile est: ro-
 tū in p̄titate eē genū in p̄tū huiusmodi: nō erit possibile
 terminū cōem in p̄to positū p̄fundi mobiliter v̄ imobi-
 liter ut dicebat Itē cōpatio illa secundū quā inferiora
 referūtur ad superiora: est opposita p̄pationi secundū
 quā superiora reducūt ad inferiora S; secundū p̄mā su-
 mitur cōe in rōe cōis: sed penes sc̄am sumit cōe multi-
 plicatū siue cōfolum Cū ergo terminū cōis ut sic: sit in
 rōe generis: nō est possibile ipm multiplicari in p̄tū huius-
 modi Et hec quattuor argumēta sunt cōcedenda

Nic petrus hispan⁹ arguit p̄tra p̄dictas duas diuisiones ip̄as penitus im p̄bā
 do Et vult qđ impossibile est terminū cōez in p̄to positū habere suppoēm sim-
 plicē/et p̄fundi mobiliter vel imobiliter/qđ p̄bat q̄tuor rōnib⁹ S; p̄t in bre-
 ui rō in summa formari talis Suppō simplex nūq; p̄t coīntēre cū suppoē
 cōfusa neq; mobiliter neq; imobiliter/s; ē⁹ positus in p̄to v̄lis affirmatiue h;.
 suppoēm simplicē/v̄is patuit/s; impossibile est qđ talis terminū habeat suppo-
 sitionē p̄fusa siue mobiliter siue imobiliter Et ita vult qđ onis suppo p̄fusa
 est necessitate signi vel mobi/et nulla erit p̄fusa necessitate rei Et sicut qđ nul-
 la suppo cōfusa erit mobiliter vel imobiliter in p̄to v̄lis affirmatiue Et ad
 destruendū duas diuisiones p̄dictas ponit rōes q̄tuor/qđ ad lōgū patēt in textu

Causa autē p̄ quā mouebant facilis est ad soluendū:
 qđ tantū est vna: qđ cū dicitur: onis hō est aiāl: cū vnicūq;
 hōi respondeat sua aiālitās siue sua eēctia: cū nō possit
 esse hō quin sit aiāl: ideo dixerūt qđ iste terminū aiāl te-
 net p̄ tot aiālib⁹ p̄ quot hōib⁹ tenet hō Qđ sit in illo

argumento nulla sit appentia p3: qz cū ōis hō est al-
 bus: necē est qz tot aiālitates intelligant in subiecto: qz
 sunt hoies in qb? tenet hō: et nō p̄t dici qz habeat illas
 aiālitates a p̄to: cū ibi p̄tur albū. Dñ dicendū qz hō loq-
 ce loquēdo nō nāliter ex rōnali et aiāli p̄ponit: ideo de
 se hz illaz aiālitatū multiplicationē: q̄ hic: ōis hō ē al-
 bus. hō nullo mō hz illas aiālitates a p̄to Sic autē ē in
 p̄posito: cū ibi p̄dicet gen? de sp̄: ut ōis hō est aiāl: in
 hac enim p̄pōe subicit hō: in quo intelligit multitudo
 illaz aiālitatū Et p̄tur h̄ gen? aiāl: qz nullo mō p̄fūdīt
 mobilis v̄ immobilis: s3 stat ibi p̄ nā seu eēcia ipi? ḡnis
 cōis de p̄tib? p̄bilis: vñ aiāl p̄tur z aiāl intelligit in ō-
 lecto: sic h̄ oē aiāl rōnale ē aiāl. Sicut iter dico qz h̄ ōbū ē
 nō p̄fūdīt mobilis vel immobilis: eo qz aiāl eēt v̄ ex ille
 ret in h̄ hoie: qz hoc hz ōiectū de se añq̄ in p̄pōe ōbicia
 tur p̄to eēciali vel accūiali Et p̄pter h̄ destruim? quā
 dā diuisionē scām. f. Cōfusarū supponit: alia ē p̄fusa ne-
 cessitate rei: alia ē p̄fusa necessitate signi seu modi. Dici-
 mus enim qz ōis p̄fusio fit necessitate signi vel modi:
 ut cū ōis oē aiāl rōnale ē aiāl: iste t̄? aiāl in subiecto posi-
 tus tenet necessitate signi p̄ ōni aiāli qz ē hō. Sicut iter hic
 ōis hō est aiāl: iste t̄? hō tenet p̄ ōni hoie: et nō solū p̄
 hoie: s3 etiā p̄ ōni aiāli qz est hō: et ideo tot intelligūtur
 aiālitates quot hūanitates nāliter loquēdo: qz eadē est
 hūanitas in quolibet individuo hois scdm viā loq̄corū
 et nō scdm viā nature: sic hō in cōi idē est: vñ qz sit hec aiā-
 litas vel illa: hoc ē rōne materie: in viā enim nature: hu-
 manitas mea differt ab hūanitate tua p̄ se: et aiā mea
 p̄ quā cātur hūanitas mea in me: alia est ab aiā tua: per
 quā cātur hūanitas tua in te Et p̄p̄ hoc: signū p̄fūdīt

hoiēm: nō tñ p̄fūdīt aiāl in cōi: s; aiāl p̄tractū ad hoīēz p̄
suas drās: vñ seq̄t q̄ om̄is p̄fusio fit neci tate signi l' moī

Nic auctor n̄r postq̄ im. pbavit illas duas diuisiones q̄tuor rōnibz/ jā soluit
vnicā rōem illoz q̄ posuerūt illas duas diuisiones Et repetit rōem dicens Lū
dicit̄ om̄is hō est aiāl/ cū vnicuiq̄ hōi r̄ndet sua aiālitā/ qz nō p̄t esse hō quin sit
aiāl/ s; aiāl in p̄to tenet et p̄fundit p̄tot aiālibz p̄ quot hōibz p̄fundit hō/ istā
rōem im. pbat ad longū vt; in textu Et p̄cludit finaliter q̄ om̄is suppō p̄fusa/
est p̄fusa necessitate signi vel modi/ et nulla ē p̄fusa necessitate rei Et p̄ p̄ns se
quif q̄ nulla erit suppō p̄fusa mobiliter vel immobiliter in p̄to v̄lis affirmatiue
S; modni tenet̄ hū dicētes q̄ p̄tū v̄lis affirmatiue supponit̄ p̄fuse tñ immo
biliter Et nō solu p̄tū v̄lis affirmatiue s; multi alij tñ vt; in regulis sequētibz
Et ideo licet p̄ma diuisio suppōnis p̄fuse sit reijcienda/ tñ apud plerosq; 2° est
satis pbāda/ licet sub alia ponat̄ forma Suppō em̄ cōfusa s^m noīales diuidit̄
in p̄fusam distributiuā e in p̄fusam tñ Mō sub suppōe p̄fusa tñ intelligūt ali
qui suppōem immobilē Et sub p̄fusa distributiuā intelligūt p̄fusam mobilē
¶ Possēt h̄ argui cōtra auctore n̄m q̄ multū diminute dēciat de suppōibz
sioz Primo qz nō ponit suppōez māle/ q̄ valde necēria ē vt; pbatū est Secdo
qz nō ponit suppōez p̄fusam tñ Sorte dices q̄ illā intelligit sub suppōe sim
plici Q̄d̄ra hoc ar. gūit qz suppō simplex s^m eū sit qñ termin^o cōis supponit
p̄ natura cōi/ s; in suppōe p̄fusa tñ em̄ nō supponit p̄ natura cōi/ nā qñ dē
hic et rome v̄cōit pip/ clarū est qz natura cōis p̄peris nō vendit/ itē bis come
bi panē/ ter bibi vinū tē Manifestū est qz natura cōis panis nō p̄medit/ nec vt
nī cōis natura bibiē Tercio nō dēciat q̄ sūt illa signa q̄ faciūt suppōez p̄fusam
distributiuā/ et q̄ p̄fusam tñ Et licet aliq̄ ponit in tractatu de distributionibz/
nō tñ ponit oīā/ nichil em̄ dicit de exclusiuis exceptiuis rōp̄licatiuis p̄p̄atiuis
suplatiuis/ differt incipit dēfinit et multis alijs Quarto ip̄e nō ponit aliq̄s re
gulas de suppōe discreta dēciata p̄fusa distributiuā/ et p̄fusa tñ/ nec quō sub q̄
libet fiat dēscēsus aut nō/ q̄ regulē mirū in modū sunt necērie 3do s^m viā noīa
liū ponūtur regulē de triplici suppōe in genere Postea ponūt regulē de q̄du
plici suppōe in specie.

Finis suppōnū petri hispani secundū viā realitū
Sequūtur regulē suppōnū secundū viā noīalū

De suppōne materiali sunt regulē.

Suppō materialis fit qñ em̄n^o vocal^o vel scriptus supponit nō p̄re sed Aut
p̄ seip̄a voce vel scripto Aut p̄ sibi simili Aut p̄o sibi dissimili/ vel p̄ sibi p̄
porzionabili vt alijs placet ¶ Si q̄ras p̄ q̄o sciam qñ termin^o aliq̄s suppo
nat mālier simplr aut p̄sonaliter ¶ Dico qz hoc sciet p̄ p̄tū ppōis Itā ē vna
regula thopical^o Talia sunt subiecta q̄lia p̄mittūt ab eoz p̄tis Et iō si p̄tū cō
ueniat subiecto p̄ seip̄a voce vel sibi fili/ tūc erit suppō mālis/ vt hō est vox p̄
lata a me Si p̄tis ueniat subiecto p̄ intēdōe aiē seu p̄ceptu Aut p̄ natura cōi

tūc ē suppo simplex/ vt hō ē spēs Si vero p̄tū pueniat sbiecto/ p re ad c̄/ tūc
 ē sup^o psonal/ vt hō currit De isto dcm ē sup/ t̄ctatu p^o lcoē 3^a decia videat ibi
 ¶ Sz nota q̄ termin^o est triplex. s. vocalis/ scriptus et mentalis/ ita triplex ē
 ppō/ vocalis scripta et metalis Et qlibet istoz triū terminoz p̄t in sua ppō
 ne supponere/ tripliciter/ aut māliter/ aut simpliciter/ aut psonaliter

Prima regula Termin^o q̄nq̄ supponit māliter p seipō Et h̄ intelligit̄
 de triplici t̄o. s. vocali scripto et mentali Ex^m de vocali
 vt lapis est vox a me plata De scripto/ vt in hac ppōe scripta/ lapis scribit̄ a
 me De m̄tali vt in ista ppōne m̄tali hō p̄cipit̄ a me ¶ Scdm̄ hanc regulā
 p̄cedūt iste ppōes/ lapis est neutri ḡnis/ lapides ē numeri singularis Albus ē
 nomē substantiuū/ albus nō est adiectiuū Mḡr̄i est n̄t̄i casus/ mḡr̄i nō est ḡti ca
 sus Amo est nomē/ amo nō ē v̄bū Ego ē t̄ercie p̄sone/ ego non ē p̄me p̄sone/
 De hōie nō p̄tur aīā/ q̄ oēs sunt vere put̄ subiecta supponūt māliter p seipis
 Si vero subiecta supponerēt māliter p sibi s̄libus captis psonaliter/ t̄te tūc
 cenit̄ false aut in p̄gruc Et ideo tales ppōes veniūt distinguēde ¶ Ut si q̄rat̄
 an ista sit vera Amo nō est v̄bū Ego distinguēdo/ si amo supponat psonalit̄/
 tūc nec est vera nec falsa/ qz oīō est simpliciter in p̄grua/ eo qz v̄ba s̄ḡt̄ine cap̄
 ta nō p̄nt reddere supposita/ mō veritas et falsitas p̄supponit cōgruū p^o pier.
 Si vero supponat māliter tūc itez distinguo Aut subiectū supponit māliter
 p seipō/ sic̄ta est vera Si p sibi simili capto psonaliter/ tunc est falsa Et ita
 suo modo de infinitis alijs.

Secūda regula est qz termin^o q̄nq̄ supponit māliter p sibi simili in vo
 ce vel scripto vel m̄tē/ eodē mō vel aliter supponēte
 vel nō supponēte Ex^m vbi termin^o vocalis supponit p sibi simili in voce eo
 dē mō supponēte/ vt dicat sortes istā hō est nomē Et plato dicat hō p̄fer̄t a
 sorte/ tūc in ppōne platonis hō supponit māliter/ p sibi simili in voce eodē
 mō supponēte Ex^m vbi termin^o supponit p sibi simili in voce aliter supponē
 te/ vt dicat sortes istā hō currit Et plato dicat/ hō p̄fer̄t a sorte/ tūc in ppōe
 platonis/ si hō supponit māliter p sibi simili aliter supponēte qz suū s̄c̄t̄ suppo
 nit psonaliter Ex^m vbi termin^o supponit māliter p sibi simili nō supponēte/
 vt dicat sortes hō Et plato hō p̄fer̄t a sorte/ tūc in ppōe platonis/ supponit
 hō p sibi simili nō supponēte Et sicut termin^o vocalis supponit māliter p si
 bi simili in voce tripl̄citer vt ex̄plicatū est/ ita p̄t tripliciter supponere p si
 bi simili in scripto. s. eodē mō supponēte/ vel aliter/ aut nō supponēte/ ita quo
 qz tripliciter p sibi simili in m̄tē/ s̄z parū nobis hoc seruit ideo trāseat Et ita
 termin^o vocalis nouē modis p̄t supponere māliter p sibi simili/ ita et termin^o
 scriptus et metalis ¶ Scdm̄ hanc regulā p̄cedūt iste ppōes Mḡr̄i est ḡti ca
 sus/ mḡr̄i nō est n̄t̄i casus Albus est adiectiuū/ albus nō est substantiuū Ego ē
 p̄me p̄sone Amo est v̄bū/ hodie est aduerbiū Ad est p̄positio Currit nō p̄t eē
 sbiectū ppōis/ ōnis hō est aīā est ppō vera/ ōnis hō est totū in q̄t̄itate Que
 oēs p̄cedūt vere put̄ subiecta eaz supponāt nō p se/ s̄z p sibi similib^z suppo
 cationē/ hoc mō Si in p̄dictis subiecta supponāt psonaliter/ tūc dico qz p̄dic
 te oīōnes sunt in p̄gruc/ qz ḡt̄us et adiectiuū et v̄bū/ et cetera p̄tes nō p̄nt s̄ḡnifi
 ficatiue capte reddere suppositū/ idō vt sic nec sunt vere nec false Si vero sb
 lecta supponāt māliter sic distinguo/ aut supponūt māliter p seipis/ tūc sunt
 false vtz Si vero supponāt p sibi similib^z et hoc dupliciter vel eodē mō sup
 ponentib^z/ iterū sunt false/ vel psonaliter supponētib^z tūc sunt vere.

Tercia regula est q̄ t̄min⁹ q̄nq̄ supponit māliter p̄ sibi dissimili seu p̄ sibi p̄porcionabili supponēte p̄sonaliter in alia ppōe Et hoc mō dcm̄ in modalī p̄posita qd̄ est accūs cū infinitiuo/supponit māliter p̄ vna ppōe cathēgorica/vt hōiēz currere e possibile/deū nō esse est fallum/hō minē esse aiāl est vey/silla modalis p̄cedit nō put hoc dictū supponat p̄ se/qz hoc dictū nō est ppō/ideo nō est vera neq̄ falsa Sz cōcedit vā put supponit p̄ vna cathēgorica. s. ista/talis ppō hō est aiāl est vera/que ē sibi dissimilis v̄ p̄porcionabilis Per eandē regulā p̄cedit ista/de hōie p̄tur aiāl Lax est q̄ de illo abltō hōie nō p̄tur aiāl/sz de eius rcō/ideo in dicta ppōne ille abltūs supponit p̄ recto sibi dissimili/vt hic hō est aiāl/jtē ista multiplex est distinguendū si subiectū supponat p̄ seipo est flā/qz hoc vocabulū multiplex nō ē equiuocū Sz p̄cedit esse vera put subiectū supponat p̄ sibi nō simili sz dissimili/sz p̄o ppōe multiplici/vt om̄is canis currit/jtē ista hōi accibit esse albū cōcedit put ēē albū supponit māliter p̄ ppōe ad istū sensum/talis ppō hō est albus est p̄ accūs/jtē cū dico deū esse e de⁹/jā dictū supponit p̄sonaliter qz flm̄ est/tal ppō deus ē/est deus ¶ Si arguat cōtra p̄mā regulā/nomē est vox fiḡtiua/jtē vox ē son⁹/ibi t̄j supponūt p̄ seipis et nō supponūt māliter/ḡ regula p̄ma est falsa An̄s p̄bat p̄ p̄ma p̄te qz nomē p̄ se captū est vox fiḡtiua/et vox p̄ se ē sonus Scōa ps̄ ant̄is. s. q̄ nō supponūt māliter p̄bat qz supponūt p̄sonaliter ¶ Dico p̄cedēdo argumentū/qz nomē supponit ibi p̄ se nō ea rōne q̄ est talis vox/sz ea rōne qua ē fiḡtū vltimatū hui⁹ dcois nomē ita vox ē sonus/ibi vox supponit p̄ se/nō nisi ea rōe qua ē significatū vltimatū hui⁹ qd̄ est sonus/sicut etiā sup̄ dcm̄ est ¶ Si gr̄at q̄te sunt ppōnes in q̄bus subiecta supponūt māliter Scōo q̄rit an ne sup̄pō m̄alis habeat sub se aliq̄s spēs specialissimas/ ¶ Ad p̄mū dico q̄ ppō in q̄ t̄min⁹ supponit māliter p̄ p̄ appōem signi v̄lis in neutro ḡnē fieri v̄lis/vt oē lapis est nomē Per appōem signi p̄ricularis p̄ fieri p̄ricularis/vt qd̄dā lapis est nomē/deponēdo signa fit indefinita/vt lapis est nomē Apponēdo p̄nomē p̄mitiuū fit singularis/vt istud lapis est nomen/jta quoq̄ dictū in modalib⁹ p̄t fieri v̄le p̄ticulare tē/vt hōiēm currere ē possibile/est indefinita/oēm hōiēm currere ē possibile est v̄lis/de dicto/sz p̄ricularis de mō/qz valet istā/om̄is talis ppō hō currit est possibilis/jtē aliq̄ hōiēm currere ē possibile/valet istā/aliq̄ talis ppō hō currit est possibilis tē Et quo seq̄ tur q̄ male dicat q̄bā q̄ ppōes modales oēs ex p̄te tot⁹ dicti sunt singulares ¶ Ad 2^m dicat q̄ ppō m̄alis hz s̄ se q̄tuor spēs sicut sup̄pō p̄sonalis. s. discre t̄a/determinat̄a/suppōez p̄fusam tm̄/et cōfusam distributiua/vn̄ q̄nq̄ terminus supponēs māliter supponit discrete/vt hoc lapis est nomē/istud amo est v̄bū/ Q̄nq̄ supponit dēitate v̄t lapis est nomē/amo est verbū Q̄nq̄ supponit p̄fu se distributiue/vt oē lapis est nomē/oē amo est v̄bū Q̄nq̄ p̄fule tm̄/vt tantū lapis nō est nomē/tantū amo nō est verbū.

De sup̄pōne simplicī

Sup̄pō simplex fit q̄n termin⁹ supponit nō p̄ voce/nō p̄ re ad eē/sz p̄ p̄cep tū rei ad eē vel p̄ intētiōne aiē/aut naturalī similitudine rei q̄ om̄ia sunt idē/z hoc s̄m̄ nōiales/vt̄ iā supra in scōa q̄stione ad longū Scō s̄m̄ pe. h̄if. sup̄pō simplex fit q̄n termin⁹ supponit p̄ natura cōi significata p̄ terminū cōcm̄ ¶ Si p̄e

tas p qd agnosca Dicit vts p pū ppōnis vel ex sensu ppōis/vt hō est spēs/
sensu est. i. pceptus cōis hōis est spēs Alij dicit qd sensus sit natura cōis hōis
est spēs/jtē aiāl est gen⁹ id est pceptus cōis quē habem⁹ de aiāl est gen⁹/vel in
tētio cōis aiē quā habem⁹ de aiāl est gen⁹ vel pceptus genericus.

Prima regula Omnis tmin⁹ pme intētionis accept⁹ respēcū pti scde intē
tionis supponit simplr/vt hō est spēs/aiāl est gen⁹/rōnale
est dīā/jtē ppōes sunt distinguēde penes equocationē Aut em sbiecta capiū
tur psonaliter et fīgtiue/tūc sunt flē/qz tūc sbiecta starent p inferiorib⁹ et p
ticularib⁹/mō nullus picularis hō est spēs et Aut sbiecta supponūt simplr
tūc sunt vere Et p hoc soluit talis palogissimus/hō est spēs/fortes est hō/g for
tes est spēs/jtē nullū aiāl est gen⁹/aiāl est genus/g aiāl nō est aiāl

Secūda regula Omnis tmin⁹ scde intētionis accept⁹ respēcū pti scde
intētionis supponit simplr/cui tū nō imponit ad signi
ficandū/vt argumētatio est sbiectū totius loyce/syllogisim⁹ sophisticus ē sb
iectū sexti tractat⁹/ibi syllo⁹ nō pōt supponere psonaliter p inferiorib⁹ qz tūc
ppō esset falla Quare dicit⁹ est/cui nō imponit ad significandū ppter has ce
flēs/ppō est orō/syllo⁹ est orō/ibi sbiecta supponūt psonaliter p suis infe
riorib⁹ capiēdo sbiectū et pti p suis dēnōiatis/qz pti. f. orō/est imposū ad
significandū oēs orōnes Et ideo bñ seqt⁹/ōnis ppō est orō/g ista ppō est orō
z ista ppō est orō Hoc aut scie⁹/qū pti pōnit sbiecto p suis inferiorib⁹ tūc
erit suppo psonalis/sic nō est hic argumētatio ē sbiectū loyce Itē cū dō hō ē
spēs/aiāl ē gen⁹ pta supponūt psonaliter Oētra supponūt p intētionib⁹ aiē

Queritur primo Dicit qd imposta sunt ad significandū illas intētionē aiē/et iō capiūt fīgtiue
quō supponūt sbiecta in istis ppōnib⁹/genus ē spēs
vltis/fortes ē pma sba/hō est sba ¶ Oco ad pma
q gen⁹ pōt ibi supponere psonaliter/qz iste t⁹ aiāl q ē vñū gen⁹ est spēs hui⁹ t⁹
sba q ē vñū vltē Etia est vā in suppoē simplici/qz intētio gnīs ē spēs vltis Ad
z^m d. f^m biridanū q pōt supponere māliter/tūc ē sensus q isti ij ponūt i pnto
sbe Si aut sba supponat p reb⁹ p se subsistētib⁹ significatis p rios sbales/tūc
ē ibi suppo psonalis Et ita sba pōt capi p rīs de pnto sbe/aut p rebz significa
tis p rios sbales Ita etiā dicit de isto t⁹ q litas/et de li accūs/supponūt em se
pe p rīs de pnto q litas/et de pnto accūtū/et sic supponūt māliter/vt albū
ē qualitas est accūs Sepe supponūt p rebus significatis p tales rios/et tunc
supponūt psonaliter/vt albū est hō/nigrū est sba.

Queritur scdo vtrū iste ppōnes sunt vē p suppoē simplici/hō est dig
nissima creaturā/coloi ē p mū obiectū visus/hō est p
se et pmo risibilis ¶ Ad primā rōdēt f^m auctorē nrū q ē vera qz expse dicit
q hō supponit ibi simplr p natura cōi hōis Et g si arguat⁹ dōictoria ē vera
vt nullus hō est dignissima creaturay Dicit f^m cū q nō ē sua dōictoria/sz ista
hō nō est dignissima creaturay/qz singularis affirmatiua dōicit singulari nega
tiue Et si ar⁹ nec iste hō est dignissima creaturay nec ille/g hō nō est dignissīā
creaturay Dicit f^m p. h. negādo pnam qz ibi p mētū fallacia figure dōmōis
arguēdo a suppoē psonali ad simplici Ad alias ppōes sicut d⁹ q sunt vē vt
pbat p phm q cas asserit eē vās/et nō sunt vē in suppoē māli/qz sbiecta nō
supponūt p vocib⁹ vel scriptis Nec sunt vē in suppoē psonali/qz nullus pti
cularis coloi est p mū obiectū visus/et nullus picularis hō est pmo et p se rīsi
bilis/g sunt vē p suppoē simplici/pna tenet a sufficienti diuisione

¶ Arguit cōtra p̄mā ppōem/ita ppō hō est dignissima creaturā ē flā
 in q̄cūq; suppoē capiat/ḡ nō est p̄cedenda. Qa nō sit vā in suppoē m̄ali/et p̄so
 nali credo satis notū. S̄z q̄ nō sit vā in suppoē simplici. pbat/qz ibi n̄ ē suppo
 simplex s̄m̄ vīā nōialis/nā tūc hō supponeret p̄ceptū vel intētiōe aīē/mō
 hec est flā p̄ceptus hōis vel intētiō hōis ē dignissima creaturay. Etia nō ē sup
 positio simplex s̄m̄ vīā realiū p̄z qz hō nō supponit resp̄cū t̄ij sc̄de intentionis/
 s̄m̄ p̄c. h̄if. ¶ Sc̄do dato qz hō supponat simplr adhuc ē flā/qz tūc sc̄sus est
 qz natura cōis hōis cēt dignissima creaturay/q̄ sc̄sus ē falsus pbat/qz nunq;
 sp̄s vel cōc est nobilius suo singulari/nā inferus semp includit suū supius/et
 plus. s̄. d̄rām̄ indiuiduale/ḡ hoc cōc cū sit ps̄ istius singularis non erit nobilius
 isto singulari hōie/jtē si hō esset dignissima creaturay/ḡ cēt dignior seip̄o/p̄nā
 tenet qz ille gr̄us creaturay supponit p̄fuse distributiue p̄ onib; creaturis sub
 q̄bus p̄tinet hō. Cōtra alias ppōnes posset etiā argui qz sint flē/p̄ p̄dictoias
 suas. Etia p̄ descendētes. Et qz ibi nō est suppo simplex pbat eodē mō/qz nō
 ē sc̄sus qz intētiō seu p̄ceptus coloris sit p̄mū obiectū vilius. Et qz intētiō seu
 p̄ceptus hōis sit p̄mo risibilis/jtē nō ē etiā sc̄sus s̄m̄ aliā vīā qz natura cōis co
 lois sit p̄mū obiectū/qz nulla res cōis apphēdit a sensu zc̄. ¶ Tercio ḡ p̄ p̄cē
 ppōes et cōfites de v̄tute s̄monis sunt flē/t̄ij s̄m̄ intentione auctoz ponentiū
 eas sunt v̄c/et iō nō ad v̄m vocū solū respiciēdū ē/s̄z etiā ad sensum quē p̄ eas
 doctores intēdūt exp̄m̄re/v̄n̄ ponētes istā verā hō est dignissima creaturay/
 nō intēdūt qz hō sit nobilior creatura v̄liter/sc̄d qz hō ē nobilior creatura om̄i
 creatura q̄ nō est hō/et adhuc qz hoc sit verū inter creaturas corp̄ales p̄p̄t̄m̄
 gelos/jta frequēter auctes m̄grāles sunt falsē de v̄tute s̄monis/z sunt verū in
 sensu quē p̄ eas explicare intēdūt. Ita dicendū est de istis Lolo: ē p̄mū obiec
 tū vilius. Ens ē p̄mo v̄nū/hō est p̄ se p̄mo risibilis. Triangulus h̄z p̄mo tres agū
 los. Son⁹ ē p̄mū et adq̄ta obiectū auditus/z sic de alijs q̄ de vi vocis sunt flē/
 t̄ij ille q̄s p̄hus intēdebat p̄ istas sunt vere/jtē flē est de istis. Singulare ē p̄mo
 v̄nū numero/indiuidū p̄mo distinguit a cōi q̄ ppōes sunt falsē de v̄tute s̄mo
 nis/t̄ij actus signati p̄ eas sunt veri. ¶ Quā s̄m̄ v̄vilhelmū ockan doctozē vene
 rabile diligēter notandū est/qz frequēter p̄hus et alij multi accipiūt cōcretū p̄
 abstracto et ep̄. Etia aliqñ accipiūt p̄ale p̄ singulari et ep̄/jta frequēter acci
 piūt actū exercitiū p̄ actu signato/jta qz ppōnes in actu exercito sunt flē/z in
 actu signato sunt v̄c. ¶ Pro q̄ nota qz actus exercitus ē q̄ importat p̄ h̄ v̄bū ē
 v̄l aliq̄d flē/q̄d̄tā nō sigt aliq̄d p̄ri de eo/s̄z exercet p̄cōez v̄m̄. De alio/vr hō ē
 aiāl/vl hō disputat/hō currit. Act⁹ at signat⁹ ē q̄ importat p̄ h̄ v̄bū p̄ri v̄l s̄ij
 ci vel verificari vel p̄petere et h̄ mōi/nā cū d̄r/aiāl p̄tur de hōie/h̄ nō p̄r aiāl de
 hōie/qz aiāl s̄ijciit/et iō ibi nō exercet act⁹ p̄ndi/s̄z signat⁹ p̄ li p̄tur. Et nō sunt
 idē aiāl p̄tur de hōie/et hō est aiāl/qz p̄ma ē multiplex/⁹ nō. Sic ut nō sunt idē
 gen⁹ p̄tur de sp̄e/et sp̄s ē gen⁹/qz p̄ma ē v̄a et sc̄da falsā/h̄ t̄ij nō obstatē p̄hus
 accipit actū exercitiū p̄ actu signato/et aliqñ euerlo et multi alij sic fecerunt.
 ¶ Quā ista ppō hō est p̄mo et p̄ se risibilis/accipiēdo p̄ sicut accipit p̄hus p̄
 posterioy ē simplr flā/sicut hec sp̄s ē gen⁹. S̄z t̄ij act⁹ signat⁹ in cui⁹ loco po
 nit act⁹ exercit⁹ ē simplr verus. Sicut hec ē v̄a/de hōie p̄tur p̄ h̄ p̄ri risibile.
 Et in isto actu signato tā hō ḡ risibile supponit simplr p̄ intētiōe aīē/nā de
 hac intētiōe hō p̄tur p̄mo cē risibile/nō t̄ij p̄ se/s̄z p̄ suis singularib; Et d̄cbz
 ite act⁹ signat⁹ sic exerceri. Quā hō est risibil/et nichil aliud ab hōie ē risibile

Et ita in isto actu sigto hō supponit simplr Sz in actu exercito sibi corrdēte hō supponit psonaliter p reb⁹ singularib⁹ qz nulla res p̄t r̄bere nisi res singularis Et iō in actu sigto hō ponit pmo/sz in actu exercito corrdēte nō dz ponit pmo/qz pmo dicit illud qd p̄tur de alio v̄liter/et de nullo nisi de quo illud p̄t Et eodē mō dicendū ē de ista Son⁹ est p̄mū et adequatū obiectū audit⁹/q̄ de v̄tute p̄monis est falsa z in actu exercito/sz in actu signato ē v̄a q̄ est iste De so nō p̄tur pmo cē apphensibile ab auditu. i. de hoc cōi. son⁹ p̄tur pmo tale p̄tū/n̄ tū p se sz p singularib⁹ Et supponūt ibi t̄ij simplr/ideo p̄cludēdo suppo⁹ simplex est qn̄ t̄imū⁹ supponit p intētionē aīē q̄ est cōis p p̄cōem plurib⁹/vbi p̄t intētio mētaliter aut vocaliter de plurib⁹/nō p se sz p re ad eē Aliqū t̄ij intēctio ē pp̄ia v̄n̄tio ¶ Dñ nota q̄ ista suppo⁹ simplex diuidit̄ in suas species si cut materialis et psonalis quib⁹ raro v̄timur puta in suppo⁹em discretā decimī natā p̄fusam t̄m̄/et cōfusam distributiūā.

De suppo⁹ne psonali

Suppo⁹ psonalis est acceptio t̄ij p suo significato vltimato/qd̄ significatū ex impōe ad placitū significat/ vt sunt t̄ij vocales et scripti/vel n̄aliter significat/ vt t̄ij mētales Ex^m p̄mi vt in ista vocali/hō currit/hō supponit psonal ter qz accipit p sigto suo vltimato/et nō p voce vel intētionē aīē Ex^m sc̄i bi/ vt in ista mētali/hō currit/ctiā hō supponit psonalē ¶ Sz nō q̄ nōiales dicit̄ ter/ minū cōem significare nō naturā cōem/sz supposita t̄ij cōis/ideo p significatū vltimātū intelligūt supposita t̄ singularia Sz reales p significatū t̄ij cōis intel ligūt ipam n̄āz cōem/p q̄ natura cōi ponūt suppo⁹em simplicē/ideo p e. h̄i. dif finiens suppo⁹em psonalē dicit Suppo⁹ psonalis ē acceptio t̄ij cōis p suis inferiorib⁹/nō dicit p suo significato/t̄ij supponit p̄tētis sub significato Loco⁹ bāt q̄ in hoc q̄ vtriqz ponūt suppo⁹em psonalē fieri p suppositis seu singlib⁹ t̄ij cōis ¶ Si petat̄ au oēs t̄ij p̄t supponere psonaliter ¶ Oico q̄ non sc̄d solū t̄ij cathegrematici q̄ p̄t esse extrema pp̄ōis sigtūe capti p̄t suppo nere psonaliter ¶ Oic̄ p̄mi cathegrematici pp̄t̄ sincathegreta siue sint nōia vt oīs nullus qd̄a/siue sint aduerbia siue p̄iunctiones aut p̄pōes q̄ nō p̄t suppo nere ¶ Oic̄ q̄ p̄t eē extrema pp̄ōis/pp̄ v̄ba q̄ nō p̄t esse extrema pp̄ōis sig nificatiue capta Si dicat̄ legere ē agere/v̄bū significatiē captū supponit ¶ Oic̄ q̄ legere capit̄ ibi in v̄nōis ¶ Oic̄ 3° significatiē capti/qz fl̄ alia cathegre mata capiāt̄ simplr vel m̄aliter nō supponūt psonaliter

Prima regula Om̄is t̄imū⁹ cōis p̄mē intētionis seu impōis acceptus p suis inferiorib⁹ supponit psonalē/siue hoc fuerit i. pp̄ōe vocali/scripta/vel mētali Ex^m vt in hac vocali hō currit Et si p̄cipere in men te h̄ac pp̄ōem hō currit/sem̄p hō supponit psonalē ¶ Si dicas azin⁹ currit lapis ledet pedē/sbi t̄ij supponit psonaliter/z t̄ij nō supponūt p psonis/sz ma le ista sup⁹ vocat̄ psonalis ¶ Oic̄ q̄ psona capit̄ ¶ Vno^o pp̄ie/e t̄iā psona s^m boetiū est rōnalis creature indiuidua substātia Et sic indiuidua nature hūane pp̄ie dicunt̄ psonē ¶ Alio^o capit̄ psona large p quocūqz inferiori in ordine ad suū sup̄ius/ita capit̄ psona qn̄ suppo⁹ dicit̄ psonalis

Secūda regula cōis t̄imū⁹ sc̄dē intētionis seu impōis acceptus p rō inferiori p̄plexo vel in p̄plexo ad quē signō⁹ ē impo⁹

tus supponit psonaliter *Ex*™ ubi terminus supponit psonaliter p alio termino pplexo/vt ppō est orō/syllogismus est orō/sensus em est q pculares ppōes et pculares syllogismi sunt orōnes *Ex*™ ubi terminus supponit psonaliter p alio termino in pplexo/vt pta harū ppōnū/hō est species/lapis ē nomē Et rō regule est/qz terminū scōe intētionis vel impōis/jta vltimate significāt alios terminos ea rōne qua sunt signa/sicut termini pme intētionis vel impōis signat res ad ex/terminū scōe intētionis vel impōis p illis significatis vltimate supponūt psonaliter ¶ *Nic* p nouellis loycā studere et scire cupientibz summe notandū est/vt diligēter has tres suppōes in gñe aiāduertāt qz summe ad qritates ppōnū/z ad caz oppōes huiūt Similiter ad debite syllogizandū et ad fallacias euitandū maxime pducūt *Ita* ista omnis hō est totū in qritate si subiectū supponat psonaliter est vltis falsa/et sua pdictoria est quidā hō nō est totū in qritate Si subiectū supponat māliter est indefinita vel singularis vā/et sua pdictoria est nullū omnis hō est totū in qritate/vel omnis hō nō est totū in qritate Itē in oppōe debet sp suari eadē suppō in gñe/ido iste nō pducūt/hō est spēs et nullus hō est spēs ¶ *Quandū* est qñ arguit syllogistice/aut enō thimematice/vt nō mutet gen⁹ suppōis/ne scz arguat a suppōe simplici ad psonalē/qz esset fallacia figure dictionis *Ne* etiā arguat a māli ad psonalē/vel everso qz esset fallacia equocationis ¶ *Consequēter* ē notandū q suppositio psonalis diuidit in suppōem discretā determinatā/pfusam distributiua/et pfusam tñ Et sic in speciali nō sunt nisi qtuor spēs suppōis Et ideo de suppositione cōi/de suppōe nāli/et accñtali/de suppōe pfusa necessitate signi/et necessitate rei nichil ad ppositū Sz hoc firmiter tenendū est q omnis terminus supponens/aut supponit discrete/aut determinate/aut pfuse distributiue/aut pfuse em De quib⁹ in speciali sequūtur regule

De suppōne discreta

Suppō discreta est acceptio tñ singularis p aliquo/vel tñ cōis cū pnoie demōstratiuo pmitiuo/vt fortes currit/vel iste hō currit/jta in suppōe māli/hoc petrus est nomē ppziū/in simplici/vt hoc homo est species

Regula Omnis terminus singularis vel cōis cū pnoie demōstratiuo pmitiuo/in qñcūqz ppōne ponalē supponit discrete. i. p vno singulari inditū duo Et hoc tā in suppōe psonali qz materiali et simplici *Ex*™ vt fortes currit/vel iste hō currit/jte hoc hō est nomē/hoc hō est spēs *Ex* ista regula seqtur qz subiectū ppōis singularis semp supponit discrete h⁹ nōiales Et sub tali sblecto nunqz fit descēsus vt dictū est supra ¶ *Nic* iā expedit scire quot nobis sit ppō singularis De quo dictū est in hoc tractatu septimo pñcto scōe lēonis terciē ¶ *Sed* posset argui ptra regulā sic/petrus est nomē ppziū/bi subiectū est terminus singularis/et tñ nō supponit discrete/pbatur qz supponit māliter determinate ¶ *Oico* negādo añs qz in tali ppōe petrus supponit materialiter/et est terminus cōis/sed qñ sumit psonaliter est terminus singularis ¶ *Replicat* qz petrus est terminus singularis/et petrus nō est terminus erūt simul verē qd videt falsum ¶ *Oico* q sunt due indefinite subpñe q possunt simul esse verē *Prims* est vera put supponit māliter p sibi simili p scōam res

gula supposita Et alia est vera. put petrus supponit materialiter p se p hms
regula Etia potest dici q no sunt subptaric/quia no sunt eiusdem subiecti
¶ Si arguat scdo homo est spes/est singularis et tamen subiectu no suppo
nit discrete s; simpliciter/igit male dictu est q subiectu ppdis singularis semp
supponit discrete ¶ Oico h^m noiales q no est singularis s; indefinita/scd sua
singularis est/hoc ho est spes S; h^m reales dicret q fallit in suppoe simplici.

De suppone Determinata

Suppo determinata est acceptio tmini cois p omib⁹ suis inferiorib⁹ disiuctie
Et ideo sub ipo vtute hmonis potest descendi ad omia sua supposita disiuctiue
vt aliquis homo currit/3 iste homo currit/vcl iste ho currit/et sic de alijs/sup
posita semp stantia subiectoꝝ descendentiu

Prima regula Omnis termin⁹ cois coiter tentus que no preceedit aliqd
signu nisi forte pticulare supponit determinate Et hoc ta
in suppone psonali/q; simplici et materiali/vt homo est aiál/homo e termin⁹
cois/homo est spes In omib⁹ dictis ppõnibz tam subiecta q; pta supponunt
determinate ¶ Et ista regula sequitur duo correlaria

¶ **Primu correlariu est** Cuiuslibz ppõnis pticularis et indefinite ta affir
matiu q; negatiue subiectu supponit determinate/vt quida homo currit/quida
homo no currit/campana pulsat/campana no pulsat

¶ **Secdm correlariu est** Cuiuslibz ppõnis pticularis et indefinite affirma
tiu tantu/tam subiectu q; pdicatu supponit determinate/vt quida homo est
animal/lapis est s;na Et quia sub tali termino supponit determinate descen
dit p ppothetica disiuctiuá/ideo ad veritate põnis pticularis et indefinite
sufficit veritas vnus singularis ¶ Si arguat iste homo currit/ibi est ter
minus cois que no preceedit signu/et tamen no supponit determinate s; discrete
g regula falsa ¶ Oico q non tenet coiter sed singulariter ¶ Si arguat
scdo sic Tantu aiál est homo/ibi animal est subiectu ppõnis indefinite/et tñ
non supponit determinate igit ¶ Oico q ibi preceedit signu exclusiu qd facit
ipm stare cofuse tantu vt patebit ¶ Si arguat 3°/ncerio homo est aiál/
ibi homo supponit ofuse tantu Oicit q ipm pcedit modus habens vtute co
fundendi ofuse tantu ¶ Hic nota cu dicitur videns oem azinu est aiál/li
videns supponit determinate/ita e animal Similiter hic azinus cuiuslibet hois
est currens/ibi ta azinus q; currens supponit determinate. ¶ Si qrat quo
supponit hoc totu videns oezazinu ¶ Oico q nulla suppositione supponit
scd supponit diuersis supponibus/ná videns supponit determinate/et homine
supponit distributiue..

Secuda regula Omnis termin⁹ cois supra que cadunt immediate duo
signa distributiua/candẽ vim respectu illius habentia
supponit determinate/eo q mutuo se impediunt/vt no omis homo currit Per
hanc regulã pcedunt iste ppositiones/fortes differt ab omi homine/petrus est
doctior quolibet homine Musca e fortior omi animali Qu sint vere pbat/qz
dicti tres ablatiu supponit determinate ppter duo signa distributiua imme
diate pcedentia Et ideo sub illis debet fieri descensus disiuctiuus/modo ad ve
ritate disiuctiue sufficit vna parte eẽ vera Quare dicit immediate ¶ Oico

pp̄ter istas et cōsimiles nullius hōis nullus azinus currit Quilibet azinus cui
 iulibet hōis currit /ibi azinus in p̄ma/et li hominis in sc̄da supponit̄ distributi
 ue Similiter pp̄ter istas Tanta homo est ōne animal/tanta homo nō est aiāl
 /ibi aiāl stat p̄fule distributiue/quia signū excludiū nō immediate cadit cū alijs
 supra li animal ¶ Quare dicit eadē vim habentia ¶ Oico pp̄ter istas z hō
 miles A forte differt ōnis homo/azino est fortior ōnis leo/supponit̄ ibi leo z
 homo cōfuse distributiue et nō dēminate/qz li differt et p̄p̄tius nō habent
 vim distribuendi utri sed ablem/et ita nō habent eandē vim cū li ōnis respectu
 nri Itē necessario ōnis hō est aiāl/supponit li hō distributiue/qz li necessario n̄
 habet eandē vim cū li ōnis vt patebit ¶ Si arguat cōtra bñ sc̄q̄ Musca
 est fortior ōni animal/ḡ est fortior ōni leone/ḡ p̄ns est flm̄ Sc̄gla p̄bat quia
 arguit̄ ibi a toto in q̄tirare ad suā p̄te sicut hic/ōne aiāl currit/ḡ ōnis leo cur
 rit ¶ Oico negādo p̄nam ad p̄bationē dicit q̄ ibi arguit̄ a sup̄iori ad inferi
 sine distributione/sicut hic aiāl currit/ḡ leo currit/qz licet sup̄ius sc̄z aiāl sum
 tur cū signo distributiue/tamē impedit̄ eius distributio p̄ p̄p̄tū p̄cedens
 ¶ Hic aduerte Aut abo signa distributiua sunt affirmatiua/vel abo sunt
 negatiua/vel vñū est affirmatiuū/et aliud negatiuū Si p̄mū termin⁹ sequens
 stat dēminate/vt tu differis ab ōni hōie Si 2^m hoc est dupliciter Si immedia
 te cadit sup̄ terminū/vt nōnullus hō currit supponit li hō dēminate Si ca
 dant mediate/termin⁹ cōis stat p̄fule tm̄ Si 3^m itē termin⁹ stat dēminate
 si mediate p̄fule tm̄ ¶ Si vero sint duo signa cadentia sup̄ eundē terminū/ḡ
 alterū sit distributiū/et alterū p̄fundens p̄fule tantū/tunc termin⁹ cōis semp̄
 stabit distributiue/aliqñ mobiliter/aliqñ immobiliter/vt scio oēm pp̄oēz/sup
 ponit li pp̄oēm distributiue mobiliter Itē necessario ōnis homo est aiāl/sup
 ponit li homo distributiue immobiliter/qz si dēscēdat̄ singulares erunt false/
 vt necessario fortes est aiāl/et nc̄erio plato ē aiāl/qz subiecta p̄nt nō esse

De suppōne confusa distributiua

Suppō p̄fusa distributiua est acceptio eij cōis p̄ ōnibz suis inferioribz copu
 latiue Et iō sub ip̄o vtute s̄monis p̄t dēscēdi ad omnia sua supposita copulatiue
 vt ōis hō currit/dēscēdit sub li hō sic/ḡ iste hō currit/z iste hō currit/z de alijs
 supposita semp̄ p̄stantia subiecti Et qz ad veritatē copulatiue requirit̄ oēs e
 pres esse veras/ideo ad veritatē p̄ponis in qua termin⁹ supponit̄ p̄fule distri
 butiē req̄rit̄ vitas oīm singulariū De suppōe p̄fusa distributiua ponit̄ regle. x.

Prima regula Omnis termin⁹ cōis cōi:er tentus/acceptus cū signo vli
 affirmatiuo vel negatiuo/nō impedito vbi cūq̄ ponat̄/
 siue in r̄cō siue in obliq̄/sup̄ p̄fule distributiē mobiliter/vt ōis hō currit/null⁹ hō
 currit/itē oē petr⁹ est i⁹ singlis/oē lego est vbi/qdlibet li hō est sp̄s De r̄cō
 a p̄te p̄ri/vt iste sol/ē ōnis sol Azinus ē nullus hō De obliquo a p̄te subiecti/
 vt videns oēm azinū est aiāl/hñs oēm sciām est valde doct⁹ De obliquo a p̄te
 p̄ri/vt auarus amat oēm pecuniā/ab ōni iusto diligit̄ deus zē

Secūda regula Cuiuslibz pp̄ōis vlis tā affirmatiue q̄ negatiue sub
 iectū semp̄ supponit̄ cōfuse distributiue Et qz sub iō
 sic distributiue supponere dēscēdit copulatiue/iō ad vitatē pp̄ōis vlis sp̄ req̄
 rit̄ vitas oīm singulariū ¶ Si ar⁹ tot⁹ for⁹ ē minor forte/ē vna vlis vā/z t̄m

subiectū nō supponit ꝑfufe distributiue sꝫ discrete ¶ Dico qꝫ fortes nō ē sꝫ
iectū vñs/ sed subiectū eius est inclusum in li totus/ qđ implicite supponit cōsu
se distributiue/ vꝫꝫ in resoluendo/ totus fortes id est quelibet pars integralis
fortis/ est minor forte/ sꝫ pars integralis supponit distributiue.

¶ Si arguat quicqđ currit mouet/ est ꝑpositio vñs/ et tamē subiectū nō
supponit ꝑfufe distributiue/ qꝫ nō habet subiectū ¶ Dico qꝫ licet nō habeat
subiectū explicite tamē implicite/ quia valet istā/ quelibet res currens mouet/
ita signū vniuersale sepe includit subiectū distributiue/ sicut hic nichil ē in bur
sa/ quodlibz est aliquid rē ¶ Nic nota qꝫ hic/ omnis homo albus currit/ nec
homo distribuit nec albus/ sed hoc totū homo albus/ quia ponit in ꝑpōne tꝫ
vnus termin⁹ Similiter in istis quilibz azinus hōis currit Et quilibz hominis
azinus currit/ vbi signū est casus nri/ totū complexū ex recto et obliquo distri
buitur/ r neutꝫ seorsum/ idco de illo obliquo nō oportz ponere regulā specia
lem/ quia complexū ex dēminabili et dēminato ponitur ꝑ vno termino nisi
interueniat sincathegrema/ vt hōis quilibz azinus currit/ vbi li hominis suppo
nit dēminate/ ita et hic quodlibz regis aiāl est mulus Sed de istis vbi signū
ē genitiui casus/ vt Luuislibz hōis azinus currit/ vbi nō distribuit rectus/ vt pa
rebit/ sed li hominis distribuit/ sicut nec hic Luuislibz ꝑtradictionis altera ꝑ
est vera ¶ Sꝫpetat cū dicit omnis materia et forma sunt totū ꝑpositū/
Itē omnis homo vel azinus currit In totū subiectū copulatū vel disiunctum
distribuat/ vel tantū vna pars ¶ Ad ꝑmū dicit qꝫ subiectū copulatū capitur
dupliciter Vno mō collectiue/ et sic totū copulatū distribuit/ sed tamē quelibz
pars eius supponit cōfufe tantū/ nec ꝑtingit descendere ad vnū ꝑpositū nec
ad omnia/ et nō potest tunc resolui in ꝑpōthetica copulatiuā/ scz qꝫ materia ē to
tū ꝑpositū/ et forma est totū cōpositū/ quia falsa est/ ita nec ista potest
resolui/ bunellus et grifellus valent decem libras Alio mō capit copulatū di
uisiue/ et tūc subiectū nō supponit vna suppositione sed pluribz/ quia ꝑma ꝑ
eius distribuit/ vt omnis homo et azinus currunt/ vbi homo distribuit/ et azinus
stat ꝑfufe tantū Et tunc resoluit in ꝑpōthetica copulatiuā sic/ omnis homo cur
rit et azinus currit ¶ Si queras quāta est Dicit qꝫ nec est pure vniuersalis
nec pure indefinita/ sed ē vniuersal quantū ad primā partē/ et indefinita quātū
ad secundā partē Et sua ꝑtradictoria est ꝑponēdo toti ꝑpositioni negationē

¶ Ad scđm dico qꝫ ꝑpositio vniuersal de disiuncto subiecto debz distingui
ꝑ ꝑpositionē et diuisionē/ quia totū disiunctū nō potest ita capi collectiue/ nā
collectiue et disiunctū sunt opposita/ vñ ista omnis homo vel azinus currit/ quia
aut signū distribuit solum ꝑmū terminū/ tūc ꝑpositio nō esset simpliciter vñs
sed partim vniuersal/ et partim indefinita Et valet istā/ omnis homo currit/ vel
azinus currit Et ꝑtradictoria ē qꝫ nec omnis homo currit/ nec azinus currit/ vel
ꝑponēdo negationē toti ꝑpositioni/ vel ꝑ copulatiuā ꝑtradictentē disiunctiue
equivalent Alio mō signū potest distribuere totū subiectū/ et tunc ꝑpositio est
pure et simpliciter vniuersal Et valet istā Omne qđ est homo vel azinus cur
rit/ et eius ꝑtradictoria/ homo vel azinus nō currit vel aliquid quod est homo
vel azinus non currit..

Tercia regula Omnis termin⁹ cōis cōiter tentus sequens mediate vel
immediate negationē nō impeditā/ supponit ꝑfufe distri
butiue mobiliter/ vt nullus homo est azinus/ non azinus est risibilis/ capiēdo
li non neganter Ex ista regula sequūtur duo correlaria.

¶ Primum correlatiuū Lūiuslibz vltis negatiue de p̄fucto mō loq̄ndi tā sbiectū q̄ p̄tū deducto impedimēto alterius signi stant p̄fufe distributiue/vt null⁹ hō est azin⁹/vel om̄is hō nō est azinus Oicif de p̄fucto mō loquēdi/qz si dicat̄ om̄is hō azin⁹ nō est/ibi azinus supponit p̄fufe tm̄ **¶** Si arguat̄ Nullus hō nō est aiāl/supponit ibi li aiāl determinate p̄ sc̄dam regulā suppois d̄ct̄mmate et tū est termin⁹ cōis sequēs **¶** Oico q̄ vna negatio impedit p̄ aliā Ita etiā negatio impedit p̄ signū vlc affirmatiuū/vt nullus hō est oē aiāl/ita impedit p̄ p̄p̄atiua suplatiua p̄ differt et alia signa p̄fusiua **¶** Et nota q̄ regula intellisgit de signo negatiuo recti casus/p̄pter istas/nichil vidēs ē aliqd̄ vidēs/nul⁹ lā caput h̄ns est aliqd̄ caput h̄ns Itē regula intelligit de li nullus in eadē cathēgorica Sz om̄is termin⁹ cōis sequēs li nō siue in eadē cathēgorica siue diuersa supponit p̄fufe distributiue/vt nō hō est azin⁹ si est r̄iābilis **¶** Sc̄dm̄ cor̄olarū Lūiuslibz p̄p̄ois negatiue siue sit vltis p̄ticularis indefinita vlc singularis p̄tū de t̄mino cōi supponit p̄fufe distributiue/quolibet impedimēto alteri⁹ siḡ ni deducto/et hoc si sit de p̄fucto mō loquēdi/vt om̄is hō nō est azinus/quidā hō nō est azinus/hō nō est azinus/iste hō nō est azinus Subiecta diuersimode supponit/iz hoc p̄tū azinus in om̄ib⁹ supponit eodē mō.s. p̄fufe distributiue

Quarta regula Om̄is termin⁹ cōis sequēs immediate vel mediate negationē infinitantē ip̄m distribuit mobiliter/vt tu es nō homo videns azinū li hō est li videns et li azinū supponit distributiue/ita lapis est nō hō/bn̄ seq̄tur/iz lapis est nō sortes/lapis ē nō plato/et sic de alijs Si militer seq̄t nō hō est aiāl/iz nō sortes est aiāl/et nō plato est aiāl **¶** Si petatur de ista om̄is nō hō currit/nullus nō hō currit/quō supponit li hō **¶** Oico q̄ in p̄ma ille t̄min⁹ nō hō distribuit/iz iste termin⁹ hō nō ampli⁹ distribuit p̄ regula quicqd̄ mobilitat̄ immobilitatū tē/ideo nō seq̄tur om̄is nō hō currit/iz om̄is nō sortes currit/ita d̄ de sc̄da q̄ ibi li hō nō distribuit p̄ regula dictā/qz siḡ nū p̄cedens tollit distributionē negationis infinitatis/ideo non seq̄t̄ Null⁹ nō hō currit/iz nullus nō sortes currit/tū ille t̄min⁹ totalis infinitus puta non hō distribuit/vñ quocūqz demonstrato qd̄ est nō hō/seq̄t nullus nō hō currit/iz hoc nō hō nō currit **¶** Sic nota p̄ vna regula l̄ negatio infinitas addita aliis cui t̄mino aufert et p̄hibet suppoem̄ p̄ quib⁹ termin⁹ an sup̄ponēbat/et facit ip̄m supponere p̄ om̄ib⁹ p̄ quib⁹ nō supponēbat Ex qua regula seq̄tur Lūsi co nō ens intelligit/li ens nō supponit pro aliquo p̄nti nec p̄terito nec futuro/nec possibili/iz p̄ nullo/ideo illa ē falsa nō ens intelligit/et q̄ p̄ om̄ib⁹ illis non supponat venit ex eo q̄ li intelligit̄ ampliā ad p̄terita et futura et ad om̄ia possibilibilia **¶** Si arguat̄ qd̄ nō est ens intelligit̄ est vera/iz et ista nō ens intelligit̄/p̄na tenet a resolutione t̄minozū infinitozū/qz nō hō currit idest qd̄ nō est hō currit It̄ns p̄bat̄/qz antichrist⁹ q̄ nō est ens intelligit̄ **¶** Oico q̄ nō sunt idē/qz in ista qd̄ nō est ens intelligit̄ p̄ hoc v̄bū est restringit̄ infinitas ad p̄ntia ideo nō remanet suppo p̄ p̄teritis et futuris/sicut in ista qd̄ nō est ens intelligit̄ Equalens q̄ ab ista nō ens intelligit̄ est hec/qd̄ nec est/nec fuit/nec erit/nec p̄t̄ eē intelligit̄/et ista est falsa sicut et illa nō ens intelligit̄

Quinta regula Om̄is p̄p̄atiuus nō impeditus facit ablt̄m sequentē de termino cōi quē regit ex vi p̄p̄ationis stare p̄fufe distributiue mobiliter Et om̄is suplatiuus non impeditus facit ḡm̄ quē regit ex vi p̄ticionis stare p̄fufe distributiue mobiliter Itē eandē vim h̄nt̄ ista aduerbia sicut ita et similia/vt sortes ē ista magnus sicut aliqd̄ hō Ex^m de p̄p̄atiuo et sup

latius/vt leo ē fortior azino/fortissim⁹ troyanoy fuit hector Sz regit aliū ab latius ppatius/quē facit stare p̄fufe tm̄/vt hoc aurū melius ē argēto tribus vncijs ¶ Si arguat leo ē fortius om̄i aiāli Achilles fuit fortissimoy om̄i grecoy/tam ille abltūs aiāli/q̄ iste gtūs grecoy/supponūt dēminate p̄ regu lā sup̄ datā que fundat̄ in ista cōi regula loycoy Quicq̄ mobilitat̄ immobili tatū/immobilitat̄ mobilitatū/ideſt quicq̄ facit terminū nō distributū stare dīſ tributue/illū terminū immobilitat̄ ideſt impedit̄ cī⁹ distributionē ⁊ facit stare dēminate ¶ Dico q̄ ille ppatius⁹ et sup̄latius⁹ impediūt p̄ alia signa Et quo ſeq̄tur q̄ iſta ē falſa Muſca ē fortior aliquo aiāli/qz li aiāl ſtat p̄fufe distributū et li aliquo nichil facit ad ſuppōem in ſpē/licit̄ var ier ſuppōez in gñe Et ita ſb aiāli debet deſcendi copulatiue/et deſcendēdo ad li muſca reddīt falſa Sz iſta ē vā Muſca ē fortior om̄i aiāli/nā ſupponit li aiāli dēminate/iō ſub eo deſcendit̄ diſiunctiue Et ad veritatē diſiunctiue ſufficit veritas vni⁹ ſingularis/jtē p̄cedit̄ iſta Muſca q̄ eſt fortior om̄i aiāli/nō eſt fortior aliquo animali/vtrobiqz li animali ſupponit dēminate.

Sexta regula eſt q̄ iſte dōcōnes differt/dn̄s/aliud/nō idē/diſtinguit̄/diſ tinctus/faciūt abltm̄ rectū ab eis mediāte p̄poc a vcl ab de t̄io cōi/stare p̄fufe distributiue mobiliter Silit̄ iſta vba/careo/egco/indi geo/nescio/ignoro/jtē ſine/abſqz/et ſilia/rōne negationis incluſe faciūt etiam abltm̄ rectū ab eis nō impedit̄ ſtare p̄fufe distributiue mobiliter/vt azin⁹ diſ fert ab hōie/vinū eſt aliud ab aqua/aiāl diſtinguit̄ ab hōie/aiāl nō diſtinguit̄ ab hōie ſunt abe v̄e qz due ſub̄p̄rie p̄nt ſil' eē v̄e/jtē Maria caruit culpa/talpa caruit viſu/paup̄ eget pecunia/piſces natāt ſine pedib⁹ ¶ Et intelligēda ē regu la niſi dōcōes iſte impediāt/qz hic ſortes d̄r̄t ab om̄i hōie/li hōie ſtat dēminate p̄ regulā Quicq̄ mobilitat̄ immobilitatū ⁊c Et quo ſeq̄t̄ q̄ iſte ſunt flē ſortes differt ab aliquo hōie/hō diſtinguit̄ ab aliquo aiāli/vſurarius caret aliq̄ pecunia Et iſte ſunt v̄e Sortes d̄r̄t ab om̄i hōie/hō diſtinguit̄ ab om̄i aiāli/vſurari⁹ caret om̄i pecunia/qz in iſtis ablatiui ſupponūt dēminate/ido ſub ip̄is dēt fieri deſcēſus diſiunctiui/sz ad veritatē diſiunctiue ſufficit vnā ptē eſſe vcrā/jtē iſta ē vā dn̄s ab om̄ente ē ens/et differens ab aliquo ente eſt nō ens Sz hec ē falſa/differens ab aliquo ente eſt ens

Septima regula Om̄is termin⁹ cōis ſequens immediate ſignū excep tiuū ſupponit p̄fufe distributiū mobiliter/vt oē aiāl p̄ter hōiēm eſt irrōnale/supponit li hōiēm p̄fufe distributiue Aliq̄ dicit̄ p̄fufe tm̄ mobiliter Sz p. hiſ. dicit̄ q̄ ſupponit ſimplr/qd̄ ſm̄ nōiales non eſt v̄e qz tūc ſub eo nō poſſet fieri deſcēſus qd̄ ē ſm̄ ¶ Si arguat̄ ſi in p̄dca p̄poc ſub ſio exceptio fieret deſcēſus/ſeq̄ret̄ q̄ p̄pō vā redderet̄ flā/pz nā oē aiāl p̄ ter hōiēm eſt irrōnale ē vā/et deſcendentes e⁹ ſunt falſe/vt oē aiāl p̄ter iſtū hō minē eſt irrōnale/et oē aiāl p̄ter hūc hōiēm ē irrōnale/et ſic de alijs q̄ ſunt falſe ¶ Quicū nōiales q̄ ſil' ſub li aiāl/et ſub li hōiēm debet deſcendi/ſub li aiāl ad aiāliā d̄uta/qz aiāl ibi p̄ciſe diſtribuit̄ p̄ brutis vñ deſcendēt̄ ſic/qz hoc aiāl aliud ab iſto hōie ē irrōnale/⁊ hoc aiāl aliud ab illo hōie ē irrōnale ⁊ ita de alijs demōſtrādo ſp̄ p̄ li aiāl vñ brutū Et dz li p̄ter mutari in aliud/qz hec eēt inep ta/qz hoc aiāl p̄ter iſtū hōiēz ē irrōnale/co q̄ acceptio dz fieri a toto in q̄ntitate ¶ Et iſto pz q̄ aliq̄ male dicit̄ ſb̄iectū v̄is exceptiue ſtare p̄fufe distributiue immobiliter/moti et hoc qz ſi deſcēderet̄ /exceptiua vā fieret flā/qd̄ nō ita fit ¶ Nō nota q̄ p̄tū exclusiue ſupponit etiā p̄fufe distributiue/vt tm̄ aiāl eſt

hō De quo videat̄ in terciā regula suppōis p̄fule tantū

Ubi sit suppō distributiua immobilis

Octaua regula Cuiuslibz p̄pōis mobilis de sensu p̄posito et de sb̄iecc̄o distributo/supponit̄ illud subiectū p̄fule distributiue immobiliter/vt impossibile ē oēm hoiēm nō esse/nec̄rio oīs hō est aiāl/quis em̄ li hoiēm et li hō supponat̄ p̄fule distributiue/nō t̄m sub ipis p̄t̄ descēdi copulatiue/qz p̄pō v̄a fieret falsa/vt impossibile ē oēm hoiēm nō eē/ḡ impossibile ē hūc hoiēm nō eē/et impossibile est it̄ū hoiēz nō esse/q̄ sunt flē/it̄ē nec̄rio oīe ens est/nō sc̄q̄/ḡ nec̄rio fortes/z nec̄rio plato ē Et d̄z notāter modalis de sensu p̄posito/qz sub subiecto distributo in modali diuisa b̄n̄ descēdit̄/ido hoc sb̄iecc̄o supponit̄ p̄fule distributiue mobiliter/vt oēm hoiēz impossibile est non esse/q̄ p̄pō est falsa/et ideo ei⁹ descēdētēs etiā sunt falsē S̄z in sensu p̄posito est vera/qz valet istā/talis p̄pō oīs hō nō est/est impossibilis.

Nona regula Cuiuslibz ypothetice p̄ditionalis de t̄is distribut̄ sb̄iecc̄o supponat̄ cōfule distributiue immobilit̄/vt si oīs hō currit/oē risibile currit/tā li hō ḡ risibile supponit̄ p̄fule distributiue immobiliter/qz nō licet descēdere in ordine ad totā ypotheticā p̄ditionalē/nō em̄ seq̄tur/si iste hō currit/oē risibile currit/z si iste hō currit/oē risibile currit et̄/quia descēdētēs sunt falsē/īpa descēnsa existēte vera

Decima regula Ista nota p̄ncie si/in p̄p̄tōne ad p̄ns/facit sb̄iecc̄ū aīā cedētis stare p̄fule distributiue/vt si hō currit/aiāl currit/li hō stat̄ p̄fule distributiue in resp̄cū ad totā p̄ditionalē/s̄z in resp̄cū ad p̄tū suū stat̄ determinate/Ex q̄ sc̄q̄tur q̄ idē termin⁹ supponit̄ p̄fule distributiue et̄ determinate resp̄cū diuerfox ¶ Nota poss̄z poni regula q̄ termin⁹ cōis supponēs p̄fule distributiue mobiliter p̄ sup̄d̄cās regulas/p̄pter aduentū de incipit̄ definit̄ p̄mitto p̄gnosco et̄ sim̄bz supponit̄ distributiue immobilit̄/vt fortes incipit̄ scire oēs p̄p̄oz/p̄mitto t̄ oēs equū Videat̄ in 3^a reglā de descēhō l̄cōis q̄rte

De suppōne confusa tantū

Suppō p̄fusa t̄m ē acceptio t̄is cōis p̄p̄tōis sub quo non p̄tingit̄ descēdere copulatiue/aut disiunctiue/s̄z disiunctim vel copulatum/hoc est p̄ v̄nā categoriam de disiuncto vel copulato extremo/q̄nqz etiā non p̄t̄ descēdi/vt patebit̄ in sequētibz Et ponat̄ de suppōe p̄fusa tantū regule decem.

Prima regula Cuiuslibz p̄pōis v̄lis affirmatiue p̄tū de t̄io cōi nō impedit̄ supponit̄ p̄fule t̄m mobiliter/vt oīs hō est aiāl/supponit̄ li aiāl p̄fule t̄m sub quo sic descēdit̄ disiunctim/ḡ oīs hō est hoc aiāl/vel illud aiāl et̄ de alijs Et nō p̄t̄ descēdi disiunctiue aut copulatiue/qz p̄pō v̄a red̄deret̄ falsa/eo q̄ nullū p̄ticulare aiāl p̄t̄ dari qd̄ sit oīs hō S̄z descēdēdo disiunctim nō ōz dare v̄nā singularē verā/qz īpa descēdēs nō ē v̄na singularis/s̄z v̄lis de disiuncto extremo ¶ Si ar̄ pe. h̄it. dicit q̄ p̄tū v̄lis affirmatiue sup̄ sim̄pliciter/qz suppo: p̄ nā cōi/et q̄ sb̄ ipo n̄ p̄t̄ fieri descēsus/qz eēt̄ fallā figur̄ cōis ¶ Dico q̄ nōiales s̄z p̄ en̄/nā supi⁹ qd̄ v̄t et̄ affirmatiue p̄t̄ de inferiori/nūqz stat̄ p̄ natura cōi/cū nullū inferiorū sit illa natura cōis/s̄z stat̄ p̄ inferiori vel inferioribus/de quo vel de quibz verc̄ affirmatur.

C Ric nota q̄ regula nō solū intelligit̄ de tio cōi q̄ s̄m veritate est p̄tū v̄s
h̄ctia de om̄i tio cōi q̄ s̄m sitū ponit̄ a p̄te p̄ti/vt om̄i p̄tioz est eadē disciplina/
Quolibet tpe fuit aliq̄s hō/q̄ concedit̄ vere p̄ sup̄pōem p̄fusam tm̄/quia nō
oportet dare singularem veram

Secūda regula Om̄is rectus a p̄te eiusdē extremi imēdiate seq̄ns ob
liquū distributū p̄ signū affirmatiuū supponit̄ confuse
tm̄/vt cuiuslibz hōis oculus est dexter L unilbet p̄dictionis altera ps est v̄a/
om̄i tpe aliq̄s hō fuit/quēlibet hōiēm aliq̄s hō p̄cessit̄ in tpe Lota die aliq̄s hō
fuit intus/posito q̄ diuer h̄ hōies diuer sis hois fuerint intus/in q̄bus obliqui
supponit̄ p̄fuse distributiue/et recti p̄fuse tm̄ Et filiter s̄m aliquos fit h̄/nichil
videns ē aliq̄ vidēs nullū caput h̄ns est aliq̄ caput h̄ns q̄n signa sunt acci ca/
sus/p̄ regulā positā in t̄xtu distributionū circa sophisma/nichil vidēs ē aliq̄
videns/q̄ est Quotienscūq̄ negatio et distributio includit̄ in vno tio obliqui
casus/cū distributio nō p̄t̄ attingere aq̄ p̄tū/ita nec negatio/s̄ s̄m auctore vtpz
ibidē/li vidēs in dicta p̄pōe supponit̄ determinate **C** Ric est notandū q̄ in
dandis p̄dictionis vel p̄t̄is oportebit illū rectū nō distributū stare distributiue
ideo nō p̄dicūt cuiuslibz p̄dictionis altera ps ē vera/et alicui⁹ p̄dictionis alte/
ra ps nō est v̄a/q̄ abe sunt vere S̄z p̄dictionis p̄me est alicui⁹ p̄dictionis nulla
ps est vera Et p̄na est/nō ista cuiuslibz p̄dictionis altera ps nō est vera/s̄ ista
cuiuslibz p̄dictionis nulla ps est vera Et rō est qz est vna regula seu cōditio in
p̄dictionis et p̄t̄is suanda/q̄ termin⁹ nō distributus in vna h̄z distribui in alia
Et in p̄dictionis etiā fit euerlo/q̄ t̄i⁹ distributus in vna/nō h̄z distribui in alia

Tercia regula Subiectū p̄pōis exclusiue de tio cōi supponit̄ p̄fuse tm̄
et p̄tū p̄fuse distributiue/om̄i impedit̄to deducto/vt tm̄
aiāl est hō/li aiāl supponit̄ p̄fuse tm̄/et li hō distributiue Et sic li tantū h̄z oppo
sitā vni ad li om̄is Ric fundat̄ illa regula p̄naq̄ Ab exclusiua ad eius vlem in
f̄minis trāsp̄ositis est bona p̄na/vt b̄n̄seq̄tur/tm̄ aiāl est hō/ḡ om̄is hō est aiāl/
rō est qz seruat̄ ibi eadē sup̄pō t̄minoz aphiatio et restrictio **C** Si arguat̄
nō seq̄t̄ Lm̄ quinqz sunt p̄bilia/ḡ om̄ia p̄bilia sunt quinqz/p̄ns est flm̄ Itā ex il
lo seq̄t̄ flm̄ sic arguēdo/om̄ia p̄bilia sunt quinqz/gen⁹ et spēs sunt p̄bilia/ḡ gen⁹
et spēs sunt quinqz/qd̄ est flm̄/ḡ et p̄na p̄na nō valet **C** Oico p̄cedēdo p̄na
p̄nam nō valere Et q̄n dicit̄ sibi arguit̄ p̄ illā regulā p̄naq̄ s̄ ab exclusiua ad c̄i⁹
vlem et Oicit̄ q̄ illa regula intelligit̄/q̄n signū exclusiui exponit̄ grā alietat̄
er nō grā pluralitatis/mō q̄n li tantū ponit̄ iuxta dōcēm numer alē/tūc exponi
tur grā pluralitatis De isto videat̄ in exponibilibz

Quarta regula Signū reduplicatiuū facit̄ tm̄ cōez ip̄m imēdiate se
quentē stare cōfuse tm̄ mobiliter/et suū p̄tū facit̄ stare
p̄fuse tm̄ immobiliter/vt hō inq̄tū rōnale est aiāl/bi sub li aiāl nō p̄t̄ descendi
qz nō seq̄t̄ hō inq̄tū rōnale est aiāl/ḡ hō inq̄tū rōnale est hoc aiāl vel hoc aiāl/
qz aiāl est verū et p̄ns flm̄ Sūt aut̄ signa reduplicatiua/inq̄tū p̄tū s̄m qd̄/p̄ se
q̄ p̄nt̄ teneri dupliciter Vno mō specificatiue Alio modo reduplicatiue/vt
patet̄ in tractatu exponibiliū

Quinta regula Om̄is termin⁹ cōis rectus a p̄te post a v̄bo p̄heretico
id est p̄cernēte actū mēt̄is supponit̄ p̄fuse tm̄/s̄ mobilis
s̄m aliquos Sūt aut̄ v̄ba ista intelligo scio p̄mitto appeto desidero volo e si
milia/vt p̄mitto tibi equū Et s̄m aliquos/eoz passiua faciūt tm̄ a p̄te an̄ rec
tū etiā stare p̄fuse tm̄/vt equus p̄mittit̄ regi hoc si sit/p̄cedit̄ in v̄tute sui v̄bi

actiui inq̄tū sumit̄ p̄ ista p̄mitto regicquū Et ideo nō sequit̄ p̄missi tibi equū
 q̄ p̄missi tibi griscellū meū vel brunellū meū/qz h̄ nō licet aliquo mō descēdere
 p̄^m biridanū Et rō est qz ista vba faciūt timinos sequētes appellare suas rōnes
 p̄^m quas impossitū sunt ad signū Et ideo nō sequit̄ tu p̄gnoscosis piēm/et pater
 est veniens/qz tu p̄gnoscosis venientē/licz hcc sic vera venientē p̄gnosco Vñ nō
 sequit̄ p̄gnosco oēm triangulū/qz p̄gnosco triangulū/qz possibile est qz habeā
 ois trianguli p̄gnitionē p̄^m cōem rōem figure vel q̄liratis vel entis/nō habent
 do rōem p̄p̄ia trianguli vel rōem p̄p̄ia qualitatis vel entis Et licet sumaf
 accūs cū signo vli/nō tm̄ licet descēdere/vt nō seq̄t Lognosco oēm triangulū
 q̄ cognosco ysochylē licet sit triangulus/qz posscm̄ in mente h̄re gnālē p̄ceptū
 mō distributiue/et nō habendo p̄ceptus speciales vel indiuiduales

Sexta regula ista vba incipit̄ definit̄/sit̄ p̄fūdūt p̄fufe tm̄ immobiliter
 terminū cōem nō distributū/vt incipit̄ eē aliq̄d tps futu
 rū Vicit̄ notāter nō distributū/p̄pter istas et filles/incipit̄ esse oē tps futurū/
 fortis incipit̄ scire oēm p̄p̄dem/in quibz li tps z li p̄p̄dem supponit̄ confuse
 distributiue immobiliter

Septima regula Om̄is termin⁹ cōis sequens dēcnem numeralē siue
 nōialē siue adverbialē supponit̄ p̄fufe tm̄ mobiliter
 vt triplex ē quersio p̄p̄dis/quadruplex ē oppō/itē tripliciter dicit̄ genus/bis
 bibi vinū/ter audiui missam q̄ p̄cedūt vcre/qz nō opz dare singularē verā Sz
 si t̄ij p̄cedāt vt quersio est triplex/missam ter audiui sunt flē/qz tūc supponunt
 dēminate et descēderēt diuictiue ad cui⁹ veritatē rēqr̄it̄ veritas vnius singu
 laris q̄ non potest̄ ibi dari

Octaua regula Om̄is termin⁹ cōis sequens copulatū et duobz aduer
 bijs t̄pis/vel loci supponit̄ p̄fufe tantū Ex^m p̄mi vt hic
 et rome vēdūt piper Ex^m scdi/vt hodie et heri comedi panē/bis bibi vinū Sē
 sus em̄ est vtrozqz istoz locoꝝ vendit̄ piper/in vtrozqz istoz t̄pm̄ bibi vinū/bi
 vinū et piper sunt p̄ta vliis affirmatiue Sz p̄ponēdo piper/vt piper vēdūt hic
 et rome/inq̄tū est vna cathegozica de copulato c̄tremo est simpli flā/qz tūc
 piper supponit̄ dēminate/z nullū piper est dandū qd vendat̄ hic et rome Sz
 si capiat̄ vt sit vna p̄p̄thetica copulatiua ipa est vera/qz vtrāqz eius ps ē ve
 ra/vt pip vendit̄ hic/et piper vendit̄ rome Ex ista regula inferunt̄ aliqui qz t̄ij
 cōes plis numeri includēt̄ li et captū diuisiue p̄fundūt̄ p̄fufe tm̄ t̄minū cōem
 sequentē se/vt isti hoiēs sunt hō/supponit̄ li hō p̄fufe tm̄ Ex quo seq̄t̄ qz ista ē
 vā/hoiēs sunt vn⁹ hō/tres hoiēs sunt vn⁹ hō/plures hoiēs sunt vnus hō/vtpz
 in scdo tractatū/scōne sexta/q̄stione scda ¶ Si arguat̄ ista est flā/tres hoi
 mines sunt vn⁹ hō/pz qz p̄uertens est flā. f. vnus hō est tres hoiēs ¶ Oico qz
 nō dēt̄ sic querti sz sic qz vnus trū hoiēm est hō Itē si ista esset vera plura sunt
 vnū seq̄ret̄ qz om̄ia cēt̄ vnū/pbat̄ qz ista sunt vnū demōstrādo duas res/e ista
 sunt vnū demōstrādo tres res et sic de alijs/igit̄ om̄ia sunt vnū/ōna tenet̄ a sin
 gularibz ad suū vlc ¶ Oico qz numerus plis includit̄ li z tenet̄ diuisiue z col
 lectiue/ideo adueniet̄ signo vli distribuit̄ copulatiue/ta collectiue qz diuisiue
 ita qz istius vliis aliq̄ singulares h̄nt̄ subiecta captā diuisiue/et aliq̄ h̄nt̄ subiecta
 tētā collectiue/aliter nō sufficient̄ sumerēt̄ siue singulares/et sic aliq̄ singulares
 sunt flē/puta ille in q̄b⁹ tenet̄ li ista collectiue ¶ Ex ista regula p̄nter inferunt̄
 qz iste sunt vere/duab⁹ vicibz tu fuisti hō/tribus vicibus/ymō infinitis vicib⁹
 fuisti hō Probat̄ qz in quolibet̄ instāri hore preterite fuisti hō et quolibet̄ instā

a hore fuit vnū semel/3 infinitis vicibus fuisti hō ¶ Si arguas p̄cise semel
fuit hō/3 bis vel infinitis vicib⁹ fuisti hō Dicū negado p̄nam qz nō seq̄tur
vna vice p̄cise/r̄go nō infinitis vicib⁹ De hoc videat̄ in penultimo sophis-
mate de distributionibus..

Nona regula Termini modales capti nōialiter/aut vbaliter/aut aduer-
bialiter in sensu p̄posito faciūt oēs tios cōes nō dīstribu-
tos stare p̄fusc t̄m immobiliter/tā an se q̄ post se/vr nec̄rio hō est aiāl Et hō ē
aiāl necessario/tā hō q̄ aiāl supponit p̄fusc t̄m/et nō p̄t sub ipis fieri de se s̄us

Decima regula Cuiuslibet p̄dicialis de terminis cōib⁹ nō dīstributis
supponit q̄libet istoz p̄fusc t̄m immobiliter/r̄ hoc in or-
dine ab totā p̄dicialē/vr si hō non est/hō nō est/supponit li hō immobiliter/
qz nō seq̄tur/3 si iste hō nō est/hō nō est/qz an̄s est possibile/et p̄ns impossibile
qz p̄ns est vna p̄dicialis/cui⁹ an̄s est possibile/r̄ p̄ns impossibile/ta si hō nō
est r̄sibile nō est Aut r̄sibile nō est si hō nō est/tā r̄sibile q̄ hō supponit p̄fusc
t̄m Et ita t̄ij modales et nota p̄nc cōfundūt an se et post se indifferenter Sed
alia signa nullo mō p̄fundūt ante se

Tractatus octauus de relatiuis

Relatiuū est duplex: vno mō relatiuū ē
cui⁹ esse est ad aliud se h̄rē: z sic relatiū
est vnū de decē p̄ntis Aliud est relatiū
q̄d est an̄ late rei recordatiuū: qz vt vult
p̄ntian⁹ in maiori suo volumine Relatio
est an̄ late rei recordatio: vt sortes currit q̄ mouet: ubi h̄
relatiū qui facit recordationē de sorte q̄ est res ante lata
Omissis at̄ relatiuis scōz p̄mū modū: de relatiuis scōa
mō h̄ intēdim⁹ Relatiuoz at̄ q̄dā sunt lbe: vt q̄ ille z
alīa Quedā accētis: vt talis qualis tātus q̄t⁹ Relatiū
lbe est q̄d refert eandē rē in numero cū suo an̄te: vt q̄ ille
Itē relatiuoz lbe: q̄dā s̄t relatiua diuersitatis: vt alī⁹
Et ē illud q̄d refert eandē rē in numero et supponit p̄
alia: vt sortes currit: et alī⁹ disputat Quedā vō sunt re-
latiua lbe p̄dēptitatis: vt q̄ ille idē: vñ relatiū lbe p̄dēpti-
tatis ē q̄d refert et supponit p̄ eodē in numero p̄ quo

supponit suū aīis: ut loz. currit q̄ disputat: ibi h̄ relatiū q̄
 refert forte et supponit p̄ forte Relatiuoz libe p̄dēpti-
 tat̄: q̄dā sunt noīa ut q̄: q̄dā sunt p̄nomina ut ille Itē
 relatiuoz p̄nominū p̄dēptitatis: q̄dā sunt reci p̄ca: ut
 sui sibi se: cū suo possessiuo ut su? sua sibi Alia vō nō reci
 p̄ca ut ille idē Relatiū at̄ reci p̄cū v̄: nō q̄ sit paciēs: s̄
 q̄ ponit modū paciētis sup̄ sbām agentē: q̄ aliud est
 res paciēs: s̄ aliud modū paciētis Qd̄ p̄z p̄ h̄ q̄ n̄ s̄
 p̄t eē paciēs: ut fortes p̄cutit̄: sed nō p̄t h̄re modū pa-
 cientis: vñ modū paciētis semp̄ est in obliq̄s Et sic p̄z
 q̄ aliud est paciēs: et aliud est modū paciētis Si q̄
 ratur q̄d addat supra paciēs p̄ relatiū reci p̄cū Dicē-
 dum q̄ addit p̄dēptitatē sb̄te: et ponit eā sub modo
 paciētis: ut fortes videt se: ibi s̄ b̄ta q̄ p̄ius erat agēs
 ponit sub mō paciētis: ut in hoc p̄noīe se Vñ reci p̄cū
 sic p̄t diffiniri Recī p̄cū est q̄d significat sbām agentē
 sub mō paciētis Vel sic Recī p̄cū est idem q̄d sui p̄ius
 passiuū Et hoc ideo relatiū sui significat p̄ modū pa-
 cientis in quē v̄ trāsire actus vbi Noīatiuus aut̄ signi-
 ficat p̄ modū agētis Itē si q̄rat quare hoc p̄nomē sui
 sibi se caret nō Solutio p̄z ex dict̄: q̄ agēs n̄ p̄t signifi-
 care paciēs: siue sub mō paciētis nisi in obliquis: sed
 sp̄e ut̄is dicit modū agētis: et ideo natura nri repug-
 nat nature hui? p̄noīs sui: et ideo nō p̄t h̄re n̄tm̄ Ex p̄-
 dictis p̄z q̄ relatiua p̄dēptitatis referūt eandē rē sub
 suo asite: et h̄ supponūt p̄ eadē re in numero Et ex
 h̄ p̄z q̄ maior ē certitudo p̄ relatiū p̄dēptitatis: q̄ per
 suū aīis loco relatiui positiū: ut hō currit: et hō disputat
 q̄ dubiū est utrū de eodē homine dicat̄ Sed cū dicitur
 homo currit: et idem disputat: certū est q̄ de eodem

hōie dicatur Hoc enim patet p̄ p̄stianū in maiori suo volumine: q̄ cū dicitur X̄par venit ad tropā: et apax fortiter pugnavit: dubiū est an de eodē apace dicat: an de diuersis Sed cū dicitur X̄par venit ad tropam et idē fortiter pugnavit: de eodē apace statim intelligit Et sic patet q̄ maior est certitudo p̄ relatiuū p̄demptitatis: q̄ p̄ suū aīcedens loco relatiui positū

Este est octauus tractatus pe. hif. in ordine oīm tractatū Et est sc̄ds tractatus quoy loycaliū q̄ intitulat tractatus de relatiuis In quo postq̄ pe. hif. dēminauit in p̄cedēti tractatu de sup̄pōe t̄minoy absolutoy Hic is dēminat de sup̄pōe terminoy relatiuoy Et rō ordinis seq̄t Et sunt h̄ l̄cōis due p̄tes/ in p̄ma sunt tria p̄cta/ due q̄stiones/ et q̄tuor argumēta/ more p̄cedētiū tractatū In sc̄da auctor n̄ mouet in textu vnā q̄stionē

Primū punctū est q̄ tractatus septim⁹ de sup̄pōe terminoy absolutoy p̄cedit tractatū octauū q̄ est de sup̄pōe relatiuoy Qui rō est/ q̄ absolutū est an respectū/ s̄ p̄cedens tractatus ē quō termini absoluti supponāt/ iste aut quō t̄ij respectiui vel relatiui supponāt Sc̄do q̄ sup̄pō t̄ij relatiui p̄supponit sup̄pōem sui aīctis De q̄ agit in p̄cedenti igit̄ Et iste tractatus p̄cedit tractatū de apliatione/ appellatione/ et restrictione/ q̄ iste ē quōdā mō annexus p̄cedēti tractatui/ ex quo tā hic q̄ ibi dēminat de sup̄pōibz/ sed in nullo tractatū sequentiū dēminat de sup̄pōne/ et ideo nō esset cōueniens q̄ aliq̄s tractatus interponeret. inter istū et p̄cedentē

Secūm punctū est q̄ relatiuū est nomē equocū seu quōdā multiplex Et q̄ multiplex indistinctū parit cōfusiōnē et errozē/ ideo pe. hif. p̄mo distinguit relatiuū/ vt eliciat mēbzū de quo hic est ad p̄positū et dicit Relatiuū capit̄ dupl̄. Vno loycaliter et est cui⁹ totū esse est ad aliud se h̄rē/ vt eē patris est ad filiū et cō Et de tali relatiuo dēminat in p̄ntis Alio cap̄it relatiuū gr̄maticaliter et diffinit sic Est an late rei recordatiuū Et relatio vt ait p̄stianus est an late rei recordatio Et de tali relatiuo est hic ad p̄positū Et diuidit p̄ma sui diuisione sic Relatiuoy/ aliud est relatiuū sb̄ne/ aliud est relatiuū acc̄ctis Relatiuū sb̄ne vt dicit̄ textus est qd̄ refert eandē rem in numero cū suo aīcte Et reltm̄ acc̄ctis diffinit postea Sz̄ extra textū sic diffinit Reltm̄ sb̄ne ē an late rei recordatiuū p̄ modū p̄ se st̄atis sicut ille iste idē Sz̄ reltm̄ acc̄ctis est an late rei recordatiuū p̄ modū alteri adiacētis vt talis q̄lis ¶ Si arguas cōtra diffinitionē relatiui sic Esse recordatiuū est. pp̄ziū aiātoz/ s̄ relatiuū nō est aiātū igit̄ diffinitio mala ¶ Dico q̄ recordatiuū capit̄ dupl̄ Vno vt p̄cepit a potentia aiē/ et sic ē. pp̄ziū aiātoz/ et sic nō capit̄ hic Alio cap̄it̄ recordatiuū vt eē recordatiuū fit idē qd̄ eē signū et notā recordationis alicui⁹ aīdic̄ti/ et sic relatiuū est recordatiuū

Tercū punctū est q̄ auctor ponit quinq̄ diuisiones relatiuoy in textu/ Prima diuisio est relatiuoy/ quōdā est relatiuū loycalē/ vt dupl̄ dimidiū/ quōdā est relatiuū gr̄maticalē vt q̄ ille Sc̄da diuisio relatiuoy/ supple gr̄maticaliū/ quōdā sunt relatiua sb̄ne/ quōdā relatiua acc̄ctis De istis

duab⁹ diuisionib⁹ p³ in p³cto p³cedēti Tercia diuifio est Relatiuoz sbe/aliud est reltm ydēptitatis vt q̄ ille/aliud ē reltm diuersitatis vt alter alius Reltm sbonē ydēptitatis est qd̄ refert r̄ supponit p̄ eodē in numero p̄ quo suppo⁹ suū aū/ vt fortē currit et idē disputat/ h̄ reltm idē refert fortē et supponit p̄ forte Reltm aut̄ sbe diuersitatis est qd̄ refert eandē rē in numero cū suo aūte/ scd̄ supponit p̄ alia rē a suo aūte/ vt fortē currit et alius disputat/ sibi alius refert fortē/ et supponit p̄ alio hōie a forte Quarta diuifio relatiuoz est q̄ quedā relatiua sbe ydēptitatis sunt nōialia/ vt qui/ qdā p̄nōialia/ vt is ipe/ q̄ diuifio ē plana Quinta diuifio est Relatiuoz p̄nōialiu ydēptitatis/ qdā sunt reci/ p̄ca/ vt sui et suus/ qdā nō reci/ p̄ca/ vt is ipe De isto p³ in scda q̄stione Et facit auctoz hic qnq³ p̄ ordinē/ p̄mo diffinit reltm reci/ p̄ca/ scdō qd̄ sup addit reci/ p̄cū su p̄a relatiū sbe ydēptitatis/ 3° ponit duas alias diffinitiones reci/ p̄ca/ 4° ponit cām q̄re reltm reci/ p̄cū sui carct nō/ q̄nto oñdit q̄ maior certitudo impoitat p̄ relatiuū q̄ p̄ aūcedens.

Queritur primo Quid ē subiectū octauū tractatus Aut scd̄ tractat⁹ puoz loy caliu ¶ Oico q̄ t̄m⁹ relatiuus h̄ p̄bat p̄ diffinitionē subiecti attributionis/ qz est qd̄ cōsumū h̄ cōsideratū p̄ notū rē Scdō sic illud ē subiectū alic⁹ scie cui demrāt meē. p̄p̄ia passio p̄ eius p̄p̄iū et adēq̄tū p̄ncipiū/ h̄ t̄⁹ relatiuū est h̄ mōi/ ḡ est hic subiectū/ vñ p̄p̄ia passio eius ē relatio Et p̄p̄iū p̄ncipiū eius ē diffinitio relatiui grāmaticalis Et p̄tes subiectiue sunt iste t̄⁹ relatiuus/ ille t̄⁹ relatiuus/ iā p̄dicta minor r̄ rōnis sic p̄bat faciēdo talē demrātioū De recordatm rei aūlate ē reltm/ h̄ ōnis t̄⁹ relatiuus ē recordatiū rei aūlate/ ḡ ōnis t̄⁹ relatiū ē relatiū ¶ Si arguat idē demrāt de se ipo qd̄ nō p̄t fieri/ ḡ illa demōstratio nō ualet ¶ Oico q̄ relatiuū capit aliter vt ē passio/ et vt addit subiecto. sc̄io/ nā relatiū vt est passio ē maior extremitas/ dz capi p̄ qdā aptitudine q̄ ē p̄p̄ia passio t̄⁹ relatiui Sz qñ addit minori extremitati/ tūc capit vt sit qdā dzā p̄hens t̄m ad h̄/ vt sit abē q̄tū subiectū h̄ tractat⁹ ¶ Possēt argui argumentū eodē Nullū p̄plexū p̄t esse subiectū/ h̄ t̄⁹ relatiū est qd̄ p̄plexū/ ḡ termin⁹ relatiuus nō p̄t ēē subiectū De hoc sepe supradictū est.

Queritur scdō quot auctoz n̄ ponit diffinitiones relatiui reci/ p̄ca Et q̄t sunt dzē⁹ a relatiuo nō reci/ p̄ca ¶ Ad p̄^m dico q̄ tres ponit diffinitiones reci/ p̄ca ¶ Prima diffinitio ē relatiū reci/ p̄cū est nō qd̄ fit paciēs/ h̄ qz ponit modū paciētis sup̄ sbaz agentē Et subdit auctoz q̄ aliud est paciēs/ et aliud mod⁹ paciētis/ vñ ntūs p̄t ēē paciēs/ h̄ mod⁹ paciētis sp̄ dzē signat in obliq̄ ¶ Scda diffinitio ē Reltm reci/ p̄cū est qd̄ sigt sbaz agentē sb̄ mō paciētis/ et ē in effectu eadē cū p̄ma diffinitione Et rō est qz reci/ p̄catio n̄ ē nisi qdā circularis relatio seu reflexio/ in q̄ fit redit⁹ ad illū a quo p̄mo p̄cessit actio/ et rēdēdo ad p̄^m agēs ponit eundē actū sup̄ sbaz agentē/ et tūc reci/ p̄cū sc̄at illā sbam agentē sub mō paciētis ¶ Tercia diffinitio ē qz reci/ p̄cū ē sui ipsius passiuū ¶ Itā cū dico petrus vberat se/ petrus ē sb̄na agēs/ et qz illud reci/ p̄cū se reponit actū vberandi sup̄ petrū agentē/ qd̄ idē agēs li se refert et fit p̄ modū paciētis/ id̄ bñ dicit qz reci/ p̄cū ē sui ipsius passiuū ¶ Ad scdōm dz qz relatiū reci/ p̄cū d̄t ab alijs relatiuis tripl⁹ p̄^o qz p̄ relatiuū reci/ p̄cū aūis significatū sub mō agētis/ sumit sub mō paciētis/ hoc at̄ nō fit p̄ alia relatiua/ dz d̄nt qz reltm reci/ p̄cū sp̄ p̄struūt cū eodē vbo cū quo suū aūis in eadē p̄p̄oc/ vt petrus videt se/ h̄ relatiua nō reci/ p̄ca vt in plurib⁹ p̄struūt cū alijs vbis a suis aūtib⁹.

3° q^o relatiuū reci. p^ou refert idē ad seipz et reflectit sup se/h^o at n̄ faciūt alia relatiā
Arguitur primo sic ad grāmaticos spectat detiatio relatiuoz grāmati
 caliu/ q̄ male h^o de eis detiat/ p̄na pbat qz diuersi artifi
 ces hūt diuersa p̄siderare ¶ Dico qz ad diuersos artifices spectat diuersa p̄
 derare/ aut idē sub diuersis rōib⁹/ mō grāmaticus p̄siderat de relatiuis in ordi
 ne ad p̄gruū et in p̄gruū. put p̄nt eē ptes ordis p̄grue vel in p̄grue Sz loycus
 de relatiuis put ipis uenit varia supps ex q̄ causat diuersa p̄pōnū veritas e
 falsitas ¶ Replicat relatiā nō p̄nt supponere/ q̄ nō p̄siderat de eis h^o put
 ipis uenit supps Alis pbat qz relatiā sunt fincat h^o egremata/ et sunt adiectiā
 q̄bus nō p̄petit supponere ¶ Dico qz relatiua duplr p̄siderat ¶ 2° h^o m̄ cū ses
 clusione suoz aīcedentiū/ et sic verū est qz eis nō p̄petit supps Alio^o p̄siderat
 in vture suoz aīcedentiū/ et sic ipis p̄petit supps/ nam relatiuū capit suam sup
 p̄sitionē ab aīcedente.

Arguitur secūdo cōtra sc̄dam diuisionē relatiuoz Relatiua sbe nō dis
 tingūt a relatiuis accētis/ igit sc̄da diuisio relatiuoz
 ē mala Alis pbat qz relatiua sbe referūt accēta/ vt albo ē color q̄ est in piete
 et etiā referat sbas/ vt h^o currit q̄ est rōnalis/ q̄ vidēt coincidere ¶ Dico qz
 relatiū sbe nō d̄r iō relatiū sbe/ qz referat rē de p̄nto sbe/ s/ iō qz refert rē signifi
 catā p modū sbe seu p modū p se stātis/ siue illa res sit de p̄nto sbe/ siue d̄ p̄nto
 accētis Sic ē in p̄posito licz em̄ albo et color nō significēt sbaz/ tñ signēt p
 modū p se stātis ¶ Replicat albo et color signēt eandē formā alteri inherente/ et non
 p se stantē/ p̄na tenet qz abstractū et p̄cretū idē signēt ¶ Dico licet abstractū
 et p̄cretū idē significēt/ nō tñ illud idē signēt sub eodē mō significādi/ nā p̄cretū
 signēt formā accētem p modū inherētis/ et abstractū eandē formā p modū p se
 stātis ¶ Si replicet mod⁹ signōi sumit a mō eēndi/ igit si forma accētis inhe
 reat a pte rei/ q̄ sic p vocē significabit/ et p p̄ns nō significabit p modū p se stā
 tis ¶ Dico qz mod⁹ signōi si sumit a mō eēndi absolute/ s/ a mō eēndi mediā
 te mō intelligēdi/ s/ intelligēs intelligit formā accētem vt abstractū a subiecto
 qz p̄t intelligere accēs sine subiecto/ et ita etiā formā accētem abstractā p̄t fa
 cere significare p modū p se stātis qd̄ sit p nomē abstracti

Arguitur tercio cōtra terciā diuisionē Nullū est relatiū diuersitatis/ qz
 diuisio mala Alis pbat qz oē relatiū d̄r facere recorda
 tionē sui aīctis/ s/ relatiū diuersitatis nō facit mētionē seu recordationē sui aīctis
 q̄ nō est relatiū ¶ Dico p̄z qz facit recordationē alterius a suo aīte scz illius p
 quo supponit ¶ Dico licet relatiū diuersitatis accipiat et supponat p alio a
 suo aīte/ tñ facit recordationē sui aīctis/ et hoc ex p̄nti licet p̄mo et immediate
 facit recordatiōē alteri⁹ a suo aīte ¶ Ad cū d̄r fortes currit et alius disputat/ s/ bi
 li alius facit recordationē ex p̄nti de forte/ quia sensus est/ fortes currit et alius
 supple h^o a forte disputat ¶ Replicat relatiū diuersitatis nō supponit p
 eodē p quo supponit suū aīctis/ q̄ nō refert ipm̄ aīctis/ p̄na pbat qz relatiū
 ui/ et supps relatiū vidēt eē idē ¶ Dico qz licz forte aliquo mō sint idē in re
 latiuis ydēp̄tatis/ nō tñ in relatiuis diuersitatis ¶ Hā in illis d̄nt referre e sup
 ponere/ qz referre ē recordationē facere sui aīctis Et supponere est ipm̄ accipi
 p aliquo/ et qm̄ illud est alius a suo aīte sic est relatiū diuersitatis/ et qm̄ illud est
 idē in numero cū aīte sic est relatiū ydēp̄tatis ¶ Si arguat cōtra sc̄dam
 membrū sic ¶ Vale dicit in textu qz relatiū ydēp̄tatis refert et supponit p eodē

dem in numero p quo supponit suū añs Probat qz in ista orōe scīa dānauit q̄ saluauit/ibi q̄ est reltm̄ sc̄e ydēptitatis/et tñ nō supponit p eadē re in numero cū añte/iḡis diffinitio relatiui ydēptitatis mala ¶ Oico q̄ diffinitio icelligit qñ sit relatio psonalis/tūc semp reltm̄ ydēptitatis supponit p eadē re in numero cū suo añte/mō in dicta orōe est relatio simplex seu impersonalis Dñi relatiō est duplex. s. psonalis/et ē qñ reltm̄ supponit p eadē re in numero cū añte vt fortes currit q̄ mouet Et relatio simplex/et est qñ reltm̄ nō refert candē re in numero s̄ in spē/vt lignū dānauit qd̄ saluauit et

Arguitur quarto Relatiua capiūt significatiōē et suppōem ab añte/s̄ añs relatiui reci p̄ci qñq̄ s̄t p modū agētis. s. qñ est nei casus/et qñq̄ s̄t p modū paciētis qñ est obliq̄ casus/ḡ et reltm̄ reci p̄cū etiā p̄fic significare p modū agētis et paciētis/et p pñs textus male dicit q̄ reltm̄ reci p̄cū semp s̄t p modū paciētis ¶ Oico negādo pñas qz licz reltm̄ reci p̄cū significet candē re agentē cū añte/nō tñ opz q̄ significet illā candē re agentē t̄ sub mō agentis/qz mod⁹ agētis semp exprimit in recō/quo caret reci p̄cū ¶ Replicat̄ suus ē reltm̄ reci p̄cū/et tñ nō caret recō/ḡ solutio mala ¶ Dico licet suus habeat rectū seu ntm̄/nō tñ habet illū inq̄tū est reci p̄cū/s̄ inq̄tū est demratiō seu possessiō Siliter isti obliq̄ me et te p̄ q̄to reci p̄ca sunt nō hñt ntm̄/s̄ p̄ q̄to demratiōa sunt hñt ipm̄ ¶ Posset hic argui/si reltm̄ reci p̄cū esset reltm̄ vel ḡ s̄be ydēptitatis vel diuersitatis Dicit q̄ ydēptitatis Oōtra tūc oporeret q̄ supponeret p eadē re in numero cū suo añte/s̄ s̄ nō/ Probat nā cū dī ōnis hō videt se/ibi se nō supponit p eodē cū suo añte/s̄ s̄ nō/ supponit p̄fuse distributiue/et li se nō supponit distributiue/pbat qz tūc defcēberet sub li se/ḡ ōnis hō videt petrū/z ōnis hō videt iohēm et ¶ Oico q̄ relatiuū reci p̄cū semp hz suppōem s̄fem cū añte Et ḡ qñ añs supponit confuse distributiue/reci p̄cū etiā supponit p̄fuse distributiue/z fit sub eo descendus s̄f cū defcēnti añtis/reddēdo singula singulis/vt ōnis hō videt se/ḡ iste hō videt se/et iste hō videt se/vel sic/ḡ fortes videt se forte/et plato platonē et.

Sc̄da pars lectionis

Solet autē dubitari circa relatiua ydēptitatis vtrū deceptio sc̄a ex diuersa relatione fiat sc̄dm equū locatiōē: vel sc̄dm amphibologiā: vel sc̄dm aliquā aliā fallaciā: vt dicēdo hō videt azinū qui est rōnalis: ibi hoc relatiuū qui p̄t referrī ad hūc terminū hō: vel ad hūc sim azinus: et sic ibi sunt diuersae relationes Ergo sc̄dm ali quos solet ibi puenienter assignari equocatio Sz p̄nū arguit: hoc nomē qui sc̄dm q̄ est relatiuū significat rem vnā eq̄liter se hñtē ad illud qd̄ significat p modū s̄b̄ie: vt color q̄ ē in corpe: loc⁹ q̄ p̄tinet rē locatā z sic de alijs: ḡ deceptio sc̄a ex diuersa relatione si facit equocatiōē

Itē hoc nomē q̄ scdm̄ q̄ est nomē et sb̄iaz inf̄nitā: s̄z
 illa sb̄ia inf̄nita apta ē timitari tā p̄ vnū aīis q̄ p̄ aliud
 q̄ cū illa sb̄ia inf̄nita sumpta in se sit vna: et p̄t referre
 q̄libet aīis: q̄ significatio h̄? relatiue et it vna: q̄re seq̄t̄
 q̄ ibi nō erit equocatio Itē rō c̄libet relatiuis scdm̄ q̄ ē
 reltm̄: ē tm̄ vna. s. aī late rei recordatm̄: q̄ oī reltm̄ ē
 q̄ reltm̄ p̄cipat vnū nomē et vnā rōem: q̄ reltm̄ si est
 equocū s̄z vniuocū in c̄p̄tū ē aī late rei recordatm̄ Ergo
 p̄ticularia relatiua: vt q̄ ille et ali? in c̄p̄tū vnt relatiua
 luoꝝ aīis de nū nō sunt equoca Sed aliq̄s ob̄iciat q̄
 relatiua qui: altius ē rōis in h̄ aīte hō: s̄ alteri? rōis
 scdm̄ q̄ tenet in hoc aīte az in? q̄ est cōe: et h̄z rōies di
 uersas: et p̄ h̄s est equocū Dicendū q̄ hoc argum̄tū
 non valet: nā similiter posset p̄bari q̄ q̄libet vniuocū
 esset equocū: vt aiāl esset equocū scdm̄ q̄ esset in hōie s̄
 scdm̄ q̄ esset in equo: q̄ aliā h̄z rōem scdm̄ q̄ est hō et
 scdm̄ q̄ ē equus Et si hoc nomē aiāl: aliā h̄z rōem hic s̄
 ibi: et est cōe: nō t̄t̄ est equocū s̄z vniuocū: ita nec relatiua

Soluendū est breuiter q̄ sicut vniuoca dicūtur habe
 re eandē rōem nō scdm̄ se: sed in vniuoco vniuocāte: vt
 hō bos equus et l̄tia in aiāl: ita similiter relatiua dicū
 tur habere eandē rōem nō scdm̄ se: s̄z in referēte siue in
 relatione: et etiā habent idē nomē: ideo vniuocāt in eo
 S̄z ille ob̄iciebat de rōibus relatiuoꝝ scdm̄ se Et iō cō
 cedim? q̄ deceptio sc̄a ex diuersa relatione nō est scdm̄
 equocationē Itē illa deceptio ē in ordinatione d̄cōnū
 inter se: q̄ est in ordē: q̄ ordinatio d̄cōnū nichil aliud est
 q̄ ordē: ergo nō est equocatio: cū equuocatio solū fiat in
 vna d̄cōe Itē q̄ ibi nō sit amphibologia p̄batur quia
 vbicunq̄ sit amphibologia ibi est constructio vnius cū
 alio: vt in hoc exemplo: liber aristotelis quo ad pri

mū modū: quo ad scōm: ut litus aratur: quo ad terciū:
 ut scit seculū Et scōm hoc p̄z inductiue p̄ om̄s modos
 amphibologie: q̄ ubiq̄ est amphibologia: ibi est cō-
 structio vni? cū vno tantū: sed ubiq̄ est diuersa rela-
 cio nō est cōstructio vni? cū vno tantū: p̄mmo vni? cū di-
 uersis: q̄ deceptio facta ex diuersa relatione non facit
 amphibologiā. Item ubiq̄ est deceptio ex eo q̄ ali-
 qua dictio potest referri ad diuersa est p̄positio vel diui-
 sio S̄z deceptio ex diuersa relatione est ex eo q̄ aliqua
 dō p̄t referri ad diuersa: q̄ deceptio facta ex diuersa
 relatione ē p̄positio vel diuisio Et hoc i dē concedim̄.

Tristar^o p̄te lōnis auctor mouet vna dubitationē dca re latiuā ydeptitatis
 q̄ est vtz deceptio facta ex diuersa relatione fiat s̄m fallaciā equocationis/aut
 āphibologie/aut p̄pōis vel diuisionis/ vt hō videt azimū q̄ est rōnalis/ibi hoc
 re latiuū qui p̄t referri ad hōiēm vel ad azimū/et sic sunt ibi diuersae relationes/
 et diuersae sentēcie/et s̄m hoc ip̄a p̄pō est vera vel f̄sa Et p̄bat p̄mo q̄ talis de-
 ceptio nō fiat s̄m fallaciā equocationis/et hoc tribz rōnis q̄ clare patet in ter-
 tu Et post has rōnes seq̄tur textus S̄z aliq̄s obijciat / h̄ auctor facit argumē-
 tū aliquoz quo p̄bant q̄ hoc re latiuū qui/est vni equocū/et p̄ p̄ns deceptio
 facta p̄ qui esset p̄ncis fallaciā equocationis/hoc argumētū soluit vt clare p̄z
 in textu Tūc ibi itē illa deceptio rē/hic p̄. h̄il. p̄bat q̄ illa deceptio ex diuersa
 relatione nō fit in dōcōne/h̄ in orōe Et si in orōe/ q̄ opz q̄ fit s̄m amphibologiā
 vel p̄pōem et diuisionē Quā nō fiat s̄m amphibologiā/ p̄bat clare in textu in-
 ductiue s̄m tres modos āphibologie/ q̄ restat q̄ deceptio ex diuersa relatione
 fiat s̄m fallaciā p̄pōis vel diuisionis Et h̄ auctor p̄bat et p̄cedit vtz in textu:

Si q̄rat ex quo deceptio facta ex diuersa relatione fit s̄m p̄pōem et diui-
 sionē/ quō igit sciet q̄ talis deceptio seu diuersa relatio fiat s̄m p̄pōem/et q̄
 s̄m diuisionē ¶ **Q**uō q̄ q̄n re latiuū referat ad ānis magis ab eo distans/ tūc fa-
 cit sensum diuisum/ q̄ tūc est situs min^o de bitus S̄z q̄n re latiuū referat ad ānis
 sibi magis p̄pinquū/ tūc fit sensus p̄positus q̄ est situs magis de bitus/ iā ad p̄-
 positū si ille sensus diuisus sit verus/et p̄positus falsus/ tūc est fallaciā p̄pōis
 Et si ille sensus diuisus sit falsus/et p̄positus verus/ tūc est fallaciā diuisionis
 Ex quo seq̄tur q̄ ista p̄pō p̄pōthetica hō videt azimū qui est rōnalis/ in sensu
 diuiso est vera/ et in sensu p̄posito est f̄sa/ q̄ deceptio scā p̄ illa orōe est fallaciā
 p̄pōis Et hec breuitatis grā sufficiant circa hanc scōm p̄tē lōnis

Sequit de re latiuis diuersitatis Vñ re latiuū di-
 uersitatis est q̄ supponit p̄ alio ab eo q̄ referat
 ut sortes currit: et alius disputat: ibi hoc re latiuū alius

refert forte: et supponit p alio a forte: et ita facit reco-
 dationē de forte De relatiuis aut diuersitatis talis
 datur regula Si reltm diuersitatis addat superiori: tūc
 superius fit inferi? Si addat inferiori: inferius fit superi?
 Verbi grā Cū dicit aliud ab aiāli: q̄ aliud ab hōie: ibi lo-
 cus est a spē ad genus: siue a pte subiectiua ad suū totū
 vltē: q̄ in hac orōe aliud ab aiāli: hoc relatiuū diuersita-
 tis aliud: q̄ addit aiāli q̄ est superius ad hōiēm: facit ip-
 sum inferius: & q̄ addit inferiori cū v̄ aliud ab hōie: fa-
 cit ip̄m superius Ergo aliud ab aiāli est inferi?: ad aliud
 ab hōie: et ideo ē ibi locus a spē: vel a pte subiectiua

De relatiuis p̄dēptitatis datur regula ab antiq̄s Nul-
 la ppō inchoata a relatiuis p̄dēptitatis h̄z p̄dicatoriā:
 et assignāt talem causam Quia cū dicit: omis hō currit
 et ille disputat: hoc relatiuū ille h̄z respectū ad hoc aīz
 hō p̄pter dependentiā siue relationis: s̄z cū negatio ad-
 uenit ppōni inchoate a relatiuo: dicendo sic: ille nō dis-
 putat: tūc negatio negat verbū q̄ sequit̄: et nō negat
 respectū relationis quē habet ad aīz: q̄ negatio nō ne-
 gat totū quicq̄ affirmatio affirmat: q̄ nō p̄tradicit S̄z
 cū hoc fit in qualibet ppōne inchoata a relatiuo: sequit̄
 q̄ nulla ppō inchoata a relatiuo habet p̄tradictoriā

Sed cōtra hoc obicit̄ Quicq̄ p̄tingit affirmare: cō-
 tingit negare de quolibet supposito: s̄z v̄bū p̄tingit af-
 firmare de quolibet supposito: q̄ p̄tingit et negare de
 quolibet supposito deōis relatiue: q̄ q̄libet ppō incho-
 ata a relatiuo h̄z p̄dicatoriā Itē quelibet ppō siue enū-
 ciatio vna h̄z p̄dicatoriā: sed ppō inchoata a relatiuo dū
 mō ibi nō sūt aliqua deō equoca: neq̄ plura subiecta neq̄
 p̄dicet̄ ē vna ppō: q̄ ppō inchoata a relatiuo h̄z p̄dic-

toriam Itē dicit aristoteles pmo p̄mermenias q̄ vni af-
firmationi vna negatio ē opposita: q̄ affirmationi in-
choate a relatiuo: negatio vna ē opposita q̄ cōcedim?
dicētes p̄dcām regulā eē falsam Ad rōem eorū res-
pondem? q̄ relatiū p̄patur ad aīis et p̄pāt ad ūbū cui
subiicit: vñ cū affirmatio et negatio sūt orō affirmatiā
vel negatiua alicui? de aliq̄: vel alicui? ab aliquo: hoc
est p̄ri de subiecto Et ita sicut patet p̄ diffinitionē p̄dic-
tā affirmationis et negationis: affirmatio et negatio
respiciūt tm̄ mō p̄pationē subiecti ad p̄tū: q̄ in p̄pone
inchoata a relatiuo tm̄ mō sumit p̄dictorū p̄ p̄pationē
nē relatiui ad verbū: cui subiicit: et nō p̄ p̄pationē rela-
tīui ad aīis: nā ille respectus nō est ibi p̄pter naturā af-
firmationis: nec p̄pter dependentiā subiecti in p̄tū ē
subiectū: s; p̄pter depēdētiā ei? q̄ est subiectū: q; aliud
ē subiectū in p̄tū subiectū et id q̄ est subiectū Et aliud
p̄tū: et id q̄ est p̄tū Et sic quicq̄ affirmat in p̄pōe in-
choata a relatiuo: negat in sua p̄dictione Quia p̄dicto-
ria istius: ille disputat est ista: nō ille disputat: negatio-
ne p̄posita relatiuo De relatiuo idē p̄tatis nō reci p̄
cotalis dat̄ regula De relatiuū idē p̄tatis si reci p̄cū
habet eandē suppōem quā habet suū aīis: vt cū dicitur
ōnis homo currit: et ille ē sortēs: hoc relatiuū ille sup-
ponit p̄ omni homine: q; sensus est: ōnis homo currit:
et ille est sortēs: id est ōnis homo est sortēs Dico aut̄ nō
reci p̄cū: q; cū dicit̄ Omnis homo videt se: nō ē sensus:
Omnis homo videt oēm hoīem: vñ loco relatiui se: n̄
licet ponere suū aīis: loco vero alterius licet ponere.

Qui? lēonis sunt due ptes/ in pma sunt duo p̄cta/ q̄stiones due/ et argumēta
q̄tuor: in scda ponit̄ diffinitio relatiui accidetis/ cū eius diuisione.

Primum punctum est qd au. tor n̄ postq̄ determinauit de relatiuo s̄b̄ne ydēp-
titatis hic determinat de relatiuo s̄b̄ne diuersitatis/et p̄mo
ponit diffinitionē eius/scdo tres regulas dicens Relatiuū s̄b̄ne diuersitatis est
qd supponit p̄ alio ab eo qd refert/yt fortes currit/et alius disputat/vbi il. ali?
refert forte/et supponit p̄ alio a forte ¶ **Sz** nota qd relatiua diuersitatis n̄
eodē mō supponit p̄ alio ab eo qd refert/scd aliter hoc faciūt in neutro ḡne
q̄ in masculino et feminino/qz in masculino et feminino ḡne/yt alius et alia so-
lū supponit p̄ alio in iuduo seu supposito a suo ante/qd tñ est eiusdē sp̄i/yt
fortes currit et alius disputat/vbi alius supponit p̄ alio supposito a forte/eius-
dem tñ sp̄i cū ip̄o ¶ **Sz** relatiuū diuersitatis in neutro ḡne/yt aliud supponit p̄
alio supposito eēn̄r et specificē distincto ab ante/ideo alius ponit diuersitatē
inter supposita eiusdē sp̄i Et aliud ponit diuersitatē in eēn̄cia.

Secundum punctum est qd auctor ponit tres regulas de relatiuis/p̄ma est de
relatiuis s̄b̄e diuersitatis/2^a est de relatiuis s̄b̄e in cōi/3^a
est de relatiuis s̄b̄e ydēp̄titatis ¶ **P̄ma** regula est Si relatiuū diuersitatis
adēat sup̄iori et inferiori/tūc sup̄ius fit inferius et euerſo/yt sicut aiāl est su-
perius ad hōiēm/jta aliud ab aiālī est inferius ad aliud ab hōie Et rō hui?
vtualiter aliud includit in se quandā negationē/ideo qñ repit terminū post se
plura significantē/q̄to plura s̄ḡt/tāto plura negat/qz negatio est malignat̄is
nature quicqd post se inuenit totū destruit et oppositū inducit/ideo si post se
inuenit sup̄iorem illū destruit et inducit inferioritatē et eē/ sicut etiā fit de ne-
gatione infinitate/qz nō aiāl in minus se hz q̄ nō hō/ideo nō hō de nō aiāl p̄ur
vlt̄er/yt in cōuersione p̄ p̄p̄em ¶ **S̄cda** regula ē qd nulla pp̄o inchoata a
relatiuo hz p̄dictoria/quā regulā posuerūt quidā antiq̄ tanq̄ verā ¶ **Sz** auctor
n̄ ref̄bat cā trib⁹ rōnib⁹ q̄ par̄ent in tertio ¶ **Tercia** regula qd ōne relatiuū
s̄b̄ne ydēp̄titatis nō reci. p̄cū sup̄ponit eodē mō sicut suū aūs/yt ōnis homo
est aiāl et ille ē rōnalis/il. ille supponit cōfuse distributue/et est sensus ōnis hō
est aiāl/et ille est rōnalis. i. et ōnis hō est rōnalis

Queritur primo circa relatiuū reciprocū/vtrū hoc sophisma sit verū
¶ Aliqua pp̄o est vera si sua p̄dictoria ē vera ¶ **Oi**
co qd sic p̄bat qz ē vna cōditionalis ex cui⁹ ante. s. scda cui p̄ponit si/seq̄t̄ p̄ns/
nā ista aliqua pp̄o est vera/si sequit̄ ex illa/si sua p̄tradietoria est vera q̄ ponit
tur p̄ ante Scdo p̄bat qz hec p̄na est bona/sua p̄dictoria ē vera/āz aliq̄ pp̄o
est vera/ponēdo qd similis relatio fuer̄ in ante illū pp̄ois rōnalis/sicut in ante
p̄dicte p̄ditionalis Manifeste em̄ cū aūs sit pp̄o vera/ex ip̄o infer̄t̄ p̄ns verū
et hec rōnalis p̄uertit̄ cū illa p̄ditionali/igit̄ illa cōditionalis est vera Probat̄
3° qz p̄dictoriū illū p̄ditionalē repugnat̄ anti/igit̄ illa p̄ditionalis ē v̄a ¶ **Sz**
arguit̄ cōtra ¶ **Nulla** pp̄o est v̄a/si sua p̄dictoria ē vera/qz nec illa ē vera si sua
p̄tradietoria ē vera/nec illa ē vera si sua p̄dictoria ē vera/et sic de alijs/igitur
nulla pp̄o ē vera/si sua p̄tradietoria ē vera/jtē q̄libet pp̄o ē falsa/si sua p̄dic-
toria ē vera/igit̄ nulla ē vera/si sua p̄dictoria ē vera ¶ **R̄ndent** aliqui qd oēs
iste sunt vere et p̄cedēde/nulla pp̄o ē vera/si sua p̄tradietoria ē vera Et qd ō-
nis pp̄o ē falsa/si sua p̄dictoria ē vera/nec em̄ aliqua istarū repugnat̄ alteri
sicut nec ille repugnat̄ aliud ab hōie ē/si tantū homo ē/et nichil aliud ab hōie
ē/si tñ homo ē ¶ **Et** qñ arguit̄ qz nec ista ē vera/si sua p̄dictoria ē vera Et
j̄tē cū hic dēscēdit̄ sub affirmatiua ōnis pp̄o ē vera/si sua p̄dictoria ē vera/
ḡ ista ē vera ¶ **Oicū** qd nō debet fieri dēscēsus in ordine ad totalē p̄ditionalē/

qz li ppō sup^r p^ruse distributiue imobilr De h^o videat in nona regla sup^rōnis
distributiue ¶ Et qñ ar^o nō seq^r ōnis ppō est vā/si sua p^rdictō ē vā/si ista hō
est azin^o ē ppō/si ista hō est azin^o ē ppō vā/si sua p^rdictō ē vā/Oicit q^r maior
nō est v^ris qz ē ypo^a Et sicut d^r de ista ita de talib^o De al^o si ipm ē rubibile est
azin^o/sortes ē al^o si ipē ē rubibilis/r^o sor. ē azin^o/a^o nō ē v^ris s^r p^rditional^o p^ruerti
bilis cū illa De al^o ē rubibile si ipm ē azin^o/poco ille nō p^ruertit De al^o si ipm est
rubibile ē azin^o/et oē qd est aiāl si ipm est rubibile ē azin^o/qz r^a est carh^o v^ris
de p^rditionato s^rto aliqd ponēs/p^r aut nichil ponit ¶ Sz alij aliter r^rndent
qñ ar^o ¶ Nulla ppō ē vā/si sua p^rdictoria ē vā/si tē q^rlibet ppō est hā/si sua vel e^r
p^rdictō ē vā/Oicit q^r si hā/qz a^ris p^rditional. s^r si sua p^rdictoria ē vā ē vna inde^r
finita q^r nō infert vna vlem et sup^r li sua dētiatē Et iō bñ seq^r si sua p^rdictō. i. si
p^rdictō alie^r ppōis ē vā/aliq^r ppō ē vā Et nō seq^r q^r ōnis ppō ē hā/nec seq^rtur
nulla ppō est vā/si sua p^rdictō ē vā Si li sua supponeret p^ruse distributiue op
time seq^ret/qz tūc sensus eēt>nulla ppō ē vā/si ōnis sua p^rdictoria eēt vā/s^r re
latiuū reci. p^r nō s^r sup^r eodē mō sicut suū a^ris Sz aliud ē de relatiuīs v^r p^rep
titat^r nō reci. p^ris vt patebit ¶ Et si q^rs argueret q^r p^rocē ppōes sint v^r qz
bñ seq^r istud aiāl ē azin^o/si ipm a rubibile/et illud al^o ē azin^o/si ipm est rubibile/z
sic de alijs q^r oē aiāl est azin^o/si ipm ē rubibile/q^r a sili bñ seq^r ista ppō est hā/si
sua p^rdictō ē vā/et ista ppō est hā/si sua p^rdictō est vā/q^r ōnis ppō est hā/si sua
p^rdictoria ē vā ¶ Dico negādo p^riaz p^rpter diuersam sup^rōem istoz relatiuo
rū ipm et sua hā li ipm sup^ro p^ruse distributiue iō equaler v^r/z v^ris p^r infer
re vlem Sz li sua sup^ro dētiatē vel cōfute tm^r equales indefinite q^r nō p^r inferre
vlem Etiā aliq^r dicūt q^r sunt insolubilia scīpa falsificātia

Queritur scōdo vtrū istud sophisma sit verū/ōnis hō hñs equū cētat illū
posito casu q^r ōnis hō habeat duos equos/qz vñū cētat
et aliū nō ¶ Dico nō qz ōnis hō hñs equū cētat illū sup^ro li equū distributi
ue/sit iter et h^o relatiuū illū aliter dubiū nō h^ret difficultatē Ergo ppō illa s^rq^r
q^r ōnis hō hñs equū cētat oēm equū quē h^o qd est p^rtra casum positū ¶ Si
ar^o bñ seq^r iste hō hñs equū cētat illū/et iste hō hñs equū cētat illū/ē de alijs
q^r ōnis hō hñs equū cētat illū/p^riaz t^r a singlib^o ad suū v^rle/et a^ris est verū vt p^r
ex casu igit et p^ris ¶ Dico licet ibi fiat bona inductio arguēdo a singlib^o ad
suū v^rle ex p^rte li hō/et tm^r nulla sit inductio ex p^rte li equū/s^rmo arguit a nō dis
tributo ad distributū ex p^rte li equū/qd in ante supponit dētiatē ista et relatiuū
et in p^rte supponit p^ruse distributiue.

Arguitur primo p^r diffinitionē relatiuū diuersitat^r sic Si reltm^r diuisitat^r
nō supponeret p^r eodē cū suo ante vt dicit diffim^o/seq^r
ret^r q^r nullo^r supponeret/p^riaz patz qz reltm^r capit suā sup^rōem ab ante ¶ Di
co licet reltm^r diuersitat^r nō supponat p^r eodē cū suo ante/tū dat intelligere ali^o
qd aliud a suo ante p^r quo supponit ¶ Replicat h^o nō soluit/s^r argu^m d^ria
p^rfirmat/nā si reltm^r diuersitat^r dat intelligere aliud a suo ante p^r q^r sup^r/q^r re
latiuū nō capet suā sup^rōez ab ante ¶ Dico q^r relatiū s^rbe ydēpitat^r capiūt
suā sup^rōez ab ante/nō at relatiua diuisitat^r De isto patebit statim in regulis

Arguitur secūdo p^r p^rma regulā s^rpa negatio nō addita sup^riozi et inferi
ori nō facit q^r sup^rius sit inferius/qz solū h^o negare/q^r
nec reltm^r diuersitat^r h^o hoc facere vtute negationis incluse ¶ Dico licz nes
gatio p^r et p^rse habeat negare/tū ex p^rnti h^o distribuere/et tm^r facere sup^rioze
¶ Replicat sup^rius et inferius sunt opposita/s^r vñū oppositoz nō p^r fieri
reliquū/q^r reltm^r diuersitat^r additū sup^riozi nō p^r facere ipz sup^rius fieri inferi^o

¶ Dico ad p̄ns q̄ licet sup̄ius formaliter captū et p̄ significato non p̄t fieri inferius formalr captū/tñ capiēdo ip̄a m̄lter hoc est p̄ denōiatis seu p̄ res bus subiectis istis intētionib⁹/vnū bñ potest fieri aliud

Arguitur terciō In nō cutib⁹ nō sunt ḡna neq̄ sp̄s/ḡ aliud ab hōie vel nō hō nō est gen⁹ ad aliud ab aiāl vel nō aiāl/et p̄ p̄ns

male d̄: in textu q̄ ibi arguit a sp̄e ad gen⁹ **¶** Dico licet in negationib⁹ non sint v̄a ḡna/tñ sunt ḡna et sp̄s b̄m modū Et ita nō hō vel aliud ab hōie/nō est verū genus et verū sup̄ius/s̄ se h̄z p̄ modū sup̄ioris p̄ tāto/q̄ d̄ de plurib⁹ q̄ nō aiāl vel aliud ab aiāl Et ḡ bñ seq̄tur/hoc est aliud ab aiāl/ḡ ē aliud ab hōie

¶ Replicat nō seq̄tur/fortes ē alter ab hōie/ḡ fortes est alter a sc̄ipō/et tñ arguit p̄ns modū dictū/et p̄ p̄ns regula nō est v̄lter v̄a **¶** Dico q̄ regula solū intelligit de relatiuis diuersitatib⁹ s̄be/s̄z alter ē reltm̄ diuersitatis acc̄tis

Arguitur quarto p̄tra terciā regulā Om̄is hō est aiāl/ḡ est dignissima creaturax/ibi h̄ reltm̄ s̄be ydēp̄tatis nō reci p̄cū

qui/nō h̄z eandē sup̄pōem cū ante/q̄z hō supponit p̄fuse distributiuē p̄sonalit/ et hoc reltm̄ qui supponit simplr/ḡ 3ª regula ē s̄ā **¶** Dico q̄ regula h̄z intel ligi cū ista glosa/qñ relatiuo nō addit aliqd̄ impedimētū/qd̄ trahat ip̄m ad aliā sup̄pōem/s̄a in dicta pp̄ōe hoc reltm̄ qui p̄pter p̄tū s̄ibi adiūctū. s̄o dignissima creaturax impediri ne possit habere eandē sup̄pōem cū suo ante/et trahit ad sup̄pōem simplicē Et s̄iliter om̄is hō currit q̄ est sp̄s/ibi hoc reltm̄ qui p̄pter p̄tū intētionale s̄ibi adiūctū h̄z aliā sup̄pōem q̄ suū añs Del d̄ q̄ in dictis pp̄ōi bus hoc reltm̄ qui de rigore s̄monis h̄z eandē sup̄pōez cū suo ante/et ḡ s̄te sunt de rigore s̄monis/licet de bonitate intelligētis et p̄cipientis reltm̄ aliter suppo nere q̄ suū añs/possint p̄cedi vere **¶** Si arguat reltm̄ reci p̄cū est reltm̄ s̄be ydēp̄tatis/ḡ semp̄ habebit eandē sup̄pōem quā h̄z suū añs/et p̄ p̄ns rela tiuis reci p̄cū male excipit in textu Prima p̄na p̄bat q̄ oē reltm̄ s̄be ydēp̄ta tis supponit p̄ eodē cū suo ante/alias diffinitio relatiui s̄be nō ueniret om̄i re latiuo s̄be **¶** Dico q̄ reltm̄ reci p̄cū etiā semp̄ h̄z eandē sup̄pōez cū suo ante in eadē cathe^{ca}/nisi añs ei⁹ sumat v̄lter/et p̄ tāto solū excipit a regula Et dif finitio relatiui s̄be ydēp̄tatis d̄z intelligi cū illa restrictione. s̄. nisi añs relatiui reci p̄ci sumat v̄lter Sūt tñ in p̄ziū ockan et buridan⁹ et alij multi dicētēs q̄ reltm̄ reci p̄cū oīō habet eandē sup̄pōem cū ante/vt om̄is hō diligit se/sub q̄ sic descēdit/ḡ fortes diligit fortē/et plato diligit platonē/vt dcm̄ est supra

Secūda pars lconis

Maximo de relatiuo s̄be dicendū est de relatiuo acc̄tis Reltm̄ at̄ accidētis est qd̄ refert eadē rē p̄ modū denōiationis: ut tale q̄le Dñ hec ē d̄rā relatiui s̄be ad reltm̄ acc̄tis: q̄ reltm̄ s̄be refert rē uniuocā p̄ modū qd̄ quid ē: ut albedo q̄ ē in pietē: color q̄ est in corpe Reltm̄ aut̄ acc̄tis ē qd̄ refert rē suā p̄ mo dū denōiationis: ut fortes ē alb⁹: et tal̄ ē plato Alia at̄

drā dat eorū dē: qz reltm̄ sbe refert idē in nūo Reltm̄ bo
 accūis refert idē in spē: vt sor. ē alb? et tal? ē plato: qz idē
 accūis in nūo nō p̄t eē in diuerſ ſubiectis: ſz bñ idē in spē
 Relatiuoz at accūis: aliud ē reltm̄ idē p̄titat? vt ta
 lis Aliud bo diuerſitatis: vt alteriuſmōi Reltm̄ accūis?
 idē p̄titatis ē qd̄ refert eandē qlitatē in spē: et ſupponit
 p̄ eadē in spē: vt sor. ē alb? et tal? ē plato Reltm̄ autē
 accūis diuerſitatis ē qb̄ refert eandē qlitatē in spē: ſed
 ſupponit p̄ alia diuerſa in spē: vt ſortes ē alb?: et alte
 riuſmōiē plato Dēt at reltm̄ sbe idē p̄titatis a relati
 uis accūitū idē p̄titatis qz reltm̄ idē p̄titatis sbe refert
 eandē ſbām in nūo Reltm̄ autē idē p̄titatis accūis: nō
 refert idē accūis in nūo: ſz ſolū idē accūis in spē Relati
 uozū accūis idē p̄titatis Aliud ē reltm̄ p̄titatis p̄tinue
 vt tātus Aliud bo p̄titatis diſcrete: vt tot quot Itē re
 latiuzū numeroz: qdā ſūt nōia vt totidē: qdā ſc̄ aduer
 bia vt totiens Sciendū q̄ tal? tātus tot totiēns totidē:
 p̄nt dici relatiua redditua et demōſtratiua Relatiua vt
 ſi ad p̄tes referāt: demōſtratiua vt cū dicim? demon
 ſtrādo mare tale ē rubeſc: demōſtrādo herculē tal? fuit
 plato Si at nō referāt ad p̄tes ſiue p̄ demōſtrationē
 rerū p̄titū tūc ſc̄ redditua: qz reddūt inſ rogatione p̄ce
 dēte: vt qlis ē plato: et rīdeat tal? qlis ē ſortes Relatiā
 q̄ ſine inſ rogatione p̄ferūt: vt tal? ē ſortes qlis ē pla
 to Et q̄ ad nōia adiectiua ſpecialiū accūitū ducūt: vt
 ethiops eſt niger et talis eſt cornus: et ſortes fuit alb?
 et talis fuit plato Et hec de relatiuis dicta ſufficiunt

Nic auctor in fine h? octavi tractat? p̄tractat de relatiuis accūis Et facit
 ſer p̄ ordinē Pri? ponit diſſimicōez relatiui accūis De cū 2? ponit duas drās inſ
 relatiā accūis et ſbe/ ſbi vñ h? ē drā/ nec op? ē iſta ponere i gloſa qz mltū clare r
 māiſte ponit i textu Ter? ponit diſſimicōez relatiuzū accūis i reltm̄ ydē p̄titat? e
 diſſimicōez/ r diſſimicōez diſſimicōez ſbi relatiuzū at accūis/ 4? pōit vñā drāz inſ r ltm̄
 ſbe ydē p̄titat? r reltm̄ accūis ydē p̄titat? ſbi ſc̄ at reltm̄ ſbe Quisto pōit ad?

duas sibi divisiones/vna ē in relm̄ q̄ntitatis p̄tinue/et q̄ntitatis discrete seu nume
ri Alia ē relatiuoz numeraliū/q̄da sunt nōia/et q̄da adūbia Sexto ponit vnu
notabile de istis dōcōib⁹ talis r̄atus tot totiens totidē vtz in textu Post hec se
quūtur regule de sup̄pōe relatiuozū p̄mo ḡn̄ales deūm̄ speciales

De sup̄pōe relatiuozū māli et simplici

Ant̄q̄ ponat̄ regle/ notandū est q̄ gr̄am̄atice loq̄ndo dicit̄ ē relatio. s. p̄sonal̄ et
imp̄sonal̄ seu simp̄l̄ Relatio imp̄sonal̄ ē q̄n̄ relm̄ s̄be idēptitat̄ nō sup̄. p̄ eo
dē i numero cū suo ante/ vt sc̄ia clausit̄ portā q̄ referat̄ cā Et ista fit sc̄pte mo
dis vtz in impedimētis ab alexādo posit̄is/ et oēs ille de v̄tate s̄monis sunt flē
s̄ de bonitate intelligētis p̄cedūt v̄e Relatio p̄sonal̄ est q̄n̄ relm̄ s̄be idēpti
tatis supponit̄ p̄ eodē cū suo ante Et hoc fit in ḡn̄ali tribz mod̄. s. materialiter
relatiue/ simplici relatiue/ et p̄sonaliter relatiue.

Prima regula q̄n̄ aūs sup̄pōe māliter p̄ se v̄l sibi sibi/ tūc relm̄ illō aūs
referēs/ p̄t supponere māliter relatiue Ex^m vbi aūs sup
ponit̄ p̄ se vt speculū est nomē/ et illud ē trifillabū Si at̄ dicerē et illud est pul
chrū/ s̄a cēt sup̄pōe imp̄sonal̄ Ex^m sc̄di vt Almo ē v̄bū/ et illud ē p̄me p̄sone Si
dicerē/ et illud ē nomē/ s̄a nō supponerēt̄ p̄ eodē/ q̄ aūs sup̄pōe māliter p̄ sibi sibi
et relm̄ referēt̄ ip̄m et supponit̄ p̄ seip̄o ¶ Hic nota q̄ relatiū q̄n̄q̄ sup̄pōe
māliter nō relatiue/ vt hō currit/ et ille ē p̄nomē relatiū/ sibi ille sup̄pōe māliter
p̄ seip̄o voce/ et nō relatiue/ q̄ nō facit̄ mentionē de re p̄us dicta

Sc̄da regula q̄n̄ aūs sup̄pōe simplici/ tūc relm̄ illud referēs p̄t supponere
simplici relatiue/ vt hō est spēs/ et ille ē p̄bilis de p̄tibz dānti
bus numero Si at̄ dicat̄ hō est spēs/ q̄ disputat̄ iam ē relatio imp̄sonalis/ quia
nō supponit̄ p̄ eodē in numero.

Tercia regula q̄n̄ aūs sup̄pōe p̄sonal̄/ tūc relm̄ illud referēs relatiue p̄o
nali p̄t supponere p̄ eodē p̄sonaliter relatiue/ vñ nunq̄
relm̄ sup̄pōe p̄sonal̄ relatiue nisi supponat̄ p̄ significatis v̄l im̄itatis sui aūt̄is/ vt
hō currit et ille disputat De ista sup̄pōe sunt multe regle speales q̄ sequūtur.

Regule generales de sup̄pōe relatiuozū p̄sonali s̄t q̄n̄z.

Prima regula ḡn̄alis est Relm̄ s̄be ydēptitatis nōq̄ sup̄pōe nisi ante v̄ri
ficato Et iō h̄ relatiua n̄ supponit̄ chimera ē q̄ intelligit̄
hō est azin⁹/ et ille currit Sz h̄ supponit̄/ chimera nō est/ q̄ intelligit̄/ hō nō ē azi
nus/ et ille currit Silit̄ h̄ onis hō qui ē albus currit/ ponat̄ q̄ onis hō sit alb⁹
et nullus currat/ sibi relm̄ qui/ nō sup̄pōe/ q̄ aūs nō v̄rificat̄. s. onis hō currit Et q̄
p̄z q̄ relm̄ nō capit̄ suā sup̄pōem a sup̄pōe sui aūt̄is/ s̄z a v̄rificatione sui aūt̄is

Sc̄da regula Relm̄ s̄be ydēptitatis sup̄pōe solū p̄ illo p̄ q̄ v̄rificat̄ suū aūs
vel denotat̄ verificari ita q̄ etiā ip̄m relm̄ p̄ eodē v̄rificat̄
si verificet Ad h̄ q̄ ista copulatiua sit vera/ hō currit et ille disputat/ opz q̄
2^a ps v̄rificet̄ p̄ eodē/ p̄ quo ps 2^a v̄rificat̄ Et ita de ista/ hō ē spēs q̄ p̄t de plu
rib⁹/ et al̄ ē hō qd̄ est rōnale Et q̄ regula seq̄t q̄ iste sunt flē/ aīal̄ ē hō qd̄ ē irrō
nale/ azin⁹ est aīal̄/ et illud ē hō/ hō est spēs q̄ currit/ in q̄b⁹ tñ relatiua supponit̄
eo q̄ ant̄cedēt̄ia v̄rificat̄ Seq̄t̄ ex duabz regulis q̄ iste s̄t flē/ et relatiua n̄ sup̄pōe
ponit̄ Chimera est/ que erit/ hō ē lapis/ que est azinus

Tercia regula Relm̄ s̄be ydēptitatis/ positū in eadē cathē^a cū ante re
fert̄ simplici et absolute suū aūs/ et p̄ se nō p̄tracti⁹ s̄gt̄ q̄

āns. i. nō pauciora sūt q̄ suū āns *Ex^m* vt ōnis hō q̄ est alb⁹ currit/posito cau⁹ q̄
ōnis hō currat/et q̄ aliq̄ sint albi/et aliq̄ nigri/tūc reltū supponit ibi p̄ ōni hō
mine sicut suū āns *Itē* tū licz descendere copulatiue sub li hō ille licet ex ea in
ferre istā copulatiuā/ōnis hō currit/et ille ē alb⁹/qz āns illi⁹ nō stat mobil⁹/
eo q̄ nō ē totale extremū ppōnis *Tū* vt volūt qdā ex ea liceret inferre/ergo
omnis hō currit qui est albus.

Quarta regula Reltū sbe ydēpitat⁹ positū in diuersa cathē^a p̄ orōe
a suo ante/sup⁹ solū p̄ illo p̄ q̄ verificat suū āns/et refert
ip̄z in p̄patione ad aliud extremū seu totā cathēgoricā in q̄ po⁹ āns/et p̄tracti⁹
p̄ q̄ āns/et aliq̄ hō est latro/et tu es ille/sup⁹ li ille p̄ aliq̄ hōie nō simplr/sz p̄
eo q̄ est latro *Quia* nisi sic/tūc aliq̄ verificat reltū nō verificato ante neqz sup
ponēte/vt ista copulatiua Chimera est/et illa intelligit *¶* *Vñ* sp̄ h̄ verū est q̄
reltū ypothē^a reltū refert suū āns n̄ simplr/sz in p̄patione ad alter extremū
rū *Et* dicit reltū p̄tracti⁹ figre/nā cū dico aliq̄ hō currit et ille disputat/signi
ficat q̄ ille hō currās disputat *Et* id loco relatiuū nō licet ponere suū āns *Itē* se
sz āns cū altero extremo p̄ q̄ verificat/et h̄ in diuersa cathē^a *¶* *Sz* arguit
p̄ hāc regulā si ip̄a cēt vā seq̄ret q̄ iste cōdicionales cēt vē Aliq̄ hō currit si
ipe sedet Aliq̄ hō est mortu⁹ si ipe ē viu⁹/qdā hō est alb⁹ si ille ē niger/illa opi
nio est vā si ip̄a est flā/q̄ vidēt ēē impossibiles/qz sūt p̄ma q̄ ille currit q̄ sedet
et 2⁹ q̄ ille ē mortu⁹ q̄ est viuus/et 3⁹ q̄ ille ē niger q̄ est alb⁹/et q̄ opinio vā ē
flā *¶* *Oico* q̄ p̄dēt ppōes sē vē/et nō sūt cathē^a currentē sed obere/nec mor
tuū ēē viuū *Sz* sūt p̄dicionaliē solū *¶* *Cōdicionales* sūt nichil ponūt/vñ sensus
est Aliq̄ hō currit si ipe sedet. i. si ipe hō q̄ currit sedet/qz reltū refert āns non
simplr/sz in ordine ad aliud extremū/ideo totū h̄ bz poni loco relatiuū/vñ ista
si ipe hō q̄ currit sedet/infert aliā. i. aliq̄ hō currit/sz tota p̄diconalē ē vā et ita
de alijs *¶* *Si* arguat 2⁹ si regula cēt vā/seq̄ret q̄ ista copulatiua cēt falsa
ōnis hō est aiāl/qd est rōnale *Seqla* p̄bat qz sūt q̄ ōnis hō est aiāl/qd aiāl
qd est ōnis hō est rōnale/cū reltū refert suū āns in ordine ad totā ppōem sui
antis *¶* *Oico* negādo q̄ p̄cet illd *¶* *Ad* p̄bationē dicit q̄ reltū nō refert suū ān
cedēs cū signū/sz solū in cōpatione ad rēsonū cathēgorice p̄ter signū *Itā* res
fert li qd ip̄m aiāl/p̄ illo p̄ quo verificat de alio extremo/illud autē extremū
nō est ōnis hō/sed hō/eo q̄ signū nō est p̄s extremi

Quinta regula Reltū diuītat⁹ sbe/et reltū reci p̄cā possessiuū/siliter
reltū accētis tā ydēpitat⁹ q̄ diuītat⁹/nō sup⁹ p̄ illo
p̄ q̄ sup⁹ suū āns/sz p̄ alio *Ex^m* de relatiuō diuītat⁹ sbe Aliq̄ hō currit/et
alius dormit/sbi p̄ alio sup⁹ hō/et p̄ alio li alius *Ex^m* de possessiuo Aliq̄ hō
diligat suā pecuniā/p̄ alio sup⁹ hō/et p̄ alio li suā qz capiet p̄ pecuniā/vñ reltū
possessiuū sp̄ sup⁹ p̄ aliq̄ possessio a suo ante *Ex^m* de relatiuō ydēpitat⁹ accētis
vt ethiops ē niger/et talē cōm⁹/sbi talē nō sup⁹ q̄ nigredine ethiops/sz p̄ alia
sibi sili in spē *Ex^m* de relatiuō diuītat⁹ accētis/vt cign⁹ ē alb⁹/et alteriusmōi
est coru⁹/sbi alteriusmōi sup⁹ nō p̄ albedine cigni/sz p̄ dissimilitate in spē

Regule speciales

Prima regula Antecedēte verificato et supponēte discrete/tūc reltū sup⁹
discrete/vt plato currit/et ille disputat *Adidit* aut li sup⁹
ponēte/nō de necitate/sz de bñ eē/qz forte sic meli⁹ iuuenes capiet *Et* intelligit
hic et in sequētibus sp̄ supposito q̄ reltū supponat *Itā* p̄tingit q̄nqz āns verifica
ri affirmatiue/et reltū nō supponere/vt chimera intelligit/et illa erit

Secunda regula Alite verificato et supponete defiate/reletm ipm referes supponit defiate/ vt azin⁹ currit q est butu⁹ Et h/h⁹ est fortes q currit/supponit li q defiate sicut suu⁹ ans Siliter h⁹ posito q solus fortes currit et sit alb⁹/cu⁹ tuc dr/h⁹ currit et ille e alb⁹/li ille no supponit discrete h⁹ def⁹ minate s⁹m biridanu⁹ Siliter h⁹ fortes est currens e illud e h⁹ ¶ Siar⁹ Reletm supponit p vno solo h⁹ et i pcedeti ppoe Probat qz supponit solu p illo p q verificat suu⁹ ans/sz hoc e solu p forte igit ¶ Oico qz reletm referit ad tim coem q aptus natus e supponere p plibus/et no ponit ibi cu⁹ cois taaz tmin⁹ discretus/sz tanqz t⁹ cois/ideo reletm supponit coir defiate Sur tñ aliq de pna opinione q tenet q reletm supponat ibi discrete pcedetes biridano et qbusdam alijs/sz vtrug e satis pbabile Ex isto seq⁹ q non opz reletm p tot supponere p quot sup⁹ suu⁹ ans/vt azin⁹ e aial/et illud e h⁹/li aial sup⁹ p onibz aialib⁹/e li illud solu p aialibus azinis

Tercia regula Si ans verificatu supponat pfuse distributiue/tu⁹ relatiu ipm referens supponit pfuse distributiue/vt onis ho currit et ille disputat ¶ Si dicat h/omis ho est fortes/et ille est sba/suppo⁹ ans ho distributiue/et tñ reletm supponit discrete Qd pbat qz vtz in r⁹ regula generali/reletm supponit solu p illo p quo verificat suu⁹ ans/sz ans solu verificat p tio discreto. forte/sz hoc reletm ille supponit discrete et no distributiue ¶ Dico negado minoz/qz ans nec supponit nec verificat p tio discreto/vmo supponit p oib⁹ hoib⁹ copulatiue et e ppofia ¶ Si replicat h⁹ verificat p vno solo/omis sol e iste sol/et ille e lucidissim⁹ planetaru ¶ Oico q licet reletm ibi referat ad tmini coem verificatu p vno solo/tñ ille t⁹ cois supponit p pluribus/et aptus natus e verificari de pluribus et hoc sufficit

Quarta regula Si ans verificatu supponat pfuse tm/tuc relatiu in eade cath⁹ etis supponit pfuse tm Si vo fit in diuersa cathogorica/tuc reletm supponit defiate Ex⁹ pmi vt tm aial qd est sba e homo Ex⁹ scdi/vt tm aial est ho/et fortes est illud/supponit li illud defiate/te onis ho est aial qd est ronale supponit li qd defiate ¶ Sz possz argui cotra dicatas regulas Et pmo cotra scdam Lu⁹ dr aliqs azin⁹ est aial/et nullus ho e illud sba ans aial supponit defiate/et reletm illud pfuse distributiue ppter signu⁹ vte negatiu⁹ ipm pcedes Siliter hic/h⁹ est aial/et onis ille currit Cotra qrtā sic/ Aliqs ho est/et qlibet ho est ille Ans supponit defiate/et relatiu pfuse tm/qz est p⁹ vls affirmatiue Siliter h⁹ Aliqs ho est aial/et tm illud est ronale/li aial sup⁹ defiate/et li illud pfuse tm/qz e subiectu⁹ ppois exclusiue Ad istud rndet biridan⁹ q frustra fit additio signi vls imcdiate ad relatiu relative sumptu⁹ qz natura ei⁹ e q supponat sicut suu⁹ ans/sz signu⁹ no est natu⁹ mutare sua suppo⁹ Sicut nec negatio pcedens/vt si dico aial currit/et nullus ho est illud/h⁹ reletm illud no distribuit/sz sup⁹ defiate vt spe dicit Itē ocan in forma dicit q nega⁹ nuqz facit reletm stare cofuse distributiue/sz sp sup⁹ p illo p⁹ice p q verificat suu⁹ ans vel denotat verificari/vt aliqs ho est plato/e fortes no est ille Et dicit q de vtute hmonis iste stat fit Aliqs ho currit/et fortes no e ille Et aliqs ho currit et fortes e ille ¶ Ad dit tñ biridan⁹ Si tñ aliqs vellet sustinere q signa e negationes distribueret relatiua ille hrēt dicere q regule cent intelligede de relatiuis sumptis sine signis Sz videt q relatiu pt distribui/pbat qz cu⁹ dr aliquis ho currit et ille disputat Secda ps isti⁹ copulatiue e vna pp⁹/sz onis pp⁹ hz p⁹dicto:ia/e no est verius dare p⁹ditione qz toti pponere negatione/igit p⁹dicto:ia illius ille disputat/erit ista no ille disputat et s⁹deo q sunt de p⁹ria opini

one ponunt regulam talem

Quinta regula Relatīō grāmaticale supponēs cōiter sup qd cadit negatio/vel signū vlc/aut aliud sincathegema hñs vim pfundēdi aut distribuēdi supponit pfuse distributiue aut pfuse tm/hm crigen/ cīā illius negationis vel signi. Aut p ablationē negationis vel signi/pr suppone re sicut suū ans Ex^m vt hō currit/et nō ille disputat/supponit li ille distribu tiue Et hic aliq̄s hō currit/z quilibet hō est ille/supponit li ille pfuse tm Si ve ro signa auferat relatīō supponit deiciate sicut suū ans ¶ Si q̄rat de ista p positione Aliq̄s hō est/et q̄libet hō est ille Et aliq̄s hō est/et nullus hō est ille quō supponit relatīō ¶ Ad h̄ dicitur aliq̄ q̄ supponit deiciate vt volūt ockan et hiridan⁹ Probat h̄ qz suū ans supponit deiciate/ḡ et relatīō/p̄na pbat p scōz regulā dictā ¶ Alij dicit q̄ li ille in h̄ma supponit pfuse tm/et in scōz pfuse distributiue p istā regulā quinta Et dicit qz 2^a regula intelligit nisi signa supue niat pfusua ¶ Si q̄rat an fiat v̄e Dicit q̄ sunt sc̄e/yz aliq̄s hō est/z q̄libet hō est ille/z ps significat q̄ aliq̄s hō q̄ est q̄libet hō est/qd est flm Et nō figt q̄ q̄libet hō est aliq̄s hō Et 2^a Aliq̄s hō est/et nullus hō est ille/z q̄ est nullus hō est/qd est flm ¶ nullus hō est aliq̄s hō qui est Sz figt q̄ aliq̄s hō/q̄ est nullus hō est/qd est flm ¶ Siloco flatini liceat ponere suū ans cēt v̄a/vt aliq̄s hō ē z q̄libz hō ē aliq̄s hō

Sexta regula Relatīō diuersitatis sbe/et relatiuū reci.pco possessiui/ similiter relatīō accētis/variant suas suppoēs p additio nē vel remotionē negationis et signi hñs vim pfundēdi vel distribuēdi Ex^m de relatiuō diuersitatis sbe/vt hō currit et om̄s alius ab eo disputat. Istis sup ponit deiciate/et li alius cōfuse distributiue Ex^m de relatiuō reci.pco possessi uo/vt fortes videt oēm suū equū Ex^m de relatiuō accētis/vt fortes ē albus/ et om̄s talis est homo.

Queritur utrū ista p̄na sit bona/ōnis hō q̄ est alb⁹ currit/ḡ om̄s homo currit q̄ ē albus Siliter om̄s ppō cui⁹ pdictoriū est ve rū est flā/igit om̄s ppō est flā/cui⁹ pdictoriū est verū ¶ Dicit q̄ sic/qz li qui in h̄ma/et li cui⁹ in 2^a p̄na eodē mō referūt/qz se tenent ex eadē pte extremi in ante et p̄te ¶ Si arguat ponat casus q̄ om̄s homo albus currit/et ali⁹ quis hō niger dēscat/tūc ans est verū scz om̄s homo qui est albus currit/et tūc p̄na est falsum/scz ḡ om̄s homo currit q̄ est albus ¶ Dicit q̄ p̄ns est v̄e/eo q̄ li qui om̄ino eodē mō refert in v̄traqz/nā qui semp se tenet ex eadē pte cui⁹ dem extremi cū suo ante vt dictū est ¶ Arguit cōtra/in dicto casu istud p̄ns nō est verū Probat qz ex ipō seqtur flm sic arguendo Om̄is hō currit q̄ est albus/hō niger est homo/igit homo niger currit qui est albus/p̄na tenet in darij et p̄ns est impossibile ḡ et ans ¶ Vico q̄ p̄na nō tenet in darij qz plus subijcūt in maiori q̄ p̄tur in minori Sz debet sic argui Om̄is hō currit q̄ est al bus/sz homo niger est hō qui est albus/ḡ homo niger currit/tūc minor ē falsa. ¶ Si arguat adhuc nō sequit Om̄is homo currit q̄ est albus/igit om̄s hō currit/et ille ē albus/p̄ns repugnat casui/p̄na pbat qz videt argui ab eodē ad tōē ¶ Vico negādo/qz ans est de sensu p̄posito/et p̄ns de sensu diuiso/qz li q̄ se tenet in ante ex pte cui⁹ extremi Sz li ille in p̄nte nō se tenet ex pte cui⁹ extremi Ex isto pz q̄ nichil refert dicere Om̄is ppō est vera/cui⁹ pdictoriū ē falsum Et om̄s ppō cui⁹ pdictoriū est falsum ē vera/co q̄ li cui⁹ est obliqua de q̄/v̄ v̄is est v̄a in casu quo q̄libet habcat suū p̄tradiuō Et sua p̄tradiuō tona est falsa/scz aliqua ppō nō est vera cui⁹ p̄tradiuō est falsum

C Si arguat illud diciturum est verum sic arguendo/jlla ppo no est va/cui? diciturum est flm/et illa est aliq ppo/jgit aliq ppo no est va/cui? diciturum est flm **C** Dico q no v3 nec est syllo? expositio?/q? no bn sumit p?stia totius extremi Sz debet sic argui/jsta no est va/et ista e aliq ppo cui? diciturum est flm/jgit aliq ppo cui? diciturum est flm no est va/vel sic/jgit aliq ppo no e ve ra cui? diciturum est flm Et hec dicta sunt p?babiliter **C** Biridan? dicit q hec ppo/jlle q dormit somniat/vel omis ho q est albus currit fit cathe?/na h totu ille q dormit/est subiectu et capit ille anecdotal?ter Et hec/ilie dormit q som niat e ypo?/et indans est q talis pponu pponat aut postponat **C** Si q? rat an ista dicitioal sit va Illiq ppo est va/si sua dicitioa est va **C** Dico sic q? figt q aliq ppo est va/si dicitioa alic? ppois est va Et sic negat illa Paul la ppo est va/si sua dicitioa est va/q? ans istius dicitioal est vna indefinita q no infert illa ylem De isto magis ad longu dem est sup qstione p? in leone

De suppone impropria

Supponit duplex scz ppria et im ppria Suppo ppria est qn termin? supponit p eo qd figt pprie f?m impone sibi a pmo impostore data De q dem est supra Suppo im ppria e qn termin? accipit im pprie pmo qd no de impoe/sz ex coi ysu figt Et lz multe sint ei? spes f?m multas si guras gramaticales/tn in pposito sufficit ponere qnq? e? spes que sunt suppo anthonomatica/synodoyca/methaphorica/methonomatica/yronica Et pt hic supaddi distributio accomoda **C** Suppo anthonomatica est qn emi nus supponit p?ite cui maxime nome? zvenit p excellencia?/vt aplus dicit De lius e nubere q? vii/sbi capit apla p sco paulo/jte ppha dicit Muz? vidi iustu derelictu/nec sceme ei? qrens pane/sbi ppha capit p davis **C** Suppo sy nodoyca est qn ps supponit p toto vel eo?/vt anim? mulieris e michinuptus **A**ffer michi fonte **C** Suppo methaphorica est qn termin? supponit p aliq r?e trasumptionis vel similitudinis/vt iste e tanq? agn? .i. valde mitis/ilie vo est lupus .i. multu vorax et rapax **C** Suppo methonomatica est qn coi nes ponit p?tento et eo?/vel abstractu accntis supponit p subiecto/et sic de alijs ei? mod?/vt iste bibit magnu ciphu .i. vinu multu in ciph? p?tentu/jte Lo? ta dom? e in pace .i. hoies in domo sunt in pace/jte thcretius tu no nisi sapias es vbi etia pt ee yronia **C** Suppo yronica e qn termin? supponit p suo co trario/vt iste e valde bon? socius .i. malus nequa? Lu es valde doct?/p yronia .i. valde indoctus rudis et ignarus **C** Suppo vel distributio accomoda e qn termin? cois de vtute hmonis supponit p omib? suis inferiorib? copulati?e tn ppo no reddat va p omib?/sz vno vel pluribus exceptis Ex?m vt celu tegit onia/deus creavit onia Jte oes declinaverut et fil inutiles facti sunt Jte oes in ada peccaverut e egit gra dei **C** Ex qbus pz q? multu diliget?r p?iderand? est qn emini et ppoes accipiut de vtute hmonis/et qn f?m vsum loquentiu vel f?m intentione auctoy Et f?m h? dicit ozdes tales distingui/ocedi vel negari Et hec de suppo terminoy ta absolutoy q? relatiuoy sufficiut.

Finis tractatus octavi

Sequitur textus tractatus noni

Lectio prima Tractatus Noni. De ampliatione

Tractatus nonus de ampliatione.

Personalis suppositio est acceptio termini cois p suis inferiorib? Cui? alia e determinata alia cofusa vt prius patuit. Item personalis suppositio alia e restricta. alia ampliat. Et ita ampliatio e restrictio habent fieri circa suppositione personale. Restrictio e coactatio termini cois a maiorisuppone ad minorem: vt cu dicitur homo alb? currit hoc adiectim alb? restringit hoim ad supponendu tantum p albis. Ampliatio est extensio termini cois a minori suppositioe ad maiore: vt homo pot esse anticristus. Ne termin? ho non supponit solu p his q sunt sed etiam p his q erit vñ ampliat ad futuros. Dico aut termini cois. quia termin? singularis vt sortes no ampliat neq restringitur.

Ampliationu alia fit p verbu vt p hoc verbu pot vt homo potest esse anticristus? Alia fit p nomen vt hominem e anticristu est possibile. Alia p participiu vt homo potes e esse niger. Alia p aduerbiu vt homo necessario pot esse aiál: homo em non solu supponit p pnti tempe sz etiam p futuro. Et ideo sequitur alia diuisio ampliationis scz. Ampliationu alia fit respectu suppositoꝝ vt homo pot e anticristus? Alia fit respectu tempm vt homo necessario est aiál vt dcm est.

De ampliatioe que fit ratione suppositoꝝ talis datur regula. Termin? cois suppones vbo habeti vim ampliadi a se vel ab alio: ampliatur ad ea que pnt e sub forma termini supponetis vt ho pot e aiál. hic ille termin?

homo non solū supponit p pātibus sed etiā ampliatur ad omēs qui erūt Dico autē a se: qz hoc verbū potest de se habet vim ampliādi. Dico autē vel ab alio: qz hoc picipium potens s hoc nomen possibile. dāt vtutez ampliandi vbo cui adiūgūtur. vt homo potens ē esse animal. vel animal possibile est esse albū z sic de alijs.

De ampliatiōe at que fit rōne temporis talis dat regula. Termin⁹ communis supponēs vel apponens verbo hñti vim ampliandi quis ad temp⁹. supponit p his que sunt que erūt vel que fuerūt: vt hō necesario est aniāl Ibi tam hō q̄ animal tenent pro his que sunt z que erūt.

Circa p̄dca queritur de hoc sophismate impossibile p̄t esse vez. probatur. qz illud qb̄ est vel erit impossibile p̄t eē verū: s̄z anti p̄m non fuisse post temp⁹ suū ē impossibile. z mō p̄t eē possibile z vez. q̄ impossibile p̄t esse verū Contra quicquid p̄t eē verū est possibile. sed impossibile p̄t eē verū. q̄ impossibile ē possibile: in tercio mō prime figure S̄z conclusio ē falsa ergo aliqua p̄missa. non maior ergo minor. s̄z illa ē sophisma ergo sophisma est fallum Solutio sophisma simpliciter est fallum Et p̄batio peccat penes fallaciam accētis. qz cum dico: id qb̄ est vel erit impossibile: duo dico s̄z subiectū illius impossibilitatis siue ipm̄ impossibile. sed illud quod est vel erit est res subiecta. z impossibile accidit ei: z posse eē verū assignatur vtriqz in eē Sicut hec anti p̄m non fuisse erit impossibile. s̄z anti p̄m non fuisse p̄t esse verū. q̄ impossibile p̄t eē verū. nō valet qz anti p̄m non fuisse est res subiecta: z impossibile ē accētis. z posse esse vez assignatur vtriqz in eē

Et tantum de ampliatiōibus

vey est possibile: sz impossibile pt esse vey: g impossibile e possibile: pna tenet
 in darij L'oclu^e e falsa g aliq pmissay: no maior: g minor qd e sophisima ¶ Sz
 obicit pbado ipm ee vey sic arguedo Illud qd e vel erit impossibile pt ee vni:
 sz antipm no fuisse p^o temp^o suu erit impossibile r vey: g impossibile pt ee vey:
 Istud soluit auctor: nr dicens q argumentu peccat penes fallacia accntis vt pz
 in textu ¶ Si arguat aliqd albu ee nigz e impossibile. r tn pt ee vey ptz. quia
 possibile e rem alba fieri nigra: g impossibile pt ee vey: ¶ Oico q albu e ni
 gru capiut du^o: D^o materialr r p notaris scz albu p sbiecto albo/ e nigz p
 sbiecto nigro e maior n e vera qz sbiecta albu pt fieri nigz ¶ Alio capiut foit: p
 suis sbis/ e maior e va e b^o falsa/ qz sic albu fieri nigz e impossibile ¶ Si ar^o
 e^o forte videre oe astz e impossibile qz ad h^o sequer ipm ee siml sup terra r infra
 terra: r tn pt esse vey successiue jz it impossibile pt ee vey: ¶ Oico q eo mo
 quo ponit inesse scz successiue tuc forte videre ome astz no e impossibile: qz ip
 se successiue r no fil pt videre ome astz ¶ Alter soluit sophisima q impossibile
 bile: in ista ppoue impossibile pt esse vey/ ca^o du^o: D^o p eo qd nuc e impossi
 bile tuc pp^o e falsa ¶ Alio^o p eo qd pt ee impossibile tuc e vera: pbat qz ille t
 m^o impossibile ampliatur p eo qd ia e vel qd pt ee impossibile distiuctiue: ita
 sua expones e vna distiuctia e altera ps est vera: g r ipa e vera ¶ Ans pbat qd
 expo^o sic Qd e impossibile pt esse vey: vel qd pt esse impossibile pt ee verum
 q secunda ps verificat de sortem no fuisse rome postq fuerit rome ¶ Si ar^o q
 q ipa sp e falsa/ e h^o sic impossibile pt esse vey/ sz impossibile e tale q no pt ee
 veru: g qd no pt esse vey pt esse vey/ pns e falsum: no minor g maior qd est so
 phisima ¶ Minor: pbat Dme impossibile p se/ r ome impossibile p accns e tale
 q no pt ee vni: sz oe impossibile in mudo aut e p se aut p accns: g impossibile e
 tale qd no pt esse vey ¶ Oico negado pnam: qz iste termin^o impossibile equo
 catur in pmissis/ qm in maiori ca^o p eo q pt ee impossibile: r in minori capit p
 eo qd e actu impossibile.

¶ Arguit secundo impossibile pt esse vey: sz ome vey est possibile: g imposs^o
 e possibile ¶ Oico q ibi ar^o ab amplo ad no amplu ex pte li impossibile qd
 in maiori ampliatur p eo qd pt esse impossibile sz in pnte no ampliatur ca^o p illo
 qd ia est impossibile Si ca^o in conclusioe sicut in maiori conclusioe ¶ Ho
 dem mo peccat argumentu text^o qd tn auctor nr reputat bene concludere Dn ar
 guit sic Quicqd pt esse vey e possibile sz impossibile pt esse vey g impossibi
 le e p^o ¶ Oico nega^o pna qz ar^o ab amplo ad no amplu vt clare pz ex pte li impos
 sibile qd apliatur in minori/ r no in conclusioe

Contra illa pte/ si capiat impossibile p eo qd nuc e impossibile tuc sophisima e
 falsum ¶ Ar^o sic: bn se^o: Veru pt ee impossibile: g impossibile pt esse veru: pna
 tenet p quersionem simplicem ¶ Ans pbat qz h^o vey erit impossibile demrando
 antichristu non fuisse p^o temp^o suu: g vey erit impossibile ¶ Oico q in quer
 sione tñ dent eodē mo supponere r eq ample: mo in pma li impossibile no am
 pliatur qz est ptu r capit p eo qd pt esse impossibile si ans debeat ee vey ¶ Et in
 sequente capit p eo qd actu e impossibile si debeat ee falsum in quo sensu nega
 tum e sophisima Si vero placeret in pnte etiam cape p illo qd pt esse impossi
 bile tuc pns est vey sicut ans

Queritur secundo. Vtra istud sophisima sit vey Dme qd erit e Et istud
 Dme qd pt esse est ¶ Ad p^o dico q est vey: pba
 tur qz relm nūq supponit neq apliatur p plurib^o qz suu ans verificat: vt dictuz
 est sup: sz cu d^o ome qd erit est: jbi intel^o h^o ans ens/ vt oe ens qd erit e. qd no am

pliatuꝛ ſz ſoluꝛ ſupponit p pñtibꝫ eo qꝫ ſupponit reſpꝫ hꝫ vbi ē. qd reſtringit ipſum ſtare p pñtibꝫ / ſz rclatm eodeꝛ mō ſupponit. ſz hoc totū omē qd erit: non ſupponit niſi p his qꝫ ſunt: r de omi tali vey eſt dicere qꝫ eſt Eoē mō dꝫ de iſto ſophiſmate Dñe qd pꝫ eſt eꝫ qd ē vñ: r pbat ſicut de pꝫcedenti. Etiam pbat ſic. Lñ enſ eſt illd qd pꝫ eſt: ſz omē qd pꝫ eſt ē: pñia tenz ab exclñſiā ad vlcꝫ in terminis trāſpoſitibꝫ ¶ Sz arꝫ cōtra. antiꝫpꝫ nō eſt: r antiꝫpꝫ crit: ſz aliqd qd erit nō eſt. r ſic pꝫcōziū ſophiſmatis ē vñ. ¶ Oico qꝫ ſb maior dēt ſumi vna de ineſſe vel de pñti: vt ſic. antiꝫpꝫ nō eſt: r antiꝫpꝫ ē aliqd qd erit: ſz aliqd qd erit nō eſt: tūc añs ē repugnāſ / r qꝫ debeat illa de pñti ſb ſumi: pꝫ qꝫ ſb icctū ſophiſmatis ſtat ſoluꝛ p pñtibꝫ ¶ Item ſi arguat ſic Aliqꝫ erit qui tamē nobū ē: vt pꝫ de antiꝫpꝫ / ſz non oē qd erit eſt. Negatꝫ pñs ſz debz ꝫcludi: nō qꝫ quid erit ipſuz eſt / r hoc ideo qꝫ in pma pñs arꝫ ab amplo ad non aplū: Nam aliqꝫ apliat p eꝫ rit / r in pñte li oē qd erit / non ampliat qꝫ ſupponit reſpꝫ li ē. ¶ Ideo ex illo añte debz inferri nō qꝫ quid erit ipſum eſt ſbi qꝫ quid apliat qꝫ ſupponit reſpꝫ erit. ita etiam rclatm ampliat ¶ Ex quo clare pꝫ iſta eſt vā Dñe qd erit eſt: ppter nō ampliationē añtis r rclatui Et iſta eſt ſa Quicqd erit ipſum eſt ppter apliaſionē añtis r rclatui Per hoc ſoluū iſtud argumētū iſtū. pꝫ oēs videtur equaꝫ lere Quicqd erit ipſum eſt: r oē qd erit eſt: ſz pma eſt falſa ſz ſecūda. Solutio dca eſt negatꝫ eas equiualeꝫ: nam quicquid ampliat ad futura jta r ſuuz rclatm nō autem ita eſt de ſecūda

¶ Si arguat adhuc Dñe qd erit eſt: antiꝫpꝫ crit ergo antiꝫpꝫ eſt. cō ſequentiā tenz in darij / r ꝫcluſio eſt falſa. non minor ſz maior qd eſt ſophiſma ¶ Oico qꝫ ſyllꝫ non valet. quia minor non ſumit ſb diſtributione maioris. qꝫ ſb icctum minoris ſumit p futuro ppter ampliationem: r non erat diſtributio in maiori niſi p pñtibꝫ jgitur non valet. ¶ Contra ſecūda ſz. Dñe qd pꝫ eſt eſt. pñt fieri argumenta dca Etiam pꝫ ſic argui Eadem rōne dēt iſta cōcebi Dñe qd pꝫ intelligi eſt ē Item in pꝫ oē qd deꝫ potuit ꝫducere ꝫducit. Item in futuro Quicqd deꝫ poterit ꝫducere ꝫducet Itē qꝫ oēs hoies qꝫ pñt eſſe ſunt Dico om̄s tales ꝫcedūt vere ¶ Si arguat Si omē qd pꝫ intelligi eſt ſz nihil pꝫ intelligi qꝫ illd ſit: pñs tenet ab expoſita ad vnam ſuam exponētē. Negatꝫ pñs qꝫ arguit a non amplo ad aplū: qꝫ hꝫ rclatm qd / non ampliat in añꝫ cedēte / r hoc rclatm illd: ampliatuꝛ in pñte Ergo deberet ſic ꝫcludi / ſz nihil eſt qd pꝫ intelligi quā illd ſit: qd eſt vñ ¶ Si vltra arguat. Si oē qd pꝫ intelligi eſt / oē intelligibile eſt. ¶ Itē ſi deꝫ ꝫducit omē qd potuit ꝫducere: ſz deꝫ ꝫducit omē ꝫducibile ¶ Oico ꝫcedēdo añtia: r negādo pñs qꝫ in pꝫ pñs arꝫ a non amplo ad amplū ¶ In ſecūda ex pꝫterito inferitur futurum

Arguitur pꝫmo Contra textū Sciā de apliatōe nō diſtinguit a ſciā d ſciā de genere r ſpē: ſz ſuppō. ſz de ipſis erit vna ſciā. Anſ pbat qꝫ eadē ē qꝫ eadē ē ſciā de pꝫcōe / r de pꝫcōe cathꝫ r ypotheꝫ ¶ Oico ſz de genere eſſentiali r ſua ſpē ſit eadem ſciā nō tñ de genere r ſua ſpē accñli Jam apliaꝫ ē ſpē accñliſ ſupponis ¶ Itē ampliaꝫ non ē aliud qꝫ ſuppoſitio ampliata ¶ Replicatꝫ de ente p accñs nō eſt ſciā / ſed ampliatio ſeu ſuppoſitio apliata eſſens p accñs vt dicit ſolutio ſz de ipſa nō erit ſciā: aut ſolutio nō eſt bñ data ¶ Oico qꝫ licet de ente p accidens non ſit ſcientia ſb alternaſ: tamen de ente p accidens bene eſt ſcientia ſb alternaſ De iſto videatur in pꝫemio texti quicquid eſt ſecūda.

Arguitur ſecūdo Contra diſſinitionē ampliatiōis. terminꝫ cōis non pꝫ apliari ſz male dꝫ ampliaꝫ ē extenſio ſiſ cōis. Anſ

patet qz terminus cois solus sup' p his qui actu participant forma eij cois: qz no pt ampliari ad illa q erunt fuerunt vel pnt esse: qna tenz qz illa no participant actu formam termini cois ¶ Dico q sup' eij cois du' pnt dici in actu vno qz ad actum essendi Alio qz tum ad actu vni. vt cesar ada antipps. que sit supposita hois in actu quo ad acta vni Jam d' lz terminus cois no possit ampliari quatum ad supposita actualia in esse ad. tamen optime e bene potest ampliari quatu ad supposita actualia in vno ¶ Repl' terminus cois no est supposita sua / lz est nam coem vt tenet oes reales / q nulla sit supposita actualia eij cois in vno / ¶ Dico lz terminus cois solus fecit natura coem imediate: tñ ex pnti bene est supposita illius nature comunis

Arguitur tertio: Terminus singularis est ampliari. q male d' in distinctione ampliatiois termini cois Anis pbat vt cu dicitur johes fuit studiosus. ¶ Dico lz terminus singularis possit ampliari ampliacione tempis. qz est supponere in ordine ad ples duas tpm. no pt tñ ampliari ampliacione suppositoy ¶ Repl' Lum d' eo pctr' erit ibi pctr' stat indistincte p petro q est vel qui erit q terminus singularis est ampliari ampliacione suppositoy ¶ Dico q qñ terminus ampliatus qz q tenet vniuoce lz qñ pctr' vel t' singularis stat p eo q est erit vel pt esse: hoc erit equoqe.

Arguitur quarto Contra diuisionem ampliatiois sic e h' p secundu mebyz Omnis ampliatio fit respectu tpm / lz nome no est vt tem pus / q nulla ampliatio fit p nome ¶ Dico q maior no est va quia no omnis ampliatio fit respectu tpm: lz quedam sit a nature ampliatiois dictionis sibi data a p' impositoy: e est de ampliacione noie picipij: q est suppositoy e no tpm ¶ Repl' licet possibile est noni / e non tñ ampliari p suppositis lz etiam p tpm qz solutio mala ¶ Dico lz hoc nome impossibile ampliatur q ad tempus / h' e ex pnti e no pmo: qz pmo e p se ampliatur q ad supposita

¶ Possz hic argui terminus cois no includit tempus / lz supposita. q no pt ampliari p tempus sed p suppositis ¶ Dico lz terminus cois no includat tempus: tam insequitur ipm tempus de suppositoy / que no solu hnt potentiam ad h' vt sint in vno tpe lz etiam in plib ¶ Possz argui pti' e determinati tpm. qz aut e solu p sentis / aut solum pteriti vel futuri / q nullu pti' pt ampliari aut ampliari respectu diuersay duas tpm ¶ Dico q lz pti' sit alic' determinati tempis: tñ lz vtut e aliqua p qua ampliatur vltra tempus pns: ¶ Possz argui p regulas q sint insufficiter posite qz no detiate exprimit illa vba habetia vim ampliadi. Etiam ples se regule de ampliatioib' qz duc jo nonda e r' leo que scqf

Circa secundam partem lectionis.

¶ In 2a parte lectiois erit de ampliacione fm via noialiu q multo ampliatur pfecte / locu ei sunt de ipa qz auctor n' Et ponat p' tres qoes Deiu pouit octo rgle de ampliatioib' / final' ponit tria nobilia: due qones. e qtuor: sophisnata

Queritur primo. qd e ampliatio fm nolales ¶ Dico Ampliatio e suppositio eij p suo fcatu vel fcatu in or' ad ples duas tpm indistincte Dr' p suo fcatu ppt terminos filares q lo' ampliatur ampliacione tpm p vno fto Dr' p fctis ppter rios coes: q ampliatur ampliacione tpm e suppositoy ¶ Of 3o ad ples duas tpm ad denotadu q nuqz e ampliatio nisi ei' supponat in or' ad duas copulas ¶ Hoc sit fit qñ terminus habz suppositum vel sup' corris vl' corrdetia ad duas duas tpm ¶ Et qz hic e suppositio e no ampliatio atips crit. lz hic e ampliatio atips pt ee. qz sup' ibi respectu duay copulay / lz erit e pt esse. istud intelli'. ppe lo que do de ampliacione ¶ Of 4o indistincte ad denotadu qz illa ampliatio q fit respectu diuersay

copulaz debet exprimi copulatiē vel disūctiue: aut copulatiū vel disūctiū
Queritur secūdo: an amplia^m in vlib^z et pticularib^z sen indefinitis sit eos
 dem mō exponēda ¶ **Oico** qd nō: qz amplia^m in pticularib^z et indefinitis vt aliqz senex erit puer Et puer fuit senex: ē exponēda disūctiue vel disūctiue vt qd est puer vel qd erit puer erit senex q̄ est vā Sz in vlib^z debz exponi copulatiū vl copulatiē: vt omīs puer fuit senex. expō^o sic. d̄ ne qd est puer: et oē qd erit puer erit senex q̄ ē flā Et rō h^o est qz amplia^m nō est aliud nisi ampla suppo^o termi: sz termin^o in sbto pticularis: et indefinite supponit detiāte/ sb quo descēdit disūctiue: ḡ amplia^m ill^o tū supponētis determinate. in pticularib^z et indefinitis debz exponi disūctiue Et termi^o cōis seu sbū in ppō ne vl supponit distributiē sb q̄ descēdit copulatiē. ḡ aplia^m in vlib^z debz exprimi copulatiē ¶ **Alia** rō ē: qz nisi sic due p̄cōcie essent fil^o ve vel fil^o fle vt p̄batur de istis. quidā senex erit puer. et null^o senex erit puer: que si exponā^t disūctiue a be erunt vere Si ve exponā^t copulatiē ambe erūt sic Sz hoc ē impossibile ḡ oportz qd in vna p̄cōciaz ampliatiō debz exprimi disūctiue vl disūctiū. et in alia debet exprimi copulatiue vel copulatiū

Queritur tercio Quot sunt d̄e tpm ad quas sit āplia^m ¶ **Oico** 4° scz fuisse: fore. posse eē: et ymaginari eē esse etiā q̄nta b̄z t̄p̄is scz p̄ns. sz illa non ampliat Dñ v^m p̄teriti t̄p̄is includit duas copulas. vt currit. j. est vel crit currēs: ista duplicia vba ampliant ad duo tempa Itē h^o v^m p̄t includit q̄tuor copulas vt fortes p̄t currere. j. fortes est: vel fuit: vl crit: vel potest eē currēs Ita l̄p̄t potens et possibile/ ampliant in ordine ad illas q̄tuor copulas Sz ymaginari intelligi opinari et filia includūt q̄nqz copulas vt aure^o mōs ymaginat^o valz ista: qd est: vel fuit: vel crit. vl p̄t esse: vel p̄t ymaginari esse e aure^o mōs Et quo sequit^o qd ista q̄tuor sc h̄nt p̄ ordinem: esse: quod n̄ āpliat futuz esse vel fore qd idē est: posse eē: et ymaginari esse. ¶ **Si** ar^o grammatic^o nō ponit nisi tres d̄as tpm j^o non sunt q̄nqz ¶ **Oico** qd in generali nō sunt nisi tres d̄e tpm tñ in spali possunt eē p̄tes Dñ grāmatica p̄phēdit posse eē et ymaginari esse sb futuro Aliter d̄: itz vba nō habeant nisi tres d̄as tpm b^m p̄cōtionē suā. tñ in vbo possunt esse p̄tes d̄e tpm q̄ tres b̄m e^o p̄cōtionē. b^o istoz vboz posse et ymaginari ē magz ampla/ nā multa p̄t esse et multa ymaginat^o esse q̄ nūq̄ erunt Si ar^o p̄t et ymaginat^o sunt p̄tis t̄p̄is: ḡ non sunt nisi tres d̄e tpm ¶ **Oico** liz quo ad p̄f̄gionē et grāmaticē loquendo sint solū p̄tis t̄p̄is. tñ quo ad p̄f̄gionem eoz et loyce loquēdo sunt etiā t̄p̄is futuri et sn̄ futurum. vt patebit

De verbis et alijs ampliatiōib^z ad duas d̄as temporum sunt quinqz regule

Prima regula. Omīs termin^o supponēs resp̄cū vbi p̄^o t̄p̄is āpliat^o p̄ his q̄ sūt vel fuerūt: vt hō fuit alb^o vbi hō āpliat^o p̄ hōib^z p̄sentib^z vel p̄teritis
 Puer fuit senex
 ego fuit meretricē
 viuū fuit mortuū
 generābū fuit corūptū
 pater fuit sine filio et filia
 ¶ Per hanc regulam p̄cedunt iste p̄positiones scilicet

Unde ampliatio eaz sic exprimit distictim vel distictine Qd est puer supple in pnti: vel fuit puer supple ante multa tpa fuit senex: supple a trib⁹ vel sex anis que exp^o est va p alia pte disticti Et ita alic bent suo modo exprimi. Sz forte diceret tradcozia hui⁹ est va vt null⁹ puer fuit senex. pbat duplr. Primo qz e⁹ descendentes est⁹ de sex iste puer n fuit senex: nec iste puer fuit senex / e sic de aliis que oes sunt ve Dico hz singulares sunt vere quando fit descensus ad pueros pntes. tm qn fit descensus ad illos qui fuerut pueri in pterito p qb⁹ sit apliatio singularis erunt false jo ille prior descensus vel inductio no est sufficiens

¶ Si ar⁹ Expofitio ampliacionis ista null⁹ puer fuit senex est va. q ipa e va. An⁹ pbat qz exp^o sic nullu qd est puer in pnti / vel nullu qd fuit puer in pte⁹ fuit sex q est vera p h⁹ pte disticti. Oico q male exp^o qz omis aplia⁹ in p p^o nib⁹ vlt⁹ debet exponi copulativ⁹ vl copulativ⁹ vt dcm est / e sic exponendo neutra ps copulati erit vera

Secunda regula Omnis termin⁹ suppones resp^u vbi futuri tps ampliat p his que sunt vl erut: vt pluvia generabit: ho nacet antiq⁹ ps Per hanc regulam

	Senex erit puer	parens manebit vgo
Ille sunt vere	Meretrix erit vgo.	Mortuu erit viuū
	mortu ⁹ cantabit	album erit sine albedine

¶ Ampliatio istarum debz exprimi distictim vl distictine. Et qd e senex. vl qd e rit senex supple post xl. annos: erit puer supple p duos vel tres anos Et in co⁹ tradcozijs istaz ampliatio debet exprimi copulativ⁹ vel copulativ⁹

¶ Si ar⁹ pe. hyl. ponit in fine h⁹ talem regulam. Termin⁹ cois suppones vl appones vbo hnti vim ampliadi q ad temp⁹ supponit p his q sunt: que crut vl q fu erut. p h⁹ q dicit appones vult dicere q ptum ampliat Et illd no dicit iste regule s non sunt bene posite. **¶ Oico** q hm noiales psum non semp ampliat⁹ pbant: qz sic ppo falsa fieret vera. Donat em casus q petr⁹ incipiat iam fieri doct⁹ r an hac nuq fuerit doct⁹: tuc ista est fla. petr⁹ fuit doct⁹ Sz si ptu aplia retur est va: pz qz valeret istam / qd e vel fuit petr⁹: est vl fuit doct⁹ q e vera p vna pte disticti: q vi⁹ q ptu no ampliat hz supponit ad vna dzam tps scdm exigentiam vbi. Dicit tamen q ptum ampliat resp^u incipit definit pt ptingit intelligit ymaginat e filiu vboy / e resp^u terminoy modalu vt patebit

Tercia regula Omnis termin⁹ suppones resp^u pteriti tps ampliat p illo qd est vl fuit. Et ois t⁹ suppones re spectu pteriti futuri tps ampliat p illo qd est vel erit. Ex⁹ pmi vt ho e mortu⁹ Ex⁹ scdi vt ho est generad⁹

	Puer e pterit ⁹ senex
Per hac regulam	genitu e pteritum corruptu
concedatur iste.	meretrix e futura vgo
	mortuu est futurū viuū

¶ Ampliatio istaz exprimit distictie pari no sicut dcm e de vbis pteriti e futuri tps. **¶ Si ar⁹** iste sunt fle. ho e generad⁹ / ho e mortu⁹: puer e pterit⁹ senex. Meretrix e futura vgo q non sunt pcedede p ista 3^{am} regulam. An⁹ pbat quia eaz dcozie sut ve. vt p descēdētes / h⁹ repeto ppter iuvenes vt disputado se veret e exercitē: qd ipis dabit intellcm. **¶ Sz alie** pbo q sut fle sex qz earum pvertetes sunt fle. q ipē sunt fle. vna pbat qz ex vero no pt seq⁹ flm. An⁹ pbat tur. Nam ista ho e generad⁹ pvertitur sic: ergo generad⁹ e ho. Itē ho e mortuus. q mortuu e ho item puer e pterit⁹ senex: ergo pterit⁹ senex e puer e cetera

vbi conuertentes om̄s sunt false ¶ Dico q̄ male conuertūt qz nō manet ea
dem ampliatio r̄ioꝝ qz in pueris s̄biecta sup̄opnūt āple ad duas copulas : r̄ in
puercentib⁹ ad vnā tm̄ Etiam ar² a non āplo ad āplū ex pte p̄ri qd nō āpliat in
ante r̄ p̄te s̄ō ad bñ puerendū cas oz exp̄mere illas duas copulas vt hō est
mo: t. r̄ s̄ qd est mortuū ē vel fuit hō: puer ē p̄terit⁹ sc̄ner: s̄ qd ē p̄terit⁹ sc̄ner
est vel fuit puer

Quarta regula

Om̄s termin⁹ supponēs respectu hui⁹ verbi incipit
ampliat ad supponēdū p̄ eo qd ē vel immediate p̄
hoc erit ¶ Et om̄s termin⁹ supponēs resp̄cū definit āpliat p̄ eo qd ē vl̄ im
mediate an̄ fuit Ex^m p̄mi vt hō incipit cē alb⁹ supponit ibi hō p̄ hōib⁹ q̄ sunt l̄
q̄ erūt immediate albi Ex^m secūdi vt hō definit cē alb⁹: stat hō p̄ hōib⁹ q̄ sūt vl̄
qui im^{te} fuerūt albi Volūt qd ā q̄ casus a pte post at̄ā āpliat ab his v̄bis Par
aut̄ p̄ponū expōnes videantur in tractatu de exponibilib⁹

Quinta regula

Om̄s termin⁹ supponēs resp̄cū nōis v̄bal̄ in bilis r̄
bile: in tiu⁹ s̄u⁹: r̄ in tor r̄ trix ampliā p̄ eo qd ē vl̄
p̄t esse: s̄cū aptū natum est cē De at̄ā rōnal̄ ē creabilis. Aure^m mōs ē ymagina
bilis: hō ē risibil⁹: Item monach⁹ ē lector: frater ē scriptor: Armat⁹ vir ē pugil
lator: s̄ste ē pistoz: vxoz sua est pistrix: ancilla est lotrix: illa est scriptrix: ignis ē
obustiu⁹ q̄ sic p̄uertit s̄ qd est cōbustiu⁹ ē vel potest esse ignis In quib⁹ v̄bas
lia non snt actū qz tūc p̄pōes essent false qm̄ nō actualiter legerent scriberent
currerent r̄ Sed snt ap̄titudinem r̄ iō ampliā
Si queratur an̄ ista sit vera Antichrist⁹ est risibil⁹ Videt q̄ sic: qz valz istā: qd
ē antichrist⁹ vel qd erit antichrist⁹: est risibile que videtur vera p̄ altera pte dis
iuncti ¶ Contra videtur q̄ sit falsa qz est vna affirmatiua cui⁹ s̄bituz p̄o
nullo supponit De isto pat̄bit infra

**De terminis ampliatis ad
quatuor differentias tempoz
sunt regule**

Prima regula

Om̄s termin⁹ supponēs resp̄cū istoz v̄boꝝ p̄t r̄
tingit ampliatur ad quatuor d̄as tempm̄ p̄ his que
sunt vel fuerūt erūt vel p̄te cē: vt albi p̄t esse nigrum:

Per hanc regulam
conceduntur iste.

- Calidissimū potest esse frigidissimū:
- Sedens potest esse currens:
- Dannat⁹ potest saluari r̄ eē
- Album p̄tingit esse nigrum
- Papa potest esse laycus
- Verum potest esse impossibile

¶ Ampliatio at̄ sic exp̄m̄ Od ē dānatū: vel fuit: vel erit: vl̄ p̄t cē dānatum
Pōt saluari q̄ est vera: p̄ vltiā pte dist̄cti: r̄ in sensu diuiso

¶ Et p̄ hāc regulam
negantur iste.

- Omne currens p̄t esse homo
- Omne portans saccū p̄t esse asin⁹
- Omne intelligens potest esse homo

Que sunt impossibiles patz exponendo ampliatiōē sic: om̄e qd est currens.
r̄ fuit r̄ erit r̄ potest esse currens: p̄t esse hō. que est falsa: qz asin⁹ p̄t cē currens: r̄

si non potest esse homo Si arguatur sic Omne currere est homo et hoc verum in casu possibili
 omne currere potest esse homo: quia tenet ab esse ad posse esse: sicut hic homo currit. Si
 homo potest currere ¶ Oico negatio quia est fallacia quoniam est causa et quia argu-
 itur ibi ab inferiori ad superius cum distributione Nam si non ampliat est inferior
 ad seipsum ampliatum Sine autem distributione bene se ab esse ad posse esse:

Secunda regula. Omnis terminus supponens vel apponens respectu istorum
 modorum possibile impossibile contingens et necessarium am-
 pliat ad quatuor duas tempora per his que sunt fuerunt erant vel prout esse Exemplum vel
 creans necesse est dicuntur: hominem impossibile est esse asinum

¶ Sed aduerte quod isti modi diuersimode ampliantur: quia necesse ampliat ad omne tempus
 affirmatiue Et impossibile ad omne tempus negatiue: ideo equipollent signis velibus
 et ampliatio in eis exprimit copulatiue vel copulatiue Sed possibile et contingens
 ampliant ad omne tempus distinctiue Et equipollent signis particularibus: et ampliatio
 in eis exprimit distinctiue vel distinctiue

Queritur primo propteritum Ad hoc respondet quodam quod non solum ampli-
 ant ad tres copulas sed esse fore et posse esse: quod probatur quia ad presentem non est potentia
 ut dicit philosophus primo de celo et mundo. sed potest et possit dicitur potentiam ad aliquid non
 ampliant ad presentem ¶ Alij dicunt quod ampliant ad presentem et probatur duabus rationibus Prima
 est: termini in astractione debent stare eque ample: et eorum restrictio: sed possibile et im-
 possibile dicitur: et impossibile ampliat ad presentem. et possit ampliat ad preteritum.

¶ Secunda ratio: quia nisi sic: due contradictiones essent si false: quod probatur de istis duabus
 die hesternam esse est impossibile et dicunt hesternam esse est possibile: Prima est
 falsa tertiam esse est impossibile: et diem hesternam fore est impossibile: et ad
 em hesternam esse est impossibile: et diem hesternam fore est impossibile ¶ Luit copulatiue prima
 pars est falsa Secunda etiam est falsa si non fiat amplia ad presentem per experimedo ampliat distincti-
 tiue sic. die hesternam esse est possibile vel die hesternam fore est possibile vel die hest-
 ternam posse esse est possibile ¶ Sed est una distinctiua contra omnes partes sunt false Ergo oportet dice-
 re quod possibile ampliat ad presentem: quia tunc tota distinctiua redditur vera per prima parte habet
 Diem hesternam fuisse vel esse vel fore vel posse esse est possibile: quia illa pars est vera:
 diem hesternam fuisse est possibile ¶ Sed aduerte quod isti modi capiuntur duobus modis ¶ Uno ut ne-
 cessarium dicitur necesse est sim. impossibile impossibilitate sim. et ita de possibili et
 contingenti tunc ampliat ad omne tempus in sensu diuiso. Alio ut dicuntur necesse est in
 possibilitatem et bene quid: tunc ampliat ad presentem et futurum et isto modo ad presentem non est
 potest: et sic die hesternam fuisse est necesse est per die hesternam fuisse non est necesse: ¶ Oe
 isto dicitur est ad longum in primo tractatu de modalibus libere xxxi. q. 2.

De terminis ampliatis ad quatuor duas tempora

Regula ultima Omnis terminus supponens a parte ante in passivis. et appo-
 ponens a parte post in actiuis respectu verborum vel terminorum
 potentia extendere actum suum: tam in ens quam in non ens ampliat in eo quod est fuit erit
 potest esse: et potest intelligi esse: ut sunt verba sciantia actum intellectus et actum sensus interio-
 ris cognoscitui. sicut intelligo scio volo cogito ymagino opinor sciat suppo-
 nit et scita: ut rosa intelligit. eclipsis ymaginat. aureus opinat. intelligo rosa
 sam quous nulla fit Et ponit aliqui talia esse chimera intelligit. Ego intelli-
 go chimera ¶ Intelligo non ens: intelligo non intelligibile ¶ Sed alij dicunt quod ibi
 non est amplia. quia chimera non habet suppositum vel supposita contraria vel contraria ad di-
 uersas duas tempora solum ad unam Nam ut ait brianus: chimera nihil fit ut pa-

Tractatus Noni De regulis ampliacionis

tebit. **C** Ric finalr animaduertenda sūt tria nōbilia Prīmū ē amplia^o sumo p̄ respiciēda p̄cipue in oppōc p̄pōnū in p̄uerfōib⁹ eaz̄ in syllimis: in en^o thimematib⁹: et alijs p̄nīs Debz̄ em̄ in his om̄ib⁹ hui⁹ eadem amplia^o: et restric^o tio Et quo se p̄mo q̄ iste nō p̄tradicūt om̄is hō p̄t esse currens: et q̄dam hō nō est currens: qz̄ ambe sunt vere Seq̄t̄ secūdo q̄ ista p̄uerfio nō ualec hō est mortu⁹ q̄ mortuū est hō: s̄z̄ debz̄ sic p̄uerti q̄ qd̄ ē mortuū ē vel fuit homo Antixps̄ ē generand⁹ q̄ qd̄ generādu ē vel crit antixps̄ Creās de nccitate ē de⁹: q̄ qd̄ de nccitate ē de⁹ est vel p̄t esse creans Item aure⁹ mōs intelligit q̄ qd̄ intel⁹ ē: vt fuit/aut erit/vel p̄t eē mōs anre⁹ Sc² 3° q̄ iste syllō⁹ n̄ ualz̄: Nullū actu uiuēa generabit: om̄is hō ē actu uiuens: q̄ null⁹ hō generabit: qz̄ ibi ar² a non āplo ad amplū ex pte li homo S̄z̄ debz̄ sic p̄cludi q̄ null⁹ qui est hō generabit: qz̄ hō in minoz̄ solū itar p̄p̄tib⁹ Sc² 4° q̄ non seq̄t̄ euthimematice Om̄e currens est homo s^o om̄e currens p̄t eē hō Nū ē possibile in casū: et p̄nīs impossibile Item non se² ab est tercio adiacēte ad est secūdu adiacēs in terminis ampliatiuis q̄a non ualz̄ p̄nīa Adam ē mortu⁹ q̄ adam est antixps̄ ē intelligibil⁹: q̄ antixps̄ est

C Notandum est secūdo q̄ termin⁹ ampliatus habet se vt super⁹ ad seipm̄ nō ampliātū vt homo p̄t eē alb⁹ Et homo est alb⁹ li homo in p̄ma am⁹ pliat⁹ et h̄z̄ se vt sup⁹ ad li homo in secūda: Non q̄ homo in p² pla fecit q̄ hō in secūda: s̄z̄ qz̄ p̄ plurib⁹ supponit: qz̄ supponit p̄ hōib⁹ p̄ntib⁹ p̄teritis et futuris et qui p̄nt esse: sed homo in secūda supponit solū p̄ p̄ntib⁹ Hoc p̄notato reuo⁹ candū ē ad memoriā q̄ a supiozi ad inferi⁹ p̄tingit arguere duob⁹ modis: Vno modo bene alio⁹ male Sic ab inferiozi ad sup⁹ etiam duob⁹ modis tē Ergo se² q̄tur q̄ ab amplo ad non āplū etiā p̄tingit arguere duob⁹ modis Vno b̄n⁹: a^o male: Et ita etiam a nō amplo ad āplū Gūt s^o h̄c notāde q̄tuor⁹ regule p̄nīaz̄ Prīma regula arguendo ab amplo ad non āplū negatiue ē bō p̄nīa: vt nul⁹ hōmo p̄t esse asin⁹: s^o null⁹ hōmo est asin⁹.

C Secūda regula arguēdo ab amplo ad non amplū affirmatiue non ualz̄ p̄nīa vt om̄is homo p̄t esse currens: s^o om̄is hō est currens. atixps̄ ē generādo: s^o generandū ē antixps̄/non ualz̄ qz̄ aīs est vey et p̄nīs falsum.

C Tercia regula arguendo a nō amplo ad amplū affirmatiue ualet p̄nīa: vt hō currit: s^o hōmo p̄t currere **C** Quarta regula arguendo a nō amplo ad amplū negatiue non ualz̄ p̄nīa/ vt non se² null⁹ hōmo currit s^o null⁹ hōmo p̄t currere: Ideo etiam p̄ p̄uerfionē non se² Nullū mortuū ē homo: ergo null⁹ hō ē mortu⁹: qz̄ ibi arguit a non amplo ad āplū negatiue ex pte li homo qd̄ in ante non ampliatur et in p̄nte ampliāt

C Notandū est tercio specialiter circa p̄uerfiones p̄pōnū in quib⁹ est ampliatio/ q̄ quia p̄m uon ampliāt s̄z̄ supponit scdm̄ exigētīa copulc: hoc cōn̄ est bona p̄uerfio. nullū mortuū ē homo. q̄ null⁹ hōmo est mortu⁹. aīs ē verū et p̄nīs falsum Et ar² ibi a non āplo ad amplū negatiue: eo q̄ homo in ante supponit resp̄cū li est et in p̄nte supponit resp̄cū li est vel fuit Ideo oportz̄ illam ampliatiōē p̄hibere p̄ li quod est Et d̄t̄ sic p̄uertis⁹ nullū qd̄ ē homo est mortuū **C** Ita ista. puer erit senex si p̄uertatur in istam: ergo senex erit puer: ar² a nō amplo ad āplū ex pte li senex. qd̄ pus supponebat resp̄cū erit tñ: et in p̄nte supponit resp̄cū est vel erit Etiam ar² ab amplo ad non āplū ex pte li puer: qd̄ in ante āplicbat et in p̄nte non āplicbat Ergo dicit cōiter q̄ debz̄ sic p̄uert: puer erit senex. ergo senex est vel erit puer Ergo dico q̄ n̄ est bona p̄uerfio. quia licet li puer supponat eque ample. tamen li senex ampliāt ibi. quia supponit resp̄cū

duay copulay / r non aplicbar in ante Ad ad phibedū ne aplicet in pntē dēt ad
 di li qd erit vt sic Puer erit senex: qd erit senex ē vel erit puer Ita quoq; for
 maliter puer ē: ista nullus puer fuit tenet: debes pueri in ista q nullū qd fuit se
 nex ē vt fuit puer r n in ista q nullus senex fuit puer qz ar^a nō aplo Et si alit for
 te in p^o tractatu pueri / illd hic corrigo Sz ibi pueri sic qz ad veritatē r falsi
 tatem nihil refert: siue dicat nullus puer fuit senex: q nullus senex fuit puer: siue cō
 uertat q nullū qd fuit senex est vel fuit puer. qz omīs sunt falsē

Queritur primo

Utrum ista ppo sit vera antichrist^o ē intelligibil.
 Et vtrū pnia sit bona antichrist^o ē intelligibil^{is} an
 tichrist^o ē ¶ Ad hūmū dico sic qz li intelligibile supponit p eo qd p^o tē licz non
 sit r facit sctū supponere p eo qd p^o tē licz non sit / r sctū r p^o supponit p
 eodem qz ppo est vera Ad secūdū dico qz pnia nō valet qz ans ē vcz r pns fal
 sum ¶ Si ar^o ibi arguit p iocū a pte in mō ad suū totū ¶ Dico qz ibi ar^o cum
 dērmittē de apliāte q impoit pniām cē bonā si sit ab aplo ad nō aplū affirmat
 iue Cōtra si pniā nō sit bona hoc ē ppter apliatiōē h nulla ē ibi apliatio: qd
 pbo qz sctū ē t^o singularis c^o suppo ampliari nō p^o tē cu nō possit supponere ni
 si p vno solo ¶ Ad hoc rīdet biridan^o q nō ē ppe dēā apliā^o hui^o t^o atirps /
 nec pcessus a magis amplo ad min^o amplū / sed ē ibi qd p^o tē pcessus a t^o sup
 ponēte p aliq ad t^o p nullo supponēte. ¶ Si ar^o atirps ē in potē^o q atirps
 est: ans cōiter p^o tē: tūc qz de illa potē^o vtz ē aliqō vel nihil: si ē aliqō: g^o anti
 rps est in aliq^o ē tunc atirps ē Si sit nihil g^o id est dicere: atirps ē in p^o. qd an
 tirps ē in chimera qd est absurdū dicere ¶ Dico qz atirps ē in potē^o ad istum
 sensum solū q atichrist^o p^o tē / r nō est dicere q sit in aliq rē q vocat p^o iō nō
 ē ppa locutio ¶ Si ar^o atirps ē generabil^{is} / g^o gnābile est atirps ex q se^o q atir
 rps est qz p^o appellat suam p^oam formā p tpe vbi ¶ Dico qz nō ē bona p
 uerho: qz in ante pmittit iste term^o atirps supponere p his q pnt esse / in pntē
 vero nō sdeo optz sic puertere: generabile ē vel p^o tē esse atirps

Queritur secūdo

Utrum ista sit vera null^o homo ē mortu^o ¶ Dico
 nō pbat qz ei^o p^o dēā ē vera scz aliqō hō ē mortu^o.
 ¶ Arguit inductiue iste hō nō ē mortu^o r iste hō nō ē mortu^o r sic de alijs ¶ O
 co q inductiō nō est sufficiens si fiat solū de hōib^o q sunt / ymmo etiā dēt fieri
 de hōib^o q fuerūt: co q sctum apliat p his q sunt vel fuerūt. ¶ Si ar^o nullum
 mortuū ē aniā / omīs homo ē aniā: q null^o hō est mortu^o: pniā tenet in cesare
 ¶ Dico qz ibi ar^o a non amplo ad aplū ex pte li hō qd in mūroz nō apliatur sed
 ampliatur in conclusiōe

Queritur terciō

Utrum h^o sophisma sit vcz. Non ens intel^o posito
 q sit ppo affirmatiua de scto infinito Ad h^o rīdet
 biridan^o q est falsa: qz iste termin^o nō ens p nullo supponit / pbat: qz istud vbu
 intelligere vel intelligi est ampliatiō supponis ad pterita r futura / ymmo ad
 possibilia Cū dico ens intelligit ens supponit induit p omī ente pte^o futuro
 r possibili Sz regula ē q negatio infinitās addita alicui termino phibz suppo
 sitionē p qd^o supponebat: r facit ipm supponere p omīb^o p quib^o non suppo
 nebat si aliqua fuit talia sgit in hac ppoē non ens intelligit / non supponit p a
 liquo pntē nec pterito nec futuro nec possibili: qz p nullo: sgit ppo est falsa
 ¶ Arguit qz ē vera. qz qd non ē ens intelligit: q nō ens intelligit / pniā tenz p re
 solutiōē t^oz infinito: non hō currit. i. qd non ē homo currit. Ans pbat qz

Tractatus Noni. De regulis ampliacionis.

ideo non remanet suppo ppteritis & futuris sicut in ista, quoddam qd no e intel
ligit? Si ergo p resoluionem debeam dare equalite isti, non ens intelligit. il
la erit talis/qd nec e nec fuit, nec erit/nec pt ee intel? & ista est falsa Ita diceoz
est de ista no ens erit falsa: & tamen hec est vera qd no est ens erit

¶ Contra h' arguit fortiter sic In ista ppoe aliqd qd no est intel? vel aliqd
qd no est erit/hoc vbum e restringit istu tm qd/ad supponedu solu p his q fut:
Item de omi illo qd e: falsuz e dicere qd no est ens/ iō tale sbtu qd no est ens:
implicat p̄dicionē: iō p nullo supponit. Verbi grā: hoc totū hō qd no est hō, pro
nullo supponit? igit nec h' totū aliqd qd non e ens igit hec sunt false: qd no est
ens intelligit: qd non e ens erit: qz sbtū p nullo supponit: ¶ **Oico** qd dce: ppo
nes sunt vere, ppt qd sciēdū qd tal' ppo non e p̄ca, ppter duo: Prō qz ponit
reltm sine ante Scdo qz ibi sunt duo vba qd vn' sol' nō pt reddere supm
jō oz supplere/qd no e erit. j. aliqud qd no e erit/mō in ista, ppo de/i aliqub nō
pstruit cū e: s; cū erit jō nō restringit ad pntia s; ampliā ad futura Et illō reltm
qd liz pstruat cū est: tm nō restringit ad pntia/qz p̄ditio relatiui e q supponat si
cut suū aīa: iō hoc totale sbtū, aliqd qd no e ens, bñ supponit p aliquo uō ente
sed futuro: q' ppo e ista: hō qd non e, hō erit: hō qd no e hō intelligit?
qz iste p̄m' i' homo supponit p futuris hoib' q' nō sunt Et ppter eadē cām p
cedit ista Omē qd erit e vt dcm e supra

Queritur quarto

Utrum h' sophisima sit vey Omis equ' senex mo
riet' posito qd sint tm duo eq' iuuenis q' moriet' scilz
bunell' & mozell' & nulli alij crūt ¶ **Oico** qd e vera, pbat: qz omis q' e vel erit
equ' senex moriet': q' omis equ' senex moriet': p̄na tenet ab exponēte ad expositi
tam seu ab equalenti ¶ **Arguit** omis moritur' e iuuenis p causū positū: s; om
nis equ' senex e moritur' vt ponit caus: q' omis equ' senex e iuuenis: p̄na tenz
in barbara/ p' est falsa q' aliq' pmissax: nō maior' q' minor' ¶ **Oico** qd nō v; p
ter roēm appellacionis ista iste termin' equ' senex: in minori, ppoē appellat se
nectutem s; dīstīctione p pnti vel futuro & in p̄clusionē solū p pnti a dīstīcto
ad ptem: quō nō valz p̄na jō bicit birīdan' q' illi mobi syllogisandi nō sūt for
males nisi ppoēs formarēt cū hac additiōē li qd est Sicut nec forte in t̄ijs dī
uinis: omis em de' e fili': omis pater e de' q' omis pater e fili': s; ad faciēdū syl
logisimos for' opozz addere p̄p̄nib' li qd est: & h' p' p̄cedit: omē qd e pater
e fili' Sed hoc theologis relīq̄tur

Queritur quinto

Utrum ista sophismata sint vera Corruptū e generā
dū & generādū est corruptū ¶ **Oico** qd sūt vere, nā
p̄ma valz istam qd e vel erit corruptū e generādū/qd e vey p altera dīstīcti
ōne detīat oppositū qz impossibile e corruptū reueri idē numero, qd tm reuer
tēt' si generaret' igit impossibile e ipm generari, j' corruptū nō e generādū ¶ **Oi**
co q' licz id qd e corruptū nō e generādū: tm corruptū est gnāndū Et ideo e
mag' dīa inter istas qd e corruptū generabil': qd e corruptū e generādū. Et inē
istas corruptū generabil' & corruptū e generādū: qz p̄me sūt false & scde vere. h
vult p̄hs q' illd quod e corruptū nō pt regnerari: qz pt q' semel eēt genitū ite
ruū alia vice gnāret' qd e falsū ¶ **Ar'** scdo Nullū qd e corruptū e generādū
s; omē corruptū e corruptū igit nullū corruptū e generādū ¶ **Oico** p̄cedē
do maior' qz illd p̄mū e aufert apliacionē illi' t̄ij corruptū p futuris Et iā p̄ce
dit' minor' s; male infer' qz ar' a nō aplo ad aplū jō dēt sic inferri/ j' nihil qd e cor

ruptum est gnābū **C**Ar^o tercio iste t^o generābū non supponit nisi p gnā^o
 bis nec ille t^o corruptū nisi p corruptis: z nihil ē corruptū z generābū. g in dca
 ppōne t^o nō supponit p eodē **C**Odē mō ar^o de alia. q iste termin^o corrup
 tū supponit nisi p his que fuer^o t^o termin^o nō supponit p eodē. **C**Oico q cor
 ruptū nō supponit nisi p corruptis: s; cū āpliatōe ad futura. j. p his q sūt vel
 erūt corrupta **D**n nōndū ē q non se^o corruptū supponit solū p corrupt^o s; sup
 ponit solū p his q sūt corrupta Sicut etiam nō se^o supponit solū p hōib^o. g
 supponit solū pro his q sūt hōies. Nam sicut isti t^o intelligere hēare āpliat ad
 pterita: futura: z possibi^a. ita etiā iste t^o supponere **A**b aliā iste termin^o corrup
 tū ppter āpliatōe nō so^m suppoit p his q fuer^o: s; etiā p his q erūt z nōdum
 fuerūt: ppter hoc q ipa erūt corrupta **C**Repl^o g^o ille t^o corruptū amittit su
 um mō^o s; nōdū q est p hēare temp^o pteritū **C**Oico q illa p qb^o supponit erunt
 tū pterita qn erūt corrupta **D**n cū dico aristoteles fuit generāb^o: iste t^o gene
 rand^o q est futuri tempis retinet suū modū s; nōdū q temp^o p hēare p h^o s; fuit.
 aristoteles adhuc erat futurus

Queritur sexto

Dtrū hoc sophisma sit vey **S**ortes iuuenis fuit dis
 putatur^o:posito q sortes fuit iuuenis z mō senex: z
 q nūq; disputavit aut disputat. s; cras disputabit **C**Oico sic pbat^o: qz ppter
 ampliatiōem s; biecti equialet isti: **Q**ui ē vel fuit sortes iuuenis fuit disputa
 tur^o s; g^o **C**Ar^o s; nōdū qd cū q fuit disputatur^o ipse disputat vel disputabit aut dis
 putavit: s; sortes iuuenis fuit disputatur^o g^o ipse disputat disputabit vel disputa
 vit: q est falsa/ pbat^o/ qz falsum ē q ipse disputat disputabit vel disputavit p ca
 sum **E**tia s; nō est q sortes iuuenis disputabit: qz equialet isti. q est vel erit sortes
 iuuenis disputabit: qd tō^m est s; nō p caūm **C**Oicū aliq q syllo^o nō valz quia
 s; termin^o distributiō s; bnie s; qz qz sumit termin^o de alio pnto **A**lter dico q
 est vey^o syllo^o. qd sic ostēd^o qz in minor^o sortes iuuenis ampliā ad pterita z futu
 ra **A**b pterita ppter h^o vbum fuit **A**b futura ppter h^o pti^m disputatur^o **E**t e
 tiam li quicūq; āpliat. **E**t in pclusiōe ista. sortes iuuenis disputavit vel disputat
 vel disputabit: s; biectū etiam āpliat ad pterita z futura ppter disputavit z dis
 putabit s; g^o valet istam **Q**ui est erit vel fuit disputavit disputat vel disputa
 bit: qd est vey **E**t sic pclu^o ē vna cathē^o de disūcto pto vera **S**z ista ypote^o
 disūctiua: sortes iuuenis disputat vel sortes iuuenis disputavit vel sortes iue
 nis disputabit. est falsa: qz nulla categoricaz reſuat āpliatōe q erat in pmiss
 sis. vna em amittit āpliatōe in futuro **A**lia in pterito z z^o vtrāq; **S**z si in cas
 thegocica ponat ampliatio que erat in pmissis ipa est; vera s; qz qui ē erit vel fu
 it zc **E**t hcc sophismati de ampliatiōe sufficiant

Finis tractatus noni

Tractatus decim^o de appellatiōe

Appellatiō ē acceptiō termi^o p re exsūte.
Dico at p re exsūte: qz termin^o hēas nō
 ens non appellat vt cesar. atir p s vel chi
 mera. **D**iffert at appellatiō a hēcatōe et
 suppoē: qz appellatiō ē tm de re exsūte. s;
 suppositiō s; significatiō sunt tam pro re exsūte qz pro

Tractatus Decimi De appellatione

re nō exīte Ut antix p rill? Et antix p m z supponit p ā
tix p o s z non appellat. Hō em̄ sc̄at hoīem z de natura
sua supponit tam pro exītib? q̄ pro n̄ exītib? hōibus
Appellat aut̄ tm̄ homines exītes. Appellationū
aut̄ alia est termi cōis ut homo. alia ē termi discreti v̄l
singularis ut sortes Termin? singularis idē significat
supponit z appellat scz rem exītem vt petr? vel iohā
nes Item appellationū termi cōis alia ē termi cō
munis pro re in cōi: vt qm̄ termi? cōis hz simplicem sup
positionem. vt hō est sp̄s. animal ē gen?. Et tūc ter
minus idē supponit s̄ḡt z appellat. vt hō s̄ḡt hoīem
in cōi: z supponit pro hoīe in cōi z appellat hoīem in cō
muni Alia autē est appellatio termi cōis pro suis in
feriorib?. vt quando terminus cōis psonalē habet sup
pōem vt homo curric: tūc hō non idem s̄ḡt supponit
z appellat sed s̄ḡt hoīem in cōi. z supponit pro p̄ticu
laribus hoīb? et appellat p̄ticulares hoīs tm̄ exītes.

Ciste est tractat? decim? petri hys. sed quart? puoz loy calū in quo p? q̄ de
terminauit de āpliatōe jā detiāt de appellatione quā p̄cedit āplia? p̄pter cam
sup̄ dōcām Sz appellatio p̄cedit restrictionem idē qz appellatio p̄cedit termino
p̄m se Restricto vero p̄cedit termino grā adiūcti Etiam qz appellatio ē cōior
restrictione Nam restrictio solū repitur in sup̄pōe personalē. sz appellatio p̄ce
dit omi termino s̄ḡnti rem existentem siue sit cōis siue discret? Et sunt huius
lectionis due p̄tes in p? ponūt duo p̄icta: due q̄ōnes z quatuor argumēta: In
2? p̄te ponūt q̄tuor regule appellationū cū sex sophismatib?.

Primum p̄ictum est: qz s̄btum hui? sc̄ie est termin? appellans. passio ē
appellatiuz. q̄ demrāt sibi incē p̄ p̄m p̄p̄m qd ē
diffinitio s̄bri h? Omis tū accept? p̄ re exīte est appellatiuz. sz omis termin?
appellans ē tū accept? p̄ re exīte q̄ omis termin? appellans ē appellatiuz. Sed
aduerte qz appella? ca? q̄tuor modis 1° ca? pro vocatioe sicut propriū nom̄
alic? p̄sone vt scrip̄toz hui? libri vocet petr? / z ita ca? in tercia proprietate s̄bie.
vbi d? qz sc̄de s̄bie videtur h? aliqd sc̄are s̄b figura appellationis. j. s̄b s̄litudo
ne nōiationis ¶ Secūdo mō ca? pro vocatōe ad sup̄iore iudicē: z ita p̄ s̄tēciā
gnat? appellat suū aduersariū ad iudicē sup̄iore / z ita iuriste capiūt appellatōz.
3° ca? vt ē p̄p̄tas nōis s̄b q̄ iudicē m̄lta p̄mēt s̄m qz m̄lta nōia d̄nr appellatō. z
sic ḡma? capiūt cā 4° ca? p̄ qdā p̄p̄tate q̄ tū ē apt? nat? accipi p̄ re exīte: z

Secūdu p̄ictū est: qz autor in isto textu tria facit: p? ponit z ca? hic

diffinitionē Secūdo ponit dīam inter appellationē scationē ⁊ suppoēm. Mer-
cio ponit duas diuisiōes appellationis. Dicit ergo pmo. Appella ē accep^o tūj
p re exīte. Non adōit ibi termini cōis vel discreti ad denotādū q appellatio
puenit tā terminis cōis q discretis. Or ibi p re exīte. Et iō tūj hns/nō ens seu
ens fictū non appellat vt chimera. Ideo etiā tūj hns rem que non existit pntia²
non appellat: g^o adam ⁊ ātirps non appellāt. Nō aduerter q omīs res dicitur
exīns in pposito q hz vez cē exītie a pte rei/siue habuerit cē exītie p se: siue in
alio. Et tūj sīgnites formas accītales a pte rei exītes in sbito dicūt appellare. et
sīfr termini cōis s bāles sntes res vles exītes grā suorum singularium
Alia sunt valde plane in textu declarata.

Queritur primo

Utrū iste tres regule q̄s aliq̄ posuerūt sint vere quā
p^o ē in ppoib^o de pnti pta appellat suam form sic q
ad vitatē istay requit pta verificari in ppa for de pnoie demrānte illd p q sup^o
ponit sbitū. Scda regla q ppoēs de p^o de in qb^o pta appellat: requit ppoēs
de pnti veras. Tercia q ppoēs de futuro de ec^o requit ppoēs de pnti vās
¶ Ab hī dicit q nō. Pna regla nō ē va qz in ista ppoē sortes nō demrāt vl nō est
demrāt^o pnti nō sic appellat suā form q ei corrdcat aliq̄ ppoē va de pnoie de
mrānte illd p q supponit sbitū/qz hē flā/hnō demrāt demrādo sorte: ⁊ tūj p^o ē
va: iō vitas tal^o ppoīs nō exigit aliqūā tleq̄ flarē de pnoie demrātio itē hē va:
tūj aiāl ē hō ⁊ tūj lib ei^o flar^o de pnoie demrātio ē flā. Item tles ppoēs fo
rēt false pmittit tibi denari^o. ad eqtādū requit equ^o ⁊ hī iste rōcs facilt^o possēt
solui: qz in p^o ē repugntia: in alijs nō dēt descēdi qz supponūt tūj pntē tm. ¶ 2°
regla nō ē va. Itā hec/tu fuisti miō: qz tu es: est vera. Et tūj nūq̄ fuit vīm dicere d
pnti: tu es miō: qz tu es. Ita ista ē va in cau: sortes fuit pnt^o ano pterito: ⁊ tūj
hī nūq̄ fuit va de pnti sortes ē pnt^o ano pterito. ¶ Tercia regla ec^o nō ē vera:
Itā ista ppoē accidit vera: sortes curret cras: ⁊ tūj illa de pnti nūq̄ erit va: for
tes curret cras. De isto patebit in scda lione in sophismate q̄rto.

Queritur secūdo.

Utrū omīs tūj appellēt. Et an eodē mō tūj appellēt
lare formā. ¶ Ab pmo dico q nō oēs tūj appellāt. Quō tūj ficti aut q snt nō ens
vt chimera: hīrcobū^o vacuū. 2° tūj sntes res s nō pntia² exītes vt ātirps. rosa
in hyme: 3° tūj nō pnotātes vltra ea p qb^o supponūt nō sūt pbe appellatiui.
S; omīs tūj pnotās aliud ab eo p q supponit d^o appellatiui. Et appellat talis
tūj id qd pnotat seu form suā p modū adiacētē ei p q supponit: vt albū appel
lar albedinē. tēq̄ adiacētē rei p q iste tūj albū apt^o nat^o ē supponere. Et h^o respec
tu alie^o vbi vl picipij qd denōt illū tm verificari p sua for/ ⁊ iō pbe appellatio
fit in ppoē. Dū hī albū vl p^o fecit formale suū ex ppoēm: nō tūj appellat suāz
form ex ppoēm qz appellatio nō ē sim^o scatio formal^o tūj hī ē scatio respcū v
bi vel picipij denōtis illū tm verificari p tpe ipi^o met vbi vel picipij.
¶ Ad 2° rnr s^o biridanū q tūj appellatiui s p appellat form suā siue a pte sbiti
vl an s^o siue a pte pti vl p^o s^o hī dnt Itā p^o vbi vl pti^o tūj vel pti^o appellat/
form suā p se. p tempe vbi vt sortes fuit alb^o. S; an s^o hī ē du^o. Aut v^o pntē
tpis ⁊ pti nō ē āpliatm tūc sbitū appellat formā p se. p tpe pnti vt albū ē for
tes. Aut v^o ē alteri^o tpis pteriti scz vel futuri: ⁊ pti nō sit āpliatm: tūc tūj an s^o
posūt appellat form suā inōnter qd dīsiūctē p pnti tpe vel p tpe vbi^o ad qd
pōicatū āpliat hī sit āpliatm: vt albū fuit sortes: aristoteles fuit disputatur^o. D^o
tūj qdā ali^o q sbitū nō appellat suā form nisi ponat p^o s^o vl pti^o: ⁊ ita ec^o de pto:
qz null^o tūj appellat formā respcū vbi vel picipij sequētis s pcedētis. vt albū

Arguitur quarto Contra hoc qd dicit text⁹ Termin⁹ flar⁹ idē s^t sup
ponit et appellat Contra it⁹ flar⁹ vt atq⁹ ps s^t rē nou
exitem: et nō sup⁹ p re nō exite q⁹ text⁹ falsus ¶ Dico q⁹ text⁹ intelli⁹ q⁹ si res
scata p m flarē existat: tūc ille it⁹ idem s^t supponit: et appellat ¶ Replr ad
huc illo stāte it⁹ flar⁹ nō idem s^t supponit et appellat ¶ solutio mala An⁹ p
bat q⁹ scatio suppo⁹ et appella⁹ sunt diuerse ppetates t⁹ q⁹ nō pnt cidē pueni
re ¶ Oico licz pueniāt ille ppetates eidē material⁹ sumpto: nō tū formaliter
sumpto

**Secunda pars lectionis continet
regulas et sophismata.**

Prima regula est. Termin⁹ appellatiu⁹ a pte pti seu p⁹ vbi posit⁹ ap
pellat formā suā p mo^m adiacentis rci p qua suppo
nit: et hoc p⁹ pte ptempe verbi e⁹ cūq⁹ tempis fuerit v^m Ex^m vt petr⁹ fuit alb⁹.
Appellat li alb⁹ suam formā adiacere petro solū p pterito Item fortes erit ni
ger Appellat li niger suā formā so^m adiacere forti in futuro Ex^m se⁹ Si for
tes nūc sit alb⁹ et nūq⁹ p⁹ erit alb⁹. tūc hec ē s^t fortes erit alb⁹. qz alb⁹ appellat
ibi albedinē solū p tpe futuro: qz se⁹ vbi futuri t⁹ p⁹ Ista tū in illo casu e⁹ va al
bū erit fortes qz ibi appellat albedinē adiacere forti vel in p⁹ti. vel in futuro
vtz in tercia regla sequenti ¶ Sz ar⁹ s⁹ fortes ē disputatur⁹. ille it⁹ disputatur⁹
appellat actū disputandi p tpe futuro et nō p tpe vbi q⁹ regla falsa
¶ Oico q⁹ disputatur⁹ ex suo mō s⁹ vbi appellat futur⁹ temp⁹ vna cū actū dis
putandi tū non appellat illud temp⁹ futur⁹ nisi s⁹ exigentiam vbi qd denotat
illū tū vificari p tpe ipi⁹ met⁹ vbi Et id nō hz ex se vt appellat. s⁹ vbi facit il
lum tūm vificari suam formā Dūcū dico aristoteles fuit disputatur⁹. iste ē
min⁹ disputatur⁹ appellat temp⁹ qd erat futurum in o^m ad temp⁹ notatū p h
vbi fuit: ita etiam cuz dico atq⁹ ps erit genit⁹: iste termin⁹ genit⁹ appellat tēpus
p⁹te⁹: nō q⁹ sit p⁹ s⁹ in tpe futuro erit p⁹te⁹. s⁹ in tempe designato p h⁹ v^m erit.

Secūda regula

termin⁹ appellatiu⁹ posit⁹ a pte s^t vbi resp⁹ vbi p⁹ti
vbi p⁹ti nō s^t āpliatū appellat p⁹te p tpe p⁹ti. vt
Termin⁹ appellatiu⁹ posit⁹ a pte vt alb⁹ ē fortes
s^t vbi resp⁹ vbi p⁹teriti vel futuri t⁹ p⁹. vt si p⁹ti fuerit

Tercia regula:

āpliatū appellat formā suā mōniter s^t d⁹ s⁹ t⁹ p⁹ti vt vel p⁹te vbi vel
ad qd p⁹ti āpliat s^t s^t āpliatū Et ita pcedūf iste Aliqd albū fuit fortes. et tamē
fortes nō fuit aliqd albū d⁹ q⁹ fortes nūc pmo sit alb⁹ et an h⁹ fuerit niger
de appellatioe rōnis et est tal. Dēs t⁹ sequētes vba

Quarta regula ē

q⁹ s⁹ act⁹ aiē cōstruēti cuz eis tanq⁹ terminātes trā
situm eoz appellat rōes s⁹ quas s⁹nt ca que s⁹nt Si vero pcedant illi termi
nō sic appellat illas rōes vt pgnosco fortem: ly fortes appellat suā rōem. id ē
s^t q⁹ pgnosco fortem s^t rōe q⁹ est fortes s^t s⁹ pceptu ppo fortes ¶ Item t⁹ se
quentes vba nō importātia act⁹ aiē non appellat nisi res q⁹ vltimate s⁹nt vel
pnotant et nō appellāt rōes s⁹ s⁹ s⁹nt ea q⁹ s⁹nt ¶ Per decām regulā pcedūf
iste. regē romanoz pgnosco et tū nō pgnosco regē rōnoz Ep⁹ m leobisem in
telligo vel amo et tū nō intelligo vel amo ep⁹ m leobisem Ita p⁹ s⁹ pcedit istā
venientē pgnosco et tū nō pgnosco veniētē: ¶ Et ista regula pcludit q⁹ tales
p⁹ nō valēt: tu scis te esse hoīem: q⁹ tu scis te esse aiā: nā p⁹ s⁹ p⁹ tu scis te eē
aiā: ea rōe q⁹ aiā. j. pceptu ppo q⁹ intelligit vel s⁹nt aiā mō stat q⁹ non hēas it

Tractatus deci De appellatione:

tum pceptum aial Etiam ista pna non valz agnosco oem triangulū. q agnosco oem ysochelem Bte nō seqt iste termin⁹ ho fcat hoiēm sft aial ¶ Contra ex dictis sequeret q impossibile eēt te videre asinū vel hoiēm. qz rō e pceptus fm quē impo⁹ iste cū ho vel equ⁹: est cōis rō e vl. s. Ideo te videre hoiēm: fca ret q illū videres fm pceptum vlem/ quod ē impossibile cū sensus non sentiat nisi singulariter. ppter hoc aliq negant istam appellatōz rōis: que tamen nō ē negāda: qz aristoteles videt eam posuisse 2 clenchoy vbi negat hanc pniām: Lognāscō choruscū: chorusc⁹ ē veniens q agnosco venientem: z non negat istam Louscū agnosco: corusc⁹ est veniens: g venientem agnosco. qd non ē nisi ppter variationē appellationis rōis a pte p⁹ Ideo pt dici q non ē ppa locutio z vera. video hōiem Sz tal. ppo pt esse vā si accipiat loco isti⁹ ppositiōis video hūc hoiēm. vel loco talis hoiēm video

Sequitur aliqua sophismata de appellatione

Queritur utrum hoc sophisma sit pcedendū Sortes z albu sunt idem posito q fortes sit alb⁹: z cras nō erit alb⁹ sz niger: ¶ Oico sic pbatur quia demonstrato forte vtz est dicere. hoc ē albu: z hoc idem est fortes: q idem ē fortes z albu Et pvertendo sequit g fortes z albu sūt idem qd ē sophisma ¶ Ar⁹ contra Illa nō sunt idem quoz vno manēte cras aliud nou manebit/ sz sic est hic ergo non sunt idem. Del sic qdū erit fortes tū diu erit omē illud qd est idem qd fortes. sed cras erit fortes z non erit alb⁹ q nō sunt idem ¶ Dico pcedēdo maiore Et cum dicis fortes manebit cras z n manebit alb⁹ pcedo: sed albu manebit ¶ Gilt cum dico q diu ē fortes: tam diu erit omē illd qd est idem qd fortes Et cū dico q cras erit fortes. Ideo pcedo. q cras erit illud qd est albu sed non erit albu

¶ Arguit secūdo non mag⁹ sunt idem fortes z albu. q actio z passio z q motus z tep⁹: sz dicit phs 3 phoz q actio z passio ppe non sunt idē: sz cui insunt h vt mot⁹ Et 4 phiz pcludit q neq mot⁹ neq sine motu est temp⁹ Oico q actio z passio sūt idem Et cū phs dicat hec nō esse idem vult dicere q vni nō af firmatur de altero fm quiditatiam ptiōne sz solū denōiativā.

¶ Arguitur tercio Non min⁹ b t fortes ab albo qz socrates a seipo aliqd faciente vel quiescente: sz ille differt a seipo aliquid faciente z quiescente vtz per poz. z phm ¶ Dico q hec est falsa de vtute sermonis/ socrates faciens aliquid differt a seipo quiescente/ vmo etiā nec socrates qescens est ali⁹ qz erat faciens Sed dcm poz. solū debet intelligi ad istum sensuz. q socrates aliter se habet qū quiescit: q nō mouebat vel saltem non eodē modo se habet ¶ Ar⁹ quarto sorti accidit esse albu sed idem nō accidit sibi ipsi ¶ Oico q ista ē falsa sorti accidit esse album. capiēdo totū stiuē: qz idem ē fortes z esse albu m sed illa ppo pcedit ad sensum supponis material⁹ fm q hec ppo ē vā p accns. fortes est alb⁹ Del ad istum sensum q h⁹ ptum albu ptur de forte p accns. j. denominatiē z non quiditatiue

Secūdu sophisma

¶ Tu hodie comedis crudū posito q tu heri emis ti frustz carnis crudū: z tu hodie cōedis illd bñ coctū ¶ Dico q ipm ē flm: pbat: qcquid hodie cōedis tu cōedis bñ coctū p. ca sum: q n comedis crudū Ar⁹ Quicqd heri emis ti hodie cōedis. sz tu heri emis ti crudū: q hodie cōedis crudū Dico q maior pt negari. qz non so^m emi s biam carnis sz eē accntia e⁹: z emi cruditatē quā non pēbi. Etiā m decoctioē caris aliqd d sstantia exprat z exalat j a^o fla si a^o pcedat tūc b^o bene ē pcedēda

et vna non valet quibus variat appellatio/nam in minori licet crudū appellat crudi
tatem adiacere carib⁹ in pterito/et in conclusioe pnti. et ideo non supponit p illo
cui plus adiacebat cruditas/nisi adhuc de pnti adiaceat: qd est falsum. ¶ Alij
respondēt qd quicquid ē distributū sibi: sibi quo nō dēt sumi crudū qd ē de puto
qualitatis Sz ista non ē sufficiens rātio/qz quicquid distribuit p omē ente qd p
aliquo supponit Nam bon⁹ ē syllō⁹ Quicquid est aliqd ē ens/crudū ē aliqd
sz crudū est ens Defect⁹ erat ppter appellacōis defectum. Si tñ argueret
sic: Quicquid heri emisti hodie comedis: sz crudū heri emisti. sz crudū hodie cō
edis/accideret totū: qz crudum nō appellat formā suam an vbi sicut p vbiuz

Terciuū sophilisma. Albū erit nigrū/vel albū pōt esse nigrū: posito qd h⁹ lig
nitōrie sic: h⁹ lignū erit nigrū: h lignū est albū s⁹ albu⁹ erit nigrū ¶ Ar⁹ sua de
pnti sibi corā nūq̄ erit vā. s⁹ sua de pnti est imp⁹ sibil: et p nōs hec ē falsa. al
bum pōt esse nigrū An⁹ pbat qz hec de pnti est falsa: et impossibil⁹ Albū ē nigrū
¶ Oico qd in reducendo ppoēm de pterito vl futuro aut de p hibili: nō op
tet sbrum sic appellatū remanere in ppria forma. sz debet loco sbrū sumere
vnū pnomē demrātū demonstrās illō p quo tale sbrū supponit Sz pnti in ta
li redactione debz manere in ppria forma qntum ad appellatōem Et cā diuer
sitaris h⁹ est: qz pntum appellat suam rem p tpe vbi detiāte et pceise: iō p veri
tate/tpe p quo propō de futuro erat vā: oportet qz res appellata adiaceat iō
oz propoēm de pnti cē vām cum appellacione: s⁹ debz manere ille termin⁹ ap
pellans Sz sbrum non appellat sic pceise p tpe vbi sed sibi distāctioe pro pnti
tpe: et p tpe sui vbi ad alias rōnes quib⁹ res hēate pnti hēari et intelligi sō suffi
cit qd in tpe in q̄ pō⁹ ppo de futuro res appellata adiaceat illi pro quo suppo
nit sbrū: et nō oīz qd adiaceat p veritate illi de presenti istaz ppoēm: qd albū erit: quādo nō
erit albū Equ⁹ petri erit qn non erit equ⁹ petri Et ita debz intelligi h⁹ cōe dic
tū: qd pnti appellat formā: qz in ponēdo in esse oz manere pntm in sua appella
tione/et nō sbrū Et iō d⁹ subiectū nō appellare suā formā quib⁹ h⁹ de rigore s⁹
monis falsum sit ¶ Nō aduertē si sbrū nō fuerit appellatū nō oz mutare ip
sum in reducēdo ad vna de pnti Nam ppo sit vli: tūc nō oz qd fiat reductō in
ppoēm de inesse p ppoēm vliem: sz sufficit reductio p ppoēs flares Et iō sz
hec sit vā: omnis equus moriet: non tamen oportet qd hec aliqui erit vera: ōnis
equus moritur: sz inde etiam requirit qd quicquid equ⁹ demonstrat pnti aut futu
rus/ qd p illo demrāto hec erit vā hoc moritur ¶ Ar⁹ secūdo hec ē vā. impos
sibile ē albū esse nigrū: sz ista est falsa: albū possibile ē cē nigrū: loc⁹ a contradic
tōis: et tamē illa equiualeat huic: albū pōt esse nigrū ¶ Oico accedendo an⁹ s⁹
suppoēm mālem: scz qd hec ppo albū ē nigrum est impossibil⁹ Sz ex h⁹ nō se
qz hec sic falsa vel impossibil⁹ Albū possibile ē esse nigrū: qz ille valde differēt
s⁹m sensum diuisum et ppositum.

Quartū sophilisma. Sortes erit currēs cras: posito qd ipse curret cras.
Ar⁹ qd sit s⁹m qz p casum sortes curret cras: sz ly
curret resoluit in erit currens. ergo verum erit sortes erit currēs cras.

¶ In oppositum arguitur sic. Si illa de futuro sit vera. oportet qd si
bi correspondeat vna de presenti vera/ saluato predicato in sua propria for
ma: licet non in subiecto Sed nunq̄ erit verum dicere: Sortes currit cras. vel
hoc currit cras quocunqz demonstrato. ¶ Similiter etiam dicendum

Tractatus Decimi De appellatione

est de isto sophismate Sortes disputavit vltra annū: qz nūq̄ fuit aut erit verus
dicere: sortes disputavit vltra annū **Oico** q̄ distinguē^m erit ppter lics Naz
li cras p̄ intelligi de tiare h^o v^m erit rōe sui p̄noti: vel h^o p̄tū currens Si h^o p̄pō
ē vā. z in reducē^o ad p̄pōz de p̄tū auferē^o ē illa dōcōs qz copula r̄ auferē^o z pō^o
alia Si deficiēt li currens tūc sophisma ē s̄lm: quia opozt q̄ illd p̄tū saluet in p̄
p̄tia forma in reductioē Sic i^o de p̄p̄tate s̄monis hec erit p̄cedēda: sortes erit
cras currens: z hec negāda: sortes erit currens cras Et ita dicit q̄ hec sortes cur
ret cras ē resoluēda in s̄tā: sortes erit cras currens Et q̄ hoc tō^m erit cras: ē cop
pula/ z iste termin^o currens solū p̄tū **Sillr** de ista sortes disputavit āno p̄tē^o:
debz r̄solui in istā: sortes fuit in āno p̄terito disputans/ z h^o totū: fuit in āno p̄
terito/ ē copula p̄pōnis. hec omnia dicit biridan^o **Item** dicit de istis p̄pō
nib^o Sortes curret cras. sortes fuit p̄tū āno p̄terito. q̄ determinādoēs s̄ut aufe
rende qm̄ reducūt ad vna de p̄tū: vt sunt cras heri olim quōdā āno p̄terito zc:
Et rō est qz sicut tūc mutat copula ita dēt matari sua detiātio Etia nō oz ser
uare nisi p̄tū: s̄z li cras in dōcā p̄pōe nō ē p̄tū nec p̄s p̄tū ideo nō opoztet q̄ serue
tur cras in sua de p̄tū.

Quintū sophisma Tu p̄gnoscis veniētem. posito cau^o q̄ p̄zēm tuuz
a longe videas venire ita q̄ nō scis an sit p̄tū v^l
ali^o **Oico** q̄ ē falsum: p̄bat: illū nō p̄gnoscis de quo si q̄it q̄s ē. vere dices
ego nescio: s̄z de illo veniēte hoc dices. s̄^o s̄lm ē tu p̄gnoscis veniēte **Ar^o**
tu bene p̄gnoscis p̄zēm tuuz/ z p̄tū^o veniēs q̄ tu p̄gnoscis veniēte **Sco** sic.
tu cognoscis illum qui a te cognoscitur: sed veniens a te cognoscitur. ergo tu
p̄gnoscis veniētem. **Minor** p̄bat qz p̄tū^o a te p̄gnosci^o ē ille ē veniēs: q̄ ves
niens a te p̄gnosci^o **Oico** q̄ p̄misē sunt v̄e sed negāda ē p̄nia. qz li p̄gnosca
p̄zēm meū s̄b rōne qua ē p̄tū: z tñ nō p̄gnosco eū s̄b illa rōe q̄ ē veniēs **Di** v^l vt su
p̄tia dōcū ē q̄ ista v̄ba p̄gnosco scio intelligo zc. z eoz p̄ticipia/ faciūt r̄iōs cum
quib^o p̄struūt a p̄te p̄ appellare suas rōes/ s̄m q̄s impositi s̄nt ad signū: z non
s̄m res bcatas ad eū sicut faciūt alia v̄ba **Alit** tñ a p̄te a^o: z a p̄te p̄ **Itam** a p̄
te p̄ illi termini appellant detiāte z p̄cise suas p̄p̄rias rōnes **Sz** a p̄te a^o appel
lant illas rōes indēnter z s̄b dīstūctioe ad alias rōnes quib^o res bcate possunt
p̄cari z intelligi **Hic** aduerte q̄ dōcā est inter ista v̄ba intelligo p̄gnosco discō
zē **Et** ista v̄ba scio crebo apparet opinor: puto dubito. qz scdm̄ p̄cept^o simpli
ces possum^o p̄gnosocere intelligere apphēdere **Sz** opinari scire vel credere p̄
cept^o p̄plexos **Ideo** nō faciūt appellare solū res simplices sed p̄plexas **Ideo** nō
est p̄p̄ria locutio. opinor: hōiēm vel lapidē: s̄z opinor lapidē durū itē ista etiā
v̄ba faciūt appellare p̄mitto debeo obligo z filia **Sz** dicitur p̄misē
superius concessē sunt t̄q̄ vere: inferatur ergo ex his conclusio vera **Oico**
q̄ debet sic inferri. ergo veniētem p̄gnosco vel cognosco illum q̄ est veniens
z ista secūda ē vna p̄p̄tetica **Ideo** p̄gnosco quod est in prima categorica nō
opatur appellationem supra li veniens. qd est in scda cathē^o

Sextū sophisma Debeo tibi equū: pono casum q̄ p̄ bono iudicio qd
fecisti mihi ego p̄misi tibi bonū equū/ z obligavi
me coram iudice p̄petenti ad soluenū tibi bonū equū. **In** illo casu apparet so
phisma v̄ez/ nam cōiter dicit q̄ omne p̄missum cadit in debitum

Arguit contra dīstūctē **It** tibi debeo igit nec debeo tibi equū
Alit p̄bat qz nec istum/ nec istum zc. igit nullum equū debeo. **Alit** p̄batur.
quia non magis debeo tibi istum scz grifellum: q̄ istum scz b̄rnellum: p̄az quia
nō magis p̄misi tibi vnuū q̄ aliū: patet quia eque possum satisfaccere cuz vno

sicut cum alio Item non magis debeo grisellū q̄ brunellū s̄git̄ ambos debeo
 vel neq̄tz/sinecutrū habeo p̄positū Et nō p̄t dici q̄ ambos / q̄ non p̄missi nisi
 vnū ¶ Istud sophistica est satis difficile. S̄z dubitat̄ p̄mittēdo tibi equū au
 debeam mozellū Dicendū q̄ nō: q̄ p̄mittēdo tibi equū nō p̄mitto tibi mozel
 lum/q̄ ergo illa v̄ba p̄gnosco intelligo p̄mitto vt dcm̄ ē facit̄ terminos sequē
 tes appellare suas rōnes jō nō valēt p̄nic mutādo rōem seu p̄tum a p̄te post:
 item nec valēt descensus ad individua j̄ videt̄ q̄ nullū equū debeo T̄ns patet
 q̄ p̄cā v̄ba p̄pter rōem appellatiōis p̄fūdunt t̄ios sequētes p̄fufe tm̄ sic q̄ n̄
 p̄t fieri descensus ad flaria Ex p̄missis p̄z q̄ nō debeo tibi equū vt v̄? S̄z tunc
 dubiū est D̄trum hec sit v̄a Equū tibi debeo vel aliq̄ue vel vnū equū tibi de
 beo Hoc est querere D̄tz hec p̄nia sit bona Debeo tibi equū/ q̄ equū tibi d̄o.
 ¶ Arguit̄ ibi a t̄io stāte p̄fufe tm̄ ad eundē stātem detiāte. : et a termino appel
 lante ad nō appellātem etc. S̄z p̄ expediriōe sophismatis p̄cludo q̄ oēs equū
 tibi debeo aut nullū equū tibi debeo/ p̄bat̄. et pono q̄ non sint nisi tres eq̄. gris
 sellū/mozellū et brunellū T̄nc sic ista distiūctiā est v̄a. d̄eo tibi grisellū v̄l mozellū
 vel brunellū: t̄nc v̄tra si aliq̄ triū ē vera q̄libz ē vera/ et si aliqua triū ē falsa q̄li
 bet est falsa Patz h̄. q̄ non magis p̄missi vnū q̄ reliquū. q̄ seq̄t̄ q̄ debeo oēm
 vel nullū T̄nc videndū ē q̄ illaz sit vera Et ar̄ q̄ hec sit p̄cedēda. D̄em equūz
 tibi d̄eo. p̄bat̄. D̄m̄ illud debeo p̄ qd̄ soluedo satis facere et eēm solut̄a debui
 to. sed istū equū tradēdo eēm quit̄? istū debebā et de alijs. q̄ oēm equū debeo
 beam/non possūz absolui nisi oēm solua. itē si oēm equū d̄eam: t̄nc equū regis
 debeo Item si oēm equū debeo q̄ d̄eo tibi mozellū et grisellū: et p̄nis duos. et
 non obligauī me nisi ad vnū j̄. ¶ Ad sophistica r̄it̄ aliq̄ ista ē falsa Equū tibi
 debeo p̄pter rōes scās q̄ ibi licet descēdere s̄b li equū cū supponat̄ detiāte
 et q̄ ista ē v̄a: debeo tibi equū: q̄ equū supponit̄ p̄fufe tm̄ etc S̄z dicit̄ burdan̄ q̄
 s̄bi v̄? ista p̄cedēda: oēm equū debeo tibi: q̄ v̄? q̄ nō possūz absolui nisi tradē
 do illd̄ qd̄ debeo. s̄z tradēdo mozellū satis facerem: q̄ mozellū debebā. vel saltē
 debebā mozellū et de grisello. q̄ q̄s d̄et̄ illd̄ quo satisfacit̄: S̄z nec credit̄ q̄ ista
 sit p̄cedēda debebā mozellū vel debeo oēm equū Et rō est q̄ nō s̄m rōem ill
 lā quā equū appellat̄ a p̄te p̄fcā ē obligatio ¶ T̄nc ad rōes Ad p̄m nego q̄ ōz
 me soluere oē qd̄ debeo: s̄z sufficit̄ soluere aliquid vel aliq̄ cū quo v̄l cū q̄b̄? ue
 niat rō s̄m quā scā fuit̄ obliga° Ad secūdū dico q̄ equū regis d̄eo et ad equū re
 gis soluendū me obligauī et ad oēm donec eēm quit̄? sed nec d̄eo equū regis n̄
 me obligauī ad soluendū equū regis nec p̄t petere equū regis nisi s̄b distiūctione
 ad alios: q̄ illū non p̄missi scdm̄ rōem scdm̄ quā dicit̄ equū regis: s̄z s̄m rōem in
 finitā h̄? termini regis Ad terciū dico q̄ nō debeo duos. s̄z duos debeo nō ca
 piendo duos collectiue s̄z distributiue. j. quēlibz duoz Et hec de appellatiōe.
 et eius sophismatib̄ sufficient

Finitur tractatus decimus

Tractatus Undecimi. De Restrictione

Sequitur undecim⁹ tractatus. de restrictione

Restrictio est coartatio termini cōis a maiori suppoē ad minoreē ut dcm̄ est prius Restrictionū autē alia fit p̄ nomē ut hō alb⁹ Ille termin⁹ hō non supponit pro nigris neq; pro medio colore coloratis sed restringitur ad albos. Alia fit p̄ vbiū. ut hō currit. ille termin⁹ hō supponit pro p̄sib⁹ tm̄ Alia fit p̄ p̄cipium ut cum dicitur homo currens disputat. ille termin⁹ hō: supponit p̄ p̄sib⁹ Alia fit p̄ implicationē. ut cū dicitur homo q̄ est alb⁹ currit. hec implicatio: qui est alb⁹ restringit homines ad albos. Item restrictionū scāz p̄ nomen Alia fit p̄ inferi⁹ additū superiori ut animal hō currit. ille termin⁹ animal tm̄ supponit p̄ animalib⁹ que sunt hominēs Alia fit p̄ d̄rām adueniente generi que ē essentialis cū sit cōstitutivā rei: ut cū d̄r aiāl rōnale hic aiāl supponit p̄ rōnalib⁹ aiāl lib⁹ Alia fit p̄ adiectivū acc̄tē ut cū d̄r homo alb⁹ Ille termin⁹ hō supponit tm̄ p̄ albis hōib⁹ De restrictione scā p̄ nomē cōiter sumptū. tales dātur regule Omne nomē nō diminuens. nec habens vim ampliandi. adiunctū ex eadē parte terminō magis coi. restringit ipsuz ad supponēdū pro his: ad que erigit sua significatio. utz in exemplis p̄dictis. ut homo p̄ suam significationem restringit animal ad animalia que sunt hominēs: ut cū dicitur aiāl homo Et alb⁹ restringit hominem p̄ suam significationem ad hominēs albos ut cum dicitur homo alb⁹ Dico autē non diminuens ad remouendum nomina diminuentia rationem adiuncti ut mortuus vel corruptus & similia. Qui non restringunt. sed potius destruūt adiunctum. Dico autem non h̄ns vim ampliandi ad remouēdū d̄cōnes ampliatiuas

ut potest potēs z possibile que si restringūt s; poti⁹ am-
 pliant Et sciēdū q; min⁹ coe sp; restringit mag⁹ coe.
 ut cū d; hō alb⁹ currit: q; hō repit in albis hōib⁹ z nigr⁹
 z medio colore coloratis: s; alb⁹ nō. Quādo ad hoc hō
 ē magis coe. z alb⁹ min⁹ coe: z sic alb⁹ restringit hōiēz
 S; s; m q; alb⁹ repit in hōib⁹ lapidib⁹ z lignis z brutis
 hō at nō. ideo ut sic alb⁹ ē magis coe z hō min⁹ coe Et
 sic hō coartat albū ad albedinē extē in hōib⁹. cū d; hō
 alb⁹ currit z sic utriq; coartat aliter scōm diuersa.

Item de termino restricto talis dat regula Si signū o-
 niuersale adueniat termino restricto. non distribuit ipm
 nisi pro his ad que restringit Cū em̄ dico. om̄is hō alb⁹
 currit: ibi homo restringit ad albos. z nō p̄t distribui ni-
 si p̄ albis Item de restrictioē dat regula talis Ni-
 chil positum a pte p̄ri p̄t restringere terminū coem po-
 situm a pte subiecti. quo ad principalē z significationē
 ut homo ē alb⁹. iste termin⁹ alb⁹ in p̄to positus nō p̄t
 restringere hōiē in subiecto positū ad albos. q; si re-
 stringeret ad albos ergo p̄ regulam p̄cedētē sciz si sig-
 nū v̄e aduenerit termino restricto. solū distribuit ipm
 p̄ his ad que restringit. z sic in p̄posito hō distribueret
 solū p̄ albis hōib⁹. z sic isti⁹ p̄pōis. om̄is homo ē alb⁹
 sensus esset. om̄is hō alb⁹ ē albus. ergo si vna est vera:
 reliqua erit vera. qđ tñ est falsum. ergo cū d; om̄is hō
 ē alb⁹ iste termin⁹ hō nō restringit: z sic pat̄ illa regula.
 Dico at̄ quo ad principalē eius scationē: q; p̄tum restri-
 git subiectū quo ad cōscationē que est gen⁹ ut dicit cig-
 nus est albus. si cign⁹ restringit ad mares z nō ad femi-
 nas Et sic alb⁹ restringit ipm quo ad p̄scationē que ē
 gen⁹ z nō quo ad suā significationē. item de restrictione.

Tractatus Undecimi de Restrictione

facta per implicationem talis dat regula Omnis im-
plicatio immediate cōiuncta termino cōi. restringit ipsuz
sicut inū adiectiū. ut cum dicitur homo qui est albus currit.
iste terminus homo restringitur ad albos per hanc im-
plicationem. qui est albus

Item de eadē restrictioē talis datur regula. Quo-
tientiūq; signū vniuersale et implicatio ponitur in ea-
dem locutione duplex est oratio. ex eo quod signū potest pre-
cedere implicationem. et sic distribuit terminū cōi. per
quolibet suo supposito. cum dicitur omnis homo currit
qui est albus Item implicatio potest prius aduenire et re-
stringere terminū cōi. et tūc signū postea adueniens
non distribuit ipsū nisi pro his ad que restringitur. ut
omnis homo qui est albus currit. et tūc equialet huic.
Quoniam homo albus currit.

¶ Hic est tractatus undecimus summularum petri hyl. Et fertur quod loy calium: in
quo determinat de vna proprietate termini incompleti que dicitur restrictio Et facit in
hoc textu quatuor propositiones. Prima resumit diffinitio restrictionis in tractatu apli-
cationis datam Secunda ponit vnam diuisionem restrictionis per 4as membra. 3^a ponit se-
cundam diuisionem restrictionis per quatuor membra 4^a ponit quinque regulas.

Primum punctum est quod restrictio est coartatio termini cōi. a maioris sup-
positione ad minorem. Quia eius diuissio est in quatuor me-
bra scilicet restrictionū. alia fit per nomē ut homo albus. Alia fit per vbiū ut homo currit Alia
per participiū ut homo currēs disputat Alia per implicationē ut homo qui est albus cur-
rit Secunda diuissio est in tria membra. scilicet restrictionū scāz per nomē. alia fit per inferi-
respcū superioris ut animal homo Alia per diuisionem generis ut animal rationale Alia per v-
niū accidentis ut homo albus

¶ Hic diuisiones clare patent in textu
Secundū punctum quod istorum membrorum sic habet sufficiētiam Omnis restrictio
fit per dicibile completū vel incompletū Si primum tūc est
illa restrictio que fit per implicationē et est quartū membrū: Si 2° h^o est duplī: vel
talis dictio incompleta sciat sciam vel actum Si sciam sic est primum membrum: Si
actū h^o est ou^o vel sciat actū distantem a sciam sic est 2° membrū. vel indistatē a sciam
sic est 3° membrū Et est ista diuissio generis in suas species eo quod restrictio dicitur equaliter
de omnibus illis membris Alia diuissio sumitur penes restrictionē scāz per spēm per diuisionē
et per accidentia Si bicas etiam propriū restringit ut animal rationale ibi 4° membrū
est ponēdū. **¶** Quicquid intelligit sciam accēte quod hic sumitur per accēte pntali et nō
pbili tūc Contrā ponit quinque regulas ad longū quā manifeste patent in textu. Hic
in sequentibus. Hic ponit textus quoniam in se facit et macer est/ponit aliquid sophis

Tractatus Undecimi De Restrictione

etiam credit filiū eī esse asinū: sed tu crebis prēm tuū esse asinū / g° crebis te eē asinū. **D**inoz p̄batur pono caūm q̄ pater tu⁹ sit inbut⁹ pelle asini ⁊ alonge vī des eum ambulare sup man⁹ ⁊ pedes. ita vt crebas te videre asinū. **T**ūc ar⁹ sic p̄ syllōm expositōriū: h° tu crebis esse asinū / h° est pater tu⁹. g° prēm tuū crebis esse asinū. **O**ppo^m tñ arguit q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad syllōm expositōriū p̄cedendo p̄missas. **E**t si inferatur sic. ergo prēm tuū crebis esse asinū. **D**ico ad 2^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 3^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 4^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 5^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 6^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 7^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 8^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 9^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 10^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 11^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 12^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 13^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 14^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 15^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 16^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 17^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 18^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 19^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 20^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 21^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 22^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 23^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 24^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 25^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 26^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 27^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 28^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 29^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 30^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 31^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 32^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 33^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 34^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 35^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 36^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 37^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 38^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 39^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 40^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 41^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 42^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 43^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 44^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 45^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 46^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 47^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 48^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 49^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 50^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 51^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 52^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 53^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 54^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 55^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 56^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 57^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 58^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 59^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 60^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 61^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 62^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 63^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 64^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 65^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 66^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 67^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 68^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 69^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 70^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 71^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 72^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 73^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 74^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 75^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 76^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 77^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 78^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 79^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 80^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 81^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 82^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 83^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 84^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 85^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 86^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 87^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 88^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 89^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 90^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 91^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 92^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 93^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 94^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 95^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 96^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 97^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 98^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 99^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū. **D**ico ad 100^m p̄tē aūtē: q̄ tu scis q̄ cō hō: g° nō crebis te esse asinū.

Arguitur primo Restrictio nō ē ponēda ḡ male po^o tractat^o de restric
tione. **H**is p̄bat. q̄ vbiq̄ po^o dco scmp eā mltā
scat. igitur nō potest restringi p̄z aūs: q̄ scatio ē dcoi p̄tue cōtial. iō nō pōt
auferrī p̄ restrictionē. **O**icūt ad h^o q̄ licet dco non possit restringi q̄tuz ad
stū formale / p̄t tamen bñ restringi quo ad scatū materiale: vt hō vbiq̄ po^o
nitur sp̄ scat hūānitatē: qd ē scatū formale ei⁹: s; non sp̄ capī p̄ omib⁹ suppo
sitis q̄ sunt stū materiale ei⁹: iō p̄t restringi. **R**eplicat si omis termin⁹ habeat
duplex signū ḡ omis termin⁹ ē equocū qd est flm. **O**ico negādo p̄mā: **E**t
si p̄betur. q̄ hoc est equocū qd p̄ta scat: **O**ico q̄ illud est equocū qd p̄ta
p̄t tē signā formale ⁊ sic non est hic

Si replicet tē cōis fm nōiales signū immediate supposita ⁊ non fōm cōem.
scdm se ḡ scdm eos restrictio non esset ponēda. **O**icūt ipi q̄ determinatio ad
bita determinabili nūq̄ restringit vel aufert scationē termin⁹: s; bñ restringit v^l
aufert suppoēm tē. ideo dicit auctor q̄ restrictio est coartatio termin⁹ cōis a ma
iori suppoē ad minorem:

Arguitur secūdo male ponit in diffinitioe restrictionis termin⁹ cōis ḡ n
est bona. **H**is p̄bat. q̄ termin⁹ singulari p̄t restringi /
q̄ p̄t p̄ additū trahi a maiori suppoē ad minorem vt cū dī: cō: nō omis petr⁹ sed
petr⁹ apls fuit p̄m⁹ papa. **O**ico q̄ licz termin⁹ singularis equoce capī p̄t
fit restringi non tñ capī vniūce: sic est hic. nam dicitur petr⁹ ap̄stol⁹ ad dīam
sloz petroy: qui licet fuerint pontifices non tamen fuerunt p̄m⁹. **R**eplicat
petr⁹ in dca p̄pone capitur vniūce: ⁊ potest restringi p̄ aliud: vt petr⁹ ap̄sto
lus clauiger regni celoꝝ cā laudis ⁊ honoris: nō tamē cā restrictionis: ymmo
nulla est ibi restrictio: q̄ siue addatur siue non semper petrus ap̄stolus pro v
no supponit

Arguitur terciō si diffinitio restrictionis eēt bona scq̄et q̄ stū scilz
hō in p̄pōe pticulari: vt quidam hō currit. restringe
retur in ordine ad eūdem positū in sua v^l: vt omis hō currit qd ē incōueniens:
q̄ tūc in p̄cōis termin⁹ nō supponerēt eā stricte: scq̄la p̄bat q̄ tñ in p̄pōe p̄
ticulari / coartat a maiori suppoē ad minore. **O**ico q̄ licz tñ in stō pticula
ris possz dici restrict⁹ in ordine ad scipm āpliatā. nō tñ in ordine ad suppoēm ei⁹
quē h^o in v^l. **R**ep̄l termin⁹ in v^l supponit p̄ omib⁹ suis suppositis ⁊ in ptī
culari supponit p̄ aliq̄b⁹ suppositis: ḡ termin⁹ cōis in pticulari restringit a ma
iori suppoē ad minorem. **O**ico ad 2^m p̄tē aūtē: q̄ tñ in ptī licz suppoē p̄
aliq̄b⁹ suppositis ⁊ nō p̄ omib⁹ q̄ ad vificationē p̄ponit: tamē supponit p̄ o
mib⁹ ei⁹ suppositis quo ad multitudinem suppositoꝝ sicut in vniuersali: sed in v
niuersali termin⁹ cōis suppoē p̄ tota multitudine suppositoꝝ copulati. in ptī
aūtē supponit p̄ equali multitudine suppositoꝝ diffinitive. hoc tñ oportet

dicere de necessitate. nam alias nulla esset oppositio inter vlem et particularem

Arguitur quarto Contra terciam regulam p̄tū p̄t restringere s̄tum: s̄ male dicit regula q̄ nihil positū a pte p̄t restri gere terminū positū a pte s̄bicti. N̄s p̄batur p̄ illam regulam topicalē. Ma lia sūt s̄bta qualia p̄mittūt ab eoz p̄tis q̄ p̄ta restringūt s̄bicta. Oico q̄ illa topica intelligit q̄ talia sunt s̄bta quo ad suppoēm in genere. i. s̄bta supponunt māi simplr v̄l p̄sonali sc̄dm exigentiā suoz p̄toz / non tū oportz q̄ s̄bta sint talia q̄lia p̄mittūt a p̄tis quo ad ampliātōz et restrictionem. ¶ Repli. Malia s̄ s̄bicta qualia p̄mittūt ab eoz p̄tis etiam quo ad āpliationē et restrictionem. s̄ solutio mala. N̄s p̄bat p̄ auctore in textu sequenti dicentez in p̄ma regula q̄ termin⁹ cois supponēs v̄bo p̄ntis t̄pis. restringit ad supponēdū p̄ his q̄ sunt. et in secūda regula dicit q̄ termin⁹ cois supponēs v̄bo p̄teriti t̄pis. supponit pro his que sunt vel fuerūt et ampliāt q̄ s̄bta sunt talia quo ad restrictionē et āplia tionem. s̄m exigentiā p̄toz et p̄ p̄ns aliquod positū a pte p̄ti restringit s̄tum. ¶ Oico q̄ p̄pter istud forte meli⁹ diceret ad illā topicā q̄ intelligeret q̄ ad suppoēm in ḡnere et nō quo ad suppoēm in sp̄e. Mōdo regula auctoris vult q̄ n̄t hil positū a pte p̄ti restringit t̄m positū a pte s̄bta quo ad suppoēm. n̄ sp̄e. et topica nō p̄tradicit regule. ¶ Sed replices forte ad min⁹ ista tercia regula cō tradicit p̄ime text⁹ sequētis

Sequitur de restrictione facta per v̄bū de qua tres dantur regule Priā est termin⁹ cois supponens vel apponens verbo p̄ntis t̄pis simpliciter sumpto: nō ha bens vim ampliādi. neqz ex se neqz ex alio restringitur ad supponēdū p̄ his que sūt sub forma termi cois sup ponētis. Dico at̄ termi cois qz termin⁹ discret⁹ neqz re stringitur neqz ampliāt. Dico aut̄ v̄bū p̄ntis t̄pis ad remouendū v̄ba alioz t̄pm qz termin⁹ cois aliā hz sup poēm cū eis. Dico at̄ simpliciter sumpto ad remouēduz v̄ba sumpta cum p̄culis diminūētib⁹ ut est opinabile. s̄ inopinabile. Dico at̄ non habētis vim āplia di ad re mouendū v̄ba ampliatiā et p̄t. Dico at̄ neqz ex se neqz ex alio ad remouendū v̄ba h̄ntia vim āplia di ex alio. ut puta ex conūcto. sicut hoc v̄bū est cū dicit̄ ē potens. Dico aut̄ sub forma termi supponentis qz hō supponit p̄ his qui sūt sub humanitate. s̄ animā que sūt sub aiāli tate ut cum dicit̄ hō est animā. S̄c̄da regula: terminus cois supponēs vel apponēs verbo p̄terito simpliciter

Tractatus Undecimi de Restrictione

sumpto non habēti vim ampliandi. nec ex se nec ex ali
o. restringit ad supponendū p his que sunt vel que fu
erūt sub forma termi supponētis ut cū dicit homo fu
it aiāl Ille termin⁹ hō supponit p omib⁹ his qui sunt
vel fuerūt homines. Et animal pro his que sūt vel fu
erunt animalia Tercia regula: Omnis termin⁹ cō
munis supponēs vel apponēs vbo de futuro. etiā sup
ponit p his que sunt vel erūt sub forma termi suppo
nētis scz p eis que sūt vel erūt in futuro. ut homo erit
animal. Ex predictis patz qd vbu restringit quo ad cōfig
nificatōem que ē tēp⁹. z nō quo ad hcatōz principalem

Circa p̄dca querit de hoc sophismate Vē aiāl fuit in
archa noe Probat. hō fuit in archa noe. equ⁹ fuit in ar
cha noe. z sic de alijs qd omne aiāl fuit in archa noe

Contra oē aiāl fuit in archa noe. sz cesar fuit aiāl. qd ce
sar fuit in archa noe: qd est falsum: qd aliqua p̄missa est
falsa. non minor ergo maior: Vē aut̄ prima sit falsa.
patet p quandā regulam que dicit qd termi⁹ cōis sup
ponēs vel apponēs vbo de p̄terito simplr sumpto re
stringit ad supponendū pro his que sūt vel fuerūt sub for
ma termini supponentis Itē est alia regula. qd si signū
uniuersale adueniat termino restricto: distribuit ipsum
p omib⁹ his ad que restringebatur. Ergo cum dicitur
Omne animal fuit in archa noe: iste termin⁹ animal
supponit pro omni animali quod fuit in archa noe: et
pro his que non fuerūt in archa noe: ergo prima ē fal
sa Item ad idem in hac propositione. Omne aiāl
qd tūc fuit in archa noe: iste termin⁹ animal magis re
stringitur qm in illa oratōe. omne animal fuit in archa
noe. Sed iste termin⁹ animal restringitur ad illa que

tūc in illo tpe in archa ppter implicationē ibi positā. q̄
solū illa que fuerūt in illo tpe fuerūt in archa noe. s̄ n̄
pl'a Oportet ergo q̄ hec sit flā. Dñe aiāl fuit in archa
noe cū in eo plura aiālia supponūtur **Solutio** q̄
dam dicūt q̄ hec. om̄e aiāl fuit in archa noe: ē duplex.
cō q̄ s̄t fieri distributio p̄ singulis genēz. vel p̄ gene
rib⁹ singuloz. P̄ nō est flā. Sc̄o mō ē va: nā q̄ sit dis
tributio p̄ singulis indiduis. que sub eodē genere s̄t
eadē sp̄e cōtinēt. tūc oportet q̄ om̄ia indidua cōtēta s̄t
aiālia fuisset in archa noe. q̄ fallū ē S̄z cū sit distributio
pro generibus singulorū. tunc solum est distributio
p̄ generib⁹ vel p̄ sp̄eb⁹. s̄z nō fuit aliq̄ sp̄s aiālis que
nō fuit in archa noe. s̄ illo mō est va **S̄z** huic solutiōi
nō acquiesco. q̄ sp̄s aiālis n̄ fuit p̄ se in archa noe s̄z tm̄
indidū Dñ p̄ illo tpe nō habuit veritatē nisi pro sin
gulis genēz. id ē p̄ indiduis s̄z n̄ pro generib⁹ angulo
rū Dñ dico q̄ propō est falla: s̄ cōcedo oēs rōes adduc
tas ad hoc Et p̄batō peccat sc̄m p̄ns ab insufficien
ti inductioē. q̄ nō accipit om̄s ptes distributionis que
sūt sub subiecto ist⁹ propōnis. oēs aiāl fuit in archa noe:

Prīmū pūctum

est q̄ auctor n̄ supra determināuit de restrictioē sc̄ā
p̄ nomē r̄ implicatōz. Sic iā detiāt de restrictioē sc̄ā
p̄ v̄bū Et ponit tres regulas de v̄bo restringere sc̄m tres d̄as tpm: q̄ ponit
in textu cū capz declaratioē ad lōgū B̄deo illas hic resumere eēt om̄io supflūū
e nō aliud q̄ inuilit occupare papiz s̄o videāt in textu qm̄ planissime sunt

Secūdū pūctum

est q̄ in v̄bo sūt duo p̄siderāda sc̄z p̄ncipal' sc̄catio: r̄
s̄ḡtionis p̄ncipal'. q̄ si sic: tūc om̄e v̄bū s̄t om̄i d̄z q̄ t̄pis eodē mō restringeret /
q̄ q̄dlibz v̄bū h̄z eandē s̄tionē p̄ncipalē s̄t q̄libz d̄zā tempis Restrigit s̄ v̄bū
rōe sue s̄tionis. s̄ rōe t̄pis qd̄ s̄t cū suo p̄ncipali s̄cato. B̄deo s̄m p̄ntis t̄pis
restringit tm̄ cōem q̄ ad sup̄poz stare p̄ p̄ntib⁹ Et v̄bum p̄teriti tempis qd̄ s̄t
p̄tē: r̄ h̄z aliq̄ de p̄nti restringit tm̄ non quo ad p̄ncipalē s̄tionē s̄z quo ad sup
pōem stare p̄ p̄ntib⁹ v̄l p̄terit⁹ Et v̄bū futuri tempis s̄t futuz temp⁹. r̄ in
cludit aliquod de futuro s̄o restringit tm̄ p̄ p̄ntib⁹ vel futuris P̄tens em̄ tem
p⁹ est finis p̄teriti r̄ inciū futuri vtz 4. p̄hiz s̄o p̄z rō regular

Tercū pūctuz

q̄ circa reglas postas auctor mouet v̄nū sophisma
vtz istud sit v̄m Dē aiāl fuit in archa noe Et argu

Tractatus Undecimi. De restrictione

it p vtraq; pte Et ad pbandū ipm esse falsum repetit duas regulas sup postea
 Post hoc adducit vnā rōem q̄ ista maior sit falsa Dm̄c atq̄ qd̄ tūc erat s̄
 tempe diluuij in archa noe. Dein soluit ipm h̄m opinionē antiquoꝝ p̄ duā
 plicem distributionē q̄ ibi p̄t eē S; finaliter nō acq̄escēs illi solutioni dicit s̄
 phisima simplr esse flm̄ Et ad argumētū pbās ipm esse vcz r̄it q̄ peccat p̄ fal
 laciam p̄ntis qz ar̄ ab insufficiēti inductioē vt clare p̄z in textu.

Queritur primo. bertū Ego videbo om̄e astrū De p̄o ponat q̄ heri vi
 dipetrum/ e nudi? terci? robertū. ita q̄ nūq̄ vidi eos fl̄. ¶ M̄sc patz s̄ophisima
 verū p̄ casum positū S; cōi p̄p̄o de p̄terito vera: r̄c̄q̄t vnā de p̄nti veram:
 s; nūq̄ fuit de p̄nti vcz dicere ego video petrū r̄ robertū Et ē simile de ista E
 go vidi romā r̄ coloniā Et tñ hec nūq̄ fuit vā Ego video romā r̄ coloniā.

¶ S̄itr aliud s̄ophisima Ego videbo om̄e astrū p̄bat sic. qd̄cūq; astrū non vide
 bo in estate: s; videbo in hyeme. s̄o videbo oē astrū. p̄na tenz inductiue. ¶ In
 oppo^m arguit sicut prius: qz nūq̄ erit verū dicere ego video om̄e astrū ¶ Pro
 solutioē istoz dicit biri. in suis s̄ophisimatib? q̄ li om̄is nō ē. p̄p̄ie term̄in? ap̄
 pellatiū? qz nō est s̄i? cathegrematic? nec s̄t nec appellat aliq̄ ad extra p̄t sig
 nificatōes r̄ appellatioēs cathegrematicoz S; s̄t solū apud m̄tētm modū p̄
 cipioi t̄ios/ s̄m quē modū p̄cep̄? istoz supponit p̄ ill r̄b? distri? butiē Et t̄ore
 ducēdo illas de p̄terito vl̄ de futuro vel de possibili. ad illas de p̄nti vel incē: nō
 dēt manere talia siḡ distributiua s̄ue in s̄bis s̄ue in p̄tis s; sufficit cas reducē
 re ad p̄ticulares ¶ Item s̄itr sufficit s̄bū r̄ p̄tū copulatiū p̄ et̄: reducere in p̄o
 p̄oem de quolibz copulatoꝝ seozium Quia copula cōiunctional ad eē nihil vl̄
 nec appellat Multi tñ dicūt r̄ valde cōit q̄ in reducēdo cas ad p̄p̄oem de incē
 vel de p̄nti q̄ q̄cqd̄ est p̄ s̄bū d̄z in s̄lli forma manere Et iō dicūt h̄ac esse p̄cedē
 dam petrū r̄ iacobū vidi: Et nō h̄ac vidi petrū r̄ iacobū. S̄itr q̄ heri ābulanū
 r̄ cras ābn̄: abo Et nō p̄cedūt h̄as Ego ābulanū heri r̄ cras edo ābulabo Itēz
 non p̄cedūt h̄ec/ cras erit dies crastina s; cras dies crastina erit. Et vterq; mo
 d? ē. p̄babil? qz forte p̄trouersia ē ex vsu vocū S; aduerte q̄ biridan? in alio lo
 co corripit sc̄ipm̄ dicēs: v? m̄hi q̄ illd̄ corrigendū ē qd̄ dixi in illo s̄ophisimate:
 vidi petrū r̄ robertū Et videbo om̄e astrū ¶ Ha iste. p̄p̄oēs forte nō sūt p̄cedēdc
 p̄pter appellatōz rōis jō q̄ videre s̄t actū p̄gnoscitūm aīē. jō loco illaz pono
 alias q̄ valent ad illd̄ p̄ quo posite fuerūt sc̄z loco hui? vidi pettū r̄ robertū pos
 no istā In hac domo fuerūt petr? r̄ robert?: quā p̄p̄oēz p̄uto eē verā/ s; vn? in
 ea fuerit vno tpe r̄ alter in alio tpe licz ibi nūq̄ fuerūt fl̄. S̄itr loco illi? vides
 bo om̄e astrū. pono istā Sol erit vel p̄t esse in quolibz signozum zodiaci: quā
 p̄uto p̄cedendam

Queritur sc̄do Dtz h? s̄ophisima sit vcz Sortes appet eē aliud q̄ ē
 ponat calus q̄ sit indur? pelle asin? r̄ sic appet eē asī
 n? ¶ Dico q̄ est falsum p̄bat? qz de qualibz re mūdi m̄hi on̄sa ego iudico illd̄
 qd̄ ipā est. j? nō iudico illud qd̄ ipā alit ē q̄ ipā ē: q̄ talia iudic? cēt p̄ria/ q̄ n̄ p̄nt
 s̄it stare in eodē intellectu itē si aliq̄d appet aliud q̄ est: sic? q̄ ipm̄ appet eē ens ali
 ud q̄ ipm̄ est r̄ apparet aliud ab ente: qd̄ ē imp? Itēz sicut s̄c? impoſsib? ē j̄ḡit
 h̄ ē appns Sortes ē aliud q̄ ē: qd̄ ē flm̄? s̄ophisima flm̄ ¶ In oppo^m arguit
 Sortes appet eē asin? p̄ caūm po^m: r̄ tñ nō ē asin? q̄ sortes appet eē aliud q̄ ē
 Dico negādo quām p̄pter rōēz appellatōis: s; bñ s̄c? / s̄o sortes aliud appet
 q̄ ē Si ar? sic Dis ast? ē aliud q̄ sortes: s; sor. appet eē ash? s; sor. appet eē aliud

¶ est Item arguit sic fortes apparet esse aliqd qd ipse nō est: s; aliud q; for. ap-
 paret eē aliud q; ē: nā vī nō. An; pbat q; ipse apparet eē asin? / r h' ipse nō est
 Et ista ē vna copulatiua q; equiualeat huic: ipse apparet esse aliquid qd ipse nō est
 ¶ Dico q; an; est s; m fortes apparet esse aliqd qd ipse non est q; ipse apparet esse
 aliquid: r etiam est aliquid. Ad pbatōne negat q; equalēt isti / ipse apparet eē asin?
 qd ipse nō est: s; appet esse aliquid qd nō ē: s; est ibi fallacia pntis arguēdo ab in-
 feriozi ad supi? negatiue / q; li apparet esse asin? qd nō est: est inferi? ad apparet
 esse aliqd qd nō ē. Item iste pntie bñ pcedūt vt ait biridan?. ergo fortes apparet
 aliquid esse qd nō est. Et filr fortes apparet esse aliud q; est. pponēdo li aliqd r ly
 aliud. Et ergo qn ar? fortes apparet esse asin?: r illd ipse nō est s; aliud: igit appet
 esse aliud q; est. Concedo an; r nego pntiam q; rōnes appellatē mutat? a pte p?
 Et cū hoc etiam mutat? relatio sicut ancedētia. Si em dico fortes apparet esse
 asin? r illd non est: sensus ē q; nō est asin? s; aliud ab asino qd est v̄m. S; dico ip-
 se apparet aliqd r illd non est: sensus est / qd nō est aliquid s; aliud ab aliquo qd
 est s; m s; ar? ibi ab inferiori ad supi? negatiue. Et hec de sophismatib; que ap-
 pellationē respiciūt sufficiāt

Arguitur primo: Contra textū iste tres regule p̄tradiūt regule lec-
 tionis pcedent; s; aut ista ē falsa aut illa. An; pbat
 q; terciar regula supposita dicit q; nihil positū a pte p̄tri restringit tū ecēm po-
 sitū a pte s̄tri. Et iste regule dicit hic q; termin? cois supponēs vel apponēs v̄-
 bo restringit ad stādū p his que sunt cē. ¶ Dico q; 3ª regula intelligit q; p̄tri
 nō restringit s̄tri q; ad pncipalem cōp̄catōz vt auctor exponit: tū bñ q; ad cō-
 s̄grōz. Itā cū dico omis hō ē alb? stat ibi li hō p mascul. S; p^a regla hic vult
 dicere q; v̄bū cōis p̄tri nūq; restringit s̄tri p sua pncipale p̄tione. s; p sua cō-
 s̄grōne s; p temp? suū. Et restringit s̄tri nō quo ad p̄tione pncipale s; p̄tōz
 vel supposita q; p̄tō restringētis cadat sup p̄tione seu sup p̄tōz termi restric-
 ti. vt declarat in 2° p̄tō s; nō est p̄tō. ¶ Repl^r v̄m p suū tēp? saltē pre^m
 r futur. apliat s̄tri ad stādū p his q; sūt vl fuerit. Aut p his q; sunt vel erūt. s;
 male dicit ē q; p^m p suū temp? restringi: s̄tri. Et ex h' p̄tri sc² q; 2^a regla r t̄cia
 sunt false / p̄tia tenz q; restrictio r ampliā? sunt passioēs t̄ioy opposite. Itē res-
 trictio ē coartatio r̄i p̄tia a maiori sup̄pōe ad minorem: s; cū dico albū ē nigrū
 r albū erit nigrū. Ibi in 2^a p̄pōe li albū nō coartat a maiori sup̄pōe ad minores
 s; ē cōtendit a maiori ad minores q; ibi ē ampliatio / r tū fm terciam regulā est
 ibi restrictio. ¶ Tē dicit auctor in textu: t̄i supponēs vl apponēs v̄bo de p̄tō
 nō h̄nti vim apliādi cē. Dic ē oppositū in adiecto q; oē v̄m p̄tenti t̄p̄is h; vim
 ampliandi sc̄dm omis loyce doctos q; male dicit nō h̄nti vim apliandi. Tē d̄t
 q; t̄i apponēs. i. p̄tū restringit stare p his que sunt vl fuerunt. Et ponit exem-
 plū vt homo fuit aiāl: ibi tam hō q; animal supponit p his q; sunt vel fuerunt.
 Contra p̄tū non apliat s; supponit p̄m exigentiam copule p̄pōis saltē respicū
 fuit r erit fm se captōz vt pbatū est s; circa 2^a regulā de apliāōe.
 ¶ T̄git hic male dicit q; p̄tū sc; termin? apponēs ampliatur. Ista p̄t̄er
 citio alioy soluendo breuitatis grā relinquo:

Arguitur secūdo. Contra p̄mā regulam sic. Cū dico hō ē aiāl: ibi ē s;
 p̄ntis t̄p̄is r tū p̄tū v̄ficat de s̄biectō p q̄libz t̄p̄e. s;
 male dicit q; v̄bū p̄ntis t̄p̄is restringit ad p̄ntia. ¶ Dico h; aiāl p̄m r̄e v̄rificat de
 hōie p q̄libz t̄p̄e: t̄i h' nō denotat in illa p̄pōe de v̄tute s; monis: r q̄tū ad for-
 mā sup̄pōis t̄ioy. ¶ Repl^r s; li est restringeret s̄tri r p̄tū stare p p̄ntib; de v̄tū

Tractatus undecimi De Restrictione

te sermonis sequeret q̄ iste p̄pōnes essent false rosa est pulcherrim⁹ ros. Et
 clippis lune est obtenebratio lune Monitruū ē son⁹ fact⁹ in nubib⁹: qd̄ tamē est
 falsum qz sunt p̄pōes necessarie. sequela p̄bat: qz li est vt dicit regula restringit
 ad p̄ntia s̄z s̄bra illaz p̄pōnū nō sunt p̄ntia j⁹. ¶ Oico qz regula intel⁹ qn̄ li ē p̄
 dicat eē ex̄ntic: r̄ qn̄ nō absoluit a tpe s̄z in d̄cis p̄pōib⁹ p̄dicat eē eēntic. qd̄ s̄
 r̄stringit ad certū temp⁹ ymo hoc eē absoluit a deſiāto tpe

Arguitur tercio istud sophisma Om̄e aiāl fuit in archa noe ē v̄m: g⁹
 male dicit auctor: n̄ q̄ fit s̄m: H̄ns p̄bat qz semel
 fuit verū dicere. om̄e aiāl est in archa noe scz tempe diluuij: g⁹ n̄c p̄ diuiniū ve
 rū ē dicere om̄e aiāl fuit in archa noe: p̄ntia tenz qz om̄is p̄pō q̄ aliq⁹ tpe fuit v̄a
 p̄ illo tpe sp̄ dicit fuisse vera ¶ Oico negā⁹ p̄ntiam qz ar⁹ ibi a non āplo ad ā
 plū cū distributioē ex p̄te li animal qd̄ in ante nō āpliat r̄ in p̄nte ampliat
 ¶ Repliat sicut aiāl ē v̄m jta r̄ p̄ntis r̄ p̄ntis tot⁹ discursus ē p̄cedo⁹ H̄ns p̄
 bat qz b̄n̄ se⁹ Om̄e animal tpe diluuij fuit in archa noe. g⁹ oē aiāl fuit in archa
 noe. p̄ntia tenz a p̄te in mō ad suū torū Dico qz loc⁹ a p̄te in mō solū tenz argue⁹
 sine distributioē: s̄z h̄c ar⁹ cū distributioē sicut in fili non se⁹ om̄is hō docet⁹ dis
 putat: ergo om̄is homo disputat.

Arguitur quarto de qualibz sp̄e aiālis: aliqd̄ aiāl fuit in archa: g⁹ om̄e
 aiāl fuit in archa noe: p̄ntia p̄bat. qz cū d⁹ qz oē aiāl
 fuit in archa noe ibi distribuit aiāl p̄ generib⁹ seu sp̄eb⁹ aiāliū: ¶ Oico ad p̄
 bationē p̄ntic. qz aiāl de v̄tute h̄monis distribuit p̄ om̄ib⁹ indiuiduis sp̄ez Et iō
 si fiat inductio hō fuit in archa noe: bos fuit in archa noe: cap⁹ fuit in archa noe
 r̄ sic de alijs g⁹ om̄e aiāl fuit: p̄ntia nō valz: qz n̄ fit inductio ad singula indiuidua:
 illaz sp̄ez p̄ qd̄ t̄m aiāl supponit r̄ distribuit Et iā ad h̄c dato qz fieret solū dis
 tributio p̄ singul⁹ sp̄eb⁹ ad h̄c ophisma eēt s̄m qz fuerūt m̄lte sp̄es aiāl que
 nō fuerūt in archa noe sicut pisces r̄ v̄mes ¶ Repl̄ ad m̄n⁹ tria aiālia p̄fecta
 fuerūt in archa noe: g⁹ oē aiāl fuit in archa noe: p̄ntia tenz: qz v̄z in j⁹ de celo: de
 erib⁹ oē ¶ Oico qz licz de trib⁹ aiālib⁹ p̄t dicit oē aiāl: non se⁹ qn̄ li oē distri
 buat li aiāl p̄ om̄ib⁹ indiuiduis r̄ h⁹ ideo qz aiāl h̄z pla suppo⁹ q̄ tria Geo si
 ad d̄cē termino cōi nō h̄nti pla sup⁹ q̄ tria nō distribuit p̄ p̄tib⁹ q̄ p̄ trib⁹: vt
 om̄is p̄sona in diuinis ē de⁹

Solet etiam queri utrū similiter restringatur terminus
 in p̄pōe affirmatiā z negatiua. Dicūt aliqui qz nō q̄a
 esse restringit ad ex̄ntes: s̄ si eē ad ex̄ntes. ergo non p̄ e
 odē fit restrictio in affirmatiā z negatiā Itē videt⁹ qz
 ois negatiā in qua eē negat simpliciter ē s̄ta. si similiter
 restringatur terminus in p̄pōe negatiā z affirmatiā. q̄a
 in hac p̄pōe rosa est: iste termin⁹ rosa restringit ad ex̄ntes:
 s̄ si in hac rosa non ē: s̄ r̄ restringat ad ex̄ntes. tūc ē sensus
 qz rosa que n̄ est: est: s̄ hec est falsa. g⁹ z hec rosa s̄ est. Et

sic quilibet negatiua in qua esse negatur esset simpliciter falsa. quod falsum est. ergo videtur quod non sicut restringitur terminus in propositione affirmatiua et negatiua. Sed probatur quod si similiter restringatur. Quia si in hac propositione homo est. ille est? homo restringitur et in hac propositione nullus homo est ad non existens. quod ultra quod est ba. quod de existentibus vere dicitur esse. et de non existentibus remouetur esse quod contra contradictionem sunt simul vere. quod est impossibile. quod illud ex quo sequitur. scilicet quod non similiter restringatur terminus in affirmatiua et negatiua. Item regula est quod omne uerbum simpliciter sumptum non habet uim ampliandi nec a se nec ab alio restringit terminum supponente quo ad restrictionem que est tempus et non quo ad restrictionem. ergo tempus est causa restrictionis illius. Sed idem tempus est in affirmatiua et negatiua sibi opposita. ut rosa est. nulla rosa est. ergo eadem est causa restrictionis in utraque. et ergo pro eodem fit restrictio in utraque. Et hec argumenta concedimus. Ad hoc quod primo obicitur esse dicendum. quod esse non restringit ad existens. et non est. non restringit ad non existens. Sicut nec hoc uerbum curro ad currentes. quod nullum uerbum restringit terminum sibi supponente terminum quo ad scationem. scilicet quo ad congregationem que est tempus. Unde non restringit ad supposita existens. scilicet presentia. supposita enim presentia possunt esse in aliquibus terminis tamen existentia que non existens. ut cum dico enunciabile est. enunciabile supponit tam pro existentibus quam pro non existentibus. Omnia autem enunciabilia que sunt falsa in presenti. sunt presentia: sed non existentia. quia nullum falsum existit. et sic esse se non restringit ad existentia sed ad presentia. cum idem tempus sit utrobique: quod est causa restrictionis.

Ad aliam dicendum quod duplex est forma termini communis quedam est que saluatur in rebus existentibus tantum. ut humanitas que est forma hominis: et anima

Tractatus Undecimi. De Restrictione

litas que est forma animalis: et in talibus omnia supposita presentia sunt existentia.

Alia est forma termini communis que saluatur in rebus existentibus quam non existentibus: ut enunciabilitas que est forma enunciabilis. nam quedam sunt enunciabilia existentia ut deum esse. et omnia vera. Et alia sunt non existentia. ut hominem esse alium et omnia falsa. et in talibus non restringitur terminus communis ad existentia: sed restringitur tam ad existentia quam ad non existentia: Unde istius propositionis rosa non est: non est sensus: rosa que est: non est. sed est sensus rosa aliter sumpta quam in presenti non est

Solet autem poni quod quedam restrictio fit ab usu. ut cum dicitur: nihil est in archa quamuis plena sit aere: quod iste terminus nihil. supponit ab usu pro rebus solidis siue firmis. Et rex pro rege patrie. et magister legit pro magistro proprio. Solet etiam poni quod quedam restrictio fit per translationem ubi: ut cum dicitur sortes pascit hominem. iste terminus homo supponit per alio a sorte. virtute translationis ubi. quod duas et recipiens debet esse diuersa. Et idem aliquando sunt eadem: hoc tamen est per accensum scilicet per hoc quod idem subiectum est utriusque. Sicut idem est dux et comes secundum accensum. Unde dicunt quod non sequitur sortes pascit se ipsum: et ipse est homo. ergo pascit hominem: quod est fallacia accensum: quia hoc pronomen se: non potest supponere pro diuersis a sorte: sed homo bene potest

Primum punctum est: quod auctor in textu super facit. Primo mouet questionem utrum termini in affirmatiua et negatiua eodem modo restringantur. ¶ Secundo ponit duas rationes quorundam ad partem negatiuam. scilicet quod non restringantur eodem modo. ¶ Tercio ponit duas rationes pro parte affirmatiua quod scilicet eodem modo restringantur: quas rationes concedit concludere per crucem. ¶ Quarto auctor soluit duas primas rationes

appte negatiā factas Quinto ponit vne restrictionē scām ab vsu. Sexto po
nit restrictionē factā p trāstitionē vbi. Que restrictionēs licz sint false tñ vtiles
sunt ad cautelam sophistarū vitandam

Secūdu pūctum est qm affirmatiua z negatiā tñ eodē mō restringū
tur/dūmō in ābab^o ponit idē vbu Et rō est qz vbu
nō restringit quo ad significatōz. s; solū q ad pñtionem q si li est p̄dicet in aliq
ppōe sicut in ista: hō est/se² q illd non restringit hōiem ad exntes s; solū ad pñ
tes Lū pñs rcpiat tā in exntib^o qz in non exntib^o/saltē in aliq^o tñs/vt enūciabi
le ē: li enūciabile restringitur ad pñs siue existat siue nō. Vñ aliq sunt enūciabi
lia que sp existūt z sp sunt pñtia vt de^o est. Alia sunt enūciabilia q nūq sunt siue
existūt: vt hō est asin^o: est tñ pñs nō exnt qz nullū flm existit ¶ Se^o s^o qz vbu
pñtis tñs restringit sp tñm coēm siue supponētē siue apponētē ad presens siue
existat siue non.

Queritur vtrum istud sophisma sit verū. tu es asin^o: falsitas ei^o manī
festa ¶ Ar^o sic Le eē asinū est a te negādū q te eē a
sinū est. pñia tenz ab est tercio adiacente ad est r^o ap̄laces. Alia pbat qz qd non
ē nō debz affirmari z negari: s; te esse asinū nō ē aliqd: nisi tu es asin^o q tu es asin
n^o ¶ Dico distinguēdo ans si supponat mātr tūc pcedo/si supponit frūc: tūc
te eē asinū nihil est z nō ē negādū nec pcedendū ¶ Ar^o scdo. Omis dices te
esse aliqd dicit verū. s; omis dicens te esse asinū dicit te esse aliqd q dicit vñ. z p
pñs tu es asin^o ¶ Ar^o h^o dico sicut ad pcedēs. Nā si te esse asinū sumat hgtiue:
tūc null^o p̄t te dicere esse asinū S; si sumat mātr tūc aliqd vñ sumat hgtiue dicit te
Et qñ dicit quicūq dicit te esse asinū dicit te esse aliqd ¶ Negat qz sensus ē lo
quendo mātr qcūq dicit istam ppoēm tu es asin^o: dicit istam tu es aliqd/mō h
est flm. Sed si aliquis dicat ambas: tūc dicit verū qñtū ad secūdam p̄tē z nō qñ^m
ad p̄mā ¶ Si arguat tercio qcūq dicit te eē animal dicit vñ/s; quicūq dicit te
esse asinū dicit te esse atāl. q quicūq dicit te esse asinū dicit vñ ¶ Dico q si v
traq pmissay capiat frūc est falsa. qz null^o dicit res s; voces. z te eē asinū nihil
est. z te esse atāl nō est vox si frūc sumatur. ¶ Si ar^o quarto Ego dico te eē a
sinū: vel g^o est sicut dico vel aliter q dico Si ita est habeo ppositū Si aliter ē
q dico/ z ego dico falsū. q est aliter a falso Et aliter a falso ē vñ: igit ē vñ tu
es asin^o ¶ Dico pcedēdo istā Dico te esse asinū p suppoēm mālem scz si dico
hanc ppoēm hō est asin^o Lū dicit. Vel ergo ē ita sicut dico vel aliter: Rñdeo
illd qd tu dicit est/ z qualiter dicit taliter est Et etiam vbi z qñ tu dicit. ibi z tūc
illd est vna ppo falsa S; forte intēdebas qzere vtrū est ista in re scata quali
ter tua ppo fcat: sed de hoc patebit

Queritur secūdo. Vtrū istud sophisma sit verū. Deū esse iniustū ē nes
gandū ¶ Dico q ē negandū pbat. qz deū eē iniust
cū ē hereticū q ē negandū ¶ Item omē flm ē negandū sed deū esse iniustū est
flm g^o ē negandū ¶ In oppo^m ar^o qd non ē non ē negandū nec affirmādum
sed deū esse iniustū non est/ q non ē affirmādū vel negandū ¶ Dico ad sophis
ma distinguēdo Aut em deū eē iniustū supponit materialr p̄ista ppōe. de^o ē
iniust^o: tūc dico q sophisma ē verū: qz tūc est impossibile falsam z hereticum. z
pcedūt due p̄merōnes Aut li deū esse iniustū ca^o frūc: z nō hz. suppoēm a
pud loy cū: cū nihil sit deū esse iniustū. qz iniust^o de^o p nullo supponit: z ideo hēc
est falsa deū esse iniustū ē negandū z h^o vult rō scā in oppositū

Arguitur primo. Contra h^o qd auctor dicit scz q tñ pcedē mō restrin
gūtur in affirmatiā z negatiā. Contra si sic seq̄et q

Tractatus Undecimi de Restrictione

omnis negatiua includeret p̄d̄cōem qd̄ ē falsum: sc̄q̄la p̄bat. n̄ cū dico rosa ē: s̄bi rosa restringit ad ex̄ntes q̄ si s̄l̄r restringat in ista: rosa n̄ est includit p̄ocio. qz̄ ualcb̄t cū rosa q̄ ē nō est: Et ē argumētū text⁹ ¶ Dico q̄ t̄i p̄ofit⁹ an̄ v̄bū p̄ntis t̄pis: nō restringit ad ex̄ntes s̄z̄ ad p̄ntes rōne p̄beatōis s̄c̄ iō sensus illi⁹ p̄pōn̄is rosa nō est: nō q̄ iſt̄: rosa q̄ ē nō est: s̄z̄ iste rosa p̄ntia s̄umpta nō est:

¶ Repli⁹ v̄bū nō restringit t̄m an̄ se rōe s̄c̄ p̄ncipal̄ p̄catōis ad p̄ntes q̄ c̄c̄ n̄ restringit ip̄m rōe p̄btōis ad p̄ntes: p̄na p̄bat. qz̄ p̄tio v̄bi ē maḡ intrinſeca v̄bo e for̄ior q̄ p̄btio ¶ Dico q̄ l̄iz̄ p̄btio sit maḡ intrinſeca v̄bo q̄ p̄btio ei⁹ q̄ est temp⁹: t̄n̄ p̄btio potior ē ad restringendū q̄ p̄tio: qd̄ sic perſuadet: qz̄ t̄p⁹ rōe e v̄bū restringit h̄z̄ rōem mēſure: mēſura at̄ restringit mē. uratū: e cū q̄t̄i tas mēſurata accipit p̄m̄ p̄tatem mēſure: ſc̄ q̄ v̄m̄ maḡis habet restringere rō ne t̄pis: q̄ rōne ſue ſiḡtionis p̄ncipalis

Arguitur ſecūdo Contra h⁹ qd̄ dicit in ſolutioe p̄m̄ argumēti ſcilz̄ qz̄ cē nō restringit ad ex̄ntes Contra qm̄ dico hō est/ l̄i re ſtringit l̄i hō ad p̄ntes: s̄z̄ oēs p̄ntes ſunt ex̄ntes: s̄ n̄ eſt restringit ad p̄ntes. v̄bi restringit ad ex̄ntes ¶ Dico q̄ licz̄ p̄ntes quāq̄ ſunt ſūt ex̄ntes: h⁹ ē imp̄t̄nēs ad reſtrictioē de l̄i est qz̄ cū d̄ q̄ v̄bū p̄ntis temp̄is restringit ad p̄ntes: h⁹ intelli⁹ ſiue exiſtat ſiue nō. ideo p̄nt̄ eſt aliq̄ p̄ntia: e t̄n̄ nō ex̄ntia/ qz̄ vt dicit text⁹ qz̄ ō n̄ia enūciabilia q̄ ſunt falſa in p̄nti/ ſunt p̄ntia: e nō ex̄nt̄ ¶ Repl̄cat̄ b̄n̄ ſc̄q̄ h⁹ est p̄ntes: q̄ hoc est ab eſt 3⁹ adiacente: t̄nc̄ v̄ltra: hoc ē q̄ h⁹ exiſtit/ p̄ntia tenz̄ qz̄ est 2⁹ adiacens p̄t̄ eſt ex̄ntie/ q̄ a p̄mo ad v̄ltimū b̄n̄ ſc̄ hoc est p̄ntes: s̄ h⁹ ē ex̄ntes: q̄ male d̄cm̄ est qz̄ ſunt aliq̄ p̄ntia e tamē nō ex̄ntia ¶ Dico negadō p̄nam: quia licet aliqua p̄ntia ſint ex̄ntia: q̄ non male d̄cm̄ ē qz̄ aliqua ſint p̄ntia e nō ex̄ntia qz̄ iſta ſunt duo ſb̄oria que p̄nt̄ ſil̄ eſſe vera: D̄n̄ qz̄ ſint abo vera ſc̄z̄ aliq̄d̄ p̄nt̄ exiſtit e aliq̄d̄ p̄nt̄ nō exiſtit: p̄bo p̄ duos ſyllōs p̄cludēt̄es illa duo ſb̄oria iſtā affirmatiā p̄cludit̄ in d̄arij ſic arguēdo D̄ē qd̄ ē exiſtit: aliq̄d̄ p̄nt̄ eſt: s̄ aliq̄d̄ p̄ ſens exiſtit iſt̄ negatiā p̄cludit̄ in ſerio ſic Nullū ſlm̄ exiſtit: aliq̄d̄ p̄nt̄ ē ſlm̄: s̄ aliq̄d̄ p̄nt̄ nō exiſtit. p̄miſſe ſūt v̄e: s̄ p̄clones vtz̄ intuenti.

Arguitur terciō Contra hoc qd̄ dicit text⁹ Aliq̄ forma ſij cōis ſaluat̄ tam in reb⁹ ex̄ntib⁹ q̄ non ex̄ntib⁹ Contra illa p̄pō eſt falſa q̄ text⁹ falſus An̄s p̄bat qz̄ ſua p̄d̄cōia eſt v̄a ſc̄z̄ nulla forma ſaluat̄ tā in ex̄ntib⁹ q̄ nō ex̄ntib⁹: p̄bat. p̄ induc̄tōz̄ qz̄ nec illa: nec iſta/ qz̄ n̄ l̄a p̄ticular̄ for̄ ē d̄āda q̄ ſiml̄ ſit ex̄nt̄ e nō ex̄nt̄ ¶ Dico qz̄ p̄pō text⁹ d̄ēt̄ p̄cc̄p̄i p̄ ſuppoſ̄m̄ ſim plicē e nō p̄ſoualē: ſō ſb̄o nō d̄ēt̄ ſicri induc̄tio p̄ e inferioria qz̄ nō ſuppo nit̄ p̄ inferiorib⁹: ymmo ſit falſa figuec̄ d̄cōnis: e illa p̄pō n̄ila forma ſaluat̄: e nō eſt ſua p̄d̄cōia: qz̄ t̄ij in p̄d̄cōijs d̄ēt̄ ſupponere eodē genere ſuppoſ̄nis/ ſz̄ eſt ſua p̄d̄cōia aut iſta. non aliqua forma term̄i cōis ſaluat̄ e ¶ Aut hec nullū l̄i forma term̄i cōis ſaluat̄ e Nam vt ait ockā qz̄ p̄pōes auctoz̄ ſc̄pe veniunt glosande q̄ de v̄tute ſimonis ſunt falſe. D̄n̄ dicit qz̄ frequēt̄er ſermonēs aut̄ ēt̄ic̄ falſi ſunt in ſenſu quem faciūt h⁹ ē de v̄tute ſermonis p̄p̄loquendo. tamē ve ri ſunt in ſenſu quo ſiūt e in ſenſu que dicere intendūt ¶ Repl̄cat̄ ſi aliqua for̄ p̄tineat̄ in reb⁹ ex̄ntib⁹ e nō exiſtētib⁹ maxime cēt̄ enūciabile: qd̄ exiſtit vt in ve ris: e nō exiſtit vt in falſis: ſz̄ hoc eſt ſlm̄: p̄bat falſitas ſic. Nihil t̄em̄ p̄t̄ de ente e nō ente/ v̄z̄ ex̄ eſt ens/ e falſum ē nō ens q̄ enūciabile nō p̄t̄ p̄ri de veris e falſis Maior: p̄bat p̄ illd̄ p̄m̄ p̄m̄ de quolibz̄ eſſe vel nō eſſe de nullo v̄o ſil ¶ Dico licz̄ nihil ibem̄ qd̄ ē ens reale e t̄am̄ poſſit p̄ri de ente e nō ente tamē bene aliq̄d̄ ens rōis qd̄ eſt ampliatiū ad oē intelligibile: poſſibile e impoſſibile

quale est enūciabile Etia d^r q^d falsum nō est n̄ ens simplr vt patuit supra in sex
to tractatu lectionis tercie p̄cto primo

Arguitur quarto Contra in restrictōe abusiua nullū ē restringēs; nec
coartās; q̄ ibi nulla ē restrictio. Dns pbat qz in ipsa ē signū yle: s; sig^m yle mag^s
habz ampliarc q̄ restringere ¶ Dico qz in talib⁹ p̄pōib⁹ vt nihil ē in bursa/ni
hil est in potto: vsus est restringens cum intellectu nrō. Bō dicit restrictio abus
sua ¶ Si arguat qz nulla sit restrictio p̄ trāsitionē sic Dñe trāsitiū aptū na
cū ē trāsire s; nulla restrictio apta nata ē trāsire q̄ nulla est restrictio trāsitiā
¶ Dico qz restrictio nō dī trāsitiā eo qz trāseat / s; dicit trāsitiā eo qz fit rōne
vbi transitū. Et hec de restrictionib⁹ sufficiant.

Finitur tractat⁹ undecim⁹.

Sequitur tractat⁹ duodecim⁹.

Sequitur tractat⁹ De distributionib⁹ in quo petr⁹ hyl. deter
minat de distributionib⁹ signoz vltim v^o
ponit multas signoz diuisiōes Et p^r eae p̄quēdo de eis ponit in h^o libro circa
qdlibz signū vñū sophisima: que sunt noue: s; addent̄ alia multa p̄ quoz oim̄ in
tellicū q̄ hic z in tractatu exponibiliū ponēt. z sup̄ posita sūt. Aliq̄ bñ⁹ multum
vulia q̄ biridano supra p̄mittūt q̄ sūt de scationib⁹ r̄ioz z p̄pōnū. Et itē vñū p̄
p̄ces dir̄ vere z false ¶ De scationib⁹ r̄ioz z p̄pōnū.

Prima conclusio Rē scripte sūt voces platas vt p̄scēdas. z nō sūt
alias res puta afinos z lapides zc nisi me^{nc} vocū s̄ci
one ¶ Sēda^o voces s̄tiue sūt passiōes. s; p̄cept⁹ aiē: z nō alias res nisi me^{nc}
s̄tiōē p̄ceptū. Et hoc p̄z qz in illo s̄dā vniūci ab equoco: qz vniūcō vñū s̄t
qz t̄i^o cōis ad c̄i^o p̄la sup̄posita s̄t q̄ b̄t̄ intelligi de vno p̄ceptū q̄ mediāte s̄t. Et
has duas p̄cles intēdebat aristo. p^r p̄ic. cū dicit Sūt ergo ea q̄ sūt in voce sig^m
eāz q̄ sūt in aiā passiōnū notē. Et p̄hs 4° metha^o dicit qz si aliqz velit cū a^o dis
putare dēt supponere qz nō^o s̄cet vñū: z aliq̄ detiāte Et si p̄la q̄tū ad nomen
equocū/qz nō infinita s̄cet qd̄ nō ē intelligēdū nisi q̄tū ad p̄cept⁹ aiē. q̄ suppo^o
qz mūd⁹ s̄uillz ab eterno vt ip̄e crederit tūc ille t̄i^o hō infinitos hoīes s̄cāret. S;
ockā in sūma dicit qz voces nō ime^{nc} sūt p̄cept⁹ s; res ip̄as. Dñi sic ait. Dico at
voces cē signa s̄ordiāta p̄ceptib⁹ s̄cu intēdōib⁹ aiē: nō qz. p̄pe accipiēdo s; vo
cabulū sig^m. ip̄e voces sūt ip̄os p̄cept⁹ aiē s; qz voces imponūt ad s̄ndū illa eadē
que p̄ p̄cept⁹ mētis s̄cāf. Ita qz p̄cept⁹ p̄mo nāl̄r s̄t aliq̄ z s̄dario vox s̄t illū
idem Et dicit qz auctes dicētes qz voces sūt passiōes aiē z s̄t̄ notē eāz. Illo a
liud intelligūt nisi qz voces sūt sig^m s̄dario s̄cāntia illa que p̄ passiōes anīme
p̄mario important. Hec ille.

Tercia conclusio Omni p̄ceptū aliq̄ p̄cipiē z forte nō vñū solū / sed
multa simul. Absurdū em̄ ē qz aliq̄s intelligit z nihil
intelligit / z qz videt / z nihil videt. Nec obstat qz aliq̄ dicit̄ faciēt̄ domū facere
z tñ nihil facere qz q̄uis non facit aliq̄d termiatiē: tñ facit aliq̄d s̄biectiē: qz ip̄e
facit ligna: s̄cē domū / z ligna ab eo s̄ūt dom⁹

Quarta conclusio Vox s̄tiua actu s̄cās sig^m aliq̄d p̄t p̄bari vt p̄cedēs.
¶ Quinta^o h^o nom̄ chimera: nō sig^m chimera. po
sito qz impossibile sit eē chimera. Et h^o nom̄ vacuū n̄ s̄t vacuū: s; vacuū imp^o
sit esse vt opinat̄ aristo. p̄bat p̄clo. qz nihil videt̄ p̄hibere quin hec p̄na sit bō

Octava conclusio Vox vel scriptura figurate sumpta subordinata accepti simplici supponit pro rebus vicinate figuris scilicet pro rebus que illo acceptu accipiuntur nisi prohibeat: ut de acceptu incompleto per duos casus supradictos et ulterius de vocibus correspondentibus acceptibus simplicis que non supponit que omnibus que significant: et aliquoties pro aliquo secundum diversitatem acceptuum quibus correspondent. Ex hac conclusio tribuenda potest inferri unum correlativum que determinatio addita determinabili nihil aufert aut restringit omnino fractionem illius determinabilis: sed bene aufert vel restringit supradictum illius vel alium determinabilem currit

Nona conclusio. Iste terminus chimera non correspondet secundum aliquos acceptus simplicis: quia tunc supponeret pro rebus illo acceptu conceptis quod est simpliciter: cum nec aliquid nec aliquid sunt chimera:

Decima conclusio huic terminus chimera correspondet acceptus simplicis que figurate: et secundum que imposuitur ad finem: nam oratio voce correspondere acceptui que immo habet vel secundum que immo imposuitur ad finem sed cum non sibi correspondere at acceptus simplex oratio sibi correspondere acceptum simplicem et pro nullo supponit. Dicitur acceptui simpliciter potest imponi vox aliquid simpliciter. Sicut homerus in otia hystorie trojana ne imposuit hac vocem ylias. Sicut huius oratio locum non repletur corpore: correspondet conceptui que accipiuntur corpore locum et repletur et tamen huius non vacui est imposuitur ad finem omnia que sunt illa oratio locum non repletur corpore. Et ideo ipsa potest in descriptione vacui ratio quod nonis que non indicat que res sit vacui: sed que res sit et quod sit huius non vacui. Et propter huius non est va. Vacui est locum non repletur corpore nisi ad istum sensum simpliciter pro omnem malez que ille est vacui: et illa oratio locum non repletur: et sunt eadem res et eadem acceptum igitur huius non vacui sit multas res scilicet omnes illas que sit illa oratio locum non repletur: et sit huius non correspondet acceptus simplicis que multa accipiuntur: tamen nec ille acceptus nec huius non vacui nec est descriptio vel pro aliquid simpliciter que partes illius acceptus aufertur supponit a se invicem sit pro deum est que huius non simpliciter pro nullo simpliciter: que determinatio est inpossibilis determinabili. Ita etiam huic terminus chimera correspondet acceptus que multa accipiuntur que tamen pro nullo supponit que determinatio in illo acceptu simpliciter est inpossibilis determinabili ut pro descriptio quod nonis que est chimera est aial propter et mebus ex quibus nullum aial potest ponit. Ita que ideo acceptus correspondet illi oratio et huic terminus chimera: et ita chimera sit omnia illa que sunt isti termini aial mebra et propter et tamen pro nullo supponit. Si obijciat que huius non sit omnia aial que est descriptio est aial role more iohannis propter de acceptus correspondet huic terminus huius non illi oratio tamen mal rationale more respondet que illa descriptio huius non est exprimitur quod nonis scilicet que et que res: et quoniam huius non huius non sit exprimitur que res et propter que re super iste est huius non illa est una res propter que super illa oratio. aial role more. Sed non oratio que est propter scilicet et ad que supponant pro rebus que sunt. Dicitur solus vocalium cuius non correspondet acceptus simplex sed simpliciter habet propter descriptio nitione exprimitur quod nonis. Sed cum alicuius terminus vocali correspondet acceptus simplex non est possibile alium terminus vocali ad que habere ideo nisi pure synonymum illi. Nec est possibile orationem vellet ex istis diversis fractionibus substituta: quoniam eis correspondere alij acceptus que non correspondebant isti termino.

De causis veritatis propositionum

Contra verba de causis veritatis propositionum: et unum propositio dicitur verum aut flet potest aliquid simpliciter. Huius non est necesse vocale esse verum si aliquid simpliciter sit apud me.

Prima conclusio ita est apud vocem. Sic enim omnes essentia: que omni volenti sunt verum flet correspondet sibi in mente. Secunda pro aliquid propositio est vera tamen non igitur sit ita est in rebus: sed ad que ista est vera antiproposita abulabit: et potest bene ad que est propositio.

ambulatio que tamen nō sunt. jgit̄ nec ita est/nec aliter ē in reb⁹ fctis ad extra.
Tercia conclusio. Ista p^o hō ē asin⁹ nō fct hōiēm cē asinū: qz hōiēm
 cē asinū nec ē/nec p^o tē/nā sicut hōiēm currere est hō
 currēs: z hōiēz cē albū ē hō alb⁹ ita hōiēm cē asinū ē hō cōs asin⁹ qd ē impos^o
 Lū g^o ista p^o hōiēm cē asinū fctatur/sit p^o affirmatiā c^o sctū p nullo sup^o
 ponit: s^o fctā Et vltra s^o hęc ē vā hōiēm cē asinū nō fctat: p illā hō ē asin⁹ Eodē
 mō p^o pbari q hōiēm cē asinū nō p^o intelligi nec opīari Sz qzres nōne falsū
 ē hōiēm cē asinū Oico q nec ē v̄m nec fctm de ppetate fmonis capie^o illd to^m
 fctue z n^o f^o sup^oz māle Sz si capiat mālr p ista p^o hō est asin⁹ sic pcedit
 q sit fctm/sic em negā^m ē q hōiēm cē asinū nihil ē. sz ē vna p^o sicut pcedit de
 alijs ozōmb⁹ infinitiui modi ¶ Circa qd nōn^m q aliq ad fugā difficultatis dix
 erut ozōes infiniti mōi nō sup^o fctē sz solū p p^o hōiēz vt hōiēz currere p tli hō
 currit: z hōiēz cē asin⁹ p tli hō ē asin⁹ Sz illd nō ē v̄m qz f^o p^o in p^o secare
 ē agere: z secari ē pati: nlr hōiēm scribere ē hōiēm agere. lig^o secari ē lig^o pati:
 hōiēm cē albū: hōiēm cē coloratū: q oēs eēt fctē si sup^o p p^o hōiēz/nā h^o p
 pō hōiēz: s^o ista p^o hō hō agit Itā ita hō ē alb⁹ ē ista: hō ē colorat⁹: Itē oēs
 pcedūt q valde bo^m ē diligere dōm/z valde mā^m ē odire dōm: z iste eēt fctē sup^o
 ponēdo p p^o hōiēz. ego em sine aliq mal⁹ possū h^o in mēte istā/hō odit deuz.
 Subiūgat buridā⁹ q hōiēm cē fctat p istū t^o hō: qz ois hō fctat p istū t^o hō:
 sz ois hō ē hōiēm esse vt declarauit in p^o p^o hōiēz q hōiēm gēnratē ē hō gē
 nerās/z hominem esse albū est homo alb⁹

Quinta cōclusio. hōiēm esse fctat p istā p^o hō ē asin⁹: pbat. nam
 qd fctat p aliquē t^o p^o hōiēz hō fctat p tōm p^o hōiēm.
 v̄mo p^o ē ypo^o ad hōiēm se tōm sctē: sz t^o sctōriuz qz intellūs p^o affirmati
 uue v̄l negatiue Et tō ex p^o tōiēz hōiēz p^o q ipā fct ad ex cā q sctē Sz hōiēm
 cē fctat p istū t^o hō Et asinū cē p istū t^o hōiēz: sctē q fctat p istā p^o hōiēm.
 hō ē asin⁹ ¶ Sexta p^o v̄l pōnēda q hōiēm fuisse sctē p istū t^o hō: z p^o hōiēz
 istā p^o hōiēm hō ē asin⁹: qz mōi nlr ois hō p^o p^o hōiēz z futuri fctat p istū t^o hō
 p^o qz fct sine tēp^o: Sz aristo: fctat p istū t^o hō Itā fctari scire intelligere zc. am
 pliat tōs p^o p^o hōiēz z futuri. Deinde sicut hō p^o hōiēm mortuū apliat sctū ad p^o. ita
 hō p^o hōiēm fuisse ita sicut pcedit aristo. ē mortuū ita pcedēdū ē q aristo. ē hō
 minē fuisse/z p^o hōiēm fuisse fctat p istū t^o hō ¶ Septia p^o q aristotelem
 cē fctat p istū t^o hō/z p^o hōiēz hō ē asin⁹/vel ecz hō ē aiāl Sz aducr
 te q p^o hōiēz v̄l futuri trahit dū p v̄l p^o hōiēz qz supponēdū p p^o hōiēz
 De trib⁹ De p^o q aristo. fuit currēs/z q aristoteles fuit gnānd⁹ z q aristote
 les gnāndū fuit Sz trahit ozū infinitiui mōi ad supponē^o p p^o hōiēz: v̄l grā.
 aristote. vidit alexād⁹ qdātē. Lū s^o hōiēz fctare v̄l fctari ecz apliat sctē q aristo
 ecz cē fctat p istū t^o hō Et dōis infert⁹ tal⁹ ¶ Octaua p^o Omis p^o affir
 matiā de in eē z p^o hōiēz nō ex eo ē vā/q q^o fctat fctat cē p cā ita ē. qz hō p^o
 hō ē aiāl est vā p quā tū aristotele esse fctat: z nō ē ita in re Sz qd qd z q^o fctat
 cē fctat p has p^o hōiēz hō ē hō: z asin⁹ ē asin⁹: ita z alit cē sctē hō ē asin⁹ vt ex dic
 tis/z t^o hōiēz ē fctā/z alit sunt fctē. Et ita v̄l q in assignādo cas v̄l t^o hōiēz z falsitatis
 p^o nō sufficit ire ad hōiēz sz ecz ad sup^o hōiēz Et t^o de sup^o hōiēz p^o p^o hōiēz tal.
 ¶ Noua p^o Si t^o hōiēz p^o hōiēz affirmatiē supponit p eodē. s^o ē vā: nō sctē: p^o
 em hōiēz instatiā in p^o hōiēz v̄l hōiēz: nā si v̄l hōiēz currat/tūc sctū hōiēz p^o hōiēz: omis
 hōiēz ē currēs sup^o p eodē cū p^o hōiēz tū p^o hōiēz fctā Sz liz p^o hōiēz supponeret p eodē
 cū illo p^o q sup^o sctū illd: illd hōiēz instā^o in insolubilib⁹: vt si fortes dīr ad solā is

tam ppoem fortes dicit fln ista ppo est falsa tñ sbrū e pū scz fortes e dicens
flm supponit p eodem scz p forte: e ita est sepe in alijs vocatis insolubilib⁹

¶ Decima 2° ad veritate ppois cath^e requit q sbrū e pūm supponat p e
odem vl p eisdem Et ad flitate sufficit q nō supponat p eodem: e h⁹ forte est
pūm indēmrabile indiges aliqūli declaratiōe vl exēplari vl inductiua aut hūm o i.
Dñ certū ē q in hac ppoē Il est B. Ille tñ a. vl p aliq supponit vl p nullo: e t
ita b. Cōsistit si dico. aristo. disputatauit: atirps ābulabit. ¶ Oein nō q cū non
sunt itij appellariui idē est dicere hō est alb⁹: e hō ē idē q albū Et si idē sit dicere
oz q hō e alb⁹ supponat p eodē Silt de pte^o e futuro idē em ē dicere. aristo
teles fuit disputas e dicere fuit idē qd disputas: e iō p eodē suppo^o ibi aristo
teles e disputans/nō qz idē sunt sz qz fuerūt idem Et sic suo mō de futuro e pos
sibili: nō qz sūt idē: sz qz fuerūt: erūt vel pnt esse idem

¶ Undecima 2° ad vitatē cath^e negatiue sufficit q sbrū e pū nō supponat
p eodē vl p eisdē: sz tñ aliq sit vā in q supponit p eodē vl eisdē: vt aiā n ē hō
Et sic ecē ad flitate negatiue requit q sbrū e pū supponat p eodē: sz nō seqt: si
ē flā i⁹ supponit p eodē. h⁹ pñā pz ex pñti: qz sp dōcōie sūt vna affirmatiā e a
negatiā/ e nō pnt sil esse vē aut false: h⁹ at nō ē nisi qz qēz sūt cause vitatis vni⁹
sunt cause flitatis alteri⁹ e cō: i⁹ qdō requirit ad vitatē negatiue: h⁹ requit ad fal
sitate affirmatiue Et qdō sufficit ad vitatē affirmatiue sufficit ad falsitate ue
gatiue dōcōie ill⁹ affirmatiue e p^o ¶ Quodeciā 2° ad vitatē ppois cath^e af
firmariue pticularis vl indefiniue sufficit q sbrū e pū supponat p eodem nisi
ppter reflexiōz vni⁹ ppois sup seipām/ seqt ex ea cū cūstātijs asserētib⁹ eam
esse flām Dñ totū fūdāmētū stat in h⁹ q idē bt a eē b. e a eē idē qd b. itē a fuisse b
sicut a fuisse idē qd b. Et a posse esse b. sicut a posse eē idē qd b. vtz in decia 2°
Dico at ppoem h⁹ e reflexiōz sup seipām si asserit se esse flām / vel si asserit ad
qd sequitur q ipā sit falsa vl flm⁹ vl cū cūstātijs ecūiacētib⁹ Si neget se esse
verā: vl ad qd leditur ipām nō esse vām sicut ptingit in insolubilib⁹. Sz possit
qz qē h⁹ hz insā^o in insolubilib⁹ Df qz ideo: qz tal⁹ ppo vl flm⁹ vel cū circū
stātijs abiacentib⁹ implicat dōcōem Lōpō em affirmatiue asserit se eē flām: ad
qd se⁹ q e affirmatiā cui⁹ sbrū p nullo supponit vl nō supponit p eodē qd re
quit ad vitatē affirmatiue ¶ Tercia decia 2° Ad vitatē vliis affirmatiue requit
e sufficit q p qēz e pro qdūcūqz sbrū sup: p illo e p ill pū supponet nisi pp
ter reflexione Et pt pbari inductiue sicut p^o pcedēs Et appet q nō ē silt diceū
de oib⁹ sz alit de pticularib⁹ e alit de vlib⁹ Illit de affirmatijs e alit de negatijs i⁹
recolligē sil po^o tal⁹ ¶ 4° decia 2° Omnis pticulari affirmatiā ē vā qz sbrū e
pū sup^o p eodē vl eisdē Et omnis vliis affirmatiā vā/ ex eo ē vā: qz p qēz et
q dūscūz sup^o sbrū: p illo e p ill sup^o pū Et ois pticularis affirmatiā ex eo ē flā
qz sbrū e pū p nullo vl null/ eodē vl eisdē supponit Et vliis affirmatiā iō est
flā qz pū nō p omi vl omib⁹ eisdē sup^o pro q vl qd⁹ sup^o sbrū Et omis propō
pticularis negatiā ē vā. qz vliis affirmatiā sibi dōcōia ē flā Et ois vliis negatiā
ē vā iō/ qz pticularis affirmatiā sibi dōcōia ē flā Et ois pticularis negatiā flā: iō
ē flā qz vliis affirmatiā sibi dōcōia ē vā eē Et h⁹ omnia appit ex h⁹ p^o ¶ Quicqd
ē cā vitatis vni⁹ dōcōij ē cā falsitatis alteri⁹ e cō Et qdō requit ad vitatē vni
us: requit ad vitatē alteri⁹ Dñ cōit d^o qz propō vā est: qz ita ē si bt Et flā qz nō
ē ita ¶ Nec intēdo dicit birida⁹ hūc mo^o loquēdi remouere: sz ad breu⁹ loquēdū
vtor ego sepe intēdēs nō sbrū p p^o institutiōz sz cās vitatis vl flitatis in diucr
sīs propōnib⁹ sicut dcm ē. Pro pctica oim dōcōz mouebūt aliq sophismata seu
alq qstioēs de vitatē aliqz propōnū qz ponit biridā⁹

De quibusdam sophismatibus.

intellectus non possit illi conceptum plexivum sine conceptibus talibus formare ita nihil solitarie recipit illo conceptu sed tal eadem res una: sicut cum conceptibus talibus quibus illis conceptibus cathegematicis seu conceptibus plexivis recipiebatur incomplexum. Unde dicitur quod prope vocalis sit vel sicut sicut omnis talis sit metalis vera vel sicut sicut meta-
lis non sic oportet quod sit vel sicut sicut: nam ista prope metalis deus non est: non sicut fal-
sum sicut est falsum: nihil enim potest operari ad id in se sit illa oratio deus non est: prope vel minus vel aliter
ut quod ista oratio deus est. Sed iste oratio vocales bene sunt ad id ad id illos conceptus plex-
ivos quos addit et opera intellectus super simpliciter et cathegeticos conceptus rerum.

¶ Item non sunt alie res que recipiuntur correspondentes istis orationibus deus deus: isti deus non est deus: isti omnis deus est deus: isti nullus deus est deus: isti tunc deus: sicut aliter et aliter illa res recipit se complexum et incomplexum affirmativum et negativum. Unde ad so-
phisma istud dico quod licet prope facit apud mentem per ista deus deus: quod per hunc terminum deus nihil tamen prope facit ad extra sed aliter.

Queritur utrum istud sophisma sit verum prope nomen chimera nihil sit deus
co quod est sicut sicut si chimera nihil faceret: non prope est vox
divina quod bu. Sed sic. quod omne nomen est vox sicut et est impositum ad sicut: sicut quod impositum
ad sicut: impositum ad sicut aliquid: et illud sicut ad quod sicut est impositum: sed hec dicitur chy-
mera est nomen. **¶** Arguitur in oppositum Chimera non sicut aliquid quod chimera deus pro-
cipaliter sit: sicut chimera nihil est. sicut chimera nihil sit. Et hoc affirmat quod hoc nihil aliquid
ut sit quod hominem et albedo nihil aliud quod albedinem. **¶** Dico procedo quod non sit chy-
mera nec aliud a chimera: cum chimera nihil sit: cum nihil sit aliud a non ente. Sed
arguitur si hoc nomen chimera aliquid sicut tunc est sicut haberet corresponden-
tiam aliquam a parte rei: et tunc ista esset vera. chimera est chimera: quod est
falsum: prope probatur. quia idem responderet sicut et predicato prope: et
verificatio propositio affirmativa est ydemptitas predicati ad sicutur
¶ Dico ydemptitas non vox sed est quod a parte rei sibi correspondet. Item si chy-
mera aliquid sicut pro illo deberet supponere. sed non supponit pro aliquid igitur nihil
sicut. **¶** Dico probatur. quod si sicut tunc ista est vera. chimera est chimera: et quod chimera
ra est aliquid: et hoc non procedit sicut nihil sicut. **¶** Aliqui ad istud dicunt quod chimera significat
cat: sicut non sequitur quod sicut aliquid vel etiam aliquid sicut. Sicut multi dicunt non sequitur
Magis. quod agit aliquid ita dicunt quod sicut chimera: et tamen non sit aliquid vel non sequitur sed
ipso a facit domum ergo facit aliquid et.

¶ Contra hanc rationem arguitur significare est intellectum constituitur: igitur vox illud
dicitur significare cui intellectus nobis constituitur: ergo omne significare est rem
significare: et prope omnia aliquid: quia res et aliquid convertuntur.

¶ Item sicut est esse signum. Signum autem et signatum sunt relativa: igitur chy-
mera non est signum nisi significet aliquid quod sit signatum prope preteritum vel futurum:
vel saltem possibile. **¶** Dico igitur ad omnia predicta quod chimera non significat
re ad extra: sed sicut conceptum secundum quem est impositum ad significandum. Et
dico quod ille conceptus non est simplex: sed complexus: quo multa concipiuntur. et er-
go chimera multa significat. que tamen non sunt chimera: nec aliquid eorum
est chimera. **¶** De isto dictum est super de significationibus terminorum et prope: conclusio
quinta: et conclusio nona et decima.

Queritur. Utrum istud sophisma sit verum. Equus aristotelis non est
Posito quod aristoteles habuit equum valde
ambulantiem: sed mortuus est: ymmo per potentiam divinam annihilatus: tunc

De quibusdam sophismatibus.

sophisma pz manifeste vey **C**Ar^o con^o Ex eo ppōd^o vera q^o qualitercūq^o bt in reb^o ita est Et ex eo d^o ita q^o non qualitercūq^o bt ita est Et h^o p^osuadet p^o vul gares cū em appet nobis aliquē vey dixisse dici^o ita est sicut ipse dixit Et cū dix crit flm dici^o nō ē ita sicut dixit Et ob h^o aristot. v^o. z vi^o. metha^o dicit q^o vna p^otiōe entis z n̄ entis. ens s̄ḡt idē qd̄ v̄m/z nō ens idē qd̄ flm Et h^o supposito q^o nō sit alia cā vitatis: appet. sophisma flm: qz nō est ita in re s̄ḡta: qz illa res b̄ta scz equ^o aristotē nō est: eo q^o nihil est/nec ē ita nec alit^o **C**Oico ad h^o cū dici^o nō ē ita sicut p^o eā s̄ḡt: **L**ōcedo nec oportet h^o maxie in negatis/s̄ est v̄a/co q^o s̄b rectū p^o nullo supponit z p̄tum z s̄brū nō supponūt. p^o eodē qd̄ requit ad v̄ita z ēē negatiōe. **R**epl^o dicit q^o h̄s in p̄ntis ex eo q^o res est v̄l n̄ est orō d^o vera v̄l fal sa **C**Oico q^o hoc facit multos errare scz q^o q^o dicit v̄am ppōem dicit ita ēē in reb^o s̄ḡtis sicut illa ppō bt v̄mo p^o ita ēē dēt intelligi nisi q^o ille dicit v̄m. Et h^o manifeste expmit aristoteles in vi^o. metha^o vbi dicit. Quobdā at vt vey ens non eius vt flm: qz sunt s̄m^o ppōem vel diuisiōz Et p^o ea dicit h̄c p̄plexionez v̄l diuisiōne esse in mēte: nō in reb^o s̄o absurdū est credere q^o p^o illd̄ ita esse debēa^o intelligere q^o ita est in reb^o s̄ḡtis. Quid at requirit ad veritatē negatiōe dcm ē supra in p̄clusionē v̄ndecima.

Queritur Utrum hoc sophisma sit vey Chimera ē chimera Et ista: **S** quis fortis abulauit **C**Ad p̄mū dico q^o est falsa: qz est vna affirmatiua c^o s̄btū p^o nullo supponit **C**Contra. Dicit boet^o q^o nulla est verioz p̄tio q̄ vbi idem p̄tur de seipō sic est hic. **C**Oico q^o auctoritas bo ecij intelli^o vbi s̄btū z p̄tū supponūt p^o eodē **R**epl^o ista est vera **A**sin^o p̄o^o rephē clamauit z tū s̄btū z p̄tum nō supponūt. p^o eodem: **P**ay: qz ille asin^o non sup^o nisi p^o azino balaā: z ille n̄ est. **C**Oico q^o licet non supponit p^o aliq^o qd̄ est tū sup^o p^o aliq^o qd̄ fuit Et q̄n d^o q^o p^o nullo sup^o nisi p^o asino balaā: z ille nihil est. **S** non supponit p^o aliq^o **L**ōcedo p̄millas z nego p̄nām. qz h^o vbi sup^o apliat s̄btū ad p̄terita z futura Et in m̄: non nō erat tal^o amplia^o s̄ restrictio. **S**ū cum dico **A**sin^o balaā ē vel equ^o balaā nō ē vbi s̄btū p^o nullo sup^o. s̄o ad p̄bandū h^o opteret assumere: est vel fuit **C**Ad 2° dico q^o est v̄m p^o cāim sup^o positū: **C**on^o nō ē ita in re sicut ipm s̄ḡt **S**ta etiam possz argui de ista **E**qu^o aristotē ē mor^o tu^o **D**ico q^o ille sunt p̄cedēde/nō qz ita ē in reb^o: s̄ qz s̄btū z p̄tū supponūt p^o ea dēre/non tū q̄ ē/s̄ q̄ fuit: idem em ē mortuū qd̄ fuit abulans z qd̄ fuit equ^o: r̄is totel Et nō requit q^o sic idem s̄z sufficit qd̄ fuit idē: p̄pter h^o q^o illd̄ v̄bū fuit tra hit h^o p̄t^o ambulās ad stādū p̄ p̄teritis **S**z h̄c **E**qu^o nō ē asin^o q̄ ē de p̄nti: est vera ex eo q^o s̄btū z p̄tum nō supponūt p^o eodē

Queritur Utrum hoc sophisma sit vey hō est asin^o Et ar^o q^o sic qz oio qualitercūq^o s̄ḡt p^o ppōem ita ē: p̄bat qz bt vna p^o p̄oem mērale: z illa ē in mēte Et si aliq^o s̄ḡt ad ex. illd̄ nō ē nisi hō z asin^o z illa sunt. s̄ adhuc ita ē **S**idicas q^o non s̄ḡt hō z asin^o s̄z cō hōiēm ēē asinū **L**ō^o tra hoc: qz hōiēm ēē asinū nihil ē vel fuit nec p̄t ēē/z in illa ppōē. hōiēm ēē asinū s̄ḡt/s̄btū p^o nullo sup^o scz hōiēm esse asinū^o ē falsa cū sit affirmatiā **C**Item si dicas q^o illa ppō bt esse aliq̄r: tūc q̄zo vtrū to^o illd̄ esse aliq̄r sit v̄l nō sit **S**i ē tūc h̄o ppō^o q^o ē q̄litercūq^o ipa s̄ḡt **S**i nō ē tūc ē flm q^o aliq̄liter s̄cat p^o illā ppōem z **C**Ad sophisma d^o q^o est flm qz s̄btū z p̄tū nō sup^o p^o eodē. **I**hec s̄: si q̄litercūq^o s̄cat p^o cā ita ē z cō h^o nō sufficit s̄z qd̄ requit dcm ē sup^o. **S**o solutio oim dcoz pz ex p̄clusionib^o suppositis **S**z cā exercicij hic ponunt z repetūt illes ppōēs vt causē vitatū z falsitatū ppō^o mel^o intelligat

Tractatus duodecim⁹ de distributione

Distributio est multiplicatio termini cō-
munis p signū vñe facta: vt cum dicitur
omnis hō. ille termin⁹ hō distribuitur p
quolibet suo inferiori p hoc signū omnis
sic ibi est multiplicatio Dico autē termi-
ni cōis. qz termin⁹ singular⁹ non p̄t distribui Vnde iste
sunt incongrue. omnis sortes: quilibet plato. qz est ibi
soloecismus Signoz ū vniuersaliū. alia sūt distri-
butiua substantie vt omnis null⁹ Alia sūt distributiua ac-
cidentiū qualiscūqz quātulcūqz Signū autē distributi-
uū substantie distribuit res se habētes p modū ei⁹ qd ē quid
vt omnis null⁹. vt cū dīz omnis nigredo omnis albedo: sū-
stantia autem cōiter sumit ad res cuiuslibz gener⁹ citz
dicitur signū distributiua substantie Signū distribu-
tiua accidentis est qd distribuit res se habētes p modum
accidentis. vt p modum qualis vel quanti vt qualiscūqz qz
tulcūqz Item signoz distributiuoꝝ substantie Alia
sunt distributiua partiū integraliū vt tot⁹. Alia sūt sig-
na distributiua partium subiectiuarum vt omnis nullus
Item signoz distributiuoꝝ partium subiectiuarum. alia
sunt distributiua duozū vt vter neuter. Alia sunt distri-
butiua pluriū vt omnis nullus z similia Horū autē signo-
rum primo dicēdum est de signis distributiuis substantie
z inter hec primo de signo omnis

Sciendū qz omnis in plurali numero dupliciter su-
mitur Vno mō collectiue: vt omnis apostoli dei sunt du-
odeci: non sequitur. ergo isti apostoli dei sunt duodeci
demonstratis aliquibus de ipis. Alio modo sumitur

Tractatus Duodecimi. De distributionibus

distributive ut hic. omnes homines naturaliter scire desiderant Et tunc queritur quid significet hoc signum omnis. et videtur quod nihil significet Quia omnis res. aut est vniuersalis aut particularis: sed hoc signum omnis non est rem vniuersalem vel particularem. ergo nullam rem signat:

Item ad idem. Omnis neque est possibile de vno. neque de pluribus. ergo nec est vniuersale nec particulare et sic nihil significat

Sed contra ab eo quod est vel non est oratio dicitur vera vel falsa ergo si omnis nihil signat propter appositionem vel remotionem eius non causabitur veritas vel falsitas in oratione. sed hec est vera animal est homo: ergo et ista. omne animal est homo. quod est falsum. ergo et prima. scilicet quod omnis nihil signat Solutio ad dubium dicitur. quod omnis non signat vniuersale sed vniuersaliter. quod facit terminum communem stare pro omnibus suis inferioribus? ut omnis homo currit Et sic omnis signat aliquam rem. Sed duplex est res quedam est subiectibilis vel predicabilis ut homo. animal. currit. disputat et sic vix est quod omnis nihil signat. quia quelibet talis res aut est vniuersalis aut particularis Alia est res que est dispositio rei subiectibilis vel predicabilis: et talem rem signat hoc signum omnis Et tam ab ista re quam ab alia causatur veritas vel falsitas in oratione.

Obicitur autem quod omnis non signat dispositionem rei subiectibilis: quod in syllogismo medium debet reiterari cum suis dispositionibus in minori propositione. ergo debemus syllogizare sic Omnis homo est animal: sortis est omnis homo ergo sortis est animal

Solutio: sicut pater duo dicit scilicet illud quod est pater. et pater in quantum pater Similiter subiectum duo dicit. Primo scilicet illud quod est subiectum. et

Subiectum inquātur subiectū. Et scōm hoc est duplex dis-
positio subiecti. Nā quedā est dispositio illi rei qđ ē sub-
iectum ut alb⁹ niger ⁊ sic de alijs disputationib⁹ accū-
talibus. Et iste debent reiterari in minori propōe cum
medio. Alia est dispositio subiecti inquātur subiectū
videlicet in ordine ad p̄tum ut om̄is nullus. ⁊ omnia
signa tam v̄lia q̄ particularia. Et talis dispositio non
debet reiterari cum medio in minori p̄positione quia
est respectiua. Disponit enim subiectū in comparatione
ad p̄tum ut cum dicit om̄is homo albus currit. Ista dis-
positio albus debet reiterari in minori propōe cum
medio. cum sit dispositio eius quod ē subiectum quia ē
absoluta. Ista autem dispositio om̄is non debet reite-
rari quia est respectiua subiecti ad predicatū: ⁊ ita ē dis-
positio subiecti in quantum subiectum est. Unde debe-
mus dicere sic. Omnis homo albus currit. sortes est
homo albus. ergo sortes currit. ⁊ non debet subsumi
sortes est om̄is homo albus

Primum punctum lectionis est p̄tinuatim isti tractat⁹ ab p̄cedentē. p̄
qđ auctor n̄ determinauit in p̄cedenti tractatu de q̄
dam passioētiōy qđ restrictio hic p̄r in h̄ duodecimo tractatu vel sexto trat-
tatu puoy loycaliū dēciāt de alia passioētiōy qđ distributio. Quā rō ē qđ re-
strictio magis intrinsece respicit t̄m qđ distributio qz restrictio fit p̄ t̄m qđ p̄ eē
p̄ s̄b̄ti p̄pōis sicut termin⁹ restrict⁹. ⁊ distributio fit p̄ signū v̄le qđ nō p̄t eē
p̄ s̄b̄ti. Et facit auctor n̄ in hoc textu quinq; p̄ ordinē. P̄mō ponit diffinitioēz
distributionis: qđ est passio termini distribuibilis qđ est s̄b̄tum hui⁹ tractatus. Scōdo
qz distributio fit p̄ v̄le ponit tres diuisiones signoy v̄lium. Tercio qz p̄mo inf-
signa determinat de distribuibilis. Hinc ponit notabile qđ om̄isca⁹ dupl̄. Quar-
to mouet q̄onem v̄trū signū v̄le aliqđ significet. Et arguit duab⁹ rōnib⁹ qđ non
⁊ vna rōe qđ sic. postea soluit. Quinto facit argumētū s̄ solutionez datū quod
soluit p̄ vnam distinctionem durantem vsq; ad finem hui⁹ lectionis

Secundum punctum est qđ distributio ca⁹ dupl̄. Vno⁹ vt est termin⁹ p̄me
impōnis. Et sic ē alie⁹ rei in p̄les p̄tes diuisio ⁊ illarū
p̄tū in diuersas p̄tē cōcario: ⁊ ab illa sumitur iusticia distributiva que ē quidā
habitu int̄clēctūs facientis talem distributionē. Ita capit in ciuilib⁹. Alio⁹ capit⁹

Tractatus Duodecimi de distributione.

vt ē ī scde impōnis vel intētionis: z methaphorice z hoc du^o **V^o** actiue: z p uenit signis distributis **A^o** passiue z sic uenit signis distributis: Et ita ca^o et diffinit sic Distributio ē multiplic^o tū cōis scā p sig^m vlc: cui^o declara^o pz in textu **D^{no}** q in quibz distributio ē sunt quorū scz distribuens vt sig^m z intelligitū/ distributū/ vt t^o cōis: illa p quibz fit distributio: vt inferiora: Et respctū ē fit distributio vt predicatum. **C^o** cōde etiam consequenter ponitur triplex in textu dicitur sō cū tedio z dispēdio dēt resumi s; videātur in textu.

Queritur primo. **D^{rum}** ista sit vā hō z risibile puerit **C^o Ar^o** q sic passio g^o uertit **C^o T^o** n oppo^m ar^o de aliqb^o de d^o risibile/ de d^o nō d^o hō g^o n^o puerit **A^o** s pbat. qz atirps ē risibil: ex q^o p^o r ider/ z tū non est hō/ cū ipē nihil sit **C^o A^o** d qōnem rir p aliqb^o pclusioēs. **C^o Q^o** iā ē q^o dicti tū nō sic puerit q^o vere viter z affirmatiē pnt de se maiem mediāte hoc vbo est sine alia additio ne: qz licz omis hō est risibil/ tū nō omē risibile ē hō. **S^o** dicit q^o hcc fit vera: oē risibile ē hō: qz li risibile restringit ad supponēdū solū p his q^o sūt p h^o vbu ē. 2° sic: idem vt dicere/ omē risibile ē hō z omē qd ē risibile ē hō. s; hcc 2° ē vā g^o et p^oima **O^o** dico sicut pti^m pteriti tps qd est sctū in ppoē vā nō p^o r restringi p co pulam nec p^o rā ppōis p pterit/ qz p copulā vt p^o rā nō pōit sūū modū p^o rō: ita etiam nec nom^o potētie restringit qn supponat p illis q^o pnt eē licz nō sūt: tamē quibz termin^o p^o r restringi p dicit^o z appōitā vt cū dico hō alb^o currit: nō sup^o ponit p omib^o hōib^o s; solū p his q^o sūt albi **I^o** tem hō q^o heri currebat scribit. li hō cū illa additione nō supponit p omib^o hōib^o s; solū p ill^o q^o heri currebat ita hō risibile qd ē: ē hō: li risibile p additionem restringit solū p pntib^o/ non ut hic risibile est hō **C^o S^o** cōa 2° q^o dicti tū puerit sū vlem p^o rōnem de se inuicē cūz ista additōe qd est/ qz p illaz additōz aufert suppo^o risibil^o p q^o rō excedebat sup poēm hōis vt omē risibile qd est ē hō/ puerit cū ista omis hō q^o est: ē risibilis. **C^o M^o** cōa 2° q^o dicti tū etiā sūt pueritiles cū ista additōe qd fuit/ z cū ista ad ditōe qd p^o r eē respctū h^o copule p^o r esse z cū ista qd erit respctū hui^o vbi erit vt o ne risibile qd fuit: fuit hō z eē/ z omē risibile qd erit erit hō z eē **C^o 4°** 2° sic aliqd est risibile qd nō ē hō: ita aliqd fuit risibile qd nō fuit hō: z aliqd erit risibi le qd nō erit hō/ s; nihil p^o r esse risibile qd nō p^o r eē hō: h^o vltimū paz qz q^o r cūz q^o plū ē risibile: tū s; p^o r hō p h^o s^o p^o r esse: **P^o** rīmū z secūdū patēt: qz atirps ē et fuit risibil: z tū nec est nec fuit hō **T^o** cū p^o r qz multi hōies creabiles q^o nō crea būtur/ z illi sicut sūt z erūt creabiles ita sūt z erūt risibiles/ z tū nec sūt nec erūt hōies **C^o Q^o** uinta 2° q^o iste sūt ve: omē qd ē risibile ē hō **E^o** t oē qd fuit risibile fuit hō: **E^o** t omē qd erit risibile erit hō **E^o** z nō iste. qz qd est risibile ē hō/ z quicquid erit risibile erit hō **E^o**.

Queritur secūdo. **D^{rum}** istud sophisma sit ver^o. **O^o** mis hō ē to^m in q^o rā tū supponit psonā r tūc ē s^o m qz ei^o p^o r cōiū est v^o m scz aliqb^o hō nō ē to^m in q^o rā tū **E^o** tiam cōdescēdetes sūt s^o m: **N^o** t ipm sophisma ē p^o rō indefinita: z s^o m supponit mā^o r tūc ē v^o m **C^o Ar^o** 2° hōmā ptem distinctōis scām capēdo sophis ma vt est v^o m ē v^o m s^o m distinctio falsa **A^o** s pbat. qz de quibz hōie verū ē dicere: qz ipē sit totū/ z q^o sit in q^o ritate/ s; quilibz hō est totū in q^o ritate. p^o rā tenet a diuisio ad p^o rta **E^o** t q^o quibz hō sit to^m p^o r qz ē p^o rō s^o m ex omib^o s; s^o m

is ptib⁹ Et qd fit in quãtitate p3: qd est in loco: s3 loc⁹ est q̃titas ¶ **Dico** qd in fit
to p̃cessu equiuocat totū in q̃titate / r iō in eo ē fallā equocatōnis Dñ totum
in quãtitate ca² du^o **Dico** p̃bia p̃posita ex ptib⁹ integralib⁹ ex̃tē in aliquo lo⁹
co qd ē q̃titas Alio^o ca² totū in q̃titate p̃ termino cōis distributo p̃ fig^m yle: vt
om̃is hō currit: r de isto iutel⁹ sophisima Argumētū at̃ p̃cedit de p^o ¶ **Ar²** cō
tra alia p̃tē Si fo^m in sup̃pōe materiali cēt ṽm: g̃ r ista ec̃ es̃z vera null⁹ hō ē
totū in q̃titate: qd ibi est t̃i⁹ cōis distribut⁹ p̃ signū yle: g̃ due p̃tē cēt fil⁹ vere/
qd est impossibile ¶ **Dico** qd n̄ sunt p̃pōes p̃tē: s3 ab̄e sunt due indefinite at̃
firmatiue vere p̃ sup̃pōem mālem ¶ **Ar²** p̃dōcōia sophismatis est vera g̃ ip̃m
ē falsum An̄s p̃bat. qd om̃is hō est totū in q̃titate h3 p̃ p̃dōcōio aliq̃s hō ē to
tū in q̃titate / qd hoc s̃btum om̃is hō supponit mālr̄ iōeo ē neutri generis / r g^o
signū yle in sua p̃dōcōia sibi iūgendū ē in neutro S3 reales dicūt qd ē p̃pō s̃m
gularis / r iōeo sua p̃dōcōia cēt ista. om̃is hō nō est totū in q̃titate. ¶ **Arguit²**
forti⁹ Totū in q̃titate est t̃i⁹ cōis distribut⁹ p̃ signū yle r facit p̃pōem yle^m:
vt om̃is hō currit: s3 in sophismate nō ē termin⁹ distribut⁹ p̃ signū yle: qd hō^o t^m
om̃is hō est s̃btum r nō distribuit⁹ / nec facit yle^m: qd ē indefinita g̃ ista ē falsa. o
nis hō ē totū in q̃titate ¶ **Dico** ad maiorem qd totū in q̃titate ē t̃i⁹ cōis distri
but⁹ r hoc intel⁹ in sup̃pōe p̃sonali: qñ t̃ij capiūt h̄tue Dō in sophismate to
tū in q̃titate s3 om̃is hō ca² materialr̄ ¶ **Repl^r g^o** false attribuit sibi h⁹ p̃tuz
totū in q̃titate ¶ **Dico** qd illa p̃pō r om̃is p̃tē p̃cedit vera: nō put s̃btū sup
ponat mālr̄ p̃ seipō: s3 p̃ sibi illi supponēte p̃sonalr̄ in alia p̃pōe: vt s̃btum h̄c
supponit p̃ s̃bro sibi sibi: puta om̃is hō currit: r ē s̃tē de ista m̄gr̄i ē genuiti caus
vtz sup̄ in sup̃pōe māli De isto etiā dcm̄ est tractatu 4°. argu^o 3° lēois sexte

Arguitur primo p̃ d̄istinctōz distributōis sic. ¶ **Hic** ē distributō ois sol
lucet. Om̃is fem̄ est / r tñ ibi nō ē multiplicatio qd s̃
iectū cap̄it p̃ vno solo ¶ **Dico** h̄z ibi nō fit multiplicatō actual⁹ tñ est ibi ap̄ritu
dinal⁹: r hoc sufficit ad distributōz Hic p̄t replicari de illa ap̄ritudine qd fit fr̄s
tra rē ¶ **Repl^r** Hic est distributio vt̄erqz af̄m⁹ currit / r tam̄ nec ē multiplicatō
actual⁹ nec ap̄ritudinal⁹ / g^o ad h̄c: dif⁹ mala An̄s p̃bat. qd s̃btū nō supponit ibi
nisi pro duob⁹ g̃ n̄ p̃ multis Hec illū sig^m aptū natū ē p̃ plib⁹ distribuere p̃
duob⁹ ¶ **Dico** h̄z s̃btū nō supponat p̃ multis put multū oppo² pauco: tamē
supponit p̃ multis vt multū oppo² vni r hoc sufficit.

Arguitur secūdo. nō est multiplicatō termin⁹ cōis p̃ fig^m yle g̃ diffi⁹ mala
An̄s p̃bat qd fortes ē termin⁹ singularis ¶ **Dico** qd fortes nō distribuit s3 ter
min⁹ cōis intell̄cūs in li tot⁹: nā valz istā / tot⁹ fortes. j. q̄libz ps̄ integral⁹ fortis.
ibi ps̄ integral⁹ distribuit r li fortis supponit discrete. ¶ **Repl^r** ḡ s̄m⁹ ē optim⁹
poetar⁹ Leo ē fortior af̄ino sibi t̃ij cōes s3 poetar⁹ r af̄ino distribuit̄ explicite
r tamē nō p̄ aliq̄d sig^m yle. g̃ diffi⁹ adhuc mala. ¶ **Dico** qd p̄p̄t̄iui r sup̄latiui
r multa alia h̄nt v̄tutem distributōi rōne negatōnis inclusive: qd optime p̄z in eoz
exp̄ōmb⁹ De quib⁹ videat̄ in tractatu sequēti Et si dicat̄ illa nega² incl̄sa non
ē sig^m yle. r distributō nō fit p̃ signū yle ¶ **Dico** qd licz negatio nō fit signūz
yle formalr̄ tñ equiualeter r effectiue qd idē efficit qd signū v̄muer sale quo ad
v̄nū e² actum qui est distribuere

Arguitur terciō Li om̃is magis ca² collectiue in numero singulari q̄
plurāli g̃ text⁹ falsus An̄s p̃bat qd numer⁹ singulari
est magis collectiue q̄ plāli / p̄az qd habz maiorem v̄nitatē ¶ **Dico** ad mino⁹
rem qd licz numer⁹ singularis fit magis collectiue r terminatiue nō tñ inceptiue.

Itē secūda Tractat⁹ Duodeci De distributōib⁹

Quā notandū ē q^d collectio h³ in se duo Pr.^m ē q^d incipit a multis e rōe illi⁹ numer⁹ plural⁹ est magis collectiu⁹ q^d singularis ¶ Secūdū ē q^d terminat⁹ ad vnu: e rōe illi⁹ numer⁹ singularis ē magis collectiu⁹ ¶ S³ q^d distributio incipit ab vno e rōe terminat⁹ ad pla⁹ ¶ S³ distribut⁹ magis pbe p⁹cutit t⁹mino cōi in singulari numero / ergo li omīs in singulari numero solū ca⁹ distributū ē ¶ Repl⁹ Mod⁹ fndi non variat s⁹ctum dēōis: q^d li omīs siue sit singularis numeri siue plalis sp debz capi distributiue ¶ Oico liz mod⁹ fndi non variat s⁹ctū in dēōib⁹ cathē⁹ gramatic⁹: tū bñ in s⁹ncathēgramatic⁹ ¶ Et si replices li omīs sp h³ multiplicare tū cui addit tam in singulari q^d in plali q^d sp ē distributū ¶ Oico q^d in distributione sūt duo Dnū scz materiale q^d ē multitudine: e rōe illi⁹ omīs sp ē distributū Aliud ē formale q^d distributio ē in multis diuisim acceptis: / quo ad h³ li omīs in plali numero q^d ē collectū e nō distributū: eo q^d distributio scs est in multis p⁹actū sumptis e non diuisim

Arguitur quarto. ¶ Next dicit q^d dispositio s⁹cti inq⁹tū est s⁹ctū nō debz reitari in minoi Cōtra bñ se⁹ in fapesimo. Omīs hō est to^m in quātitate / null⁹ afm⁹ ē omīs hō: q^d quodbā totū in quātitate nō est afm⁹ ¶ Oico q^d li omīs in maiori non ca⁹ distributiue q^d stat materialr e ē p⁹ s⁹cti: e q^d maior nō est v⁹lis / nec ē in fapesimo sed est vna indefinita: vt dcm ē in se cūdo sophismate isti⁹ l⁹cōnis ¶ Repl⁹ sic arguēdo: omīs sol lucet: s³ iste sol est omīs sol / q^d iste sol lucet: s³ li omīs capis distributiue psonalr: e repetit⁹ in minori: q^d adhuc text⁹ male dicit q^d dispō illa s⁹cti non debz in minoi reitari Di⁹co liz māl⁹ e grā terminoz possz q^d reitari: nō tū formāl⁹ q^d in omīb⁹ s⁹ijs nō tenet. / q^d mēdiū distribuit actualr p⁹ plib⁹ suppositis

Habito quid significet hoc signū omīs e cui⁹ dispositi onem p⁹et Consequēter queritur vtz omīs exigat tria appellata Et videt⁹ q^d sic q^d omīs p⁹fectio ē in trib⁹ vtz p⁹io cels⁹ / s³ oē s³ p⁹fectū: idē sunt. vt habet ibidem. q^d oē est in trib⁹. e p⁹ consequē s³ omīs vult habere tria appellata Ad idem dicit aristoteles in eodem loco. q^d de duobus viris non dicim⁹ oēs. sed de trib⁹ dicim⁹ oēs. ergo ois vult habere tria appellata. S³ contra in qualibet demōstratiōe sūt p⁹poēs vniuersales. s³ de sole e luna sūt demōstratiōes. q^d o⁹ dicere ois sol. e omīs luna. s³ nō h³ sol nisi vnicū suppositū ita e luna. ergo ois nō vult habere tria appellata Ad idē oē p⁹uatū lūie a terre obiectu deficit h³ p⁹pō ē cōcessa. s³ oē p⁹uatū lūie a t⁹re obiectu non h³ nisi vnicū suppositū scz hāc lunā singularem ergo omīs non vult habere tria appellata.

Ad idē hoc signū omīs significat q^d vniuersalr: s³

hoc qđ dico qđ vniversaliter est mod⁹ p̄p̄ri⁹ vniverſa
 lis p̄p̄riū at̄ diuerſificat̄ p̄m diuerſitatē ſui ſubiecti.
 vt ſi hō eſt diminut⁹. riſibile ē diminutū. ſi hō ē mortu⁹:
 ⁊ riſibile ē mortuū. ⁊ v̄le aliqui ſaluat̄ in plurib⁹ vt
 hō equ⁹. Aliquī in vno t̄m vt ſol luna. ergo om̄is q̄q̄z
 vult habere tria appellata: ⁊ q̄q̄z non: p̄mo vnū ſolū.
 Ad idē duplex ē forma: q̄ quedā ē forma materie: vt
 aiā ē forma corpis. ⁊ illa forma ē p̄s. ⁊ non p̄tur de eo
 cui⁹ ē p̄s. Alia ē forma que ē p̄bilis. ⁊ ſic om̄ia ſup̄iora
 vt genera ⁊ ſpēs ⁊ d̄rē d̄rē forme inferior⁹: vt hō equ⁹:
 Et indiuidua hui⁹ forme p̄bilis ſūt materia ei⁹. Ergo
 forma cū in neutro d̄cōz minorū ſua excedit materiaz
 nec excedit ab ea: nullū vniverſale excedit ſua indiuidua.
 nec exceditur ab eo: q̄ cū om̄is dicat̄ ad equationē vni
 verſaliū cū ſuis indiuiduis vt om̄is hō. tūc oz q̄ ſol nō
 hēat niſi vnicū ſuppoſitū vt v̄e dicat̄ ois ſol. qđ cōcedi⁹
 dicēdo p̄d̄cās p̄p̄oēs eſſe v̄as. ⁊ q̄ om̄is nō ſēp̄ erigit
 tria appellata ⁊ q̄ ad illūḡit termino cōi h̄nti plā ſuppo
 ſita tūc erigit plura appellata. Dñ̄ vero adiūḡit termi
 no h̄nti ſolū vnū ſuppoſitū tūc erigit ſolū vnū appella
 tū. Ad illud qđ p̄mo ob̄iciebat̄ q̄ ois p̄fectio ē in
 trib⁹. dicit̄ q̄ verū eſt. Et hec tria ſūt: ſubſtātia rei: v̄t⁹ e⁹
 ⁊ opatio e⁹. Et h̄ tria tāḡit aristo. ſub breuib⁹ v̄bis cū
 dicit̄ Natura apta nata ſic facit: Per h̄ em̄ q̄ dicitur na
 tura tāḡit ſbam rei. Et p̄ hoc qđ dicit̄ apta nata tāḡit v̄
 tutem ei⁹. Et p̄ hoc qđ dicit̄ ſic facit tāḡit opatōz debitā
 ei⁹. Similiter hoc ſignū ois h̄z ſbam ſigni vniverſalis.
 ⁊ v̄tatē que ē diſtribuere: ⁊ opatōz e⁹ q̄ actualiter diſ
 tribuit: ⁊ in his tribus eſt p̄fectio ei⁹. Ad ſcōm dicē
 dū ē q̄ homo ⁊ h̄ ois d̄rē. q̄ hō dicit̄ illam ſpēm ſcōz

Tractat⁹ Duodeci De distributōib⁹.

se que ē p̄bilis Sz hoīz in pli numero si dicit sp̄z p̄m
 se. sz multiplicatā actu sc̄m materiā indiduoꝝ nume
 ro diuersā. Dñ ois in pli cōe multitudinis sc̄e facit distri
 butōz p̄ diuersas materias sz vult h̄re tria appellata:
 Sz ois in singulari numero ex quo respicit sp̄z sc̄m
 se sz si sc̄m materiā indiduoꝝ exigit eēntiā aptā natam
 p̄ri de plib⁹ siue actu p̄ticipet a plib⁹ siue ab vno: sz iō ex
 git tria appellata: aut vñ solū sc̄m naturā vlem cui
 adiūgit. Quidā tñ dicūt q̄ ois vult h̄re tria appellata
 ad min⁹. Et dāt tñm rōem. Quotiēscūz signū vlē ad
 dit termiō cōi. nō h̄nti sufficiētiā appelloꝝ. recurrit
 ad nō ens. ut cū dicit ois fenix ē: q̄ si fenix nō h̄z nisi v
 nicū suppositū. iō recurrit ad nō exītes fenices. Et iō
 cū d̄r. Omnis fenix est. sensus ē. vn⁹ fenix q̄ ē ē. Et duo
 fenices q̄ non sūt sūt. Et iō dicūt has duas ppōes eē
 falsas: q̄ dā fenix nō ē. sz ois fenix ē. sz nō eē p̄dcoias: q̄
 in negatiā supponit fenix q̄ ē. sz in affirmatiā supponū
 tur fenices q̄ n̄ sūt. sz sic n̄ est idē lbū in vtraq̄. Hoc at̄ p̄t
 multipliciter improbari. q̄ h̄ in cōuenientia sequit̄ ex
 flō q̄ supponūt. q̄ supponūt q̄ ois sp̄ vult h̄re tria ap
 pellata q̄ supi⁹. oñsū ē eē flm̄. p̄terea vult aristoteles
 q̄ ppō in qua subicit vlē vliter sūptū alicui p̄to. p̄di
 cat illi ppōi negatiē in qua subicit vlē nō vlē sūptū eidē
 p̄to. sz iste sūt tales. omnis fenix ē: q̄ dā fenix nō ē. q̄ sūt
 p̄dcoie: q̄ tñ ipi negāt: q̄ regula eoz ē flā. Itē ad idē
 alia regula talis ē. Termi⁹ cōis supponēs vel appo
 nēs verbo p̄tis tempis simpliciter sūptō nō h̄nti vim
 āpliādi nec ex se nec ex alio: restringit̄ p̄ his que sunt
 sub forma termi supponēt⁹. q̄ cū d̄r omnis fenix. si fe
 nix restringitur p̄ fenice tñ q̄ ē. sz cū ipi⁹ non sit nisi v

nicū supposito. q̄ cū dicit om̄is fenix li fenix restrigitur ad supponēdū p fenice tm̄ q̄ est. ergo p illā regulā prius datā si signū ulē adueniat ei. non distribuit ipm̄ nisi p unico supposito. ergo regula eorū est falsa. & sup̄ falsum f̄sdaf q̄ concedim̄?

Prīmū punctum est q̄ hec lctio hz duas ptes in p̄ auctorit̄ sex facit p ordine. Pr̄o mouet vna q̄oem: scz vtrū h̄ siḡ om̄is exigit tria appellata. 2° arguit duo argum̄ta q̄ sic. 3° arguit in oppo^m q̄ n̄ exigit tria appellata & ponit 4° rōes. 4° soluit duas pmas rōes. 5° ponit opiniōz aliq̄ rū dice tū q̄ ois sp̄ vult h̄z tria appellata fūdatū se in vna regula in textu po^s sita. Sexto improbat illā reglam duab⁹ rōnib⁹ vt clare p̄z in textu. In 2° pte lctōis ponit tria soph^a q̄z det̄ iatōz ponit auctor in textu. 1° p̄ic nō q̄ suppo^m & appellatū & inferi⁹ dicit. 2° Ma aliq̄ d⁹ esse inferi⁹ resp̄cū supioris. Et aliq̄ d⁹ sup^o po^m qm̄ nō ē aptū natū existere in alio. 3° appellatū ē suppo^m vel inferi⁹ alicuius t̄ij cōmūis actualiter existens.

Secūdū punctū vt breuit̄ dicat̄ est q̄ siḡ om̄is addit̄ alicui t̄io triplr pla suppo^a actualr̄ existit: qz tūc addit̄ t̄io cōi accepto p mo^m plū. 2° addit̄ t̄erminio cōi in singulari h̄nti pla suppo^a actu & tūc om̄is ex̄ exigit pla appellata. qz tūc distribuit̄ ipm̄ p om̄ib⁹ suis inferiorib⁹ pl̄ scatis. 3° addit̄ t̄io cōi nō habenti nisi vnicū suppo^m: tūc nō exigit tria v^l pla appellata. 4° solū exigit tūc t̄erminū cōem siḡre nām multis cōicabilē: vt om̄is sol/om̄is sc̄is. In ill̄ at̄ vlt̄imas t̄erminioz cōium saluat̄ ab vnicū sup^o seu appellato adēq̄to. Alia clare patent.

Queritur primo Vtrum h̄ soph̄sima sit vtz Om̄is hō in textu ē vn⁹ sol⁹ hō. ¶ Dico q̄ ē flm̄ p̄z qz e⁹ p̄dōziū ē v̄m aliq̄s hō nō ē sol⁹ hō: ex eo se⁹ flm̄ sic arguēdo Om̄is hō ē vn⁹ sol⁹ hō/mlr̄ est hō q̄ mlr̄ ē vn⁹ sol⁹ hō: p̄ns ē flm̄: nā ex ip̄o se⁹ q̄ mlr̄ ē mascul⁹. In oppo^m ar⁹ soph^a ē v̄m. pbat̄. iste hō ē vn⁹ sol⁹ hō: & iste hō ē vn⁹ sol⁹ hō: & de alijs: q̄ ois hō ē vn⁹ sol⁹ hō: p̄nā tenz p̄ inductōz. ¶ Dico p̄mo q̄ ille singlaris sūt flē. q̄a cū d̄z iste hō ē vn⁹ sol⁹ hō/sensus ē q̄ iste ē hō nō cū alio: qz li sol⁹. j. nō cū alio vt p̄z. & elēchoz. ¶ Dico 2° negādo p̄nām nā ē ibi falla^a. p̄ntis ab insufficiēti in d̄ncti one: p̄z qz hō a pte s̄bri distribuit̄ p̄ t̄ā femellis q̄z p̄ mascul⁹ t̄o p̄ ill̄ femell̄ si fi at̄ inductio reddit̄ flā. Nur si nō fiat inductio in ill̄ t̄ā car⁹ ab insufficiēti enume ratio ē singulariū. ¶ Hr̄: b̄n̄ se⁹. Tm̄ vn⁹ sol⁹ hō ē hō: q̄ om̄is hō ē vn⁹ sol⁹ hō p̄nā tenet ab excludit̄ ad ei⁹ v̄lem in terminis t̄isposit̄. Ans̄. pbat̄ p̄ e⁹ exponē tes: vt vn⁹ sol⁹ hō ē hō: & nihil aliud ab vno solo hōic ē hō. j. ēē. ¶ Dico qz 2° ex p̄nōes ē flā. qz sc̄ia ē aliud ab vno solo hōic & t̄n̄ ē hō. ¶ Si ar⁹ q̄libz hō ē vn⁹ sol⁹ hō q̄ nulla mlr̄ ē hō/2° ē flā: & t̄n̄ p̄misse sūt v̄e. ¶ Dico qz p̄nā nō valet. eo q̄ nō suat̄ restrictō ex pte li hō: qd̄ in maior̄ restrigit̄ p̄ mascul⁹ pl̄i q̄libz & in p̄clone stat̄ p̄ mascul⁹ & femell̄. Lōtra. tu p̄ccōis maior̄ ē ē verā scz q̄libz hō ē vn⁹ sol⁹ hō. q̄ se⁹ q̄ sop̄sima erit̄ v̄m/p̄nā pbat̄ qz equāl̄er. ¶ Dico qz nō. qz in soph̄is hō distribuit̄ p̄ mascul⁹ & femell̄: s̄z in alia p̄ mascul⁹ tm̄.

Queritur secūdo Vtrum h̄ siḡ om̄is hō nō ē vn̄ sol⁹ hō. ¶ Dico q̄ ē flm̄. pbat̄. qz ē vna dist̄ictiā & vtraz p̄s ē flā. qd̄ pbat̄ qz ex ea se⁹ v̄m flm̄ q̄ ip̄a ē flā. Ans̄ p̄z qz b̄n̄ se⁹ qd̄libz sc̄is l̄ nihil sc̄is. s̄z

Tractatus Duodecimi De distributionibz

nō qđlibz scis: qđ nihil scis: qđ nā tenet a tota dīfūctiā cū dēstructiōē vni⁹ ptis ad alterā Et pns ē flm qđ aliqđ pmissay non minor qđ maior qđ ē so^{ma} Qđ āt nihil scis fit flm p3. qz tu scis dñi eē: z dñi scire ē aliqđ scire qđ ē pōcōziū sophismat⁹ qđ zē ¶ In oppo⁹ ar⁹ p inductōz h⁹ scis v⁹ h⁹ nō scis: z h⁹ scis v⁹ nō scis z⁹ de alijs qđlibz scis v⁹ nō scis ¶ Oico qđ male fit inductio: qz ex inductiōē plarium pōcōziōz nō scē illatio: dñoz: vt si velles pbare istā tu es omīs hō: v⁹ tu es nul⁹ hō: z arguā: sic tu es iste hō. vel tu nō es iste hō: z tu es iste hō. vel tu nō iste hō. z sic de alijs qđ tu es omīs hō vel tu es null⁹ hō In ductō nō vaz. qz dca ppō ē so^{ma} sūt yporetice dīfūctiē pstitute ex duab⁹ vlib⁹ dñis. ideo inductō v⁹ dēf census dēt fieri copulatiū s⁹ vtraqz vlium h⁹ Qđlibz scis vel nihil scis: h⁹ scis z hoc scis: z h⁹ scis z⁹ de alijs que inferūt istam. qđlibz scis tūc vltra h⁹ scis z hoc nō scis z⁹ de alijs qđ inferūt istā qđ nihil scis Ergo debz ex illis sic inferri so⁹ phisma/hoc scis z h⁹ scis z⁹ de alijs. vel h⁹ nō scis z h⁹ non scis z⁹ de alijs qđlibz scis vel nihil scis: z tūc ans est flm ¶ Si ar⁹ sic ¶ Nihil scis qđlibz scis v⁹ nihil scis: qđ nā tenet a pte dīfūctiue ad totam An⁹ pbat noa aliqđ scis. qđ nihil scis: qđ nā pz ab eqpollenti ad equipollens An⁹ pbat in ferio quicqđ dubitas illud nō scis: s⁹ aliquid dubitas. qđ non aliqđ scis ¶ Oico negādo qđ ar⁹ a nō dēf tributo ad dīfūctiū ex pte li aliqđ qđ nō dīfūctiū in mōiō z dīfūctiū in pclu fōē z ē⁹ v⁹ negatiā z iō nō ē in ferio Et si inferatur sic: qđ aliqđ nō scis. tunc bñ ar⁹. s⁹ sicut pmissē sunt vere ita z p⁹. s⁹ tūc nō. pbat qđ erat pbatū.

Presuppo⁹ qōnis: an omīs exigit tria appellata. est ¶ **Regitur primo.** flm qđ qō ē tota inutil⁹ An⁹ pbat qz p⁹ supponit qđ ly omīs p⁹ addi tūc nō hñt nisi vñū suppo⁹ s⁹ h⁹ est flm: pbat qz ista ē inepta ois sol. patz. nā dicit p⁹ pmo celi qđ de duob⁹ nō possum⁹ dicere omīs s⁹ de trib⁹. sed nō sunt tres soles nec duo s⁹ nō p⁹ dicit omīs sol ¶ Oico lz in plī nō possz apte dici omīs soles/tū in singulari bñ p⁹ dicit omīs sol Et rō ē vt d⁹ in textu qđ i⁹ cōis in plī d⁹ spēm nō fm sc⁹ multiplicatā actu p pla indiū⁹ jō tūc li omīs exigit pla appellata Sz i⁹ cōis in plari dicit spēm scdm sc⁹ nō p suppo⁹ actu multiplicatā Ideo li omīs tūc nō exigit pla suppo⁹ s⁹ solū qđ ille fi⁹ cōis h⁹ cet natura apta natā p⁹ de plib⁹. ¶ Repl⁹ si li omīs possz addi tūc nō hñt pla suppo⁹. qđ eadem rōne possz addi plari termino Et qđ sicut ista ē pgrua ois sol. ita z ista omīs sortes: s⁹ hoc ē flm j⁹ solutio s⁹ qđ nā tenz qz li omīs hz eq mltā sup⁹ in vtraqz orōe z ē pueniē⁹ in accñtib⁹ grāmatalib⁹ ¶ Oico qđ nō ē hñt qz cū dico omīs sol s⁹ omīs addit tūc cōi/ qđ lz actu nō hz pla sup⁹ tam apt⁹ nar⁹ ē hñt pla sup⁹ Sz cū dico omīs sortes s⁹ omīs addit tūc plari cui vt sic repug nar hñt pla sup⁹ z ita sol s⁹ nām plib⁹ cōicabile: s⁹ sortes s⁹ indiū⁹ in cōica/ jō nō ē hñt Et lz sit pueniētia accñtiū grāmataliū tū h⁹ non sufficit s⁹ requir⁹ appoz⁹ dīfūctiū z dīfūctiū.

Regitur scdo ad vificādū ppoēm vlempl⁹ requir⁹ qđ ab ppoēm p⁹ ticularē: s⁹ ad vificādū vlempl⁹ p⁹ ticularē requir⁹ crū⁹ vni⁹ sup⁹ v⁹ appell⁹ s⁹ ad vificādū vlempl⁹ requir⁹ pla. qđ li omīs ad min⁹ exigit tria appellata ¶ Dico lz qđ ad modū enūciādi p⁹ requir⁹ ad vificādū vlempl⁹ qđ p⁹ ticularē eo qđ p⁹ ticularē nō ē in esse s⁹ tō p⁹ omīb⁹ suppositis nō tū p⁹ requir⁹ fm rē z qđ ad appellata vel sup⁹ ¶ Repl⁹ fm rē ad vificādū istā omīs hō trahit nancm requir⁹ actu pla sup⁹ qđ ad vificādū istā qđ hō trahit nancm j⁹ solū s⁹ flā Dico qđ lz ita fit in illis: vbi li omīs addit tūc cōi nō hñt pla sup⁹ nō tū ē fm v⁹ liter. f. qđ addit tūc cōi nō hñt pla sup⁹ ¶ Nam ad vificādū istā vlempl⁹ omīs sol lucet nō pl⁹ requir⁹ qđ ad vificādū hanc p⁹ ticularē qđam sol lucet

Arguitur tercio. Hoc signū omnis denōt em cōem cui adiungit teneri pro
 plib⁹: s; qñ addit tio cōi nō hnti nisi vnicū appellatū. ad
 ditio est fla e indebita ¶ Dico q sig^m vltē denōt em cōem cui addit teneri pro
 plib⁹ nō sim⁹: s; s; dicitōe s; s; hēat pla sup^m. Alij dicūt q si li omis addatur
 tio cōi nō hnti nisi vnū sup^m vt omis fenix ē: q ibi fenix distribuit p fenicibus
 uō extitib⁹ vtz in textu S; auctor h⁹ re. pbat duab⁹ rōib⁹ S; p ar⁹ vi⁹ q bene
 dicant Nam tū cōis sepissime supponit p nō extitib⁹. vt eclipsis erit. rosa ge
 nerabit Dico vñ ē respēū copule de futuro/ s; ipi dixerūt q etiā respēū ly est
 copule de pnti vt omis fenix ē

Arguitur quarto. tert⁹ cōcedit istā Dm̄is fenix ē. s; p. ipa est fla/ pbat
 qz sua dōcōria ē vā g̃ ipa fla An̄s pbat de ista. aliq̄s
 fenix nō est: p; qz aliq̄s fenix ē corrupt⁹ g̃ aliq̄s fenix non est ¶ Oico q ibi
 ar⁹ ab amplo ad non ampliū: qz fenix in ante stat p pntib⁹ e pteritis/ in pnte so
 lum stat p pntib⁹ ¶ Rep̄r hic ar⁹ sine ampliatioe/ s; p sylōm expositōrium
 Hoc ē vñ Aliquis fenix non est/ e h⁹ est suū dōcōriū: g̃ suū dōictōriū ē veruz.
 Maior pbat Nam iste fenix nō est: demrādo fenicem futuz: g̃ aliq̄s fenix
 nō ē. pñā tenet a singulari ad p̄ticularem: sicut iste hō currit/ g̃ aliq̄s hō cur
 rit ¶ Oico negādo pñām: qz fenix in ante capit p fenice futuro/ e in pnte p
 pnti Et s⁹ ad debite arguēdū deberet sic pcludi: iste fenix non ē demrādo: fe
 nicē futuz g̃ aliq̄s futurus fenix non est: e tūc pcedit pñs sicut an̄s

Secūda p̄s lectionis

Scōm p̄dcā querit de hoc sophismate. Dis hō ē et
 q̄libz dñis ab illo ē nō hō. Probatio hec ē copulatiā c⁹
 vtraz p̄s ē vā g̃ ipa ē vā Improbatio Dm̄is hō ē z q̄
 libet dñis ab illo ē nō hō: sortes ē hō: z q̄libz dñis a sor
 te ē nō hō: q̄ ē hñ: qz hec ē vna copulatiā c⁹ altera p̄s
 ē falla. g̃ ipsa tota est flā Solutio p̄ma ē simpliciter
 vera. z improbatio peccat penes fallaciā p̄ntis: quia
 dñis ab oī hoīe in min⁹ ē q̄ dñis a sorte. qz dñis ab oī
 hoīe supponit solū p alijs reb⁹ ab hoīe S; dñis a sor
 te supponit pro eisdem. z etiam pro alijs hoīb⁹ a sorte
 Vnde bene sequitur dñis ab oī homīe: ergo dñis a
 sorte: z ē loc⁹ a pte subiectiua ad suū totū S; si huic o
 rationi. dñis ab oī hoīe apponatur signū erit p̄cel
 sus ab inferiori ad sup⁹ cuz distributione. z sic incidit
 fallā p̄nt⁹ i i p̄batioē s; m vnū p̄cellū: qz duplex ē p̄cell⁹
 i i p̄batioē. qz hñ se⁹ oīs hō ē g̃ sortes ē: loc⁹ a toto i q̄⁹ s;
 si seq̄tur hoc est dñis ab oī hoīe. ergo dñis a sorte. s;
 ē fallacia cōsequētis. sicut hic: oīs hō ē. ergo oē aiāl est.

Tractatus duodeci De distributiōibꝫ.

Item queritur de hoc sophismate Omnis hō ē aliꝫ
 hō sunt Probatio sortes ē aliꝫ hō sūt. plato ē aliꝫ hō
 sunt. ē sic de aliꝫ. ergo omnis hō ē aliꝫ sūt Improbatio
 si aliꝫ ē relinꝫ diuersitatis sibi q̄ supponit p̄ diuer
 so ab hoiē. sꝫ non ē aliꝫ hō ab omni hoiē. ergo p̄ma ē flā.
 Solutio p̄iā ē simpliciter flā. ē probatio peccat sc̄m
 fallām figure d̄ionis a plibꝫ d̄eterminātis supponibꝫ
 ad vnā d̄eterminātam. qꝫ ille terminꝫ hō hꝫ d̄etermina
 tam suppoem̄ in p̄missis ē in conclusiōē Itē probatiō
 peccat p̄m fallaciā acc̄tis. qꝫ si sortes ē plato ē sic t̄
 aliꝫ inferāt oem̄ hoiem̄ sc̄m se. non t̄m sub hac copula
 tione. ois ē aliꝫ homo sunt. ut cū d̄r omnis hō ē aliꝫ hō
 sunt Sicut cognosco coruscū p̄m se. nō t̄m sub hoc acc̄
 te q̄d ē venire Om̄ talis dat̄ regula quotiēscūqꝫ aliq̄d
 seq̄tur siue conuersim siue nō: Si aliq̄d conueniat vni:
 q̄d. nō cōueniat alteri. ē p̄ illud cui conuenit inferāt deo
 cui nō cōuenit sp̄ ē fallā acc̄tis: hō ē. ergo sibi ē. ē spe
 cies conuenit hoi ē si substantie. ideo si p̄ hoiem̄ inferāt
 sp̄s de substantia ē fallā acc̄tis. ut hō ē sp̄s: ergo substantia
 ē sp̄s Sic hic. risibile ē p̄p̄iū. ergo hō ē p̄p̄iū

Itē queritur de isto sophismate. Omnis hō ē omnis
 hō Probatio sortes ē sortes. plato ē plato ē sic de ali
 is. ergo ois hō ē ois hō Et ut vult boeciꝫ Nulla pp̄ō ē
 verior illa in qua p̄tur idē de seipso: sꝫ sic est hic. qꝫ ois
 hō p̄tur de oi hoiē. ergo nulla ē verior ip̄a Improbatio
 sua d̄d̄oria ē ba. s. quidā hō nō ē ois hō: ergo ip̄a est
 flā Itē ad idē. ois hō ē ois hō. sortes ē homo ergo sor
 tes ē ois homo: syllogismꝫ ē in d̄arꝫ: conclusiō ē flā. er
 go aliqua p̄missa. nō minor. ergo maior q̄d ē sophis
 ma. Solutio prima ē simpliciter falla ē probatio

peccat scdm cōsequēs ab insufficiēti enumeratione singulariū. qz cū illis quas assumit. Debet assumere has a pte subiecti. sortes ē omnis homo. plato ē omnis hō: & etiā istas a pte p̄ci. ois hō ē sortes: ois hō est plato & sic de alijs. quas dimittit. & sic peccat fm p̄sis ab insufficiēti enumeratione singulariū. Ad aliud t̄p̄ ibi si p̄tur idē de seip̄o. s̄ p̄tur ois hō de hoimē sūpto p̄ qualibet sua pte

Queritur primo

Quod est p̄^m sophisma h̄l̄cōnis. Dico istud ois hō est & q̄libz d̄ns ab illo ē nō hō Istud sophisma est v̄m qz ē vna ypotetica copulatiō vtraq; ps est vera vt notū est. qz restringit̄ ibi hō p̄ p̄tib; t̄m. Etia secūda ps ē vera: qz h̄ relat̄m illo supponit p̄fulc b̄is; tributue p̄ omib; hōib; p̄tib; sicut sūū aña: & ita sensus ē qz q̄libz ens ab omi hōie d̄ns ē nō hō qd ē v̄m. Et ad improbationē r̄idet auctor qz ē fallacia p̄nt̄s qz d̄ns ab omi hōie ē in min^o qz d̄ns a sorte: h̄ sūdar̄ in vna regula posita tractatu octauo de relatiōis diuersitat̄is: qz ē bono p̄na aliud ab aīali ḡ aliud ab hoimie S̄z nō qn̄ v̄z aliud ab omi aīali. ḡ aliud ab oi hōie & S̄z possū arguere q̄ illd qd auctor dicit ibi. Nō b̄n sc̄q̄. D̄ns ab omi hōie ḡ d̄ns a sorte. qz ibi sit loc^a a pte s̄biecti ad to^m Cōtra in aīte li hōie sup̄ detiāte p̄ reglam. Quicqd̄ mobilitat̄ imobilitatū v̄z p̄^m regulā d̄ sup̄pōe detiāte l̄cōe r̄ & ibidē p̄ sextā reglam de sup̄pōe p̄fula distributiō ḡ illa p̄nā nō valz qm̄ ar² ibi v̄tualr̄ a p̄ticulari ad singularē sicut hic. Ab aliq̄ hōie d̄r: ḡ a sorte d̄r. quid ad s̄biect̄ ē r̄linq̄. ¶ Ar² sop^m ē flm̄ j^o An̄s p̄bat. Adā d̄r ab oi hōie qd ē / & t̄n̄ n̄ ē nō hō / ḡ r̄ ps c̄i^o ē flā. D̄ns p̄bat p̄ poz. dicētē: sortes siue sit siue nō sp̄ ē hō / & aīal̄. Oico l̄z adā nō ē n̄ hō sim². ē t̄n̄ nō hō ext̄is. p̄ q̄ tenet̄ in 2^a pte sophismat̄. Si ar² icōdo sic b̄n se². sortes nō ē omis hō: ḡ sortes d̄r ab oi hōie qd ē flm̄ cū n̄ d̄r a seip̄o. D̄i^o qdā negādo p̄nāz qz nega^o inclusā in d̄r t̄ posito in p̄nt̄e p̄l^o negat̄ qz nega^o pot^a in aīte S̄z h̄ ē manifeste flm̄: qz vtraq; nega^o impedit̄ p̄ sig^m v̄le oē: & iō t̄i^o se quēs stat̄ detiāte p̄ regulā. qdā mobilitat̄ imobilitatū & Et iō p̄nā n̄ ē negāda qz t̄ij supponūt eodē mō. Et qn̄ d̄ v̄ltra qd ē flm̄ qz sortes n̄ d̄r a seip̄o. Oico qz n̄ se² ex illo aīte. sortes differt ab omi hōie ḡ differt a seip̄o: qz ibi v̄tualr̄ ar² a p̄ticulari ad singularē vt d̄c̄m ē & ē fallā^a p̄nt̄is.

Querit secundo

Quod est 2^m sophisma Dico istd. ois hō & ali^o hō sūt qd ē flm̄ vt p̄bat auctor ma^o. Et ad argumētū app̄ter p̄bās ip̄m cē v̄m. D̄r qz ibi p̄mittit̄ dupl̄t̄ fallā vt clare p̄z in textu. Ar² b̄n se² omis hō / & hō pic² sūt: s̄z hō pic² ē ali^o hō ab omi hōie: ḡ omis hō & ali^o hō sūt: Oico negādo p̄nām qz fit ibi equoca^o de li hō. Mā h̄o relem̄ ali^o in aīte refert hoim̄ pictū & in p̄nt̄e refert hoim̄ viuū & ē ibi fallā equocat̄ ois. Si ar² r̄ sic d̄ns hō nō ē hō sol² ḡ omis hō & ali^o hō sūt. ¶ Oico qz li sol² p̄t̄ excludere ab omi hōie sim² & aīte ē flm̄. Vel p̄t̄ excludere ab omi hōie detiāte to sigillatim capto & ē v̄m / & hoc mō nō valet p̄nā

Queritur tercio.

Od ē 3^m sophisma Dico istd. Omis hō ē ois hō: qd ē etiā flm̄. S̄z p̄bat auctor ip̄m cē duab; r̄ōnib; qz

Tractatus Duodecimi De Restrictione

soluit utz in textu. ¶ Si ar² Omnis hō et omnis hō sunt idē. q̄ vnū p̄t p̄t de alio
 et p̄ p̄tis sophisima est v̄ ex ¶ Oico q̄ si omnis hō et omnis hō capiāt^r matr sic s̄t
 eadem/et̄ sophisima ē v̄m in sup̄pōe māli. S̄z si capiāt h̄rue sic nō sūt eadē. Itā
 omnis hō ē omnis hō. It̄ omnis po^m a p̄te p̄ti ē ps p̄ti: s̄z po^m a tpe s̄bri nō ē ps s̄bri
 lecti. Et c̄s ē q̄z s̄z^m positū in p̄to nō agit nisi in p̄tu: et po^m a p̄te s̄bri agit in s̄bri
 lectū et p̄cum: q̄ q̄rōne est ps s̄bri. eadem rōe est ps p̄ti

Sequitur de hoc signo null⁹ qd̄ p̄cat. qm̄ vn̄uer
 saliter negatiue. Vñ s̄ḡt idem sicut hoc signū ois cum
 negatione postposita. et ideo omnis non. et null⁹ equi
 po^lent De hoc signo null⁹ talis dat̄ regula Quo
 tienscūq̄ hoc signū null⁹ adiūgitur in immediate terminō
 cōi cōfūd̄it ip̄m mobiliter distributiō: et similiter termi
 nū sibi adiūctū mediate. ut null⁹ hō est asin⁹ Vñ p̄t fie
 eri descensus sub subiecto sic. ergo sortēs nō est asinus
 et plato nō est asin⁹. et sic de alijs: et etiam sub p̄to.

Scdm̄ predcā queritur de hoc sophismate: null⁹ hō ē
 omnis hō Probat̄ sic. sortēs nō ē omnis hō Plato non
 ē ois hō. et sic de alijs ergo prima ē v̄a. Vel sic sua con
 tradicōia ē falsa sc̄z quidā hō ē omnis hō q̄ p̄ma vera.
 Contra ibi p̄tur oppositū de opposito q̄ p̄pō est falsa

Solutio prima ē vera. Et ad improbationē r̄ndē
 p̄ interemptionē. q̄ nō p̄tur ibi oppositū de opposito
 sed remouetur omnis hō ab hoīē s̄p̄to p̄ quolibz suo
 supposito: et hoc est verū. Sequit̄ de hoc signo ni
 hil qd̄ s̄ḡt idem qd̄ null⁹. s̄z includit in se terminū reci
 pientem suam distributiōne: q̄ nihil ē signū v̄l ē cum
 negatione: et termin⁹ recipiēs ei⁹ distributiōnem.

Secum hoc queritur de isto sophismate. Nichil
 vidēs ē aliquid vidēs Probat̄ sic si h̄c rē vidēs ē aliquid
 vidēs: q̄ si vidēs sor. ē vidēs plōem. et si illā rē vidēs

est aliquid videns & sic d' alijs. ergo nihil vidēs ē aliqd
 vidēs ergo priā ē va Contra ibi p̄tur oppositū de op-
 posito ergo loquutio ē flā Quidā distingūt nihil vi-
 dens ē aliquid vidēs. eo q̄ hec d'cio nihil p̄t eē acci ca-
 sus. & ē insus: nullā rē vidēs ē aliqd vidēs: vel p̄t esse
 nti caus: & ē sensus. nulla res vidēs ē aliqd vidēs & fm
 hoc ponūt āphibologiā ex pte caus. s; hoc nō soluit.
 q̄ in utroq; sensu ē falla S; ali; distingūt hāc iterū
 nihil vidēs. eo q̄ negatio in hoc termino nihil p̄t negare
 p̄cipiū priō positū: & ē sensus nullā rē vidēs est aliqd
 vidēs. & sic ē diuisa. vel p̄t negare hoc vbi ē: & tūc ē sen-
 sus: quamlibz rē videns nō ē aliquid vidēs & sic ē cōpo-
 sita. S; hoc non soluit q̄ in utroq; sensu ē falla cū op-
 posita ponātur circa idem Solutio dicēdū ē q̄ priā
 simplr ē falla: & probatio peccat penes fallām figure
 d'cionis a plurib; determinātis ad vnā determinatā h?
 termi videns. q̄ in premissis h; suppoz determinātas
 & in cōclusiōe similiter. Vel peccat scōm fallām accit:
 Nā q̄uis videre cōicatur oib; scōm se: non tū fm hoc
 q̄ vniūtur in hoc toto nihil vidēs Vñ totū accidit p̄t: &
 esse vidēs aliquid assignatur vtriq; inesse Sciēdum
 q̄ oēs p̄misse sunt duplices. q̄ negatio p̄t detiāre vbi
 vel p̄cipiū vt dcm ē pri? Vñ ātiq; posuerūt premissas
 esse duplices p̄pter talē regulā quā dabāt Quotient-
 cūq; negatio & distributio includūtur in vno termino cū
 distributio posita in obliquo nō possit in vroz attingere
 vbum ita neq; negatio. Item idē ē iudiciū de illis
 sophismatibus. Nullū caput habens ē aliquid caput
 habens & nullo homine dñs est ab aliquo hoīe dñs

Ita lectio habet duas partes.

Tractat⁹ Duodeci De distributōib⁹.

In prima auctor ponit duo soph^a cū vna regula ⁊ ponit duo alia cū textū. cū argumēt⁹ ¶ In 2ª pte ponit duo sophismata vnu de vterq; aliud de nūc

Prīmū punctum hui⁹ lōnis est circa istud soph^{ma}. Null⁹ hō ē omnis hō: qd ē vni. vt pbat auctor: dupl^r D^o p^o d^o defcen⁹ tes vel inductiōē Alio⁹ p^o ei⁹ d^o cōziū Si petas q̄liter supponit p̄tū ppōnis ⁊ quō debz descendi s̄b p̄to: Dī q̄ li homo in p̄to supponit dētiāte. p̄pter duo signa aut p̄fuse t̄m s̄m alios S̄z totale p̄tum s̄z omis hō supponit p̄fuse dīf⁹ tributiue qz ē p̄tum v̄lis negatiue Et dēt sic descēdi: q̄ null⁹ hō ē h⁹ c̄r̄is omis hō: ⁊ null⁹ hō ē h⁹ c̄r̄is omis hō ⁊ de alijs D̄n̄ sicut hec est v̄a Null⁹ hō ē omis hō. ita ⁊ hec null⁹ hō ē null⁹ hō: qz ibi remouet eē nullū hōiēm ab hōiē p̄ q̄libz supposito D̄n̄ ista null⁹ hō ē null⁹ hō equipollet huic. omis hō ē aliq̄s homo p̄ quartam regulam eq̄pollentiarū

Secūdam p̄ctū est q̄ h⁹ signū nihil dīr a null⁹ qz includit in se t̄m res ceptiū sue distributiōis: vt nihil. j. nulla res p^o at nō facit li null⁹ S̄z pueniūt in h⁹ q̄ sicut null⁹ distribuit t̄m sequētē ip̄m tā me⁹ diate q̄ ime⁹ S̄ nihil distribuit t̄m inclusuz t̄q̄ terminū incōdiatē sequētē. ⁊ t̄ minū exp̄ssum t̄q̄ mediate sequētē dū sic distribuib⁹: ⁊ h⁹ maxime est n̄i casus: Nam tūc q̄ distributio p̄t fieri sup̄ p̄tum ⁊ s̄līr negatio p̄t fieri sup̄ copulam. s̄z si sit acci casus tūc distributio inclusa nō distribuit p̄tū. ⁊ eē nega⁹ nō p̄t fieri ad copulā Istud pbat auctor: p̄ v̄nā reglam quā auctor ponit s̄z Quotiēscūq; nega⁹ ⁊ distributio includūt in vno t̄io obliq; caus: cū distributio uō p̄t attinge⁹ re ad p̄tū. ita nega⁹ nega⁹ Et iō si petat quō sup⁹ termi haz p̄ponū nihil vidēs ⁊ aliqd vidēs. nullū caput h̄ns ē aliqd caput h̄ns. ¶ Oistinguēdū ē v̄l h̄z sunt nomiatiui caus tūc omia supponūt distributiōē Si sint acci cas⁹: t̄tē s̄m aliq̄os sup⁹ p̄fuse t̄m p̄ sextam regulam de suppositiōe p̄fusa tantum. sed supponāt determinate scdm auctorem in textu q̄ exp̄sse hoc dicit

Queritur primo Vtrū h⁹ sophisma sit v̄m Nihil ⁊ chimera sūt fr̄es ¶ Dico q̄ ip̄m ē v̄m. pbat. qz ē vna v̄lis cui⁹ q̄libz flaris ē vera Paz de ist⁹: nec hoc ⁊ chimera sūt fr̄es: nec h⁹ ⁊ chimera sūt fr̄es. nec h⁹ ⁊ chimera sūt fr̄es q̄ ē Secdo pbat e⁹ d^o cōziū ē s̄līm / q̄ sophisma ve rum An̄s pbat vt aliqd ⁊ chimera sūt fr̄es q̄ est fla. p̄z. qz bene s̄t aliq̄id ⁊ chimera sūt fr̄es q̄ aliq̄id ē frater alic⁹: ⁊ chimera ē frater alic⁹ Et v̄tra chime ra est frater alic⁹ q̄ chimera ē qd est impossibile. q̄ ⁊ d^o cōziū est impossibile ¶ Arguit ip̄m ē s̄līm. qz ex ip̄o sequit̄ falsum hoc mō Nihil ⁊ chimera sūt fr̄es: s̄z oēs fr̄es sūt entes seu c̄r̄ites. q̄ nihil ⁊ chimera sūt entia. q̄ v̄trūq; isto rū ē ens Et s̄t v̄tra v̄trūq; istoꝝ est ens. q̄ nihil est. ens ⁊ chimera est ens Ois ad illā p̄nām nihil ⁊ chimera sūt entia q̄ v̄trūq; est: negando eā Et si p̄bet per s̄t: fortes ⁊ plato sūt entia / q̄ v̄trūq; ē ¶ Ad hoc dico q̄ nō est s̄līe. qz in p̄ma p̄nā ex negatiōe nihil ponēte infertur affirmatiō / s̄z in secūda ex affirmatiōe infer tur affirmatiō ¶ Si ar⁹ nihil ⁊ chimera sūt fr̄es q̄ carnales v̄l sp̄uales Cons cedo v̄trūq; Et v̄tra nihil ⁊ chimera sūt fr̄es carnales q̄ chimera h̄z fr̄em. ne gat p̄nā. qz ex negatiōe non sequit̄ affirmatiō Et si p̄bet p̄ simile. fortes ⁊ plato sūt fratres: q̄ fortes h̄z fr̄em. ¶ Dico q̄ nō ē s̄līe v̄tz supra

Queritur secūdo. An istud sophisma sit v̄m Nihil ⁊ aliqd sūt fr̄es ¶ Dico q̄ ē s̄līm pbat qz ei⁹ d^o cōziū ē v̄m v̄tz de ista Aliqd ⁊ aliqd sūt fr̄es. qz h̄n̄ t̄e sicut v̄lis negatiō ⁊ p̄ticularis affirmatiō cū alijs requisitis ¶ Et sit v̄m / p̄z / demrādo duos fr̄es: bene s̄t hoc ⁊ hoc sūt

frēs: h^o & hoc sūt aliquid & aliqd ḡ a'iquid & aliquid sūt frēs. ¶ Secdo pbat qd habz multas descendētes falsas p3 demrādo frēs/nec hoc & aliqd sūt frēs. n^o hoc & aliquid sūt frēs & que sunt flē. ¶ In op^o arguit demrātis nō habetib⁹ frēs iste sunt vē. nec hoc & aliqd sunt frēs: m^o h^o & aliqd sūt frēs & de alijs ḡ nihil & aliquid sunt frēs. ¶ Oico negādo p^onam qz tūc ē fallā p^ontis. cū nō arguitur a singularib⁹ sufficienter enumeratis. ¶ Si dicat ille flares neg atine inferūt is tam p^onticlarē ḡ aliqd & aliqd nō sunt frēs. ¶ Occdo. Et vltra ista p^onticlaris negatiō ē vā ḡ illa affirmatiua ē falsa. aliqd & aliqd sunt frēs: ulla ē p^occō^a sophismatis ḡ soph^o m^o. ¶ Oico negādo p^oma^o p^onam qz duc s^o p^ontic possūt sūt eē vē. ¶ Si arg^o qz re demrāta hec ē vā hoc & aliqd nō sunt frēs ḡ nihil & aliquid. nō sunt frēs. ¶ Oico ad aīa liz demrāta. quacūqz re nō hebētē frēm sūt s^o m^o. tam ē demrāta re hīte frēm s^o est flm

Arguitur primo Ista est flā null⁹ hō est omīs hō. pbat qz descēdēdo s^o p^ontic descēdētes sunt falsē ḡ null⁹ hō ē iste hō vel null⁹ hō est iste hō. ḡ sunt flē. ¶ Oico qz hō nō est totale p^ontic & totale. c^o t^ore mū p^ontis: s^o hoc p^onticū. Omīs hō s^o quo debz sic descēdi. null⁹ hō ē hoc qd est omīs hō: & null⁹ hō est hoc qd ē omīs hō & sic de alijs & ille sunt vē. ¶ Rep^o bene seq^o null⁹ homo ē omīs hō ḡ n^o. Il⁹ hō est forte: nā tenet a toto. n^o quātitate vel ab vli ad p^ontic^o. qz fortes videt p^onticū s^o p^onticū sicut in fili asin⁹ nō ē d^o nis hō ḡ asin⁹ nō est forte. ¶ Oico qz male ar^o qz debet sic argui sumēdo s^o illo p^ontic omīs hō: s^o null⁹ homo ē omīs hō. ḡ uull⁹ hō est res vel hoc qd est d^o uis homo. Et liz fortes p^onticā s^o li homo. non tū s^o ly omne quod est omīs homo: quia p^o nullo supponit

Arguitur scdo Ista p^occō est falsa. c^o p^ontic de nullo v^oficat^o de quo ve rificatur s^o b^ontic/ s^o sic ē de sophismate. p^o qz s^o b^ontic. s^o omīs hō verificat^o de asino de lapide & tū de nullo illozm verificatur h^o p^ontic omīs hō. ¶ Oico sicut li null⁹ hō neganter & hecative captum verificat^o de lua sius vt asin⁹ ē null⁹ hō. Ista & li omīs homo negatū verificat^o de li asin⁹: vt asin⁹ ē nō omīs hō. ¶ Sic aduerte qz li null⁹ hō p^ontic cap^o dupl^o d^ono^o material^o p^ontic to in q^ontitate: vel positue ita vt v^ote intellcūs captat p^o re: ḡ est uull⁹ homo. vt p^o asino & sic sophisma ē fl^o m^o. ¶ cap^o hecative ita qz homo sit s^o b^ontic & nō hoc totum null⁹ hō: & sic est v^o m^o. ¶ Si arguat null⁹ homo & omīs hō p^ontic sed null⁹ hō verificatur de nullo hōie ḡ omīs homo nō v^oficat^o de nullo hōie. ¶ Di co qz p^ontic bene verificant^o de eodem negatiue: vt rubeum ē quod non est albus nec nig^o. ¶ Si ar^o bene sequit null⁹ homo ē omīs hō. ḡ omīs homo ē null⁹ hō. p^o quertione sed quertens est flā p^o & quersa qd est sophisma. ¶ Oico qz male quertit. debet em sic quertit: ergo nihil ex^o omīs hō est aliquis hō. Et ista nul lus homo est null⁹ hō. ergo nihil ex^o omīs null⁹ hō est aliquis hō:

Arguitur tercio Contra hoc signū nihil. Omīs signū distributū dēe ḡge aliquid s^oz dispoem s^o b^ontic s^o b^ontic. s^o nihil non ē hmōi qz nullam rem s^o b^ontic. ¶ Dico liz nō s^o b^ontic aliquam rem positue tū puatiē. ¶ Rep^otr nihil s^o b^ontic susceptū s^oz distributionis. ḡ s^o b^ontic aliquid positue. & per p^ontis est etiam equiuocū & ita soph^o debet distingui. ¶ Oico qz formaliter s^o b^ontic dispoem puatiue & includit tū positue māliter: Dico vltra qz importat ista duo per modū vni⁹ p^occō non est equocū

Arguitur quarto Nullū sine thegrema q^ontic ad s^o b^ontic debet reiterari in minori p^ontic: s^o nihil p^ontic reiterari in minori p^ontic: ḡ non est sine thegrema. ¶ Oico qz liz q^ontic ad suū matetiale reiterat in mīo

Tractatus duodeci De Distributiōibꝫ.

noxi non tamen q̄tū ad formale ¶ Si ar² contra regulam tēx⁹ Distribū⁹ im-
portata p hoc signū nihil fertur in p̄tum materiale: negatio v̄o in copulā. e nō
sup̄ p̄tum materiale ē regula falsa ¶ Oī: o lz negatio p̄mo e p se feratur in co-
pulam. tamen ex p̄nti bene for̄ in p̄tum māle distribuēdo ipm

Secunda pars lectionis.

Sequitur de signis distributiōis duoz ut sūt neu-
ter uterq; Et differūt a predictis. quia omnis nullus
z familia distribuunt pro omnibꝫ individuīs tē m̄ i cōis: lz
uterq; z neuter solum distribuūt pro duobꝫ per demō-
strationem ut uterq; istorum. Scōm dēā querit de
hoc sophismate Ab utroq; istorū enūciatū est verū. po-
sito q; sortes dicat deū esse: plato vero dicat hoiēm eē
aiāl. z ambo dicant simul hoiēm esse asinū: z ip̄i duo
demonstrentur p p̄nomē istorū Probatio. a sorte enūcia-
tum ē verū: a platone enūciatum ē veruz: ergo ab utro-
q; istorū enūciatū est v̄m

Contra ab utroq; istorū enūciatum ē verū. lz ni-
hil enūciatum est ab utroq; istorū. nisi hoiēm esse asi-
nū. ergo hoiēm esse asinū est verum.

Solutio prima est vera z probatio peccat scōm fal-
laciā accidentis sicut habetur ab aristotele hec pro-
positio ponitur esse vera Omnīū contrariōū eadem
est disciplina. z tamen nulla particularis disciplina ē
omniū contrariōū sed disciplina cōiter sumpta Vñ hic
est fallacia accētis Omnīū contrariōrum eadem ē dis-
ciplina. sed nulla ē disciplina nisi hec vel illa z sic de a-
lijs: ergo om̄i p̄rioz hec eadē ē disciplina vel ista qd est
flm̄ Similiter hic homo ē species. sed nullꝫ est ho-
mo nisi sortes vel plato: z sic de alijs. ergo sortes ē spe-
cies vel plato z sic de alijs

Et ita est fallacia accidentis in pposito. quia h dicio enūciatū z hec dicio vey tenent p ipō in cōi s sic ab v troqz istoz enūciatū est vnr: Vñ enūciatū non tenetur p pticulari enūciato ab vtroqz Vñ pticulare enūciatū ab vtroqz accidit enūciato in cōi sicut pticulare inferi? accidit suo supiori i. z verū assignatur vtroqz in eē Et ap pellatur supi? hic. omne q est mai? siue sit essenziale siue accitiale Quidā tñ dicūt q priā est simpliciter flā. z dicūt q enūciatū accipitur p pticulari enūciato ab v troqz: similiter vñ p pticulari vero Et fallacia peccat scdm fallām figure dconis a plur b? determinatis ad vnā determinatā hui? termi enūciatū. z hui? termi vñ sed prima solutio melior est z subtilior. Sequitur de hoc signo neuter qd hcat idem qd vtroqz cū negatio ē si bi pposita Vñ sicut null? de se hz distributōz z negatio nē Similiter z neuter. s; neuter ē distributim duorum tm Vñ queritur de hoc sophismate Neutr? oculū habēdo tu potes videre Probatio: dextr? oculū si habēdo tu potes videre: sinistrū oculū nō hādo tu potes videre ergo priā est va. Contra neutrū oculū hādo tu potes videre: q si neutrū oculū hēs: vel dū neutrū oculū hēs tu potes videre. qd est flm: pna pz qz gerūdā i do habent resolui p dū p si vel qz. sed vtroqz mō ē flā: q prima est falsa Solutio priā est falsa Et pbatio peccat scdm fallām accitit qā posse videre cōuenit ptibus sm se scz put sunt diuerse. s; non cōuenit eis put sunt vnite in toto. Vnde hoc patet per primā regulam cū ad ptes sequatur totū vt ptās vidēdi cōuenit ptib? z nō toti: Jō si ptes inferātur de toto: ibi ē fallā accitit

Tractat⁹ Duodeci De distributōib⁹.

Nic auctor in secūda h⁹ l⁹ cōis pte dēiāt de signis distributiuis duoz q̄ sūt vterz e neuter Vñ sicut se hñt adinuicē omis e null⁹ sic se hñt vterqz e neut⁹ Et ponit auctor n⁹ duo soph⁹ in textu yñi. circa vterqz Aliud circa neuter. z qz ista plana sunt jō ponētur duo alia.

Queritur primo **V**trū istū sophisima sit vñ. Tu es q̄libz vel tu differs a quolibz Dicit aliq̄ q̄ est vñ e pbat sic tu es h⁹ vel tu differs ab hoc: z tu es hoc vel differs ab hoc e⁹ de alijs i⁹ som⁹ verum. pñā tenet a singularib⁹ sufficienter numeratis. Scdo sic som⁹ e vna distictiua e⁹ secūda ps e⁹ vā. i⁹ tota est vā. An⁹ pbat exponēdo cā sic Tu es z q̄libz est/ z tu nō es q̄libz: q̄ tu differs a quolibet. In oppositū arguit. Tu es quilibet vel differs a quolibz: s; tu non es q̄libz q̄ tu differs a quolibz: pñā tenet a tota distictiua cū destructōe vni⁹ ptis ad alterā. Lūc vltra. tu differs a quolibz. q̄ quilibz differt a te ¶ **O**icū negādo pñā nā arguit a fio stāte p̄fule tm̄ mobiliter ad tm̄ stantem distributue mobiliter: ¶ **S**z videt q̄ debeat distictiui qz ista signa q̄libz z quolibet dant intel⁹ tm̄ distributiue distictiue sufficienter libet homo v⁹ tu differs a quolibz hōie tūc li hōie stat determināte ppter dūo signa se mutuo impediētia e⁹ iō ad verificandā secūda ptem distictiue sufficienter vna singularē vām Et qñ tūc arguit tu differs a quolibz hōie. q̄ quilibet hō differt a te sibi manifeste ar⁹ a non distributo ad distributū. s; deberet sic p̄ uerti q̄ alijs homo differt e⁹ te ¶ **S**i at sophisima capiāt in isto sensu: tu es q̄libz bet homo vel tu differs a quolibz homie. i. tu es null⁹ homo/ q̄ sensus v⁹ e⁹ in z⁹ exponēte e⁹ tūc e⁹ simplr flm̄: z ab p̄bationē qñ arguit tu es hoc v⁹ tu differs ab hoc: e⁹ de alijs ¶ **O**ico q̄ e⁹ fallā p̄ntis ab insufficienti inductōe. quia deberet sic inuoci ¶ **D**io s⁹ p̄ma pte copulatiue Scdo s⁹ z⁹ pte copulatiue: q̄ simul p̄iugeret p̄ vel h⁹: tu es hic hō z tu es hic hō. e⁹ de alijs. ¶ **D**el tu differs ab h⁹ hōie e⁹ de alijs: tunc vtraqz ps distictiue hz multas singulares fallas. ideo in illo sensu sophisima est falsum.

Queritur secūdo **V**trū istū sophisima sit verum: ¶ **D**ime veruz e⁹ deū eē differūt ¶ **A**r⁹ p̄mo q̄ sit vñ sic hoc vey z d̄m esse dñt: z h⁹ vñ z d̄m esse dñt: e⁹ de alijs/ pñā tenz a clarib⁹ eē. 2⁹ sic si sit aliq̄d vñ qd̄ vey z d̄m nō esse dñt de⁹ illd̄: ¶ **O**ico ly d̄m eē: e⁹ vñ: z tū illd̄ z deū eē dñt: ¶ **C**on⁹ Nullū vñ e⁹ ozo infinitiā. s; d̄m eē e⁹ ozo infinitiā q̄ d̄m esse nō e⁹ vñ: ¶ **Z**tē aliq̄d vñ z deū esse dñt: z nihil e⁹ vñ quā ipm̄ z d̄m eē dñt: q̄ omē vey z deuz esse dñt: pñā tenet p̄ sic ¶ **A**liquos aiāl currit: z nullū est animal quā illud currat. ergo omne animal currit

Con⁹ op⁹ ar⁹ sic **D**e vñ z deū eē dñt: s; d̄m eē e⁹ vñ q̄ deū eē z d̄m eē dñt: pñā tenz in dārij z pñā e⁹ flm̄: q̄ añs: nō mino: s; maio: qd̄ est som⁹ Scdo sic ali qd̄ vey z deū eē nō dñt: q̄ nō omē vñ z deū eē dñt: pñā tenz ab equalēti ad e quūalens. añs pbat de li d̄m esse ¶ **O**ico qd̄ som⁹ distinguedū e⁹ eo q̄ vñ pōt accipi p̄ p̄pōe vā e⁹ sic p̄cedit som⁹ vel p̄ eute vō z sic negāt ipm̄ ¶ **T**ūc ad ar⁹ sumētū in op⁹ scm̄ in dārij negāt mino: qz d̄m esse nō e⁹ p̄pō q̄ nō e⁹ vñ neqz flm̄ ¶ **E**t si p̄bet de⁹ est. ipa est vā: q̄ deū eē est vñ: pñā pbat qz ex omi p̄pōe vā se⁹ suū dcm̄ foze vñ ¶ **O**ico q̄ ex omi p̄pōe vā se⁹ sic eē sicut p̄ suū dcm̄ dcm̄ tur nō tū scq̄t q̄ sit p̄pō ¶ **E**t iā ar⁹ ibi a sup̄pōe p̄sonali ad mālcū vt z intuenti. ¶ **A**d argū⁹ qd̄am an oppo⁹ clare p̄z q̄ eē peccāt p̄cnes mutatoz sup̄pōis. ¶ **E**t q̄ illa mino: nihil e⁹ vñ quā ipm̄ z deū eē dñt si capiāt p̄ vō eute est flm̄. si p̄ vera p̄pōe p̄cedit ¶ **E**t codē mō dicet de isto **D**ime flm̄ z hōiem eē an⁹ dñt.

Habito de figuris distributivis partium subiectivarum
 Contra querit. utrum negatio habeat vim distribuendi vel
 confundendi: Et videtur quod sic quod aristoteles in primo perier. dicit quod
 ille dicitur habere vim distribuendi. habens non est iustus. quod altera est visus cum sub
 iectis terminis. scilicet si nisi hic non habet vim distribuendi. ergo terminus
 habet vim distribuendi. Sed non est ibi aliquid a quo distribuunt nisi ne
 gat o quod distribuuntur a negatione. Contra negatio habet vim
 confundendi ergo sicut ista est incongrua. Dis sortes currit. si
 militer hec non sortes currit. quod est falsum. quod quibus signum dis
 tributivum non potest additio. Elari tamen negatio bene potest addi
 Itaque ubique est distributio ibi est terminus. scilicet superius liter: er
 go dicitur quod ibi sit deo. Hinc quoniam vliter. scilicet signum vliter signum quoniam ta
 tum vliter. Negatio vero si ergo si habet vim distribuendi quod
 concedimus dicentes quod negatio non confundit scilicet negat si quod per
 se inuenit. Unde cum adiungit terminus cui negat ipsum: scilicet ad ne
 gationem superioris sequitur negatio quibus inferioris. eo quod des
 tructo inferiori destruitur quod quibus inferioris. ergo ne
 gatio non confundit scilicet negat quod post se inuenit siue sit vliter
 siue particulare. Solutio autem patet ad hoc quod obicitur quod quod hec
 est visus: non habet vim distribuendi. hoc non est propter naturam distributivam
 exercit in negatione scilicet hoc est quod negatur habet in cui. quo re
 moto. remouetur quod quibus inferioris. Itaque solet poni
 quedam distributio aptitudinis: ut omnis homo timet in ma
 ri. id est aptus natus est timere in mari. Itaque solet poni dis
 tributio accommodata ut celum regit omnia propter seipsum. et de
 us creavit omnia alia a se. scilicet ista duo genera distributio
 nis non sunt ita propria sicut alia. Sequitur de hoc fig
 no totus quod est distributivum partium integralium ut totus sortes
 est albus. Est enim sensus sortes secundum quales sui partem est albus.
 Unde ad istam totus sortes est albus immediate sequitur ista: sortes sunt

Tractatus Duodecimi De distributionibus

quālibz sui ptem ē alb⁹. ad quā sequitur: quelibz ps sort⁹
ē alba Probatio in hac Cor⁹ sort⁹ ē alb⁹. sor. subicitur
albedini scdm se: ⁊ ptes e⁹ nō scdm se s; put sunt in su
o toto siue sub forma toti⁹. ergo si subicitur albedi nisi
p totū. ⁊ sic p prius sequitur hec. sor. s; in quālibz sui p
tem ē alb⁹: ⁊ postea illa quelibet ps sortis est alba
Item in hac. totus sort⁹ ē alb⁹. tot⁹ subicitur albedi i
rectitudine: ps autē in obliquitate. q̄a in eo qd̄ ē totuz
ptes intelliguntur in obliquis: ⁊ in eo qd̄ ē ps: totū su
mitur oblique. qd̄ patet p diuisionem eius qd̄ ē totuz
ut dom⁹ est ex piete tecto ⁊ fūdamento Et sor. ē ex p
tibus. ergo illud qd̄ ē totū dat intelligē ptes obliquas
ergo ad hanc. tot⁹ sort⁹ est alb⁹. i immediate sequitur h
sor. s; in quālibz sui ptē ē alb⁹. ⁊ mediate seqt̄ ita que
libet ps ē alba Item ad illud qd̄ est ps nō hz eē ni
si ab eo qd̄ ē totū. q; non hz pfcōem nisi ab eo. ergo nō
subicitur alicui nisi p totū. ergo totū prius subicit er
go ad hāc tot⁹ sor. ē alb⁹ i immediate sequitur. sor. s; in q̄
libz sui ptem ē alb⁹ ⁊ mediate quelibz ps sort⁹ ē alba:

Scdm p̄dca queritur de hoc sophismate Cor⁹ sor
tes ē minor sorte Probatio. quelibz ps sortis ē minor
sorte. ⁊ sor. s; in quālibet sui ptē ē minor sorte. ergo to
tus sort⁹ ē minor sorte. Contra. totus sor. ē minor
sorte. ergo sort⁹ ē minor sorte Solutio h̄ ē ha. to
tus sor. ē minor sorte Et pbatio peccat s; in accis: q̄a
in ista. totus sort⁹ ē minor sorte: p̄tū attribuit ptibz
q̄b⁹ vere cōuenit. sorti at non cōuenit. ⁊ iō h̄ ē simple
falla: sort⁹ est minor sorte Et ideo si partes inferant
esse minorem sorte de toto. vel de sorte: erit fallacia
accidentis p onam regulam supradictam Unde tot⁹

est res subiecta. & fortes accidit ei. esse minorem sorte assignatur utrius inesse. Etiam improbatio peccat scdm quid ad simpliciter. qz ista totus fortes est minor sorte. non ponit sorte scdm se sed hm suas ptes: & ideo ponit sortem scdm qd ee minorem sorte. Ita cñ simpliciter inferat. ergo fortes e minor sorte. peccat hm qd ad simpliciter. sicut sor. scdm pedem e minor sorte. Itz in quibusdam sequitur totus fortes. ergo fortes. ut tot? fortes e alb? ergo sor. est alb? Et in quibusdam no.

Queritur in quibus sequitur & in quib? non dicēdū qz sunt quedam accētia que indistincte conueniūt pti et toti ut sūt albus niger. calidū frigidum augeri & minui Et in talibus hñ sequitur: totus fortes ergo fortes. Alia sunt accētia que conueniūt ptib? & non toti. vel e conuerso toti & non ptib? ut totalitas minor itas puitas. & in talibus non sequitur tot? fortes ergo fortes.

Contralectio duas hz ptes. Unam in q̄ duo facit: pmo mouet q̄onem utz negatio hēat vim distribuendi. Scdo dēri it nām hui? qd ē totū & circa ipz mouet sophisina. Tn? pte determinat de signis distributiuis accētium circa que mouet eoz so^{ma}

Primū pūctum. est qz negatio p̄t capi duplr. Vno mō p̄ orōe negati ua. Et isto mō nō sumit. Alio p̄ instrumēto negādi hñe p̄ signo negatiō vt ē li nō. Et h? duplr. V^o negatiō vel negāt & h? ē qñ ad dist̄ctio p̄ appōem sic qz non intrat p̄pōem dēcōis cui adiūgit. V^o ca? infinitāter & p̄ p̄pōem / sic qz facit vnā dēcōem cū dēcōe cui adiūgit vt nō hō. Sic at̄ solum ad p̄pōem ē dē negatiōe capta negāter: h? p̄supposito auctor mouet q̄onē vtrū nega? hēat vim distribuēdi. Et arguit pmo ad ptem affirmatiām vna rōne. 2° ad ptem negatiām duab? rōib?. Postea soluit q̄onem r̄ndens ad p̄mam rōem. Tandē ponit duos mōs distribuēdi in p̄pos vt clare patz

Secūdū pūctum est qz tot? ca? du? V^o catheg^o & hñe ē ē dēcō p̄ se ali quid hñs & ē idē qd p̄fect^o & integer. V^o ca? hñca^o. j. p̄ hñe. put scz p̄ se nō h̄t aliquā rē s̄b̄iicibile v̄l p̄bile. s; sola s̄t dispoēm t̄ij dist̄ribuibil̄ in ptes integles: & ē idē qd q̄libz ps & ca? hñc. Scdz p̄^o hñcōz p̄cedit h? so^{ma}. Lo^o qd ē in mūdo ē in oculo meo. Scdm 2° hñcōz & p̄cedit h? so^{ma}. Lo^o & fortes ē minor sorte. Vñ d^o auctor qz ab istā p̄pōem: tot? fortes ē alb? nō s̄t: immediate ista: quelibz ps fortis ē alba: s; p̄us sc̄ ista fortes scdm q̄libz ptem ē alb? Et ex p̄nti se ista: q̄libz ps fortis est alba. Et illi? ponit tres rōes in textu.

Tractatus Duodecimi De distributionibz

Queritur primo

Dix hoc sophisma sit vñ Tot^o fortes e mōz for
te ¶ **O**go distinguo si li tot^o ca^o cathegrema^o tūc
ē sñm qz sensus ē qz ipc fortes total^o e integer e minor seipo. Si ca^o tot^o finca^o
tūc est vñ qz tūc valz istā. quelibz ps fortis e minor forte Si ar^o sic tot^o fortes
ē minor forte: s; tot^o fortes e fortes: g; fortes e minor forte. pñā tenet in darapti
p^o e falsa g; aliq̄ pmissay nō mōz. g; maior qd ē sophisma. **O**ico si tot^o capiat^o
sincathe^o in maiori e minori tūc maior ē vā e minor: s; qz s; qz q̄libz ps intes
gral fortis e fortes Si capiat^o cathē^o tūc e^o maior est s; e minor vā vtz clare
¶ Si ar^o qz minor sit vā pmo^o. pbat qz bene se^o: fortes e tot^o fortes g; tot^o for
tes est fortes p uersione simplicē ¶ **L**egat. qz mutat q̄ntitas Et capiēdo li tot^o
tus finca^o. añs ē falsuz: qz v; istā fortes e tot^o fortes. j. fortes e q̄libz ps fortis.
¶ Si capiat^o vtrobiqz cathē^o tā añs qz pñs est vñ ¶ **S**; ar^o sophisma ē vñā ca^o
hoc requirit ad vtitatem. ppois affirmatiē: vt s; b; e p̄tum supponit p eodem.
¶ **A**ñs pbat qz li fortes e minor forte nō supponit p eodē qz nihil ibe ē fortes:
e minor forte ¶ **O**ico qz istd sophisma explicite nō h; s; b; s; mētaliter e s; b;
iectū ē li p s; fortis: e illd s; b; sup^o p eodē p quo p̄tū **D**el s^o alios d^o. negando
pñām/nec o; qz s; b; e p̄tum supponat: vbi s; b; tūm distribuit in vñ. p aliq̄. p̄o
quo nō sup^o sicut in ppo^o isti dicūt qz li fortes e s; b; e distribuit nō. p suis infē
rioribz s; p suis p̄tibz ¶ Et iō s; b; li fortes debz de se dē copulatē p t̄ios singula
res h̄ntes ptes fortis Ex q̄ se^o qz fortes distribuit p aliquo qd nō s; b; Et qz t̄m
bñ distribuit p aliq̄ p q̄ nō supponit Et qz aliq̄ vniuersalis ē vā e s; b; e p̄tuz
non supponit p eodem.

Queritur scdo

Utrum istud sophisma sit vñ Totū qd ē in mūdo ē
in oculo meo ¶ **A**r^o qz nō. qz e^o p̄dēciū ē vñ g; ip̄suz
est falsum ¶ **A**ñs pbat de isto. Aliquid qd est in mūdo nō ē in oculo meo ¶ **S**cdō
ex ip̄o se^o s; b; sic arguēdo Totū qd ē in mūdo ē in oculo meo: leo ē in mūdo. g^o
leo ē in oculo meo: pñā tenz in darj: p^o e s; b; aliq̄ pmissay. nō minor. g; maior
qd ē sophisma ¶ **I**n op^o ar^o expositorie sic hoc ē in oculo meo: po^o qz festuca
sit i: oculo meo. e h^o ē totū qd ē in mūdo. g; totū qd ē in mūdo ē in oculo meo
¶ **I**stud sophisma facilliter soluit p distinctionē h^o termini tot^o ¶ **D**ñ p̄t illā q̄ da
ta ē in secūdo p̄cto ē alia Totū ca^o tripl^o s; cathegrema^o finca^o cathegremati
ce e mixtum Cathē^o ca^o du^o ¶ **D**o^o vt t̄m valz sicut totale seu integz. Et sic ca^o
hic **D**ñe to^o ē mai^o s; ualpte Et h^o totū ē aliq̄ qd nō ē ps alteri. v; aliq̄ h̄ns
ptes non exites ptes alteri ¶ **A**lio mō totū v; t̄m sicut res h̄ns ptes. nō curā^o
an tal^o res sit ps alteri? an nō Ex quo se^o qz hec ppo^o caput ē to^o ē falsa pmo
mō s; ē vā ¶ **A**li^o ca^o to^o finca^o: vt expō^o p li q̄libz ps: e p̄cedit ista tot^o for
tes e minor forte ¶ **M**ercio^o ca^o mixtim e tūc expō^o totū. j. aliq̄ e nihil ip̄i q̄n h^o.
vel sic totū. j. qd libz ip̄i? e sic nō attribuit nisi indistibilibz: e d^o qz tot^o de^o ē in q̄
libz pte. mōi/ e aiā tota ē in corpe Et differt dicre tota aiā/ e aiā tota: sicut a
uime q̄libz ps e quelibz ps aiē. de hoc alibi ¶ **D**ñ capiēdo to^o pmo^o p̄cedit
soph^o vt patet intuenti

Arguitur primo

Sup̄ dē ē qz h^o signū om̄is rōe negationis incluse:
h; vtutē distribuēdi p̄tū g; negatio h; vtutem distri
buēdi p se ¶ **O**ico qz nega^o nō h; vtutē distribuēdi pmo e p se: s; bñ habz
vtutem distribuēdi ex p̄nti ¶ **R**epl^o qz nō h; vim distribuēdi ex p̄nti. qz distri
butio ē multiplicā^o t̄ij cōis p sig^o v; nega^o nō est sig^o v; nega^o nō est sig^o v; nega^o nullo
modo distribuēdi ¶ **O**ico l; distribuēdi scā pmo e p se scā sit p sig^o v; t̄m dis

tribu^o scā ex p̄nti p̄t fieri p̄ aliud qd̄ n̄ ē sig^m vlc. vt p̄ negatōz p̄ d̄f̄t p̄ opatim
 Act^o negatōis ē negare. ḡ negatō n̄ p̄t ē suplatim
Arguitur secūdo Distribucō nec p̄ se nec p̄ accūs: p̄nā tenz qz vni^o rei ē
 tm̄ vnic^o act^o ¶ Dico ad p̄bationē p̄nē qz vni^o rei p̄ se p̄ nō ē nisi vnic^o act^o: et
 quare hoc quia act^o z opationes sunt a forma z nō a materia sz vni^o rei ē tātz
 vna forma ḡ z vni^o act^o p̄ se p̄mo ¶ Repl̄r nō cns nō habz formā neqz actū. sz
 negatio ē non ens j^o ¶ Dico liz non ens sim^o vt est chimera nō hēat formā ne
 qz actū tm̄ nō cns reale qd̄ ē ens rōis bñ hz ¶ Negatio cū vt ē lino ē ens rōis et
 habz suū modū fudi a p̄mo impositore tāz fom̄ p̄ quā instrumētāl̄ mediante
 intellcū tāz p̄ncipali agente hz negare distribuere z om̄ia destruere zc

Arguitur tercio Tūc p̄bat qz bene d̄ tota caliditas ē in aq̄ z tm̄ cali
 ditas nō hz p̄tes māles seu integrales ¶ Dico liz caliditas p̄ se sumpta nō ha
 beat p̄tes integrales tm̄ p̄ accūs rōe sui s̄biecti hz p̄tes integrales ē rōe illi^o sibi
 additur istō sig^m tot^o ¶ Repl̄r ista p̄ceditur aīa intellciua ē tota in toto corpe
 z tm̄ nō hz p̄tes integrales p̄ se sumpta nec rōe sui s̄biecti: ḡ tot^o nō distribuit p̄ p̄
 tib^o intēglib^o ḡ cōda ps aūt̄ p̄bat qz aīa intellciua ē simpl̄x z indiuisibil^o ¶ Dico
 qz ista p̄pō aīa intellciua ē tota in toto p̄cedit̄ p̄t li to^m ca^o 3° scz mixtim vt
 tm̄ valz sicut nihil ip̄^o quin hoc Sz qñ dicim^o qz li to^m distribuit p̄ p̄tib^o intē
 gralib^o capit̄ secūdo mō scz s̄nchathegematice

Arguitur quarto ista p̄cedit̄ vera tot^o ethyops ē niger. z tm̄ nō se^o ḡ
 li tot^o nō distribuit p̄ p̄tib^o integralib^o ¶ Dico qz duplices sunt p̄tes integra
 les q̄dam sūt p̄ncipales q̄ scz de accitate requir̄t ad eē toti^o: z p̄ om̄ib^o talibus
 distribuit li tot^o Alie sūt min^o p̄ncipales q̄ scz requir̄t̄ solū ab bñ eē toti^o: z p̄
 talib^o nō distribuit hoc sig^m tot^o ¶ Repl̄r: bñ se^o tot^o n̄afus ē sim^o ḡ q̄libz ps
 p̄ncipal̄ n̄afus est sima ¶ Dico qz ista p̄pō tot^o n̄afus ē sim^o p̄cedit̄ p̄t li totus
 capit̄ cathegema^o: vt tot^o n̄afus. j. total̄ vel integer n̄afus: z sic non distribuit
 pro p̄tib^o

Secūda pars lectionis

Seqt̄ de signis distributis accūtū int̄ que p̄nō d̄cē dū
 ē de signis distributis qualitat^o Et at̄ signū distributū
 qualitat^o qd̄ distribuit res se h̄ntes p̄ modū qualitat^o
 vt q̄lelibz c^o p̄ticulare ē aliquolibz Sz tunc ob̄icit̄ qz
 accūs multiplicet̄ m̄tiplicato l̄bro. ḡ cū siḡ distribu^o tū
 l̄be distribuāt siue m̄tiplicet̄ l̄brū. oz qz distribuāt siue
 multiplicet̄ ip̄m̄ accūs ḡ siḡ distributiā accūtū sup̄flu
 unt Ad h̄ dicēdū ē qz duplex ē multiplicatō accūt^o quia
 quēdā ē multiplicatō accūt^o p̄m̄ numez. sz h̄ fit p̄ signū
 distributū l̄be vt oīs hō alb^o currit Alia ē multiplicatō
 p̄m̄ spēm: sz h̄ fit p̄ siḡ distributiā accūtū vt quale libet

Tractatus duodecimus De distributōibꝫ.

currit id ē res hñs qualēcūqꝫ qualitātē currit Circa deā
querit de h̄ sophismate. qđlibz qualelibz de quolibz ta
li scit ip̄m eē tale quale ip̄m ē posito qđ sor. sciat ḡmati
cā loꝝcā rethoricā Et plato ꝫ cicero s̄r ꝫ sciāt se habē
eas. ꝫ sint alij tres hoiēs quoz v̄ sciāt ḡmāz aliꝫ loꝝcā
aliꝫ rethoricā: ꝫ illi nesciāt se h̄re eas ꝫ de alijs nihil sci
ant. ꝫ alij sciāt de se ꝫ de illis. ꝫ nō sint plēs hoiēs neqꝫ
plēs qualitates. pbatō: h̄ qualelibz de quolibz tali scit
ip̄m eē tle quale ip̄m ē: ꝫ sic de scdo ꝫ tercio. ꝫ n̄ sūt plā
qualelibz ḡ qđlibz qualelibz de quolibz tali scit ip̄m eē
tale quale ip̄m ē. ꝫ qđlibz qualelibz ꝫ ḡ qđlibz ḡm
maticū de quolibz tli sit ip̄m eē tale quale ip̄m ē Solu
tio priā ē va ꝫ im pbatō peccat ꝫ fallām ꝫ ab infe
riori ad sup̄iꝫ cū distributōe sup̄ioris qꝫ qualelibz suppo
nit tm̄ p̄ tribꝫ scz p̄ tribꝫ priis h̄ ḡmaticꝫ suppoit p̄ eis
de. ꝫ ecꝫ p̄ aliquo q̄ h̄z grāmat. cā tm̄ ꝫ ita grāmaticuz
ē i p̄ q̄ qualelibz Vñ si apponat signū vlē distributū
sic qđlibz ꝫ qualelibz ꝫ ḡ qđlibz grāmaticū vt hic ois
hō ergo oē aiāl. ꝫ s̄r in vltiō de quolibz qualelibz grā
matico cum dicit de quolibz tali

Secda pp̄ lcois in q̄ dectatbe signis distributis accū^m Et j̄^o dif. sig^m distributū
accūsitur: Et d̄ q̄ sig^m distributū accūsit q̄litatē qđ distribuit res se hñtes
p̄ mo^m q̄litatē siue q̄ Et n̄ ca^m h̄ q̄le p̄be vt ē denōiatm̄ q̄itatē scz p̄ illo qđ est
q̄lit^m ifortū: h̄ ca^m gnāl^r vt ē denōiatm̄ c̄libz rei se hñt p̄ mo^m q̄litatē siue p̄ mo
dū dectantē siue p̄ h̄cē siue illa res h̄m̄ vitatē fuerit s̄ba vl̄ accūsit Vñ h̄ scatur
s̄ba p̄ mo^m q̄l̄ vt cū d̄z rōle corpū ¶ Vñ nō q̄ istō sig^m q̄lelibz includ^r tm̄ reci
piētē e^o distributōz: nā v̄z tm̄ h̄ res hñs q̄libz q̄le^m. ꝫ ē ibi duplx̄ s̄btū scz enū
ciatōis qđ ē res/ꝫ distributōis qđ ē li q̄^m Et qꝫ p̄ s̄bū n̄ distribuit jō sibi pōt
adiūgi sig^m distributū vt qđlibz q̄lelibz. j. q̄libz res hñs quālibz qualitatem de
quo signo auctor ponit sophisma vt patet in textu

Queritur primo Utrū istud soph̄ sma sit verū Null^m mētū Al^r q̄ se
qꝫ mētū ē h̄ mētē ire. j. p̄ferre d̄iū q̄ h̄eat in mētē
h̄ hoc ē impossibile qꝫ in om̄i p̄pōi vocali cor̄idēt illis in mētē: enī p̄ferret
qđ n̄ intē^r. In op^m ar² qꝫ hoiēs sepe mētū Et iō d̄icēdū q̄ sop^m ē s̄llm̄ Et
qñ ar^o om̄is p̄ferēs aliqūā p̄pōem h̄z s̄llm̄ in mētē Dico vñ ē nec ob h̄ n̄ mē
tū hō nec exulat a mēdatio Sz ex h̄ mētū qꝫ p̄fert vnā p̄pōem cor̄idētēz
mētali cui nō assentit h̄ dissentit ꝫ h̄ ē possibile. Vñ s̄ alijs v̄bis ꝫ redit in idem
Et hoc hō mētū q̄ v̄bo assentit aliqūā p̄pōem v̄am quā creōit eē s̄llm̄

Queritur secūdo ^{q̄ solā pferam illam & nullā aliā ppoēm} **Utrū hoc sophisma sit v̄m** Ego dico flm̄ posito cau
 sic v̄m sic Aut ego dico flm̄ aut v̄m **Si** vey tūc est v̄m qd̄ dico falsum ḡ so^{ma}
 vey. **Si** dico flm̄ ḡ ita est vt̄ ip̄a sit/ dico v̄m & so^{ma} verum **Secdo** sic s̄btuz
 & p̄rum scz ego & dicens flm̄. supponūt p̄ eodem & om̄is tal̄ affirmatiō ē veta.
 ḡ sit̄ sophisma verum **Cu** oppo^{mar} h̄i sophisma sit vey: tūc ē v̄m & flm̄ sit.
 qd̄ est impossibile: paz qz si est v̄m: tūc ē v̄m qz ego dico flm̄. & illd̄ ē quod ego
 dico. ḡ dico flm̄ **Item** si ē flm̄/ ego dico illud flm̄ ḡ ita ē qz ego dico flm̄ & ip̄
 sa sit hoc: ḡ ip̄m est vey: & patz qz illa p̄pō sit v̄a ip̄a est fl̄a: & si est fl̄a ē vera
Itud sophisma ē vnū de insolubilib⁹ de quib⁹ ē sp̄alis tractat⁹: **Proco** vide^r
 atur ibi: sed dicit qz p̄pō insolubit ē falsa qz falsificat seip̄am. qd̄ ad longū de^r
 ducere nō ē presentis negocij

Sequitur de signis distributivis quantitatis. & sūt
 illa que distribuūt res se h̄ntes p̄ modū quantitatis vt
 quotienscūqz quātūcūqz. **Et** scdm̄ hoc queritur de hoc
 sophismate **Quotienscūqz** fuisti p̄is? totiens fuisti hō
 p̄batio. vna vice fuisti p̄is? & illa vice fuisti homo **Alia**
 vice fuisti p̄is? & illa vice fuisti homo & sic de alijs. ergo
 quotienscūqz fuisti p̄is toties fuisti homo. **Impro**
 batō quotienscūqz fuisti p̄is? toties fuisti hō. sed bis fu
 isti p̄is? ergo bis fuisti homo: qd̄ est flm̄: qz hec d̄cio
 bis importat interruptionem ei? cui adiūgit. s̄z act⁹ et
 sendi hoiēm non fuit interrupt⁹ in te **Solutio** p̄iā est
 falsa **Ad** p̄bationem aut̄ respondēdū est p̄ interempti
 onem qz secūda p̄s copulatiue est fl̄a. scz illa vice fuist
 ti homo: quia adhuc nulla vice fuisti homo. eo qz nōdū
 v̄ta fuit terminata. vt iterū inciperes v̄nere. & postea
 terminaretur qd̄ tamen requiritur ad hoc qz bis fuisses
 homo. sicut bis incipit cursus & bis terminatur ad hoc
 qz aliquis bis currat. **Et** nota qz bis non importat int̄
 ruptionem t̄pis sed tm̄ act⁹ illi? cui adiūgitur. **Ad** ter
 minū aut̄ sequit̄ interruptio **Si** autem formaret̄ sic.
 p̄alog. **Imus.** quātūcūqz fuisti p̄is? fuisti homo: s̄z bis fuist
 ti p̄is? ergo fuisti hō **P̄iā** est v̄a. improbatō peccat **Em̄**
 fallām figure d̄cōnis ex mutatōe p̄nti. qz quātūcūqz ē in

Tractatus duodeci De Distributōibz.

p̄nto q̄. z bis in p̄nto quātitatis qz ē de genere quā-
titatis discrete.

Sequitur de infinito qd quinqz modis dicitur P̄rio
mō d̄r infinitū qd nō p̄t p̄transiri: ut vox dicitur inuisibi-
lis q̄tum ad visum. eo qz nō est apta nata videri. Alio
modo dicitur infinitū qd hz trāsītū imp̄fctm̄. eo qz non
dum ē termiātū. n̄ aptū natū est termiari: Ut dū aliq̄s
trāsīt spaciū z nondū p̄uenit ad lūū finem: Tercio mō
d̄r infinitū ēm appoēm ut numer⁹ augmētabilis ē in
infinitū appoē unitatis vel alterius numeri. Quarto
mō dicitur infinitū ēm diuisionē ut cōtinuū. D̄r at cōti-
nuū diuisibile ē in infinitū D̄r sic diffinitur ab aristotele
in quarto phiz Cōtinuū ē diuisibile in temp⁹ diuisibilia
Quinto mō d̄r infinitū utroqz mō scz p̄ appoēm z diui-
sionē ut temp⁹. Cū em̄ tempus sit cōtinuū ē diuisibile
in infinitū in diuisionē. z cū post vnū temp⁹ veniat tem-
pus sic p̄ appoēm vni⁹ t̄pis ad aliud ē infinitū: Et quo
ad has tres vltimas significatōnes sic diffinit Inf̄i-
nitū est cui⁹ quātitatem accipientibz sp̄ est aliquid ex-
tra sumere. ut si post vltimā partem linee accipiatur a-
lia. z post alteram tertia. z nūq̄ possit attingi termin⁹
ei⁹: ideo linea dicitur infinita Solet at poni qz infinitū
q̄sqz sumitur p̄ termino cōt. z tūc illa p̄positio infinita
sunt finita equiualeat huic: aliqua infinita sunt finita
Quandoqz sumitur p̄ signo distributiuo. z tūc illa eq̄
pollet huic quo ad distributionem quolibz plura sunt
finita Et probatur sic Vno plura sunt finita: duobz plu-
ra sunt finita z sic de alijs. ergo quolibet plura sūt fini-
ta z sic dicitur facere intercalarem distributionem vel
incompactam vel discōtinuam: quia hec dictio plura in

prima ppositione supponit p duob⁹: & deinceps in
 secūda p trib⁹. & sic gradatim & scalariter ascēdendo
 & sic ista orō quolibet plura facit distributionem inter-
 scalarem. qz p alijs supponit hoc qd dico quolibet. & p
 alijs. hoc qd dico plura s̄m nuuerū ascēdēdo. ut dcm̄
 est Circa p̄dca queritur de hoc sophismate Infini-
 ta sunt finita Probatio duo sunt finita. & tria sunt fini-
 ta. & sic in infinitum: ergo infinita sunt finita

Improbatio: quia ibi p̄tur oppositum de opposi-
 to. ergo loquutio est impossibilis. Potest etiam proba-
 ri sic. quelibet plura sunt finita. ergo infinita sunt fini-
 ta Solutio. quidam distingūt eo qd infinitū ē equiuo-
 cum quo ad nos: & ad infinitum simpliciter Dñ si sum-
 tur infinitum quo ad nos Prima p̄te ē va & non p̄tur
 oppositū de opposito: quia infinita quo ad nos sūt sicut
 le arene maris. que non sunt infinita simpliciter. Si
 autem sumatur infinitum simpliciter: ē simpliciter fal-
 sa & p̄tur oppositū de opposito Alij at̄ distingūt qd infi-
 nitū potest esse termin⁹ cōis. & sic priā est flā: vel pōt
 esse dicio sicut hegreatica importans in se distributi-
 onē sicut dcm̄ est. & sic ponūt eā ēē veram Sz neutra il-
 tarum solutionū valz: qz si remoueat vtrazq̄ distinctio
 & sumatur infinitū simpliciter. & s̄m qd ē termin⁹ cōis
 adhuc remenet p̄batio & improbatio h⁹ sophismatis
 Dñ dicēdū ē qd priā simpliciter est flā. & p̄batio peccat
 scdm̄ quid ad simpliciter: qz infinitū appōne. ē infinitū
 quodāmodo & nō simpliciter Dñ cū accipit p̄tes numeri
 s̄m appozm̄ ut duo tria. nō accipit infinitū simpliciter
 sz quodāmodo s̄m qd: & id non p̄t ex his inferri infini-
 tū simpliciter Et hec de distributionib⁹ dca sufficiāt.

Tractat⁹ Duodeci De distributōnib⁹.

Postq̄ auctor n^r dicitur de signis distributivis q̄litas Sic dicitur de signis distributivis q̄litas Et si ar⁹ q̄litas pcedit q̄litem /⁹ pus dicitur de signis distributivis q̄litas. Dico h⁹ om̄ ordinē gnationis q̄litas pcedat q̄l^r m̄. nō tū viā pfectōnis Item qz q̄litas r quātitas sūt pncipalioza int pnta acc^m: r hñt mōs pndi magis distinctos. Hoco in iphis repiūtur distributiā magis distincta h⁹ cōis est q̄ sig⁹ distributim q̄litas q̄ in alijs:

Primū pūctum ē qd̄ distribuit rē se hñt em p modū q̄litas siue per modū mēsure. vt q̄tenscūqz q̄tūcūqz. Dñ ista sig⁹ ec̄ includit tm siue distributō nis vt quātōlibz currit. j. res hñs quālibz quātitate currit Et hoc signū q̄tēscūqz ē distributim numeri q̄ est q̄litas discreta: quotienscūqz em. j. q̄cūqz vice. Et ptes in quātitate discreta nō sūt abinuicē p̄tinue s; ab inuicē separate iō res distributa p h⁹ sig⁹ q̄tēscūqz dēt hñt ptes discretas r distinctas ab inuicē. Sily cū ista dco toties sit relm̄ numeri dēt referre rē hñt ptes abinuicē discretas r distinctas iñe cū ptes p̄t cē interrupto. Et qz iste act⁹ q̄ est cē hōiem nō p̄t hñt ptes discretas r distinctas nec in eo p̄t esse interrupto sic qz p̄ interrupto itez reite retur in eodē sb̄tō: iō h⁹ relm̄ totiens p̄t p̄grue addi huic qd̄ ē esse hōiem. Et iō hoc s^m ē falsum: quotienscūqz fuisse p̄t toties fuisse hō Et arguit auctor ad vtrāqz ptem / r postea soluit vt clare p̄z in textu

Secūdum pūctū est qz p̄nter dicitur de infinito / r iō qz q̄litas se hz ad infinitū sicut sb̄tū ad suā p̄p̄tā passionē. In finitū em seq̄tur ipam quātitate Et qz infinitū ē quoddā multiplex iō ponit q̄nqz ei⁹ acceptiones q̄ clare patēt in textu Deit̄ p̄ intellcū istū⁹ sophismatis auctor ponit vnā aliam distinctōz infiniti Et dicit qz infinitū q̄nqz ca⁹ p̄ termino cōh⁹ est p̄ ut dicit quātitate rei sb̄iecte vel p̄te Et sic infinita sunt finita: equialet huic: aliqua infinita sunt finita Et tūc p̄bat sic Duo sunt finita r tria sunt finita r sic in infinitū q̄ infinita sūt finita Alio⁹ sumit p̄ signo distributiō sic ca⁹. vt infiniti hōies currāt Et h⁹ sūt dispōem sb̄tū in q̄ sb̄tū est Et sic infinita sūt sic equialet huic quātū ad distributōz: quolibz plura sūt finita Et h⁹ p̄bat sic duobus plura sunt finita: trib⁹ plura sunt finita r sic de alijs. Unde ponit solutiones duas aliquoz ad sophisma quas reprobat sb̄tū gens veram solutionē vt clare patet in textu

vtz hoc s^m sit v̄m De bonū vl nō bonū ē eligēduz. **Queritur primo** Ar⁹ q̄ sit v̄m r h⁹ inductive sic. Illud bonū vl nō bonū ē eligēduz / r istud bonū vel nō bonū ē eligēduz r de alijs q̄ cē. Sic expositorie Aliqd̄ bonū vl nō bonū ē eligēduz: r nō ē aliqd̄ bonū q̄n illd̄ vl nō bonū ē eligēduz. q̄ oē bonū vl nō bonū ē eligēduz: p̄nā tenet a pte distincti ad totū distinctū. **C**l n op^m ar⁹ Omne bonū vel nō bonū ē eligēduz Omne malū ē bonū vel nō bonū q̄ oē malū ē eligēduz / p̄nā tenet in p̄mo mō p̄me figure: p̄ns ē flm̄: q̄ aliqua p̄missa: nō minor q̄ maior qd̄ ē sophisma Secdo sic Omne bonū vel nō bonū est eligēduz: omne bonū vel nō bonū ē fugiēduz / q̄ quoddam fugiēduz ē eligēduz: p̄nā tenet in darap̄ti Tercio sic. omne bonū vel nō bonū est eligēduz: q̄ tm eligēduz ē bonū vl nō bonū p̄nā tenet ab vli ad excludinā: r p̄ns est flm̄. p̄batur. qz aliud ab eligēdo ē bonū q̄ nō tm eligēduz ē bonū vel non bonū. p̄nā tenet ab vna cā veritat⁹ ad plures. **A**ns p̄batur qz omne malū est bonū vel non bonū. r omne malum est aliud ab eligēdo. ergo aliud ab eligēdo est bonū vel nō bonum

Cl tem q̄ncūqz est aliq̄ p̄positio vli affirmatiua. q̄n sb̄tum dicit de aliq̄ de

quo nō dicitur p̄tum illa est falsa s̄z sic ē hic. q̄ so^m f. in vinoz. p̄t aī qz s̄btū ē bonū vel nō bonū. et p̄tum ē iste terminus eligendū: mō s̄btum dicit de malo. et eligendū nō dicit de malo: qz malū nō est eligendū. id bñ sc̄q̄tur qz s̄btū dicit de aliquo de quo nō dicitur p̄tum q̄ sophisma s̄m. ¶ Pro solutione nōndū ē qz sophisma p̄t distingui penes sensum diuisum et p̄pō^m. Si capiatur in sensu diuiso tūc est vna ypotetica diuisiua et li vel p̄iigit inter p̄pōes. et tūc p̄cedit so^m quia valz ista / oē bo^m est eligendū: vel oē non bonū est eligendū: cui⁹ p̄ma ps est vā. Si vō capiatur in sensu composito vt li vel copulet inter. tios tūc est distinguedū vlt̄ totum diuisiū distribuitur sic est flm qz valz oīe qd ē bonū vel nō bo^m: hoc ē eligendū: qd est flm: qz malū ē bonū vel non bonū: et tñ nō ē eligendū. ¶ Si vero ps diuisi diuisi s̄btū p̄t ē v̄m. Capiendo q̄ so^m in sensu diuiso ē v̄m. Tūc ad p̄mū argumētū. In oppo^m qñ dicit. oīe bonū vel nō bonū ē eligendū: et negatur p̄nā: et cū dicit qz sit in p̄mo mō p̄me figure. negatur: qz p̄ma p̄pō non est v̄lis sed est ypothē^a. Ad aliud in darapti dicit eodem mō. Ad tertiū de excludiua et negatur p̄nā: qz semp ar̄p vna ypotetica. Et ita ad quartū r̄f̄bet negando qz sic est hic. Ad p̄bationē dicit qz ibi nō est s̄btum nec p̄tū inq̄m ē ypo^a. ¶ Si sophisma capiatur in sensu p̄posito vt distributio cadit sup̄ p̄tem diuisiua: tūc p̄cedit. Et tūc ad im. p̄bationem sc̄am in principio p̄ inductionem negatur p̄nā. qz nō sunt ei⁹ singulares. S̄z debz sic argui hoc bonū est eligendū: et hō non bonū ē eligendū et sic de alijs q̄ et negatur p̄nā. qz flares nō sufficienter sumūt sed deberent sumi extra vtrāqz p̄tem copulatiue.

Queritur sc̄do

Utrum istud sophisma sit v̄m. Sortes morietur hodie. posito qz p̄ hac totam diē viuat: et p̄ totū anū viuat post: et tūc morietur. Et p̄ caūm p̄z sophisma esse flm. Probat tñ sic esse v̄ez. Ista sortes morietur hodie: est vna de futuro: q̄ ē vera: si aliquando in futuro p̄pō de p̄nti sibi cor̄ris sit vā. Et cum ita erit: qz positū est qz morietur postea in prima die anni futuri. tūc illa die erit. v̄m dicere de p̄nti. sortes morietur q̄ sophisma verum. ¶ Oīo qz v̄m casum p̄zius positū sophisma ē flm. qz iste ei⁹ hodie est terminus discretus supponēs solū p̄ hac die dem̄rātā. sicut hic. hō. p̄ homīe dem̄rātō. Vñ ibem valet dicere hodie et hoc die. Sicut igit̄ hic: cū dico hic hō: deurātō sorte: p̄cise supponit p̄ sorte et non p̄t p̄ aī quod v̄bū ampliari ad supponēdū p̄ alio. Ita etiam de isto termino hodie. Si tamen cras demonstrares alium diem p̄ istū terminū hodie tunc supponit p̄ illa die sicut iste terminus hō / nūq̄ p̄ dem̄rātōnem sortis sc̄aret p̄ alio homīe a sorte respectu cuiuscūqz v̄bi siue p̄terit siue futuri. S̄z dem̄rātō platone p̄ li hic. iam supponeret p̄ platone et non p̄ sorte. Et rō. p̄bans sophisma esse v̄m ex eo qz terminus ampliatus non valet cum non fiat ampliatio p̄pter p̄bam ei⁹ p̄bationem.

Arguitur primo

Nulla sunt signa distributiua accētū ponēda q̄ male determinatur de signis distributiuis quantitaris et q̄ litatis. Nā p̄batur quia accidens adiectiue designatum bene distribuitur s̄m sp̄m p̄ signum distributiū s̄stantie vt dicendo oīe bicubicū oīe coloratū ergo non requir̄tur signa distributiua accētū.

¶ Oīo licet aliqua accidentia adiectiue designata aliquando s̄m sp̄m distribuantur p̄ signa distributiua s̄nt hoc tantum est quando s̄stantiatur in neutro genere et non inquantū adiectiue ponūt.

¶ Repl̄r omne accētū s̄catum adiectiue habet modum qual̄ seu q̄litate et p̄tur in quale v̄z in predicabili accētū. q̄ ab min⁹ nulla erūt signa distribu-

Tractatus duodecimi De distributōib⁹.

suā quantitatis **O**ico q̄ quale ca⁹ au⁹ **D**no mō generaliter p̄ om̄i illo quod
p̄t p̄ modū adiacentis vel inherētis alteri ⁊ hoc⁹ quantitas bene fcat p̄ mo^m
qualis: ymmo om̄e aliud accūs p̄tale: ⁊ tūc quale querit cū hoc p̄plexo: q̄ acci
dente informatum **A**lio mō capis spēat̄ p̄ illo qd̄ fcat p̄ modū q̄ distinguen
tis ⁊ determinantis p̄t li quale q̄rit cū hoc complexo q̄ qualitate informatū
⁊ tūc q̄ritas non p̄t p̄ modū qualis s; p̄ modū mēsure

Arguitur secūdo. **I**stud s̄o p̄hisina quotienscūq; fuisti p̄is⁹ totiens fuisti
homo ē verum. p̄batur **D**na vice fuisti p̄is⁹ ⁊ illa vi
ce fuisti hō l̄ n̄ hō: nō est dicendū q̄ fuisti nō hō ḡ illa vice fuisti hō / item ⁊ alia
vice fuisti p̄is⁹ ⁊ illa vice fuisti homo vel non hō: nō 2^m j²

Oico q̄ q̄n fuisti p̄is⁹ fuisti vñ hō ⁊ p̄tinu⁹: s; non s̄ hoc adiuncto qd̄ ē vna
vice vel alia vice: quia ista dicit̄ interruptionem act⁹ ⁊ cōndi hoīem qui actus
non fuit terminat⁹ **R**eplicatur **I**n omni actu qui s̄bicitur tempori
potest esse interruptio: sed iste act⁹ qui est esse hominē s̄bicitur temp̄i ḡ in co
p̄t esse interruptio / ⁊ p̄ p̄is p̄t distribui p̄ ly quotienscūq; sicut iste Actus qui
est esse p̄is⁹ **O**ico q̄ duplex potest esse interruptio in aliquo actu **D**no^o
sic vt ille actus terminetur ⁊ non possit reiterari in eodem s̄bictō in numero
in quo p̄us erat ⁊ hoc modo ille act⁹ esse hominem bene interrūp̄it. **A**lio mō
in aliquo actu potest esse interruptio sic q̄ ille act⁹ possit terminari ⁊ reiterari
in eodem s̄bictō in numero: licz non sit idem act⁹ in numero **E**t hoc modo in ist
to actu q̄ est esse p̄is⁹ p̄t esse interruptio: ⁊ talib⁹ actib⁹ potest addi hoc signū
quotienscūq; ⁊ istud relatiū totiens

Replicatur iterum contra primam solutionem. **I**ste sunt vere dua
b⁹ vicibus fuisti homo trib⁹ vicib⁹ ymmo infinitis vicib⁹ fuisti homo. p̄batur
quia in quolibet instanti ip̄i a. hore p̄te^o fuisti homo: ⁊ quolibet instans a ho
re fuit vñ semel: ⁊ cū illa instantia sint infinita. ergo infinitis vicib⁹ fuisti ho
mo **E**t si arguat̄ q̄ non: quia p̄cise semel fuisti homo ḡ nō infinitis vel bis fu
isti homo **I**ta arguit quidā doctor ⁊ negat p̄nām. sicut non se² vna vice ergo
nō infinitis vicib⁹ iste doctor putat p̄cludere vñ **S**ed nos dicim⁹ q̄ li vna vi
ce trina vice / dis / ter ⁊ c. dicit̄ interruptionē **E**t iō illa p̄nā vna vice ḡ non infis
nitis vicib⁹ nō sequit⁹ in actib⁹ q̄ reiterari p̄nt sicut in p̄is accidentalib⁹ vt nō
sequitur vna vice celum voluitur ḡ non multis vicib⁹ **S**z in actib⁹ qui reiterari
non possunt vt. in p̄is essentialib⁹ bene sequitur vt; p̄acticanti.

Arguitur terciō **I**nfinītū dicit̄ ab in qd̄ ē non aut ergo infinitum bis
negatiue in trib⁹ vltimis modis ⁊ tūc nō dant a p̄is
modo in quo negatur act⁹ ⁊ p̄nā transibilitatis **N**ut capis p̄uatine vt solū ne
gat actū: s; hoc non: q̄ numer⁹ magnitudo ⁊ tempus sunt actu finita. ergo illi
tres vltimi modi sunt male positi **O**ico q̄ in trib⁹ vltimis modis infinitum
capitur p̄uatiue sic q̄ p̄uat actum p̄pletū finitatis ⁊ p̄transibilitatis ⁊ sic s̄p
manet potentia ad vltiorem transibilitatem ⁊ finitatem **E**t ita infinitū in il
lis modis est infinitum s̄m potentiam.

Replicatur infinitum actu ē igitur non solum s̄m potentiam **A**lis p̄
batur q̄ infinitum est cui⁹ quantiatem accipiet. b⁹ sp̄ est ⁊ c. ḡ infinitum ē: p̄nā
tenet ab est⁹ adiacente ad est s̄cōdū adiacens. **O**ico q̄ illa est diffinitio in
finiti in potentia **E**t ab p̄nām dicitur q̄ si li est p̄dicat esse actualē: non valet / si
potentiale bene valet: sicut in simili non valet: **T**onitruū est son⁹ in nubib⁹: cre
go tonitruū est.

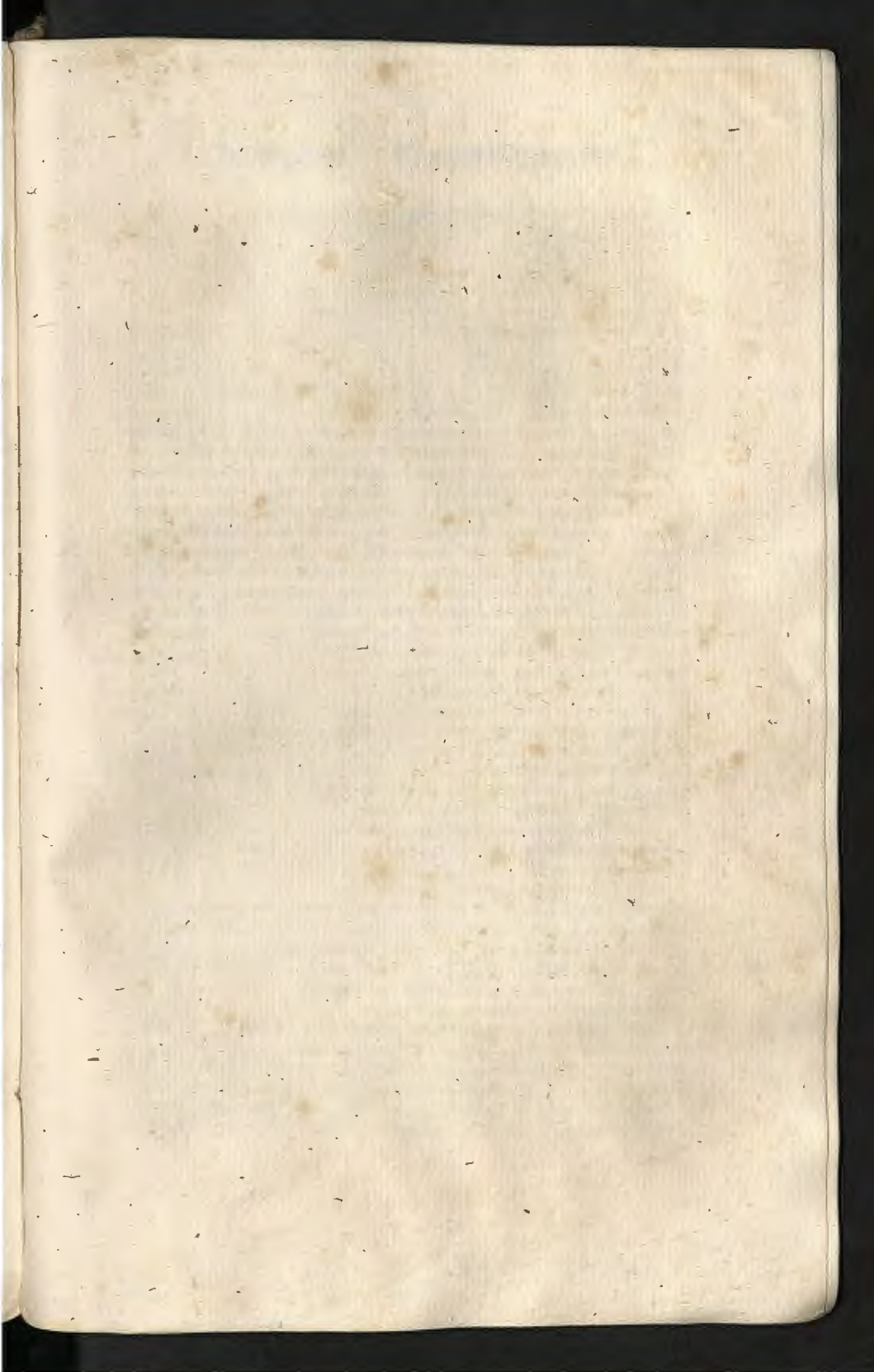
Arguitur quarto Sophisma ē vñ. g̃ text⁹ falsus. **Th̃s** pbat qz bñ sc̃ hoc est infinitū demrādo corp⁹: z h̃ ē infinitū. g̃ infini-
 nitū ē finitū. Minor pbat qz oē p̃tinuū ē in infinitū diuisibile oē corp⁹ ē p̃ti-
 nuū g̃ oīe corp⁹ ē diuisibile in infinitū. ¶ **Oico** qz argumētū bñ pbat q̃ infini-
 tum in potētia sit finitū in actu. S; so^{ma} intel^q nō ē p̃cedēdū qz infinita actu
 sunt finita qz illa sunt oppo^{ta}. ¶ **Repl̃r** infinitū actu est i^o solutio mala. **Th̃s** p-
 bat: qz dicit poz. qz indiuidua sunt infinita z quo ad nos z quo ad naturā. Etiaz
 dicit p̃hs p̃mo elenchoy. Res sunt infinite nomina vero finita ēē. ¶ **Oico** qz
 licz indiuidua z res ip̃e sint infinita quo ad nos q̃tum ad successionem nō tñ ac-
 tu z in p̃manētia sunt infinita. ¶ **Et** hęc de distributōib⁹ dēcā sufficiāt

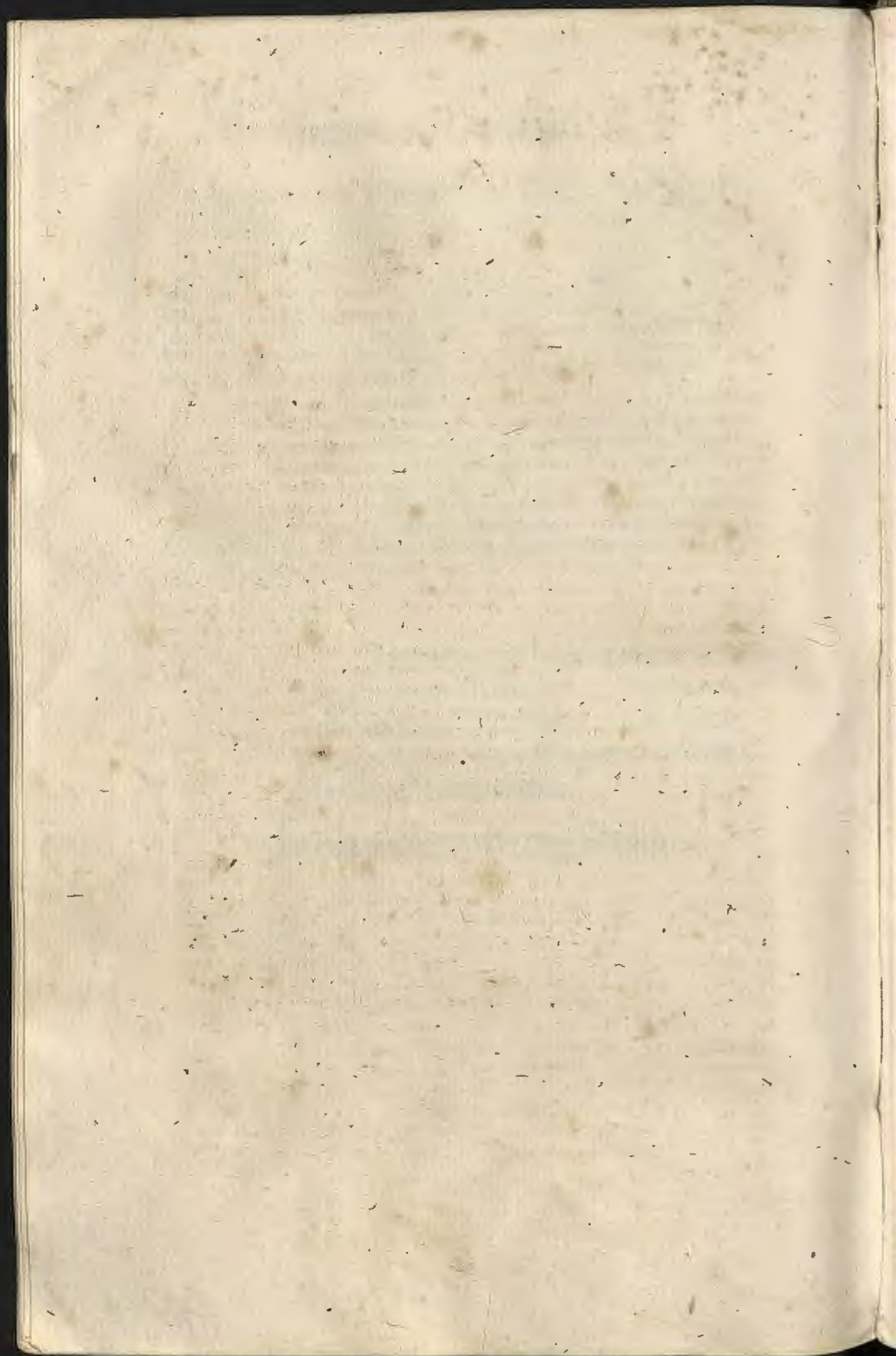
¶ **In** fine h⁹ tractat⁹ duo ponūtur sophismata vnū qd̃ est de rerum vicissitu-
 dine. aliud de infinitate. **Al**tero monemur statum nr̃m fluxū transitōriū esse at
 qz qd̃ ille therencian⁹ p̃meno p̃clare sensit cū ait **Qm̃** rex hęc vicissitudo est.
 Ideo ad illū bonis nr̃is p̃perem⁹ opib⁹ apud quem vt ait scriptura nō ē trans-
 mutatio neqz vicissitudinis obumbratō. **Al**tero p̃terea docem⁹. vt p̃ hęc vitā
 finitam: infinitam inquiram⁹: vt finita h⁹ mūdi falsa oblectamenta nichilip̃ē-
 tes: mētes nr̃as ad infinita gaudia: nulla vicissitudine obūzanda extollam⁹: at
 qz nos finiti mutabiles atqz caduci: infinitū z immēsum deū inquiram⁹ q̃ ē in se-
 culoꝝ secula benedictus Amen

Finitur textus duodecim tractatū
 petri hyspani cū cōmento. ex p̃claris mul-
 torum doctoz scriptis multo labore col-
 lecto: p̃ illuz qui se vestris humiliter rogat
 orationib⁹ commendari.

Sequitur tractatus exponibilium.

Tectio prima   Tractatus exponibiliū

Circa incipiū tractatus exponibiliū querit̃ vtrū arguēdo ab ex-
 ponētib⁹ ad expositā sic bona p̃na ¶ Ad h̃ r̃ndet̃ p̃ q̃nq; cō-
 clusiones ¶ Prima conclusio arguēdo a p̃p̃ōe exponibiliū co-
 pulatiue ad quālibet suay exponentiū p̃cialiū est bona p̃na/ p̃-
 bat/ qz equaliter arguit/ ac si argueret̃ a tota copulatiua ad
 quālibet suarū p̃ciū q̃ p̃na est bona ¶ Secūda conclusio arguēdo
 ab vna exponentiū ad totā exponibile nō opz g̃ñaliter p̃naz valere/ qz nō seq̃
 tur hō currit/ g̃ t̃m hō currit Et rō est qz ibi ṽtualiter arguit̃ a p̃te copulatiue
 ad totā copulatiuā q̃ p̃na raro valet ¶ Tercio notāter raro/ qz p̃s copulatiue in-
 fert totā copulatiuā in trib⁹ casibus/ p̃ q̃n vna p̃s ē impossibilis/ nec hec ē p̃na
 bona/ hō est azinus/ g̃ hō est azinus/ et petrus currit/ 2° q̃n p̃ns est n̄c̄m/ vt b̃n
 seq̃t/ hō est aiāl/ g̃ hō est aiāl/ et deus ē/ 3° valet q̃n vna p̃s copulatiue infert aliā
 p̃te copulatiue/ vt b̃n seq̃t fortis currit/ g̃ fortis currit et hō currit ¶ Tercia
 conclusio arguēdo a p̃p̃ōe exponibiliū disūctiue ad aliq̃s suarū exponentiū ge-
 neraliter nō ṽz p̃na/ p̃bat qz ṽtualiter arguit̃ a tota disūctiua ad alterā et p̃-
 tem/ quā p̃nam nō opz g̃ñaliter valere ¶ Quarta conclusio arguēdo ab vna
 exponentiū p̃ncipaliū ad totā exponibile disūctiue b̃n valet p̃na/ p̃bat qz sic
 arguēdo/ arguit̃ ṽtualiter a p̃te disūctiue ad totam disūctiua q̃ p̃na est bona
 ¶ Quinta conclusio arguēdo ab omibz exponentib⁹ simul sumptis eo mō quo
 sufficienter eā exponūt ad ipam exponibile vel expositā/ et ecōtra ē bona p̃na
 Probat̃ autēte mercilij et biligā q̃ dicit̃ qz arguēdo ab exponētib⁹ ad expositā
 ē bona p̃na Secūdo p̃bat rōe qz ṽtualiter arguit̃ a p̃uertibili ad suū p̃uertibile
Arguitur primo nulla est p̃na in mente q̃ arguit̃ ab exponētib⁹ ad expo-
 sitā/ g̃ nulla talis erit p̃na in voce/ p̃na p̃bat p̃ p̃h̃z p̃-
 mo pier. Sūt g̃ ea q̃ sunt in voce/ eay q̃ sunt in aiā passionū note An̄s p̃bat
 qz nulla p̃p̃ō metalis est exponibilis/ p̃z qz quelibet p̃p̃ōthetica exponibil̃ est
 p̃p̃ō/ si illa p̃ aliā p̃p̃ōthetica exponeret̃ cēt p̃cessus in infinitū vel argueret̃
 ab eodē ad p̃entus idē ¶ Tercio negādo p̃mā p̃nam Ad p̃bationē d̄r qz mul-
 te sunt p̃ditiones q̃ p̃ueniūt orōnib⁹ vocalib⁹ q̃ nō p̃ueniūt orōnib⁹ metalibus
 vt significare ad placitū/ significare rē mediāte p̃ceptū/ si solui exponi t̄t Et ad
 p̃hm d̄r qz ip̄e intelligit̃ q̃c̄q̃d vox f̄t/ hoc f̄t mediāte p̃ceptu cui subordinaf̄ Et
 ex hoc nō sequit̃ qz om̄is p̃dicio p̃ueniens voci cōueniat cōceptui vel ecōtra
 ¶ Arguit̃ 2° nulla est p̃na vocaliā qua arguit̃ ab exponētib⁹ ad expositā
 g̃ ab exponētib⁹ ad expositā nō est p̃na bona nec mala An̄s p̃bat nā quacūq;
 p̃na vocali data/ illa sic se h̃z qz q̃n aiā format̃/ p̃na adhuc nouū est/ et q̃n p̃ns
 format̃ aiā est corruptū/ et sic nūq̃ sunt siml̃ ¶ Tercio qz licet aiā et p̃ns vo-
 calia nō sint simul p̃ eodē instāti t̄pis/ t̄m sunt simul p̃ eodē t̄pe p̃tinuato sine
 notabili intruptione/ ita qz dū aiā p̃fert̃ statim post p̃bationē aiā sine nota
 bili p̃ausatione seq̃t̃ p̃ns et hoc sufficit ¶ Arguit̃ 3° adhuc nulla est p̃na
 vocalis p̃pe loquēdo/ g̃ p̃na ab exponētib⁹ ad expositā nō ṽz An̄s p̃batur
 qz p̃na vocalis solū dicit̃ p̃na/ qz rep̄itat̃ p̃naz mentalē/ sicut in simili v̄ina dicit̃
 tur sana qz rep̄itat̃ sanitatē/ g̃ sicut v̄ina simpl̃r loquēdo nō est sana/ ita etiam
 v̄e loquēdo p̃na vocalis nō est p̃na ¶ Tercio qz p̄t p̃habilit̃ p̄cedi sicut p̄p̃ō
 vocalis nō dicit̃ p̄p̄re v̄a vel falsā/ sed ē signū p̄p̄ōnis metalis vere vel falsē/
 ita et p̃na vocalis dicit̃ p̃na qz est signū p̄nc metalis ¶ Arguit̃ 4° nō seq̃
 tur hō currit et nichil aliud ab hōie currit/ g̃ t̄m azinus currit/ qz aiā p̄t cē verū
 et p̃ns siml̃/ et t̄m arguit̃ ab exponētib⁹ ad expositā igit̃ ¶ Tercio qz licz arguit̃

ab exponibili ad expositā/tamen nō arguit ad expositā illarū exponentiū
 ¶ Possēt argui nō seq̄t tu es/et hō est/igit̄ tu differs ab hōie/et tñ arguit
 ab exponētib⁹ ad expositā ¶ Oico q̄ nō arguit ab omnib⁹ exponētib⁹ sc̄d ab
 aliq̄bus/qz deficit tertia exponens

Queritur secūdo

trū ppōes q̄ cōiter dicūtur exponibiles sint ypo^{cc}
 vel cathe^{cc} ¶ De ista materia s̄t due opiniones Vna
 est q̄ tales ppōes nec sunt cathe^{cc} simplr/nec ypothe^{cc} simplr/sc̄d sunt medie
 qz vocaliter sunt cathe^{cc}/et mētaliter sunt ypo^{cc} ¶ Si ista opinio videt nō va-
 lere Rō p^a est qz ē p̄tra diuisione ppōnis in cathegoricā et ypotheticā Sc̄da
 qz in om̄i ppōne aut ē vnicū subiectū/vnicū p̄tū/vnica copula Aut sunt plura
 totalia subiecta/plura p̄dicata/et plures copule Si p̄mā tunc est cathegorica
 Si 2^a tūc vel illa plura ponūt sine p̄iunctione tūc faciūt ppōem plures Si cū
 p̄iunctione aut aduerbio tūc faciūt ypotheticā ¶ Sc̄da opinio est q̄ qlibet p-
 positio ypo^{cc} exponibilis est ppō ypo^{cc}/pbat qz ppō vocalis iō dicit cathe-
 gorica vel ypo^{cc}/qz sibi cor̄ndet in mente vna cathe^{cc} vel ypo^{cc}/mō qlibet
 ppō exponibilis subordinat vni mētali ypo^{cc}/q̄ qlibz talis est ypo^{cc} Ex quo
 seq̄t q̄ nulla ppō mentalis est ypo^{cc} exponibilis/pz qz in mente om̄ia sunt ex-
 plicata/loquedo semp de mētali vltimata/qz in mēte bñ repit̄ ppō exponibi-
 lis nō vltimata/silla q̄ est rep̄titatiua ppōnis vocalis exponibilis Sc̄q̄tur 2^a
 b^m istos qz in mēte nulla sunt signa exclusiua vel exceptiua/qz si sic tūc in mēte
 rep̄ret̄ ppō exponibilis qd ē p̄tra dictū correlariū ¶ Si arguit̄ eis sic Si
 qlibet ppō exponibilis cēt ypo^{cc}/sc̄q̄ret̄ q̄ nulla mētalis cēt exponibilis/p̄ns
 est s̄m̄ p̄ illud Sūt q̄ ea q̄ sunt in voce et/p̄na pz qz qlibet talis mētalis ypo^{cc}
 esset copulatiua vel disunctiua/mō nullus dicit copulatiuū vel disunctiua esse
 exponibile qz esset p̄cessus in infinitū ¶ Oicūt p̄cedēdo p̄ns et p̄nam Et ad
 illā auctē Sūt q̄ ea q̄ sunt in voce/Dicūt q̄ p̄his ibi vult dicere q̄ voces illud
 qd signū/significāt ex subordinatiōne mentali/ex hoc nō seq̄t q̄ q̄cūqz ordina-
 cio vel p̄ditio pueniat mētalibus/etiā debeat puenire vocalibus vel epuerfo
 Sc̄do sic si ppōnes exponibiles nō cēt̄ cathe^{cc} sc̄q̄ret̄ q̄ nō cēt̄ puerfibles
 p̄ns est s̄m̄/qz ista est bona puerfio Sortes differt ab azino/q̄ dñs ab azino ē
 fortis/siliter bona est puerfio/tñ aiāl est hō/hōnis hō est aiāl/p̄na pbat̄ quia
 puerfio solū puenit ppōib⁹ cathegoricis ¶ Oico q̄ ppōes exponibiles y-
 po^{cc} nō sunt pp̄rie puerfibles Ad im̄ p̄bationē d̄ q̄ puerfiones facte nō sunt
 pp̄rie puerfiones/eo q̄ puerfio pp̄rie puenit solis cathegoricis ¶ Tercia est
 opinio q̄ ppōnes q̄ cōiter sunt exponibiles puta exclusiue excoptiue redupli-
 catiue et sunt ppōnes cathegorice/pbat̄ qz qlibet talis hz vnicū subiectū to-
 tale/vnicū p̄tū et vnicū copulā/igit̄ qlibet talis est ppō cathegorica/p̄na tenz
 a diffinitione ad diffinitū Sc̄do pbat̄ sicut q̄s p̄t̄ facere in voce exclusiua/ita
 in mēte p̄t̄ capere exclusiue/hoc em̄ qlibet in se expit̄/et p̄ p̄ns ppō exclusiua
 mētaliter nō erit ypo^{cc} ¶ Itē si nulla esset exponibilis in mente/sc̄q̄ret̄ q̄ nulla
 haberem⁹ nōia p̄p̄tatiui gradus vel sup̄latiui gradus/p̄ns esset destructio mag-
 ne p̄ris grāmaticē igit̄ ¶ Arguit̄ p̄mo ppōnes exponibiles sunt ypo^{cc}
 q̄ nō cathegorice An̄s pbat̄ nā cullibet ppōni exponibili cor̄ndet vna men-
 talis ypo^{cc}/q̄ quelibet ppō exponibilis ē ypotheticā/p̄na tenet p̄ illud Sūt
 q̄ ea q̄ sunt in voce et ¶ Oico negābo p̄nam qz illa forma arguēdi nō valet
 sicut nō sequit̄ isti voci hō cor̄ndet̄ p̄ceptus specificus/q̄ ista vox homo ē con-
 ceptus specificus ¶ Si replicet̄ ponat̄ q̄ li a tantū valet sicut hō currit/
 et plactō disputat̄/tūc a erit ppō ypo^{cc} copulatiua qz sibi cor̄ndet̄ et c̄quale

Tractatus expōnibilū

soluit/fortes erit hoc/et hoc erit aiāl/§ fortes erit aiāl Itē ppō pticularis et
indefinita 2° pt pbari p eius subalternatē vel p legē subalternarū/vt ōnis hō
currit/§ hō currit/3° p eius p̄dictōriū/vt nullus hō currit ē flā/§ ista quidā hō
currit ē vā/4° p eius p̄uertibile/vt aiāl rōnale currit/§ hō currit ¶ Ita quoz
pticularis vel indefinita negatiua pt q̄duplicit̄ pbari Primo a pozi hoc ē p
eius subalternatē/vt hō non currit ē v̄ra/pbat qz sua p̄dictōria scz ōnis hō
currit ē flā/§ ista ē v̄ra hō nō currit/Per quē modū pbandi pban̄ hec pticu
laria esse vā Aliq̄s hō qui est azim^o nō est azim^o Dñs ab ente nō est res/volitū
a chimera nō est volitū a chimera Dñm dictaz subalternates sunt nc̄ric/quia
sunt negatiue quarū subiecta p nullo supponit Secō pticularis et indefinita
pbat a posteriori p eius resoluētes/vt hō nō currit/resoluit sic/hoc nō currit
ē hoc ē hō/§ hō nō currit Prē in negatiua vbi subiectū p nullo supponit/vt
chimera nō ē Tercio pbat p suū p̄uertibile/vt equus nō currit pbat sic/him
nibile nō currit/§ equ^o nō currit Quarto indirē p e^o p̄dictōriū ē ¶ Ho
ta p^o q̄ nc̄rio et cōtingēt ē p̄nt capi resoluibiliter et officia biliter vt patebit
Dñ nc̄rio resoluibiliter exponit p duas exponētes. s. p̄mā p̄iacentē/et sc̄daz p
oppositas q̄litates s^m exigentiā vbi vt sc̄q̄ Accessario deus ē. i. de^o est et nō
p̄t eē quin de^o sit ¶ Ac̄rio vacuū nō est. i. vacuū nō ē/et nō p̄t eē quin vacuū nō
sit ¶ Ac̄rio deus fuit. i. de^o fuit/et nō potuit esse quin de^o fuit ¶ Ac̄rio chimera
nō erit. i. chimera nō erit/et nō poterit eē q̄ chimera erit Si vō negatio p̄cedat
tūc nō exponit/§ p suū p̄dictōriū pbat v̄l im pbat/vt hec ē vā/nō nc̄rio chi
mera ē/qz hec est flā/nc̄rio chimera ē ¶ Itē p̄tingēt s̄litter exponit p duas
exponētes/p̄mā p̄iacentē/et sc̄dam p oppositas q̄litates s^m exigentiā verbi
¶ Cōtingēt fortes ē. i. fortes est/et p̄t eē q̄ fortes nō sit ¶ Cōtingēt at̄
christus nō est. i. antichrist^o nō est/et p̄t eē q̄ antichrist^o sit ¶ Cōtingēt adā
fuit. i. adā fuit/et potuit eē q̄ adā nō fuerit ¶ Cōtingēt tu nō saluaberis. i. tu
nō saluaberis/et poterit eē q̄ tu saluaberis ¶ Si vō negatio p̄cedat nō expo
nit/§ mox p̄dictō p suū p̄dictōriū pbat vel im pbat/vt hec est vā p̄tingēt
fortes nō saluabit/qz hec est flā/nō p̄tingēt fortes nō saluabit ¶ Hora
sc̄do de aduerbijs q̄ pban̄ resoluibiliter sic Alicubi lucet sol resoluit sic/ibilu
cet sol/et ibi est alicubi/§ alicubi lucet sol/itē aliquāliter velocius currit fortes
pbat hoc mō Sic currit fortes/et sic est aliquāliter velocius/§ aliq̄liter ve
lociter currit fortes/ita pbat Sapienter loq̄tur plato/itē añ b venit a/pbat
sic Luc venit a/et tūc est vel erit añ b/§ añ b venit a

De ppōne mediata expōnibili: et p̄ mo quomō vniuersalis expōnitur.

Queritur sexto q̄ ppō d̄r expōnibilis ¶ Dico ppō expōnibilis dicit̄
que ē aliq̄liter obscura et difficilis ad plene intelligēdū
ppter aliq̄d sine cathegrema explicitū vel implicitū/cui^o significatio p̄uertibi
liter exp̄mi p̄t p alias ppōes notiores ea/secū formaliter p̄uertibiles Et habz
sub se multas spēs/et p̄mo dicendū est de v̄lbus affirmatiuis ¶ Vnde ppō
v̄lbus affirmatiua exponit p v̄nā p̄pothetica copulatiua h̄ntē duas erit/quaz
p̄mā ps erit p̄iacens. s. pticularis vel indefinita illius v̄lbus Et sc̄da erit v̄lbus ne
gatiua/in q̄ ponit li quin inter totū subiectū et p̄tū/et est subiectū p̄nomē relt̄m

¶ Illa illud Aut loco quin et illud/ponat p̄m̄ oppositū d̄bictorie p̄to eius ē
v̄l̄s Ex^m p̄m̄i/vt oē aiāl currit exponit sic/aiāl currit et nullū est aiāl quū illū
currit/vel sic/et nullū est aiāl nō currens/igit̄ oē aiāl currit

Quilibet hō currit/exponit sic	homo currit et nullus ē hō quin ille currit vel nullus est hō nō currens igit̄
Cuiuslibet hōis interest orare	hominis interest orare et nichil ē hō quin illius iur̄ est orare ḡ cuiuslibet hōis interest orare
Om̄is hō vel azinus est azinus	homo vel azinus est azinus et nichil ē hō v̄l̄ azin ⁹ q̄n̄ illū sit azin ⁹ v̄l̄ nichil ē hō v̄l̄ azin ⁹ nō exp̄s azin ⁹
Ab om̄i homine vel azino differt homo/p̄batur sic.	Ab aliquo hōie v̄l̄ azino differt hō et nichil ē homo vel azinus quin ab illo differt homo/ḡ ab om̄i homine vel azino differt homo
Om̄nis homo moriet̄	homo morietur et nullus ē v̄l̄ erit hō q̄n̄ ille moriet̄ vel nichil ē vel erit hō nō moriturū
Cuiuslibet d̄bictionis alte- ra pars potest esse vera...	Alie ⁹ d̄bictionis altera ps p̄t eē v̄a nulla ē vel p̄t eē d̄bictio/quin illius altera ps p̄t esse vera/ḡ rē
Ubique tu es	Allicubi es nec vbi es quin ibi sis ḡ vbiq̄ tu es
Semp̄ tu es	Aliquādo tu es et nūq̄ tempus est q̄n̄ tu sis ḡ semp̄ tu es

¶ Nota q̄ si in ista et simili/om̄is hō v̄l̄ azinus ē azin⁹/totū disunctū distri-
buat debet exponi vt dictū est/r est expō falsa sicut r̄ exposita Sz si p̄m̄ū/azi-
nus se tenet a pte p̄ti debet sic exponi/hō vel azinus ē azin⁹/et nichil est hō/q̄n̄
illud vel azin⁹ est azin⁹ q̄ est v̄ra ¶ Sz aduerte q̄ v̄l̄s negatiua nō p̄bat ex-
ponibiliter/ sed p̄bat aut p̄ eius descendētes seu singulares Aut p̄ suū d̄bictio-
riū ¶ Arguit̄/cōtra nō seq̄tur p̄plus currit/et nichil est p̄plus nō currens
igit̄ om̄is p̄plus est currens/posito em̄ q̄ aliquis p̄plus currat/et aliquis nō cur-
rat/tūc an̄s est verū/et p̄his falsum/et tū exponit̄ eo modo/quo dictū est/ḡ p̄re-
dicta falsa ¶ Ad hoc dicūt quidā q̄ p̄plus neq̄ est currens/neq̄ nō currens/
sed bñ est currens vel nō currentia/qz p̄plus nō est aliquid/qz nec sb̄na nec acci-
dens nec corpus/neq̄ homo/neq̄ nō homo/ sed est plures hōies ¶ Et ido scda
exponens debet sic sumi vt dicūt/et nichil nec aliqua sunt p̄plus nō currentia/
Sed alijs videt̄ q̄ in casu posito scz q̄ vnus p̄plus currat/et alius non currat/
ista est falsa/om̄is p̄plus currit.

Tractatus exponibiliū

Queritur septimo Vtrū quilibet vltis affirmatiua equalit vni copulatiue ppositit ex eius singularib? Et videt q sic qz sub subiecto vltis licet descendere copulatiue ad e? singularia/ q equalit illi copulatiue ex singularib? pstituit Etia a tali copulatiua ad vltim v3 pna q equalent/ Scdo pbat qz ista vltis/ ois hō currit equalit isti copulatiue/ hō currit/ z nichil est hō nō currens igitur ¶ Oico ad qstionē p aliqs pclusiones Prima Aliq est vltis q formaliter equalit copulatiue pstituit ex suis singularib? pbat pclusio sic de ista vterqz istoz currit/ q equalit huic/ iste istoz currit/ et hic istoz currit ¶ Scda pclusio Aliqua ppo vltis est possibilis/ cui? quilibet singularis est impossibilis/ p3 z pono casum q nichil currat nisi hō/ tūc ista est possibilis De currens est azim?/ q forte cras erit vera/ z tū quilibet eius singularis ē impossibilis/ nā quocūqz currēte demrāto/ hec est impossibilis/ hoc currens ē azim?/ quia significat hominem esse azimū ¶ Tercia cōclusio Aliq vltis est ncēria/ cui? multe singularis sunt ptingētes/ vel cui? copulatiua pstituta ex suis singularib? ē cōtingens/ vt oē ens ncērio est aliqd/ q est ncēria/ et tū ista copulatiua est ptingēs hoc ens ncērio est aliqd/ et illud ens ncērio est aliqd/ demōstrādo forte et plato nem/ qz pnt nō esse aliqd ¶ Scqz correlative q nō quilibet vltis equalit copulatiue pstituit ex suis singularib? Scqz scdo q arguendo ab vlti ad copulatiua pstituta ex suis singularib? nō semp valet pna/ qz nō scqz oē ens ncērio ē ens/ q hoc ens ncērio ē ens z hoc ens Si aut addat pstatia subiecti v3 Sed vt dictū est supra li ens supponit distributiue immobilit/ ido nō p̄t descendit/ z dābles sunt alic vbi nō scqz vtz in scda pclusione

De ppoē mediata officialiter pabili

¶ Notandū q termin? officialis est vt patuit supra qui importat aliqd officiū mentis circa totā ppoem/ vt termini importantes actū aīe pgnositiuū vt scire intelligere opinari/ vel ē determinatio alicui? pplexi/ puta dicti ppois vt isti modi possibile impossibile etc ¶ Propositio officialis est/ cui? dictū vel ord infinitiua determinat p terminū modale vel pceruentē actū aīe in sensu pposito Et ppoēs de istis officianē id est officialiter pban p duas ppoēs hoc pacto ¶ Possibile ē forte currere/ hic pmo termin? in ordine pabilis est officialis Et officiat sic/ hec est possibilis forte currit/ q precise et adequate significat forte currere/ vel s^m alios/ scda exponēs est q pmo et pncipialiter significat forte currere ¶ Necessē est deū esse/ officiat sic/ hec ppo ē necessaria/ deus est q adequare significat deū esse ¶ Cōtingit sedentē ambulare/ officiat sic/ talis ppositio est cōtingens sedens ambulat/ q precise vel q pmo et pncipialiter significat sedentē ambulare Vn quilibet ppositio vbi terminus officialis totaliter pcedit aut finaliter sequit dicitur ppositio accepta in sensu cōposito Et quelibet talis ppositio eodē modo habet officari quādo termin? ponit in fine/ sicut quādo ponit in pncipio Sed qn termin? modalis inter ptes dicti dicit esse/ ppositio de sensu diuiso Et habz pbari p primū terminū in ordine pabilem/ vt album possibile est esse nigrum.

Sic habet pbari resolubiliter/hoc possibile ē esse nigrū/et hoc est albū/ḡ al-
 bū possibile est esse nigrū Et quo scitur q̄ iste nō p̄citur Albū possibile est
 esse nigrū Et possibile est albū esse nigrū cū p̄ma sit v̄a vtz p̄ eius resoluentes
 et scda flā vtz p̄ eius officiat̄es ¶ Nīc aduertē q̄ idē termin⁹ p̄t esse reso-
 lubilis ex p̄missibilib⁹ et officialis/et ideo talis ppō p̄t tripliciter exponi/vt nccm
 est deū esse/pbar̄ resolutorie sic/hoc est deū esse/et hoc est nccm/ḡ deū esse est
 nccm Expositio sic/deus ē et nō p̄t esse quin de⁹ ē ḡ Officialiter sic tal' ppō
 est nccria de⁹ est/ḡ p̄cise significat deū esse Sz diuers⁹ respectib⁹ hoc fit/qz si li
 necē p̄sideret vt habeat locū subiecti et t̄mini cōis/tūc pbar̄ resolubiliter Si
 vt vtz t̄m sicut oē/tunc pbar̄ ex p̄missibilib⁹/3⁹ vt dicitur ppōem vlem sub rōne
 mobili sic pbar̄ officialit̄ ¶ Itē p̄ se p̄mo hō est aiāl officiat̄ sic/hec ppō est p̄
 se p̄mo hō est aiāl/ḡ p̄cise et adequate significat hoīem esse aiāl ¶ Per accūs
 hō ē albus.i.hec ppō est p̄ accūs hō albus ḡ ē ¶ Dicit̄ea de v̄bis impor-
 tātib⁹ actū aiē Scio deū esse/officiat̄ sic a p̄mo t̄mino/hec ppō est scita a me
 deus ē/que adēq̄te significat deū esse Intellectū est a me forte sedere.i.hec p̄
 positio ē intellecta a me fortes sedet/ḡ significat adēq̄te forte sedere Dubiū est
 michi regē sedere.i.hec ppō est michi dubia rex sedet/ḡ adēq̄te significat regē
 sedere ¶ Pro maiori intellectu ppōnū p̄babilū est notandū diligēt̄ Lū
 tibi pponit aliq̄ ppō/statim dēs videre an sit mediata/an immediata Si sit
 immediata nō p̄t pbari qz tūc ad se sum vel intellectū est p̄ se nota/et cōtra ne-
 gātes p̄ se nota nō est amplius disputandū Si v̄o sit mediata dēs videre an sit
 affirmatiua vel negatiua Si negatiua dēs cā p̄bare p̄ causas veritatis/aut p̄
 p̄dictōnū/aut p̄ singulares vt dcm̄ est Si v̄o sit affirmatiua tūc vide/an sit ca-
 thegorica vel ypo^{ca} Si cathē^{ca} tūc vide ad p̄mū t̄mini mediati et ab oē
 bes incipe p̄bationē/qz a p̄mo t̄mino mediato semp̄ inchoāda est p̄batio p̄
 p̄ōis Et nō p̄ saltū dēs ppōnes p̄bare/qz sūt multe deceptiones exponendo
 ppōem nō ex p̄missibile/sed resolubile et exuerso Ex^m vt ista ppō aliq̄d albū
 incipit esse fortes est resoluenda rōne li aliq̄d albū/et nō p̄bāda rōne li incipit
 p̄ causas veritatis Appellat̄ aut̄ p̄mus termin⁹ nō s̄m̄ fitū/sz s̄m̄ denominatio
 nē/vt in modalib⁹ sepe modus s̄m̄ fitū est vltimus/et t̄m̄ s̄m̄ denominationē est
 p̄mus Facta at̄ p̄batione p̄mi termini debes gradatim p̄cedere ad aliū si ḡs
 est et sic donec oēs t̄mini mediati ppōnis cathēgorice fuerint s̄m̄ exigentiā de-
 clarati Si v̄o ppō fuerit ypothetica/tūc videndū est an cathēgorice v̄l y-
 pothetice debeat pbari/vt Accr̄io tu curris vt tu nō curris Si nccr̄io cadit
 in totū licet sit ypothetica/t̄m̄ nō est ypothetice p̄bāda/sz cathēgorice expo-
 nibiliter hoc mō n̄ necessario tu curris/vel tu nō curris Et nō p̄t eē quin tu curras vel
 tu nō curras/ḡ nccr̄io tu curris Siliter ista nccm̄ est te moueri si tu curris Si
 necessariū cadit in totū licet sit ypothetica p̄dicialis/t̄m̄ ē more cathēgorico
 officialiter p̄bāda/qz modus capī nōialiter/vt hec ppō est necessaria Tu
 moueris si tu curris/ḡ adēq̄te significat te moueri si tu curris ḡ ¶ Si v̄o
 sit ypothetica ypothetice p̄bāda debes ypotheticā inferre verā vel falsam/
 possibile vel impossibile/nccria vel p̄tingentē hoc pacto Altera p̄ p̄ncipalis
 hui⁹ distiunctiue est vera est possibilis ē/ḡ hec distiunctiua ē v̄a ē impossibil' ē

Tractatus exponibiliū

Propositio exponibilis ē ppō hñs sensum ob-
scurū expōne indigentē: ppter aliqđ sincathe-
grema in ea explicite vel implicite positū: vel in aliqua
dcōne inclusum: ut tm̄ hō est aiāl: socrates incipite ē al-
bus: infinita est linea Pro quo sciendū qđ ea qđ faciunt
ppōez exponibile sunt in multiplici dñā: qđ quedā sunt
signa exclusiua: ut tantū solū: quedā exceptiua: ut pter
niā: quedā reduplicatiua: ut inq̄tū scōm qđ: quedā im-
portant inceptionē rei ut incipit: quedā definitionē ut de-
finit: quedā vero priuationē finis ut infinitū: quedā im-
portāt excessum ut ppatiu et suplatiu gradus: quedā
vero distinctionē: ut differt aliud nōidē: quedā important
speālem modū distributionis ut totus: vñ illa ppō in
qua ponit aliqđ simile sincathegrema reddit obscura &
indiget expōne: ideo dicendū est de ipis p ordinē et pri-
mo de exclusiuis.

Sequitur de exclusiuis Et sunt qđ ex sua significa-
cione exclusionē important: et a quibz ppō red-
ditur exclusiua: ut sunt iste dcōnes Tantū solū dūtaxat
Hec autē signa qñqz excludūt grā alietatis: et qñqz grā
pluralitatis: et qñqz ponūtur in orōne sine negatione:
et qñqz cū negatione pcedente vel sequente De istis at-
dant quinqz regule Prima est ppō exclusiua sine ne-
gatione sumpta exponit p vnā copulatiuā affirmati-
uā: cui? prima ps est preiacens exclusiue: et scōa ps est
negatiua importans negationē pdicati de omibz alijs
a subiecto: ut tm̄ homo est risibilis: idest homo est risibi-
lis: et nichil aliud ab hōie est risibile: vel nichil nō hō est
risibile Tantū apostoli dei sunt. xij. i. apostoli dei sunt
xij. et nō plures q̄ xij. Scōa regula est qđ ppō exclusi

ua huiusmodi infert copulatiuā ppositā ex duabus expo-
 nentibus et quālibet earū seorsum et nō e contra Tercia
 regula ab exclusiua affirmatiua ad vlem affirmatiuā
 De terminis transpositis ē bona p̄na: si fiat exclusio grā
 alietatis et extra: vt bñ sequit̄: tm̄ aiāl est hō: ḡ om̄is hō
 est aiāl Quarta regula exclusiua p̄dictoria p̄oris expo-
 nitur p̄ disiunctiuā affirmatiuā ppositā ex p̄tibus p̄di-
 centibus p̄oris copulatiue: vt illa: nō tm̄ hō est aiāl. i. nul-
 lus hō est aiāl: vel aliqd̄ aliud ab hōie est aiāl: p̄ virtute
 p̄dictionis: et ex hoc p̄z quare ex his valet p̄na Quinta
 regula q̄ p̄pō exclusiua in q̄ ponit̄ sola negatio se-
 quens exclusionē exponit̄ p̄ vnā copulatiuā: cuius p̄ma
 pars negatiua est p̄iacens exclusiue: et sc̄da est affirma-
 tiua in qua p̄cū affirmatiue enūciat̄ de quolibet alio a
 subiecto: vt tm̄ accūs nō est substātia. i. accūs nō est sba
 et ōne aliud ab accūs est substātia Et p̄ hoc patet qua-
 liter p̄tradictoria eius est exponibilis.

Itē tractatus docēs de p̄pōibus exponibilibus Quis subiecti est. p̄pō ex-
 ponibilis/passio eius ē exponibilitas seu expō/p̄ncipiū at̄ est diffinitio p̄pōis
 exponibilis Et quibus forma? talis demrātio Om̄is p̄pō h̄is sensum obscurū
 expōe indigentē p̄pter aliqd̄ sine cathegrema ē exponibilis/sz om̄is p̄pō expo-
 nibilis est p̄pō h̄is sensum obscurū tē/ḡ om̄is p̄pō exponibilis est exponibil/
 Et cap̄ si exponibilis in subiecto vt ē d̄a eccl̄is p̄hens p̄pōem ad sp̄cālem
 rōem Et in p̄o cap̄ vt est p̄p̄ia passio dicēs aptitudine ad expōem passiua
C Si arguat̄ p̄pō est exponibilis rōe t̄ij et ira expō est p̄p̄ietas t̄ij/ḡ nō est
 p̄pōis **D**ico h̄z expō sit t̄ij t̄ij cē/nō tm̄ vt subiecti/sz est. p̄pōis vt subiecti
Prīmū punctū q̄ diffinitio p̄pōis exponibil̄ est bona q̄ h̄z aliqd̄ loco
 ḡnis vt ē p̄pō/et h̄z aliqua loco d̄rē/vt totū r̄siduū qd̄
 sequit̄ Et subdit auctor q̄ ea q̄ faciūt p̄pōez exponibile sunt in multiplici d̄a
 vtz in textu/inter q̄ p̄mo d̄ciat de exclusiuis Sūt aut̄ signa exclusiua Tantū
 d̄tarat solus solūmō vnicus p̄cise/q̄ d̄ū ponit̄ in propōe/et cadat supra sub-
 sectū p̄tū et copulā reddūt p̄pōes exclusiuas Dñ dicit auctor Signa exclusi-
 ua sunt illa q̄ ex sua significacione exclusionē important/et a quib⁹ p̄pō reddi-
 tur exclusiua Et dicit̄ notāter q̄ exclusionē important/et nō q̄ significāt exclu-
 sionē/quia signa exclusiua nō dicūtur exclusiua eo q̄ exclusionē significant/ sed
 eo q̄ exercent eā/vt tm̄ solus dicit̄ exclusiua ab exclusionē exercita/et nō ab
 exclusionē significata/sicut securis dicit̄ incisiva ab incisione exercita/et nō ab

Tractatus exponibiliū

incisione significata/qz nō significat incisionē s; securim et exercet incisionem
scindendo ¶ Itē exclusio capit duplr Vno^o vt pcepta/et isto mō designat
p hoc nomē exclusio Alio^o vt exercita/z hoc duplr Vno^o vt fit exercitatio a
citio/tūc designat p hoc vbu excludo Alio^o vt exclusio fit exercitata aliquo
instrumēto/tūc designat p signa exclusiua

Scdm punctū est qz solus qnqz capit cathegematice et tūc valet tātū
sicut solitarius/z sic multis currentib; hec ē pcedēda So
lus sortes currit/si in loco in quo sortes currit nullus alius sit currens/sed alibi
multi currāt Alio^o capit sincathegematice et exclusiue vt idē est qd nō cum
alio/z ita capit hic Itē li vnicus solū exponit grā pluralitatis/qz excludit plu
ralitatē suppositoz in eadē spē/vt vnicus homo currit sic exponit/homo cur
rit et nō sunt plures homines currentes igit ¶ Præterea hoc signū exclusiui
pctis/coiter solet determinare verbū scde inētioniis Aut verbū significās actū
anime interiorē pgnoscitiuū/et importat modū significādi/vt cū dicitur hec p.
positio/homo est aiāl pctis significat hoīez esse aiāl/sensus est qz illa ppositio
significat hoīem esse aiāl/z nō significat aliter qz hoīem esse aiāl Vñ ista pctis
sicut est significat aliqua ppō/debet sic exponi Sicut est significat aliqua p.
positio/et nō sic t nō est significat aliqua ppositio

Terciu punctū est qz dictio exclusiua qnqz cabit solū supra subiectū/qnqz
solū supra pōcatū/qnqz solū supra copulā/qnqz supra pre
dicta tria ¶ Vñ qn signū exclusiui addit subiecto/vt scz h tantū solū dēfmi
nat subiectū/tūc facit ppōem de excluso subiecto vt Tantū homo ē animal/
q tūc sic exponit copulatiu/homo et nichil aliud qz exis homo est animal Ex
quo patet qz factio syllogismo Sortes est aiāl/sortes est tm homo/igit tantū
homo est aiāl/distinguit pclusio/aut est de excluso subiecto/tūc est vera et bo
nus syllogismus Aut est ppō exclusiua/tūc est falsa nec valz syllogismus/qz
plus p̄tur in minori qz subijcit in pclusionē/qz tm vt facit ppōez exclusiua nō
est ps subiecti Itē 2° si addat p̄ro tunc li tantū facit ppōez de excluso pōcatō
et exponit etiā copulatiu/vt hō est tm aiāl. i. hō est aiāl/et nichil nō exis aiāl/
vel nō aliud qz animal ¶ Sed aduerte qn li tantū addit p̄ro pnotatiu tūc ali
quādo excludit alietatē/z aliqñ alteritatē Et sic hec ppositio sortes est tantū
albus/in casu quo esset albus debet pcedi 6^m p̄mā expōem/qz sensus ē qz sor
tes est albus/et nō aliud qz albū Sed penes 2^m sensum illa ppō debet negari
quia tunc sensus est/sortes est albus et nō aliter q̄lificatus qz albus/qd est tm/
quia sortes est calbus figuratus cē Itē 3° qn signū exclusiui addit copule. s.
quādo cabit pctis supra copulā/vt dicēdo/homo tm est aiāl/tūc talis ppō bz
exponi sic/homo est animal et hō nō est nō aiāl Vñ quādo signū exclusiui ad
dit vbo importati actionē tūc solet excludere oēm aliā actionē a vbo cui addi
tur vt sortes tantū currit/sensus est sortes currit et nichil aliud facit qz currit.
Itē 4° signū exclusiui cabit supra illa tria/tūc exponit vtpz in textu Itē ad
tribus modis p̄t addi vtz in quinto p̄cto

Quartū punctū qz signū exclusiui qn addit termino numerali/tūc red
dit ppōez duplr exponibile/scz grā alietatis/et grā
pluralitatis Ex^m vt hec ppō tm decē sunt p̄nta/grā p̄ntatis sic exponit decē
sunt p̄nta/et nō plura qz decē sunt p̄nta/igit q est va Sz grā alietatis exponit
p li aliud hoc mō/decē sunt p̄nta et nichil aliud a decem sunt p̄nta/igit q est fā
¶ Si querat an ille modus exponēdi p aliud positus in textu sit verus

Dico licet ille mod⁹ exponēdi sit cōis/nō tñ tenet formaliter in ōnibz tñs
 Primo si eēt bon⁹/sc̄q̄ret q̄ hec deberet p̄ccōi Lm̄ vñū est/exponēdo eā grā
 alicuius q̄ tñ est flā vt patebit/p̄nā et sc̄q̄la p3 qz iste exponētes sunt vere/vñū
 est et nichil aliud ab vno est/qz p̄p̄tius nō est aliud ab vno/nec plura sunt aliud
 ab vno/tñ bñ sunt alia ab vno Sc̄do sc̄q̄ret q̄ hec esset vera Tantū pater est
 deus/qd̄ est flm̄ qz filius est deus/et sp̄s sc̄us est deus/sc̄q̄la p3 qz eius exponē
 tes eēt vere. s. p̄r est deus/et nichil aliud a p̄r est deus et Tercio sc̄q̄ret q̄ hec
 esset vā Lm̄ iste fenix erit fenix/qd̄ est flm̄ h̄z successiue erant plures fenices/
 p̄nā tenet: p̄ eius exponētes sunt v̄e. s. iste fenix erit fenix/et nichil aliud ab isto
 fenice erit fenix/qz fenix futurus/nō erit aliud ab isto/qz nō q̄ simul erit cū isto
 igit̄ nō erit aliud Propter istas rōes alij p̄p̄dēm exclusiuā affirmatiuā sic ex
 ponūt Lm̄ aiāl est hō. i. aiāl est hō/et nullū nō aiāl est hō/capiendo li nō infini
 tāter/et sic dicta argumēta nō p̄cedūt Sz alij adhuc aliter exponūt/et dicunt
 q̄ sc̄da exponēs erit p̄ negationē negantē sic sc̄z Lm̄ aiāl est hō. i. aiāl est homo
 et nichil qd̄ nō est aiāl est hō/capiendo li aliqd̄ inclusum in nichil pure transcen
 denter/ita q̄ li p̄p̄tius bñ dicat aliqd̄ Et li qd̄ licet sit neutri gñis/tñ nō solū im
 portat eēticiā/sz quālibet rē moxiter Et istā tñ aiāl nō est hō exponūt sic/aiāl
 nō est hō/et nichil qd̄ nō est aiāl nō est hō Et p̄dictorias predictaz exponūt p̄
 disiunctiūas p̄positas ex p̄tibz p̄tradicentibz

Quintū punctū ē qñ signū exclusiuū addit termino cōi distributo hñti
 plura supposita/p̄t exponi p̄p̄rie et im. p̄p̄rie Ex^m
 tñ ōnis hō est risibilis/p̄p̄rie sic ōnis hō est risibilis/et nichil aliud ab ōni hōie
 est risibile/et sic semp̄ est flā/im. p̄p̄rie sic ōnis hō est risibilis/et nichil aliud ab
 hōie est risibile/vel sic et nichil qd̄ nō est hō est risibile/iuxta 3^m modū exponē
 di dictū Sc̄do signū exclusiuū qñ addit termino significāti numerū p̄t exponi
 p̄p̄rie et im. p̄p̄rie/vt tñ tres hōies sunt/tñ vñū est/p̄p̄rie exponit grā alicui
 tis/improprie grā pluralitatis/vt patz in q̄rto p̄icto Tercio qñ signū exclu
 siuū addit de cōi significāti totū integrale/p̄t exponi p̄p̄rie et improprie Ex^m
 Lm̄ dom⁹ est alba/improprie exponit sic domus est alba/et nichil aliud a do
 mo qd̄ nō est ps dom⁹ est albū q̄ est vera Sz p̄p̄rie sic dom⁹ est albū/et nichil
 aliud a domo est albū Aut sic/et nichil qd̄ nō est dom⁹ est albū/q̄ est impossibi
 lis/qz infert suā p̄tradicentiā p3 sic/tñ domus est alba/et domus est alba/et vl
 tra domus ē alba/igit̄ ps domus est alba/sz ps domus ē aliud a domo/igitur
 aliud a domo est albū/igit̄ nō tñ dom⁹ ē alba Itē adhuc 6^m istū sensum im. p̄
 p̄riū ista nō est vera/tñ ignis calefacit/nā qñ ignis calefacit/tūc caliditas cale
 facit q̄ nō est ignis nec ps ignis Sz p̄cedit 6^m intellc̄m adhuc magis im. p̄p̄riū
 sc̄z ignis calefacit/et nichil aliud ab igne/et ab eius p̄tibz/et ab eius acc̄tibz
 calefacit/et hoc est possibile Ex q̄bus ōnibz p3 qz p̄p̄rie exponendo/ōnis iste
 p̄p̄dēs sunt impossibiles Lm̄ pater est/tñ p̄p̄tius est/tñ hō est/tñ domus est
 tñ albū est et/qz quēlibet illarū infert suā p̄dictoriā

Queritur primo utrū hoc sophisma sit verū Lm̄ vñū est **A** Arguit̄
 q̄ sic p̄bat vñū ē et nichil aliud ab vno ē/igit̄ tñ vñū
 est/p̄nā tenet ab exponētibz ad expositā Sc̄da ps aūtis p̄bat si aliqd̄ aliud ab
 vno esset/tūc aliud ab aliquo eēt/et sic aliqd̄ esset qd̄ nō esset aliqd̄ qd̄ implicat
 p̄dictionē Sc̄do sic oē ens est vñū/et tñ vñū est/p̄nā tenet ab vti ad exclusiuā
 de terminis transpositis Tñs p̄bat p̄p̄m q̄to metha^c/ens et vñū p̄uertit̄
 Tercio fortes ē/et fortes ē tñ vñū/et tñ vñū est Quarto tñ vñū est vñū/igit̄

Tractatus exponibilium

tm̄ vnū est/ p̄na tenet ab est 3° adiacēte ad est 2° adiacens Quinto vnū est et n̄
 plura q̄ vnū sunt/ igit̄ tm̄ vnū est tenet p̄na p̄ expōem Sc̄da ps̄ aītis p̄batur
 qz p̄dictioīū 2° p̄ris est s̄m̄ sc̄z plura q̄ vnū sunt/ qz seq̄t̄ plura q̄ vnū sunt/ igit̄
 quolibet vnū plura sunt/ p̄z qz li vnū in ante distribuit p̄ li plura q̄ Sc̄z p̄ris est
 est s̄m̄ qz isto 2° nulla plura sunt/ qz istud 2° ē infinite ptes/ mō ifinitis nul-
 la sunt plura Sexto sophisma est p̄pō cui⁹ subiectū et p̄tū supponūt p̄ eodē
 igit̄ verū Septimo si esset s̄m̄ hoc eēt ideo qz aliqua esset multitudo entū vt
 pplus vel exercitus q̄ nō esset aliqd vnū/ p̄z hoc p̄ illos q̄ negāt sophisma Sc̄z
 hoc dici nō p̄t/ p̄bat qz bñ seq̄t pplus est vnū aggregatū/ q̄ pplus est vnū/ p̄na
 tenet a pte in mō/ itē seq̄t bñ pplus est vnū/ q̄ est vna res/ et p̄ 2° q̄ est vnū ¶
 In oppositū arguit in p̄bado sic Ex sophismate seq̄t s̄m̄/ q̄ est s̄m̄/ p̄na tenz
 qz s̄m̄ seq̄t ex fallo 2° boy An̄s p̄bat qz seq̄t L̄m̄ vnū est/ q̄ oē ex̄ns ē vnū/ ab
 exclusiua ad eius vlem̄ Et vltra seq̄t De ex̄ns est vnū/ exercitus est ex̄ns/ q̄ ex
 ercitus est vnū/ conclusio ē falsa/ et nō minor/ q̄ maior qd̄ est sophisma Sc̄do sic
 plura qd̄ vnū sunt/ igit̄ nō tm̄ vnū est/ p̄na est nota An̄s p̄bat q̄tuor sunt 2 sex
 sunt et infinita sunt/ igit̄ plura q̄ vnū sunt ¶ Itē si sophisma esset verū p̄hus
 male reprehēdit̄ p̄m̄enidē et mellissim̄ in p̄mo p̄h̄oīz p̄pter hoc qz ip̄i po-
 fuerūt tm̄ vnū eē ¶ Oīco ad sophisma qz ip̄m̄ est multipliciter distingūendū
 p̄mo qz p̄t esse p̄pō de excluso subiecto/ tūc li tm̄ est ps̄ subiecti Et sic ip̄m̄ est
 verū qz sensus est/ aliqd qd̄ est vnū/ et nichil aliud q̄ vnū est/ vel sic Aliqd qd̄ ē
 vnū/ et nō plura q̄ vnū est/ et hoc est verū/ qz vnū indiuisibile est vnū/ et nō plu-
 ra q̄ vnū est/ vel est vnū et nichil qd̄ non est vnū Sc̄do sophisma p̄t esse p̄pō
 exclusiua/ et sic li tantū nō est ps̄ subiecti/ qz nō solū cadit supra subiectū/ s̄ et iā
 supra p̄tū Et isto 2° itez est distingūendū Vno^o exponit̄ grā pluralitatis 2 sic
 ip̄m̄ est verū/ vt p̄bat quinta rō sup̄dca Alio^o exponit̄ grā alietatis 2 sic ē s̄m̄
 vt 3° qz ex sophismate seq̄t s̄m̄ igit̄ ip̄m̄ s̄m̄ An̄s p̄bat vt in p̄marōne post qz
 positū Sc̄do p̄bat Aliqd qd̄ nō est vnū est/ igit̄ nō tm̄ vnū ē p̄na nota An̄s
 p̄bat de exercitu/ qz exercit⁹ est 2 nō est tm̄ vnū Ex quo p̄z qz sophisma nō est
 simplr̄ p̄cedendū/ nec simplr̄ negandū/ s̄z distingūendū qz h̄z duplicē sensum ve-
 rū/ et vnū s̄m̄ Ad argumēta dicendū ad p̄mū qz exponēdo sophisma sic ē s̄m̄
 s̄z inq̄tū est verū debz aliter exponi vt dictū est Ad 2° qz ista oē ens est vnū/ ē
 distingūēda/ qz si liens capī p̄cipialiter et trāscendēter/ tūc illa est falsa 2 p̄na
 est bona Si capiat̄ nōialiter tūc p̄na nō valet/ qz li ens in ante capī p̄cipialr̄
 et p̄hus q̄to metha^{cc} cepit li ens nōialiter Ad 3° d̄z p̄cedēdo totū si cōclusio
 fit de excluso subiecto Si nō tūc plus est p̄tū minoris q̄ subiectū cōclusionis.
 Ad q̄rtū dico qz ab est 3° adiacēte/ ad est 2° adiacens cū distributione p̄ti/ non
 valet p̄na ¶ Quinta rō arguit p̄ dictis ¶ Ad sextū negat̄ p̄na/ qz p̄tū distri-
 buit̄ p̄ plurib⁹ q̄ subiectū supponit Ad septimū p̄cedit̄ maior/ et negat̄ miōr
 ad p̄bationē negat̄ p̄na/ qz ibi nō arguit a pte in mō/ qz li aggregatū est de iā
 cio diminiues sc̄tā li vnū in ante capī adiectiue/ et in ante capī substantiue/ itē
 pplus est vnus/ q̄ est vna res si illa p̄cedit̄/ tūc negat̄ ista/ q̄ est vnū/ qz li res est
 transcendēs p̄ aliqb⁹ p̄ q̄bus li vnū nō supponit ¶ Ad rōnes in p̄bates
 ad p̄mā dico qz bñ p̄bat sophisma s̄m̄ in vno sensu negato ¶ Ad sc̄dam ne-
 gat̄ aīns/ ad p̄bationē quatuor sunt sex sunt 2 negat̄ p̄na p̄pter distributionē
 de li plura q̄/ sed bñ p̄cedit̄/ q̄ vno plura sunt/ vel aliquo qd̄ est vnū plura sunt
 ¶ Ad 3° dico qz p̄hus nō reprehēdit̄ illos p̄pter qz posuerūt tm̄ vnū eē expo-
 nendo hoc grā pluralitatis/ s̄z ideo qz posuerūt sic esse tm̄ vnū qz nullo modo

Est plura/ideo bñ reprehendit illos ¶ Si arguat cū dico tm̄ vñ est/ibi p̄dicar v̄le v̄liter sumptū/ḡ ipm̄ est s̄m̄ Lina p̄bat quia subiectū supponit p̄v̄se tm̄ et p̄tū distributivē/qz implicite valet ista tm̄ vñ est ōne ens ¶ Oico non q̄libet termin⁹ distributus est v̄le v̄liter sumptū/sz solū qui capit cū signo vñi v̄teriali distributivō ...

Queritur secūdo vtrū hoc sophisma sit verū Tantū pater est/posito q̄ sunt infiniti hoīes quoz quilibet fuit p̄ vñi et f̄lius alteri⁹/et nō alij tūc p̄bat sophisma p̄ exponetes Pater ē et nichil aliud a p̄tē est ¶ In oppositū arguit q̄n̄ relatiuo addit dictio exclusiua in ppōne de est r̄o adiacete ad qd̄ reltm̄ sc̄q̄tur sūi correlatm̄ p̄ ppōez de p̄nti illa ē impossibilis ¶ Oico q̄ aliqua ppō p̄t tripliciter eē impossibilis Vno de forma. s. q̄ implicat d̄bitionē vt ista fortes ē/ r̄ fortes nō est/cui⁹ d̄bictoria ē n̄cia Sorres est/vel fortes nō est Aliq̄ ē impossibilis nō de forma/sz de materia scz p̄pter significatiōes tm̄noz/vt tm̄ p̄ est/si aut̄ dicat tm̄ deus est/nō est impossibilis Tercio/ppō dicit impossibilis/nō qz includit d̄bitionē de forma vel significatiō/sz qz nō p̄t sic eē naturaliter sicut illa ppō significat/et sic impossibile est q̄ aliqd̄ moueat velocius celo/z illud impossibile quodamō vocat p̄mo ce li impossibile s̄m̄ ¶ Alia d̄bictio/que d̄a sunt relatiua ad ḡ sequit̄ sua correlatiua de p̄nti/vt simile pater Alia ad ḡ sequit̄ solū de p̄terito futuro vel possibili/vt posterius pus scibile Ex istis dico q̄ sophisma nō ē impossibile de forma/sco solū de materia ¶ Itē si fortes sciat septē artes liberales/et nūl⁹ ali⁹ q̄uis vnus alter sciat tres/et alter q̄tuoz/tamē hec manet vera Lm̄ fortes scit septē artes liberales ¶ Et si arguat alij sciunt septē artes/ḡ nō tantū fortes ¶ Oico negādo p̄nam qz a singulari numero nō debz fieri exclusio nisi p̄ iurmerā singularē/mōlicet illi duo sint alij a forte/nō tm̄ sunt aliud ab ipo ¶ Itē posito q̄ fortes r̄ plato currat et nō alij/ista est v̄a Lm̄ alter istoz currit parz exponēdo qz alter r̄ nullus alius ab altero istoz currit Et hoc capiēdo li alter p̄ signo p̄ticulari/vt est aliqd̄ Et si inferat/si tm̄ alter/ḡ nō alius vel nō ambo ¶ Dico p̄na nō valet capiēdo li alter p̄ticulari/licz valet capiēdo ipm̄ im̄ pp̄te put̄ imporet p̄ncipiū numeri excludens pl̄tatem.

Arguitur primo cōtra d̄bitionē ppōis exponibilis Aliq̄ sunt ppōnes exponibiles in q̄bus non ponit s̄ncathegema vt sunt ppōnes de incipit et desinit/ḡ male dicit in d̄bitione p̄pter aliqd̄ s̄ncathegema eē ¶ Oico licet ibi nō sit s̄ncathegema explicite/tamē implicite et v̄tualiter ¶ Replicat nulla dictio cathegematica p̄t habere v̄tutē d̄bitionis s̄ncathegematice cū dictio cathegematica sit p̄ se significatiua/sz ista v̄ba incipit r̄ desinit sunt cathegematica p̄ se significatiua/ḡ nō includūt v̄tutē d̄bitionis s̄ncathegematice ¶ Oico licet nulla dictio pure cathegematica habeat v̄tutē d̄bitionis s̄ncathegematice/et sic ē de incipit et desinit

Arguitur secūdo p̄tra textū vbi dicit/hec autē signa q̄nqz excludūt grā alicetatis/q̄nqz grā pluralitatis Lōtra illud qd̄ exponit grā alicetatis p̄t exponi grā pluralitatis/ḡ male dicit q̄ signa exclusiua q̄nqz excludūt grā alicetatis eē ¶ Oico licet aliq̄n̄ illud quod exponit grā alicetatis possit exponi grā pluralitatis/vt ista tm̄ aīalia rōnalia sunt r̄sibilia/tm̄ hoc nō est verū de ōni ppōne exclusiua/ḡ exponit grā alicetatis ¶ Replicat ōis ppō exclusiua de tm̄ino numerali potest exponi grā pluralitatis et grā alicetatis

Tractatus exponibiliū

tis vtzp in q̄rto p̄cto / ḡ ōnis pp̄o exclusiua potest vtroq̄ mō exponi / p̄na te
ner a pte in mō ad suū totū ¶ Oico negādo p̄nam / et vltra dico q̄ ille locus
tenet arguendo sine distributione / qz nō sequit̄ ōnis homo albus currit / ḡ ōnis
homo currit ¶ Si arguat sic si pp̄o exclusiua de termino numericali duplr.
exponit̄ vel ḡ abo sensus sunt sibi pp̄ij vel alter tm̄ ¶ Oico q̄ alter est sibi
pp̄ius scz expositio q̄ fit grā alicetatis / vt vult petrus de aliaco

Arguitur tercio cōtra p̄mā regulā / nō seq̄t̄ tm̄ aiāl est homo / igit̄ aiāl ē
homo / et nichil aliud ab aiāli est homo / et tm̄ arguit̄ p
regulā / ḡ ipa est flā ¶ D̄ nō seq̄tur pb̄o qz añs est verū vt notū est / et 2^a ps p̄nt̄
est falsa / scz nichil aliud ab aiāli est homo / pater qz ex ip̄o seq̄tur flm̄ sic arguen
do / nichil aliud ab aiāli est homo / igit̄ nichil nō idē aiāli est homo / p̄na tenet qz
nō idem et nichil aliud eq̄pollent̄ ¶ H̄d hoc dico p̄cedendo totū huc vsq̄ ¶ Tunc
arguit̄ vltra / nichil non idē aiāli est homo / ḡ q̄dlibet idem aiāli est homo / quia
nichil nō et q̄dlibet eq̄pollent̄ p̄ sc̄dam regulā equipollentiarū ¶ Et vltra q̄dlibet
bet idē aiāli est / ḡ azinus est idē aiāli / ḡ azinus est hō / p̄ns est manifeste flm̄ / igit̄
et illa ad quā sequebat̄ / scz nichil aliud ab aiāli ē homo q̄d crat̄ pb̄ansū ¶ Di
co negando p̄mā p̄nam ab pb̄ationē dic̄it̄ qz capiendo li nō infinitat̄er sicut in
ante cap̄it̄ / tūc nichil nō / et q̄dlibet nō equipollent̄ / ḡ solū eq̄pollent̄ put̄ li nō
cap̄it̄ negat̄ / et si nō cap̄iat in ante negat̄er ip̄m est flm̄ ¶ Etiā dic̄it̄ qz licz nichil
nō et q̄dlibet equipollent̄ ¶ Tū nichil nō idē aiāli / et q̄dlibet nō idem aiāli nō eq̄
pollent̄ p̄pter duas causas / quia cū dic̄it̄ nichil nō idem aiāli est homo / ille due
negationes nō ferūt̄ur ad eandē copulā / quia p̄ma fertur ad hoc verbū est / alia
vero ad hoc p̄ticipiū existēs subintellectū / sc̄da causa qz ille due nō sunt eiusdē
subiecti / qz subiectū vni⁹ ē ens idē alteri q̄d nō est subiectū alterius ¶ Re
plicat̄ adhuc illa sc̄da exponens est falsa scz nichil aliud ab animali est homo /
pb̄at̄ quia ex ip̄a seq̄tur falsum hoc mō / aiāl est homo / et nichil aliud ab aiāli
est / ḡ tm̄ aiāl est homo / p̄ns est flm̄ et hoc p̄pter sc̄daz p̄tē falsam igit̄ / pb̄atur
añs qz bñ sequit̄ tm̄ animal est hō / ḡ tm̄ aiāl est dñs a nō hōie / p̄na tenz / quia li
homo et li dñs a nō hōie sunt tm̄ini p̄uertibiles / tūc vltra tm̄ aiāl est differens
a nō homine / ḡ tm̄ aiāl est differens a nō aiāli / et etiā seq̄t̄ ḡ tm̄ animal est non
differens a soite / p̄ns est flm̄ igit̄ ¶ Oico negādo vltimā p̄nam qz arguit̄ ab
inferiori ad sup̄ius cū distributione / nā nō animal est termin⁹ inferior in sup̄po
nendo ad li nonfortes .. ..

Arguitur quarto cōtra terciā regulā sic / nō seq̄tur tm̄ .xij. sunt apli dei
ḡ oēs apli dei sunt duodecim / et tm̄ arguit̄ p̄ terciā re
gulā et / qz nō sequit̄ / qz añs est verū et p̄ns falsum / quia ex ip̄o seq̄tur falsum /
scz oēs apostoli dei sunt duodecim / petrus et paulus sunt apostoli dei / ḡ pet⁹
et paulus sunt duodecim ¶ Oico qz regula intelligit̄ solū qñ pp̄o exclusiua
exponit̄ grā alicetatis / mō dicta pp̄o exponit̄ solū grā pluralitatis ¶ Re
plicat̄ ista exponit̄ grā alicetatis tantū aiālia sunt sensibilia / et tamē nō sequit̄ / ḡ
ōnia sensibilia sunt aiālia / qz añs est vtz / et p̄ns est flm̄ / nā multa sunt sensibilia
q̄ nō sunt aiālia ¶ Oico licet multa sint sensibilia passiuē capta q̄ nō sint ōni
malia / tamen nulla sunt actiuē capta quin sint animalia Et ita li sensibile cap̄it̄
tur equoçe .. ..

Sequitur de dōnibus exceptiuis Et dicitur dō
 nes exceptiue q̄ significāt exceptionē alicui⁹ cō
 tenti sub aliquo distributo vt preter preterq̄ nisi zē de
 quib⁹ tales dant̄ regule Prima est ōnis exceptio fit a
 toto in q̄sitate Est at̄ totū in q̄sitate t̄min⁹ cōis sump
 tus cū signo vlti: vt ōnis hō preter sortē currit Sc̄ba re
 gula dictio exceptiua nō impedita facit terminū cōem
 supra quē cadit immediate supponere simpliciter: vt ōne
 aiāl preter hoīem est irrōnale Tercia regula vltis af
 firmatiua exceptiua exponit̄ copulatiue p̄ tres expo
 nentes cathedonicas quarū prima affirmat̄ p̄cū de sub
 iecto sumpto cū li aliud ab illo Et in secunda affirma
 tur terminus a quo fit exceptio: et in tertia negatur p̄
 dicatū de termino excepto: vt ōne aiāl preter hoīez est
 irrōnale Exponit̄ sic **N**ō aiāl aliud ab homine est irrō
 nale: et ōnis homo est aiāl: z nullus hō nō est irrōnalis
 Ex quo patet q̄ exceptiua negatiua p̄dictoria p̄ceden
 tis debet exponi disiunctiue p̄ ppōnes p̄dicentes expo
 nentib⁹ ipam affirmatiuā: hoc patet p̄ naturā p̄dictio
 nis Quarta regula vltis exceptiua negatiua exponit̄
 copulatiue p̄ tres ppōnes: in quarū prima negat̄ p̄cū
 de subiecto sumpto cū li aliud ab illo: in sc̄ba affirmat̄
 subiectū de termino qui excipit̄: in tertia affirmat̄ vltē
 p̄cū de t̄mino excepto: vt hic Nullū aiāl p̄terq̄ homo
 est risibile: sic exponit̄ idest nullū aiāl aliud ab hoīe ē ri
 sibile: sed homo est aiāl: et ōnis homo est risibilis Ex p̄
 dictis patet qualiter sue p̄radictione sunt exponende
 et qualiter p̄na valet ab ipis

Primum punctū est q̄ ista duo exceptiua nisi et p̄ter capiūt̄ multis modis
 Vñ nisi capit̄ dupl̄r Vno° capit̄ exceptiue/vt nullus hō
 nisi sortē occurrit Alio° capit̄ cōsequentiue/et sic reddat̄ ppōem p̄bitionale/vt

Tractatus exponibiliū

nisi hō esset aiāl/hō nō esset sensitiu⁹/et tūc est talis nature/q̄ negatio inclusa in nisi/solū distribuit terminū sequentē copulā ppōis cathē^m in q̄ ponit Et sic in pōcā ppōne li hō nō distribuit q̄ sensus est/si hō nō esset aiāl/hō nō cēt sen sitiuus Lorelaric seq̄ q̄ hec ē flā/nisi hō aiāl nō esset/hō nō esset sensitiu⁹/q̄ aiāl ex quo p̄cedit copulā nō distribuit/z sic est sensus eius iste Si hō aiāl non esset/hō nō esset sensitiuus/q̄ est p̄dicialis manifeste flā/quia eius antecedens est verū/et p̄sequens falsum..

Scdm punctū p̄ter cap̄ q̄tuor modis Dno^o subtractiue/vt q̄tuor p̄ter vnū sunt tria. i. vno abstracto a q̄tuor remanent tria

Secdo cap̄ adūctiue/vt fortes dēt michi florenū p̄ter antiquū debitū. i. fortes debet michi florenū et antiquū debitū **Tercio** cap̄ negatiue et sic est idē qd sine/vt ego faciā hoc p̄ter te **Quarto** cap̄ exceptiue/vt oē aiāl p̄ter hoīez est brutū/et ita cap̄ hic **N**ic aduerte q̄ p̄ter modū exponēdi positū in textu est alius facili⁹ p̄ duas exponētes/vt omīs hō p̄ter forte currit/Exponit sic **S**ortes nō currit/et oīs hō ali⁹ a forte currit/igit̄ omīs hō p̄ter forte currit

Terciu punctū q̄ auctoz in textu ponit q̄tuor regulas/p̄^m est q̄ omīs exceptio dēt fieri a toto in q̄ritate Rō est nā opz q̄ illa q̄ excipiūt sint p̄^m actū p̄tenta in eo a quo excipiūt/et q̄ sole p̄tes totius in q̄ritate sunt actualiter p̄tēte in suo toto/et nō p̄tes alioz totoz **E**x quo colligit̄ q̄ ad hoc vt aliq̄d vere excipiāt req̄rit̄ q̄ sit p̄ illi⁹ a quo excipiūt p̄^m actū/aut p̄ reductionē p̄tineat sub illo **I**deo vt ayūt **E**xceptiua affirmatiua est ex cap̄tio ptis subiectiue/aut ptis in inō a suo toto/ideo ad hoc q̄ exceptiua sit vera opz q̄ p̄ extra capta verificat̄ de subiecto a quo sit exceptio **S**eq̄ q̄ ista nō est p̄ba excep^o **O**mīs hō p̄ter azimū currit **A**lic regule clare patet in textu

Queritur primo et extra sit bona p̄na **D**ico q̄ sic/q̄ v̄tualiter arguit̄ ab vno p̄uertibili ad aliud **A**rguit̄ nō sequit̄ **N**ullus homo ali⁹ a te est azim⁹/vel tu nō es azimus/vel tu es hō/ḡ nullus hō p̄ter te est azim⁹/z tñ arguit̄ ab exponētib⁹ zc/q̄ nō seq̄t q̄ añs est vna distiuctiua v̄a/et p̄ns falsum/pz q̄ bñ seq̄t/nullus hō p̄ter te est azim⁹/ḡ tu es azimus/q̄ ad te descendendū ē affirmatiue **D**ico negādo minozē q̄ ibi arguit̄ ab exponētib⁹ sufficienter exponētib⁹ exceptiua/q̄ illa exceptiua/nullus hō p̄ter te ē azim⁹/debet exponi copulatiue sic/nullus hō ali⁹ a te ē azimus/et tu es hō/z tu es azim⁹/q̄ debz exponi p̄rio mō respēcū hui⁹/omīs hō p̄ter te est azim⁹ q̄ est sua p̄na **E**t licet ipa sit negatiua/tñ dco exceptiua nō negat̄/et ideo nō dz exponi distiuctiue **S**e cūdo arguit̄ nō seq̄t **D**e aiāl aliud ab hoīe est irrōnale/et omīs hō est aiāl/z nullus hō est irrōnalis/ḡ oē aiāl p̄ter hoīem est irrōnale/pz q̄ añs est verū/z p̄ns flm̄ p̄bat̄/nā seq̄t oē aiāl p̄ter hoīez est irrōnale/ḡ oē aiāl p̄ter forte ē irrōnale qz ar² ibi a supiozi distributo ad inferi⁹/et tñ p̄ns est flm̄ **D**ico q̄ in exceptiuis nō vz p̄na arguēdo ab inferiozi ad supi⁹/nec cō qz nō seq̄t/oē aiāl p̄ter forte currit/ḡ oē aiāl p̄ter hoīem currit **E**tia dz licet ex p̄te t̄ioz sup̄ quos cabit dco exceptiua bñ ar² a supiozi ad inferius/tñ q̄tū est ex p̄te totaliū extremoz arguit̄ ab inferiozi distributo ad supius distributū/qz li aiāl p̄ter hoīem suppo

p̄ pauciorib⁹ q̄ li aiāl p̄ter forte **T**ercio ar² nō seq̄t **O**mīs ppō alia ab exceptiua ē v̄a/et nulla ab exceptiua est v̄a/et omīs exceptiua est ppō/igit̄ omīs ppō p̄ter exceptiua est v̄a **P**onendo casum q̄ nulla ppō sit in mūdo nisi ista de² ē/et pōcā ppō exceptiua/tūc pz veritas anti⁹/leo p̄ns est flm̄ q̄ falsificat

seipm/qz bn scq̄ Omnis ppō pter exceptiua est va/igit nulla ppō exceptiua ē
 va ¶ Ad hoc dicit quia q̄ dca ppō nō dēt sic exponi/qz ppter reflectiōē
 casus s̄t ypothē^{ca} se ēē va/et se ēē nam Et d̄r negādo q̄ ipa est ppō exceptiua
 s̄t ē vna ypo^{ca} copulatiua/licz sine positioē casus ēēt simplex exceptiua et cō
 cedūt q̄ ppter casum p̄tinentē variat bonitas p̄tēdūmō p̄ illū casum mutat
 significatio ppōnū sicut fit in p̄posito ¶ Alij dicūt q̄ ps ppōnis nō p̄t sup
 ponere p̄ ppōē cui⁹ ē ps/r⁹ p̄cedūt hāc ppōcz in casu posito/ōnis ppō p̄t
 exceptiua est va/et negat q̄ falsificat seipam/vlteri⁹ negāt illā p̄nam Omnis p̄
 pō pter exceptiua est va/ḡ nulla ppō exceptiua est va/s̄z d̄bet et sic p̄cludi/ḡ
 nulla ppō exceptiua alia ab ante est va/et hoc est verū qz nulla ē alia p̄ casum

Queritur secūdo

vrū s̄t sophisma fit vcz ¶ De aiāl pter hoiēz ē irrōna
 le ¶ Probat ipm esse vcz sic ¶ De aiāl aliud ab hoiē
 ē irrōnale/et omis hō ē aiāl/et nullus hō ē irrōnalis/igit oē aiāl pter hoiēm ē ir
 rōnale/p̄na t̄z ab exponētib⁹ sufficiēter sumptis/et aīs p̄ q̄libet pte est verū
 ¶ In oppo^m ar²/oē al⁹ pter hoiēz est irrōnale/ōnis hō est aiāl/ḡ oīs hō pter hō
 minē est irrōnal/ p̄na t̄z in barbara/et p̄clo est flā/ḡ aliq̄ p̄missax/nō minor ḡ
 maior qd̄ ē sophisma ¶ Dico q̄ ibi ar² a restricto ad nō restrictū ex pte li at
 qd̄ in maiori restringit ad oē al⁹ aliud ab hoiē/et in minori nō restringit/d̄z ḡ sic
 s̄t sumi/s̄z omis hō est aiāl aliud ab hoiē/r⁹ minor ē flā ¶ Scdo ar²/oē al⁹ pter
 hoiēz ē irrōnale/sortē ē hō/ḡ oē aiāl pter sorte ē irrōnale/p̄na t̄z in darij/p̄clo
 est flā/ḡ et maior qd̄ est sophisma/qz minor ē va ¶ Dico q̄ li aiāl p̄ pluribz
 distribuit in p̄cloē q̄ sup⁹ in maiori/qz i maiori nō sup⁹ p̄ aliquo hoiē ppter li
 p̄ter/et in p̄cloē sup⁹ p̄ quolibz hoiē excepto sorte ¶ Tercio ar² descendēdo
 sub li aiāl bn scq̄ ¶ De aiāl pter hoiēz ē irrōnale/ḡ h̄ aiāl pter hoiēm ē irrōnale/
 et hoc aiāl pter hoiēz ē irrōnale/demonstrādo sorte et platone/ḡ sunt flē r̄ im p̄
 prie ḡ et sophisma est flm ¶ Dico negādo illū descēsum/qz nō descēdit ad illa
 aiālia p̄ qd̄⁹ li aiāl distribuit ¶ Triā li p̄ter d̄z mutari in li aliud/vt sic ḡ h̄ aiāl aliū
 ab hoiē ē irrōnale/et hoc aiāl aliud ab hoiē ē irrōnale/demonstrādo sp̄ butū.
 ¶ Si dicas q̄ adhuc ē flā descendēdo sub li hoiēm/vt oē aiāl pter istā hoiēz
 ē irrōnale/r⁹ de alijs qd̄ est flm ¶ Dico q̄ ibi p̄mittit fallacia figure d̄cōnis ar
 guēdo a sup̄pōne simplici ad p̄sonalē ¶ De isto patuit supra in regulis sup̄pōnū.
 ¶ Arguit 4°/oē aiāl pter hoiēz ē irrōnale/ḡ oē aiāl ē irrōnale pter hoiēz
 p̄z p̄na qz nōia r̄ vba trāspōsita idē s̄gn̄t retēta cadē sup̄pōē r̄ aphacione sicut
 in p̄posito/s̄z p̄ns ē flm/qz ad ipm scq̄ qd̄libet aiāl ē irrōnale ¶ Dico negā
 do p̄nam/et ad auctoritatē nōia et vba trāspōsita idē s̄gn̄t verū ē p̄uatis cisōē
 p̄petatib⁹ ē minor/mō ibi variat restrictio/qz li aiāl in ante sup̄pōē p̄ quolibz
 aiāl/et in ante solū p̄ aiāl irrōnali.

Arguitur primo

¶ textū ista d̄cō pter ē d̄cō exceptiua/et tñ nō sp̄t ex
 ceptionē/ḡ d̄ diffinitionē d̄cōm̄ exceptiuarū/p̄batur
 aīs qz cū dico/tu dēs michi decē frācos pter .xv. scuta/li p̄ter nō s̄t exceptiōē
 qz scnius ē tu dēs dccē frācos cū q̄ndecim scutis ¶ Dico q̄ li p̄ter nō s̄t capi
 tur exceptiue/s̄z q̄nq̄z negatiue/q̄nq̄z abstractiue/q̄nq̄z associatiue/vt in d̄cō ex
 emplo ¶ Replicat/h̄ li p̄ter capit exceptiue/ōnis hō pter asinū eurrit/et tñ
 nō s̄gn̄t exceptiōē/qd̄ p̄z qz illud qd̄ excipit debet p̄tineri sub illo a quo fit ex
 ceptio vt dicit textus/mō sic nō est hic ¶ Dico verū ē in exceptiua p̄pe cap
 ta/mō hic nō est exceptiua p̄prie dicta.

Arguitur secūdo

¶ exceptio q̄nq̄z fit a toto intēḡli/vt totus ethiops est
 niger p̄ter dentes/ḡ male dicit p̄^a regula q̄ exceptio

Tractatus exponibiliū

oꝝ fieri a toto in q̄titate ¶ Dico q̄ auctor sub toto in q̄titate p̄hendit totū integrale/q̄ in vtroq; ptes actualit sunt i toto ¶ Replicat hec ē pp̄o exceptiua nōōnis hō pter forte turrū/et tñ exceptio nō fit a toto in q̄titate/ā a toto inteḡli igit̄ ¶ Dicit̄ ad h̄ q̄dā q̄ exceptio oꝝ fieri a toto in q̄titate. Iā tio distributo f̄ saltē capto cū signo v̄l/ sic ē h̄ Alij tñ dicūt q̄ ē exceptiā i p̄pa

Arguitur tercio si om̄s exceptio debeat fieri a toto in q̄titate sequerēt q̄ oīs pp̄o exceptiua erit v̄l/ sic v̄l/ tñ v̄l/ q̄ ex ipa saltē affirmatiā p̄t fieri syllo⁹ in dañj sic arguēdo Om̄is hō pter forte curru/ plato est hō/ q̄ plato pter forte currit/ p̄ns est̄ pp̄riū et impossibile/ q̄ p̄ ep̄oem conclusionis seq̄rēt q̄ plato eēt fortis ¶ Dico q̄ exceptiua nō p̄t eē maior in dañj ad cōcludendū suā singularē formaliter ¶ Replicat subiectū exceptiue stat p̄fuse distributiue/ ita q̄ sub ip̄o licz descēdere aut subsumere in minori t̄q̄ sub im̄ino v̄l/ distributo ad inferendū p̄lōem/ q̄ exceptiua p̄t esse maior in dañj ¶ Dico licet subiectū in exceptiua supponat p̄fuse distributiue/ hoc tñ est immobiliter et iō nō p̄t sub eo sublimi ad inferendā suā singularē Alij tñ dicūt q̄ licet ex exceptiua affirmatiua maiori in p̄ma figura syllogizare/ sic t̄q̄ licet ter debet mutari in aliud/ vt dñe aiāl pter hōem currit/ azinus est aiāl aliud ab homine/ igitur azinus currit.

Arguitur quarto termin⁹ cōis sup̄ quē cadit signū exceptiū supponit p̄sonaliter/ q̄ sc̄da regula male dicit q̄ supponit simplr An̄s p̄bat q̄ termin⁹ exceptus excipit̄ resp̄cū alicui⁹ actus/ s̄ actus sunt sup̄ postōy et singulariū/ v̄t p̄mo m̄tha^o q̄ supponit p̄sonaliter p̄ suppositis ¶ Dico q̄ licet supponat simplr et p̄ re v̄l/ tñ hoc est s̄m̄ habitudinē et inclinationē ad supposita indēiata ¶ Replicat cū d̄/ om̄s hō videt oēz hōēz p̄t se/ s̄bi se nō supponit simplr/ s̄ p̄fuse distributiue p̄ tot suppositis p̄ quot supponit suū añs v̄t in suppositibz relatiuoz/ igit̄ nō supponit simplr ¶ Dico q̄ certus intelligit̄ qñ signū cadit sup̄ terminū cōem absolutū ¶ Si q̄ras an̄ sit v̄a et ponat̄ casus q̄ quisq; hōim̄ videt̄ quēlibet aliū a se et nullus seip̄m Tūc dico q̄ ē v̄a Contra li se supponit p̄ tot suppositis p̄ quot supponit hō/ q̄ p̄ tot fit exceptio quot supponit/ q̄ est f̄s/ sicut ista om̄is hō pter oēem hōēz currit ¶ Dico q̄ li se solū supponit ibi p̄ quolibet figillatim referēdo singula singulis videlicet supposita relatiui ad supposita añtis sibi extranea.

Sequitur de signis reduplicatiuis q̄ dicūtur reduplicatiua quia important rōem sc̄dm̄ quā ali quid alteri attribuitur vt sunt inquantū sc̄dm̄ q̄ et similia: de quibz tales dantur regule Prima dco reduplicatiua presupponit aliq̄ p̄tū inesse alicui subiecto: et de notat q̄ illud supra q̄d cadit fit causa inherētie illius. Sc̄da regula dco reduplicatiua semp̄ refertur ad p̄tū sed nunq̄ ip̄m reduplicat Tercia regula reduplicatiua affirmatiua exponit̄ copulatiue p̄ quatuor exponē

tes affirmatiuas: q̄z p̄ma affirmat p̄ncipale p̄tū de s̄b-
iecto Sc̄da affirmat reduplicatū de s̄biecto Tercia v̄l-
ter affirmat p̄tū p̄ncipale de reduplicato Quarta est
vna causalis in cui⁹ aūte p̄tur dictio supra quā cadit re-
duplicatio de aliquo transcendēte: et in p̄sente p̄tū p̄nci-
pale affirmat de relatiuo illius transcendētis: vt hō
in p̄tū rōnalis ē flebilis: exponit sic hō est flebilis: s̄ hō
est rōnalis: et oē rōnale est flebile: et q̄z aliq̄d est rōnale
illō ē flebile Quarta regula reduplicatiua in q̄ ponit
negatio post d̄cōem reduplicatiuā exponit copulatiue
p̄ q̄tuor exponētes: q̄z p̄ma negat p̄tū de s̄biecto: sc̄da
affirmat reduplicatū de s̄biecto: 3° negat v̄lter p̄tū
p̄ncipale de reduplicato: q̄rta est vna cālis in cui⁹ aūte
reduplicatū p̄tur de vno transcendēte: s̄ in p̄sente negat
p̄tū de relatiuo illi⁹ transcendētis: vt om̄is hō in p̄tū rō-
nalis nō est rudibilis. i. nullus hō est rudibilis. et om̄is hō ē
rōnalis: et nullū rōnale ē rudibile: et q̄z aliq̄d est rōnale
ip̄m nō est rudibile Ex quo p̄z p̄ legē p̄dictoriarū quali-
ter sint exponēde p̄dictorie illarū: et quomō p̄sa valeat
cōformiter sicut in prioribus: .

Primū punctū q̄ li inq̄tū ca² q̄nz mod⁹ p^o negatiōe/2° idē est qd p se e so-
litarie/ita d^o lincomiēb p^o posterloz inq̄tū 2 p se p̄uertūf
2° ca² vt ip̄ortat p̄uertibilitatē p̄tū p̄ncipalē cū rō reduplicato/2° hec est flā/for.
inq̄tū hō est aiāl/q̄z isti t̄ij hō et al nō s̄ p̄uertibiles/3° ca² vt d^o im̄diacōez p̄tū
p̄ncipalē ad t̄im reduplicatū/2° hec ē flā/ōis hō inq̄tū al ē s̄ba/q̄z isti t̄ij al ē s̄ba
h̄nt mediū/nā li s̄ba demrāri p̄t de li aiāl p̄ corp⁹ t̄ij mediū/4° ca² specificatiue
et sic specificat rōez s̄m quā p̄ncipale p̄tū d̄r de p̄ncipali s̄biecto/vt ego diligo
s̄ortē inquantū est bon⁹. i. s̄m illā rōem s̄m quā est bon⁹/4° ca² reduplicatiue
et sic capit hic et t̄ic dicit cām inherētie p̄tū ad s̄biectū.

Sc̄dū punctū q̄ inq̄tū q̄nz facit p̄pōez reduplicatiuā/et q̄nz facit p̄-
pōez de reduplicato extremo Ex^m vt qd est hō inq̄tū al
est s̄ba Sed q̄z p̄pō de reduplicato extremo includit vel saltē p̄supponit vna
reduplicatiuā/ideo postq̄ sc̄it expō p̄pōis reduplicatiōe sufficiētē p̄z qd sit d̄i-
cōū de ea Uteri⁹ adūte q̄ inq̄tū q̄nz facit p̄pōez reduplicatiuā q̄nz exponi-
bilē p̄diciali/vl rōe p̄comitatē qd idē ē/et q̄nz facit eā exponibile rōe cē v̄l
cālitatis/vñ tres p^o exponētes in vtraq̄ sunt eadē ceteris parib⁹ Sed quarta
exponens p̄mo mō est vna cōdicialis Et q̄rta sc̄do modo est vna causalis

Tractatus exponibiliū

Ex isto seq̄ p̄ modū regule q̄ arguēdo a reduplicatiua exponibili cāliter/ad
aliā p̄stituta et cōdē terminis exponibile p̄dictionaliter v̄z p̄na s̄z nō extra/p̄z
q̄ a cālī ad p̄dionalē est bona p̄na/vt bñ sequit̄ q̄ sol lucet dies est/ḡ si sol lu
cet dies est ḡz nō extra seq̄tur/si hō currit/ḡ q̄ hō currit hō currit/
p̄dionalē ē vera/et cālīs flā q̄ aīn nō est cā p̄ntis Ex q̄bus p̄z q̄ p̄p̄ de li inḡ
tū venit multipliciter distinguēda Nā inḡtū capit̄ quinq̄z mod̄ Et adhuc q̄z
facit p̄p̄dem reduplicatiua/et q̄nq̄z p̄p̄dem de reduplicato extremo Pr̄tea
q̄nq̄z facit p̄p̄poni reduplicatiua seu p̄cōtātē/q̄nq̄z cālīter

Terciuū punctū p̄p̄ reduplicatiua affirmatiua dupl̄r̄ habet exponi sc̄z
rone p̄cōtātē seu p̄dictionaliter et rōne causē Rōne cō
cōtantiē sic/hoc inḡtū hō est aiāl/exponit̄ sic/hoc est aiāl/h̄ est homo/et om̄is
homo est aiāl/et si hoc sit hō hoc est aiāl Rōne causē sic capiāt̄ tres p̄me in for
ma/et adiūgat̄ q̄rta sc̄z/et q̄ hoc est hō hoc est aiāl Ecce quō q̄rta in p̄ma ē cō
dionalis/et in 2^a cālīs Itē p̄p̄ reduplicatiua negatiua etiā dupliciter h̄z ex
poni sc̄z rōe p̄cōtātē seu p̄dionaliter/et rōe causē/vt fortes inquantū est hō
nō est azim? Rōe p̄cōtātē sic/fortes nō est azim?/fortes est hō/et nullus hō est
azim?/et si fortes sit hō fortes nō est azim? Rōe causē capiāt̄ tres p̄me in forma
q̄bus addat̄ exponēs q̄rta. s. et q̄ fortes est hō fortes nō est azimus

Queritur primo quid est p̄p̄ reduplicatiua Et cui addēdū est signū re
duplicatiuū ¶ Ad p̄mū dico p̄p̄ reduplicatiua est
inḡ enūciat̄ p̄rū de subiecto mediātē reduplicatiōne Est aut̄ reduplicatio que
vā additio facta p̄to denotans cām inherētē p̄ri ad subiectū/vt oē aiāl est s̄ba
inquantū aiāl ¶ Ad 2^m dico q̄ dupl̄r̄ p̄t fieri reduplicatio sc̄z grā causē/et grā
p̄cōtātē Si grā causē tūc semp̄ debet addi alicui alteri a p̄to/q̄ tūc terminus
reduplicatus denotat̄ esse cā inherētē p̄ri p̄ncipalis ad subiectū/sā idem nō p̄t
esse sibi cā inherētē alteri Et ita intelligit̄ p̄phus p̄mo p̄ox q̄n dicit̄ si reduplica
tio mediā addat̄ medio in minori p̄p̄one reddit̄ minor falsa et intelligibilis et
exempliat̄ vt iusticia est bonū inquantū bonū ¶ Si aut̄ reduplicatio fiat grā
p̄cōtātē/tūc p̄ri bñ p̄t reduplicari/et tūc ista esset p̄cedēda iusticia inḡtū bo
nū est bonū Et veritas istius vel falsitas p̄z in q̄rta exponētē vt p̄z p̄acticati
Multa alia de istis reduplicatiuis videāt̄ in fine quarti tractatus

Queritur secūdo vtrū istud sophisma sit verū Om̄is homo inquantū
rōnalis est risibilis Probat̄ p̄ sic/om̄is hō ē risibilis
om̄is hō est rōnalis/et om̄e rōnale est risibile/et si aliqd̄ est rōnale illud est risibile
ḡ om̄is hō inquantū rōnalis est risibilis p̄na tenet ab exponētibus ad expositā
Secūdo sic p̄dicatoriū sophismatis exponit̄ p̄ vna disunctiua cui? quibet ps ē flā
ḡ ipm̄ est v̄z Tercio sophisma est vna reduplicatiua pure affirmatiua p̄stitu
ta ex t̄minis p̄uertibilib?/igit̄ ipm̄ est verū ¶ In oppositū arguit̄ Nā seq̄tur
bñ om̄is hō inquantū rōnalis est risibilis/ḡ om̄is hō inquantū hoc rōnale est risibi
le/et om̄is hō inquantū hoc rōnale est risibile/et sic de alijs p̄ns est flm̄ ¶ Dico
q̄ terminū reduplicatus supponit̄ p̄fuletm̄ immobiliter et nō p̄t fieri de c̄f̄s̄ys
sub eo Secūdo arguit̄ sophisma est vna p̄p̄ affirmatiua cui? subiectū p̄ nullo
supponit̄/igit̄ ipm̄ flm̄ Nā p̄bat̄ q̄ hoc totū homo inquantū rōnalis est sub
iectū/q̄ de eo dicit̄ p̄rū/mō de nullo verū est dicere/hoc est hō inquantū rōnalis
q̄ tūc aliqd̄ esset oē rōnale ¶ Oico q̄ hoc totū hō inquantū rōnalis nō est s̄b
iectū/q̄ t̄minū reduplicat̄ vt videt̄ velle p̄phus se tenet ex p̄te p̄ri qd̄ intelligi
q̄n est de reduplicato p̄to/et est ps subiecti q̄n est de reduplicato subiecto/et q̄n

est reduplicatiua simpli/nec est ps subiecti nec pti/sz se tenz ex pte forme quia
 determinat tota ppocm reduplicatiua Tercio arguit puerres sophismatis est
 fla/sz ipm est flm Anis pbat puerrens e risibile est ronalis inqurū hō/q est fla
 qz pti p nullo supponit Sicut in simili puerres istius est fla/ōnis hō inqurū
 aiā est sensitiu?/sz sensitiu est aiā inqurū homo ¶ Oico q reduplicatiua af-
 firmatiua nō formaliter puerit in aliā reduplicatiua vtz eas exponēdo/si aut
 debeat puerit opz q reduplicatio dimittat ¶ Quarto arguit nō seqtur ōnis
 hō inqurū ronalis est risibile/sz tm risibile e hō inqurū ronalis/pna tenet ab vli
 affirmatiua ad exclusiua de tūnis trāspōsitis/sz pns est flm/qz ōnis illa videt
 falsa in q signū reduplicatm ponit int ptes pti/sicut hic soates e hō inqurū aiā
 q infert istā soates e oē aiā ¶ Oicūt aliqui negādo pnam qz sophisma nō est
 vlis categorica szypo^{ca} Aliter dicit q pna nō valz/qz hoc totū hō inqurū ronalis/est pti exclu-
 siue/sz pēse li hō est subiectū vlis ¶ Quinto seqt/ōnis hō inqurū ronalis e
 risibilis/sz oē ronale est risibile/qz ibi arguit ab exposita copulatiue ad vnam
 siay exponentiū/sz pns est flm/pbat qz seqt/oē ronale est risibile/aiā intellec-
 tiua est ronalis/sz aiā intellectiua est risibilis/occlusio e fla/qz tūc aiā intellectiā
 cēt hō/minor est vā vtz ex simbolo athanasi vbi dicit sicut aiā ronalis z caro
 vū? est hō ¶ Oico q in sacra scriptura ronale sepe trāssumit p pte aiālis rō-
 nalis s. p aiā intellectiua/et illa p se nō est hō/sed aiā ronalis est caro est homo
 Etā ronale capif p toto pposito s. hoiē/z f^m hoc soluit argumentū ¶ Sex-
 to arguit bñ seqt ōnis hō inqurū ronalis e risibilis/sz ōnis hō est risibilis/pns
 est flm/qz pce hōis est hō/pz qz e sba aiāta sensitriua ronalis/et tm pes nō est risi-
 bilis ¶ Oicūt q lr risibile pnotat totalitatē/mō pes e ps nō totū ¶ Re-
 plicat signato totali hōie pter pcedē/seqret q illud signatū nō esset risibile/pz
 qz nō est aliqd totale/sz e pars totalis hōis/sed hoc e flm qz pes nō requirit ad
 ridendū/sz illud signatū pter pcedē bñ est risibile ¶ Ab hoc rident aliq licz pes
 nō posset ridere/tū nō seqtur q q nō est risibilis/qz risibile nō est idē q posse ri-
 dere/qz sic hō puat? labijs et dentib? nō cēt risibilis/sz risibile dicit hns in se aiāz
 intellectiua naturaliter disposita ad actū ridēdi ita pes hz/et licz nō rideat hoc
 est qz caret organis reqstis ad actū ridēdi ¶ Alij dicūt q hō et risibile vt se
 hnt sicut passio et subiectū pnotant totalitatē/et sic pes nō est risibilis/qz nō e
 aliqd totale Et qñ arguit q pes e hō/negāt Et qñ dicit q e sba aiāta cō/sz est
 hō/negāt pnam/sz in anre debz addi totalis/et dicit q illud significatū pter
 pcedē nō est risibile/qz nō e aliqd totale/sz diu pes e c^o ps licet pes non reqrat
 ad actū ridēdi/qd aut veritatis habeat relinquo disputatib?

Arguitur primo

in ista ppōne ens inqurū ens e subiectū metha^{ca}/po-
 nit dictio reduplicatiua/tamē nō denotat causam in-
 herentie pti ad subiectū/sz pma regula flā ¶ Oico q li inquantū nō capif ibi
 reduplicatiue/sz specificatiue ¶ Replicat in ista ppōne pgnosco sortem
 inquantū est homo ponit dictio reduplicatiua et videt capi reduplicatiue/et tm
 nō denotat illud supra quod cadit eē causam inherētice illius/igit adhuc regula
 falsa ¶ Oico vt prius q li inquantū nō tenet reduplicatiue/sed specificatiue
 ita q sit sensus idest cognosco sortē inquantū est homo idest ea rōne qua e hō
 Et dicitis patet veritas harū ppōnū Ens inquantū ens est subiectū metha^{ca}
 Et tm ens nō inquantū ens est subiectū metha^{ca}

Tractatus expōnibiliū

Arguitur secūdo Nulla ppō est reduplicatiua/ꝫ male hic de ea dēter
minat. **Ans** pbat qz reduplicatio reduplicat semp
subiectū/ꝫ debet dici de reduplicato extremo/et nō ppō reduplicatiua. ¶ **Di**
co licet om̄s reduplicatiua videat esse de reduplicato extremo scz subiecto qz
tñ talia reduplicatio ferat supra p̄dicatū/ideo tota ppō dicit reduplicatiua
¶ **Replicat** dicit phus p̄o porū qz p̄dicatū nō p̄t reduplicari/quia talis est
falsa et in intelligibilis/ꝫ reduplicatio nō potest ferri supra p̄dicatū. ¶ **Oico**
qz licet dictio reduplicatiua sem̄a ferat ad p̄dicatū/tñ nūq̄ reduplicat ipm. **Ans**
vt ayt albert⁹ reduplicatio et distributio ex opposito se hnt/qz distributio in
cipit a subiecto diuidēdo ptes subiecti/et tminando eas in receptionē p̄dicati
Sꝫ reduplicatio ē pp̄ctas inchoans a p̄dicato et tminat in subiecto.

Arguitur tercio hec est reduplicatiua hō est aiāl inquantū hō/et tamen
homo supra quē cadit reduplicatio nō est causa p̄ri/qz
homo mō est causa aiālis sꝫ extra/ꝫ adhuc reduplicatio nō denotat cām inhe
rentie p̄ri cū subiecto/et p̄ p̄na regula falsa. ¶ **Oico** qz regula nō dicit illud su
pra qd cadit reduplicatio esse cām p̄dicati/sꝫ dicit qz est causa inherētie p̄ri cū
subiecto/modo licet hō nō sit causa aiālis inquantū ad esse/est tamē causa inhe
rentie ad ipm. ¶ **Replicat** cū dico fortes scribit inquantū potest hec dō
inquantū/ctiā nō est nota inherētie p̄ri ad subiectū/ꝫ solutio falsa. ¶ **Oico** qz
duplex est reduplicatio/quedā est reduplicatio rei s̄m inherētia alteri⁹ ad ipm
et talis ē nota cause inherētie/vt homo ē aiāl inquantū homo. **Alia** ē redupli
catio modi inessendi/vt fortes scribit inquantū potest/et illa non dicit causām
inherētie p̄dicati ad subiectū.

Arguitur quarto iste sunt ppōnes reduplicatiue. **Ans** inq̄tū ens ē s̄b
iectū metha^{ca}/homo inquantū homo ē spēs/et tñ nō
possunt habere q̄tuor exponētes/ꝫ tertia regula falsa. ¶ **Oico** qz li inquantū
in eis nō tenet reduplicatiue/sꝫ specificatiue/qz denotat p̄ri uenire subiecto
sub ea rōne qua de ipō dicit termin⁹ cui addit signū specificatiui/qz denotat qz
ens sub ea rōne qua est ens est subiectū metha^{ca}. ¶ **Replicat** capiendo p̄
positionē vere reduplicatiuā/et nō specificatiuā/exponit solū p̄ duas exponē
tes. s. vt p̄ma sit categorica in qua affirmat dictio reduplicata de subiecto ex
ponēdo/et sc̄da ps est ppō aditionalis p̄posita ex dōne reduplicata/et p̄ro
reduplicatiue/vt fortes inquantū hō est aiāl sic exponit. **Sortes** est hō/et si ali
qd est hō illud ē aiāl/ꝫ fortes inquantū hō est aiāl. ¶ **Oico** licet forte redupli
catiue possent sic exponi/p̄ duas exponētes/tamē qñ p̄ quatuor exponitur sē
magis euidētes

Sequitur de incipit et definit p̄ quorū expositio
ne notandū qz rerū: quedā sunt quarū eē acquiri
tur totū simul in eodē instanti: vt homo aiāl. **S**ine hoc
sit mediāte mutatione successiua p̄cedente: vt in p̄
ductione animalis: vel sine vlla mutatione p̄cedente
vt in creatione angeli. **Quedā** autem sunt quarum

esse acquirat successiue et ps post partē: ut sunt res nature pmanētis quarū duratio depēdet a dominio sup
 p̄m̄ ut albū calidū Et etiā res nature successiue: ut motus tps Et s̄l̄iter aliquarū rerū esse dependet totū s̄l̄
 in instāti Aliarū autē depēdet successiue: et sc̄dm̄ has diuisiones q̄tuor ponūtur regule Prima est pp̄o de incipit rerū q̄rū esse totū simul acquirat exponitur p̄ vnā copulatiuā cui⁹ p̄ma ps est affirmatiua de p̄nti: et sc̄da negatiua de p̄terito: ut hō incipit eē .i. homo nūc est et imediate aī hoc nō fuit Sc̄da regula est de incipit p̄positiones rerū quax eē acquirat successiue exponūtur p̄ vnā copulatiuā: cui⁹ vna ps est negatiua de p̄nti: et sc̄da affirmatiua: de futuro ut sortes incipit eē albus: vel motus incipit eē .i. motus nūc non est: et imediate post hoc erit Tercia regula pp̄oes de definit rerū q̄rū eē dep̄dit totū simul exponūt p̄ vnā copulatiuā: cui⁹ p̄ma ps est affirmatiua de p̄nti. et sc̄da negatiua de futuro: ut sortes definit eē homo .i. sortes nūc est homo: et imediate post hoc nō erit homo Quarta regula p̄positiones de definit rerū quarū eē dep̄dit successiue exponūtur copulatiue p̄ vnā negatiuā de p̄nti: et aliā affirmatiuā de p̄terito: ut sortes definit eē albus .i. sortes nūc nō est albus: et imediate aī hoc fuit albus: vel sortes definit currere .i. sortes nūc nō currit: s̄ imediate aī hoc cucurrit Ex p̄dictis satis pz quō p̄dictorie earū sunt exponēde et quō in illis valent p̄ficie.

Ita lectio h̄z duas ptes/h̄ est de expōe horū vborū incipit et definit/2° erit de expōe h̄ termini infinitū De quo supra in fine tractatus distributionū positū est sophis̄ma/infinita sunt finita et multe acceptiones eius ponūt ibi/ideo breuiter hic de ip̄o determinabit.

Primū punctū vt dicit textus rerū q̄dā sunt pmanentes/et quebā sunt successiue Que d̄nt̄ quintupliciter Primo qz esse rerū pmanentiū est totū simul/ve lapis hō Esse autē rerū successiuarū nō est totū siml

Tractatus exponibilium

sz in successione/ vt legere currere Secdo dicit qz ptes reru pmanetiu sunt oēs simul Partes vo reru successiuay nō sunt simul/ sed vna post alia Tercio dicit sicut causa et effectus/ pmanetia em sunt cause successiuoy/ et poza s^m natura successiua vo sunt posteriora Quarto qz res pmanetes sunt in se tminate/ sed res successiue nō hnt in se rios/ vt motus s^m ppriū cē successiūū nō hz terminū sz terminat ad res pmanetes vt alteratio ad qlitate/ augumētatio ad q̄titate/ Quinto dicit qz in re pmanete dat pmū instās cē quo ad inceptiōē/ sic qz est verū dicere qz ista res est/ et imediate añ nō fuit Et in re successiua nō/ sz dat vltimū instās nō cē/ qz ad inceptiōē/ vt ista res is nō est/ et imediate post hz erit

Secūm punctū qz ista duo vba incipit et definit/ dicit inceptiōē et definitiōē Sz inceptio et definitio nō sunt nisi in terminis incialibus et finalibus reru Et cū vltra terminū definitiāle nichil ē de re Itaqz añ terminū incialē aliqd est de ipa re/ co qz tota res claudit infra suos tminos/ do ho vbu definit qd dicit tminū finalē rei p prius dat intelligere pns/ e pnter puacōez futuri/ et hoc in pmanetibus Sz in successiuis ponit tm pns et puacionē futuri Et hoc vbu incipit qd dicit tminū incialē dat intelligere pns et puacionē pteriti/ et hoc in pmanetibus/ sz in successiuis p pus ponit futurū terminatū ad pns et p posterius ad puacionē pntis/ qz res successiue non sunt in suo principio sicut sunt res pmanetes/ sz post ipm pncipiū ¶ Sed aduertendū qz s^m alios qz ppō de incipit exponit p vna disunctiua pposita ex duab⁹ copulatiuis/ quarū pma fit ex affirmatiua de pnti/ et negatiua de pterito Et 2^a ex negatiua de pterito/ et affirmatiua de futuro/ vt fortes incipit eē alb⁹ exponit sic Fortes ē alb⁹ et imediate añ hoc nō fuit alb⁹/ vel fortes nō est alb⁹/ et imediate post hz fortes erit alb⁹ Ita ppō de definit exponit p disunctiua ex copulatiuis/ quarū pma fit ex affirmatiua de pnti/ et negatiua de futuro Et 2^a ex negatiua de pnti/ et affirmatiua de pterito/ vt fortes definit eē alb⁹. i. fortes ē albus et imediate post hz nō erit albus/ vel fortes nō est alb⁹/ et imediate añ hoc fortes fuit albus

Terciuū punctū est arguēdo ab inferiori ad superius a pte pti t3 pna cū istz incipit et definit/ vt hū seqt fortes incipit eē hō/ sz incipit eē aiāl Silitet fortes definit eē hō/ sz definit eē aiāl Ab inferiori tm p accūs ad superius nō valet a pte pti/ vt nō seqt fortes incipit eē albus/ sz incipit esse colorat⁹ Lur⁹ rō est qz in formis ecilibus seu sbalibus nō pt eē transmutatio s^m spēm manēte forma gūis Sz in formis accūlib⁹ eca subiectū aliqd/ vt eca forte pt eē mutatio s^m spēm manēte forma gūis/ vt manēte forma coloris in forte/ ptiue pt eē mutatio in forte s^m spēs coloris.

Queritur primo vtrū hoc sophisma sit verū Creans incipit esse deus posito casu qz deus actu nō creet et qz imediate post hoc creabit Tūc pbat qz sit sūm/ quicqd est deus/ illud semp est deus/ et quicqd erit deus/ illud semp fuit deus/ sz nichil pt incipit eē deus/ et p pns hec nō ē posibilis creans incipit eē deus Secdo sic hū seqt Creans incipit eē deus/ et illud creans est vel erit deus/ sz deus incipit eē deus/ conclusio ē flā/ sz aliqua pmissarū/ et nō minorē sz maiorē qd est sophisma ¶ Arguit pmo qz ipm sit verū sic/ deus incipit eē creans/ sz creans incipit eē deus Ans patz p exponētes ex casu Sz pna pbat p phm pier. nōia et vbatransposita idē significant ¶ Di co. qz regula intelligit seruata cadē suppoē terminoy āpliatione et appellatōe mō vt ayunt dōā ibi nō buat eadē suppoē qz li creans aliter supponit in ante/ et aliter in pntē Et iā li creans videt hre aliū modū appellandi in vna qz in alia/ qz

Tractatus exponibilia

sequitur/fortes videt oem hoem/g fortes videt aliquem hoem ¶ Dico negan
 do pnam qz li ppdem in ante supponit determinate ppter duo distributiva/et
 in ante supponit distributiva Ad pbatione qz bñ sequitur fortes videt et ¶ Di
 co qd nō est sic/ qz li definit includit negatione/sz li videt nullā negatione inclu
 dit ¶ Sz replicat si li definit includat negatione/aut illa est negas et hoc
 nō/qz nō cadit supra copulā Aut infinitas et tuc faceret terminū infinitatū qd
 est finit Aut ē puans tuc importaret carētiā actus ¶ Dico qd illa negatio ins
 clusa ē negas/et licet nō cadat supra copulā illi? ppōnis de definit/tū cadit sup
 copulā exponētis negatiue et h sufficit Etis pt dici qd cadit supra vbu infiniti
 ui modi sequēs li definit/vt hoc pplexū fortes definit/nō est ppō nisi addatur
 vbu infinitiui modi ¶ Tercio ar? bñ sequitur fortes definit scire oem ppdem
 g fortes aliqua ppōez definit scire/pna t3/qz vtrobiqz hua eade suppo ¶ Di
 co licet seruet eade suppoē/tū li ppdem aliter videt appellare qñ sumit cū sig
 nō vli affirmatiu/et qñ sine tali signo capit ¶ Quarto ar? si fortes definit
 scire oem ppdem/tū a forte definit sciri omis ppō/scō a forte nō definit sciri
 omis ppō/igit fortes nō definit scire oem ppdem/pna tenz a tota pdicionali
 cū pdictorio pntis/ad pdictoriū aūtis/et maior patet qz ibi arguit ab actiua ad
 passiuā Minor pbat qz dato opposito tūc arguit sic A forte definit sciri omis
 ppō/sz c est ppō/igit a forte definit sciri c ppō/pna t3 in darij/clusio est flā/
 qz c nūqz sciebat a forte/g aliq pmissarū/nō minor/g maior est flā/g sua pdictio
 ria. l. minor est vera qd erat pbantū ¶ Dico negādo illā pnam de actiua in
 passiuā/qz mutat suppositio/nā li ppdem in sophismate supponit determinate
 ppter duo signa/et in ante li ppō supponit distributiva ¶ Del dicif negādo
 minorē scdi pccusio/r ad pbationē negat maior/qz ē vna ypo^{ca} s^m vna opi
 nionē ¶ Alij dicūt qz pna nō valet qz maior includit vna exponentē negatiuā/e
 sic nō est pure vli affirmatiua ¶ Quinto ar? fortes nō sciuit oem ppdem/
 igit fortes nō definit scire oem ppōez/pna est nota ¶ His pbat qz dato oppo
 sito arguit sic Fortes sciuit oem ppdem/igit fortes sciuit oem ppdem possi
 bile esse/pz pna qz taliter apliat hoc vbu sciuit terminū sequentē/qz est verbū
 significans actū aīe interiorē/vtz circa finē de ampliatiōe/sz pna est finit/quia
 ista ppō c pt esse/et illa nunqz sciuit nec sciet p casum ¶ Ad h rōdē negādo
 pna3 qz arguit a restricto p casum positū ad nō restrictū cū distributiōe ¶ Alij
 dicūt negādo aīs Et notat qz triplex est scibile/sc3 ppinquū qd est clusio sciv
 ta/et scibile remotū qd est tmin⁹ clusiois/et scibile remotissimū et ē res sig
 nificata p clusione q scitur Tūc dicūt qz hoc verbū scio nō ampliāt terminū
 significatē scibile ppinquū vel remotū/et ergo bñ sequit ego scio hanc ppo
 sitionē/g hec ppō est/similiter scio istū terminū/g iste termin⁹ est Sz solū am
 pliāt terminū significatē scibile remotissimū Et quo pz q nō valet hec pna
 fortes sciuit oem ppdem/ergo sciuit oem ppdem possibile esse/qz li ppōez
 in antecedente nō ampliāt hoc isti ¶ Si dicat fortes nō potest scire omne
 ppdem/igit fortes nūqz sciuit oem ppdem/pna est nota ¶ His patz quia dato
 opposito sequitur qz fortes potest scire oem ppdem q est vel potest esse/quod
 est falsum/qz ppdem impossibile nō potest scire ¶ Dico negādo aīs Ad p
 bationē patz et dictis Etis dicif q illa pna nō valet/nō potest scire oem/ergo
 nunqz sciuit oem in casu positō/sicut nō valet/nō pt portare oēs lapides/g nō
 potuit tres/positō q nō plures fuerint.

Arguitur primo Nulla ppō de incipit est exponibilis/ḡ textus falsus
 Aliis pbat qz vel in exponēdo p li nūc demrāt tpc di
 uisibile vel instās indiuisibile/siliter et p li hoc Synētrū est dicendū Minor
 pbat/qz p li nūc/et p li hoc/nō pt demrāri tpc diuisibile/qz tūc ista deberet cō
 cedi Adā incipit eē/qz demrādo totū tpc post creationē ade/verū est dicere/
 adā nūc est in isto tpe et imēdiatē an h̄ totale tpc nō fuit/jtē tūc pcedēdū esset
 qz fortes centū annoz incipet esse/qz demrādo centū annos sic/fortes nūc est
 et imēdiatē an hoc. s. c. ānos nō fuit Et ita pcederet antichrist⁹ incipit eē/jtē p
 li nūc et hoc nō pt demrāri instans indiuisibile/qz talia nō sunt ponēda vtz ser
 to phicoz/jtē si sic tūc qlibet ppō affirmatiua de incipit eēt impossibilis/pna
 est flm/pz pna qz ad pbatōne taliū ppōnū se ḡ indiuisibile eē vel fuisse qd est
 impossibile ¶ Dico qz p li nūc et hoc demrāt instās indiuisibile Et licet nullā
 tale sit a pte rei/ā pt bn demōstrari ad ymaginationē/qz phus 4.º phicoz ad
 mittit vacuū s̄m ymaginationē qn̄ dicit/si graue simplex poneret in vacuo ipz
 nō moueret s̄ mutaret in instāti/tū pbat vacuū esse impossibile Sic in ppo
 sito instās indiuisibile pt ymaginari in tpe et demōstrari ad intellectū/licet nul
 lū tale sit nec possit eē ¶ Replicat tale instans penit⁹ est insensibile/igif
 nō est p li hoc demrābile/pna pbat qz nullū insensibile est demrābile/vt pz 7.º
 metha.º ¶ Dico qz licet nullū insensibile sit demōstrabile quo ad sensum/ē tū
 demōstrabile quo ad intellectū et ymaginationē

Arguitur secūdo nō seq̄ hō nō est fortes/e imēdiatē post h̄ erit forte es
 igif hō incipit eē fortes/qz pna ē flm in casu quo for
 tes diu fuisset/et āns est verū in codē casu/ḡ textus falsus ¶ Dico qz regula
 textus dicit qz ppō talis et p̄similis dz exponi p vnā copulatiuā cui⁹ pma pā
 est affirmatiua sic nō est hic ¶ Si dicat qd ad alios loycos q̄ admittūt illā
 expōem ¶ Dico s̄m illos qz in sc̄da exponēte debet adoi reltm ydēptitatis
 ¶ Replicat qz sic exponēdo hec eēt falsa et impossibilis/aliq̄ res incipit
 eē qz exponeret sic Aliqua res nūc nō est/et imēdiatē post h̄ cadē res erit/q̄ est
 impossibilis/qz p̄dictoria p̄me p̄tis sez omis res nūc est/est va et n̄c̄ria ¶ O
 conegādo qz hec est impossibilis aliq̄ res incipit eē Et dicit vlteri⁹ qz ppō de
 t̄mino cōi de incipit/nō dz exponi rōe li incipit/sz p̄ prius dz p̄bati resolutorie
 rōne p̄mi t̄mini q̄ nō est imēdiat⁹ Adō regula talis est qn̄ in aliq̄ ppōe ponū
 tur duo t̄ij mediati/tūc ppō p̄mo dz p̄bati rōe p̄mi termini/qz ille sensus mā
 gis ē de vtute p̄monis/qz vltra p̄mū terminū mediatiū nō debet fieri saltus/vn̄
 ista aliq̄ res incipit eē p̄mo ē resolubilis sic/hoc incipit eē/hoc ē vel erit aliqua
 res/igif aliq̄ res incipit eē/et tūc illa/hoc incipit eē p vnā copulatiuā s̄m textū
 Aut s̄m alios dz exponi p vnā disūctiuā p̄positā ex duab⁹ copulatiuis/vt dic
 tum est in secūdo puncto.

Arguitur terciō Motus echi ē causa istorū inferiorū q̄ vt in plurib⁹ sunt
 pmanētia/ḡ male dictū est qz pmanētia sunt cause suc
 cessiuoz/pna t̄z qz idē resp̄cū eiusdē nō est causa et effcūs ¶ Dico licet aliq̄
 successiua sint causa pmanentiū/tū simpl̄ loquendo et a toto ḡne pmanētia
 sunt causa successiuoz ¶ Replicat a toto ḡne res pmanens p̄uicit inesse
 p aliquā sp̄m motus q̄ est successiu⁹/ḡ a toto ḡne res successiua p̄cedit ¶ Di
 co negādo p̄nam qz illā rē successiuā puta motū p̄cedit causa mouens motū q̄
 est res pmanens Etia a toto ḡne pma causa q̄ est omniū rerū tā pmanentiū q̄
 successiuarū causa est res pmanens

Tractatus expōnibiliū

Regūtur quarto regule expōnis de definit non sunt bñ posite / & tēc
tus falsus. **Ans** pbat qz nō sequit. **Sortes** nūc non
scit. x. ppōnes et imediate an instans pus sciuit. x. ppōes / & sortes definit scire
x. ppōnes / et tñ exponit p quartā regulā / et ans est verū / et pñs flm / qz ans sse
verū posito casu qz sortes solū nūc sciat. x. ppōnes et qz solā vñā definit scire
tūc pñs est flm. s. qz definit scire decē ppōnes. ¶ **Oico** qz in illo casu etiā pñs
est verū. Et qñ dicit definit scire vñā / qz nō definit scire decē. **Hegeat** pñā qz sicut
ad destructionē totius integralis sufficit destructio vni⁹ ptis / ita ad destructio
nē numeri denarij sufficit ablatio vnitat⁹. ¶ **Replicat** si pñs dicte expōis
esset verū seqret vñā impuēns / et flm igit ipm est flm. **Ans** pbat et ponat qz
plato sciat qtuor ppōnes / et definit scire vñā / tūc sic si ista ē vñā / sortes definit
scire decē ppōnes / seqret qz definit et scire plures ppōes qz plato / qd tñ ē flm
qz vterqz definit scire nisi vñā ppōez. **Seqla** pbat qz sortes definit scire decē
et plato definit scire qtuor / mō decē sūt plura qz qtuor. ¶ **Oico** negādo pñāz
et causa est qz in pñte pncipale vñā. s. definit dz replicari / & sensus pñtis est / qz
sortes definit scire plures ppōnes / qz plato definit scire qd est flm

Secūda pars hui⁹ lōnis

Sequit de infinito cui⁹ quedā solent assignari
distinctiones. **Prima** est qz infinitū qñqz sumit⁹
negatiue: et est illud qd nō est finitū neqz aptū
natū finiri ut punctus vel de⁹. **Alio** mō capit⁹ puatiue
et est illud qd nō est finitū: aptū natū tñ finiri. ut mot⁹
nondū pfectus. Et est triplex. s. infinitū p appōem tñ
ut numerus: et infinitū p diuisionē ut in cōtinuis. Et
infinitū p appōem et diuisionē ut temp⁹. **Scda** distinc
tio de infinito qua pōt distingui quilibet modorū prece
dentū: nā aliqd est infinitū in actu. qd est qñtū nō termi
natū. **Aliud** est infinitū in potencia. **Aliud** est infinitū q
ad nos tñ et nō scdm rem. **Tercia** distinctio est qz inf i
nitū vno mō capit⁹ cathegrematice ut est qñtitas rei th
iecte vel pte: ut cū dicit⁹ mūdus est infinit⁹. **Alio** modo
sincathegrematice nō put dicit⁹ qñtitate rei: s; qualiter
se hz subiectū in ordine ad pñū: & sic est signū distributū
et de eo danē alique regule. **Prima** regula infinitū sin
cathegrematice sumptū in subiecto positū facit termi

nū cōem supponentē stare ꝓfule tm̄: vt hic infiniti ho-
mines sunt in mūdo Sc̄da regula ꝓ ꝓpō de infinito
sincathegrematice capto exponit ꝓ vnā copulatiuā: cꝑ
ꝓma ꝓs affirmat ꝓtū de subiecto lump̄to sub aliqꝫ ꝓti-
tate cōtinua vel discreta: z sc̄da negat ꝓtū inelle subiecto
sc̄dm determinatā ꝓtitatē: vt illa infiniti hoīes currūt q̄
sic exponit Aliqui hoīes currūt: et non tot quin plures
duobꝫ vel tribus: vel sic aliquot hoīes currūt: z quotli-
bet plures Tercia regula ꝓpō de infinito cathegre-
matice capto exponit ꝓ vnā copulatiuā cuiꝫ ꝓma ꝓs
affirmat ꝓtitatē de subiecto: et sc̄da negat t̄minū ꝓti-
tatis sue: vt hec linea est infinita. i. linea est ꝓta: et non
habz t̄minū sue ꝓtītatis: et hoc si infinitū sit in ꝓto Sz
si sit in subiecto: ꝓma affirmat ꝓtū de subiecto ꝓtū: z ꝑ
negat t̄minū illius ꝓtītatis: vt aliqꝫ corpus infinitū
est albū. i. aliqꝫ corpus ꝓtū est albū: z illud nō hz termi-
nū sue ꝓtītatis Et nota ꝓ oportet negare t̄minū il-
lius ꝓtītatis sc̄dm ꝓ est infinitū: vt si sit infinitū in actu
negādus est t̄minꝫ ꝓtītatis actualiter Et si in poten-
cia ita ꝓ sit infinitū sc̄dm ꝓtitatē potencialē tm̄: et nō
sc̄dm actualē. negādus est t̄minꝫ potēcialis: et nō ꝓ-
tītatis actualis: siue sit infinitū sc̄dm appōem tm̄: siue
infinitū sc̄dm diuisionē.:

Ista sc̄da lco ē de infinito cuiꝫ in h̄ textu ponit triplicē distinctionē Et in fine
tractatꝫ distributionū ponit quꝫ acceptiones Et aristoteles ꝫ ꝓficoꝫ ponit
quꝫ mōs Primoꝫ infinitū dꝫ negatiue/ qz. i. nō est aptū narū ꝓrāfiri/ et h̄ mō
vor dꝫ inuisibilis sicut infinitū dꝫ iprāfibile Sc̄doꝫ dꝫ infinitū qd̄ q̄tū est de se
ꝓt ꝓrāfiri/ nō tū a nob̄ ꝓt ꝓpter impedimentū/ vt ꝓfunditas maris sic dꝫ infini-
ta Tercioꝫ dꝫ infinitū qd̄ ꝓt ꝓrāfiri/ sz cū magna difficultate/ z sic spaciū vsz
ad indā dꝫ infinitū Quartoꝫ dꝫ infinitū qd̄ hz trāfiri in summabile ꝓpter eꝫ
extensionē infinitā/ vt si cēt aliqꝫ magnitudo nō h̄ns t̄minos ita diceret infinita
Quintoꝫ dꝫ infinitū s̄m̄ eius diuisionē sicut in magnitudinibꝫ/ aut s̄m̄ appōem
vt in numeris/ aut in vtroꝫ mō sicut in tꝫ ¶ Dñi nota ꝓ auctoz ponit in tex-
tu tres regulas de expōne ꝓpōnā de infinito/ s̄m̄ de infinito sincatheꝫ capto/
sc̄da de infinito cathegrematice capto/ et in ꝓto posito/ s̄m̄ de ipō infinito signi

Tractatus exponibiliū

ficatiue et cathē capto posito in subiecto q̄ patet in textu. ¶ Notādū
est p̄ q̄ duplex ē q̄ritas. s. magnitudo et multitudo Et ita infinitū dupl̄ solēt
exponi Dno^o in magnitudine Alio^o in multitudine/et ita p̄porcionabilr̄ dēt
exponi infinitū in velocitate infensione vigore etc. ¶ Dñi infinitū cathē^e in m̄g
nitudine cōir expo^o. i. extēsum f̄io vel. i. inq̄tū nō fiātū/et nichil ē infinitū p̄ ce
li Sz infinitū multitudine captū cathē^e. i. multitudo nō numerabilr̄ vel c̄ nō ē
dādus vltim^o numer^o ¶ Sz infinitū sincathē^e in magnitudine s̄m aliq̄s sic ex
ponit̄ infinitū. i. aliq̄tū et nō tm̄ quin mai^o/et s̄m istā opz cōcedere istā/infinitū
pōd^o fortes p̄t portare/ licet nō possēt portare pōdus octo libraz Sz d̄z alios
sic Infinitū. i. pedale bipedale tripedale et in infinitū Et sic ista cēt negāba infi
nita ps ē in p̄tinuo q̄ tm̄ cōir p̄cedit/ p̄na pz qz q̄cūqz p̄tinuo dato s̄m ē dicere qz
in illo ē ps pedalis bipedal^o et in infinitū ¶ Tercij exponūt infinitū. i. aliq̄tū et
q̄tūlibz maius/ vt a lignū ē infinitū. i. a lignū est aliq̄tū et q̄tūlibz maius/ et sic
nullū corp^o ē actu infinitū ¶ Notandū est^o q̄ li quātūlibz est distribu
tiū p̄nti quātūtatitatis/ nō tm̄ p̄ indiuiduis/ s̄z p̄ sp̄ebus et s̄mibz p̄nti quātūtatitatis/
Et sic q̄n d̄z h̄ est quātūlibz maius/ sensus ē qz h̄ ē in duplo maius/ in triplo ma
ius et sine statu ¶ Et est sciendū qz infinitū sincathē^e in multitudine ab aliq̄
bus sic exponit̄ Infinitū. i. vnū duo tria et sine statu Sz s̄m hanc expōem opz
p̄cedere qz infinite ptes eēt in q̄libz hōie/ et tm̄ in. x. hōibus nō eēt infinite p
tes vtz exponēdo Itē si decē hōies portarēt vnū lapidē/ et viginti aliū lapidē
et triginta adhuc portarēt aliū lapidē et in infinitū/ tūc hęc cēt vā infiniti hōies
portāt lapidē/ et tm̄ s̄m eēt dicere qz duo hōies portarēt lapidē/ et tres portarēt
lapidē qz suppono qz numer^o portatiū lapidē sit denari^o ¶ Itē ab alijs expo^o
sic/ infinitū. i. aliq̄t et nō tot qn̄ plura Sz s̄m hāc expōez oz negare istā infinite p
sē in p̄ti^o p̄ns ē inueniēs et pz p̄na qz exponeret sic/ infinite ptes sē in p̄tinuo. i.
aliq̄t ptes sē in p̄ti^o/ et nō tot qn̄ plures ptes sē in p̄tinuo/ mō r̄ exponēs ē s̄ā/
qz in q̄libz p̄tinuo sē tot ptes qz illis nulla sunt plura/ qz duab^o medietatib^o p̄ti
nui nulla sē plura/ qz due medietates sūt infinite ptes/ qz sunt tres z^o/ q̄tuor q̄rte
q̄ncqz q̄rte et sine statu/ qz totū ē sue ptes/ mō infinite nulla sunt plura/ qz duab^o
medietatib^o p̄tinui nulla sunt plura Itē ab aliq̄b^o expo^o sic/ infinitū. i. aliq̄t et
quotlibz plura vtz in textu. i. in duplo plura/ in triplo plura/ et sine statu/ et itez
ista esset negāba/ infinite ptes sunt in p̄tinuo/ pz p̄ argumentū iam factū
Queritur vtrū arguēdo a p̄pōe exponibili in q̄ ponit̄ infinitū ad suas ex
ponētes et ep̄ sit p̄na bona et fōilis ¶ Dico sic vt sepe dcm̄ ear^o
a p̄utibili ad querribile ¶ Arguit p̄ qz nō sē^o Sor. aliq̄tū pōd^o p̄t pōre
et nō tm̄ qn̄ mai^o p̄t pōre/ s̄^o sor. infinitū pōd^o p̄t portare/ p̄ns est s̄m/ qz aliter
potēcia portatiua fortis n̄ videret̄ eē fiāta/ nec eēt aliq̄ potēcia maior Et aūs
est vey/ p̄ p̄ pte pz/ et p̄^o p̄ba^o qz potēcia pōrtiua fortis nō ē fiā^o ad maximū
vt solet dici^o p̄hix et p̄^o celi Et pz rōe nā q̄cūqz pōdere dato qd̄ sor. p̄t pōre/
ad^o mai^o pōd^o p̄t pōre/ s̄^o nō est dādū maximū pōd^o qd̄ sor. sufficit portare/ pz
aūs qz q̄cūqz pōdere dato portabili a forte/ ad^o potēcia portatiua fortis exced^o
resistētiā illi^o pōberis/ als c̄m nō sufficeret illud portare ¶ Dico qz istius solu
cio pz in p̄^o notabili s̄m diuerfas expōes illi^o t̄ij infiniti ¶ Scdo ar^o nō sē^o
due ptes sē in p̄tinuo/ tres sunt in p̄tinuo et q̄tuor et sine statu/ infinite ptes sē
in p̄tinuo/ p̄ns ē s̄m/ qz et ip̄o seq̄t qz p̄tinuo cēt infinitū extēsiōe/ p̄ns est p̄tes
p̄hm̄ p̄mo celi Seqla pz qz due ptes reddūt aliquantā extēsiōe/ et tres ptes
maioze/ et q̄tuor ptes adhuc maioze et sine statu/ s̄m infinite ptes sē eēt in cō
tinuo redderent infinitā extēsiōe

¶ Dico negado qd ex pñte seqret pñtinuū cē infinitū extēsiue Ad pbatōne
 dū q tres 3° nō reddūt maiorē extēsiōne q̄ due medietates eiusdē pñtinuū nec
 q̄tuor q̄te maiorē q̄ tres 3° / 2° nō opz q̄ infinite ptes reddāt infinitā extēsiō
 nē **¶** Tercio sic nō seq̄t in duas ptes pñtinuū p̄t eē diuisum / in tres ptes pñtinuū
 p̄t eē diuisum / sine statu / igit̄ in infinitas ptes pñtinuū p̄t esse diuisum / p̄tis est
 f̄m / qz possibili posito incē nullū seq̄t in p̄ueniēs Ad ista de incē in infinitas p
 tes pñtinuū est diuisum ē impossibilis / qz tūc eēt aliq̄ multitudo actu infinita

¶ Dico qd nō dēt poni sic incē / nā ex quo infinitū hz rōem signi ylia / iō nō d̄z po
 ni incē in p̄pria forma / s̄z p̄ suas singulares / sc̄z sic in istas ptes pñtinuū est diuis
 sum demōstrādo duas medietates / 2 in istas ptes pñtinuū est diuisum demōstrā
 do tres tercias / 2 de alijs / 2 p̄z q̄ qlibet illarū singulariū est possibilis / et alteri
 p̄possibilis Et qd de possibili d̄z sic poni incē p̄z etiā ēca finē modalū

Arguitur primo cōtra textū sic **¶** D̄ hz p̄dēz in pñtinuū est finitū / s̄z p̄c
 tus hz p̄dēz in pñtinuū / s̄z p̄ctus nō est finitū / 2 p̄ p̄na
 male exēplificat de p̄cto **¶** Dico qd illud qd hz p̄dēz in pñtinuū tanq̄ p̄s ei⁹
 integralis ē finitū actu / et infinitū in potētia / qz nullū est pñtinuū quin habeat ex
 trema ipm terminātia S̄z nō opz de omi illo qd hz p̄dēz in pñtinuū tanq̄ p̄s ei⁹
 essentialis cui⁹ modi est p̄nce⁹

Arguitur secūdo t̄m signa ylia et negationes p̄fundūt terminū cōem
 s̄z infinitū nō est h̄⁹ mōi igit̄ **¶** Dico qd infinitū inclu
 dit negationē rōne cui⁹ p̄t p̄fundere **¶** Si arguat 3° p̄pō exponibilis nō
 est a nobis intelligibilis / s̄z nō est a nobis exponibilis Ans p̄z qz natura et intel
 lectus n̄ abhorrent infinitū vt ayūt p̄hi **¶** Dico licet natura et intellectus
 abhorreat infinitū in actu / nō t̄m in potētia **¶** Si replicat̄ intelcās noster
 nō p̄t app̄hendere infinitū / s̄z nō p̄t exponere p̄pōez de infinito **¶** Dico licz
 nō possit app̄hendere infinitū in actu positiue / t̄m bñ app̄hēdit infinitū p̄uarie
 p̄ app̄hensionē finiti et hoc sufficit **¶** Arguit̄ ista ē de infinito q̄ntitas est
 mēsurabilis / et t̄m nō est exponibilis Ans p̄bat qz infinitū est passio q̄ntitatis /
 s̄z posito subiecto ponit̄ et passio **¶** Dico licet posito subiecto ponat̄ passio
 ei⁹ / nō t̄m dat intelligere passionē suā / et ideo q̄ntitas nō dat intelligere infinitū /
 qz p̄us nō dat intelligere posterius **¶** B̄t̄ arguit̄ hec nō est exponibilis li
 nca est infinita / s̄z male exponit̄ in textu Ans p̄bat qz in ea nō ponit̄ sincathe
 grema / s̄z h̄ p̄tā infinita tenet̄ cathegrematice **¶** Dico licz infinita in illa p̄pōe
 tenet̄ cathē⁹ / t̄m equalet̄ vni sincathegretici / et iō reddūt p̄pōem exponibilē.

¶ Equit̄ de cōpatitijs 2 suplatiuis: de quib⁹ tales
 dant̄ regule Prima regula p̄pō h̄s cōpatitiū
 p̄pe captū nō abusiue exponit̄ copulatiue p̄ tres expo
 nentes: quarū p̄ma affirmat̄ positiuū de re excedente
 Sc̄da de re excessa Tercia affirmat̄ ineq̄litate forme in
 excessu de re excedente resp̄ctū rei exesse: vt hic sortex
 est albi⁹ azino. i. sortex est albus: et azinus est albus:

Tractatus exponibilium

et fortis est magis albus quam azinus: vel negando equalitatem forme in excessu de re excessa respectu rei excedentis: ut fortis est albus: et azinus non est eque albus ut fortis. De suplativo datur scda regula quod suplativus distribuit terminum eodem sequentem qui significat rem excessam ut leo est fortissimum animalium ubi animalium distribuitur.

Tercia regula suplativus proprie tentus vult gratiam significante rem excessam predicari de re excedente patet quia hec est impropria: leo est fortissimus lincium. Quarta regula est de suplativo negative capto: qui exponit copulative per tres exponentes: quarum prima affirmat positum de re excedente: scda affirmat eundem de re excessa: tertia negat universaliter qualitate excessus de re excessa per respectum ad rem excedentem: ut rosa est pulcherrimum florum ut rosa est pulchra: et omnis flos est pulcher: et nullus flos est pulchrior rosa. Si vero suplativus teneatur affirmative: exponens debet esse affirmativa affirmans excessum de re excedente. id est formam in qua fit excessus de re excedente per respectum ad rem excessam acceptam vltimam ut rosa est pulcherrimum florum exponit affirmative sic: rosa est pulchra: omnis flos est pulcher: et rosa est pulchrior omni flore. Quod proprie de maximo et minimo et aliis suplativis his duobus modis possunt exponi dum ibi ponitur gratias importans rem excessam. Si non ponatur ille gratias debet omitti illa tertia exponens: ut hic fortis est fortissimus homo. id est fortis est fortis: et nullus homo est fortior eo. Et dictione harum semper habent exponi per disjunctivas de partibus predicentibus.

Primum punctum est quod proprius et suplativus sunt dupliciter considerantes: neri. Uno proprie/ alio improprie et abusive/ proprie capiuntur quoniam res excedens et res excessa participat proprietate in qua fit proprius ut hec

tor fuit fortissim⁹ hominū Sz tenent^r abusive et im^o pprie dupliciter Duo mō
qñ res excedens picipat qualitatē in qua fit ppatio et nō res excessa/vt deus
est melior dyabolo/et tūc in scda exponēte oppositū ppatiui debet pdicari de
re excessa/vt deus est melior dyabolo/idest de⁹ est bon⁹/et dyabolus ē malus
vel dyabolus nō est bonus Alio mō ppatiuus et suplatiuus tenent^r im^o pprijs
sime/vt hoc qñ nec res excedens nec res excessa picipant qlitatē in q̄ fit ppā
cio/vt fornicatio ē melior adulterio

Secundū punctū q̄ ad ppationē tria req̄runt/scz res excedens/res ex
cessa/et qlitas in qua fit ppatio/vt leo est fortior azi
no/leo est res excedens/li azino res excessa/et fortior est qlitas in qua fit excef
sus et ppatio ¶ Itē cauendū est vt nō arguat^r a nō distributo ad distributū
vñ ista/fortes ē fortior omī homine/vl fortes est homine fortior debz sic expo
ni/fortes est fortis/et homo est fortis/et nō omīs homo est ita fortior sicut for
tes/vñ non valeret q̄ loco scde exponētis diceret/et omīs homo est fortis/qz
argueret a nō distributo ad distributū ¶ Itē talis ppotio/fortes est
optim⁹ plebis/nō potest exponi q̄ res excessa p̄f de re excedēt/qz falsum ē
dicere q̄ fortes est bona plebs Sz debz pmo resolui/fortes ē optim⁹ hominū
qui sunt plebs/et tūc illa exponit affirmatiue vel negatiue ¶ Itē calidissimū
hominis ē cor aniq̄ exponat^r debet p̄hari expositio sic/hoc ē cor/hoc est cali
dissimū hominis/igit calidissimū hominis ē cor Et tūc minor exponit sic/hoc
est calidissima ps hōis/et omēs ptes hominis sunt calide saltē integrales/z nul
la ps integralis ē calidior hoc/demonstrādo cor Et affirmatiue exponit sicut
alic ¶ Nō aduerse q̄ multe ppōca de suplatiuo sunt vere qñ exponū
tur affirmatiue q̄ si exponātur negatiue ecēt false/vt sunt iste sba ē gen⁹ gene
ralissimū/btūs thomas fuit sanctissim⁹/plato fuit doctissim⁹ et filis.

Queritur primo Vtrū hoc sophisma sit verū Animal debilius musca
est fortius omī animali ¶ Oico q̄ sit verū p̄supponē
do q̄ sunt duo animalia scz a et b debilioza musca/p̄batur tūc sic p̄ exponēt es
animal debilius musca est forte/et animal est forte/et nō oē animal est ita forte
sicut animal debilius musca igit Scdo demonstrādo fornicā/hoc est fortius
omī animali/z hoc est animal debilius musca/igit animal debilius musca est for
tius omī animali Tercio qz li animali supponit determinate/ido sub eo dz debz
di distūctiue/et ad veritatē distūctiue sufficit vnā ptē esse verā ¶ In oppo
sitū arguit sic Si aliqd sit animal quod sit debilius musca/et quod sit fortius
omī animali/sit illud A/tūc arguit sic A est debilius musca/igit A est debile/et
sic idem animal ē debile et forte/qd est falsum/qz p̄traria nō possunt esse in eo
dem ¶ Oico q̄ opposita bñ possunt eē in eodē respectū diuersoz/scz isti emi
nt debile et forte nō sunt hic p̄trarij nec p̄tradiozj/sed forte sunt relatiue op
posita q̄ possunt eidē cōuenire respectū diuersoz ¶ Arguit scdo nullū
animal est debilius musca/igit sophisma falsum Alijs p̄batur qz vel illud ani
mal debilius musca est musca vel alterius speciei Nō primū quia sic idem cēt
debilius seipso Si scdm/pt̄ra/cōpatio nō potest fieri inter res spē differentes
vt patet septimo p̄ficoy ¶ Oico q̄ est animal aliud a musca scz fornicā vel
simile Et q̄ cōpatio debet fieri int̄ res eiusdē speciei et potest dici vno mō q̄
verū est loq̄ndo de specie subalt̄na Aliiter dicit^r q̄ aristoteles loquit^r 7° p̄ficoy
de cōpatione que fit p̄ suplatiuū/vt vult alexand⁹ ibi Credo grad⁹ summos
¶ Tercio arguit bñ seq̄tur animal debilius musca/est fortius omī anim ali

Tractatus exponibilium

Isit animal ē animali fortius/ p̄ns est falsum/ q̄ sequit̄ animal ē animali fortius
jsit animal ē seipo fortius/ p̄ns est falsum/ q̄ nichil ē fortius seipo/ p̄na ē bona
q̄ arguit a p̄uertibili ad cōuertibile/ q̄ relatiuū reci. p̄cū et suū aūs p̄uertitur
et supponit̄ p̄ eodē ¶ **O**ico p̄cedendo q̄ animal est animali fortius/ s̄ nega
tur q̄ animal esset seipo fortius Et licet relatiuū reci. p̄cū et suū aūs suppo
nūt̄ p̄ eodē/ tamē hoc nō est omnino eodē mō quia sub aūte descendit̄ distiūctiue
simpliciter et absolute/ et sub relatiuo descendit̄ sigillatim sc̄z simul descenden
do sub suo aūte/ itē potest negari q̄ relatiuū reci. p̄cū p̄uertat̄ cū aūte/ quia nō
licet ipm̄ ponere loco aūtis/ nā hec p̄na non valet hō videt̄ hoiēm/ s̄ homo vi
det seipm̄ Possent̄ hic allegari plura argumēta q̄ ponent̄ in sophismate seq̄n
te sortes differt ab om̄i animali.:

Queritur secūdo vtrū istud sophisma sit verū Aliq̄s homo ē fortissi
mus/ qui nō est fortissim⁹ hō/ posito casu q̄ solū sūt
tres hoiēs/ sc̄z a b c et q̄ a sit fortissim⁹ illoz/ et q̄ b sit fortioz c quo statē casū
¶ **A**rguit̄ q̄ sit s̄m sic/ sophisma implicat̄ p̄tradictionē/ s̄ est falsum An̄s
patet q̄ sophisma videt̄ implicare q̄ aliquis hō sit fortissimus/ et q̄ ille nō sit
fortissim⁹/ nā li qui exponit̄ p̄ et ille ¶ **O**ico distinguendo q̄ li qui vno mō
potest referri ad li homo positū a p̄te subiecti Alio mō potest referri ad li for
tissimus hō positū a p̄te p̄dicati Si p̄mo mō sophisma est s̄m/ q̄ sensus est q̄
aliquis hō est fortissim⁹ homo et q̄ ille nō sit fortissim⁹ hō/ mō illa copulatiua
est falsa Si sc̄do mō sophisma est verū in casu posito/ nā sensus eius est q̄ inē
de b homine in casu posito/ vel sensus est iste q̄ aliquis homo om̄i homine alio
q̄ fortissimo ē fortioz/ et hoc iterū est verū ¶ **S**i arguat̄ b est debilissim⁹
homo qui nō est debilissim⁹ homo/ s̄ b nō est fortissim⁹ homo q̄ nō est fortissi
mus homo p̄na An̄s potest p̄bari in casu sophismatis ¶ **O**ico p̄cedēdo q̄
b est debilissim⁹ homo qui nō est debilissim⁹ homo/ sed p̄na non valet/ q̄ ergo b
nō est fortissim⁹/ quia oppositū p̄ntis stat cū aūcedente in veritate ¶ **A**r
guit̄ sc̄do/ aliquis homo ē fortissim⁹ homo/ qui nō est fortissim⁹ homo/ ergo
aliquis homo est fortissim⁹/ et ille nō est fortissim⁹/ tenet̄ p̄na nam quādo li qui
ponit̄ inter duo verba tūc resoluit̄ p̄ et ille/ sed p̄ns ē manifeste falsum/ ergo
et sophisma ¶ **O**ico ad p̄bationē p̄ne q̄ hoc est verū quādo li qui ponit̄ res
latiue distiūct̄/ sed quādo ponit̄ relatiue restrictiue tūc hoc non op̄/ sed tunc li
qui exponit̄ p̄ li existens vel cōsimile Item quādo qui refert terminū positū
a p̄te p̄dicati/ tunc nō exponit̄ p̄ et ille p̄pter qd̄ cōcebit̄ ista Sortes differt
ab animali qd̄ est azin⁹ Sed quādo ponit̄ inter duo verba/ et refert subiectū
vel p̄te subiecti/ tunc bñ exponit̄ p̄ et ille ¶ **M**ercio arguit̄ p̄tradictioz
sophismatis est vey/ isit̄ ipm̄ falsum An̄s p̄bat̄ p̄tradictioz eius est/ om̄is ho
mo est fortissimus homo q̄ est fortissim⁹/ modo illud est verū ¶ **O**ico q̄ nō
est p̄tradictioz sophismatis nā illa/ et sophisma in secūdo sensu captū sunt due
cathegorice affirmatiue/ nam p̄dicatū sophismatis est hoc totū fortissimus ho
mo qui nō est fortissim⁹/ et li primū homo est subiectū et primū est/ est copu
la Sed p̄tradictioz eius est ista Nullus homo est fortissim⁹ homo qui nō est
fortissimus q̄ est falsa...

Arguitur p̄mo p̄ certū cōpatius et suplati⁹ sunt dēones cathē/ s̄ nō
reddūt̄ pp̄ocem exponibile/ p̄na t̄z p̄ diffinitionē pp̄ois
exponibilē ¶ **O**ico q̄ equalēt̄ s̄ncathēgrētib⁹ rōe alic⁹ p̄petat̄ in eis incluse

Replicat ppones de ppatiuo r suplatiuo rone ppietatis incluse sunt resolubiles/ qd no exponibiles. Anis pbat de istis/leo est fortior azino/rosa est pulcherrim? floru. **O**ico licet rone pmooy terminooy sint pmo resolubiles/ tñ rone ppatiuu et suplatiuu facta resolutione sunt exponibiles.

Arguitur secūdo ista est de copatiuo. Melius est pber digitū q̄ manū similiter ista fornicator: ē melior adultero/et tñ nō exponit copulatiue p tres exponētes et patz qz exponētes ceñit false et expōsitā vcrā. **O**ico q̄ ille ppatiuus melior tenet im ppiissime/qz nō p̄t p̄dicari nec de re excedēte/nec de re excessā/mō tert? intelligit de ppatiuo p̄prie capto. **R**eplicat deus est melior dyabolo adhuc illa est vera/et exponens vna falsa/et ppatiuus p̄t p̄dicari de re excedēte/igit̄ tertus adhuc falsus. **D**ico q̄ ille ppatiuus melior licet nō capiat im ppiissime/tamē adhuc capit im p̄prie eo q̄ nō p̄dicat de re excessā/sz tertus intelligit de ppatiuo capto p̄prie q̄ p̄tur de re excedente et excessā.

Arguitur tercio ista est de suplatiuo/leo est fortissim? lincū/ct tamē nō exponit s̄m modū dictū in q̄rta regula/ q̄ ipa regula est falsa. **O**ico q̄ illa p̄p̄o est de suplatiuo abusive capto/de quo nō intelligit regula/qz ppatiuu et suplatiuu hoc mō nec p̄siderant s̄ gramatico nec a loyco. **R**eplicat illa orō leo est fortissimus lincū nō est p̄p̄o/ q̄ male dicit q̄ est p̄p̄o de suplatiuo abusive capto. Anis pbat p alexandru dicentē Cōgrua nō est hec fortissim? est leo lincū/ q̄ nō est p̄p̄o/ illa p̄p̄a pbat qz om̄s p̄p̄o est va vel falsa/mō veritas et falsitas p̄supponit agruū. **O**ico q̄ alexand nō capit ibi agruū p̄prie vt opponit in agruo/leo vt opponit p̄p̄o/vult em̄ dicere q̄ nō est agrua. i. nō est p̄p̄ia/ eo qz res excedens et excessā nō sunt eiusdem sp̄s/ et res excessā nō p̄tur de re excedente.

Arguitur quarto ista ē de suplatiuo affirmative sumpto/rosa ē pulcherrim? floru/ q̄ male exponit tanq̄ de suplatiuo negative sumpto. **O**ico q̄ p̄t eē de suplatiuo vtroqz mō sumpto/qz si qualitas in qua sit ppatio affirmat de re excedēte respectu rei excessē tenet affirmative. Si si negat de re excessā resp̄cū rei excedētis tenet negative. Et ita om̄s suplatiuus p̄prie captus exponit altero istoy mōy. **R**eplicat est aliqua p̄p̄o de suplatiuo que nec expo nit affirmative nec negative/ q̄ nō om̄s p̄p̄o de suplatiuo exponit aliquo istoy mōy/ et p̄ p̄p̄a regule de suplatiuo sunt insufficienter tradite. Anis pbat de ista br̄as nicolaus ē sanctissim?/ q̄ nō p̄t exponi negative p tres exponētes/nec affirmative p duas sic/qz nō br̄as nicolaus ē sc̄us/ et est om̄i alio sanctior/qz plures sunt eo sanctiores. Acc negative qz nō sequitur. Nicolaus est sc̄us et nullus ē sanctior ip̄o. **O**ico q̄ ille suplatiuus nō tenet p̄prie/ sz magis abusive/ p̄t tñ ip̄a et eius p̄similis sic exponi/ br̄as nicholaus ē sanctissim?. i. valde sc̄us/ sz qz nō habet plures ppones ad sui expōem/ p̄deo de ip̄a su. tor: nō facit mentionē.

Sequit de differt aliud ab nō idē. de quib? tales dātur regule. Prima est qd differt et aliud ab: cōueniūt tantū entib?: vt dicit decimo methaphisice. Nec nōens enti nec ens nō enti idē vel diuersum est. Sc̄da

Tractatus exponibilium

regula ablati rectus ab istis dōnibus mediante a vel ab distribuit si sit distribubilis et nō habeat aliud impedimentū Tercia regula ppositio affirmatiua de differt exponitur p tres exponētes copulatiue salua eadem suppositione terminoz et p dēptitate tpris: quaz pma affirmat hoc verbū est de eo qd differt: in scōa affirmat idem de eo a quo differt: 3° negat vnū illoz de alio: vt homo differt ab azino. i. homo est: et azinus est et homo nō ē azin? Quarta regula ppō negatiua de differt dicto: debet exponi p vnā dīstīctiā de ptibus p dīcentib?: vt socrates nō differt ab azino. i. socrates nō est: vel azinus nō est. vel socrates est azinus: et p̄sa valet in istis sicut dictū est in p̄cedentib?.

Sequit de hoc signo totus Pro quo est sciendū qd licet tot? potest capi tripliciter Primo p illo quod habet ptes Scōo capī magis pprie p illo qd ex omib? suis ptibus est: sicut domus est tota qm̄ est completa Et his duob? modis tenet cathegrematice Tercio capī sine cathegrematice put includit signū distributiū: vt hīc totus sortes est alb?: et nō dicit quale sit subiectū: s; qualiter se habeat subiectū in ordine ad p̄dicatū et hoc nō reddit ppōem exponibilē: de quo dantur due regule Prima regula qd totus distribuit terminū cui adūgitur p qualibet pte integrali: vt totus sortes est alb? id est quelibz ps sortis est alba Scōa regula ppō affirmatiua de toto exponit p vnā categoricā transmittādo totū in quālibet eius ptē: vt totus sortes est minor sorte. i. scōm quālibz eius ptē est minor sorte Preterea est notandū qd hec signa Qualelibet quantūlibet nō pprie faciūt ppositiones exponibiles: sed faciūt distribu

tionē absolutā sicut ista omnis quilibet &c Et p̄trahūt ad aliquod gen⁹ determinatū: vt quantūlibet distribuit p̄ quāritate Et qualelibet p̄ qualitate Et tantū de tex tu exponibilis.

Prīmū punctū est q̄ p̄pō de differt futuri t̄pis sic p̄bat Ego differā a forte. i. tūc vel tunc ego ero/et tūc fortes erit/ & tūc ego nō ero fortes/ igit̄ ego differā a forte Et ita de futuro **¶** Itē de li totus positū est sophisima in tractatu de distributionib⁹/ de quo videatur ibi Et scōz diuersas acceptiones totius p̄cedūtur vel negant̄ iste p̄positiones/ totus fortes est minor forte/ in capite tuo est totū qd̄ est in mūdo/ in aīa nō est tota sapientia &c **¶** Si petat̄ quomō ista exponit̄/ tu carēs equo **¶** Oico q̄ tu carēs equo sic exponit̄ Tu es/ et equus est/ et tu nō habes equū/ & tu carēs equo Item tu es absq̄ equo/ similiter exponit̄ Tu priuaris equo sic exponit̄ Tu es et equus est/ et tu nō habes equū/ et tu habuisti equū/ & tu priuaris equo

Scōm punctū est q̄ sunt multe alie p̄positiones exponibiles quas auctor breuitatis grā p̄trāsit vt sunt de semp/ de abeter no/ de immediate/ de ita et sicut de necessario cōtingenter possibili/ scio & alijs terminis officialibus

¶ De immediate/ vt immediate post hoc erit antichristus/ id est post hoc erit antichristus/ et nullū erit instans post hoc/ quin inter illud et hoc erit antichristus **¶** De immediate de p̄terito sine negatione/ immediate ante hoc fuit antichristus/ id est ante hoc fuit antichristus/ & nullū fuit instans ante hoc q̄n inter illud et hoc fuerit antichristus? Itē immediate tu nō eris iudeus/ id est post h̄ tu nō eris iudeus/ Et nullū erit instans post hoc quin inter illud & hoc tu nō eris iudeus Si vero negatio p̄cedit tūc nō exponit̄/ sed p̄bat p̄ suū p̄tradiozū vt hec est falsa immediate post hoc tu eris iudeus/ & ista negatiua est vera/ non immediate post hoc tu eris iudeus.

¶ De abeterno n̄ abeterno nōialiter resoluūt/ sed aduerbialiter p̄ eter⁹ naliter exponit̄ p̄ duas exponētes hoc mō Abeterno de⁹ fuit. i. aī aliqd̄ tēpus deus fuit/ & nō est vel fuit aliqd̄ tēps finitū quin aī illud deus fuerit Itē abeter no aīa intellectiua erit/ id est post aliqd̄ temp⁹ aīa intellectiua erit/ et nō est vel erit aliqd̄ tempus finitū/ quin post illud aīa intellectiua erit/ et nō est vel p̄bat eodē mō Si p̄cedat p̄bat p̄ suū p̄tradiozū

Queritur primo quomō p̄pōnes de semp/ & de ita sicut/ debēt exponi **¶** Ad p̄mū dico q̄ semp capis duob⁹ modis/ p̄mō simpliciter et absolute p̄ om̄i dīa t̄pis/ et sic semp p̄pō talis in qua ponit li sp̄ est falsa/ scōz capis respectiue nō p̄ om̄i t̄pe/ h̄ p̄m̄ exigentiā verbi De semp absolute et simplr/ vt semp deus fuit exponit̄ sic Aliq̄n deus fuit/ et nullū est vel fuit vel erit aliquod aliq̄n quin tūc deus fuerit **¶** De semp respectiue de p̄terito semp tu es id est aliq̄n tu es/ et nō est aliquod aliq̄n quin tūc tu es Item de p̄terito semp deus fuit Aliq̄n deus fuit/ et nō fuit aliquod aliquādo/ quin tunc deus fuerit/ ita de futuro **¶** Ad scōm dico q̄ ita et sicut capta vt sunt aduerbia similitudinis. put cōpant aliqua plura p̄m̄ aliqua habitudinē vel qualitatē reddūt p̄pōem exponibile Sz aduerte q̄ p̄pō de ita et sicut de subiecto cōi

Tractatus expōnibilitū

pius est resolūda rōne termini cōis q̄ sit expōnibilitē pbanda/yt homo est ita fortis sicut plato/resolūit sic/hoc est ita forte sicut plato/et hoc est homo/igit̄ r̄ Et tūc maior potest expōni vt sequit̄ Itē, p̄p̄ de ita et sicut potest habere duplicē sensum Prim⁹ est put ita et sicut dicat ōnimodā similitudinē/et tunc ista/fortes ē ita fortis sicut plato sic expōnit p̄ tres expōnētēs Sortes ē fortis/et plato est fortis/et plato nō est minus nec magis fortis q̄ fortis Ali⁹ est sensus put illi termini nō dicant ōnimodā similitudinē/ sed negat̄ excessum rei significatē p̄ sequens extremū supra rem significatā p̄ precedens extremū in p̄prietate in qua sit cōparatio Tūc ista p̄positio fortis est ita fortis sicut plato sic expōnit Sortes ē fortis/et plato ē fortis/et plato nō est fortior forte Et iste modus expōnēdi est cōmuniō apud loycos.

Queritur secūdo vtrū h̄ sophisma sit verū Sortes differt ab ōni homine ¶ **Oico** q̄ est verū qz oēs expōnētēs sunt vere/patet sic expōnēdo/fortes est/et homo est et fortis hō non est vel fortis nō est ōnis homo Alij expōnūt/fortes est/et ōnis hō est/et fortis nō est ōnis homo/ sed male sumit̄ qz li homo distribuit̄ ibi et tū in sophismate nō distribuit̄ ¶ **Arguit̄** ipm est s̄m pbat̄/ab ōnico qd̄ nichil est/nichil differt/ sed nichil ē ōnis homo/igit̄ nichil differt ab ōni hōie/ q̄ fortis nō differt ab ōni homine ¶ **Confirmat̄** ōnis d̄a est respectu rei q̄ ē vtz decimo methaphisice/nec nō ens/nec eius nō enti ibem vel diuersum est/iz nichil est ōnis hō/igit̄ nulla est d̄a respectu ōis hominis/ q̄ fortis nulla d̄a differt ab ōni homine ¶ **Oico** negādo p̄mā p̄nā/ sed ista p̄nā esset bona ab ōni eo qd̄ nichil est nichil differt/iz ōnis homo est qd̄ nichil est/igit̄ nichil differt ab ōni homine/ sed tūc minor esset falsa ¶ **Ad cōfirmationē** r̄ndet eodē mō negādo p̄mā p̄nā/qz minor deberet esse talis/ sed ōnis homo est aliqd̄ qd̄ est nichil/et tūc negat̄ minor ¶ **Secūdo** arguit̄ nā sequit̄ fortis differt ab ōni homine/igit̄ fortis est differēs ab ōni hōie Et vltra/ q̄ fortis est ōnis homo vel differens ab ōni homine/p̄nā tenet qz arguit̄ a pte disuncti ad totū disunctū/ sed p̄ns est falsum/igit̄ et sophisma/falsitas p̄ntis p̄batur quia eius p̄dictoriū est verū. i. istud/fortes nō est ōnis homo vel differens ab ōni hōie/qd̄ pbat̄ qz fortis hō nō est vel differens ab ōni homine/igit̄ fortis nō est ōnis hō vel differens ab ōni homine/p̄nā tenet qz nōia et d̄ba transposita idē significāt retenta eadē sup̄pōne ampliatiōne r̄ Alijs pbat̄ qz fortis plato nō est vel d̄ns ab ōni homine/et fortis cicero non est vel differens ab ōni homine r̄ sic de alijs/ q̄ fortis homo nō est vel differens ab ōni homine ¶ **Oico** istā distinguēdo/fortes est ōnis homo vel differēs ab ōni homine/qz vel li ōnis distribuit̄ totū disunctū homo vel differēs ab ōni homine/et tūc est falsa vt pbat̄ argumentū/et sic negat̄ illa p̄nā Sortes ē differens ab ōni homine/ q̄ fortis est ōnis homo vel differens ab ōni homine/quia a pte disuncti ad totū nō valet p̄nā quādo totū disiectū distribuit̄ Alio mō li ōnis solus potest distribuere li hō/et sic cōcedit̄ illa fortis est omnis homo vel differens ab ōni homine/ sed negat̄ tūc qz eius p̄radictoriū sit vey Et ad p̄bationē quādo bic̄ fortis homo non est r̄ negat̄ p̄nā quia in ante nō distribuit̄ li differens ab ōni homine/ eo qz negatio cādit solū sup̄ li est/ et in p̄nte distribuitur et ido auctoritas allegata nō habet ibi locū ¶ **Tercio** arguit̄/fortes differt ab ōni homine/et fortis est homo/ergo differt a seipso forte/patet p̄nā p̄ descensum ¶ **Oico** qz p̄nā nō valet/quia li homine supponit determinatē/ iō sub ipō descendit̄ disiectiue ad cui⁹ veritatē sufficit veritas vnius singularis/

quia sensus sophismatis est/fortes ab aliquo homine differt scilicet a forte.
¶ Quarto arguitur si fortes differt ab omni homine/ & pari rōe omnis homo differt ab omni homine/ quia nō videt ratio diuersitatis/ sed p̄ns est falsum/ quia sequitur bñ omnis homo differt ab omni homine/ igit̄ om̄s hō differt ab isto homine vel isto &c. **¶ Oico** q̄ sub li hōie posito a pte p̄ti nō d̄z fieri descēsus nisi p̄ns facto descēsus sub subiecto/ qz vltra p̄mū terminū mediātū nō debz fieri salt̄. **Etia** potest dici q̄ li homine supponit p̄fuse tm̄ immobilit̄. **Tercio** p̄t dici negādo q̄ nō videt ratio diuersitatis/ qz in ista/ fortes differt ab omni homine/ li homine supponit determinate resp̄cū subiecti supponētis discrete/ et ideo est p̄pō singularis ad cui⁹ v̄tate requirit̄ p̄tū in eē vni singulari. **Sz** om̄s homo differt ab omni hōie est v̄l̄s/ ab cui⁹ veritate p̄tū requirit̄ in eē om̄i singulari p̄tento s̄b v̄l̄s/ ideo nō ē simile. **¶ Quinto arguitur** fortes d̄t ab omni homine/ igit̄ a fortes differt om̄s hō. **Et vltra** seq̄t q̄ fortes differt a seipō. **¶ Oico** negādo p̄ns quia arguit̄ a nō distributo ad distributū. **¶ Sexto arguitur** si fortes differt ab omni homine/ tūc pari rōne fortes differt ab omni ente. **Tūc vltra** fortes differt ab omni ente/ vel & differt ab omni ente a quo differt/ vel ab omni ente a quo nō d̄t. **¶ Non p̄mū** quia sequit̄ fortes differt ab omni ente a quo differt/ & differt ab omni ente et ab illo differt/ patz p̄na quia sic habet resoluī illud reltm̄ quo/ et tūc ex p̄nti seq̄tur q̄ fortes a quolibet differt. **¶ Nec** p̄t dici sc̄dm qz seq̄t/ fortes differt ab omni ente a quo nō differt/ s̄z oē a quo fortes nō differt est fortes/ igit̄ fortes differt a seipō forte. **¶ Oico** q̄ li quo nō h̄z sic resoluī qm̄ determinat̄ p̄tē p̄i/ s̄z qm̄ ponit̄ inter duo v̄ba et refert suppositū p̄mi v̄bi. **¶ Vel** dicit̄ negādo illā p̄nā fortes differt ab omni ente et ab illo differt/ & fortes a quolibet ente differt/ quia hoc relatiuū illo in ante nō distribuit̄ sicut nec suū aīcedens/ sed in cōsequente a quolibet ente distribuit̄.

Arguitur primo Cōtra p̄mā regulā/ tectus differt aliud ab/ et diuersum cōueniūt nō entib⁹/ & regula p̄ma falsa. **¶ Nōs** p̄ba/ qz chimera ē aliud a monte aureo/ quia chimera habet aliud in ymaginatione q̄ mons aureus. **¶ Oicū** ad hoc licet in nōentib⁹ adinuiē compatis repit̄ur idem et diuersum s̄m ymaginationē/ et eo modo quo nōentia ymaginari possunt/ tamē in nōentibus compatis ad entia/ nec repit̄ur idem nec diuersum/ qz nōens nō dicit̄ idem vel diuersum enti. **¶ Repit̄ca** ista p̄positio chimera est aliud a monte aureo est falsa/ qz est vna affirmatiua cui⁹ subiectū p̄ nullo supponit/ & male fuit p̄cessa. **¶ Item** bñ seq̄tur chimera ē aliud a mōte aureo ergo chimera est/ p̄na tenet ab est tercio adiacētē/ ad est sc̄dm adiacens. **¶ Oico** vno modo q̄ affirmatiua cui⁹ subiectū p̄ nullo supponit resp̄cū p̄dicati ex istentia est falsa. **¶ Et** ab est tercio adiacētē vbi p̄dicatū est ens positiuū existens ad sc̄dm adiacens valet p̄na/ sic autē nō est h̄c. **¶ Alio** modo dico q̄ p̄t p̄babiliter teneri q̄ iste p̄pōes sunt false/ chimera est aliud ab aureo mōte/ chimera ē ens opinabile/ chimera est nōens.

Arguitur secūdo Cōtra terciā regulā/ frustra fit p̄ plura quod potest fieri p̄ pauciora/ sed p̄pōes de differt possunt exponi p̄ vna categoricā in materiā emota/ vt homo differt ab azino/ sufficienter exponitur sic/ id est homo non est azinus. **¶ Oico** licet p̄ vna categoricā possent exponi p̄positiones de differt/ tamen non sufficienter/ et eq̄ bonē/ vt clare patet..

Tractatus exponibiliū

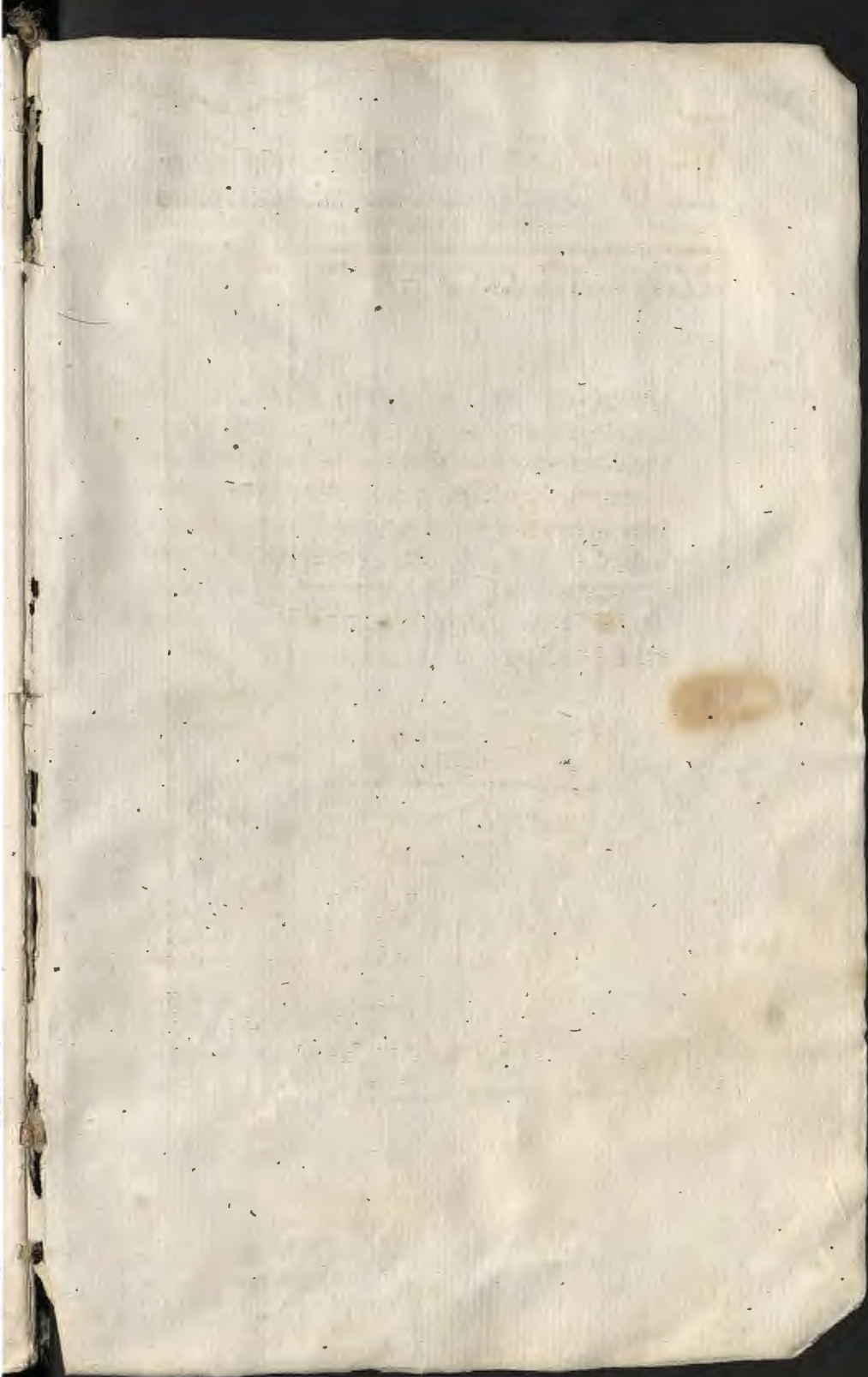
¶ Replicat̄ ppositio exponibilis de li totus exponit̄ solū p vnā cathego-
ricā vt docet auctor in scda regula textus q̄ est de hoc signo totus/3 et pposi-
cio de differt etiā sufficiēt exponi p̄t p vnā categoricā/aut illa scda regula de
li totus est flā **¶** Dico vno q̄ om̄is ppositio v̄tis est exponibilis p duas ex-
ponētes/mō ppositio de li totus p̄p̄ie resoluit̄ p vnā v̄tem vltimas exponi-
bilē/et sic p̄p̄o de li totus implicite habz plures exponētes Etia possēt negari
p̄na qz non est simile de li totus et de li differt/qz vnica categorica v̄tis p quā
resoluit̄ aut exponit̄ ppositio de li totus sufficiēt̄ expr̄mit naturā de li totus
nō aut̄ vnica categorica sufficiēt̄ expr̄mit naturā de li differt. **¶** Possēt
argui p̄tra quartā regulā Nulla ē ppositio negatiua de differt/3 male datur
modus exponēdi **¶** Hic p̄bat qz cū dico fortes nō differt ab hōie ista nō est de
li differt/3 est de li idē/quia bñ seq̄t fortes nō differt ab hōie/et fortes est/3 for-
tes est idē cū hōie **¶** Dico licet om̄is negatiua de differt sit v̄tualiter de eodē
nō tñ formaliter/3 mō formaliter ē de differt/ideo nō dēt dici de eodē 3 de dēt
Arguitur tercio p̄tra p̄mā regulā de li totus sic Termin⁹ singularis nō
potest distribui/3 male dicit̄ qz totus distribuit termin⁹
nū cui adiūgit̄ **¶** Hic p̄bat quia ista est incōgrua om̄is fortes **¶** Dico licet ter-
min⁹ singularis nō possēt distribui p suis inferiorib⁹ qz nō habz inferiora se/tñ
bñ potest distribui p suis p̄tib⁹ integralib⁹ **¶** Replicat̄ sub termino dñs
tributo p̄t fieri descensus copulatiue/3 sub termino singulari nō p̄t fieri descen-
sus/3 termin⁹ singularis nō potest p li totus distribui/nec p inferiorib⁹/nec p
p̄tibus integralib⁹ **¶** Dico licet sub termino singulari nō possēt descendi ad
supposita inferiora/tamē p̄t fieri descensus ad ptes integrales eius p quib⁹ fit
distributio hoc mō Totus fortes est minor forte/3 hoc. s. caput est minus for-
te/et hoc scz brachiū est min⁹ forte z sic de alijs

Arguitur quarto cōtra scdam regulā ista ppositio nō valet Totū qd
ē in mūdo ē in oculo meo. i. mūdus s̄m quālibet eius
p̄tē est in oculo meo/et tamē fit expō s̄m textū/iḡit̄ textus falsus Et qz nō v3
p3 quia aīa est verū et p̄ns flā **¶** Dico qz aīa debet distingui/si em̄ totus ca-
pit̄ categoricā tūc est verū/3 nō debet sic exponi/quia valet ista/totū. i.
aliqd ens totale vel ens integrū et p̄fectū/qd ē in mūdo ē in oculo meo **¶** Alia
mō li totū potest capi sincategoricā tūc ipa est flā/et tūc bñ exponit̄/3 si
cut exponēs est falsa/ita z expōsta **¶** Replicat̄ capiēdo li totus sincathe-
gematicē ista est vera/totus fortes ē minor forte/et tamē sua exponēs est fal-
sa scz fortes s̄m quālibet p̄tē eius ē minor forte/patz quia bñ seq̄tur/fortes s̄m
quālibet p̄tē eius est minor forte/3 quālibet ps fortis est minor forte/p̄na tenet
ab equalenti ad equalens/tūc vltra quālibet pars fortis ē minor forte/3 scd aīa
est pars fortis/3 aīa est minor forte/p̄na tenet in barij/3 clusio ē falsa/p̄batur
quia aīa nō est maior nec minor/qz nō est q̄ta nec diuisibilis in ptes quātitati-
uas **¶** Dico qz li totus distribuit terminū cui adiūgitur nō p om̄ibus p̄tibus
quia non distribuit p p̄tibus eñcialib⁹/3 sed solū p p̄tibus integralib⁹/mō aīa
nō est ps integralis sed eñcialis **¶** Possz h̄c argui qz quālibet/3 quēlibz
immediate ab eterno semp et multa alia/yt necessario possibiliter z faciunt
p̄positiones exponibiles/et tamē auctor hec nō docet/3 est diminut⁹ **¶** Di-
co qz auctor solū dēminat de exponibilib⁹ in quibus ē maior difficultas in ex-
ponēdo/mō nō est tanta difficultas in illis de quālibet/3 quēlibet et alijs **¶** Si

tamē posuisset expositionē ppōnū yniuersaliā q̄ posita est supra in principio/et
 expositionē terminorū officialiū/nō utiq; peccaliet/ymmo p̄fectiorē noticiā
 omniū ppōnū trahidisset siue ille essent de timino immediato vel mediato/et
 ille iterū/siue fuissent de termino resolubili vel exponibili vel officiali Et hec
 de exponibilib; ad presens sufficiant.

Finitur sup tractatus. xij. petri hispani et tractatū
 exponibiliū non inutile cōmentū: ex varijs doctissi
 moꝝ dictis collectū: p̄ illū cui; nomē sit in libro vi
 te: qui in minus b̄ndictis: quoniā solius dei p̄fecta
 sunt opa: petit humiliē excusari Ac deuotoꝝ orōni
 bus: qđ summū preciū statuit: graciosē cōmendari
 Impressum est p̄ me Gerardū leeu in mercuriatē
 oppido Antwerpienē famatissimo Anno domini
 MCCCCLxxxj Mensis iunij: die xij.

Logicalia petri hispani cū optimo cōmento ex
dictis diuersorū doctissimoꝝ mirabiliter collocō

